

null'Én-la Nainá xi kjoa ts"e Jesucristo'

San Jerónimo Tecóatl Mazatec New Testament 2012 Edition

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

San Mateo	4
San Marcos	37
San Lucas	57
San Juan	91
Hechos	116
Romanos	146
1 Corintios.....	160
2 Corintios.....	173
Gálatas	182
Efesios	187
Filipenses	192
Colosenses.....	196
1 Tesalonicenses	199
2 Tesalonicenses	202
1 Timoteo	204
2 Timoteo	208
Tito.....	211
Filemón	213
Hebreos.....	214
Santiago	224
1 Pedro	228
2 Pedro	232
1 Juan.....	235
2 Juan.....	239
3 Juan.....	240
Judas	241
Apocalipsis.....	243

San Mateo

Xità jchínga-là Jesucristo

(Lucas 3:23-38)

1 Jè xojon xi oxkít'aà 'ín-là nà'èn-jchá kjiin-là Jesucristo, xi yà inchrobàt'aà-ne tje-là David kò ts'e Abraham.

²Jè Abraham, jè komà nà'èn-là xi Isaac ki'mì; kò jè Isaac, jè komà nà'èn-là xi Jacob ki'mì; kò jè Jacob, jè komà nà'èn-là xi Judá ki'mì, kò jñà xità 'ndse. ³Judá, jè komà nà'èn-là xi Fares kò Zara ki'mì. Kò jè nea-là, Tamar ki'mì. Jè Fares, jè komà nà'èn-là xi Esrom ki'mì; kò jè Esrom, jè komà nà'èn-là xi Aram ki'mì; ⁴kò jè Aram, jè komà nà'èn-là xi Aminadab ki'mì; kò jè Aminadab, jè komà nà'èn-là xi Naasón ki'mì; kò jè Naasón, jè komà nà'èn-là xi Salmón ki'mì; ⁵kò jè Salmón, jè komà nà'èn-là xi Booz ki'mì; kò jè nea-là Booz, Rahab ki'mì. Kò jè Booz, jè komà nà'èn-là xi Obed ki'mì; kò jè nea-là Obed, Rut ki'mì. Kò jè Obed, jè komà nà'èn-là xi Isaí ki'mì; ⁶kò jè Isaí, jè komà nà'èn-là xi David ki'mì xi xítaxá ítjòn tsibijna; kò jè David, jè komà nà'èn-là xi Salomón ki'mì; kò jè nea-là Salomón, jè xi komà chjoón-là Urías nga sà ítjòn.

⁷Jè Salomón, jè komà nà'èn-là xi Roboam ki'mì; kò jè Roboam, jè komà nà'èn-là xi Abías ki'mì; kò jè Abías, jè komà nà'èn-là xi Asa ki'mì; ⁸kò jè Asa, jè komà nà'èn-là xi Josafat ki'mì; kò jè Josafat, jè komà nà'èn-là xi Joram ki'mì; kò jè Joram, jè komà nà'èn-là xi Uzías ki'mì; ⁹kò jè Uzías, jè komà nà'èn-là xi Jotam ki'mì; kò jè Jotam, jè komà nà'èn-là xi Acáz ki'mì; kò jè Acáz, jè komà nà'èn-là xi Ezequías ki'mì; ¹⁰kò jè Ezequías, jè komà nà'èn-là xi Manasés ki'mì; kò jè Manasés, jè komà nà'èn-là xi Amón ki'mì; kò jè Amón, jè komà nà'èn-là xi Josías ki'mì; ¹¹kò jè Josías, jè komà nà'èn-là xi Jeconías ki'mì, kò jñà xità 'ndse, k'e nga kiikò kjo'in xità Israel ján i'nde ñánda 'mì Babilonia.

¹²Xi komà iskan k'e nga jye kiikò kjo'in xità ján Babilonia, jè Jeconías, jè komà nà'èn-là xi Salatiel ki'mì; kò jè Salatiel, jè komà nà'èn-là xi Zorobabel ki'mì; ¹³jè Zorobabel, jè komà nà'èn-là xi Abiud ki'mì; kò jè Abiud, jè komà nà'èn-là xi Eliaquim ki'mì; kò jè Eliaquim, jè komà nà'èn-là xi Azor ki'mì; ¹⁴kò jè Azor, jè komà nà'èn-là xi Sadoc ki'mì; kò jè Sadoc, jè komà nà'èn-là xi Aquim ki'mì; kò jè Aquim, jè komà nà'èn-là xi Eliud ki'mì; ¹⁵kò jè Eliud, jè komà nà'èn-là xi Eleazar ki'mì; kò jè Eleazar, jè komà nà'èn-là xi Matán ki'mì; kò jè Matán, jè komà nà'èn-là xi Jacob ki'mì; ¹⁶kò jè Jacob, jè komà nà'èn-là José. Kò José, jè xi x'in-là komà María; kò jè María, nea-láá komà Jesús xi Cristo, [xità xi xó kisikasén-ne Nainá].

¹⁷Ngats'iì xità jchínga-là Jesús, teñijòn skò ma-ne xi inchrobàt'aà-ne ts'e Abraham skanda David. Kò jñà xità jchínga-là Jesús xi inchrobàt'aà-ne ts'e David skanda k'e nga kiikò kjo'in jñà xità Israel ján i'nde ñánda 'mì Babilonia, tikoáá teñijòn skò ma-ne. Kò ngui teñijòn skò ma-ne skanda k'e kits'iin xi Cristo, [xità xi xó kisikasén-ne Nainá].

Kíí komà k'e nga kits'iin Jesucristo

(Lucas 2:1-7)

¹⁸K'e nga kits'iin Jesucristo kíís'ín komà: María xi nea-là Jesús kò José jñà títsajna'ñó-là xíkjin nga kixan. K'e nga tikj'eè bitsajnakò xíkjin, María ki'ya-là nga ki'ndí 'ya xi it'aà ts'e nga'ñó-là Inimá Tsjeè-là Nainá. ¹⁹José, xi x'in-là komà, nga xità kixi-né, majin-là nga kjosobà tsjá-là jè María, kisikítsjeèn nga tà sjikíjna-ne chjoón jè, kò mì yá xità kji'nchré. ²⁰K'e nga k'oas'ín tísikítsjeèn jñà kjoá koi, jngoò àkjalé-là Nainá tsohóko jnga nijñá. Kitsò-là:

—José, xi yà nchrobàt'aà-ne tje-là David, kì tsakjoón-jèn nga bijnakoi María xi chjoón-lè koma, jè ki'ndí xi 'ya, nga'ñó ts'e Inimá Tsjeè-là Nainá-né. ²¹S'ée jngoò-là ki'ndí x'in, kò 'ín-là Jesús k'oín. Koií k'oas'ín k'oín-ne nga jè kochrjetji naxandá-là xi kjoá ts'e jé-là.

²²Ngats'iì kjoá koi, k'oáá s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò Nainá xi it'aà ts'e xità xi kiichja ngajo-là Nainá kjòtsee nga kitsò:

²³Jngoò chjoón xongó, ki'ndí k'oá kò k'oèè jngoò ki'ndí x'in

xi Emanuel k'oín 'ín-là.

Jè 'ín xi Emanuel tsò, Nainá tíjnakò-ná tsòyaá-ne.

²⁴K'e nga jaá-là José, k'oáá s'ín kis'iin koni s'ín kitsò-là àkjalé-là Nainá, kiskoétjò María kò chixàn-kò. ²⁵Tanga mìkiì tsoyjòkò xíkjin skanda k'e-né nga kits'iin ki'ndítjòn-là María. Kò k'oáá s'ín tsibít'aà 'ín-là nga Jesús ki'mì.

Kíís'ín komà nga ijchò katsejèn-là Jesús jñà xità xi 'ñó tjín-là kjoachjine

2 Jesús kits'iin yà naxandá xi 'mì Belén, nangui xi chja-ne Judea, k'e nga xítaxá ítjòn tjína xi 'mì Herodes yá i'nde jè. Ijchò ján Jerusalén, xi naxandá skò-là Judea, xità xi 'ñó tjín-là kjoachjine, xi inchrobà-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oi ² nga kjònangui. Kitsò:

—Ñánda tjína xítaxá ítjòn-là ts'e xità judío xi jye kits'iin? Kí'yaá jngoò-jen ni'ño ján ñánda bitjokàtji-ne

ts'oi xi tsakó nga jye kits'iin. Kọ ngajen koií xá kjoí-na-jen nga jchaxkón-jen.

³ K'ẹ nga kii'nchré Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna, tà kit-sakjòn-né kọ ngats'iì xitá naxandá Jerusalén. ⁴ Jè xitaxá ítjòn xi 'mì Herodes, kiichja-là ngats'iì xitá sko-là nọ'miì kọ xitá xi okóya kjetíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés; kiskònangui-là ñánda jts'ín xi Cristo, [jè xitá xi xó sikkasén-ne Nainá]. ⁵ Jñà xitá koi kitsò-là:

—Yáá Belén, naxandá xi chja-ne Judea. K'oaá s'ín tíchja xojon xi kiskii jñà xitá xi kiichja ngajo-là Nainá nga kitsò:

⁶ Jñò xi xitá Belén 'mì-nò, xi nangui Judá nokjoà-nò, ngásòn chjí-là naxandá-nò koni jñà naxandá ítjòn-là nangui Judá,

nga yáá kítjojiin jngoò xitaxá ítjòn xi sikkinda nax-andá-na Israel.

⁷ Jè xitaxá ítjòn xi 'mì Herodes, kiichja'ma-là jñà xitá xi 'ñó tíjn-là kjoachjine nga kiskònangui-là mé naxrjein-ne nga kijtseè ni'ño. ⁸ K'ẹé kiskasén ján Belén; kitsò-là:

—Tanguió ján, koa ndaà chjinanguio xi it'aà ts'ẹ ki'ndí jè. K'ẹ nga sakò-nò, tikí'nchré-ná mé-ne tikoá kjián katsejèn-là nga skoexkoán koá jeya siikijna.

⁹ K'ẹ nga jye kii'nchré xitá xi 'ñó tíjn-là kjoachjine koni s'ín kitsò Herodes, k'ẹé kii xitá koi kọ jè ni'ño xi kijtseè ñánda bitjokàtji-ne ts'oi k'oaá s'ín kii ítjòn-là skanda ijchò ñánda tíjna ki'ndí jè, kọ yáá tsasijna jè ni'ño. ¹⁰ Jñà xitá xi 'ñó tíjn-là kjoachjine k'ẹ nga kijtseè ni'ño jè, taxki tsjaá komà-là. ¹¹ K'ẹ nga jahas'en ni'ya jñà xitá koi, kijtseè ki'ndí kọ nea-là María. K'ẹé chinchaxkó'nchit'aà-là jè ki'ndí kọ kijtseèxkón; jeya kisikijna. Ikjoàn kiskix'a kaxa-là kọ kitsjaà-là ton oro, kọ chrjongó-là Nainá kọ xkii xi 'ñó ndaà jne xi 'mì mirra. ¹² Nga komà iskan kits'iì-là nijñá xitá xi 'ñó tíjn-là kjoachjine nga mì tì k'oaá s'ín ndiyá kjoí-ne ñánda tíjna Herodes. Xìn ndiyá kii-ne nangui-là.

K'ẹ nga jñà xitá jchínga-là Jesús kiiko ján nangui Egipto

¹³ K'ẹ nga jye kii-ne jñà xitá xi 'ñó tíjn-là kjoachjine, jngoò àkjale-là Nainá kisinijñá-là José, kitsò-là:

—Tísítjiiin; chjoí jè ki'ndí kọ nea-là; t'in ján nangui Egipto; yáá tijni skanda k'ẹ 'an koxán-lè. Nga jè Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna, kohótsji ki'ndí jè nga mejèn-là nga sikk'en.

¹⁴ K'ẹé tsasítjen José, k'ẹ nga nitjen kiskoé jè ki'ndí kọ nea-là nga kii ján nangui Egipto. ¹⁵ Yáá tsibitsajna skanda k'ẹ nga k'en Herodes. K'oaá s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò Nainá xi it'aà ts'ẹ xitá xi kiichja ngajo-là Nainá nga kitsò: “Yá nangui Egipto kichja-là ki'ndí-na.”

K'ẹ nga kinik'en ndí ixti x'in

¹⁶ K'ẹ nga kijtseè jè Herodes nga jñà xitá xi 'ñó tíjn-là kjoachjine kiskoònachan-là, tsí jti komà-là. Ikjoàn kitsjaà okixi nga sikk'en yije ndí ixti x'in xi jò nó tíjn-là kọ ngats'iì xi isá ki'ndí isá kóhokji ján naxandá Belén, kọ yá naxandá indii-là koni s'ín jye kisijiin-là mé naxrjein-ne nga kijtseè ni'ño jñà xitá xi 'ñó tíjn-là

kjoachjine. ¹⁷ K'oaá s'ín tsitasòn 'én xi kitsò Jeremías, xitá xi kiichja ngajo-là Nainá, nga kitsò:

¹⁸ Yá i'nde Ramá kina'ya jngoò-là xitá xi tísikájno kọ 'ñó tíkjindáya kọ títiné; jè chjoón Raquel xi tíkjindáyakeè ndí ixti-là, nga mikii majehikon inima-là nga jye k'en ixti-là.

¹⁹ K'ẹ nga jye k'en Herodes, xi xitaxá ítjòn tíjna, jngoò àkjale-là Nainá kisinijñá-là José ján Egipto. Kitsò-là:

²⁰ —Tísítjiiin, chjoí ki'ndí jè kọ nea-là. T'in ijngoò k'a-ne nangui Israel. Jyeé k'en jñà xitá xi tíjn-ne nga mejèn-là sikk'en ki'ndí jè.

²¹ K'ẹé tsasítjen José, kiiko-ne ki'ndí jè kọ nea-là ya nangui Israel. ²² Tanga k'ẹ nga kii'nchré José nga jè tíhotíxoma jè xi 'mì Arquelao ya nangui Judea, nga jè tíjna ngajo-là na'en-là Herodes, José kitsakjòn-né; mì k'oaá s'ín kii. Ján kii i'nde ñánda 'mì Galilea nga k'oaá s'ín kis'enojmiya-là inga nijñá. ²³ K'ẹ nga ijchò i'nde jè, yáá tsibitsajna ya naxandá xi 'mì Nazaret. K'oaá s'ín komà mé-ne nga tsitasòn koni s'ín kitsò jñà xitá xi kiichja ngajo-là Nainá, nga jè Jesús xitá Nazaret k'oin.

'Én xi kiichja Juan xi kis'iin bautizar xitá

(Marcos 1:1-8; Lucas 3:1-9, 15-17; Juan 1:19-28)

3 Jñà naxrjein koi j'iì Juan xi kis'iin bautizar xitá ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn, nangui xi chja-ne Judea, nga kisika'bí 'én-là Nainá, ² kitsò:

—Tíkájno jé-nò, kì tì jé binchaàtsji-nò nga jyeé kjòchrañàt'aà-nò naxrjein nga jchaa kó s'ín otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

³ Jè Isaías, xitá xi kiichja ngajo-là Nainá, k'oaá s'ín kiskii xojon-là xi it'aà ts'ẹ Juan nga kitsò:

Na'ya-là jta-là jngoò xitá xi 'ñó chja ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn, nga tsò: “Tjandaà ndiyá-là Nainá ya ijiin inima-nò; kixi tikijna koni jngoò ndiyá ñánda kojmeèya Na'en-ná.”

⁴ Nikje xi tsohòkjá Juan, tsja-là chọ camello-né; kọ jngoò sincho chrjoa tsibikjá ndáyá-là. Koa jñà tsojmi xi kiskine, chọ langosta-né kọ tsjén-là chọ cera xi tíjn ijiin ijñá. ⁵ Ijchò 'nchré-là xitá xi inchrobà-ne Jerusalén, kọ nga kijndà nangui Judea kọ ngats'iì naxandá xi ya chrañàt'aà-là xajngá nandá Jordán. ⁶ K'ẹ nga jye tsafá-takòn jé-là jñà xitá, Juan, ikjoàn kis'iin bautizar ya xajngá nandá Jordán.

⁷ K'ẹ nga kijtseè Juan nga kjin xitá fariseo kọ xitá sadouceo j'iì nga koma bautizar, kitsò-là:

—ijñò, k'oaá s'ín ngaya-nò koni tsà tje-là ye! ¿Yá xi okitsò-nò nga kinchat'aàxìn-là jè kjo'in xi nchrobá machrañàt'aà-nò? ⁸ Ndaà tíjn kjoa xi t'een nga ndaà kà-ta'ya-nò nga jyeé kinikájno jé-nò nga mì tì jé binchaàtsji-nò. ⁹ Kì k'oaá s'ín nikítsjeèn ijiin inima-nò nga bixón: “Ngajen, [mikii s'e-najen kjo'in nga] yáá inchrobàt'aà-najen tje-là Abraham.” K'oaá xan-nò, Nainá, skanda jñà ndajo koma-là sikkatjiya-là nga ixti-là Abraham koma. ¹⁰ Jè kichayá jyeé kjiinandaà nga kotesòn yá; ngats'iì yá xi 'mì ndaà toò ojà-là, skanda kọ ima-là, jtísòn-né, ikjoàn sijnchájiiin ni'ín nga kiti. ¹¹ Xi okixi, 'an koo nandá s'iin-nò bautizar, mé-ne nga sikkájnoò

jé-nò kò mî tî jé kìnchátsji-nò. Tanga jè xi nchrobátjin-gui-na s'iin-nò bautizar kò Inimá Tsjeè-là Nainá koa kò ni'ín. Ísáá tjin-là nga'ñó mî k'oáá-ne 'an. Skanda mikii tji'nde-na nga 'an kji'koáa xojté-là. ¹²Jyeé kjinaya tsja jè pala nga sjitsjeè tjé-là trigo. Kìnchàxkó trigo ya iya ni'nga; kò jè tjé paja kìnchàjiiin ni'ín ñánda nga mikii bits'o nitá mé nàchrjein-ne.

K'oáá s'ín komà nga komà bautizar Jesús

(Marcos 1:9-11; Lucas 3:21-22)

¹³Jesús j'iin-ne Galilea ya xajngá nandá Jordán nga mejèn-là nga jè Juan s'iin bautizar Jesús. ¹⁴Tanga jè Juan k'e nga sá itjòn mikii kòkjeiín-là, kitsò-là Jesús:

—'Aán xi mochjeén-na nga jí s'een-ná bautizar, tanga ngaji, tá saá 'an f'iichòn-ná.

¹⁵K'eé kitsò Jesús:

—Tjii-lè kjondaà, t'een-ná bautizar mé-ne nga k'oas'ín sikitasoán kjoáxoma-là Nainá.

K'eé kòkjeiín-là Juan. ¹⁶K'e nga jye komà bautizar Jesús, k'e nga jye itjojiin-ne nandá, ikjoàn kitáx'a-là ngajmii, kò jè Jesús kijtsee Inimá Tsjeè-là Nainá xi inchrobàjen-ne ngajmii, koni kji nise paloma kji; yaá kiskaàsòn-là Jesús. ¹⁷K'eé kina'ya jngoò-là 'én xi nga-jmii inchrobà-ne xi kitsò:

—Jè jèè xi ki'ndí-ná xan-là xi 'ñó matsjake; tsja tjin-là takoàn it'aà ts'e.

K'e nga jè xitá neíí kiskoòt'aà Jesús

(Marcos 1:12-13; Lucas 4:1-13)

4 Jè Inimá Tsjeè-là Nainá kiikò Jesús jngoò i'nde it'aà xìn nga jè xitá neíí skót'aà nga mejèn-là nga kàtátsji jé.

²Ichán nàchrjein kò ichán nitjen tsibijnachjan Jesús kò k'e nga koma iskan jye kjoòjò-là. ³Jè xitá neíí xi ma-là konachjan ijchò kasit'aà chrañà-là ñánda tjna Jesús, kitsò-là:

—Tsà kixíí kjoá nga ngaji xi Ki'ndí-là Nainá 'mì-lè, tjii-là okixí jñà ndajo koi nga inchrájin kàtama.

⁴Tanga Jesús kitsò-là:

—Tjít'aà Xojon-là Nainá, nga tsò: "Mitsà tà koi tsojmi xi ma chine kítsakon-ne xitá, tikoáá kítsakon-ne nga yi-je 'én xi chja Nainá."

⁵Jè xitá neíí kiikò Jesús ya Naxandá-là Nainá xi xó kit-jaàjiiin-ne [ñánda 'mì Jerusalén]; kisikíjnasòn ingo itjòn ñánda ísá 'nga kji. ⁶Kitsò-là:

—Tsà kixíí kjoá nga jí xi Ki'ndí-là Nainá 'mì-lè, tìkatjen-gui yijo-lè, nga k'oáá s'ín tjt'aà Xojon-là Nainá nga tsò:

Nainá koií xá-là àkjale-là it'aà tsjii, nga kò tsja tsoba'ñó-lè, mé-ne nga nijngoò ndajo satíngui-ne ndsokoi.

⁷Jesús kitsò-là:

—Tikoáá tjt'aà Xojon-là Nainá, nga tsò: "Kì k'oáá s'ín chít'ií Nà'èn-ná xi Nainá."

⁸Ijngoò k'a jè xitá neíí kiikò Jesús isòn nindoò xi 'ñó 'nga kji, koá tsakó yije-là ngats'ií naxandá xi tjin isò'nde kò kjoajeya-là jñà naxandá. ⁹Kitsò-là:

—Nga jíí tsjaà yije-lè naxandá koi, tsà kòsjáxkó'nchit'aà-ná kò jeya s'ikíjna-ná.

¹⁰K'eé kitsò Jesús:

—Tixín xitá neíí, tsit'aàxìn-ná. Nga k'oáá s'ín tjt'aà Xojon-là Nainá nga tsò: "Jeya tìkíjni Nà'èn-ná xi Nainá 'mì-là; tà jè tajngoò tìkitasòn-là."

¹¹K'eé kii jè xitá neíí, tsasit'aàxìn-là Jesús. Ikjoàn ijchò àkjale-là Nainá xi kis'ín-là Jesús.

Kíí komà nga kii síxájiin-là xitá Galilea Jesús

(Marcos 1:14-15; Lucas 4:14-15)

¹²K'e nga kii'nchré Jesús nga jè Juan xi kis'iin bautizar xitá ndayá tjna'ya, kii ijngoò k'a-ne ya i'nde-là ñánda 'mì Galilea. ¹³Tanga mî ya tsibijna ñánda 'mì Nazaret; ján kii kína ñánda 'mì Capernaum, jngoò naxandá xi kijnandií ndáchikon ya i'nde xi chja-ne Zabulón kò Nef-talí. ¹⁴K'oáá s'ín komà mé-ne nga tsitasòn-ne 'én xi kiskii Isaiás xitá xi kiichja ngajo-là Nainá nga kitsò:

¹⁵Jè nangui xi ts'e Zabulón kò jè nangui xi ts'e Neftalí, ya ndiyá xi fi indii ndáchikon, ján xijngoáá xajngá nandá Jordán ya nangui Galilea, ñánda tjin xi mitsá xitá judío.

¹⁶Jñà xitá naxandá koi xi tjiñò kjoátsjeèn-là, kijtsee jngoò ni'ín xi 'ñó tse kji, koá jñà xitá xi ya tjimaya ndiyá-là kjoabiyaà, kjoátsjeèn kjoátsjeèn-là.

¹⁷K'eé tsibits'ia Jesús nga kiichjaya 'én ndaà-là Nainá. Kitsò:

—Tikájno jé-nò, kì tì jé binchaàtsji-nò nga jyeé kjochrañàt'aà-nò nàchrjein nga jchaa kós'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne.

Kíí kis'iin Jesús nga ñijòn xitá kiichja-là xi ma-là sík'en tjin

(Marcos 1:16-20; Lucas 5:1-11)

¹⁸K'e nga tifa Jesús ya indii ndáchikon ts'e Galilea, kijtsee jò xitá xi 'ndse ma, jngoò xi 'mì Simón kò tije-ne xi 'mì Pedro, kò xi ijngoò, jè xi 'mì Andrés. Jñà xitá koi xi sík'en tjin. K'e nga nchisíkatjen-jiin-ndá na'ya-là, ¹⁹Jesús kitsò-là:

—Nchrohótjinguí-ná, 'aán tsjaà-nò xá nga kíkóya xitá xi 'an kjt'aà-na koni s'ín maxkóya tjin.

²⁰Jñà xitá koi nitóón kisikájna na'ya-là nga kiitjin-gui-là Jesús.

²¹Ísá xijngoáá ísá Jesús kijtsee ngui jò xitá xi tikoá 'ndse ma-ne; jngoò xi 'mì Jacobo, kò xi ijngoò, Juan 'mì; jxti-là Zebedeo. Yaá títaya chitso kò na'èn-là. Nchibindaàya jñà na'ya-là. Jesús kiichja-là nga jñà kojmeilkò.

²²Xitá koi nitóón kisikájna chitso-là kò na'èn-là nga kiitjinguí-là Jesús.

Kíí kis'iin Jesús nga kjin xitá tsakóya-là

(Lucas 6:17-19)

²³Jesús tsajmeè kóhokji nangui Galilea, tsakóya 'én-là Nainá ya ni'ya ingo sinagoga nga íjngó íjngó naxandá. Kiichjaya 'én ndaà-là Nainá koni s'ín otíxoma Nainá; tikoá kisindaà-ne ngats'ií ch'in xi tjin-là xitá nga xkí xi ján ijòjno ijòt'aà yijo-là. ²⁴Kina'ya-là Jesús kóhokji ya i'nde ñánda 'mì Siria, koá j'iiko-là xitá xk'én xi kjin skaya ch'in tjin-là, jñà xi ijòjno ijòt'aà yijo-là kò xitá xi

ch'in nejí tjiin inima-la, ko tjin xi ch'in biyaaxin tjin-la, ko xita xi mi ki ndaà ma síhiníyá yijo-la. Jesús kisin-daà-ne ngats'iì xita koi. ²⁵ Kjin xita xi ya i'nde-la Galilea kiitjinguila, ko jña xita naxandá xi te ma-ne (xi 'mi Decápolis), ko jña xita naxandá Jerusalén ko naxandá xi i'nga xi ya chja-ne nangui Judea, ko xi chja-ne xijn-goà xajngá nandá Jordán.

Kií kitsò Jesús nga kiichjaya ya isò'nga nindoò

5 Jesús, k'e nga kijtsee ngats'iì xita xi kjin ma-ne, kiimijin-jno ya isò'nga nindoò koa yaá tsibijna. Jña xita xi kota'yàt'aà-la ijchò kinchat'aà-la. ² Jesús k'ée tsakóya-la kitsò-la:

Kjondaà xi sakó-la jña xita k'e nga mé kjoa títsajin
(Lucas 6:20-23)

³ —Mé tà ndaà-la jña xita xi machiya-la nga mochjeén-la kjondaà-la Nainá; xita koi, jyeé ts'e ngats'iì kjondaà xi tjin ya ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne.

⁴ Mé tà ndaà-la jña xita xi kjindáya; Nainá sijje-takòn-né.

⁵ Mé tà ndaà-la jña xita xi indajjin tjin inima-la; jña tjoé-la nangui xi Nainá jye k'oas'ín kitsò nga jña tsjá kjotjò-la.

⁶ Mé tà ndaà-la jña xita xi 'ño mejèn-la nga kitasòn xi kjoa kixi xi Nainá síjé; Nainá kosiko nga kitasòn kjoa koi.

⁷ Mé tà ndaà-la jña xita xi mahimakeè xita xi k'eií; Nainá kohimakeè ngajo-ne jña xita koi.

⁸ Mé tà ndaà-la jña xita xi tsjeè tjin inima-la; jña xita koi, jña-né xi skoexkon Nainá.

⁹ Mé tà ndaà-la jña xita xi síkijna'nchán kjoa; Nainá ki'ndí-laá kitsò-la.

¹⁰ Mé tà ndaà-la jña xita xi kjo'in tjin-la nga fitjingu kondra-la xita, koi kjoa-la nga ndaà síkitasòn xi kjoak-ixi. Xita koi, jyeé ts'e ngats'iì kjondaà xi tjin ya ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne.

¹¹ Mé tà ndaà-nò k'e nga jña xita ch'o kitsò-nò nga kotít'aà-nò ko k'e nga ch'o siko-nò, ko k'e nga 'én ndiso tsját'in-nò xi kjoa ts'an. ¹² Tsja t'è-là inima-nò, koa tsja t'è-là takòn. Jñò, tsee kjondaà tjoé-nò ján ngajmii. Mitsà tà jñò xi otinikò-nò. K'oagá tjs'ín kinikò jña xita xi kiichja ngajo-la Nainá xi chinchima íjtòn-nò.

Kiís'ín kochjeén naxa ko ni'ín xi tjin isò'nde
(Marcos 9:50; Lucas 14:34-35)

¹³ Jñò, k'oagá s'ín ngaya-nò koni tsà naxa xi mochjeén-la xita isò'nde. Tanga tsà jè naxa mi tì kii sijjnchra-ne tsojmi, ¿kò tjs'ín kochjeén-ne? Mi tì mé chjí-la; xixteèn-ne ko yaá kinchanè xita.

¹⁴ Jñò, k'oagá s'ín ngaya-nò koni tsà ni'ín xi mochjeén-la xita isò'nde. Tsà jngoò naxandá xi isò'nga nindoò kijna, mikii koma kijna'ma. ¹⁵ K'e nga jngoò ni'ín sit'aí, mitsà ya sijnangui kaxa. Yaá sijna ñánda 'nga choòn, mé-ne nga kohiseèn yije-la xita xi títsaj-naya ni'ya. ¹⁶ Koni ni'ín xi síhiseèn-la xita, k'oagá s'ín

ndaà tijchá yijo-nò nguixkon xita xi k'eií, mé-ne jña xita koi, jeya síikijna Na'èn-nò xi Nainá xi tjna ngajmii k'e nga skoè-nò nga ndaà tita'nè.

Kiís'ín tsakóya Jesús it'aà ts'e kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés

¹⁷ Jñò, k' oagá s'ín nikítsjeèn: mitsà koi xá j'i-na 'an nga kochrjekànguia jè kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés ko jè xi tsakóya xita xi kiichja ngajo-la Nainá. Tà saá j'i sijngod-ná 'én xi tjt'aà kjotíxoma. ¹⁸ Qkixí xi xan-nò, koni tjin naxrjein kijná-isa isò'nde ko ngajmii, nimé xi tjáxin-la jè kjotíxoma, nijngoò punto ko nijngoò letra tjáxin-la, skanda kóni nga kojngoò yije kjoa xi tjt'aà kjotíxoma. ¹⁹ Jè xita xi mikii síkitasòn koni s'ín tíchja kjotíxoma, nas'ín 'ño chiba tíchja, ko k'oagá s'ín okóya-la xita, k'oagá tjs'ín 'ño chiba jcha-la ya jjiin naxandá xi jè otíxoma-la xi ngajmii nchrobá-ne. Ko jè xita xi síkitasòn kjotíxoma-la Nainá ko k'oas'ín okóya-la xita xi k'eií, jè xita jè, jè xi 'ño 'nga kijná ya jjiin naxandá xi jè otíxoma-la xi ngajmii nchrobá-ne. ²⁰ Qkixí xi xan-nò, tsà mikii isa ndaà síkitasòn kjoakixi koni jña xita fariseo ko xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés, mikii kitjás'en-jñò ñánda tíhotíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne.

Kiís'ín tjin it'aà ts'e kjoajti
(Lucas 12:57-59)

²¹ Jñò jye kina'ya koni s'ín ki'mi-la jña xita jchínga-nò: “Kì xita ník'eèn; nita yá-ne xi xita sík'en, kjo'in s'e-la.”

²² Tanga 'an k'oagá xan-nò, tsà jngoò xita xi kojtikeyè 'ndse, s'ee-la kjo'in. Jè xi ch'o kitsò-la 'ndse, xitaxá tsjá-la kjo'in. Ko jè xi 'ndse kitsò-la: “Ngaji nimé chjí-lè”, ok'in-la nga ján kjo'i jjiin ni'ín ts'e i'nde kjo'in.

²³ Tsà k'e nga kikoji tsojmi kjotjò-lè nga Nainá k'oi-la ya i'nde tsjeè-la, koa ya koijtsjeèn-lè nga jè 'ndsi tjin-la kondra tsiji, ²⁴ tikítsajnei tsojmi kjotjò-lè ya i'nde tsjeè, ikjoàn tikitsi'ba-la 'ndsi koa k'ée koma síkítsajnei tsojmi-lè.

²⁵ Tsà tjin xita xi kohòngui-lè nga kjiiko-lè ni'ya osen, k'e nga tjaaya ndiyá, nitóon jchibàndaà-nò, mé-ne nga mi ya kjiiko-lè nguixkon xitaxá, ko jè xitaxá mi ya tsjá-la kindá jña policía nga mi ndayá kjiiko-lè. ²⁶ Qkixí xi xan-lè, mi tì kii koma kitjoo-ne ndayá skanda k'e nga kichjítji yijo-lè nga yije xi sijjé-lè xitaxá.

Kiís'ín tjin ts'e kjoa chingui

²⁷ Jñò, jye kina'ya koni s'ín ki'mi-nò kjòtsee: “Kì kjoa chingui 'nè.” ²⁸ Tanga 'an k'oagá xan-nò, nita yá-ne xi kotsejèn-jno jngoò chjoón nga fahajiin-la, jye kjoa chingui tjs'ín koni títsò inima-la.

²⁹ Tsà jña xkoòn kixi ótsji jé-nò, tinaxrjeè; kjiin tikatsjò. Isáá ndaà-ne tsà chija jngoò xkoòn mi k'oagá-ne tsà ya kixojiin yije yijo-nò ya jjiin ni'ín ya i'nde kjo'in.

³⁰ Tsà jña ndseji kixi ótsji jé-nò, tichátjòn; kjiin tikatsjò. Isáá ndaà-ne tsà chija jngoò ndseji mi k'oagá-ne tsà ján kjo'i yijo-nò jjiin ni'ín ya i'nde kjo'in.

Kiís'ín tǵín kjotíxoma it'aà ts'e xǵta xi tsjeiin xíkǵín
(Mateo 19:9; Marcos 10:11-12; Lucas 16:18)

³¹ 'K'oaá tǵs'ín kis'enojmi kjòtseé, nǵta yá xǵta-ne xi mejèn-la tsǵín chǵoón-la, ítǵòn tǵami'nga xoǵon xi tsjeiin-ne xíkǵín xǵta. ³² Tanga 'an k'oaá xan-nò: tsà jngod xǵta x'ín xi tsǵín chǵoón-la, tsà mìtsà kjoa chijngui tís'ín jè chǵoón, jè x'ín-la tǵbít'in-la nga kjoa chijngui kà-tas'ín chǵoón. Jè chǵoón, k'e nga kǵixan ìjngod k'a-ne, jè x'ín xi kǵixan-ko, tǵkooá jye kjoa chijngui tís'ín.

Kiís'ín tǵín it'aà ts'e 'én xi nokjoá nga Nainá tǵbeé

³³ Tǵkooá jye kina'yà koni s'ín ki'mi-la jǵnà xǵta jchín-ga-ná: "K'e nga bixón: tǵbeé Nainá, ki chonachan-jèn, tǵkitasón 'én-nò." ³⁴ Tanga 'an k'oaá xan-nò: K'e nga 'biòd 'én-nò, jngod k'aá ki yá xi níkjǵna ítǵòn. Ki k'oas'ín bixón: "Tǵbeé ngajmi." Nga jè ngajmi, jè íxǵle kjotixoma-la Nainá. ³⁵ Tǵkooá ki bixón-jèn: "Tǵbeé isò'nde", nga jè nangui, yá nchasón ndsokò Nainá. Tǵkooá ki bixón-jèn: "Tǵbeé naxandá Jerusalén", nga jè naxandá jè, ts'eé Xǵtaxá ítǵòn xi Nainá. ³⁶ Tǵkooá ki skod níkjǵna ítǵòn k'e nga mé 'én xi 'biòd. Nga mikii koma-nò nga sijmà o sǵichroba jngod tsǵa skod. ³⁷ Tà k'oaá s'ín tǵnókjoa "jon", o xi "majin". Jǵnà 'én xi kǵisón, yá nchrobá-ne it'aà ts'e xǵta neǵi.

Kiís'ín tǵkoo jǵnà xǵta xi ch'o síko-nò
(Lucas 6:29-30)

³⁸ Jye kina'yà koni s'ín ki'mi-nò kjòtseé: "Tsà yá xi kochrje jngod xkoiin, tǵnachrjeé ngajo-ne ts'e. Kò tsà yá xi skoetoón-lè nga skónajen jngod ni'ñoi, jǵínájjen ngajo-ne ts'e." ³⁹ Tanga 'an, k'oaá xan-nò: Tǵkjeiin-la xǵta ts'en. Tsà jngod xǵta xi sǵijts'iin-t'aà kǵioón kixǵ, tǵkooá tǵjii-la xi ngobà nga kàt'eé-la. ⁴⁰ Tsà jngod xǵta kohòngui-nò nga mejèn-la skoé nachro-nò, tǵkooá tǵjii-la nachrokisón-nò nga kàtakjoé. ⁴¹ Tsà jngod xǵta xi kjò'ño s'ín-nò nga sǵikajen jngod hora-nò ch'á-la nga onguíko-la, jò hora isa kǵiin tanguíko-la. ⁴² Tsà yá xǵta xi sǵjé-nò tsojmi, tǵjii-la; kò tsà jngod xǵta xi mejèn-la skǵíñat'aà-nò tsojmi, ki 'mi-la: mikii koma.

Kó s'ín sǵkoo jǵnà xǵta xi majtikeè-nò
(Lucas 6:27-28, 32-36)

⁴³ Tǵkooá jye kina'yà koni ki'mi-nò kjòtseé: "Tǵtsjacha xǵta xinguiqo kò tǵjticha kondra-nò." ⁴⁴ Tanga 'an k'oaá xan-nò: Tǵtsjacha jǵnà xi kondra-nò, tǵchikon-t'ioòn jǵnà xi chǵa'on-ko-nò, ndaà tǵkoo jǵnà xi jtikeè-nò, tǵtsi'batjǵò jǵnà xi ch'o tsò-nò kò jǵnà xi ch'o síko-nò. ⁴⁵ Tsà k'oas'ín s'eén, ki'ndí-la Nainá xi tǵjna ngajmi koma; Nainá síhiseèn-la ndobá-la ts'oi xǵta xi ndaà kò xi mì ki ndaà; tǵkooá Nainá sík'a-la jtsǵi jǵnà xǵta kixǵ kò xi mìtsà xǵta kixǵ. ⁴⁶ Jǵnò, tsà tà jǵnà matsjacha xǵta xi matsjakeè-nò, ni mé kjondaà xi s'e-nò; nga k'oaá tǵs'ín jǵnà xǵta xi síkǵhǵtǵi tsojmi ts'e Roma. ⁴⁷ Tsà tà jǵnà xǵta xinguiqo xi 'ndsè chiba sǵxat'aà, za k'oaá ma-nò nga 'ño ndaà tǵs'a'ne?; nga tǵkooá jǵnà xǵta xi mikii beèxkon Nainá,

k'oaá tǵs'ín. ⁴⁸ Jǵnò, nguì kjoakixǵi t'een, koni jè Na'èn-ná xi tǵjna ngajmi nga nguì kjoakixǵi s'ín.

Kiís'ín t'een k'e nga k'oi-la kjondaà xǵta

⁶ 'K'e nga ndaà tǵín kjoa xi 'nè, tǵkindakò-nò yǵjo-nò; ki tà k'eé k'oa 'nè k'e nga nguixkò xǵta, tsà tà jè xi mejèn-nò nga skoé-nò xǵta xi k'ejǵi. Tsà k'oas'ín s'een, Na'èn-ná xi tǵjna ngajmi mikii sǵichikon-t'in-nò. ² K'e nga jngod kjondaà k'oi-la xǵta ima, ki ki bènójmí-la ngats'ii xǵta xi k'ejǵi, koni s'ín xǵta xi jò isén tǵín-la ya ni'ya jngò sinagoga kò ya ndiyá nga tsǵa kjòtǵò-la tsojmi xǵta; tà jè xi mejèn-la nga skoé yǵje xǵta. Tanga okixǵi xi xan-nò, jǵnà xǵta xi k'oas'ín s'ín, jyeé tǵín-la chǵi-la [nga nguixkò xǵta. Mì tǵ mé sǵichikon-t'in-ne Nainá.] ³ K'e nga tsà tsojmi k'oi kjòtǵò-la xǵta ima, mochjeén-né nga mì yá xǵta xi skoé; ni jè skoé xi 'ño amigo chibá. ⁴ Tǵma-la jè kjondaà-nò; k'e nga jè Na'èn-ná skoé jè xi kjoa'ma, jè tsǵa-nò chǵi-nò.

Kiís'ín t'een k'e nga bitsi'ba-lá Nainá
(Lucas 11:2-4)

⁵ 'K'e nga bitsi'ba, ki k'oaá 'nè koni s'ín xǵta xi jò isén tǵín-la. Jǵnà xǵta koi, k'e nga bitsi'ba-la Nainá, tsjakeè-né nga bincha kixǵ ya ni'ya jngò sinagoga kò ya chrǵangui-la ndǵtsin ñánda kǵin xǵta kotsejèn-la nga Nainá bitsi'ba-la. Xi okixǵi k'oaá xan-nò, jǵnà xǵta koi, jyeé tǵín-la chǵi-la [nga nguixkò xǵta. Mì tǵ mé sǵichikon-t'in-ne Nainá.] ⁶ Tanga k'e nga mejèn-lè nga kǵitsi'ba-la Na'èn-ná, tǵtǵás'iin ni'ya-lè, tǵchjoì xotjoa-la ni'ya-lè, ìkjoàn tǵjé-la kjondaà-la Na'èn-ná xi ya tajngod tǵna'mako-lè. Jè Na'èn-ná tsǵa-lè chǵi-lè nga jè tǵbeé xi kjoa'ma.

⁷ 'K'e nga bitsi'ba, ki taxkǵ kǵin 'én nokjoà, koni s'ín xǵta xi mikii beèxkon Nainá. K'oaá s'ín síkǵtsjeèn nga kǵin 'én kǵichǵa-la Nainá, isa ndaà kǵi'nchré-la. ⁸ Ki k'oaá 'nè koni s'ín jǵnà xǵta koi; jè Na'èn-ná jye tǵiǵin-la mé xi mochjeén-nò k'e nga tǵkj'eé nǵjé't'aà-là. ⁹ K'e nga bitsi'ba, kiís'ín tǵnókjoa:

Na'èn-najen xi tǵjni ngajmi,
kàtayaxkón-la kjoajeya-lè nga tsjeé tǵjni.

¹⁰ Kàtjanchrobá kjotíxoma-lè,
k'oas'ín kàtama ì it'aà nangui koni s'ín mejèn-lè nga koma,

koni s'ín ma ján ngajmi.

¹¹ Tǵjii-nájen ì'ndeǵ jè nǵño xi mochjeén-najen nga nachrjein inchǵòn.

¹² Tǵjchàat'aà-nájen jé-najen koni s'ín nǵchàat'aà-lajen jǵnà xǵta xi ch'o síko-najen.

¹³ Ki ki biǵndi yá xi mejèn-la nga kot'aà-najen nga kǵinchátsǵi jé-jen.

Tǵkinda-nájen xi it'aà ts'e xǵta neǵi.

Nga tsǵiǵi kjotíxoma, tsǵiǵi nga'ño kò tsǵiǵi kjoajeya nǵta kjé-ne. K'oas'ín kàtama.

¹⁴ Tsà jǵnò sǵjchàat'aà-là jé-la xǵta xi k'ejǵi, tǵkooá jè Na'èn-ná xi tǵjna ngajmi sǵjchàat'aà-nò jé-nò. ¹⁵ Tanga tsà jǵnò mikii sǵjchàat'aà-là jé-la xǵta, tǵkooá Na'èn-ná mikii sǵjchàat'aà-nò jé-nò.

Kiís'ín t'een k'è nga bitsajnachjan

¹⁶ 'K'è nga bitsajnachjan, kì k'oaá 'nè koni s'ín jñà xita xi jò isén tjín-la nga síkjatjija isén-la, mé-ne nga skoé-ne xita nga ba tjín-la nga títajnachjan. Xi okixi, k'oaá xan-nò, jñà xita koi, jyeé kitjoé-la chí-la [nga nguixkon xita. Mi tì mé síchikon-t'in-ne Nainá.] ¹⁷ Tanga jñò, k'è nga bitsajnachjan, kì k'oaá 'nè. Tà saá tanijnò isén-nò kò tasi'a tsjaskò, ¹⁸ mé-ne nga mikii skoé-nò xita tsà títajnachjan, kò jè Na'èn-ná xi tjina'mako-nò, tà jè xi tibeè. Jè síchikon-t'in-nò.

Kjoa nchiná xi tjín ján ngajmii

(Lucas 12:33-34)

¹⁹ Jñò, kì tsojmi kjin binchatjò i isò'nde; bits'on-né kò makixo-né kò jñà xita síchijé. ²⁰ Tà saá ján ngajmii tñchatjò tsojmi. Ján ngajmii mikii bits'on kò mikii makixo tsojmi; tikoáá tsjin xita chíjé. ²¹ Ya ñánda kñchatjò tsojmi-nò, tikoáá yaá síkítsjeèn inima-nò.

Kós'ín mochjeén xkoaán

(Lucas 11:34-36)

²² Jñà xkoaán, jè ma ni'ín xi síhiseèn-la yijo-ná. Koií kjoa-la k'è nga ndaà tsejèn-ná, iseèn choòn yije-la yijo-ná; ²³ tanga tsà mikii ndaà tsejèn-la xkoiin, tikoáá kóhokji yijo-lè, tà jñò choòn-la. Nga tñjñò-la kjohítsejèn-lè tikoáá ngui tà jñò choòn-la yijo-lè.

Yá xi koma nei-la xita xi 'ñó matsjakeè ton

(Lucas 16:13)

²⁴ 'Nijngò xita xi jò koma nei-la nga síxá-la. Tsà jò koma nei-la, jngò kòjtikeè kò jngò kòtsjakeè; jngò ndaà kjit'aà-la kò ch'o síkko xi ijngò. Jñò, tsà kjoa nchiná síis'in-là, mikii kòs'in-la kjoa ts'è Nainá.

Kós'ín síkinda Nainá jñà xi ixti-la ma

(Lucas 12:22-31)

²⁵ 'K'oaá xan-nò, kì makájno-nò mé tsojmi xi chíjnee, xi s'ioo, nga síchá yijo-nò, kò mé nikje xi chíkjá. ¿A mi 'ya-jèn k'è nga títajnakoaán i isò'nde tjín-isa kjoa xi isa 'ñó chíj-la mi k'oa-ne koni tsojmi xi ma chine? Tikoáá yijo-ná, tjín-isa kjoa xi isa 'ñó chíj-la mi k'oa-ne koni jè nikje xi chíkjá. ²⁶ Chítsejèn-la nise xi tjíma jjiin isén; mi jngó 'beé; mi nijin majchá-la kò mi ni'nga tjín-la ñánda bincháxkó nijin-la; tanga jè Na'èn-ná xi tjina ngajmii tsjá-la tsojmi xi kine; kò jñò, isaá chíj-nò mi k'oa-ne jñà nise. ²⁷ Jñò, nas'ín takó 'ñó síkájnoò, ni itsé koma síkatonè-là nàchrjein-nò koni s'ín tjíndaà-la Nainá.

²⁸ ¿Mé-ne níkájno-nò xi it'aà ts'è nikje xi chíkjá? Chítsejèn-la naxó lirio xi majchá jjiin ijñá; mikii síxá kò mikii ma-la faña nikje. ²⁹ Tanga 'an, k'oaá xan-nò, ndaà tsà jè Salomón xi xitaxá ítjòn tsibijna nga 'ñó xita jeya, mi k'oaá kjoàn nikje xi tsòhòkjá koni kjoàn jñà naxó nga ndaà kjoàn. ³⁰ Nainá, k'oaá s'ín ndaà kjoàn s'ín xka ijñá, xi jngò nàchrjein títajnakon kò xi ma nchijòn kotsjòjiiin ni'ín. Jñò xi xita 'mi-nò xi mikii ndaà mokjeiin-nò, ¿a mìtsà isa nìton tsjá-nò Nainá nikje xi

mochjeén-nò nga chíkjá? ³¹ Kì makájno-nò, kì bixón-jèn: "¿Mé xi chíjnee?, kò ¿mé xi s'ioaá? kò ¿mé nikje xi chíkjá?" ³² Nga yije tsojmi koi, k'oaá tjín xi ótsji jñà xita xi mikii mokjeiin-la it'aà ts'è Nainá. Tanga jñò tjínaá-nò Na'èn xi tjina ngajmii xi jyeé tjiiin-la nga mochjeén-nò ngats'ii tsojmi koi. ³³ Ítjòn tñchátstjioò kjoa ts'è Nainá koni s'ín otixoma kò kjoakixi-la; ngats'ii tsojmi xi mochjeén-nò tà tjoésòn-nò. ³⁴ Kì makájno-nò mé kjoa xi s'è nchijòn-lè; nga nchijòn-lè, s'èé-nò kjoa xi kókájno-nò; tà koií kjoa tìkájno xi tjín nàchrjein i'ndeí.

Mì kii koma jñá síkindaá jé-la xita xinguiáá

(Lucas 6:37-38, 41-42)

7 'Kì kjo'in 'biil-la xita xinguiio kjoa ts'è jé-la mé-ne nga mì kjo'in tjoé-nò kjoa ts'è jé-nò. ² Koni s'ín k'oi-la kjo'in xita xi k'ejí, k'oaá tís'ín tjoé ngajo-nò kjo'in. Jè chíba xi síchibaya-la xinguiio, tije kochiba ngajo-nò. ³ [¿Mé-ne jé-la xinguii níkinda-ne kò tsiji mikii níkindii?] ¿Mé-ne chítsejèn-la jè tjé xi kjinangui xkon xinguii, kò jè yá chíso xi kjinangui xkoiin mikii chítsejèn-la? ⁴ Tsà yá chíso kjinangui xkoiin, ¿a koma k'oiin-la xita xinguii: "Tjiil'nde-ná nga kochrjekànguia tjé xi kjinangui xkoiin"? ⁵ Ngaji xi jò ma isén-lè, ítjòn tñchrjekàngui chíso xi kjinangui xkoiin mé-ne nga ndaà kòtsejèn-lè, íkjoàn tñchrjekàngui tjé xi kjinangui xkon xinguii.

⁶ 'Tsojmi tsjeè xi ts'è Nainá, kì nañá 'biil-la mé-ne nga mì ya síkáfát'aà-lè kò ya skine-lè. Kò jè ndátòn chíj xi níkjiiin, kì chínga níkatjen-la mé-ne nga mì ndsokò kñchanè-ne.

Kó s'ín síjé-lá Nainá k'è nga mé xi mejèn-ná

(Lucas 11:9-13; 6:31)

⁷ 'Tijé mé xi mejèn-nò, jè Nainá tsjá-nò; tñchátstjioò Nainá, sakó-nò; tñókjoat'aà-la Nainá mé xi mejèn-nò mé-ne síx'a'nde-nò koni jngò xotjoa. ⁸ Ngats'ii xita xi síjé, tjoé-la, jè xi ótsji, sakó-la kò jè xi chíat'aà-la Nainá, táx'a'nde-la koni jngò xotjoa.

⁹ Jñò xi xita jchínga 'mì-nò, tsà inchrájin síjé-nò ixti-nò, ¿a ndajó k'oi-la? Majin. ¹⁰ Kò tsà tñ síjé-nò, ¿a yeé k'oi-la? Majin. ¹¹ Jñò nas'ín xita xi ch'o 'nè, ma-nò 'biil-la ixti-nò tsojmi xi ndaà kjoàn. Jè Na'èn-nò xi tjina ngajmii, isaá nìton síis'in-nò nga tsjá-nò tsojmi xi ndaà kjoàn tsà jñò síjé't'aà-la.

¹² 'Nita mé kjoanda xi mejèn-nò nga síkko-nò xita, k'oaá tís'ín tiko ngajo-nò. K'oaá s'ín tichja kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kò xojon-la xita xi kíichja ngajo-la Nainá.

Kó kji xotjoa xi kítjás'eén

(Lucas 13:24)

¹³ 'Títjás'ioòn jè xotjoa xi 'nchrèya kji. Jè xotjoa kò jè ndiyá xi 'ñó tiyà, ndiyá-la kjo'in-né. Kjin xita xi ya fahas'en. ¹⁴ Kò jè xotjoa kò ndiyá xi 'nchrèya choòn, ndiyá-la kjoabinachon-né, kò chiba xita matsji-la.

Kó s'ín jchaxkoaán xita it'aà ts'e xá xi s'ín.

(Lucas 6:43-44)

¹⁵ Ndaà tìkindaa yijo-nò it'aà ts'e xita ndiso xi tsò nga 'én-la Nainá síka'bí. K'e nga f'iikon-nò jñà xita koi, ima kjoaá s'ín koni orrè tanga inima-la, tsején ts'eén 'ya.

¹⁶ Jñò jchaxkoòn xita koi it'aà ts'e xá xi s'ín. K'oaá ngaya-la koni jngoò yá xi ndaà toò ojà-la. Jè toò uva, mitsà jè majchá-la yá na'yá. Tìkooá jè toò iko, mitsà jè majchá-la yá na'yá. ¹⁷ Ngats'iì yá xi ndaà kjoàn, ndaà toò ojà-la. Tanga jè yá xi mikii ndaà kjoàn, mikii ndaà toò xi ojà-la. ¹⁸ Jngoò yá xi ndaà kji, mitsà ch'o kjoàn toò xi ojà-la. Koá jè yá xi ch'o kji, mikii ojà-la toò xi ndaà kjoàn. ¹⁹ Nga yije yá xi mikii ojà-la toò xi ndaà, satèsòn-la ikjoàn sìnchájiin ni'ín nga kitì. ²⁰ K'oaá s'ín jchaxkoòn xita koi it'aà ts'e xá xi s'ín.

Yá xita xi kjoahas'en-jiin ñánda nga Nainá tíhotixoma

(Lucas 13:25-27)

²¹ Mitsà tà ngats'iì xita xi tsò-na: "Na'èn, Na'èn", kjoas'en-jiin jè kjoatixoma-la ngajmiì. Tà jñà xita xi kjoas'en-jiin xi síkitasòn koni s'ín mejèn-la Na'èn-na xi tíjna ngajmiì. ²² K'e nga kijchò nachrjein, jìn xita kitso-na: "Na'èn, Na'èn, ngajen kinokjoàya-nájen 'én-lè xi it'aà tsiji. Nga koo 'ín-lè kinachrjekàjiin-nájen inima ch'o-la neij xi mikii ndaà; tìkooá jìn kjoakón ki'nè-jen xi ndaà tíjn." ²³ K'ee k'oa xán-la: "Mikii bexkon-nò. Tìn-chat'aàxin-ná jñò xi ch'o ki'nè."

Mé xi ngaya-la jñà xita xi síkitasòn 'én-la Jesús ko xi mikii síkitasòn.

(Lucas 6:47-49; Marcos 1:22)

²⁴ Jè xi 'nchré koá síkitasòn 'én-na koni xan-la, k'oaá s'ín ngaya-la koni jngoò xita xi tíjn-la kjohitsjeèn; yáá bíndaàsòn ni'ya-la ñánda naxi choòn. ²⁵ 'Ba jtsí; 'ba tjoxkón; f'iì xajngá nandá xi fahanè ni'ya; ni mé xi ma-la nga ndaà tíjndaà jè ni'ya, yáá kijnasòn ñánda naxi choòn. ²⁶ Tanga nita yá-ne xi 'nchré 'én-na ko mikii síkitasòn, k'oaá ngaya-la koni jngoò xita xi tsjin-la kjohitsjeèn; yáá bíndaàsòn ni'ya ñánda jncha tsomì. ²⁷ 'Ba jtsí; 'ba tjoxkón; f'iì xajngá nandá yáá bixòña ni'ya jè; mi tà k'oaá kji kjoá xi ma k'e nga bixòña.

²⁸ K'e nga jye kiichja Jesús, ngats'iì xita xi títsajna, tà k'oaá komà-la koni tsò 'én xi tsakóya. ²⁹ K'oaá s'ín tsakóya koni jngoò xita xi 'ñó tíjn-la kjoatixoma, mitsà k'oaá s'ín tsakóya koni xita xi okóya kjoatixoma-la Nainá xi kiskii Moisés.

Kíi komà nga kjòndaà jngoò-ne xita xi tíbindojno chrjoa yijo-la

(Marcos 1:40-45; Lucas 5:12-16)

8 K'e nga itjojen-ne Jesús ya isò'nga nindoò, jìn xita j'iitjinguì-la. ² Jngoò xita xi tíbindojno chrjoa yijo-la ijchòkon koá tsasixkónchit'aà-la, kitsò-la:

—Na'èn, tsà mejèn-lè, tìtsjeè-ná ch'in xi tíjn-na.

³ Jesús, k'ee tsijmeé tsja nga tsohót'aà-la yijo-la xita jè, kitsò-la:

—Mejèn-na, kàtandaà-ne yijo-lè.

K'e nga okitsò Jesús, nitoón kjòndaà-ne. ⁴ K'ee kitsò-la Jesús:

—Tìná'yi, kì yá xita xi bènojmí-la. T'in ñánda tíjna ng'mii, takó-la yijo-lè nga jyeé kjòndaà-ne; koá jch'iì kjotjò-lè, tsojmi xi síjé kjoatixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, mé-ne nga kàteè-ne jñà xita nga jyeé kjòndaà-ne ch'in-lè.

Kíi komà nga kjòndaà-ne chí'nda-la xi xita skò-la soldado

(Lucas 7:1-10)

⁵ K'e nga jahas'en Jesús ya naxandá Capernaum, jngoò xita skò-la soldado ts'e Roma ijchòkon, kisijé-la kjòndaà. ⁶ Kitsò-la:

—Na'èn, xita chí'nda-na kijna-né ján ni'ya-na. Tsí 'ñó xk'én koá tífa kjo'in nga mikii ma síhiniyá yijo-la.

⁷ Jesús kitsò-la:

—Koma kjisindaà-na.

⁸ Jè xita skò-la soldado kitsò:

—Na'èn, mikii ok'in-na nga ngaji k'óin sobi ni'ya-na, ta saá tjii okixi nga kàtandaà-ne, koá kondaà-ne chí'nda-na. ⁹ An, tíjiin-na nga tíjn-lè kjoatixoma. Tìkooá 'an, tíjn-na xita íjtòn xi otixoma-na, tìkooá tíjn-na soldado xi 'an otixoma-la, k'e nga xan jngoò-la: "T'in", fi-né; xan-la xi jngoò: "Nchroboí", nchrobá-né; koá k'e nga xan-la jè xi chí'nda-na: "K'oa t'jin", síkitasòn-na.

¹⁰ K'e nga ki'nchré Jesús jñà 'én koi, tà kjòkón-la. Kitsò-la jñà xita xi tjinguì-la:

—Okixí xi xan-nò, ya Israel ni saá jngoò xita sakó-na xi k'oaá s'ín ndaà mokjeiín-la koni jè xita jè. ¹¹ K'oaá xan-nò, jìn xita kjoí-ne nga ñijòn chrjangui-la isò'nde xi kòkjen-ko Abraham ko Isaac ko Jacob ya ngajmiì ñánda tíhotixoma Nainá. ¹² Tanga jñà xita xi tíjn-ne nga ya kítsajna ñánda kjoatixoma Nainá, kítjokàjiin-né; ján kjoí nditsin ñánda jñò choòn, ko yáá skindaya koá sijnits'iin ni'ño.

¹³ K'ee kitsò-la Jesús jè xita skò-la soldado:

—T'in-ne ni'ya-lè; koni s'ín nga ndaà mokjeiín-lè, k'oaá s'ín koma.

Jè chí'nda-la tìk'ee kjòndaà-ne.

Kíi kis'iin Jesús nga kisindaà-ne nachíya-la Pedro

(Marcos 1:29-31; Lucas 4:38-39)

¹⁴ Jesús kiì ni'ya-la Pedro koá kijtseè nachíya-la nga kijna xk'én; ch'in tíjnga tíjn-la. ¹⁵ Jesús tsohót'aà-la tsja jè chjoón, nitoón kjòndaà-ne ch'in tíjnga-la, tsasítjen-ne jè chjoón, ikjoàn kisis'in-la Jesús.

Kíi kis'iin Jesús k'e nga jìn xita xk'én j'iiko-la

(Marcos 1:32-34; Lucas 4:40-41)

¹⁶ K'e nga jye kòjñò, jìn xita xk'én j'iiko-la Jesús xi inima ch'o-la neij tíjn-la. Jesús tà jngoò okixi kitsjaà nga tsatixoma-la mé-ne nga itjokàjiin-ne inima-la jñà xita ngats'iì inima ch'o-la neij, koá kjòndaà yije-ne xita xk'én. ¹⁷ Kjoá koi koni s'ín komà, koi tsitasòn koni kitsò: "Jè jaàxin ch'in-ná ko jè kisikjeiín kjo'in nga kjòndaà-ne ñánda kitsi'on yijo-ná."

Mé xi síjé Jesús it'aà ts'e xitá xi mejèn-là fitjingui-là
(Lucas 9:57-62)

¹⁸ K'e nga kijtseè Jesús nga kjin ma-ne xitá xi kit-seèndi-là, kitsjaà-là okixi xitá xi kota'yàt'aà-là nga kiì ján xijngoàà ndáchikon. ¹⁹ K'ée j'iì jngoò xitá xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés, ijchòkon Jesús, kitsò-là:

—Maestro, kjítjingui-lè nitá ñánda nga k'oín.

²⁰ Jesús kitsò-là:

—Jñà njnda tjin-là nguijo ñánda oyijò, koà jñà nise tjin-là tjé, tanga 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, tsjin-na i'nde ñánda síkjáya.

²¹ Jngoò xitá xi kota'yàt'aà-là kitsò-là:

—Na'èn, tjiì'nde-ná nga ítjòn kjián kihijñaà na'èn-na.

²² Jesús kitsò-là:

—Ji, nchrobátjingui-ná, jñà mik'en kàtihjiin mik'en-là.

Kií kis'iin Jesús nga kisikíjnajyò tjoxxón ya ijiin ndáchikon

(Marcos 4:35-41; Lucas 8:22-25)

²³ Jahas'en Jesús jè chitso; kjihijtakò jñà xitá xi kota'yàt'aà-là. ²⁴ Tà nitòon tsatsejèn jngoò tjoxxón kò jtsi ya ijiin ndáchikon, kò jè ndáchikon taxki komà-né, mejèn bíjtsa'ma jè chitso. Tanga jè Jesús kjinafé-né. ²⁵ Jñà xitá xi kota'yàt'aà-là k'ée kiikon nga kisikjaà-là Jesús, kitsò-là:

—Na'èn, tikinda-nájen. Jye titsabixònguindá.

²⁶ Kiichja Jesús kitsò:

—¿Mé-ne tsakjoòn-nò? 'Ñó chiba mokjeiín-nò xi it'aà ts'an.

K'ée tsasítjen Jesús, tsohótiko tjoxxón kò ndáchikon koà nitòon kisijyò-ne tjo koà kjòndaàya-ne. ²⁷ Koà jñà xitá xi kota'yàt'aà-là tà kjòxxón-là, kitsò:

—Yá xitá-ne jè skanda jè tjo kò ndáchikon síki-tasòn-là.

Kií kis'iin Jesús nga tsachrjekàjiin inima ch'o-là neij xi tjin-là xitá Gadara

(Marcos 5:1-20; Lucas 8:26-39)

²⁸ K'e nga ijchò Jesús ján xijngoàà ndáchikon ya nangui Gadara, jò xitá ijchò kinchat'aà-là xi ya itjo-ne ya ñánda sihiijin mik'en. Inima ch'o-là neij tjin-là. 'Ñó jchán ts'en, kjaán-kò-ne tsà yá xi ya kjoahaya ndiyá. ²⁹ 'Ñó kiichja nga kitsò:

—¿Mé xi mejèn-lè kò ngajen, ji xi Ki'ndí-là Nainá 'mì-lè? ¿A koií xá kòf'i-ne nga jchatoòn-nájen k'e nga tikje'e bijchò nachrjein-là kjo'in?

³⁰ Ya chrañàt'aà-là kjin jchán chinga nchikjèn-jno,

³¹ koà jñà inima ch'o-là neij tsibitsi'ba-là Jesús, kitsò-là:

—Tsà kinachrjekàjiin-nájen, tjiì'nde-nájen nga kitjás'en-jiiin-jen yijo-là chinga koi.

³² Jesús kitsò-là:

—Ndaà tjin, tanguió.

Ikojàn itjojiin yijo-là jñà xitá koi, k'ée jahas'en-jiiin yijo-là jñà chinga, koà ngats'iì chinga tsatikjájén-jno ya naxi skanda ijiin ndáchikon kò yaá k'en.

³³ Jñà xitá xi ko'ndà chinga tsanga; k'e nga ijchò ijiin naxandá, tsibénojmí yije kjoa xi komà kò kjoa xi komàt'in jñà xitá xi inima ch'o-là neij tjiin inima-là.

³⁴ K'ée ijchò ngats'iì xitá naxandá ñánda tjina Jesús; k'e nga kijtseèkon tsibitsi'ba-là nga xìn nangui kàtji.

Kií kis'iin Jesús nga kisindaà jngoò-ne xitá xi mì kì ma síhiníyá yijo-là

(Marcos 2:1-12; Lucas 5:17-26)

9 K'e nga jahas'en Jesús jè chitso, jahatot'aà xijngoàà ndáchikon koà ijchò-ne naxandá-là. ² Ya ijchòko jngoò-là xitá xi mikii ma síhiníyá yijo-là; kjinasòn-là nàchan-yá. K'e nga kijtseè Jesús nga jñà xitá koi mokjeiín-là it'aà ts'e, kitsò-là jè xitá xk'éen:

—Ji ndí na'èn, tjiì-là nga'ño yijo-lè; jé-lè jye kichàat'aà-lè.

³ Jñà xitá xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés, tjin i'nga xi kitsò kjohítsjeèn-là: "Xitá jè, Nainá chajano-là." ⁴ Jesús nitòon kijtseèya-là koni s'in nchisíkítjeèn, kitsò-là:

—¿Mé-ne kotsò-ne kjohítsjeèn-là inima-nò nga ch'o tsò-ne? ⁵ ¿Mé xi isa chiba 'in tjin, tsà xán-là jè xitá xi xk'éen: "Jé-lè jye kichàat'aà-lè", kò tsà xán-là: "Tisítjiin koà titjei'?" ⁶ Kokoò-nò nga 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, tjiì'nde-na nga sìjchàat'aà-là jé-là xitá i isò'nde.

K'ée kitsò-là jè xitá xk'éen:

—Tisítjiin, chjoí nàchan-lè, t'in-ne ni'ya-lè.

⁷ K'ée tsasítjen jè xitá xk'éen, kii-ne ni'ya-là. ⁸ K'e nga kijtseè jñà xitá nga tsasítjen-ne jè xitá xk'éen, tà k'oà koma-là; k'ée jeya kisikijna Nainá nga k'oas'ín tse nga'ño tsjá-là xitá isò'nde.

Mé kjoa xi komà k'e nga jè Jesús kiichja-là Mateo

(Marcos 2:13-17; Lucas 5:27-32)

⁹ Jesús kii-ne i'nde jè. K'e nga tífi, kijtseè jngoò xitá xi 'mì Mateo xi tjinat'aà ímixa ya ñánda síkíchjítji tsojmi, ton xi fi Roma; kitsò-là:

—Nchrobátjingui-ná.

K'ée tsasítjen Mateo, kiitjingui-là Jesús.

¹⁰ K'e nga tjinat'aà ímixa Jesús nga tíkjèn ya ni'ya-là Mateo, kjin xitá j'iì xi tikoa tsojmi síkíchjítji kò xitá xi jè tjin-là. Tikoa tsibitsajnat'aà ímixa, tsakjèn-kò Jesús kò jñà xitá xi kota'yàt'aà-là. ¹¹ Tanga jñà xitá fariseo, k'e nga kijtseè xitá koi, kiskònangui-là xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús, kitsò-là:

—¿Mé-ne k'oas'ín-ne maestro-nò nga xitá xi síkíchjítji tsojmi kò xitá jè kjèn-kò-ne?

¹² Kii'nchré Jesús, k'ée kitsò-là:

—Jñà xitá xi mì ch'in tjin-là, mì chjijnexkii mochjeén-là, jñà-né xitá xi xk'éen xi mochjeén-là chjijnexkii. ¹³ Tanguió chíta'ya isa kò tsóya-ne Xojon-là Nainá xi tsò: "An mejèn-na nga kàtas'e-nò kjohíma-takòn; kì tà tsjaà cho nik'eèn kjotjò xi 'an 'bii-ná." Mitsà koi xá j'i-na 'an nga j'ikjaajñaà xitá kixi, jñà-né xitá xi tjin-là jè nga kàtasikájno jé-là nga mì tì jè kohótsji-ne.

Kó kitsò Jesús k'è nga kitjònangui-là mé-ne mi bitsaj-nachjan-ne x̄ita-là

(Marcos 2:18-22; Lucas 5:33-39)

¹⁴Jè Juan xi kis'iin bautizar x̄ita, j̄nà x̄ita xi kòta'yàt'aà-là j'iikon Jesús ñánda t̄jna koā kiskònangui-là, kitsò:

—Ngajen kò x̄ita fariseo kjit'aà nāchrjein bitsajnachjan-jen. ¿Mé-ne j̄nà x̄ita tsiji mikii bitsajnachjan-ne?

¹⁵Jesús kitsò-là:

—¿A baá bitsajna x̄ita k'è nga s'eí t̄jin k'è nga títsajna osen xi kòbixan? Tanga kijchò nāchrjein k'è nga tjáxin-là x'̄in xi kòbixan, k'è-né nga kítsajnachjan x̄ita.

¹⁶Jngoò nikje j̄baa mikii ma sijto-ne kò nikje x̄itse; nga jè nikje x̄itse, kjeèn-yó-né koā kotejnda-né jè nikje j̄baa. Ísā tse koma ñánda kixajndà kji. ¹⁷T̄ikoáá mikii ma s̄inchá xán ixii jè chrjoā jchínga, jè xán ixii kotijnda-né jè chrjoā jchínga koā x̄ixteèn jè xán. T̄ikoáá chija jè chrjoā. Jè xán ixii, chrjoā x̄itseé s̄inchá. K'oāá s'ín ndaà s̄inchá ingajò.

Tsòti-là Jairo kò chjoón xi kitsobà nikje-là Jesús

(Marcos 5:21-43; Lucas 8:40-56)

¹⁸T̄ik'eé-ne nga tíchja Jesús, ijchò jngoò x̄ita skò-là j̄nà x̄ita judío, tsasixkó'nchit'aà-là, kitsò-là:

—Ndí tsòti-na, s̄a kò jye k'en; tanga tsà j̄i k'óin kò tsà kjòt'aà-là ndseji, kijnakon ijngoò k'a-ne.

¹⁹Tsásitjen Jesús, kiiko jè x̄ita skò-là kò j̄nà x̄ita xi kòta'yàt'aà-là. ²⁰K'è nga nchifi, jngoò chjoón ijchòt̄jijn-gui-là; chjoón jè, jyeé kò tejò nó xk'én nga tíxixteèn-là jn̄i. Kii kasit'aà chrañà-là Jesús yā ijton íts'ín nga kitsobà'ñó it̄jòn nikje-là. ²¹K'oāá s'ín tíhóko inima-là: “Tsà tà jè sikoāa nikje-là, kondaá-na.” ²²Jè Jesús kisikáfaya, kijtseé chjoón jè, kitsò-là:

—Ndí nea, t̄ji-là nga'ñó yijo-lè. Kòmandaà-ne koií-né nga mokjeiín-lè it'aà ts'an.

Tijè-ne hora kjòndaà-ne chjoón jè.

²³K'è nga ijchò Jesús yā ni'ya-là jè x̄ita skò-là x̄ita judío, kijtseé música xi nchisikjane nga jye kihijiin mik'en koā kijtseé nga fijen fikjá x̄ita nga 'ñó nchikjindáya. ²⁴Kitsò-là:

—T̄itjoo ni'ya; jè tsòti mìtsà kòbiyaa, tà kjinafé-né.

J̄nà x̄ita, tà tsijnòkeè-né k'è nga okitsò Jesús. ²⁵Tanga Jesús tsachrje ni'ya ngats'iì x̄ita xi títsajna; k'èé jahas'en ni'ya, kiskoé tsja jè tsòti, koā jè tsòti tsásitjen. ²⁶Nga kijnà i'nde jè, tsabísòn 'én it'aà ts'è kjoā xi koma.

Kó s'ín komàt'in x̄ita xi jò ma-ne xi mikii tsejèn-là

²⁷K'è nga itjo-ne Jesús i'nde jè, jò x̄ita xi mikii tsejèn-là kiit̄jinguilà; 'ñó kiichja, kitsò-là:

—ijchahimatakòn-nájen, ngaji xi yā nchrobàt'aà-ne tje-là x̄itaxá it̄jòn David [nga j̄i t̄jna ngajo-là]!

²⁸K'è nga jahas'en ni'ya Jesús, j̄nà x̄ita xi mikii tsejèn-là ijchòkon. Jesús, kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿A mokjeiín-nò nga koma-na s̄indaà-nò?

K'èé kitsò j̄nà x̄ita xi mikii tsejèn-là:

—Jon, Na'èn. Komaá-lè.

²⁹Jesús k'èé kisiko j̄nà xkòn, kitsò-là:

—J̄nò, koni s'ín mokjeiín-nò, k'oas'ín kàtandaà-nò.

³⁰J̄nà x̄ita xi mikii tsejèn-là, kitáx'a-ne xkòn koā kjòndaà-ne. Jesús 'ñó tsibínè-là nga kitsò-là:

—Ndaà t'èen kindā nga mi yá x̄ita xi skoe kjoā koi.

³¹Tanga j̄nà x̄ita koi, k'è nga itjo-ne ni'ya, t̄ik'eé tsibíts'ia nga tsibéngjmí nga kijndà i'nde jè, kós'ín kis'iin Jesús.

Kó s'ín komà nga kjòndaà-ne jngoò x̄ita xi mikii ma chja

³²K'è nga jye nchifi-ne j̄nà x̄ita xi mikii tsejèn-là, j'iiko jngoò-là Jesús x̄ita xi mikii ma chja nga inima ch'o-là neíi t̄jiin inima-là. ³³Jesús k'è nga jye tsachrjekàjiin inima ch'o-là neíi xi t̄jiin inima-là jè x̄ita xi mikii ma chja, t̄ik'eé komà kiichja-ne. Ngats'iì x̄ita xi yā títsajna tà kjòxkòn-là. Kitsò:

—Kj'èé kii 'yaá kjoā xi k'oas'ín ma i i'nde Israel.

³⁴Tanga j̄nà x̄ita fariseo kitsò:

—Jè sobà x̄ita skò-là x̄ita neíi tsjá-là nga'ñó nga ma-là ochrjekàjiin inima ch'o-là neíi xi t̄jín-là x̄ita.

Kó kitsò Jesús k'è nga kjòhimakeè x̄ita xi kjin ma-ne

³⁵Jesús tsajmeèjiin ñánda naxandá iì kò naxandá jto-bá nga tsakóya 'én-là Nainá yā ni'ya jngo sinagoga ts'è naxandá koi. Kiichjaya 'én ndaà-là Nainá koni s'ín otíx-oma Nainá; t̄ikoā kisindaà-ne ngats'iì ch'in xi t̄jín-là x̄ita nga xk̄i xi ján ijòjno ijòt'aà yijo-là. ³⁶K'è nga kijtseé Jesús nga kjin ma x̄ita, kjòhimakeè nga 'ñó makájno-là kò mi yá xi osiko nga jye títsjohoya k'oāá ngaya-là koni orré xi tsjin-là paxtò xi ko'ndà. ³⁷K'èé kitsò-là x̄ita xi kòta'yàt'aà-là:

—Xi okixi, 'ñó tse xá t̄jín xi it'aà ts'è 'Én-là Nainá koni s'ín ma k'è nga kjin tsojmi majchá tanga j̄nà x̄ita ch̄i'nda xi síxá, chiba ma-ne; ³⁸titsi'ba-là jè Nei-là xá, kàtasikasén-isa x̄ita ch̄i'nda xi kojixkó tsojmi koi.

Kó 'mì 'ín-là x̄ita-là Jesús xi tejò ma-ne

(Marcos 3:13-19; Lucas 6:12-16)

10 Nga koma jskan Jesús kiichja-là x̄ita-là xi tejò ma-ne xi kòta'yàt'aà-là, kitsjaà-là kjotíxoma nga koma kochrjekàjiin inima ch'o-là neíi xi t̄jín-là x̄ita koā koma-là s̄indaà-nè n̄ita mé ch'in-ne nga ijòjno ijòt'aà yijo-là x̄ita.

²J̄nà 'ín-là x̄ita xi tejò jaàjiin Jesús nga tsibíxaya-là: jè t̄jna it̄jòn, Simón xi t̄ikoā Pedro ki'mi, kò Andrés xi 'ndse ma Pedro; Jacobo kò 'ndse Juan xi ixti-là Zebedeo; ³Felipe, Bartolomé, Tomás, kò Mateo jè xi kisikichj̄it̄ji tsojmi ts'è Roma; Jacobo, ti-là Alfeo; Lebeo xi t̄ikoā Tadeo ki'mi; ⁴Simón, x̄ita xi yā fit'aà-là x̄ita cananista; kò Judas Iscariote jè xi kisingatsja kondra-là Jesús.

Kós'ín tsatíxoma-là Jesús x̄ita-là xi tejò ma-ne xi kisikasén nga kisika'bí 'én-là Nainá

(Marcos 6:7-13; Lucas 9:1-6)

⁵Jesús kisikasén nga tejò x̄ita xi kòta'yàt'aà-là nga kisika'bí 'én-là Nainá koā kitsjaà-là kjotíxoma, kitsò-là:

—Mikii onguió ya l'nde-la jñà xi mìtsà xita judío; tikoá mikii bitjaàs'en-jñòò ya naxandá-la xita Samaria. ⁶ Yáá tanguichòn jñà xita naxandá Israel koni orrè xi kichijà. ⁷ K'e nga onguió tinókjoaya koá tixón: "Jye kjöchrañàt'aà-nò naxrjein nga jchaa kó s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne." ⁸ Tindaà-nò xita xi xk'én; tit-sjeè xi tìbindojno chrjoa yijo-la; tikjaáya-là xi jye k'en; naxrjekajñòò inima ch'o-la neij xi tjiin inima-la xita. Tà kjotjò kitjoé-nò nga'nò koi, tikoáà tà kjotjò tjiin nga-jo-là jñà xita.

⁹ Nijmé ton ch'aà. ¹⁰ Ki na'ya ch'aà xi it'aà ts'e ndiyá. Mikii tsà jò naxro ch'aà. Tikoáà mikii xoxté tsjayaà. Tikoáà ki yá garrote ch'aà. Nga jè xita xi síxá, moxjeén-né nga k'oi-la tsojmi xi skine.

¹¹ K'e nga kijchoò naxandá il, o xi naxandá jtobá tinchátsjioò jngoò ni'ya xi ndaà xita nei-la, yaá titsaj-nakoo skanda k'e nga ongui-nò. ¹² K'e nga kitjás'een ni'ya, tixat'aà jñà xita nei-la ni'ya. ¹³ Tsà jñà xita nei-la ni'ya skoétjò-nò, tichikon-t'ioòn nga s'e-la kjoa'nchán, tanga tsà mikii skoétjò-nò, tà saá jñò s'e-nò kjoa'nchán nga sijchikon-t'in-nò Nainá. ¹⁴ Tsà mikii skoétjò-nò, kò tsà majin-la kji'nchré 'én-nò, titjoo ni'ya jè, o naxandá jè, koá titsajneè chijo-la ndsokòò. ¹⁵ Okixijí xi xan-nò, naxandá jè, isaá tse kjo'in s'e-la jè naxrjein k'e nga sindajjin-la xita, mi k'oaá-ne koni jñà xita ts'e naxandá Sodoma kò Gomorra.

Kjo'in xi tjin k'e nga 'én-la Nainá bèngjmiá

¹⁶ Tiná'ya, 'an, k'oaá s'ín sikasén-nò koni tsà orrè ya jjiin-la cho tsején. Jñò, titsajnandaà nita mé kjoa-ne koni tsà ye xi 'nò maña tikoá indaàkjoa kátama koni tsà nise paloma. ¹⁷ Ndaà tikindaa yijo-nò. Jñà xita koi, ján skinit'aà-nò nguixkon xitaxá koá skaàn-koo-nò ya ni'ya jngo sinagoga. ¹⁸ Skanda ján kjiiko-nò nguixkon xitaxá gobernador kò xitaxá ítjòn, tà koi kjoa-la it'aà ts'an. K'oaá s'ín koma kinókjoa-là 'én xi ts'an jñà xitaxá kò jñà xi mìtsà xita judío. ¹⁹ K'e nga skinit'aà-nò ñánda titsajna xitaxá, ki makájno-nò kós'ín kinókjoaa, o kós'ín kixón. Nga tik'eé-ne, Nainá tsjá-nò 'én xi kinókjoaa. ²⁰ Nga mìtsà jñò xi kinókjoaa; jè Inima Tsjeè-la Nainá tsjá-nò kjohitsjeèn nga ma kinókjoajjin-là jñà xita. ²¹ Tije-ne 'ndse sijngatsja 'ndse xita nga sijik'en. Jè na'èn-la sijngatsja ki'ndí-la nga sijik'en xita. Jñà ixti-la sijngatsja na'èn-la nga kiyá. ²² Ngats'ii xita isò'nde kojtikeyè-nò xi kjoa ts'an; tanga jè xita xi kixi kijná skanda kjoehet'aà-ne, jè-né xi kitjokàjiiin kjo'in. ²³ K'e nga kitjtingui kondra-nò xita xi jngoò naxandá, tiyó, xin naxandá tanguió. Okixijí xi xan-nò, 'an xi ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, isaá ítjòn kjoiaa nga tikj'eè onguió yije kóhokji naxandá Israel.

²⁴ Jngoò xita xi kota'yà mìtsà isa tjna ítjòn koni maestro-la; tikoáà jngoò xita xi chi'nda tjna mìtsà isa tjna ítjòn-la nei-la. ²⁵ Jè xita xi kota'yà kojngoò ikon tsà k'oas'ín kijchò koni jè maestro-la kò jè xi chi'nda tjna tsà tà k'oas'ín kijná koni jè nei-la. Jè xi na'èn tjna, xita neij tsò-la; jñà xi ixti-la, isaá tsato ch'o kitsò-la.

Yá xita xi kiskón-lá

(Lucas 12:2-9)

²⁶ Ki xita tsakjoòn-là. Nga ni mé tjin xi tjtisa'ma xi mikii kotsején; ngats'ii xi tji'ma, jchaa-la. ²⁷ Jè kjoa xi k'oa xan-nò k'e nga jñò choòn, k'oaá tixón k'e nga naxrjein; koá jè xi kjoa'ma xan-nò, jñò tinókjoaya kóhokji isò'nga ni'ya. ²⁸ Ki tsakjoòn-là jè xi ma-la sík'en yijo-ná, tanga inima-ná mikii koma-la sijik'en. Jè xi tiskón-là xi ma-la sík'en yijo-ná kò inima-ná nga kinijiin-ná ni'ín ts'e kjo'in.

²⁹ Maá satijna jò ndí nise nas'ín tà jngoò ma ton-ná. Tanga nijngoò nise kiyá tsà mikii tsjá'nde Nainá. ³⁰ Jñò, skanda tsjaskòò tíxkeya yije-la Nainá. ³¹ Koi kjoa-la, ki tsakjoòn-jèn. Isaá tse chji-nò mi k'oaá-ne nas'ín kjin ma ndí nise.

Jñà xita xi tsò nga 'an fit'aà-na

(Lucas 12:8-9)

³² Nita yá-ne xi tsjá 'én nga nguixkon xita nga 'an fit'aà-na, 'an k'oaá tì xán nga nguixkon Na'èn-na xi tjin na ngajmii nga xita ts'an-ná. ³³ Tanga jè xi kjoa-na'mat'in-na nga nguixkon xita, 'an k'oaá tjs'ín kójna'mat'ian it'aà ts'e nga nguixkon Na'èn-na xi tjna ngajmii.

Kif koma nga kojòya xita xi kjoa ts'e Cristo

(Lucas 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Ki k'oaá s'ín nikitsjeèn nga kjoa'nchán j'iikoaa isò'nde. Mi kjoa'nchán j'iikoaa, tà saá kjoajchán j'iikoaa. ³⁵ Koi xá j'i-na nga jñà xita, tije-ne na'èn-la koma-ne kondra-la; jè tsòti-la, tije koma-ne kondra-la nea-la; kò jè kja'nda-la, tije naxiya-la koma-ne kondra-la. ³⁶ Nga jngoò ijngoò xita, tijnà-ne xita ni'ya-la koma kondra-la.

³⁷ Jè xi isa tjòkeè na'èn-la kò nea-la kò 'an mikii matsjakeè-na, mikii ok'in-la nga xita-na xán-la; kò jè xi isa tjòkeè ti-la, o jè tsòti-la, kò 'an mikii matsjakeè-na, mikii ok'in-la nga xita-na xán-la. ³⁸ Jè xi kjo'in tsakjón-la nga majin-la ojen krò-la nga 'an kjinchrobà tjingui-na mikii ok'in-la nga xita ts'an xán-la. ³⁹ Jè xita xi ndaà ótsji kós'ín ma sijkinda yijo-la nga mi mé kjo'in sakò-la, tà saá sijchija-né kò kjo'in kijnajjin; tanga jè xi tijnandaà nga tsjá yijo-la nga kiyá xi kjoa ts'an, sakò-la kjoabina-chon nga it'aà ts'an ndaà kijná.

Kjondaà xi tjin-la xita xi skoétjò xikjin

(Marcos 9:41)

⁴⁰ Jè xita xi skoétjò-nò, 'an kjoétjò-na; kò jè xi skoétjò-na, jè kjoétjò xi kisikasén-na. ⁴¹ Jè xita xi kjoétjò jngoò xita xi chja ngajo-la Nainá, koi kjoa-la nga 'én-la Nainá chja, k'oaá tjs'ín kochikon-t'in koni jè xita xi chja ngajo-la Nainá. Kò jè xita xi skoétjò jngoò xita kixi, koi kjoa-la nga ndaà s'ín, tikoáà tà ngásòn kochikon-t'in koni jè xita kixi. ⁴² Nita yá-ne xi tsjá jngoò chitsín-la nandá 'nchán jngoò ndí xita ima-na koi kjoa-la nga 'an kota'yàt'aà-na, okixi-né kochikon-t'in-né.

11 K'e nga jye kitsjaà-la okixi kós'ín sjiá xita-la xi tejò ma-ne xi kota'yàt'aà-la Jesús, kiikakóya ko kisika'bí 'én-la Nainá ngats'iì naxandá xi tjin ya i'nde jè.

Jesús, kíí kitsò-la xita xi ijchò kjòngui-la it'aà ts'e Juan
(Lucas 7:18-35)

²Juan, nga ndayá tjna'ya, kii'nchré kjoa xi tís'ín Cristo [xita xi xó kisikasén-ne Nainá]. Kisikasén i'nga xita xi kota'yàt'aà-la ³ nga kii kjòngui-la. Kitsò-la:

—¿A ji-né xi Cristo xi tjinè-lè nga kjoji a xi k'jei' chíña-lajen?

⁴Jesús kitsò-la:

—Tanguió, tènqjmí-là Juan jña kjoa xi titsa'yaà ko xi titsana'yà. ⁵Jña xita xi mikii tsejèn-la, jyeé tsejèn-la; jña xi tsá'yá kjoàn, jyeé ma fi-ne; jña xi tìbindojno chrjoa yijo-la, tímatsjeèjno-ne yijo-la; jña xita xi jtayaà, jyeé 'nchré-ne; ko xita xi jye k'en, nchifaáyaá-la; koa jña xita ima, jyeé tís'enqjmí-la 'én ndaà-la Nainá. ⁶Mé tà ndaà-la jè xita xi ngui jngòò k'a ndaà mokjeiín-la it'aà ts'an nga ni mé xi osijna-ikòn-la.

⁷K'e nga jye kii-ne xita xi kota'yàt'aà-la Juan, tsibíts'ia Jesús nga tsohóko xita xi it'aà ts'e Juan, kitsò-la:

—¿Mé xi tsanguì chitsejèn-là ya i'nde it'aà xin ñánda nangui kixi choòn? ¿A jè tsanguì chitsejèn-là jngòò xita xi yá inaxo kji nga tsjin-la nga'ño nga ma sítiya-la tjo?

⁸Tsà majin, ¿mé-nè xi tsanguì chitsejèn-là? ¿A jngòò xita xi 'ño ndaà kji nikje-la? Jña xita xi 'ño ndaà kjoàn nikje-la, yaá títajna ya ni'ya-la xitaxá ítjòn. ⁹¿Mé xá xi tsanguì-nò? ¿A jè tsanguì chitsejèn-là jngòò xita xi chja ngajo-la Nainá? Okixi-né, k'oáá xan-nò, Juan, isaá tjna ítjòn mi k'oáá-ne koni jngòò xita xi chja ngajo-la Nainá.

¹⁰It'aà ts'e Juan, yaá tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: 'Aán síkasén ítjòn-lè xita-na xi kji'ko 'én, jè xi koìndaàya ítjòn-lè ndiyá-lè.

¹¹Okixi-né, ngats'iì xita xi tjin i isò'nde, ni saá jngòò xita bitjokàjijn xi mangásòn koni jè Juan xi kis'iin bautizar xita; tanga ya ijiin naxandá ñánda otixoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, jè xita xi fehet'aà-ne, isaá jeya tjna na mi k'oáá-ne koni Juan.

¹²Tjen-ne nga j'i Juan xi kis'iin bautizar xita, jè kjotíxoma-la ngajmii, tse kjoasií tísakó-la skanda naxrjein i'nde; jña xita ts'en mejèn-la nga kátachija kjotíxoma.

¹³Ngats'iì xita xi kiichja ngajo-la Nainá ko xojon ts'e kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés, tà 'én j'iiko skanda k'e nga j'i Juan xi kis'iin bautizar xita. ¹⁴Tsà mokjeiín-nò koni tsò jè kjotíxoma ko xita xi kiichjaya tikoáá kòkjeiín-nò nga jè Juan, jè-né xita xi 'mì Elías xi tjinè-la nga kjoí. ¹⁵Ndaà tina'yaà koni xan-nò.

¹⁶¿Yá xi siingásòn-koaa jña xita xi tjin naxrjein i'nde? Jña kongásòn-kjoò jña ixti xi bitsajna nditsin nga síská, chja-la xíjín, tsò-la: ¹⁷“Kànikjaneé-nòjen xóbí tanga jño, mikii kàchà; kàjndaá-nòjen sò xi ba tsò tanga jño, mikii kàchihindáyaà.” ¹⁸K'e nga j'i Juan, mìtsà 'ño tsakjèn, ni mì xán kits'iì, koa jño bixón-nò: “Inima ch'o-la neí tjin-la.” ¹⁹Ikoàn j'iaa xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na; ma-na kjeen, tikoá ma-na 'biaa; jña xita tsò-né: xita chrjá'a-né, xita ch'i-né, amigo-la-né jña xita-la xitaxá Roma xi síkíhítji tsojmi ko jña xi xita jé.

Tanga jè kjoachjine-la Nainá, 'yaá-la nga kixi tjin k'e nga jye bitasòn.

Jesús, kíí kitsò-la jña xita naxandá xi mikii 'nchréijon
(Lucas 10:13-15)

²⁰Jesús k'eé tsibíts'ia nga tsohótiko ngats'iì xita naxandá ñánda nga jijn kjoakón-ndaà kis'iin, koi kjoa-la nga jña xita xi ya i'nde-la mikii kisikájno jé-la nga tákó jè nchihótsji. Kitsò-la:

²¹—¿Ima xó-nò jño, xita naxandá Corazín! ¿Ima xó-nò jño, xita naxandá Betsaida! Tsà ya-làne naxandá Tiro ko Sidón nga k'oas'ín kis'iaàn kjoakón xi ndaà tjin xi komà ya ijiin naxandá tsajòn, tsà jña xita Tiro ko Sidón kijtseè, jyeé-la nikje naxá íkjá ko chijo ni'ín kisikaájno skò koni seña nga jye kisikájno kjoa ts'e jé-la, mì tì jé ótsji-ne. ²²Tanga k'oáá xán-nò, k'e nga jè naxrjein nga síndaajijn, isaá tse kjo'in s'e-nò mì k'oáá-ne koni jña xita naxandá Tiro ko Sidón. ²³Koa jño xi xita naxandá Capernaum tsajòn, ¿a k'oáá s'ín mokjeiín-nò nga jchaxkón-nò ján ngajmii? Majin, yaá kítajnajñoò i'nde ñánda tjin kjo'in. Tsà yaá-làne naxandá Sodoma k'oas'ín komà kjoakón xi komà tsajòn, jè naxandá Sodoma tákó kijnaá-la skanda naxrjein i'nde. ²⁴K'oáá xán-nò, k'e nga kijchò naxrjein nga síndaajijn, isaá tse kjo'in s'e-nò mì k'oáá-ne koni jña xita naxandá Sodoma.

Ñánda sakó-ná kjoa níkjáya ts'e inima-ná
(Lucas 10:21-22)

²⁵Jña naxrjein koi Jesús kitsò:

—Nà'èn xi tsiji ngajmii ko tsiji isò'nde, jeya síkijna-lè nga jña kjoa koi tsibi'ma-la jña xita xi tjin-la kjoachjine ko xi 'ño tjin-la kjohitsjeèn nga jña tsakoò-la xi taxki ndí xita ima kjoa. ²⁶Jon, Nà'èn, nga k'oáá s'ín kjòme-jèn-lè.

²⁷'Ngats'iì kjoa ts'e kjotíxoma, 'aán kisingatsja-na Nà'èn-na. Mìtsà yá xi beèkxon yá-né xi Ki'ndí-la ma, tajngòò jè xi Nà'èn ma; tikoáá mìtsà yá xi beèkxon yá-né xi Nà'èn ma, tajngòò jè xi Ki'ndí-la beèkxon; ko jè Ki'ndí-la kòkò-la jña xita xi jè mejèn-la nga skoekxon, yá-né xi Nà'èn ma. ²⁸Nchrobáchón-ná ngats'ioò xi jye ijta-nò nga nixá ko nga kich'ajen ch'á-nò, 'aán síkjáya-nò. ²⁹Jch'ajen-ko-ná jè yá jbo xi 'an 'yajen mé-ne nga koma-nò kos'ín s'een koni s'ín s'iaàn 'an. K'oas'ín t'een koni 'an nga tjin-na kjoatsejta ko indaá kjoa tjin inima-na. K'oas'ín sakó-nò kjoa níkjáya ts'e inima-nò. ³⁰Jè yá jbo ko ch'á xi 'an sík'ajen-nò, jna-né, mìtsà 'ño i'í.

Yá xita xi otíxoma-la jña naxrjein níkjáya
(Marcos 2:23-28; Lucas 6:1-5)

12 Jè naxrjein níkjáya, Jesús ko xita xi kota'yàt'aà-la ya ja ya ñánda títje trigo. Koa jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kjòhojò-la. K'eé tsate natín-la trigo, ikoàn kiskine. ²Jña xita fariseo k'e nga kijtseè, kitsò-la Jesús:

—Chítsején-la jñà xità xi kota'yàt'aà-lè, jè kjoa xi nchis'in; mikii tji'nde nga k'oas'in koma jè nachrjein nikjaya.

³Jesús kitsò-la:

—Jñò, a mitsà jye tjiin-nò koni s'in tichja Xojon-la Nainá koni kis'in xitaxá ítjòn xi ki'mi David kò jñà xità-la xi kjihitako k'e nga kjòhojò-la? ⁴Jahas'en ni'ya-la Nainá koa tsakjèn inchrájin tsjeè-la Nainá xi mikii tji'nde-la nga jè David kòkjen kò xità xi kjihitako; ta jñà nò'mii tji'nde-la nga kòkjen. ⁵¿A tikoáá mitsà jye tjiin-nò koni tsò kjotixoma xi kiskii Moisés? Nga jñà nò'mii, ya iya ingo ítjòn, síxá-né nas'in jè nachrjein nikjaya, kò nas'in síxá mitsà jé nchihótsji. ⁶'An, k'oáá xan-nò, jngoò tíjna ijdé xi isa jeya tíjna mi k'oáá-ne koni jè ingo ítjòn. ⁷Ngats'ioò jñò mikii machiya-nò kó tsòya-ne Xojon-la Nainá nga tsò: "'An, mejèn-na nga kátas'e-nò kjohimatakò, ki ta tsjaà cho nik'eèn kjotjò xi 'an 'biì-ná." Tsà kochiya-nò, mi-la kii kjo'in k'oi-là xità xi mitsà jé tíjn-la. ⁸K'oáá s'in tíjn, 'an xi Ki'ndí-la Xità xan-la yijo-na, 'aán otixoma-la nachrjein nikjaya.

Mé kjoa xi kisakò-la Jesús k'e nga kisindaà jngoò-ne xità nachrjein nikjaya

(Marcos 3:1-6; Lucas 6:6-11)

⁹I kjoàn kii-ne Jesús ya i'nde jè; jahas'en jngoò ni'ya ingo sinagoga. ¹⁰Ya tíjna jngoò xità xi kixit'aà jngoò tsja. Jñà xità xi ya títsajna kiskònangui-la Jesús nga mejèn-la kohòngui, kitsò-la:

—¿A tji'nde-né nga kjondaà-ne xità k'e nga jè nachrjein nikjaya?

¹¹Jesús kitsò-la:

—Jñò, tsà tíjna jngoò-nò orrè kò tsà ya skaya ngajo, ¿a mitsà konguinachrjeè nas'in nachrjein nikjaya?

¹²Jyeé 'ya, isaá 'ñó chji-la jngoò xità mi k'oáá-ne koni jngoò orrè. Koií kjoa-la nga tji'nde-né nga kòsikoaá xità nas'in jè nachrjein nikjaya.

¹³Jesús kitsò-la jè xità xi kixit'aà jngoò tsja:

—Tjeèdojoi ndeiji.

Xità jè, tsijmeé tsja, nitòon kjondaà-ne; k'oáá tì kji komà-ne koni kji xi iingoò. ¹⁴Jñà xità fariseo, k'e nga itjo-ne ingo, ikjoàn tsajoóya-ne nga mejèn-la sijik'en Jesús.

K'oáá s'in tsitasòn 'én xi kiichja Isaiás xi it'aà ts'e Jesús

¹⁵Jesús, k'e nga kijtseè nga jñà xità fariseo mejèn-la sijik'en, itjo ni'ya, kii. Kjìn xità kiitjingui-la. Jesús kisindaà-ne ngats'iì xità xi xk'én. ¹⁶Kitsjaà-la okixi jñà xità nga mikii keènojmit'in yá-né jè. ¹⁷K'oáá s'in komà mé-ne nga tsitasòn-ne 'én xi kiichja Isaiás, xità xi kiichja ngajo-la Nainá, nga kitsò:

¹⁸I tíjna jè ch'i'nda-na jè xi 'an jaajñaà, xi 'ñó matsjake,

tjín-la kjotsja inima-na xi it'aà ts'e.

'Aán tsjaà-la Inima Tsjeè-na

nga jè kichjajin-la ngats'iì xità isò'nde xi kjoakixi mé-ne nga koma sindaàjin-la.

¹⁹Mitsà xità skaàn-kò, kò nì mé 'én xi 'ñó kichja, kò mi kii kiná'ya-la ya iya ndiyá 'én xi kichja.

²⁰Mikii skít'o jngoò yá inaxo xi jye mejèn tí'tò, tikoáá mikii sijikits'o jngoò ni'in xi ta ni'ndí títitjo sa-la.

K'oas'in s'jin skanda k'e nga kojindaàjin xi kjoakixi.

²¹Jñà xità naxandá xi tíjn isò'nde xi mitsà xità judío, kòkjeiin-la nga skóña-la kjondaà xi tsjá-la.

Mé xi komat'in jñà xità xi chjajno-la Inima Tsjeè-la Nainá

(Marcos 3:19-30; Lucas 11:14-23; 12:10)

²²J'iko jngoò-la xità Jesús xi mikii tsejèn-la, kò xi mikii ma chja nga inima ch'o-la neij tjiin inima-la. Kisindaà-ne Jesús nga komà kiichja-ne koa kjòtsejèn-la.

²³Ngats'iì xità, tà kjòxkón-la. K'eé kitsò:

—¿A jè jèe xi ya nchrobát'aà-ne tje-la xitaxá ítjòn David [nga jè kijná ngajo-la]?

²⁴K'e nga kii'nchré jñà xità fariseo kitsò:

—Xità jè, ma-la ochrjekàjin inima ch'o-la neij xi tjiin inima-la xità, k'oií-né nga jè síkjeén nga'ñó-la Beelzebú xi skò-la xità neij.

²⁵Jesús kijtseèya-la koni s'in nchihóko inima-la, kitsò-la:

—Ngats'iì naxandá xi jòya tíjn nga kondra títsajna-la xikjín, ti yijo-lá tísikixòña-ne; koa tsà jngoò naxandá kò tsà jngoò ni'ya xità sijjòya xikjín, mikii koma ndaà kít-sajna.

²⁶Tsà jè xità neij tije tíhocrjejin-ne yijo-la neij, jòya tís'in xi tije-ne yijo-la. ¿Kós'in koma s'e-la nga'ñó nga kòtixoma? ²⁷Jñò bixón-nò nga 'an síkjeén nga'ñó-la xi skò-la xità neij k'e nga ochrjekajñaà inima ch'o-la neij. Tsà k'oáá s'in tíjn kjoa, jñà xità tsajòn, ¿yá xi tsjá-la nga'ñó k'e nga ochrjekajjin neij? Koií kjoa-la, tijnà-ne xità-nò keènojmi nga mitsà kixi kjoa nga jè skò-la neij síkjeén. ²⁸Tanga 'an, k'e nga ochrjekajñaà inima ch'o-la neij xi tjiin inima-la xità, jè Inima Tsjeè-la Nainá tsjá-na nga'ñó. Jè kjoa koi tsòyaá-ne nga Nainá, jyeé i tíhotixoma i it'aà nangui.

²⁹¿Kó s'in koma kjoahas'en ni'ya-la nga sijichijé-la jngoò xità nei-la ni'ya xi tíjn-la nga'ñó tsà mitsà ítjòn kojit'aà'ñó? K'eé koma sijichijé-la k'e nga jye kàsit'aà'ñó.

³⁰'Niton yá-ne xi mi 'an fit'aà-na, jè-né kondra-na; koa niton yá-ne xi mikii síchjít'aà-na nga bíxkóyako-na xità xi ts'an koma, jè tísitsjohoba xità.

³¹'K'oáá xan-nò, Nainá sijichàat'aà-la jñà xità nitá mé jé xi kohótsji, nitá mé 'én xi ch'o tsò kichja. Tanga jè xi Inima Tsjeè-la Nainá kichjajno-la mikii jchat'aà-la jé-la.

³²Niton yá-ne xi kichjajno-na 'an xi Ki'ndí-la Xità xan-la yijo-na, jchat'aà-la jé-la; tanga jè xi kichjajno-la Inima Tsjeè-la Nainá, mikii jchat'aà-la jé-la ni jè nachrjein i'nde, kò ni jè nachrjein xi iskan kjoí.

Kós'in 'ya-la kós'in tíjn inima-la jñà xità

(Lucas 6:43-45)

³³'Tsà jngoò yá xi ndaà kji, ndaà toò xi ojà-la. Kò tsà jngoò yá xi mikii ndaà kji, mikii ndaà toò xi ojà-la. Jngoò yá, jè toò-la yaxkon-la. ³⁴Jñò, xità tje-la ye-nò! ¿Kós'in ma kijnókoáa 'én xi ndaà tsò nga ch'o tsò inima-nò? Nga k'oáá tsò 'én xi chja jñà xità koni tsò kjohitsjeèn xi tjiin inima-la. ³⁵Jngoò xità xi 'én ndaà ch-

jā, koií-né nga kjondaà tjiin inima-la; koa jngoò xita xi 'én ts'en chja, koií-né nga kjoats'en tjiin inima-la.
³⁶ K'oaá xán-nò k'e nga kijchò nàchrjein nga sindaàjiin, k'oaá s'ín tsjá kindā ngats'iì xita nita mé 'én xi taxkì chja. ³⁷ Xi it'aà ts'e 'én-nò, k'oaá s'ín sindaàjiin-nò nga jcha-la tsà xita ndaà-nò, o tsà jé tjin-nò.

Yá xi tsját'in 'én jñà xita ts'en xi tjin nàchrjein i'ndeì
 (Marcos 8:12; Lucas 11:29-32)

³⁸ Jñà xita fariseo ko xita xi okóya kjoatixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kitsò-la Jesús:

—Maestro, mejèn-najen nga jcha jngoò-jen seña xi jì 'nì.

³⁹ Jesús kitsò-la:

—Jñà xita ts'en ko xita xi mikii 'nchréñijon-la Nainá, sijé jngoò seña xi jeya tjin; tanga nimé seña skoe; ta jè skoe ts'e Jonás, xita xi kiichja ngajo-la Nainá. ⁴⁰ Koni jè Jonás nga jàn nàchrjein ko jàn nitjen tsibijnaya ind-so'ba jngoò tjin je, k'oaá tjs'in 'an xi Ki'ndi-la Xita xan-la yijo-na, jàn nàchrjein ko jàn nitjen kójna ijñaà nangui. ⁴¹ Jñà xita naxandá Nínive kosítjen-né jè nàchrjein k'e nga koindaàjiin Nainá; jñà tsját'in 'én jñà xita xi tjin nàchrjein i'ndeì, koií kjoa-la nga kisikájno jé-la nga mì tì jé tshótsji-ne k'e nga kiichjaya 'én-la Nainá Jonás; tanga nàchrjein i'ndeì, 'an xi tichjàko-nò, isáá 'ñó jeya tijnāa mì k'oaá-ne koni Jonás [tanga jñò, mikii mok-jeiín-nò]. ⁴² Tikoáá jè chjoón ítjòn xi ya otixoma nangui sur, kosítjen-né jè nàchrjein k'e nga koindaàjiin Nainá; jè tsját'in 'én jñà xita xi tjin nàchrjein i'ndeì, koií kjoa-la nga kjiin nangui j'ii-ne nga j'ii 'nchré-la kjoachjine-la Salomón; tanga nàchrjein i'ndeì, 'an xi tichjàko-nò, isáá 'ñó jeya tijnāa mì k'oaá-ne koni Salomón [tanga jñò, mikii na'yà-ná].

Inima ch'o-la neí xi f'ii ijngoò k'a-ne
 (Lucas 11:24-26)

⁴³ K'e nga jngoò inima ch'o-la neí bitjokàjiin inima-la jngoò xita, yaá ojmeè i'nde ñánda kixi choòn, ótsji'nde nga sijkáya; k'e nga mikii sakó'nde-la, ⁴⁴ ijngoò k'a síkítsjeèn, tsò: "Kjín-la ijngoò k'a-na ni'ya-na ñánda inchrobà-na." K'e nga bijchó ijngoò k'a-ne, beè ni'ya-la nga kjiijñá, ndaà kisatiicha ko tsjeè choòn. ⁴⁵ Ikjoàn fik-jaá ngui itoò xikjín xi isa ch'o s'ín. K'ee fahas'en-jii inima-la xita jè; yaá bitsajna. Xita jè isáá 'ñó ch'o bijna koni s'ín tsibijna k'e nga sa ítjòn. Jñò, xi xita ts'en 'mi-nò, k'oaá tjs'in komat'ioòn nàchrjein i'ndeì.

Nea-la ko 'ndse Jesús
 (Marcos 3:31-35; Lucas 8:19-21)

⁴⁶ Táko tik'ee tíhóko xita Jesús nga ijchò nea-la ko 'ndse. Yaá tsibitsajna ján nditsiaán nga mejèn-la kichja-la.

⁴⁷ Jngoò xita kitsò-la Jesús:

—Nea-lè ko jñà 'ndsi ján nditsiaán títsajna. Jì xó koòko-lè.

⁴⁸ Jesús kitsò-la jè xita xi ijchòko-la 'én:

—¿A mejèn-lè nga jchijí yá-né xi nea-na ko xi 'ndsè?

⁴⁹ K'ee tsakó-la jñà xita xi kota'yàt'aà-la. Kitsò:

—Chítsején-lá jñá xita koi, jè-né xi nea-na ko jñà-né xi 'ndsè. ⁵⁰ Ngats'iì xi síkítasòn koni s'ín mejèn-la Nea-nà xi tjin ngajmii, jñà-né xi 'ndsè xi tichja ko xi nea-na.

Kjoa xi mangásòn ts'e xita xi kjiindì xojmá
 (Marcos 4:1-9; Lucas 8:4-8)

13 Tijè-ne nàchrjein, Jesús itjo-ne ni'ya, yaá tsibij-nandiì ndáchikon. ² Kjín jchán xita chixoñat'aà-la;

Jesús jahas'en jngoò chitso; yaá tsibijnaya. Ngats'iì xita xi i'nga, yaá tsibitsajna indii nandá. ³ Tsibíts'ia Jesús nga kjin skoya kjoa xi mangásòn tsibénojmí kitsò:

—Jngoò xita kii kjiindì xojmá. ⁴ K'e nga tsibíts'ia nga kiskijndì xojmá, chixò chiba ya iya ndiyá. Ikjoàn j'ii nise; tsakjèn. ⁵ Ngui koa tjin chixò ñánda naxi choòn nga chiba ni'nde tjin-la. Jñà xojmá koi, nitóon isò, koi-né nga mì nangā tjin nangui. ⁶ Tanga k'e nga itjokàtji ts'oi nga kjòtsjè ndobá, kixiñó, ikjoàn jngoò k'aá kixi, koi-né nga tsjin-la ima. ⁷ Ngui koa tjin chixò ya jjiin na'yá. K'e nga kjò'nga na'yá, kisik'en-ngui xka-la xojmá. ⁸ Jñà xi chixò ñánda nangui ndaà, ndaà tsajà-la toò. Tjin xi kits-jaà jngoò sìndò nga jngoò ijngoò xojmá, tjin xi kitsjaà jàn kaàn, koa tjin xi kitsjaà katé. ⁹ Ndaà tjiná'yaà koni xan-nò.

Mé-ne kjoa xi mangásòn tsakóya-ne Jesús
 (Marcos 4:10-12; Lucas 8:9-10)

¹⁰ Jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús ijchòkon ñánda tjinā koa kiskònangui-la kitsò-la:

—¿Mé-ne k'oas'ín nokjoà-la xita kjoa xi mangásòn k'e nga okoòyi?

¹¹ Jesús kitsò-la:

—Jñò, Nainá jye kitsjaà-nò nga jchaa kjoa'ma-la xi bəngjmiya kó s'ín otixoma jè xi ngajmii nchrobá-ne.

Tanga jñà xita xi kjeíí, mikii tjiin-la. ¹² Jè xi tjin-la kjohít-sjeèn, k'oií isa-la skanda tsatoó s'e-la, tanga jè xi tsjin-la, skanda tjá'aán-la mé xi chiba tjin-la. ¹³ Koií kjoa-la k'e nga okoòya, koií 'én chjà-la kjoa xi mangásòn. Jñà xita koi, sík'aá xkon tanga mikii tse-jèn-la. Binchá líká-la tanga mikii 'nchré, tikoáá mikii machiya-la. ¹⁴ Kjoa ts'e xita koi, k'oaá s'ín bitasòn koni kitsò Isaías xita xi kiichja ngajo-la Nainá, nga kitsò:

Jñò, nas'ín í'ñó-isa kina'ya-nò tanga mikii kochiya-nò, nas'ín í'ñó-isa chítsejèn-nò tanga mikii jchaa.

¹⁵ Inima-la xita koi, tájaàjiin tjin;

tsibíchjoàjto líká-la, tichjoàjto xkon.

Koií kjoa-la mikii ndaà 'nchré ko mikii tsejèn-la ko mikii fahas'en-jiiin-la.

K'oaá ma-ne nga majin-la nga 'an fit'aà-na mé-ne nga 'an sindaà-na.

¹⁶ Jñò, mé tã ndaà-nò nga tjin xkoòn nga ma tse-jèn-nò ko tjin líká-nò nga ma na'yà kjoa xi tíma nàchrjein i'ndeì.

¹⁷ Okixíí xi xan-nò, kjin xita xi kiichja ngajo-la Nainá ko xi xita kixi kjòmejèn-la nga skoe jè xi jñò tita'yaà tanga mikii kijtseè; tikoáá kjin xita kjòme-jèn-la nga kji'nchré jè xi jñò tita'yaà tanga mikii kii'nchré.

Kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn ts'e xojmá
(Marcos 4:13-20; Lucas 8:11-15)

¹⁸ Tjíná'yaà kó tsòya-ne jè kjoa xi mangásòn ts'e xita xi kíjndj xojmá. ¹⁹ Jñà xojmá xi chixò iya ndiyá, jè ngaya-la koni jñà xita xi 'nchré 'én-la Nainá koni s'ín otíxoma tanga mikii machiya-la; f'iì xita neij, ikjoàn faáxìn jè 'én ijiin inima-la xita. ²⁰ Jñà xojmá xi chixò ya ñánda naxi choòn, jè ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá. Tsjaá ma-la nga sa 'nchré. ²¹ Tanga jè-nè nga tsjin-la ima, ta chiba nachrjein chikjoa-la. K'e nga mé kjoa xi sakó-la kò tsà xita fitjingui kondra-la nga jè ngatji-la 'én-la Nainá, nitóon síkijna ndiyá-la Nainá. ²² Jñà xojmá xi chixò ijiin ñánda tjín na'yá, jè ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá tanga 'ño síkájno kjoa ts'e tsojmi xi tjín isò'nde kò jè kjoa nchiná konachan-la. Jñà kjoa koi síkíts'ón-jiin 'én-la Nainá, k'oagá ma-ne nga mikii makjiiin-ya. ²³ Tanga jñà xojmá xi chixò ñánda nga nangui ndaà, jè ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá koa machiya-la; ikjoàn makjiiin-ya 'én, k'oagá ngaya-la koni yá xi oja-la toò. Tjín xi tsjá katé; tjín xi tsjá jàn-kaàn; tjín xi tsjá jngoò sindo nga jngoò ijngoò yá.

Kjoa xi mangásòn it'aà ts'e ijñá xi mikii ndaà

²⁴ Jesús nguì jngoò kjoa xi mangásòn tsakóya-la xita, kitsò-la:
—Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oagá ngaya-la koni jngoò xita xi 'ño ndaà xojmá-la trigo tsi-bitjesòn nangui-la. ²⁵ Tanga k'e nga kjifè yije kóhotjín xita, j'iì kondra-la nga tsibitjejiin xka ijñá xi mikii ndaà ya ijiin trigo. Ikjoàn kii. ²⁶ K'e nga jye kjò'nga jñà trigo koa kixò-la natín, yaá tsatsejèn-jiin ijñá xi mikii ndaà. ²⁷ K'eé kii jñà ch'i'nda nga tsibénojmi-la nei-la. Kitsò-la: "Na'èn, jñà xojmá xi tsibitjii ya nangui-lè, ndaà-né. Tanga, ÷ñánda j'iì-ne ijñá xi mikii ndaà xi tsatsejèn-jiin trigo?" ²⁸ Jè nei-la nangui, kitsò: "Jngoò-la xita kondra-na xi okis'iin." K'eé kitsò jñà xita ch'i'nda: "¿A mejèn-lè nga konguí-jen, chjínèjiin-jen jñà ijñá xi mikii ndaà?" ²⁹ Tanga jè nei-la nangui kitsò: "Majin, tsà chjínè jñò ijñá xi mikii ndaà, tsà koi nachrjein-la yaá chjínèkjòò jñà trigo." ³⁰ Tjkoagá-ne kàtamajchákjòò ingajò skanda k'e nga jye kojchá. K'e nga jè nachrjein nga sincháxkó, 'aán koxán-la ch'i'nda xi kojixkó: "Ítjòn xin kìncha ijñá xi mikii ndaà, k'o'ñójté-né mé-ne nga kitj-ne. Nga koma iskan kìncháxkó jñà trigo; yaá kìncha iya ni'nga-na."

Kjoa xi mangásòn it'aà ts'e xojmá mostaza
(Marcos 4:30-32; Lucas 13:18-19)

³¹ Jesús ijngoò k'a tsakóya-la xita kjoa xi mangásòn, kitsò-la:
—Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, jè mangásòn-kò koni kji xojmá mostaza k'e nga jngoò xita bitjejiin nangui-la. ³² Qkixi-né xojmá jè, jè xi isa itsé kji ngats'iì xojmá xi tjín, tanga k'e nga jye majchá, isaa 'nga ma koni xka xi ma chine xi sitje indii ni'ya. K'oagá kji 'nga ma koni jngoò yá 'nga; f'iì nise xi tjímajiiin isén, jñà chrja-la ya bíndaà'a tjé-la nise.

Kjoa xi mangásòn it'aà ts'e na'yo san
(Lucas 13:20-21)

³³ Jesús nguì jngoò k'a tsakóya-la xita kjoa xi mangásòn, kitsò-la:
—Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oagá ngaya-la koni jè na'yo san, k'e nga jngoò chjoón síkájiiin jàn chiba skoan inchrajín, masan yije-né kóhokji na'yo.

Jesús, kós'ín kisikjeén kjoa xi mangásòn
(Marcos 4:33-34)

³⁴ Ngats'iì 'én koi, Jesús, nguì kjoa xi mangásòn tsakóya-la xita; njimé 'én kiichja xi mitsà kjoa xi mangásòn tsibénojmi. ³⁵ K'oagá s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò jè xita xi kiichja ngajo-la Nainá nga kitsò:
Kjoa xi mangásòn kichjà.
Koi kjoa kènojmiá kjoa xi tjí'ma skanda tjeñ-ne nga kisindaà isò'nde.

Kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn it'aà ts'e ijñá xi mikii ndaà

³⁶ Jesús k'e nga kisihixat'aà xita xi kjin ma; ikjoàn jahas'en ni'ya. Yaá ijchòkon xita xi kota'yat'aà-la. Kitsò-la:
—Tènojmi-nájen kó tsòya-ne jè kjoa xi mangásòn kò jè ijñá xi mikii ndaà xi tjín ya ijiin trigo.

³⁷ Jesús kitsò:

—Jè xi kíjndj xojmá xi ndaà, 'an-ná xi Kí'ndí-la Xita xan-la yijo-na; ³⁸ kò jè nangui, jè isò'nde; jñà xojmá xi ndaà, jñà-né xita xi títsajnajiiin kjotíxoma-la ngajmii; jñà ijñá xi mikii ndaà, jñà-né xi xita-la xita neij; ³⁹ kò jè xita kondra xi tsibitje ijñá xi mikii ndaà, tijè-ne xita neij; k'e nga jye sincháxkó tsojmi xi kojchá jè ngaya-la k'e nga kjoehet'aà isò'nde; koa jñà xi bíxkó tsojmi, jñà ngaya-la àkjale. ⁴⁰ K'oagá s'ín sincháxkó ijñá xi mikii ndaà mé-ne nga kotsjòjiin-ne ni'ín nga kitj, k'oagá s'ín koma k'e nga kjoehet'aà isò'nde. ⁴¹ An xi Kí'ndí-la Xita xan-la yijo-na siikasén àkjale-na it'aà ts'e kjotíxoma-na mé-ne nga kojixkó ngats'iì xita xi bí'in-la xita xi kjeij nga kàtátsji jé, kò ngats'iì xita xi ch'o s'ín. ⁴² Yaá kotsjoya ngajo ñánda títi ni'ín; yaá skindàya kò sijits'iin ni'ño. ⁴³ Koa jñà xi xita kixi, k'oagá s'ín ote kotsjèn koni ndobá-la ts'oi ya ñánda nga tíhotíxoma Na'èn-la. jNdaà tjíná'yaà koni xan-nò!

Jngoò tsojmi chjì xi kisijna'ma

⁴⁴ Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oagá ngaya-la koni jngoò ton xi 'ño chjì xi tjína'ma ijiin nangui. Jè xita xi sakó-la, tsjaá ma-la. Tjyaá ijngoò k'a bijnama-ne. K'eé fi katijna yije tsojmi xi tjín-la; ikjoàn otse nangui jè, nga ts'e koma ton xi 'ño chjì-la.

Jngoò ndátòn chjì

⁴⁵ Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oagá ts'ín ngaya-la koni jngoò xita xi koi xá s'ín nga tsojmi otijnaya. Ótsji ndátòn chjì xi 'ño ndaà. ⁴⁶ K'e nga jye

sakó-là xi 'ńó chjí, ikjoàn fi katíjna yije tsojmì-là xi tjin-là; k'ée otse ndáton jè.

Na'ya xi bixkóya tìn

⁴⁷ Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, tikoáá k'oaá s'ín ngaya-là koni jngoò na'ya xi níkatjen-jjìn ndáchikon mé-ne nga koma kjin skoya tìn koixkóya-ne. ⁴⁸ K'e nga jye tse na'ya-là jñà xitá xi sík'en tìn, fikó ya indii ndáchikon; yaá faájjin ngats'ii tìn xi ndaà kjoàn; nisíyá binchá; koá jñà tìn xi mikii ndaà kjoàn, síkatsjoò-né. ⁴⁹ K'oaá s'ín koma k'e nga kjoehet'aà isò'nde, kitjojen àkjalé xi kjoájjin jñà xitá xi ch'o s'ín ya ñanda títsajna xitá kixi. ⁵⁰ K'o jñà xitá xi ch'o s'ín kotsjona ngajo ñanda títi ní'ín; yaá skindàya ko sijts'ii ní'ńo.

Tsojmì chjí xi xitse ko xi jye kòjchínga

⁵¹ Jesús kiskònangui-là jñà xitá, kitsò-là:

—¿A machiyaá-nò ngats'ii kjoá koi?

Jñà xitá kitsò:

—Jon, Na'èn.

⁵² K'ée kitsò-là Jesús:

—Jngoò xitá xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés k'e nga kota'yà kó s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oaá s'ín ngaya-là koni jngoò nei-là ni'ya xi 'nchaxkó-là tsojmì, koá k'e nga mochjeén-là, ochrje tsojmì chjí xi xitse, o xi jye kòjchínga.

Kó kitsò xitá k'e nga kii Jesús ján naxandá-là Nazaret

(Marcos 6:1-6; Lucas 4:16-30)

⁵³ Jesús, k'e nga jye tsibénomíya kjoá xi mangásòn, kii-ne. ⁵⁴ K'e nga ijchò-ne nangui-là ján Nazaret, ya ni'ya ingo sinagoga, tsibits'ia nga tsakóya-là xitá 'én-là Nainá. Koá jñà xitá tã kjòxkón-là, k'ée kitsò:

—¿Xitá jè, ñanda komà-là ngats'ii kjoachjine xi okóya? ¿Kó ma-ne nga ma-là s'ín kjoxkón xi ndaà tjin?

⁵⁵ ¿A mitsà jè ti-là chjineyá? ¿A mitsà jè nea-là xi 'mì María? ¿A mitsà 'ndse ma Jacobo, José, Simón, ko Judas? ⁵⁶ Tikoáá, ¿a mitsà i títsajnajjin-ná jñà íchjín ndichja? ¿Ñanda ma yije-là kjoá koi?

⁵⁷ K'oaá ma-ne nga mikii kòkjeín-là it'aà ts'e Jesús. Tanga jè Jesús kitsò-là:

—Jngoò xitá xi chja ngajo-là Nainá, nitá ñá naxandá-ne yaxkón-né, tanga ya naxandá-là ko ni'ya-là mikii yaxkón.

⁵⁸ Mikii kjin kjoxkón xi ndaà tjin kis'ii nga jñà xitá xi ja i'nde-là mikii kòkjeín-là it'aà ts'e Jesús.

Kii komà k'e nga k'en Juan xi kis'ii bautizar xitá

(Marcos 6:14-29; Lucas 9:7-9)

14 Jñà nachrjein koi, jè Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna ya nangui Galilea, kii'nchré koni s'ín béngmí xitá mé kjoá xi tís'ín Jesús. ² Kitsò-là jñà xitá xi síxá-là:

—Xitá jè, jè-né xi 'mì Juan xi kis'ii bautizar xitá xi jye jaáya ijngoò k'a-là. K'oaá ma-ne nga tjin-là nga'ńó nga ma-là s'ín kjoxkón xi ndaà tjin.

³ Nga isa kjótseé, jè Herodes kitsjaà okixi nga kit-sobà'ńó Juan, ikjoàn kiskinís'en ndayá, koií kjoá-là nga jè chjoón Herodías xi chjoón-là Felipe xi 'ndse komà Herodes k'oaá s'ín kisijé. ⁴ Koií kjoá-là nga jè Juan xi kis'ii bautizar xitá, kjin k'a okitsò-là Herodes: “Mikii tji'nde-lè nga ji tijnakoji chjoón-là 'ndsi.”

⁵ K'oaá ma-ne nga jè Herodes mejèn-là kisik'en Juan, tanga jñà kitsakjòn-là xitá naxandá, nga jyeé tíjjin-là naxandá nga jè Juan, jè xitá xi chjaya ngajo-là Nainá.

⁶ K'e nga ijchò nó-là jè Herodes, tsachrje s'eí-là koá jè tsòti-là Herodías kitè nga nguixkòn xitá xi títsajna s'eí. Jè Herodes, 'ńó ndaà kisaseèn-là. ⁷ Koá kitsjaà kixi 'én-là nga tsjá yije-là mé xi sijjé-là jè tsòti. ⁸ Koá jè nea-là chinchá'a ítjòn jè tsòti nga katasijé-là sko Juan. Jè tsòti, k'ée kitsò-là Herodes:

—Tji-ná sko Juan xi kis'ii bautizar xitá, tinaya-ná chrobate.

⁹ Jè Herodes xi xitaxá ítjòn tíjna, kjòba-là k'e nga kii'nchré-là jè tsòti. Tanga koií kjoá-là nga jye kitsjaà kixi-là 'én nga nguixkòn xitá xi ya títsajna s'eí, k'ée kitsjaà okixi nga k'oi-là sko Juan jè tsòti. ¹⁰ Jè Herodes kitsjaà-là okixi xitá-là nga tsatesin Juan ya iya ndayá.

¹¹ Ikjoàn kiiko sko Juan, tíjya-là chrobate nga kitsjaà-là jè tsòti, ko jè tsòti kisingatsja nea-là.

¹² K'ée ijchò xitá xi kota'yàt'aà-là Juan; kiskoé yijo-là nga jye k'en, ikjoàn kii kíhijiin; nga komà iskan, kisik'i'nchré Jesús.

Kó kis'ii Jesús nga 'òn jmii xitá kisikjèn

(Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)

¹³ Jesús, k'e nga jye kii'nchré jè kjoá xi komàt'in Juan, tà tajngoò kii-ne; tsibijna'ya jngoò chitso; ijchò jngoò i'nde it'aà xin. Tanga jñà xitá, nga jye kii'nchré nga kii-ne Jesús, tikoáá kiitjinguí-là; saà ndsokó kii-ne ngats'ii xitá xi ya chrañàt'aà-là naxandá-là. ¹⁴ Jesús, k'e nga itjojen chitso, kijtseé nga 'ńó kjin ma xitá xi títsajna; kjòhimaakeé-né. K'ée kisindaà-ne ngats'ii xitá xi xk'én. ¹⁵ Nga jye kjòhoxòn jñà xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús ijchò kinchat'aà-là, kitsò-là:

—Jye kjòhoxòn, ko i'nde jè, it'aà xin-né; nimé tjin. Kot'in-là jñà xitá kàtji-ne nga kàtatse tsojmì xi skine jñà naxandá ñanda nga chrañàt'aà.

¹⁶ Jesús kitsò:

—Mikii kjoí-ne. Tji-là jñò xi kòkjen xitá koi.

¹⁷ Xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús kitsò:

—Nimé tjin-najen. Tà 'òn ma inchrajín ko jò ma tìn xi títsajna-najen.

¹⁸ Jesús kitsò-là:

—Nchrohóko-ná ijndé.

¹⁹ K'ée kitsò-là jñà xitá xi kjin ma-ne nga kàtitsajnajjin ijñá; ikjoàn kiskoé jñà inchrajín xi 'òn ma-ne ko jñà tìn xi jò ma-ne; ikjoàn kiskoòtsejèn ngajmii, kitsjaà-là kjondaà Nainá, ikjoàn kisixkoaya inchrajín; k'ée kitsjaà-là jñà xitá xi kota'yàt'aà-là, koá jñà xitá xi kota'yàt'aà-là kisika'bí-là jñà xitá xi kjin ma-ne. ²⁰ Tsakjèn yije kóhotjín xitá kó nga kjòskii. K'ée tsibixkó-ne jñà xi tsiningui-ne. Ngui tejò nisíyá komà. ²¹ Jñà xitá xi

tsakjèn, 'òn jmiì ma-ne xi xit̃a x'in. Mikii kòkkeya jñà ichjín kò jxti.

Kjoxkón xi kis'iin Jesús nga kiì-ne ndsokò ya isòn ndáchikon

(Marcos 6:45-52; Juan 6:16-21)

²² Nga komà iskan, Jesús kisikas'en xit̃a xi kò-ta'yàt'aà-là ya iya chitso mé-ne nga isà ítjòn kijchò-ne ján xijngoàà ndáchikon; koà jè Jesús k'èé tísíhixat'aà xit̃a xi kjìn ma-ne nga jye nchifi-ne. ²³ K'è nga jye kisihixat'aà yije jñà xit̃a, Jesús kiimijìn-jno jngoò nindoò nga kiì kiichjat'aà-là Nainá nga t̃a jè tajngoò. K'è nga jye kòjñò, Jesús tà tajngoò tíjna ya i'nde jè. ²⁴ Jè chitso jye 'nó kjìn ijchò. Jè nga'ñò-là nandá jye ngaxìn ngajen tífiko chitso nga jè tjo bíchjoà ikon-là. ²⁵ K'è nga tajñòya isà, Jesús kiitjìngui-là xit̃a xi kòta'yàt'aà-là nga kiì-ne ndsokò ya isòn nandá. ²⁶ Jñà xit̃a xi kòta'yàt'aà-là k'è nga kijtseè nga tífisòn nandá tà kitsakjòn-là; k'èé kiskindàya xkón, kitsò:

—Inim̃a ch'o-né.

²⁷ Tanga Jesús nitoón kiichja-là, kitsò-là:

—'Nó t'è-là takòn, kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná.

²⁸ Jè Pedro, k'èé kiichja-là kitsò-là:

—Na'èn, tsà jì-né, tjì'nde-ná nga k'ísòàn nandá skanda ñánda tìsijni.

²⁹ Jesús kitsò-là:

—Nchroboí.

Jè Pedro itjojen-jno chitso koà tsibíts'ia nga kiì-ne ndsokò ya isòn nandá ñánda síjna Jesús. ³⁰ Tanga k'è nga kijtseè nga jè tjo 'nó tí'ba, kitsakjòn-né, i'kjoàn tsibíts'ia nga mejèn kiskaàjìndá; k'èé kiskindàya kitsò:

—iNa'èn, nàchrjeiìn-ndá-ná!

³¹ Jesús nitoón kitsobà'ñó tsja, kitsò-là:

—iChibaá mokjeiìn-lè it'aà ts'an! ¿Mé-ne jò kòbeè-là takòin?

³² K'è nga jahas'en-ne chitso ingajò, nitoón kisijyò-ne tjo. ³³ Jñà xit̃a xi títsajnyaya chitso chinchaxkó'nchit'aà-là Jesús, kitsò-là:

—iXi okixi, jì-né xi K'í'ndí-là Nainá!

Kíí s'ín kjòndaà-ne xit̃a xi xk'én ján Genesaret

(Marcos 6:53-56)

³⁴ K'è nga jye tsatojìin ndáchikon, ijchò ján nangui Genesaret. ³⁵ Jñà xit̃a xi ya i'nde-là, k'è nga kijtseèxkon Jesús nga jè xi ya ijchò, kisikí'nchré xíkjin kóhokji ya i'nde ñánda chrañat'aà; i'kjoàn j'iiko-là ngats'iì xit̃a xi xk'én ya ñánda tíjna Jesús. ³⁶ Tsibítsi'ba-là nas'ín t̃a jè ítjòn nikje-là tsobà'ñó nga kàtandaà-ne; ngats'iì xi kitsobà'ñó nikje-là kjòndaà yijeé-ne.

Jè kjoa xi síkits'ón xit̃a

(Marcos 7:1-23)

15 Ijchò i'nga xit̃a fariseo kò xit̃a xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés xi inchrobà-ne Jerusalén nga kiskònangui-là Jesús, kitsò-là:

² —¿Mé-ne jñà xit̃a xi kòta'yàt'aà-lè, k'è nga kjèn, mì k'oaá s'ín onijno-ne tsja koni s'ín síjé kjotíxoma-là xit̃a jchínaga-ná?

³ Jesús k'èé kiskònangui-là jñà xit̃a koi, kitsò-là:

—¿Jñò, mé-ne mikii níkitasòn-nò kjotíxoma-là Nainá nga koi onguítjìngui-là kjotíxoma-là xit̃a? ⁴ Jè Nainá k'oaá kitsò: "Jchaxkoín na'èn-lè kò nea-lè", kò: "Jè xi chajajno-là na'èn-là kò nea-là tíjné-là nga kíyá." ⁵ Tanga jñò bixón-nó: "Jngoò xit̃a ma kítso-là na'èn-là, o nea-là: Mikii koma siichjat'aà-lè; ngats'iì tsojmì xi tíjn-na, jè Nainá jye kitsjaà-là." ⁶ Bixón-nó nga mì t̃i kiì tjì'nde-là nga skoexkón na'èn-là kò nea-là; mì t̃i kiì koma kòsikò-nò. K'oaá s'ín 'nè jñò nga níkijna kjotíxoma-là Nainá nga koi onguítjìngui-là kjotíxoma tsajòn. ⁷ Jñò, xit̃a xi jò ma isén-nò, ndaà kiichja it'aà tsajòn Isafas, xit̃a xi kiichja ngajo-là Nainá k'è nga kitsò:

⁸ Jñà xit̃a koi beèxkón-na xi tà 'én chja tanga jè ini-ma-là kjìin tíjnat'aaxìn.

⁹ Nímé chjì-là nga beèxkón-na,

nga kjotíxoma-là xit̃a okóya koni tsà kjotíxoma-là Nainá.

¹⁰ Jesús, k'èé kiichja-là ngats'iì xit̃a, kitsò-là:

—Tíná'yaà kò ndaà kàtachiya-nò. ¹¹ Jñà tsojmì xi tso'ba kine-ne xit̃a, mìtsà jñà xi síkits'ón xit̃a nga nguixkòn Nainá; jñà xi tso'ba bitjo-ne xi síkits'ón.

¹² Jñà xit̃a xi kòta'yàt'aà-là Jesús ijchòkon, kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿A tíjìn-lè jñà xit̃a fariseo kòjti-là k'è nga kiì'nchré 'én koni s'ín kinokjoi?

¹³ Jesús kitsò-là:

—Nìtòn mé tsojmì tje xi mìtsà jè Na'èn-na xi tíjna ngajmii tsibítje, tjánè-né skanda kò im̃a-là. ¹⁴ Kì kiì 'nè kindá; jñà xit̃a fariseo mejèn-là okó-là ndiyá jñà xit̃a xi mikii tsejèn-là, tanga jñà, t̃ikoáá mikii tsejèn-là. Tsà jngoò xit̃a xi mikii tsejèn-là, mikii koma kòkò-là ndiyá ijngoò xi t̃ikoá mikii tsejèn-là. Ingajò, yaá kixoya ngajo ñánda ch'o choòn.

¹⁵ Pedro kitsò-là Jesús:

—Tèngjmíya-nájen jè kjoa koi koni s'ín kasi.

¹⁶ Jesús kitsò:

—¿Jñò, a t̃ikoáá mikii machiya-nò kó tsòya-ne? ¹⁷ ¿A mì fiya-nò ngats'iì tsojmì xi ndsobaa chine-ná, indso'ba fis'en, i'kjoàn bitjojìin-ne yijo-ná? ¹⁸ Tanga ngats'iì 'én xi ndsobaa nokjoàa-ná, inim̃a-ná bitjojìin; jñà 'én koi, jñà-né xi síkits'ón xit̃a nga nguixkòn Nainá. ¹⁹ Nga yaá bitjokàjìin inim̃a-là xit̃a kjohítsjeèn xi ch'o tsò, koni jñà xi xit̃a sík'en, kò xi kjoa chijngui s'ín ts'è xit̃a xi k'j'èè kii bixan kò xi jye chixàn, kò kjoa chijé, kò kjoa ndiso kò kjoa nga chajajno-ná. ²⁰ Ngats'iì kjoa koi xi inim̃a-là bitjokàjìin-ne xit̃a, jñà-né xi síkits'ón xit̃a; tanga k'è nga bichiaá, nas'ín mikii onijnoaá ndsaa, mikii síkits'ón-ná.

Kó kitsò jngoò chjoón xi xìn nangui-là nga kòkjeiìn-là it'aà ts'è Jesús

(Marcos 7:24-30)

²¹ Jesús itjokàjìin ya i'nde jè; kiì i'nde ñánda 'mì Tiro kò Sidón. ²² Jngoò chjoón xi xit̃a Cananea xi ya i'nde-là, inchrobà-ne ijchòkon Jesús, 'nó kiichja, kitsò-là:

—iNa'èn, nga ya nchrobàt'aà-ne tje-là xit̃axá ítjòn David [nga jì tíjna ngajo-là] jchahim̃a-ná! Ndí tsòti-na ch'in neí t̃jìin inim̃a-là, tseé kjo'in tísikjeiìn.

²³ Tanga Jesús nì mé 'én kiichja-là jè chjoón. Kò jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là Jesús, kitsò:

—Kot'in-là chjoón jè, kàtjì-ne; tsí ch'o kjindáya tjin-gui-ná.

²⁴ K'ée kitsò Jesús:

—Nainá kisikasén-na, tà jñà j'i katsjià xit̩a naxandá Israel nga kichijà koni orrè.

²⁵ Tanga jè chjoón tsasixkó'nchit'aà-là Jesús, kitsò-là:

—Na'èn, tichját'aà-ná.

²⁶ Jesús kitsò-là:

—Mikii ndaà tjin nga chja'an-lá niñjo jñà ixti, ijkjoàn k'oi-lá nañá.

²⁷ Tanga jè chjoón kitsò:

—Jon, Na'èn, tanga jñà nañá kineé xi-là tsojmì xi bixòngui ímìxa-là nei-là.

²⁸ Jesús k'ée kitsò-là:

—Jì chjoón, 'ñó ndaà mokjeiin-lè it'aà ts'an. K'oas'ín kàtama koni s'ín mejèn-lè.

Kò jè tsòti-là chjoón, tik'ée kjòndaà-ne nga tije-ne ho-ra.

Kó kis'iin Jesús nga kjin skoya ch'in kisindaà-ne

²⁹ Jesús kii-ne ya i'nde ñánda 'mì Tiro kò Sidón koa tsatot'aà indii nandá Galilea. K'ée kiimijìn-jno jngoò nindoò kò yaá tsibijna. ³⁰ Kjin jchán xit̩a ijchòtjingui-là ñánda tijná; ijchòkò-là xit̩a xi tsá'yá kjoàn, xit̩a xi mikii tsejèn-là, xit̩a xi kótò tsja kjoàn, xit̩a xi mikii ma chja kò xit̩a xi k'ejí ch'in tjin-là; yaá kisikítsajngui ndsoqo Jesús. Ngats'iì xit̩a koi kisindaà-ne. ³¹ Tà kjòxkón-là jñà xit̩a k'è nga kijtseè nga komà kiichja-ne jñà xi mikii ma chja; koa jñà xi mikii ndaà síxá tsja, kjòndaà-ne; xi mì ma fi, komà kii-ne; koa jñà xi mikii tsejèn-là, kjòtse-jèn-là. K'ée jeya kisikíjna Nainá koni kisikò jñà xit̩a-là naxandá Israel.

Kó kis'iin Jesús nga ñijòn jmiì xit̩a kisikjèn

(Marcos 8:1-10)

³² Jesús kiichja-là xit̩a xi kota'yàt'aà-là, kitsò-là:

—Mahimakeè-ná jñà xit̩a koi. Jye kò jàn nachrjein tjin-là nga títsajnakò-na, koa nimé tjin tsojmì xi kine. Majìn-na nga tà k'oas'ín sikasén chjan-na ni'ya-là tsà ya kohindaàya ndiyá.

³³ Jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là Jesús kitsò:

—Jngoò i'nde it'aà xin ñánda nimé tsojmì tjin, z'kós'ín koma sakó-ná tsojmì xi kokjen jñà xit̩a koi nga 'ñó kjin ma-ne?

³⁴ Jesús kiskòngui-là, kitsò-là:

—Z'Kó tjin ma inchrájin xi tíyijò-nò?

Jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là kitsò:

—Itoò ma-ne inchrájin, kò tjin chiba-najen tjin jtobá.

³⁵ K'ée kitsò Jesús:

—Koa'in-là kàtítsajnat'aà nangui jñà xit̩a.

³⁶ Jesús kiskoé inchrájin xi itoò ma-ne kò jñà tjin jtobá, kitsjaà-là kjòndaà Nainá, ijkjoàn kisixkoaya, kjòngatsja jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là mé-ne nga kitsjaà-là jñà xit̩a xi kjin ma-ne. ³⁷ Tsakjèn yije xit̩a kóhotjín skanda kó nga kjòskii. K'è nga tsibíxkó-ne xi tsiningui-ne, ngui itoò nisijá komà. ³⁸ Jñà xit̩a xi tsakjèn, ñijòn jmiì ma-ne xi xi-

ta x'in, mikii kòxkeya jñà íchjín kò ixti. ³⁹ Jesús kisihix-at'aà xit̩a, ijkjoàn jahas'en chitso koa kii ya i'nde ñánda 'mì Magdala.

Kó kitsò Jesús k'è nga jñà xit̩a fariseo kò xit̩a saduceo kisijé jngoò seña

(Marcos 8:11-13; Lucas 12:54-56)

16 Jñà xit̩a fariseo kò xit̩a saduceo kiikon Jesús ñánda tijná nga mejèn-là skót'aà tsà kixi kjoa nga Nainá kisikasén. Kisijé jngoò-là seña xi jeya tjin xi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne. ² Tanga Jesús kitsò-là:

—K'è nga jye mahixòn, jñò, bixón-nò: "Ndaà choòn nchijòn-lè, ini choòn ján ngajmiì." ³ K'è nga tajñòya bixón-nò: "Mikii ndaà choòn nachrjein i'nde; ngajmiì ini choòn kò ifi kjiya." Jñò xi jò ma isén-nò, 'ya-nò kó choòn ngajmiì tanga mikii fiya-nò kó tsòya-ne kjoxkón xi tíma nachrjein i'nde. ⁴ Jñà xit̩a ts'en kò xit̩a xi mikii 'nchréñijon-là Nainá, jngoò seña sijé xi jeya tjin; tanga nimé seña skoe, tà jè skoe ts'e Jonás, xit̩a xi kiichja ngajo-là Nainá.

Jesús yaá kisikítsajna xit̩a koi; jè, kii-né.

Jesús, mé kjoa xi tísingásòn-kò kjohítsjeèn xi okóya xit̩a fariseo

(Marcos 8:14-21)

⁵ Jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là Jesús, k'è nga tsatot'aà xijn-goà nandá, kijchàajiin-là mikii ts'a inchrájin. ⁶ Jesús kitsò-là:

—Chitsejèn-là koa tikindaa yijo-nò it'aà ts'e na'yo san-là xit̩a fariseo kò xit̩a saduceo.

⁷ Xit̩a xi kota'yàt'aà-là Jesús tsohókò xikjín, kitsò-là:

—Koií kotsò-ná nga mikii kich'á inchrájin.

⁸ Jesús nitqón kijtseèya-là, kitsò-là:

—Z'Mé-ne kokixón-nò nga tsjin-nò inchrájin? 'Ñó chibá mokjeiin-nò it'aà ts'an. ⁹ Z'A mì machiya-nò, a mì bítsjeèn-nò k'è nga kisika'biá inchrájin xi 'òn ma-ne koa 'òn jmiì xit̩a x'in tsakjèn? Z'Kó tjin nisijá tsibíxkó-isa?

¹⁰ Z'A mì tjiin-nò tikoáá k'è nga kisika'biá inchrájin xi itoò ma-ne kò ñijòn jmiì xit̩a tsakjèn? Z'Kó tjin nisijá tsibíxkó-isa? ¹¹ Z'Mé-ne nga mikii machiya-nò nga 'an mít-sà koi xi otixan-nò it'aà ts'e inchrájin? Jè-né nga tikindaa yijo-nò na'yo san-là xit̩a fariseo kò xit̩a saduceo.

¹² K'è kjòchíya-là nga jè Jesús k'è nga okitsò-là:

"Tikindaa yijo-nò", mìtsà na'yo san-là inchrájin xi tsibénójmí-là, jñà kjohítsjeèn xi okóya jñà xit̩a fariseo kò xit̩a saduceo.

Kó kitsò Pedro yá xit̩a-ne Jesús

(Marcos 8:27-30; Lucas 9:18-21)

¹³ K'è nga ijchò Jesús ya i'nde ñánda 'mì Cesarea ts'e Filipino kiskòngui-là jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là. Kitsò-là: —Z'Kó tsò jñà xit̩a? Z'Yá-ná 'an xi K'indí-là Xit̩a xan-là yijo-nà?

¹⁴ Kitsò jñà xit̩a xi kota'yàt'aà-là:

—Tjin xi tsò: "Jè Juan xi kis'iin bautizar xit̩a." Kò tjin xi tsò: "Jè Elías." Tikoaá tjin xit̩a xi tsò: "Jè Jeremías." Kò xi k'ejí xit̩a tsò-né: "Jngoò xit̩a xi kiichja ngajo-là Nainá."

¹⁵ K'è kitsò Jesús:

—¿Koa jñò, kó bixón? ¿Yá-ná 'an?

¹⁶ K'ée kiichja Simón Pedro kitsò:

—Ji-né xi Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá], Ki'ndí-la Nainá xi tijnakon.

¹⁷ Ijkoàn kiichja Jesús; kitsò-la:

—Mé tà ndaà-lè nga ji Simón, ki'ndí-la Jonás. Jè Nainá xi tijná ngajmiì tsakó-lè ngats'iì kjoa koi; mitsà xita isò'nde tsibéngjímí-lè. ¹⁸ 'An, k'oaá xán-lè nga Pedro 'mí-lè [nga ndajo tsò-ne]; yaá isòn ndajo jè kindaàsoàn naxandá-na; nas'ín jè nga'ño-la kjoabiyaà mikii siki-jne-la jña xita naxandá-na. ¹⁹ 'Aán tsjaà-lè ibi-la xotjoa-la naxandá xi jè otixoma-la jè xi ngajmiì nchrobá-ne; ngats'iì kjoa xi koi'ndi i isò'nde, tikoáá ján ngajmiì Nainá tsjá'nde-né; ko jña kjoa xi mikii koi'ndi i isò'nde, tikoáá ján ngajmiì, Nainá mikii tsjá'nde.

²⁰ Jesús kitsò-la jña xita xi kota'yàt'aà-la:

—Ki yá xi bénomjímí-la nga 'an-ná xi Cristo [nga 'aán kisikasén-na Nainá].

K'oaá s'ín tsibéngjímí Jesús kjoabiyaà-la

(Marcos 8:31-9:1; Lucas 9:22-27)

²¹ Tikoj-ne naxhrjein Jesús tsibíts'ia nga tsi-béngjímíya-la xita xi kota'yàt'aà-la nga jè, ján kjoj Jerusalén, koa jña xita jchinga ko xita sko-la no'miì ko xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, tseé kjo'in tsjá-la. Sjik'en-né. Tanga k'e nga kijchò jàn naxhrjein, kjoáya-la. ²² Jè Pedro k'ée kiiko Jesús ñanda it'aà xin nga kiichjako nga mikii ndaà tjin koni tsò. Kitsò-la:

—Na'èn, k'oaá s'ín nikítsjiin. Mì k'oaá tsò Nainá nga K'oaás'ín komat'in.

²³ Tanga Jesús kisikáfaya, kitsò-la jè Pedro:

—Tisít'aaxín-ná ji xita neí. Tà mejèn-lè nga jé binchaàtsji-ná. Mitsà K'oaás'ín nikítsjiin koni s'ín tjin kjohít-sjein-la Nainá. Ngaji tà k'oaá s'ín nikítsjiin koni s'ín tjin kjohítsjein-la xita.

²⁴ Jesús k'ée kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la:

—Tsà yá xi mejèn-la nga xita ts'an koma, kàtat-sjeiin-takòn mé xi mejèn-la yijo-la; koni jngoò xita xi 'yajen krò-la, kàtijnandaà nga sijkjeiín kjo'in xi kjoa ts'an; ndaà kàtjit'aà-na. ²⁵ Nga nita yá xita xi mejèn-la kochrjetji yijo-la nga nimé kjo'in sakò-la, tà saá sjiichija-né ko kjo'in kijnajiin; tanga jè xi tijnandaà nga tsjá yijo-la xi kjoa ts'an, sakò-la kjoabinachon nga it'aà ts'an ndaà kijná. ²⁶ ¿Mé xi sijkijne jngoò xita nas'ín tjoé yije-la isò'nde tsà sjiichja inima-la? Nimé. ¿A komaá koijchj kjoabiyaà jngoò xita xi majin-la nga kiyá? Majin. ²⁷ 'An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na kitjojeén ijngoò k'a-na nga kjoikoa kjoajeya-la Na'èn-na ko àkjale-la nga sichikon-t'ian nga jngoò ijngoò xita koni s'ín kisikitasòn. ²⁸ Okixí xi xan-nò, títsajnajiin i'nga ijndé xita xi mì k'iyá skanda k'e nga skoe-na xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kitjojen ijngoò k'a nga kotixoma.

Kíí komà nga jahatjìya í'ño isén-la Jesús ya isò'nga nindoò

(Marcos 9:2-13; Lucas 9:28-36)

17 Nga komà joòn naxhrjein Jesús kiimijin-jno jngoò nindoò xi 'nga kji; kiiko jè Pedro, Jacobo, ko Juan xi 'ndse ma Jacobo. ² K'e nga ijchò i'nde jè, Jesús, jahatjìya í'ño isén-la nga nguixkon jña xita koi. K'oaá kji komà isén-la koni kji ts'oi ko jè nikje-la kjòchroba-né koni isén ndobá. ³ Jña xita koi tà nitòon kijtseé Moisés ko Elías nga nchijoókjoò Jesús. ⁴ Pedro kitsò-la Jesús: —Na'èn, ndaà tjin nga i titsajnaá; tsà mejèn-lè jàn ni'ya xkòjndá kindaà-jen, jngoò tsiji, jngoò ts'e Moisés ko xi ijngoò ts'e Elías.

⁵ K'e nga tichja Pedro, j'iì jngoò 'nguién-la ifi xi ote kji xi tsibí'ma xita koi, ko ya jjiin ifi kina'ya jngoò-la 'én xi kitsò:

—Jè jèe xi ki'ndí-na xi 'ño matsjake ko xi xó jaàjiin-na; jè tjiná'ya-là.

⁶ Jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús k'e nga kiinchré, tà kitsakjòn-né. K'ée tsoyijò tsakjàn skanda it'aà nangui.

⁷ Jesús kiikasit'aà chraña-la; kisikjaníyá-la, kitsò-la:

—Tisítjeen, k'í tsakjón-jèn.

⁸ K'e nga kiskoòtsejen xita koi mì t'í yá tjin-ne. Tà jè tajngoò síjna Jesús.

⁹ K'e nga inchròjen-t'aà-ne nindoò, Jesús kitsò-la:

—Ki yá xita xi bénomjímí-là jè kjoa xi kà'yaà skanda k'e nga kjoáya-na it'aà ts'e kjoabiyaà 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na.

¹⁰ Jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Mé-ne kotsò-ne xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés nga jè Elías kjojí ítjòn?

¹¹ Jesús kitsò:

—Okixí-né, jè kjojí ítjòn Elías, ko jè koindaajiin yije kjoa. ¹² Tanga 'an, k'oaá xán-nò, jè Elías, jyeé j'iì. Jña xita, mikii kijtseèxkon. Ta k'oaá s'ín kisiko koni s'ín mejèn-la. K'oaá t'is'ín komat'ian 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na; tseé kjo'in tsjá-na jña xita.

¹³ Jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús k'ée kjòchija-la nga jè Jesús, k'e nga tichja it'aà ts'e Elías, jè Juan xi kis'iin bautizar xita xi otsò-la.

Kós'ín koma kitjokajiin inima ch'o-la neí xi tjin-la xita

(Marcos 9:14-29; Lucas 9:37-43)

¹⁴ K'e nga ijchò Jesús ñanda títsajna xita xi kjin ma-ne, jngoò xita ijchò kasit'aà-la nga tsasixkónchit'aà-la, kitsò-la:

¹⁵ —Na'èn, chahimai ki'ndí-na. Ch'in biyaaxín tjin-la. 'Nó tse kjo'in sijkjeiín. Jyeé kòkjìn k'a kaajiin ni'ín ko nandá. ¹⁶ Íí kòf'iiko-la jña xita xi kota'yàt'aà-lè, tanga mikii mandaà-la.

¹⁷ Jesús kitsò:

—Jñò xita xi mikii mokjeiín-nò it'aà ts'an xi ch'o 'nè. ¿Skanda mé naxhrjein kótijnako-nò? ¿Skanda mé naxhrjein ska-na kjoa-nò? Nchròhóko-ná jè ti ijndé.

¹⁸ Jesús tsohotiko jè inima ch'o-la neí koa itjokàjiin-ne yijo-la jè ti. Tijè-ne hora, nitòon kjòn-daà-ne.

¹⁹ Jñà xitá xi kota'yàt'aà-la Jesús kiskònan-guit'aàxin-la. Kitsò-la:

—¿Mé-ne ngajen mìkiì kòbitjoiin-najen jè inima ch'o-la neí?

²⁰ Jesús kitsò-la:

—Mìkiì komà-nò koi-né nga tà chiba mokjeiin-nò it'aà ts'an. Okixí xi xan-nò tsà ta okji kòkjeiin-nò koni kji xojmá mostaza nga itsé kji, koma k'óin-là nindoò: "Tixín ijndé. T'in ján xijngoaa ñánda it'aà xin." Koá jè nindoò kòsit'aàxin-né. Jñò, nímé kjoá xi 'in koma-nò tsà ndaà kòkjeiin-nò. ²¹ Jñà inima ch'o-la neí xi okjoàn, k'éé bitjokàjiin nga nokjoàt'aà-là Nainá kò nga bijnachjaán.

K'oáá s'ín tsibénojmi Jesús kjoábiyaà-la xi ma-ne jò k'a
(Marcos 9:30-32; Lucas 9:43-45)

²² K'é nga taña kitjen nga tjíma ya i'nde Galilea, Jesús kitsò-la jñà xitá xi kota'yàt'aà-la:

—An, xi Ki'ndí-la Xitá xan-la yijo-na, yaá tsoá'ño-na jñà xitá, ²³ ikjoàn sij'ken-na. Tanga k'é nga kijchò jàn nachrjein nga kiyá, kjoáaya-na.

Jñà xitá xi kota'yàt'aà-la k'é nga ki'nchré 'én koi tá ba koma-la.

Tsojmi xi machítji ts'e ingo ítjòn

²⁴ K'é nga ijchò Jesús kò xitá xi kota'yàt'aà-la ján nax-andá Capernaum, jñà xitá xi bíxkó ton ts'e ingo ítjòn kiskònangui-la Pedro kitsò-la:

—Jè Maestro-lè, ¿a mìkiì bíchjí ton ts'e ingo?

²⁵ Jè Pedro kitsò:

—Jon, bíchjí-né.

K'é nga jahas'en ni'ya Pedro, Jesús, jè kiichja ítjòn-la, kitsò-la:

—¿Kó si Simón, jè xitaxá ítjòn xi i isò'nde ts'e, yá-né xi síkíchítji tsojmi kò ton-sá? ¿A jñà-né xi i naxandá-la, o xi jñá-né xi xin i'nde-la?

²⁶ Pedro kitsò:

—Jñà xi xin i'nde-la xi bíchjí.

K'éé kitsò-la Jesús:

—Jñà xi i naxandá-la nímé koiichjí. ²⁷ Tanga mé-ne nga mì ch'o kítso-ná jñà xitá, t'in ján jndiì ndáchikon. Tikatjen-jiiin kichá libá-lè xi tsoá'ño tìn, koá jè tìn xi chjoé ítjoìn, chíx'eí tso'ba; ya tjí'a jngoò ton. Komaá-ne nga kichjí xi ts'an kò tsiji. Tikoij, tíchjí-la.

Yá xitá-ne xi tjína ítjòn it'aà ts'e Nainá
(Marcos 9:33-37; Lucas 9:46-48)

18 Jñà nachrjein koi jñà xitá xi kota'yàt'aà-la Jesús ijchòkon nga kiskònangui-la; kitsò-la:

—Jñà xitá xi jè otixoma-la xi ngajmiì nchrobá-ne, ¿yá-ne xi tjína ítjòn nga isá 'ño chí-la?

² Jesús kiichja jngoò-la ndí ti. Kisikasijna jngoò osen-la jñà xitá. ³ Kitsò:

—Okixí xi xan-nò, jñò, tsà mì kì sikjatjya-là kjohít-sjeèn-nò kò tsà mì kì k'oas'ín s'een koni jñà ndí ixti mìk-

ì kitjás'en-jñò ñánda tíhotixoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne. ⁴ Jè xi síkjajen-la inima-la koni ndí ti jè, jè-né xi tjína ítjòn-la ngats'iì xitá xi jè tíhotixoma-la xi ngajmiì nchrobá-ne. ⁵ Nitá yá-ne xi it'aà ts'an skoétjò jngoò ndí ti koni jè, 'aán xi skoétjò-na.

Mé xi ok'in-la jñà xitá xi jé ótsji-la xitá xi kjeíí
(Marcos 9:42-48; Lucas 17:1-2)

⁶ Nitá yá-ne xi jé skiniijiin jngoò ndí xitá ima xi mokjeiin-la it'aà ts'an, isáá-la ndaà koma tsà singui'ño jngoò ndajo natsí is'iin, ikjoàn sikatjen-jiiin ndáchikon ñánda nga 'ño nanga 'ncha nandá. ⁷ Ima xó-ne jñà xitá isò'nde nga tjín jchán xitá xi ótsji'nde-la nga mejèn-la nga sakó jé. Tanga xó k'oáá koma-ne isò'nde, tanga ima xó-né jè xitá xi ótsji-la jé xi kjeíí xitá.

⁸ Tsà jè ndsaa kò ndsokò ótsji jé-nò, tíchátjòn koá kjiin tikatsjò. Isáá ndaà-né tsà xkoán titsjò nga kitjás'een ñánda s'e-nò kjoabinachon, mì k'oáá-ne tsà jò ma ndsaa kò ndsokò koá ján onguió jiiin ni'ín ts'e i'nde kjo'in nitá mé nachrjein-ne. ⁹ Tsà jè xkoòn ótsji jé-nò, tijnachrjeè, kjiin tikatsjò. Isáá ndaà-né tsà jngoò ma xkoòn nga kitjás'een ñánda s'e-nò kjoabinachon, mì k'oáá-ne tsà jò ma xkoòn koá ján onguió jiiin ni'ín ts'e i'nde kjo'in.

Kjoá xi mangásòn ts'e orré xi kichijá
(Lucas 15:3-7)

¹⁰ Nijngoò ndí xitá koi xi nachrjenguiò; k'oáá xán-nò, ján ngajmiì, jñà àkjale-la xitá koi, yaá títsajna kjit'aà nga nguixkò Na'èn-na xi tjína ngajmiì. ¹¹ An xi Ki'ndí-la Xitá xan-la yijo-na koií xá j'i-na nga j'i kàchrjekajñaà kjo'in jñà xitá xi kichijá.

¹² ¿Kó bixón? Tsà jngoò xitá xi jngoò sindo ma orré-la koá tsà sijchaya jngoò ján jiiin ijñá, ¿a mìtsá sijkítsajna jñà xi ñijòn-kaàn kò chrj'oòn ñijòn ma nga kjoí kátsji jè orré xi kichijá jngoò? ¹³ Tsà kòtsji-la, okixí xi xan-nò, isáá tsja koma-la nei-la jè orré xi jngoò ma, mì k'oáá-ne jñà xi kjin ma xi mì kì kichijá. ¹⁴ K'oáá s'ín mejèn-la Nainá xi tjína ngajmiì nga nijngoò xitá sijchja inima-la.

Mé xi mochjeén k'é nga sindaàjiin jngoò-la xitá
(Lucas 17:3-4)

¹⁵ Tsà jè 'ndsi ch'o tísíko-lè, tìnókjoa-la k'é nga tà jè tajngoò tjína; tindaàjiin-koi jè kjoa-la; tsà kji'nchré-lè, jyeé ndaà kichibà-nò 'ndsi. ¹⁶ Tanga tsà mìkiì kji'nchré-lè, k'éé tìnókjoa-la tsà jngoò kò tsà jò xitá mé-ne nga kji'nchré yije-ne 'én xi chibà koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: Mochjeén-né tsà jò kò tsà jàn xitá xi tsjá 'én nga koma sindaàjiin nitá mé kjoa-ne mé-ne nga chí-la. ¹⁷ Tsà mìkiì 'nchréñijon-la jñà xitá koi, koatìn-la xitá naxandá-la Nainá; koá tsà mìkiì 'nchréñijon-la jñà xitá naxandá-la Nainá, tà k'oas'ín jchatakòin koni tsà jngoò xitá xi mìkiì beèxkon Nainá, koni tsà jngoò xitá xi tsojmi síkíchítji.

¹⁸ Okixí xi xan-nò, jñò, ngats'iì kjoá xi koi'nde i isò'nde, tikoáá ján ngajmiì Nainá tsjá'nde-né; koá jñà kjoá xi mìkiì koi'nde i isò'nde, tikoáá ján ngajmiì Nainá mìkiì tsjá'nde.

¹⁹ Ìjngooò k'a koa xan-nò: tsà jò ma-nò ì isò'nde xi tijn-goò takòn nga sijét'aà-là Na'èn-na xi tijná ngajmii nita mé kjoa-ne, tsjá-nò. ²⁰ Ya ñánda títsajna jò jàn xita-na xi it'aà ts'an bixoña, yaá tijnajiin osen-la.

²¹ K'ée kii kasit'aà chraña-la jè Pedro, kiskònangui-la Jesús, kitsò-la:

—Na'èn, ¿kó tijn k'a siijchàat'aà-la xinguiáa k'e nga tsà ch'o tísíko-na? ¿A skanda itoò k'a?

²² Jesús kitsò-la:

—Mitsà xan-lè itoò k'a; xaán-lè itoò k'a xi jàn-kaàn ko te.

Jngoò chí'nda xi mì kì kisijchàat'aà-la xíkjin

²³ Koni s'ín otíxoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oaá s'ín tijn koni kis'iin jngoò xitaxá íjtòn xi kisijé-la kindá xita chí'nda-la. ²⁴ K'e nga tís'ín kindá j'i jngoò chí'nda-la xi 'nó kjin millón ton kitjen-la. ²⁵ Chí'nda jè tsjin-la ton xi kojichí-la. Jè nei-la kitsjaà okixi nga kàtasatijna osen jè chá, ko chjoón-la ko jxti-la, ngats'i tsojmi xi tijn-la mé-ne nga kochjí-la ton xi kitjen-la. ²⁶ Chí'nda jè tsasíxkó'nchit'aà-la jè nei-la; tsibitsi'ba-la, kitsò-la: “Na'èn, tijn-lè kjondaà, chí'nakjoa-ná; kichjí yijeé-lè ngats'i xi kitjen-na.” ²⁷ Jè nei-la kjòhímakèè chí'nda-la, kisijchàat'aà-la nga yije kindá xi kitjen-la koa kisikijnan-dejí-ne. ²⁸ Tik'e-ne nga itjo ni'ya chí'nda jè, kisatiikjoo jngoò chí'nda xíkjin xi tikoá ton kitjen chiba-la xi ts'e. Kitsobá'ñó ís'iin nga mejèn-la kijnchajta-la, kitsò-la:

“Tíchjí-ná xi kitjen-lè.” ²⁹ Koa jè chí'nda xíkjin

tsasíxkó'nchit'aà-la, tsibitsi'ba-la. Kitsò-la:

“Chí'nakjoa-ná, kichjí yijeé-lè xi kitjen-na.” ³⁰ Tanga jè mikii kòkjeiin-la. Tà saá ndayá kiskinis'en skanda k'e nga kojichjí yije-la kóhotjín xi kitjen-la. ³¹ K'e nga kijtsee jña chí'nda xíkjin xi i'nga, baá koma-la. K'ée kii tsi-bénomí-la nei-la ngats'i kjoa xi komà. ³² Jè xitaxá íjtòn xi nei-la, k'ée kiskinikjaá chí'nda jè, kitsò-la: “Ji chí'nda xi ch'o 'ni. 'An kisijchàat'aà-lè ngayije xi kitjen-lè k'e nga tsibitsi'ba-ná. ³³ Tikoáá ngaji tji'nde-lè nga jchahímachii chí'nda xinguii koni s'ín kisíko-lè nga kjòhímakèè-lè.” ³⁴ Jè nei-la kjòjtí-la, k'ée kitsjaà okixi nga kàt'i-la kjo'in skanda k'e nga kojichjí yije xi kitjen-la.

³⁵ Jesús kitsò:

—Jñò k'oaá tjs'ín siiko-nò nga jngoò ìjngoò Na'èn-na xi tijná ngajmii tsà nga mì koo inima-nò sijchàat'aà-là jé-la xinguiqo.

Kíis'ín tsakóya Jesús it'aà ts'e xita xi tsjin xíkjin

(Marcos 10:1-12; Lucas 16:18)

19 K'e nga jye kiichja Jesús, kii-ne ya Galilea ján nangui Judea xi tijná xijngoáa xajngá nandá Jordán. ² 'Nó kjin xita kiitjngui-la koa yaá kisindaà-ne j'nde jè jña xita xi xk'én.

³ Ijchò i'nga xita fariseo ya ñánda tijná Jesús nga mejèn-la skónachan-la. Ijkoàn kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿A tji'nde-la xi x'in nga tsjin chjoón-la xi nita mé kjoa-ne?

⁴ Jesús kitsò-la:

—¿A k'jeè bixkejñoo Xojon-la Nainá nga tsò: “Nainá, k'e nga sa tsibindaà xita, tsibindaà x'in ko chjoón?”

⁵ K'oaá kitsò: “K'oaá ma-ne nga jè x'in siikijna na'èn-la ko nea-la nga kijnako chjoón-la. Ta jngoò xita koma-ne ingajò.” ⁶ Mitsà tji jò ma-ne, tà jngoò koma-ne. K'oií kjoa-la nga mì yá xita tji'nde-la nga siitsjin-ne xíkjin xi Nainá kisijngoò.

⁷ Jña xita fariseo kiskònangui-la Jesús:

—¿Mé-ne jè Moisés kitsjaà'nde-ne nga tsò: xojon kà-tasindaà nga koma tsjin xíkjin xita?

⁸ Jesús kitsò-la:

—Koií-né nga tájaajiin tjin inima-nò, Moisés kits-jaà'nde-nò nga kijnioò íchjín-nò, tanga k'e nga sa tàts'en-la kjoa, mì k'oaá s'ín tjin. ⁹ 'An k'oaá xán-nò, jè x'in xi tsjin-ne chjoón-la, tsà mitsà kjoa chijngui tís'ín, jè x'in xi tsjin-ne chjoón-la, tsà mitsà kjoa chijngui tís'ín, ko tsà k'jeíí chjoón kixan-ko, jyeé kjoa chijngui tís'ín jè x'in. Tikoáá tsà jè x'in xi kixan-ko jngoò chjoón xi kit-sjin x'in-la, tikoáá kjoa chijngui tís'ín.

¹⁰ Jña xita xi kota'yat'aà-la Jesús kitsò:

—Tsà k'oaá s'ín 'iin tjin kjoa ts'e xita xi bixan, isáá-la ndaà s'e tsà mì kì kixan xita.

¹¹ Jesús kitsò-la:

—Tjin xita xi mikii mokjeiin-la kjòhítsjeèn jè; tà jña xita xi Nainá xó k'oaá s'ín kitsjaà-la. ¹² Tjin xita xi mikii bixan nga xó k'oaá s'ín kits'iin-ne nga mì íchjín siis'in-la; tikoáá tjin xita xi xita xíkjin okisíko nga mì íchjín siis'in-la; tikoáá tjin xita xi mikii bixan nga k'oaá s'ín tsi-bínè-la yijo-la nga mì íchjín siis'in-la nga mejèn-la siixá it'aà ts'e kjotixoma-la ngajmii. Jña xita xi chí'kjoa-la nga mokjeiin-la kjoa koi, k'oaá s'ín kàtasikitasòn.

Kíí kitsò Jesús nga kisichikon-t'in ndí jxti

(Marcos 10:13-16; Lucas 18:15-17)

¹³ Jña xita j'iiko-la ndí jxti ñánda tijná Jesús nga mejèn-la koòt'aà-la tsja ko kiitsi'batji, tanga jña xita xi kota'yat'aà-la Jesús tsohótiko jña xita xi j'iiko ndí jxti.

¹⁴ K'ée kitsò Jesús:

—Tjii'nde-là jña ndí jxti nga kàtjanchrobákona-na. Kì binchahikon-là. Jña xi k'oa s'ín tjin inima-la koni ts'e ndí jxti, jyeé ts'e ngats'i kjondaà xi tjin ya ñánda tihotixoma jè xi ngajmii nchrobá-ne.

¹⁵ Jesús tsohósòn-la tsja jña ndí jxti; ijkoàn kii-ne ya j'nde jè.

Xita xi 'nó kjin tsojmi tjin-la

(Marcos 10:17-31; Lucas 18:18-30)

¹⁶ Jngoò xita ijchòkon Jesús, kiskònangui-la, kitsò-la: —Maestro, ¿mé kjondaà xi s'iaàn nga s'e-la kjoabinachon inima-na nita kjé-ne?

¹⁷ Jesús kitsò-la:

—¿Mé-ne chjinangui-ná it'aà ts'e kjoa xi ndaà tjin? Mitsà yá tjin xi ndaà xita, tà jngoò Nainá. Tsà mejèn-lè nga s'e-lè kjoabinachon nita kjé-ne, tikitasoin kjotixoma-la Nainá.

¹⁸ Xita jè kiskònangui:

—¿Ná-laá kjotixoma-ne?

Jesús kitsò-la:

—“Kì xita nik'in; kì kjoa chijngui 'ni; kì chijé 'ni; kì 'én ndiso nokjoi it'aà ts'e xita xi k'jeíí; ¹⁹ jchaxkoín na'èn-lè ko nea-lè; tjtjachi xita xinguii koni tsà tji yijo tsiji-ne.”

20 —Ngats'ii kjotixoma koi jyeé kisikitasoàn —kitsò jè ti—. ¿Mé xi chija isa-na?

21 Jesús kitsò-la:

—Tsà mejèn-lè nga nguì kixi kjini, t'in, tatijni yije tsojmi xi tjin-lè. Jè ton-lè tika'bi-la xita ima mé-ne nga s'e-lè kjoa machikon-t'in ján ngajmiì. Ijkoàn nchrobátjinguì-ná.

22 Xita jè, k'e nga kii'nchré 'én koi, tà baá komà-la, koiì kjoa-la nga 'ño kjin tsojmi tjin-la.

23 K'eé kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la Jesús:

—Okixií xi xan-nò. 'Ñó 'in koma-la jña xita nchiná nga kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne. 24 Nguì jngoò k'a koxan-nò, isaá mì 'in koma-la jngoò cho camello nga kjoahas'en xkon nindoò xi tjahaña-ne nikje, mì k'oaa-ne koni jngoò xita nchiná xi 'ño tjin-la tsojmi nga koma kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne.

25 K'e nga kii'nchré 'én koi jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús tà kjòxkón-la. K'eé kitsò:

—¿Yá-né xi kitjokàjiin kjo'in kjoa ts'e jé-la?

26 Jesús kiskoò'an, kitsò-la:

—Jña xita mikii koma-la kochrjekàjiin kjo'in inima-la. Tanga xi Nainá komaá-la ngats'ii kjoa.

27 K'eé kitsò Pedro:

—Na'èn, ngajen, jyeé kinikitsajna yije-jen ngats'ii tsojmi xi tjin-najen, koa ji tjaàtjinguì-lèjen. ¿Mé xi tjoé-najen?

28 Jesús kitsò-la:

—Xi okixií xi xan-nò, k'e nga kijchò nacherjein nga koxitseya ijngoò k'a isò'nde, ko 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, k'e nga kótijnasoàn íxile xi 'ño jeya tjina, jño, xi jye 'an tjaàtjinguì-ná, tikoaa yaá kitsajnasòn íxile ts'e kjotixoma xi tejò ma-ne, nga jño kíndaàjiin-la jña xita xi tejò tje-la ts'e naxandá Israel. 29 Ngats'ii xi kjoa ts'an kisikijna ni'ya-la, 'ndse, ndichja, na'èn-la, nea-la, chjoón-la, ixti-la, nangui-la, jngoò sindo k'a k'oa tjin tjoé isa-la. Tikoaa tjoé-la kjoabinachon nita kjé-nè.

30 I'ndeì, kjin xita xi títsajna ítjòn, k'e nga koma iskan jña kítsajna tjinguì. Kò xi títsajna tjinguì i'ndeì k'e nga koma iskan jña kítsajna ítjòn.

Chi'nda xi kisixáko tsojmi tje

20 'Koni s'in otixoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oaá s'in गया-la koni tsà jngoò xita xi tjin-la nangui. Kii nga tajñoa nga kii kátsji chi'nda xi sioxáko ñánda tjin-la toò uva. 2 K'e nga jye tsibíndaàjiin-ko nga kojichjí-la koni tjin síkijne xita chi'nda nga jngoò nacherjein, ijkoàn kisikasén ñánda kisixá. 3 Jngoò k'a kii jè nei-la xá koni xi ñijaàn-la nga tajñoa. Kijtsee isa chi'nda xi týijòjiin nditsin xi tsjin-la xá. 4 Kitsò-la: "Tanguió tixáko-ná. 'An kichjí-nò koni tjin machjí-nò." Kii chi'nda koi nga kisixá. 5 Jè nei-la xá, kii ijngoò k'a k'e nga ijchò nchisen. Tikoaa kii ijngoò k'a k'e nga ijchò xi jàn nga kjòhoxòn. 6 Jye-la ijchò tsà xi 'òn nga kjòhoxòn, itjo ijngoò k'a jè nei-la xá; koa kisakò isa-la chi'nda xi tà jyò títsajna. Kitsò-la: "¿Mé-ne tà jyò títsajna-nò kó nga kò'ba-nò nacherjein nga mì nixá-nò?" 7 Jña chi'nda koi kitsò: "Koií-né nga mì yá tsjá xá-najen." K'eé kitsò-la:

"Tanguió ndaà tsà jño; tanguí tixá ján jiin tsojmi tje-na." 8 K'e nga jye kòjño, jè nei-la xá kitsò-la jè xita xi síkinda chi'nda-la: "Tínókoja-la ngats'ii chi'nda.

Tichjí-la. Títs'iaqo-ne jña xi iskan kòfahas'en xá-la; koa jña xi ítjòn kòfahas'en, tikjehet'aà-ne." 9 K'eé kiichja-la jña chi'nda xi jahas'en xi 'òn nga kjòhoxòn; k'oaá tjin tsibíchjí-la koni tjin chjí-la nga jngoò nacherjein nga jngoò ijngoò. 10 K'e nga kjòchjí-la jña chi'nda xi jahas'en tajñoa, k'oaá komà-la tsà isaá tse kochjí-la. Tanga tà ngásòn tjin kjòchjí-la koni tjin machjí-la nga jngoò nacherjein nga jngoò ijngoò. 11 K'e nga jye kjòchjí-la chi'nda koi ijkoàn tsibíts'ia nga tsatít'aà jè nei-la xá.

12 Kitsò-la: "Jña chi'nda xi iskan kòbijchó, tà jngoò hora kásixá, koa ngajen kànixá-nájen nga kò'ba nacherjein koa kànikejiin-lajen ndobá nga kò'ba nacherjein. Tà ngásòn tjin tóbichjí-nájen." 13 Tanga jè nei-la xá kitsò jngoò-la jña chi'nda: "Ji amigo mitsá mé xi ch'o tisiko-lè; k'oaá tjin tibichjí-lè koni tjin chjí-la nga jngoò nacherjein nga k'oaá s'in kachibá. 14 Chjoì chjí-lè koa t'in-ne. K'oaá s'in mejèn-na nga k'oa tì tjin tsjaà-la jè xi iskan kásixá koni tjin títsjaà-lè. 15 Nga kò ton-na, ¿a mì tji'nde-na nga k'oas'in s'iaàn koni s'in mejèn-na? ¿A maxi-takòn-né nga 'an ndaà xita?"

16 Jesús kitsò isa:

—K'oaá s'in koma jña xita xi títsajna tjinguì nacherjein i'ndeì, nga koma iskan, jña kítsajna ítjòn; koa jña xi títsajna ítjòn i'ndeì nga koma iskan jña kjoehet'aà-ne. [Kjin ma-ne xi xó chja-la Nainá tanga chiba ma-ne xi tjájiin.]

K'oaá s'in tsibénojmi Jesús kjoabiyaà-la xi ma-ne jàn k'a
(Marcos 10:32-34; Lucas 18:31-34)

17 Jesús k'e nga nchifi ján naxandá Jerusalén, kiichjat'aaxin-la jña xita xi kota'yàt'aà-la xi tejò ma-ne, kitsò-la:

18 —I'ndeì nga títshonguiá naxandá Jerusalén, 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na yaá tsobá'ño-na xita sko-la no'miì kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés nga koi'ne-na kjoabiyaà, 19 ijkoàn sjingatsja-na jña xi mitsá xita judío nga sísobà-na, kojà-na, kòt'aà-na krò. Tanga xi koma jàn nacherjein kjoaáya-na.

Kjondaà xi kisijé nea-la Jacobo kò Juan
(Marcos 10:35-45)

20 Nea-la Jacobo kò Juan ixti-la Zebedeo ijchòkon ñánda tjina Jesús. Tjiko ixti-la. Tsasixkón'chit'aà-la Jesús nga kisijé jngoò-la kjondaà. 21 Jesús kiskònanguì-la, kitsò-la:

—¿Mé xi mejèn-lè?

Jè chjoón kitsò:

—Ya ñánda kotixomai, tjiì okixií nga ya kàtiyijòt'aà-lè ixti-na. Jngoò kàtijnakixi-lè koa jngoò kàtijnat'aà-lè xi ngaskón-lè.

22 Jesús kitsò-la:

—Mikii 'yaá mè xi nijé. ¿A kichikjoaa-nò nga kotojñoò jè kjo'in xi 'an kotojñaà?

Xita koi kitsò:

—Kìchikjoáá-najen.

²³ K'ée kitsò-là Jesús:

—Òkixi-né, k'oáá tís'in kotojñoò kjo'in koni 'an, tanga xi 'an tsjaà-nò nga ya kitsajnat'aà-ná ya kixi-na ko ngaskón-na mìtsà 'an oko-na nga tsjaà-nò. Jñà i'nde koi, jñà tjoé-là xitá xi Nainá títsajnaandaà-là nga tsjá-là.

²⁴ K'è nga kii'nchré jñà xitá-là Jesús xi i'nga xi te ma-ne, kòjti-là it'aà ts'è xitá xi jò ma-ne. ²⁵ Jesús kiìchja-là, kitsò:

—Jyeé tíjiiin-nò nga jñà xitá sko-là naxandá, nangui síkítsajna xitá-là xi jñà otixoma-là. Tìkoáá jñà xitá xi 'nga xá tjin-là, jñà xi beè nga otixoma-là xitá. ²⁶ Tanga jñò mìkii k'oás'in s'een. Tsà jngòò xitá xinguiòo mejèn-là 'nga kíjna, jè xi kàtasíxá-là xitá xi i'nga. ²⁷ Kò jè xi mejèn-là kíjna ítjòn, ch'i'nda-nò kàtama. ²⁸ 'An xi K'i'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, mìtsà koi xá j'i-na nga 'an kòs'in-na, tà sáá 'an síixá-là xitá xi i'nga kò tsjaà yijo-na nga kiyá mé-ne nga kjin xitá kítjokàjiiin-ne kjo'in xi kjoa ts'è jé-là.

Kó kisikò Jesús nga kisindaà-ne xitá xi jò ma-ne xi mikii tsejèn-là

(Marcos 10:46-52; Lucas 18:35-43)

²⁹ K'è nga jye nchifi-ne ya naxandá Jericó, kjin xitá kiitjingui-là Jesús. ³⁰ Ya indii ndiyá koni s'in tífi Jesús, jò xitá xi mikii tsejèn-là títsajna. K'è nga kii'nchré nga jè Jesús tífaya ndiyá, 'nó kiìchja-là kitsò-là:

—Nà'èn, nga ya nchrobát'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David [nga jì tìjna ngajo-là] jchahimatakòn-nájen!

³¹ Jñà xitá xi tìjko Jesús tsohótiko-ne nga jyò kàtitsajna, tanga jñà xitá xi mikii tsejèn-là, isaá 'nó kiìchja, kitsò:

—Nà'èn, xi tje-là David, jchahimatakòn-nájen!

³² K'ée tsasíjna Jesús koá kiìchja-là, kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿Mé xi mejèn-nò nga sùkò-nò?

³³ Jñà xitá koi, kitsò:

—Nà'èn, mejèn-najen nga kàtatsejèn-najen.

³⁴ Jesús kjòhimaakeè jñà xitá koi. Tsohót'aà-là tsja xkòn koá nitoón kjòtsejèn-là. Ikjoàn kiitjingui-là Jesús.

Kó kitsò xitá naxandá k'è nga jahas'en-jiiin Jesús ján Jerusalén

(Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

21 K'è nga jye kjomeè bijchó chrañà-là naxandá Jerusalén ijchò jngòò naxandá xi 'mì Betfagé ya chrañàt'aà-là nindoò Yá Olivo. Jesús kisikasén jò xitá xi kota'yàt'aà-là. ² Kitsò-là:

—Tanguió ján ndí naxandá ítse xi kijnat'aà ján koá ya sakó jngòò-nò orra xi tjit'aà'nó kò ndí búrró k'i'ndí-là. Chijnda'nó koá nchrohóko-ná. ³ Tsà yá xi kó kítso-nò, kot'in-là: "Jè xó Nà'èn-ná kochjeén-là koá nitoón xó sùkásen-ne."

⁴ K'oáá s'in komà mé-ne nga tsitasòn-ne koni s'in kiskii xitá xi kiìchja ngajo-là Nainá, nga tsò:

⁵ Kot'in-là naxandá Siòn:

"Chítsejèn-là Xitá ítjòn-lè; nga jii nchrobá katsejèn-lè;

imaá kji;

tinasòn jngòò-là búrró,

jngòò ndí búrró ítse xi k'i'ndí-là cho ch'á."

⁶ Kii jñà xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús, k'oás'in kisikitasòn koni s'in kisatiixá-là. ⁷ K'è nga ijchòko ñánda tìjna Jesús jè orra kò k'i'ndí-là, jñà kisikjeén nikje-là nga tsohójt-sa-là; ikjoàn tsibijnasòn-là Jesús. ⁸ Koá jñà xitá xi kjin ma-ne tsohójngòò nikje-là ya iya ndiyá. Tjin i'nga xi chrja-là yá tsate, ikjoàn tsohójngòò iya ndiyá. ⁹ Jñà xitá xi tìjna ítjòn-là kò xi tjingui-là tsibíts'ia nga 'nó kiìchja, kitsò:

—Jyèyà kàtìjna jè xi ya nchrobát'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David [nga jè kíjna ngajo-là]! Mé ta ndaà-là jè xi nchrobá ngajo-là Nà'èn-ná! Jyèyà choòn ján ngajmii!

¹⁰ K'è nga jahas'en Jesús ya naxandá Jerusalén ngats'iì xitá naxandá tà kjòxkón-là, koá kiskònangui-là xikjín. Kitsò:

—¿Yá xitá-ne jè?

¹¹ Jñà xitá xi kjin ma-ne kitsò:

—Jè xitá xi chja ngajo-là Nainá xi Jesús 'mì xi Nazaret ts'è, ya nangui Galilea.

K'è nga tsachrje jngò ítjòn jñà xitá xi otìjna tsojmi

(Marcos 11:15-19; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹² Jesús jahas'en ya nditsin jngò ítjòn-là Nainá, tsachrje yije ngats'iì xitá xi ya nchihotìjna kò nchihotse tsojmi ya nditsin jngò. Kisihitíkjá imixa-là jñà xitá xi sík-jatjìya tòn kò tìkoáá kisikatsjòò ixile-là jñà xi otìjna nise paloma. ¹³ Kitsò-là:

—Jè Xojòn-là Nainá tsò-né: "Ni'ya-na, ni'ya-là ochikoón k'oín." Tanga jñò, nguio-là xitá chijé títsa'nè.

¹⁴ Nga ya jngò ítjòn tìjna Jesús, ijchò kinchat'aà-là xitá xi mikii tsejèn-là kò xi tsá'yá kjoàn; jè Jesús kisindaà-ne xitá koi. ¹⁵ Jñà xitá sko-là nò'mii kò xitá xi okóya kjotíxo-ma-là Nainá xi kiskii Moisés kòkjan-là k'è nga kijtsee kjòxkón xi kis'iin Jesús kò nga kii'nchré 'én-là jñà ndí ix-ti xi chjaya iya jngò ítjòn, nga tsò: "Jyèyà kàtìjna jè xi ya nchrobát'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David [nga jè kíjna ngajo-là]!" ¹⁶ K'ée kiìchja xitá koi, kitsò-là Jesús:

—¿A na'yà-né? ¿A ndaà tsò 'én xi chja jñà ix-ti koi?

Jesús kitsò:

—Jon, 'nchré-ná. ¿A kj'eè bixkejñoò Xojòn-là Nainá nga tsò?:

Jñà ndí ix-ti xi jtobá kjoàn kò k'i'ndí xi sa oki, jñà-né xi títsajnaandaà nga jyèyà síkijna Nainá.

¹⁷ Jesús yaá kisikítsajna jñà xitá koi, itjoiin-ne ya naxandá ítjòn Jerusalén. Kii ján naxandá Betania. Yaá kisikjaya nga nitjen.

K'è nga jè Jesús kisixi yá-là toò iko

(Marcos 11:12-14, 20-26)

¹⁸ K'è nga tajñooya nga tífi-ne Jerusalén, Jesús, kjòhò-jò-là. ¹⁹ Kijtsee jngòò yá-là toò iko xi ya chrañà indii ndiyá síjna. Kii katsejèn-là tanga njimé toò yijà-là. Tà xkaá tjin-là. K'ée kitsò-là Jesús:

—Nì tì jngòò naxhrjein koja-lè toò.

Koà jè yá toò iko ñitón kixì. ²⁰ K'e nga kijtsee jñà xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, tà kjàòkón-la. K'eé kiskònan-gui-la mé-ne nga tà ñitón kixì-ne jè yá-la toò iko.

²¹ Jesús kitsò-la:

—Xi òkixì, tsà ndaà mokjeiin-nò it'aà ts'an, tsà mì jò tjin-la inima-nò, komaá-nò nga k'oas'in s'eén koni s'in kàsikoà jè yá iko; tikoàá komaá-nò k'oín-là jè nindoò: "Tisixìn; ján tikatjen-jiin yijo-lè ndáchikon." Kò k'oàá s'in koma. ²² Jñò, tsà ndaà mokjeiin-nò ñita mé xi sijé k'e nga kítsi'ba, k'oàá s'in tjoé-nò.

Kjotíxoma xi tjin-la jè Jesús
(Marcos 11:27-33; Lucas 20:1-8)

²³ K'e nga jye komà kjoà koi, Jesús jahas'en ya nditsin ingo itjòn kò k'e nga tíhokóya-la xita ijchòkon jñà xita skò-la ño'miì kò xita jchínga-la jñà xita judío. Kiskònan-gui-la:

—¿Mé kjotíxoma xi tsjá'nde-lè koni s'in 'ni? ¿Yá xi kits-jaà-lè kjotíxoma koi?

²⁴ Jesús kitsò-la:

—Tikoàá 'an skònangui jngoò-nò kjoà. Jñò, tsà kòk'oín-ná, tikoàá 'an k'oàá xán-nò yá xi kitsjaà-na kjotíxoma koni s'in s'iaàn. ²⁵ Jè Juan, k'e nga kis'iin bautizar xita, ¿yá xi kitsjaà-la kjotíxoma? ¿A Nainá-né xi tjin na ngajmiì, o xi tà xita-né?

Jñà xita koi k'eé tsajoóya-ne. Kitsò-la xíkjin:

—Tsà kixoán: "Nainá kitsjaà-la kjotíxoma", kítsò-ná: "¿Mé-ne mikii kòkjeiin-nò it'aà ts'e?" ²⁶ Koà tsà kixoán: "It'aà ts'e xita-né", tsakjoòn-ná tsà koi nachrjein-la jñà xita naxandá skaàn-kò-ná, nga ngats'iì, ngui k'oàá tsò nga jè Juan, jngoò xita xi kiichja ngajo-la Nainá.

²⁷ K'eé kiichja, kitsò-la Jesús:

—Mì kì 'ya-jen.

Koà jè Jesús kitsò-la:

—Tikoàá 'an mikii k'oà xán-nò yá xi kitsjaà-na kjotíxoma koni s'in s'iaàn.

Kjoà xi mangásòn ts'e ixti xi jò ma-ne

²⁸ Jesús kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Jñò, kó bixón? Jngoò xita xi jò ma ixti x'in-la kitsò jngoò k'a-la jngoò ti-la: "Na'èn, t'in, tixá-la jè toò uva-na." ²⁹ Ti jè kitsò: "Majin-na." Tanga koma iskan, kisikítsjeèn; k'eé kii síxá. ³⁰ Na'èn-la k'eé kii nga kiikon ti xi ijngoò. K'oàá ti kitsò-la. Tanga ti jè, kitsò: "Ndaà tjin na'èn, komaá kjián." Tanga mikii kii. ³¹ ¿Ná-laà nga ingajò ixti xi kisikitasòn-la na'èn-la?

Jñà xita kitsò:

—Jè xi itjòn.

K'eé kitsò-la Jesús:

—Òkixì xi xan-nò, jñà xita xi síkíchjiti tsojmi ts'e Roma kò jñà íchjin ská, isáá ñitón kjoahas'en ñánda nga Nainá tíhotíxoma mì k'oàá-ne koni jñò. ³² Nga jè Juan xi kis'iin bautizar xita k'oíí xá j'iì-ne nga tsakóya-la xita kós'in sijjá yijo-la, tanga jñò mikii kòkjeiin-nò. Koà jñà xi síkíchjiti tsojmi kò jñà íchjin ská kòkjeiin-la. Tanga jñò ndaà nas'in ki'yaà yije kjoà koi, mikii kinikájno jé-nò kò mikii kòkjeiin-nò.

Jñà chi'nda ts'en
(Marcos 12:1-12; Lucas 20:9-19)

³³ Tjiná'yaà ijngoò-là kjoà xi mangásòn. Jngoò xita xi tjin-la nangui, tsibítje toò uva kò tsibíndii-la íchibá, ikjoàn tsibíndaà jngoò i'nde ñánda tsi'ñóngui nandá-la toò uva. Tikoà tsibíndaà jngoò torre ñánda bitsajna xita nga síkinda yije kóhotjín. Ikjoàn kisikiña-la nangui-la xita xi k'ejíí nga kisixásòn. Ikjoàn kii nei-la nangui ñánda i'nde kjiin. ³⁴ K'e nga ijchò nachrjein-la nga jye kòjchá toò uva, jè nei-la nangui kisikasén xita chi'nda-la nga kisijé-la xi jè oko-la ts'e toò uva xi kòjchá. ³⁵ Tanga jñà xita xi kisixásòn nangui kitsobà'ño xita-la jè nei-la nangui. Jngoò xi tsi'beé-la kò jngoò xi kisik'en koà jè xi ijngoò ndajo tsibínè. ³⁶ K'e komà iskan jè nei-la nangui isáá kjin xita-la kisikasén tanga jñà xita xi síxásòn nangui ta ngásòn kisikò ngats'iì chi'nda xi j'iì.

³⁷ K'e nga jyehet'aà-ne kisikasén ki'ndí-la. Kisikítsjeèn kitsò: "Skoexkón-la ki'ndí-na." ³⁸ Jñà xita xi síxásòn nangui k'e nga kijtsee jè ki'ndí-la nei-la nangui tsajoóya-ne, kitsò-la xíkjin: "Jè jèè xi tjoé kjotjò-la i'nde, s'ik'eén kò tsaján koma i'nde." ³⁹ Kitsobà'ño, tsachrjeiin ya nangui ñánda títje toò uva. Ikjoàn kisik'en.

⁴⁰ Jñò, ¿kó bixón? K'e nga kjoíí nei-la nangui, ¿mé xi sijiko jñà xita xi kisixásòn nangui-la?

⁴¹ Jñà xita xi nchi'nchré kitsò:

—Jngoò k'aá s'ik'en jñà xita ts'en; mikii kohimakeè. Kò jè nangui-la, k'ejíí xita sijikiña-la xi koiichjì kó kji oko-la k'e nga kojchá toò uva.

⁴² Jesús kitsò-la:

—¿A k'jeè bixkejñò Xojon-la Nainá nga tsò?:

Jè ndajo xi tsachrjekàngui chjinechrjò nga sa itjòn, jè-né xi komà ndajo tàts'en chrjò-la ni'ya.

K'oàá s'in kis'iin Nainá.

Jñà, tà maxkón-ná k'e nga 'yaá kjoà koi.

⁴³ K'oíí koxan-nò jñò, tjáxin-nò kjoà machikon-t'in nga jè Nainá tíhotíxoma-nò. Jñà tjoé-la xita xi k'oas'in síxá koni s'in ok'in-la xá-la Nainá. ⁴⁴ Xi it'aà ts'e ndajo, ñita yá-ne xi kixosòn ndajo jè, koxkoaya-né; kò tsà jè ndajo skané xita, kochijo-né.

⁴⁵ Jñà xita skò-la ño'miì kò xita fariseo, k'e nga kii'nchré koni s'in kiichja Jesús nga tsibénojmi 'én xi mangásòn, k'eé kjòchiya-la nga it'aà ts'e-né koni s'in kiichja Jesús. ⁴⁶ Tik'eé-ne mejèn kitsobà'ño Jesús tanga jñà kitsakjòn-la xita naxandá, koi-né nga k'oàá s'in mokjeiin-la jñà xita nga jè Jesús, jngoò xita xi chja ngajo-la Nainá.

S'eí xi bitjo k'e nga bixan xita
(Lucas 14:15-24)

22 Jesús tsibíts'ia ijngoò k'a nga tsakóya-la xita kjoà xi mangásòn. Kitsò:

² —Koni s'in otíxoma jè xi ngajmiì nchrobá-ne, k'oàá s'in mangásòn koni jngoò xitaxá itjòn xi tsibijna jngoò s'eí k'e nga chixàn ti-la. ³ Kisikasén chi'nda-la mé-ne nga kii kichja-la ngats'iì xita xi xó kinokjoá-la nga ti-la tóbixan. Tanga jñà xita koi, mikii kòkjeiin-la nga kii s'eí.

⁴ Ìjngòò k'a kisikasén chí'nda-là xi kj'eíí. Kitsò-là: "Kot'in-là jñà xitá xi jye kii'nchré: Tsojmi xi skine, jyeé tjíndaà; jyeé kisik'en nchraja-na, cho xi 'ñó xiné. Jyeé tjíndaà yije kóhótjín. Kàtjanchróbá s'eí." ⁵ Tanga jñà xitá koi mikii kisis'in. Tjín xi rancho-là kii-katsejèn-là; tjín xi kjohíma-là kii. ⁶ Koá jñà xitá xi i'nga, kitsobà'ñó chí'nda-là jè xitaxá ítjòn. Kiskaàn-ko koá kisik'en. ⁷ Jè xitaxá ítjòn, 'ñó kòjti-là. K'eé kisikasén xitá soldado nga kisik'en yije kóhótjín jñà xitá koi nga ma-là sík'en-ná, koá tsaká naxandá-là. ⁸ Jè xitaxá ítjòn, ìjngòò k'a kitsò-là chí'nda-là: "Kixíí kjoá, jyeé tjíndaà yije xi kjoá ts'e s'eí, tanga jñà xitá xi jye kii'nchré, mikii mochjeén-là nga ì kjoíí. ⁹ Tanguió ìjngòò k'a ya ndiyá ìjngòò osen-là naxandá, tìnokjoá-là xitá nita yá-ne xi skajñoò nga s'eí tjín kjoá ts'e xitá xi bixan." ¹⁰ Jñà chí'nda-là xitaxá ítjòn kii kixkóya xitá incho calle nita yá xi kjòtsja-là nga kii s'eí, xitá xi ndaà ko xi mikii ndaà; k'oaá s'ín kitseé ni'ya.

¹¹ Jè xitaxá ítjòn, k'e nga jahas'en ni'ya, kiskoótsejèn-là jñà xitá xi ìjchò. K'eé kijtseé ìjngòò xitá xi ya tìjna-jìn nga mikii ìkjá nikje-là xi ts'e kjoá bixan. ¹² Kitsò-là:

"Jí, amigo, kó s'ín komà nga kòbitjaàs'iin ìjndé nga mikii kichíkjeí nikje xi ts'e s'eí?" Tanga xitá jè, tà jyò tsi-bijna. ¹³ Jè xitaxá ítjòn kitsò-là jñà xitá xi nchisis'in-là ìmixá: "Tit'aà'ñó ndsoko ko tsja. Ìkjoàn tìkatjeen ján jjiin jñò ya ñánda nga skíndaya ko sjiits'iin ni'ño."

¹⁴ Kitsò-isa Jesús:

—K'oaá s'ín koma nga jìn ma-ne xitá xi nokjoà-là tanga tà chibaá ma-ne xi tjájiin.

Kjoá nga machjítjì tsojmi

(Marcos 12:13-17; Lucas 20:20-26)

¹⁵ Jñà xitá fariseo k'eé kii tsajoóya-ne nga mejèn-là kohòngui Jesús mé 'én xi kichjá. ¹⁶ Koií kjoá-là nga kisikasén-là Jesús xitá-là ko xitá-là Herodes; kiskònangui-là, kitsò-là:

—Maestro, 'ya-nájen nga 'én kixíí xi nokjoì koá k'oaá s'ín okoóyí ndiyá-là Nainá koni s'ín tjín xi kjoá kixí. Mikii 'ni kindá koni tsò-lè xitá; ko mitsà jè chitsejèn-jnoi kó kjoàn xitá. ¹⁷ Koatìn-nájen. ¿A ndaà tjín nga kichjítjì-jen tsojmi it'aà ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma, a xi majin-né?

¹⁸ Jesús kjòchiya-là nga ch'o nchisíkitsjeèn. K'eé kitsò-là:

—Jñò, xitá xi jò isén tjín-nò, mé-ne chonachan-ná.

¹⁹ Takó-ná jè ton xi machjítjì-ne tsojmi.

K'eé j'iiko ìjngòò-là ton denario. ²⁰ K'e nga kijtseé Jesús, kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿Yá ts'e isén jè ko jè 'ín xi tjít'aà?

²¹ Kitsò xitá koi:

—Ts'eé César, xitaxá ítjòn ts'e Roma.

K'eé kitsò-là Jesús:

—Tjii-lá César xi ts'e César koá tjii-lá Nainá xi ts'e Nainá.

²² K'e nga kii'nchré 'én koi jñà xitá fariseo ko xitá-là Herodes, tà kjòxkón-là. Kitsjiin Jesús, ìkjoàn kii-ne.

Kó s'ín koma k'e nga kjoáya ìjngòò k'a-là xitá xi jye k'en

(Marcos 12:18-27; Lucas 20:27-40)

²³ Tjikoí-ne nchrjein ìjchòkon Jesús jñà xitá saduceo nga mikii mokjeiín-là nga faáya-là jñà xitá xi jye k'en. Xitá koi kiskònangui-là Jesús, ²⁴ kitsò-là:

—Maestro, Moisés kitsò-né: "Tsà ìjngòò xitá x'ín kiyá xi mikii kis'e-là ìxti ko chjoón-là, jè 'ndse mik'en kix-an-ko ìjngòò k'a chjoón-là 'ndse nga s'e-là ìxti xi tje ts'e 'ndse." ²⁵ Kis'e xó ìjngòò k'a xitá ìjndé xi itoò komà 'ndse. Jè xi síjna ítjòn chixàn, tanga k'e nga k'en, mikii kis'e-là ìxti koá jè 'ndse xi ma jò-ne tsibijnako jè chjoón ka'àn. ²⁶ K'oaá tì komà'tin jè 'ndse xi ma jò-ne ko xi ma jàn-ne skanda komà itoò. Nijngòò xi kis'e-là ìxti. ²⁷ Xi jyehet'aà-ne, k'en jè chjoón. ²⁸ K'e nga tsà kjoáya ìjngòò k'a-là mik'en, ¿ñá-láá nga itoò 'ndse xi koma chjoón-là? Nga jñà chixàn-ko nga itoò.

²⁹ K'eé kitsò-là Jesús:

—Jñò, maskáya-nò koi-né nga mikii 'yaà kó s'ín tíchja Xojon-là Nainá ko nga'ño xi tjín-là Nainá. ³⁰ K'e nga kjoáya ìjngòò k'a-là mik'en, íchjín, íchjá, mì tì kii kix-an-ne. K'oaá s'ín s'e koni jñà àkjale xi títsajna ngajmii xi ts'e Nainá. ³¹ Jè kjoá nga faáya ìjngòò k'a-là mik'en, ¿a kje'e bixkejñoò Xojon-là Nainá nga jè sobà Nainá xi kitsò: ³² "An-ná xi Nainá tsò-na Abraham, Isaac ko Jacob"? ¿Jñà xi jye k'en, mitsà Nainá tsò-là xi Nainá; tà jñà xi títsajnakon xi Nainá tsò-là! [Nga it'aà ts'e Nainá, títsaj-nakon xitá koi.]

³³ Jñà xitá naxandá, k'e nga kii'nchré 'én koi, tà kjòxkón-là koni s'ín tsakóya Jesús.

Jè kjotíxoma-là Nainá xi tìjna ítjòn

(Marcos 12:28-34)

³⁴ Jñà xitá fariseo k'e nga kii'nchré nga Jesús kisikítsaj-najyò jñà xitá saduceo, tsibíxkóya xíkjin. ³⁵ Ìjngòò xi xitá ts'e, xi chjine xojon-là kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés, mejèn-là skót'aà Jesús nga skónachan-là. Kiskònangui-là, kitsò-là:

³⁶ —Maestro, ¿ñá-láá kjotíxoma xi isa tìjna ítjòn nga yije kjotíxoma ts'e Moisés?

³⁷ Jesús kitsò-là:

—"Títsjachi Na'èn-ná xi Nainá 'mì-là, nga ko iníma-lè ko kjohítsjeèn-lè ko nga tijnakoin." ³⁸ Jè kjotíxoma xi isa 'ño tjín ko xi tìjna ítjòn. ³⁹ Jè xi ma-ne jò, k'oaá tì tsò-ne: "Títsjachi xitá xinguii xi i'nga koni tsà tì yijo tsiji-né."

⁴⁰ Jñà títsajna ítjòn jñà kjotíxoma koi. Yaá bitjokà'taà kóhótjín kjotíxoma xi i'nga xi ts'e Moisés ko xi ts'e xitá xi kiihja ngajo-là Nainá.

Ñánda kitjen-là Cristo [xitá xi xó kisikasén-ne Nainá]

(Marcos 12:35-37; Lucas 20:41-44)

⁴¹ Tà kó yaá títsajna jñà xitá fariseo. Jesús kiskònangui-là, kitsò-là:

⁴² —¿Jñò, kó bixón it'aà ts'e Cristo [jè xitá xi xó sjiikasén-ne Nainá]? ¿Ñánda kitjen-là?

Jñà xitá fariseo kitsò:

—Yaá kjinchrobát'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David [nga jè kájna ngajo-là].

⁴³ K'ée kitsò Jesús:

—Tanga jè David k'e nga kiichja nga kò nga'nò-là Inimā Tsjeè-là Nainá, kitsò ít'aà ts'e Cristo: "Jè otíxoma-na." K'oaá s'ín kiichja David:

⁴⁴ Jè Nainá kitsò-là jè xi otíxoma-na:

"Tijnat'aà-ná i kixi-na

skanda k'e nga síkítsajnanguia ndsokoi

jñà xi kondra-lè nga 'an jye kisikijne-là."

⁴⁵ Jè David, tsà kòs'ín kitsò-là Cristo [jè xitá xi xó síkasén-ne Nainá], kò s'ín tjin-ne nga ya nchrobát'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David?

⁴⁶ Nijngòò xi koma-là nga kisikátji-ne 'én koi. Tjen-ne naxhrjein koi, mì tì yá xi kjò'nò-ne ikon nga kiskònan-gui isa-là 'én xi kje'íí.

Kiís'ín kiichja Jesús ít'aà ts'e xitá fariseo kò xitá xi okóya kjetíxoma-là Nainá

(Marcos 12:38-40; Lucas 11:37-54; 20:45-47)

23 Xi komà iskan kitsò-là Jesús jñà xitá xi kjin ma-ne kò xitá xi kota'yàt'aà-là:

² —Jñà xitá xi okóya kjetíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés kò jñà xitá fariseo tjin-là xá nga okóya kjetíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés. ³ Tjiná'yaá yije-là koni s'ín okóya-nò. Tanga mìkii k'oa 'nè koni s'ín jñà xitá koi. Kje'íí tsò kò kje'íí s'ín. ⁴ Jñà xitá koi bìnè-là xitá xi kje'íí kjetíxoma-là xi 'nò 'in tjin koni tsà ch'á i'í sík'a xi mìkii k'a-là; kò jñà xitá xi okóya kjetíxoma, nì ít'sé síchját'aà-là jñà xitá nga síkítasòn kjetíxoma-là. ⁵ Koni s'ín s'ín yije kjoa koi, tà jè-né nga mejèn-là nga isa ndaà skoe xitá. Jè Xojon-là Nainá xi ót'aà tjen-là kò chra-là, isaá iì s'ín; kò jè nikje xi ókjá, isaá ndojò kjoàn s'ín lixto xi tíjtòn-là nikje-là, tà jè xi mejèn-là nga okó yijo-là nga tsò nga xitá tsjeè-là Nainá-né. ⁶ Mejèn-là nga jñà kítsat'aà ítjòn ímíxá k'e nga kjèn xitá nándá tjin se'í kò ya ni'ya ingo sinagoga mejèn-là nga jñà kítsanè íxile xi jncha ítjòn. ⁷ Tjkoáá mejèn-là nga skoexkón xitá xi kje'íí, ndaà sjixat'aà ya ndítsin; kítsò-là: "Maestro, Maestro."

⁸ Tanga jñò, mìkii bìi'nde nga "Maestro" kítsò-nò xitá; ngats'ioò jñò, 'ndsè chibákoo xinguiqoo; tà jngòò ma xi Maestro-nò, jè Cristo [xitá xi xó síkasén-ne Nainá].

⁹ Nijngòò xi "Nà'èn" 'mì-là i ít'aà nangui; tà jngòò ma xi Nà'èn-nò xi tjna ngajmii. ¹⁰ Kò nì yá xi xitá skò-là kítsò-nò; tajngòò Cristo xi skò-là tjna-nò. ¹¹ Jè xi 'nò 'nga síkijna yijo-là ít'aà tsajòn, jè-né xi síxá-là xitá xi i'nga.

¹² Jè xi 'nga síkijna yijo-là, isaá nangui kájna nga koma iskan; kò jè xi nangui síkijna yijo-là, isaá 'nga kájna nga koma iskan.

¹³ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! Bichjoà-là ndiyá-là ngajmii jñà xitá xi mejèn-là fahas'en ya nándá nga tíhotíxoma Nainá. Jñò, mìkii bitjaàs'en-jfòò kò mìkii bìi'nde-là xi kje'íí xitá nga fahas'en-jiin.

¹⁴ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! Chjaà'an-là

ni'ya-là íchjín ka'àn xi jye k'en x'in-là; ikjoàn 'nò ndojò onguíkoo ochikon-nò nga mejèn-nò nga bitsajna'ma nga mì jcha-nò mé kjoa xi 'nè. Koií kjoa-là isaá tse kjo'in s'e-nò.

¹⁵ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! Bitjaàsòn yije isò'nde kò ndáchikon nga nokjoà-là nas'ín tà jngòò xitá nga ya fit'aà-nò. Kò k'e nga jye bitasòn-nò xitá jè, jò k'a okji ok'in-là koni jñò nga s'e-là kjo'in ya nándá títi ni'ín ts'e i'nde kjo'in.

¹⁶ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi mìkii tsejèn-nò nga mejèn-nò okoò-là ndiyá xitá xi kje'íí! Bixón-nò: "Tsà jngòò xitá xi tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e ingo, mìtsà mé-ne. Tanga tsà jngòò xitá tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e tsojmì chjí xi oro ts'e ingo, koií xi kjo'nò kítasòn 'én-là." ¹⁷ Jñò xi xitá tònòò kò xitá xkàn 'mì-nò! ¿Ná-láá xi isa ndaà tjin? ¿A jñà tsojmì chjí xi oro a xi jè ingo xi síchikon-t'in tsojmì chjí? ¹⁸ Jñò k'oaá tì bixón: "Tsà jngòò xitá tsjá 'én-là nga kítsò: Tíbeè i'nde tsjeè nándá binchasòn kjetjò xi tsjá-là Nainá, jñà xitá mìkii kjo'nò kítasòn 'én-là. Tanga tsà tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e tsojmì xi ya títsajnasòn jè i'nde tsjeè, jè xi okixi nga kjo'nò kítasòn." ¹⁹ Jñò xi xitá tònòò kò xitá xkàn 'mì-nò! ¿Ná-láá xi isa ndaà tjin? ¿A jñà tsojmì xi tjin-sòn ya i'nde tsjeè a xi jè i'nde tsjeè xi síchikon-t'in tsojmì? ²⁰ Jè xi tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e i'nde tsjeè, tjkoáá tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e ngayije tsojmì xi ya tjin-sòn ya i'nde tsjeè. ²¹ Jè xi tsjá 'én-là ít'aà ts'e ingo mìtsà tà jè ít'aà ts'e ingo tsjá, tjkoáá tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e Nainá xi ya tjna. ²² Jè xi tsjá 'én-là ít'aà ts'e ngajmii, tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e íxile kjetíxoma-là Nainá; tjkoáá tsjá 'én-là xi ít'aà ts'e Nainá xi ya tijnasòn íxile.

²³ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! Nga ma-nò 'bii-là Nainá xi teya okò-là ts'e xka menta kò xka anís kò xka comino; tanga mìkii níkitasòn jè kjetíxoma xi isa 'nò mochjeén koni jè kjoa kixi, kjoahimatakòn kò jè kjoa nga kixi kàtakjeiín-nò ít'aà ts'e Nainá. Koií kjoa xi 'nò mochjeén nga kítasòn; tjkoáá mochjeén-né nga kítasòn jñà kjoa xi i'nga. ²⁴ Jñò, xitá xi mìkii tsejèn-nò nga mejèn-nò okoò-là ndiyá xitá xi kje'íí, jñò, níkjaànguioò natse nga majin-nò nga chíjeèn cho xi tjé, tanga mìkii 'yaá k'e nga chíjeèn cho ch'á xi 'mì camello!

²⁵ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! Onijnòò chítsín-nò kò chrobà-nò ya isò'nga-là tanga ya iya-là kitseè tsojmì xi níchijé kò nga tse mejèn-nò. ²⁶ Jñò xi xitá fariseo 'mì-nò, xi mìkii tsejèn-nò. Ítjòn taníya chít-sín-nò kò chrobà-nò ya iya-là, mé-ne nga kòtsjeè-ne isò'nga-là.

²⁷ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! K'oaá titsjoò koni kjoàn chrojó-là mik'en xi kitsiinga isò'nga-là. Ndaà kjoàn, tanga ya iya-là kitseè nindaà-là mik'en kò ngats'ii tsojmì xi ch'o kjoàn. ²⁸ Jñò, k'oaá s'ín 'nè nga nguixkon xitá, xitá ndaà-nò; tanga ijiin inimā-nò kitseè kjoa xi jò isén tjin-là kò kjoa nga ch'o 'nè.

²⁹ 'Imā xó-nò jñò, xitá xi okoòya kjetíxoma-là Nainá, kò jñò xi xitá fariseo, xitá xi jò isén tjin-nò! Bindaà

chrjó-la mik'en ts'e xita xi kiichja ngajo-la Nainá ko nik-iinga chrjó-la xi xita kixi komà. ³⁰ Ikjoàn bixón: "Tsà jñá-la-ná xi titsajnakoaán jè nàchrjein-la xita jchínga-ná mi-la kii kinichját'aà-lá xita jchínga-ná nga kisik'en jñà xita xi kiichja ngajo-la Nainá." ³¹ K'oaá s'ín 'ya-la nga tijnò 'ya-nò yijo-nò nga ixti-la maá xita xi kisik'en xita xi kiichja ngajo-la Nainá. ³² Jñò, koni s'ín tsibíts'ia xita jchínga-nò, jngoò k'a tikitason yije kjoa. ³³ Jñò, k'oaá ngaya-la koni ye, nga ya tjen-nò it'aà ts'e ye. Mikii kojno-nò i'nde ts'e kjo'in. ³⁴ K'oií kjoa-la, 'an sikasén-nò xita xi kichja ngajo-la Nainá, xita xi tjin-la kjoachjine ko xi kokòya kjotixoma. Tanga jñò, tjin xi sik'eèn, tjin xi kjòt'aà krò koa tjin xi kixkàn-koo ya iya ni'ya ingo sinagoga; koa konguítjinguí kondra-là xita koi nga xki xi ján naxandá. ³⁵ Jñò skané yije-nò kjo'in jè jni xi kixixteèn ts'e xita ndaà xi k'en, mats'ia-ko-ne Abel, xita kixi xi k'en ítjòn, skanda jè Zacarías, ki'ndí-la Berequías, jè xi kisik'en xita tsajòn ya i'nde jngoò osen-la ñánda tíjna Ni'ya Tsjeè-la Nainá ko ñánda binchásòn kjotjò xi tsjá-la Nainá jñà xita. ³⁶ Okixí xi xan-nò, ngats'ii kjoa koi, jñà skané-la kjo'in jñà xita xi tjin i'ndeí.

**Mé kjoa-ne nga kos'ín kiichjako-ne Jesús xita naxandá
Jerusalén**
(Lucas 13:34-35)

³⁷ Jñò xi xita naxandá Jerusalén tsajòn xi nik'eèn xita xi chja ngajo-la Nainá ko binè ndajo jñà xita xi Nainá síkasén-nò! jKjin k'a kjòmejèn-na nga tsibíxkóya xita naxandá-nò, koni s'ín xa'nda nga bíngui jngá-la jñà ixti-la; tanga jñò, mikii kòkjeiín-nò! ³⁸ Chítsejèn-là ni'ya-nò nga jye tsjiin-takòn Nainá. ³⁹ K'oaá xán-nò mats'ia-ne nàchrjein i'ndeí mi tì kii jchaxkoòn-ná skanda k'e nga jè nàchrjein nga kixón: "iMé ta ndaà-la jè xi nchrobá ngajo-la Nainá!"

**K'e nga kiichja Jesús it'aà ts'e ingo kó s'ín tjinè-la nga
kixoña**
(Marcos 13:1-2; Lucas 21:5-6)

24 Jesús k'e nga jye itjo-ne ingo ítjòn, jyeé tífi nga ijchò kinchat'aà chraña-la xita xi kota'yat'aà-la. Ikjoàn tsakó-la jè ingo ítjòn ko ni'ya xi tjin-la. ² Jesús kitsò-la:

—¿A titsachítsejèn-là ngats'ii ni'ya koi? Okixí xi xan-nò, ni tì jngoò ndajo siyijòsòn-la xikjín. Kixoña yije-né kóhojtín.

**Seña xi s'e k'e nga nchrobá ma chraña nga kjoehet'aà
isò'nde**
(Marcos 13:3-23; Lucas 21:7-24; 17:22-24)

³ Jesús, k'e nga tíjna ya nindoò Yá Olivo, ijchò kinchat'aà-la jñà xita xi kota'yat'aà-la nga kiskònan-guit'aàxìn-la kitsò-la:

—Koaín-nájen, ¿mé nàchrjein-ne nga okoma kjoa koi? ¿Mé seña xi s'e k'e nga kjoii ijngoò k'a ko k'e nga kjoehet'aà isò'nde?

⁴ K'eé kitsò-la Jesús:

—Tikindaa yijo-nò nga mi yá xita xi skónachan-nò. ⁵ Kjin xita kjoii xi 'ín ts'an siikjeén; kiso: "An-ná xi Cristo, [nga 'aán kisikasén-na Nainá]"; koa kjin xita skónachan-la. ⁶ S'e kjoichán ñánda chraña't'aà ko tikoá kina'ya-la kjoa ts'e kjoichán ñánda kjiin i'nde, tanga jñò, ki tsakjoòn-jèn. Xó k'oaá koma-ne. Tanga kje'e tsà isò'nde tifehet'aà. ⁷ Naxandá skaàn-kjoò xi kjeii naxandá. Koa xitaxá koi'ts'ia nga skaàn-kjoòko xitaxá xi kjeii naxandá. S'e kjinchrá, s'e ch'in, ko k'oa ch'on nga xki xi ján i'nde. ⁸ Ngats'ii kjoa koi, tà jè xi sa tímats'ia-ko kjo'in.

⁹ Jñà xita skini't'aà-nò ts'e xitaxá nga tsjá-nò kjo'in; siik'en-nò. Ngats'ii xita isò'nde kojti-keè-nò koií kjoa-la nga 'an onguít'aà-ná. ¹⁰ Jè nàchrjein koi, kjin koma xi mi kii tì kòkjeiín-la it'aà ts'an. Tijnà koótjine-ne xikjín xita ko tsjénguikeè xikjín. ¹¹ Kjin xita s'e xi xita ndiso xi kiso nga Nainá chja ngajo-la. Tikoá kjin xita skónachan-la. ¹² Ndaà jchán s'e kjoats'en; skanda mi tì kii kotsjakeè-ne xikjín xita. ¹³ Tanga jè xi kixi kijnako kjoa xi mokjeiín-la skanda k'e nga kjoehet'aà-ne kjoa, jè xi kitjokajiiin kjo'in. ¹⁴ Koa jè 'én ndaà-la Nainá koni s'ín otixoma Nainá, kóbison yije-né nga tíjtsa isò'nde mé-ne nga kji'nchré-ne ngats'ii xita naxandá; ikjoàn k'eé kjoehet'aà isò'nde.

¹⁵ K'e nga jchaa nga 'fio ch'o tíma ya i'nde Tsjeè-la Nainá, koií kjoa tibatason koni s'ín kiskii Daniel, xita xi kiichja ngajo-la Nainá. (Kátasjiin-la jñà xita xi bixke xojon jé.) ¹⁶ Jñò, k'e nga jchaa kjoa koi, jñà xita xi titsaj-na Judea, kátanga, kàtji ñánda nindoò choòn. ¹⁷ Jè xi tíjnasò'nga ni'ya-la, ki tì kii fahas'en-ne ni'ya nga skoé tsojmí-la. ¹⁸ Jè xi tíxájiin nangui-la, ki tì kii nchrobá-ne nga nchrohókjá nikje-la. ¹⁹ Imá xó-ne jñà íchjín xi ki'ndí 'ya ko xi ixti xó nchisíkaki jñà nàchrjein koi! ²⁰ Tíjé't'aà-là Nainá mé-ne nga mi k'eé kiyó-nò k'e nga nàchrjein-la cho 'nchán ko k'e nga nàchrjein nikjáya. ²¹ Jñà nàchrjein koi, tseé kjo'in s'e; kje'e kii k'oa ma skanda tjen-ne nga kisindaà isò'nde. Koa mi tì kii okoma-ne nga koma iskan. ²² Tsà mi k'oaá kiso Nainá nga isa chiba nàchrjein s'e kjo'in nijngoò xita kitjokajiiin kjo'in. Tanga koií kjoa-la jñà xita xi xó jaajiiin-ne Nainá, isa chiba nàchrjein s'e kjo'in.

²³ K'e nga tsà yá xita xi kiso-nò: "iChítsejèn-là lí tíjna Cristo [xita xi xó kisikasén-ne Nainá]!", o tsà kiso-nò: "jJán tíjna ján!", ki kii mokjeiín-nò. ²⁴ Kjoii xita ndiso xi Cristo kiso-la yijo-la, tikoá kjoii xita xi koa ti kiso nga jñà xi chja ngajo-la Nainá. K'oaá ts'ín kokò seña ko kjojkón xi ndaà tjin nga skónachan. Skanda jñà xita xi jye jaajiiin Nainá mejèn skónachan-la tsà kòkjeiín-la. ²⁵ Kangui nàchrjeiín tibenjómíya yije-nò kjoa xi koma iskan. ²⁶ Tsà yá xita xi kiso-nò: "iChítsejèn-là yaá tíjna Cristo ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn!", ki kii onguí; ko tsà kiso-nò: "iYaá tíjnaya inga ni'ya!", tikoá kii kii mokjeiín-nò. ²⁷ Koni ma ni'ín ch'on k'e nga ote ñánda bitjokàtji-ne ts'oi skanda ñánda okaàtji-ne, k'oaá s'ín koma k'e nga kjoiaa ijngoò k'a xi ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na. ²⁸ Ya ñánda kijna mik'en, yaá kítsajnajtín jñà líké.

Mé xi koma k'e nga kjoí ìjngòò k'a Ki'ndí-là Xità

(Marcos 13:24-37; Lucas 21:25-33; 17:26-30, 34-36)

²⁹ Tjè-ne nachrjein, k'e nga kjoëhet'aà kjo'in koi, jè ts'oi, mì tì kii sùhiseèn-ne, kojñò-né, mì tì kii kotsjè-ne ndobá-là. Tjikoáà jè sá, mì tì kii sùhiseèn-ne. Ni'ño xi tjín ngajmii, kixongui-né. Jñà nga'ño xi tjín ngajmii kitiya yijeé-là. ³⁰ Ijkoàn skoë xità ján ngajmii seña-na xi Ki'ndí-là Xità 'mì-na. Ngats'iì naxandá xi tjín ì isò'nde, jñà xità skindàya-né nga 'ño tsakjón. Koá skoë-na xità xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na nga kjinchrobáññaà ijiiñ ifi xi tjín ngajmii; tse nga'ño kò kjoajeya kjoijikoáa.

³¹ Siikasén àkjale-na nga 'ño sùkjindáya chrjo nga kojixkóya xità-na xi 'an xó jaàjiin-na nga ñijòn chrjan-gui-là isò'nde, nga jngòò ìjngòò ngobà-là isò'nde.

³² Chíta'yàkòò jè yá-là toò ikò mé xi okóya-ná; k'e nga ma kíndíya chrja-là, ijkoàn bíjts'én xka-là, tjiin-nò nga jye nchrobá machraña chon ndobá. ³³ K'oáá tjs'ín tjín, k'e nga jchaa nga k'oas'ín tíma kjoa koi, kátasijiiin-nò nga 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na jyeé niton kjoiaa, k'oáá ngaya-là koni tsà jye tjina chraña xotjoa-là ni'ya. ³⁴ Okixíí xi xan-nò, k'oáá s'ín kítasòn yije kjoa koi, k'e nga tikj'eè biyaà xità xi tjín nachrjein i'nde. ³⁵ Jè nga-jmii kò isò'nde kjoëhet'aà-né, tanga jñà 'én-na mikii kjoëhet'aà; kítasòn-né.

³⁶ Tanga k'e nga okoma, mì yá xi tjiin-là mé nachrjein-ne kò mé hora-ne; ni jñà àkjale xi tjín ngajmii, kò ni jè Ki'ndí-là Nainá tjiin-là; tajngòò Nainá xi Na'èn-ná tjiin-là.

³⁷ Koni s'ín komá nachrjein-là Noé, k'oáá tjs'ín koma k'e nga kjoiaa ìjngòò k'a 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na. ³⁸ Jñà nachrjein koi, k'e nga tikj'eè 'ba jtsí xkón, jñà xità xi tjín k'e-ne, nchikjèn, nchi'biil, nchibixan íchjá kò íchjín skanda k'e nga jè nachrjein nga jahas'en ni'ya chitso jè Noé. ³⁹ Xità xi tjín koi nachrjein, mikii tjiin-là mé xi koma skanda k'e nga j'ii jtsí xkón xi kiichrjoako nandá ngats'iì xità. K'oáá tjs'ín koma k'e nga kjoiaa ìjngòò k'a 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na. ⁴⁰ Jè nachrjein k'e nga 'an xi kjoiaa, jò xità xi nchisixá ján ijiiñ ijñá, jngòò tjámiitjen, xi ìjngòò sijna-né. ⁴¹ Jò íchjín nchat'aà natsí xi nchi'o na'yo, jngòò tjámiitjen, xi ìjngòò sijna-né.

⁴² Titsajnakòòn nga mikii 'yaà mé nachrjein-ne kò mé hora-ne nga kjoiaa 'an xi Nainá 'mì-na. ⁴³ Kátasijiiin-nò, tsà jngòò nei-là ni'ya sijiin-là mé hora-ne k'e nga jñò kjoíí xità chijé nga sùichijé-là, sùikindáá ni'ya-là; mikii tsjá'nde nga kochijé-là. ⁴⁴ Jñò, tjikoáá titsajnandaà; nga 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na, k'eé kjoiaa ìjngòò k'a k'e nga jñò mikii titsachiña.

Chì'nda xi ndaà s'ín kò xi ch'o s'ín

(Lucas 12:41-48)

⁴⁵ '¿Yá-ne xi chì'nda kixí xi tjín-là kjoachjine? Jè nei-là sùikijna'nda jñà chì'nda-là xi i'nga xi ya síxá ni'ya-là mé-ne nga k'e kijchò chiba-là, sùikjèn chì'nda xíkjin.

⁴⁶ Mé tà ndaà-là jè chì'nda xi k'oas'ín ndaà tísikitasòn k'e nga kjoíí-ne nei-là. ⁴⁷ Xi okixíí xi xan-nò, nei-là chì'nda jè, jè sùikijna'nda yije tsojmi xi tjín-là. ⁴⁸ Tanga

tsà jè chì'nda ts'en kítso nga kòòkò inima-là: "Nei-na, kjin nachrjein kochrjein-là nga kjoíí-ne." ⁴⁹ Ijkoàn kojits'ia nga skaàn-kò chì'nda xíkjin, koá kòkjen-kò kò skoíko xità ch'i. ⁵⁰ Chì'nda jè, kjoíí-ne nei-là jè nachrjein kò jè hora k'e nga mikii tíkoña-là. ⁵¹ 'Ñó tse kjo'in tsjá-là. Tà ngásòn okji kjo'in tsjá-là koni jñà xità xi jò isén tjín-là. Ijkoàn skindàya kò sùijts'iin ni'ño.

Kjoa xi mangásòn ts'e ixti íchjín xi te ma-ne

25 Jè nachrjein k'e nga kotixoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oáá s'ín koma koni komat'in jñà ixti íchjín xi te ma-ne. Kiskoé ni'ín lámpara-là xi ts'e asiti. Kikoña-là jè xità xi bixan. ² 'Òn ma-ne ixti íchjín xi tjín-là kjohítsjeèn koá 'òn ma-ne xi tsjin-là kjohítsjeèn. ³ Jñà ixti íchjín xi tsjin-là kjohítsjeèn kiskoé lámpara-là tanga mikii ts'a-là asiti. ⁴ Koá jñà ixti íchjín xi jye tjiin-là ts'a nomitá asiti-là kò lámpara-là. ⁵ Jè xità xi tibiixan, mikii xátí j'ii, koá kjònijñá-là ngats'iì ixti íchjín; tsohofè í'ño. ⁶ K'e nga ijchò osen nitjen, 'ño kichja jñà xità, kitsò: "Jye nchrobá jè xità xi bixan. Títjoo ni'ya, tanguích-jaà indiaa." ⁷ Ngats'iì ixti íchjín tsasítjen, koá tsibítsaj-nandaà lámpara-là. ⁸ Jñà xi 'òn ma-ne xi tsjin-là kjohítsjeèn kitsò-là jñà xi tjín-là: "Tjiil ítsé-nájen asiti-nò. Jè ni'ín-nájen jye tíbíts'o." ⁹ Tanga jñà ixti íchjín xi tjín-là kjohítsjeèn, kitsò-là: "Mikii koma, mikii kichóya-là tsajjen. Tanguí kindá ñánda satijna." ¹⁰ Tanga jñà ixti íchjín xi tsjin-là kjohítsjeèn k'e nga kii katse asiti-là, k'eé j'ii xità xi bixan. Koá jñà ixti íchjín xi 'òn ma-ne xi títstandaà nga títi lámpara-là, jahas'en kò jè xità xi bixan ya ni'ya ñánda tjín s'eí. Ijkoàn kisichjoà xotjoa-là ni'ya. ¹¹ Koma iskan j'ii-ne jñà ixti íchjín xi ngui 'òn ma. Kitsò: "Na'èn, Na'èn, chíx'a-nájen ni'ya." ¹² Tanga jè xità xi bixan, tà kitsò-là: "Okixíí xi xan-nò, mikii bexkon-nò yá-nò jñò."

¹³ Jesús kitsò-isa:

—Jñò, titsajnandaà, nga mikii 'yaà mé nachrjein-ne koá mé hora-ne nga kjoiaa 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na.

Kjoa xi mangásòn ts'e ton xi kitjoé-là jñà chì'nda

¹⁴ Jè nachrjein k'e nga kotixoma jè xi ngajmii nchrobá-ne, k'oáá ti ngaya-là koni tsà jngòò xità xi tjín-là chì'nda. Kjiin i'nde tífi. Kichja-là chì'nda-là; kisin-gatsja ton-là nga jngòò ìjngòò nga kátasikinda.

¹⁵ Jngòò chì'nda xi kitsjaà-là 'òn jmii ton oro; xi ìjngòò jò jmii kitsjaà-là; xi ma-ne jàn jngòò jmii kitsjaà-là.

K'oáá s'ín kitsjaà-là koni s'ín koma-là nga sùixáko nga jngòò ìjngòò. Ijkoàn kii jè nei-là xá ñánda i'nde kjiin.

¹⁶ Jè chì'nda xi kitjoé-là 'òn jmii, kisixáko ton xi kitjoé-là koá ngui okji kisikijnesòn. ¹⁷ Kò jè chì'nda xi jò jmii kitjoé-là, k'oáá tì kis'iin, tjikoá ngui jò jmii kisikijnesòn.

¹⁸ Tanga jè chì'nda xi kitjoé-là jngòò jmii, tà tsibij-na'ma-né ton xi kitsjaà-là nei-là. Yaá tsibijnajiin it'aà nangui.

¹⁹ K'e nga jye kjòtseé kii nei-là chì'nda koi, j'ii ìjngòò k'a-ne; kis'iin-là kindá jè ton xi kitsjaà-là. ²⁰ Ijchò jè xi kjòngatsja xi 'òn jmii, koá ngui 'òn jmii ijchòkòsòn. Kitsò-là nei-là: "Na'èn, 'òn jmii ton xi jì kiningsatsja-ná, koá

ngui 'òn jmiil kisikijnesoàn." ²¹ Jè nei-la kitsò-la: "Ndaà tjín; ngaji, xitá ndaà-né. Ndaà kinitasòn-ná nas'ín tà chiba tòn kitsjaà-lè. 'An, isaá tse tsja isa-lè. Títjás'en-jiiin nga títjsjako-ná." ²² Ikjoàn ijchò jè ch'inda xi jò jmiil kjòngatsja, kitsò: "Na'èn, jò jmiil tòn kinìngatsja-ná koa ngui jò jmiil kisikijnesoàn." ²³ Jè nei-la kitsò-la: "Ndaà tjín; ngaji, xitá ndaà-né. Ndaà kinitasòn-ná nas'ín tà chiba tòn kitsjaà-lè. 'An isaá tse tsja isa-lè. Títjás'en-jiiin nga títjsjako-ná." ²⁴ Koa k'e nga ijchò jè ch'inda xi jngòò jmiil kjòngatsja kitsò-la nei-la: "Na'èn, bexkoón-lè nga xitá jti takòn-né nga bixkoí tsojmi xi mì jì bitjji, kò bixkoí jñà xi mì jì ch'ijndji." ²⁵ Koií kjoa-la nga kitsakjòn-na nga tsi-bijna'ma tòn-lè ya jiiin nangui. I tijnna-ne tòn-lè xi jngòò jmiil kinìngatsja-ná." ²⁶ Jè nei-la kitsò-la: "iNgaji, ch'inda ch'o-né koa xitá ts'eè-né! Tsà jye tjiin-lè nga 'an bixkoá ñánda mì 'an bitjee kò bixkoá ñánda mì 'an kíjndiaa. ²⁷ Tsà ya tsibijni tòn-na ya banco mé-ne k'e nga kjoí-na, tjoé-na tòn-na kò ki'ndí-la tòn xi ts'an." ²⁸ Ikjoàn kitsò-la jñà xitá xi ya títjsajna: "Chjaà'an-là jè tòn xi jngòò jmiil; jè tjiil-la ch'inda xi te jmiil ma ts'e." ²⁹ Nga jè xi tjin-la, k'oií isa-la skanda tsatoò s'e-la, tanga jè xi tsjin-la, skanda tjá'aán-la mé xi chiba tjin-la. ³⁰ Jè ch'inda xi ni mé chj'í-la, t'ikatjeen ján nditsiaán ya ñánda jñò choòn, yaá skindàya kò yaá s'ijts'iin ni'ño."

K'e nga jè Nainá koijndaàjiiin-la ngats'iì xitá isò'nde

³¹ 'K'e nga kjoiaa ijngòò k'a 'an xi Ki'ndí-la Xitá xan-la yijo-na koni jngòò xitaxá ítjòn nga kjoijkoaa kjoa-jeya-na, kò àkjale tsjeè-na xi títjsajndii-na, k'eé kótij-nasoàn íxile ts'e kjotixoma-na xi 'ño jeya tijnna. ³² Ngats'iì xitá xi tjin isò'nde, yaá koxkóya nguixkoaàn; ikjoàn s'ijjòya koni s'ín paxtò xi ko'ndà tíndsó nga ochrjekàjiiin orrè kò tíndsó ska. ³³ Jñà orrè, yaá kítjsajnat'aà kixi-na, koa jñà tíndsó ska, yaá kítjsajnat'aà ngaskón-na. ³⁴ 'An xi xitaxá ítjòn 'mì-na xán-la jñà xi tít-sajnat'aà kixi-na: "Nchrobá jñò xi Nainá kisichikon-t'in-nò; chjoé kjondaà xi tijnandaà-la Nainá skanda k'e nga kisindaà isò'nde, nga ya kítjsajnaà ya ñánda nga jè tíhotixoma. ³⁵ K'e nga kjòhòjò-na, kits'iì-ná jñò xi tsoókjeen; k'e nga kjòxíndá-na, kits'iì-ná nandá nga kits'iaa; k'e nga tsjin-na i'nde ñánda sikjáya, kits'iì'nde-ná ni'ya-nò. ³⁶ K'e nga tsjin-na nikje xi ónakjá, jñò kits'iì-ná; k'e nga kjòxk'én, tsanguì nikinda-ná; k'e nga ndayá tsohótijna'ya, tsanguì chitsejèn-ná." ³⁷ Koa jñà xi xitá kixi skonangui'na, kítso-na: "Na'èn, ¿kjé-né nga ki'ya-lèjen nga kjòhòjò-lè, kò kits'iì-lèjen xi chichi?, o ¿kjé-né nga ki'ya-lèjen nga kjòxíndá-lè, kò kits'iì-lèjen nandá nga ki'yoí? ³⁸ ¿Kjé-né nga ki'ya-lèjen nga tsjin-lè i'nde ñánda nikjáyi, kò kits'iì'nde-lèjen ni'ya-najen, nas'ín mikii yaxkon-lèjen? ¿Kjé-né nga ki'ya-lèjen nga tsjin-lè nikje xi chikjeí, kò kits'iì-lèjen? ³⁹ ¿Kjé-né nga ki'ya-lèjen nga kjòxk'ín, kò tsanguì nikinda-lèjen?, o ¿kjé-né nga ki'ya-lèjen nga tina'yi ndayá, kò tsanguì chitsejèn-lèjen?" ⁴⁰ 'An xi xitaxá ítjòn 'mì-na xán-la: "Okixí xi xan-nò, k'e nga k'oas'ín kinikò jngòò xitá xinguiáa nas'ín takó 'ño xitá imá kji, 'aán xi k'oas'ín kinikò-ná." ⁴¹ 'An xi xitaxá ítjòn 'mì-na xán-la jñà xitá xi títjsajna ngaskón-na: "Tinchat'aàxin-ná jñò xi kjo'in tjinè-nò.

Tanguió ya i'nde ñánda títi ni'ín xi mikii bits'o nitá kjé-ne, jè i'nde xi tjinndaà ít'aà ts'e xitá neij kò àkjale-la. ⁴² K'e nga kjòhòjò-na, jñò, mikii kits'iì-ná xi tsoókjeen; k'e nga kjòxíndá-na, mikii kits'iì-ná nandá nga kits'iaa; ⁴³ k'e nga tsjin-na i'nde ñánda sikjáya, mikii kits'iì'nde-ná ni'ya-nò. K'e nga tsjin-na nikje xi ónakjá, jñò mikii kits'iì-ná; k'e nga kjòxk'én mikii tsà kinikin-dá-ná; k'e nga ndayá tsohótijna'ya, mikii tsanguì chit-sejèn-ná." ⁴⁴ Tikoáá jñà xitá xi títjsajna ngaskón-na skonangui-na, kítso-na: "Na'èn, ¿kjé-né nga ki'ya-lèjen nga kjòhòjò-lè, nga kjòxíndá-lè nga tsjin-lè i'nde ñánda nikjáyi, nga tsjin-lè nikje xi chikjeí, nga kjòxk'ín, o k'e nga tina'yi ndayá kò mikii kinichját'aà-lèjen?" ⁴⁵ 'An xi xitaxá ítjòn 'mì-na, xán-la: "Okixí xi xan-nò, k'e nga mikii k'oas'ín kinikòò jngòò xitá nas'ín takó 'ño imá kji, 'aán xi mikii k'oas'ín kinikò-ná." ⁴⁶ Jñà xitá ts'en koi s'eé-la kjo'in nitá kjé-ne, koa jñà xi xitá kixi s'eé-la kjoabinachon nitá kjé-ne.

Kiis'ín tsajoóya-ne xitá kondra-la Jesús nga tsoqá'ño

(Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)

26 Jesús k'e nga jye kiichja yije 'én koi kitsò-la xitá xi kota'yat'aà-la:

² —Jñò, jye tjiin-nò nga tà jò nachrjein chija ts'e s'eí Paxko; 'an xi Ki'ndí-la Xitá xan-la yijo-na, yaá kongatsja ít'aà ts'e xitá naxandá nga koòt'aà-na krò.

³ Nachrjein koi jñà xitá sko-la nò'mii, xitá xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kò xitá jchínga-la jñà xitá judío, yaá chixoña ya nditsin ni'ya-la Caifás xi nò'mii ítjòn. ⁴ Yaá tsajoóya-ne kós'ín tsoqá'ño Jesús xi kjoa chijé, ikjoàn s'ijk'en. ⁵ Kitsò-la xíkjin:

—Mì nachrjein-la s'eí s'ik'eén nga mì kots'en jñà xitá naxandá.

Jngòò chjoón xi kisikaajno xkii jne sko Jesús

(Marcos 14:3-9; Juan 12:1-8)

⁶ Jesús, k'e nga tijnna ján naxandá Betania, ya ni'ya-la jngòò xitá xi tsindojno chrjoa yijo-la nga sa ítjòn xi 'mì Simón, ⁷ ijchò jngòò chjoón xi 'ya jngòò lamita ndajò xi 'mì alabastro xi tjiya-la xkii jne, xi 'ño chj'í-la. K'e nga tijnat'aà ímíxa Jesús, chjoón jè, tsibixteèn-sòn sko jè xkii jne. ⁸ Jñà xitá xi kota'yat'aà-la Jesús k'e nga kijtseé, kòjti-la, kitsò:

—¿Mé-ne nga kasíkits'ón-ne jè xkii jne? ⁹ Tsà kàsatij-na, 'ño-là tse chj'í-la koa jè tòn-la komaá kochját'aà-la xitá imá.

¹⁰ Kii'nchré Jesús. K'eé kitsò-la:

—¿Mé-ne nijti-là chjoón jè? Koni s'ín kasikò-na ndaà kàs'ín. ¹¹ Jñà xitá imá kítjsajnakò kjit'aà-nò; tanga 'an mì i tijnakò kjit'aà-nò. ¹² Koni s'ín kasikò-na chjoón jè, nga kábixteèn-jno xkii jne yijo-na, koií okàs'ín-ne nga síkij-nandaà-na nga s'ijjñà. ¹³ Okixí xi xan-nò, nitá ñánda-ti-koá kóbisòn-nè koni s'ín kasikò-na mé-ne nga s'ijkit-sjeèn-ne xitá ít'aà ts'e chjoón jè.

Kó kis'iin Judas nga tsatíjna Jesús

(Marcos 14:10-11; Lucas 22:3-6)

¹⁴ Jè xi 'mì Judas Iscariote xi ya itjojiin ts'e xita xi tejò ma-ne xita-la Jesús, kiikon jña xita sko-la ng'mii, ¹⁵ kitsò-la:

—¿Kó tjin ton k'oi-ná nga singatsja-nò Jesús?

Jña xita sko-la ng'mii, katé ixo ton chroba tsibín-daajiin-ne. ¹⁶ Judas, k'ée tsibíts'ia nga tsohótsji'nde-la kós'ín sijnngatsja Jesús.

Kíis'ín tsibíjna okixi Jesús k'e nga tsakjèn-ko xita-la xi tejò ma-ne

(Marcos 14:12-25; Lucas 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Corintios 11:23-26)

¹⁷ Jè nachrjein xi mats'ia ítjòn ts'e s'eí k'e nga kjèn inchrajín xi tsjin-la nayo san jña xita judío, jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús ijchòkon, kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Nánda mejèn-lè nga onguí kíndaà-jen tsojmi xi chjineé ts'e s'eí Paxko?

¹⁸ Jesús kitsò-la:

—Tanguíchòn ni'ya-la jngoò xita ya ijiin naxandá. Kot'in-là: "Jè maestro k'oaá tsò: Jyeé tíma chraña nachrjein-na nga kiyá. Yaá ni'ya-lè kjián kachrje s'eí Paxko ko xita xi kota'yàt'aà-na."

¹⁹ Jña xita xi kota'yàt'aà-la, k'oaá s'ín kis'iin koni s'ín kitsò-la Jesús. Yaá tsibíndaà tsojmi xi kòkjen kjoa ts'e s'eí Paxko.

²⁰ K'e nga jye kòjñò, Jesús, tsibíjnat'aà ímixa ko xita-la xi tejò ma-ne. ²¹ K'e nga nchikjèn, Jesús kitsò-la:

—Okixíj xi xan-nò, jñò, i tijnajiin jngoò-nò xi sijnngatsja-na it'aà ts'e xita kondra-na.

²² Jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús 'ñó kjòba-la k'e nga okitsò. K'ée jngó jngó kiskònangui-la, kitsò-la:

—Na'èn, ¿a 'an-ná?

²³ Jesús kitsò-la:

—Jè xi kóngájiin-ko-na chroba, jé xi sijnngatsja-na.

²⁴ An xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, k'oaá s'ín komat'ian koni s'ín tichja Xojon-la Nainá. iTanga ima xó-ne jè xita xi sijnngatsja-na! Ísaá-là ndaà komà tsà mikii kits'iin xita jè.

²⁵ K'ée kiichja Judas, jè xi sijnngatsja Jesús, kitsò:

—Maestro, ¿a 'an-ná?

Jesús kitsò-la:

—Jon, ngaji-né.

²⁶ K'e nga nchikjèn, Jesús kiskoé inchrajín, kiich-jat'aà-la Nainá nga kisichikon-t'in, kisixkoaya ikjoàn kitsjaà-la xita xi kota'yàt'aà-la, kitsò-la:

—Chjóé, tichioó, yijo-na né.

²⁷ Ikjoàn kiskoé jngoò chitsín, kitsjaà-la kjondaà Nainá, k'ée kitsjaà-la xita xi kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:

—Ngats'ioó, t'ioo jè xi tjíya chitsín. ²⁸ Jè-né xi jní-na xi síkixiya kjoa xitse xi bindaajiin-ko-nò. Jè jní-na xixteèn xi kjondaà ts'e kjin xita mé-ne nga jchat'aà-la jé-la.

²⁹ K'oaá xán-nò, mì tì kii skí-na vino skanda jè nachrjein k'e nga skikò ijngoò k'a-nò vino xitse jè nachrjein k'e nga kotixoma Na'èn-na.

'Én xi kiichja Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in

(Marcos 14:26-31; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

³⁰ K'e nga jye kiseè jngoò-la sò Nainá ts'e Salmo, ikjoàn kii ján i'a nindoò Yá Olivo. ³¹ Jesús kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la:

—Ngats'ioó jñò, nitjen jè, kijneí takòn-ná, nga k'oaá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Kiyá jè paxtò koa jña orré tsjohoya-né." ³² Tanga koma iskan, k'e nga kjoaáya-na, jín ítjòn-nò ján nangui Galilea.

³³ Kitsò Pedro:

—Na'sín ngats'iì xita-lè xi i'nga tsjin takòn-lè, 'an, njimé nachrjein-ne nga tsjiin takòn-lè.

³⁴ K'ée kitsò-la Jesús:

—Okixíj xi xan-lè, nitjen jè, k'e nga tikj'eè kjindáya kóxtí, ngaji, ján k'a tsjá'mat'in-ná.

³⁵ Pedro kitsò:

—Na'sín skanda ya kiyáko-lè mikii kójna'mat'in-lè.

Ngásòn kitsò ngats'iì xita xi kota'yàt'aà-la Jesús.

Kíí kitsò Jesús nga tsibítsi'ba ya i'nde ñánda 'mì Getsemaní

(Marcos 14:32-42; Lucas 22:39-46)

³⁶ K'ée kii Jesús ya ñánda 'mì Getsemaní ko xita xi kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:

—Titsajna ijdé. 'An, ya kò-la kjián nga kichjät'aà-la Nainá.

³⁷ Jesús kiiko Pedro ko ingajò ixti-la Zebedeo. Ikjoàn tsibíts'ia nga kjòba-la koa kisikájno inima-la. ³⁸ K'ée kitsò Jesús:

—Tsí baá ma-la inima-na koni tsí mejèn kiyá. Titsajna ijdé koa titsajnakon-ko-ná.

³⁹ Jesús kiikjá chiba-isa. Ikjoàn tsohojna tsakján skanda it'aà nangui koa kisijét'aà-la Nainá, kitsò:

—Ji xi Na'èn-na xan-lè, tsà koma, kátatjaàxin-ná kjo'in koi, tanga mìtsà jè 'én ts'an kítasòn, jè kátitasòn 'én tsiji.

⁴⁰ Ikjoàn j'iì ijngoò k'a-ne ya ñánda títsajna xita-la xi kota'yàt'aà-la, tanga jña xita-la, kjiyijòfè-né. Jesús kitsò-la Pedro:

—¿A mì kachíkjoa-nò tsà tà jngoò hora kòbitsajnakon ko-ná? ⁴¹ Titsajnaoòn koa titsi'ba-là Nainá mé-ne nga mì sijkijne-nò kjoa ts'e jé. Xi okixi, jé inima-nò tijnandaà-né tanga jè yijo-nò xi tsjin-la nga'ñó.

⁴² Xi ma-ne jò k'a kii ijngoò k'a Jesús nga kii kítsi'ba.

Kitsò:

—Ji xi Na'èn-na xan-lè, tsà mikii koma tjáxin-na kjo'in koi, kós'ín kátitasòn koni s'ín mejèn-lè.

⁴³ K'e nga j'iì ijngoò k'a-ne, jña xita xi kota'yàt'aà-la, tákó kjiyijòfè-né nga 'ñó nijña-la. ⁴⁴ Komà ján k'a nga kii kítsi'ba. Yaá kisikítsajna xita xi kota'yàt'aà-la. Táko k'oaá tì kitsò nga tsibítsi'ba. ⁴⁵ J'iì ijngoò k'a-ne ya ñánda títsajna xita xi kota'yàt'aà-la. Kitsò-la:

—¿A táko titsajnikjáya-nò ko titsafè-nò? Jyeé ijchò hora-la, 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, yaá kongatsja jña xita jé. ⁴⁶ Tisitjeen, chitsejèn-là, tikjiaán, jyeé nchrobá chraña jè xi sijnngatsja-na.

Tanga jñà xitá koi kitsò:

—Ngajen, mikii 'ya-jen. Kjoa tsiji-né.

⁵ Judas tsibítsjo ton ya ingo íjtòn. K'ée kii tsibítjohón-gui yijo-lá.

⁶ Jñà xitá sko-lá no'mii, kiskoé ton, kitsò:

—Mikii koma ya sijngoáá ton xi tjiya kaxa-lá ton kjotjò-lá Nainá. Ton jè, chjí-lá mik'en-né.

⁷ K'ée tsajoóya-ne nga jè ton jè, nanguií kotse jngoò 'nde-ne, xi 'mì: 'I'nde Nánda Mandaà Tijí, mé-ne nga s'e-ne 'I'nde nánda koma sijjiin xitá xi xìn naxandá-lá.

⁸ K'oíí kjoa-lá, skanda nachrjein 'I'nde, tákó k'oáá 'mì 'I'nde jè nga 'I'nde-lá Jní 'mì. ⁹ K'oáá s'ín tsitasòn koni s'ín kitsò Jeremías xitá xi kiichja ngajo-lá Nainá nga kitsò: “Kiskoé ton chroba xi katé ma-ne, koni tjin tsibíj-na-lá chjí-lá jñà xitá Israel, ¹⁰ ko k'oáá s'ín kisikjeén ton jè nga tsatse 'I'nde-lá xitá xi tijí bíndaà koni s'ín kitsjà-na o'kixi Nainá.”

Én xi kiichja Pilato k'e nga kiskònangui-lá Jesús

(Marcos 15:2-5; Lucas 23:3-5; Juan 18:33-38)

¹¹ Jesús, k'e nga síjna nguixkon jè xitaxá gobernador kiskònangui-lá, kitsò-lá:

—¿A ji-né xi xitaxá íjtòn-lá jñà xitá judío?

Jesús kitsò:

—Ngajíí xi k'oá si nga 'an-ná.

¹² K'e nga nchihóngui Jesús jñà xitá sko-lá no'mii ko xitá jhínga-lá xitá judío, Jesús nímé 'én kiichja. ¹³ K'ée kitsò Pilato, jè xi xitaxá gobernador:

—¿A mì na'ya-lá koni tsò-lè? Kjin 'én tsjá xi kondra tsiji.

¹⁴ Tanga Jesús nijngoò 'én kiichja. K'oíí kjoa-lá nga jè xitaxá gobernador tà k'oáá komà-lá.

Kíí komà k'e nga kitjoònè kjoa Jesús nga kiyá

(Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25; Juan 18:38-19:16)

¹⁵ Nga xkí nó k'e nga bitjo s'eí Paxko, jè xitaxá gobernador síkijnandeií jngoò xitá xi títsa'ya ndayá, jè xi mejèn-lá xitá naxandá nga kijnandeií. ¹⁶ Tík'ée-ne tijnayá ndayá jngoò xitá xi 'ya-lá nga 'ñó ts'en xi 'mì Barrabás. ¹⁷ K'e nga chixoña xitá naxandá, jè Pilato kiskònangui-lá, kitsò-lá:

—¿Yá-né xi mejèn-nò nga kijnandeií? ¿A Barrabás-né, o xi Jesús-né xi Cristo 'mì-là?

¹⁸ Koií okitsò-ne Pilato nga jyeé tíjiin-lá nga tà kjoaxi-takòn-né nga ya ijchò síngatsja Jesús.

¹⁹ Jè Pilato k'e nga tíjna ni'ya osen, jè chjoón-lá kisikasén xá-lá, kitsò-lá: “Kií ji chingájiin kjoa-lá xitá kixi jè. Nati nitjen, tsí 'ñó ch'o tsò nijñá xi kò'biin-na ít'aà ts'e.”

²⁰ Tanga jñà xitá sko-lá no'mii ko xitá jhínga, chinchá'a xitá naxandá nga katasíjé nga kàtijnandeií Barrabás ko katasík'en Jesús. ²¹ Jè xitaxá gobernador ijngoò k'a kiskònangui-lá jñà xitá naxandá; kitsò-lá:

—¿Ná-laá nga ingajò xitá koi xi mejèn-nò nga síkijnandiaá?

Jñà xitá naxandá kitsò:

—Jè Barrabás.

²² Pilato kiskònangui-lá jñà xitá naxandá. Kitsò-lá:

—¿Mé xi sikoáá Jesús xi Cristo 'mì-là?

Ngats'ii xitá naxandá kitsò:

—¿Kàtasit'aà krò!

²³ K'ée kitsò Pilato:

—¿Mé jé xi tsohótsji, mé-ne kiyá-ne?

Jñà xitá, isaá 'ñó kiichja, kitsò:

—¿Kàtasit'aà krò!

²⁴ K'e nga kijtseè Pilato nga nì mé kjoa sindaàjiin, tà isaá tímátse kjoasi, kiskinikjaá nandá nga tsanijno tsja nga nguixkon xitá naxandá [mé-ne nga skoe-ne jñà xitá nga nímé jé tjin-lá]. Kitsò:

—Nímé jé tjin-na xi ít'aà ts'e xitá kixi jè nga mejèn-nò nìk'eèn. Kjoa tsajòn-nò.

²⁵ Ngats'ii xitá kjin kitsò:

—Kjoabiyaà-lá xitá jè, kindá tsajen-nájen ko íxti-najen.

²⁶ Pilato, k'ée kisikijnandeií Barrabás; k'e nga jye kitsjaá okixi nga tsajá-lá Jesús, íkjoàn kisingatsja nga sit'aà krò.

²⁷ Jñà soldado-lá xitaxá gobernador kiiko Jesús ján ni'ya osen. Íkjoàn kiichja yije-lá soldado xikjin nga tsibitsajnandii-lá. ²⁸ Tsachrje nikje-lá koá kisikjá jngoò nikje xi iní kji. ²⁹ Íkjoàn tsibí'a sko jngoò corona na'ya xi jñà xó tsibindaà-ne, koá jngoò yá tsohóya tsja kixi; k'ée chinchá-xkó'nchit'aà-lá nga kis sobà-lá. Kitsò-lá:

—¿Viva xitaxá íjtòn-lá xitá judío!

³⁰ Tíkjoáá tsibíchrájno koá kiskoé yá xkajnchra xi kjiya tsja, tsatji sko. ³¹ K'e nga jye kisisobà-lá, jaàxìn-lá nikje iní xi íkjá. Íkjoàn kisikákjá-ne xi nikje ts'e. K'ée kiiko nga kosit'aà krò.

Kíí kiniko Jesús k'e nga kisasit'aà krò

(Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

³² K'e nga jye nchifikò Jesús, kiskaakjoò jngoò xitá xi Cirene 'I'nde-lá xi 'mì Simón. Jñà soldado kjo'ño kis'iin-lá nga kisik'ajen krò-lá Jesús.

³³ K'e nga ijchòko ya 'I'nde nánda 'mì Gólgota 'én xi tsòya-ne 'I'nde sko mik'en, ³⁴ yaá kitsjaà-lá vino xi tsjájiin-lá ndá chikitsja. K'e nga kiskoót'aà Jesús mikii kits'ii.

³⁵ K'e nga jyeé tsasit'aà krò, jñà soldado kisiskáko nikje-lá Jesús nga kisika'bí-lá xikjin yá ts'e koma. K'oáá s'ín tsitasòn 'én-lá jè xitá xi kiichja ngajo-lá Nainá nga kitsò: “Kisika'bí nikje-ná koá kisiskáko yá ts'e koma.” ³⁶ Íkjoàn yaá tsibitsajna nga kisikinda Jesús. ³⁷ Ya isòn sko krò tsibít'aà 'én xi k'oá kitsò mé jé xi komà-lá nga kinik'en. Jñà 'én koi, tsò: “Jè jèè xi Jesús xi Xitaxá Íjtòn-lá xitá judío.”

³⁸ Tíkjoáá kisit'aà krò jò xitá chijé. Jngoò kisit'aà nga kixi-lá koá jngoò kisit'aà nga ngaskón-lá. ³⁹ Jñà xitá xi ya ja, síkatji sko nga kiichajno-lá, ⁴⁰ kitsò-lá:

—¿Jí, k'oáá kisi nga sijxòni ingo íjtòn-lá Nainá ko jàn nachrjein kindá ngajo-ne; tikijnandeií yijo-lè. Tsá kixi kjoa nga jí xi Kí'ndí-lá Nainá, chinájen-t'i yijo-lè krò.

⁴¹ K'oáá tjs'ín kisisobà-lá jñà xitá sko-lá no'mii, ko xitá xi okóya kjotixoma-lá Nainá xi kisikii Moisés, ko xitá jhínga ts'e xitá judío. Kitsò:

⁴² —Xitā jè, tsachrekàjiiin kjo'in xi k'ejí xitā, tanga jè xi yijo-lā, mikii ma ochrjekàjiiin kjo'in. Tsà kixí kjoa nga jè Xitaxá Ítjòn-lā Israel, kàtítjōjen-t'aà krò mé-ne nga kokjeiiin-ná it'aà ts'e. ⁴³ Xitā jè, it'aà ts'e Nainá kjo'ínt'aà ikon. Tsà kixí kjoa tsjakeè Nainá, i'ndeí, jè kàtasiko. Nga k'oagá tì kitsò nga Ki'ndí-lā Nainá ma.

⁴⁴ Skanda jñà xitā chijé xi tìkoā yā kjit'aà krò tìkoāá tsatít'aà.

Mé xi komà k'e nga k'en Jesús

(Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30)

⁴⁵ K'e nga ijchò nchisen skanda xi jàn nga kjòhoxòn, kòhokji nga tíjtsa isò'nde kòjñò. ⁴⁶ Tìjè-ne hora Jesús 'nó kiihjā nga kitsò: "Elí, Elí, ¿lāma sabactani?" "Én jè tsòya-ne: Nainá, Nainá, ¿mé-ne kàjneitakòn-ná?"

⁴⁷ Tjín i'nga xitā xi yā títsajna xi kii'nchré-lā, kitsò:

—Xitā jè, jé chjā-lā Elías.

⁴⁸ K'éé tsangachikon jngoò xi kii'kjaá tsanga; kisi-ka'nchi-lā kō vinagre; ikjoàn tsibísko-lā ínáxo; kitsjaà-lā Jesús nga kàt'ií. ⁴⁹ Tanga kitsò xitā xi i'nga:

—Kii' k'oā niko, chítsejèn-lā, ¿a kjoíí Elías nga skónājén-t'aà krò?

⁵⁰ Jesús ijngoò k'a 'nó kiskindāya. Ikjoàn k'en. ⁵¹ Jè nikje velo xi tjo'hóya jngoò osen ingo ítjòn kixajnda. Jòya komà skanda it'aà nangui; ts'a ch'on koā tsàkjàn naxí ⁵² nga kitáx'a jñà it'sjò-lā mik'en. Kjin xitā tsjeè-lā Nainá jaáya-lā xi kjòtseé k'en. ⁵³ Jñà xitā mik'en xi itjo-ne it'sjò-lā, k'e nga kōma iskan nga jaáya-lā Jesús, xitā koi, jahas'en yā naxandá tsjeè Jerusalén; kjin xitā kijtseèxkon.

⁵⁴ Jñà xitā xi nchisíkindā Jesús kō jé xitā sko-lā soldado, k'e nga kijtseé nga ts'a ch'on, ngats'ií kjoā xi komà, tsí ndaa kitsakjòn. K'éé kitsò:

—Kixíí-lā kjoā, xitā jèé, Ki'ndí-lā Nainá-né.

⁵⁵ Tìkoāá kjin íchjín títsajna xi kjiiin nchikotsejèn-ne xi inchrobà-tjĩngui-lā Jesús skanda ján Galilea nga kisichjāt'aà-lā. ⁵⁶ Yāá títsajna xi 'mì María Magdalena, María xi neā-lā ma Jacobo kō José, kō neā-lā íxti-lā Zebedeo.

K'e nga kishijiiin Jesús

(Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁵⁷ K'e nga jye kòjñò, j'ií jngoò xitā nchiná xi 'mì José. Yāá i'nde-lā jè naxandá xi 'mì Arimatea. Xitā jè tìkoāá yāá kiskoòta'yāt'aà-lā Jesús. ⁵⁸ K'éé kiihjā-lā Pilato nga kisijé-lā yijo-lā Jesús. Jè Pilato kitsjaà okixí nga kàtatjòé-lā. ⁵⁹ José kiskoé yijo-lā Jesús; kisikájté jngoò nikje sábana tsjeè. ⁶⁰ Kii kiihijiiin yā nangui-lā xi ts'e José. Kiskini'sengui jngoò ngajo it'sjò xitseé xi xó tsibíndaà-ne yā ingui nguijo. Ikjoàn tsohòjtsa xotjōā-lā ngajo jngoò ndajō teè; ikjoàn kii-ne. ⁶¹ Jè María Magdalena kō María xi ijngoò, yāá tsibítsajnat'aà chrañā-lā nñanda kishijiiin Jesús.

Mé-ne soldado kisikindā-ne nñanda kishijiiin Jesús

⁶² K'e nga komà inchijòn, jè nachrjein níkjāya, jñà xitā sko-lā nō'mií kō xitā fariseo kiiikon Pilato. ⁶³ Kitsò-lā:

—Nā'èn, bítsjeèn-najen, jè xitā ndiso jèé, k'e nga sa tsibijnakon kitsò-né: "K'e nga kijchò jàn nachrjein kjoaáya-na." ⁶⁴ K'oií kjoā-lā kàtamakinda it'sjò-lā skanda k'e kōma jàn nachrjein nga mì yāá kijchò xitā-lā xi kōta'yāt'aà-lā k'e nga nítjen nga kji'kō chijé yijo-lā. Ikjoàn kitsò jñà xitā-lā nga keènojmi-lā jñà xitā naxandá: "Jyeé jaáya-lā xi it'aà ts'e kjoabiyaà." Kōā isaá ch'o komà 'èn ndiso koi koni jñà xi ítjòn.

⁶⁵ Kitsò Pilato:

—Yā títsajna soldado. Tanguio tiki'ndā. 'Nó tichjoà jè it'sjò nga 'nó kàtas'e.

⁶⁶ K'éé kii nga tsibíhjoà'nó jè it'sjò koā tsasén jn-goò-lā sello yā isò'nga-lā ndajō xi kijtseé. Ikjoàn kisikítsajna soldado xi kisikindā.

Mé xi komà k'e nga jaáya-lā Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà

(Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

28 K'e nga jye tsato nachrjein níkjāya, nga jye tís'e isén jè nachrjein tahàngo nga tàts'en xomānā, kii María Magdalena kō María xi ijngoò nga kii katsejèn-lā it'sjò-lā nñanda kishijiiin Jesús. ² K'e nga itjokājén jngoò àkjale-lā Nainá xi inchrobà-ne ngajmií, tà nítōón ts'a jngoò ch'on xi 'nó ts'a nga jaàxìn jè ndajō xi kijtseé ngajo it'sjò; yāá tsibijnasòn. ³ Jè àkjale ote kji koni jngoò ní'in ch'on; kō jè nikje-lā xi íkjá, chroba kji koni kjoàn 'nchán. ⁴ Jñà soldado k'e nga kijtseé, tsí ndaa kitsakjòn-lā. Tsí chibā-lā tsatsé-né koā yāá k'en-ña. ⁵ Jè àkjale kitsò-lā jñà íchjín:

—Kí tsakjōn-jèn. Be-ná, jè binchaàtsjioó Jesús xi kisit'aà krò. ⁶ Mì tì jí tijnā-ne. Jyeé kòfaáya-lā koni s'ín kitsò nga kjoaáya-lā. Nchrobá chitsejèn-lā i'nde-lā nñanda kisijna. ⁷ Nítōón tanguio, koatin-lā xitā xi kōta'yāt'aà-lā: "Jyeé kòfaáya-lā. Jè, yāá tifi ítjòn-nó ján Galilea. Yāá jchaxkōn ijngoò k'a." Tā k'oagá tjín 'én xi tsja-nò.

⁸ Jñà íchjín nítōón itjongui-ne nguijo; kii tsangachikon; okji tsakjón koā okji 'nó tsja s'e-lā nga kii kénojmi-lā xitā xi kōta'yāt'aà-lā Jesús. ⁹ K'e nga nchifi íchjín, tà nítōón kisatiikjōé Jesús koā kisihixat'aà. Jñà íchjín, kii kinchat'aà chrañā-lā, ikjoàn chincha-xkó'nchit'aà-lā nga kijtseéxkón, k'éé kitsohòkjá ndsoko. ¹⁰ Jesús kitsò-lā:

—Kí tsakjōn-jèn. Tanguio tiki'nchré jñà 'ndsè mé-ne nga kàtjī-ne ján Galilea. Yāá skoe ijngoò k'a-na.

'Én xi kitsjaà jñà soldado

¹¹ K'e nga nchifi-ne jñà íchjín, tìkoāá kii i'nga-ne jñà soldado xi kisikindā jé it'sjò; kii ján jngoò osen naxandá nga kii kénojmi-lā jñà xitā sko-lā nō'mií ngats'ií kjoā xi komà. ¹² Jñà xitā sko-lā nō'mií kiikákō jñà xitā jchínga. K'e nga jye tsajoóya-ne, tseé tōn kitsjaà-lā jñà soldado, ¹³ ikjoàn kitsò-lā:

—Jñò, k'oagá tixón: "K'e nga ijchò osen nítjen nga titsayijòfè-jén, jñà xitā xi kōta'yāt'aà-lā Jesús ijchòkjaá chijé yijo-lā." ¹⁴ Tsà kji'nchré jè xitaxá gobernador nga titsayijòfè, ngajeén onguichoòn-jén mé-ne nga mì kjo'in tsjá-nò.

¹⁵ Jñà soldado kiskoé tɔn xi kitsjaà-là kɔ k'oǎá s'ín kitsò koni s'ín ki'mì-là. Skanda nàchrjein i'ndeij tákó k'oǎá tsò jñà xitá judío.

Kíí kitsò Jesús nga kitsjaà-là xá xitá xi kota'yàt'aà-là
(Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49; Juan 20:19-23)

¹⁶ Jñà xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús xi nguì tejngòò ma-ne, kii ján Galilea yá nindoò ñánda nga okitsò-là Jesús. ¹⁷ K'è nga kijtseè Jesús, chincha-xkó'nchit'aà-là

nga kijtseèxkón. Tanga tjin i'nga xi mikii kòkjeiin-là tsà jè-né. ¹⁸ Jesús, k'èé kii kasit'aà chrañà-là, kitsò-là:

—Jyeé kitjoé yije-na nga 'ñó nga 'an kotiixoma nga jmiì kɔ i'isò'nde. ¹⁹ Tanguíchòn yije xitá xi tjin nga tíjtsa naxandá xi tjin isò'nde; takóya-là nga it'aà ts'an kà-takota'yà; t'een bautizar it'aà ts'e 'in-là Nà'è-ná kɔ ts'e Ki'ndí-là koá kɔ ts'e Inimá Tsjeè-là Nainá; ²⁰ takóya-là nga kàtasíkitasòn yije kjoá xi 'an tsakoóya-nò. Kì nijchàajiin-jèn nga 'aán tijnakò-nò nàchrjein inchiòn skanda k'è nga kjoèhet'aà isò'nde. K'oǎá s'ín kàtama.

San Marcos

Kó kitsò 'én xi kiichja Juan xi kis'iin bautizar xita
(Mateo 3:1-12; Lucas 3:1-9, 15-17; Juan 1:19-28)

1 I mats'ia-ne 'én ndaà-là Jesucristo xi Ki'ndí-là Nainá.
² K'oáá s'ín komà koni s'ín tjít'aà xojon-là Isaías xita xi kiichja ngajo-là Nainá nga kitsò:
 'An, sikasén íjtòn-lè xita-na xi kjiḱo 'én, jè xi koìindaàya íjtòn-lè ndiyá-lè.
³ Na'yà-là jta-là jngoò xita xi 'ńó chja ya i'nde it'aà xin ñánda nangui kixi choòn, nga tsò:
 "Tjandaà ndiyá-là Nainá ya jjiin inima-nò; kixi tikájna koni jngoò ndiyá ñánda kojmeèya Na'èn-ná."
⁴ K'oáá s'ín komà; j'ii jè Juan nga kis'iin bautizar xita ya i'nde it'aà xin ñánda nangui kixi choòn. Kiichjaya nga kàtasíkájno jé-là jña xita nga mì tì jé kohótsji-ne, ikjoàn kàtas'ín bautizar yijo-là mé-ne nga sjiichàat'aà-là Nainá jé-là. ⁵ Kjin xita ijchò 'nchré-là Juan xi inchrobà-ne nangui Judea ko naxandá Jerusalén. K'e nga jye jahatakòn jé-là jña xita, jè Juan kis'iin bautizar ya nandá xajngá nandá Jordán.
⁶ Nikje xi tsohòkjá Juan, tsja-là cho camello-né; ko jngoò sincho chrjoa tsibíkjá ndáyá-là; tsojmì xi kiskine Juan, jña cho langosta, ko tsjén-là cho cera xi tjin jjiin ijña. ⁷ K'oáá s'ín kiichja nga tsò:
 —Jjngoò nchrobátjngui-na xi isa tse nga'ńó tjin-là mì k'oáà-ne koni 'an, skanda mì kì tjí'nde-na nga kósiñi-at'aà-là nga skijnda jè xox'ín-là xojté-là. ⁸ Kixíj kjoa 'an, ta nandá s'iin-na bautizar xita, tanga jè xi sa nchrobátjngui-na, koó Inima Tsjeè-là Nainá s'iin-nò bautizar.

Kós'ín komà k'e nga komà bautizar Jesús
(Mateo 3:13-17; Lucas 3:21-22)

⁹ Jngoò nchrjein j'ii-ne Jesús ya Nazaret, nangui xi chja-ne Galilea; ikjoàn jè Juan kis'iin bautizar ya nandá xajngá nandá Jordán. ¹⁰ K'e nga itjokàjiin-ne nandá Jesús, njtoón kijtseè nga kitáx'a ngajmii koa jè Inima Tsjeè-là Nainá inchrobàjen 'nè-là koni jngoò nise paloma. ¹¹ Koa kina'yà jngoò-là 'én xi ngajmii inchrobà-ne xi kitsò:
 —Ji-né xi ki'ndí-na, xan-lè, xi 'ńó matsjake-lè, tsja tjin-là takoàn it'aà tsiji.

K'e nga jè xita neij kiskoòt'aà Jesús
(Mateo 4:1-11; Lucas 4:1-13)

¹² Nga komà jskan jè Inima Tsjeè-là Nainá kisikasén Jesús ya i'nde it'aà xin ñánda nangui kixi choòn.
¹³ Ichán nchrjein tsibijna; tsibijnajiin-là cho ts'en ko jè xita neij kiskoòt'aà nga mejèn-là nga kàtátsji jé. Tanga jña àkjalè kisis'in-là.

K'e nga tsibíts'ia Jesús nga kisixá ya i'nde Galilea
(Mateo 4:12-17; Lucas 4:14-15)

¹⁴ K'e nga jye kii ndayá Juan xi kis'iin bautizar xita, Jesús kii ján Galilea nga kiichjaya 'én ndaà-là Nainá koni s'ín otixoma Nainá. ¹⁵ Kitsò:
 —Jye kjòchrañat'aà-nò nchrjein nga jchaa kós'ín otixoma Nainá. Tikájno jé-nò, kì tì jé binchaàtsji-nò; kà-takjeiín-nò 'én ndaà-là Nainá.

Kii kis'iin Jesús nga ñijòn xita kiichja-là xi ma-là sík'en tìn
(Mateo 4:18-22; Lucas 5:1-11)

¹⁶ Jesús, k'e nga ja indii ndáchikon Galilea, kijtseè xi 'mì Simón ko 'ndse Andrés nga nchisikatjen-nguindá na'ya-là. Xita koi, tjin sík'en. ¹⁷ Jesús kitsò-là:
 —Nchrobátjngui-ná, 'an tsjaà-nò xá nga kixkóya xita xi 'an kjit'aà-na koni s'ín maxkóya tìn k'e nga nik'eèn.
¹⁸ Jña xita koi njtoón kisikájna na'ya-là nga kiitjngui-là Jesús.
¹⁹ Isa xijngoaà isa, Jesús kijtseè xi 'mì Jacobo ko 'ndse Juan, ixti-là Zebedeo nga títsaya chitso; nchibindaàya na'ya-là. ²⁰ Tjkoáá njtoón kiichja-là xita koi; yaà kiitjngui-là Jesús; kisikájna Zebedeo xi na'èn-là ma, ko xita chi'nda xi síxako ya iya chitso.

Jngoò xita xi inima ch'o-là neij tjiin inima-là
(Lucas 4:31-37)

²¹ Ijchò naxandá Capernaum; k'e nga jye ijchò nchrjein nikjáya, jahas'en ni'ya ingo sinagoga ts'e xita judío; ikjoàn tsakóya 'én-là Nainá. ²² Jña xita, tà k'oáá komà-là koni tsò 'én xi tsakóya. K'oáá s'ín tsakóya koni jngoò xita xi 'ńó tjin-là kjotixoma; mìtsà k'oas'ín tsakóya koni xita xi okóya kjotixoma-là Nainá xi kiskii Moisés. ²³ Ya ni'ya ingo sinagoga tjna jngoò xita xi inima ch'o-là neij tjiin inima-là. 'Nó kiichja nga kitsò:
²⁴ —Ji Jesús, xi Nazaret tsiji, ¿mé xi mejèn-lè? ¿Mé xi binchaàtsji? ¿A kòf'i nikjehesòn-nájen? Bexkon-lè; ji-né xi Xita Tsjeè-là Nainá.

²⁵ Tanga Jesús tsohótiko jè inima cho-là neij, kitsò-là:

—Jyò tìjini, titjojiin inìma-là xìta jè.

²⁶Jè inìma чо-là neíí kisikatsé koa kiskindàya xá, ikjoàn itjojiin inìma-là xìta jè. ²⁷Ngats'ii xìta xi títsajna, tà k'oaá koma-là; xkì xi ján tsohóko xíkjin; kitsò:

—¿Mé kjoa-ne koi? Jngoò kjoa xitse okóya xi tjin-la kjoťixoma. Skanda jña inìma чо-là neíí tsjá-là okixi, ko 'nchréñijon-là.

²⁸Jesús, nìtoón kina'ya-là kóhokji nga jngoò itjandii nangui xi chja-ne Galilea.

K'e nga kisindaà-ne Jesús jè nachíya-là Pedro

(Mateo 8:14-15; Lucas 4:38-39)

²⁹Jesús, k'e nga itjo-ne ni'ya ingo sinagoga, kihijitako Jacobo ko Juan, nìtoón kii ya ni'ya-là ñánda tíjna Simón ko Andrés. ³⁰Jè nachíya-là Simón, kijna xk'én-né. Ch'in tijinga tjin-la. Nìtoón kis'enojmí-là Jesús. ³¹Ikjoàn kiikasit'aà chraña-là; kitsobà'ñó tsja; kisikasítjen. Ko nìtoón kitjaàxin-là ch'in tijinga. Ikjoàn chjoón jè, kisìs'in-la Jesús ko xìta xi kihijitako.

K'e nga Jesús, kjin xita xk'én kisindaà-ne

(Mateo 8:16-17; Lucas 4:40-41)

³²K'e nga jye kiskaàtji ts'oi nga jye kòjñò, j'iiko-là Jesús ngats'ii xìta xk'én ko xi inìma чо-là neíí tjiin inìma-là. ³³Ngats'ii xìta naxandá, yaá kitseèjto xotjoa ni'ya. ³⁴Jesús, kjin jchán xìta kisindaà-ne xi kjin skaya ch'in tjin-la tikoá tsachrekàjiin inìma ch'o-là neíí xi tjiin inìma-là xìta; Jesús mikii kitsja'nde nga jña neíí kiichja nga jña inìma ch'o-là neíí jyeé beèxkon yá-né Jesús.

K'e nga ijchò Jesús ján Galilea nga kisika'bí 'én ndaà-là Nainá

(Lucas 4:42-44)

³⁵Ñó tajñòya tsasítjen Jesús; tákó jñò-isa nga itjojiin najnchra; kii jngoò i'nde it'aà xìn ñánda tsjin xìta nga kiichjat'aà-là Nainá. ³⁶Simón ko xìta xíkjin xi i'nga, kii kátsji Jesús. ³⁷K'e nga jye kisakò-là ñánda tíjna Jesús, kitsò-là:

—Ngats'ii xìta, jíí ótsji-lè.

³⁸Kiichja Jesús, kitsò:

—Tikoá tíkjaán jña naxandá chrañat'aà nga kichjaya 'én-là Nainá nga koií xá j'i-na.

³⁹K'oaá s'ín tsajmeè Jesús kóhokji i'nde Galilea nga kiichjaya 'én-là Nainá ya ni'ya ingo sinagoga nga xkì xi ján naxandá. Tikoá tsachrekàjiin-ne inìma чо-là neíí xi tjiin inìma-là xìta.

Kií komà nga kjòndaà jngoò-ne xita xi tìbinojno chrjoa yijo-là

(Mateo 8:1-4; Lucas 5:12-16)

⁴⁰J'iikon jngoò xìta xi tìbinojno chrjoa yijo-là. Tsasèn-xkó'nchit'aà-là Jesús, tsibítsi'ba-là, kitsò-là:

—Tsà mejèn-lè, títsjeè-ná ch'in xi tjin-na.

⁴¹Jesús kjòhìmakeè-né, tsijmeé tsja nga tsohót'aà-là yijo-là xìta jè, kitsò-là:

—Mejèn-na, kàtandaà-ne.

⁴²Tik'eé-ne nga tíchja Jesús, nìtoón kjòndaà-ne; kit-jaàxin-là ch'in; kjòtsjeè-ne yijo-là. ⁴³Jesús kishixat'aà xìta jè nga kii-ne. Tanga ítjòn 'ñó tsibít'in-là, kitsò-là:

⁴⁴—Tíná'yi, ki yá xìta bènojmí-là. T'in ñánda tíjna no'mii, takó-là yijo-lè nga jye kjòndaà-ne; jch'ií kjotjò-lè, tsojmì xi sítjeé kjotixoma-là Nainá xi kiskii Moisés, mé-ne nga tsjeè kijna-ne nguixkon Nainá tikoá skoe jña xìta nga jye kjòndaà-ne ch'in-lè.

⁴⁵Tanga xìta jè, k'e nga kii-ne, tsibíts'ia nga tsi-bènojmí yije kós'in komàt'in. K'oaá komà-ne nga jè Jesús, mì tí kii ma taxkì jahas'en-jiiin-ne jña naxandá; yaá tsibijna ñánda tsjin xìta. Tanga jña xìta xi xkì xi ján i'nde inchrobà-ne, yaá ijchòkon ñánda tíjna Jesús.

K'e nga jè Jesús kisindaà jngoò-ne xita xi mikii ma osij-na kixi

(Mateo 9:1-8; Lucas 5:17-26)

2 Xi komà jò ján nachrjein, ijchò i'ngoò k'a Jesús ján naxandá Capernaum. Kii'nchré xìta nga ya tíjna Jesús ya ni'ya jè. ²Tik'e-ne kjin jchán xìta ijchò maxxót'aà-là skanda mì ti kii tsí'ndè-ne xotjoa ni'ya. Jesús kiichjayajiin-là 'én ndaà-là Nainá. ³Jngoò xìta j'iiko xi mikii ma síhiniyá yijo-là. Nijòn xìta yangui.

⁴Nga mikii komà kitjò'nde-là nga jahas'en ya xotjoa ni'ya, nga 'ñó kjin xìta títsajna, yaá kiskix'a it'sjá ni'ya ya kixi-là ñánda tíjna Jesús. Yaá kiskinijen-ne jè xìta xi xk'én xi kjiya-là yá. ⁵Jesús, k'e nga kijtseè nga jña xìta koi mokjeiin-là it'aà tse, kitsò-là jè xìta xi xk'én:

—Ji ndí na'èn, jé-lè jye kichàat'aà-lè.

⁶Ya títsajna i'nga xìta xi okóya kjotixoma-là Nainá xi kiskii Moisés nga nchisíkítsjeèn jjiin inìma-là. Kitsò: ⁷“¿Mé-ne kos'in chja-ne jè xìta jè nga Nainá chjajno-là? Nga tajngoò Nainá s'jchàat'aà-ná jé-ná.” ⁸Tik'e kijt-seèya-là Jesús koni s'ín nchisíkítsjeèn jjiin inìma-là. Kitsò-là:

—¿Mé-ne kotsò-ne kjohítsjeèn-là inìma-nó? ⁹¿Mé xi isà chiba 'in tjin? Tsà xan-là jè xìta xi xk'én: “Jé-lè jye kachàat'aà-lè”, o tsà xán-là: “Chjoí nachan-lè, tísitjiin, títjeí.” ¹⁰Kokoò-nò nga 'an xi Kí'ndí-là Xìta xan-là yi-jo-na, tíj'ndeé-na nga s'jchàat'aà-là jé-là xìta i isò'nde.

K'eé kitsò-là jè xìta xi xk'én:

¹¹—Ji, K'oaá xan-lè: Tísitjiin, chjoí nachan-yá-lè, t'in-ne ni'ya-lè.

¹²K'eé tsasítjen jè xìta xk'én. Kiskoé nachan-là. Itjo-jiin-là ngats'ii xìta xi títsajna. K'e nga kijtseè kjoa koi, tà kjòxkón-là ngats'ii xìta. K'eé jeya kisikijna Nainá. Kitsò:

—Ni sáá jngoò k'a 'yaá jngoò kjoa xi kos'in ma.

K'e nga jè Jesús kiichja-là Leví

(Mateo 9:9-13; Lucas 5:27-32)

¹³Jesús, i'ngoò k'a itjo. Kii ján indii ndáchikon. Ngats'ii xìta yaá ijchòkon, ikjoàn tsakóya-là 'én ndaà-là Nainá. ¹⁴K'e nga nchifi, Jesús kijtseè jè Leví, k'ndí-là Alfeo. Tijnat'aà ímixa ya ñánda síkíchítji tsojmì ts'e Roma. Kitsò-là:

—Nchrohótjingui-ná.

K'eé tsasítjen Leví, kiitjingui-là Jesús. ¹⁵K'e nga tijnat'aà ímixa Jesús nga tikjèn ya ni'ya-là Leví, kjin ma xi-

tà xi síkíchjítji tsojmì kò xità xi jé tjín-là títsat'aàkò ímìx-a Jesús kò xità xi kota'yàt'aà-là. Kjin jchán ma xità xi tjiingui-là. ¹⁶ Jñà xità xi okóya kjetíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés kò xità fariseo k'è nga kijtsee Jesús nga tíkjèn-kò xità xi tse jé tjín-là kò xità xi síkíchjítji tsojmì, kitsò-là jñà xità xi kota'yàt'aà-là Jesús:

—¿Mé-ne k'oas'ín-ne Maestro-nò nga xità xi síkíchjítji tsojmì kò xità jé kjèn-kò-ne?

¹⁷ K'è nga kii'nchré Jesús; kitsò-là:

—Jñà xità xi mì ch'in tjín-là, mì chjìnexkii mochjeén-là; jñà-né xità xi xk'én xi mochjeén-là chjìnexkii. 'An, mitsà koi xá j'i-na nga jñà kichjà-là jñà xità xi tsò-là yijo-là nga xità kixi, koií xá j'i-na nga jñà kichjà-là xità xi beè-là ikon nga jé tjín-là.

Xità xi bitsajnachjan

(Mateo 9:14-17; Lucas 5:33-39)

¹⁸ Jngoò k'a, k'è nga jñà xità xi kota'yàt'aà-là Juan kò jñà xi kota'yàt'aà-là xità Fariseo nchibitsajnachjan, kii i'nga xità koi nga kiskònangui-là Jesús. Kitsò-là:

—Jñà xità xi kota'yàt'aà-là Juan kò xi kota'yàt'aà-là xità Fariseo bitsajnachjan-né. ¿Mé-ne jñà xità tsiji xi kota'yàt'aà-lè mì bitsajnachjan-né?

¹⁹ Kitsò Jesús:

—¿A bitsajnachjaán xità k'è nga xità kòbixan k'è nga ya tíjnakò-isa jé xità x'in xi kòbixan? Majin, mìkii bitsajnachjan xità. ²⁰ Tanga kichò nàchrjein k'è nga tjáxin-là x'in xi kòbixan; k'è-né nga kítsajnachjan xità.

²¹ Jngoò nikje jbaà mìkii ma sijto-ne kò nikje xitse; nga jé nikje xitse, kjeèn-yó-né koà kotejnda-né jé nikje jbaà. Ísaa tse koma ñánda kixajnda kji. ²² Tíkoáá mitsà yá xi koma binchá xán ixii kò chrjoà jchínga; tsà kòs'ín s'een, k'è nga jye kojchá xán, sijxajnda chrjoà jchínga, ikjoàn chija xán kò chrjoà. Jé xán ixii, chrjoà xitsee sínchá.

Kiis'ín tjín it'aà ts'e nàchrjein níkjáya

(Mateo 12:1-8; Lucas 6:1-5)

²³ Jngoò nàchrjein níkjáya ja Jesús ya ñánda tíjtje trigo. Jñà xità xi kota'yàt'aà-là tsate chiba natín-là trigo.

²⁴ Jñà xità Fariseo kitsò-là:

—¿Mé-ne kòs'ín-ne xità-lè jé nàchrjein níkjáya? Mikii tji'nde nga kòs'ín koma.

²⁵ Kiihja Jesús kitsò-là:

—¿Jñò, a mitsà jye tíjiin-nò koni s'ín tíhja Xojon-là Nainá koni kis'iin xitàxá ítjòn xi ki'mì David kò jñà xità-là xi kjihijtakò k'è nga nò'miì ítjòn tsibijna jé Abiatar? K'è nga kjòhojò-là nga nì mé tjín xi kine, jahas'en ni'ya-là Nainá. Tsakjèn inchrájin tsjeè-là Nainá. Tíkoá kitsjaà-là xità-là xi tjikò. Mikii tji'nde nga jñà kòkjen. Tà jñà nò'miì tji'nde-là nga kòkjen.

²⁷ Jngoò k'a kitsò Jesús:

—Jé nàchrjein níkjáya, koií xá kisindaà-ne nga kjon-daà ts'e xità. Mitsà koi xá kisindaà-ne xità nga kjondaà ts'e nàchrjein. ²⁸ K'oaá s'ín tjín, 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na, skanda jé nàchrjein níkjáya, 'aán otiixo-ma-là.

Xità xi kixit'aà jngoò tsja

(Mateo 12:9-14; Lucas 6:6-11)

³ Jngoò k'a jahas'en Jesús ñánda tíjna jngoò ni'ya jngo sinagoga. Kò ya tíjna jngoò xità xi kixit'aà jngoò tsja. ² Jñà kondra-là Jesús nchisikinda nga mejèn-là nga skoè a siindaà-ne jé xità xi kixit'aà tsja jé nàchrjein níkjáya, mé-ne nga koma kòhòngui-ne. ³ Jesús kitsò-là jé xità xi kixit'aà jngoò tsja:

—Tisítjiin, tisijni i jngoò osen-là xità.

⁴ Jesús k'è kitsò-là jñà xità xi i'nga:

—¿A tsj'ánde kjetíxoma nga ndaà s'een, o xi ch'o s'een, jé nàchrjein níkjáya? ¿A siindaà-ná xità, o xi sjik'en-ná?

Jñà xità xi otì'mi-là ta jyò tsibitsajna. ⁵ Jesús kiskoòt-sejèn-jiiin-là xità nga jti komà-là. Tíkoá ba kis'e-là nga tájaàjiin tjín inima-là jñà xità. K'è kitsò-là jé xità xi kixit'aà tsja:

—Tjeèndojoì ndseji.

Tsijmeé tsja, nitoón kjòndaà-ne. ⁶ Jñà xità fariseo, k'è nga itjo-ne, tsajoóya-ne kò xità Herodes nga mejèn-là sjik'en Jesús.

K'è nga kjin xità kii'tjiingui-là Jesús ya indiì ndáchikon Galilea

⁷ Jesús kò xità xi kota'yàt'aà-là chinchat'aà xin. Ján kii indiì ndáchikon. Kjin xità kii'tjiingui-là xi nangui Galilea ts'e kò xità nangui Judea, ⁸ kò xità naxandá Jerusalén, kò xità nangui Idumea, kò xità xijngoàà xajngá nandá Jordán kòhokji jngoò itjandii-là naxandá Tiro kò Sidón nga kii'nchré-là kjoáxón xi kis'iin Jesús. K'oaá komà-ne kjin jchán xità ijchò tjiingui-là. ⁹ Jesús kitsò-là xità xi kota'yàt'aà-là:

—Kjit'aà nàchrjein tjajnandaà jngoò chitso mé-ne nga mì xità kojfínè-ná.

¹⁰ Koií kjoá-là nga jyeé kjin jchán xità xk'én kjòndaà-ne. Jñà xità xk'én xi i'nga, yaá fikjanè'ño ñánda tíjna Jesús nga mejèn-là kòt'aà-là tsja. ¹¹ Jñà xità xi ini-ma ch'o-là neíí tjiin inima-là, k'è nga beè Jesús binchá-xk'ónchit'aà-là, ikjoàn 'ño chja, tsò:

—Ji-né xi Ki'ndí-là Nainá.

¹² Tanga jé Jesús 'ño tsohótikò nga mì jñà keènojmi yá-né jé.

Kó 'mì 'ín-là xità-là Jesús xi tejò ma-ne

(Mateo 10:1-4; Lucas 6:12-16)

¹³ Xi jye komà iskan, Jesús kiimijin-jno jngoò nindoò. Kiihja-là xità xi jé ndaà kisaseèn takòn. Xità koi, ijchò kinchat'aà-là. ¹⁴ Ikjoàn jaàjiin tejò xità xi koahijtakò, tjiñà-ne xi sjikasén nga kichjaya 'én ndaà-là Nainá ¹⁵ xi tíkoá kitjoé-là okixi nga siindaà-ne xità xi ch'in tjín-là tíkoá kochrekàjiin inima ch'o-là neíí xi tjiin inima-là xità. ¹⁶ Jñà xità xi kitjaàjiin: jé Simón. Ikjoàn tsibít'aàsòn 'ín-là; Pedro kitsò-là. ¹⁷ Kò jñà ixti-là Zebedeo xi 'mì Jacobo kò jé 'ndse xi 'mì Juan, xi tíkoá tsibít'aàsòn 'ín-là; Boanerges kitsò-là. (Jé 'én jé tsò-ne: Ixti-là ch'on.) ¹⁸ Kò Andrés; Felipe; Bartolomé; Mateo; Tomás; Jacobo xi

ti-la ma Alfeo; Tadeo; Simón, xita xi ya fit'aà-la xita cananista; ¹⁹ Judas Iscariote, jè xita xi kisingatsja kon-dra-la Jesús.

Xita xi chajno-la Inima Tsjeè-la Nainá

(Mateo 12:22-32; Lucas 11:14-23; 12:10)

K'e nga j'ii-ne Jesús ni'ya ñánda síkjáya, ²⁰ jngòò k'a kòkjìn xita skanda mi ti kii kitjò'nde-la nga tsakjèn.

²¹ K'e nga kii'nchré xita xíkjin Jesús, kjoa xi tís'in, kii kát-sji nga tso'á'ñó; kitsò: Skáyaá-la.

²² Jñá xita xi okóya kjòtxoma-la Nainá xi kiskii Moisés xi j'ii-ne Jerusalén k'oaá kitsò nga jè xita neij xi 'mi Beelzebú tjiin inima-la Jesús, nga jè xita sko-la xita neij tsjá-la nga'ño nga ochrjekàjii inima ch'o-la neij xi tjiin inima-la xita.

²³ Jesús kiichja-la xita koi. Tsibénojmi jngòò-la kjoa xi mangásòn. Kitsò-la:

—¿A komaá jè xita neij kochrjekàjii-ne xi tijè-ne yijo-la ya inima-la xita? Majin. ²⁴ Tsà jngòò naxandá je, tsà jòya tjin nga kondra títsajna-la xíkjin, mikii koma 'ño kítsajna; ²⁵ kò tsà jngòò ni'ya, tsà jòya tjin nga kondra títsajna-la xíkjin, tikoáá mikii koma 'ño kítsajna.

²⁶ Tsà jè xita neij, tsà jòya tís'in xi tijè-ne yijo-la, mikii koma 'ño kína. Jye tífehetaà nachrjein-la.

²⁷ Jngòò xita xi tjin-la nga'ño, mi yá xi koma kjoahas'en ni'ya-la nga s'ichijé-la tsà mi ítjòn koiit'aà'ño. K'ee koma s'ichijé-la k'e nga jye kàsitaà'ño.

²⁸ Okixii xi xan-nó, xita xi tjin-la jé kò xi chajno-la Nainá, jchat'aà-la jé-la. ²⁹ Tanga jñá xita xi chajno-la Inima Tsjeè-la Nainá, mikii jchat'aà-la nita mé nó-ne, nita mé nachrjein-ne. Kjo'in s'e-la nita kjé-ne.

³⁰ Koií k'oas'in kitsò-ne Jesús nga jñá xita xi okóya kjòtxoma-la Nainá xi kiskii Moisés kitsò-né: "Xita jè, inima ch'o-la neij tjiin inima-la."

Nea-la Jesús kò 'ndse

(Mateo 12:46-50; Lucas 8:19-21)

³¹ Xi komá iskan, ijchò 'ndse kò nea-la Jesús. Jan ndit-siaán tsibítsajna. K'ee kinokjoa-la Jesús. ³² Jñá xita xi títsajnandi-la, kitsò-la:

—Nea-lè kò jñá 'ndsi, jan nditsiaán títsajna. Ji xó ót-sji-lè.

³³ K'ee kiichja Jesús, kitsò:

—¿Yá-né xi nea-na kò xi 'ndsè?

³⁴ Ijjoàn kiskoõtsejèn-jiiin-la jñá xita xi títsajnandi-la. Kitsò:

—Jñá xita koi xi nea-na, kò xi 'ndsè. ³⁵ Nga nita yá xita-ne xi sikitasòn koni s'in mejèn-la Nainá, jñá-né xi 'ndsè, xi tichja, kò xi nea-na.

Kjoa xi mangásòn ts'e xita xi bitje xojmá

(Mateo 13:1-9; Lucas 8:4-8)

4 Jesús jngòò k'a tsibíts'ia nga tsakóya ya indii ndáchikon. Kjin jchán ma xita xi chixoñat'aà-la. Jesús jahas'en jngòò chitso xi kijnajiiin ndáchikon; ijjoàn tsibijnaya. Ngats'ii xita, yaá títsajnat'aà nanguií ya indii ndáchikon. ² Kjin skaya kjoa xi mangásòn tsakóya-la xita. K'e nga tsibénojmi-la kitsò-la:

³ —Ndaà tina'yaá. Jngòò xita kii k'indj xojmá. ⁴ K'e nga tsibíts'ia nga kiskíndj xojmá, chixò chiba ya iya ndiyá. Ijjoàn j'ii nise; tsakjèn. ⁵ Ngui k'oa tjin chixò ñánda naxi choòn nga chiba ni'nde tjin-la. Jñá xojmá koi, nitóon isò koi-né nga mi nanga tjin nangui. ⁶ Tanga k'e nga itjokàtji ts'oi nga kjòtsjè ndobá, kixiñó, ijjoàn jngòò k'aá kixi, koi-né nga tsjin-la ima. ⁷ Ngui k'oa tjin chixò ya ijiin na'yá. K'e nga kjò'nga na'yá, kisik'en-ngui xka-la xojmá; k'oaá ma-ne nga mikii tsajà-la toò. ⁸ Tanga jñá xojmá xi chixò ñánda nangui ndaà, tsjin, kjò'nga, tsajà-la toò, ndaà itjo. Kitsjaá katé, jàn-kaàn skanda jngòò sindo toò nga jngòò jngòò.

⁹ Ijjoàn kitsò Jesús:

—Ndaà tina'yaá koni xan-nò.

Mé-ne kjoa xi mangásòn kisikjeén-ne Jesús

(Mateo 13:10-17; Lucas 8:9-10)

¹⁰ K'e nga jye tsibijna tajngòò Jesús, jñá xita xi chraña títsajnat'aà-la kò xita-la xi tejò ma-ne, kiskònangui-la kó tsòya-ne 'én xi tsibénojmi. ¹¹ Kitsò Jesús:

—Jñó, Nainá jye kitsjaá-nò nga jchaa kjoa'ma-la kó s'in otixoma Nainá. Tanga jñá xita xi kjeif, tà 'én ts'e kjoa mangásòn s'enojmi yije-la, ¹² mé-ne nga mikii skoe-ne nas'in skótsejèn, tikoáá mikii kochiya-la nas'in kji'nchré. Nga jñá xita, majin-la síkjatjya kjòhítsjeen-la koa mikii jchat'aà-la jé-la.

Jesús tsibénojmi kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn ts'e xita xi bitje xojmá

(Mateo 13:18-23; Lucas 8:11-15)

¹³ Kitsò Jesús:

—¿A mi fiya-nò jè 'én ts'e kjoa xi mangásòn? ¿Kós'in skaya-nò ngats'ii kjoa xi i'nga? ¹⁴ Jè xi bitje xojmá, jè ngaya-la xita xi sika'bí 'én-la Nainá. ¹⁵ Jñá xojmá xi chixò ya iya ndiyá, jñá ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá. K'e nga ma iskan nga jyeé 'nchré, f'ii xita neij faaxin jè 'én ya ijiin inima-la xita. ¹⁶ Jñá xojmá xi chixò ya ñánda naxi choòn, jñá ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá. Tsjaá s'e-la k'e nga sa 'nchré. ¹⁷ Tanga jè 'én mikii ndaà kisijiin inima-la koni xka xi tsjin-la ima, mi 'ño binchakò 'én, ta chiba nachrjein chikjoa-la. K'e nga mé kjoa xi sakó-la kò tsà xita fitjingui kondra-la nga jè ngatji-la 'én-la Nainá, nitóon síkijna ndiyá-la Nainá. ¹⁸ Jè xojmá xi chixò ya ñánda tjin na'yá, jñá ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá, ¹⁹ tanga 'ño síkajno kjoa ts'e tsojmi xi tjin isò'nde; kò jè kjoa nchiná konachan-la; kò mejèn yije-la tsojmi xi tjin isò'nde. Jñá kjoa koi síkits'on-jiiin 'én-la Nainá, k'oaá ma-ne nga mikii makjin-ya. ²⁰ Tanga jñá xojmá xi chixò ñánda nga nangui ndaà, jñá ngaya-la xita xi 'nchré 'én-la Nainá koa mokjeiin-la; ijjoàn makjin-ya 'én, k'oaá ngaya-la koni yá xi ojà-la toò. Tsjaá katé, jàn-kaàn skanda jngòò sindo nga jngòò jngòò yá.

Kjoa xi mangásòn ts'e ni'in xi síhiseèn

(Lucas 8:16-18)

²¹ Jesús kitsò-isa:

—¿A k'oaa s'in mochjeen ni'in xi s'ihiseen nga ya sijnangui kaxa, o ya sijnangui naxan? Majin, jngod ni'in xi s'ihiseen, 'ngaá sijná mé-ne nga s'ihiseen-la xita.

²² Nimé kjoa tjin xi tji'ma i'nde i xi mikii jcha-la; tikoaa tsjin kjoa xi tji'ma i'nde i xi mikii kotsejen. ²³ Ndaa tina'yaà koni xan-nò!

²⁴ Jesús kitsò-isa-la:

—Jhò xi na'ya, ndaa tina'yaà. Koni kji machiya-nò, k'oaa tji kji s'ikichiya-nò Nainá, skanda tsjásòn-isa-nò.

²⁵ Jè xi tjin-la [k'johitsjeen], tjoé-isa-la; tanga jè xi tsjin-la, skanda tjá'aán-la [k'johitsjeen] xi chiba tjin-la.

Kjoa xi mangásòn ts'e nga majchá nijin

²⁶ Kitsò Jesús:

—Koni s'in otixoma Nainá k'oaa tjs'in tjin koni k'e tsà jngod xita bitje nojmé. ²⁷ Jè nojmé, síxá nga bisò, ma'nga, nas'in jè xita xi bitje mikii tibeè kós'in tísíxá nga jè xita ojnafé-né k'e nga nitjen; nga s'e isén ositjen; ²⁸ nga jè nangui tísíjchá; itjòn bitjo xka-la, iskan ma'nga, ikjoàn tjo-la natín koa ikjoàn majchá nijin. ²⁹ K'e jye majchá nijin, jye ma maxxó nga jye ijchò chiba-la nga sincháxkò nijin.

Kjoa xi mangásòn ts'e xojmá mostaza

(Mateo 13:31-32; Lucas 13:18-19)

³⁰ Jesús ijngod k'a kitsò:

—¿Mé xi kongásòn-kò koni s'in otixoma Nainá?, o ¿mé 'én xi s'ingásòn-kjoaa? ³¹ Jè mangásòn-kò koni kji xojmá mostaza; k'e nga sitje ijin nangui, jè xi isa itsé kji i it'aà nangui. ³² K'e nga jye sitje, bisò, ma'nga skanda isaá 'nga ma koni ngats'ii xka xi ma chine xi sitje indii ni'ya. 'Nó 'nga ma chrja-la skanda ma bndaà'a tje-la nise ya ngui 'nguién-la.

Jesús, kós'in kisikjeén kjoa xi mangásòn

(Mateo 13:34-35)

³³ Jesús kjin skaya kjoa xi mangásòn kisikjeén nga tsakóya 'én ndaa-la Nainá, koni kji nga ndaa fiya-la xita. ³⁴ Ngui kòo kjoa xi mangásòn tsakóya-la xita; nimé 'én kiichja xi mitsà kjoa xi mangásòn tsibénojmí; tanga k'e nga jye tijnat'aàxin-kò xita-la xi kota'yàt'aà-la, k'e ijngod k'a tsakóya ndaa yije-la.

K'e nga jè Jesús kisikijnajyò tjoxkón

(Mateo 8:23-27; Lucas 8:22-25)

³⁵ K'e nga jye kòjñò nga tijè-ne naxrjein, Jesús kitsò-la xita-la xi kota'yàt'aà-la:

—Tikjiaán, ján xijngoaà ndáchikon.

³⁶ Jhà xita xi kjin ma-ne ta yaá kisikitsajna; kii Jesús kò xita xi kota'yàt'aà-la nga tísajna chitso. Tikoaa tsafáijtakò chitso xi i'nga. ³⁷ K'e nga jye tijnajjin nandá, j'ii jngod tjoxkón xi taxkí komà-né; kiskimii'nga nandá koa jè chitso jye kitseè nandá. ³⁸ Jesús yaá kjinafé tàts'en chitso. Kijnanguisko jngod nikje nguisko. K'eé kisikjaá-la, kitsò-la:

—Maestro, ¿a mitsà ti'yi nga titsabixònguindá-ná.

³⁹ Jesús k'eé tsasitjen, tsohótiko jè tjo; kitsò-la ndáchikon:

—Jyò tijni.

Nitòon kisijyò-ne tjo; kjondaàya-ne. ⁴⁰ Jesús kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la:

—¿Mé-ne tsakjoòn-nò? ¿A mitsà mokjein-nò it'aà ts'an?

⁴¹ Jhà xita xi kota'yàt'aà-la ndaa jchán kitsakjòn. Xki xi ján kjònangui-la xikjín, tsò-la:

—¿Yá xita-ne jè skanda jè tjo kò ndáchikon síki-tasòn-la?

Xita Gerasa xi kjin inima ch'o-la neif tjiin inima-la

(Mateo 8:28-34; Lucas 8:26-39)

5 Jesús kò xita xi kota'yàt'aà-la ijchò ján xijngoaà ndáchikon ya nangui-la xita Gadareno. ² K'e nga itjojen chitso Jesús ijchò kasit'aà jngod-la xita xi inima ch'o-la neif tjiin inima-la. Jè xita jè yaá itjo-ne itsjó ngajo mik'en. ³ Xita jè yaá bijnaya ya itsjó ngajo mik'en. Mi ya xi ma bit'aà'nó nas'in na'nó kichá cadena. ⁴ Kjin k'a okis'iin-kò nga tsibit'aà'nó ndsokò kò tsja na'nó kichá cadena. Niyá xi chikjoa-la nga kisi'nchré; otejtso xó cadena. ⁵ Kò naxrjein kò nitjen yaá ojmeèsòn nindoò nánda tjin itsjó ngajo-la mik'en. Kjindáya tsò kjindáya ská nga kjaán kò yijo-la; 'beé-la ndajo yijo-la. ⁶ K'e nga kijtseè nga kjin tinchrobá Jesús, tsan-gachikon. Kii kasit'aà chraña-la, tsasèn-xkó'nchit'aà-la. ⁷ 'Nó kiichja, kitsò:

—¿Mé xi tjin-lè kò 'an, Jesús, Ki'ndi-la Nainá xi 'nó 'nga tjna? Bitsi'bà-lè nga nguixkò Nainá, kii ya-toòn-ná.

⁸ Koif k'oas'in kiichja-ne nga jè Jesús kitsò-la:

—Ngaji inima ch'o-la neif, titjojin inima-la xita jè.

⁹ Jesús kiskònangui-la. Kitsò-la:

—¿Kó 'mi-lè?

Jè kitsò:

—Legión 'mi-na, koif-né nga kjin jchán ma-najen.

¹⁰ Jhà inima ch'o-la neif, 'nó tsibitsi'ba-la Jesús nga mi it'aà xin skini ya i'nde jè. ¹¹ Kò ya chraña it'aà nindoò, kjin chingá nchikjèn-jno. ¹² Jhà inima ch'o-la neif tsibitsi'ba-la Jesús. Kitsò-la:

—Yaá tikasén-nájen nánda tjin chingá; yaá kitjás'en-jin-jen yijo-la.

¹³ Jesús kitsjaà'nde-la; jhà inima ch'o-la neif itjojin inima-la xita jè; ikjoàn jahas'en-jin yijo-la chingá. Ma-la tsà jò jmii jhà chingá xi tsanga; tsatikjajen-jno ya naxi skanda ijin ndáchikon, yaá k'en yije ijin ndáchikon.

¹⁴ Jhà xita xi ko'ndà chingá, tsanga. Kii kénajmí-la xita naxandá kò xita rancho jè kjoa xi komà. Jhà xita naxandá ijchò katsejen-la kjoa xi komà. ¹⁵ Kjin xita ijchò nánda tjna Jesús, kijtseè jè xita xi inima ch'o-la neif tjiin inima-la nga sa itjòn. Jyò tjna. Íkjá-ne nikje-la. Ndaa tjin-ne kjohitsjeen-la. Xita xi ijchò, ta kitsakjòn-la.

¹⁶ Jhà xita xi kijtseè koni s'in komà'in jè xita xi inima ch'o-la neif tjiin inima-la nga kjondaà-ne kò chingá xi tsatikjá, tsibénojmí-la jhà xita xi ijchò xi mikii kijtseè.

¹⁷ Jhà xita xi ijchò tsibitsi'ba-la Jesús nga xin i'nde kàtji.

ch'o-la neí tsachrjekàjiin iníma-la xita, tikoá kjin xita kisindaà-ne xi xk'én nga kiskaàjno-la asiti.

K'e nga k'en Juan xi kis'iin bautizar xita

(Mateo 14:1-12; Lucas 9:7-9)

¹⁴ Jè Herodes xi xita xá ítjòn tíjna, kii'nchré ít'aà ts'e Jesús nga jye xki xi ján naxandá kina'yà-la. Tjín xita xi kitsò:

—Jè Juan xi kis'iin bautizar xita, jyeé jaáya-la. K'oaá ma-ne nga tjín-la nga'ño nga ma-la s'ín kjoákon xi ndaà tjín.

¹⁵ Tjín xita xi kitsò:

—Jè Elías.

Tikoá tjín xi kitsò:

—Jngoò xita xi kiichja ngajo-la Nainá kjòtseeé.

¹⁶ Jè Herodes, k'e nga kii'nchré kitsò-né:

—Jè Juan xi jaáya-la xi 'an tsatesian skò.

¹⁷ Nga isa kjòtseeé, Herodes kisikasén xita nga kit-sobà'ño Juan nga kiskinis'en ndayá, koi kjoa-la ts'e chjoón Herodías xi chjoón-la Felipe nga jè Herodes chixàn-kò xi chjoón-la 'ndse. ¹⁸ Nga jè Juan xi kis'iin ba-utizar xita, kjin k'a okitsò-la Herodes:

—Mikiì tjii'nde-lè nga jì tijnakoi chjoón-la 'ndsi.

¹⁹ Jè chjoón Herodías, kòjtikeè Juan, mejèn-la nga sijk'en tanga mikii ma xi síko. ²⁰ Nga jè Herodes, beèxkón Juan kò síkinda-ne nga jye tjiiin-la nga xita kixi-né kò xita tsjeè-né. Herodes k'e nga chjako Juan, matsjaá-la nga 'nchré-la, tanga mikii beè mé xi s'jin, a sijkitasòn-né, a xi majin. ²¹ Ijchò jngoò naxhrjein xi ndaà ts'e chjoón Herodías k'e nga tsachrje s'eí-la jè Herodes jè naxhrjein nga kits'iin. Ijchò xita-la xitaxá ítjòn, kò xita skò-la soldado, kò xita nchiná xi tjín kóhokji Galilea nga tsakjèn-kò Herodes. ²² Tikoá ijchò tsòti-la Herodías, jahas'en ni'ya; kitè. Jè Herodes kò xita xi títsajna, ndaà jchán kisaseèn-la koni s'ín kitè jè tsòti. Herodes, xi xita xá ítjòn tíjna, kitsò-la:

—Tijé-ná mé xi mejèn-lè, tsjaà-lè.

²³ K'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba nga tsjá yije-la nita mé xi mejèn-la nas'ín osen nangui xi jè otixoma-la. ²⁴ Jè tsòti, itjo ni'ya, kiskònangui-la nea-la. Kitsò-la:

—¿Mé xi siijé-la?

Jè nea-la. Kitsò:

—Tijé-la skò Juan xi s'ín bautizar xita.

²⁵ Jè tsòti, nitoón jahas'en ijngoò k'a ni'ya ñanda tíjna xitaxá ítjòn. Kitsò-la:

—I'ndeí mejèn-na nga niton tjii-ná skò Juan xi s'ín ba-utizar xita; tinaya-ná chrobate.

²⁶ Jè Herodes, xi xitaxá ítjòn tíjna, 'ño kjòba-la k'e nga kii'nchré-la jè tsòti. Tanga koií kjoa-la nga jye kitsjaà-la 'én-la nga nguixkon xita xi títsajna s'eí, kjo'ño kisiki-tasòn-la. ²⁷ Jè Herodes, tik'eé-ne kisikasén jngoò solda-do, kitsjaà okixi nga kàtjanchrohóko skò Juan. ²⁸ Jè soldado kii ján ndayá nga tsatesin Juan; ikjoàn j'iiko skò Juan; tjíya-la chrobá nga kitsjaà-la jè tsòti; kò jè tsòti kisíngatsja nea-la.

²⁹ K'e nga kii'nchré xita xi kota'yàt'aà-la Juan nga jye k'en, kiikjaá yijo-la nga kiskinis'en-ngui jngoò ngajo ít-sjó-la mik'en.

Jè kjoákon xi kis'iin Jesús nga 'òn jmiì xita kisikjèn

(Mateo 14:13-21; Lucas 9:10-17; Juan 6:1-14)

³⁰ K'e nga j'ii ijngoò k'a-ne jña xita xi tsibixáya-la Jesús, tsibénojmi ngats'ii kjoá xi kis'iin kò xi tsakóya ñanda kii. ³¹ Jesús kitsò-la:

—Nchrobá. Tíkjaán nga sikjáya í'ñoá jngoò i'nde ít'aà xìn.

Koií k'oa kitsò-la nga kjin jchán ma xita, koá tjín bi-jchó, koá tjín nchrobá-ne. Jesús kò xita xi tsibixáya-la skanda mì tì kii ma'a-la nga kjèn. ³² Tsibitsajna chitso nga ta jña kii jngoò i'nde ít'aà xìn ñanda tsjin xita.

³³ Tanga kjin xita kijtsee k'e nga kii. Kijtseeèkon nga jè Jesús. Ikjoàn kiitjngui-la ngats'ii xita naxandá xi ya chrañat'aà-la nga kii-ne ndsoko; skanda isa ítjòn ijchò jña xita koi. ³⁴ Jesús, k'e nga itjojen chitso, kijtseeé nga 'ño kjin ma xita xi títsajna; kjòhimakeè-né. K'oaá ngaya-la koni jña orrè xi tsjin-la paxtò xi ko'ndà. Ikjoàn tsibits'iaako nga kjin 'én tsibénojmi-la. ³⁵ K'e nga jye 'ño kjòhoxòn, jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús ijchò kin-chat'aà-la, kitsò-la:

—Jyeé kjòhoxòn, jè i'nde jè, ít'aà xìn-né, nímé tjín.

³⁶ Kot'in-la jña xita kàtji-ne nga kàtatse tsojmi xi skine ya naxandá kò tsà jña ni'ya ñanda nga chrañat'aà.

³⁷ Kiichja Jesús, kitsò-la:

—Tjii-la jño xi kokjen xita koi.

Kitsò jña xita:

—¿A mejèn-lè nga konguí kindaà-jen inchrájin koni tjín síkijne xita nga jò sindò naxhrjein síxá?

³⁸ Kitsò Jesús:

—Chítsejèn-là kó tjín ma inchrájin-nò.

K'e nga kijtseeé kó tjín ma-ne, kitsò-la:

—'Òn ma inchrájin kò jò ma tìn.

³⁹ K'eé kitsjaà okixi Jesús nga kàtitsajnajtín jña xita ya jjiin ijña ñanda sasè choòn. ⁴⁰ Íjngó sindò tsibit-sajnajtín-ne jña xita; kò tjín ñanda icháte icháte tsibit-sajnajtín-ne. ⁴¹ Jesús kiskoé jña inchrájin xi 'òn ma-ne kò jña tìn xi jò ma-ne; ikjoàn kiskootsejèn ngajmi; kits-jaà-la kjondaà Nainá; ikjoàn kisixkoaya inchrájin; k'eé kitsjaà-la jña xita xi kota'yàt'aà-la nga kiska'bí-la ngats'ii xita kjin xi títsajna. Tikoá kisijòya tìn xi jò ma-ne. Kitsjaà-la ngats'ii xita. ⁴² Tsakjèn yije kóhotjín xi-tá kó nga kjòskii. ⁴³ K'eé tsibixkó-ne inchrájin kò tìn xi kjòxkoaya jña xi tsiningui-ne; ngui tejò nisiyá komà. ⁴⁴ Jña xita xi tsakjèn, 'òn jmiì ma-ne xi xita x'in.

K'e nga jè Jesús tsajmeèsòn ndáchikon

(Mateo 14:22-27; Juan 6:16-21)

⁴⁵ Nga komà jskan, Jesús kisikas'en xita xi kota'yàt'aà-la ya iya chitso mé-ne nga isa ítjòn kijchò-ne ján naxandá Betsaida ya xijngoà ndáchikon; koá jè Jesús k'eé tísfihaxat'aà xita xi kjin ma-ne nga jye nchifi-ne.

⁴⁶ K'e nga jye kisihixat'aà xita, Jesús kiimijin-jno jngoò nindoò nga kii kiichjat'aà-la Nainá. ⁴⁷ K'e nga jye kòjñò, jè chitso, jyeé ya síjna jngoò osen ndáchikon. Jesús, nga tajngoò tsibíjnat'aà nangui, ⁴⁸ kijtseeé chitso nga mikii ma fi. Nga jè tjo bíchjoà ikon-la. K'e nga tajñòya

isa, Jesús kiitjingui-la xita xi kota'yat'aà-la nga kii-ne ndsoko ya isòn nandá. Tanga k'oaá kis'iin koni tsà mejèn-la nga kjoj itjòn-la chitso. ⁴⁹ Jñà xita xi kota'yat'aà-la, k'e nga kijtsee nga tífisòn nandá, k'oaá s'ín kisikitsjeèn, kitsò, tsà inima ch'o-né; kiskindàya xkón ⁵⁰ nga kitsakjòn-la k'e nga kijtsee kóhotjín. Tanga Jesús nitoón kiichja-la, kitsò-la:

—'Nó t'è-là takòn, kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná.

⁵¹ K'e nga jahas'en chitso Jesús, nitoón kisijyò-ne tjo. Tà k'oaá komà-la jñà xita xi kota'yat'aà-la, ⁵² nga k'j'èè k'ndaà fahas'en-jiiin-la jè kjojkón xi kis'iin Jesús ts'è inchrajín, koi-né nga tájaajiiin tjin inima-la.

K'e nga jè Jesús kisindaà-ne xita xk'én ján Genesaret
(Mateo 14:34-36)

⁵³ K'e nga jye tsatojiin ndáchikon, ijchò ján nangui Genesaret; yaá tsibit'aà'ño chitso-la ya indii ndáchikon. ⁵⁴ K'e nga tsitajen yije chitso, jñà xita xi ya títajna, nitoón kijtseeèkxon nga jè Jesús. ⁵⁵ Tikoaa nitoón kii kóhokji nga jngoò itjandii i'nde jè. Ikjoàn tsibits'ia xita nga j'iiko-la ngats'ii xita xi xk'én; kjisòn-la nàchan-ya ya i'nde ñánda nga 'nchré xita nga bijchó Jesús. ⁵⁶ Nita ñánda naxandá nga jahas'en Jesús, tsà naxandá jto-bá-né, naxandá ii-né, inchiya-né, kò tsà rancho-né, jñà xita yaá sikáyijò jñà xita xi xk'én ya jngohosen ndiyá; ikjoàn bits'iba-la nas'ín tà jè itjòn nikje-la tsobà'ño nga kátandaà-ne. Ngats'ii xita xi kitsobà'ño nikje-la kjòn-daà yijee-ne.

Kjoa xi síkits'ón xita
(Mateo 15:1-20)

7 Ijchò xita fariseo kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés xi j'iin-ne naxandá Jerusalén. Yaá ijchòtjingui-la ñánda tijná Jesús. ² Jñà xita koi, kijtsee i'nga xita xi kota'yat'aà-la Jesús nga kjèn tjéko tsja nga mikii onijno; kitsò-la xikjín [nga mikii nchisikitasòn koni s'ín tjin kjotixoma ts'e xita judío xi xkón tjin]. ³ Nga jñà xita fariseo kò ngats'ii xita judío, k'oaá s'ín síkitasòn koni s'ín tjin kjotixoma-la xita jchínga; tsà mi ngui ndaà konijno tsja, mikii kokjen. ⁴ Tikoaa k'e nga f'iin-ne nditsin, itjòn onijno tsja, k'èè kjèn; tjin-isa-la kjotixoma xi k'jeif koni oniya chitsín-la, tijí-la, kò chitsín kichá-la kò nàchan-la. ⁵ Koi kjoa-la jñà xita fariseo kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kiskò-nangui-la Jesús, kitsò-la:

—¿Mé-ne mikii síkitasòn-ne xita xi kota'yat'aà-lè, koni s'ín tjin kjotixoma-la xita jchínga nga ta k'oaá s'ín kjèn tjéko tsja?

⁶ Jesús kitsò-la:

—Koni s'ín kiskii Isaías, xita xi kiichja ngajo-la Nainá, ndaà kiichja it'aà tsajòn, jñò, xita xi jò ma isén-nò, k'e nga kitsò:

Jñà xita koi,
beèkkón-na xi tà 'én chja,
tanga jñà inima-la kjiin títajna;

⁷ Nimé chjí-la nga beèkkón-na,
nga kjotixoma-la xitaá okóya koni tsà kjotixoma-la Nainá.

⁸ Jñò, nikijna-nò xi ngui kjotixoma-la Nainá, kò jè onguítjingui-la kjotixoma-la xita jchínga-nò nga oniya tijí-nò, chitsín-nò; kjin skaya kjotixoma tjin-nò koni s'ín 'nè.

⁹ Kitsò-isa Jesús:

—Jñò, nachrjekàngui-nò xi ngui kjotixoma-la Nainá, jè níkitasòn kjotixoma-la xita jchínga-nò. ¹⁰ Moisés k'oaá kitsò: "Jchaxkoín na'èn-lè kò nea-lè." K'oaá tì kitsò: "Jè xi chjajno-la na'èn-la kò nea-la, tjinè-la nga s'ik'en." ¹¹ Tanga jñò bixón-nó: "Jngoò xita, ma kitsò-la na'èn-la, o nea-la: Mikii koma siichjít'aà-lè; ngats'ii tsojmi xi tjin-na, Corbán-né." ("Én xi tsò Corbán, 'én Hebreo-né; tsòyaá-ne: jè Nainá jyeé kitsjaà yije-la.) ¹² Bixón-nó nga mi tì kii tji'nde-la nga kosiko na'èn-la, o nea-la. ¹³ Jñò, nachrjekàngui-nò 'én-la Nainá nga nika-toya-la xinguiò kjotixoma-la xita jchínga-nò. Kjin skaya kjotixoma tjin-isa-nò xi k'oaá s'ín 'nè.

¹⁴ Jesús, k'èè kiichja-la ngats'ii xita, kitsò-la:

—Ngats'ioò, tjiná'yaà kò ndaà kàtachiya-né. ¹⁵ Nimé tjin xi fahas'en-jiiin yijo-la xita xi síkits'ón. Jè-né xi inima-la xita bitjojiin-ne, xi síkits'ón. ¹⁶ Ndaà tjiná'yaà koni xan-nò!

¹⁷ Jesús itjokajiiin-la xita; kii, jahas'en jngoò ni'ya; ikjoàn jñà xita xi kota'yat'aà-la kiskònangui-la kó tsòya-ne jè kjoa mangásòn xi tsibénojmi. ¹⁸ Kitsò Jesús:

—¿Jñò, a tikoaa mikii machiya-nò kó tsòya-ne? ¿A mi fiya-nò ngats'ii tsojmi xi fahas'en-jiiin yijo-la xita mikii síkits'ón ¹⁹ nga mitsà inima-la fahas'en-jiiin? Yaá fahas'en indso'ba, ikjoàn bitjo-ne k'e nga fi kítajna ján baño.

Jesús kitsòyaá-ne: Ngats'ii tsojmi xi ma chine, tsjeè-né; mikii síkits'ón inima-la xita. ²⁰ Kitsò-isa Jesús:

—Jè kjohitsjeèn xi bitjojiin inima-la xita, jè xi síkits'ón. ²¹ Koi-né nga inima-la xita nchrobájiin, jñà kjohitsjeèn xi ch'o tsò, koni jè kjoa chijngui ts'e xita xi jye chixàn kò xi k'j'èè bixan jèn, kò xi xita sík'en, ²² kò kjoa chijé, kò kjoa tse mejèn, kò kjoa ts'en, kò kjoa konàchan, kò kjoa ts'e xi otonè-la kjoa ts'e yijo-ná, kò kjoaxitakòn, kò kjoa 'on takòn, kò kjoa 'nga ikon, kò kjoa 'én ndiso, kò kjoa tònò xi mitsà itjòn níkitjeèn. ²³ Ngats'ii kjoa koi xi inima-la xita bitjokajiiin-ne, koi xi síkits'ón xita.

Mé xi komàt'in chjoón xi xin nangui-la nga kòkjeifin-la it'aà ts'e Jesús
(Mateo 15:21-28)

²⁴ Kii Jesús ján naxandá Tiro kò Sidón. K'e nga ijchò ya, jahas'en jngoò ni'ya; mejèn-la nga mi yá xita xi soe, tanga mikii komà tsibijna'ma. ²⁵ Nitoón kii'nchré jngoò chjoón xi inima ch'o-la neif tjiin inima-la tsòti-la. Kii ñánda tijná Jesús nga tsasixkó'nchit'aà-la; ²⁶ tsibits'iba-la nga kochrjekajiiin jè inima ch'o xi tjiin inima-la tsòti. Jè chjoón, yaá i'nde-la ñánda 'mì Sirofencia; 'én griego chja. ²⁷ Jesús kitsò-la:

—Tjiin'nde-la jñà kàtakjèn itjòn xi ixti ma. Mikii ndaà tjin tsà chjaà'an-la niño jñà ixti, ikjoàn k'oi-lá ndí nañá.

²⁸ Jè chjoón kitsò:

—Ndaà tjin Na'èn; tanga jñà ndí nañá kineé xi-la tsojmi xi bixongui imixa xi síkatsjoò ixti.

²⁹ K'ée kitsò Jesús:

—Ndaà kinokjoì. T'in-ne ni'ya-lè. Jè inìma ch'o-là neif, jye itjokàjiin-ne inìma-là tsòti-lè.

³⁰ K'è nga ijchò-ne ni'ya-là, jè chjoón, jè tsòti-là, yaá kijnasòn nàchan; tanga jye itjokàjiin-ne inìma-là jè inìma ch'o-là neif.

K'è nga jè Jesús kisindaà jngoò-ne xitá jtayaà kò xi skí'in

³¹ Jesús kii-ne ya i'nde ts'e Tiro; jahatojiin i'nde Sidón, tìkoà jahatojiin nangui xi 'mì Decápolis, ijchò-ne ya ndáchikon ts'e Galilea. ³² Yaá ijchòko jngoò xitá xi jtayaà kò skí'in, tsibítsi'ba-là Jesús nga kòt'aà-là tsja jè xitá jè. ³³ Jesús, it'aà xìn kiiko ñánda tsjin xitá, k'ée jahas'en jnótsja ya líká-là, kò ndánachrá-là kiskaajno nìjen-là. ³⁴ Jesús kiskoòtsejèn ngajmii; ikjoàn jaátse-là, kitsò:

—¡Efata! —tsò-ne 'én jè: ¡Kàtatá'á!

³⁵ Nìtoón kitáx'a-ne líká-là xitá jè, tìkoáá ndaà komà kiichja-ne. ³⁶ Jesús kitsò-là jñà xitá:

—Kì yá xitá xi bènojmi-là.

Tanga k'è nga 'ño tsibít'in-là Jesús nga mì yá xitá keènojmi-là, tanga jñà xitá isaá ndaà kiskinìsòn 'én.

³⁷ Jñà xitá xi kii'nchré, ta kjoàkón-là, kitsò:

—Ndaà s'ín yije. Síndaà-ne xitá xi jtayaà kò xi mikii ma chja.

Jè kjoàkón xi kis'iin Jesús nga ñijòn jmiì xitá kisikjèn
(Mateo 15:32-39)

8 Ijngoò nàchrjein nga kjìn jchán xitá kjòxkóya koà tsjin tsojmi xi kine, Jesús kiichja-là xitá-là xi kòta'yàt'aà-là, kitsò-là:

² —Jñà xitá koi, mahimakeè-ná. Jyee kò jàn nàchrjein tjin-là nga títsajnakò-na koà njímé tjin tsojmi xi kine.

³ Tsà tà kòs'ín siikasén chjan-na ni'ya-là yaá kohindaaya ndiyá nga tjin xi kjiiin inchrobà-ne.

⁴ Kitsò xitá xi kòta'yàt'aà-là Jesús:

—¿Kòs'ín sikjèn xitá koi jngoò i'nde it'aà xìn ñánda njímé tjin?

⁵ Jesús kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿Kó tjin ma inchrájin xi tíyijò-nò?

Kitsò jñà xitá xi kòta'yàt'aà-là:

—Itoò ma-ne.

⁶ K'ée kitsò Jesús:

—Koàtin-là kàtitsajnat'aà nangui jñà xitá.

Jesús kiskoé inchrájin xi itoò ma-ne; kitsjaà-là kjoàda Nainá ikjoàn kisixkoaya; k'ée kjòngatsja jñà xitá xi kòta'yàt'aà-là mé-ne nga kiska'bí-là jñà xitá xi kjìn ma-ne. ⁷ Tìkoáá tíyijò chiba-là tìn jtoá. Jesús kisichikon-t'in; ikjoàn kitsò-là xitá xi kòta'yàt'aà-là:

—Tìka'bió.

⁸ Tsakjèn yije xitá kóhotjín skanda kó nga kjòskii; k'è nga tsibíxkó-ne jñà xi kjòxkoaya nga tsiningui-ne, ngui itoò nìsiyá koma. ⁹ Jñà xitá xi tsakjèn, kjomeè ñijòn jmiì ma-ne. Jesús, ikjoàn kisihiat'aà-ne jñà xitá; ¹⁰ ikjoàn jahas'en chitso kò xitá xi kòta'yàt'aà-là. Yaá kii i'nde ñánda 'mì Dalmanuta.

K'è nga jñà xitá fariseo jngoò seña kisijé xi jeya tjin
(Mateo 16:1-4; Lucas 12:54-56)

¹¹ Ijchò xitá fariseo, tsibíts'ia nga tsajoókjoò-kò Jesús. Kisijé jngoò-là seña xi jeya tjin xi it'aà ts'e Nainá nchrobà-ne nga mejèn-là skoé tsà kixi kjoà nga Nainá kisikasén. ¹² Jesús 'ño jaátse-là, kitsò:

—Jñà xitá koi, ¿mé-ne seña xi jeya tjin síjé-ne? Xi ngui okixi, k'oaá xan-nò, nijngoò seña jchaa.

¹³ Yaá kisikítsajna xitá koi; jahas'en ijngoò k'a-ne chitso; kii ján xijngoàà ndáchikon.

Na'yo san-là xitá fariseo
(Mateo 16:5-12)

¹⁴ Jñà xitá xi kòta'yàt'aà-là Jesús, k'è nga kii, kijchàajiin-là mikii ts'a inchrájin. Tà jngoò ma inchrájin xi kijnaya-là chitso. ¹⁵ Jesús kitsò-là:

—Chitsejèn-là koà tìkindaa yijo-nò it'aà ts'e na'yo san-là xitá fariseo kò ts'e Herodes.

¹⁶ Jñà xitá xi kòta'yàt'aà-là Jesús tsohóko xíkjin, kitsò-là:

—Koií k'oa tsò-ná nga mikii kich'á inchrájin.

¹⁷ Jesús kisijiin-là koni s'ín nchijoó, k'ée kitsò-là:

—¿Mé-ne kòbixón-nò nga tsjin-nò inchrájin? ¿A kj'eè fiya-nò? ¿A mì machiya-nò? ¿A tsí 'ño tájaajiin tjin inima-nò? ¹⁸ Tjin xkòon, ¿mé-ne mikii tsejèn-nò? Tjin líká-nò, ¿mé-ne mikii na'yà-nò? ¿A mì bítsjeèn-nò ¹⁹ k'è kiska'biá inchrájin xi 'òn ma-ne koà 'òn jmiì xitá tsakjèn? ¿Kó tjin nìsiyá tsiningui-ne xi tsibíxkó-isa?

Kitsò jñà xitá:

—Tejò nìsiyá komà.

²⁰ —K'è nga kiska'biá jñà inchrájin xi itoò ma-ne, koà ñijòn jmiì xitá tsakjèn, ¿kó tjin nìsiyá tsiningui-ne xi tsibíxkó-isa?

Kitsò jñà xitá:

—Itoò nìsiyá komà.

²¹ K'ée kitsò-là:

—¿A tà kó kj'eè machiya-nò?

K'è nga jè Jesús kisindaà jngoò-ne xitá xi mikii tsejèn-là

²² Jesús ijchò ján naxandá Betsaida; ya ijchòko jngoò-là xitá xi mikii tsejèn-là. Tsibítsi'ba-là nga kàtát'aà-là tsja jñà xkòon. ²³ Jesús kitsobà'ño tsja jè xitá xi mikii tsejèn-là. Ikjoàn tsachrekàjiin naxandá, tsibíchrángui xkòon, ikjoàn tsohósòn-là tsja. K'ée kiskònangui-là a tsejèn chiba-là. ²⁴ Jè xitá xi mikii tsejèn-là kiskoòtsejèn, kitsò:

—Jye be xitá tanga k'oaá ma-nà ta koni kjoàn yá kjoàn nga tjíma.

²⁵ Jesús, ijngoò k'a tsohót'aà-là tsja jñà xkòon. Kitsò-là nga ndaà kàtakotsejèn, nìtoón kjòndaà-ne. Ndaà kijtseè yije-ne. ²⁶ Jesús kisikasén-ne ni'ya-là xitá jè, kitsò-là:

—Kì yá bitjaàs'en-jiin naxandá, kì yá xitá xi bènojmi-là.

K'è nga jè Pedro tsibénojmíya nga Jesús, jé xi Cristo
(Mateo 16:13-20; Lucas 9:18-21)

²⁷ Itjo Jesús kò xitá xi kota'yàt'aà-là, kiì yà naxandá jtobá xi chja-ne Cesarea ts'e Filipino. K'è nga tíjmaya ndiyá, Jesús kiskòngangui-là xitá xi kota'yàt'aà-là, kitsò-là:

—¿Kó tsò jñà xitá? ¿Yá-ná 'an?

²⁸ Kitsò jñà xitá xi kota'yàt'aà-là:

—Tjín xi tsò: “Jé Juan xi kis'iin bautizar xitá.” Tjín xi tsò: “Jé Elías.” Tjikoáá tjín xi tsò: “Jngòò xitá xi kiichja ngajo-là Nainá.”

²⁹ Jesús kiskòngangui-là jñá xitá xi kota'yàt'aà-là; kitsò-là:

—¿Jñò kó bixón? ¿Yá-ná 'an?

Kiichja Pedro, kitsò:

—Ji-né xi Cristo [xi xó kisikasén-lè Nainá].

³⁰ Tanga jè Jesús kitsò-là:

—Kì yá xitá xi bènojmí-là xi it'aà ts'an.

K'è nga jè Jesús tsibénojmíya kjoa biyaà-là
(Mateo 16:21-28; Lucas 9:22-27)

³¹ Tsibíts'ia Jesús nga tsakóya-là xitá xi kota'yàt'aà-là, kitsò-là:

—An xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, tse kjo'in siikjiaán; kochrjengui-na jñà xitá jchínga, kò jñà xitá skò-là nò'miì, kò xitá xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés. Sjik'eén-na tanga k'è nga kijchò jàn naxhrjein kjoáya-na.

³² Jesús nguì ndaà tsibénojmí kjoa xi komàt'in. Jé Pedro kiichjat'aaxin-là Jesús nga mikii ndaà tjín koni tsò.

³³ Tanga Jesús, kisikáfaya, kiskoòtsejèn-là xitá xi kota'yàt'aà-là, tshóhókò Pedro. Kitsò-là:

—Tisít'aaxin-ná ji xitá neíí. Nga ji, mìtsà k'oas'ín nikít-sjiin koni s'ín tjín kjohítsjeèn-là Nainá. Ngaji tà k'oas'ín nikítsjiin koni s'ín tjín kjohítsjeèn-là xitá.

³⁴ Jesús kiichja-là xitá xi kota'yàt'aà-là kò xitá xi tjingui-là. Kitsò-là:

—Tsà yá xi mejèn-là nga xitá ts'an koma, kàtat-sjeiin-takòn mé xi mejèn-là yijo-là; koni jngòò xitá xi 'yajen krò-là, kàtijnandaà nga sjikjeiín kjo'in xi kjoa ts'an; ndaà kàtjit'aà-na. ³⁵ Nga nitá yá xitá xi mejèn-là kochrjetji yijo-là nga njímé kjo'in sakò-là, tà saá sjichija-né kò kjo'in kíjnajiin; tanga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-là xi kjoa ts'an kò kjoa ts'e 'én ndaà-là Nainá, jè-né xi kitjokàjiin kjo'in nga it'aà ts'an ndaà kíjna. ³⁶ ¿Mé xi sjikijne xitá nas'ín tjoé yije-là isò'nde tsà sjichja inima-là? Njmé. ³⁷ ¿A koma kojichjí kjoabiyaà jngòò xitá xi majin-là nga kiyá? Majin. ³⁸ Tsà tjín i'nga xitá xi kòsobà-là it'aà ts'an kò it'aà ts'e 'én-na yà nguixkon xitá jé xi tjín, tjikoáá 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, kòsobà-na it'aà ts'e k'è nga kjoikooa ijngòò k'a kjoajeya-là Nà'èn-na kò àkjalè tsjeè-là Nainá.

⁹ Jesús kitsò-isa:

—Okixíí xi xan-nò, títsajnajiin i'nga xitá ijndé xi mikii kiyá skanda k'è nga skoe kó s'ín otíxoma Nainá nga kjoikoo nga'fó-là.

K'è nga jè Jesús jahatjìya í'ño isén-là kóhokji yijo-là
(Mateo 17:1-13; Lucas 9:28-36)

² Nga komà joòn naxhrjein, Jesús kiimijìn-jno jngòò nindoò xi 'nga kji; tà jñà kiikò Pedro, Jacobo kò Juan. K'è nga ijchò i'nde jè, Jesús, jahatjìya í'ño isén-là nga nguixkon jñà xitá koi. ³ Jè nikje-là 'ño kjòchroba, tsí ote ni'ín né. Tsjìn xitá nga tjítsa isò'nde xi ma-là ts'iin nikje koni s'ín kjòchroba. ⁴ Tjikoáá kijtseè jè Elías kò Moisés nga nchijoókjoò kò Jesús. ⁵ Jè Pedro kitsò-là Jesús:

—Maestro, ndaà tjín nga i títsajnaá. Jàn ni'ya xkòjndà kíndaà-jen. Jngòò tsiji, jngòò ts'e Moisés, jè xi ijngòò ts'e Elías.

⁶ Jè Pedro tà k'oáá kitsò. Mì tì kì beè-ne kó s'ín kiichja nga 'ño kitsakjòn xitá koi. ⁷ K'èé j'ii jngòò 'nguién-là ifi xi tsibí'ma xitá koi; yáá ijiin ifi kina'yà jngòò-là 'én xi kitsò:

—Jè jèè xi ki'ndí-na xi 'ño matsjake. Jè tìná'ya-là.

⁸ Tj'è-ne kiskoòtsejèn xitá koi. Mì tì yá tjín-ne. Tà jè tajngòò Jesús síjna.

⁹ K'è nga inchrobàjen-t'aà-ne nindoò, Jesús kitsò-là xitá xi kota'yàt'aà-là:

—Kì yá xitá xi bènojmí-là jè kjoa xi kà'yaà; skanda k'èé tènnojmí-là k'è nga kjoáya-na it'aà ts'e kjoabiyaà 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na.

¹⁰ Jñà xitá xi kota'yàt'aà-là tsibí'ma jè kjoa jè, sakoáá tsajoóya-ne kó tsò-ne xi tsò-là kjoáya-là. ¹¹ Kiskòngangui-là Jesús. Kitsò-là:

—¿Mé-ne kòtsò-ne jñà xitá xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés nga jè Elías kjoíí íjtòn?

¹² Jesús kitsò-là:

—Okixíí né. Jè kjoíí íjtòn Elías, jè kojindaàjiin yije kjoa. ¿Koa mé-ne kòtsò-ne Xojon-là Nainá nga 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, tseé kjo'in siikjiaán, toòn skoe-na xitá? ¹³ Tanga 'an, k'oáá xán-nò, jè Elías jyeé j'ii. Jñà xitá k'oáá s'ín kisikò koni s'ín mejèn-là. Tanga k'oáá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga k'oáá s'ín komat'in.

K'è nga jè Jesús kisindaà jngòò-ne ti xi inima ch'o-là neíí tjíin inima-là

(Mateo 17:14-21; Lucas 9:37-43)

¹⁴ Jesús k'è nga ijchò-ne ñánda títsajna xitá xi kota'yàt'aà-là xi i'nga, kijtseè nga kjin jchán ma xitá xi títsajna. Yáá títsajnajiin i'nga xitá xi okóya kjotíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés, 'ño nchijoóya-ne. ¹⁵ Jñà xitá k'è nga kijtseè nga ijchò Jesús, tà k'oáá koma-là. Kii yije kóhótjín nga kisihixat'aà. ¹⁶ Jesús kiskòngangui-là, kitsò-là:

—¿Mé xi kò ta ndaà chibàya-nò?

¹⁷ K'èé kiichja jngòò xitá xi yá tíjnajiin. Kitsò:

—Maestro, jè ki'ndí-na kòf'iiko-lè. Inima ch'o-là neíí tjíin inima-là; mikii ma chja. ¹⁸ Niton ñánda tíjna k'è nga tsobà'fó, majndoòt'aà nangui kò ochrje ndáxó tso'ba, síjts'iin ni'ño, ikjoàn síjna tsjó. Koi tsijé-là xitá xi kota'yàt'aà-lè nga kàtachrjekàjiin inima-là jè inima ch'o-là neíí tanga mikii bitjokàjiin-là.

¹⁹ Kiichja Jesús, kitsò:

—Jñò, xit̃a xi mikii mokjeiin-nò it'aà ts'an. ¿Skanda mé nàchrjein kótijnako-nò? ¿Mé nàchrjein ska-na kjoa-nò? Nchrohóko-ná jè ti ijndé.

²⁰ K'ée kiiko jè ti ya nguixkon Jesús; jè inima ch'o-la neijí, k'è nga kijtsee Jesús, ijngoò k'a k'en xín ti. K'è nga kiskaat'aà nangui tsangáyà'nde koa itjo ndáxo tso'ba.

²¹ Jesús kiskònangui-la nà'èn-la, kitsò-la:

—¿A kjòtsee oma-la ti-lè?

Jè nà'èn-la kitsò:

—Tik'e-ne nga sa ndí ti jtobá kji. ²² Jè inima ch'o-la neijí kò kjin jchán k'a síkatjen-jiin ni'ín ko síkatjen-jiin nandá nga mejèn-la sík'en. Tsà koma-lè mé xi sikoji, jchahimatakòn-nájen ko tichját'aà-nájen.

²³ Jesús kitsò-la:

—¿Kó si tsà koma-lè? Ma yije-né nit̃a mé kjoa-ne jè xi mokjeiin-la.

²⁴ Nit̃oón 'ñó kiichja jè nà'èn-la ti. Kitsò:

—Mokjeiin-na, tichját'aà-isa-ná nga ngui isa ndaà kokjeiin-na.

²⁵ Jesús k'è nga kijtsee nga tíma kjin xit̃a, tsohótiko jè inima ch'o-la neijí; kitsò-la:

—Ngaji, inima ch'o-la neijí xi mikii ma-lè nokjoì ko mikii na'yi, 'an, k'oáá xan-lè, titjojiin inima-la ti jè; ki ti yaá bitjaàs'en-jiin-ne inima-la.

²⁶ Jè inima ch'o-la neijí kiskindà yaxá; ikjoàn ijngoò k'a k'en xín ti. Ikjoàn itjojiin-ne inima-la. Kisikájna jè ti koni tsà jye k'en, jñà xit̃a xi nchikotsejèn, kitsò:

—Jyeé k'en.

²⁷ Tanga jè Jesús kitsobà'ñó tsja; kiskímii'nga; ikjoàn tsasijna kixi jè ti.

²⁸ K'è nga jahas'en ni'ya Jesús, jñà xit̃a xi kota'yat'aà-la kiskònangui-la nga tajngoò, kitsò-la:

—¿Mé-ne ngajen mikii kòbitjojiin-najen jè inima ch'o-la neijí?

²⁹ Kiichja Jesús, kitsò:

—Jñà inima ch'o-la neijí xi okjoàn, k'ée bitjokàjiin nga nokjoat'aà-la Nainá ko nga bijnachjaán.

K'oáá s'ín tsibénojmi Jesús kjoabiyaà-la xi ma-ne jò k'a
(Mateo 17:22-23; Lucas 9:43-45)

³⁰ K'è nga ki-ne ya i'nde jè, jahatojiin nangui Galilea. Tanga Jesús majin-la nga xit̃a skoe; ³¹ Jesús k'oáá s'ín tsakóya-la xit̃a xi kota'yat'aà-la. Kitsò-la:

—'An xi Ki'ndí-la Xit̃a xan-la yijo-na yaá tsobá'ñó-na jñà xit̃a; ikjoàn sjik'en-na. Tanga k'è nga kijchò jàn nàchrjein nga kiyá, kjoáaya-na.

³² Tanga jñà xit̃a xi kota'yat'aà-la mikii kjòchiya-la 'én xi kitsò-la. Tà kitsakjòn-né, mikii kiskònangui-la.

Yá xit̃a xikjín xi kájna ítjòn

(Mateo 18:1-5; Lucas 9:46-48)

³³ K'è nga ijchò ya naxandá Capernaum, k'è nga jye títsajna iya ni'ya, Jesús kiskònangui-la xit̃a xi kota'yat'aà-la, kitsò-la:

—¿Mé xi koa ta ndaà chibàya-nò k'è nga tít-sanchrobáya ndiyá?

³⁴ Xit̃a xi kota'yat'aà-la tà jyò tsibitsajna, koi-né, k'è nga nchinchrobá ya ndiyá, tsajoóya-ne ya xit̃a xikjín xi

kájna ítjòn. ³⁵ Jesús tsibijna; ikjoàn kiichja-la nga tejò xit̃a xi kota'yat'aà-la, kitsò-la:

—Tsà yá xit̃a xi mejèn-la nga kájna ítjòn, ta saà jè kjoehet'aà-ne, ch'i'nda-la kàtama ngats'ii xit̃a xi i'nga.

³⁶ Jesús kiskoé jngoò ndí ti. Tsasijna 'nchòhosen.

Tsa'nga. Ikjoàn kitsò-la:

³⁷ —Nit̃a yá-ne xi it'aà ts'an skoétjò jngoò ndí ti koni jè, 'aán xi skoétjò-na; ko jè xi skoétjò-na mìtsà tà 'an skoétjò-na, tikoaá jè skoétjò xi kisikasén-na.

Yá xi kondra-la Cristo ko yá xi xit̃a ts'e

(Lucas 9:49-50; Mateo 10:42)

³⁸ Kiichja Juan, kitsò:

—Maestro, jngoò xit̃a ki'ya-jen xi it'aà tsiji ochrekàjiin inima ch'o-la neijí inima-la xit̃a. Tanga mìtsà xit̃a tsaján; mikii kits'ii'nde-lajen.

³⁹ Jesús kitsò:

—Ki k'oáá nikoo. Niyá-jèn xi it'aà ts'an s'jin jngoò kjoxkón xi ndaà tjin xi tijè kijchajno-ná. ⁴⁰ Jè xi mìtsà kondra tsaján, it'aà tsaján tjna. ⁴¹ Ngats'ii xit̃a xi it'aà ts'an tsjá jngoò chitsín-nò nandá, koií kjoa-la nga xit̃a-la Cristo 'mì-nò, okixí xi xan-nò, jñà xit̃a koi, tjoé-la chjí-la.

Xit̃a xi bít'in-ná nga binchaàtsjiaá jé

(Mateo 18:6-9; Lucas 17:1-2)

⁴² 'Nit̃a yá-ne xi jé skinijiin jngoò ndí xit̃a ima xi mokjeiin-la it'aà ts'an, isaá-la ndaà koma tsà singui'ñó jngoò ndajo natsí ís'iiin, ikjoàn síkatjengui ndáchikon.

⁴³ Tsà jè ndsaa ótsji jé-nò, tichátjòn. Isaá ndaà-ne tsà xkoán titsjoò nga kitjás'en-jñoò kjoabinachon mi k'oá-ne tsà jò ma ndsaa koa ján konguió ijiin ni'ín ñán-da mikii bits'o, ⁴⁴ ya ñánda mikii biyaá ch'i'ndo xi kine-ná ko ya ñánda mikii bits'o ni'ín nga titiá. ⁴⁵ Tsà jñà ndsokoò ótsji jé-nò, tichátjòn. Isaá ndaà-ne tsà xkoán titsjoò nga kitjás'en-jñoò kjoabinachon mi k'oá-ne tsà jò ma ndsokoò koa ján konguió ijiin ni'ín, ⁴⁶ ya ñánda mikii biyaá ch'i'ndo xi kine-ná ko ya ñánda mikii bits'o ni'ín nga titiá. ⁴⁷ Tsà jñà xkoòn ótsji jé-nò, tichátjòn. Isaá ndaà-ne tsà jngoò ma xkoòn nga kitjás'en-jñoò ñánda tíhotixoma Nainá mi k'oáá-ne tsà jò ma xkoòn koa ján konguió ijiin ni'ín ⁴⁸ ya ñánda mikii biyaá ch'i'ndo xi kine-ná ko ya ñánda mikii bits'o ni'ín nga titiá.

⁴⁹ 'Ngats'ii xit̃a sa ni'ín kotsjeè-ne, koa jñà kjotjò xi tsjá xit̃a, naxaa kojnchra-ne. ⁵⁰ Jè naxa, ndaà-né; tanga tsà mì tì kii jnchra-ne, ¿kós'ín siko-là nga kojnchra ijngoò k'a? Kàtasiijiin naxa inima-nò koa 'nchán titsajnakò xinguiò.

K'è nga jè Jesús tsakóya kjoa ts'e xit̃a xi tsjiin xikjín

(Mateo 19:1-12; Lucas 16:18)

10 Jesús itjojiin ya naxandá Capernaum, kii ján i'nde Judea, ijchò ján nangui ijton xajngá nandá Jordán. Yaá kòkjín ijngoò k'a xit̃a; koa jè tsibits'ia ijngoò k'a nga tsakóya-la xit̃a koni s'ín kjit'aà. ² Ijchò kinchat'aà chraña i'nga-la xit̃a fariseo. Nga mejèn-la skó-nachan-la, kiskònangui-la, kitsò-la:

- ¿A tji'nde-la xi x'in nga tsjin chjoón-la?
³ Tanga Jesús kitsò-la:
 —¿Kós'in tsakóya-nò Moisés?
⁴ Kitsò xita koi:
 —Moisés kitsjaà'nde-né nga ma sindaà xojon nga koma tsjin xikjin xita.
⁵ Jesús kitsò-la:
 —Moisés, koi k'oa kitsò-nò, jño, 'ño tájaajin tjin inima-nò. ⁶ Tanga k'e nga sa kisindaà isò'nde, Nainá tsibindaà x'in kò chjoón. ⁷ K'oa ma-ne nga jè x'in sijikina na'en-la kò nea-la nga kijnakò chjoón-la. ⁸ Ta jngoò xita koma-ne ingajò. Mitsà tji jò ma-ne, ta jngoò koma-ne. ⁹ K'oí kjoa-la nga mì yá xita tji'nde-la nga sijtsjin xikjin xi Nainá kisijngoò.
¹⁰ K'e nga ijchò-ne ni'ya-la, jña xita xi kota'yat'aà-la Jesús kiskònangi ijngoò k'a-la tikoi-ne kjoa koi.
¹¹ Jesús kitsò-la:
 —Jè xita xi tsjin chjoón-la, ijoàn bixan-kò ijngoò xi kjeif chjoón, kjoa chijngui tís'in it'aà ts'e chjoón-la.
¹² Tsà jè chjoón tsjin x'in-la ijoàn bixan-kò ijngoò xi kjeif x'in, tjkoaà kjoa chijngui tís'in it'aà ts'e x'in-la.

K'e nga jè Jesús kisichikon-t'in ndí ixti

(Mateo 19:13-15; Lucas 18:15-17)

- ¹³ Jngoò k'a jña xita j'iiko-la ndí ixti jè Jesús nga mejèn-la sijichikon-t'in; kòt'aà-la tsja. Tanga jña xita xi kota'yat'aà-la Jesús mikii kitsjaà'nde-la. Tsohótiko-né.
¹⁴ K'e nga kijtseè Jesús, kòjti-la, kitsò-la:
 —Tji'nde-là ndí ixti kàtjanchrobákon-na. Ki binchahikon-là. Jña xi k'oa s'in tjin inima-la koni ts'e ndí ixti, jña xi tjin-la kjondaà nga Nainá tíhotixoma-la.
¹⁵ K'oa xan-nò xi ngui okixi, jña xi mikii kokeijn-la koni jngoò ndí ixti nga skoé kjondaà-la Nainá nga jè kòtixoma-la, mikii kjoahas'en-jijn nanda tíhotixoma Nainá.
¹⁶ Jesús tsa'nga jña ndí ixti; tsohósòn-la tsja; ijoàn kisijét'aà-la Nainá nga kàtasichikon-t'in jña ixti.

Xita xi 'ño kjin tsojmi tjin-la

(Mateo 19:16-30; Lucas 18:18-30)

- ¹⁷ K'e nga tífi ijngoò k'a-ne Jesús, tsangachikon jngoò xita xi ijchò tjingui-la. Tsasixkò'nchit'aà-la; ijoàn kiskònangi-la; kitsò-la:
 —Ji Maestro ndaà, ¿mé xi s'iaàn nga s'e-na kjoabinachon nita kjé-ne?
¹⁸ Jesús kitsò-la:
 —¿Mé-ne nga xita ndaà 'mì-ná? Nijngoò xita xi ndaà, ta jngoò jè Nainá xi ndaà. ¹⁹ Jyeé tjijin-lè kó tsò kjotixoma: “Kì xita nik'in; kì kjoa chijngui 'ni; kì hijé 'ni; kì 'én ndiso nokjoi it'aà ts'e xita xi kjeif; kì chonachan-jèn; chaxkoin na'en-lè kò nea-lè.”
²⁰ Jè xita nchiná kitsò:
 —Maestro, ngats'ì kjotixoma koi, jyeé kisikitasoàn kó nga sa chítia.
²¹ Jesús tsja komà-la, kiskò'an, ijoàn kitsò-la:
 —Ijngoò kjoa chija-lè. T'in, tatijni yije tsojmi xi tjin-lè. Ijoàn tjika'bi-la xita ima mé-ne nga s'e-lè kjoa machikon-t'in ján ngajmi. Ijoàn nchrobátjinguina.

- ²² Jè xita nchiná, tà kjobaà-la nga kii'nchré 'én koi. Tà ba kis'e-la nga kii, koi xó nga 'ño kjin tsojmi tjin-la.
²³ Jesús kiskoòtsejèn tjingui-la, kitsò-la xita xi kota'yat'aà-la:
 —Ín jchán koma-la jña xita nchiná nga kjoahas'en-jijn nanda tíhotixoma Nainá.
²⁴ Jña xita xi kota'yat'aà-la Jesús, k'e nga kii'nchré 'én koi, tà k'oa komà-la. Tanga jè Jesús ijngoò k'a kitsò-la:
 —Jño xi k'ndí-na xan-nò, 'ño 'iin koma-la jña xita xi ton-la 'ñót'aà takòn nga kjoahas'en-jijn kjotixoma-la Nainá. ²⁵ Isaá mì 'in koma-la jngoò cho camello nga kjoahas'en xkon nindoò xi tjahaña-ne nikje, mì k'oa-ne koni jngoò xita nchiná xi 'ño tjin-la tsojmi nga koma kjoahas'en-jijn nanda tíhotixoma Nainá.
²⁶ Jña xita xi kota'yat'aà-la Jesús, isaá ndaà kjoàkón-la. Ijoàn kiskònangi-la xikjin, kitsò:
 —¿Yá-né xi kitjokajin kjé'in?
²⁷ Jesús kiskoò'an, kitsò:
 —Jña xita mikii koma-la; tanga Nainá komaà-la; it'aà ts'e Nainá nita mé kjoa-ne, koma yijé-la.
²⁸ Kiichja Pedro, kitsò:
 —Na'en, ngajen, jyeé kinikitsajna yije-jen ngats'ì tsojmi xi tjin-najen nga tjaàtjinguilèjen.
²⁹ Jesús kitsò:
 —Okixi xi xan-nò, nita yá xita-ne xi kisikijna ni'ya-la, 'ndse, ndichja, nea-la, na'en-la, chjoón-la, ixti-la kò nangi-la xi kjoa it'aà ts'an kò it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá ³⁰ i isò'nde, isaá tsato tjoé ngajo-la xi ni'ya 'mì, xi 'ndse, ndichja, nea-la, ixti-la kò nangi-la, nas'in kjitjin-guikèè xita kondra. Tanga jè isò'nde xi sa nchrobá, s'eé-la kjoabinachon nita kjé-ne. ³¹ Kjin xita xi títsajna ítjòn i'ndeí, k'e nga koma iskan jña kítsajna tjingui. Kò xi títsajna tjingui i'ndeí k'e nga koma iskan jña kítsajna ítjòn.
K'oa s'in tsibénojmi Jesús kjoabiyaà-la xi ma-ne ján k'a
 (Mateo 20:17-19; Lucas 18:31-34)
³² Jesús, tsò'ba ítjòn-la xita xi kota'yat'aà-la nga nchifi ján naxandá Jerusalén. Jña xita xi tjingui tà nichimáxón-la nga nchifi. K'eé kiichjat'aà-xin ijngoò k'a-la xita-la xi tejò ma-ne, ijoàn tsibénojmi ijngoò k'a-la jè kjoa xi komat'in. Kitsò-la:
³³ —I'ndeí ján titsahonguía naxandá Jerusalén; 'an xi K'ndí-la Xita xan-la yijo-na, yaá tsobà'ño-na xita sko-la ng'ni kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés nga koi'nè-na kjoabiyaà, ijoàn sijngatsja-na jña xi mitsà xita judío ³⁴ nga sijsobà-na, kiichrajno-na, kjoa-na, ijoàn sijk'en-na. Tanga k'e kijchò ján nachrjein kjoáyaà-na.
Kjondaà xi 'in tjin xi kisijé Jacobo kò Juan
 (Mateo 20:20-28)
³⁵ Jacobo kò Juan ixti-la Zebedeo ijchò kinchat'aà-la Jesús, kitsò-la:
 —Maestro, mejèn-najen nga k'oi-najen jè kjondaà xi sijé-lèjen.
³⁶ Jesús kiskònangi-la, kitsò-la:
 —¿Mé-ne xi mejèn-nò nga tsjaà-nò?

³⁷ Jacobo kò Juan kitsò:

—K'è nga jeya kijni nga tihotìxomai, k'ì'nde-nájen nga ya kitsat'aà-lèjen, jngoò kijnat'aà-lè kixi-lè koà jngoò kijnat'aà-lè ngaskón-lè.

³⁸ K'èé kitsò Jesús:

—Mikii 'yaà mé xi nijé. ¿A kichikjooá-nò nga s'ioya jè chitsín ts'e kjo'in xi 'an skiaa, a chíkjoa-nò nga koma bautizar ts'e kjo'in xi 'an tímat'ian?

³⁹ Kitsò jñà xitá koi:

—Kichikjooá-najen.

Kitsò-là Jesús:

—Jñò, komaá s'io koà koma-nò bautizar it'aà ts'e kjo'in xi 'an kotojñaà, ⁴⁰ tanga xi 'an tsjaà-nò nga ya kitsajnat'aà-ná ya kixi-na ko ngaskón-na mitsà 'an oko-na nga tsjaà-nò. Jñà l'nde koi, jñà tjoé-là xitá xi Nainá títsajnanda-là nga tsjá-là.

⁴¹ K'è nga kii'nchré jñà xitá-là Jesús xi i'nga xi te ma-ne, kòjti-là koni kitsò Jacobo kò Juan. ⁴² Tanga jè Jesús kiichja-là, kitsò-là:

—Jye tjiin-nò nga jñà xitá skò-là naxandá xi 'ya-là nga kjotixoma tíjya tsja, nangui síkítsajna xitá-là xi jñà otixoma-là. Tjkoaá jñà xitá xi 'ñó jeya títsajna, beetoón-né jñà xi xitá ima. ⁴³ Tanga jñò mikii k'oas'ín s'een; tsà jngoò xitá xinguiqoo mejèn-là 'nga kijna, jè xi kàtasíxá-là xitá xi i'nga. ⁴⁴ Koà jè xi mejèn-là kijna ítjòn, chí'nda-là kàtama ngats'ii xitá xi i'nga. ⁴⁵ Ndaà tsà 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, mitsà koi xá j'i-na nga 'an kòs'in-na; tà saá 'an siixá-là xitá xi i'nga, kò tsjaà yijo-na kò inima-na nga kijin xitá kítsajnadeíí kjoa ts'e jé-là.

K'è nga kisindaà-ne Jesús jè xitá xi mikii tsejèn-là xi 'mí Bartimeo

(Mateo 20:29-34; Lucas 18:35-43)

⁴⁶ K'è nga ijchò naxandá Jericó nga jye nchibitjoiin najnchra, Jesús tjikò xitá xi kota'yàt'aà-là kò kijin xitá tjingui-isa-là. Ya indii ndiyá tíjna jngoò xitá ima xi mikii tsejèn-là xi 'mí Bartimeo, ti-là ma xitá xi 'mí Timeo, nga tísjé kjotjè tsojmi. ⁴⁷ Jè xitá xi mikii tsejèn-là k'è nga kii'nchré nga jè Jesús xi Nazaret ts'e tífi, nitoón kiichja-là, kitsò-là:

—Jesús, nga ya nchrobàt'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David [nga jí tjina ngajo-là], jchahimatakòn-ná!

⁴⁸ Kjin ma xitá xi tsohótiko Bartimeo nga jyò kàtjina. Tanga jè Bartimeo isaá 'ñó kiichja. Kitsò:

—Jí xi ya nchrobàt'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David, jchahimatakòn-ná!

⁴⁹ K'èé tsasíjna Jesús, kitsò:

—Tjínókjoa-là.

Ijkoàn kinokjoa-là jè xitá xi mikii tsejèn-là. Kitsò-là:

—'Nó te-là takoin, tjsíjiiin, chja-lè Jesús.

⁵⁰ Jè xitá xi mikii tsejèn-là kiskasatjen inchrokisòn-là, nitoón tsasíjten, kii kasit'aà-là nánda síjna Jesús. ⁵¹ Jesús kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿Mé xi mejèn-lè nga sijiko-lè?

Jè xitá xi mikii tsejèn-là kitsò:

—Maestro, mejèn-na nga kàtatsejèn-na.

⁵² Jesús kitsò-là:

—T'in-ne; koi-né nga mokjeiin-lè it'aà ts'an nga kò-mandaà-ne.

Jè xitá xi mikii tsejèn-là nitoón kjotsejèn-là. Kijtjin-gui-là koni s'ín ndiyá tífi Jesús.

K'è nga jè Jesús jahas'en-jiin naxandá Jerusalén

(Mateo 21:1-11; Lucas 19:28-40; Juan 12:12-19)

11 K'è nga jye kjomeè bijchó chrañà-là naxandá Jerusalén, jñà naxandá xi 'mí Betfagé kò Betania, ya it'aà nindoò Yá Olivo, Jesús kiskasén jò xitá xi kota'yàt'aà-là; ² kitsò-là:

—Tanguió ján ndí naxandá ítse xi kijnat'aà ján. K'è nga kijchoò yaá síjnat'aà'ñó jngoò búrró k'í'ndí xi ní saá ya bijnasòn-là. Chíjnda'ñó, nchrohókoo. ³ Tsà ya xi kjò-nangui-nò, tsà kítsò-nò: "¿Mé-ne koniko-nò búrró?", tìn-là: "Jé xó Nà'èn-ná Jesús kochjeén-là, koà nitoón xó sijikasén-ne."

⁴ Kii jñà xitá xi kota'yàt'aà-là. K'è nga ijchò jngoò ní'ya, yaá jíit'aà'ñó jngoò búrró jè xotjoa-là ní'ya ya iya ndiyá. K'è nga kiskijnda'ñó.

⁵ Jñà xitá xi ya títsajna kitsò-là:

—¿Mé s'een-nò, mé-ne chíjnda'ñó-nò ndí búrró?

⁶ K'oáá s'ín kitsò-là koni s'ín tsibénojmí-là Jesús; kitsjaà'nde-là nga kiiko. ⁷ K'è nga ijchòko nánda tíjna Jesús jè ndí búrró, jñà nikje ts'e xitá kisikjeén nga tsohót-sa-là jè ndí búrró; ijkoàn tsibijnasòn-là Jesús. ⁸ Kjin xitá tsohójngoò nikje-là ya iya ndiyá. Jñà xitá xi i'nga, xka chja-là ya tsohójngoò xi tsate ya ijiin ijñá.

⁹ Jñà xitá xi tíjòn kò xi tjingui 'ñó chja, nga kitsò:

—¿Mé tà ndaà-là jè xi nchrobá ngajo-là Nainá, jè xi otixoma-ná! ¹⁰ ¿Mé tà ndaà-ne nga jè kotixoma ngajo-là xitá jchínga-ná David! ¿Kàtas'e kjoajeya ján ngajmii!

¹¹ Jesús jahas'en-jiin ya naxandá Jerusalén. Ijkoàn jahas'en nditsin ingò ítjòn. Xkí xi ján kiskoòtsejèn. Ijkoàn itjo-ne; kiiko xitá-là xi tejò ma-ne ján naxandá Betania, koi-né nga jye kjòhoxòn.

K'è nga jè Jesús kitsò-là jngoò yá-là toò iko nga ch'o kàtama-là

(Mateo 21:18-19)

¹² K'è koma nchijòn nga itjo lingoò k'a-ne ján naxandá Betania, Jesús kjòhojò-là. ¹³ K'èé kijtseè jngoò yá-là toò iko xi kjiiin síjna. Kii katsejèn-là tsà yijà-là toò, tanga njimé tjín-là; tà xkaá tjín-là. Mitsà nachrjein-là toò. ¹⁴ K'èé kitsò-là jè yá toò iko:

—Ní tí yá xi skine-ne toò-lè.

Xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús kii'nchré 'én koi.

K'è nga tsachrje ingò ítjòn jñà xitá xi otíjna tsojmi

(Mateo 21:12-17; Lucas 19:45-48; Juan 2:13-22)

¹⁵ K'è nga ijchò naxandá Jerusalén, Jesús jahas'en ya nditsin ingò ítjòn; ijkoàn tsibíts'ia nga tsachrje jñà xitá xi tsojmi otíjna kò xi otse tsojmi. Kisihitíkjá ímíxa-là jñà xitá xi síkijatjya tòn tjkoaá kisihitíkjá íxile-là xitá xi otíj-na nise paloma. ¹⁶ Mí tí kii kitsjaà'nde-là xitá xi tsojmi otíjna nga ch'á fahatoyako ingò ítjòn. ¹⁷ Ijkoàn tsakóya-là xitá. Kitsò-là:

—Jè Xojon-la Nainá tsò-né: “Ni'ya-na, ni'ya ts'e ochikoón k'oin nga i kichjat'aà-na ngats'iì xita naxandá xi tjin kóhokji isò'nde.” Tanga jñò, nguijo-la xita chijé titsa'nè.

¹⁸ K'e nga kiì'nchré jñà xita sko-la nò'miì kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, tsohót-sji'nde-la kós'ín sjiiko nga sjiik'en Jesús nga tsakjón-la. Koií kjoa-la nga jñà kjotixoma xi okóya Jesús ndaa tsò, kò jñà xita xi 'nchré-la tà k'oaá ma-la 'én xi okóya. ¹⁹ K'e nga jye kòjñò, Jesús kò xita xi kota'yàt'aà-la itjojin naxandá Jerusalén, xìn kiì.

Mé xi komà-la jè yá toò iko xi tsjin-la toò
(Mateo 21:20-22)

²⁰ K'e nga tajñòya nga koma nchijòn, ja ijngoò k'a ñánda síjna yá toò iko, kijtsee nga jye kixi yá kóhokji skanda i'ma-la. ²¹ Jè Pedro tsibítsjeen-la koni kitsò Jesús. K'éé kitsò-la:

—Maestro, chítsejèn-la jè yá toò iko xi 'on ki-nokjoàkoi ngojña. Jye kixi.

²² Jesús kiichja; kitsò:

—Kàtakjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. ²³ Okixíj xi xan-nò, tsà yá xi kitsò-la jè nindoò jè: “Tisixin; ján tikatjen-jiin yi-jo-lè ján ijin ndáchikon.” Tsà mitsà tà jò tjin-la k'e nga okitsò nga tijnngoò inima-la nga mokjeiín-la, k'oaá s'ín koma. ²⁴ Koi kós'ín xan-nò kóhótjion, k'e nga kitsi'ba-la Nainá, k'oaá s'ín kàtakjeiín-nò koni tsà jye kitjoé-nò mé-ne nga tjoé-nò. ²⁵ K'e nga kinókjoat'aà-la Nainá tijchàat'aà-là jé-la xinguio mé-ne jè Na'èn-nò xi tjna it'aà ngajmii sijnchàat'aà-nò jé-nò xi tsajòn. ²⁶ Tanga tsà mikii sijnchàat'aà-là jé-la xita xinguio tjkoa mikii sijnchàat'aà-nò Na'èn-ná xi tjna ngajmii.

Kjotixoma-la Jesús
(Mateo 21:23-27; Lucas 20:1-8)

²⁷ Jesús ijchò ijngoò k'a Jerusalén. K'e nga tsó'ba ya nditsin ingò ítjòn, j'iì kinchat'aà-la jñà xita sko-la nò'miì, kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, kò xita jchinga; ²⁸ kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Mé kjotixoma xi tsjá'nde-lè koni s'ín 'ni? ¿Yá xi kits-jaà-lè kjotixoma kjoa xi 'ni?

²⁹ Jesús kitsò-la:

—Tjkoaá 'an jngoò kjoa skònangui-nò. Kot'in-ná, koa 'an, k'oaá xán-nò yá xi kitsjaà-na kjotixoma koni s'ín s'iaàn. ³⁰ ¿Yá xi kitsjaà-la kjotixoma Juan nga kis'iin bautizar xita? ¿A Nainá-né xi tjna ngajmii, o xi tà xita-né? Kot'in-ná.

³¹ Jñà xita koi, k'éé tsajoóya-ne, kitsò-la xíkjin:

—Tsà kixoán: “Nainá kitsjaà-la kjotixoma”, kitsò-né: “¿Mé-ne mikii kòkjeiín-nò it'aà ts'e?” ³² Mi-la kii koma kixoán: “It'aà ts'e xita-né.”

Nga jñà xita naxandá tsakjón-la, koi-né nga jñà xita k'oaá tsò nga jè Juan, ngui kjoa kixi-né nga jè xi kiichja ngajo-la Nainá.

³³ K'éé kiichja, kitsò-la Jesús:

—Mikii 'ya-jen.
Jè Jesús kitsò-la:

—Tjkoaá 'an mikii k'oa xán-nò yá xi kitsjaà-na kjotixoma koni s'ín s'iaàn.

Kjoa mangásòn ts'e xita xi tsibítje toò uva
(Mateo 21:33-46; Lucas 20:9-19)

12 Tsibíts'ia Jesús nga tsibénojmiya kjoa xi mangásòn. Kitsò:

—Jngoò xita tsibítje toò uva, tsibíndii-la ínchibá, ikjoàn tsibíndaà jngoò i'nde ñánda tsi'ñóngui nandá-la toò uva. Tjkoa tsibíndaà jngoò torre xi síkinda yije kóhótjin. Ikjoàn kisikiña-la nangui xita xi k'jeií nga kisixásòn. Ikjoàn kii jè nei-la nangui ñánda i'nde kjiin.

² K'e nga ijchò naxhrjein-la nga kòjchá toò uva, jè nei-la nangui kisikasén jngoò xita chi'nda-la nga kisijé-la xi jè tjoé chiba-la ts'e tsojmi xi kòjchá. ³ Tanga jñà xita xi síxásòn nangui kitsobà'ñó koa kiskaàn-kò, tà kisikasén tiyaa-ne. ⁴ Jé nei-la nangui kisikasén ijngoò xita chi'nda-la. Tjkoaá tà ndajo tsibíne, tsate sko, kisiki'on kò ch'o kisiko. ⁵ Jè nei-la nangui ijngoò kisikasén xita chi'nda-la. Tjkoaá kisik'en-né. Kjin xita-la kisikasén-isa, tanga tjin xi kiskaàn-kò, koa tjin xi kisik'en.

⁶ Kò jè nei-la nangui tà jngoò xita-la tjna-isa; tà jè ki'ndí-la xi 'ñó matsjakeè kisikasén, kitsò: “Skoexkón-la ki'ndí-na.” ⁷ Tanga jñà xita xi síxájin nangui, tsajoóya-ne, kitsò-la xíkjin: “Jè jèe xi tjoé kjotjò-la i'nde, sijk'eén, tsaján koma i'nde.” ⁸ Kitsobà'ñó, kisik'en, ikjoàn kisikatjen ján ijton nangui ñánda títe toò uva.

⁹ Jñò, ¿kó bixón? K'e nga kjoíj nei-la nangui, ¿mé xi sjiiko jñà xita koi? Sjik'en-né; k'jeií xitaá sijnngatsja jè nangui ñánda tjin toò uva.

¹⁰ ¿A k'jeè bixejeñò Xojon-la Nainá? Tsò-né: Jè ndajo xi tsachrjekàngui chjinechrjò nga sa ítjòn, jè-né xi komà ndajo tàts'en chrjò-la ni'ya;

¹¹ K'oaá s'ín kis'iin Nainá. Jñà, tà maxkón-ná.

¹² Jñà xita sko-la nò'miì, kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá kò xita jchinga mejèn kitsobà'ñó Jesús nga kiskaàya-la jè kjoa xi mangásòn xi tsibénojmi nga kon-dra ts'e-né, tanga jñà kitsakjòn-la xita naxandá; kisikjina, ikjoàn kii-ne.

Kjoa ts'e xi machjítjì tsojmi
(Mateo 22:15-22; Lucas 20:20-26)

¹³ Kisikasén i'nga-la Jesús xita Fariseo kò xita ts'e Herodes nga mejèn-la ótsji'nde-la kós'ín sjiiko nga kohòngui. ¹⁴ Xita koi, kií kitsò-la:

—Maestro, 'ya-nájen nga 'én kixíj xi nokjoi; mikii 'ni kindá koni tsò-lè xita; kò mitsà jè chitsejèn-jnoi kó kjoàn xita; k'oaá s'ín okoóyi ndiyá-la Nainá koni s'ín tjin xi kjoa kixi. ¿A ndaà tjin nga kichjítjì-jen tsojmi it'aà ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma, o xi majin-né? ¿A kichjì-nájen a xi mikii kichjì-jen?

¹⁵ Jesús jye beè nga jò tjin inima-la; kitsò-la:

—¿Mé-ne nga chonachàn-ná? Nchrohóko jngoò-ná ton nga skoeè kó kji.

¹⁶ K'éé kiiko jngoò-la ton. Jesús kitsò-la:

—¿Yá ts'e isén jè kò jè 'ín xi tjit'aà?
Kitsò-la:

—Ts'eé César, xitaxá ítjòn ts'e Roma.

¹⁷ K'ée kitsò Jesús:

—Tji-là César xi ts'e César koa tji-là Nainá xi ts'e Nainá.

Tà k'oaa koma-la nga ki'nchré koni kitsò Jesús.

Kjoa ts'e nga faáya-la mik'en
(Mateo 22:23-33; Lucas 20:27-40)

¹⁸ Jñà xita Saduceo ijchòkon Jesús. Jñà xita koi mikii mokjeiin-la nga faáya-la xi jye k'en. Kiskònangui-la, kitsò-la:

¹⁹ —Maestro, jè Moisés, k'oaa s'in kiskii: Tsà jngoò xita xi kiyá 'ndse, tsà tsjin-la ixti k'e nga kiyá, jè chjoón-la, tije-ne 'ndse kixan-ko ijngoò k'a-ne mé-ne nga s'e-la ixti xi tje ts'e 'ndse. ²⁰ Kis'e xó jngoò k'a xita xi itoò komà 'ndse. Jè xi síjna íjtòn, kis'e xó-la chjoón; tanga k'e nga k'en, mikii kis'e-la ixti. ²¹ Jè xi ma jò-ne chixàn-ko chjoón ka'àn-la 'ndse. Tikoaa jè k'en. Mikii kis'e-la ixti. K'oaa tì komà jè xi ma jàn-ne. ²² Ngàsòn komà nga itoò. Nijngoò xi kis'e-la ixti. Nga jye it'aà-ne k'en jè chjoón. ²³ K'e nga tsà kjoaáya-la mik'en, nga itoò 'ndse, zyá-né xi chjoón-la koma? Nga jñà tsibitsajnakò nga itoò 'ndse.

²⁴ Kisikátji-ne 'én Jesús, kitsò-la:

—Jñò, koií maskáya-nò nga mikii 'yaà kó s'in tíchja Xojon-la Nainá ko nga'ño xi tjin-la Nainá. ²⁵ K'e nga kjoaáya-la mik'en, íchjín, íchjá mì tì kiì kixan-ne. K'oaa s'in s'e koni jñà àkjalé xi títsajna ngajmii. ²⁶ Jè kjoa ts'e mik'en nga kjoaáya-la, za kje'e bixkejñoò xojon-la Moisés ya ñánda tíchja ts'e yá na'yá xi títi? Nainá kitsò-la Moisés: "An-ná xi Nainá tsò-na Abraham, Isaac, ko Jacob." ²⁷ Jñà xi jye k'en, mitsà Nainá tsò-la xi Nainá; tà jñà xi títsajnakon xi Nainá tsò-la! Jñò, 'ño maskáya-nò.

Kjotíxoma-la Nainá xi tjna íjtòn
(Mateo 22:34-40)

²⁸ Jngoò xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés ki'nchré-la Jesús nga ndaà kiichja; k'e nga nchi-joókjoò ijchò kasit'aà chraña-la, ijkòàn kiskònangui-la, kitsò-la:

—Jñá-laá kjotíxoma-la Nainá xi tjna íjtòn?

²⁹ Kiichja Jesús, kitsò-la:

—Jè kjotíxoma xi tjna íjtòn tsò-né: "Tiná'yaà xita Israel, jè Nainá xi Na'èn-ná, ta jè ta jngoò-né xi otíxoma-ná. ³⁰ Títsjachi Na'èn-ná xi Nainá 'mì-la, nga ko inimà-lè ko yijo-lè ko kjohítsjeèn-lè ko nga'ño-lè." ³¹ Jè xi ma-ne jò: "Títsjachi xita xinguji koni tsà tì yijo tsiji-ne." Mì tì tsjin-ne kjotíxoma xi isa xkón tjin.

³² Jè xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá kitsò:

—Ndaà tjin, Maestro. Okixi-né koni s'in nokjoi. Jngoò ma-ne Nainá ko mì tì yá tjin-ne xi kjeí. ³³ Isa chjì-la nga ko inimà-ná jchaxkoán Nainá, ko kjohítsjeèn-ná ko nga'ño-ná ko nga jchaxkoán xinguiáá koni tsà yijo-ná. Isaá chjì-la koni ngats'iì cho xi tison ímixa tsjeè-la Nainá, kjotjò xi tsjá jñà xita.

³⁴ Jesús k'e nga kijtseè nga ndaà kiichja jè xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá, kitsò-la:

—Mitsà kjiin tjin it'aà ts'e kjondaà xi tjin-la jñà xita xi Nainá otíxoma-la.

Mì tì yá xi kjò'ño-ne ikon nga kiskònangui-isa-la.

Ñánda kitjen-la Cristo [xita xi xó kisikasén-ne Nainá]
(Mateo 22:41-46; Lucas 20:41-44)

³⁵ Jesús k'e nga tíhokóya ya nditsin ingo íjtòn, kiskònangui-la, kitsò-la:

—Mé-ne kotsò-ne jñà xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés nga jè xi Cristo, [xita xi xó sijkasén-ne Nainá], nga yaá kjinchrobàt'aà-ne tje-la xitaxá íjtòn David? ³⁶ Tije-ne David k'e nga kiichja nga ko nga'ño-la Injma Tsjeè-la Nainá, kitsò-né:

Jè Nainá kitsò-la jè xi Nei-na:

"Tijnat'aà-ná i kixi-na

skanda k'e nga sikítsajnanguia ndsokoií jñà xi kondra-lè nga 'an jye kisikijne-la."

³⁷ Jè David, tsà Nainá kitsò-la Cristo, [xita xi xó sijkasén-ne Nainá], kó s'in tjin-ne nga tje-la ma-ne David?

Ngats'iì xita xi kjin ma-ne, tsja ma-la nga 'nchré-la Jesús koni s'in okóya.

K'e nga jè Jesús tsohojé'tin jñà xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés
(Mateo 23:1-36; Lucas 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Jesús k'oaa s'in tsakóya-la xita. Kitsò-la:

—Tikindaa yijo-nò it'aà ts'e xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés. Sasén-la nga nikje ndojò ókjá. Tikoaa sasén-la nga skoexkón xita xi kjeí, ndaà sijn-at'aà ya nditsin. ³⁹ Tikoaa jñà ótsji íxile xi jncha íjtòn ya ni'ya ingo sinagoga, ko mejèn-la nga jñà kítsat'aà íjtòn ímixa k'e nga kjèn xita ñánda tjin s'eí. ⁴⁰ Koa fa'an ni'ya-la xi tjin-la íchjín ka'àn xi jye k'en x'in-la. K'e nga chjat'aà-la Nainá 'ño ndajo fiko ochikon nga mejèn-la nga bitsajna'ma nga mì jcha-la mé kjoa xi s'in. Jñà xita koi isaá tse kjo'in s'e-la.

Ton xi kitsjaà kjotjò chjoón ka'àn xi 'ño ima
(Lucas 21:1-4)

⁴¹ Jesús tsibijna ya kixi-la ñánda tjna kaxa xi sinchá ton kjotjò-la Nainá. Tikotsejèn-la xita naxandá nga bitsajna ton kjotjò-la Nainá. Kjin xita nchiná xi tse ton bitsajna. ⁴² Ijchò jngoò chjoón ka'àn xi 'ño ima. Jò ndí ton jtobá tsibijna xi chiba chjì-la. ⁴³ Jesús kiichja-la xita xi kota'yat'aà-la, kitsò-la:

—K'oaa xan-nò xi ngui okixi, jè chjoón ka'àn xi 'ño ima, jè xi isa tse ton kòbijná mì k'oaa-ne koni jñà xita xi i'nga. ⁴⁴ Tà jè tsjá xi ningui-la tanga jè ndí chjoón ima, nas'in nímé tjin-la, jngoò k'a kàtsjá yije ngats'iì ndí ton xi tjna-la xi tísjchá-ne yijo-la.

K'e nga jè Jesús tsibénojmí nga kixoña ingo íjtòn
(Mateo 24:1-2; Lucas 21:5-6)

13 K'e nga itjo-ne nditsin ingo íjtòn, Jesús, jngoò xita xi kota'yat'aà-la kitsò-la:

—Maestro, chitsejèn-la mé tà ndaà kjoàn ni'ya ko ndajo-la.

² Kitsò Jesús:
—Chítsejèn-là ngats'iì ni'ya koi xi iì kjoàn. Nìi tì jngoò ndajo sijiòdòn-là xikjín. Kixoña yije-né kóhotjín.

Mé seña xi s'e k'e nga nchrohómachraña nga kjoehet'aà isò'nde
(Mateo 24:3-28; Lucas 21:7-24; 17:22-24)

³ Jesús, k'e nga tìjna ya nindoò Yá Olivo ya kixi-là Ingo Ítjòn ts'e Jerusalén, jè Pedro, Jacobo, Juan ko Andrés, ijchò kinchat'aà-là Jesús, kiskònanguit'aàxin-là kitsò-là:

⁴ —Koatin-nájen, ¿mé nachrjein-ne nga okoma kjoa koi? ¿Mé seña xi s'e k'e nga jye mejèn kítasòn yije kjoa koi?

⁵ Kiichja Jesús, kitsò-là:
—Tìkindaa yijo-nò nga mì yá xità xi skónachan-nò.
⁶ Kjìn xità kjoíi xi 'ín ts'an sijkjeén; kítso: "An-ná xi Cristo, [nga 'aán kiskasén-na Nainá]." Kò kjìn xità skónachan-là.
⁷ Jñò, k'e nga kìná'ya kjoa ts'e kjoichán nga xki xi ján i'nde tjin, kì tsakjoòn-jèn. Xó k'oaá koma-ne, tanga kje'e tsà isò'nde tifehet'aà. ⁸ Naxandá skaàn-kjoò xi kje'ei naxandá. Koa xítaxá kojits'ia nga skaàn-kjoò ko xítaxá xi kje'ei naxandá. Xki xi ján k'oá ch'ón. S'e kjinchrá. S'e kjoasi. Jñà kjoa koi, tà jè xi sa tímats'ia ko kjo'in.

⁹ Ndaa tikindaa yijo-nò nga yaá skinit'aà-nò nguixkon xítaxá. Siki'oóon-nó nga skaàn-ko-nò xità ya ni'ya ingo sinagoga. Kjikò-nò nguixkon xítaxá gubernador ko xítaxá Ítjòn, tà koi kjoa-là it'aà ts'an. K'oaá s'ín koma kinókjoa-là 'én xi ts'an. ¹⁰ Mochjeén-nè nga Ítjòn kobisòn 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga tjtsta isò'nde. ¹¹ K'e kijchò nguixkon xítaxá, kì makájno-nò kós'ín kinókjoa. Kì nikítsjeèn-jèn. Nga tjk'eé-ne, Nainá tsjá-nò 'én xi kinókjoa. Nga mitsà jñò xi kinókjoaa; jè Inima Tsjeè-là Nainá xi kichja ngajo-nò. ¹² Tjje-ne 'ndse sjingatsja 'ndse xità nga sijk'en. Jè na'èn-là sjingatsja ki'ndí-là nga sijk'en xità. Jñà ixti-là sjingatsja na'èn-là nga kiyá. ¹³ Ngats'iì xità isò'nde sjingatsja nò xi kjoa ts'an; tanga jè xi kichikjoa-là skanda k'e nga kjoehet'aà-ne kjoa, jè xi kitjokajjin kjo'in.

¹⁴ K'e nga jcha 'ñó ch'o tíma ya I'nde Tsjeè-là Nainá ñanda mikii ok'in-là, [koni s'ín kiskii Daniel xità xi kiichja ngajo-là Nainá]. (Kàtasijiin-là jñà xità xi bíxke xojon jé.) K'e nga okoma kjoa koi, jñà xità xi títajna Judea, kátanga, kàtji ñanda nindoò choòn. ¹⁵ Jè xi tijnasò'nga ni'ya-là, kì tì kii nchrobájen-ne, kì tì kii fahas'en-ne ni'ya-là tsà mé xi mejèn-là nga skoé. ¹⁶ Jè xi tísxájiin nangui-là kì tì kii nchrobá-ne nga nchrohókjá nikje-là. ¹⁷ IIma xó-ne jñà íchjín xi ki'ndí 'ya ko xi ixti xó nchisíkaki jñà nachrjein koi! ¹⁸ Tijét'aà-là Nainá nga mì k'ée okoma k'e nga nachrjein-là chon 'nchán. ¹⁹ K'e nga jè nachrjein nga okoma, 'ñó tse kjo'in s'e, kje'e ñá oma skanda tjen-ne tsibindaà isò'nde Nainá koa mì tì kii okoma-ne nga koma iskan. ²⁰ Tsà mì k'oaá kítso Nainá nga isa kochiba nachrjein, nijngoò xità kitjokajjin kjo'in. Tanga koi kjoa-là jñà xità xi xó jaajiin-ne Nainá, kochibaya nachrjein.

²¹ K'e nga tsà yá xi kítso-nò: "Chítsejèn-là, íi tìjna Cristo [xità xi xó kiskasén-ne Nainá]", o tsà kítso-nò: "Chítsejèn-là, ján tìjna ján", kì kii mokjeiin-nò. ²² Kjoíi xità ndiso xi Cristo kítso-là yijo-là, tikoá kjoíi xità xi koa ti kítso nga jñà xi chja ngajo-là Nainá. K'oaá tjs'ín kokò seña ko kjoxkón xi ndaà tjin nga skónachan. Skanda jñà xità xi jye jaajiin Nainá mejèn skónachan-là tsà kək-jeiin-là. ²³ Tikindaa yijo-nò. Nga jyeé tibenojmía yije-nò ngats'iì kjoa xi koma iskan.

K'e nga kjoíi iingoo k'a Ki'ndí-là Xità
(Mateo 24:29-35, 42-44; Lucas 21:25-36)

²⁴ K'e nga koma iskan nga jye koto nachrjein ts'e kjo'in, jè ts'oí kojñò-né, mì tì kii kotsjè-ne ndobá-là; tikoá jè sá mì tì kii kohiseèn-ne. ²⁵ Ni'ño xi tjin ngajmii, kixongui-né. Jñà nga'ño xi tjin ngajmii kitiya yijeé-là. ²⁶ Ikjoàn skoe-na xità xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na nga kjinchrobajñaà ijiin ifi; tseé nga'ño ko kjoajeya kjoikoaa. ²⁷ Siskasén àkjalé-na nga koixkóya xità-na xi 'an xó jaajiin-na nga ñijòn chrangui-là nga tjtsta isò'nde ko nga tjtsta ngajmii.

²⁸ Chíta'yàkoò jè yá-là toò iko mé xi okóya-ná; k'e nga ma kídiya chrja-là, ikjoàn bíjts'én xka-là, tíjiin-nò nga jye nchrobá machraña chon ndobá. ²⁹ K'oaá tjs'ín tjin, k'e nga jcha nga k'oas'ín tíma kjoa koi, kàtasijiin-nò nga 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na, jyeé niton kjoiaa, k'oaá ngaya-là koni tsà jye tijnaa chraña xotjoa-là ni'ya. ³⁰ Okixij xi xan-nò, ngats'iì kjoa koi, k'oas'ín koma k'e nga tjkje'e biyaà xità xi tjin nachrjein i'nde. ³¹ Jè ngajmii ko isò'nde kjoehet'aà-né, tanga jñà 'én-na mikii kjoehet'aà; kítasòn-né.

³² Tanga k'e nga okoma, mì yá xi tíjiin-là mé nachrjein-ne ko mé hora-ne; ni jñà àkjalé xi títsajna ngajmii ko ni jè Ki'ndí-là Nainá tíjiin-là; tajngoò Nainá xi Na'èn-ná tíjiin-là.

³³ T'een kindaa yijo-nò, títajnakon, títisi'ba nga mikii tíjiin-nò kje-né nga okoma. ³⁴ K'oaá s'ín t'een koni s'ín chi'nda-là xità xi kjiin i'nde tífi, jè xità xi tífi síngatsja ni'ya-là xità chi'nda-là. Tsjá-là xá nga iingoo iingoo, tsò-là jè xi síkinda xotjoa ni'ya: "Tijni, tijnakoin." ³⁵ K'oaá s'ín títajnaakoòn ngats'iod nga mikii 'yaá mé nachrjein kjoíi-ne nei-là ni'ya. ¿A k'ée-nè nga kjohoxòon, o xi k'ée-nè nga kijchò osen nitjen, o xi k'ée-nè nga skindàya kóxtí, o xi k'ée-nè nga jye s'e isén? ³⁶ Kì tsjayi-jòfè-jèn tsà koi nachrjein-là tà niton j'ii-ne nei-là ni'ya. ³⁷ Koni s'ín xan-nò jñò, k'oaá xan yije-là kóhotjín xità: "Títajnaakoòn."

Kiis'ín tsajoóya-ne xità kondra-là Jesús nga tsoba'ño
(Mateo 26:1-5; Lucas 22:1-2; Juan 11:45-53)

14 Tà jò nachrjein chija-là nga kitjo s'eí Paxko ts'e xità judío k'e nga kjèn inchrájin xi tsjin-là nayo san. Jñà xità sko-là no'mii ko xità xi okóya kjotixoma-là Nainá xi kiskii Moisés tsohótsji'nde-là kós'ín sijkò nga skónachan-là nga tsobà'ño Jesús, ikjoàn sijk'en. ² Tjin i'nga xità xi kitsò:
—Mì nachrjein-là s'eí sijk'eén nga mì kots'en jñà xità naxandá.

Jngoò chjoón xi kisikaàjno xkiì jne sko Jesús
(Mateo 26:6-13; Juan 12:1-8)

³Jesús, k'e nga tìjna ján naxandá Betania, ya ni'ya-la Simón, jngoò xitá xi tsindojno chrjoa yijo-la nga sa ítjòn, k'e nga tìjnat'aà ímixa, ijchò jngoò chjoón xi 'ya jngoò ndajo chitsín xi tìjya-la xkiì jne ts'e nardo, xi 'ñó chjì-la. Kiskíx'a ndajo chitsín, ikjoàn tsibíxteèn-jno sko Jesús jè xkiì jne. ⁴Tjín i'nga xitá xi ya títsajna, kòjti-la, kitsò-la xikjín:

—¿Mé-ne kasíkits'ón-ne jè xkiì jne? ⁵Tsà kàsatijna, tsatoó-la jàn sindo ton denario chjì-la koa jè ton-la koma kochját'aà-la xitá ima.

Kiichjajno-la jè chjoón xi okis'iin.

⁶Tanga kitsò Jesús:

—Kì k'oaa 'mì-là. ¿Mé-ne nìjti-là? Koni s'ín kàs'ín-ko-na, ndaà kàs'ín. ⁷Jñà xitá ima kítsajnakò kjit'aà-nò, ko maá sichját'aà-là k'e nga mejèn-nò. Tanga 'an, mì i tìjnako kjit'aà-nò. ⁸Jè chjoón jè, k'oaa s'ín kàs'ín koni kji ma xi kàs'ín. Kàsikaàjno ítjòn xkiì jne yijo-na xi ts'e nga sijnjaa. ⁹Oki xijí xi xan-nò, nita ñánda-ne nga títja isò'nde nga kobísòn 'én ndaà-la Nainá, tìkooá kobísòn-né koni s'ín kasiko-na mé-ne nga sijkit-sjeèn-ne xitá it'aà ts'e chjoón jè.

K'e nga jè Judas tsatjna Jesús
(Mateo 26:14-16; Lucas 22:3-6)

¹⁰Jè Judas Iscariote xi ya itjoiin-ne ts'e xitá xi tejo ma-ne xi tsajmeikò Jesús, kiikon jñà xitá sko-la no'mii nga sijngatsja Jesús. ¹¹Jñà xitá sko-la no'mii, k'e nga kiinchré, kjòtsja-la, kitsjaà-la tso'ba nga ton tsjá-la. Jè Judas tsohòtsji'nde-la kós'ín sijngatsja Jesús.

K'e nga jè Jesús tsakjèn ko xitá xi kota'yàt'aà-la jè s'eí Paxko

(Mateo 26:17-29; Lucas 22:7-23; Juan 13:21-30; 1 Corintios 11:23-26)

¹²Jè nachrjein ts'e s'eí xi mats'ia ítjòn-ne k'e nga kjèn inchrájin xi tsjin-la na'yo san jñà xitá judío, k'e nga sík'en orré xi ts'e s'eí Paxko, jñà xitá xi kota'yàt'aà-la Jesús kiskònangui-la; kitsò-la:

—¿Ñánda mejèn-lè onguíkindaà-jen xi kichiaá ts'e s'eí Paxko?

¹³Jesús kisikasén jò xitá xi kota'yàt'aà-la ján Jerusalén, kitsò-la:

—Tanguió ján ijin naxandá, yaá skajñoò jngoò xitá xi 'yajen jngoò nisa nandá; tanguítjinguilà. ¹⁴Ya ñánda kjoahas'en, koatín-là nei-la ni'ya: "K'oaa tsò Maestro: ¿Ñánda tìjna jè cuarto ñánda kókjen-koaga xitá xi kota'yàt'aà-na jè s'eí Paxko?" ¹⁵Yaá kokò jngoò-nò cuarto xi je kji xi tìjna isò'nga ni'ya. Jyeé tìjindaà tsojmi xi kochjeén. Ya tindaà xi kichiaá.

¹⁶Kiì jñà xitá xi kota'yàt'aà-la ján ijin naxandá. K'oaa s'ín kisakò-la koni s'ín kitsò-la Jesús, yaá tsibindaà tsojmi xi kokjen kjoa ts'e s'eí Paxko.

¹⁷K'e nga jye kòjñò, Jesús, ijchòko xitá-la xi tejo ma-ne. ¹⁸K'e nga títsajnat'aà ímixa nga nchikjèn, Jesús kitsò-la:

—Okixijí xi xan-nò, jñò, ií tìjnajiin jngoò-nò xi sijngatsja-na it'aà ts'e xitá kondra-na, jngoò xi 'an tìkjèn-ko-na. ¹⁹Jñà xitá xi kota'yàt'aà-la Jesús ta kjoa-la k'e nga okitsò. K'eé jngó kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿A 'an-ná?

²⁰Jesús kitsò:

—Jngoò xi kitjokàjin ts'e xitá-na xi tejo ma-ne jè xi tìjè-ne chrobá ts'an tísika'nchi-ne inchrájin-la. ²¹'An xi Ki'ndí-la Xitá xan-la yijo-na, k'oaa s'ín komat'ian koni s'ín tichja Xojon-la Nainá. iTanga ima xó-ne jè xitá xi sijngatsja-na! Isaa-là ndaà komà tsà mikii kits'iin xitá jè.

²²K'e nga nchikjèn, Jesús kiskoé inchrájin, kiichját'aà-la Nainá nga kisichikon-t'in, kisixkoaya ikjoàn kitsjaà-la xitá xi kota'yàt'aà-la, kitsò-la:

—Chjoé. Yijo-na né.

²³Ikjoàn kiskoé jngoò chitsín, kitsjaà-la kjondaà Nainá; k'eé kitsjaà-la xitá xi kota'yàt'aà-la, ngats'ii xitá kits'ii vino xi tìjya chitsín. ²⁴Kitsò-la:

—Jè-né xi jní-na xi sijikixiya jè kjoa xitse xi bìn-daàjin-ko-nò. Jè jní-na xixteèn xi kjondaà ts'e nga kjìn xitá. ²⁵Oki xijí xi xan-nò, mì tì kii ski-na vino skanda jè nachrjein k'e nga skiaa vino xitse, ján ñánda tíhotixoma Nainá.

'Én xi kiichja Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in
(Mateo 26:30-35; Lucas 22:31-34; Juan 13:36-38)

²⁶Jesús ko xitá-la, k'e nga jye kiseè jngoò-la sò Nainá ts'e Salmo, ikjoàn kii ján nindoò Yá Olivo. ²⁷Jesús kitsò-la xitá xi kota'yàt'aà-la:

—Ngats'ioò jñò, kijneí takòn-ná jè nitjen jè, nga k'oaa s'ín tichja Xojon-la Nainá, nga tsò: "Kiyá jè paxtò koa jñà orré tsjohoya-né." ²⁸Tanga koma iskan, k'e nga kjoaaya-na, k'jin ítjòn-nò ján nangui Galilea.

²⁹Kitsò Pedro:

—Na'sín ngats'ii xitá-lè xi i'nga tsjeiin takòn-lè, 'an, mikii tsjeiin-takòn-lè.

³⁰Jesús kitsò-la:

—Okixijí xi xan-lè; nitjen jé, k'e nga tikje'e kjindaya jò k'a kóxtí, ngaji, jàn k'a tsjá'mat'in-ná.

³¹Jè Pedro isa 'ñó kiichja; kitsò:

—Na'sín ya kiyáko-lè, mikii kójna'mat'in-lè.

Ngásòn kitsò yije xitá xi kota'yàt'aà-la xi i'nga.

Kíí kitsò Jesús nga tsibítsi'ba ya i'nde ñánda 'mì Getsemaní

(Mateo 26:36-46; Lucas 22:39-46)

³²Kiì ján i'nde ñánda 'mì Getsemaní; Jesús kitsò-la xitá xi kota'yàt'aà-la:

—Títsajna ijdé; 'an, Nainá kò-là kichját'aà-la.

³³Jesús kiiko Pedro, Jacobo, ko Juan. Ikjoàn tsibíts'ia Jesús nga ba koma-la. 'Ñó kisikájno. ³⁴K'eé kitsò Jesús:

—Tsí baá ma-la inima-na koni tsà mejèn kiyá. Títsajna ijdé, títsajnaakoòn.

³⁵Jesús kiikjá chiba-isa. Ikjoàn tsohojna skanda it'aà nangui koa kisijét'aà-la Nainá tsà koma, kjoaaxin-la kjo'in jè. ³⁶K'e nga tichját'aà-la Nainá, kitsò-la:

—Na'èn xi Na'èn-na xan-lè, ma yijeé-lè nità mé kjoa-ne it'aà tsiji. Chjàaxin-ná kjoa ts'e kjo'in jè, tanga mitsà jè 'én ts'an kitasòn, jè kàtitasòn 'én tsiji.

³⁷ Ijjoàn j'iì lingoò k'a-ne ya ñánda títsajna xità-la, tanga j'ña xità-la, kjijjòfè-né. Jesús kitsò-la Pedro:

—Simón, ¿a títajnafè-né? ¿A mì kachíkjoa-lè tsà tà jngoò hora kòbijnakoin? ³⁸ Títajnaoòn, tíjèt'aà-là Nainá mé-ne nga mì síkijne-nò kjoa ts'e jé. Xi okixi, jè iníma-nò tíjnandaà-né tanga jè yijo-nò, indaá tíjn, tsjin-la nga'ño.

³⁹ Jesús kii kítsi'ba lingoò k'a. Táko k'oaá tí kitsò-ne koni kitsò nga sá ítjòn. ⁴⁰ K'e nga j'iì lingoò k'a-ne, j'ña xità xi kota'yàt'aà-la, táko kjijjòfè-né nga 'ño nijña-la. Mikii beè kò kító-la Jesús. ⁴¹ Koma jàn k'a nga j'iì Jesús. Kitsò-la:

—¿A táko títajnikjáya-nò kò títajfè-nò? Kátje kjoa. Jyeé ijchò hora-la, 'an xi K'indí-la Xità xan-la yijo-na, yaá kongatsja j'ña xità jé. ⁴² Tísítjeen, chítsejèn-là, tíkijaán, jye nchrobá chraña jè xi síngatsja-na.

Kíí komà k'e nga kindobà'ño Jesús
(Mateo 26:47-56; Lucas 22:47-53; Juan 18:2-11)

⁴³ Táko tík'eé tíchja-isa Jesús nga ijchò Judas, xi ya itjojiiñ-ne ts'e xità-la Jesús xi tejò ma-ne. Kjìn xità tjikò xi 'ya kichà ndojò kò yá. Xità koi, j'ña kisasén xità sko-la nómii kò xità xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kò xità jchínga-la xità judío. ⁴⁴ Judas, jè xi tsatíjna Jesús, ítjòn tsibíhichiya-la kós'ín kòkò-la Jesús. Kitsò-la:

—Jè xi skíne'a, jè-né xi tíndobá'ño; ndaà tíkindaa k'e nga onguíkoo.

⁴⁵ K'e nga ijchò Judas, kii ndiyá-né ñánda tíjna Jesús, kitsò-la:

—Maestro.

Ijjoàn kiskine'a. ⁴⁶ J'ña xità xi tjikò, nitóón kitsobà'ño Jesús.

⁴⁷ Yaá tíjna jngoò xità xi tsachre kichà ndojò-la.

Tsajá-la jè xità ch'i'nda-la nómii ítjòn, tsatet'aà jngoò líká-la. ⁴⁸ Jesús kiiichja, kitsò-la j'ña xità:

—¿Mé-ne kós'ín kof'í ndobà'ño-ná nga kò kichà kò yá kichà koni tsà jngoò xità chijé? ⁴⁹ Nàchrjein nchijòn tij-nako-nò ján ingò ítjòn nga okoòya-nò kò mikii kindobà'ño-ná. Koií k'oaá s'ín tíma-ne nga kitasòn 'én xi tíjt'aà Xojon-la Nainá.

⁵⁰ Ngats'iì xità xi kota'yàt'aà-la Jesús tsanga-né, yaá kitsjeiin-takòn.

⁵¹ Jngoò chíti tíjingui-la xi tíjnajté jngoò nikje sábana. J'ña xità kitsobà'ño, ⁵² tanga jè chíti kitsjeiin nikje sábana-la; ijjoàn k'oaá'ín tsanga laká.

K'e nga kiiikò Jesús ñánda tíjna nómii ítjòn
(Mateo 26:57-68; Lucas 22:54-55, 63-71; Juan 18:12-14, 19-24)

⁵³ Jesús kiiikò ñánda tíjna nómii ítjòn. Yaá chixofña kóhótjín xità sko-la nómii, j'ña xità jchínga, kò xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés. ⁵⁴ Jè Pedro, tà kjiiñ tà kjiiñ tsajmeètjingui-la skanda k'e nga ijchò ya nditsin ni'ya-la nómii ítjòn. Yaá tsibíjnat'aà-la ñánda títsajna xità ch'i'nda xi síkinda ingò nga títsajna'ngui.

⁵⁵ J'ña xità sko-la nómii kò ngats'iì xítaxá xi ts'e xità judío tsohótsji'nde-la nga tsját'in 'én xi kondra ts'e Jesús mé-ne nga koma síik'en-ne tanga nímé 'én kisakò-la. ⁵⁶ Kjìn ma xità xi tsját'in 'én ndiso xi kondra ts'e Jesús tanga kje'íí tsò nga jngoò lingoò; mikii mangásòn 'én xi tsját'in. ⁵⁷ Chíncha kixi i'nga xità xi tsibénójmi 'én ndiso. Kitsò:

⁵⁸ —Ngajen, kina'yà-lajen nga tsò: “An síikxofña ingò ítjòn xi tsja xità kisindaà-ne, kò jàn nàchrjein kindaà lingoò-na xi mitsà tsja xità sindaa-ne.”

⁵⁹ Ní mikii kjòngásòn 'én-la nas'ín okítsò.

⁶⁰ K'eé tsasítjen jè nómii ítjòn; tsasíjnajiiñ osen-la; kiskòngui-la Jesús, kitsò-la:

—¿A mì mé 'én nokjoi, koni tsò 'én xi tsjé xità koi xi kondra tsiji?

⁶¹ Tanga jè Jesús jyò tsibíjna, níímé 'én kiiichja. Jè nómii ítjòn lingoò k'a kiskòngui-la, kitsò-la:

—¿A jí-né xi Cristo, xi K'indí-la Nainá xi 'ño jeya tíjna?

⁶² Jesús kitsò:

—An-ná, j'ño jchà-ná xi K'indí-la Xità xan-la yijo-na nga kótijnat'aà chrja kixi-la Nainá xi 'ño tse nga'ño tíjn-la, kò kjinchrobajñaà ifi ján ngajmi.

⁶³ Jè nómii ítjòn tsatíjndajno yijo-la níkje-la xi íkjá nga 'ño kòtji-la. Kitsò:

—¿Mé s'eén-isa-ná xità xi kje'íí xi tsjé 'én? ⁶⁴ J'ña, jye títsana'ya koni s'ín chjajno-la Nainá. ¿J'ño, kò bixón? ¿Mé xi síkooá?

Ngats'iì xità kisijngoò ikon nga tíjn-la jé kò ok'ín-la nga kiyá.

—Ok'ín-la nga sík'en.

⁶⁵ J'ña xità tsibíts'ia nga tsibíchrájno kò tsibíchjoá xkon, tsib'beé-la, kitsò-la:

—K'oaá si, ¿yá xi tí'beé-lè?

J'ña xità xi síkinda ingò, kisijts'iin-'a isén-la.

K'e nga jè Pedro tsibíjna'mat'in Jesús

(Mateo 26:69-75; Lucas 22:56-62; Juan 18:15-18, 25-29)

⁶⁶ Jè Pedro yaá tíjna kangui nditsin ni'ya. Ijchò jngoò chjoón xi ch'i'nda-la nómii ítjòn. ⁶⁷ K'e nga kítseè Pedro, nga tíjna'ngui, kiskoòtsejèn-jno, kitsò-la:

—Tíkooá ngaji, yaá tjaakoíi Jesús xi Nazaret i'nde-la.

⁶⁸ Tanga jè Pedro tsoho'mat'in-né. Kitsò:

—Mikii bexkoan. Mikii be mé 'én xi tinokjoi.

Pedro itjo ni'ya ján xotjoa-la. K'eé kiskindàya jngoò kóxtí. ⁶⁹ Jè chjoón ch'i'nda-la nómii ítjòn kítseè lingoò k'a jè Pedro. Kitsò-la j'ña xità xi ya títsajna:

—Jè xità jè, xità ts'eé Jesús.

⁷⁰ Tanga jè Pedro tsoho'mat'in lingoò k'a. Nga koma iskan, j'ña xità xi ya títsajna, lingoò k'a kitsò-la Pedro:

—Xi okixi, ngaji, xità-la Jesús-né nga Galilea i'nde-lè, k'oaá tsò 'én-lè xi nokjoi.

⁷¹ Tanga isaá 'ño kiiichja Pedro kitsò:

—¡Beé Nainá, nas'ín tík'eèn-ná, mikii bexkoan jè xità xi o'mi-là!

⁷² Tík'e-ne nga okítsò Pedro, jè xi ma-ne jò k'a kiskindàya kóxtí. K'eé tsibítsjeen-la Pedro koni kitsò-la Jesús: “K'e tíkj'eè kjindàya jò k'a kóxtí, ngaji, jàn k'a tsjé'mat'in-ná.” Ijjoàn ndaà jchán kiskindàya.

Kjoa xi komàt'in Jesús k'e nga kjàngatsja Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Lucas 23:1-5; Juan 18:28-38)

15 K'e nga kis'e isén jñà xità skò-là nò'miì kò xità jchínga kò xità xi okóya kjàtíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés kò ngats'iì xitàxá ts'è xità judío tsajoóya-ne. Tsibít'aà'ñó Jesús, kiikò, kisingatsja jè Pilato. ²Jè Pilato kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿A jì-né xi xitàxá ítjòn-là jñà xità judío?

Jesús kitsò:

—Ngají xi k'oà si nga 'an-ná.

³Tanga jñà xità skò-là nò'miì, kjin skaya 'én tjín-ne xi tsját'in nga óngui. ⁴Pilato ijngòò k'a kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿A njímé 'én nokjoì? Tjíná'yaà-là, 'ñó kjin skaya kjoa tsját'in-lè nga óngui-lè.

⁵Jesús mikii kiichja nas'ín koa tí'mì-là. Pilato, tà k'oàá komà-là.

K'e nga jè Jesús kitjoònè kjoa nga kiyá

(Mateo 27:15-31; Lucas 23:13-25; Juan 18:38-19:16)

⁶Nga xkì nó k'e nga bitjo s'eí Paxkò jè Pilato síkíjnandeí jngòò xità xi títsa'ya ndayá, jè xi síjé xità naxandá nga kíjnandeí. ⁷Jñà xità xi títsa'ya ndayá nga kjoasiì tsohótsji ts'è gobierno, ya tjína xi 'mì Barrabás xi xità kisik'en. ⁸Jñà xità naxandá kiikákò Pilato nga mejèn-là koa s'ín síkitasòn koni ma nga xkì nó. ⁹Kiichja Pilato, kitsò:

—¿A mejèn-nò nga siikíjnandeí-nò xi xitàxá ítjòn-là xità judío?

¹⁰Pilato jye tjíiin-là nga tà kjoaxítakòn-né nga jñà xità skò-là nò'miì ya ijchò síngatsja Jesús. ¹¹Jñà xità skò-là nò'miì chinchá'a xità naxandá nga kos'ín kàtasíjé nga kàtíjnandeí-ne Barrabás. ¹²Pilato ijngòò k'a kiskònangui-là xità naxandá, kitsò-là:

—¿Mé xi sikoáá jè xi 'mì-là xitàxá ítjòn-là xità judío?

¹³Jñà xità, 'ñó kiichja, kitsò:

—Tasit'iì krò.

¹⁴K'èé kitsò Pilato:

—¿Mé jé xi tsohótsji, mé-ne kiyá-ne?

Jñà xità, isaá 'ñó kiichja, kitsò:

—Tasit'iì krò.

¹⁵Pilato mejèn-là nga ndaà kíjnako xità naxandá. Kisikíjnandeí Barrabás. K'e nga jye kitsjaà okixi nga tsajá-là Jesús, ikjoàn kisingatsja nga sít'aà krò.

¹⁶Jñà soldado kiikò Jesús ján ni'ya oseen. Ikjoàn kiichja yije-là soldado xíkjin. ¹⁷Kisikákjá jngòò nikje xi inì jmà kji; tsibí'a skò jngòò corona na'yá xi jñà xó tsibín-daà-ne. ¹⁸Ikjoàn tsibíts'ia nga kiskindáyat'in. Kitsò-là:

—Viva xitàxá ítjòn-là xità judío.

¹⁹Tsatji yá xkajnchrá skò; ikjoàn tsibíchrá jno koa chincha-xkò'nchit'aà-là koni tsà nchibeèxkón. ²⁰K'e nga jye kisísobà-là, jaàxin-là nikje skò xi íkjá, ikjoàn kisikákjá-ne xi nikje ts'è. K'èé itjokò nga kosit'aà krò.

K'e nga kisít'aà krò Jesús

(Mateo 27:32-44; Lucas 23:26-43; Juan 19:17-27)

²¹Jngòò xità kisatíikjoò xi 'mì Simón xi Cirene i'nde-là xi tinchrobá-ne ranchò-là. Na'è-n-là ma jè Alejandro kò Rufo. Jñà soldado kjo'ñó kis'iin-là nga kisik'ajen krò-là Jesús.

²²Kiikò Jesús ján i'nde ñánda 'mì Gólgota, jè 'én xi tsòya-ne i'nde skò mik'en. ²³Kitsjaà-là vino xi tsjájiin xich'a tsja xi 'mì mirra tanga jè Jesús mikii kits'iì. ²⁴K'èé tsasít'aà krò, ikjoàn jñà soldado kisiskákò nikje-là Jesús nga kisika'bí-là xíkjin yá ts'è koma.

²⁵Ijchò-là tsà xi ñijaàn nga tajñóya nga kiasít'aà krò Jesús. ²⁶Jñà 'én xi tsohót'aà isòn skò krò, yaá tíchja mé jé xi komà-là Jesús nga kinik'en. Tsò-né: "Xitàxá ítjòn-là xità judío." ²⁷Tikoáá chinchat'aà krò jò xità chijé. Jngòò tsasíjnat'aà nga kixí-là Jesús kò jngòò tsasíjnat'aà nga ngaskón-là. ²⁸K'oáá s'ín kjàngàsòn koni s'ín tíchja Xojoñ-là Nainá nga tsò: "K'oáá ngaya-là koni jngòò xità xi tse jé tjín-là."

²⁹Jñà xità xi ya ja, síkatji skò nga kiichjajno-là, kitsò-là:

—Jì, k'oáá kisi nga sijxòñi ingo ítjòn-là Nainá kò jàn nachrjein kíndaà ngajo-ne, ³⁰tíkíjnandeí yijo-lè kò chinájen-t'i yijo-lè krò.

³¹K'oáá tjs'ín kisísobà-là jñà xità skò-là nò'miì kò xità xi okóya kjàtíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés. Kitsò-là xíkjin:

—Xità jè, tsachrjekájiin kjo'in xi kje'íj xità, tanga jè xi yijo-là, mikii ma ochrjekájiin kjo'in. ³²Kàtitjojen-t'aà krò jè xi Cristo, xi Xitàxá ítjòn-là naxandá Israel, mé-ne nga jchà-ná koa kòkjeiín-ná.

Skanda jñà xità xi tikoá ya kjit'aà krò, tikoáá tsatít'aà.

K'e nga k'en Jesús

(Mateo 27:45-56; Lucas 23:44-49; Juan 19:28-30)

³³K'e nga ijchò nchisen, kóhokji nga tjítsa isò'nde kòjñò skanda xi jàn nga nguixòn. ³⁴Tjje-ne hora Jesús 'ñó kiichja nga kitsò:

—Eloi, Eloi, ¿lama sabactani? —'Én jè tsòya-ne:

Nainá, Nainá, ¿mé-ne kàjneitakòn-ná?

³⁵Tjín i'nga xità xi ya títsajna xi kiil'nchré-là, kitsò:

—Tjíná'yaà-là, jè chja-là Elías.

³⁶K'èé tsangachikon jngòò xi kisika'nchi tsanga kò vinagre, ikjoàn tsibísko-là ínaço, kitsjaà-là Jesús nga kàt'iì, kitsò:

—Chítsejèn-là, ¿a kjojí Elías nga skónájen-t'aà krò?

³⁷Tanga Jesús isaá 'ñó kiskindàya; k'en. ³⁸Jè nikje velo xi tjohóya jngòò osen ingo ítjòn kixajnda, jòya koma skanda it'aà nangui. ³⁹Jè xità skò-là soldado xi síjna ñánda kisít'aà krò Jesús k'e nga kijtsee nga jye k'en Jesús, kitsò:

—Kixíj kjoa, xità jèé, Ki'ndí-là Nainá-né.

⁴⁰Tikoá títsajna i'nga íchjín xi kjiin nchikotsejèn-ne; jè María Magdalena, kò chjoón Salomé, kò María xi nea-là ma José kò Jacobo, jè xi isa ma ki'ndí. ⁴¹Jñà íchjín koi, k'e nga tsibijna Galilea Jesús, yaá chinchí-

ma-tjingui-là kò yáá kisichját'aà-là. Kjin ma íchjín xi yá títsajna xi ijchòkò ján Jerusalén.

K'e nga kisihijiin Jesús

(Mateo 27:57-61; Lucas 23:50-56; Juan 19:38-42)

⁴² K'e nga jye kjònguixòn nga jye bitsajnandaà-là nachrjein nikjáya. ⁴³ José xi Arimatea i'nde-là, jngoò xitá xi tikoá nga xá tjín-là ts'e xitaxá-là xitá judío xi tikoá tíkoña-là nga mejèn-là skoe kó s'ín otixoma Nainá, kitsjaà-là nga'ño yijo-là, jahas'en yá ni'ya ñánda tjina Pila-to nga kisijé yijo-là Jesús. ⁴⁴ Pilato, tà k'oaá koma-là nga jye k'en Jesús; kiichja-là jè xitá skò-là soldado; kiskò-nangui-là tsà kixi kjoá nga jye k'en. ⁴⁵ K'e nga jye tsi-bénojmí jè xitá skò-là soldado nga jye k'en Jesús, Pilato kisìngatsja José yijo-là Jesús. ⁴⁶ José tsatse jngoò nikje sávana; kiskójen-t'aà krò yijo-là Jesús; ikjoàn kisikájté jè nikje. K'ée kii kíhijiin ñánda jye tjindaà jngoò ngajo itsjó ingui nguijo; kiskinìs'en-ngui, ikjoàn tsohójtza xotjoa-là ngajo jngoò ndajo. ⁴⁷ María Magdalena kò María nea-là José, nchikotsejèn-là nga kisihijiin Jesús.

K'e nga jaáya-là Jesús

(Mateo 28:1-10; Lucas 24:1-12; Juan 20:1-10)

16 K'e nga jye tsato nachrjein nikjáya, María Magdalena, Salomé, kò María nea-là Jacobo, tsatse xkii jne nga mejèn-là siikaajno yijo-là Jesús. ² Jè nachrjein nga tàts'en xomàna, 'ño tajñòya kii katsejèn-là ñánda kisihijiin Jesús. Tík'ée tíbitjokàtji ts'oi. ³ Tsò-là xikjín:
—¿Yá xi kjoáaxin-ná ndajo xi tíchjoàjto yá xotjoa-là ngajo itsjó?

⁴ K'e nga ijchò, kiskoòtsejèn, kijtsee nga jè ndajo je xi 'ño i'í xi tíchjoàjto-là ngajo itsjó ñánda kisijna Jesús, jye kitjaàxìn. ⁵ K'e nga jahas'en-ngui nguijo kijtsee jngoò xitá ixti xi tjijnajté jngoò nikje chroba ndojò. Tijnat'aà kixi-là ngajo. Jñà íchjín tà kitsakjòn-né. ⁶ Tanga jè xitá ixti kitsò-là:

—Kì tsakjoòn-jèn. Jñò, jè binchaàtsjioò Jesús xi Nazaret i'nde-là, jè xi kisit'aà krò. Jye kòfaáya-là. Mì tì i tjina-ne. Chítsejèn-là i'nde-là ñánda kisijna. ⁷ Tanguió koatin-là xitá xi kota'yàt'aà-là kò Pedro: “Jè tífi ítjòn-nò ján Galilea. Yáá jchaxkoòn ijngoò k'a koni s'ín kitsò-nò.”

⁸ Jñà íchjín, itjo nitoón-ne yá iya nguijo. Kii, tsan-gachikon. Chjba-là nchihotsé-né nga kitsakjòn. Niyá xi tsibénojmí-là nga 'ño tsibíxkón-là yijo-là.

K'e nga jè María Magdalena kijtsee Jesús

(Juan 20:11-18)

⁹ Jè nachrjein nga tàts'en xomàna, Jesús jaáya-là nga tajñòya. Jè kijtsee ítjòn María Magdalena, jè xi tsachrjekàjiin itoò inima ch'o-là neíi inima-là. ¹⁰ María Magdalena kii, kisikí'nchré ngats'iì xitá-là Jesús nga ba tjín-là koá nchikjindáya. ¹¹ Jñà xitá xi kota'yàt'aà-là, k'e nga kii'nchré nga tjínakon Jesús nga jè chjoón kijtsee, mikii kòkjeiín-là.

K'e nga jò xitá-là kijtsee Jesús

(Lucas 24:13-35)

¹² K'e komà iskan, Jesús, kj'eíi kji isén-là k'e nga tsakò-là yijo-là jò xitá-là xi nchifi campo. ¹³ Tsohótji-ne jñà xitá xi jò ma, kisikí'nchré jñà xitá xi i'nga. Tikoáá mikii kòkjeiín-là.

Kii kitsò Jesús nga kitsjaà-là xá xitá xi kota'yàt'aà-là

(Mateo 28:16-20; Lucas 24:36-49; Juan 20:19-23)

¹⁴ Xi jyehet'aà-ne, Jesús tsakò-là yijo-là jñà xitá xi tejn-goò ma-ne k'e nga títsajnat'aà ímixa nga nchikjèn. Tsohótiko nga tájaà tjín inima-là nga mì kòkjeiín-là k'e nga tsibénojmí-là jñà xitá xi tsakò ítjòn-là yijo-là nga jè jye jaáya-là. ¹⁵ Koá kitsò-là:

—Tanguió nga tíjtsa isò'nde. Tènojmí yije-là ngats'iì xitá jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoá ts'an. ¹⁶ Jñà xitá xi kòk-jeiín-là it'aà ts'an koá koma bautizar, kitjokàjiin kjo'in. Tanga jñà xi mikii kòkjeiín-là, kjo'iín s'e-là. ¹⁷ Jñà xi kòk-jeiín-là it'aà ts'an, k'oaá s'ín jcha-là; nga koma-là kochrjekàjiin inima ch'o-là neíi xi tjíin inima-là xitá; tikoáá koma-là kichja 'én xi kj'eíi tsò; ¹⁸ tsà ye tsobà'ño, tsà xkii kjan skjñe, nímé xi koma-là; kòhòsòn-là tsja xitá xi xk'én, kondaà-ne.

K'e nga jè Jesús kiimijin ngajmii

(Lucas 24:50-53)

¹⁹ K'e nga jye okitsò-là xitá xi kota'yàt'aà-là, Na'èn-ná Jesús, kitjámiin'nga; nga kii ngajmii, tsibijna it'aà kixi-là Nainá. ²⁰ Jñà xitá-là kii; kisika'bí 'én ndaà-là nga kijndà i'nde, kò jè Na'èn-ná Jesús kisichját'aà-là kò kisikixiyanda 'én-là kò kjondaà xi kis'iin xitá-là. K'oaá s'ín kàtama.

San Lucas

'Én xi kiskii-là Teófilo jè Lucas

1 Kjoa kixi xi komà ijiiin naxandá it'aà ts'e Cristo, jye kjin ma-ne xita xi kiskii chiba ² koni s'in tsakóya-najen jña xita xi xkon kijtseè-ne skanda tàts'en-là kjoa, tijña-ne xi kis'e-là xá nga kisika'bí 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ³ Ngaji Na'èn Teófilo xi 'ño ndeè, tikoáá 'an, ndaà sasén-na nga tikjii-lè xojon jè, koni s'in tjin nga jngoò lingoò skoya kjoa; ndaà tsohotsji-jñaà yije skanda tisa tàts'en-là kjoa ⁴ mé-ne nga isa ndaà jcha-ne kjoa kixi xi nguì kos'in tjin, jña 'én xi k'oas'in tsakóya-lè xita.

'Én xi kiichja jngoò àkjale-là Nainá nga iskan jts'in Juan xi kis'iin bautizar xita

⁵ Koi naxrjein k'e nga jè tjina xitaxá ítjòn Herodes ján nangui Judea, tjina jngoò no'mii xi Zacarías 'mì xi tje-là ts'e Abías. Jè Zacarías tjin-là chjoón xi Elisabet 'mì xi tikoá tje-là ts'e Aarón. ⁶ Jña ingajò, xita kixi-né nga nguixkon Nainá. Síkitasòn yije-né ngats'iì kjotixoma-là Nainá. ⁷ Tsjin-là ixti; jè Elisabet, chjoón 'ndi-né; ingajò, jyeé 'ño xita jchínga.

⁸ Jngoò naxrjein, jña xita no'mii xi síxakjoò Zacarías, jña tsako-là nga kisixá nguixkon Nainá. ⁹ Koni s'in tjin kjotixoma xi ts'e no'mii Israel, tsako-là suerte Zacarías nga jahas'en ni'ya tsjeè-là Nainá, ya iya ingo ítjòn, nga jè kòkà chrjongó-là Nainá. ¹⁰ Jè hora k'e nga ti chrjongó-là Nainá ngats'iì xita naxandá, yaá títajna nditsin nga nchichjat'aà-là Nainá. ¹¹ Jè Zacarías tsatsejèn jngoò-là àkjale-là Nainá xi síjna kixi ya ngobà kixi-là ñánda tison chrjongó-là Nainá. ¹² Jè Zacarías k'e nga kijtseè, tà kjòxkón-là, tà kitsakjòn-né. ¹³ Tanga jè àkjale-là Nainá kitsò-là:

—Ngaji, Zacarías, kì tsakjoòn-jèn; jè kjoa bitsi'ba-lè jye kina'ya-là; jè chjoón-lè Elisabet, jts'in jngoò-là ki'ndí x'in; k'oáá s'in kít'aà 'in-là nga Juan k'oín. ¹⁴ 'Ñó s'e-lè kjotsja. Koi kjoa-là nga jè ki'ndí xi jts'in, kjin xita kjotsja-là. ¹⁵ Xita ítjòn kijn nga nguixkon Nainá; mikii xán sk'oi nga xó k'oáá s'in kitjaàjiin-ne; Inima Tsjeè-là Nainá sijiin inima-là skanda tik'e-ne nga tisa tijn na'ya'ma indso'ba nea-là. ¹⁶ Xi it'aà ts'e, kjin xita naxandá Israel koófat'aà-là Nainá. ¹⁷ Jè kjoí ítjòn-là Na'èn-ná. Sijiin inima-là nga'ño xi kisikjeén jè Elías xita xi kiichja ngajo-là Nainá. Inima-là xita jchínga, 'nchán síkítajna xitaxá ítjòn-là. Jña xita xi tájaàjiin tjin inima-là nga mikii síkitasòn, síkijatjija-là kjohitsjeèn-là mé-ne nga s'e-là kjoa chjine xi tjin-là xita kixi. K'oáá s'in síkijijòn-

daà xita naxandá mé-ne nga kítajna ndaà-ne k'e nga kjoí Na'èn-ná.

¹⁸ Zacarías kitsò-là jè àkjale:

—¿Kó s'in skoeè-na tsà kixi kjoa? 'An, jye 'ño xita jchínga; tikoáá chjoón-na jye tifehet'aà naxrjein-là.

¹⁹ Jè àkjale kitsò:

—'An-ná Gabriel xi tijnaga nguixkon Nainá; kisikasén-na nga kichjàko-lè, tsjaà-lè 'én ndaà-là Nainá. ²⁰ I'ndeí, kijn chisín-né, mikii koma kijnókjoí skanda k'e nga kijchò naxrjein nga kítasòn 'én koi, koi kjoa-là nga mikii kòmokjeiin-lè 'én-na xi kàxan-lè.

²¹ Jña xita naxandá, nchikoña-là Zacarías. Kjònan-gui-là xíkjin nga tífichrjein-là nga mikii xátí bitjo-ne ni'ya tsjeè-là Nainá. ²² K'e nga jye itjo-ne jyeé kjòchisín; mì tì kii ma chja-ne; jña xita xi nchikoña-là kis'ejiin-là nga tjin kjoa xi kijtseè ya iya ni'ya tsjeè-là Nainá; Zacarías tà jmeé chisín-isa tsja. K'oáá s'in tsibijna nga mikii komà kiichja.

²³ Zacarías, k'e nga jye kisisòn jña naxrjein nga kisik-itasòn xá-là, kii-ne ni'ya-là. ²⁴ K'e nga komà iskan, jè chjoón Elisabet, ki'ndí ts'a; 'òn sá mì tì kii itjo-ne ni'ya-là. Kitsò: ²⁵ "K'oáá s'in kisiko-na jè Nainá xi it'aà ts'an: kijtseè imaa-na nga kitsjaà-na kjondaà-là mé-ne nga mì kii tì kochrjekàngui-na xita."

Kí komà k'e nga jngoò àkjale tsibénojmí nga iskan jts'in jè Jesús

²⁶ K'e nga ijchò joòn sá, jè àkjale Gabriel, Nainá kisikasén jngoò naxandá xi chja-ne Galilea ñánda 'mì Nazaret. ²⁷ Kiikon jngoò chjoón xongó xi tjin-ne nga jè kixan-ko jngoò xita xi 'mì José xi tje-là ts'e xitaxá ítjòn xi ki'mi David. Jè 'in-là chjoón xongó, María 'mì. ²⁸ Jè àkjale, k'e nga jahas'en ni'ya nga kijtseèkon María, kitsò-là:

—i'ndaà-lè, ngaji xi jì kitjoé-lè kjondaà jè! Nainá tijn nako-lè. Ngaji xi ndaà kjòchikon-t'in mì k'oáá-ne koni íchjín xi k'ejí.

²⁹ Jè María k'e nga kijtseèkon, tà kjòxkón-là koni s'in kitsò-là jè àkjale; kisikitsjeèn kó tsòya-ne nga kos'in j'iì síhixat'aà-ne. ³⁰ Jè àkjale kitsò-là:

—María, kì tsakjoòn-jèn, jye kitjoé-lè kjondaà nga nguixkon Nainá. ³¹ I'ndeí koxk'én-né, ki'ndí jcha ingoí. K'oáá s'in kít'iì 'in-là nga Jesús k'oín. ³² Xita ítjòn koma; Ki'ndí-là Nainá k'oín xi isa 'ño 'nga tjina; Nainá, jè sijn-gatsja kjotixoma-là. Xitaxá ítjòn kijn koni s'in tsibijna David xi xita jchínga-là komà. ³³ Jè kotixoma-là naxandá Israel. Kjotixoma-là mì kì kjoehet'aà nita kjé-ne.

³⁴ Jè María k'ee kitsò-là àkjale:

nga sjiitsjeè tjé-la trigo. Kínchàxkó trigo ya iya ni'nga; tanga jè tjé-la trigo, kòkà-né ya jjiin ni'ín ñánda mikii bits'o nita mé nàchrjein-ne.

¹⁸ Juan, k'oáá s'ín kiichjayajjiin-la xita 'én ndaà-la Nainá; kjin skoya kjotixoma tsibít'in-la xi ndaà tsò.

¹⁹ Juan, tshohótiko jè Herodes xi xita ítjòn tjna, koií kjoa-la nga jè tijnako Herodías chjoón-la Felipe xi 'ndse Herodes. Tjikoá tshohótiko Herodes ngats'ii kjoa xi ch'o tís'ín. ²⁰ Tanga jè Herodes, isaá 'ñó ch'o kis'iin-isa: ndayá kiskinis'en Juan.

Kií komà k'e nga komà bautizar Jesús

(Mateo 3:13-17; Marcos 1:9-11)

²¹ K'e nga tikj'eè ndayá fahas'en Juan nga tís'ín bautizar ngats'ii xita naxandá, tjikoáá k'eé komà bautizar Jesús; k'e nga tichjat'aà-la Nainá Jesús, kitáx'a ngajmii.

²² Ikjoàn itjojen-nè-la Jesús jè Inima Tsjeè-la Nainá xi okji koni kji nise paloma; koá kina'ya jngoò-la 'én xi ngajmii inchrobà-ne xi kitsò:

—Ji-né xi ki'ndí-na xan-lè xi 'ñó matsjake-lè; tsja tjin-la takoàn it'aà tsiji.

Tje-la Jesucristo

(Mateo 1:1-17)

²³ Jesús k'e nga tsibíts'ia nga kisixá, tjin-la tsà katé nó. K'oáá s'ín tjiin-la xita, nga ki'ndí-la xó José; José, ki'ndí-la Elí;

²⁴ Elí, ki'ndí-la Matat; Matat, ki'ndí-la Leví; Leví, ki'ndí-la Melqui; Melqui, ki'ndí-la Jana; Jana, ki'ndí-la José;

²⁵ José, ki'ndí-la Matatías; Matatías, ki'ndí-la Amós; Amós, ki'ndí-la Nahúm; Nahúm, ki'ndí-la Esli; Esli, ki'ndí-la Nagai;

²⁶ Nagai, ki'ndí-la Maat; Maat, ki'ndí-la Matatías; Matatías, ki'ndí-la Semei; Semei, ki'ndí-la Josec; Josec, ki'ndí-la Judá;

²⁷ Judá, ki'ndí-la Joanán; Joanán, ki'ndí-la Resa; Resa, ki'ndí-la Zorobabel; Zorobabel, ki'ndí-la Salatiel; Salatiel, ki'ndí-la Neri;

²⁸ Neri, ki'ndí-la Melqui; Melqui, ki'ndí-la Adi; Adi, ki'ndí-la Cosam; Cosam, ki'ndí-la Elmodam; Elmodam, ki'ndí-la Er;

²⁹ Er, ki'ndí-la Josué; Josué, ki'ndí-la Eliezer; Eliezer, ki'ndí-la Jorim; Jorim, ki'ndí-la Matat;

³⁰ Matat, ki'ndí-la Leví; Leví, ki'ndí-la Simeón; Simeón, ki'ndí-la Judá; Judá, ki'ndí-la José; José, ki'ndí-la Jonam; Jonam, ki'ndí-la Eliaquim;

³¹ Eliaquim, ki'ndí-la Melea; Melea, ki'ndí-la Mainán; Mainán, ki'ndí-la Matata; Matata, ki'ndí-la Natán;

³² Natán, ki'ndí-la David; David, ki'ndí-la Isai; Isai, ki'ndí-la Obed; Obed, ki'ndí-la Booz; Booz, ki'ndí-la Salmón; Salmón, ki'ndí-la Naasón;

³³ Naasón, ki'ndí-la Aminadab; Aminadab, ki'ndí-la Aram; Aram, ki'ndí-la Esrom; Esrom, ki'ndí-la Fares; Fares, ki'ndí-la Judá;

³⁴ Judá, ki'ndí-la Jacob; Jacob, ki'ndí-la Isaac; Isaac, ki'ndí-la Abraham; Abraham, ki'ndí-la Taré; Taré, ki'ndí-la Nacor;

³⁵ Nacor, ki'ndí-la Serug; Serug, ki'ndí-la Ragau; Ragau, ki'ndí-la Peleg; Peleg, ki'ndí-la Heber; Heber, ki'ndí-la Sala;

³⁶ Sala, ki'ndí-la Cainán; Cainán, ki'ndí-la Arfaxad; Arfaxad, ki'ndí-la Sem; Sem, ki'ndí-la Noé; Noé, ki'ndí-la Lamec;

³⁷ Lamec, ki'ndí-la Matusalén; Matusalén, ki'ndí-la Enoc; Enoc, ki'ndí-la Jared; Jared, ki'ndí-la Mahalaleel; Mahalaleel, ki'ndí-la Cainán;

³⁸ Cainán, ki'ndí-la Enós; Enós, ki'ndí-la Set; Set, ki'ndí-la Adán; Adán, xi jè sobà Nainá tsibindaà.

K'e nga jè xita neíj kiskoòt'aà Jesús

(Mateo 4:1-11; Marcos 1:12-13)

4 Jesús, nga ndaà tjiin inima-la jè Inima Tsjeè-la Nainá, inchrobà ijngoò k'a-ne ya xajngá nandá Jordán, koá jè Inima Tsjeè-la Nainá kiiko jngoò i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn. ² Ichán nàchrjein tsi-bijna. Jè xita neíj kiskoòt'aà nga mejèn-la kátátsji jé Jesús. Ngats'ii nàchrjein koi, Jesús mikii tsakjèn, tsibij-nachjan-né. K'e nga jyehet'aà nàchrjein, jyeé 'ñó kjohojò-la. ³ Jè xita neíj kitsò-la:

—Tsà kixi kjoa nga ngaji xi Ki'ndí-la Nainá 'mì-lè, tjiin-la okixi ndajo jè nga inchrájin kátama.

⁴ Jesús kiichja kitsò:

—Tjit'aà Xojon-la Nainá nga tsò: “Mitsà tà koi tsojmi xi ma chine kítsakon-ne xita, tjikoáá kítsakoón-ne ngats'ii 'én-la Nainá.”

⁵ Jè xita neíj kiiko Jesús jngoò nindoò 'nga, tà jngoòhi-jta tsakó yije-la ngats'ii naxandá xi tjin iso'nde. ⁶ Jè xita neíj kitsò-la Jesús:

—Ngají tsjaà yije-lè ngats'ii naxandá koi, nga ji kotix-oma-la nga jeya kijni. Nga 'áán kjongatsja yije. Tsà mejèn-na maá singatsja nita yá-ne. ⁷ Ngaji, tsà kosixkó'nchit'aà-ná ko jeya sikijna-ná, tsijií koma kóhotjin.

⁸ Kiichja Jesús, kitsò-la:

—Tisít'aà xìn-ná ji, xita neíj. K'oáá s'ín tjit'aà Xojon-la Nainá nga tsò: “Jeya tikijni Na'èn-ná xi Nainá; tà jè tajngoò chaxkoín.”

⁹ Jè xita neíj, ikjoàn kiiko Jesús ján Jerusalén; kisikij-nasón ingo ítjòn ñánda isa 'nga kji; kitsò-la:

—Tsà kixi kjoa nga ji xi Ki'ndí-la Nainá 'mì-lè, tikatjen-gui yijo-lè ijndé; ¹⁰ k'oáá s'ín tjit'aà Xojon-la Nainá nga tsò:

Nainá koií xá-la àkjale-la mé-ne nga sjikinda-lè,

¹¹ nga ko tsja tsobá'ñó-lè mé-ne nga nijngoò ndajo satíngui-ne ndsokoi.

¹² Kiichja Jesús, kitsò-la:

—K'oáá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: “Ki taxki chít'aà-jèn Na'èn-ná xi Nainá.”

¹³ Jè xita neíj, k'e nga mì tji kii kisakò-la kós'ín skò-nachjan-la Jesús nga mejèn-la kohótsji jé, tsasít'aà xìn chiba nàchrjein-la skanda komà iskan.

'Mé tà ndaà-anò jñò xi chihindáya i'ndeij, nga koma iskan kijno-nò.

²² 'Mé tà ndaà-anò k'e nga tjin xitá xi síjtikeè-nò tà 'an ngatji-na xi Ki'ndí-la Xitá xan-la yijo-na; k'e nga síkítsaj-nat'aàxin-nò, k'e nga chja'on-ko-nò, k'e nga ochrjekàngui-nò koni tsà jngoò xitá xi 'ñó ts'en. ²³ Tsja t'è-là takòn jè nàchrjein koi; tìtsja-là inima-nò; tseé kjondaà tjoé-nò ján ngajmii; tìkoáá jñà xitá jchínga-la xitá xi beètoòn-nò, k'oáá tìs'ín kijtseètoòn jñà xitá xi kiichja ngajo-la Nainá.

²⁴ Tanga ima-xó-nò jñò xi xitá nchíná 'mì-nò nga tjin yije-nò xi mochjeén-la yijo-nò [tanga mikii níkijsjeèn kjondaà-la Nainá xi mochjeén-la inima-nò].

²⁵ Ima-xó-nò xi skii tìtsajnaà i'ndeij; k'e nga koma iskan, k'ohojò-nò.

Ima-xó-nò jñò xi binò i'ndeij; k'e nga koma iskan kobaá-nò koa jchihindáya-nò.

²⁶ Ima-xó-nò jñò k'e nga ndaà síkítsajna yije-nò xitá. Jñà xitá jchínga k'oáá tìs'ín ndaà kíkítsajna jñà xitá xi 'én ndiso kiichjaya.

Kó s'ín sikoáá xitá kondra-ná

(Mateo 5:38-48; 7:12)

²⁷ Tanga jñò xi tìtsana'yà, k'oáá xán-nò: Tìtsjacha kondra-nò, ndaà tìkoo jè xi jtikeyè-nò. ²⁸ Tìjt'è-aà-là Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xi chja'on-ko-nò, tìs'ibatjiò jè xi ch'o síko-nò. ²⁹ Jè xi síts'iin-t'aà kjioòn, tìkoá tjiil-là xi ngobà; jè xi faá'an nàchrkòsòn-nò, tìkoá tjiil-là nàchrò-nò xi i'jngoò. ³⁰ Nita yá xitá xi síjé-nò tsojmi, tjiil-là; tsà yá xi skoé xi tsojmi tsajòn, k'ì tì kii níjé-là. ³¹ Koni s'ín mejèn-nò nga sjiiko-nò xitá, k'oáá tìs'ín tìko ngajo-nò.

³² Tsà matsjacha jè xi matsjakeè-nò, nímé kjondaà xi s'e-nò, nga k'oáá tìs'ín jñà xitá ts'en, matsjakeè xíkjin. ³³ Tsà tà jñà ndaà sikoo xitá xi tìkoá ndaà síko-nò, nímé kjondaà xi s'e-nò. Jñà xitá ts'en, k'oáá tì síko xíkjin. ³⁴ Tsà sikiña-là jè xi yaxkoòn nga kojichjí, tìkoáá nímé kjondaà s'e-nò. Tìkoáá jñà xitá ts'en síkiña-la xíkjin nga jyeé tjiil-la nga kojichjí yije kóhotjin. ³⁵ Tìtsjacha kondra-nò; ndaà tìkoo; tìkiña-là mé xi síjé-nò, nímé xi chiña-là it'aà ts'e. Tsà kós'ín s'een, isaá tse kjondaà s'e-nò. Ixti-la Nainá xi 'ñó 'nga tìjna koma k'e nga k'oás'ín s'een koni s'ín Nainá, nga tjin-la kjohimatakòn it'aà ts'e xitá xi 'nga ikon ko xi ch'o s'ín. ³⁶ Chahimaa xinguiò koni s'ín beèhima-nò Nainá xi Na'èn-ná 'mì-là.

Mì kii koma jñà sikiñdaá jé-la xitá xinguiáá

(Mateo 7:1-5)

³⁷ 'Kì jé-la xinguiò 'nè kindaa mé-ne nga Nainá tìkoá mikii sikiñdaá jé-nò; k'ì jé binchanè-là xinguiò mé-ne nga Nainá mì jé kinchanè-nò; tìjchàat'aà-là jé-la xinguiò mé-ne nga Nainá tìkoá sijiçhàat'aà-nò jé-nò. ³⁸ Tjiil-là xinguiò; jè Nainá tsja ngajo-nò; Nainá sijiçhìba-nò çhìba xi ndaà kitseè, xi 'ñó jncha, xi ndaà kíkítsajneè ko xi tìxixteèn-tji nga kìncha chijtsa-nò; jè çhìba xi sijiçhìbaya-là xinguiò, tjiè sijiçhìbaya ngajo-nò Nainá.

³⁹ Jesús tsibéngjmi jngoò-la kjoa xi mangásòn, kit-sò-la:

—Jngoò xitá xi mikii tsejèn-la, mikii koma kòkò-la ndiyá i'jngoò xi tìkoá mikii tsejèn-la. Ingajò, yaá kixoya ngajò ñánda ch'o choòn. ⁴⁰ Jngoò xitá xi kota'yà mitsà isa 'nga tìjna koni maestro-la; tanga k'e nga kjoehet'in-la nga ndaà skóta'yà, tìkoáá kongásòn-né koni jè maestro-la.

⁴¹ '[¿Mé-ne jé-la xinguii nikinda-ne koa tsjii mikii níkindii? ¿Mé-ne chitsejèn-la tje xi kjinangui xkon xinguii, koa jè yá çhiso xi kjinangui xkoiin mikii chitsejèn-la? ⁴² ¿A mì 'ya-jèn yá çhiso xi kjinangui xkoiin? ¿Mé-ne ko'mì-la xinguii: "'Ndsè, tjiil'nde-ná nga kochrjekànguia tje xi kjinangui xkoiin"? Ngaji xi jò ma isén-lè; ítjòn tìnachrjekàngui çhiso xi kjinangui xkoiin, mé-ne nga ndaà kòtsejèn-lè, i'kjoàn tìnachrjekàngui tje xi kjinangui xkon xinguii.]

Kós'ín 'ya-la kós'ín tjin inima-la jñà xitá

(Mateo 7:17-20; 12:33-35)

⁴³ Tsjin yá xi ndaà kjoàn ko ch'o kjoàn toò xi ojà-la; tìkoáá tsjin yá xi ch'o kjoàn ko ndaà kjoàn toò xi ojà-la. ⁴⁴ Nga jngoò i'jngoò skoya yá, k'oáá s'ín yaxkon-la koni kjoàn toò xi ojà-la. Jè toò iko, mitsà yá na'yá ojà-la. Tìkoáá jñà toò uva mitsà na'yá xanchroò ojà-la. ⁴⁵ Koni kjoàn yá, k'oáá tì kjoàn xitá; jngoò xitá xi 'én ndaà chja, koií-né nga kjondaà tjiil inima-la; koa jngoò xitá xi 'én ts'en chja, koií-né nga kjoats'eén tjiil inima-la; nga k'oáá tsò 'én xi nokjoá koni tsò kjohitsjeèn xi tjiil inima-ná.

Chrjó ni'ya xi jò ma-ne

(Mateo 7:24-27)

⁴⁶ ¿Mé-ne kos'ín 'mì-ná nga bixón: "Na'èn, Na'èn", koa mikii níkitasòn koni xan-nò? ⁴⁷ K'oáá xan-nò yá xi mangásòn jè xitá xi 'an fit'aà-na, xi 'nchré 'én-na, tìkoá síkitasòn. ⁴⁸ Jè mangásòn jngoò xitá xi bíndaà ni'ya-la; 'ñó nangá o'nguii; bíjna tàts'en chrjó ni'ya ya isòn naxi. K'e nga 'ba jtsí xkón, f'iì xajngá nandá, kaàt'aà'ñó-la ni'ya; nímé xi síko nga ya tjiindaàsòn naxi. ⁴⁹ Tanga jè xi 'nchré 'én-na koa mikii síkitasòn, k'oáá ngaya-la koni jngoò xitá xi bíndaàsòn ni'ya-la ñánda tà nangui; mikii ndaà bíndaà tàts'en chrjó; f'iì xajngá nandá, kaàt'aà'ñó-la ni'ya; yaá bixóna ni'ya jè; jngoò k'a bixò-jen.

Kíi komà nga kjondaà-ne çhìnda-la xi xitá skò-la soldado

(Mateo 8:5-13)

7 Jesús, k'e nga jye tsakóya-la xitá naxandá xi nchi'nchré 'én-la, kii, jahas'en-jiiin naxandá Capernaum. ² Ya tìjna jngoò soldado ítjòn. Jè çhìnda-la, 'ñó xk'én. Kjomeè biyaá. Tanga 'ñó tjòkeè. ³ K'e nga kii'nchré xitá jè it'aà ts'e Jesús, kíkásén xitá jchínga xi ts'e xitá judío nga kii kítsi'ba-la Jesús mé-ne nga kàt-janchrobá, kàtasíxkii-la jè çhìnda-la xi xk'én. ⁴ Jñà xitá jchínga, k'e nga ijchòkon Jesús 'ñó tsibítsi'ba-la, kit-sò-la:

Jesús nga tíkjindáya. Íkjoàn tsanjno ndsokò Jesús kò ndáxkòn. K'ée kisixijno-ne kò tsja skò. Kjin k'a kiskine'a ndsokò. Íkjoàn kisikaàjno xkii xi ndaà jne. ³⁹ Jè xitá fariseo xi kiichja-la Jesús, k'è nga kijtsee kjoa koi, kitsò jjiin inima-la: “¿Mé-ne nga mikii beèxkon-ne yá chjoón-ne xi otísiko? Tsà kixi kjoa nga jè xitá xi chja ngajo-la Nainá, skoexkon-né nga chjoón xi jé tjín-la.”

⁴⁰ K'ée kiichja Jesús, kitsò-la:

—Simón, jngoò kjoa koxán-lè.

Simón kitsò:

—Maestro, kot'in-ná.

⁴¹ Jesús kitsò:

—Jò xitá títsajna xi tòn tjeñ-la ts'e xitá xi síkiña tòn; jngoò xi 'òn sindò tjeñ-la; jè xi lingoò icháte tjeñ-la.

⁴² Ingajò xitá koi, tsjin-la tòn xi kojichjí ngajo-ne. Jè nei-la tòn kisijchàat'aà-la ingajò. Kot'in-ná, ¿ñá-lá ingajò xitá koi xi isa 'ñó matsjakeè jè nei-la tòn?

⁴³ Kiichja Simón kitsò:

—'An, k'oaá s'in sikítsjeèn, jè-la xi isa tse tòn kitjeñ-la. Jesús kitsò:

—Ndaà kichoòsòn-la.

⁴⁴ Jesús kiskoòtsejèn-jno jè chjoón, kitsò-la Simón:

—Chitsejèn-la chjoón jè. 'An, k'è nga kòfahas'eèn ni'ya-lè [mikii kànikitasoin koni s'in tjín kjotíxoma tsaján]; mikii kò'bii-ná nandá xi mochjeèn-la ndsokoaà nga sanijno; tanga chjoón jè, ndáxkoon kòhonijno-ne ndsokoaà koa tsja skóò kàsixijno-ne. ⁴⁵ K'è nga kànihix-at'aà-ná mikii kichine'a-ná tanga chjoón jè, kóni kòfahas'eèn ni'ya-lè tíkine'a ndsokoaà.

⁴⁶ 'Ngaji, mikii kànáhijnoi asitj skoaà, tanga chjoón jè, kòfahijno ndsokoaà xkii xi ndaà jne. ⁴⁷ Koi k'oas'in xan-lè: Chjoón jè, jyeé kàchàat'aà yije-la ngats'iì jé-la koi kjoa-la nga 'ño matsjakeè-na, tanga jè xitá xi chiba kàchàat'aà-la jé-la, isaá chiba matsjakeè-na.

⁴⁸ K'ée kitsò-la Jesús jè chjoón:

—Jé-lè jyeé kàchàat'aà-lè.

⁴⁹ Jñà xitá xi taña títsajnat'aà ímixa kitsò-la xikjín:

—¿Yá xitá-né jè nga tikoá ma-la síjchàat'aà-ná jé-ná?

⁵⁰ Jesús kitsò lingoò k'a-la jè chjoón:

—Koi-né nga mokjeín-lè it'aà ts'an nga bitjotjì-ne jé-lè; t'in-là ndaà-ne.

Íchjín xi kisichját'aà-la Jesús

8 K'è nga komà iskan, Jesús, kjin naxandá tsajmeè, kò rancho, nga kiichjaya kò kisika'bí 'én ndaà-la Nainá koni s'in otíxoma Nainá. Tjikò xitá-la xi tejò ma-ne. ² Tikoáá tjikò i'nga íchjín xi jye kjòndaà-ne ch'in neij-la kò xi k'ejí ch'in. Yaá tjikò María jè xi Magdalena 'mì, xi itoò inima ch'o-la neij itjoiin yijo-la; ³ tjikò Juana, chjoón-la Chuza xi síkinda tsojmi-la xitaxá ítjòn xi 'mì Herodes; tikoáá tjikò xi 'mì Susana koa kjin-isa íchjín tjikò xi síchját'aà-la mé tsojmi xi tjín-la.

Kjoa xi mangásòn ts'e xitá xi bitje xojmá

(Mateo 13:1-9; Marcos 4:1-9)

⁴ K'è nga jye kòkjìn xitá xi xkí xi ján naxandá j'iì-ne, Jesús, tsibénjímí-la kjoa xi mangásòn. Kitsò-la:

⁵ —Jngoò xitá xi kii kijnjí xojmá. K'è nga tsibít's'ia nga kiskijnjí xojmá, chixò chiba ya iya ndiyá. Koa chinchanè xitá koa jñà nise tsakjèn. ⁶ Nguì k'oa tjín chixòsòn ya ñánda naxi choòn, tanga k'è nga isò xojmá, nitóon kixi nga mikii 'nchi'nde nangui. ⁷ Nguì k'oa tjín chixò ya jjiin na'yá; yaá taña isòkjoò; k'è nga kjò'nga na'yá, kisik'en-ngui xka-la xojmá. ⁸ Nguì k'oa tjín chixò ñánda nangui ndaà; isò, kjò'nga, koa tsajà-la toò; kitsjaà jngoò sindò nga jngoò lingoò.

Jesús k'è nga jye tsibénjímí kjoa koi, 'ñó kiichja, kitsò:

—iNdaà tjiná'yaà koni xan-nò!

Mé-ne kjoa xi mangásòn kisikjeén-ne Jesús

(Mateo 13:10-17; Marcos 4:10-12)

⁹ Jñà xitá xi kota'yat'aà-la Jesús kiskònangui-la kó tsòya-ne jè kjoa xi mangásòn xi tsibénjímí-la xitá.

¹⁰ Jesús kitsò:

—Jñò, Nainá jye kitsjaà-nò nga jchaa kjoa'ma-la xi bènjímíya kó s'in otíxoma Nainá; tanga jñà xitá xi k'ejí, tà kjoa xi mangásòn s'enojímí-la, mé-ne nga mikii skoé-ne xi kjoa kixi nas'in skótsejèn, mikii kochiya-la nas'in nchi'nchré.

Kó tsòya-ne kjoa xi mangásòn ts'e xitá xi bitje xojmá

(Mateo 13:18-23; Marcos 4:13-20)

¹¹ Jè kjoa xi mangásòn ts'e xojmá, kii tsòyaá-ne: Jñà xojmá, jè 'én-la Nainá. ¹² Jñà xojmá xi chixò iya ndiyá, jñà ngaya-la xitá xi 'nchré 'én-la Nainá, ikjoàn f'iì xitá neij, faáxin jè 'én jjiin inima-la mé-ne nga mikii kòk-jeiín-la koa mikii kitjoiin kjo'in inima-la. ¹³ Jñà xojmá xi chixòsòn naxi, jñà ngaya-la xitá xi 'nchré 'én-la Nainá, k'è nga tàts'en-la kjoa tsjaá ma-la nga mokjeiín-la, tanga tsjin-la i'ma; tà chibaá naxrjein mokjeiín-la; k'è nga mé kjoa xi sakó-la, nitóon síkijna-ne. ¹⁴ Jñà xojmá xi chixò jjiin na'yá, jñà ngaya-la xitá xi 'nchré 'én-la Nainá; k'è nga jye tjímaya ndiyá-la Nainá, bíts'ia nga síkájno-la yijo-la, ótsji xi kjoa nchiná kò xi kjoa kjotsja. Jñà kjoa koi xi tjín isò'nde bíchjoà-ikòn-la nga mikii makixi nga ojà-la toò. ¹⁵ Jñà xojmá xi chixò ñánda nangui ndaà, jñà ngaya-la xitá xi ndaà tjín kò xi kixi tjín inima-la; 'nchré 'én-la Nainá tikoá bíjiin-ikon 'én xi 'nchré; ndaà bincha kixi skanda k'è nga ndaà makjin-ya jñà 'én.

Kjoa xi mangásòn ts'e ni'in xi síhiseèn

(Marcos 4:21-25)

¹⁶ 'Tsjin xitá xi oká ni'in, ikjoàn bíjtsa'ma, o xi ya síkijnangui naxan; jngoò ni'in xi tí, sijna 'nga-né; yaá sijnaya candelero mé-ne nga kohiseèn-la jñà xitá xi kjoahas'en ni'ya. ¹⁷ Nímé kjoa tjín xi tji'ma i'ndeij xi mikii kotsejèn nga koma iskan; tikoáá tsjin kjoa xi tji'ma i'ndeij xi mikii jcha-la. Ngats'iì kjoa skoexkon yije xitá.

¹⁸ T'een kindá kjohítsjeèn-nò k'è nga kjiná'ya 'én-la Nainá. Ndaà tjiná'yaà. Nga jè xi tjín-la kjohítsjeèn k'oií isa-la; tanga jè xi tsjin-la, skanda tjá'aán-la mé xi k'oas'in síkítsjeèn nga tjín-la.

—Tsà yá xi mejèn-là nga xitá ts'an koma, kàtat-sjeiin-takòn mé xi mejèn-là yijo-là; koni jngoò xitá xi 'yajen krò-là, nàchrjein inchiòn kàtijnandaà nga sijkjeiin kjo'in xi kjoa ts'an; ndaà kàtjìt'aà-na. ²⁴ Nga nitá yá xitá xi mejèn-là kochrjetji yijo-là nga nimé kjo'in sakò-là, tà saá sijkhija-né kò kjo'in kijnajiin; tanga jè xi tijnandaà nga tsjá yijo-là xi kjoa ts'an, jè-né xi kitjokàjiin kjo'in nga it'aà ts'an ndaà kijná. ²⁵ Mé xi sijkijne jngoò xitá nas'ín tjoé yije-là isò'nde tsà chiija inima-là koa sijkits'ón yijo-là? Nimé. ²⁶ Tsà tjin i'nga xitá xi kosobà-là it'aà ts'an kò it'aà ts'e 'én-na, tikoaa 'an xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na, kosobà-na k'e nga kitjojen ijngoò k'a nga skoe xitá kjoajeya-na, skoe kjoajeya-là Na'en-na tikoaa skoe kjoajeya-là ts'e àkjale tsjeè-là Nainá. ²⁷ Xi okixi, k'oaá xán-nò, ijndé títajajniin i'nga xitá xi mikii kiyá skanda k'e nga skoe kó s'ín otixoma Nainá.

Kii komà k'e nga jè Jesús jahatjiya í'ño isén-là kóhokji yijo-là

(Mateo 17:1-8; Marcos 9:2-8)

²⁸ Tjin-là tsà kó jiin nàchrjein nga tsibénojmi 'én koi, Jesús, kiimijin-jno jngoò nindoò nga kiichjat'aà-là Nainá. Kiikò Pedro, Juan kò Jacobo. ²⁹ K'e nga tichjat'aà-là Nainá, Jesús, jahatjiya í'ño isén-là; jè nikje-là 'ño kjòchroba; tsí ote tsatsejèn. ³⁰ Jò xitá x'in tsatsejèn xi nchijoókjoò Jesús, jè Moisés kò Elías. ³¹ Xitá koi, tsí ote choòn kjoajeya-là nga jngoò itjandi ñánda jncha. Nchijoóya-ne nga jè Jesús, jye tifi síkitasòn kjoa ján Jerusalén nga ya kiyá. ³² Jè Pedro kò xitá xikjin, tsí 'ño nijña-là, tanga k'e nga jye kitjaàxin-là nijña kijtseèkon kjoajeya-là Jesús kò jña xitá xi jò ma-ne xi títajnakò. ³³ K'e nga jye chinchat'aà xin-là Jesús xitá koi, jè Pedro kitsò:

—Maestro, ndaà tjin nga i títajnaá. Kíndaá jàn ni'ya xkójndà, jngoò tsiji, jngoò ts'e Moisés, jè xi ijngoò ts'e Elías.

Jè Pedro tà k'oaá kitsò, mì tì kii beè-ne kó s'ín kichja. ³⁴ Tìk'e-né nga tichja Pedro, j'ii jngoò 'nguién-là ifi xi tsib'ima xitá koi. K'e nga jahas'en-jiin ifi, tà kitsakjòn-né. ³⁵ Ya ijiin ifi kina'yà jngoò-là 'én xi kitsò:

—Jè jèe xi ki'ndí-na xi 'ño matsjake, jè tijnáya-là.

³⁶ K'e nga jye kina'yà-là 'én koi tà jè tajngoò síjna-isa Jesús. Nàchrjein koi jña xitá-là jyò tsibitsajna, nimé 'én xi kiichja, mitsà yá xitá tsibénojmi-là kjoa xi kijtseè.

K'e nga jè Jesús kisindaà jngoò-ne ti xi inima ch'o-là neij tjiin inima-là

(Mateo 17:14-21; Marcos 9:14-29)

³⁷ Xi komà inchiòn, k'e nga itjojen-jno-ne nindoò, 'ño kjin xitá kisatiikjoò. ³⁸ K'ée jngoò xitá xi ya tijnajiin-là xitá kjin, 'ño kiichja, kitsò-là Jesús:

—Maestro, tibitsi'bà-lè nga chítsejèn-là ki'ndí-na xi tà jè tajngoò-ne. ³⁹ Jngoò inima ch'o-là neij tsobà'ño; tà nitòon kjindáya, ikjoàn 'ño síkatsé yijo-là; ochrje ndáxo tso'ba; tse kjo'in tsjá-là, mikii xátí tsjeiin. ⁴⁰ Kàbitsi'bà-là jña xitá xi kota'yàt'aà-lè nga kàtachrjekàjiin inima ch'o xi tjiin yijo-là, tanga mikii kòma-là.

⁴¹ K'ée kiichja Jesús kitsò:

—Jña, xitá xi mikii mokjeiin-nò it'aà ts'an, xi ch'o 'nè. ¿Skanda mé nàchrjein kótijnako-nò koa skà-na kjoa-nò? Nchrohókoji ki'ndí-lè ijndé.

⁴² K'e nga tinchrobá chraña jè ti, jè inima ch'o-là neij, tsajndoòt'aà nangui, ikjoàn kisikatsé yijo-là; tanga jè Jesús, tsohótiko jè inima ch'o-là neij; ikjoàn kisindaà-ne jè ti; kisingatsja-ne na'en-là. ⁴³ Ngats'ii xitá tà kjòxkón-là jè kjoajeya-là Nainá.

K'oaá s'ín tsibénojmi Jesús kjoajeya-là xi ma-ne jò k'a

(Mateo 17:22-23; Marcos 9:30-32)

Ngats'ii kjoa xi kis'iiin Jesús, tikoaa tà kjòxkón-là ngats'ii xitá. Jesús kitsò-là jña xitá xi kota'yàt'aà-là:

⁴⁴ —Ndaà tijnáyaà jña 'én koi; ki nijchàjiin-jèn: 'An xi Ki'ndí-là Xitá xan-là yijo-na yaá sijnatsja-na xitá nguixkon xitaxá.

⁴⁵ Jña xitá-là mikii kjòchija-là jè 'én xi kos'ín kitsò-là. Nainá tsib'ima-né nga mikii kjoahas'en-jiin-là; tà kitsakjòn-né, mikii kiskònangui-là Jesús kó tsòya-ne 'én xi tsibénojmi-là.

Yá xitá xikjin xi kijná itjòn

(Mateo 18:1-5; Marcos 9:33-37)

⁴⁶ Xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús, tsibits'ia nga tsajoóya-ne yá xitá xikjin xi kijná itjòn. ⁴⁷ Jesús, k'e nga kijtseè koni s'ín nchisíkitsjeèn, kiskoé jngoò ndí ti, kisikijnat'aà-là yijo-là, ⁴⁸ kitsò-là:

—Nitá yá-ne xi it'aà ts'an skoétjò jngoò ndí ti koni jè, 'aán xi skoétjò-na; jè xi skoétjò-na, tikoaa skoétjò-né jè xi kisikasén-na. Koi kjoa-là, jè xi isa nangui tjna xi ya tijnajiin-nò, jè-né xi isa tjna itjòn.

Yá xi kondra-là Cristo kò yá xi xitá ts'e

(Marcos 9:38-40)

⁴⁹ Juan kitsò:

—Maestro, ki'ya jngoò-jen xitá xi kò 'ín-lè ochrjekàjiin inima ch'o-là neij xi tjiin yijo-là xitá; mikii kits'ii'nde-là-jen nga mitsà xitá tsaján xi jña fit'aà-ná.

⁵⁰ Jesús kitsò-là:

—Ki bichakjáya-là. Jè xi mitsà kondra tsaján, xitá tsaján-ná.

K'e nga jè Jesús tsohótiko Jacobo kò Juan

⁵¹ K'e nga jye kjòchraña nàchrjein nga kjoij jngoò k'a-ne Jesús ján ngajmii, 'ño tsi'beé-là ikon nga kii ján Jerusalén. ⁵² Kisikasén itjòn i'nga xitá-là jngoò naxandá jtobá ján nangui Samaria. Kii kátsji'nde ñánda sijkjáya.

⁵³ Jña xitá Samaria mikii kitsjaà'nde-là nga jyeé tjiin-là nga ján nchifi Jerusalén. ⁵⁴ Xitá xi kota'yàt'aà-là Jesús, Jacobo kò Juan, k'e nga kijtseè nga mikii kitsjaà'nde-là kitsò:

—Na'en, ¿a mejèn-lè nga k'oa kixón-jen nga kàtjanchrobá-jen ni'ín xi ts'e ngajmii nga kàtjehesòn xitá koi koni s'ín kis'iiin Elías?

⁵⁵ Tanga jè Jesús kisikátji'a, tsohótiko. Kitsò-là:

—Jñò, mikii tjiin-nò yá ts'e inima xi kàtsjá-nò kjohít-sjeèn jè. ⁵⁶ 'An xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na, mìtsà koi xá j'i-na nga kàtachija inima-là xità; jè-né nga kàtitjokàjiin kjo'in.

I kjoàn xìn naxandá kii.

Jè xi mejèn-là nga kjitjingui-là Jesús

(Mateo 8:19-22)

⁵⁷ K'e nga nchifiya ndiyá, jngoò xità kitsò-là:

—Na'èn, kjitjingui-lè nità ñánda-ne nga k'óin.

⁵⁸ Jesús kitsò-là:

—Jñà njnda, tjín-là nguijo ñánda oyijò; tikoáá jñà nise tjín-là tjé; tanga 'an xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na, tsjin-na i'nde ñánda síkjáya.

⁵⁹ Jesús kitsò i'ngooò-là xità:

—Nchrobátjingui-ná.

Jè xità xi oki'mi-là kitsò:

—Na'èn, tjii'nde-ná nga ítjòn kjián kihijñaà na'èn-na.

⁶⁰ Jesús kitsò-là:

—Jñà mik'en kàtihijiin mik'en-là; ngaji t'in, tika'bí 'én kó s'ín otíxoma Nainá.

⁶¹ I'ngooò xità xi k'oá tì kitsò:

—Kjitjingui-lè ngaji Na'èn, tanga tjii'nde-ná nga kjián síhixat'aà ítjoàn jñà xità xi títsajna ni'ya-na.

⁶² Jesús kitsò-là:

—Nijngoò xità xi ijton ít'sin tíkotsejèn-ne koma síkitasòn xá-là Nainá nga jè tíhotíxoma. K'oáá ngaya-là tsà jngoò xità xi tísíkon nchraja, tsà ijton ít'sin tíkotsejèn-ne, mikii koma síjixá.

Xá xi kits'i-là xità xi jàn-kaàn kò te ma-ne

10 K'e nga jye komà kjoa koi, Na'èn-ná Jesús kitsjaà-là xá ngui jàn-kaàn kò te xità xi k'ejí. Jò jò kisikasén ítjòn nga kijjndà naxandá kò i'nde ñánda nga isa iskan kjoí jè.

² Kitsò-là:

—Xi okixi, 'ño tse xá tjín xi it'aà ts'e 'Én-là Nainá koni s'ín ma k'e nga kjin tsojmi majchá, tanga jñà xità chí'nda xi síxá, chiba ma-ne. Tìtsi'ba-là jè Nei-là xá, kà-tasíkasén-isa xità chí'nda xi koi'xkó tsojmi koi. ³ Tanguió; 'aán síkasén-nò koni orré ki'ndí ya ijiin-là cho tsején. ⁴ Kì chijtsa ton ch'aà, kì naxá na'yaá ch'aà, nì xoxté tsjayaà; tikoáá mikii yá xità xi nihixat'aà ya iya ndiyá. ⁵ Nità ñánda ni'ya nga kitjás'een, ítjòn k'oá tixón: "Nchán kàtas'e ni'ya jè." ⁶ Ni'ya jè, tsà tjín xità xi ok'in-là nga s'e-là kjoa'nchán, kítasòn-né; tsà majin, mikii kítasòn. ⁷ Títsajna ya ni'ya ñánda kitjás'een; kì xkì xi ján ni'ya onguió; chínee, t'ioo mé tsojmi xi tsjá-nò. Jè xità xi síxá mochjeén-né nga k'oi-là chí-là. ⁸ K'e nga kijchoò jngoò naxandá ñánda tsjá'nde-nò, chínee mé tsojmi xi tsjá-nò. ⁹ Tsà tjín xità xi xk'én, tjndaà-nò; koatin-là: "Jye kjöchrañat'aà-nò nga jchaa kó s'ín otíxoma Nainá." ¹⁰ Tsà jngoò naxandá ñánda kijchoò, tsà mikii tsjá'nde-nò, títjayaà ndiyá, koatin-là: ¹¹ "Skanda jè chijo-là naxandá-nò xi kàtsobà'ño ndsokoò-jen, kít-sajneè-nòjen koni jngoò seña nga mì tì kii sí'sin-nòjen. Tanga kàtasiijiin-nò nga jye kjöchrañat'aà-nò nga jchaa kó s'ín otíxoma Nainá." ¹² K'oáá xán-nò, naxandá jè,

isaa tse kjo'in s'e-là jè naxrjein k'e nga sindaàjiin-là xità, mì k'oáá-ne koni jñà xità ts'e naxandá Sodoma.

Mé kjo'in xi tjoé-là naxandá xi mikii síkjahatjija kjohít-sjeèn-là kjoa ts'e jé-là

(Mateo 11:20-24)

¹³ 'Ima xó-nò jñò, xità naxandá Corazín! 'Ima xó-nò jñò, xità naxandá Betsaida! Tsà ya-làne naxandá Tiro kò Sidón nga k'oas'ín kis'iaàn kjo'xkón xi ndaà tjín xi komà ya ijiin naxandá tsajòn, tsà jñà xità Tiro kò Sidón kijtseè, jyeé-la nikje naxá íkjá kò chijo ni'ín títsajiin koni seña nga jye kisikájno jé-là nga mì tì jé ótsji-ne. ¹⁴ Tanga jè naxrjein nga sindaàjiin, isaa tse kjo'in s'e-nò mì k'oáá-ne koni jñà xità naxandá Tiro kò Sidón. ¹⁵ Jñò xi xità naxandá Capernaum tsajòn, za k'oáá s'ín mokjeiín-nò nga jchaxkón-nò ján ngajmii? Majin, yaá kítsaj-najñòò i'nde ñánda tjín kjo'in.

¹⁶ Jè xi 'nchré-nò, 'aán xi 'nchré-na; jè xi kochrjengui-nò, 'aán xi ochrjengui-na; jè xi kochrjengui-na, jè ochrjengui xi kisikasén-na.

Mé-ne kjòtsja-là jñà xità xi jàn-kaàn kò te ma-ne

¹⁷ J'i-ne jñà xità xi jàn-kaàn kò te ma-ne. 'Ñó tsja tjín-là, kitsò:

—Na'èn, xi it'aà tsiji, skanda jñà inima ch'o-là neí síkitasòn-najen.

¹⁸ Jesús kitsò-là:

—Kixí kjoa, kijtseè-ná jè xità neí koni kji ni'ín ch'oón kji nga kiskaangui it'aà ngajmii. ¹⁹ 'An, jyeé kitsjaà-nò kjotíxoma kò nga'ño nga koma kijnchanè ye kò cho na'yá, nga síkijneè-là ngats'iì nga'ño-là xità neí xi kon-dra tsajòn; nímé xi ch'o síkko-nò. ²⁰ Tanga kì matsja-nò nga jè inima ch'o-là xità neí síkitasòn-nò; jè xi kàtatsja-nò nga jye tjín-nò i'nde ján ngajmii nga jyeé ya tít'aà 'in-nò.

Mé kjoa-ne nga jè Jesús kitsjaà-là kjondaà Na'èn-là it'aà ts'e xità-là

(Mateo 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Tjje-ne hora, Jesús, tsjaá komà-là xi it'aà ts'e Inima Tsjeè-là Nainá; kitsò:

—Na'èn, xi tsiji ngajmii kò tsiji isò'nde, tsjaà-lè kjondaà nga jñà kjoa koi tsibi'ma-là jñà xità xi tjín-là kjoachjine kò xi 'ño tjín-là kjohitsjeèn nga jñà tsakoò-là xi taxkí ndí xità ima kjoa. Jon, Na'èn, nga k'oáá s'ín kjòmejèn-lè.

²² 'Ngats'iì kjoa ts'e kjotíxoma, 'aán kisingsatsja-na Na'èn-na. Mitsà yá xi beèkon yá-né xi Ki'ndí-là ma, tajngoò jè xi Na'èn ma; tikoáá mìtsà yá xi beèkon yá-né xi Na'èn ma, tajngoò jè xi Ki'ndí-là beèkon, kò jè Ki'ndí-là kòkò-là jñà xità xi jè mejèn-là nga skoèkon, yá-né xi Na'èn ma.

²³ Jesús kisikáfaya'a xità xi kota'yat'aà-là, tà jñà kiich-jat'aà xìn-là, kitsò-là:

—Mé tà ndaà-là jñà xità xi xkòn nchibeè-ne koni s'ín titsa'yaà jñò. ²⁴ K'oáá xán-nò, kjin xità xi kiichja ngajo-la Nainá, tikoá kjin xitàxá ítjòn xi kjòmejèn-là nga skoè jè

—Jè x̄ita sko-la x̄ita neí xi 'mì Beelzebú, jè tsjá-la nga'ño nga k'oas'ín ochrjekàjiiin inima ch'o-la neí xi t̄jiiin inima-la x̄ita.

¹⁶ T̄jín i'nga x̄ita xi mejèn-la skót'aà tsà kixi kjoa nga Nainá kisikasén Jesús; kisijé jngoò-la seña xi jeya t̄jín xi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne. ¹⁷ Jesús, t̄ik'éé kijtseeya-la koni s'ín nchisíkítsjeèn x̄ita koi, kitsò-la:

—Ngats'iì naxandá xi jòya t̄jín nga kondra t̄itsajna-la xikjín, ti yijo-laá t̄isíkixòña-ne; t̄ikoáá tsà jngoò ni'ya x̄ita xi jòya t̄jín nga kondra t̄itsajna-la xikjín t̄ikoáá jngoò k'a tsjohoba x̄ita. ¹⁸ Tsà t̄ikoá jè x̄ita neí, tsà jòya t̄is'ín xi t̄ijè-ne yijo-la. ¿Kós'ín koma s'e-la nga'ño nga kotixoma? J̄hò, bixón-nò nga 'an, kòo nga'ño-la Beelzebú ochrjekàjñaà inima ch'o-la neí. ¹⁹ Tsà k'oas'ín t̄jín kjoa, j̄hà x̄ita tsajòn, ¿yá xi tsjá-la nga'ño k'e nga ochrjekàjiiin neí? Koií kjoa-la, t̄ijña-ne x̄ita-nò keènojmi nga mitsà kixi kjoa nga jè sko-la neí sikjeén. ²⁰ Tanga 'an, k'e nga ochrjekàjñaà inima ch'o-la neí xi t̄jiiin inima-la x̄ita, jè Nainá tsjá-na nga'ño. Jè kjoa koi tsòyaá-ne nga Nainá, jyeé i t̄ihotixoma i it'aà nangui.

²¹ 'K'e nga jngoò x̄ita xi t̄jín-la nga'ño kò t̄jín-la kichà, kò ndaà síkindà ni'ya-la, ndaà jncha tsojmi xi t̄jín-la.

²² Tanga tsà kjoí jngoò xi k'ejí x̄ita xi isà tse nga'ño t̄jín-la, s̄ikijne-la, kjoá'an yije kichà xi ma'fót'aà takòn, ikjoàn s̄ijjòya yije tsojmi xi t̄jín-la; k̄jiko-né.

²³ N̄it̄on yá x̄ita-ne xi mì 'an fit'aà-na, jè-né xi kondra-na; kò n̄ita yá x̄ita-ne xi mìkii síhját'aà-na nga bíxkóyako-na x̄ita xi ts'an koma, jè t̄isítsjohoba x̄ita.

Mé xi mat'in x̄ita k'e nga f'iì jngoò k'a-ne inima ch'o-la neí

(Mateo 12:43-45)

²⁴ 'K'e nga jngoò inima ch'o-la neí bitjokàjiiin inima-la jngoò x̄ita, yaá ojmeé i'nde ñanda kixi choòn, ótsji'nde nga s̄ikjája. K'e nga mìkii sakó'nde-la, jngoò k'a síkít-sjeèn, tsò: "Kjín-la jngoò k'a-na ni'ya-na ñanda inchrobà-na." ²⁵ K'e nga bijchó jngoò k'a-ne ni'ya-la, beè nga ndaà kisatiicha kò tsjeè choòn. ²⁶ Ikjoàn fikjaá nguì itod x̄ikjín xi isà ch'o s'ín. K'eé fahas'en-jiiin inima-la x̄ita jè; yaá bitsajna. X̄ita jè, isáá 'ño ch'o bijna koni s'ín tsibijna nga sà ítjòn.

Yá x̄ita-ne xi isà 'ño ndaà-la

²⁷ T̄ik'e-né nga t̄ibénojmi Jesús j̄hà kjoa koi, kiichja jngoò chjoón xi ya t̄ijnajiiin-la x̄ita k̄jín, 'ño kiichja, kitsò: —iMé tà ndaà-la jè chjoón xi kisikatsejèn-lè isò'nde t̄ikoá kisikaki-lè!

²⁸ Jesús kitsò:

—iIsáá ndaà-la j̄hà x̄ita xi 'nchré 'én-la Nainá, t̄ikoá síkitasòn!

X̄ita xi kisijé jngoò kjoxkón

(Mateo 12:38-42; Marcos 8:12)

²⁹ K'e nga jye kòkjín x̄ita ñanda t̄ijna Jesús, tsibits'ia nga kitsò:

—X̄ita xi t̄jín nachrjein i'nde, ch'oó s'ín; s̄ijé jngoò seña xi it'aà ts'e Nainá, tanga nijngoò seña skoe. Tà jè

skoé seña ts'e Jonás. ³⁰ Koni s'ín komàt'in Jonás, j̄hà x̄ita naxandá Nínive kijtsee jngoò kjoxkón xi ndaà t̄jín, 'an xi Kí'ndí-la X̄ita xan-la yijo-na, k'oáá t̄is'ín t̄jín jè kjoa xi sà komat'ian; j̄hà x̄ita xi t̄jín i'nde skoeé kjoxkón xi ndaà t̄jín. ³¹ Jè chjoón ítjòn xi ya otixoma nangui sur, kosítjen-né jè nachrjein k'e nga koìindaàjiiin Nainá; jè tsját'in 'én j̄hà x̄ita xi t̄jín nachrjein i'nde, koií kjoa-la nga k̄jiiin nangui j'i-ne nga j'i 'nchré-la kjoachjine-la Salomón; tanga nachrjein i'nde, 'an xi tichjàko-nò, isáá 'ño jeya t̄ijnàa mì k'oáá-ne koni Salomón. ³² J̄hà x̄ita naxandá Nínive kosítjen-né jè nachrjein k'e nga koìindaàjiiin Nainá; j̄hà tsját'in 'én j̄hà x̄ita xi t̄jín nachrjein i'nde, koií kjoa-la nga kisikájno jé-la nga mì t̄i jè tsohótji-ne k'e nga kiichjaya 'én-la Nainá Jonás; tanga nachrjein i'nde, 'an xi tichjàko-nò, isáá 'ño jeya t̄ijnàa mì k'oáá-ne koni Jonás.

Ni'ín xi síhiseèn-la x̄ita

(Mateo 5:15; 6:22-23)

³³ 'Nijngoò x̄ita xi síkijna'ma k'e nga jngoò ni'ín bit'a'í. Mitsà kaxá síkijnangui; síkijna'nga-né, candelero síkijnaya mé-ne nga kohiseèn yije-la x̄ita xi fahas'en ni'ya.

³⁴ J̄hà xkoaán, jè ma ni'ín xi síhiseèn-la yijo-ná; k'e nga ndaà tsejèn-ná, iseèn choòn yije-la yijo-ná; tanga tsà mìkii ndaà tsejèn-la xkoiin, j̄hò choòn-la yijo-lè. ³⁵ Ndaà chítsejin, ¿a ndaà t̄ijna inima-lè? ¿A iseèn choòn-la? ¿A xi j̄hò choòn-la? ³⁶ Tsà iseèn choòn kóhokji yijo-lè, tsà mì ñanda t̄jít'aà xi j̄hò choòn, ndaà kótsejin k'oáá ngayala koni tsà jngoò ni'ín xi 'ño t̄iti t̄isihiseèn-lè.

K'e nga jè Jesús kisikaká-la x̄ita fariseo kò x̄ita chjine xojon ts'e kjoxkoma-la Nainá

(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40; Lucas 20:45-47)

³⁷ K'e nga jye kiichja Jesús, jngoò x̄ita fariseo kiichja-la nga mejèn-la kòkjen-kò ya ni'ya-la. K'e nga jahas'en ni'ya Jesús, tsibijnat'aà ímixà. ³⁸ Jè x̄ita fariseo, tà k'oáá komà-la nga kijtsee nga jè Jesús, mìkii kisihitasòn kjoxkoma xi xkón t̄jín, mìkii tsanijno tsja nga tsakjèn. ³⁹ Kiichja Na'èn-ná Jesucristo, kitsò-la:

—J̄hò, xi x̄ita fariseo 'mì-nò, onijnoò ch̄itsín-nò kò chrobà-nò ya isò'nga-la, tanga j̄jiiin inima-nò, 'ño faha-jiiin-nò nga chjaà'an-là tsojmi-la x̄ita xi k'ejí t̄ikoáá binchaàtsjioò kjoa xi ch'o t̄jín. ⁴⁰ J̄hò xi x̄ita tòndo 'mì-nò. ¿A mì t̄jiiin-nò: Nainá, k'e nga tsibindaà isò'nga yijo-la x̄ita, t̄ikoáá t̄ijè-ne xi tsibindaà inima-la? ⁴¹ T̄jii-là x̄ita i-ma k̄jondaà xi t̄jiiin inima-nò mé-ne nga tsjeè k̄itsajnaà nguixkõn Nainá.

⁴² 'iIma xó-nò xi x̄ita fariseo 'mì-nò! Nga ma-nò bíchjí-là Nainá xi teya oko-la ts'e xkà menta kò xkà ru-da ngats'iì xkà xi ma chine, tanga mìkii kjoa kixi nikoo x̄ita; mìkii t̄jòcha 'yaà Nainá. Koií kjoa xi 'ño mochjeén nga kitasòn; t̄ikoáá mochjeén-né nga kitasòn j̄hà kjoa xi i'nga.

⁴³ 'iIma xó-nò xi x̄ita fariseo 'mì-nò! Nga mejèn-nò nga j̄hò k̄itsanè íxile xi jncha ítjòn ya ni'ya ingo sinagoga, t̄ikoáá mejèn-nò nga skoexkón-nò x̄ita xi k'ejí, ndaà s̄ixat'aà-nò ya nditsin.

⁴⁴ 'IIma xó-nò jñò xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés ko xi xita fariseo 'mì-nò xi jò ma isén-nò! K'oas'ín titsjoò koni kjoàn ngajo-la mik'en nga mikii tsejèn; k'è nga binchimasòn xita, mikii beè mé xi jn-chaya.

⁴⁵ K'ée kitsò jngoò jñà xita chjine xojon:
—Maestro, k'è nga k'oas'ín nokjoi, tikoaa 'on nokjoàko-nàjen.

⁴⁶ Jesús kitsò:
—Tikoaa, jima xó-nò jñò xi xita chjine xojon 'mì-nò! Nga binè-là kjotíxoma-nò xita xi k'ejí xi 'ño 'in tjin nga mikii chikjoa-la nga sikitason, tanga jñò, ni itsé nichjât'aà-là.

⁴⁷ 'IIma xó-nò xi bindaà chrjò-la mik'en ts'e jñà xita xi kiichja ngajo-la Nainá! Jñà xita jchínga-nò kisik'en.

⁴⁸ K'oaa s'ín bitjo kixi kjoa nga tjinjoò-takòn nga xita jchínga tsajòn kisik'en xita koi, koa jñò, bindaà chrjò-la mik'en.

⁴⁹ Xi kjohísjeèn ts'e Nainá kitsò-né xi it'aà ts'e xita jchínga-nò ko tsajòn: "Siikasén xita xi kichja ngajo-na ko xita xi 'an kotiixáya-la; tanga tjin xi sik'en koa tjin xi kondra kjoí tjingui-la." ⁵⁰ Nainá kindaá siijé-la jñà xita xi tjin i'ndeí, jni xi kixixteèn ngats'ii xita xi k'en xi kiichja ngajo-la Nainá skanda k'è nga tisa kisindaá isò'nde; ⁵¹ mats'iaqo-ne Abel xita xi k'en itjòn skanda jè Zacarias xi jyehet'aà-ne nga k'en; jè xita xi k'en ya i'nde jngoò osen-la ñánda tjna Ni'ya Tsjeè-la Nainá ko ñánda binchásòn kjotjò xi tsjá-la Nainá jñà xita. K'oaa xán-nò, jè Nainá siijé-la kinda jñà xita xi tjin i'ndeí.

⁵² 'IIma xó-nò jñò xita xi okoòya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés! Binchachjoà-là xita xi k'ejí nga mikii kjoahas'en-jiin-la kjoa chjine-la Nainá; jñò, mikii bitjaàs'en-jfioò ko mikii biin'nde-là xi k'ejí xita nga fahas'en-jiin kjoa chjine-la Nainá.

⁵³ K'è nga jye okitsò Jesús jñà 'én koi, jñà xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá ko xita fariseo 'ño tsibít'aà-la nga kjin skoya kjoa kiskònangui-la, ⁵⁴ tikoaa kisikinda nga skoé mé 'én xi kichja-isa mé-ne nga koma kohònguine it'aà ts'e xitaxá.

Kjoa ts'e xita xi jò isén tjin-la

12 K'è nga jye 'ño kjin jmiì kòkjìn xita, chiba-la otjino, otí'aà xikjín, tsibíts'ia Jesús nga kiichja itjòn-la xita xi kota'yát'aà-la; kitsò-la:

—Tikinda yijo-nò it'aà ts'e xita fariseo xi jò isén tjin-la; kì k'oaa s'ín komat'ioòn koni ma na'yo san nga sisan xikjín k'è nga otijin-la. ² Ni mé tjin xi tjtisa'ma xi mikii kotsejèn; ngats'ii xi tji'ma, jchaa-la. ³ Ngats'ii kjoa xi kinókjoa'maà k'è nga nitjen, kji'nchré yije xita k'è nga nachrjein; jè kjoa xi ya kinókjoa'maà iya ni'ya-nò, ján isò'nga ni'ya, 'ño kiná'ya-la.

Yá-né xi kiskón-lá (Mateo 10:26-31)

⁴ Jñò xi amigo ts'an xan-nò, kì tsakjoòn-là jñà xi ma-la sík'en yijo-ná; k'è nga jye ma, ni tì mé xi síko-isa-ná. ⁵ 'An, k'oaa xán-nò yá xi kiskón-là; jè xi tiskón-là, jè xi ma-la sík'en-ná, ikjoàn tji'nde-la nga

síkatjen-jiin-ná ñánda títi ni'ín xi ts'e kjo'in. K'oaa xan-nò, jè xi tiskón-là.

⁶ K'è nga 'òn ndí nise, saá jò ton satijna-ne. Tanga Nainá, tjin-la kinda. Nijngoò nise síjchajjin. ⁷ Xi it'aà tsajòn, isaá 'ño tse chjí-nò mì k'oaa-ne koni nas'ín 'ño kjin ma nise. Skanda tsjaskoò tíxkeya yije-la Nainá. Kì tsakjoòn-jèn, nga Nainá 'ño ndaà s'ín-nò kinda.

Jñà xi beèxkón Jesús nga nguixkon xita (Mateo 10:32-33; 12:32; 10:19-20)

⁸ Ngats'ii xita xi tsjá 'én nga nguixkon xita nga 'an fit'aà-na, tikoaa 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, tsjaà-la 'én jñà àkjale-la Nainá nga xita ts'an xan-la. ⁹ Tanga jè xi kjójna'mat'in-na nga nguixkon xita, tikoaa si'mat'in-né nga nguixkon àkjale-la Nainá.

¹⁰ 'Ngats'ii xita xi ch'o tsò 'én xi kichjajno-na 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na, jchat'aà-la jé-la; tanga jñà xi kichjajno-la Inima Tsjeè-la Nainá mikii jchat'aà-la jé-la.

¹¹ Jñò, k'è nga kjiko-nò xita ya ni'ya ingo sinagoga, ya nguixkon xita itjòn ko ts'e xitaxá, kì makájno-nò kó s'ín kixón nga kosiko yijo-nò mé 'én xi kinókjoa. ¹² K'è nga kijchò hora nga kinókjoa, jè Inima Tsjeè-la Nainá, kèènojmiya-nò kó s'ín kixón.

Xi ts'e kjoa nchiná

¹³ Jngoò xita xi ya tijnajin-la xita kjin, kitsò-la Jesús: —Maestro, kot'in-la jè 'ndsè katasjóya tsojmí-la xita jchínga-najen; xi 'an oko-na, kàtatsjá-na.

¹⁴ Tanga jè Jesús kitsò-la:
—Ji amigo, mìtsà xitaxá tjin-na nga 'an sijóya-nò tsojmí xi tsajòn.

¹⁵ Jesús tikoaa kitsò-isa-la:
—Chítsejèn, tikoaa t'een kinda yijo-nò; kì 'ño kjin tsojmí binchaàtsjioò i isò'nde; nga jngoò xita, nas'ín 'ño kjin tsojmí tjin-la, mikii siikjínakon tsojmí-la.

¹⁶ Tikoaa tsibénojmi jngoò-la kjoa xi mangásòn; kitsò-la:

—Jngoò k'a jngoò xita xi 'ño nchiná, 'ño kjin tsojmí kòjchásòn nangui-la. ¹⁷ Xita jè, kisikísjeèn; kitsò: "¿Mé xi s'iaàn? Tsin-na ñánda kinchaàxkoá tsojmí-na."

¹⁸ K'ée kitsò: "Jyeé be mé xi s'iaàn. Siikixòña ni'nga-na, ikjoàn kinda-isa xi isa ii kjoàn; yaá kinchaàxkoá yije kóhotjín tsojmí xi kòjchá-na ko xi tjin-na. ¹⁹ Ikjoàn xán-la yijo-na: Kjìn tsojmí 'nchaxkó-na. Kjìn nó koma-la; siikjáya, kókjeen, skiaa, siitsjakoaa isò'nde." ²⁰ Tanga jè Nainá kitsò-la: "Ji xi xita tòndò 'mì-lè, nitjen jè, kiyá-né. Tsojmí xi 'nchaxkó-lè, zyá ts'e koma?" ²¹ K'oaa s'ín mat'in jñà xita xi tà tsojmí ts'e yijo-la binchaxkó koa mìtsà xita nchiná nga nguixkon Nainá.

Kós'ín síkinda Nainá jñà xi ixti-la ma (Mateo 6:25-34)

²² Nga komà iskan Jesús kitsò-la xita xi kota'yát'aà-la:

—Koi k'oaa xan-nò: kì makájno-nò mé tsojmí xi chjine nga sijchá yijo-nò ko mé nikje xi chikjá. ²³ Isaá 'ño tse chjí-la nga titsajnakoaán i isò'nde koni jñà tso-

jmi xi ma chine. Tikoá yijo-ná, isaá 'ño tse chjí-lá koni jñà nikje xi chíkjá. ²⁴ Chítsejèn-là jñà nchraá; mì jnoó 'beé, mì nijin bincháxkó, tsjin-lá kaxa nojmé, tikoá tsjin-lá ni'nga; tanga jè Nainá tsjá-lá tsojmi xi kine. jñò, isaá 'ño chjí-nò mì k'oáá-ne koni jñà cho xi tjíma-jjin isén! ²⁵ Jñò, nas'in takó 'ño s'ikájnoó, ni ítse koma s'ikatonè-là nàchrjein-nò koni s'in tjíndaà-lá Nainá. ²⁶ Tsà mikii ma-nò nikitason kjoá xi chiba tjín, mé-ne nga jè nikájno-nò kjoá xi isaá chjá tjín.

²⁷ Chítsejèn-là naxó lirio, kó s'in majchá; mikii síxá, mikii ma-lá faña nikje; tanga 'an, k'oáá xan-nò, ndaà tsà jè Salomón xi xitaxá ítjòn tsibijna nga 'ño xitá jeya, mì k'oáá kjoàn nikje tsohòkjá koni kjoàn jñà naxó. ²⁸ Nainá, k'oáá s'in ndaà kjoàn s'in xka ijñá, xi jngoó nàchrjein títsajnakon kó xi ma nchijòn kotsjóojiin ni'in. Jñò xi xitá 'mì-nò xi mikii ndaà mokjeiin-nò, ¿a mitsà isaá niton tsjá-nò Nainá nikje xi mochjeén-nò nga chíkjá? ²⁹ Jñò, k'ì nikájno-jèn; k'ì bixón-jèn: "¿Mé xi chjineé; mé xi s'ioáá?" ³⁰ Ngats'ì xitá isò'nde, k'oáá tjín tsojmi xi ót-sji, tanga jñò, tjinaá-nò Na'èn xi Nainá; jyeé tjíin-lá nga kotjín tsojmi xi mochjeén-nò. ³¹ Jñò, tinchátsjioó kjoá ts'e Nainá koni s'in otixoma; ngats'ì tsojmi xi mochjeén-nò tikoáá tjoésòn-nò.

Tsojmi xi 'ño tse chjí-lá ngajmii

(Mateo 6:19-21)

³² Jñò, xi ndí orrè-na xan-nò, k'ì tsakjoòn-jèn; k'oáá s'in kiskoòsòn-lá Nainá nga jñò kotixomakjoó ya ñánda tíhotixoma Nainá. ³³ Tatijnaà tsojmi xi tjín-nò; tjii k'otjò-lá jñà xitá xi mochjeén-lá; k'e nga tsà k'oas'in s'een, k'oáá ngaya-lá koni tsà nchisakó ngajo-nò chijtsa ton ján ngajmii xi mikii majchínga; sakò-nò tsojmi xi 'ño tse chjí-lá ján ngajmii ya ñánda mikii kjoehet'aà, mikii bijchó chijé, tikoá mikii síkje cho kixo. ³⁴ Ya ñánda k'inchajtiòn tsojmi-nò, tikoáá yaá s'ikitsjeèn injima-nò.

Chí'nda xi ndaà títsajnandaà

³⁵ Ndaà títsajnandaà nga s'ikitasòn-lá Na'èn-ná koni jngoó xitá xi ndaà tíkjá xincho-lá kó ndaà títi ni'in-lá. ³⁶ K'oáá s'in ndaà títsajnakoon koni jñà xitá chí'nda xi nchikofa-lá nei-lá xi s'ei kòfi ñánda kòbixan xitá, mé-ne k'e nga kjoí-ne, nei-lá ni'ya kichja, s'ikjane xotjoa ni'ya, ikjoàn skíx'a-lá. ³⁷ Mé tà ndaà-lá jñà xitá chí'nda xi títsajnakon k'e nga kjoí-ne nei-lá. Xi okixi, k'oáá xán-nò, jè sobà nei-lá skoé nikje ot'aà-lá nga k'ot'aà koá s'ikitsajnat'aà ímixa-lá, ikjoàn s'ikjèn. ³⁸ Mé tà ndaà-lá jñà chí'nda xi k'os'in títsajnakon nas'in jye ijchò osen nitjen, nas'in jye nchrohós'e isén nga kjoí-ne nei-lá. ³⁹ Tjiiin-nò tsà jngoó nei-lá ni'ya s'ijiiin-lá mé hora kjoí xitá chijé nga s'ichijé-lá, k'ijnakon-né nga mikii tsjá'nde nga kochijé-lá. ⁴⁰ Jñò, k'oáá ts'ín títsajnandaà; 'an xi kí'ndí-lá Xitá xan-lá yijo-na, kjoii ijngoó k'a k'e nga mikii títsachíñà kjoaa.

Chí'nda xi mì ndaà s'in

(Mateo 24:45-51)

⁴¹ Pedro kiskòngui, kitsò:

—Na'èn, jè kjoá mangásòn xi tinokjoi, ¿a tà j'ín xi ot'i-mì-nájen, a xi kóhotjín xitá?

⁴² Kitsò Na'èn-ná Jesús:

—K'oáá xán-nò yá-né xi chí'nda kixi xi tjín-lá kjoachjine nga jè nei-lá s'ikjina'nda jñà chí'nda-lá xi i'nga xi ya síxá ni'ya-lá mé-ne nga k'e k'ijchò chí'ba-lá, s'ikjèn chí'nda xíkjin. ⁴³ Mé tà ndaà-lá jè chí'nda xi k'oas'in ndaà tísikitasòn k'e nga kjoí-ne nei-lá. ⁴⁴ Okixi xi xan-nò, nei-lá chí'nda jè, jè s'ikjina'nda yije tsojmi xi tjín-lá. ⁴⁵ Tanga tsà jè chí'nda jè k'itsò nga k'òkò ini-ma-lá: "Nei-na, kjin nàchrjein kochrjein-lá nga kjoí-ne." Ikjoàn koi'ts'ia nga skaàn-kó chí'nda x'in xíkjin, tikoá k'oee-lá jñà chí'nda íchjín; k'okjen, koá skoí, koá koch'i. ⁴⁶ Chí'nda jè, kjoí-ne nei-lá jè nàchrjein kó jè hora k'e nga mikii tíkofa-lá. 'Ñó tse kjo'in tsjá-lá; yaá s'ikjina-jjin-lá ñánda títsajna xitá xi mikii mokjeiin-lá.

⁴⁷ Jè chí'nda xi jye ndaà tjíin-lá mé xi mejèn-lá nei-lá, tanga mikii bijnandaà, tikoá mikii s'ikitasòn koni s'in síjé nei-lá, koií jé xi koma-lá nga 'ño kojá-lá nei-lá. ⁴⁸ Tanga tsà jè chí'nda, tsà mikii tjíin-lá nga kjo'in tjín-lá kjoá xi ch'o tjín, isaá chiba kjo'in s'e-lá. Jè xi tse kitjoé-lá, isaá tse síjé-lá; tikoá jè xi tse k'jòngatsja, tikoáá isaá tse síjé-lá.

Mé xi koma ya ni'ya-lá xitá xi jè ngatji-lá kjoá ts'e Jesús

(Mateo 10:34-36)

⁴⁹ Koni jngoó ni'in xi oká tjé kó síkijne-ngui xi tsjeè, koií xá j'i-na i it'aà nangui nga kjoaxin-lá jé-lá xitá mé-ne nga kotsjeè-ne. Tsí mejèn-na tsà jye tíbitasòn. ⁵⁰ K'oáá s'in tjínè-na nga tse kjo'in kotojñá; it'si ndaà makájno-na skanda k'e nga k'itasòn! ⁵¹ ¿A k'oáá s'in níkitsejèn nga jè kjoá xi j'illoa nga 'nchán k'itsajna xitá? Majin, xán-nò, kjoasi k'itsajnajjin jè ngatji-lá kjoá ts'an. ⁵² Mats'ia-ne skanda i'ndeí kóni nga fi-isa nàchrjein, k'oáá ngaya-lá tsà 'òn ma xitá xi títsajna nga jngoó ni'ya, jòya koma; xi jàn ma-ne skaàn-kjoókó xi jò ma-ne, jñà xi jò ma-ne skaàn-kó xi jàn ma-ne. ⁵³ Jò skoya s'e. Na'èn-lá, kondra-laá koma jè kí'ndí-lá; koá jè kí'ndí-lá, kondra-laá koma na'èn-lá; nea-lá, kondra-laá koma tsòti-lá; jè tsòti-lá kondra-laá koma nea-lá; nàchíya-lá, kondra-laá koma jè kja'nda-lá; jè kja'nda-lá kondra-laá koma nàchíya-lá.

Seña ts'e nàchrjein

(Mateo 16:1-4; Marcos 8:11-13)

⁵⁴ Jesús tikoá kitsò-lá jñà xitá xi kjin ma-ne:

—K'e nga 'yaà nga nchrobá ifi, bixón-nò: "Jtsí k'oa." K'oáá s'in bitasòn. ⁵⁵ K'e nga 'ba tjo tsjé, bixón-nò: "Ndobá kotsjé." K'oáá s'in bitasòn, matsjé-né. ⁵⁶ jñò, xitá xi jò ma isén-nò! Maá-nò chitsejèn-lá kó choòn it'aà ngajmii kó it'aà nangui, koá, ¿mé-ne nga mikii ma-nò 'nè kindá mé kjoá xi tíma jñà nàchrjein xi títsajnaà?

Mé xi komat'iaán tsà mikii niton kíndaàjiiin-koáá kondra-ná

(Mateo 5:25-26)

⁵⁷ ¿Mé-ne nga mì tà jñò bindaàjiiin-lá xinguió nga k'atakixiya kjoá xi tjín-nò? ⁵⁸ K'e nga onguió ján

nguixkon xitaxá ko kondra-lè, tinchátsji'nde-la ya iya ndiyá mé-ne nga koma jchibàndaà-nò nga mi ya kjikò-lè it'aà ts'e xitaxá koa jè xitaxá mi ya siingatsja-lè it'aà ts'e policia koa jè policia nga mi ndayá skinis'en-lè.⁵⁹ K'oaá xan-lè, mikii koma kitjoo-ne ndayá skanda k'e nga kichjiti yijo-lè nga yije xi siijé-lè xitaxá.

Mé xi koma tsà mikii sijákajno jé-la jñà xita

13 Tijñà-ne nachrjein koi, ijchò xita xi tsibénjomí-la Jesús nga jè Pilato tsatíxá-la xita nga taña kisik'en-kjoò cho ko xita Galilea k'e nga nchitsjá-la kjojò Nainá. Kisikátjijin jni-la cho ko ts'e xita.

² Kiichja Jesús, kitsò:

—Jñò, za k'oaá s'in nikítsjeèn nga isaá tse jé tjin-la jñà xita Galilea nga k'oaá s'in komát'in? ³ Majin, xán-nò; tsà mikii sijákajno jé-nò nga mi tì jé kinchátsji-nò, jñò, kiyá yije-nò. ⁴ K'e nga k'en jñà xita xi chrj'oòn jàn ma-ne xi kiskaànè chrjó ts'e torre Siloé, za k'oaá s'in nikítsjeèn nga isaá tse jé tjin-la xita koi nga kos'ín komát'in, mi k'oa-ne koni ngats'iì xita xi tjin ján Jerusalén? ⁵ Majin, xán-nò; tsà mikii sijákajno jé-nò nga mi tì jé kinchátsji-nò, jñò, tikoá kiyá yije-nò.

Kjoa xi mangásòn-kjoò yá ikò xi mikii ojà-la toò

⁶ Jesús tikoá tsibénjomí jngoò-la kjoa xi mangásòn. Kitsò-la:

—Jngoò xita xi kijna jngoò-la i'nde ñánda tjin-la toò uva, yáá títjeiin jngoò-la yá toò ikò. Xita jè, j'iì katsejèn-la tsà yijà-la toò, tanga nimé kisakò-la. ⁷ K'éé kitsò-la jè xita xi tijná'nda: “Kó jàn nó nga f'iì katsejèn-la yá jè, tsà yijà-la toò. Tanga nimé tjin-la. Tichásoin. Nanguí tísikits'ón.” ⁸ Jè xita xi tijná'nda kitsò: “Na'èn, tikij-na-la nguì jngoò nó-isa. Sikòn-la, sijixan-ngui-la ni'nde nga jngoò itjandii; i'kjoàn kingui-la tjé'nde. ⁹ Tsà koií nachrjein-la, kjoa-la toò nó xi nchrobá; tsà majin, komaá iskan kichásoin.”

K'e nga jè Jesús jngoò chjoón kisindaà-ne nachrjein nikjáya

¹⁰ Jesús, k'e nga tíhokóya jngoò ni'ya jngo sinagoga ts'e xita judío, jè nachrjein nikjáya, ¹¹ ya tijná jngoò chjoón xi jye kò chrj'oòn jàn nó tijná nga xk'één. Jngoò inima ch'o-la neíí tísítsit'in koa mi xó kiì ma osijna kixi. ¹² Jesús, k'e nga kijtseè, kiichja-la, kitsò-la:

—Chjoón, jyeé ndaà-ne ch'in xi tjin-lè.

¹³ I'kjoàn tsohósòn-la tsja; jè chjoón, nitóón kjòkixi ijngoò k'a-ne, i'kjoàn kitsjaà-la kjondaà Nainá. ¹⁴ Tanga jè xita sko-la ts'e ni'ya jngo sinagoga kòjtii-la nga jè Jesús kisindaà-ne chjoón jè, koií kjoa-la nga nachrjein nikjáya; kitsò-la jñà xita xi títsajna:

—Joòn nachrjein tjin nga ma maxá; jñà nachrjein koi komaá kjinchrobà nga kondaà-nò, tanga mikii tji'nde jè nachrjein nikjáya.

¹⁵ K'éé kiichja Na'èn-ná Jesús, kitsò:

—Jñò, xi jò ma isén-nò. Jè nachrjein nikjáya, za mi chíjndá'ño-jèn nchraja-nò ko búrró-nò nga nachrjen-guioò ni'nga nga onguí nik'ioò nandá? ¹⁶ Ko jè chjoón

jè, xi tsòti-la Abraham, jyeé kò chrj'oòn jàn nó tjin-la nga tjit'aà'ño-la xita neíí. ¿A mi koma tjàjndá'ño nas'in jè nachrjein nikjáya?

¹⁷ K'e nga jye okitsò Jesús, tà kjòsobà-la ngats'iì xita kondra-la tanga jñà xita naxandá kjòtsja-la koni s'in tjin kjojkón xi 'ño jeya tís'in Jesús.

Kjoa xi mangásòn-kjoò xojmá mostaza

(Mateo 13:31-32; Marcos 4:30-32)

¹⁸ Jesús kitsò:

—¿Mé xi k'oaá s'in mangásòn-kjoò koni s'in otíxoma Nainá? ¿Mé xi siingásòn-kjoa? ¹⁹ Jè mangásòn-ko koni kji xojmá mostaza; k'e jngoò xita bíjtjeiin nangui-la, i'kjoàn bisò, ma'nga; jñà niise xi tjíma i'ngaá, bíndaà'a tjé-la jñà chrja-la yá.

Kjoa xi mangásòn-kjoò na'yo san

(Mateo 13:33)

²⁰ Jngoò k'a kiichja Jesús, kitsò:

—¿Mé xi siingásòn-kjoa koni s'in otíxoma Nainá?

²¹ K'oaá ngaya-la koni jè na'yo san, k'e nga jngoò chjoón síkáiin jàn chiba skoan inchrajín, masan yije-né kóhokji na'yo.

Xotjoa xi 'nchrèya kji

(Mateo 7:13-14, 21-23)

²² Jesús, nga tífi ján ndiyá Jerusalén, kjin naxandá ja-hato nga tsakóya, naxandá xi jtobá kjoàn ko xi iì kjoàn.

²³ Jngoò xita xi kiskònangui-la, kitsò-la:

—Na'èn, za chibaá ma xita xi kochrjekàjin kjo'in Nainá?

Jè, k'éé kitsò:

²⁴ —T'een-là kjo'ño yijo-nò nga kitjás'een jè xotjoa xi 'nchrèya kji. K'oaá xán-nò: kjin xita komejèn-la kjoahas'en tanga mikii koma kjoahas'en. ²⁵ K'e nga jè nei-la ni'ya kòsítjen nga kiichjoàjto xotjoa ni'ya, jñò, tsà ndítsiaán títsajnaà, k'éé kíts'iaa nga kìnókjoa, kixón: “Na'èn, chíx'a-nájen xotjoa ni'ya.” Jè nei-la ni'ya kitso-nò: “Mikii bexkon-nò ñánda-ne tsajòn.” ²⁶ K'éé kíts'iaa nga kixón: “Tañaá chichiko-lèjen, tikoáá tañaá ki'yòko-lèjen, tikoáá yáá ndítsin-nájen tsakóyi.” ²⁷ Tanga jè, tà kitsoó-nò: “K'oaá xan-nò, mikii bexkon-nò ñánda-ne tsajòn. i'jinchat'aàxin-ná ngats'ioò xi ch'o 'nè!”

²⁸ Yáá jchihindáyaà, tikoá sijts'ioòn ni'ñoò k'e nga jchaxkoòn jè Abraham, Isaac, Jacob, ngats'iì xita xi kiichja ngajo-la Nainá nga ya títsajna ñánda tíhotíxoma Nainá, koa jñò, xin i'nde sijikasén-nò Nainá.

²⁹ Kjoí-ne xita xi kjinchrobà-ne nga ñijòn chrjangui-la isò'nde xi kítsajnat'aà ímixa nga kòkjen ñánda tíhotíxoma Nainá. ³⁰ I'ndeí, tjin xita xi títsajna-tjingui, nga koma iskan jñà kítsajna ítjòn; tikoáá tjin xita xi títsajna ítjòn i'ndeí, k'e nga koma iskan, jñà kjoehet'aà-ne.

K'e nga jè Jesús kiskindàyakeè naxandá Jerusalén

(Mateo 23:37-39)

³¹ Tijjè-ne nachrjein ijchò i'nga xita fariseo ñánda tijná Jesús, kitsò-la:

—Tísit'aà xin, jè Herodes mejèn-la sijik'en-lè.

³² Kitsò Jesús:

—Tanguió, kot'in-là xitá maña jè: "I'ndeí kò nchijòn-lè k'oaá s'iaàn: kochrjekàjñaà inima ch'o-la neií xi tíjiiñ inima-la xitá, tikoá siindaà-na xitá xi xk'én; skanda k'e kijchò nàchrjein nga kjoehet'aà xá-na." ³³ K'oaá s'ín koma i'ndeí, nchijòn-lè kò jngui-lè, kàtji-isa ndiyá-na. Mik-iì ndaà tjin nga jngoò xitá xi chja ngajo-la Nainá, xin-t'aà kiyá-la naxandá Jerusalén.

³⁴ ¡Jñò xi xitá naxandá Jerusalén tsajòn xi nik'eèn xitá xi chja ngajo-la Nainá, kò binè ndajo jña xitá xi Nainá síkasén-nò! ¡Kjin k'a kjòmèjèn-na nga tsibixkóya ixti-nò koni s'ín xa'nda nga bingui jngaa-la jña ixti-la; tanga jñò, mikii kòkjeiín-nò! ³⁵ Chítsejèn-là ni'ya-nò nga jye tsejin-takòn Nainá; k'oaá xán-nò nga mì tí kiì jchaxkòòn-ná skanda k'e nga kijchò nàchrjein nga kixón: "¡Mé tà ndaà-la jè xi nchrobá ngajo-la Nainá!"

Kós'ín komà k'e nga kisindaà jngoò-ne xitá Jesús xi ch'in chjón-ndá tjin-la

14 Jngoò k'a jngoò nàchrjein nikjáya, Jesús kiì kjèn ni'ya-la jngoò xitá sko-la jña xitá fariseo; jña xitá koi, nchisíkida mé kjoa xi s'jin Jesús. ² Tikoá yaá tíjna nguixkòn Jesús jngoò xitá xi ch'in chjón-ndá tjin-la (jña xitá xi nandá sinchá indsò'ba). ³ Jesús kiskòngangui-la jña xitá chjine xojon ts'e kjotixoma-la Nainá kò xitá fariseo, kitsò-la:

—¿A tíj'nde-né nga s'ixkii-lá xitá jè nàchrjein nikjáya, a xi majin-né?

⁴ Tanga jña xitá koi, mikii kiichja, tà jyò tsibítsajna. Tanga jè Jesús kiskoé xitá jè, kisindaà-ne, ikjoàn kisikasén-ne ni'ya-la. ⁵ K'ee kitsò-la jña xitá koi:

—Jñò, tsà búrrò-nò, kò tsà nchraja-nò kixoya jngoò ngajo, ¿a mitsà niton kinachrje-nò nas'ín nàchrjein nikjáya?

⁶ Jña xitá fariseo, ni tí mé 'én kiichja-ne.

Xitá xi faájin ixile xi jncha íjtòn

⁷ Jesús, k'e nga kijtseè jña xitá xi xó kinokjoà-la nga nchifaájin ixile ts'e xitá íjtòn ya it'aà ímixa, tsibénojmi jngoò-la kjoa xi mangásòn, kitsò-la:

⁸—Tsà xó kinókjoa-lè ya ni'ya ñánda tjin s'eí nga xitá bixan, mikii ya bijnasoín ixile ts'e xitá íjtòn, tsà koi nàchrjein-la tjin ijngoò-isa xitá xi 'ñó tíjtòn koni ngaji, xi tikoá xó kànokjoà-la; ⁹ jè xitá xi xó kàchja-nò kitsò-lè: "Tji'nde-la xitá jè nga kàtjina." Ngaji, kosobà-lè nga kjeíí ixile kijnasoín ñánda fehet'aà-ne. ¹⁰ K'e nga xó kinókjoa-lè, yaá tíjnasoín ixile xi fehet'aà-ne mé-ne k'e nga kjoíí jè xitá xi xó kàchja-lè, kitsò-lè: "Amigo, tjinat'eii ímixa ñánda síjna ixile íjtòn." Ngaji, skoexkón-lè xitá xi taña titsajnat'aà ímixa. ¹¹ Jè xitá xi 'nga síkina yijo-la, isaá nangui kína; jè xi nangui síkina yijo-la, isaá 'nga kína.

¹² Jesús, tikoá kitsò-la jè xitá xi xó kiichja-la:

—K'e nga xó kinókjoa-la xitá nga kichikoíí nga nchisen, o nas'ín nguixòn, ki jña nokjoà íjtòn-la amigo-lè, 'ndsì, xitá xingui, ni jña xitá indii ni'ya-lè xi xitá nchíná, mé-ne nga jña xitá koi, tsà koi nàchrjein-la

k'oaá tjs'ín kichja ngajo-lè nga kojndà-ne. ¹³ Tà saá k'e nga s'eí s'jin, jña tjinókjoa íjtòn-la xitá ima, xi tsjin tsja, xi mikii ma fi, kò xi mikii tsejèn-la. ¹⁴ Ngaji, k'e nga k'oa's'ín s'jin, ndaà s'e-la inima-lè nga jña xitá koi mikii koma síjindá ngajo-lè; tanga ngaji, k'ee kjohí ngajo-lè k'e nga kjoáya-la jña xi xitá kixi.

Kjoa xi mangásòn ts'e xitá xi kjèn s'eí

(Mateo 22:1-10)

¹⁵ K'e nga ki'inchré jngoò xitá xi ya taña títsajnat'aà ímixa, kitsò-la Jesús:

—¡Mé tà ndaà-la jè xitá xi kòkjen ya ñánda tíhotixoma Nainá!

¹⁶ K'ee kitsò Jesús:

—Jngoò xitá, xi s'eí tsibíjna, kjin xitá kiichja-la. ¹⁷ K'e nga ijchò hora-la nga jye kòkjen xitá, kisikasén chí'nda-la nga kiì kichja-la jña xitá xi xó kinokjoà-la, kitsò-la: "Nchrobá, jyeé tíjndaà yije." ¹⁸ Ngats'ii xitá kisijé kjoa nijchàat'aà. Kitsò jè xi tíjtòn: "Mì-la kiì koma kján; jngoò nangui jye kòhotse; mochjeén-né nga kján katsejèn-la; kitsi'bà-lè, tije-la takoin, mikii kján." ¹⁹ Jè xi ijngoò kitsò: "An, 'òn nga nchraja xi bínchi jyeé kòhotse; mejèn-na kján kat'aà tsà ndaà síxá; kitsi'bà-lè, tije-la takoin, mikii kján." ²⁰ Xi ijngoò, k'oaá tí kitsò: "An, saá jye kòbixan, koí kjoa-la nga mikii koma kján." ²¹ K'e nga j'ii-ne chí'nda jè, tsibénojmi yije-la nei-la ngats'ii kjoa koi. Jè nei-la ni'ya, kòjti-la; k'ee kitsò-la chí'nda-la: "T'in nitòjin ján ndítsin, kòhokji iya ndiyá-la naxandá; nchrohókoí yije xitá ima, xi tsjin tsja, xi mikii ma fi, kò xi mikii tsejèn-la." ²² Chí'nda jè, nga komà iskan kitsò: "Na'èn, jyeé kòbitasòn yije koni s'ín kò'mi-ná, tanga tjin-isa i'nde." ²³ K'ee kitsò jè nei-la chí'nda: "T'in kòhokji ndiyá teè, kò ndiyá itsji; nchrohókoí xitá; kò'ñò t'en-la nga kàtjahas'en mé-ne nga kàtatseè ni'ya-na. ²⁴ K'oaá xán-nò; nijngoò xitá xi kichja íjtòn-la kòkjen-kona s'eí-na."

Mé kjo'in xi singui nga onguítingui-lá Cristo

(Mateo 10:37-38)

²⁵ 'Ñó kjin xitá tjingui-la Jesús; kisikáfayat'aà-la, kiichja, kitsò-la:

²⁶—Tsà yá xi mejèn-la nga 'an kjinchrobà-tjingui-na, tsà jè yijo-la, tsà na'èn-la, tsà nea-la, tsà chjoón-la, ixti-la, 'ndse, ndichja, tsà isa tjòkeè mì k'oaá-ne koni 'an, mikii koma nga xitá ts'an xán-la nga 'an kota'yàt'aà-na. ²⁷ Jè xi mikii síkitasòn koni jngoò xitá xi 'yajen krò-la, tsà mikii tíjnandaà nga síkjeiín kjo'in nga 'an kjinchrobà-tjingui-na, mikii koma nga xitá ts'an xán-la nga 'an kota'yàt'aà-na. ²⁸ Jñò, tsà mejèn-nò nga chrjó torre kíndaà jngoò, ¿a mitsà íjtòn jchósòn-là kó tjin s'ingui chjì-la, a tjin-nò ton xi síndaà yije-ne? ²⁹ Tsà koi nàchrjein-la tà jè tàts'en chrjó síjna. Tsà mikii kongásòn yije chrjó, ngats'ii xitá xi skoé kijnòkeè-né.

³⁰ Kitsò: "Jña xitá koi tsibíts'ia nga kiskimíitjen chrjó ni'ya tanga mikii kisikjehet'aà." ³¹ Tsà jngoò xitaxá íjtòn xi mejèn-la kòits'ia kjojchán nga skaàn-kjoòko xikjín xi ngásòn xitaxá íjtòn, ¿a mitsà íjtòn skósòn-la tsà te jmii ma xitá-la, a kichikjoá-la nga skaàn-kò tsà kaàn jmii

ma xita kondra-la? ³² Tsà beè-la ikon nga mikii kichikjoa-la, tik'eé-ne nga kjiin tjina xitaxá ítjòn xi ijn-goò, sijikasén xita xi kjoì sijié kjoa'nchán. ³³ K'oaá tís'in tjín, ngats'ioò, nita yá-nò xi mejèn-nò nga xita ts'an koma, ítjòn tikítsjeèn, a sijingoò-takòn nga síchjaà yije tsojmì xi tjín-nò. Tsà majìn, mikii koma nga xita ts'an xán-nò.

Jña xita xi kota'yàt'aà-la Cristo, k'oaá s'in ngayala-koni naxa
(Mateo 5:13; Marcos 9:50)

³⁴ Jè naxa, ndaà-né; tanga tsà mì tì kii sijinchra-ne tsojmì, ¿kó tís'in kochjeén-ne? ³⁵ Mì tì mé chí-la; mì tì kii kochjeén-la nangui; mì tì kii kochjeén-ne koni tje'nde, tà xixteèn-né. ¡Ndaà tjiná'yaà koni xan-nò!

Kjoa xi mangásòn ts'e paxtò xi kisakò-ne orrè-la
(Mateo 18:10-14)

15 Jña xita-la xitaxá Roma xi síkíchjtì tsojmì kò jña xita xi ch'o tjín kjoa xi s'in, ijchò kinchat'aà chraña-la Jesús ñánda tjina, nga mejèn-la kji'nchré-la. ² Jña xita fariseo kò xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kiichjajno-la Jesús, kitsò:

—Xita jè, ndaà ókò jña xita xi ch'o s'in, tikoaá tañaá kjèn-kò.

³ Jesús, k'eé tsibénojmi jngoò-la kjoa xi mangásòn, kitsò-la:

⁴ —Tsà jngoò xita tsajòn xi tjín-la jngoò sìndò orrè, tsà chija jngoò orrè-la, ¿a mìtsà sikkítsajna ijiin ijña jña xi ñijòn kaàn kò chrj'òòn ñijòn ma-ne? ¡kjoàn kjoì kátsji jè xi kichijà skanda kó nga sakò-la. ⁵ K'e nga jye sakò-la, tsjaá koma-la; k'o'nga kohòsòn chrja-la. ⁶ K'e nga kijchò-ne ni'ya-la, kichja-la amigo-la kò xita indii ni'ya-la, kitsò-la: “Titsjako-ná, jye kàsakò-ne orrè-na xi kichijà.” ⁷ K'oaá xán-nò, k'oaá tís'in isa ndaà s'e kjotsja ján ngajmiì ít'aà ts'e jngoò xita jé xi síkájno jé-la nga mì tì jé ótsji-ne, mì k'oaá-ne koni tsà ñijòn kaàn kò chrj'òòn ñijòn ma-ne xi tjín-la okixi xi mikii mochjeén-la nga sikkájno jé-la.

Kjoa xi mangásòn ts'e chjón xi kisakò-ne ton-la

⁸ Tsà jngoò chjón xi te ma-ne ton-la, tsà chija jngoò ton-la, ¿a mìtsà kòkà ni'in, tikoa koticha inga ni'ya-la; ndaà ndaà kohòtsji ton-la skanda kó nga sakò-la? ⁹ K'e nga jye sakò-la, kichja-la amiga-la kò íchjín indii ni'ya-la, kitsò-la: “Titsjako-ná, jye kàsakò-ne ton-na xi kichijà.” ¹⁰ K'oaá xán-nò, k'oaá tís'in tjín kjotsja nga nguixkòn àkjale-la Nainá k'e nga jngoò xita jé síkájno jé-la nga mì tì jé ótsji-ne.

Kjoa xi mangásòn ts'e ti xi kichijà

¹¹ Jesús tsibénojmi ijngoò kjoa xi mangásòn; kitsò:

—Jngoò xita xi jò ma ixti-la. ¹² Jè ti xi ma ki'ndí kitsò-la na'èn-la: “Na'èn, tjii-ná tsojmì xi 'an kòkò-na.” Jè na'èn-la kisijòya yije-la tsojmì xi tjín-la, ikjoàn kitsjaà-la. ¹³ Xi jye tsato jò jàn nàchrjein, ti jè, ñitoón tsatjina yije tsojmì-la xi kitjóé-la, kisijngoò ton-la. ¡kjoàn kii jngoò

naxandá xi 'ño kjiin kijna. Yáá kisikjeheya yije ton-la nga taxkì kisikò yijo-la. ¹⁴ K'e nga jye kisikjeheya yije ton-la, yá l'nde ñánda tsibijna, j'iì jngoò kjinchrá 'ño; mì tì mé tjín-la xi kine. ¹⁵ K'eé kii síjé-la xá jngoò xita xi yá l'nde-la naxandá jè. Xita jè, kisikasén ñánda tjín-la rancho nga kisikinda chinga. ¹⁶ Ti jè, mejèn xó kine chrjoa najmá xi kjèn chinga tanga mì yá xi tsjá-la. ¹⁷ K'e nga jye kjòndaàya-ne kjohítsjeèn-la kitsò: “¡Kjiiin xita chí'nda tjín-la na'èn-na yá ni'ya-la xi ningui-la inchrájin xi kjèn, koa 'an, ijndé, tibiyaa-ná kjinchrá! ¹⁸ Kjín ijngoò k'a-na ni'ya-la na'èn-na; k'oaá xán-la. Na'èn, tseé jé tsohotsjia xi ít'aà ts'e Nainá xi tjina ngajmiì kò ít'aà tsiji; ¹⁹ mì tì kii ok'in-na nga ki'ndí-lè k'óin-ná; k'oaá s'in jcha-takòn-ná koni tsà jngoò chí'nda-lè.” ²⁰ K'eé tsasítjen, kiiikon na'èn-la.

‘Tik'eé-ne nga kjiin tífi, jè na'èn-la kijtseèkxon, kjòhi-makeé, tsangachikon, ikjoàn kitsobakjá ki'ndí-la, kiskine'a. ²¹ Jè ki'ndí-la kitsò: “Na'èn, tsohotsjia jé xi ít'aà ts'e Nainá xi tjina ngajmiì kò ít'aà tsiji; mì tì kii ok'in-na nga ki'ndí-lè k'óin-ná.” ²² Tanga jè na'èn-la kitsò-la chí'nda-la: “Niton nchrobákò ñikje xi isa 'ño ndaà kjoàn, tikákjá, tikoa tikjá jngoò tangò jnótsja, tjayaà xóxté ndsokò. ²³ Tanguichjaà jngoò nchrája ki'ndí xi 'ño xiné, tik'eèn. ¡Chjineé, s'eí s'eén! ²⁴ Jè ki'ndí-na, maá-na tsà jyeé k'en, tanga tjinakon-né; kichijà-né tanga l'ndeì kàsakò-ne. ¡kjoàn tsibíts'ia s'eí.”

²⁵ Jè ti-la xi ma jchínga, ján tísixá rancho-la. K'e nga j'iì chraña-ne ni'ya-la, kii'nchré-la música nga s'eí tjín; xita nchitè. ²⁶ K'eé kiichja jngoò-la chí'nda, kiskònan-gui-la mé xi tíma. ²⁷ Jè chí'nda kitsò: “Jè 'ndsi kòf'ii-ne; jè na'èn-lè kásik'en jngoò nchrája ki'ndí xi 'ño xiné, koií kjoa-la nga ndaà kòf'ii-ne jè 'ndsi.” ²⁸ Jè ti xi ma jchínga, 'ño kòjti-la; majìn-la fahas'en ni'ya; k'eé itjo ni'ya na'èn-la, tsibítsi'ba-la nga kàtjahas'en ni'ya. ²⁹ Kitsò-la na'èn-la: “An, kjò kjín nó sixá-lè; ñikjé-ne nga mikii sikitason-lè; ñi saà jngoò ndí tíndsó ki'ndí 'biì-ná nga sìtsjakoaa amigo-na. ³⁰ Tanga k'e nga kòf'ii-ne ki'ndí-lè xi kisikjeheya ton-lè, tsojmì-lè, kisikjeheyakò íchjín ská; ikjoàn kànik'en jngoò-la nchrája ki'ndí xi 'ño xiné.” ³¹ Jè na'èn-la kitsò-la: “Ngaji xi ki'ndí-na xan-lè, íf tijnako kjit'aà-ná; ngats'ii tsojmì xi tjín-na, tsiji-né.

³² Mochjeén-né nga s'eí s'eén mé-ne nga sìtsjakoaa yijo-ná, koi kjoa-la nga jè 'ndsi, jye kòf'ii-ne. Maá-na tsà jyeé k'en tanga tjinakon-né; kichijà-né tanga l'ndeì kàsakò-ne.”

Kjoa xi mangásòn ts'e chí'nda xi konachan

16 Jesús tsibénojmi ijngoò-la kjoa xi mangásòn, jña xita xi kota'yàt'aà-la, kitsò-la:

—Jngoò k'a, jngoò xita nchiná, tjina jngoò-la xita xi síkinda chí'nda. Xita xi kjeí kii nga nguixkòn nei-la nga kitsjaat'in 'én nga tsojmi-la tísíkje. ² Jè nei-la, k'eé kiichja-la, kitsò-la: “¿Mé 'én xi tsját'in-lè xita? Tjii-ná kinda kjoa ts'e xá-lè; mì-la tì kii chí'nda skò-la kijna-ne.”

³ Chí'nda jè, k'eé tsohókò yijo-la, kitsò: “¿Mé xi s'iaàn? Jè nei-na mì tì kii tsjá-na xá. 'An, mikii chíkjoa-na nga siixákoaa nangui. Masobà-na tsà ton sijié kjotjoà.

⁴ Jyeé be mé xi s'iaàn mé-ne nga s'e-na amigo xi

tsjá'nde-na ni'ya-la k'e nga tjáxin-na xá jè." 5 K'ée kiichja ijngoò ijngoò-la jñà xitá xi tjeñ-la ton ts'e nei-la. Kitsò-la jè xi ítjòn: "¿Kó tjin kitjen-lè ts'e nei-na?" 6 Xitá jè kitsò: "Jngoò sindo barril asiti kitjen-na." Jè chi'nda kitsò-la xikjin: "Chjoí xojon-lè, tjiní, nìton tindaà ijngoò xi kjeíj xojon xi tà icháte chji-la." 7 Ikjoàn kiskònangui-la xi ijngoò, kitsò-la: "Ngaji, ¿kó tjin kitjen-lè?" Xitá jè kitsò: "Jngoò sindo naxá trigo kitjen-na." K'ée kitsò-la: "Chjoí xojon-lè; tindaà ijngoò xi tà ñijòn kaàn chji-la." 8 Chi'nda jè, kijtseèxkón nei-la nga tjin-la kjohitsjeèn nga amigo tsohótsji, nas'ín ch'o kis'iin nga kiskoò-nachañ-la nei-la. Jñà xi mìtsà xitá-la Nainá, isaá tjin-la kjohitsjeèn kó s'ín ótsji amigo-la xi skoétjò mì k'oáá-ne koni jñà xitá xi iseèn tjin kjohitsjeèn-la.

9 K'oáá xán-nò, tikjeèn ton ko tsojmi xi tjin í isò'nde nga kàtas'e-nò amigo mé-ne k'e nga mì tì kii kochjeen-ne í isò'nde, ján ngajmii s'e-nò amigo xi skoétjò-nò ya ñánda kitsajnaà nitá mé nachrjein-ne.

10 Jè xi ndaà síkitasòn jè kjoa xi chiba tjin, tikoaá ndaà síkitasòn jè kjoa xi tse tjin; tanga jè xi konachañ kjoa xi chiba tjin tikoaá konachañ-né kjoa xi tse tjin. 11 Jñò, tsà mì ndaà titsañichjeèn tsojmi ko ton xi tjin isò'nde jè, mikii tjoé-nò kjoa xi ngui ndaà tjin ts'e ngajmii. 12 Tsà mì ndaà titsañikjeèn tsojmi ko ton xi mì tsajòn-jèn xi Nainá kisingatsja-nò í isò'nde, tikoaá mikii tjoé-nò xi ngui tsajòn ján ngajmii.

13 'Nijngoò chi'nda xi jò koma nei-la nga sijá-la; tsà jò koma nei-la, jngoò kojtikeye koa jngoò kotjsakee; jngoò ndaà kjit'aà-la koa ch'o sijko xi ijngoò. Jñò, tsà kjoa nchiná sji's'in-la, mikii kos'in-la kjoa ts'e Nainá.

14 Jñà xitá fariseo nga tsjakee ton, k'e nga kii'nchré ngats'i kjoa koi, tà tsijnòkeè Jesús. 15 K'ée kitsò-la jè Jesús:

—Jñò, ndaà nikítsajnaà yijo-nò nga nguixkon xitá, tanga Nainá, beè inima-nò nga mìtsà kixi kjoa nga ndaà 'nè. Jè kjoa xi jeya síkijna xitá, Nainá ochrjekàn-gui-né.

Kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés

16 Jesús kitsò-isa:

—Jñà Xojon-la Nainá xi kiskii Moisés ko xitá xi kiichja ngajo-la Nainá, jñà tímakjeèn xojon koi skanda k'e nga j'iì Juan xi kis'iin bautizar xitá. Tjeñ-ne nachrjein koi, skanda i'nde, tinojkoáya 'én ndaà-la Nainá kó s'ín otixoma Nainá. Ngats'iì xitá xi mejèn-la kjoahas'en-jiiñ ñánda tíhotixoma Nainá, bínè-la yijo-la.

17 "Ñó 'in tjin tsà jè isò'nde ko ngajmii chija, tanga isaá tà 'ñó 'in tjin nga chija jngoò letra ts'e kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés. Mikii chija nitá kjé-ne —kitsò Jesús.

Kiis'ín tsakóya Jesús it'aà ts'e xitá xi tsjiin xikjin
(Mateo 19:1-12; Marcos 10:1-12)

18 —Nitá yá-ne xi tsjiin chjoón-la ikjoàn bixan-ko jngoò chjoón xi kjeíj, kjoa chijngui tís'ín; tikoaá jè x'in xi bixan-ko chjoón xi kitsjiin x'in-la, tikoaá kjoa chijngui tís'ín —kitsò-isa Jesús.

Xitá nchiná ko xitá ima xi 'mì Lázaro

19 Jesús kitsò:

—Tsbijna jngoò xitá nchiná xi 'ñó ndaà kjoàn nikje chji xi tsohòkjá; nachrjein inchijòn kis'iin s'eí xi taxki 'ñó ndaà ma. 20 Tikoa tsbijna jngoò xitá ima xi Lázaro ki'mi, xi jtsé tjin yijo-la. Yaá bijna xotjoa ni'ya-la jè xitá nchiná. 21 Xitá ima jè, fahajiin xó-la jñà xi-la tsojmi xi kine jè xitá nchiná nga bixòngui imixa; tikoaá jñà nañá bijchó xó nga tomajno jtsé-la. 22 K'e nga k'en jè ndí xitá ima, jñà àkjale-la Nainá kiiko; yaá kisikijnat'aà-la Abraham. Tikoaá chaán k'en jè xitá nchiná; ikjoàn kisihiijin.

23 'Ya i'nde ts'e mik'en ñánda nga tísikjeiin kjo'in jè xitá nchiná, kiskoòtsejèn, kijtseèxkon Abraham nga kjiin tjin; yaá tjinat'aà-la jè Lázaro. 24 Xitá nchiná, k'ée 'ñó kiichja kitsò: "Ná'è Abraham, chajima-takòn-ná! Tikasin Lázaro nga kàtasika'nchi jnótsja ya ijiin nandá nga kàtasikijne 'nchán nijen-na; 'ñó tse kjo'in tisiikjaan í ijiin ni'ín." 25 Jè Abraham kitsò-la: "Ná'è, tikitsjiin k'e nga tsijni isò'nde, 'ñó ndaà tsijni. Jè Lázaro, kjo'íin kisikjeiin, tanga i'nde, ndaà tjin ijndé. Ngaji, kjo'íin tñikjeiin. 26 K'oáá s'ín tjin, tikoaá jngoò xajngá jñò xi 'ñó nanga kijna-ikòn mé-ne nga mikii koma ján kotot'aà jñà xitá xi í titsajna; tikoa xi titsajna ján, mikii koma kjinchrobá ijndé."

27 Kitsò jè xitá nchiná: "Ná'è Abraham, 'an bitsi'bà-lè tikasin Lázaro ya ni'ya-la Ná'è-na; 28 'òn ma-ne 'ndsè xi titsajna; kàtèngjmí-la xi okixi mé-ne nga tikoa mì í kjinchrobá-ne i'nde ts'e kjo'in." 29 Abraham kitsò-la: "Xitá xinguii, jyeé tjin-la xojon-la Moisés ko ts'e xitá xi kiichja ngajo-la Nainá; jñà kàta'nchré-la!" 30 K'ée kitsò jè xitá nchiná: "Majin, ná'è Abraham, tsà jngoò mik'en xi jye kijtseè kjo'in kjoí keènojmí-la, sijkájno jé-la nga mì tì jè kojótsji-ne." 31 Jè Abraham kitsò-la: "Tsà mikii 'nchré-la Moisés ko xitá xi kiichja ngajo-la Nainá, tikoaá mikii kojkeiín-la nas'ín kjoáaya jngoò-la mik'en."

Xitá xi bit'in-ná nga binchaatsjiaá jé
(Mateo 18:6-7, 21-22; Marcos 9:42)

17 Jesús kitsò-la xitá xi kota'yàt'aà-la:

—Kjit'aà nachrjein s'e xitá xi koijt'in-ná nga kijnchatsjiaá jé, tanga ima-xó-ne jè xitá xi koijt'in. 2 Isaá-la ndaà koma tsà s'ingui'ñó jngoò ndajo natsí ís'iin, ikjoàn sikatjen-jiiñ ndáchikon, mé-ne nga mì jè skijniijin-ne ndí xitá xi mochjeèn-la nga kojkindá. 3 iT'een kindá yijo-nò!

'Tsà jè xinguii ótsji jé xi kondra tsiji, tijnókjoa-la nga kàtakixi; tsà sijkájno jé-la nga mì tì jè kojótsji-ne, tijchàat'aà-la. 4 Tsà itoò k'a nga jngoò nachrjein ótsji jé xinguii xi kondra tsiji, koa tsà sijkájno jé-la koa tsà itoò k'a nga jngoò nachrjein kjoikón-lè, kitsò-lè: "Mì tì kii k'oá s'iin-na", tsà k'oá kitsò-lè, tijchàat'aà-la.

K'e nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Jesús

5 Jñà xitá xi tsibixáya-la Ná'è-ná Jesucristo kitsò-la: —Tisiko-nájen mé-ne nga isa 'ñó ndaà kojkeiín-najen it'aà tsiji.

⁶ Jè Na'èn-ná k'ée kitsò:

—Jñò, tsà tà okji kòkjeiin-nò koni kji xojmá mostaza nga itisé kji, komaá k'oín-là yá xanchroò jè: “Chjínèyi yijò-lè, ìkjoàn yá kàtatjen-jiiin ndáchikon”; jè yá, k'oóá s'ín sikkitasòn-nò.

Xá-là ch'inda

⁷ Jñò, tsà tíjna jngodò-nò ch'inda xi kàfi síkínchi nchraja, o xi kàfi ka'nda tíndsó, k'è nga kjoíi-ne nga kàfi síxá, ¿a k'oín-là: “Tijni, tijnat'eii ímíxa”? ⁸ Majìn, a mitsà tá sá k'oín-là: “Tindaà-ná tsojmi xi kókjèen; tíxkóngui nikje-lè; tiya-ná tsojmi xi kókjèen kò xi skiaa. K'è nga jye kjoé koma, ìkjoàn tíchi koa tíoji jí.” ⁹ Jè nei-là, tíkooá mìkii tsjá-là kjondaà ch'inda-là nga ndaà kàsikitasòn jè xá xi kàsít'in-là; mitsà tsò-là: “Ndaà ch'í-lè.” ¹⁰ Tíkooá jñò, k'è nga jye nikitason yije xá xi tsjá-nò Nainá, k'oóá tíxon: “Ngajen, táxki ch'inda-nájen, tà jè kàniki-tason-jen koni s'ín kí-mì-nájen.”

Kós'ín komà k'è nga jè Jesús, te xitá kisindaà-ne xi tibindojno chrjoa yijo-là

¹¹ Jesús, k'è nga tífi ján naxandá Jerusalén, jahato yá nangui Samaria kò Galilea. ¹² K'è nga jahas'en-jiiin jngodò ndí naxandá xi jtobá kji, te xitá kiskaàjiiin yá iya ndiyá xi tibindojno chrjoa yijo-là; kjiin chinchane ¹³ nga 'ñó kiiichja kitsò:

—Jesús, Maestro, chahimá-takòn-nájen!

¹⁴ Jesús, k'è nga kijtseè, kitsò-là:

—Tanguió, tákò-là yijo-nò jè nò'mii.

K'oóá s'ín komà, k'è nga nchifi-ne, kjòtsjeè-ne yijo-là ch'in xi tíjn-là. ¹⁵ K'è nga kijtseè yijo-là nga jye kjòndaà-ne ch'in xi tíjn-là, jngodò-ne xi inchrobà jngodò k'a-ne; 'ñó kiiichja nga kitsjaà-là kjondaà Nainá.

¹⁶ Tsasèn-xkó'nchit'aà-là Jesús skanda it'aà nangui, nga kitsjaà-là kjondaà. Xitá jè, Samaria i'nde-là. ¹⁷ Jesús kitsò-là:

—¿A mitsà te ma-ne xi kòmatsjeè-ne ch'in-là? Jñà xi ñijaàn, ¿ñánda títsajna? ¹⁸ ¿A tà jè tà jngodò xitá xi xìn nangui-là kànchrobá jngodò k'a-ne nga tsjá-là kjondaà Nainá?

¹⁹ Jesús kitsò-là xitá jè:

—Tístitjiin, t'in-ne; koi-né nga mokjeiin-lè nga kòman-daà-ne.

K'è nga jcha-là kó s'ín kotixoma Nainá

(Mateo 24:23-28, 36-41)

²⁰ Jñà xitá fariseo kiskònangui-là Jesús, kitsò-là:

—¿Jé-né nga jcha-là kó s'ín kotixoma Nainá?

Jesús kitsò-là:

—Koni s'ín otixoma Nainá mitsà tsejèn jcha-là. ²¹ Mitsà yá xi kitsò: “Íf tíjna ijndé”, kò “Ján tíjna ján”; nga jyeé tíjnajiin-nò kó s'ín otixoma Nainá.

²² Jesús, kiiichja-isa; kitsò-là xitá xi kota'yat'aà-là:

—Kijchò nachrjein k'è nga komejèn-nò jchaxkoòn-ná nga jye kótijnajiin-nò 'an xi Kí'ndí-là Xitá xan-là yijo-ná, tanga nachrjein jè, mikii jchaxkoòn-ná. ²³ K'oóá kítso-nò xitá: “Chitsejèn-là ijndé, chitsejèn-là ján.” Tanga

kí kii mokjeiin-nò, tíkooá kí kii onguítjngui-là nas'in k'oa kitsò-nò. ²⁴ Koni ma ni'ín ch'on k'è nga ote, ma iseèn kó okji nga jngodò itjandii, k'oaá s'ín koma k'è nga kijchò nachrjein nga kjoiaa ijngodò k'a xi Kí'ndí-là Xitá xan-là yijo-ná. ²⁵ Tanga 'an xi Kí'ndí-là Xitá xan-là yijo-ná, itjòn, tse kjo'in sílkjaán; jñà xitá xi tíjn nachrjein i'ndeí, kochrjekànguif-na. ²⁶ Koni s'ín komà jñà nachrjein ts'è Noé, k'oaá tí'sín koma jñà nachrjein k'è nga kjoiaa ijngodò k'a 'an xi Kí'ndí-là Xitá xan-là yijo-ná. ²⁷ Xitá, tsakjèn, kits'i, chixàn íchjá kò íchjín skanda jè nachrjein nga jahas'en ni'ya chitso jè Noé, ìkjoàn j'ii jtsí xkón, yáá jyehesòn yije xitá kóhotjín. ²⁸ K'oóá tí'sín komà nachrjein ts'è Lot [xitá xi tsinii kitsò-là Abraham]. Jñà xitá tsakjèn, kits'i, tsatse tsojmi, tsatjina tsojmi, tsibítje tsojmi, tsibíndaà ni'ya; ²⁹ tanga jè nachrjein nga itjojiin jè Lot yá naxandá Sodoma, ts'a jtsí ni'ín xi ngajmii inchrobà-ne xi ngui chijo azufre, yáá jyehesòn yije xitá kóhotjín. ³⁰ K'oóá s'ín koma jè nachrjein k'è nga 'an kítjjojen ijngodò k'a xi Kí'ndí-là Xitá xan-là yijo-ná.

³¹ Jè xi tíjnasó'nga ni'ya-là, kí tí kii nchrobájen-ne nga skoé tsojmi xi 'ncha ni'ya-là; tíkooá jè xi tí'síxájiin nangui-là kí tí kii nchrobá-ne ni'ya-là. ³² Tíkítsjeèn koni s'ín komát'in chjoón-là Lot. ³³ Nitá yá xitá xi mejèn-là kochrjetji yijo-là nga mì mé kjo'in sakò-là, tà saá síjchija-né kò kjo'in kíjnajiin; tanga jè xi tíjnandaà nga tsjá yijo-là, jè-né xi kítjokàjiiin kjo'in nga it'aà ts'an ndaà kíj-na.

³⁴ K'oóá xan-nò, jè nitjen k'è nga okoma, tíjn ni'ya ñánda jò xitá kjoosòn nachan, jngodò tjámiitjen nga kjiko Cristo, xi ijngodò síjna-né nga kjo'in s'e-là. ³⁵ Tíkooá tíjn ni'ya ñánda jò íchjín nchi'o na'yo, jngodò tjámiitjen nga kjiko Cristo, xi ijngodò síjna-né nga kjo'in s'e-là.

³⁶ Jò xitá xi nchisixángui rancho-là, jngodò tjámiitjen nga kjiko Cristo, jè xi ijngodò sasjina-né nga kjo'in s'e-là.

³⁷ Jñà xitá kiskònangui-là Jesús:

—¿Ñánda-ne nga k'oas'ín koma Na'èn?

Jesús kitsò-là:

—Yá ñánda kíjna cho k'en, yáá kítsajnajtín jñà líké.

Kjoa xi mangásòn ts'è chjoón ka'àn kò xitaxá ts'en

18 Jesús tíkooá tsibénajmí jngodò-là kjoa xi mangásòn nga mochjeèn-né nga mikii síjindaàjñaà inima-ná; nachrjein inchjòn kínókjoat'aà-là Nainá. ² Kitsò-là:

—Jngodò naxandá ñánda tíjna jngodò xitaxá xi mikii beèxkón Nainá tíkooá mikii beèxkón xitá xi k'ejí.

³ Tiya-ne naxandá jè, tíjna jngodò chjoón ka'àn xi f'iikon kjit'aà xitaxá jè nga tsò-là: “Tindaàjiiin-ná kjoa ts'è konda-ná.” ⁴ Jè xitá xi tíjn-là xá, mikii xatí tsibíndaàjiiin-là, tanga xi komà ískan kisikítsjeèn nga tsibíndaàjiiin-là jè chjoón mé-ne nga mì tá tsja síjiti-là. Kitsò jiiin inima-là: “Nas'ín mikii bexkoán Nainá, tíkooá mikii bexkoán xitá, ⁵ tanga chjoón jè, 'ñó tí'síi-na, koií kjoa-là nga kíndaàjiiin-là mé-ne nga mì tá tsja í kjoíikon-na, mì tá tsja 'an síjiti-na.”

⁶ Kitsò Na'èn-ná:

—Tiná'ya-là koni tsò xitaxá xi tsjìn-là okixí. ⁷ Nainá, ¿a mitsà ísa ndaà síj'in-là xitá-là xi xó k'oas'ín jaàjiiin-ne

nga ko nàchrjein ko nitjen 'ño sijét'aà-là? ¿A mìtsà isa niton siis'in-là? ⁸ K'oaá xán-nò nga isa xátíya koiin-daàjiin-là. Tanga k'e nga kjoiaa ijngòò k'a 'an xi Kí'ndí-là Xità xan-là yijo-na, ¿a sakó-na xità ì isò'nde xi mokjeiín-là it'aà ts'an?

Kjoa xi mangásòn ts'e xità fariseo ko xità-là xitàxá Roma xi síkíhítji tsojmi

⁹ Jesús tsibénojmi ijngòò-là kjoa xi mangásòn ts'e xità xi xità kixi tsò-là yijo-là koa ochrjekàngui xi i'nga. Kitsò:

¹⁰ —Jò xità kii ñánda tíjna ingo ítjòn nga kiichjat'aà-là Nainá: jngòò xi xità fariseo, xi ijngòò, xità-là xitàxá Roma xi síkíhítji tsojmi. ¹¹ Jè xità fariseo, nga síjna kixi, tíchjatji yijo-là, kitsò: “Nainá, tsjaà-lè kjondaà, ndaà chjì-lè nga 'an mì k'oaá s'iaàn koni s'ín xità xi k'jeí xi tsjìn-là kjoa kixi, xità chijé, xità ts'en, xità chijngui; ni mì k'oaá s'iaàn koni s'ín jè xità xi síkíhítji tsojmi. ¹² Jò k'a ótijnachjan nga jngòò xomàna; tsjaà-ná xi teya ngats'i xi sikijne.” ¹³ Tanga jè xità xi síkíhítji tsojmi, kjiin síjna; skanda majin-là nga kotsejèn ngajmi; tà jè injma-là 'beé-là; tsò: “¡Nainá, kàtas'e-lè kjoimatakòn xi it'aà ts'an nga xità jé 'mì-na!” ¹⁴ K'oaá xán-nò, xità jè, k'e nga kii-ne ni'ya-là, jyeé xità kixi kitsò-là Nainá; tanga jè xità fariseo majin. Koií kjoa-là, nitá yá-ne xi 'nga síkijna yijo-là, isáá nangui kijna, koa jè xi nangui síkijna yijo-là, isáá 'nga kijna.

K'e nga jè Jesús kisichikon-t'in ndí ixti (Mateo 19:13-15; Marcos 10:13-16)

¹⁵ Tjkoaá j'iiko-là ndí ixti mé-ne nga kot'aà-là tsja; jñà xità xi kota'yát'aà-là Jesús, k'e nga kijtseèkon jñà xità xi ijchòko ndí ixti, tshótiko. ¹⁶ Tanga jè Jesús kiichja-là jñà ixti; kitsò-là xità-là:

—Tjii'nde-là jñà ndí ixti nga kàtjanachrobákon-na, kii binchahikon-là. Jñà xi k'oa s'ín tíjn injma-là koni ts'e ndí ixti, jñà xi tíjn-là kjondaà nga Nainá tíhotixoma-là. ¹⁷ K'oaá xán-nò xi ngui okixi, jñà xi mikii kokjeiín-là koni jngòò ndí ixti nga skoé kjondaà-là Nainá nga jè kotixo-ma-là, mikii kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma Nainá.

Jngòò xità xi 'ño nchiná (Mateo 19:16-30; Marcos 10:17-31)

¹⁸ Jngòò xi xità sko-là kiskònangui-là Jesús kitsò:
—Maestro ndaà, ¿mé xi s'iaàn nga s'e-na kjoabina-chon nitá kjé-ne?

¹⁹ Jesús kitsò-là:

—¿Mé-ne nga xità ndaà 'mì-ná? Nijngòò xità xi ndaà; tà jngòò jè Nainá xi ndaà. ²⁰ Jyeé tíjin-lè kó tsò kjotixoma: “Kí kjoa chijngui 'ni, kii xitàá nik'in, kii chijé 'ni, kii 'én ndiso nokjoi it'aà ts'e xità xi k'jeí, chaxkoín na'èn-lè ko nea-lè.”

²¹ Xità jè kitsò:

—Ngats'i kjetixoma koi, jyeé kisikitasoàn kó nga sa chítia.

²² K'e nga kii'nchré Jesús, kitsò-là:

—Ngui jngòò kjoa chija-lè: tatijni yiji kóhotjín tsojmi xi tíjn-lè; ikjoàn tíka'bí-là xità ima mé-ne nga s'e-lè kjoa machikon-t'in ján ngajmi. Ikjoàn nchrobátjngui-ná.

²³ Xità jè, k'e nga kii'nchré, tà kjòbaá-là, koií kjoa-là nga 'ño nchiná. ²⁴ Jesús, k'e nga kijtseè nga 'ño ba kis'e-là kitsò:

—jñà xità nchiná, 'iin koma-là nga kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma Nainá! ²⁵ Isáá mì 'in koma-là jngòò cho camello nga kjoahas'en xkon nindoò xi tjahaña-ne nikje, mì k'oaá-ne koni jngòò xità nchiná xi 'ño tíjn-là tsojmi nga koma kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma Nainá.

²⁶ Jñà xità xi kii'nchré kitsò:

—¿Yá-né xi kitjokàjiin kjo'in?

²⁷ Jesús kitsò-là:

—Jè kjoa xi mikii koma-là xità, Nainá komaá-là.

²⁸ K'ee kitsò Pedro:

—Na'èn, ngajen, jyeé kinikísajna yije-jen tsojmi xi tjín-najen nga tjaàtjngui-lèjen.

²⁹ Jesús kitsò-là:

—Okixí xi xán-nò, ngats'i xità xi kitsjiin-takòn ni'ya-là, na'èn-là, 'ndse, chjoón-là, ixti-là, nga mejèn-là k'oas'ín síjchá yijo-là koni s'ín otixoma Nainá, ³⁰ ngats'i xità koi, tsojmi xi kisikísajna, isáá tse tjeó ngajo-là jñà nàchrjein xi titsajnaá i'nde ì isò'nde; koa jñà nàchrjein xi sa nchrobá, s'ee-là kjoabinachon nitá kjé-ne.

Jesús, ijngòò k'a tsibénojmi kjoabiyaà-là (Mateo 20:17-19; Marcos 10:32-34)

³¹ Jesús kiichjat'aà xìn-là xità-là xi tejò ma-ne, kitsò-là:

—I'nde, ján onguí Jerusalén; yaá kitasòn yije ngats'i kjoa xi tíjt'aà xojon it'aà ts'an xi Kí'ndí-là Xità xan-là yijo-na, koni s'ín kiskii xità xi kiichja ngajo-là Nainá. ³² Yaá síngatsja-na it'aà ts'e xità xi mìtsà xità judío; kijnokeè-na; ch'o síko-na; kiichrájno-na; ³³ kojà-na, ikjoàn sík'en-na; tanga xi koma jàn nàchrjein kjoaáya-na.

³⁴ Tanga jñà xità-là mikii kjòchiya-là 'én xi tsibénojmi-là; tjí'maá-là; mikii jahas'en-jiin-là koni s'ín kitsò Jesús.

Kós'ín kisindaà-ne Jesús jngòò xità xi mikii tsejèn-là ya naxandá Jericó (Mateo 20:29-34; Marcos 10:46-52)

³⁵ K'e nga jye tímachrañàt'aà nga kijchò Jesús ya naxandá Jericó, jngòò xità ima xi mikii tsejèn-là tíjna indii ndiyá; tísjé kjotjò ton. ³⁶ Xità jè, k'e nga kii'nchré nga kjin xità nchifa, kiskònangui mé kjoa xi tíma. ³⁷ K'ee kitsò-là xità nga jè Jesús xi Nazaret ts'e tífahato. ³⁸ K'ee 'ño kiichja, kitsò:

—jJesús, nga ya nchrobát'aà-ne tje-là xitàxá ítjòn David [nga jì tíjna ngajo-là], jchahimatakòn-ná!

³⁹ Jñà xità xi tíma ítjòn, tshótiko nga jyò kàtijna; tanga jè, isáá 'ño kiichja nga kitsò:

—jJi xi ya nchrobát'aà-ne tje-là xitàxá ítjòn David, jchahimatakòn-ná!

⁴⁰ K'ée tsasijna Jesús; kitsò: "Nchrobákoò." K'è nga ijchò kasit'aa chrañà-la kiskònangui-la, kitsò-la:

⁴¹ —¿Mé xi mejèn-lè nga siiko-lè?

Jè xità xi mikii tsejèn-la, kitsò:

—Na'èn, mejèn-na nga kàtatsejèn-na.

⁴² Jesús kitsò-la:

—¿Kàtatsejèn-lè! Koi-né nga mokjeiin-lè nga kòman-daà-ne.

⁴³ Xità jè, nitòon kjòtsejèn-la, ijkòan kiitjingui-la Jesús; jeya kisikijna Nainá. Ngats'ii xità naxandá xi kijtseè kjoa koi, tikoá jeya kisikijna Nainá.

Jesús ko Zaqueo

19 Jesús k'è nga ijchò naxandá Jericó, tsibits'ia nga jahas'en-jiiin naxandá. ² Ya tíjna jngoo xità xi 'mì Zaqueo xi xità sko-la jña xità-la xitaxá Roma xi sikichjiti tsojmi; tikoá 'ño xità nchiná. ³ Mejèn-la nga skoexkon yá-né xi 'mì Jesús; tanga mikii ma kotsejèn-la nga kjin ma-ne xità, nga jtabá kji Zaqueo. ⁴ K'ée tsangachikon íjtòn, ijkòan tsijin-jno jngoo yá sicómoro nga mejèn-la skoexkon Jesús koni s'ín kjoahato. ⁵ K'è nga jahaya ndiyá Jesús, kiskoòtsejèn mijin k'oa kijtseèkon Zaqueo nga ya tíjna'a yá; kitsò-la:

—Zaqueo, nitòon titajin, i'ndeij mochjeén-né nga ya siikjaya ni'ya-lè.

⁶ Zaqueo, nitòon tsitajen. Tsjaá komà-la nga kits-jaànde-la ni'ya-la. ⁷ Jña xità k'è nga kijtseè nga ya kisikjaya ni'ya-la Zaqueo, tsibits'ia nga kiichjajino-la Jesús; kitsò nga ya kisikjaya ni'ya-la xità xi jé tíjn-la.

⁸ K'ée tsasijna kixi Zaqueo, kitsò:

—Na'èn, osen tsojmi xi tíjn-na tsjaà-la xità ima; koa tsà tíjn xità xi 'an kiskoònachaàn-la, ñijòn k'a kokji tsjaà ngajo-la.

⁹ Jesús kitsò-la:

—Ngats'ii xità nei-la ni'ya jè, nachrjein i'ndeij, jyeé kòbitjokajiin kjoa ts'e jé-la, koií kjoa-la nga k'oas'ín mokjeiin-la Zaqueo koni jè xità jchínga-la Abraham.

¹⁰ "An xi Ki'ndí-la Xità xan-la yijo-na, koií xá j'i-na nga j'i katsjia xità xi kichija, tikoá j'i kàchrjekajñaà jé-la xità.

Kjoa xi mangásòn xi okóya kjoa ts'e ton

(Mateo 25:14-30)

¹¹ Jña xità, k'è nga nchi'nchré-la Jesús, koni s'ín tibenójmí kjoa koi, k'oa s'ín kisikítsjeèn nga yaá kojits'ia niton nga kotixoma Nainá; nga jè Jesús, jyeé kjomeé bijchó chrañà Jerusalén. Koií kjoa-la, Jesús, tsi-bénójmí jngoo-la kjoa xi mangásòn nga mitsà k'oas'ín koma.

¹² Kitsò-la:

—Jngoo k'a, jngoo xità xi tje-la xità íjtòn kii jngoo nangui ñánda 'ño kjiin nga tjoé-la xá íjtòn, ijkòan kjiinchrobà-ne k'è nga jye tjoé-la xá. ¹³ Tanga k'è nga tikj'eè bitjo xità jè, te xità chi'nda-la kiichja-la nga tse ton kisingatsja nga jngoo ijngoo; kitsò-la: "Chjóé ton koi, tixákoò skanda k'è nga kjoí-na." ¹⁴ Tanga jña xità xi tija-ne naxandá-la nga jtikeè komà, kisikasén-tjingui i'nga-la xità xi kitsò-la xitaxá íjtòn: "Majin-najen nga jè xitaxá jè kotixoma-najen."

¹⁵ Tanga jè xità jè, k'è nga jye kitjóé-la xá, j'ii ijngoo k'a-ne nangui-la. Ijkòan kiichja-la ngats'ii xità chi'nda-la xi kisingatsja ton mé-ne nga skoe kó tíjn kisikijne ki'ndí-la jè ton xi kisingatsja nga jngoo ijngoo. ¹⁶ Jè xità xi j'ii íjtòn kitsò: "Na'èn, ton-lè xi kiningatsja-ná, te k'a okji kisikijnesòn ki'ndí-la." ¹⁷ Jè xitaxá íjtòn kitsò-la:

"Ndaà tíjn; ngaji, chi'nda ndaà-né; ndaà kinikjiin ton xi chiba kjòngatsjei; i'ndeij, te naxandá singatsja-lè xi ji kotixoma-la." ¹⁸ Ijchò ijngoo xi ma-ne jò chi'nda, kitsò: "Na'èn, ton-lè xi kiningatsja-ná, 'òn k'a okji kisikijnesòn ki'ndí-la." ¹⁹ Jè xitaxá íjtòn kitsò: "Tikoá ngaji, 'òn naxandá singatsja-lè xi ji kotixoma-la."

²⁰ J'ii ijngoo xi kitsò: "Na'èn, i tíjna ton-lè xi kiningatsja-ná. Ndaà tsibitjoà; pahito tsibitje'ñoá. ²¹ Kit-sakjóon-lè; ngaji, xità jti-takòn-né; chjóí xi mì ngají tsi-bijni tikoá bixkoí xi mì ngají tsibitjii." ²² Jè xitaxá íjtòn kitsò: "Ngaji xi chi'nda ch'o 'mì-lè; tije-ne 'én xi nokjoi sinè-lè jé, nga si: xità jti-takòn-né; chjóí xi mì ngají tsi-bijni tikoá bixkoí xi mì ngají tsibitjii. ²³ Tsà jye tijiin-lè, zmé-ne mì yaá kinikijna-ne ton-na ya banco nga kisikijnesòn ki'ndí-la mé-ne k'è nga kjoí ijngoo k'a-na singatsja-ná ton-na?" ²⁴ K'ée kitsò-la jña xità xi ya titsajna: "Chjaà'an-là ton; jè tjii-là xità xi te k'a kisikijnesòn." ²⁵ Jña xità xi oki'mì-la kitsò: "Na'èn, xità jè, jyeé kò te k'a kotjín tíjn-la!" ²⁶ Jè xitaxá íjtòn kitsò: "K'oaá xán-nò, ngats'ii xi tíjn-la, k'oií-isa-la; tanga jè xi tsjin-la, skanda tjá'aan-la mé xi chiba tíjn-la. ²⁷ Tikoá jña xità kondra-na xi majin-la nga 'an kotiixoma-la, nchrohóko-ná ijndé, tik'eèn nga nguixkoaàn."

K'è nga jahas'en Jesús ya naxandá Jerusalén

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Juan 12:12-19)

²⁸ K'è nga jye okitsò Jesús, kii íjtòn-la xità-la nga kiiko ján Jerusalén. ²⁹ K'è nga jye ijchò chrañà jña naxandá xi 'mì Betfagé ko Betania ya chrañat'aà-la jè nindoò xi 'mì Yá Olivo, kisikasén jò xità xi kota'yat'aà-la. ³⁰ Kitsò-la:

—Tanguio ján ndí naxandá itsé xi kijnat'aà ján; k'è nga kijchoò, yaá síjnat'aà'ño jngoo ndí búrró ki'ndí xi ni sa yá xità bijnasòn-la. Chijnda'ño, nchrohóko. ³¹ Tsà yá xi kjònangui-nò, tsà kitsò-nò: "¿Mé-ne chíjnda'ño-nò?", tin-là: "Jè xó Na'èn-ná Jesús kochjeén-la."

³² Kii jña xità-la; k'oaá s'ín kisakò-la koni s'ín tsi-bénójmí-la Jesús. ³³ K'è nga nchikijnda'ño ndí búrró ki'ndí, kitsò nei-la:

—¿Mé-ne chíjnda'ño-nò ndí búrró?

³⁴ Jña xità-la Jesús kitsò:

—Jè xó kochjeén-la Na'èn-ná Jesús.

³⁵ K'è nga ijchòko ñánda tíjna Jesús, jña kisikjeén nikje-la nga tshójtja-la ndí búrró; ijkòan kisikijnasòn-la. ³⁶ Koni s'ín tífi Jesús, jña xità tshójtngoo nikje-la ya iya ndiyá. ³⁷ K'è nga jye kjòchrañat'aà nga nchifjen ya nindoò Yá Olivo, ngats'ii xità xi kota'yat'aà-la xi tjiiko tsibits'ia nga 'ño kiichja xi nguì tà kjotsja-la nga kitsjaà-la kjondaà Nainá nga koií kjoa-la jña kjojkón xi jye kijtseè. ³⁸ Kitsò:

—Mé tà ndaà-la jè xitaxá íjtòn xi jè nchrobá ngajo-la Nainá. Tjín kjoa'nchán it'aà ngajmi. Tikoá tíjn kjoajeya.

³⁹ Jña xità fariseo xi ya taña tjiiko xità kjin kitsò-la:

—Maestro, jchítikoji xitá xi kota'yàt'aà-lè!

⁴⁰ Tanga jè Jesús kitsò-la:

—K'oqáá xán-nò tsà jñà xitá koi kítsajnajyò, jñà ndajo kichja.

⁴¹ Jesús, nga jye ijchò chraña naxandá Jerusalén, k'è nga kijtseèxkon, kiskindàyakeè xi it'aà ts'e naxandá.

⁴² Kitsò:

—Jñò xi xitá naxandá Jerusalén 'mì-nò, tsà jè-là-ne naxrjein i'ndeì kòkjeiín-nò it'aà ts'e jè kjoa xi tsjá-nò kjoa'nchán; tanga i'ndeì, tji'maá-nò. ⁴³ Kjoí naxrjein k'è nga jñà kondra-nò koìndiì-nò chrjò ndajo, sijkinda-nò kò kít'aà-nò nga jngoò itjandì. ⁴⁴ Jngoò k'a sijkjesòn-nò, sijk'en yijeé-nò; níí tì jngoò ndajo sijjòsòn-la xikjín. Koi jé xi koma-nò nga mikii kiyaxkoòn Nainá k'è nga j'iì katsejèn-nò.

Kii komà k'è nga jè Jesús tsachrje xitá xi otijna tsojmi ya ingo ítjòn ts'e Jerusalén

(Mateo 21:12-17; Marcos 11:15-19; Juan 2:13-22)

⁴⁵ Jesús jahas'en ya ñánda kijna ingo ítjòn, ikjoàn tsibíts'ia nga tsachrje jñà xitá xi nchihotijna kò xi nchi-hotse tsojmi; ⁴⁶ kitsò-la:

—K'oqáá s'ín tíchja Xojon xi tít'aà 'Én Tsjeè-la Nainá: "Ni'ya-na, ni'ya ts'e oçhikon-né, tanga jñò, nguijo-la xitá chijé titsa'nè."

⁴⁷ Jesús, naxrjein inchijòn tsakóya-la xitá ya nditsin ingo ítjòn; jñà xitá sko-la no'miì, xitá xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, kò jñà xitá sko-la naxandá, nchihótsji'nde-la nga mejèn-la sijk'en Jesús.

⁴⁸ Tanga mikii kisakò-la kó s'ín sijkò nga jñà xitá naxandá, 'ñó ndaà nchi'nchré-la koni s'ín tsò 'én xi tíbénogmí.

Kjotixoma-la Jesús

(Mateo 21:23-27; Marcos 11:27-33)

20 Jngoò naxrjein, k'è nga jè Jesús tíhokóya-la xitá 'én ndaà-la Nainá ya nditsin ingo ítjòn, ijchò xitá sko-la no'miì kò xitá xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés; kjihijtakò xitá jchínga. ² Kitsò-la:

—Koaìn-nájen, ¿mé kjotixoma xi tsjá'nde-lè koni s'ín 'nì? ¿Yá xi kitsjaà-lè kjotixoma koi?

³ Kiichja Jesús, kitsò:

—Tikoqáá 'an, jngoò kjoa skònangui-nò. Koaìn-ná:

⁴ ¿Yá xi kitsjaà-la kjotixoma Juan nga kis'iìn bautizar xitá? ¿A Nainá-né xi tijná ngajmiì, o xi tà xitá-né?

⁵ Jñà xitá koi k'èé tsajoóya-ne; kitsò-la xikjín:

—Tsà kixoán: "Nainá kitsjaà-la kjotixoma", kítsò-né:

"¿Mé-ne nga mikii kòkjeiín-nò it'aà ts'e?" ⁶ Tikoqá tsà kixoán: "It'aà ts'e xitá-né", jñà xitá naxandá ndajo koi'nè-ná nga k'oqáá s'ín mokjeiín-la nga jè Juan xi kiichja ngajo-la Nainá. ⁷ K'èé kitsò:

—Mikii 'ya-jen yá xi kitsjaà-la kjotixoma.

⁸ Jè Jesús, kitsò-la:

—Tikoqáá 'an, mikii k'oqáá xán-nò yá-né xi kitsjaà-na kjotixoma koni s'ín s'iaàn.

Kjoa xi mangásòn ts'e jñà chi'nda ts'en

(Mateo 21:33-44; Marcos 12:1-11)

⁹ Ikjoàn tsibíts'ia Jesús nga kiichja-la xitá naxandá; tsibénogmí jngoò-la kjoa xi mangásòn, kitsò:

—Jngoò k'a jngoò xitá tsibítje toò uva, ikjoàn kisikíña-la xitá xi kjeíí nga kisixásòn; jè nei-la nangui, kjiin nó kiì. ¹⁰ K'è nga ijchò naxrjein nga jye kòjchá toò uva, jè nei-la, kisikasén jngoò chi'nda-la nga tjoé chiba-la chí-la toò uva xi jè oko-la; tanga jñà xitá xi kisixásòn nangui, tà kiskaàn-kò-né, tà kisikasén tiyaa-ne. ¹¹ Xi komà iskan, jè nei-la nangui ijngoò xitá chi'nda-la kisikasén; k'oqáá tjs'ín kisikò; kiskaàn-kò, ch'o kisikò, ikjoàn kisikasén tiya-ne. ¹² Jjngoò kisikasén xi ma-ne jàn xitá chi'nda; tà ngásòn kisikò; kisiki'on, koa tsachrjekàjiiin nangui-la.

¹³ 'K'èé kitsò jè nei-la nangui: "¿Mé xi s'iaàn? Jè-la sikasén ki'ndí-na xi 'ño tsjakeè; jè-la xi skoexkón."

¹⁴ Tanga jñà xitá chi'nda koi, k'è nga kijtseèxkon, kitsò-la xikjín: "Jè jèè xi tjoé kjotjò-la i'nde; sijk'eén mé-ne nga tsajan koma i'nde." ¹⁵ Tsachrjekàjiiin ya ñánda tíjje toò uva; ikjoàn kisik'en.

Jñò, ¿kó bixón? Nei-la nangui, ¿mé xi sijkò xitá koi?

¹⁶ Kjoíí s'ík'en xitá koi; kjeíí xitá sijngatsja jè nangui ñán-da tjin toò uva.

Jñà xitá xi nchi'nchré-la Jesús kitsò:

—Niikjé-ne k'oqás'ín koma!

¹⁷ Tanga Jesús, kiskoò'an, kitsò-la:

—Tsà majìn, ¿kó bixón? ¿Kó tsòya-ne koni s'ín tíchja Xojon xi tít'aà 'Én-la Nainá nga tsò?:

"Jè ndajo xi tsachrjekàngui chjinechrjò nga sa ítjòn, jè-né xi komà ndajo tàts'en chrjò-la ni'ya."

¹⁸ Ngats'iì xi ya kixosòn ndajo jè, kòxkoaya-né; kò tsà jè ndajo skañè xitá, kochijo-né.

¹⁹ Jñà xitá sko-la no'miì kò xitá xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, mejèn-la nga tijè-ne hora tsobà'ñó Jesús, nga jè kjoa xi mangásòn, kiskaàya-la nga kondra ts'e koni s'ín tsibénogmí; tanga jñà xitá naxandá kitsakjòn-la.

Kjoa ts'e xi machjítjì tsojmi

(Mateo 21:45-46; 22:15-22; Marcos 12:12-17)

²⁰ Jñà xitá sko-la no'miì kisikinda; kisikasén-'ma-la xitá xi ijchò 'nchré-la xi k'oqás'ín kis'iìn koni tsà xitá ndaà nga mejèn-la sakòtsji jngoò-la 'én xi ch'o tsò mé-ne nga koma sijngatsja-ne jè gobernador xi tjiya kjotixoma tsja nga jè koìndaàjiiin. ²¹ Jñà xitá koi kiskònangui-la, kitsò-la:

—Maestro, 'ya-nájen jñà 'én xi nokjoi, ndaà okoòyi; mikii chjaàjiiin xitá; k'oqáá s'ín okoòyi ndiyá-la Nainá koni s'ín tjin xi kjoa kixi. ²² ¿A ndaà tjin nga kichjítjì-jen tsojmi it'aà ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma? ¿A xi majìn-né?

²³ Jesús, tik'èé kijtseèya-la nga nchikonachàn-la, kitsò-la:

—¿Mé-ne nga mejèn-nò nga 'an chít'aà-ná? ²⁴ Takó jngoò-ná ton. ¿Yá ts'e isén kò 'ín xi tít'aà?

Kitsò xitá koi:

—Ts'èé César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma.

25 Jesús kitsò:

—Tji-lá César xi ts'e César, koa tji-là Nainá xi ts'e Nainá.

26 Ngats'iì 'én xi kiichja Jesús nga nguixkon xita nax-andá, mikii kisakò-la xi koma kohongui-ne. Tà kjòxkón-la; tà saá tà jyò tsibitsajna.

Kós'in kiskòngui kjoa ts'e nga faáya-la mik'en

(Mateo 22:23-33; Marcos 12:18-27)

27 Jñà xita saduceo xi mikii mokjein-la nga faáya-la xita xi jye k'en ijchò kjòngui-la Jesús, kitsò-la:

28 —Maestro, Moisés, k'oaa s'in kiskii: Tsà jngoò xita xi kiyá 'ndse, tsà tsjin-la ixti k'e nga kiyá, jè chjoón-la mik'en, tije-ne 'ndse kixan-ko ijngoò k'a-ne mé-ne nga s'e-la ixti xi tje ts'e 'ndse. 29 Kis'e xó jngoò k'a xita xi itoò komà 'ndse. Jè xi síjna íjtòn, kis'e xó-la chjoón; tanga mikii kis'e-la ixti skanda kóni nga k'en. 30 Jè 'ndse xi ma-ne jò, chixàn-koó; tjikoaa k'e nga k'en, mikii kis'e-la ixti. 31 Chjoón jè, chixàn-koó xi ma-ne jàn; k'oaa xó s'in chixàn-ko ngats'iì nga itoò 'ndse, tanga nijngoò xi kis'e-la ixti skanda k'e nga k'en. 32 Xi komà iskan, tjikoaa k'en jè chjoón. 33 K'e nga tsà kjoaáya-la, nga itoò 'ndse, zyá-né xi chjoón-la koma? Nga jñà tsibitsajnakò nga itoò 'ndse.

34 Jesús, k'ée kitsò-la:

—Jñà xita xi tjin naxhrjein i'nde, ko chjoón ko x'in, bixan-né. 35 Tanga jñà xita xi Nainá okitsò nga ok'in-la nga kjoaáya-la nga kitsajna isò'nde xi sa kjoí, mi ti kii kixan-ne. 36 Tjikoaa mi ti kii kiyá-ne. K'oaa s'in ngásòn kitsajnakon koni àkjalé; yaa kitsajnakò Nainá nga ix-ti-la ma nga jye kòfaáya-la. 37 Tije-ne Moisés k'oaa s'in okóya nga jñà xi jye k'en, kjoaáya-la. K'oaa s'in tjit'aà xojon it'aà ts'e yá na'yá xi títi k'e nga tsò Moisés: "Jè xi Nainá 'mi-lá, tjikoaa Nainá tsò-la Abraham, Isaac, ko Jacob." 38 Jñà xi jye k'en, mitsà Nainá tsò-la xi Nainá; tà jñà xi títsajnakon xi Nainá tsò-la! It'aà ts'e Nainá, ngats'iì-né nga títsajnakon.

39 K'ée kiichja xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, kitsò:

—Maestro, kixij kjoa 'én xi nokjoi.

40 Ni ti jngoò xita xi kjò'ño-ne ikon nga kiskòngui-isa-la.

Ñanda kitjen-la Cristo [xita xi xó kisikasén-ne Nainá]

(Mateo 22:41-46; Marcos 12:35-37)

41 Jesús kitsò:

—¿Mé-ne kotsò-ne jñà xita nga jè xi Cristo, [xita xi xó sijkasén-ne Nainá], nga ya kjinchrobát'aà-ne tje-la xitaxá íjtòn David? 42 Tije-ne David, tsò xojon-la ya ts'e Salmo:

Jè Nainá kitsò-la Cristo, jè xi otixoma-na:

"Tijnat'aà-ná i kixi-na,

43 skanda k'e nga síkítsajnanguia kondra-lè ñanda nchasòn ndsókoii nga 'an, jye kisikijne-la."

44 Jè David, tsà kós'in kitsò-la Cristo, ¿kó s'in tjin-ne nga ya nchrobát'aà-ne tje-la David?

Kíí kitsò Jesús it'aà ts'e xita xi okóya kjotixoma-la Nainá

(Mateo 23:1-36; Marcos 12:38-40; Lucas 11:37-54)

45 K'e nga nchi'nchré ngats'iì xita naxandá, Jesús kitsò-la xita xi kota'yàt'aà-la:

46 —Tjkindaa yijo-nò it'aà ts'e xita xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés. Sasén-la nga nikje ndojò ókjá. Tjikoaa tsjaa ma-la nga ndaà beèxkón xita xi k'jeí, ndaà síhixat'aà ya nditsin. Tjikoaa jñà ótsji íxile xi jncha íjtòn ya ni'ya ingo sinagoga, ko mejèn-la nga jñà kít-sat'aà íjtòn ímixa k'e nga kjen xita ñánda tjin s'eí.

47 Fa'an ni'ya-la íchjin ka'an xi jye k'en x'in-la. Ijjoàn 'ño ndojò fiko ochikon-la nga mejèn-la nga bitsajna'ma nga mi jcha-la mé kjoa xi s'in. Jñà xita koi isaá tse kjò'in s'e-la.

Ton xi kitsjaa kjotjò chjoón ka'an xi 'ño ima

(Marcos 12:41-44)

21 Jesús k'e nga kiskoótsejèn, kijtsee xita nchiná xi 'ño tjin-la ton nga nchibitsajnaya ton-la ya kaxa ñánda sinchá ton kjotjò-la Nainá. 2 Tjikoaa kijtsee jngoò chjoón ka'an xi 'ño ima nga tsibitsajnaya jò ndí ton xi chibachjí chjí-la. 3 K'ée kitsò:

—Xi kjoa kixi, k'oaa xán-nò, chjoón ka'an ima jè, isaá tse ton kòbijná mi k'oaa-ne ngats'iì xita xi i'nga.

4 Ngats'iì xita koi xi tjin-la ton, koií tsjá-la Nainá jè xi ningui-la, tanga jè chjoón ima, kàtsjá yijeé ton xi tjin-la xi tímajchá-ne.

K'e nga kiichja Jesús it'aà ts'e ingo kó s'in tjinè-la nga kixoña

(Mateo 24:1-2; Marcos 13:1-2)

5 Tjikoaa nchijoóya i'nga-ne xita xi nchikotsejèn-la ingo íjtòn nga ndaà kjoàn ndajo-la; tjikoaa ndaà kjoàn tsojmi xi kitsjaa kjotjò-la Nainá jñà xita. Jesús kitsò-la:

6 —Kjoí naxhrjein k'e nga jñà ndajo ko tsojmi xi ndaà kjoàn xi chitsejèn-là, níj ti jngoò sijyjosòn-la xíkjin, kix-oña yije-né.

Seña xi s'e k'e nga nchrobá machraña naxhrjein nga kjoehet'aà isò'nde

(Mateo 24:3-28; Marcos 13:3-23)

7 K'ée kiskòngui-la kitsò-la:

—Maestro, ¿mé naxhrjein-ne nga okoma kjoa koi? ¿Mé seña xi s'e k'e nga jye kochraña nga k'oas'in koma kjoa koi?

8 Jesús kitsò:

—Tjkindaa yijo-nò nga mi yá xita xi skónaxhan-nò. Kjìn xita kjoí xi 'ín ts'an sijkjeén; kitsò: "An-ná xi Cristo, [nga 'aán kisikasén-na Nainá], tjikoaa kitsò-nò: "Jyee tjin na chraña naxhrjein nga 'an kotiixoma." Ki kii onguítjinguilà. 9 K'e nga kijná'ya kjoa ts'e kjoichán, kjoasii, ki tsakjoòn-jèn; mochjeén-né nga k'oas'in koma íjtòn tanga k'èe tsà jè naxhrjein nga kjoehet'aà.

10 Kitsò-isa-la:

—Naxandá skaàn-kjoò xi k'jeí naxandá. Koa xitaxá koiíts'ia nga skaàn-kjoòko xitaxá xi k'jeí naxandá.

11 Ndaà jchán k'oá ch'ón xkón; xkí xi ján naxandá s'e

kjinchrá kə ch'in xi 'ńó kjan. Ján ngajmii jcha-la kjojkón xi ch'o tjin kə xi ch'o kjoàn.

¹² Tanga jńò, ítjòn tsoḅa'ńó-nò xita; kjitjinguikeè-nò kjikə-nò ya ni'ya ingo sinagoga nga ya sindaajin. Skinis'en-nò ndayá; kjikə-nò ít'aà ts'e xitaxá ítjòn kə ts'e gobernador, tà koií kjoa-la nga mokjeiin-nò ít'aà ts'an. ¹³ K'e nga k'oas'in komat'ioòn, jè hora nga kénojmi-là xita xi ít'aà ts'an. ¹⁴ K'oaá s'in t'è-là takòn, kì tà chja ítjòn nikítsjeèn kó kixón nga kinókjoa nga kinchakoo yijo-nò, ¹⁵ koií kjoa-la nga 'an, tsjaà-nò 'én tikoa tsjaà-nò kjoa kin-takòn kó s'in kinókjoa mé-ne nga jńà xita kondra-nò mikii sjikijne-nò k'e nga chibákjoò. ¹⁶ Skanda jńà sjingatsja-nò xi na'en-nò, 'ndsè, xinguigo kə amigo-nò, tikoa sjik'en i'nga-nò. ¹⁷ Ngats'ii xita isò'nde kojikee-nò xi kjoa ts'an. ¹⁸ Tanga nijngòò tsjaskòò hijja. ¹⁹ Jè xi kichikjoa-la kjo'in, kijnakon inima-la!

²⁰ K'e nga jcha naxandá Jerusalén nga kitseè jngòò itjandii-la soldado, k'oaá s'in tjiin-nò nga jye kjochrańà nga jngòò k'a kjoehesòn yije mé xi tjin. ²¹ Jńà xita xi tít-sajna Judea, kátanga, kàtji ñanda nindoò choòn; jńà xi tít-sajna Jerusalén, kàtjokajin naxandá, jńà xi ján tít-sajna campo, kì tì kii nchrobá-ne ijii naxandá-la. ²² Koií kjoa-la nga nachrjein ts'e kjo'in-né mé-ne nga kitasòn yije-ne koni s'in tichja Xojon xi tjit'aà 'Én Tsjeè-la Nainá. ²³ jima xó-ne jńà íchjin xi ki'ndí 'ya kə xi íxti xó nchisíka-kì jńà nachrjein koi, nga 'ńó tse kjo'in s'e ít'aà nangui! Xi kjoajti-la Nainá, tse kjo'in koi'ńè-la xita naxandá Israel. ²⁴ Tjin xita xi kicha machitin kiyá-ne; tikoaá tjin xi kje'ei nangui kjikə preso jńà xita kjojchán. Jńà xi mitsà xita judío, 'ńó ch'o sjikə nga skoetoòn jńà xita naxandá Jerusalén; jńà kotixoma skanda k'e nga kitasòn nachrjein-la xita koi.

K'e nga kjoíí ijngòò k'a-ne Ki'ndí-la Xita
(Mateo 24:29-35, 42-44; Marcos 13:24-37)

²⁵ Ikjoàn jcha-la jè ts'oi, sá kə ni'ńo nga kotsejèn-la seńa xi ch'o kjoàn. Í ít'aà nangui, ngats'ii xita 'ńó tsakjón nga kji'nchré-la nga 'ńó kjoe nga fi nchrobá ndáchikon. ²⁶ Jńà xita chiba-la kiyáya-né nga tsakjón k'e nga skoe kjoa xi komat'in isò'nde. Skanda jńà ni'ńo xi tjin ngajmii kjtijaá-la. ²⁷ Ikjoàn skoe-na xita xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kjinchrobájnà ijii ifi. Tseé nga'ńó kə kjoajeya kjoikoa. ²⁸ K'e nga kots'ia kjoa koi nga k'oas'in koma, kixi tinchaà, chjimi'ngaà skoò, tsja t'è-là inima-nò, chíñakjoa nga jyeé kjochrańà nachrjein nga jńò kitsajnandeí-nò.

²⁹ K'ée tsibénjmi jngòò-la kjoa xi mangásòn; kitsò-la: —Chítsejèn-là yá toò ikə, ngats'ii yá xi tjin. ³⁰ K'e nga jye bíts'ia nga bíjts'én xka-la yá, jyeé 'yaà nga nchrobá machrańà chon ndobá. ³¹ K'oaá tjs'in tjin, k'e nga jcha nga k'oas'in tíma kjoa koi, kàtasijiin-nò nga jye tijnat'aà chrańà-nò nachrjein nga jcha kó s'in otixoma Nainá.

³² Xi okixi, k'oaá xán-nò: Mikii kiyá xita xi tjin nachrjein koi skanda kóni nga jye kitasòn yije jńà kjoa koi. ³³ Jè ngajmii kə isò'nde kjoehet'aà-né, tanga jńà 'én-na mikii kjoehet'aà; kitasòn-né.

³⁴ T'een kində yijo-nò; mikii bi'nde nga sítajaajin inima-nò jńà kjoa xi ch'o tjin koni kjoa ch'i, kjoa chrjá'a, kə kjoa xi nikájnoò í isò'nde. Tsà k'oas'in s'een, mikii títsaj-nandaà jè nachrjein k'e nga 'an kjoia ijngòò k'a; tà niton kjoíí nachrjein, skanè-nò koni jngòò ch'an. ³⁵ K'oaá s'in komat'in ngats'ii xita xi tjin nga títtsa isò'nde.

³⁶ Jńò, ndaà títtsajna, títts'ba kijndà nga kjit'aà nachrjein mé-ne nga s'e-nò nga'ńó nga koma kitjofnoò ngats'ii kjo'in xi k'oas'in koma, tikoa mé-ne nga mikii kosobà-nò nga kincha nguixkon Ki'ndí-la Xita.

³⁷ K'e nga nachrjein, Jesús, yaá tsakóya ya nditsin jngo ítjòn. K'e nga majńò yaá fisikjáya ya nindoò xi 'mì Yá Olivo. ³⁸ Kjin xita naxandá, f'iikon ya nditsin ingo ítjòn nga xkí tajńòya; f'ii 'nchré-la mé 'én xi okóya.

Kiis'in tsohótsji'nde-la xita kondra-la Jesús nga tsoḅa'ńó

(Mateo 26:1-5, 14-16; Marcos 14:1-2, 10-11; Juan 11:45-53)

22 Jyeé tímachrańà nachrjein nga bitjo s'eí Paxko k'e nga kjèn inchrájin xi tsjin-la na'yo san jńà xita judío. ² Jńà xita sko-la no'mii kə xita xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés, nga tsakjón-la xita naxandá, tsohótsji'nde-la kó s'in sjikə Jesús nga sjik'en.

³ Jè xita neíí jahas'en-jiin inima-la jè Judas xi tikoa Iscariote 'mì, xi ya itjoiin ts'e xita xi tejò ma-ne xi tsajmeilikə Jesús. ⁴ Judas, kiikáko jńà xita sko-la no'mii kə xita sko-la xi síkində ingo ítjòn nga tsajoóya-ne kó s'in sjingatsja Jesús. ⁵ Jńà xita koi, tsjaá komà-la; tsibindaajin nga ton tsjá-la. ⁶ Judas, kòkjeiin-la, ikjoàn tsohótsji'nde-la kó s'in sjingatsja Jesús nga mikii skoe jńà xita naxandá.

K'e nga jè Jesús tsakjèn-kə xita xi kota'yat'aà-la

(Mateo 26:17-29; Marcos 14:12-25; Juan 13:21-30; 1 Corintios 11:23-26)

⁷ Jchò nachrjein-la s'eí ts'e inchrájin xi tsjin-la na'yo san, k'e nga k'oas'in tjinè-la nga biyaà orrè xi bíxteèn jní-la xi ít'aà ts'e s'eí Paxko. ⁸ Jesús kisikasén Pedro kə Juan, kitsò-la:

—Tanguió kindàà tsojmi xi kjoa ts'e s'eí Paxko mé-ne nga kichiaá.

⁹ Jńà xita-la kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Ñánda mejèn-lè nga konguí kindàà-jen?

¹⁰ Jesús kitsò:

—K'e nga kitjás'en-jnoò naxandá, ya skakjoò jngòò xita x'in xi 'yajen jngòò nisa nandá. Tanguítjinguilà skanda ya ñanda kjoahas'en ni'ya. ¹¹ Kot'in-là nei-la ni'ya: "Jè Maestro kjònangui: ¿Ñánda tijná cuarto-la ni'ya ñanda kókjen-koa xita xi kota'yat'aà-na ts'e s'eí Paxko?" ¹² Xita jè, kòkò jngòò-nò cuarto xi tiyá kji xi jye ndaà choòn xi ya tijnasò'nga ni'ya. Ya tindaà nga kichi-aá.

¹³ Jńà xita koi, kii; k'oaá s'in kisakò-la koni s'in kitsò-la Jesús. Yaá tsibindaà tsojmi xi kòkjen kjoa ts'e s'eí Paxko.

¹⁴ K'e nga ijchò hora nga kòkjen, Jesús tsibijnat'aà imixa kə xita-la xi tsibixáya-la. ¹⁵ Kitsò-la:

—Na'èn, ɔa mejèn-lè nga kich'on-jen kichà ndojò?
⁵⁰ Jngodò xit̩a-là Jesús tsajá-là kichà ndojò jè ch̩'nda-là nɔ'miì ítjòn, tsatet'aà líkà kixi-là. ⁵¹ K'ée kitsò Jesús:
 —iKi k'oaá nikoo, kàtje kjoa!
 Ikjoàn tsohót'aà-là tsja líkà-là; n̩toón kjòndaà-ne.
⁵² K'ée kitsò-là j̩nà xit̩a xi j'iikjaà xi xit̩a sko-là nɔ'miì kò xit̩a xi síkindà ingo ítjòn kò xit̩a jchínga:
 —ɔMé-ne k'oas'ín kà'nè-nò nga kichà machit̩in kò yá kich'à koni tsà jngodò xit̩a chijé kòf'lichjaà? ⁵³ Nachrjein inchiòn tsohótijnako-nò yà nditsin ingo ítjòn; ɔmé-ne nga mikii yà kindobà'ńó-ná? Koí kjoa-là nga jè hora jè nga j̩nò choòn, tsajòn-nò k'è nga jè xit̩a neijí tíhotíxoma.

K'è nga jè Pedro mikii tsibénojmí nga beèxkon Jesús
 (Mateo 26:57-58, 69-75; Marcos 14:53-54, 66-72; Juan 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Jesús, kitsobà'ńó xit̩a, kiiko ni'ya-là nɔ'miì ítjòn. Jè Pedro, tà kjiiin tà kjiiin tsajmeètjngui-là. ⁵⁵ Ya jngodò osen nditsin, j̩nà xit̩a tsibítse jngodò ni'ín, ikjoàn tsibítsaj-na'ngui jngodò ítjandii. Tikoá jè Pedro tsibijnajiiin-là xit̩a. ⁵⁶ K'ée jngodò chjoón ch̩'nda kijtseèxkon Pedro nga tíj-na'ngui; kiskod'an, kitsò:

—Xit̩a jè, tikoáá yáá tsóhoko Jesús.
⁵⁷ Tanga jè Pedro tsoho'mat'in-né, kitsò:
 —Ngaji chjoón, xit̩a jè, mikii bexkoan.
⁵⁸ Xi komà ijngodò tjò, ngui jngodò xit̩a kijtseèxkon Pedro, kitsò-là:

—Tikoáá ngaji, yáá tjaàkoi Jesús.
 K'ée kitsò Pedro:
 —Ngaji x'jin, mìtsà yà tsòhokoaa.
⁵⁹ Nga komà iskan, tíjín-là tsà jngodò hora, tikoáá 'ńó okitsò ngui jngodò xit̩a:

—Kixí kjoa, xit̩a jè, yáá tsóhoko, tikoáá yáá i'nde-là Galilea.

⁶⁰ Pedro kitsò:
 —Ngaji x'jin, mikii be mé 'én xi kò'mi-là.
 Tik'ée-ne tíchja Pedro kiskindàya kóxtí. ⁶¹ Kisikátjifaya Na'èn-ná Jesús, kiskodtsejèn-là Pedro. K'ée tsibít-sjeèn-là Pedro 'én xi kitsò-là Na'èn-ná Jesús nga kit-sò-là: “Jàn k'a k'oa sí nga mikii yaxkon-ná k'è nga tikj'leé kjindáya kóxtí.” ⁶² Jè Pedro, k'ée itjo ni'ya, ikjoàn 'ńó jchán kiskindàya nga 'on komà-là inima-là.

Kós'ín kiichja xit̩a xi kisibò-là Jesús
 (Mateo 26:67-68; Marcos 14:65)

⁶³ J̩nà xit̩a xi nchisikinda Jesús, kisibò-là tikoá tsajá-là. ⁶⁴ Tsibíchjoà xkon, ikjoàn kiskònangui-là, kitsò-là:

—iKoatin-nájen yá xi tí'beé-lè!
⁶⁵ Kjìn kjoa tíjín-isa xi k'ejí xi 'ńó 'on kitsò-là.

K'è nga kiiko Jesús ñánda tíjna xit̩axá ítjòn ts'e xit̩a judío

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Juan 18:19-24)

⁶⁶ K'è nga kis'e isén, kjòxkóya j̩nà xit̩a jchínga ts'e xit̩a judío, xit̩a sko-là nɔ'miì kò xit̩a xi okóya kjotixoma-là

Nainá xi kiskii Moisés; kiiko Jesús yà ñánda maxkóya j̩nà xit̩axá ítjòn; ikjoàn kiskònangui-là, kitsò-là:

⁶⁷ —Koatin-nájen, ɔa ngaji-né xi Cristo, [xi xó kisikasén-lè Nainá], o xi majin-né?

Jesús kitsò:

—Tsà k'oa xán-nò: “An-ná”, mikii kòkjeiín-nò. ⁶⁸ Tsà 'an skònangui-nò, j̩nò, mikii k̩nókjoaa tikoáá mikii sik̩j-nandeijí-ná. ⁶⁹ Jyeé ijchò hora-là nga 'an xi Kí'ndí-là Xit̩a xan-là yijo-na yáá kótijnat'aà kixi-là Nainá xi 'ńó tse nga'ńó tíjín-là.

⁷⁰ Ngats'iì xit̩a kitsò:

—ɔA ngaji-né xi Kí'ndí-là Nainá 'mì-lè?

Jesús kitsò-là:

—J̩nò sobà xi obixón nga 'an-ná.

⁷¹ K'ée kitsò j̩nà xit̩a:

—ɔYá xit̩a xi mochjeén-isa-ná xi tsja 'én? J̩nà sobá tit-sana'yá-lá koni s'ín tíchja-ne tso'ba.

K'è nga kiiko Jesús ñánda tíjna Pilato
 (Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Juan 18:28-38)

23 Tsasítjen ngats'iì xit̩a, kiiko Jesús ñánda tíjna Pilato. ² K'è nga ijchòko nguixkon Pilato, j̩nà xit̩a tsibíts'ia nga tsohóngui, kitsò:

—Xit̩a jè, kjòtsji-nájen nga k'ejí ndiyá fiko nax-andá-ná. Tsò-né nga mì xó kii kichjítjia tsojmi xi it'aà ts'e César, xit̩axá ítjòn ts'e Roma; tikoáá tsò-né nga jè xó xi Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá] nga xit̩axá ítjòn k̩jna.

³ Jè Pilato kiskònangui, kitsò-là:

—ɔA ji-né xi xit̩axá ítjòn-là j̩nà xit̩a judío?

Kitsò Jesús:

—Ngají xi k'oa sí nga 'an-ná.

⁴ Pilato kitsò-là j̩nà xit̩a sko-là nɔ'miì kò xit̩a naxandá:

—Nimé jè xi matsji-na it'aà ts'e xit̩a jè.

⁵ Tanga j̩nà xit̩a, isaá 'ńó kiichja nga tsohóngui, kitsò:

—K'ejí s'ín okóya-là xit̩a naxandá nga ótsji-là kjoasii.

Tsibíts'ia-ne nangui Galilea, kòhokji nangui Judea, skanda i Jerusalén.

K'è nga kiiko Jesús ñánda tíjna Herodes

⁶ K'è nga kii'nchré Pilato jè 'én xi tsò, Galilea, kiskònangui-là xit̩a: ɔA yáá i'nde-là? ⁷ K'è nga kis'engjmí-là nga yà i'nde-là, kisikasén-là jè xit̩a xi tíjna xit̩axá ítjòn Galilea xi 'mì Herodes; j̩nà nachrjein koi, tikoáá ján tíj-na naxandá Jerusalén. ⁸ Herodes, k'è nga kijtseèxkon Jesús, 'ńó tsja komà-là nga kjòtseé mejèn-là nga skoexkon, nga jyeé kjìn kjoa kii'nchré xi it'aà ts'e. Mejèn-là skoè jngodò kjòxkón xi s'ín. ⁹ Kjìn skoya kjoa kiskònangui-là, tanga jè Jesús, nijngodò 'én kiichja.

¹⁰ Tikoáá yáá títsajna j̩nà xit̩a sko-là nɔ'miì kò xit̩a xi okóya kjotixoma-là Nainá xi kiskii Moisés nga 'ńó nchihóngui. ¹¹ Jè Herodes kò soldado-là tsachrjekàngui-né; kisikákjá nikje xi 'ńó ndaà kjoàn koni ts'e xit̩axá ítjòn nga kisibò-là; ikjoàn kisikasén ijngodò k'a-là jè Pilato.

¹² Nachrjein jè, tsajoóndaà-ne jè Pilato kò Herodes; k'è nga sà ítjòn, kondraá títsajna-là xikjín.

Ikjoàn kii kíhijiin. Kiskinis'en-ngui jngoò ngajo mik'en ñánda nga xó k'oas'ín kitáx'a-ne naxi. I'nde jè, ni saá jngoò mik'en sihijiin. ⁵⁴ Nachrjein jè, víspera-la s'ei Paxko-né; jye kjomeè bijchó hora nga kots'ia jè nachrjein nikjáya.

⁵⁵ Jñà íchjín xi tjkó kóni nga inchrobà-ne Galilea, kiitjinguí-la; kijtseèxkon ngajo mik'en kó s'ín kisijna yijo-la Jesús. ⁵⁶ K'e nga j'ii-ne ni'ya-la tsibítsajnaandaà xkii xi 'ño ndaà jne kó xkii nà'yo. Ikjoàn kisikjáya íchjín jè nachrjein nikjáya, koni s'ín tíchja kjotíxoma.

Mé xi komà k'e nga jaáya-la Jesús

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Juan 20:1-10)

24 Jè nachrjein nga tàts'en xomàna, 'ño tajñòya kii jñà íchjín ya ngajo mik'en ñánda kisihijiin Jesús nga kiiko xkii jne xi tsibítsajnaandaà nga kixten-jno yijo-la Jesús; tjkoo kjihijitako íchjín xi kje'ei. ² K'e nga ijchò, kijtseè jè ndajo xi tíchjoàito-la ngajo mik'en, xin kijna. ³ K'e nga jahas'en-ngui ngajo mì tì kii kjòtsji-la yijo-la Nà'èn-ná Jesús. ⁴ K'e nga nchisikájno íchjín koi, tà njtón chinchat'aà jò-la xitá x'in xi íkja níke xi ote ni'in kjoàn. ⁵ Íchjín koi, tà kitsakjòn-la; chinch-a-ñiat'aà nan-gui. K'ee kitsò jñà xitá x'in xi jò ma-ne:

—¿Mé-ne ì binchaàtsjijiin-là mik'en jè xitá xi tijnakon? ⁶ Mì tì yá tjin-ne ijndé, jyeé kòfaáya-la. Tíkítsjeèn koni s'ín kitsò-nò k'e nga tjsa tsibijna Galilea, ⁷ nga kitsò: "Mochjeén-né nga jè Kí'ndí-la Xitá, jñà kongatsja xitá jé nga koòt'aà krò tanga k'e nga kijchò jàn nachrjein kjoaáya-la."

⁸ Jñà íchjín koi, k'ee tsibítsjeèn-la koni s'ín kitsò Jesús. ⁹ K'e nga j'ii-ne nga kii katsejèn-la ngajo mik'en, tsi-bénojmí-la jñà xitá xi tsibixáya-la xi tejngoò ma-ne kó xitá xi i'nga. ¹⁰ Jñà íchjín koi, jè xi 'mì María Magdalena, Juana, María xi nea-la ma-ne Jacobo kó xi kje'ei íchjín-isa; jñà xi ijchòko 'én nga tsibénojmí-la jñà xitá xi tsibixáya-la. ¹¹ Tanga jñà xitá-la Jesús, xi kjoa nítton, tà kjoaská komà-la; mikii kòkjeiín-la 'én xi tsibénojmí-la jñà íchjín.

¹² Tanga jè Pedro, tsangachikon, kii katsejèn-la ngajo mik'en; k'e nga kiskoòtsejèn-s'en ngajo, kijtseè nga tà jñà kjiò nikje xi kisijtjéjiiin Jesús. Ikjoàn kii-ne ni'ya-la; tà kjòxkón-la kjoa xi komà.

Ndiyá Emaús

(Marcos 16:12-13)

¹³ Tijè-ne nachrjein, jò xitá xi kota'yàt'aà-la Jesús nchifi jngoò naxandá xi 'mì Emaús, xi tjin-la tsà tejngoò kilómetro skanda ján Jerusalén. ¹⁴ Nga nchifi ya ndiyá, koí nchijoóya-ne ngats'ii kjoa xi komà. ¹⁵ Nga nchijoónojmí tjkoo nchikjònanguí-la xikjín ijchòtjinguí chraña-la xi tijè-ne Jesús xi tãña tsobáhijitako. ¹⁶ Tanga jñà, k'oaa komà-la koni tsà tíchjoà xkon, mikii kijtseèxkon. ¹⁷ Jesús kiskònanguí-la, kitsò-la:

—¿Mé 'én xi ondaà chibàya-nò nga tjaáya ndiyá? ¿Mé-ne ba tjin-nò?

¹⁸ K'ee kiichja Cleofas, kitsò:

—Ngats'ii xitá naxandá Jerusalén, tà jì tã jngoò-lè xi mikii tjíin-lè jè kjoa xi komà ján Jerusalén, jñà nachrjein xi tsato.

¹⁹ Jesús kitsò:

—¿Mé kjoa-ne?

Jñà xitá koi kitsò-la:

—Kjoa ts'e Jesús xi Nazaret i'nde-la, jè xi kiichja ngajo-la Nainá; kis'eé-la nga'ño, ma yijeé-la nitá mé kjoa-ne, nitá mé 'én-ne nga nguixkon Nainá, nguixkon ngats'ii xitá naxandá. ²⁰ Xitá sko-la nò'mii, kó xitaxá tsajen, kisingsatsja xitá Romano nga kisik'en, tsohót'aà krò. ²¹ Ngajen, titsachiña-lajen, bixón-nájen tsá jè Mesías xi sjikítsajnaandej-í-ne xitá naxandá Israel. Tanga i'ndeí, jyeé tjin-la jàn nachrjein nga k'oas'ín komà kjoa koi. ²² Tikooá tjin i'nga íchjín xi títajnaíin-najen, xi tajñòya kòfi katsejèn-la jè ngajo mik'en. K'e nga kòf'ii-ne kàbincháxkón-najen nga kàbénojmí-najen ²³ nga mì xó kii kásakó-la yijo-la Jesús; tjkoo kàbeèxkon xó àkjalé xi kàtsò-xó-la: Jesús tijnakon-né. ²⁴ K'ee kòfi i'nga xitá xingui-jen xi kòfi katsejèn-la ngajo mik'en, k'oaá tjs'ín kàbeèxkon koni s'ín kàtsò jñà íchjín tanga jè Jesús, mì xó kii kòbeè.

²⁵ K'ee kitsò Jesús:

—¿Mé tà tòndò-nò tjkoo mé tà tjaàjiiin tjin inima-nò nga mikii ndaà mokjeiín-nò kjoa xi kitsò jñà xitá xi kiichja ngajo-la Nainá! ²⁶ ¿A mitsà tjiin-nò? K'oaá s'ín tjinè-la Cristo, [xitá xi xó kisikasén-ne Nainá], nga ítjòn sjikjeiín kjo'in, ikjoàn kjoahas'en ngajmií ñánda jeya kíj-na.

²⁷ Tsibénojmíya-la kó tsòya-ne koni s'ín tíchja ngats'ii Xojon-la Nainá it'aà ts'e Cristo. Tsibíts'iako-ne xojon xi kiskii Moisés; ikjoàn tsibénojmíya-la ngats'ii xojon xi kiskii jñà xitá xi kiichja ngajo-la Nainá.

²⁸ K'e nga ijchò ya naxandá ñánda nchifi xitá koi, Jesús, k'oaá kis'iin koni tsà isa kjiiin tífi. ²⁹ Tanga jñà xitá koi, kjò'ño kis'iin-la nga kisikájna; kitsò-la:

—Tijnakon-nájen; jyeé kjòhoxòn, jye kiskaàtjì ts'oi.

Jè Jesús, kòkjeiín-la; jahas'en ni'ya; tsibijnako. ³⁰ K'e nga jye títsajnat'aà ímíxa, kiskoé inchrajín, kitsjaà-la kjondaà Nainá, kisiškoaya, ikjoàn kitsjaà-la jñà xitá.

³¹ K'ee kitáx'a xkon; kijtseèxkon nga jè Jesús; tanga jè Jesús, tà kichijà-né nga nguixkon xitá koi. ³² K'ee kitsò-la xikjín:

—Koi-la kjoa-la nga ndaà kòmatsja-la inima-ná k'e nga tíhókonojmí-ná ya iya ndiyá nga tibénojmí-ná kjoa ts'e Xojon-la Nainá.

³³ Mì tì kii kiskoòña-ne, kisikátjì nítóón-ne nga kii-ne Jerusalén; ijchò ijngoò k'a-ne jngoò ni'ya ñánda títsajnajtín xikjín xi tejngoò ma-ne kó xitá xi kje'ei-isa. ³⁴ Jñà xitá xi tejngoò ma-ne kitsò-la xikjín:

—Kixí kjoa, jyeé kòfaáya-la Nà'èn-ná Jesús; jyeé kòbeèxkon Simón.

³⁵ K'ee tsibénojmí jñà xitá xi jò ma-ne kó s'ín komàt'in ya iya ndiyá koo kó s'ín komà nga kijtseèxkon Jesús k'e nga kisiškoaya inchrajín.

**K'e nga jè Jesús tsatsejèn-jiin osen ñánda títsajna xítà
xi kota'yàt'aà-là**

(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Juan 20:19-23)

³⁶ Táko tìk'èé nchichjà-isa nga nchibénojmí-là xíkjín kjoa koi, nga tsasijnajiin osen-là Jesús; kisihiyat'aà, kitsò-là:

—Nainá, 'nchán kàtasíkítsajna-nò.

³⁷ Jñà xítà koi, tsí ndaà kitsakjòn, koa tsí ndaà kisinchaàxkón; k'e nga kijtseè, komà-là tsà tà inìma-là mik'en-né. ³⁸ Tanga Jesús kitsò-là:

—¿Mé tà ndaà tsakjoòn-nò? ¿Mé-ne k'oà tsò-ne kjohítsjeèn xi bitjojiin inìma-nò? ³⁹ Chítsejèn-là ndsaa ko ndsokoaà. 'An-ná. Tjat'aà-ná ndsaa koa chítsejèn-ná. Jngoò xítà xi tà inìma, tsjìn-là yijo, tìkoáá tsjìn-là nindaà, tanga 'an, tjín-na koni s'ín títsa'yaà-ná.

⁴⁰ K'e nga jye okitsò-là, tsakó-là tsja ko ndsoko. ⁴¹ Tanga jñà xítà-là mikii xátí kòkjeiín-là nga tsja komà-là tìkoá kisinchaàxkón nga kijtseèxkon Jesús; k'eé kiskò-nangui Jesús, kitsò-là:

—¿A tjín chiba-nò tsojmì xi ma chine?

⁴² Kitsjaà ítse-là tìn xi jye kichjàn, ko tsjén-là cho cera.

⁴³ Jesús kiskoé, ikjoàn kiskine nga nguixkon jñà xítà-là.

⁴⁴ K'eé kitsò-là jñà xítà-là:

—Jñà kjoa xi komàt'ian, jñà-né xi tsibenojmí-nò k'e nga tjsa tsohótijnako-nò. K'oáá s'ín kixan-nò nga kítasòn yije-né koni s'ín tíchjà xojon ít'aà ts'an, jè kjotíxo-

ma-là Nainá xi kiskii Moisés ko ts'e xítà xi kiichjà nga-jo-là Nainá ko xi tjit'aà libro ts'e Salmo.

⁴⁵ K'eé kisikichiya-là kjohítsjeèn-là mé-ne nga kàtjahas'en-jiin-là koni s'ín tíchjà Xojon xi tjit'aà 'Én Tsjeè-là Nainá. ⁴⁶ Kitsò-là:

—K'oáá s'ín tíchjà Xojon-là Nainá nga tsò nga 'an xi Cristo, [xi xó kisikasén-na Nainá], k'oáá s'ín tjinè-na nga kiyá; tanga k'e nga kijchò jàn nachrjein, kjoáaya-na ít'aà ts'e kjoa biyaà. ⁴⁷ Xi ít'aà ts'an, Nainá sijnchàat'aà-là jé-là xítà k'e nga sijkájno jé-la nga mì tì jè kohótjsi-ne. Jè 'én koi, mochjeén-né nga kijnókoayajiin yije-là xítà mats'iaako-ne Jerusalén kó nga tíjtsa isò'nde. ⁴⁸ Jñò kénojmíó kjoa kixi koni s'ín komà. ⁴⁹ 'An sikasén-nò jè kjotjò xi tsjá Nà'èn-nà koni s'ín kitsjaà tso'ba. Tanga jñò, jí títajna naxandá Jerusalén skanda k'e nga tjoé-nò nga'ñó-là Nainá xi nchrobá-ne ngajmii.

K'e nga kiimijin ngajmii Jesús

(Marcos 16:19-20)

⁵⁰ K'eé kiiko xítà-là skanda ján naxandá Betania.

Kiskimii'nga tsja nga kisijét'aà-là Nainá nga kà-tasíchikon-t'in jñà xítà koi. ⁵¹ K'e nga tísijét'aà-là, kitjámii'nga nga kii-ne ngajmii. ⁵² Jñà xítà-là, k'e nga jye chinha-xkó'nchit'aà-là nga jeya kisikíjna Jesús, kii-ne Jerusalén; 'ñó tsja kis'e-là. ⁵³ Nachrjein inchijòn tsibit-sajnyaya jngo ítjòn nga kitsjaà-là kjondaà Nainá tìkoá jeya kisikíjna.

San Juan

Jesucristo xi 'Én-là Nainá, xítáá komà

1 K'è nga tìsà tàts'en-là kjoa, jè 'Én, jyeé k'oà tìj-na-né. Yáá tìjnakò Nainá. Jè 'Én, Nainá-né. ² Kò yáá tìjnakò Nainá skanda tìsà tàts'en-là kjoa. ³ Jè Nainá, k'è nga tsibíndaà ngats'iì tsojmì xi tìjín, it'aà ts'eé 'Én tsibíndaà; nì mé tsojmì tìjín xi mì it'aà ts'eé kisindaà. ⁴ Jè 'Én, it'aà ts'e-né nga tìtsajnakon xítá; jè kjoa nga tìtsajnakon xítá, jè-né ni'ín xi síhiseèn-là ngats'iì xítá. ⁵ Jè ni'ín xi síhiseèn ñánda jñò choòn, ote-né, kò jè kjoa jñò mìkìl ma síkijne-là ni'ín nga síkìts'o.

'Én xi kùichjã Juan it'aà ts'eé Cristo

⁶ Tsibìjna jngòò xítá xi 'mì Juan xi Nainá kiskasén. ⁷ Jè j'iì tsjã 'én it'aà ts'eé ni'ín xi síhiseèn, mé-ne ngats'iì xítá kòkjeiín-là koni s'ín kùichjã. ⁸ Mìtsà jè Juan ni'ín xi síhiseèn-là xítá, tà 'én j'iì tsjã it'aà ts'eé ni'ín xi síhiseèn-là xítá. ⁹ Jè ni'ín xi ngui kixì kjoa xi síhiseèn-là ngats'iì xítá, yáá tìnchrobá ì isò'nde.

¹⁰ Íf tsibìjna isò'nde, kò it'aà ts'eé kisindaà isò'nde, tãnga jñà xítá isò'nde mìkìl kijtseèkon. ¹¹ J'iì nangui ñánda ts'e, tãnga jñà xítá-là mìkìl kiskoétjò. ¹² Ngats'iì xítá xi kiskoétjò tìkoà kòkjeiín-là jñà 'én xi kùichjã, k'oà s'ín kitjò'nde-là nga Kì'ndí-là Nainá ma, ¹³ tãnga mìtsà koi kjoa-là nga jní kìts'iin-jìin, nì mìtsà koi kjoa-là nga it'aà ts'eé xítá kìts'iin; koi-né nga it'aà ts'eé Nainá kìts'iin.

¹⁴ Jè 'én, xítáá komà, íf tsibìjnajiin-najen. Kì'ya-nájen kjoa jeya-là nga Kì'ndí tà jngòò-là Nainá. 'Ñó tìjín-là kjondaà kò kjoakixì.

¹⁵ Juan kitsjà 'én it'aà ts'eé, kitsò:

—Jè jèè xi k'oas'ín kixan-nò k'è nga kixan-nò: “Jè xi sã nchrobá tìjngui-nà, jè isã tìjna ítjòn-nà, nga isã kjòtsee tìjna koni 'an.”

¹⁶ 'Ñó tse kjondaà kitjoé-ná ngats'iaá, sã 'ñó, sã 'ñó kochikon-t'ian. ¹⁷ Jè kjotíxoma, it'aà ts'eé Moisés j'iì-ne, tãnga xi kjondaà kò kjoakixì, it'aà ts'eé Jesucristo j'iì-ne. ¹⁸ Nì sãá jngòò xítá beèkon kó kji Nainá. Tà jè xi kì'ndí tajngòò-là xi yã tìjnat'aà-là, bénojmi kixì-ná it'aà ts'eé.

'Én xi tsibénojmi Juan it'aà ts'eé Jesús

(Mateo 3:11-12; Marcos 1:7-8; Lucas 3:15-17)

¹⁹ Jñà 'én koi xi kitsjà Juan, k'è nga jñà xítá judío xi tìtsajna Jerusalén kiskasén-là nò'mi kò xítá levita ñán-da tìjna Juan nga kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿Yá xítá-ne jì?

²⁰ Juan tsibénojmi kixì-né; mìkìl tsakajna'ma, kitsò:

—Mìtsà 'an xi Cristo, xítá xi xó kiskasén-ne Nainá.

²¹ Xítá koi jngòò k'a kiskònangui-là kitsò-là:

—¿Yá-né ngaji? ¿A jì-né Elías?

Juan kitsò:

—Majìn, mìtsà 'an.

—¿A jì-né xítá xi chjã ngajo-là Nainá xi tìjné-là nga kjoíí?

Juan kitsò:

—Majìn, mìtsà 'an.

²² Jngòò k'a kiskònangui-là, kitsò-là:

—Kot'in-nájen, yá-ne jì, mé-ne nga koma kònguikò-lajen 'én jñà xítá xi kàsikasén-najen. ¿Mé 'én xi k'oi-nájen it'aà tsiji?

²³ K'èé kitsò Juan:

—'An-ná xítá xi 'ñó chjãya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn: “Tjandaà kixiogo ndiyá-là Nainá”, koni s'ín kitsò Isaías, xítá xi kùichjã ngajo-là Nainá.

²⁴ Jñà xítá xi ijchò kjònangui-là Juan, xítá fariseo-né.

²⁵ Jngòò k'a kiskònangui-là, kitsò-là:

—Tsà mìtsà jì xi Cristo, nì Elías, nì jè xítá xi chjã ngajo-là Nainá, mé-ne xítá 'nè-ne bautizar.

²⁶ Kùichjã Juan kitsò:

—'An tà nandá s'iin-nà bautizar xítá, tãnga tìjnajiin jngòò-nò xi jñò mìkìl yaxkon, ²⁷ jè xi jskan kjoíí, jè xi isã tìjna ítjòn koni 'an; skanda mìkìl tìj'nde-nà nga 'an skijnda'ñoá xox'ín-là xojté-là.

²⁸ Ngats'iì kjoa koi, ján naxandá Betania nga k'oas'ín komà, naxandá xi kijna xijngoaà ndá je Jordán, ñánda kìs'iin bautizar xítá jè Juan.

²⁹ Nga komà nchijòn, Juan kijtsee Jesús nga tìnchrobákon, kitsò:

—¿Chítsejèn-là, jè jèè xi síkasén Nainá k'oàá ngaya-là koni Orré Kì'ndí xi faáxìn jé-là xítá isò'nde! ³⁰ Jè jèè xi k'oà kixan-nò k'è nga kixan: “Nchrobá tìjngui jngòò-nà xítá x'ín xi isã tìjna ítjòn-nà nga isã kjòtsee tìjna koni 'an.” ³¹ Tìkoáá 'an, mìkìl bexkoan yá-né jè. Koií kjoa-là nga ta nandá s'in-na bautizar xítá mé-ne jñà xítá naxandá Israel skoexkon-ne.

³² Juan, k'oas'ín kitsjà 'én nga kitsò:

—Kijtsee-ná jè Inimã Tsjeè-là Nainá nga itjojen-ne ngajmii koni kji nise paloma kji, tsibìjnasòn-là Jesús. ³³ 'An, k'èè kì bexkoan, tãnga jè Nainá xi kiskasén-nà nga kò nandá s'iin-na bautizar xítá, kitsò-na: “Jè xi jchii nga kítjojenè-là Inimã Tsjeè-nà nga yã kijnasòn-là, jè-né xi kò Inimã Tsjeè-nà s'iin-ne bautizar xítá.” ³⁴ 'An, k'oàá s'ín kijtsee, k'oàá ma-ne k'oas'ín tsjà 'én nga Jesús, jè xi Kì'ndí-là Nainá.

Xità xi kiskoòta'yàt'aà ítjòn-là Jesús

³⁵ Nga komà nchijòn, Juan yáá tíjna ijngoò k'a; tjikò jò xità xi kota'yàt'aà-là. ³⁶ Juan kijtseèkxon Jesús nga tjikò yá tsóba, kitsò:

—¡Chítsejèn-là, jè jèe xi orrè-là Nainá [xi kiyátjì jé-là xità]!

³⁷ Ingajò xità koi, k'è nga kiì'nchré koni s'ín kitsò Juan, kiitjingui-là Jesús. ³⁸ Jesús k'è nga kisikátjiya, kijtseè nga xità tjingui-là kitsò-là:

—¿Mé xi binchaàtsjioò?

Ingajò xità koi, kiichja, kitsò:

—Maestro, ¿ñánda tijni?

³⁹ Jesús kitsò-là:

—Nchrobá, chítsejèn.

Ikjoàn kiitjingui-là, kijtseè ñánda bijna Jesús. Yáá tsi-bítsajnakò nga jye kjòhoxòn, ijchò-la tsà xi ñijòn.

⁴⁰ Ingajò xità koi, jñà xi kiitjingui-là Jesús k'è nga kiì'nchré-là koni s'ín kitsò Juan, jngoò xi 'mì Andrés xi 'ndse ma Simón Pedro. ⁴¹ Andrés kiì kátsji ítjòn 'ndse xi 'mì Simón, kitsò-là:

—Jyeé kàyaxkon-jen jè Mesías [xi xó kisikasén-ne Nainá]. Jè 'én Mesías, Cristo tsòya-ne.

⁴² Andrés kiikò Simón xi 'ndse ma yá ñánda tíjna Jesús. Jesús, k'è nga kijtseè, kitsò-là:

—Ngaji-né xi 'mì-lè Simón xi ki'ndí-là ma Jonás. ¡'nde, Cefas k'óin-lè ('én xi Pedro tsòya-ne).

K'è nga Jesús kiichja-là jè Felipe kò Natanael

⁴³ Nga komà nchijòn, Jesús k'oaá s'ín kisikítsjeèn nga ján kjoì nangui Galilea. Kiskaàjiin Felipe, kitsò-là:

—Nchrobá tjingui-ná.

⁴⁴ Felipe, yáá ì'nde-là naxandá Betsaida, yá ñánda ì'nde-là Andrés kò Pedro. ⁴⁵ Felipe kiì kátsji Natanael, kitsò-là:

—Jè xità xi oxkit'aà kjotíxoma xi kiskìl Moisés kò xità xi kiichja ngajo-là Nainá, jyeé kàyaxkon-jen nga jè Jesús xi ki'ndí-là José xi Nazaret ì'nde-là.

⁴⁶ Natanael, kitsò-là Felipe:

—Ján naxandá Nazaret, ¿a tjín jngoò xi ndaà xità xi yá kítjokàjiin-ne?

Felipe kitsò:

—Nchroboí, chítsejèn-là.

⁴⁷ Jesús, k'è nga kijtseè Natanael nga tínychrobákon, kitsò:

—Jè xità jè xi ngui kixì kjoà nga xità Israel nga ndaà tísjichá yijo-là kò mikii konachan.

⁴⁸ Natanael kitsò:

—¿Kó s'ín ma-ne nga yaxkon-ná?

Jesús kitsò:

—K'è kòbe-lè k'è nga tikj'eè chja-lè Felipe nga tij-na'ngui yá toò ikò.

⁴⁹ Natanael kitsò:

—Maestro, ngaji-né xi Ki'ndí-là Nainá; ji-né xi xitàxá ítjòn-là naxandá Israel.

⁵⁰ Kiichja Jesús kitsò:

—¿A koií-né nga xan-lè: Kòbe-lè k'è nga tijna'ngui yá toò ikò nga mokjeiin-lè? K'oaá xan-lè nga isa 'ño tse kjoxkón jchaá-isi.

⁵¹ Jngoò k'a kiichja Jesús kitsò:

—Nguì okixì xi xan-nò, naxhrjein xi sa f'ii isa jchaxkoòn ngajmii nga tij'á kò jñà àkjale-là Nainá fimijin kò nchrobájen nga tjímat'aà-na xi Ki'ndí-là Xità xan-là yijo-na.

Jè kjoxkón xi kis'iin ítjòn Jesús

2 Xi komà ján naxhrjein, kis'e jngoò s'eí nga chixàn xità ján naxandá Caná, yá nangui Galilea. Tjikoá yáá tíjna jè nea-là Jesús. ² Tjikoá kinokjoà-là Jesús kò xità xi kota'yàt'aà-là yá ñánda chixàn xità. ³ K'è nga jye-het'aà vino, jè nea-là Jesús kitsò:

—Mì tjì mé vino tjín-ne.

⁴ Jesús kitsò:

—¿Mé xi ma-lè? ¿Mé-ne 'an kò'mì-ná? Kj'eè kiì bijchó naxhrjein-na nga skoe-na xità yá-ná 'an.

⁵ Jè nea-là Jesús kitsò-là jñà xità xi bíya vino:

—K'oaá s'ín tjikitasòn yije-là koni s'ín tsò-nò.

⁶ Yá títsajna joòn tjí ndajò xi sinchá nandá, xi síkjeén jñà xità judío nga ma sítsjeè-ne tsojmì xi tjín-là koni s'ín tjín kjotíxoma-là xi xkón tjín. Jñà tjí kjíyaá-là tsà jò kò tsà ján nisa nandá. ⁷ Jesús kitsò-là jñà xità ch'i'nda xi nchibíya vino:

—Tínchaà nandá tjí koi.

Jñà xità chinchá nandá; jngoò k'aá kisitseè. ⁸ Ikjoàn kitsò Jesús:

—Tínachrjeè chiba vino; tanguíko-là jè xi tísis'in-là xità.

K'èé kiikò-là. ⁹ Jè xità xi okò-là nga tísis'in-là jñà xità, kiskoòt'aà nandá xi vino komà; xità jè, mikii tjíin-là ñánda j'iil-ne. (Tà jñà tjíin-là xità ch'i'nda xi tsachrje nandá.) Jè xità xi okò-là, k'èé kiichja-là xità x'in xi chixàn, ¹⁰ kitsò-là:

—Ngats'iil xità, jè tsjá ítjòn vino xi 'ño ndaà; k'è nga jye 'ño 'biil jñà xità, k'èé tsjá xi chiba ndaà. Tanga ngaji, kòbinchatjó-né xi 'ño ndaà, skanda saá ti'biil.

¹¹ Jè kjoxkón xi kis'iin ítjòn Jesús ján naxandá Caná nangui xi chja-ne Galilea; k'oaá s'ín tsakó kjoà jeya-là kò jñà xità xi kota'yàt'aà-là kòkjeiin-là it'aà ts'e.

¹² Xi jye komà iskan, Jesús kiì ján naxandá Capernaum; kiikò nea-là, 'ndse, kò xità xi kota'yàt'aà-là. Tà chibaá naxhrjein tsibitsajna yá naxandá jè.

K'è nga kiì s'eí Jesús ján Jerusalén

(Mateo 21:12-13; Marcos 11:15-18; Lucas 19:45-46)

¹³ Nga jye nchrobá machraña s'eí-là xità judío xi bitjo k'è nga itjokàjiin kjo'in ján nangui Egipto, Jesús kiì ján Jerusalén. ¹⁴ K'è nga jahas'en ingo ítjòn, kijtseè nga tjín xità yá ndítsin ingo xi nchihotíjna nchraja kò orrè kò paloma; tjikoá títsajna xi síkjatíya ton. ¹⁵ Jesús tsibín-daà jngoò na'ño xi tsajá-là jñà xità nga tsachrje yije yá ndítsin ingo, kò nchraja kò orrè. Tsibixteèn ton-là jñà xi síkjatíya ton. Jngoò k'aá chinchá ngajten ímixa-là.

¹⁶ Jñà xità xi nchihotíjna nise paloma, kitsò-là:

—Tɪnachrejeè yije cho koi; ki ni'ya nditsin 'nè ni'ya-là Nà'èn-à.

¹⁷Jñà xità xi kota'yàt'aà-là k'èé tsibitsjeèn-là nga k'oas'ín tjit'aà Xojon-là Nainá nga tsò: "Nó matsjake ni'ya-lè; koií kjoa-là nga machinikeè."

¹⁸Jñà xità judío kiskònangui-là Jesús, kitsò-là:

—¿Mé kjoakón xi okoò-nájen nga tjin-lè kjetixoma it'aà ts'e kjoa xi 'ni?

¹⁹Kiichja Jesús kitsò-là:

—Tɪkixàña ingo jè, 'an, jàn nachrejin kindàya ijngòò k'a-à.

²⁰Kitsò jñà xità judío:

—Ingo jè ichán joòn nó kisindaà-ne, koa jì, za tà jàn nachrejin kındaà xitse ijngòò k'a-ne?

²¹Tanga jè ingo xi kisikaxkì Jesús, jè yijo-là xi okit-sò-là. ²²K'è nga jye jaáya-là Jesús nga k'en, k'èé tsibít-sjeèn-là jñà xità xi kota'yàt'aà-là 'én xi okitsò. K'èé kòk-jeiin-là koni s'ín tíchja Xojon-là Nainá ko 'én xi kiichja Jesús.

Jesús, kós'ín ma ndaá beè inima-là ngats'i xità

²³Jesús k'è nga tsibijna s'eí Paxko ján Jerusalén, kjin xità kòkjeiin-là it'aà ts'e k'è nga kijtsee kjoakón xi kis'iin. ²⁴Tanga Jesús mitsà nguì ndaá tijnngòò ikon it'aà ts'e xità koi, nga jyeé beèxkon yije xità. ²⁵Jesús mikii mochjeén-là nga k'ejí xità okitsò-là kó s'ín jñà xità; jè, jyeé beè inima-là xità kós'ín síkítsjeèn.

K'è nga jè Jesús tsohóko Nicodemo

3 Tsibijna jngòò xità fariseo xi tikoà xità ítjòn tsibij-na it'aà ts'e xità judío; Nicodemo ki'mì. ²Jngòò k'a j'ìikon Jesús k'è nga jñò, kitsò-là:

—Maestro, 'ya-nájen nga jè Nainá kisikasén-lè mé-ne kókóya-nájen. Nga jngòò xità xi mitsà Nainá tijnako, mikii koma-là s'jin kjoakón xi jì 'ni.

³Jesús kitsò-là:

—Xi nguì okixì, k'oàá xan-lè, jè xità xi mikii jts'ín xitse ijngòò k'a-ne, mikii skoè kó s'ín otixoma Nainá.

⁴Nicodemo kiskònangui, kitsò:

—¿Kós'ín koma jts'ín xitse ijngòò k'a xità xi jye kòjchínga? Ni it'sé koma kjoahas'en ijngòò k'a indso'ba nea-là nga jts'ín ijngòò k'a.

⁵Kiichja Jesús kitsò:

—Xi nguì okixì, k'oàá xan-lè, jè xi mì it'aà ts'e nandá ko Inima Tsjeè-là Nainá jts'ín-ne, mikii koma kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma Nainá. ⁶Jè xi ts'iin it'aà ts'e xità, xità-né. Koa jè xi ts'iin it'aà ts'e Inima Tsjeè-là Nainá, inima-né. ⁷Ki maxkón-lè koni s'ín tix-an-lè: "Mochjeén-né nga jts'ín xitse ijngòò k'a-ne jñà xità." ⁸Jè tjo 'ba-né nità ñánda-ne; na'yà-là nga one. Tanga mikii 'ya-là ñánda nchrobá-ne, tikoà mikii 'ya-là ñánda fi. K'oàá tjs'ín ma yije ngats'i xi it'aà ts'e Inima Tsjeè-là Nainá ts'iin-ne.

⁹K'èé kitsò Nicodemo:

—¿Kós'ín ma-ne nga k'oas'ín koma-ne kjoa koi?

¹⁰Jesús kitsò-là:

—Ngaji, maestro tijn ts'e xità naxandá Israel. ¿Mé-ne mikii tíjijn-lè kjoa koi? ¹¹Xi nguì okixì, k'oàá xan-lè: Jè kjoa xi ma-nájen, k'oàá s'ín nokjoà-jen; xi jye ki-na'yà-jen, k'oàá s'ín bènojmí-jen. Jñò, mikii mokjeiin-nò 'én-nájen. ¹²K'è nga benojmí-nò kjoa xi tjin isò'nde, mikii mokjeiin-nò. ¿A kòkjeiin-nò tsà kèenojmí-nò kjoa xi tjin ján ngajmii?

¹³Ni saà jngòò xità xi jye kiimijin ján ngajmii; tà jè Ki'ndí-là Xità xi ngajmii tíjna nga ya itjojen-ne. ¹⁴Koni s'ín kis'iin Moisés nga kiskimii'nga yá xi tjoót'aà ye kichá bronce ya i'nde it'aà xin ñánda kixi choòn, k'oàá tjs'ín tjinè-là jè Ki'ndí-là Xità nga tjámiitjen-t'aà jè yá, ¹⁵mé-ne ngats'i xità xi kòkjeiin-là it'aà ts'e, mikii chija, s'èé-là kjoabinachon nità kjé-ne.

¹⁶Nainá 'ñó tsatoó kjòtsjakeè xità isò'nde nga kitsjaà Ki'ndí-là xi tajngòò ma-ne, mé-ne ngats'i xità xi mok-jeiin-là it'aà ts'e, mikii chija; s'èé-là kjoabinachon nità kjé-ne. ¹⁷Nainá mitsà koi xá kisikasén-ne Ki'ndí-là nga kjo'in kojinè-là xità isò'nde; koi xá kisikasén-ne nga kochrjekajjin kjo'in xità kjoa ts'e jé-là.

¹⁸Jè xi mokjeiin-là it'aà ts'e Ki'ndí-là Nainá, mitsà kjo'in sinè-là xi kjoa ts'e jé-là, tanga jè xi mikii mok-jeiin-là jyeé kjo'in tjinè-là, koií kjoa-là nga mikii mok-jeiin-là it'aà ts'e Ki'ndí-là Nainá xi tajngòò ma-ne. ¹⁹Jñà xità xi mikii mokjeiin-là, jyeé kjo'in tjinè-là, koií kjoa-là k'è nga j'i i isò'nde jè xità xi j'iikò kjoahiseèn, mikii kisaseèn-là kjoahiseèn; isaá ndaá kisaseèn-là kjoajñò, nga ch'o tjin kjoa xi nchis'ín. ²⁰Ngats'i xità xi ch'o s'ín, majtikeè kjoahiseèn; mikii ya síchrafiat'aà ñánda iseèn choòn, mé-ne nga mikii jcha-là kjoa xi ch'o nchis'ín.

²¹Tanga jñà xità xi kjoa kixi nchis'ín, nchrobá kinchat'aà chraña-là ñánda iseèn choòn, mé-ne nga jcha-là nga ndaá tjin kjoa xi nchis'ín koni s'ín mejèn-là Nainá.

Jè Juan, j'ì ítjòn-là Cristo

²²Nga jye komà kjoa koi, Jesús kiikò xità xi kòta'yàt'aà-là ján nangui Judea; yáá tsibitsajna chiba nachrejin nga kis'iin bautizar xità. ²³Juan tikoà kis'iin bautizar xità ya naxandá Enón, jngòò i'nde xi chrañat'aà-là ya naxandá Salim, koií kjoa-là i'nde jè tjin jchán nandá. Jñà xità, yáá ijchòkon Juan nga komà bautizar. ²⁴Nachrejin koi, tikj'èè ndáyá fis'en Juan.

²⁵Jñà xità xi kota'yàt'aà-là Juan ko jngòò xità judío tsohótiya-ne kjetixoma-là xità judío xi xkón tjin kós'ín matsjeèya-ne xità. ²⁶Kii jñà xità ñánda tíjna Juan, kitsò-là:

—Maestro, jè xità xi ijchòkoji ján xijngoaà xajngá nandá Jordán, jè xità xi jì kits'i 'én it'aà ts'e, i'nde i tikoà tís'ín bautizar; saá jè fitjngui-là ngats'i xità.

²⁷Kiichja Juan, kitsò:

—Nimé xi s'e-là xità tsà mi jè sobà Nainá tsjá-là.

²⁸Jñò, ndaá tíjijn-nò koni s'ín kixan-nò nga mitsà 'an xi Cristo; 'an-ná xi kinikasén ítjòn-na it'aà ts'e xità jè. ²⁹Jè xità x'in xi sà kòbixan, tíjna chjoón-là; jè amigo-là xi kòbixan síjnat'aà chraña-là nga t'nchré-là koni s'ín tíchja. Tsja jchán ma-là k'è nga 'nchré-là xità xi sà kòbixan. 'An, k'oàá tjs'ín matsja-na k'è nga 'nchré koni

s'ín tís'ín xítà jè. ³⁰ Xítà jè, mochjeén-né nga kàtasijna ítjòn. 'An, kósijna tjingui-ná.

Mé 'én xi tsjá jè xi ngajmii nchrobá-ne

³¹ Jè xi nchrobá-ne ngajmii, jè tíjna ítjòn-là ngats'iì xítà. Jè xi i isò'nde ts'e, xítà isò'nde-né, kò jñà 'én xi chja kjoa ts'e isò'nde-né. Tanga jè xi ngajmii nchrobá-ne, jè tíjna ítjòn-là nítà yá-ne. ³² Jè tsjá 'én mé xi kijtseè kò mé xi kiì'nchré. Tanga 'én xi tsjá, niyá xi mokjeiín-là koni s'ín tsò. ³³ Tanga jè xítà xi mokjeiín-là 'én xi chja, jè tsjá 'én nga Nainá, nguì 'én kixí xi chja. ³⁴ Xítà xi Nainá kisikasén, 'én-là Nainá chja, nga mikii fehet'aà koni s'ín síxájiin inima-là jè nga'ño xi tjin-là Inima Tsjeè-là Nainá. ³⁵ Na'èn-ná tsjakeé Ki'ndí-là; jè kisíngatsja yije nítà mé kjoa-ne. ³⁶ Jè xi mokjeiín-là koni tsò 'én xi chja Ki'ndí-là Nainá, tjin-là kjoabinachon nítà kjé-ne. Kò jè xi mikii mokjeiín-là mikii kijnakon inima-là; kjo'in sínè-là xi kjojtí-là Nainá.

Kó komà k'e nga jè Jesús tsohóko jngoò chjoón samar-itana

4 Jesús, kis'enojmi-là nga jñà xítà fariseo kitsò: Jesús isaá kjin xítà tís'ín bautizar mé-ne nga ya skóta'yàt'aà-là mì k'oá-ne Juan. ² (Tanga Jesús mitsà xítà kis'iin bautizar; tà jñà xítà xi kota'yàt'aà-là xi kis'iin bautizar.) ³ K'oáá komà-ne ítjojiin-ne nangui Judea; kiì ijngoò k'a-ne nangui Galilea.

⁴ K'e nga kiì-ne, kjo'ño tjin-ne nga ya kjoahato Samaria. ⁵ Ijchò jngoò naxandá xi 'mì Sicar, nangui xi chja-ne Samaria, ya chrañat'aà-là nangui xi kitsjaà kjojtò-là kjòtseé Jacob jè ki'ndí-là xi José ki'mì. ⁶ Yaá tíj-na jngoò ngajo nandá xi nei-là komà Jacob. Jesús jye 'ño ijta-là nga tsó'baya ndiyá. Tsbijnat'aà jè ngajo nandá nga jyeé kjomeè bijchó nchisen. ⁷ Jñà xítà xi kota'yàt'aà-là Jesús, tsojmií kiì katse ján ijiin naxandá, jñà tsojmií xi skine. K'ée ijchò jngoò chjoón xi ya i'nde-là Samaria xi ijchòkjaá nandá. Jesús kitsò-là:

—Tjii ítse-ná nandá xi skiaa.

⁹ Jñà xítà judío mikii ndaà fikò xítà Samaria. Koií kjoa-là, jè chjoón kitsò:

—Ngaji xítà judío-né, kò 'an chjoón Samaria-ná.

¿Mé-ne nandá nijé-ná?

¹⁰ Kiichja Jesús kitsò-là:

—Tsà 'ya-lè kjòjtò xi tsjá Nainá kò tsà yaxkoin yá-né xi tísijé-lè nandá, tsà jì sijé-là nandá, jè tsjá-lè nandá xi síkijnakon-ná.

¹¹ Jè chjoón kitsò:

—Na'èn, nímé kich'i xi koma kinachrje-ne nandá. Jè ngajo nandá 'ño nanga. Nándá tjin-lè nandá xi síkijnakon-ná. ¹² Ngaji, za isaá tíjna ítjòn-là xítà jchínga-najen Jacob? Jè kitsjaà-najen jè ngajo nandá jè. Jñà xítà jchínga-najen, jí kits'iì nandá, ixti-là kò cho tjé-là.

¹³ Kiichja Jesús kitsò-là:

—Nítà yá-ne xi skoí nandá xi i títitjo, koxindá ijngoò k'a-là. ¹⁴ Tanga jè xítà xi skoí nandá xi 'an tsjaà-là, mì tì kiì koxindá-là nítà kjé-ne. K'oáá s'ín s'e ijiin inima-là

koni jngoò ngajo nandá xi títitjo nga jè nandá síkijnakon-ne nítà kjé-ne.

¹⁵ Jè chjoón kitsò:

—Na'èn, tjii-ná jè nandá xi kò'mì-là mé-ne nga mì tì kiì koxindá-na tikoá mì tì jí kjoikjaá-na nandá.

¹⁶ Jesús kitsò-là:

—Tínókjoa-là x'in-lè, nchrobákoji ijndé.

¹⁷ Kiichja jè chjoón kitsò:

—Tsjin-na x'in.

Jesús kitsò-là:

—Okixí xi si nga tsjin-lè x'in. ¹⁸ Jyeé kò 'òn ma x'in-lè xi bijnakoji. Jè xítà xi tijnakoji i'ndeí, mitsà x'in-lè ma. Okixí xi kasi nga tsjin-lè x'in.

¹⁹ Jè chjoón k'e nga kiì'nchré 'én koi kitsò:

—Na'èn, k'oáá s'ín machiya-na nga jí-là xítà xi chja ngajo-là Nainá. ²⁰ Xítà jchínga-najen xi Samaria tsajen, jí nindoò jè kijtseèkón Nainá. Tanga jñò xi xítà judío 'mì-nò bixón-nó nga tà ján Jerusalén jchaxkoán Nainá.

²¹ Jesús kitsò-là:

—Ngaji chjoón, kàtakjeiín-lè, jyeé nchrobá machraña nachrjein nga jchaxkón Nainá nas'ín mì i kjinchrobà nindoò jè kò nì ján onguió Jerusalén. ²² Jñò, xi Samaria tsajòn, mikii 'ya yá-né xi yaxkón; tanga ngajen xi xítà judío 'mì-najen, 'ya-najen yá xi yaxkón-jen; nga tje-là xítà judío kítjokajiin jngoò xi kochrjekajiin kjo'in xítà.

²³ Jyeé nchrobá nachrjein, kò tije-ne hora jè, k'e nga jñà xítà xi nguì kixí kjoa nga beèkón Nainá, kateèkón nga kò inima-là kò kjoa kixí. Tikoá jè Na'èn-ná ótsji-né xítà xi k'oáá s'ín mejèn-là nga skoèkón. ²⁴ Nainá Inima Tsjeè-né. Jè xítà xi beèkón, mochjeén-né nga nguì kò kjoa kixí kò nguì kò inima-là kateèkón.

²⁵ Jè chjoón, k'ée kitsò:

—'An, be-ná nga sa kjoí jè Mesías [xi xó síkasén-ne Nainá] jè xi Cristo tsòya-ne; k'e nga jè xi kjoí keenojmi yije-najen kjoa koi.

²⁶ Jesús kitsò-là:

—'An-ná, jè xi tihóko-lè.

²⁷ Tije-ne hora j'ii-ne xítà xi kota'yàt'aà-là xi kiì katse tsojmi. Tà k'oáá komà-là nga kijtseè nga chjoón tihóko. Tanga nijngoò xítà xi kitsò ikon nga kiskònangui-là mé xi tìkjònangui-là, o mé 'én xi nchjoó. ²⁸ Jè chjoón, k'ée kisikijna nisa nandá-là; kiì ján ijiin naxandá nga tsi-benojmi yije-là xítà; kitsò-là:

²⁹ —Nchrobá, chítsejèn-là jngoò xítà xi k'oá kàtsò yije-nà kjoa xi kis'iaàn. Tsà jè-né xi Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá].

³⁰ K'ée kiì jñà xítà naxandá nga kiì katsejèn-là nándá tíjna Jesús. ³¹ Tík'e-ne jñà xítà xi kota'yàt'aà-là Jesús, tsi-bítsi'ba-là, kitsò-là:

—Maestro, tichi.

³² Tanga Jesús kitsò:

—'An, tjin-na tsojmi xi kókjeen, xi jñò mikii yaxkon.

³³ Jñà xítà xi kota'yàt'aà-là kitsò-là xikjin:

—¿Yá xi kòf'iiko-là tsojmi xi skine?

³⁴ Tanga Jesús kitsò:

—Jñà tsojmi xi kineé, jè-né nga sikitasoàn koni s'ín mejèn-là jè xi kisikasén-nà kò nga sikjehet'aà xá-là.

³⁵ Jñò, bixón-nó nga nguì ñijòn sá chija-là nga

sincháxkó tsojmì xi jye tímajchá. 'An, k'oagá xan-nò: Chítsejèn-là xitá koi; k'oagá ngaya-la koni tsojmì tje xi jye kòjchá; jyeé koma sincháxkó. ³⁶ Jè xitá xi bíxkó, machjí-la, kò jñà tsojmì xi bincháxkó, k'oagá ngaya-la koni xitá xi s'e-la kjoabinachon, mé-ne nga jè xi bitje kò xi bincháxkó ngásòn s'e-la kjotsja. ³⁷ 'Én kixí-né xi tsò: "Kj'eíí xitá xi bitje koá kj'eíí xi bíxkó." ³⁸ 'An, kisikasén-nò nga kìncháxkó tsojmì xi mìtsà jñò kisengui-nò kjo'in. Kj'eíí xi kisixá. Tanga jñò tíhokò-nò nga bíxkó tsojmì tje-la.

³⁹ Kjin jchán xitá Samaria xi ya títsajna naxandá jè kòkjeiín-la it'aà ts'e Jesús koni kitsò 'én xi kitsjaà jè chjoón nga kitsò: "K'oagá kàtsò yije-na kjoa xi kis'iaàn." ⁴⁰ K'e nga jñà xitá Samaria ijchòkon Jesús ñánda tíjna, tsibítsi'ba-la nga ya kàtijnako. Jesús, jò nàchrjein tsibijnako. ⁴¹ Kjin xitá kòkjeiín isa-la it'aà ts'e Jesús, k'e nga kii'nchré-la 'én xi jè sobà tsibénojmí. ⁴² Jñà xitá kitsò-la jè chjoón:

—I'ndeí mokjeiín-najen; mìtsà tà koi kjoa-la koni s'ín ki'mi-nájen. Ngajen sobà kina'ya-lajen; k'oagá s'ín ma-ne nga mokjeiín-najen. Kixíí kjoa, jè xi kochrjekàjijn kjo'in kjoa ts'e jé-la xitá isò'nde, jè-né xi Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá].

K'e nga jè Jesús kisindaà jngoò-ne ti xi ch'i'nda-la xitaxá ítjòn.

⁴³ Xi jye komà jò nàchrjein nga tsibijna Samaria, Jesús, itjoiin ijngoò k'a-ne i'nde jè. Kii ijngoò k'a-ne nangui Galilea. ⁴⁴ Jè sobà Jesús kitsò: Nijngoò xitá xi chja ngajo-la Nainá yaxkón nangui-la. ⁴⁵ K'e nga ijchò ya Galilea, jñà xitá xi ya i'nde-la, ndaà kiskoétjò, nga jyeé kijtseè jñà kjoa xi kis'iin ján Jerusalén k'e nga itjo s'eí Paxkò. Jñà xitá koi tikoagá kii-ne k'e nga itjo s'eí.

⁴⁶ Jesús ijchò ijngoò k'a ján Caná, nangui xi chja-ne Galilea, ñánda kisikjatjija-la nandá nga vino kis'iin. Ya naxandá Capernaum tíjna jngoò ch'i'nda-la xitaxá ítjòn xi tikoá xá 'nga tíjn-la. 'Nó xk'én ki'ndí-la. ⁴⁷ Xitá jè k'e nga kii'nchré nga Jesús ya ijchò Galilea nga inchrobà-ne Judea, kiikon, tsibítsi'ba-la nga kàtji ni'ya-la, kàtasindaà-ne ki'ndí-la xi jyeé kjomeè biyaà.

⁴⁸ Jesús kitsò-la:

—Jñò, mikii mokjeiín-nò k'e nga tsà mikii jchaa kjoaxkón kò kjoa xi okó kjoa jeya-la Nainá.

⁴⁹ Jè xitá ch'i'nda ítjòn kitsò-la Jesús:

—Na'èn, t'iin kjondaà, nìton nchroboí nga tikj'eè biyaà ki'ndí-na.

⁵⁰ Jesús kitsò-la:

—T'in-ne ni'ya-lè. Ki'ndí-lè jyeé ndaà tíjna-ne.

Xitá jè kòkjeiín-la 'én xi kitsò-la Jesús. Ikjoàn kii-ne ni'ya-la. ⁵¹ K'e nga jye kjomeè bijchó-ne ni'ya-la, xitá ch'i'nda-la kiikjaá indiaà, kitsò-la:

—Ki'ndí-lè jyeé ndaà tíjna-ne.

⁵² Xitá jè, kiskònangui-la ch'i'nda-la:

—¿Mé hora kjòxan-la ch'in 'ndí xi tíjn-la?

Kitsò xitá ch'i'nda-la:

—Ngojñá xi jngoò-la kjondaà-ne.

⁵³ Jè na'èn-la ti xi xk'én, kisijiin-la nga tijè-ne hora k'e nga kitsò-la Jesús: "Ki'ndí-lè jyeé ndaà tíjna-ne." Xitá jè

kò ngats'iì xitá xi títsajna ni'ya-la, jyeé ndaà tíjngoò ikon nga mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús.

⁵⁴ Jè xi ma-ne jò kjoaxkón xi kis'iin Jesús k'e nga inchrobà-ne Judea nga j'i-ne ya Galilea.

Kó kitsò xitá k'e nga Jesús kisindaà jngoò-ne xitá xi mikii ma fi jè nàchrjein nikjáya

5 K'e nga jye k'oas'ín komà kjoa koi, nga komà iskan, jñà xitá judío tsibijna jngoò s'eí ján Jerusalén. Jesús kii ijngoò k'a ján Jerusalén. ² Ya Jerusalén tíjna jngoò chrjó nandá xi 'mì Betesda nga 'én hebreo. 'Òn ma nguitjoa xi tíjn-la. Yaá tíjna chrañat'aà-la xotjoa ts'e orré. ³ Ya nguitjoa-la kjin xitá xk'én kjijjòngui: xi mikii tsejèn-la, xi tsá'yá kjoàn, xi mikii ma síkjaníyá. Ngats'iì xitá koi nchikoña-la k'e nga síjtija-la nandá xi 'ncha jè chrjó. ⁴ Jngoò àkjalé-la Nainá xi tà kjé tà kjé bitjojen-ne nga síjtija-la nandá. Jè xitá xk'én xi fahas'en-jiin ítjòn nandá, k'e nga jye jtija-la, ni-tjòn mandaà-ne nita mé ch'in xi tíjn-la. ⁵ Ya kijnajijn jngoò xitá xi jye tíjn-la kaàn chrj'oòn jàn nó nga xk'én. ⁶ Jesús, k'e nga kijtseèkxon nga ya kijna, kisijiin-la nga jyeé 'ñó kjòtseé xk'én. Kitsò-la:

—¿A mejèn-lè kondaà-ne?

⁷ Jè xitá xk'én, kitsò:

—Na'èn, mì yá xi síchját'aà-na nga kinís'en-jiin-na k'e jtija-la nandá. 'An, k'e nga mejèn-na fahas'en-jñà, kj'eíí xitá síkijne-na nga fahas'en-jiin ítjòn.

⁸ Jesús kitsò-la:

—Tisítjijn, chjoí nijñaà-lè, titjámii.

⁹ Xitá jè nìtjòn kjondaà-ne, kiskoé-ne nijñaà-la, komà tsajmeè-ne. Nàchrjein jè, nàchrjein nikjáya-né. ¹⁰ Jñà xitá judío kitsò-la jè xitá xi kjondaà-ne:

—Nàchrjein i'ndeí, nàchrjein nikjáya-né. Mikii tj'nde-lè nga kíkoji nijñaà-lè.

¹¹ Xitá jè kitsò:

—Jè xitá xi kàsindaà-na, jè sobà xi kòkàtsò-na: "Chjoí nijñaà-lè, titjámii."

¹² Jñà xitá koi kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá-né xi okàtsò-lè: "Chjoí nijñaà-lè, titjámii"?

¹³ Jè xitá xi jyeé kjondaà-ne mikii beèkxon yá xitá-ne xi kisindaà-ne nga jè Jesús jyeé xin kii nga itjokàjijn-la xitá xi kjin ma-ne xi ya títsajna. ¹⁴ Xi komà iskan, Jesús kisatiikjoò ijngoò k'a xitá jè ya iya ingò, kitsò-la:

—Jyeé kòmandaà-ne; tanga ki tjé binchaàtsji-ne, mé-ne nga mì isa ch'o tíjn kjoa xi kòmat'in.

¹⁵ Xitá jè kiikon jñà xitá judío, tsibénojmí-la nga jè Jesús xi kisindaà-ne. ¹⁶ Jñà xitá judío kiitjinguí kondra-la Jesús, mejèn-la sjiik'en koií kjoa-la nga k'oas'ín s'ín k'e nga nàchrjein nikjáya. ¹⁷ Tanga Jesús kitsò-la:

—Na'èn-na skanda nàchrjein i'ndeí k'oagá tíjn xá xi tís'ín, tikoagá 'an k'oagá tís'ín tís'iaàn.

¹⁸ K'oagá ma-ne jñà xitá judío isaá 'ñó ndaà kiitjinguí kondra-la Jesús nga mejèn-la sjiik'en. Mìtsà tà koií kjoa-la nga mikii beèkxon nàchrjein nikjáya, tikoagá koií-né nga jè Jesús Na'èn-na tsò-la Nainá. K'oagá s'ín tísingásòn-kjoò yijo-la koni Nainá nga k'oagá tsò.

¹⁹ Jesús kitsò-la:

—Xi ngui ɔkixi xi xan-nò, 'an xi Ki'ndí-là Nainá ni mé kjoa xi s'iaàn xi tà kjohítsjeèn ts'an. Tà koií kjoa s'iaàn xi be koni s'ín Nà'èn-na. Ngats'iì kjoa xi s'ín Nà'èn-na, 'an xi Ki'ndí ma, k'oaá tís'ín s'iaàn. ²⁰ Jè xi Nà'èn-na ma, 'ńó tsjakeè-na nga Ki'ndí-là tsò-na; okó yije-na mé xi s'iaàn. Kòkò-isa-na kjoa xi isá 'ńó xkón tjin, mé-ne jñò, k'è nga jchaa, isá 'ńó ndaà koxkón-nò. ²¹ Koni s'ín s'ín Nainá nga síkjaáya-là mik'en kò síkítsajnakon inima-là nita kjé-ne, 'an xi Ki'ndí-là ma, k'oaá tís'ín tsjaà-là kjoabinachon yá-né xi mejèn-na nga tsjaà-là. ²² Jè xi Nà'èn-na ma, mitsà jè bndaàjiin-là xita, 'an-ná xi Ki'ndí-là ma kisingatsja yije-na kjotixoma nga koma kindajjiin-là xita, ²³ mé-nè ngats'iì xita skoexkón-na nga Ki'ndí-là ma koni s'ín beèxkón Nà'èn-na. Jè xi mikii beèxkón-na nga Ki'ndí-là ma, tikoáá mikii beèxkón Nà'èn-na nga jè kisikasén-na.

²⁴ Xi ngui ɔkixi, k'oaá xan-nò: Jè xi 'nchré 'én-na koni s'ín chjá, tikoá mokjeiin-là it'aà ts'e xi kisikasén-na, tjin-là kjoabinachon nita kjé-ne. Mitsà kjo'in sinè-là, jyeé itjokajjiin kjo'in ts'e kjoa biyaà, jyeé tijnakon inima-là it'aà ts'e Nainá. ²⁵ Xi ngui ɔkixi xi xan-nò: Nchrobá nchrjein, tije-ne hora jè, k'è nga jñà mik'en kji'nchré jta-na xi Ki'ndí-là Nainá ma; jñà xi kji'nchré jta-na, kitsajnakon-né. ²⁶ Jè Nà'èn-na, tije-ne xi kjoabinachon; kò 'an xi Ki'ndí-là ma, k'oaá tís'ín kitsjaà-na nga tjan-na xi kjoabinachon. ²⁷ Tikoáá kitsjaà-na kjotixoma nga 'an kindajjiin-là xita, nga 'an-ná xi Ki'ndí-là Xita xan-là yijo-na. ²⁸ Ki maxkón-nò 'én koi, kijchò nchrjein k'è nga ngats'iì xita xi títsajnak'en ján inchíba mik'en kji'nchré-là jta-na. ²⁹ Kosítjen ijngòò k'a-ne ya ngajo mik'en. Jñà xita xi ndaà kis'iin, kjoááya-là nga s'e-là kjoabinachon, tanga jñà xita xi ch'o kis'iin, kjoááya-là nga s'e-là kjo'in.

Yá xi tsjá 'én it'aà ts'e Jesús

³⁰ Jesús kitsò:

—'An, ni mé xi s'iaàn xi tà kjohítsjeèn ts'an. K'oaá s'ín bndaàjñà koni s'ín tsò-na Nà'èn-na. Kixíi bndaàjñà; mitsà k'oas'ín s'iaàn koni s'ín mejèn-na. K'oaá s'ín s'iaàn koni s'ín mejèn-là Nà'èn-na xi kisikasén-na. ³¹ Tsá tjan tsjaà-na 'én xi it'aà ts'an, 'én xi tsjaà, jñò kixón-nò: "Ni mé chjí-là." ³² Tanga tjin jngòò xi kjeíí xi tsjá 'én xi it'aà ts'an, be-ná nga jè 'én xi tsjá it'aà ts'an, ngui 'én kixi-né. ³³ Jñò kinikasén-là xita Juan nga kiskòngui-là. Jè Juan, kitsjaà kixi 'én xi it'aà ts'an. ³⁴ Mitsà kjo'ńó tjinè-là nga kjeíí xita tsjá 'én xi it'aà ts'an, koií k'oa xan-nò mé-ne nga kitjokajjiinò kjo'in kjoa ts'e jé. ³⁵ Juan k'oas'ín ngaya-là koni jngòò ni'ín xi títi nga síhiseèn, tanga jñò tà chiba nchrjein kinítsjakoo kjoa iseèn-là. ³⁶ Jè xá xi tís'iaàn, isá 'ńó ts'e chjí-là mi k'oa-ne koni 'én xi kitsjaà Juan, nga jè Nà'èn-na kitsjaà-na nga sikita-soàn; tije-ne xá xi tís'iaàn okó it'aà ts'an nga kixi kjoa nga jè Nà'èn-na kisikasén-na. ³⁷ Jè Nà'èn-na xi kisikasén-na, tsjá 'én xi it'aà ts'an. Jñò, kje'e kii na'yà-là jta-là, ni mikii yaxkon kó kji isén-là; ³⁸ tikoáá jè 'én-là mikii fahas'en-jiin inima-nò. Jè xi Nainá kisikasén, mikii mokjeiin-nò it'aà ts'e. ³⁹ Ndaà binchaàtsjijñòò Xojon-là Nainá nga k'oas'ín níkítsjeèn nga ya sakò-nò kjoabina-

chon nita kjé-né. Jè Xojon-là Nainá, tsjá 'én xi it'aà ts'an, ⁴⁰ tanga jñò, mikii sasén-nò nga nchrobátjin-gui-ná, mé-ne nga s'e-nò kjoabinachon koi.

⁴¹ Mitsà koi kjoa otsjia nga jeya síkijina-na xita.

⁴² Tanga 'an, beèxkoòn-nò, nga jñò, mikii matsjacha Nainá nga kò inima-nò. ⁴³ 'An, it'aà ts'e Nà'èn-na j'i-na; jñò majin-nò nga choétjò-ná. Tanga tsá kjeíí xita kjoíí xi ta kjotsja ts'e kjoíí-ne, isá-là niton choétjò. ⁴⁴ Jñò, z'kós'ín koma kokjeiin-nò? Nga tà jè binchaàtsjioò nga ndaà kítsajnaà nga nguixkon xita, kò mitsà jè binchaàtsjioò nga ndaà kítsajnaà nga nguixkon Nainá xi tà jngòò ma. ⁴⁵ Ki k'oa s'ín níkítsjeèn nga 'an tsjat'in-nò 'én nga nguixkon Nà'èn-na. Jè xi tsjat'in-nò 'én, tije-ne Moisés xi jè ma'ńót'aà takón. ⁴⁶ Jñò, tsá mokjeiin-nò koni s'ín kiskii Moisés, tikoáá kokjeiin-nò it'aà ts'an nga jè Moisés it'aà ts'aan kiichja nga kiskii. ⁴⁷ Tsá mikii mokjeiin-nò koni s'ín kiskii Moisés, z'kós'ín kokjeiin-nò 'én-na xi benojmí-nò?

Kó kis'iin Jesús nga 'òn jmiì xita kisikjèn

(Mateo 14:13-21; Marcos 6:30-44; Lucas 9:10-17)

6 Nga jye komà kjoa koi, Jesús kii ján xijngoaà ndáchikon Galilea, xi tikoá Tiberias 'mì. ² 'Nó kjin xita kiitjinguil-là nga jye kijtsee kjoxkón ndaà xi s'ín nga síndaà-ne xita xk'én. ³ Jesús k'eé kiimijin-jno jngòò nindòò, yaá tsibijna kò xita xi kota'yàt'aà-là. ⁴ Jyeé tímachrañá s'eí Paxkò ts'e xita judío. ⁵ Jesús, k'è nga kiskoótsejèn, kijtsee nga 'ńó kjin ma xita tjíma tjin-gui-là, kitsò-là Felipe:

—'Nánda kindá-lá tsojmì xi kokjen xita koi?

⁶ Tà k'oaá kitsò-là, tà jè xi mejèn-là nga skoe kó kitsò Felipe. Jesús, jyeé tijiin-là mé kjoa xi s'iin. ⁷ Felipe kitsò: —Nas'ín jò-la sindò nchrjein tjin-ne chjí-là xita, mi-la kii kichiya-là nga itsé itsé skine ngats'iì xita koi.

⁸ Kiichja Andrés xi tikoá xita xi ya kota'yàt'aà-là Jesús xi 'ndsé ma Simón Pedro, kitsò:

⁹ —I tijn jngòò ti xi 'ya 'òn inchrájin ts'e cebada kò jò ma tjin xi 'ya, tanga mi-la kii kichiya-là nga 'ńó kjin ma-ne xita.

¹⁰ Jesús kitsò-là:

—Kot'in-là jñà xita, kàtitsajna yije.

I'nde jè 'ńó tjin xka ijñá. Jñà xita xi tsibitsajna, ma-là tsá 'òn jmiì xi ngui xita x'in. ¹¹ Jesús, kiskoé inchrájin, kitsjaà-là kjondaà Nainá, ikjoàn kitsjaà-là jñà xita-là. K'eé kiska'bí-là jñà xita xi títsajna. K'oa tís'ín kiskò jñà tjin, kiskine nita kó kji mejèn-là nga jngòò ijngòò. ¹² K'è nga jye kjòskii yije xita, Jesús kitsò-là jñà xita xi kota'yàt'aà-là:

—Tíxkó yije-nò xi kaningui-ne, mé-ne nga mi kits'ón-ne.

¹³ Jñà xita-là tsibíxkó-ne inchrájin xi tsiningui-ne. Ngui tejò nisyá komà, k'è nga jye tsakjèn yije xita.

¹⁴ Jñà xita, k'è nga jye kijtsee kjoxkón ndaà xi kis'iin Jesús, kitsò-là xíkjín:

—Kixíi-là kjoa, jè-la xita jè xi chja ngajo-là Nainá, xi tjinè-là nga kjoíí i isò'nde.

¹⁵ Tanga Jesús, tik'ée kijtseeà-la nga jñà xitā mejèn-la kjo'ño kiiko nga xitaxá ítjòn sijkijna; ijngoò k'a kiimijìn-jno nindoò nga tà tajngoò tsibijna.

K'è nga tsajmeèsòn ndáchikon Jesús
(Mateo 14:22-27; Marcos 6:45-52)

¹⁶ K'è nga jye kòjñò, xitā xi kota'yàt'aà-la Jesús inchrohòjen ijngoò k'a-ne ñánda kijna ndáchikon. ¹⁷ Jahas'en jngoò chitso, kiison-ndá nga kii ján naxandá Capernaum. Jyeé 'ñò kòjñò, Jesús mikii xátí j'iì tjingui-la jñà xitā-la. ¹⁸ Ya jjiin ndáchikon j'iì jngoò tjoxkón xi 'ñò jchán ts'a. Jè ndáchikon tsibíts'ia nga kiski'nga. ¹⁹ K'è nga jye tjín-la tsà 'òn kò tsà joòn jmii metro nga tjíma-jjiin nandá, kijtsee nga jè Jesús tsóbasòn ndáchikon. Tifi tjingui chraña-la jè chitso. Jñà xitā tà kitsakjòn-la.

²⁰ K'èé kiichja Jesús, kitsò-la:

—Kì tsakjoòn-jèn, 'an-ná.

²¹ Jñà xitā tsjaá komà-la, k'èé kisikas'en chitso. Kò jè chitso nitòon ijchò yà naxandá ñánda nchifi.

Mé xi kis'iin jñà xitā nga tsohótsji Jesús

²² Nga komà nchijòn, jñà xitā xi tsibítsajna ján xijn-goà ndáchikon, kijtsee nga tà jngoò chitso kijna xi kiiko xitā, tanga Jesús mikii tsejèn jahas'en yà chitso. Tà jñà xitā xi kota'yàt'aà-la jahas'en nga kii. ²³ Tanga ijchò chitso xi k'ejí xi yà inchrobà-ne naxandá Tiberias; yaá chinha chraña i'nde ñánda tsakjèn inchrajín xitā xi 'òn jmii ma-ne, k'è nga jè Jesús kitsjaà-la kjondaà Nainá. ²⁴ Jñà xitā, k'è nga kijtsee nga mì yá tjín Jesús kò xitā xi kota'yàt'aà-la, k'èé jahas'en jñà chitso koi, kii kát-sji Jesús ján naxandá Capernaum.

Inchrajín xi tsjá Nainá, jè xi tsjá-la kjoabinachon xitā

²⁵ Xitā koi, k'è nga jye ijchò ján xijngoà ndáchikon, yaá kiskaajiin Jesús kitsò-la:

—Maestro, ¿mé naxrjein j'iì ijndé?

²⁶ Kiichja Jesús, kitsò-la:

—Xi ngui okixi, k'oáá xan-nò, mitsà koi xá binchaàt-sji-ná nga kí'yaà kjoxkón-ndaà xi kis'iaàn, koií-né nga kisikjèn-nò skanda kó nga kjòskioò. ²⁷ Kì koi nixátjiò tsojmì xi fehet'aà. Jè tixátjiò tsojmì xi síkijnakon inima-ná nitā kjé-né, jè xi 'an tsjá xi Kí'ndí-la Xitā xan-la yijo-na. Na'èn-ná xi Nainá jè kitsjaà-na kjotixoma kjoa xi s'iaàn.

²⁸ Xitā koi, kiskònangui, kitsò-la Jesús:

—¿Mé xi s'en-jen nga koma sixá-lajen Nainá koni s'ín mejèn-la jè?

²⁹ Jesús kitsò-la:

—Xá-la Nainá, jè-né nga kòkjeiín-nò it'aà ts'e xi Nainá kisikasén.

³⁰ Xitā koi, kitsò-la Jesús:

—¿Mé kjoxkón ndaà xi kókó-nájen mé-ne k'è nga jcha-jen kòkjeiín-nájen? ¿Mé xi ma-lè 'ni? ³¹ Jñà xitā jchínga kjìn-nájen tsakjèn inchrajín xi 'mì maná, ján j'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn. Koni s'ín tjít'aà Xojon-la Nainá nga tsò: "Inchrajín xi nchrobá-ne ngajmii kitsjaà-la nga kisikjèn."

³² Kiichja Jesús kitsò-la:

—Xi ngui okixi xi xan-nò, mitsà jè Moisés kitsjaà-nò inchrajín xi ngajmii inchrobà-ne; jè Na'èn-na xi tsjá-nò xi ngui inchrajín xi ngajmii nchrobá-ne. ³³ Inchrajín xi tsjá Nainá, jè xi jye itjojen-ne ngajmii, jè xi tsjá-la kjoabinachon jñà xitā isò'nde.

³⁴ Xitā koi kitsò:

—Na'èn, kjit'aà naxrjein tjii-nájen inchrajín koi.

³⁵ Jesús, kitsò-la:

—'An-ná inchrajín xi síkijnakon inima-la xitā. Jè xi 'an kjinchrobát'aà-na, mì tì kii kohjò-la. Jè xi kòkjeiín-la it'aà ts'an, mì tì kii koxínda-la nitā kjé-ne. ³⁶ Jyeé okix-an-nò, jñò nas'ín titsa'yaà-ná mikii mokjeiín-nò.

³⁷ Ngats'iì xitā xi 'an tsjá-na Na'èn-na, 'aán nchrobát'aà-na; kò jñà xi 'an nchrobát'aà-na mikii ochrjenguia. ³⁸ 'An, mitsà koi xá itjojen-na ngajmii nga k'oas'ín s'iaàn koni s'ín mejèn-na. K'oáá s'ín sikitasoàn koni s'ín mejèn-la Na'èn-na xi kisikasén-na, nga nijngoò xitā chija xi 'an tsjá-na. 'An siikjaáya-la it'aà ts'e kjoa biyaà k'è nga kjoehet'aà naxrjein. ⁴⁰ Koi xi mejèn-la jè xi kisikasén-na: ngats'iì xitā xi skoexkon-na nga Kí'ndí-la Nainá 'mì-na kò kòkjeiín-la it'aà ts'an, s'èé-la kjoabinachon. 'An siikjaáya-la k'è nga kjoehet'aà naxrjein.

⁴¹ Jñà xitā judío k'èé tsibíts'ia nga kiichjajno-la Jesús, koií kjoa-la nga kitsò: "An-ná inchrajín xi ngajmii nchrobá-ne."

⁴² Kitsò-la xikjín:

—¿A mitsà jè Jesús, xi ti-la ma José? Yaxkon-ná na'èn-la kò nea-la. ¿Mé-ne tsò-ne nga ngajmii itjojen-ne?

⁴³ K'èé kitsò Jesús:

—Kii k'oas'ín nokjoàjno-ná. ⁴⁴ Nijngoò xitā xi koma kjinchrobát'aà-na tsà mitsà jè Na'èn-na xi kisikasén-na kjinchrobàkò, mé-ne nga 'an siikjaáya-la k'è nga kjoehet'aà naxrjein. ⁴⁵ Xitā xi kiichja ngajo-la Nainá, k'oáá tsò xojon xi kiskii nga tsò: "Jè sobà Nainá kòkòya yije-la xitā." K'oáá s'ín ma-ne nga ngats'iì xitā xi 'nchré-la Na'èn-na kò xi machiya-la it'aà ts'e, 'aán nchrobát'aà-na.

⁴⁶ 'Ni saá jngoò xitā xi beèxkon Na'èn-ná. Tajngoò jè beèxkon xi Nainá kisikasén. ⁴⁷ Xi ngui okixi xi xan-nò: Jè xi kòkjeiín-la it'aà ts'an s'èé-la kjoabinachon nitā kjé-ne. ⁴⁸ 'An-ná inchrajín xi síkijnakon inima-la xitā. ⁴⁹ Jñà xitā jchínga kjìn-nò tsakjèn inchrajín xi 'mì maná yà j'nde it'aà xìn ñánda nangui kixì choòn, tanga tákò k'en-né. ⁵⁰ Jè inchrajín xi k'oá xan-nò xi nchrobájen-ne ngajmii. Kò jè xi kòkjen inchrajín jè mikii kiyá. ⁵¹ 'An-ná inchrajín xi tjínakon xi itjojen-ne ngajmii. Tsà yá xi kòkjen inchrajín jè, s'èé-la kjoabinachon nitā kjé-ne. Jè inchrajín xi 'an tsja, jè yijo-na. Koií k'oas'ín tsjaà-na nga 'an kiyátji-la xitā isò'nde mé-ne nga kítajnakon-ne.

⁵² Jñà xitā judío xki xi ján tsajoóko xikjín, kitsò:

—¿Kós'ín s'jin nga siikine-ná yijo-la?

⁵³ Jesús kitsò-la:

—Ngui okixi xi xan-nò. Jñò, tsà mikii chjinee yijo-na 'an xi Kí'ndí-la Xitā xan-la yijo-na, tjoa mikii s'igo jní-na, mikii s'e-nò kjoabinachon. ⁵⁴ Jè xi skine yijo-na

tjikoá skoí jní-na tjín-la kjoabinachon njta kjé-ne. 'An siikjaáya-la k'e nga kjoehet'aà nacherjein. ⁵⁵ Yijo-na, jè xi kixi kjoa xi ngui yijo xi ma chine; koa jè jní-na jè nandá xi ngui kixi kjoa nga ma 'yò. ⁵⁶ Jè xi skine yijo-na kjoa skoí jní-na, kjit'aà nacherjein ya kíjnako-na, tjikoá 'an kjit'aà nacherjein ya tijnakjoòkoa. ⁵⁷ Na'èn-na xi kisikasén-na, tijnakon-né; ko it'aà ts'e-né nga tijnakoan; k'oaa tjs'ín tjín jè xi skine yijo-na, it'aà ts'an kíjnakon-né. ⁵⁸ Jè inchrájin xi itjojen-ne ngajmil, mitsà jè xikjín inchrájin maná xi tsakjèn xita jchínga kjíin-nò; nga komà iskan, xita xi tsakjèn, k'en-né. Tanga jè xi kokjèn inchrájin xi itjojen-ne ngajmil, s'ée-la kjoabinachon njta kjé-ne.

⁵⁹ Jesús k'oaa s'ín kiichja nga tsakóya ya ni'ya ingo sinagoga ya naxandá Capernaum.

'Én xi tsjá-la kjoabinachon inima-la xita

⁶⁰ Jñà xita k'e nga kii'nchré koni s'ín tsakóya Jesús, jíin ma xita xi kota'yat'aà-la xi kitsò:

—Jñà 'én koi, 'ñò 'in tjín. ¿Yá xi kokjeiín-la?

⁶¹ Jesús, k'e nga kijtseèya-la nga jñà xita xi kota'yat'aà-la ch'o nchijoóya-ne 'én xi tsakóya, kitsò-la:

—¿'Én koi, a mì sasén-nò? ⁶² ¿Kós'ín koma-ne tsà jcha-ná 'an xi Ki'ndí-la Xita xan-la yijo-na nga kímijin ingoò k'a-na ñánda tijnáa nga sa íjtòn? ⁶³ Jè Inima Tsjéè-la Nainá xi síkijnakon-ná. Jè yijo-ná nímé chjí-la. 'Én xi 'an okóya-nò, ts'ée Inima Tsjéè-la Nainá, ko tsjá-la kjoabinachon inima-nò. ⁶⁴ Tanga jñò tjín i'nga xita xinguigo xi mikii mokjeiín-la.

Nga jè Jesús jye tjíin-la kóni skanda tats'en-la kjoa yá-né xi mikii kokjeiín-la ko yá-né xi sijnagatsja it'aà ts'e xita kondra-la. ⁶⁵ Jesús kitsò isa:

—Koií k'oas'ín kixan-nò nga nijngoò xita xi koma kjinchrobát'aà-na tsà mitsà jè Na'èn-na kjinchrobàko.

⁶⁶ Ijkoàn kjín jchán xita xi kota'yat'aà-la Jesús xi tjin-gui-la tsibíts'ia nga kii-ne íts'in. Mì tì kii ya chinchimakó-ne. ⁶⁷ Jesús kitsò-la jñà xita-la xi tejò ma-ne:

—Jñò, ¿a tjikoá mejèn-nò nga onguió?

⁶⁸ Kiichja Simón Pedro, kitsò:

—Na'èn, ¿yá xi onguítingui-lajen? Ji-né xi tjín-lè 'én xi tsjá kjoabinachon. ⁶⁹ Ngajen 'ya-nájen, tjikoá mokjeiín-najen nga ji-né xi Cristo, xi Ki'ndí-la Nainá xi tijnakon.

⁷⁰ Jesús kitsò-la:

—'An, xó k'oaa s'ín jaajíin-nò nga tejò ma-nò, mé-ne nga kítjako-ná. Tanga jñò, yaa tijnajíin jngoò-nò xi xita nejí tísíxájin inima-la.

⁷¹ Jesús, jè kiichja it'aà ts'e Judas, ki'ndí-la Simón Iscariote. Nga jè sijnagatsja Jesús it'aà ts'e xita kondra-la. Jè Judas, xi ya itjojin xita-la Jesús xi tejò ma-ne.

Kó kitsò jñà 'ndse Jesús nga mikii kòkjeiín-la it'aà ts'e

7 K'e nga jye k'oas'ín komà kjoa koi, Jesús yaa tsajmeè nangui Galilea. Majin-la nga ya kojmeè naxandá Judea, koií kjoa-la nga jñà xita judío nchihótsji nga mejèn-la sijk'en. ² Jyeé nchrobá machraña s'eí-la xita judío ts'e Ni'ya Xka Ijñà. ³ Jñà 'ndse Jesús kitsò-la:

—Ki ta tsja jí bijni. T'in ján Judea mé-ne jñà xita xi kota'yat'aà-lè xi títsajna ján kateè-lè mé kjoa xi 'ni. ⁴ Tsà k'e mejèn-ná nga skoe-ná xita mé kjoa xi t'iné, mochjeén-né nga kókó-lá yijo-ná. Ngaji, koni s'ín 'ni, takó-la yijo-lè ngats'i xita isò'nde.

⁵ Koií okitsò-la jñà 'ndse nga mikii kòkjeiín-la it'aà ts'e. ⁶ Jesús kitsò-la:

—Kjeè kii bijchó nacherjein-na, tanga xi it'aà tsajòn ndaà tjín njta mé nacherjein-ne. ⁷ Jñò, mikii majtikeè-nò jñà xita isò'nde, tanga 'an majtikeé-na, koií kjoa-la nga 'an benojmí kixi-la nga ch'o tjín kjoa xi s'ín. ⁸ Tanguió jñò jè s'eí, 'an mikii kjián. Kjeè kii bijchó nacherjein-na.

⁹ K'e nga jye okitsò-la jñà xita, Jesús yaa tsibijna ya nangui Galilea.

K'e nga jè Jesús kii s'eí ts'e ni'ya xka

¹⁰ K'e nga jye kii s'eí jñà 'ndse Jesús, jè, tjikoá kii 'ma-né. Majin-la nga xita skoexkon. ¹¹ Ya ñánda tíbitjo s'eí, jñà xita judío nchihótsji Jesús, kitsò-la xikjín:

—Xita jè, ñánda tijná.

¹² Ngats'i xita xi ijchò s'eí, xki xi ján tsajoóya-ne it'aà ts'e Jesús. Tjín xi kitsò: "Xita ndaà-né." Tjikoá tjín xi kitsò: "Majin, naxandá konachan-la."

¹³ Tanga nijá xi kiichja tsejèn nga nguixkon xita xi kjeíi, nga jñà xita skò-la xita judío, tsakjón-la.

¹⁴ K'e nga jye ijchò osen nga tíbitjo s'eí, ijchò Jesús, jahas'en ingo íjtòn, ikjoàn tsakóya-la xita. ¹⁵ Jñà xita judío, k'e nga kijtseè koni s'ín okóya, tà kjòxkón-la kitsò-la xikjín:

—Xita jè, ¿kós'ín ma-ne nga ko tà ndaà okóya-ne nga mitsà xojon kiskoòta'ya?

¹⁶ Jesús kitsò-la:

—Jñà 'én xi 'an okoóya, mitsà 'én ts'an, ts'e-né jè xi kisikasén-na. ¹⁷ Tsà yá xi mejèn-la sijkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá, skoe-né jñà 'én xi 'an okoóya tsà it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne, o xi tà kjohítsjeèn ts'an-ná. ¹⁸ Jngoò xita xi tà kjohítsjeèn ts'e tísikjeén nga tíchja, tà jè xi mejèn-la nga jè jchaxkón; tanga jè xita xi koií kjoa tíhótsji nga jè katayaxkón jè xi kisikasén, jè-né xi ngui 'én kixi tsjá, mitsà 'én ndiso chja.

¹⁹ Jñò, ¿a mitsà kixi kjoa nga kitjóé-nò kjotixoma-la Nainá xi jè Moisés kiskii? Tanga jñò, nijngoò xi ma-la síkitasòn. ¿Mé-ne mejèn-nò nga sijk'en-ná?

²⁰ Jñà xita kitsò:

—iNeí-là tjiin inima-lè! ¿Yá-né xi mejèn-la sijk'en-lè?

²¹ Jesús kiichja kitsò-la:

—Jñò, maxkón-nò jngoò kjoa xi kis'iaàn jè nacherjein nikjáya. ²² Kixi kjoa, jè Moisés kitsjaà-nò kjotixoma xi kjoa ts'e circuncisión. (Tanga kjotixoma jè, mitsà ts'e Moisés; it'aà ts'ée xita jchínga kjíin-nò inchrobà-ne.) Tanga jñò, nas'ín nacherjein nikjáya bit'aà chibaá-la xita x'in kjoa ts'e circuncisión. ²³ Jñò, nga bit'aà chiba-la jñà xita kjoa ts'e circuncisión jè nacherjein nikjáya nga majin-nò nijchaanguio kjotixoma xi kitsjaà-nò Moisés, ¿mé-ne majti-nò nga 'an jngoò k'a ndaà sindaà-na xita jè nacherjein nikjáya? ²⁴ Ki k'oaa s'ín jchósòn-là koni s'ín tsejèn-nò. K'oaa s'ín jchósòn-là koni s'ín tjín xi ngui kjoa kixi.

Kós'in bénojmí Jesús ñánda j'i-ne

²⁵ Tjín i'nga xitá xi Jerusalén ts'e xi kitsò:

—¿A mìtsà jè xitá jè xi ótsji jña xitá judío nga mejèn-la sijk'en? ²⁶ Chitsetjen-là, tíchjajin osen-la jña xitá ñaxandá, niyá xi kó tsò-la. ¿A jyeé kòkjeiin-la jña xitá táxá nga kixi kjoa nga jè xi Cristo [xi xó Nainá kisikasén-ne]? ²⁷ Tanga jña, 'ya-ná ñánda j'i-ne xitá jè, k'e nga kjoí Cristo niyá xi skoe ñánda kjoí-ne.

²⁸ Jesús nga tíhokóya ya nditsin ingo ítòn, kii'nchré koni s'in kitsò jña xitá. K'ée ñó kichja kitsò:

—Jñò, yaxkoón-ná; tíjiin-nò ñánda j'i-na. Tanga mìtsà tà kjotsja ts'an nga j'iaa. Jè xi kisikasén-na, jè-né xi ngui kixi kjoa nga Nainá. Jñò, mikii yaxkon. ²⁹ Tanga 'an, bexkon-ná. It'aà ts'ée inchrobà-na nga jè sobà kisikasén-na.

³⁰ Tijè-ne hora jña xitá mejèn-la nga tsobà'ño Jesús tanga niingò xi kitsò ikon nga kitsobà'ño, koi-né nga kje'è ki bijchó naxhrjein-la nga kiyá. ³¹ 'Ñó kjin xitá kòk-jeiin-la koni kitsò Jesús. Kitsò-la xíkjin:

—K'e nga kjoí Cristo, ¿a isá kjiin kjoxkón ndaà xi s'iin, koni jè xitá jè? Kixí-là kjoa, jè-la xi Cristo.

Kó kitsò Jesús k'e nga jña xitá fariseo mejèn-la kitsobà'ño

³² Jña xitá fariseo kii'nchré koni s'in nchijoó jña xitá it'aà ts'e Jesús. Xitá skò-la ñomii kò xitá fariseo kisikasén xitá xi síkinda ingo nga mejèn-la tsobà'ño Jesús. ³³ Jesús kitsò-la:

—'An, tà chibaá naxhrjein kótijnako-nò, ikjoàn kjin ijngò k'a-na ñánda tjina xi kisikasén-na. ³⁴ Jñò, kijnchátsji-ná tanga mikii sakò-nò nga mikii koma konguió ya ñánda kótijna.

³⁵ Jña xitá judío, tsibíts'ia nga kiskònangui-la xíkjin kitsò:

—Xitá jè, ¿ñaánda kjoí? ¿Mé-ne nga mikii koma sakò-ná? ¿A yaá kjió xitá judío xinguiáá xi xin i'nde títsajna nga jña xi taxkí xitá kòkóya-la? ³⁶ ¿Kó tsóya-ne 'én xi bénojmí nga tsò: "Jñò, kijnchátsji-ná tanga mikii sakò-nò nga mikii koma konguió ya ñánda kótijna"?

Jngò xajngá nandá xi tjínakon

³⁷ Jè naxhrjein xi fehet'aà-ne s'eí, Jesús tsasijna kixi, 'ño kichja, kitsò:

—Tsà yá xi xindá-la kàtjanchrobákon-na, kàt'ii nandá. ³⁸ Koni s'in tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: Jè xi mok-jeiin-la it'aà ts'an sijnajin inima-la koni jngò xajngá nandá xi mikii xiya xi síkijnakon xitá.

³⁹ K'e nga okitsò Jesús, it'aà ts'ée Inima Tsjeè-la Nainá kichja nga iskan tjoé-la jña xitá xi kòkjeiin-la it'aà ts'e. Naxhrjein jè, Inima Tsjeè-la Nainá kje'è kii bitjojen nga kje'è kii fi-ne ngajmii Jesús nga jcha-la kjoajeya-la.

Mé-ne kjòjòya-ne jña xitá it'aà ts'e Jesús

⁴⁰ Jña xitá, k'e nga kii'nchré 'én koi, tjín i'nga xi kitsò:

—Kixí kjoa xitá jè, jè-né xi tjín-la nga kjoí nga kichja ngajo-la Nainá.

⁴¹ Jña xitá xi i'nga kitsò:

—Jè-né xi Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá].

Tjkoáá tjín i'nga xi kitsò:

—Majin-la nga jè Cristo, mìtsà nangui Galilea kjoí-ne. ⁴² Xojon-la Nainá k'oaá s'in tíchja nga jè Cristo, yaá kijnchrobà'taà-ne tje-la David, ya ñaxandá Belén, i'nde-la David.

⁴³ K'oaá s'in komà-ne nga kjòjòya jña xitá xi kjoa ts'e Jesús. ⁴⁴ Tjín i'nga xitá xi mejèn-la kitsobà'ño nga kjió ndayá, tanga niingò xi kitsò ikon nga kitsobà'ño.

Kjoa xi tsohótiya-ne xitá ítòn-la ñomii

⁴⁵ Jña xitá xi síkinda ingo, inchrobà-ne ñánda títsajna xitá fariseo kò xitá skò-la ñomii, kitjånangui-la, ki'mi-la:

—¿Mé-ne mikii kànchrobáko-nò?

⁴⁶ Jña xitá xi síkinda ingo kitsò:

—Ni saá jngò xitá xi k'oaá s'in chja koni s'in chja xitá jè.

⁴⁷ Jña xitá fariseo, kitsò:

—Jñò, ¿a tjkoáá kachonachán-nò? ⁴⁸ ¿A k'oaá tjs'in mokjeiin-la xitá itjòn tsaján kò xitá xinguiáá fariseo? ⁴⁹ Tanga jña xitá xi tíchonachan-la nga mikii tíjiin-la kjotixoma-la Moisés, tjín-la nga kjo'in s'e-la.

⁵⁰ Nicodemo, jè xi xitá fariseo, xi jñò j'iikon jngò k'a Jesús, kitsò-la:

⁵¹ —Kjotixoma tsaján, mikii tsjá'nde nga kjo'in k'oi-la xitá, k'e nga tikje'è kii ndaà 'ya-la mé kjoa xi tjín-la.

⁵² Jña xitá fariseo, kitsò-la Nicodemo:

—¿A tjkoáá yaá nangui-lè Galilea? Chíta'yi Xojon-la Nainá mé-ne nga jcha-ne ni sà jngò xitá xi chja ngajo-la Nainá f'ii-ne Galilea.

Chjoón xi kjoa chijngui kis'iin

⁵³ Tà k'oaá s'in kitsjòya-ne xitá, xki xi ján kii-ne ni'ya-la nga jngò ijngò.

8 Tanga Jesús, ján kii ya nindoó Yá Olivo. ² Nga komà nchijòn tajñóyaá j'i-ne ya ingo ítòn. Ngats'ii xitá j'i tjingui-la Jesús ñánda tjina. K'ée tsibijna nga tsakóya-la jña xitá. ³ Jña xitá xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés kò xitá fariseo ijchòko jngò chjoón xi k'iat'in-la nga kjoa chijngui tís'in. Tsasijna osen ñánda títsajna ngats'ii xitá; ⁴ Jña xitá koi kitsò-la Jesús:

—Maestro, chjoón jè, ndaà k'iat'in-la nga kjoa chijngui tís'in. ⁵ Jè kjotixoma-la Moisés, k'oaá s'in tíchja nga jña íchjin xi k'oaá tjín kjoa xi ótsji ndajjó kiyá-ne. Ngaji, ¿kó si?

⁶ Jña xitá koi, koi k'oaá s'in kitsò-la Jesús nga mejèn-la skót'aà, mé-ne koma kòhòngui-ne it'aà ts'e xitáxá. Tanga Jesús, tsasiñiat'aà nangui nga kiskijno-ne kò jnótsja it'aà nangui. ⁷ Xitá koi nga sii nchis'in nga kjònangui, Jesús tsasijna kixi kitsò-la:

—Jñò, tsà tjín i'nga xitá xinguió xi tsjin-la jé, jè kàtine ítòn ndajo chjoón jè.

⁸ Jesús ijngò k'a tsasiñia nga kiskijno isá it'aà nangui. ⁹ Jña xitá koi, k'e nga kii'nchré koni s'in kitsò Jesús,

tà ìjngó ìjngó kii-ne, nga kijtseè nga mìkii ndaà t́ín kjohítsjeèn xi kiichja, tsibíts'ia-ne xi xítà jchínga, ìkjoàn kii-ne ìxti. Tà jè tajngoò Jesús kò chjoón tsibítsajna.

¹⁰ Jesús tsasíjna kixí-ne, kijtseè nga mì t́i yá xítà t́ín-ne. Tà jè tajngoò chjoón síjna. K'ée kitsò-là:

—¿Ñánda títsajna xítà xi óngui-lè? ¿A nijngoò xi kòhónè-lè kjo'in?

¹¹ Jè chjoón kitsò:

—Nà'èn, niyá-jèn.

Jesús kitsò-là:

—Tíkooá 'an, mìkii kìnè-lè kjo'in. T'in-ne ni'ya-lè; kì t́i jé binchaàtsji-ne.

Ni'in xi tsjá kjoabinachon xi síhiseèn-là xítà isò'nde

¹² Jesús, ijngoò k'a kiichjajiin-là j́hà xítà, kitsò-là:

—'An-ná ni'in xi síhiseèn-là isò'nde. Jè xi 'an fit'aà-na s'ée-là ni'in xi tsjá kjoabinachon. Mì t́i kii yá kojmejiin-ne kjoajhò.

¹³ J́hà xítà fariseo kitsò:

—Ti jíí t'íbi-ne 'én it'aà tsiji. 'Én xi nokjoi, nijmé chjí-là.

¹⁴ Jesús kiichja kitsò-là:

—'Én xi chjà, chjí-là-né, nas'ín t'í'an tsjaà-na 'én xi it'aà ts'an. Nga be-ná ñánda j'í-na kò ñánda tífia. Tanga j́hò mìkii 'yaà ñánda j'í-na kò ñánda tífia. ¹⁵ J́hò, tà kjohítsjeèn ts'è xítà níkkeén k'è nga jé bìnè-ná. Tanga 'an nijngoò xítà bìnè-là jé. ¹⁶ Tanga 'an, tsà yá xítà xi konè-là jé, kjoakixí xi s'iaàn. Nga mìtsà tajngoò bìn-daàjiaàn, koo Nà'èn-nà xi kisikasén-nà bìn-daàjiaàn-kò-na. ¹⁷ Kjetíxoma tsajòn k'oas'ín tíchja nga tsò: K'è nga tsà jò ma-ne xítà xi tsjá 'én, tsà ngásòn tsò ingajò, kixí kjoa, chjí-là né. ¹⁸ Tí'áán-nà xi tsjaà 'én it'aà ts'an. Kò t'ikooá jé Nà'èn-nà xi kisikasén-nà tsjá 'én it'aà ts'an.

¹⁹ J́hà xítà fariseo, kiskònangui-là kitsò-là:

—¿Ñánda tíjna Nà'èn-lè?

Kiichja Jesús, kitsò-là:

—J́hò, 'an, mìkii yaxkon-ná, nì jè Nà'èn-nà mìkii yaxkon. 'An, tsà yaxkon-ná t'ikooá jchaxkon-nò Nà'èn-nà.

²⁰ K'è nga tsakóya j́hà 'én koi Jesús, yaá tíjna ya ingo itjòn ya chrañàt'aà-là i'nde ñánda maxkón ton kjotjò. Nijngoò xítà xi kitsò ikon nga kitsobà'ño Jesús nga kj'èè kii bijchó nàchrjein-là nga kiyá.

Mé-ne j́hà xítà mìkii koma kjoine ya ñánda tífi Jesús

²¹ Jesús ijngoò k'a kitsò-là:

—'An, tífi-ná. J́hò, kíñchàtsji-ná. Tanga j́hò yaá kiyájhòò jé-nò. Ya ñánda 'an tífia, j́hò mìkii koma konguíó.

²² J́hà xítà judío kitsò-là xíkín:

—¿A tíjè s'ík'en-ne yijo-là? ¿Mé-ne k'oa tsò-ne, nga tsò: Ya ñánda 'an tífia, j́hò mìkii koma konguíó?

²³ Jesús kitsò-là:

—J́hò, íí it'aà nangui tsajòn, tanga 'an ján ngajmii ts'an. J́hò, íí i'nde-nò isò'nde, 'an, mìtsà isò'nde i'nde-nà. ²⁴ Koi k'oas'ín kixan-nò nga ya kiyájhòò jé-nò

nga mìkii mokjeiín-nò nga 'an-ná (xi Cristo). Koi kjoa-là nga kiyájhòò jé-nò.

²⁵ Xítà judío, kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿Yá-ne ngají?

Jesús kiichja, kitsò-là:

—Jyeé okixan-nò nga sa itjòn yá-ná 'an. ²⁶ It'aà tsajòn, kíjín kjoa t́ín isà xi 'an kènojímí-nò, kò xi 'an kíndaàjiiin-kò-nò. Jè xi kisikasén-na nguì 'én kixí xi chja. Koni s'ín kí'nchrè-là, k'oaa t́ín 'én xi 'an chjajiin-là j́hà xítà isò'nde.

²⁷ Tanga j́hà xítà judío mìkii kòchija-là tsà it'aà ts'è Nà'èn-ná xi Nainá tíchja Jesús. ²⁸ Jesús kitsò-là:

—J́hò, k'è nga chjímií'nga-ná 'an xi kí'ndí-là Xítà

xan-là yijo-nà, k'è kochija-nò nga 'an-ná [xi Cristo]. Nijmé kjoa xi s'iaàn xi tã kjohítsjeèn ts'an. K'oas'ín chjà koni s'ín tsakóya-na xi Nà'èn ma. ²⁹ Jè xi kisikasén-na íí tíjnakò-na. Mìkii síkíjna tajngoò-na Nà'èn-nà. Koi kjoa-là nga kjit'aà nàchrjein sikitasoàn koni s'ín sasén-là jè.

³⁰ Jesús, k'è nga kiichja 'én koi, kíjín jchán xítà kòkjeiín-là it'aà ts'è.

Jè kjoa kixí síkítsajnadeií-ná xi kjoa ts'è jé-ná

³¹ Jesús kitsò-là j́hà xítà judío xi kòkjeiín-là it'aà ts'è:

—Tsà kixí síkítasòn 'én-nà xi okoòya-nò, j́hò-nò xi nguì kixí kjoa nga 'an kota'yàt'aà-na. ³² Jchaxkoòn xi kjoa kixí, koo jè kjoa kixí síkítsajnadeií-nò.

³³ Kiichja xítà judío, kitsò:

—Ngajen, xítà tje-là Abraham-nájen. Nì saá jngoò xítà xi kj'eií síkítsajna'ño-najen. Ngají, ¿mé-ne k'oa si-ne nga kítsajnadeií-najen?

³⁴ Jesús kitsò-là:

—Nguì kjoa kixí xi xan-nò, ngats'ií xítà xi jé ótsji, yaá títsajna'ño it'aà ts'è jé-là, k'oaa ngaya-là koni jngoò xítà chí'nda xi tíjna'ño-là nei-là. ³⁵ Jngoò xítà xi chí'nda tíjna, mìkii t'í'nde-là nga ya kíjna kjit'aà ya ni'ya ñánda síxá. Tanga jngoò xi kí'ndí ma, tíj'ndeé-là nga kjit'aà nàchrjein ya kíjna ya ni'ya-là nà'èn-là. ³⁶ K'oaa ma-ne, tsà jè kí'ndí-là Nainá síkíjnadeií-nò, nguì kixí kjoa nga j́hò, kítsajnadeií-nó. ³⁷ 'An, be-ná nga tje-là Abraham-nò; tanga j́hò mejèn-nò nga sík'en-ná, koi-né nga mìkii mokjeiín-nò 'én-nà xi chjà. ³⁸ 'An, k'oaa s'ín chjà koni s'ín t́ín xi kijtseè k'è nga t'isa tíjnakooa Nà'èn-nà. J́hò, k'oaa t'is'ín 'nè koni s'ín kina'yà-là nà'èn-nò.

Yá-né xi nà'èn-là ma xítà xi chjako Jesús

³⁹ J́hà xítà judío kitsò:

—Jè tje-najen, yaá inchrobàt'aà-ne ts'è Abraham. Jè nà'èn-jchá kjiin-najen.

Jesús kiichja kitsò-là:

—Tsà kixí kjoa nga ìxti-là Abraham 'mì-nò, k'oaa s'ín s'een koni s'ín kí'iin Abraham. ⁴⁰ 'An, nas'ín jye k'oas'ín tsibenojmí kixí-nò, nga Nainá kitsjaà-na 'én xi chjà, j́hò mejèn-nò nga sík'en-ná. Abraham mì k'oaa kí'iin.

⁴¹ J́hò, k'oas'ín 'nè koni s'ín nà'èn-nò.

J́hà xítà judío kitsò:

—Ngajen, mitsà kjoa chingui kits'iin-jìin-jen. Tajngoò jè Na'èn-najen, jè Nainá.

⁴² Jesús kiichja, kitsò-là:

—Tsà kixi kjoa nga jè na'èn-nò Nainá, 'an tjòchaá-la s'en-ná nga it'aà ts'e Nainá inchrobà-na; mitsà tà kjots-ja ts'an nga j'iaa; Nainá kisikasén-na. ⁴³ ¿Mé-ne mikii machiya-nò 'én-na xi chjàko-nò? Koií-né nga mikii ma-nò na'yàñijon. ⁴⁴ Na'èn-nò, jè xità neíí, jè nokjoà-nò. K'oaá s'ín 'nè koni s'ín mejèn-là na'èn-nò. Jè xi ma-là sík'en xità kóni nga tisa tàts'en-là kjoa. Mitsà kjoa kixi s'ín nga tsjìn-là kjoa kixi. K'è nga chja 'én ndiso, k'oaá tsò koni s'ín tjín inima-là nga ngui xità ndiso-né. Jè na'èn-là ts'e 'én ndiso. ⁴⁵ Tanga 'an, 'én kixi benojmí-nò; koií kjoa-là jñò, mikii mokjeiín-nò. ⁴⁶ ¿Yá xità xinguiòo xi koma-là kòkò mé jé xi tjín-na? K'è nga chjàko-nò, ngui 'én kixi chjà, kò ¿mé-ne mikii mokjeiín-nò? ⁴⁷ Jè xi xità-là Nainá, 'én-là Nainá 'nchré. Tanga jñò, nga mikii na'yà, koií-né nga mitsà xità-là Nainá 'mi-nò.

Jñà kjoa xi tsohótija-ne Jesús kò xità judío

⁴⁸ Jñà xità judío kiichja, kitsò-là Jesús:

—Ngajen, koií kjoa-là k'oaá s'ín 'mì-lèjen: jì, xità Samaria-né, inima ch'o-là neíí tjìin inima-lè.

⁴⁹ Kiichja Jesús kitsò-là:

—'An, mitsà inima ch'o-là neíí tjìin inima-na. Jè kjoa xi tis'iaàn, jè-né nga bexkoán Na'èn-na. Tanga jñò mikii yaxkón-ná. Tà saá nachrjengui-ná. ⁵⁰ Mitsà jè kjoa tihotsjià nga jeya siikijna yijo-na. Tíjna jngoò xi tíkosò-là, jè-né xi jeya síkijna-na. ⁵¹ Ngui 'én kixi xi chjàko-nò, jè xi sikitasòn 'én-na koni s'ín xan-nò, mikii kiyá nità kjé-ne.

⁵² Xità judío kiichja, kitsò:

—I'ndeí jyeé 'ya-jen nga inima ch'o-là neíí tjìin inima-lè. Abraham kò ngats'iì xità xi kiichja ngajo-là Nainá kjòtsee, k'en-né. Tanga jì si-né: "Jè xi sikitasòn 'én-na koni s'ín xan-nò, mikii kiyá." ⁵³ Ngajì, ¿a isa tíjna itjoín a mì k'oa-ne koni jè Na'èn-najen Abraham? K'en-né. Kò ngats'iì xità xi kiichjaya ngajo-là Nainá tìkoáá k'en-né. ¿Yá-ne jì nga tiji tìnachrjee jeya-ne yijo-lè?

⁵⁴ Kiichja Jesús kitsò-là:

—Tsà tì'an jeya síkijna-na yijo-na, nímé chí-là. Jè xi jeya síkijna-na, jè Na'èn-na xi Nainá 'mì-là. ⁵⁵ Jñò mikii yaxkon Nainá, tanga 'an beèkxon-ná. Tsà xán-nò mikii bexkoan, xità ndiso koma koni jñò nga xità ndiso-nò. 'An, bexkon-ná koa sikitasòn-ná 'én-là. ⁵⁶ Xità jchín-ga-nò Abraham, tsjaá komà-là nga mejèn-là skoexkon nachrjein-na nga j'iaa. K'è nga kijtsee nachrjein-na isa 'ñò ndaà kjòtsja-là.

⁵⁷ Jñà xità judío kitsò-là:

—Skanda kj'eè tjín-lè icháte nó. ¿Kós'ín komà-ne nga kiyaxkoin Abraham?

⁵⁸ Jesús kiichja kitsò-là:

—Ngui kixi kjoa xi xan-nò, 'An-ná xi isa kjòtsee tíjna koni jè Abraham.

⁵⁹ Jñà xità judío, kiskoé ndajo nga mejèn-là kosèn-là Jesús. Tanga Jesús tsibijna'ma, itjo-ne nditsin ingo, jahajìin osen-là xità, ikjoàn kii.

K'è nga jè Jesús kisindaà jngoò-ne xità xi mikii tsejèn-là

⁹ Jesús k'è nga tifi ya ndiyá, kijtsee jngoò xità xi mikii tsejèn-là xi xó k'oaá s'ín kits'iin-ne. ² Xità xi kòta'yàt'aà-là Jesús kiskònangui-là kitsò-là:

—Maestro, xità jè, ¿mé-ne k'oaá s'ín kits'iin-ne? ¿Yá xi tsohótsji jé? ¿A jñà xità jchínga-là, o xi jè xità xi mikii tsejèn-là?

³ Kiichja Jesús kitsò-là:

—Mitsà jè xità xi mikii tsejèn-là tjín-là jé, nì mitsà jñà xità jchínga-là tsohótsji jé. Koií-né nga it'aà ts'e xità koi jcha-là kjoexkón-ndaà-là Nainá. ⁴ Mochjeén-né nga siikitasoàn kjoexkón-ndaà-là jè xi kisikasén-na nga nachrjein isa. Kijchò nachrjein k'è nga kojñò; nì tì jngoò-ne xi koma s'ixá. ⁵ K'è tákó i tíjna isa isò'nde, 'an-ná ni'ín xi s'ihiseèn-là xità isò'nde.

⁶ K'è nga jye okitsò, tsibíchrá it'aà nangui. Jè ndá-nachrá-là tsibíndaà-ne ndási, ikjoàn kisikaajno xkon jè xità xi mikii tsejèn-là. ⁷ Ikjoàn kitsò-là:

—T'in, kaníkjoín ya chrjó nandá Siloé (jè 'én xi tsòya-ne, jè xi kinikasén).

Jè xità xi mikii tsejèn-là kii kaníkjoan, k'è nga inchrobà-ne jye tsejèn-là. ⁸ Jñà xità indii ni'ya-là jè xità xi mikii tsejèn-là, kò jñà xità xi jye kjòtsee beèkxon nga ton síjé kjòtjò, kitsò-là xikjín:

—¿A mitsà jè xità jè xi bíjna nga síjé kjòtjò ton?

⁹ Tjín i'nga xità xi tsò:

—Jè-né.

Koa jñà xità xi i'nga kitsò:

—Kjomeé k'oaá kji, tanga mitsà jè.

K'èé kiichja xità xi mikii tsejèn-là nga sa ítjòn, kitsò:

—'An-ná.

¹⁰ Jñà xità kiskònangui-là kitsò-là:

—¿Kós'ín komà nga kitáx'a-ne xkoiin?

¹¹ Xità jè kitsò:

—Jè xità xi 'mì Jesús, kisindaà ndási, kisikaajno xkoaàn, ikjoàn kitsò-na: "T'in, kaníkjoín ya chrjó nandá Siloé." 'An, kiaà, k'è nga jye tsaníkjoàn, komà kotsejèn-na.

¹² Jñà xità koi kiskònangui-là kitsò-là:

—Xità jè, ¿ñánda tíjna?

Jè xità xi jye kjòndaà-ne, kitsò:

—Mikii be ñánda tíjna.

K'è nga jñà xità fariseo kisijtsò jè xità xi mikii tsejèn-là xi jye kjòndaà-ne

¹³ Jè xità xi mikii tsejèn-là nga jye kjòndaà-ne kiikò ñánda títsajna xità fariseo, ¹⁴ koií kjoa-là nga nachrjein níkjáya-né k'è nga tsibíndaà ndási Jesús nga kisikaajno xkon jè xità xi mikii tsejèn-là mé-ne koma kitáx'a-ne xkon. ¹⁵ Jñà xità fariseo ijngoò k'a kiskònangui-là jè xità xi mikii tsejèn-là xi jye kjòndaà-ne, kitsò-là:

—¿Kós'ín komà nga kitáx'a-ne xkoiin?

Xità jè kitsò:

—Ndásií kisikaajno xkoaàn; ikjoàn tsaníkjoàn; i'ndeí jyeé tsejèn-na.

¹⁶ Tjín i'nga xità fariseo xi kitsò:

—Xità jè, mi-la tsà Nainá kiskasén nga mikii beèxkón nachrjein nikjáya.

Tíkoḗ tjín i'nga xi kitsò:

—¿Kós'ín ma-ne nga ma-la s'ín kjoḗkón xi ndaà tjín tsà xità jé-né?

Ikjoàn kjòjòya xi tijñà-ne xità fariseo; mikii kjòngásòn kjòhítsjeèn-la. ¹⁷ Ìjngòò k'a kitjànangui-la jè xità xi mikii tsejèn-la xi jye kjòndaà-ne, kitsò-la:

—Ngaji, ¿kó sí, yá xità-ne xi kiskíx'a-ne xkoìn?

Xità jè kitsò:

—Jngòò xità xi chja ngajo-la Nainá.

¹⁸ Tanga jñà xità judío, mikii kòkjeiín-la tsà kixí kjoḗ nga jè xità xi mikii tsejèn-la nga k'oḗs'ín kits'iín koḗ i'ndeí jyeé tsejèn-la. K'eé kiichja-la jñà xità jchínga-la, ¹⁹ kiskònangui-la kitsò-la:

—Jè xità jè, ¿a ki'ndí-nò ma? ¿A kixí kjoḗ nga mikii tsejèn-la k'e nga sà kits'iín? ¿Kó ma-ne nga tsejèn-la i'ndeí?

²⁰ Jñà xità jchínga-la kitsò:

—'Ya-nájen nga ki'ndí-nájen ma. Kixí kjoḗ nga mikii tsejèn-la k'e nga sà kits'iín. ²¹ Tanga mikii 'ya-jen mé-ne nga ma tsejèn-la i'ndeí, tíkoḗá mikii 'ya-jen yá-né xi kiskíx'a-ne xkòn. Jè sobà chjinangui-la, jè kàtènojmi-nò, nga jyeé xità jchínga.

²² Jñà xità jchínga-la koií k'oḗs'ín kitsò-ne nga jñà tsakjón-la xità judío. Jñà xità judío jyeé k'oḗs'ín tsajoóya-ne nga jngòò k'aá kitjokàjiín ya ni'ya ingo sinagoga, tsà yá xità xi kitsò nga jè Jesús jè xi Cristo [xi xó kiskasén-ne Nainá]. ²³ Koií k'oḗ tís'ín kitsò-ne jñà xità jchínga-la, nga kitsò: "Jè sobà chjinangui-la, nga jyeé xità jchínga-né."

²⁴ Jñà xità judío i'ngòò k'a kiichja-la jè xità xi mikii tsejèn-la, kitsò-la:

—Tènojmi kixí-nájen nga nguixkòn Nainá. Ngajen 'ya-nájen nga jè xità jè, xità jé-né.

²⁵ Jè xità xi mikii tsejèn-la xi jye kjòndaà-ne kiichja, kitsò:

—'An, mikii be tsà xità jé-né. Tà jè xi be, k'e nga sà kits'ian mikii tsejèn-na, tanga i'ndeí jyeé tsejèn-na.

²⁶ Ìjngòò k'a kitsò-la:

—¿Mé xi kisikò-lè? ¿Kó s'ín kisikò-lè nga kitáx'a-ne xkoìn?

²⁷ Jè xità xi mikii tsejèn-la kitsò:

—Jyeé koḗ kàxan-nò, tanga jñò mikii na'yà. ¿Mé-ne mejèn-nò nga i'ngòò k'a k'oḗ xán-nò? ¿A tíkoḗá mejèn-nò nga xità-la koma nga ya chíta'yàt'aà-là?

²⁸ Jñà xità judío k'e nga k'oḗ ki'mi-la, kòjti-la, kiichjajno-la jè xità xi mikii tsejèn-la, kitsò-la:

—Ji-né xità xi ya chíta'yàt'aà-la. Tanga ngajen yaá chíta'yàt'aà-lajen Moisés. ²⁹ 'Ya-nájen nga jè sobà Nainá kiichjako Moisés. Tanga jè xità jè mikii 'ya-jen ñanda j'i-ne.

³⁰ Jè xità xi mikii tsejèn-la kitsò:

—Kjoḗ jè, tà maxkón-ná nga jñò, mikii 'ya ñanda j'i-ne xità jè, tanga 'an be-ná nga jè kiskíx'a-ne xkoaàn.

³¹ 'Yaá-ná jñà xità xi tjín-la jé, mikii 'nchré-la Nainá. Tanga jñà xità xi tsakjón-keè Nainá tíkoḗ sítikasòn koni s'ín mejèn-la, jñà-né xi 'nchré-la. ³² Kóni nga tisa kjòtseé, ni

sáá jngòò xità na'yà-la xi ma-la kix'a-ne xkòn jngòò xità xi mikii tsejèn-la k'e nga k'oḗs'ín kits'iín. ³³ Xità jè, tsà mitsà Nainá kiskasén, nimé xi koma-la nga k'oḗs'ín s'iín.

³⁴ Jñà xità judío kitsò-la jè xità xi mikii tsejèn-la:

—Ngaji xi taxkí 'ñò tse jé tjín-lè, ¿a jí mejèn-lè kòkóya-najen?

Ikjoàn tsachrje ni'ya ingo sinagoga.

Xità xi mikii tsejèn-la kjoḗ ts'e inima-la

³⁵ Jesús ki'nchré nga jè xità jè kinachrjekàjiín ya ni'ya ingo sinagoga. K'e nga kisatiikjòò i'ngòò k'a, kiskònangui-la kitsò-la:

—Jí, ¿a mokjeiín-lè it'aà ts'e xi Ki'ndí-la Xità tsò-la yi-jo-la?

³⁶ Xità jè kitsò:

—Na'èn, koḗtìn-ná yá-né, mé-ne nga kòkjeiín-na it'aà ts'e.

³⁷ Jesús kitsò-la:

—Jyeé ki'yi, 'an-ná xi tichjàkò-lè.

³⁸ Xità jè tsasijna xkó'nchit'aà-la Jesús nga kijtseèxkón, kitsò-la:

—Na'èn mokjeiín-na it'aà tsiji.

³⁹ Ikjoàn kitsò Jesús:

—'An, koií xá j'i-na i jso'nde; nga 'an skosòn-la mé-ne jñà xità xi mikii tsejèn-la kòtsejèn i'ngòò k'a-la, koḗ jñà xi tsejèn-la mikii kòtsejèn-la.

⁴⁰ Tjín i'nga xità fariseo xi ya títsajnakò Jesús, k'e nga ki'nchré 'én koi, kiskònangui-la kitsò-la:

—Ngajen, ¿a tíkoḗá mikii tsejèn-najen?

⁴¹ Jesús kiichja kitsò-la:

—Jñò, tsà mikii tsejèn-nò, tsjin-nò jé. Tanga bixón-nò: "Tsejèn-najen", k'oḗá ma-ne nga ya tjínè-nò jé-nò.

Paxtò kò ndí orrè-la

10 'Nguí kjoḗ kixí xi xan-nò, jè xità xi mitsà ya fahas'en-ne xotjoḗ-la ínchibá-la orrè, xi xìn fahas'en-kjá-ne, xità chijé-né, jè xità xi fiko chijé cho.

² Tanga jè xi ya fahas'en-ne xotjoḗ-la ínchibá, jé-né xi paxtò, xi síkinda orrè. ³ Jè xi síkinda xotjoḗ-la ínchibá, jé kix'a-la. Jè xi paxtò, chja 'ín-la nga jngòò i'ngòò orrè, kò jñà orrè 'nchréjta-la nei-la. Ikjoàn ochrje ínchibá-la.

⁴ K'e nga jye bitjo yije ínchibá-la jñà orrè, jè paxtò fiko nga 'nchréjtaá-la nga jè nei-la. ⁵ Tanga jngòò xità xi kj'eíj, mikii kjitjingui-la nga mikii beèxkon. Tà sáá ta kongaa-la nga mikii 'nchré jta-la xità xi kj'eíj.

⁶ Jesús k'oḗá tsò kjoḗ xi mangásòn xi tsibènojmi-la. Tanga jñà xità koi mikii kjòchija-la kó tsòya-ne.

Mé xi s'ín jè paxtò xi ndaà síkinda orrè

⁷ Jesús, i'ngòò k'a kitsò-la:

—Xi ngui okixí k'oḗá xán-nò. 'An-ná xotjoḗ-la ínchibá ñanda fahas'en-ne jñà orrè. ⁸ Ngats'ii jñà xi j'i ítjòn-na, sà xità chijé-né, jñà xi fiko chijé cho. Jñà orrè mikii kii'nchréñijon-la. ⁹ 'An-ná xi xotjoḗ; jè xi it'aà ts'an kjoḗhas'en, kitjokàjiín kjo'in kjoḗ ts'e jé-la. K'oḗs'ín

ngaya-là koni s'ín orrè nga fahas'en ínchibá-là kò bitjo kò sakó-là ijñá xi kjèn.

¹⁰ Jè xítà hijé tà f'ii síchijé-né, f'ii sík'en-né, f'ii síkjesòn-ne. Tanga 'an, koií xá j'i-na nga kàtas'e-nò kjoabinachon nítà kjé-ne, nga nímé chijat'aà-nò nga ngui ndaà kàtas'e-nò. ¹¹ 'An-ná xi paxtò xi ndaà ko'ndà orrè. Jè paxtò xi ndaà ko'ndà orrè, jè xi tíjngòò ikon nga kiyátji jñà orrè. ¹² Jè xítà xi tà chí'nda tíjna nga ko'ndà orrè, k'è nga beè nga nchrobá chrañà tsején, síkítsajna jñà orrè, ikjoàn onga. Koií k'oas'ín-ne nga mítsà jè paxtò xi ko'ndà, tíkoá mítsà jè nei-là orrè. Ikjoàn matsja-là jè tsején nga tsohá'ñó jñà orrè, xkí xi ján sítsjòya jñà orrè xi i'nga. ¹³ Jè xítà xi chí'nda tíjna tà onga-né; koií k'oas'ín-ne nga nímé kindá-là. Tà jè síkindá chíj-là mítsà jñà orrè síkindá.

¹⁴ 'An-ná paxtò xi ndaà ko'ndà orrè; koni s'ín beèxkon-na Na'èn-na, tíkoá 'an bexkoan Na'èn-na, k'oagá tís'ín beèxkon-ná orrè-ná kó kjoàn, kò jñà orrè beèxkoòn-na nga ts'an. 'An tíjngòò takoàn nga kiyátjia jñà orrè-ná. ¹⁶ Tíkoá tíjín-isa-na xi k'ejí orrè, jñà xi mítsà j' títajajna ínchibá jè. Tíkoagá mochjeén-né nga kji'nchréñijon-na tíkoá síkitasòn-na. Jngòò ínchibá koma-ne kò jngòò koma paxtò xi skó'nda.

¹⁷ Koií kjoa-là nga matsjakeè-na Na'èn-na nga 'an tíjngòò takoàn nga kiyá mé-ne k'è nga koma iskan kjoagáya-na. ¹⁸ Niyá xi tíj'nde-là nga sík'en-na, 'an kjòtsja ts'an-ná nga tsja yijo-ná. Tjí'nde-ná nga tsja, tíkoá tíj'nde-ná nga kjoagáya-ná it'aà ts'e kjoabiyaà. Jè Na'èn-na k'oá tíjín kjòtixoma xi kitsjaà-ná.

¹⁹ Jñà xítà judío k'è nga kii'nchré 'én koi, ijngòò k'a kjòjòya jñà xítà. ²⁰ Kjín ma xítà xi kitsò:

—Inima cho-là neí tíjín inima-là. Xítà ská-né. ¿Mé-ne okji-ne xítà xi na'yà-là?

²¹ Jñà xítà xi i'nga kitsò:

—'Én koi mítsà ts'e xítà neí. ¿A koma-là jè xítà neí nga skix'a xkòn xítà xi mikii tsejèn-là?

Mé xi komà k'è nga jñà xítà judío kisijikeè Jesús

²² K'è nga nàchrjein chon 'nchán, ján Jerusalén tíbitjo s'eí nga íchò ijngòò nó nga kjòchikon-t'in ingo. ²³ Jesús ya tíjna ingo ítjòn nga tsóbangui nguitjoá xi 'mì Sa-lomón. ²⁴ Jñà xítà judío chinha jngòò ítjandii-là Jesús, kitsò-là:

—¿Skanda mé nàchrjein chíña-lèjen? Jngòò k'a koatín-nájen, ¿a jì-né xi Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá]?

²⁵ Jesús kiichja kitsò-là:

—Jyeé k'oá kixan-nò, tanga jñò mikii mokjeín-nò. Jñà kjoá kón xi it'aà ts'e Na'èn-na s'iaàn, jñà síkixiya ndaà kjoá xi it'aà ts'an. ²⁶ Tanga jñò, mikii mokjeín-nò, koií kjoá-là nga mítsà ndí orrè ts'an xan-nò. ²⁷ Jñà ndí orrè-ná 'nchréjtaá-ná; 'an beèxkon-ná, koá fitjinguí-ná. ²⁸ 'Aán tsja-là kjoabinachon nítà kjé-ne; mikii chiya nítà kjé-ne; tíkoá niyá xi kjoagá'an-ná. ²⁹ Jè Na'èn-na xi kisingatsja-na jñà ndí orrè, ísa tíjna ítjòn nítà yá-ne. Nijngòò xi koma-là kjoagá'an-na iya tsja Na'èn-na. ³⁰ 'An kò Na'èn-na tà jngòò ma-najen.

³¹ Jñà xítà judío tsibíxkó ndajo nga mejèn-là kòsèn-là Jesús. ³² Kiichja Jesús kitsò-là:

—'Nó kjin kjoá kón xi ndaà tíjín jye tsakoò-nò xi inchrobà-ne ít'aà ts'e Na'èn-na. ¿Jñò, ñá-láá ngatji-là kjoá koi, nga ndajo mejèn bínè-ná?

³³ Jñà xítà judío kitsò:

—Mítsà koií kjoá-là kjoá kón ndaà xi t'i'ní nga ndajo kínè-lèjen. Koií kjoá-là nga Nainá nokjoajno-là nga Nainá 'mì-là yijo-lè. Jì, tà xítà-né.

³⁴ Jesús kiichja kitsò-là:

—Jè Xojon-là Nainá xi jñò chita'yà k'oagá s'ín tíchja ñánda nga tsò Nainá: "Jñò, k'oagá kixan-nò, nainá 'mì-nò." ³⁵ Xojon-là Nainá, mì yá xi koma kochrekàngui. K'oagá s'ín tíchja nga jè Na'èn-ná, nainá kitsò-là jñà xítà xi kitjóé-là 'én-là. ³⁶ Tsà k'oas'ín k'i'mì xítà koi, ¿mé-ne bixón-nò nga Nainá chjajno-là k'è nga xan-nò: 'An-ná xi Kí'ndí-là Nainá? Nga jè Nainá kítsjaà-ná xá nga kisikasén-ná j' isò'nde. ³⁷ Kí kii mokjeín-nò ít'aà ts'an, tsà mì k'oagá s'ín tís'iaàn koni s'ín tís'ín Na'èn-na. ³⁸ Tanga tsà k'oá tíjín kjoá xi tís'iaàn nas'ín mikii mokjeín-nò ít'aà ts'an, kàtakjeín-nò ít'aà ts'e kjoá xi tís'iaàn, mé-ne nga k'oas'ín jcha-nò kò kàtakjeín-nò nga ta jngòò ma-najen Na'èn-na kò 'an.

³⁹ Jñà xítà judío mejèn-là nga kitsobà'ñó ijngòò k'a Jesús. Tanga Jesús ítjokàya tsja xítà koi, ikjoàn kii.

⁴⁰ K'è kii ijngòò k'a ján xijngoaà xajngá nandá Jordán ya ñánda kis'iin ítjòn bautizar xítà jè Juan; Jesús yaá tsibijna. ⁴¹ 'Nó kjin xítà íchò tíjngui-là Jesús. Xítà koi, kitsò:

—Juan, nímé kjoá kón ndaà kis'iin. Tanga ngats'ii 'én xi kitsò jè Juan ít'aà ts'e xítà jè, ngui kjoá kixí-né.

⁴² Ya i'nde jè, 'ñó kjin xítà kòkjeín-là ít'aà ts'e Jesús.

Kó kitsò Jesús k'è nga kii'nchré nga k'en Lázaro

11 Tíjna xk'én jngòò xítà xi 'mì Lázaro xi ya i'nde-là Betania, ya naxandá ts'e María kò ndichja xi 'mì Marta. ² (Jè María xi ndichja ma Lázaro, jè-né xi kisikaajno xkii jne ndsoqo Jesús. Ikjoàn kò tsja skò kisixijno-ne ndsoqo.) ³ Jñà íchjín ndichja Lázaro, kisikasén-là xá Jesús, kitsò-là:

—Na'èn, jè amigo-lè xi ndaà matsjachi kijna xk'én-né.

⁴ K'è nga kii'nchré Jesús, kitsò:

—Ch'in jè, mikii kiyá-ne; k'oagá s'ín kochjeén nga jcha-là kjoajeya-là Nainá, mé-ne jè Kí'ndí-là tíkoá jeya kijnane.

⁵ Jesús 'ñó matsjakeè Marta kò ndichja kò Lázaro xi 'ndse ma. ⁶ K'è nga kii'nchré nga kijna xk'én Lázaro, ngui jò nàchrjein tsibijna Jesús, ya i'nde ñánda tíjna.

⁷ Xi jye komà, ikjoàn kitsò-là xítà xi kota'yàt'aà-là:

—Íjngòò k'a tíkjaán ján nangui Judea.

⁸ Jñà xítà xi kota'yàt'aà-là Jesús kitsò:

—Maestro, kj'eè tsà kjin nàchrjein tíjín-là k'è nga jñà xítà judío mejèn-là tsibínè-lè ndajo nga sík'en-lè. ¿A tíyaá mejèn k'oín ijngòò k'a ngá-ne?

⁹ Kiichja Jesús kitsò-là:

—Nga jngòò nàchrjein, ¿a mítsà tejó hora tíjín-là? Jè xi nàchrjein tsóba mikii satíngui nga jè ní'ín xi tíjín isò'nde

sihiseèn-là. ¹⁰ Tanga jè xi tsóba nga nitjen, satíngui-né nga tsjin-là ni'in xi sihiseèn-là.

¹¹ Ikjoàn kitsò-là xita-là:

—Jè amigo-ná Lázaro kjinafé-né, tanga 'an koií xá fi-na nga 'an sikjaá-là.

¹² Xita xi kota'yàt'aà-là Jesús kitsò:

—Na'èn, tsà kjinafé-né, kondaá-ne.

¹³ Jesús k'e nga okitsò, jè tichja it'aà ts'e kjoabiyaà-là Lázaro. Tanga j'ña xita xi kota'yàt'aà-là k'oaá s'in kisikitsjeèn tsà tà tísikjáya-ne Lázaro nga kjinafè. ¹⁴ K'eé jngòò k'a tsibéngjímí kixi-là kitsò-là:

—Lázaro jyeé k'en. ¹⁵ Matsja-na xi it'aà tsajòn nga jè nàchrjein nga mì yà titsajnaà, mé-ne j'ndò kokjeiin-nò. Nchrobá, tákjaán chítsejèn-là.

¹⁶ K'eé kiichja Tomás xi tikoá Dídimò tsò-là [én xi tsòya-ne Ti'ño]; kitsò-là xíkjin:

—J'ña tikoá tákjaán, mé-ne yà kiyákoáá Jesús.

Jesús, jè xi síkjaáya-là xita tikoá tsjá-là kjoabinachon

¹⁷ K'e nga ijchò Jesús, ki'nhché nga jyeé tjin-là ñijòn nàchrjein nga kishijiin Lázaro. ¹⁸ Naxandá Betania chrañàt'aà kijna-là naxandá Jerusalén, tjin-là tsà jàn kilómetro. ¹⁹ Kjin xita judío ijchòkon jè Marta ko María nga ijchò síjehikon nga 'ndse k'en. ²⁰ Jè Marta, k'e nga ki'nhché nga Jesús tinchrobá chraña, kiikjaá indiaà. Jè María yaá tsibijnaya ni'ya. ²¹ Jè Marta kitsò-là Jesús:

—Na'èn, tsà ì-là tijni, jè 'ndsè mì-la kii k'en. ²² Tanga i'nde be-ná nitá mé xi sijé-la Nainá, tsjá-lè.

²³ Jesús, kitsò-là:

—Jè 'ndsì kjoááya-là.

²⁴ Marta kitsò:

—Be-ná k'e nga kjoehet'aà nàchrjein kijnakon ijngòò k'a-ne, k'e nga kjoááya-là ngats'iì xita xi jye k'en.

²⁵ Jesús, k'eé kitsò-là:

—An-ná xi sikjaáya-là xita ko tsjaà-là kjoabinachon. Jè xi mokjeiin-là it'aà ts'an nas'in kiyá, kijnakon ijngòò k'a-ne. ²⁶ Ngats'iì xita xi títajnakon, j'ña xi mokjeiin-là it'aà ts'an, mìtsà jngòò k'a kiyá. Ngaji, z'kò sí?, za mokjeiin-lè?

²⁷ Marta kiichja kitsò:

—Jon Na'èn, 'an, mokjeiin-na nga jì-né xi Cristo; jì-né xi Ki'ndí-là Nainá, jè xi k'oas'in tjinè-là nga kjoí ì isò'nde.

Jesús, mé-ne kiskindàyakeè-ne Lázaro

²⁸ Marta, k'e nga jye okitsò, kiichja'ma-là María xi ndichja ma, kitsò-là:

—Íí tjna Maestro, chja xó-lè.

²⁹ Jè María k'e nga ki'nhché, nitóon tsasítjen, kiikon Jesús. ³⁰ Jesús, k'eé ki' fahas'en-jiin naxandá, tákó yaá síjna ñánda ijchòkjaá indiaà Marta. ³¹ J'ña xita judío xi títajnakò ni'ya-là María nga nchisíjehikon, k'e nga kijtseè nga tà niton itjo ni'ya María, kiitjngui-là. K'oaá s'in kisikitsjeèn tsà yà tífi kjindáya ñánda kishijiin Lázaro.

³² María k'e nga ijchò ñánda síjna Jesús, k'e nga kijtseè, tsasijna xkó'nchit'aà-là, kitsò-là:

—Na'èn tsà jí-la tijni, jè 'ndsè mì-la kii k'en.

³³ Jesús k'e nga kijtseè nga tákjindáya María tikoá nchikjindáya xita judío xi tjkò, 'oón komà-là inima-là Jesús, 'ño k'jòba-là. ³⁴ Jesús kiskònangui, kitsò:

—¿Nánda kishijiin?

Kitsò j'ña xita:

—Na'èn nchroboí, chítsejèn-là.

³⁵ Jesús kiskindáya-né. ³⁶ J'ña xita judío kitsò-là xíkjin: —Chítsejèn-là, 'ño matsjakeè Lázaro.

³⁷ Tjin i'nga xita xi kitsò:

—Xita jè komà-là kiskix'a xkon xita xi mikii tsejèn-là, za mìtsà komà-là tsà mikii k'en Lázaro?

Kós'in ma jaáya-là Lázaro

³⁸ Jesús ijngòò k'a 'ño 'on komà-là inima-là. Kii kasit'aà chrañà-là jè itsjó-là mik'en. Jngòò nguijo ñánda jngòò ndajo teè tichjoàjto-là. ³⁹ Jesús kitsò:

—Chjaàxion jè ndajo.

Jè Marta, ndichja mik'en, kitsò-là Jesús:

—Na'èn, jyeé-la ch'o jne nga jyeé tjin-là ñijòn nàchrjein nga kishijiin.

⁴⁰ Kiichja Jesús kitsò-là:

—¿A mì jyeé k'oa kixan-lè, tsà mokjeiin-lè jcha-ne kjoajeya-là Nainá?

⁴¹ K'eé jaàxìn ndajo xi tichjoàjto-là itsjó-là mik'en, Jesús kiskoòtsejèn ngajmii, kitsò:

—Na'èn, tsjaà-lè kjondaà, ndaaha chjí-lè nga na'ya-ná. ⁴² An be-ná nga kjit'aá nàchrjein na'ya-ná, tanga koií k'oa kàxan-lè nga kjin ma xita xi títajna mé-ne nga kokjeiin-là nga jì kinikasén-ná.

⁴³ K'e nga jye okitsò, 'ño kiichja, kitsò:

—Lázaro, nchroboí, títjoji ngajo.

⁴⁴ Jè xi kijna k'en, itjo-ne ngajo. J'ña ndsoko ko tsja, nikje na'ño tji'ño-ne. Jè isén-là, jngòò nikje chroba títjéjiin. Jesús k'eé kitsò-là j'ña xita:

—Chjindá'ño-nò, kàtji-ne.

K'e nga j'ña xita judío tsajoóya-ne nga siik'en Jesús

(Mateo 26:1-5; Marcos 14:1-2; Lucas 22:1-2)

⁴⁵ J'ña xita judío xi j'ii nga tsobáhijtako María, k'e nga kijtseè koni s'in kis'iin Jesús, kjin ma xi kòkjeiin-là it'aà ts'e. ⁴⁶ Tanga tjin i'nga xita judío xi kiikon j'ña xita fariseo, tsibéngjímí-là koni s'in tjin kjoá xi kis'iin Jesús. ⁴⁷ J'ña xita skò-là nò'mii ko xita fariseo tsibíxkóya xíkjin, tsibijna jngòò junta ts'e xita ítjòn-là xita judío, kitsò-là xíkjin:

—¿Mé xi s'eén? Xita jè ndaà jchán tís'in kjoxkón xi ndaà tjin. ⁴⁸ Tsà ta ki'nde-lá, ngats'iì xita kokjeiin-là it'aà ts'e. Ikjoàn kjoíj xita Roma, siikits'ón-ya i'nde tsjeé-ná ko naxandá-ná.

⁴⁹ Xi tijnà-ne xita koi, jngòò xi 'mì Caifás xi nò'mii ítjòn tjna jè nó jè, kiichja kitsò:

—J'ndò, nime kjoá xi tjiin-nò, ⁵⁰ ko mikii níktsjeèn nga mochjeén-né nga tà jngòò xita kàtiyaàtji-là naxandá-ná mì k'oaá-ne tsà kiyá yije xita naxandá-ná.

⁵¹ Caifás k'e nga k'oas'in kiichja mìtsà tà kjohitsjeèn ts'e. Tanga koi-né nga nò'mii ítjòn tjna nó jè, Nainá kisikichiya-là nga Jesús, k'oaá s'in tjinè-là nga jè naxandá kiyátji ngajo-là. ⁵² Mìtsà ta jè naxandá kiyátji nga-

jo-la; tikoáá koijikkóya-né ngats'iì ixti-la Nainá xi xkì xi ján naxandá nchisijchá yijo-la, kóhokji nga tíjtsa isò'nde. ⁵³ Tijè-ne nàchrjein jè tsajoóya-ne nga sjiik'en Jesús.

⁵⁴ Koií kjoa-la Jesús mì tì kii táxki tsajmeèjiin osen-la xitá judío. Yáá kii kíjna i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn ya chrañat'aà-la jngoò naxandá xi 'mì Efraín; yáá tsibijna ko xitá xi kota'yat'aà-la.

⁵⁵ Jyeé nchrobá machraña s'eí Paxko ts'e xitá judío. K'e nga tikj'eè mats'ia s'eí, kjin xitá kii ján Jerusalén nga kii sítsjeeya yijo-la koni s'in tjin kjotíxoma-la xi xkón tjin. ⁵⁶ Xkì xi ján tsohótsji Jesús. K'e nga títsajna ya nditsin jngo, kitsò-la xikjín:

—¿Kó bixón? ¿A kjoíí s'eí Paxko, o xi majin-né?

⁵⁷ Jñá xitá sko-la nómii ko xitá fariseo, k'oáá s'in kits-jaá okixí tsá yá xi skoexkon ñánda tijná Jesús, kàtènojmi mé-ne nga tsoba'ñó-ne.

Mé xi kis'iin Maríá it'aà ts'e Jesús

(Mateo 26:6-13; Marcos 14:3-9)

12 Nguì joòn nàchrjein chija isa-la nga kitjo s'eí Paxko. Jesús kii ján naxandá Betania ñánda tijná Lázaro xi jè Jesús kisikjaáya-la k'e nga k'en. ² Yáá kisin-daà-la tsojmi Jesús xi tsakjèn nga kóñò. Jè Marta tsibíya tsojmi xi kiskine. Ngats'iì xitá xi ya títsajnat'aà ímixa, tikoá yá tijná Lázaro ko Jesús. ³ Maríá j'iiiko osen litro xkii jne xi 'ñó chíj xi ngui ts'e nardo. Kisikaajno nd-sokó Jesús, ikjoàn kisixijno-ne tsajsko. Kóhokji i'nga ni'ya, ndaà jchán kiinjé. ⁴ Jngoò xitá xi kota'yat'aà-la Jesús, jè ti-la Simón xi 'mì Judas Iscariote, jè xi sijngats-ja Jesús jñá xitá kondra-la, kitsò:

⁵ —¿Mé-ne mitsá kàsatiña-ne xkii jne jè? Tsá kàsatiña-ne koni tjin síkijne chíj-la jngoò xitá xi ján sìndò nàchrjein síxá, mé-ne jè ton-la ko'bi-la jñá xitá ima.

⁶ Judas mitsá koi kjoa-la okitsò-ne nga makájno-la xitá ima, koií-né nga xitá chíjé-né. Jè ngatsja chíjtsa xi sinchá ton; ma síchijé ton xi sinchá chíjtsa. ⁷ Jesús kitsò-la:

—Kì k'oa 'mì-la jè chjoón. Xkii jne jè tijnatjò-la k'e nga 'an xi sijjñáa. ⁸ Jñó, kjit'aà nàchrjein kitsajnakò-nò jñá xitá ima, tanga 'an mitsá tà kjit'aà nàchrjein i kóti-jnakò-nò.

K'e nga jñá xitá judío tsajoóya-ne nga tikoá sjiik'en jè Lázaro

⁹ Ñó kjin xitá judío kisijiin-la nga ya tijná Jesús ya naxandá Betania; k'eé kiitjingui-la. Tanga mitsá tà koií kjoa-la Jesús kii-ne; jè kii katsejèn-la Lázaro xi jè Jesús kisikjaáya-la k'e nga k'en. ¹⁰ Jñá xitá sko-la nómii tsajoóya-ne nga tikoá mejèn-la sjiik'en jè Lázaro, ¹¹ koií kjoa-la nga jè ngatj-la Lázaro, kjin jchán xitá judío chinchat'aàxin nga jye mokjeiin-la it'aà ts'e Jesús.

Kós'in komà k'e nga jè Jesús jahas'en-jiin naxandá Jerusalén

(Mateo 21:1-11; Marcos 11:1-11; Lucas 19:28-40)

¹² Nga komà nchijòn, kjin jchán xitá ijchò s'eí Paxko ján Jerusalén; kisijiin-la nga tikoá ya kijchò Jesús; ¹³ tsate xkajén, itjo kiskoòñà-la iya ndiyá; 'ñó kiichja, kitsò:

—jJeya kàtijná Nainá! jMé tà ndaà-la jè xitá xi nchrobá ngajo-la Nainá, xi xitaxá ítjòn-la xitá naxandá Israel!

¹⁴ Jesús kisakò jngoò-la ndí búrró ki'ndí xi tsibij-nasòn-la koni s'in tíchja Xojon-la Nainá, nga tsò:

¹⁵ Kì tsakjoòn-jèn, ji naxandá Sión, chitsejèn-la xitaxá ítjòn-lè xi nchrobá, tijnasòn jngoò-la ndí búrró ki'ndí.

¹⁶ K'e nga sa ítjòn, jñá xitá xi kota'yat'aà-la Jesús mikii kjòchiya-la kó tsòya-ne 'én koi. Tanga k'e nga k'en Jesús, ikjoàn jaáya-la nga kiimijin ján ngajmii, skanda k'eé kjòchiya-la nga k'oáá s'in komat'in koni s'in tíchja xojon xi it'aà ts'e.

¹⁷ Jñá xitá xi kijtseè k'e nga jè Jesús kisikjaáya-la jè Lázaro nga jye kijnak'en, isaá ndaà kisika'bísòn 'én, tsi-bénajmi yije-la xitá xi k'jeíí. ¹⁸ Koií kjoa-la 'ñó kjin xitá kiikjaá indiaà Jesús nga jye kii'nchré jñá kjoáxon xi kis'iin. ¹⁹ Jñá xitá fariseo kitsò-la xikjín:

—Chitsején-là; jñá, nímé xi s'eén nga ngats'iì xitá isò'nde sa jè fitjingui-la.

Kó kitsò Jesús k'e nga jñá xitá griego mejèn-la skoexkon

²⁰ Jñá xitá xi ijchò s'eí ján Jerusalén nga ya beèxkón Nainá, yáá títsajnajin i'nga xitá griego. ²¹ Xitá koi ijchòkon Felipe xi Betsaida i'nde-la, nangui xi chja-ne Galilea; tsibitsi'ba-la kitsò-la:

—Na'èn, mejèn-najen jchaxkon-jen Jesús.

²² Felipe kii kènojmi-la Andrés; k'eé kii Andrés ko Felipe tsibènojmi-la Jesús. ²³ Jesús kiichja kitsò-la:

—Jyeé ijchò nàchrjein-la nga jè Kì'ndí-la Xitá kjimijin ijngoò k'a-ne ngajmii mé-ne nga jeya kíjna-ne. ²⁴ Nguì okixíí xi xan-nò, jè nojmé tsá mikii tjókiyá k'e nga sitje, tà jngoò kjit'aá koma. Tanga tsá tjókiyá k'e nga sijnijin, kokjin-ya-né. ²⁵ Jè xitá xi tjòkeè yijo-la nga mì mé kjo'in sakò-la, tà saá sijchija-né ko kjo'in kíjnajiin; tanga jè xitá xi mikii tjòkeè yijo-la i isò'nde, ndaà tijnatjò-la kjoabinachon-la skanda ta mé nàchrjein-ne. ²⁶ Tsá yá xi mejèn-la nga 'an sijxáko-na kàtjanchrobá tjingui-na; ya ñánda nga 'an kótiña, tikoá jè, yáá kíjnat'aà-na. Tsá yá xi 'an sijxáko-na jè Na'èn-na ndaà skoexkón.

K'oáá s'in tsibènojmi Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà-la

²⁷ T'ndeí 'ñó jchán ba ma-la inima-na. ¿Mé 'én xi kichjá? ¿A k'oáá xan-lè: "Na'èn, tjnàchrjekajjin-ná kjo'in xi komat'ian jè hora jè"? Majin, nga koií xá j'i-na nga kitasòn. ²⁸ Na'èn, jeya tijni.

Tik'e-ne kina'yá jngoò-la 'én xi ngajmii nchrobá-ne, kitsò:

—Jyeé kòkjìn k'a jeya síkijna yijo-na kò ijngoò k'a jeya síkijna yijo-na.

²⁹Jñà xitá xi yá títasajna, k'e nga kii'nchré, tjin xi kitsò: ch'oón xi jane. Jñà xitá xi i'nga, kitsò:

—Àkjale-là Nainá xi kiichja-là.

³⁰Kiichja Jesús kitsò:

—'En xi kàna'yà-là mìtsà kjonndà ts'an, kjonndà tsajòn-nò. ³¹Jè hora jè, nga sindaàjiin-là isò'nde; i'nde, jyeé ijchò hora nga jè xitá neij xi tíhotixoma-là isò'nde, jyeé kitjojiin. ³²K'e nga 'an, tjàmiitjen it'aà nangui, ngats'ii xitá, 'aán kichjà-là nga kjinchrobàt'aà-nà.

³³Koii okitsò-ne, jè tsibénobjiíya kós'in komat'in k'e nga kijá. ³⁴Jñà xitá kiichja kitsò-là:

—'Ya-nájen nga jè kjtíxoma-là Nainá xi kiskii Moisés, k'oagá s'in tíchja, tsò-né: Jè Cristo, kijnakon-ne nita kjé-ne. Ngaji, ¿mé-ne kosi-ne nga mochjeén-né nga jè Ki'ndí-là Xitá tjàmiitjen-t'aà nangui? ¿Yá-ne xi Ki'ndí-là Xitá 'mì-là?

³⁵Jesús kitsò-là:

—Tákó kijnajiin chiba nachrjein-nò ni'in xi síhiseèn-nò. Títajmeè nga tijnajiin-nò xi síhiseèn-nò, mé-ne nga mi kojñò-nò. Jè xi ijiin jñò tsó'ba mikii beè kós'in fi. ³⁶Kàtakjeiin-nò it'aà ts'e ni'in xi síhiseèn k'e nga tákó tijnajiin-nò, mé-ne nga yá kitjá ñanda iseèn choòn.

K'e nga jye okitsò Jesús, kii tsibijna'ma-là jñà xitá.

Mé-ne jñà xitá judío mikii kòkjeiin-là it'aà ts'e Jesús

³⁷Jesús, nas'in tákó 'ñó kjin kjojkón ndaà kis'iin nga nguixkòn xitá, jñà xitá mikii kòkjeiin-là. ³⁸Koii tsitasòn 'én xi kiskii Isaiás, xitá xi kiichjaya ngajo-là Nainá, nga kitsò:

Nà'èñ, ¿yá-né xi tímokjeiin-là 'én-ná xi kinokjoàyaá? ¿Yá xi tíhokò-là nga'ño xi tjin-lè?

³⁹Koii kjoa-là nga mikii kòkjeiin-là, nga k'oagá s'in tíchja ijngoò k'a xojon-là Isaiás ñanda tsò:

⁴⁰Nainá tsibíchjoà xkòn, kisitájaajiin inima-là, mé-ne nga mikii kotsejen-là, mikii kochiya-là ijiin inima-là nga tikoagá m' an kjinchrobàt'aà-nà nga 'an sindaà-nà.

⁴¹Isaiás, koii k'oas'in kiichja-ne nga jyeé kijtsee jè kjoa jeya-là Jesús nga it'aà ts'eé kiichja.

⁴²Nas'in koatsò 'én koi, kjin xitá judío kòkjeiin-là it'aà ts'e Jesús, skanda kòkjeiin i'nga-là xi xitá sko-là. Tanga mìtsà jngoò k'a tsakó yijo-là nga jye kòkjeiin-là it'aà ts'e Cristo; nga jñà tsakjón-là jñà xitá fariseo, tsà yá kochrjekàjiin ni'ya ingo sinagoga. ⁴³Jè xi mejèn-là nga isa ndaà kítasajna nga nguixkòn xitá m' k'oag-ne koni nga nguixkòn Nainá.

'En xi kiichja Jesús, nga jè koijindaajiin-là xitá

⁴⁴Jesús 'ñó kiichja kitsò:

—Jè xi mokjeiin-là it'aà ts'an, mìtsà tà it'aà ts'an mokjeiin-là, tikoagá mokjeiin-là it'aà ts'e Nà'èñ-nà xi jè kisikaseñ-nà. ⁴⁵Jè xi beèkxon-na, tikoagá beèkxon-né jè xi kisikaseñ-na. ⁴⁶'An xi síhiseèn-là xitá, koii xá j'i-na i

isò'nde, nga ngats'ii xitá xi kòkjeiin-là it'aà ts'an, m' yá kítasajnaajiin ijiin jñò. ⁴⁷Jè xi 'nchré 'én-nà kò mikii síkitasòn, mìtsà 'an tsjaà-là kjo'in nga mìtsà koi xá j'i-na nga kjo'in tsjaà-là xitá isò'nde, koii xá j'i-na nga kochrjekàjñà kjo'in xitá isò'nde. ⁴⁸Jè xi ochrjekàngui-nà nga mikii kjoétdò 'én-nà, tjin xi tsjá-là kjo'in. Jè 'én xi jye 'an kichjà, jè tsjá-là kjo'in k'e nga kjoehet'aà nachrjein. ⁴⁹K'e nga chjà, mìtsà tà kjohítsjeèn ts'an sikjeén, jè Nà'èñ-nà xi kisikasén-na kitsjaà-na okixi kós'in chjà koa mé 'én xi kokoöya. ⁵⁰Be-ná jè kjtíxoma-là Nà'èñ-nà, jè xi tjin-là kjoabinachon nita kjé-ne. Jñà 'én xi 'an chjà, k'oagá s'in chjà koni s'in tsatixoma-na Nà'èñ-nà.

K'e nga jè Jesús tsanjino ndsoke xitá xi kota'yat'aà-là

13 Chibaá nachrjein chija-isa nga kitjo s'eí Paxko ts'e xitá judío. Jesús jyeé tíjiin-là nga jye ijchò nachrjein nga síkijna isò'nde nga jye tífiko-ne Nà'èñ-là. Tanga Jesús tjòkeè kijtsee yije xitá-là i isò'nde kóni skanda jyehet'aà nachrjein-là.

²K'e nga jye kòjñò, Jesús tíkjèn-kò xitá-là, kò jè xitá neij jyeé k'oas'in tsibíjiin inima-là jè Judas Iscariote, ti-là Simón, nga jè síngatsja Jesús it'aà ts'e xitá kondra-là. ³Jesús jyeé tíjiin-là nga jè Nà'èñ-là kisingatsja yi-je kjoa nga jè kotixoma-là nga it'aà ts'e Nainá inchrobà-ne kò tije tífiko ijngoò k'a-ne. ⁴Jesús tsasítjen-t'aà ímixa, jaàxìn nachro xi kison-'nga-là, kiskoé jngoò nikje toalla, tsibíkjá ndáyá-là. ⁵Íkjoàn kiskoé jngoò tina, tsibíya nandá, tsibíts'ia nga tsanjino ndsoke xitá xi kota'yat'aà-là, íkjoàn kisixijno-ne jè nikje toalla xi tíkjá ndáyá-là.

⁶K'e nga ijchò kasit'aà-là Simón Pedro nga mejèn-là konijno ndsoke, Simón kitsò:

—Nà'èñ, ¿a ok'in-na nga ji konijnnoi ndsokoaà?

⁷Kiichja Jesús, kitsò:

—I'nde, mikii machiya-lè mé kjoa xi tis'iaàn, tanga koma iskan, k'eé kochiya-lè.

⁸Jè Pedro kitsò:

—Mikii tsjaà'nde nga ndsokoaà konijnnoi.

Jesús kitsò-là:

—Tsà mikii kónijnoa ndsokoiì mìtsà xitá ts'an xán-lè.

⁹K'eé kitsò Simón Pedro:

—Nà'èñ, mìtsà tà ndsokoaà tanijnnoi, tikoagá tanijnnoi ndsa kò skoaà.

¹⁰Kiichja Jesús kitsò-là:

—Jè xi jye tsangàya, tà jè ndsoke mochjeén nga sanijno, nga jyeé tsjeè yije yijo-là. Jñò, tsjeè kjoàn nas'in mìtsà kóhotjion.

¹¹Jesús koii k'oas'in kitsò-là: "Mìtsà tà ngats'ioò nga tsjeè kjoàn", nga jyeé tíjiin-là yá-né xi síngatsja it'aà ts'e xitá kondra-là.

¹²K'e nga jye tsanjino ndsoke jñà xitá-là, tsohòkjá-ne nachrokisòn-'nga-là. Tsibijnat'aà-ne ímixa, kitsò-là:

—¿A machiyaá-nò kjoa xi kásiiko-nò? ¹³Jñò, k'oagá bixón nga Maestro kò Nà'èñ 'mì-ná. Ndaà bixón, kixí kjoa xi 'mì-ná. ¹⁴'An, xi Maestro kò Nà'èñ 'mì-na, kónijnoa ndsokoò, jñò tikoagá mochjeén-né nga k'oagá tís'in tanijnnoò ndsoke xinguiqo. ¹⁵'An, k'oagá s'in kijnna

jngoò-nò xkòsòn mé-ne jñò k'oà tìs'ín tìkoo xinguioo koni s'ín kàsiiko-nò. ¹⁶ Nguì kjoa kixìí xi xan-nò, jè xi ch'í'nda tíjna, mìtsà jè tíjna ítjòn-la nei-la. Tìkoo jè xi satíxá-la mìtsà jè tíjna ítjòn-la jè xi otíxá-la. ¹⁷ I'ndei nga jye machiya-nò kjoa koi, mé ta ndaà-nò tsà k'oas'ín sìk-itason nga kos'ín s'een.

¹⁸ Mitsà ngats'iodò k'oatixan-nò; bexkon-ná jñà xità xi 'an jaàñaà. Mochjeén-né nga kàtitanon koni s'ín tìchja Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè xi kjèn-kò-na, tìjè-ne xi kon-dra kiltjinguina." ¹⁹ Tibenojmí-nò kjoa koi k'e nga tìkj'eè k'oà ma, mé-ne k'e nga jye k'oas'ín koma, kòk-jeiin-nò nga 'an-ná [xi Nainá]. ²⁰ Nguì kjoa kixìí xi xan-nò, jè xi skoétjò xità xi 'an siikasén, 'aán skoétjò-na; kò jè xi skoétjò-na, jè skoétjò jè xi kisikasén-na.

Kó kitsò Jesús k'e nga tsibénojmí nga jè Judas sìngats-ja xità kondra-la

(Mateo 26:20-25; Marcos 14:17-21; Lucas 22:21-23)

²¹ Jesús k'e nga jye okitsò, 'ñó jchán kokájno-la; ijn-goò k'a kiichja, kitsò:

—Nguì okixìí xi xan-nò, i tíjnajìin jngoò-nò xi sìngats-ja-na ít'aà ts'e xità kondra-na.

²² Jñà xità xi kota'yàt'aà-la, xkì xi ján kiskoò'an xíkín nga mikii tíjiin-la yá-ne xi otítsò-la Jesús. ²³ Jngoò xità xi kota'yàt'aà-la Jesús ya tíjnakjoòkò k'e nga nchikjèn, jè xità-la xi jè Jesús 'ñó matsjakeè. ²⁴ Jè Simón Pedro, kits-jaà-la seña jè xità xíkín xi ya tíjnakjoòkò Jesús nga skonangui-la yá-né xi otítsò-la. ²⁵ Jè xità jè, isa 'ñó tsibij-nat'aà chraña-la; kiskònangui-la, kitsò-la:

—Na'èn, z'ya-né xi otì'mì-la?

²⁶ Kiichja Jesús kitsò:

—Jè xi tsjaà jngoò-la inchrájin 'nchi, jè-né xi otixan-la. K'eé kitsjaà-la jè Judas Iscariote, ti-la Simón. ²⁷ Jè xità nejí nitoón jahas'en-jiin inima-la Judas k'e nga kiskoé inchrájin. Jesús kitsò-la:

—Jè kjoa xi s'iin xátiya kot'iin.

²⁸ Jñà xità xi tìtsajnat'aà ímixà xi nchikjèn, nijngoò xi kjòchiya-la mé-ne kos'ín kitsò-ne Jesús. ²⁹ Tjín i'nga xità xi k'oas'ín kisikitsjeèn; maà-la tsà títsò-la Jesús: "Tsojmi tìndí xi ts'e se'í." O tsà títsò-la: "Tòn tjii chiba-la xità i-ma." Nga jè Judas ngatsja chijtsa tòn. ³⁰ Judas, k'e nga jye tsakjèn inchrájin, nitoón itjo ni'ya; kii; nga jye jñò choòn.

Kjotíxoma xitse xi kitsjaà Jesús

³¹ K'e nga jye itjo ni'ya Judas nga kii, Jesús kitsò:

—I'ndei, jè Ki'ndí-la Xità, jyeé jeya tíjna. Tìkoo Nainá jyeé jeya tíjna ít'aà ts'e Ki'ndí-la. ³² Nainá tsà jeya tíjna ít'aà ts'e Ki'ndí-la, tìjè-ne Nainá jeya sìkíjna Ki'ndí-la. Nì-tjoón jcha-la kjoa jeya-la. ³³ Jñò, xi ndí ixti-na xan-nò, mìtsà tì tse kótijnakò isa-nò. Jñò, kìnychátsji-ná tanga k'oáá xan-nò koni kixan-la jñà xità judío: Ya ñánda tífia, jñò, mikii koma konguió. ³⁴ Jngoò kjotíxoma xitse ts-jaà-nò: Tìtsjacha xinguioo nga jngoò ijngoò. K'oas'ín tìtsjacha xinguioo koni s'ín 'an kisitsjakeè-nò. ³⁵ Tsà k'oas'ín sìtsjacha xinguioo nga jngoò ijngoò, k'oáá s'ín

skoè-ne ngats'iì xità nga kixi kjoa nga ya chì-ta'yàt'aà-ná.

'Én xi kiichja Jesús nga jè Pedro kjó'mat'in
(Mateo 26:31-35; Marcos 14:27-31; Lucas 22:31-34)

³⁶ Simón Pedro kiskònangui-la Jesús, kitsò-la:

—Na'èn, z'ñánda tì'mì?

Jesús, kitsò-la:

—Ya ñánda tífia, mikii koma kítjinguina xi kjoa nì-ton, tanga k'e nga koma iskan, komaá kítjinguina-ná.

³⁷ Simón Pedro kitsò-la:

—Na'èn, i'ndei, z'mé-ne mikii koma kítjinguinè? Tíjn-goò takoàn nga 'an kiyá ngajo-lè.

³⁸ Jesús kiichja, kitsò-la:

—z'A kixìí kjoa nga tíngoò takoin nga jì kiyá ngajo-ná? Nguì okixìí xi xan-lè, k'e nga tìkj'eè kjindáya kóxtí, jàn k'a tsjá'mat'in-ná nga mikii yaxkon-ná.

Kó s'ín koma nga ma kijchoaá ya ñánda tíjna Na'èn-ná

14 'Ki makájno-nò. Kàtakjeiin-nò ít'aà ts'e Nainá, tìkoo kàtakjeiin-nò ít'aà ts'an. ² Ján ni'ya-la Na'èn-na tjín jchán i'nde ñánda ma nikjáya. Tsà mì kixi kjoa nga k'oas'ín tjín, mì-la tsà tà chjà k'oà xán-nò nga tífikindaà-nò jngoò i'nde xi tsajòn. ³ Koni s'ín kjián nga kindaa-nò i'nde, k'oáá tìs'ín kjoiaa ijngoò k'a nga k'íko-nò, mé-ne ya ñánda kótijna, tìkoo ya kitsaj-nakò-ná. ⁴ Jñò jyeé 'yaà kós'ín fi ndiyá ñánda tífia.

⁵ Tomás kitsò:

—Na'èn mikii 'ya-jen ñánda tì'mì. z'Kós'ín jcha-najen ndiyá?

⁶ Jesús kitsò-la:

—'An-ná xi ndiyá, 'an-ná xi kjoakixi, 'an-ná xi kjoabinachon. Tajngoò ít'aà ts'an koma kijchò jñò ñánda tíjna Na'èn-ná. ⁷ Jñò, tsà yaxkon-ná, tìkoo jchaxkon-nò Na'èn-na. Tanga i'ndei, jyeé yaxkon kò tìtsachitsetjèn-la.

⁸ Felipe kitsò:

—Takó-nájen yá-ne xi Na'èn 'mì. Tà k'oáá tjín xi kojngoò-ne takòn-jen.

⁹ Jesús kiichja kitsò-la:

—Jì Felipe, kjòtseeé tijnakò-nò, z'a tà kj'eè yaxkon-ná? Jè xi jye kijtseèxkon-na, jyeé kijtseèxkon Na'èn-na.

z'Mé-ne kosi-ne: "Takó-nájen xi Na'èn 'mì'?" ¹⁰ z'A mì mokjeiin-lè nga 'an, yaá tijnakoaa Na'èn-na, koa jè Na'èn-na ya tijnakò-na? Jñà 'én xi 'an chjàkò-nò, mìtsà kjòhítsjeèn ts'an; jè Na'èn-na xi tijnakò-na, jè-né xi tísíxá ít'aà ts'an. ¹¹ Kàtakjeiin-nò nga 'an ya tijnakoaa Na'èn-na, kò jè Na'èn-na ya tijnakò-na. Tsà mikii mokjeiin-nò ít'aà ts'an, nas'ín tà jè kàtakjeiin-nò ít'aà ts'e xá-na xi 'an tìs'iaàn. ¹² Nguì okixìí xi xan-nò, jè xi mokjeiin-la ít'aà ts'an, tìkooá komaá-la s'iin xá xi 'an s'iaàn; skanda isaá tsato s'iin, nga 'an, ján tífia ñánda tíjna Na'èn-na. ¹³ Nità mé xi sijé-la Na'èn-na xi ít'aà ts'an, 'an sikitasoàn, mé-ne jè Na'èn-na jeya kíjna-ne ít'aà ts'e Ki'ndí-la. ¹⁴ Tsà mé xi sijé ít'aà ts'an, 'an, sikitason-ná.

K'e nga jè Jesús kitsjaà 'én-là nga sɿ̀kasén jè Inimà Tsjeè-là Nainá

¹⁵ J'ño, tsà matsjacha-ná tɿ̀kítasòn kjotíxoma-nà.
¹⁶ An, kitsi' bà-là Nà'è-nà nga kàtasikasén jngòò-nò jè xi kosɿ̀kò-nò, mé-ne kjit'aà nachrjein kijnakò-nò. ¹⁷ Jè xi sɿ̀kasén-nò Nà'è-nà, jè Inimà Tsjeè-là xi ngui kjoa kixi. J'ña xitá isò'nde, mikii koma skoétjò nga mikii beèxkon, tanga j'ño yaxkon-nò nga yà tɿ̀jnakò-nò, kò yaá kijnajiin inimà-nò. ¹⁸ Mikii siikitsajna jchàn-nò, kjoikòn ijngoò k'a-nò nga kótijnakò-nò. ¹⁹ Tà chibaá nachrjein chija-là nga j'ña xitá isò'nde mì tɿ̀ kii skoexkon-na; tanga j'ño jchaxkon-ná; tikoáá kitsajnakon-nò nga 'an tijnakon-ná. ²⁰ K'e nga kijchò nachrjein jè, jcha-nò nga yaá tijnakoáa Nà'è-nà, koá j'ño yaá titsajnakò-ná, kò 'an yaá tijnakò-nò. ²¹ Jè xi tɿ̀jiin-là kjotíxoma-nà tikoáá sɿ̀kítasòn-né, jè-né xi matsjakeè-na. Kò jè xi matsjakeè-na tikoáá kotsjakeè Nà'è-nà. 'An, tikoáá matsjakeè-ná koá kokodò tsejèn-là yijo-nà.

²² Kiskònangui Judas (mitsà jè Iscariote). Kitsò-là:
 —Nà'è-nò kòs'ín koma nga tà ngajen kòkótsejèn-nàjen yijo-lè nga mitsà j'ña xitá isò'nde kòkótsejèn-là yijo-lè.

²³ Kiiichja Jesús, kitsò-là:
 —Jè xi matsjakeè-nà sɿ̀kítasòn 'én-nà; kò jè Nà'è-nà kotsjakeè-né. Nà'è-nà kò 'an kjinchrobàchón-nàjen; yaá kitsajnakò-jen. ²⁴ Jè xi mikii matsjakeè-na mikii sɿ̀kítasòn 'én-nà. J'ña 'én xi j'ño titsana'yà, mitsà ts'an, ts'ée Nà'è-nà xi kisikasén-na.

²⁵ K'oaá s'ín tibenjómí yije-nò 'én koi k'e nga tákó tijnakò isà-nò. ²⁶ Jè xi kosɿ̀kò-nò, jè Inimà Tsjeè-là Nainá xi it'aà ts'an sɿ̀kasén-nò Nà'è-nà, jè kòkòya yije-nò koá sɿ̀kítasòn-nò ngats'iì 'én xi tixan-nò.

²⁷ An, tsjaà-nò kjoa'nchán; yaá sɿ̀kijnajñaà inimà-nò. K'oaá s'ín tsjaà-nò koni s'ín 'nchán tijnàa, mitsà k'oas'ín tsjaà-nò koni s'ín tsjá isò'nde. Kì makájno-nò kò kì tsakjòon-jèn. ²⁸ J'ño, jyeé kina'yà koni s'ín tixan-nò nga 'an tɿ̀fia tanga kjoij ijngoò k'a. Tsà kixi kjoa nga matsjacha-ná, j'ño, tikoáá kotsjaà-nò nga xan-nò: Jye tɿ̀fia ñánda tɿ̀jna Nà'è-nà; nga jè Nà'è-nà isáá tɿ̀jna ítjòn mì k'oá-ne koni 'an. ²⁹ K'oaá s'ín tibenjómí ítjòn-nò kjoa koi, mé-ne k'e nga jye kítasòn, kòkjeiín-nò.

³⁰ Mì tɿ̀ kii kjin 'én kichjako isà-nò. Jyeé nchrobá xitá neij xi tihotíxoma-là jè isò'nde; tanga nimé nga'ño tɿ̀jin-là nga jè sɿ̀kijine-na. ³¹ K'oaá s'ín kítasòn, mé-ne skoe-ne j'ña xitá isò'nde nga matsjake Nà'è-nà nga tisikitasòan kjotíxoma xi kitsjaà-na.

Tɿ̀sɿ̀tjeen, tɿ̀kijaán.

Jè xi ngui yá-là toò uva kò j'ña xi chrja-là

15 "Aán ngaya-là yá je-là toò uva; jè Nà'è-nà xi síxáko. ² Ngats'iì chrja-là yá uva xi it'aà ts'an nchrobát'aà-ne xi mikii ojà-là toò, Nà'è-nà otet'aà-né; koá j'ña xi ojà-là toò, ta sítsjeè-né, mé-ne nga isà ndaà koja-là toò. ³ J'ño, jyeé k'oas'ín kjòtsjeè-nò xi it'aà ts'e 'én xi okixan-nò. ⁴ J'ño, mochjeén-né nga yà kitsajnakò kjit'aà-ná koá 'an, yaá kótijnakò kjit'aà-nò. Jngoò chrja-là yá toò uva, mikii koja-là toò tsà mikii 'ño tɿ̀it'aà jè

yá je-là. It'aà tsajòn, k'oá tɿ̀s'ín tɿ̀jin, nimé xi s'een tsà mì 'an kitsajnakò kjit'aà-ná.

⁵ An-ná xi yá je-là toò uva, j'ño-nò xi chrja-là. Jè xi 'an kijnakò kjit'aà-nà kò 'an kótijnakò kjit'aà, ndaà jchán koja-là toò. Tanga nimé xi s'een tsà titsajnat'aàxin-ná. ⁶ Jè xi mitsà 'an kijnakò kjit'aà-na, k'oáá s'ín tɿ̀jxin koni chrja-là yá xi nimé toò ojà-là; k'e nga jye xi, maxkó-né ikjoàn sinchájiin ni'ín nga tì.

⁷ J'ño, tsà yà kitsajnakò kjit'aà-ná, koá tsà kixi kitsajnakò 'én-nà xi 'an tsakoóya-nò, tɿ̀je nɿ̀tá mé xi mejèn-nò, k'oáá s'ín kítasòn-nò koni s'ín kixón. ⁸ K'oáá s'ín ma-ne jcha-là kjoajeya-là Nà'è-nà k'e nga 'ño kjin toò koja-nò kò k'oáá s'ín ma-ne nga 'ya-là nga kixi kjoa nga yà chita'yàt'aà-ná. ⁹ Koni s'ín matsjakeè-nà Nà'è-nà, j'ño, 'an, k'oá tɿ̀s'ín matsjakeè-nò. Mochjeén-né nga k'oas'ín titsajnakò kjit'aà kjoa tsjacha-nà. ¹⁰ Tsà sɿ̀kítasòn kjotíxoma-nà, yaá kitsajnajñoò kjit'aà kjoa tsjacha-nà. 'An, k'oáá tɿ̀s'ín sikitasòan kjotíxoma-là Nà'è-nà kò yáá tijnajñaà kjit'aà kjoatsjacha-là.

¹¹ J'ño, k'oáá s'ín chjako-nò mé-ne sijnajiin-ne inimà-nò kjotsja xi 'an tɿ̀jin-na kò ngui ndaà s'e-nò kjotsja.

¹² Kjotíxoma-nà xi 'an tsjaà-nò, jè-né nga tɿ̀tsjacha xinguió nga jngoò ijngoò, koni 'an matsjakeè-nò. ¹³ Jè xitá xi biyaàtɿ̀ji ngajo-là amigo-là, jè-né xi isà 'ño matsjakeè xikjín. ¹⁴ J'ño-nò xi amigo-nà xan-nò, tsà sɿ̀kítasòn koni s'ín binè-nò. ¹⁵ Mì tɿ̀ ch'i'nda-nà xan-nò nga jè ch'i'nda mikii beè mé xi s'ín nei-là. Amigo ts'aán xan-nò nga jyeé tsibenjómíya yije-nò kjoa xi tsakóya-nà Nà'è-nà.

¹⁶ Mitsà j'ño kichjaajiin-ná, tã saà 'an jaajiin-nò. Kitsjaà-nò xá nga konguió mé-ne nga ndaà sixá-nò. Jè xá-nò sijna-né nɿ̀tá kjé-ne, mé-ne k'e nga mé xi sijé-là Nà'è-nà xi it'aà ts'an, tsjá-nò. ¹⁷ Jè kjotíxoma xi 'ño tìbinè-nò: Nga tɿ̀òcha jcha xinguió nga jngoò ijngoò.

Mé-ne j'ña xitá isò'nde sɿ̀jtikeè-ne xitá-là Jesús

¹⁸ J'ño, tsà sɿ̀jtikeè-nò j'ña xitá isò'nde, kàtasijiin-nò nga 'an, k'oáá s'ín kisɿ̀jtikeè ítjòn-na. ¹⁹ J'ño, tsà tákó yà titsajnajjiin-là xitá isò'nde, j'ña xitá isò'nde kotsjakeè-nò koni s'ín matsjakeè xitá xikjín. Tanga j'ño, mitsà tɿ̀ i-ne isò'nde tsajòn. 'An jaajiin-nò nga tsachrjekajiin-nò kjoa xi tɿ̀jin isò'nde, koií kjoa-là nga majtikeè-nò j'ña xitá isò'nde. ²⁰ Ndaà tɿ̀kítasjèen koni s'ín kixan-nò: "Jè xi ch'i'nda tɿ̀jna, mitsà isà tɿ̀jna ítjòn-là nei-là." Koni s'ín kiitjĩngui kondra-nà j'ña xitá, j'ño, k'oáá tɿ̀s'ín kjitjĩngui kondra-nò. Tsà kisikitasòn 'én-nà, tikoáá sɿ̀kítasòn tsajòn. ²¹ Ngats'iì kjoa koi, k'oáá sɿ̀kò-nò jè ngatjì-là it'aà ts'an nga mikii beèxkon jè xi kisikasén-na.

²² An, tsà mì-la kii j'iaa kò tsà mì-la kii tsohókoáa, nì mé-la jé tɿ̀jin-là. Tanga i'ndeì, mì tɿ̀ kii koma kosɿ̀kò-ne yijo-là kjoa ts'e jé-là. ²³ J'ña xitá xi 'an majtikeè-na, tikoáá majtikeè Nà'è-nà. ²⁴ Nimé-là jé tɿ̀jin-là j'ña xitá tsà mì-la kii kjitsee j'ña kjoxkón xi 'an kis'iaàn xi nì saá jngoò xitá k'oas'ín s'ín. Tanga jyeé kjitsee kjoxkón xi 'an kis'iaàn, tanga tákó majtikeè-nà tikoáá majtikeè Nà'è-nà. ²⁵ K'oas'ín tíma nga tìbitasòn 'én xi tɿ̀it'aà Xojoa-là Nainá xi kota'yà xitá koi, nga tsò: "Tɿ̀sɿ̀jtikeè-nà nas'ín nì mé kjoa tisisoá."

²⁶ Tanga k'e kitjojen jè xi kosiko-nò, xi 'an sikasén it'aà ts'e Na'è-nà, jè Inimā Tsjeè-lā Nainá xi nguì okixi, xi it'aà ts'e Na'è-nà nchrobá-ne, jè tsjá 'én it'aà ts'an. ²⁷ Jñò, tikoáá k'oiyo 'én it'aà ts'an nga yaá titsajnakò-ná kóni nga tàts'en-lā kjoa.

16 'K'oas'ín tibengjmi-nò kjoa koi mé-ne nga mikii kinchat'aàxin-nò nga mokjeiin-nò it'aà ts'an. ² Kochrjekàjiin-nò ya ni'ya ingo sinagoga. Tikoá kichò nachrjein k'e nga nitā yá-ne xi siik'en-nò k'oaá s'ín siikítsjeèn nga Nainá nchisíxá-lā. ³ Koií kjoa-lā nga k'oas'ín s'iin-ne nga mikii beèxkon Na'è-nà, tikoáá 'an mikii beèxkon-nā. ⁴ Koií k'oas'ín tixan-nò mé-ne k'e nga kijchò nachrjein kitstjeèn-nò nga jyeé tsibenomíya yi-je-nò. K'e nga sà itjòn, mikii okixan-nò nga yaá tij-nakò-nò.

Xá xi s'ín Inimā Tsjeè-lā Nainá

⁵ Tanga i'ndeí, jyeé tifikò-na jè xi kisikasén-na. Jñò, njingodò chjinangui-ná, ñánda tífia. ⁶ Tà saà kjoa ba tjiin inimā-nò, jè ngatji-lā koni tixan-nò kjoa koi. ⁷ 'Én kixí xi tixan-nò; kjondaà tsajòn-nò nga kjián. Tsà mikii kjián, mikii koma kitjojen jè xi kosiko-nò nga i kijnakò-nò. Mochjeén-né nga kjián mé-ne nga koma sikasén-nò. ⁸ K'e nga kitjojen jè xi kosiko-nò, jè siikíchiya ndaà-lā xi-tā isò'nde kjoa ts'e jé, kò kjoa xi kixi tjin kò nga sin-daàjiin yá xi kòkò-lā kjo'ín. ⁹ Jè siikíchiya ndaà-lā xitā isò'nde xi kjoa ts'e jé nga mikii mokjeiin-lā it'aà ts'an. ¹⁰ Kò siikíchiya ndaà-lā xitā it'aà ts'e kjoa xi kixi tjin, nga 'an jyeé tífia ñánda tjna Na'è-nà. Jñò, mì tji kii jchaxkon-ná. ¹¹ Kò siikíchiya ndaà-lā xitā nga sin-daàjiin-lā yá xi kòkò-lā kjo'ín, koi kjoa-lā nga jè xitā neí xi tíhotixoma-lā isò'nde jye k'oas'ín tjinè-lā nga kjo'ín s'e-lā.

¹² 'Kjin jchán kjoa tjin isà xi kjeíj xi koxán-nò tanga i'ndeí mikii titsajnandaà nga kjoahas'en-jiin-nò. ¹³ K'e nga kitjojen jè Inimā Tsjeè-lā Nainá xi nguì kjoa kixi, jè siikixiya ndaà-nò xi nguì kjoa kixi nga mìtsà kjohítsjeèn ts'e siikjeén k'e nga kichjā. K'oaá s'ín kichjā koni s'ín tjin kjoa xi 'nchré. Keèngjmi-nò kjoa xi s'e k'e nga koma iskan. ¹⁴ Jè jeya siikijina-na k'e nga tjoé-lā 'én-nā ikjoàn kòkòya-nò. ¹⁵ Ngats'i xi tjin-lā Na'è-nà, tikoáá ts'an-ná. Koií k'oá xan-nò nga jè Inimā Tsjeè-lā Nainá tjoé-lā 'én xi ts'an, ikjoàn kòkòya-nò.

Mé-ne jè kjoa, kjotsjaá koma-ne

¹⁶ Jñò, tà chibaá nachrjein chija nga mì tji kii jchaxkon-ná; xi koma jò jàn nachrjein ijngodò k'a jchaxkon ijngodò k'a-ná nga jè tifikoa Na'è-nà.

¹⁷ Xitā xi kota'yàt'aà-lā k'eé kitsò-lā xikjin:

—Kó tsòya-ne 'én xi tsò-lā: tà chibaá nachrjein chija-lā nga mì tji kii jchaxkon-ná, xi koma jò jàn nachrjein, ijngodò k'a jchaxkon-ná nga jè tifikoa Na'è-nà.

¹⁸ Kitsò-lā xikjin:

—¿Kó tsòya-ne 'én xi tsò-lā: “Tà chibaá nachrjein chija”? Mikii fiya-ná koni s'ín chja.

¹⁹ Jesús, tik'éé kjòchiya-lā nga jñà xitā-lā mejèn-lā skonangui-lā kó tsòya-ne 'én xi kiichjā. K'eé kitsò-lā:

—¿A titsachjinangui-la xinguigo kó tsòya-ne koni s'ín kàxan-nò: Tà chibaá nachrjein chija-lā nga mì tji kii jchaxkon-ná, xi koma jò jàn nachrjein ijngodò k'a jchaxkon-ná? ²⁰ Nguì okixí xi xan-nò, jñò, ba s'e-lā ini-mā-nò, jchihindáya-nò, tanga jñà xitā isò'nde tsjaá s'e-lā inimā-lā. Jñò, nas'ín ba s'e-nò, jè kjoa ba-nò, nga koma iskan, kjoa tsjaá koma-ne. ²¹ Jngodò chjoón, k'e nga chóya nachrjein-lā nga 'beé ki'ndí, tse kjo'ín siikjeiin. Tanga k'e nga jye ts'iin jè ki'ndí, mì tji kii siikítsjeèn-ne kjo'ín xi kasikjeiin jè chjoón. Tà saà tà kjotsjaá s'e-lā nga jngodò xitā kats'iin i isò'nde. ²² Okixi-né it'aà tsajòn, i'ndeí, ba tjin-nò, tanga koma iskan, k'e nga skoexkon ijngodò k'a-nò, k'e-né nga 'ñò tsja koma-lā ini-mā-nò. Jè kjotsja-nò niyá xi kjoaáxin-nò.

²³ 'K'e nga kijchò nachrjein nga jchaxkon ijngodò k'a-ná, njímé xi chjinangui-ná. Okixí xi xan-nò, nitā mé xi sijé-lā Na'è-nà xi it'aà ts'an, tsjá-nò. ²⁴ Skanda i'ndeí, ni sà mé xi nijé xi it'aà ts'an; tije, tjoé-nò, mé-ne nga njímé xi chijāt'aà-lā kjotsja xi tjiin inimā-nò.

Mé kjoa-ne nga Jesús jye kisikijne-lā kjoa xi tjin isò'nde

²⁵ 'Én xi tichjàkò-nò, tà kjoa mangásòn-né tsikjeén. Tanga kijchò nachrjein k'e nga mì tji kii kjoa mangásòn kichjàkò-nò. Kèngjmí kixí-nò it'aà ts'e Na'è-nà.

²⁶ Nachrjein jè, jñò, it'aà ts'áan sijét'aà-lā Na'è-nà. 'An, mì tji kii kitsi'ba-tji-nò xi it'aà tsajòn, ²⁷ nga jè sobà Na'è-nà matsjakeè-nò. Koií matsjakeè-nò nga jñò, tikoáá matsjacha-ná kò mokjeiin-nò nga it'aà ts'e Nainá inchrobà-na. ²⁸ Yaá itjokàt'aà-lā Nainá nga inchrobà i isò'nde. I'ndeí siikijina-ná isò'nde, tifikoo ijngodò k'a-nā Na'è-nà.

²⁹ Jñà xitā xi kota'yàt'aà-lā kitsò-lā:

—I'ndeí, tinokjoà kixi-né, njímé kjoa mangásòn tinikiin. ³⁰ I'ndeí, jyeé 'ya-jen nga ji machiya jijeé-lè nitā mé kjoa-ne. Mikii mochjeén tsà yá xi skonangui-lè. K'oaá ma-ne nga mokjeiin-najen nga it'aà ts'e Nainá inchrobà-ne.

³¹ Kiichjā Jesús, kitsò-lā:

—I'ndeí, ¿a mokjeiin-nò? ³² Jyeé kjomeè bijchó hora, tijé-ne hora jè, jñò, tsjohoba-nò nga jngodò ijngodò; onguí-nò ni'ya-nò; tajngodò siikijina-ná. Tanga mìtsà tajngodò tijnā, jè tijnakò-na Na'è-nà. ³³ K'oaá s'ín tichjàkò-nò mé-ne it'aà ts'an s'e-nò kjoa'nchán. Kò i isò'nde kjo'iin s'e-nò, tanga 'ñò t'è-là takòn. 'An, jyeé kisikijne-lā jñà kjoa xi tjin isò'nde.

K'e nga jè Jesús tsibítsi'batji jñà xitā xi kota'yàt'aà-lā

17 Jesús, k'e nga jye k'oas'ín kiichjā, kiskoòtsejèn ngajmii, kitsò:

—Na'è-nà, jyeé ijchò hora-lā, jeya tikijni Ki'ndí-lè, mé-ne jè Ki'ndí-lè tikoá ngaji, jeya siikijina-lè, ² koni s'ín kits'i-lā kjotixoma Ki'ndí-lè it'aà ts'e ngats'i xi xitā nga tji'nde-lā nga tsjaà-lā kjoabinachon nitā kjé-ne ngats'i xi xitā xi ji kits'i-lā. ³ Jè kjoabinachon xi tjin nitā kjé-ne, jè-né nga skoexkon-lè, nga ta ji tajngodò-né xi kixi kjoa nga Nainá 'mi-lè, tikoá skoexkon Jesucristo xi Ki'ndí-lè xi xó ji kinikasén-ne.

⁴"An, jeya kisikijna-lè i isò'nde, nga jyeé kisijngoaà xá xi jì kinìngatsja-ná. ⁵Na'è, i'nde, k'oas'ín jeya tikij-na-ná nga nguixkoiin koni tjín kjoa jeya xi kis'e-na nga tshohótijnat'aà-lè k'e nga tikj'eè sindaà isò'nde.

⁶Jñà xità isò'nde xi xó jì kichjaàjiin-ne nga 'an kinìngatsja-ná, jyeé tsibenojmí-la it'aà tsiji. Xità tsiji-né, nga jì kits'i-ná, kò nchisíkitasòn-né koni tsò 'én-lè. ⁷Jñà xità koi, i'nde, jyeé beè nga ngats'i kjoa xi 'an kits'i-ná, it'aà tsiji nchrobá-ne. ⁸'An, tsibenojmí-la jñà 'én xi jì kits'i-ná; jñà xità koi, jahas'en-jìin-la; jyeé kijtseè nga kixi kjoa nga it'aà tsiji inchrobá-na. Mokjeiín-la nga jì kinikasén-ná.

⁹Jñà xità koi, bitsi'batjià. Mitsà jñà xità isò'nde bit-si'batjià; tà jñà-né xi jì kits'i-ná, nga xità tsiji-né.

¹⁰Ngats'i xità xi ts'an, tikoá tsiji-né, koá jñà xità xi tsiji, tikoaá ts'an-ná. It'aà ts'eé xità koi, nga jeya ótjina.

¹¹'An, mi tì kii tse kótijna-na i isò'nde; tanga jñà xità koi, jì kítajna isò'nde. 'An, yaá tífikon-lè nga ya kótijnako-lè. Na'è, tsjeé, ndaà tikiindji xità koi nga kò nga'ño-lè, tije-ne nga'ño xi jì kits'i-ná mé-ne nga ndaà kítajnajtín-ne koni jñà ndaà títajnakjoá ngajì kò 'an. ¹²K'e nga tshohótijnakoá i isò'nde, ndaà kisikindaa nga kò nga'ño-lè, tije-ne nga'ño xi jì kits'i-ná. Nijngòd xi kichjà, tà jé kichjà jè xi k'oas'ín tjínè-la nga k'oas'ín komat'in, mé-ne kítasòn-ne koni s'ín tichjã Xojon-lè.

¹³Tanga i'nde yaá tífikon-lè ñánda tijní. Jñà 'én xi tichjã k'e nga tákó i tjínna isò'nde, koi-né nga 'ño ndaà kátasijiin inima-la jñà xità-na, jè kjotsja xi tijiin ts'an.

¹⁴'An, jyeé tsibenojmí-la 'én-lè jñà xità-na; tanga jñà xità isò'nde sijtikeè-né, koi-né nga mitsà tì xità ts'e isò'nde-ne, tikoá 'an, mitsà tì i isò'nde chjã-na. ¹⁵Mitsà xan-lè nga chjãxin i isò'nde, tà jè-né xi xan-lè nga tikindji it'aà ts'e xità neijí. ¹⁶Koni 'an mitsà i isò'nde chjã-na, tikoá jñà xità-na mitsà tì i-ne isò'nde chjã-ne. ¹⁷It'aà ts'e kjoa kixi-lè, tsjeè tikítajni nga ngui xità tsiji kátama; nga jñà 'én-lè, ngui kjoa kixi-né. ¹⁸Jì, koni s'ín kinikasén-ná i isò'nde, 'an, k'oá tís'ín sikasén jñà xità-na it'aà ts'e xità isò'nde. ¹⁹Xi kjondaà ts'e xità-na, 'an, jyeé tsjeè tisingatsja-lè yijo-na mé-ne jñà xità-na tikoá tsjeè siningatsja-lè yijo-la xi it'aà ts'e kjoa kixi-lè.

²⁰Mitsà tà jñà bitsi'batjià jñà xità ts'an; tikoáá bit-si'batji-ná jñà xità xi iskan kòkjeiín-la it'aà ts'an k'e nga kji'nchré 'én-na xi keènojmi-la jñà xità-na, ²¹ mé-ne ngats'i jñà xità koi, tà jngòd koma-ne, koni jñà nga jngòd ma-ná koni s'ín tjínako-ná ngajì Na'è, tikoá 'an tjínako-lè. Jñà xità koi, tikoá kátitajnakò-ná mé-ne jñà xità isò'nde kòkjeiín-la nga jì kinikasén-ná. ²²Jè kjoa-jeya xi jì kits'i-ná, 'an, k'oá tís'ín kitsjaà-la jñà xità-na mé-ne nga tà jngòd koma-ne koni jñà nga tà jngòd ma-ná. ²³'An tjínakoá jñà xità-na kò jì tjínako-ná, mé-ne nga ngui jngòd koma-ne. K'oá s'ín skoe-ne jñà xità isò'nde nga jì kinikasén-ná kò tikoá skoe nga matsjachi jñà xità-na koni s'ín matsjacha-ná 'an.

²⁴Na'è, koi xi mejèn-na nga jñà xità xi jì kits'i-ná ya kítajnakò-na ñánda kótijna, mé-ne nga skoe-ne kjoa jeya-na xi jì kits'i-ná nga tikoá matsjacha-ná skanda k'e nga tikj'eè sindaà isò'nde. ²⁵Na'è xi xità kixi 'mi-lè, jñà xità xi tjín isò'nde, mikii beèkon-lè, tanga 'an,

beèkoòn-lè. Tikoá jñà xità xi jì kits'i-ná jyeé kisijiin-la nga jì kinikasén-ná. ²⁶Jñà xità-na jyeé tsibenojmí yije-la it'aà tsiji; tákó saá kènojmi isà-la mé-ne jè kjoatjòcha xi tjín-lè it'aà ts'an, tikoá s'e-la jñà xità koi, koá 'an sobà kótijnajñaà inima-la.

Kós'ín komà k'e nga kitsobà'ño Jesús xità kondra-la

(Mateo 26:47-56; Marcos 14:43-50; Lucas 22:47-53)

18 Jesús k'e nga jye okitsò, ijkjoàn itjo, kiiko xità xi kota'yat'aà-la ján xijngoaà xajngá nandá xi 'mi Cedrón. Ya kijna jngòd i'nde ñánda kjin skaya tsojmí títje; yaá jahas'en-jìin Jesús kò xità-la. ²Judas, xità xi siningatsja Jesús it'aà ts'e xità kondra-la, jyeé beèkon i'nde jè, nga Jesús, kjin k'a ya chixoñako xità xi kota'yat'aà-la ya i'nde jè. ³Judas, kjin soldado ijchòkò, tjkò xità xi síkinda ingo xi jñà kisikasén xità sko-la nò'mi kò xità fariseo; 'ya ni'ín linterna, 'ya kichã ndojò, 'ya ni'ín nicha. ⁴Jesús, nga jyeé tijiin yije-la kjoa xi komat'in, nitòon itjo, kitsò-la:

—¿Yá xi binchaàtsjioð?

⁵Xità koi, kitsò:

—Jè Jesús xi Nazaret i'nde-la.

Jesús kitsò-la:

—'An-ná.

Judas, xità xi tisingatsja Jesús, tikoá ya tsóbajiin-la.

⁶K'e nga kitsò Jesús: "'An-ná", xità koi, kii-ne íts'in, chixò't'aà nangui. ⁷Jesús, ijngòd k'a kiskònangui-la kitsò-la:

—¿Yá xi binchaàtsjioð?

Xità koi kitsò:

—Jè Jesús xi Nazaret i'nde-la.

⁸Kiichjã Jesús, kitsò-la:

—Jyeé, k'oá tixan-nò, 'an-ná. Tsà 'an binchaàtsji-ná, tjiin-la jñà xità-na xi i'nga nga kàtji-ne.

⁹K'e nga okitsò Jesús, koi tsitasòn 'én xi jè kiichjã k'e nga kitsò: "'Na'è, xità xi jì kits'i-ná, nijngòd kichijà."

¹⁰Jè Simón Pedro, 'ya jngòd kichã ndojò; tsachrje; tsajà-la xità xi 'mi Malco, xità chi'nda-la nò'mi itjòn; tsatet'aà líká kixi-la. ¹¹Jesús kitsò-la jè Simón Pedro:

—Tikájnatjò-ne kichã ndojò-lè. Tjaya-ne chrjoa-la. Jè kjoa ts'e kjo'in xi tsjã-na Na'è-na koni s'ín mejèn-la, ¿a mitsà tjínè-la nga siikitasoàn?

K'e nga jè Jesús tsibijna nguixkòn Anás

(Mateo 26:57-58; Marcos 14:53-54; Lucas 22:54)

¹²Jñà xità soldado kò soldado itjòn kò xità judío xi síkinda ingo itjòn, kitsobà'ño Jesús, ijkjoàn chinchá na'ño. ¹³Ítjòn kiiko ján ñánda tijná ni'ya-la Anás, nga níxaya-la ma jè Caifás xi nò'mi itjòn tijná nó jè. ¹⁴Jè Caifás xi okitsò-la jñà xità judío nga kitsò-la: Mochjeén-né nga tà jngòd xità katiyaàtji-la ñaxandá.

K'e nga jè Simón Pedro k'oá kitsò nga mikii beèkon Jesús

(Mateo 26:69-70; Marcos 14:66-68; Lucas 22:55-57)

¹⁵Simón Pedro tjingui-la Jesús kò ijngòd sa xità xi kota'yat'aà-la Jesús, jè xi beèkon jè nò'mi itjòn, jahas'en-kò Jesús ya nditsin ni'ya-la nò'mi itjòn. ¹⁶Tanga

jè Pedro, ján kiskoòñà ndítsiaán; yáá tsibijna xotjoa-là ni'ya. Jè xità-là Jesús xi ìjngoò, k'ée itjo ìjngoò k'a, kiichja-là jè chjoón xi síkindà xotjoa-là ni'ya, ìkjoàn kisikas'en Pedro. ¹⁷Jè chjoón xi síkindà xotjoa-là ni'ya, kitsò-là Pedro:

—Ngaji, ¿a mìtsà tìkoo yà chità'yàt'aà-là xità jè?

Jè Pedro, kitsò:

—Majìn.

¹⁸Jñà xità chí'nda kò xità xi síkindà ìngo nchat'aà-là ni'ín xi jñà tsibitse nga nchisíhiso-là yiyo-là nga 'ñó 'nchán tíma. Jè Pedro tìkoo yà síjna nga tísíhiso-là yiyo-là.

Mé 'én xi kiichja Jesús yà nguixkon nò'miil ítjòn

(Mateo 26:59-66; Marcos 14:55-64; Lucas 22:66-71)

¹⁹Jè nò'miil ítjòn tsibíts'ia nga kiskòngui-là Jesús ít'aà ts'e xità xi kota'yàt'aà-là kò ít'aà ts'e 'én xi okóya.

²⁰Kiichja Jesús kitsò-là:

—'An, kichjàjiiin osen-là xità nga tíjtsa ìsò'nde. Kjit'aà nachrjein tsakoòya yà ni'ya ìngo sinagoga kò yà ndítsin ìngo ítjòn ñánda bixoña yije xità judío. Nímé 'én xi tichjà 'ma. ²¹¿Mé-ne 'an chjinangui-ná? Jñà chjinangui-là xità xi kiil'nchré-na, mé 'én xi tsakoòya-là. Jñà xità koi, ndaà tíjiiin-là kó kixan-là.

²²K'e nga jye okitsò Jesús, jngoò xità xi síkindà ìngo ítjòn síjnat'aà chrañà-là, kisijts'iin-t'aà kíjn Jesús, kitsò-là:

—¿Mé-ne kòtsò-ne 'én xi nokjoàkoi nò'miil ítjòn?

²³Jesús kiichja kitsò-là:

—Tsà ch'o tsò 'én xi tichjà, koatìn-ná, kó xán. Tanga tsà ndaà tsò 'én xi tichjà, ¿mé-ne tí'bé-ná?

²⁴Nga k'oas'ín tjít'aà'ñó Jesús, jè Anás kisikasén ñán-da tíjna jè Caifás jè xi nò'miil ítjòn tíjna koi nachrjein.

K'e nga jè Pedro ìjngoò k'a kitsò nga mikii beèkon jè Jesús

(Mateo 26:71-75; Marcos 14:69-72; Lucas 22:58-62)

²⁵Jè Pedro yà síjnat'aà-là ni'ín nga tísíhiso-là yiyo-là; jñà xità koi kiskòngui-là, kitsò-là:

—Ngaji, ¿a mìtsà tìkoo yà chità'yàt'aà-là xità jè?

Jè Simón Pedro tsibijna'ma, kitsò:

—Majìn, mì yáá kota'yàt'aà-là.

²⁶Ìkjoàn kiskòngui ìjngoò-là xità chí'nda-là nò'miil ítjòn; xíkjin ma xità xi jè Pedro tsatet'aà líká-là, kitsò-là:

—Ngaji, yáá kijtseèkon-lè kò Jesús yà ì'nde ñánda tjín tsojmì tjè.

²⁷Jè Pedro, ìjngoò k'a tsibijna'mat'in Jesús, ìkjoàn nì-tóón kiskindàya kóxtí.

K'e nga tsibijna Jesús yà nguixkon Pilato

(Mateo 27:1-2, 11-14; Marcos 15:1-5; Lucas 23:1-5)

²⁸Kiikò-ne Jesús yà ni'ya-là Caifás skanda ján ni'ya osen ts'e xitaxá ítjòn ts'e Roma. Nga jye tí'se ísén, jñà xità judío mikii jahas'en ni'ya osen koni s'ín tjín kjoá ma-là nga majìn-là nga sìikits'ón yiyo-là mé-ne koma kòkjen-ne s'eí paxkò. ²⁹K'oagá komà-ne nga itjo ni'ya osen jè Pilato, kiskòngui-là jñà xità koi, kitsò-là:

—¿Mé kjoa xi ongui-nò xità jè?

³⁰Jñà xità judío kitsò:

—Tsà nímé jé tjín-là, mì-la jì tìtsaningatsja-lèjen.

³¹K'ée kitsò Pilato:

—Tanguíkoo, jñò tìndaàjiiin-là koni s'ín tjín kjoá ma-nò.

Jñà xità judío kitsò:

—Ngajen mikii tjí'nde-najen nga taxkì s'ik'en jngoò-jen xità.

³²K'oas'ín komà-ne nga tsitasòn 'én xi kitsò Jesús k'e nga tsibéngjímì kós'ín komat'in k'e nga kiyá. ³³Pilato, ìjngoò k'a jahas'en ni'ya osen, kiichja-là Jesús, kitsò-là:

—¿A jì-né xi 'mì-lè xitaxá ítjòn-là xità judío?

³⁴Kiichja Jesús, kitsò-là:

—¿A tà k'johitsjeen tsijjì-né nga k'oá tisi, a xi k'ejé xitaxá okitsò-lè ít'aà ts'an?

³⁵Pilato kitsò:

—'An, mìtsà xità judío-ná. Jñà xità naxandá-lè kò xità sko-là nò'miil, jñà xi kòfi síngatsja-nà ít'aà tsijjì. ¿Mé kjoa xi chinchaaatsjì?

³⁶Kiichja Jesús kitsò:

—Mìtsà ì ìsò'nde tjínè-na nga kotiiixoma. Tsà k'oagá-la s'ín tjín jñà xità-nà kòsìkò-na nga mì yà kòngatsja ts'e xità judío. Tanga mìtsà ì kotiiixoma.

³⁷Pilato, ìjngoò k'a kiskòngui-là kitsò-là:

—Ngaji, ¿a xitaxá ítjòn 'mì-lè?

Kiichja Jesús kitsò:

—Ngajíí xi òsi nga xitaxá ítjòn 'mì-na. Koií xá kits'iin-na kò koií xá j'ì-na ì ìsò'nde, mé-ne nga kèngjímì ít'aà ts'e kjoa kixì. Ngats'ìi xi fit'aà-là kjoa kixì,

'nchré 'én-na.

³⁸Pilato kiskòngui, kitsò-là:

—¿Mé-né xi 'mì-là kjoakixì?

K'e nga kitjoònè kjoa Jesús nga kiyá

(Mateo 27:15-31; Marcos 15:6-20; Lucas 23:13-25)

K'e nga jye kiskòngui Pilato, ìjngoò k'a itjo ni'ya osen. Kiikon xità judío, kitsò-là:

—Xità jè, nímé jé xi sakót'aà-na ít'aà ts'e. ³⁹Jñò, k'oagá s'ín tjín kjoá ma-nò k'e nga bitjo s'eí Paxkò: bijnandeíí jngoò xità xi ndáyá títsajna. ¿A mejèn-nò nga kätijnandeíí jè Xitaxá ítjòn-là xità judío?

⁴⁰Ìjngoò k'a 'ñó jchán kiichja kóhotjín xità judío, kitsò:

—Majìn, jè Jesús, mikii kíjnandeíí, jè Barrabás kíjnandeíí.

Tanga jè Barrabás xità chijé-né.

K'e nga jñà xità kisijé nga krò kätasit'aà jè Jesús

19 Pilato kitsjaà-là okixì jñà xità soldado nga tsajá-là Jesús. ²Jñà soldado tsibindaà jngoò corona na'yá, tsibí'a sko Jesús, ìkjoàn kisikákjá jngoò nikje sko. ³Kitsò-là:

—A ta k'oagá ndaà-ne jì xi xitaxá ítjòn-là xità judío 'mì-lè.

Ìkjoàn kisijts'iin-t'aà kíjn.

⁴Pilato itjokò ìjngoò k'a yà ndítsin, kitsò-là jñà xità naxandá:

—Chítsejèn-là, i j'iiko ijngoò k'a-nò mé-ne nga jcha-nò nga nìmé jé sakót'aà-na it'aà ts'e xita jè.

⁵ Itjo Jesús, tji'a corona na'ya sko; íkjá nikje xi sko kjoàn; Pilato kitsò-la jñà xita naxandá:

—I síjna xita jè.

⁶ K'è nga kijtseèxkon jñà xita sko-la nòmii ko jñà xita xi síkinda ingo, tsibíts'ia nga 'ñó jchán kiichja, kitsò:

—¡Tjat'aà krò! ¡Tjat'aà krò!

K'ée kitsò jè Pilato:

—Jñò, sobà tanguíkoo nga tjat'aà krò. 'An, nìmé jé xi sakót'aà-na it'aà ts'e xita jè.

⁷ Kiichja jñà xitaxá-la xita judío, kitsò-la Pilato:

—Ngajen, tjin jngoò-najen kjotixoma; k'oaá s'ín tichja kjotixoma tsajen: Xita jè, mochjeén-né nga kiyá, koií kjoa-la nga ki'ndí-la Nainá tsò-la yijo-la.

⁸ Pilato, k'è nga kii'nchré 'én koi, isaá 'ñó ndaà kit-sakjòn. ⁹ Pilato, jahas'en ijngoò k'a ni'ya osen, kitsò-la Jesús:

—¿Ñánda-ne i'nde-lè?

Tanga Jesús, mikii kiichja-la.

¹⁰ Pilato kitsò-la:

—¿Mé-ne mi nokjoà-ná? ¿A mi 'ya-jèn? 'An, tji'ndeé-na nga kot'aà-lè krò, tikoá tji'ndeé-na nga siikijnandeí-lè.

¹¹ Kiichja Jesús kitsò-la:

—Nimé-la xi tji'nde-lè it'aà ts'an tsà mitsà Nainá kits-jaà-lè. Jè xita xi síngatsja-na it'aà tsiji, isaá tse jé tjin-la mi k'oa-ne koni ji.

¹² Tjje-ne hora, jè Pilato mejèn-la siikijnandeí Jesús tanga jñà xita judío isaá 'ñó kiichja kitsò:

—Xita jè, tsà síkijnandeí-ne, mitsà amigo tsiji ma César xi xitaxá ítjòn tjna ts'e Roma. Nita yá-ne xi xitaxá ítjòn tsò-la yijo-la, kondra ts'ée César.

¹³ Pilato, k'è nga kii'nchré 'én koi, kiiko Jesús ján ndit-siaán; tsibijnasòn íxile-la ya i'nde ñánda 'mì Isòn Chrjò Ndajo; Gabatá 'mì nga 'én hebreo. ¹⁴ Ta jngoò naxhrjein chija-la ts'e s'eí Paxko; jyeé kjomeè bijchó nchisen. Pilato, kitsò-la jñà xita judío:

—I síjna xitaxá ítjòn-nò!

¹⁵ Jñà xita judío 'ñó jchán kiichja kitsò:

—¡Kàtabiyaà! ¡Kàtabiyaà! ¡Tjat'aà krò!

Pilato kitsò-la:

—Xitaxá ítjòn-nò, ¿a krò kót'aà?

Jñà xita sko-la nòmii, kiichja kitsò:

—Ngajen, tsjin-najen xitaxá ítjòn xi k'jeí, tà jè ta jn-goò César.

¹⁶ Pilato kisingatsja nga kátát'aà krò. Jñà xita koi kiiko Jesús.

K'è nga kisit'aà krò Jesús

(Mateo 27:32-44; Marcos 15:21-32; Lucas 23:26-43)

¹⁷ Jesús itjo, 'yajen krò-la; yaá kiiko ya i'nde ñánda 'mì I'nde Sko Mik'en, xi 'én hebreo Gólgota 'mì. ¹⁸ K'è nga ijchòko i'nde jè, tsohót'aà krò, ko ngui jò xita xi k'jeí, íjngó íjngó kisinchaàt'aà-la nga ngobà ngobà. Jè Jesús kisasijna jngoò osen-la. ¹⁹ Pilato kiskii 'én xi tsohót'aà sko krò xi tsò: "Jesús xi Nazaret i'nde-la, Xitaxá ítjòn-la xita judío." ²⁰ Jñà 'én koi, kjìn xita judío tsibíxkejiin; nga

ya i'nde ñánda kisit'aà krò Jesús, yaá chrañàt'aà-la nax-andá. 'Én hebreo tjit'aà ko 'én griego, ko 'én latín. ²¹ Jñà xita sko-la nòmii ts'e xita judío, kitsò-la jè Pilato:

—Ki k'oaá s'ín chjii xi tsò: "Xitaxá ítjòn-la xita judío." K'oaá s'ín chjii xi tsò: "Xita jè, k'oaá tsò nga jè-né xi xitaxá ítjòn-la xita judío."

²² Kiichja Pilato kitsò:

—Koni s'ín jye kàkjiaà, k'oaá s'ín kàtjina.

K'è nga jñà soldado, kisijòya nikje-la Jesús

²³ Jñà soldado k'è nga jye tsohót'aà krò Jesús, tsibíxko nikje-la; ñijòn ya kis'iin. Íjngó íjngó ya kitsjaà-la xikjín. Tikoá kiskoé jè nikje ndojò-la xi x'ió kji, mikii kitjahaña, tà kijna ndojò-né. ²⁴ Kitsò-la xikjín:

—Mikii síxajndá; tà sískáko-ná yá ts'e koma.

Jè kjoa koi k'oaá s'ín tsitasòn koni s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò:

Nikje-ña kisika'bí-la xikjín;

jè nikje ndojò-ña tà kisiskáko-né.

Jñà soldado, k'oaá kis'iin. ²⁵ Yaá nchat'aà chrañà-la krò nea-la Jesús ko ndichja ko María chjoón-la Cleofas ko María Magdalena. ²⁶ Jesús, k'è nga kijtseèxkon nea-la ko jè xita xi kota'yàt'aà-la xi 'ñó matsjakeè, kitsò-la nea-la:

—Chjjoón, ya síjna ki'ndí-lè.

²⁷ Ikjoàn kitsò-la jè xita xi kota'yàt'aà-la xi 'ñó matsjakeè:

—Ya síjna nea-lè.

Skanda tik'e-ne jè xita jè kiskoétjò jè nea-la ya ni'ya-la.

K'è nga k'en Jesús

(Mateo 27:45-56; Marcos 15:33-41; Lucas 23:44-49)

²⁸ Xi jye komà, Jesús kijtseè nga jye tsitasòn yije, kitsò:

—Xínda-na.

K'oaá s'ín tsitasòn koni s'ín tjit'aà Xojon-la Nainá.

²⁹ Yaá tjna jngoò tji xi tjiya nandá vinagre. Kiskoé tsanga, kisika'nchi-ne vinagre, ikjoàn tsibí'a jngoò yá, tsijmeé'a chrañà-la tso'ba Jesús. ³⁰ Jesús, k'è nga jye kits'ií nandá vinagre, ikjoàn kitsò:

—Jyeé tsitasòn yije.

Tsibínajteén sko, k'en.

Mé-ne kiskix'akja-ne nisjn-la Jesús

³¹ Tà jngoò naxhrjein chija-la ts'e s'eí Paxko; jñà xita judío majin-la nga ya sitjóbát'aà krò yijo-la xita xi jye k'en jè naxhrjein nikjáya (koií kjoa-la nga 'ñó xkón jè s'eí Paxko). Tsibítsi'ba-la Pilato nga kátatsjá okixi mé-ne nga kàtakjàn-ne nindaà chrjomí-la jñà xita xi tjoót'aà krò, ikjoàn kàtakjínajen-t'aà krò. ³² Kii jñà soldado nga tsakján nindaà chrjomí-la jè xi síjna ítjòn; k'oaá tji kisiko jè xi ijngoò xi ngásòn taña kisit'aà krò.

³³ Tanga k'è nga ijchò kinchat'aà-la Jesús, kijtseè nga jye k'en. Mikii tsakján nindaà chrjomí-la.

³⁴ Tanga jngoò soldado tsibísekjá nisjn-la jngoò kicha xi 'mì lanza. Ikjoàn itjo jni ko nandá. ³⁵ Jè xi kijtseè kjoa

koi, jè-né xi tsjá 'én nga kixi kjoa, ko jè 'én xi tsjá, ngui 'én kixi-né, ndaà tjiin-la nga 'én kixi xi bénomí, mé-ne jñò tikoá kokjeiin-nò. ³⁶ Kjoa koi, k'oáá s'ín komà mé-ne nga tsitasòn-ne koni s'ín tít'aà Xojon-la Nainá nga tsò: "Nijngoo nindaà-la kokjàn." ³⁷ Tikoáá tít'aà-né ñánda tsò: "Jè skótsejèn-la jè xi kiskix'akjá njsin-la."

K'e nga kisihiin Jesús

(Mateo 27:57-61; Marcos 15:42-47; Lucas 23:50-56)

³⁸ K'e nga jye komà kjoa koi, José xi ya naxandá Arimatea i'nde-la, tikoáá jè xita xi kota'yàt'aà-la Jesús tanga ta tsajmeè'ma-né nga jña tsakjón-la xita judío. Tsi-bítsi'ba-la Pilato nga kàtatsjá'nde-la nga kjikó yijo-la Jesús. Pilato kitsja'nde-né. José kiskónájjen-t'aà krò yijo-la Jesús, ikjoàn kiiko. ³⁹ Tikoá ijchò Nicodemo, jè xita xi ijchòkon jngoò k'a Jesús k'e nga jñò. 'Ya chijo jne xi tsjáiin-la chijo xi 'mì mirra ko áloe. Ma-la tsà katé kilo chijo xi 'ya. ⁴⁰ José ko Nicodemo, kiiko yijo-la Jesús. Kisikájtéjno nikje xi tjin-la chijo xi ndaà jne koni s'ín tjin kjoáxoma-la jña xita judío k'e nga sihiin mik'en. ⁴¹ Ya i'nde ñánda kisit'aà krò Jesús, tjin jngoò i'nde ñánda títje tsojmi tje; yaá tix'á jngoò ngajo itsjó-la mik'en xi ngui xitse, ñánda ni saà jngoò mik'en sijnaya. ⁴² Yaá kisikájna yijo-la Jesús nga isa chrañat'aà nga jyeé tí-mats'ia naxrjein nikjáya ts'e xita judío, jè víspera-la seí Paxko.

K'e nga jaáya-la Jesús it'aà ts'e kjoa biyaá

(Mateo 28:1-10; Marcos 16:1-8; Lucas 24:1-12)

20 Jè naxrjein nga tàts'en xomàna, jè María Magdalena 'ñó tajñóya kii, nga kii katsejèn-la itsjó ñánda kisihiin Jesús; tákó jñò choòn k'e nga kii. K'e nga ijchò, kijtsee nga jye kitjaàxin ndajo xi tíhjoàjto-ne jè ngajo itsjó. ² K'eé tsangachikon, kiikon ñánda tjna Simón Pedro ko xita xi jngoò xi tikoá ya kota'yàt'aà-la Jesús, jè xi 'ñó matsjakeè, kitsò-la: —Jña xita, jyeé kiiko jè Na'èn-ná. Mikii 'yaá ñánda kisikájna.

³ Pedro ko xita xi jngoò xi ngásòn ya kiskoò-ta'yàt'aà-la Jesús, kii katsejèn-la jè ngajo itsjó. ⁴ Ingajo xita koi, 'ñó jchán tsangachikon, tanga jè xi jngoò, isaá 'ñó tsangachikon mì k'oáá-ne koni jè Pedro. Isaá itjòn ijchò ya ngajo itsjó-la Jesús. ⁵ K'e nga tsasiña kiskoòtsejèn-s'en ngajo, kijtsee nga tà jña nikje-la kjoò, tanga mikii jahas'en-ngui ya ngajo. ⁶ Ikjoàn ijchò tjingui Simón Pedro, jè-né xi jahas'en-ngui ngajo itsjó, tikoá kijtsee nga tà jña nikje-la kjoò. ⁷ Tikoá kijtsee jè nikje xi kisijtèiin skò Jesús. Mitsà ya tsátjiin-la nikje xi i'nga. Xin kijna nga tixkóya-la. ⁸ K'eé jahas'en-ngui xita xi jngoò, jè xi ijchò itjòn; kijtsee kjoá xi komà, kòkjeiin-la. ⁹ K'eé kii ndaà machiya-la nga k'oás'ín tíhja Xojon-la Nainá nga jè Jesús, k'oáá s'ín tjinè-la nga kjoáya-la it'aà ts'e kjoábiyaá. ¹⁰ Jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús, kii-ne ni'ya-la.

K'e nga jè Jesús tsakó-la yijo-la jè María Magdalena

(Marcos 16:9-11)

¹¹ Tanga jè María Magdalena, yaá tsibijna nditsiaán nga tikjindáyat'aà-la ngajo itsjó; k'e nga tikjindáya tsasiña nga kiskoòtsejèn-s'en jè ngajo itsjó-la Jesús. ¹² Kijtsee jò àkjalé xi nikje chroba íkjá. Jngoò tjna ya skò ñánda kisijna yijo-la Jesús; jè xi jngoò ya tijnangui ndsoko. ¹³ Jña àkjalé, kitsò-la María:

—Ji ndí chjoón, ¿mé-ne tichhindáya-ne?

Jè María kitsò:

—Koi tikjindáya-na, jyeé kiiko xita yijo-la Na'èn-na; mikii be ñánda kisikájna.

¹⁴ María k'e nga okitsò, kisikátji skò, kijtsee Jesús nga ya síjna, tanga mikii beè tsà jè-né. ¹⁵ Jesús kitsò-la:

—Ji ndí chjoón, ¿mé-ne chihindáya-ne? ¿Yá xi binchaàtsji?

Jè María, k'oáá s'ín kisikítsjeèn, maá-la tsà jè xita xi síkinda i'nde jè, kitsò-la:

—Ji na'èn, tsà ji kiikoji, kot'in-ná ñánda kinikájnei mé-ne nga kíkjaá-na.

¹⁶ Jesús kiichja-la kitsò-la:

—¡María!

Ko jè María, kisikátji, kitsò-la:

—¡Raboni! —'én hebreo xi tsòya-ne: Maestro.

¹⁷ Jesús, kitsò-la:

—Ki an niko-ná nga kjeè kii fi mijin-koáa jè Na'èn-na. Tanga t'in tikí'nchré jña 'ndsè, kot'in-la nga jye tifikoáa jè Na'èn-na jè xi tikoá Na'èn-nò ma, jè xi Nainá xan-la, xi tikoá Nainá 'mì-là.

¹⁸ María Magdalena kii kisikí'nchré jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús nga jye kijtsee xkon Jesús, tikoá tsi-bénomí-la 'én xi kiichja Jesús.

K'e nga jè Jesús tsakó-la yijo-la jña xita-la

(Mateo 28:16-20; Marcos 16:14-18; Lucas 24:36-49)

¹⁹ K'e nga jye kòjñò, tije-ne naxrjein nga tàts'en xomàna, jña xita xi kota'yàt'aà-la Jesús tíhjoàjto-la xotjoa-la ni'ya ñánda chixoña nga jña tsakjón-la xita judío. Jesús jahas'en ni'ya, tsasijnajin osen-la xita-la, kisihiat'aà, kitsò-la:

—¿A ta k'oáá ndaà-ne? Kàtas'e-nó kjoa'nchán.

²⁰ K'e nga jye okitsò-la, tsakó-la tsja ko nindaà njsin-la. Jña xita xi kota'yàt'aà-la 'ñó tsja kis'e-la k'e nga kijtsee Jesús. ²¹ Jesús, jngoò k'a kitsò-la:

—Jñò, kàtas'e-nó kjoa'nchán. Koni s'ín kisikasén-na Na'èn-na, jñò, k'oáá tjs'ín siikasén-nò.

²² K'e nga jye okitsò, ikjoàn kiskinomájno, kitsò-la:

—Chjoé jè Inima Tsjeè-la Nainá. ²³ Jña xita xi jñò sijchàat'aà-la jé-la, jchàt'aà-la, jña xi jñò mikii sijchàat'aà-la jé-la, k'oáá s'ín kítsajna nga mikii jchàt'aà-la.

K'e nga kijtsee Tomás nga jye jaáya-la Jesús

²⁴ Xita xi kota'yàt'aà-la Jesús xi tejò ma-ne, jngoò xi 'mì Tomás, xi tikoá Dídimo tsò-la ['én xi tsòya-ne:

Ti'ño], mikii ya tijná k'è nga i'chò Jesús. ²⁵ Jhà xitá xi i'nga xi tìkoá ya kota'yàt'aà-la Jesús, kitsò-la Tomás: —Kà'ya-nájen Na'èn-ná Jesús.

Tomás kitsò:

—Tsà mikii skoeè tsja ñánda kisinchaàs'en xó, kò tsà mikii skinis'en najmá ndsaa ñánda kitáx'a, kò tsà mikii skinis'en ndsaa ya njsìn-la, mikii kòkjiéin-na.

²⁶ Xi jye komà jìin nàchrjein, jhà xitá xi kota'yàt'aà-la Jesús ijngoò k'a ya tìtsajna; jyeé ya tijná-ne Tomás; tanga jè xotjoa ni'ya tíchjoàjto-né. Ijchò Jesús, tsasìjnajiin osen-la, kitsò-la:

—Jhò, kàtas'e-nò kjoa'nchán.

²⁷ Jesús, i'kjoàn kitsò-la Tomás:

—Chìnis'in najnóndseji ijndé, chítsejèn-la ndsaa.

Nchrobákoi ndseji, chìnìs'in njsìn-na. Kì k'oqá s'ín mikii mokjeiín-lè. Kàtakjeiín-lè.

²⁸ K'èé kiichja Tomás, kitsò:

—Ji xi Na'èn xan-lè kò xi Nainá xan-lè!

²⁹ Jesús kitsò-la:

—Ngaji Tomás, koi kjoa-la mokjeiín-lè nga kà'ya-ná. Mé tà ndaà-la jhà xitá xi mokjeiín-la nas'ín mikii beèxkon-na!

Mé-ne k'oqas'ín kitjei-ne xojon jè

³⁰ Taxkì jìn jchán kjoàkón kis'iin isá Jesús nga nguixkò xitá xi kota'yàt'aà-la xi mikii tjt'aa xojon jè.

³¹ Tà jhà 'én koi k'oqas'ín kitjei mé-ne nga kòkjiéin-nò nga Jesús, jè xi Cristo, [jè xi xó kinikasén-ne] xi Ki'ndí-la Nainá. Kò mé-ne k'è nga kòkjiéin-nò s'èé-nò kjoabina-chon xi it'aa ts'è.

K'è nga jè Jesús itoò xita-la tsakó-la yijo-la

21 Jesús, ijngoò k'a tsakó-la yijo-la jhà xitá xi kota'yàt'aà-la ya indii ndáchikon xi 'mì Tiberias. Jhà kjoa koi, k'ís'ín komà. ² Tìtsajna kjoò Simón Pedro kò Tomás, xi tìkoá Dídimo tsò-la [j'én xi tsòya-ne: Ti'ño], kò Natanael xi Caná i'nde-la, nangui xi chja-ne Galilea. Tìkoá tìtsajna jhà i'xti-la Zebedeo kò ngui jò isá xitá xi tìkoá ya kota'yàt'aà-la Jesús. ³ Simón Pedro kitsò-la xitá xikjín:

—Tjn kó-lá tífi tsobà'ñoá nga sik'èn.

Jhà xitá xi i'nga, kitsò-la:

—Tìkoá onguíko-lèjen.

I'kjoàn kii, jahas'en jngoò chitso. Tanga nìtjen jè, nìmé tjn kisakò-la. ⁴ K'è nga jye kis'e isén, Jesús tsatsejèn, tsasìjna ya indii nandá, tanga jhà xitá xi kota'yàt'aà-la mikii kijtseèxkon tsà jè Jesús. ⁵ Jesús kitsò-la:

—Ixti, za k'j'èè sakó chiba-nò tjn?

Jhà xitá-la kitsò:

—Majìn, nìmé tjin.

⁶ Jè Jesús, k'èé kitsò-la:

—Tìkatjen-ngui-ndá na'ya-nò ya kixì xijngoaà chitso. Sakò-nò tjn.

Jhà xitá koi, k'oqá s'ín kisìkatjen-ngui-ndá na'ya-la. K'è nga tsachrjekajìin-ne, jye mì tì kii ma bitjokajìin-ne na'ya-la nga 'ñó jchán jìn tjn 'ncha. ⁷ Jè xitá-la Jesús xi

'ñó matsjakeè xi ngàsòn ya kota'yàt'aà-la Jesús, kitsò-la jè Simón Pedro:

—Jè Na'èn-ná Jesús xi okji.

Simón Pedro, k'è nga kii'nchré nga jè Na'èn-ná Jesús, nìtoón tsohòkjá nàchrò-la (nga sa itjòn tà nikje kjinguí íkjá), i'kjoàn kiskingui nandá nga kiitjngui-la Jesús. ⁸ Jhà xitá xi i'nga xi ngàsòn ya kota'yàt'aà-la, kii'kò jè chitso; tífèjìin nandá jè na'ya tjn nga kjin jchán tjn 'ncha; nga mìtsà kjiin kijná jè chitso; tjin-la tsà jngoò sindò metro ñánda kijnajiin nandá. ⁹ Xitá koi, k'è nga tsitajen chitso, kijtseè it'aa nangui tjtse jngoò ni'ín. Jngoò tjn tímatsjò, tìkoá kijtseè inchrajín. ¹⁰ Jesús kitsò-la:

—Nchrohókoo i'nga tjn xi sa jye kitjóé-nò.

¹¹ Simón Pedro, jahas'en chitso. Kiskoé na'ya tjn, tsi-bífet'aa nangui. Jngoò sindò kò icháte jàn ma-ne jhà tjn ì xi 'ncha na'ya. Nas'ín 'ñó kjin ma-ne tjn, jè na'ya mikii kixajndá. ¹² Jesús kitsò-la:

—Nchrobá, tíchjoò.

Tanga nijngoò xitá xi kota'yàt'aà-la kitsò ikon nga kiskònangui-la yá-né jè. Nga jyeé tjiin-la nga jè Na'èn-ná Jesús. ¹³ Jesús, kii kasit'aa chraña-la, kiskoé inchrajín, kitsjaà-la jhà xitá koi, k'oqá ti kisikò jhà tjn.

¹⁴ Ya ma-ne jàn k'a nga tsakó-la yijo-la Jesús jhà xitá xi kota'yàt'aà-la, k'è nga jye jaáya-la it'aa ts'è kjoabiyaà.

Jesús, mé-ne jàn k'a kiichja-la Simón Pedro

¹⁵ K'è nga jye tsakjèn, Jesús kiskònangui-la Simón Pedro, kitsò-la:

—Ji, Simón, ti-la Jonás, za isá ndaà matsjacha-ná mì k'oq-ne koni jhà koi?

Pedro kitsò:

—Jon Na'èn, jyeé 'yi nga matsjake-lè.

Jesús kitsò-la:

—Tìkindji jhà ndí i'xti orrè-na.

¹⁶ Xi ma-ne jò k'a, Jesús ijngoò k'a kiskònangui-la, kitsò-la:

—Simón, ti-la Jonás, za matsjacha-ná?

Kiichja Pedro, kitsò:

—Jon Na'èn, jyeé 'yi nga matsjake-lè.

Jesús kitsò-la:

—Tìkindji jhà orrè-na.

¹⁷ Xi ma-ne jàn k'a, ijngoò k'a kiskònangui-la kitsò-la:

—Simón, ti-la Jonás, za matsjacha-ná?

Pedro, ba kis'e-la nga ma-ne jàn k'a nga kjonangui-la tsà nga matsjakeè-né. Kitsò-la:

—Na'èn, 'ya yije-né, jyeé tjiin-lè nga matsjake-lè.

Jesús kitsò-la:

—Tìkindji jhà orrè-na. ¹⁸ Ngui okixí xi xan-lè, k'è nga tjsà ti tìtsjoi, ji tajngoo kichíkjeí nikje-lè k'è nga k'iin ñánda mejèn-lè nga k'oín. Tanga k'è nga jye kojchín-gui, tà kjoén-né ndseji. K'jeíí xitáá siìkákjá-lè nikje-lè, kjoiko-lè ñánda nga majìn-lè nga k'oín.

¹⁹ Jesús, koi okitsò-ne, jè kjoa tsibéngmíya kós'ín kò-mat'in Pedro k'è nga kíyá mé-ne nga jeya siìkíjna-ne Nainá. K'è nga jye okitsò Jesús, i'kjoàn kitsò-la Pedro: —Nchrobátjngui-ná.

Jè x̄it̄a-l̄a Jesús xi 'ñó tsjakeè

²⁰ Pedro, k'è nga kiskoòtsejèn-ne íts'in, kijtseè jè x̄it̄a-l̄a Jesús xi 'ñó matsjakeè xi ngásòn ȳa kota'yàt'aà-l̄a nga tíft̄ij̄ingui-l̄a. Tijjè-ne x̄it̄a xi t̄añ̄a tsibitsajnakjòè Jesús k'è nga tsakjèn. Jè xi kiskònangui-l̄a nga kitsò-l̄a: "¿Yá-né xi sj̄ingatsja-lè it'aà ts'è x̄it̄a kondra-lè?" ²¹ Pedro, k'è nga kijtseè, kiskònangui-l̄a Jesús, kitsò-l̄a:

—N̄a'èn, x̄it̄a jè, ¿mé xi k̄omat'in?

²² K̄ichj̄a Jesús, kitsò-l̄a:

—Tsà 'an xi mejèn-na nga kíjnakon skanda k'è nga kjoiāa ìjngoò k'a, mitsà j̄i oko-lè. Ngaji, nchrobátj̄ingui-ná.

²³ K'oagá s'ín komà-ne nga tsabísòn 'én koi. Ngats'ii x̄it̄a 'ndse kitsò nga jè x̄it̄a jè, mìkii kiyá; t̄anga Jesús mìtsà kitsò nga mìkii kiyá. Kitsò-né: "Tsà 'an xi mejèn-na nga kíjnakon skanda k'è nga kjoiāa ìjngoò k'a, mitsà j̄i oko-lè."

²⁴ Tijjè-ne x̄it̄a xi kota'yàt'aà-l̄a Jesús xi tíbénoj̄mí kixi ngats'ii kjoā koi. K̄o tijjè-ne xi kiskii yije xojon jè. K̄o 'ya-ná nga 'én kixij̄i xi chj̄a.

²⁵ Jesús k̄j̄in jchán kjoā kis'iin-isa xi k̄j̄eij̄i. Tsà tjeí yije nga jngoò jngoò skaya kjoā xi kis'iin, mi-la kii k̄ichiya-l̄a nga tíjtsa isò'nde j̄ñ̄a xojon. K'oas'ín k̄atama.

Hechos

'Én xi kitsjaà Jesús nga iskan kjoí Inimá Tsjeè-la Nainá

1 Ngaji Na'è Teófilo, jè xojon xi 'an kiskii íjtòn-lè, k'oáá kixan-lè ngats'iì kjoá xi kis'iin kò xi tsakóya Jesús kóni nga tsibíts'ia nga kisixá ² skanda jè nàchrjein k'è nga Nainá kiiko ijngoò k'a-ne ján ngajmii. K'è nga tikj'eè fi-ne ján ngajmii, jè nga'ñó-la Inimá Tsjeè-la kisikjeén nga jaàjiin xitá xi tsibíxáya-la nga kitsjaà-la kjotíxoma mé xá xi s'iin. ³ K'è nga k'en kò nga jaáya-la ít'aà ts'e kjobiyaa nguì ichán nàchrjein tsibijna isa; kjin k'a tsakó-la yijo-la jña xitá-la kò kjin skoya kjoá kis'iin nga kixi kjoá nga tíjnakon. Tikoáá tsakóya-la xitá-la kós'ín otíxoma Nainá.

⁴ K'è nga tíjnako xitá-la k'oáá s'ín kitsjaà-la okixi, kitsò-la:

—Kì tà chjà bitjojñoò naxandá Jerusalén. Chíña kjoáa skanda k'è nga kitjojen kjondaà xi tsjá Na'è-nà koni s'ín kitsjaà tso'ba. Jyeé k'oás'ín kixan-nò nga sa íjtòn.

⁵ Kixí kjoá, jè Juan, nandá kis'iin-ne bautizar xitá. Tan-ga jño, machraña nàchrjein nga kò Inimá Tsjeè-la Nainá koma-nò bautizar.

Kíí komà k'è nga kiì mijin ijngoò k'a-ne Jesús ján ngajmii

⁶ Jña xitá xi títsajnakò Jesús, kiskònangui-la, kitsò-la: —Na'è, xi jì otixoma-nájen, jña nàchrjein koi, ¿a sikíjnandejí ijngoò k'a-ne naxandá Israel nga ta jè tajngoò kotíxoma-la yijo-la?

⁷ Jesús kitsò:

—Mítsà jño okò-nò nga jchaa nàchrjein; tã jngoò Na'è-ná beè kó s'ín kosòn-la xi kjotíxoma ts'e. ⁸ Tanga k'è nga kitjojen-nè-nò jè Inimá Tsjeè-la Nainá, tjoé-nò nga'ñó-la. Jño kénajmí-la xitá xi ít'aà ts'an í Jerusalén, kóhokji nga kijndà nangui Judea kò Samaria, skanda ñánda fehet'aà-ne isò'nde.

⁹ K'è nga jye okitsò Jesús, ikjoàn kitjámijin i'nga nga kiiko ijngoò k'a Nainá ján ngajmii kò jña xitá-la nchikotsejèn-la. Chaán mì tì kiì kijtseè-ne nga jè ifi tsibíjtsa'ma.

¹⁰ Jña xitá-la, k'è nga nchikotsejèn-la nga tífi-mijin ngajmii Jesús, tà nitoón j'iì kinchat'aà jò-la xitá xi íkjá nikje chroba. ¹¹ Kitsò jña xitá koi:

—Jño xi xitá Galilea tsajòn, ¿mé-ne kòs'ín chitsejèn-nò ngajmii? Jè Jesús, koni s'ín kà'yaà nga kòfimijin ijngoò k'a-ne ngajmii, kijchò nàchrjein nga k'oá tís'ín kjoíí ijngoò k'a-ne.

Kíí komà nga kitjaàjin Matías

¹² Jña xitá xi tsibíxáya-la Jesús inchrobà-ne nindoò Yá Olivo nga kii ijngoò k'a-ne Jerusalén. K'oáá kji chrañat'aà fi ndiyá Jerusalén koni kji tsjá'nde kjotíxoma nga ma fi xitá k'è nga nàchrjein níkjáya. ¹³ K'è nga ijchò-ne naxandá Jerusalén, kiimijin isò'nga ni'ya, ja-has'en cuarto ñánda síkjáya. Jña xitá xi ijchò, jè Pedro, Jacobo, Juan, Andrés, Felipe, Tomás, Bartolomé, Mateo, Jacobo ki'ndí-la Alfeo, Simón Celote, Judas, ti-la Jacobo. ¹⁴ Ngats'iì xitá koi yaá bixoña nga kjit'aà nàchrjein nga jngoò tíjn kjohitsjeèn-la nga chjat'aà-la tikoá bitsi'ba-la Nainá; tikoáá títsajna i'nga íchjín kò María xi nea-la Jesús kò jña 'nde Jesús.

¹⁵ Jña nàchrjein koi, Pedro, kiichjajin-la xitá xíkjin xi mokjein-la ít'aà ts'e Cristo. Maá-là tsà jngoò sindo kò kaàn jña xitá. Pedro kitsò:

¹⁶ —'Ndsè, tíjn-ne nga kítasòn koni s'ín tíchja Xojon-la Nainá jña 'én xi kjòtseé kiichja Inimá Tsjeè-la Nainá nga jè xitáxá íjtòn David kisikjeén nga kiichja mé xi komat'in Judas, jè xi kiikakó-la xitá xi kitsobá'ño Jesús.

¹⁷ Judas, nga xitá xingui-nájen. Tikoáá kitjoé-la xá nga ngajen kisixáko-nájen. ¹⁸ Jè ton xi kisikijne Judas ít'aà ts'e jè xi tohótsji, nanguií tsatse jngoò 'nde-ne; ikjoàn skò kiskaanguit'aà-ne nangui, jngoò k'a kixojndà indso'ba, itjo ndó'ye-la. ¹⁹ K'è nga jye kii'nchré yije xitá naxandá Jerusalén nga jye k'en Judas, i'nde jè, k'oáá s'ín tsibít'aà 'ín nga Acéldama kitsò-la. 'Én ts'e xi chja, tsòyaá-ne: "Í'nde ts'e Jní-né." ²⁰ Jè xojon ts'e Salmo, k'oáá s'ín tíchja nga tsò:

Ni'ya-la kátasijna tiya-né, nijngoò xitá kítasjnaya.

Tikoáá tíchja Salmo ñánda tsò:

Kj'eíí xitá kát'iì-la xá-la.

²¹ 'Mochjeén-né nga kj'eíí xitá sakó ijngoò-isa xi jè ngajo-la Judas; jña chjaàjin-jngoáá xitá xi kjòtseé tíjmakò-ná skanda k'è nga tísa tsajmeikò-ná Jesús, ²² mats'iaqò-ne nga kis'iin bautizar Juan skanda k'è nga tsijin ijngoò k'a-ne Jesús ján ngajmii, mé-ne nga kijnako-ná tikoá tsjá 'én nga Jesús jyeé jaáya-la.

²³ K'èé tsafaàjin jò xitá: jngoò xi 'mì José, tikoá tít'aàsòn 'ín-la nga Barsabás 'mì. Barsabás, kò tíjè-ne xi 'mì Justo. Xi ijngoò, Matías 'mì. ²⁴ Ikjoàn kiichjat'aà-la Nainá kitsò:

—Ngaji Na'è, xi yaxkoin inima-la ngats'iì xitá, kot'in-nájen ñá-láá ingajò xitá koi jye kàchjaàjin, ²⁵ mé-ne nga skoé xá-lè xi jì bíxáya-la, jè xá xi kisikijna

Judas k'e nga tsohótsji jé, nga jye tǎjna i'nde ñánda oko-lá.

²⁶ Kisískákjoò suerte-lá. Jè Matías kisikijne. Jè komà-ne tejà xítá xi tsibíxáya-lá Jesús xi tejnjoò ma nga sá ítjòn.

K'e nga itjojen Inimá Tsjeè-lá Nainá

2 K'e nga ijchò nàchrjein-lá s'eí Pentecostés, ngats'iì xítá xi mokjeiín-lá it'aà ts'e Cristo tǎ jngoò jtín tít-sajna. ² Tà nǎtòón kina'yà jngoò-lá xi 'ñó one, koni jngoò tjo xi 'ñó tí'ba xi ngajmiì inchrobà-ne. Kina'yà-lá kóhòkji i'nga ni'ya ñánda tít-sajna jǎn xítá. ³ Tsatsejèn-lá nijen xi koni kjoàn ni'ín kjoàn; kjòxkoaya íjngó íjngó kisijnasòn-lá jǎn xítá. ⁴ Ngats'iì xítá, jngoò k'a ndaà kis'ejiìn inimá-lá Inimá Tsjeè-lá Nainá; íkjoàn tsibíts'ia nga kíichjǎ 'én-lá xítá xi k'j'eíí naxandá koni s'ín kits-jaà-lá Inimá Tsjeè-lá Nainá nga kichjǎ.

⁵ Nàchrjein koi, kǎjìn xítá judío tít-sajna [xi ijchò s'eí] ya naxandá Jerusalén xi beèxkón Nainá xi inchrobà-ne ñánda nga xìn naxandá nga tǎjtsa isò'nde. ⁶ Jǎn xítá xi ya tít-sajna xi ijchò s'eí ya naxandá Jerusalén, ngats'iì kjòxkóya k'e nga kiì'nchré-lá xi jane. Tǎkooá tǎ kjòxkón-lá k'e nga kiì'nchré-lá xítá-lá Cristo nga ma-lá chjǎ nga jngoò íjngoò skoya 'én-lá xítá xi xìn naxandá-lá xi ya tít-sajna. ⁷ Tà k'ooá komà-lá, tǎkooá tǎ kjòxkón-lá, kitsò-lá xíkjin:

—¿A mitsà xítá Galilea ngats'iì xítá xi nchichjǎ?

⁸ ¿Kós'ín ma-ne nga na'yá-lá 'én-ná xi nokjoá nga xìn naxandá-ná nga íjngoò jngoó? ⁹ Ngats'iaá xi í tít-sajna, tǎjín xítá Partia, xítá Media, xítá Elam, xítá Mesopotamia, xítá Judea, xítá Capadocia, xítá Ponto, xítá Asia, ¹⁰ xítá Frigia, xítá Panfilia, xítá Egipto, xítá Libia xi ya chrañat'aà-lá Cirene. Tǎkooá tǎjín xítá Roma xi í tít-sajna Jerusalén. Tǎjín xi ngui xítá judío. Tǎkooá tǎjín xi tǎ jahatjǎya-lá nga xítá judío komà. ¹¹ Tǎkooá tǎjín xi inchrobà-ne Creta kò Arabia. í Ngats'iaá na'yá-lá nga jngoò íjngoò skoya 'én-ná koni s'ín béngjímí-ná kjòxkón xi s'ín Nainá!

¹² Ngats'iì xítá tǎ kisinchaàxkón-né, mì tǎ kii machiya-lá, kitsò-lá xíkjin:

—¿Kó tsòya-ne kjoá koi?

¹³ Tǎjín i'nga xítá xi tǎ tsijnòkeè-né, kitsò:

—¿Ch'íj xítá koi!

'Én xi kíichjayajiìn-lá xítá jè Pedro

¹⁴ K'eé tsasǎjna kixi Pedro kò xítá xi tejnjoò ma-ne; 'ñó kíichjayajiìn-lá xítá, kitsò:

—Jǎn, xítá xinguiaá xi judío 'mì-ná kò ngats'ioò xi xìn naxandá-nò xi í tít-sajnaà Jerusalén, ndaà kátasijiìn-nò, ndaà tǎná'ya 'én xi kichjàkò-nò. ¹⁵ Jǎn bixón-nò: “Ch'íj xítá koi.” ¿Kós'ín koma-ne nga koch'i'í nga sáá íjchò xi ñijaàn nga tǎjñòya? ¹⁶ Koií tibtasòn 'én xi kíichjǎ Joel, xítá xi kíichjǎ ngajo-lá Nainá.

¹⁷ K'ooá tsò Nainá:

K'e nga jye tífèhet'aà nàchrjein, síka'bí-lá Inimá Tsjeè-ná ngats'iì xítá xi tǎjín nga tǎjtsa isò'nde;

jǎn íxti x'ín kò íxti íchjín-nò, 'aán kíichjǎ ngajo-na; jǎn íxti xongó-nò, skoe kjòxkón xi okó Nainá; jǎn xítá jchíngá-nò k'oií-lá níjǎn xi it'aà ts'e Nainá.

¹⁸ Okixí-né nàchrjein koi, jǎn ch'índa-ná xi x'ín kò íchjín síka'bí-lá Inimá Tsjeè-ná

mé-ne nga kíichjǎ ngajo-na.

¹⁹ Ján ngajmiì kǎjìn kjòxkón jchǎ-lá, tǎkooá í it'aà nangui jchǎá-lá kjòxkón nga xíxteèn jní-lá xítá, nga kò ní'ín kò ní'ndí tsjè xi kjoá ts'e kjochán.

²⁰ Jè ts'oií, kojñò-né,

jè sá, jní kji koma

k'e nga tǎkj'eè f'ii Nà'è-ná

nga kjoíí kındaàjiìn-lá xítá

jè nàchrjein xi jeya kò 'ñó xkón.

²¹ Tanga ngats'iì xítá xi kíichjǎt'aà-lá Nainá, kíjtokàjiìn kjo'in.

[K'ooá tsò 'én-lá Nainá xi kiskii Joel (2:28-32).]

²² Tǎná'ya xi xítá Israel 'mì-nò 'én xi k'ooá xán-nò: Jǎn, ndaà tǎjiìn-nò, Nainá tsakó nga Jesús xi Nazaret ts'e, tǎjín-lá kjotixoma. Xkoòn ki'ya-nò nga kis'iìn ngats'iì kjòxkón kò kjoá ts'e seña xi tsee nga 'ñó tǎjín-lá. ²³ Koni s'ín tǎjindaà-lá Nainá nga tǎsǎ tǎts'è-ná kjoá, jǎn, kíndobà'ñó xítá jè nga kíik'eèn nga kíingatsja xítá xi mikii beèxkón kjotixoma nga tsakat'aà krò. ²⁴ Tanga Nainá kisíkjaáya-lá; kisíkijnandeií kjoá ts'e kjo'in xi tǎjín-lá kjoábiyaà nga mikii koma nga ya síjna'ñó it'aà ts'e kjoábiyaà. ²⁵ Jè xítaxá ítjòn xi David ki'mì, kitsò it'aà ts'e Jesús:

Kijtseè kjit'aà-ná Nainá k'e nga tǎjna nguixkoaàn; í tǎjnat'aà ndsǎa kixi mé-ne nga nì mé xi komat'ian.

²⁶ Koií kjoá-lá nga matsja-lá inimá-ná, tǎkooá matsja-lá nijen-ná nga seè.

Yijo-ná, tǎkooá ndaà síkjaáya nga skóña kjoá,

²⁷ koií kjoá-lá nga mì ya síkijni inimá-ná ya i'nde-lá mik'en,

tǎkooá mikii koi'ndi nga kí'ndo yijo-ná xi ch'índa tsjeè-lè 'mì-ná.

²⁸ Tsakoò-ná ndiyá nga ma kótijnakoan, tseè kjotsja s'e-lá inimá-ná nga jǎ tǎjnakò-ná.

[K'ooá tsò 'én-lá Nainá xi kiskii David (Salmo 16:8-11).]

²⁹ “Ndsè, k'ooá xán-nò xi ngui kjoá kixi: xítá jchíngá-ná David, jye kjotseè k'en, tǎkooá kisihijiìn-né. Jè it-sjó-lá, tǎjna skanda nàchrjein i'nde. ³⁰ Tanga jè David, jngoò xítá xi kíichjǎ ngajo-lá Nainá. Jyee k'ooá'ín tǎjín-lá koni s'ín kitsjaà-lá tso'ba Nainá nga tje ts'e kíjtokàjiìn Cristo nga jè kíjna ngajo-lá koni xítaxá ítjòn. ³¹ Jè David, k'ooá s'ín kíichjǎ it'aà ts'e Cristo koni tsà jye kijtseè nga jye jaáya-lá. Kitsò: “Mikii ya síjina inimá-lá ya i'nde-lá mik'en, tǎkooá mikii i'ndo yijo-lá.” ³² Nainá, jyee kisíkjaáya-lá Jesús. Ngats'iì kjoá xi komà, k'ooá s'ín béngjímí-nòjen nga xkoòn ki'ya-najen. ³³ Nainá jeya kisíkijnat'aà chrja kixi-lá; kíjtojé-lá Inimá Tsjeè-lá koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá. Jè Jesús síka'bísòn íjngoò k'a Inimá Tsjeè-lá. Koií kjoá-lá nga k'ooá'ín tǎsǎ'yaà kò tít-sǎna'yà. ³⁴ Jè David, mìtsà ngajmiì kii mijín; tanga k'ooá kitsò:

Jè Nainá kitsò-la jè xi Nei-na:

“Tijnat'aà-ná ì kixi-na,

³⁵ skanda k'e nga sikítsajnanguia kondra-lè ñánda nchasòn ndsokoiì.”

³⁶ Jñò xi xita naxandá Israel tsajòn, ndaà jchaa yije nga 'ñó kixi tjin kjoa nga jè Jesús xi jñò tsakat'aà krò, Nainá, k'oaa s'in kisikijna nga jè-né xi Na'en-ná, kò tjiè-ne xi Cristo [xita xi xó kisikasén-ne Nainá].

³⁷ K'e nga kiì'nchré 'én xi okitsò jña xita xi ya títajna, kisikájno ijiin inima-la; k'ée kiskònangui-la Pedro kò xita xikijin xi i'nga xi tikoa xó tsibixáya-la Jesús. Kitsò-la:

—'Ndsè, ¿mé xi s'en-jen?

³⁸ Pedro kitsò-la:

—Tikájno jé-nò, kì tì jé binchaàtsji-nò; t'een bautizar yijo-nò it'aà ts'è Jesucristo nga jngoò ìjngoò-nò, mé-ne nga sijichàat'aà-nò Nainá, tikoa tsjá-nò Inima Tsjeè-la.

³⁹ Koni s'in kitsjaà tso'ba Nainá, 'én xi tsibijna tsajòn-nò; tikoa ts'èé ìxti-nò, kò ngats'iì xita xi kjiin títajna, nga yije xi jè sobá Nainá xó kichja-la.

⁴⁰ Pedro, kjin 'én kiichjajiin-sa-la. 'Ñó kiichjakò. Kitsò-la:

—¡Tinchat'aàxìn-la kjo'in xi tjoé-la jña xita koi xi ch'o s'in!

⁴¹ Jña xita xi kòkjeiín-la 'én xi kiichja Pedro komà bautizar; ma-la tsà jàn jmiì xita xi jahas'en-t'aà nàchrjein jè.

⁴² Kòhõtjín, kixijí chinchakò 'én xi kiì'nchré koni s'in tsakóya-la jña xita xi tsibixáya-la Jesús, tikoa kjit'aà nàchrjein maxkóya nga kjèn-kò xikijin tikoa chjat'aà-la Nainá.

⁴³ Ngats'iì xita xi ya títajna tà kitsakjòn-né k'e nga kijtsee ngats'iì kjondaà kò kjojkón xi kis'iin jña xita xi tsibixáya-la Jesús. ⁴⁴ Jña xita xi jye kòkjeiín-la it'aà ts'è Cristo bitsajnajtín-né kòhõtjín; síxkoaya yije mé tsojmi xi tjin-la. ⁴⁵ Otíjna nangui-la kò tsojmi xi tjin-la, ikjoàn síjòya ton-la koni s'in mochjeén-la nga jngoò ìjngoò.

⁴⁶ Nàchrjein inchiòn bixoña ya nditsin ingo ítjòn, kò ya ni'ya-la xikijin nga kjèn-kjoò nga tjin-la kjotsja kò in-daajin tjin inima-la. ⁴⁷ Jeya kisikijna Nainá; jña xita naxandá tsjakeè komà xita-la Cristo; jè Nainá, nàchrjein inchiòn kisikas'en-t'aà-isa naxandá-la Cristo jña xita xi jè mejèn-la nga kitjokàjiin kjo'in.

Kós'in komà k'e nga kjòndaà jngoò-ne xita xi mikii ma fi

3 Jngoò k'a kii Pedro kò Juan ya ingo ítjòn ts'è xita judío. Ijchò-la xi jàn nga nguixòn k'e nga ch-jat'aà-la Nainá jña xita. ² Nàchrjein nchiòn bijchó síkijna jngoò xita ima xi mikii ma fi. Xita jè k'oaa s'in kits'iin. Yaá bijnajto xotjoa-la ingo ítjòn xi k'oas'in tjit'aà 'in: xotjoa xi ndaà kji. Xita jè, ton síjé kjojtò-la jña xita xi fahas'en nditsin ingo. ³ Jè xita xi mikii ma fi, k'e nga kijtsee Pedro kò Juan nga nchifahas'en nditsin ingo, kisijé kjojtò-la ton. ⁴ Jè Pedro kò Juan, kiskoò'an; jè Pedro kitsò-la:

—¡Chítsejèn-'a-nájen!

⁵ Jè xita xi mikii ma fi kiskoò'an; k'oaa s'in komà-la koni tsà tjin xi tsjá-la. ⁶ Tanga jè Pedro kitsò-la:

—Njmé ton tjin-na xi oro kò xi plata, tanga jè xi tjin-na tsjaà-lè; it'aà ts'è Jesucristo xi Nazaret ts'è, tísitjiin, titjámii.

⁷ Jè Pedro, k'e nga okitsò-la, kiskoé tsja kixi, kiskimiit-jen; niçoón kis'e-la nga'ño tsji ndsokò, kòhokji ndsokò. ⁸ Jè xita jè, kiskì'nga nga tsasítjen; ikjoàn tsibíts'ia nga tsajmeè-ne; jahas'en-kò nditsin ingo jè Pedro kò Juan nga ndsokò kiì-ne; fijén fikjá, kji'nga kitsian nga jeya kisikijna Nainá. ⁹ Ngats'iì xita naxandá kijtsee jè xita jè nga jye ma fi-ne kò nga jeya kisikijna Nainá. ¹⁰ Tà kjòxkón-la xita, tikoaà tà kitsakjòn-né koni s'in komàt'in jè xita jè nga jyeè beèkxon nga jè-né xi síjé kjojtò ton ya xotjoa ingo xi k'oas'in tjit'aà 'in-la: xotjoa xi ndaà kji.

'Én xi kiichjaya Pedro ya nguitjoa-la ingo ts'è Salomón

¹¹ Jè xita xi jye kjòndaà-ne, mikii tsjeiin nga kitsobà'ño Pedro kò Juan. Ngats'iì xita naxandá tà k'oaa komà-la; k'ée tsangachikon kiitjingui-la ya ingo ítjòn, ya nguitjoa-la xi 'mì Salomón. ¹² Jè Pedro, k'e nga kijtsee jña xita naxandá, kitsò-la:

—Jñò, xita xinguiáa xi xita Israel 'mì-ná, ¿mé-ne maxkón-onò? ¿Mé-ne ngajen ch'àn-nájen? ¿A k'oaa s'in nikítsjeen koni tsà nga'ño tsajen kò kjondaà tsajen kòmandaà-ne xita jè nga ma fi-ne? ¹³ Jè xi Nainá tsò-la Abraham, Isaac, Jacob kò ngats'iì xita jchínga-ná xi i'nga, jè-né xi jeya kàsíkiina Jesús xi chi'nda-la ma; tjiè-ne Jesús xi jñò kinìngatsja xitaxá. Jñò, mikii kits'iìnde k'e nga jè Pilato mejèn-la síkijnandeij-ne.

¹⁴ Jñò, kinachrjekànguio jè xi Xita Tsjeè kò xi Xita Kixi; ikjoàn kinijé nga tsibijnandeij jè xita xi mik'en kitjen-la. ¹⁵ Jñò kinik'eèn jè xi síkijnakon-ná tanga jè Nainá kisikjaáya-la. Ngats'iì kjoa koi, ki'ya-nájen, k'oaa ma-ne nga bèngjmi-jen. ¹⁶ Jesús kàtsjá-la nga'ño xita jè xi jñò tít-sa'yaà tikoa yaxkoòn, koi-né nga mokjeiín-najen it'aà ts'è Jesús. Tà koií kjoa-la nga ndaà mokjeiín-najen nga ndaà kòmandaà-ne xita jè nga nguixkoòn jñò xi ì títajnaà.

¹⁷ "Ndsè, jyeé tjiin-na, k'e nga k'oas'in ki'nè kò xitaxá-nò nga kinik'eèn Jesús, koi-né nga mikii machiya-nò. ¹⁸ Jè Nainá, k'oaa s'in kisikitasòn koni s'in kiichja ngats'iì xita-la xi kiichja ngajo-la nga jè Cristo [jè xi xó kisikasén-ne Nainá] k'oaa s'in tjinè-la nga kiyá.

¹⁹ Koií k'oá 'mì-nòjen nga tikájno jé-nò, kì tì jé binchaàts-sji-nò; Nainá tanguít'aà-là mé-ne nga jchat'aà-nò jé-nò ikjoàn tsjá-nò Nainá kjoa'nchán ts'è inima-nò. ²⁰ Kà-tasikasén-nò Jesús, jè xi xó k'oas'in kjojtsee jaajin-ne Nainá nga jè xi Cristo nga it'aà tsajòn kjoij-ne.

²¹ Mochjeén-né nga ján kíjna ngajmiì jè Jesucristo skanda k'e nga jè Nainá sijixitseyá yije ijngoò k'a tsojmi xi tjin. K'oaa s'in kitsjaà okixi Nainá k'e nga kiichja ngajo-la xita tsjeè-la xi jè kisikjeén nga sa kjojtsee.

²² Moisés, k'oaa s'in kitsò-la jña xita jchínga-ná: “Jè Na'en-ná xi Nainá, yaá kochrjekàjiin jngoò xita xinguiáa xi kichja ngajo-la Nainá koni 'an. Jè tjiná-ya-là koni s'in kichjakò-nò ngats'iì kjoa xi keèngjmi-nò.

²³ Ngats'iì xita xi mikii kji'nchréñijon-la, jngoò k'a tjàxìn it'aà ts'è naxandá-la Nainá.”

²⁴Ngats'ii xitá xi kiichjá ngajo-la Nainá, mats'ia-ne Samuel, skanda i'ndeij, saá koií 'én tsibénojmí mé kjoa xi tíma nàchrjein i'ndeij. ²⁵Kjondaà tsajòn-nò koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá it'aà ts'e xitá-la xi kiichjá ngajo-la. Tikoáá kjondaà tsajòn-nò koni s'ín tsibindaàjiin jngoò kjoa Nainá kò xitá jchínga-ná k'e nga kitsò-la Abraham: "Ngats'ii xitá xi tjín nga títjsa isò'nde kochikon-t'in-né xi it'aà ts'e tje-lè." ²⁶Nainá, k'e nga kisikjaáya-la Ki'ndí-la, jñò kisikasén ítjòn-nò nga sjichikon-t'in-nò mé-ne nga s'ikjattjya-là kjohítsjeèn-nò nga jngoò ijn-goò, nga mì tì ch'o s'en-nò.

K'e nga jè Juan kò Pedro kiikò xitá naxandá ya nguixkòn xitaxá

4 Pedro kò Juan tákó tik'eé nchihóko xitá naxandá nga ijchò jñà nò'miì, tjikò jè xitá skò-la policia xi síkindá ingo ítjòn kò jñà xitá saduceo. ²Jñà xitá koi 'ñó jti komà-la nga jè Pedro kò Juan k'oáá s'ín tsakóya-la xitá naxandá nga jyeé ki'ya-la nga kjoááya-la xitá xi jye k'en koni s'ín jaáya-la Jesús. ³Kitsobà'ñó, kiikò, ikjoàn kiskinìs'en ndayá nga jyeé kjònguixòn. Yaá kisikítsajna ndayá skanda komà nchijòn. ⁴'Nó kjìn ma-ne xitá xi kòkjeiín-la k'e nga kii'nchré 'én xi kiichjá Pedro kò Juan. Jyeé ma 'òn jmii xitá x'in xi mokjeiín-la; kò jñà íchjín xi kòkjeiín-la mikii kòxkeya.

⁵Xi komà inchijòn, kjòxkóya ján Jerusalén xitá skò-la jñà xitá judío kò xitá jchínga kò xitá chjine xojon xi okóya kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés. ⁶Tikoá ya tíj-na Anás, xi nò'miì ítjòn, Caifás, Juan, kò Alejandro, ngats'ii xitá xikjín jñà xi nò'miì ítjòn. ⁷Kiskinikjaá Pedro kò Juan, ikjoàn chinchá osen nga kiskònangui-la, kitsò-la:

—¿Yá ts'e nga'ñó? ¿Yá xi kitsjaà'nde-nò nga xitá xk'én nìndaà-nò?

⁸Jè Pedro nga ndaà tíjiin inima-la jè Inima Tsjeè-la Nainá kitsò:

—Jñò xi xitaxá ítjòn 'mì-nò kò xitá jchínga-la naxandá Israel: ⁹Jñò, ¿mé-ne mejèn-nò nga jchaa kjondaà xi kò-mat'in xitá jè nga kòmandaà-ne nga jye ma fi-ne?

¹⁰Jñò nga nguixkoòn, kéngjímì-nòjen, tikoá kàtji'nchré yije ngats'ii xitá naxandá Israel. Xitá jè, it'aà ts'eé Jesu-cristo xi Nazaret ts'e kjòndaà-ne. Tije-ne xi kinik'eèn nga tsakat'aà krò, tanga Nainá kisikjaáya-la. ¹¹Jñò, k'oáá ngaya-la koni chjinechrjó xi bíndaà ni'ya. Ki-nachrjekàngui-nò Jesús koni jngoò ndajo xi nímé chjì-la. Tanga i'ndeij jè tíjna ítjòn koni ndajo chrjangui-la chrjó ni'ya. ¹²Tà jngoò ma xitá xi ma-la ochrjekàjiin-ná kjo'in, tà jè Jesucristo. Mì tì yá xitá tjín-ne i it'aà nangui xi Nainá kisikasén nga koma kochrjekàjiin-ná kjo'in.

¹³Jñà xitaxá, k'e nga kijtseè nga 'ñó chjá Pedro kò Juan nga mikii tsakjón, tikoá kijtseè nga taxkì ndí xitá-né nga mìtsà 'ñó ma-la xojon, tà kjòxkòn-la; k'eé kjòchíya-la nga jñà xitá xi tsajmeilkò Jesús. ¹⁴Tikoá kijtseè nga ya síjna jè xitá xi jye kjòndaà-ne, k'oáá s'ín komà-ne nga mì tì kó kitsò-la. ¹⁵K'eé tsachrje jngoò tjò ni'ya osen, ikjoàn tsajoóya-ne. ¹⁶Kitsò-la xikjín:

—¿Mé xi s'ikoaá xitá koi? Ngats'ii xitá naxandá Jerusalén, jyeé tíjiin-la kjoxkón xi kis'iin, mikii koma

kí'maá. ¹⁷Kinchaxkón-laá nga nì tì jngoò xitá kòhóko-ne xi it'aà ts'e Jesús, mé-ne nga mì tì kii kòbìsòn-ne kjoa koi.

¹⁸K'eé kiichjá jngoò k'a-la Pedro kò Juan; kitsjaà-la okixi nga jngoò k'a mì tì kii tjí'nde-la nga kichjá-isa-la, tikoá kòkòya-isa-la xitá it'aà ts'e Jesús. ¹⁹Jè Pedro kò Juan kiichjá, kitsò-la:

—Jñò, ndaà jchòsòn-là, ñá-laá xi kixi tjín nga nguixkòn Nainá. ¿Yá-né xi s'ikitasòn-lajen? ¿A jñò-nò xi xitá 'mì-nò? ¿A xi jè sobá Nainá? ²⁰Mikii koma jyo kít-sajna-jen it'aà ts'e kjoa xi ki'ya-jen kò xi kina'ya-jen.

²¹Jñà xitaxá mikii kjòtsji-la kós'ín s'ikò nga tsjá-la kjo'in, tà chincháxkòn-la, ikjoàn kisikítsajnadeij-ne, koií kjoa-la nga jñà ngats'ii xitá naxandá, 'ñó jeya kisikíjna Nainá it'aà ts'e kjoxkón xi komà. ²²Koií-né nga jè xitá xi jye kjòndaà-ne, tsatoó ichán nó tjín-la k'e nga k'oas'ín komàt'in kjoxkón jè.

Kó s'ín kisijét'aà-la Nainá jñà xitá xi mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo

²³K'e nga jye tsibìtsajnadeij-ne Pedro kò Juan, kii-ne ñánda títsajna xitá xikjín; tsibénojmí yije-la kó kitsò-la jñà nò'miì ítjòn kò jñà xitá jchínga. ²⁴Jñà xitá xikjín, k'e nga jye kii'nchré koni s'ín kis'enojmí-la, ngats'ii, tsibìts'ia nga tà jngoò jta kiichjat'aà-la Nainá, kitsò:

—Ji Na'èn xi jì tjín-lè kindá ngats'ii xi tjín, nga jì tsi-bindii ngajmii, nangui kò ndáchikon, ngats'ii tsojmi xi tjín isò'nde. ²⁵Nga kò Inima Tsjeè-lè kinikjín tso'ba ch'í'nda-lè David xi xitá jchínga kjiiin-najen nga k'oá kisi: ¿Mé-ne nga mats'en-ne xitá isò'nde?

Kò jñà xitá naxandá, ¿mé-ne kjoa ts'en joóya-ne xi kondra ts'e Nainá?

²⁶Kjòxkóya xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde; kisijngoò yijo-la jñà xitá xi tjín-la kjotixoma nga kondra kii-la Nainá kò Cristo, [xitá xi xó kisikasén-ne Nainá].

²⁷'Kixijí kjoa, jè Herodes kò Poncio Pilato, kò xi taxkì xitá xi mìtsà xitá judío, kò ngats'ii xitá naxandá Israel, kisijngoò yijo-la i naxandá jè, nga kondra kii-la Ki'ndí-lè Jesús xi xitá tsjeè xi ngaji xó jì kichjaàjiin-ne nga kinikasín nga jè xi Cristo. ²⁸Jñà xitá koi, k'oáá s'ín kis'iin yije koni s'ín tjíndaà-lè nga tjsa tàts'en-la kjoa nga k'oas'ín koma. ²⁹Na'èn, i'ndeij, chítsején-la xitá koi nga mejèn-la beetoòn-najen; tichjít'aà-nájén nga mikii kiskón-jen nga ma kìnókjoaya-jen 'én-lè xi ch'í'nda-lè 'mì-nájén. ³⁰Takói nga'ñó xi tjíya ndseij nga kàtan-daà-ne xitá xi xk'én; it'aà ts'e Ch'í'nda Tsjeè-lè Jesús, t'jín kjoxkón xi okó kjoajeya-la Nainá.

³¹K'e nga jye kiichjat'aà-la Nainá, ts'a ch'ón ya i'nde ñánda títsajna. Ngats'ii xitá xi ya títsajna kis'ejiin inima-la Inima Tsjeè-la Nainá; mì tì kii kitsakjòn-ne nga kiichjaya 'én-la Nainá.

Kó kis'iin jñà xitá-la Cristo nga nijngoò xi kisichjìt'aà-la tsojmi xi mochjeén-la

³²Ngats'ii xitá xi jye kòkjeiín-la, ngásòn ngáya tjín inima-la kò kjohítsjeèn-la; ngats'ii tsojmi xi tjín-la nga jn-

goò ìjngoò, ts'e yije-né kóhótjín. Nijngoò xi kitsò: "Tsojmi xi tjín-na, tà ts'an, t'ajngoò-ná." ³³ Jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús 'ñó tse nga'ñó kis'e-là nga isa ndaà tsi-bénojmí nga jye jaáya-là Na'èn-ná Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà. Ngats'ii jñà xita koi, Nainá 'ñó ndaà kisìchikon-t'in. ³⁴ K'oaá s'in komà-ne nga nijngoò xita kisìchijàt'aà-là tsojmi xi mochjeén-là. Jñà xita xíkjin xi tjín-là nangui kò jñà xi tjín-là ni'ya, otíjna. Ikjoàn f'iiko yije tòn-là tsojmi xi otíjna. ³⁵ Síngatsja jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús; ikjoàn síka'bí-là xíkjin nga jngoò ìjngoò mé xi chijat'aà-là. ³⁶ Ya tíjnajiin jngoò xita levita xi José 'mì. Yaá l'nde-là naxandá Chipre. Jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús, tsibít'aasòn 'ín-là: Bernabé kitsò-là. ('In jè, tsòyaá-ne: xita xi síjehikon-ná.) ³⁷ Xita jè, kijna jngoò 'nde-là nangui; tsatíjna; j'iiko tòn-là; kisingatsja jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús.

Jé xi tsohótsji Ananías kò Safira

5 Tanga ìjngoò xita x'in xi 'mì Ananías kò chjoón-là Safira, tikoá tsatíjna jngoò 'nde nangui-là. ² Xita jè tsajoóya-ne kò chjoón-là, tsibí'ma chiba tòn chjílà nangui. Tà chiba j'iiko nga kisingatsja jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús. ³ Jè Pedro kitsò:

—Jì Ananías, ¿mé-ne kòbii'nde-ne nga xita neí kòfahas'en-jiiin inima-lè nga mejèn-lè kachonachan-là Inima Tsjeè-là Nainá nga kòbì'ma chiba tòn chjílà nangui? ⁴ ¿A mìtsà tsiji nangui? K'e nga jye kòhotijni, ¿a mìtsà tsiji tòn? ¿Mé-ne k'oa'sín kànìkìtsjeèn-ne jiiin inima-lè? Mìtsà taxkì xita mejèn-lè kachonachan-là, jè sobà Nainá.

⁵ Jè Ananías, k'e nga kiì'nchré 'én koi, kiskaàjndoòt'aà nangui, k'en. Ngats'ii xita xi kis'ejiin-là kjoá xi komà, ndaà jchán kitsakjòn. ⁶ K'ee j'ii i'nga ixti x'in xi kisikájté nikje yijo-là Ananías; tsachrje ni'ya, nga kiì kíhijiiin.

⁷ Tjín-là tsà jàn hora nga j'ii Safira chjoón-là Ananías; mikii tíjiiin-là mé kjoá xi komà. ⁸ Pedro kiskònangui-là kitsò-là:

—¿A k'oaá tjín kòhotijna-nò nangui-nò koni tjín bixón?

Jè chjoón kitsò:

—Jon, k'oaá tjín kòhotijna-najen.

⁹ Jè Pedro kitsò-là:

—¿Mé-ne k'oa'sín kàchibàya-nò? ¿A k'oaá s'in kànìkìtsjeèn nga ma chónachan-là jè Inima Tsjeè-là Nainá? Chítsején-là jñà ixti xi nchajto xotjoá ni'ya. Jñà kòfi kíhijiiin x'in-lè; tikoá ngaji, jñà kjiikò-lè.

¹⁰ Chjoón jè, njtoón kiskaàjndoòt'aà nangui ya ñánda síjna Pedro; k'en. K'e nga jahas'en ni'ya jñà ixti x'in, kijtseè nga jye k'en; tsachrje ni'ya; kiì kíhijiiin-t'aà-là x'in-là.

¹¹ Ngats'ii xita naxandá-là Cristo kò ngats'ii xita xi kiì'nchré kjoá koi, ndaà jchán kitsakjòn.

Kjoxkón ndaà xi kis'iin jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús

¹² Jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús, kjin kjoxkón xi okó kjoajeya-là Nainá kis'iin nga nguixkòn xita naxandá. Ngats'ii xita-là Cristo, yaá bixoña kjit'aà ya ingò íjtòn ya nguitjoá-là xi 'mì Salomón. ¹³ Jñà xita xi mikii mok-

jeiín-là it'aà ts'e Cristo, nijngoò kjò'ñóhikon nga ya kiit'aà-là jñà xita-là Cristo. Tanga jñà xita naxandá, 'ñó ndaà kijtseèxkón jñà xita-là Cristo. ¹⁴ Tanga jñà xita xi kòkjeiín-là it'aà ts'e Cristo, íchjin íchjá, isaá 'ñó kòkjin-ya-isa. ¹⁵ Jñà xita tsachrje xita xi xk'én ya iya ndiyá; kisikáyijòsòn nachan kò nijñaà mé-ne k'e nga kjoá Pedro, nas'ín tà jè 'nguién-là skat'aà i'nga-là jñà xita xk'én. ¹⁶ Tikoá kjin xita j'ii ya Jerusalén xi inchrobà-ne naxandá xi kjijijòt'aà chraña-là; j'iiko xita xi xk'én kò jñà xi inima ch'o-là neí nchibeètòon; ngats'ii xita koi kjòndaà yijee-ne.

Kjo'in xi tsatojiin Pedro kò Juan

¹⁷ Jè nò'mii íjtòn kò ngats'ii xita xi ya báhihtakò, jñà xi ya chja-ne it'aà ts'e xita saduceo, kjòchinikeé jñà xita xi tsibíxáya-là Jesús. ¹⁸ Kitsobà'ñó; kiiko; kiskinis'en ndayá xi ts'e naxandá. ¹⁹ Tanga k'e nga jye kòjñò, jngoò àk-jalé-là Nainá ijchò kix'a-là xotjoá ndayá. Tsachrje xita koi; kitsò-là:

²⁰ —Tanguió, tjinchajtoò xotjoá ingò íjtòn. Tènojmí yije-là xita naxandá kós'ín kítsajnakon xita it'aà ts'e Cristo.

²¹ K'e nga kiì'nchré 'én koi, nga komà nchijòn, tajñòyaá kiì ya ingò íjtòn, ikjoàn tsibít'sia nga tsakóya-là xita.

Tik'e-ne chixoña jè nò'mii íjtòn, ngats'ii xita-là xi ya títsajnakò. Kiichja-là ngats'ii xitaxá kò xita jchinga ts'e naxandá Israel; ikjoàn kiskinikjaá jñà xita-là Cristo xi títsajna'ya ndayá. ²² Tanga k'e nga ijchò jñà policía, mikii kisakò-là jñà xita xi títsajna'ya ndayá; tà k'oaá s'ín inchrobà-ne; kitsjaà okixi nga mì tì yá tjín-ne. ²³ Kitsò:

—K'e nga kòbijchò-jen, ndaà tíchjoàjto xotjoá-là ndayá. Jñà xita soldado xi síkinda, yaá nchajto xotjoá, tanga k'e nga kòbitjaas'en-jen mì tì yá xita tjín-ne iya ndayá.

²⁴ K'e nga kiì'nchré 'én koi, jè nò'mii íjtòn kò nò'mii xi i'nga kò jè xita skò-là policía xi síkinda ingò íjtòn, tà k'oaá komà-là nga mikii machiya-là kós'ín koma nga kjoehet'aà kjoá koi. ²⁵ Tik'ee-ne j'ii jngoò xita xi j'ii kénójmí, kitsò:

—Jñà xita xi kichinis'en ndayá ngojña, yaá títsajna ingò íjtòn nga nchihokóya-là xita naxandá.

²⁶ K'ee kiì jè xita skò-là policía xi síkinda ingò, kjihijtakò jñà policía xi i'nga nga kiikjaá Pedro kò Juan. Tà kjòndaà inchrobàkò. Jñà tsakjón-là xita naxandá tsà ndajo koi'nè nga sijik'en. ²⁷ K'e nga j'iiko, chinchá osen ñánda nchijoóya-ne. Jè nò'mii íjtòn kitsò-là:

²⁸ —¿A mìtsà k'oa'sín ki'mi-nòjen nga jngoò k'a mì tì k'oaá tsò-ne 'én xi kòkóya it'aà ts'e Jesús? I'ndei, kòhokji Jerusalén, jyeé titsachinisòn yije kjotixoma-nò; tikoá mejèn-nò ngajen chini'nè-nájen nga k'en xita xi 'mì Jesús.

²⁹ Jè Pedro kò xita xi i'nga xi taña tsibíxáya-là Cristo kitsò:

—Isaá 'ñó mochjeén nga jè Nainá síkitasòn-lajen mì k'oaá-ne koni xi taxkì xita. ³⁰ Jè xi Nainá tsò-là xita jchinga-ná kisikjaáya-là Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà, tijè-ne Jesús xi jñò kinik'eèn nga tsakat'aà krò. ³¹ Nainá,

'ño jeya kisikíjnataa chrja kixi-là. Xitaxá ítjòn kisikíjna. Tíkooá jè kisikíjna nga jè kochrjekàjiin-ná kjo'in. K'ooá s'ín kis'iin Nainá, mé-ne nga jña xi naxandá Israel 'mí-ná síkájnoaá jé-ná; mi tí jé kírchátsji-ná nga síljchàat'aa-ná Nainá jé xi tíjín-ná.³² K'ooá s'ín bènojmi-nòjen kjoa koi xi xkoòn ki'ya-najen. Tíkooa bènojmi kixi-né jè Inimá Tsjeè-là Nainá xi jye kitjoé-là jña xita xi síkitasòn-là Nainá.

³³ K'è nga kiì'nchré 'én koi, 'ño jchán kòjti-là; skanda mejèn-là sìik'en. ³⁴ Yà tíjnajiin jngoò xita fariseo xi tíkooa xá tíjín-là xi 'mì Gamaliel, jè xi okóya kjótixoma. Ngats'iì jña xita naxandá 'ño ndaà beèkkón xita jè. K'èé tsasíj-na-kixí-jíin-là ngats'iì jña xita xi tíjín-là xá; kitsjaà okixi nga kàtitjo jngoò tjò ni'ya jña xita xi tsibíxáya-là Jesús. ³⁵ Jè Gamaliel kitsò-là xitaxá xíkjin:

—Jño ngats'ioò xi xita xinguiáá Israel 'mí-ná, ndaà tíkítsjeèn mé kjoa xi síkoo jña xita koi. ³⁶ Tíkítsjeèn jña nàchrjein xi jye tsato, tsibijnaá jngoò xita xi ki'mì Teudas. K'ooá kitsò nga xita ítjòn-né. Komà-là tsà ñijòn sín-dò xita xi kiit'aa-là. Tanga k'è nga kisik'en xita, ngats'iì xita xi kiit'aa-là, kitsjohoba-né. Tà yaá jyehet'aa kjoa. ³⁷ K'è nga komà iskan, jè nàchrjein nga kòxkeya xita, tsatsejèn ijngoò xita xi 'mì Judas xi xita Galilea. Tíkooá kjìn xita naxandá kiit'aa-là. Tanga k'è nga kinik'en xita jè, tíkooá ngats'iì xita xi ya kiit'aa-là, kitsjohoba yije-né. ³⁸ I'ndeí k'ooá ma-ne koxan-nò, tà tíkjehet'aa kjoa. Tjiì'nde-là xita koi nga kàtjì-ne. Tsà tà xá ts'è xitaá xi nchis'ín kjoehet'aa-né. ³⁹ Tanga tsà xá ts'è Nainá-né xi nchis'ín, mìkìi kichikjoa-nò nga jño kixkàn-kò; tìkindaa yijo-nò tsà koi nàchrjein-là, tsà xá-là Nainá tit-sabixkàn-koo.

⁴⁰ Ngats'iì xita xi títajna junta, kòkjeiín-là koni s'ín kitsò Gamaliel. K'èé kiichja ijngoò k'a-là jña xita xi tsibíxáya-là Jesús. Ijjoàn tsajá-là. 'Ñó tsibínè-là nga mi tí k'ooá s'ín kichjaya-ne ít'aa ts'è Jesús. Ijjoàn kisikítaj-nandeí-ne. ⁴¹ Jña xita xi tsibíxáya-là Jesús, 'ño tsja tíjín-là k'è nga itjo-ne ni'ya nga jè Nainá kitsjaà'nde nga kitjoé-là kjondaà nga kisikjeiín kjo'in xi kjoa ts'è Jesús. ⁴² Jña xita koi, mìkìi jyò tsibítajna. Nàchrjein inchiòn tsakóya tíkooa kiichjaya 'én ndaà-là Nainá ya ingo ítjòn kò xi k'jeíi ni'ya nga jè Jesús xi Cristo [jè xi chó kisikasén-ne Nainá].

K'è nga itoò xita kitjaajìin xi kisichját'aa

6 Jña nàchrjein koi, k'è nga jye 'ño tímakjin-ya xita xi kota'yàt'aa-là Cristo, jña xita xi chja 'én griego tsibíts'ia nga tsohojé'tin jña xita xi chja 'én hebreo, nga jña íchjín ka'àn xi ts'è xita griego mi ngàsòn tí'biil-là tsojmi xi kine koni jña íchjín ka'àn xi ts'è xita hebreo. ² Jña xita xi tejò ma-ne xi tsibíxáya-là Jesús, tsibíxkóya ngats'iì xita xi kota'yàt'aa-là Cristo, kitsò:

—Mì-la kii ndaà tíjín nga síkíjna-jen xá-là Nainá nga mi tí kii kínojkjoaya-najen 'én-là Nainá, nga ngui ta koi xá s'én-jen nga xita ima síkjèn-jen. ³ 'Ndsè, chjaájnòò itoò xita x'in xi 'yaà nga ndaà nchisíjchá yijo-là, tíkooa ndaà tíjìin inimá-là Inimá Tsjeè-là Nainá, xita xi ndaà kjohítsjeèn tíjín-là mé-ne jña kòngatsja xá koi. ⁴ Ngajen,

kjit'aa nàchrjein kínojkjoat'aa-lajen Nainá; tíkooa kókóya-jen 'én-là Nainá.

⁵ Jña 'én koi, ndaà kisaseèn yije-là ngats'iì xita. K'èé jaajìin Esteban, jngoò xita x'in xi ndaà mokjeiín-là ít'aa ts'è Nainá, tíkooa ndaà tíjìin inimá-là jè Inimá Tsjeè-là Nainá. Tíkooa kitjaajìin Felipe, Prócoro, Nicanor, Timón, Parmenas, Nicolás, jngoò xita Antioquia xi jahatjiya-là nga xita judío komà. ⁶ Jña xita xi itoò ma-ne chinchá osen nga nguixkòn xita xi tsibíxáya-là Jesús. Kò jña xita xi tsibíxáya-là Jesús kiichjatjì ít'aa ts'è Nainá, ikjoàn tsohósòn-là tsja nga kjòngatsja xá.

⁷ Isaá 'ño tsabísòn-isa 'én-là Nainá. Yà naxandá Jerusalén saá 'ño saá 'ño makjin-ya xita xi kota'yàt'aa-là Cristo. Skanda jña nò'miì, tíkooá jyeé kjìn ma-ne xi mokjeiín-là ít'aa ts'è Cristo.

K'è nga kindobà'ño Esteban

⁸ Jè Esteban, 'ño ndaà kis'e-là nga'ño kò kjondaà xi ít'aa ts'è Nainá. K'ooá komà-ne nga kjìn kjojkón xi okó kjoajeya-là Nainá kis'iin ya ijiin naxandá. ⁹ Tjín i'nga xita xi ya chja-ne ni'ya ingo sinagoga ñanda maxkóya xita judío xi jye títajnandeí-ne, kò xita Cirene, xita Alejandría, xita Cilicia kò xi ján i'nde-là Asia; tsibíts'ia nga tsakátikjoó kò Esteban. ¹⁰ Tanga xita koi, mìkii kisikijne, nga jè Esteban, koo kjohítsjeèn-là Inimá Tsjeè-là Nainá kiichja. ¹¹ K'èé tsohótsji xita xi tsibíchjì-là nga kitsjaà'tin 'én ndiso; kitsò:

—Kina'ya-lajen Esteban nga chjajno-là Moisés kò Nainá.

¹² K'ooá s'ín komà-ne nga kòjti-là jña xita naxandá kò xita jhínga kò xita xi okóya kjótixoma-là Nainá xi kiskii Moisés. Kitsobà'ño Esteban, kiikò ñanda títajna xitaxá ítjòn xi joóya-ne kjótixoma. ¹³ Ijchòkò xita ndiso xi kitsjaà'tin 'én, kitsò:

—Xita jè, mìkii jyò bíjna, kjit'aa nàchrjein chjajno-là jè Ingo Tsjeè-là Nainá kò kjótixoma xi kiskii Moisés.

¹⁴ Jyeé kina'ya-lajen nga tsò nga jè Jesús xi Nazaret ts'è, síikixòña Ingo-là Nainá tíkooa síikjatjiya-là kjótixoma xi 'né koni s'ín tsakóya-ná Moisés.

¹⁵ Ngats'iì xitaxá xi ya títajna, k'è nga kiskoò'an Esteban, k'ooá s'ín kijtseè isén-là koni kji isén-là àkjalè.

'Én xi kiichja Esteban nga tsasikò yijo-là

7 Jè xita sko-là nò'miì kiskònanguì-là Esteban kitsò-là:

—¿A kixíi kjoa nga k'ooa tíjín jé xi ónè-lè xita?

² Jè Esteban kitsò:

—'Ndsè, kò xi xita jhínga 'mì-nò, tína'ya-ná: Jè Nainá, xi 'ño jeya tíjna, yaá ijchòkon ñanda tíjna xita jhínga-ná Abraham k'è nga tákó ya tíjna Mesopotamia, k'è nga tìkj'eè bijchó kijna ján naxandá Harán. Kò jè Abraham kijtseè tsejèn-né kó kji Nainá. ³ K'èé kiichja Nainá, kitsò-là: "Titjòjiin nangui-lè; tìkít-sajnei xita xingui; t'in kijni ya nangui ñanda 'an kokoò-lè." ⁴ Jè Abraham, itjokàjiin nangui-là xita Caldea; ján kii kíjna nangui Harán. K'è nga k'én na'ènlà, Nainá j'ikò i'nde jè ñanda títajnaá i'ndeí.

⁵ Nainá, nímé i'nde kitsjaà kjotjò-là; nì tsà tà itsé ñánda kosijnasòn jngodò ndsoḱo. Tanga k'oaá s'ín kitsjaà-là tso'ba nga kitsò-là nga ts'ée koma ko ts'ée xita tje-là nità mé nachrjein-ne. Nachrjein koi, k'j'ée ixtií tjin-là jè Abraham. ⁶ Nainá k'oaá s'ín kitsò-isa-là: "Jñà tje-lè, xita ch'i'ndaà koma; ñijòn sindo nó xìn naxandá sijichá yi-jo-là nga sijkjeiín kjo'in." ⁷ Nainá kitsò: "'Aán tsjaà-là kjo'in jè naxandá ñánda ch'i'nda kitsajna; k'e nga koma iskan, kitjokajjin-né nangui jè. Kjinchrobà ijngodò k'a-ne ijndé, kò jí i'nde jè, skoexkón-na." ⁸ Nainá jngodò kjoa tsibindaajjin-kò Abraham nga sit'aà chiba-là yi-jo-là xita kjoa ts'e circuncisión. Abraham, kis'e jngodò-là ki'ndí xi Isaac ki'mi; k'e nga ijchò jìn nachrjein nga kits'iin, tsi-bit'aà chiba-là. Isaac kis'e-là ki'ndí xi 'mi Jacob; k'oaá tji'in kisiko. Jacob, kis'e-là ixti xi tejò ma-ne tje-là xita jhínga-là naxandá Israel. K'oaá tji'in tsibit'aà chiba-là.

⁹ Jñà ixti-là Jacob, xi xita jhínga-ná, kjòxitakòn-keè jè 'ndse xi 'mi José; ikjoàn tsatijna nga kiiko xita xi tsatse ján nangui Egipto. Tanga Nainá kisikinda José. ¹⁰ Nainá kisichját'aà-là nità mé kjoa xi kis'e-là José. Kitsjaà-là kjohítsjeèn, kitsjaà-là kjondaà nguixkon faraón xi xitaxá itjòn tíjna ján naxandá Egipto. Jè Faraón kisikijna José nga jè tsatixoma-là naxandá Egipto, tikoá jè tsatixoma ni'ya-là faraón.

¹¹ Jñà nachrjein koi j'iì kjinchrá kóhokji nangui Egipto kò i'nde Canaán; tséé kjo'in kis'e-là xita; jñà xita jhíngá-ná tsjin tsojmí xi kine. ¹² K'e nga kii'nchré Jacob nga tjin tsojmí xi ma chine ján Egipto kisikasén nga kiikjaá itjòn tsojmí ixti-là jñà xi xita jhínga-ná. ¹³ Xi komà jò k'a nga kiikjaá tsojmí, José tsakó-là yi-jo-là xikjín nga 'ndse ma-ne. Faraón k'oaá s'ín komà-ne kijtseèskon, ñánda nchrobát'aà-ne tje-là José. ¹⁴ José kiskinikjaá Jacob xi nà'èn-là ma nga kjitjingui-là ján Egipto. Ngats'iì xita xikjín, jàn kaàn kò chrj'oon ma-ne. ¹⁵ K'oaá s'ín komà-ne nga kii Jacob ján Egipto; yaá k'en; tikoá yaá k'en ngats'iì ixti-là jñà xi xita jhínga-ná. ¹⁶ Xi komà iskan, kiiko nindaà-là Jacob kò ts'e ti-là nga kii kiihijin jngodò ngajo itsjó ján Siquem; i'nde ñánda tsatse Abraham xi tsatijna ixti-là Hamor.

¹⁷ K'e nga jye kjòchrañà nachrjein nga kítasòn 'én koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá koni s'ín tsajoókjoò Abraham, jè naxandá Israel, 'ño kòkjìn-ya jñà xita-là ján Egipto. ¹⁸ Ijchò nachrjein nga ijngodò xita kisakò xi xita sko-là tsibijna ján Egipto; tanga xita jè, mikii beèskon José. ¹⁹ Xitaxá itjòn jè, tsibits'ia nga kiskoònachan-là xita jhínga-ná nga kijtseètoòn; kis'iin-là kjo'ño nga kitsjeiin takòn ngats'iì ndí ixti-là mé-ne nga kàtiyaa yi-je-ne nga kàtachija tje-ne. ²⁰ Tijñà-ne nachrjein koi, kits'iin Moisés. Ki'ndí jè, 'ño ndaà kji isén-là. Jàn sá kisikijna'ma ni'ya-là xita jhínga-là. ²¹ K'e nga ijchò s'íkij-na iijin nandá, jè tsòti-là faraón kiskoétiò, kisijchá koni tsà ki'ndí ts'e. ²² Jè Moisés kiskoòta'ya ngats'iì kjoachjine xi tjin Egipto. 'Nó ndaà kjohítsjeèn xi kis'e-là, ndaà kiichja tikoá ndaà kis'iin.

²³ Moisés, k'e nga jye tjin-là ichán nó k'oaá s'ín tsi'beé-là ikon nga mejèn kiikon xita naxandá Israel xikjín. ²⁴ Moisés, k'e nga kijtseè nga ch'o tniko jngodò xita Israel xikjín, tsasiko nga kisik'en xita Egipto mé-ne

nga kòjndà-ne. ²⁵ Moisés, k'oaá s'ín tísikitsjeèn, maá-là tsà tímachiyaá-là jñà xita Israel xikjín nga jè Moisés sijkjeèn Nainá nga sijkitsajnadeij; tanga jñà xita Israel mikii kjòchija-là. ²⁶ K'e nga komà inchijòn, Moisés kijtseè jò xita Israel xi nchikjaán-kjoò, mejèn-là kotekjaya-là, kitsò-là: "Jñò xi 'ndse chiba, g'mé-ne bixkàn-kò-nò xinguiò?" ²⁷ Jè xita xi tikaán-kò xikjín, k'ée kii jahitjen Moisés, kitsò-là: "'Z'Yá xi xitaxá kàsikij-na-lè kò xi ixkàlè kàtsò-lè xi it'aà tsajen?" ²⁸ Z' A tikoá mejèn-lè nga sij'en-ná koni s'ín kinik'in ngojñà jè xita Egipto?" ²⁹ Moisés, k'e nga kii'nchré 'én koi, tsanga-né; ján kii kijna i'nde ñánda 'mi Madián. K'oaá s'ín tsibijna koni jngodò xita xi kiiin i'nde-là; jò ixti kis'e-là.

³⁰ K'e nga jye ijchò ichán nó nga tíjna Madián, Moisés, tsatsejèn jngodò-là àkjale-là Nainá xi ya sijnajjin ni'in ñánda títi jngodò ya na'yá ya chrañà'taà-là nindoò Sinaí, ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn.

³¹ Moisés, k'e nga tìkotsejèn-là jè ya na'yá xi títi, tà kjòxkón-là koni s'ín tíma; k'e nga isa chrañà'taà kii kasijna nga isa ndaà skoe, kii'nchré ita-là Nainá nga kiichja-là, kitsò: ³² "'An-ná xi Nainá tsò-na xita jhíngá-lè, Nainá tsò-na Abraham, kò Isaac, kò Jacob." Tanga jè Moisés tà tsatsé-né nga 'ñò kitsakjòn, mikii kitsò-ikon nga kiskoòtsejèn-là. ³³ Jè Nainá kitsò-là Moisés: "Chjaàxìn xojtè xi titsjayi; jè i'nde ñánda tisijnasoin, i'nde tsjeè-né. ³⁴ Ndaà tibe kjo'in xi nchisikjeiín xita-ña xi títsajna Egipto. Jyeé ki'nchré-là nga nchihojé'taà-na; koií xá kòbitjojen-na nga siikitsajniaa. Koií xá tichjà-lè, nchroboí, ján siikasén-lè Egipto."

³⁵ Jñà xita Israel nas'ín tsachrjekàngui Moisés k'e nga kitsò-là: "'Z'Yá xi xitaxá kàsikijna-lè kò xi ixkàlè kàtsò-lè?", tanga jè sobá Nainá kisikasén ján naxandá Egipto koni jngodò xitaxá itjòn xi kisikitsajnadeij xita Israel. Nainá kisikjeèn jè àkjale xi tsatsejèn-ijin ya na'yá xi títi. ³⁶ Jè Moisés xi tsachrjekajjin xita Israel ján naxandá Egipto. Nainá kisikjeèn Moisés nga 'ño kjin kjòxkón kis'iin kóhokji Egipto, kò ya Ndáchikon Iní, kóhokji ñánda nangui kixi choòn nga ichán nó chinchi-maya ndiyá. ³⁷ Tijè-ne Moisés xi kitsò-là jñà xita Israel: "Nainá kochrjekajjin jngodò xi tje xita xinguiò-nò, jè xi kichja ngajo-là Nainá koni 'àn." ³⁸ Tikoá tijè-ne Moisés xi tsibijnako xita naxandá Israel ya ñánda nangui kixi choòn, jè xi tsohókò àkjale ya nindoò Sinaí, jè xi tsajmeiiko xita jhínga-ná nga kisikatoya-là 'én xi kitsjaà-là àkjale; tikoá tijè-ne xi kitjoé-là 'én-là Nainá xi síkijnakon-ná mé-ne komà kisikatoya-ná jñà 'én.

³⁹ Tanga jñà xita jhínga-ná, tsachrjengui 'én xi kitsjaà Moisés, mikii kisikitasòn. K'oaá s'ín kisikitsjeèn iijin inima-là, mejèn kii ijngodò k'a-ne ján Egipto. ⁴⁰ Kitsò-là jè Aarón: "Tindaà i'nga-ná nainá xi kiki-kó-ná. Jè Moisés xi tsachrjekajjin-ná ján nangui Egipto, mikii 'yaá mé xi komà-là." ⁴¹ K'ée tsibindaà jngodò xkósòn xi nainá kitsò-là xi isén-là nchraja ki'ndí kji; kisik'en cho kjotjò xi kitsjaà-là jè nchraja nga kijtseèskón, ikjoàn tsibijna jngodò-là s'eí xi it'aà ts'e xkósòn xi tijñà tsibindaà-ne.

⁴² Koií kjoa-là tsasit'aàxìn Nainá it'aà ts'e xita Israel. Kitsjaà'nde-là nga kijtseèskón yiye ni'ño xi tjin ngajmii.

K'oaá s'in tichja jè xojon xi kiskii jña xitá xi kiichja nga-jo-la Nainá nga tsò:

Jñò xi xitá naxandá Israel tsajòn, k'e nga ichán nó tsitjaayaà ndiyá ya ñánda nangui kixi choòn,

kò kinik'eèn cho nga mejèn-nò kits'iì kjotjò-ná, mìtsà 'an kiyaxkón-ná.

43 Majìn, ta saá kichijeèn ni'ya nikje-la Moloc, kò ni'ño ts'e Renfán xi nainá 'mì-là; jña isén xi tijnò tsibindaà-nò nga kiyaxkón.

Koí kjoa-la nga kochrjekàjiiin-nò i'nde tsajòn.

Ján siikasén-nò ñánda nga isa kjiin-la Babilonia.

44 Ya ñánda nangui kixi choòn, jña xitá jchínga-ná kis'e-la Ni'ya Tsjeè xi nikje ñánda kjiijòya kjotixoma-la Nainá. K'oaá s'in kisindaà koni s'in tsatixoma-la Nainá jè Moisés k'e nga kitsò-la nga kátindaà jngoò ni'ya koni kji isén-la ni'ya xi jye jè tsakó-la. 45 Ni'ya tsjeè jè xi nikje, jña xitá jchínga-ná kjòngatsja; jña xitá Israel xi tjikò Josué, j'iiko ni'ya jè, k'e nga jahas'en nangui ijndé ñánda Nainá kitsjaà-la kò tsachrjekàjiiin nangui-la jña xitá naxandá xi k'ejí. Ni'ya jè, yaá kisijna skanda nachrjein ts'e xitaxá ítjòn xi David ki'mì. 46 Nainá, 'ñó ndaà kisas-eèn takòn David. Kò jè David mejèn-la koijndaà jngoò-la ni'ya ñánda jeya kíjna Nainá xi beèxkón jña xitá tje-la Jacob. 47 Tanga jè xitaxá ítjòn xi ki'mì Salomón, jè xi tsibindaà jngoò-la ni'ya Nainá. 48 Nainá xi 'ñó 'nga týna, mìtsà ya týnaya ni'ya xi xitá bíndaà. Jè xitá xi kiichja ngajo-la Nainá kitsò:

49 Jè ngajmii, jè íxile-na ñánda otixoma; jè isò'nde, k'oaá gaya-la koni jngoò ískon ñánda nchasòn ndsokoaà.

¿A komaá-nò nga kíndaà jngoò-ná ni'ya ñánda siikjáya? tsò Na'en-ná.

50 ¿A mìtsà 'an sobá xi tsibindaà yije tsojmi koi?

51 Jè Esteban kitsò-isa-la:

—Jñò, kjit'aà nachrjein, 'ñó tájaajiiin tjín inima-nò, kò mikii ndaà na'ya koni s'in jña xi mìtsà xitá-la Nainá. Kjit'aà nachrjein kondra ongui-la Inima Tsjeè-la Nainá koni kis'iin jña xitá jchínga-nò. 52 Nijngoò xitá xi kiichja ngajo-la Nainá xi mì kondra kii-la; kisik'en jña xitá xi j'iì kénojmi ít'aà ts'e jè xitá kixi xi tjínè-la nga kjoí. I'nde, nga jye j'iì jè xitá kixi, yaá kinìngatsja jña xitaxá nga kisik'en. 53 Jñò, nas'in ít'aà ts'e àkjale-la Nainá kitjoé-nò kjotixoma, tanga mikii nikitasòn.

K'e nga k'en Esteban

54 K'e nga kiì'nchré 'én xi kiichja Esteban, 'ñó jti komà-la ijiin inima-la, chiba-la kinenè ni'ño xi kondra ts'e Esteban. 55 Jè Esteban, 'ñó ndaà tjiiin inima-la Inima Tsjeè-la Nainá. Kiskoótsejèn ngajmii; kijtseè kjoa-jeya-la Nainá nga Jesús ya síjnat'aà chrja kixi-la Nainá. 56 Kitsò Esteban:

—Tíbe-ná ngajmii nga tij'á; jè xi Kí'ndí-la Xitá tsò-la yijo-la yaá síjnat'aà chrja kixi-la Nainá.

57 Ngats'iì xitá koi, tsibíchoajto líkà-la; ikjoàn 'ñó kiskindàya; jngoò k'a kii kóhõtjín nga jahatjen Esteban; 58 tsachrjekàjiiin naxandá; kò jña xitá ndiso xi kitsját'in 'én xi kondra kii-la Esteban, yaá tsibítsajnangui ndsoko

jña nikje-la ñánda síjna jngoò xitá ixti xi 'mì Saulo mé-ne nga komà tsibínè-ne ndajo nga kisik'en.

59 K'e nga tísine ndajo, Esteban tichjat'aà-la Nainá, kitsò:

—Na'en Jesús, chjoétjoi inima-na.

60 Esteban tsasijna-xkó'nchi, ikjoàn 'ñó kiichja kitsò:

—iNa'en, ki kindáá 'ni jé-la xitá koi!

K'e nga jye okitsò, k'en.

8 Jè Saulo, nga ya síjna tikoáá kisijngoò ikon nga kinik'en Esteban.

Mé kjoa-ne nga jè Saulo kitsobà'ño xitá-la Cristo

Kjòts'ia-ne nachrjein jè nga 'ñó kiitjngui kondra-la xitá ngats'iì xitá naxandá-la Cristo ján Jerusalén. Kóhõtjín xitá-la Cristo kitsjohoba kóhokji nangui Judea kò Samaria. Tà jña tsiningui-ne xitá xi tsibíxaya-la Jesús. 2 Tjín i'nga xitá xi beèxkón Nainá, jña tsibíhijiiin Esteban. 'Ñó kiskindàyakeè. 3 Tanga jè Saulo, 'ñó kiitjngui kondra-la xitá naxandá-la Cristo. Xki xi ján ni'ya jahas'en nga kjo'ño ochrje íchjín kò íchjá, ikjoàn kinís'en ndayá.

Mé xi komà ya nangui Samaria k'e nga kiichjaya 'én-la Nainá jè Felipe

4 Jña xitá xi kitsjohoba, xki xi ján kii nga kisika'bí 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. 5 Jè Felipe, k'e nga ijchò naxandá Samaria, yaá tsibénojmi ít'aà ts'e Cristo [xitá xi xó kisikasén-ne Nainá]. 6 Jña xitá Samaria nga kjiin ma, k'e nga kiì'nchré tikoá kijtseè jña kjoxkón ndaà xi kis'iin Felipe, kóhõtjín, isaá ndaà kiì'nchré-isa koni s'in tsibénojmiya-la. 7 Kjin xitá xi inima ch'o-la nejí tjiiin inima-la kjòndaà-ne. Jña inima ch'o-la nejí, 'ñó kjindàya k'e nga bitjojiin inima-la xitá. Tikoáá kjin xitá ima kjòndaà-ne xi mikii ma síhiníya yijo-la kò xi tsá'ya kjoàn.

8 K'oaá ma-ne nga jña xitá naxandá jè, 'ñó tsja kis'e-la.

9 Ya Samaria tsibijna jngoò xitá xi Simón ki'mì. K'e nga sa ítjòn, maá-la bíndaà. Kjin nó kiskoònachan-la xitá xi ya i'nde-la nga chincháxkón-la nga kitsò: “An 'ñó ndaà machi-ya-na.”

10 Ngats'iì xitá ixti kò xitá jchínga, ndaà kiì'nchréñijon-la; kitsò:

—Jè xitá jè xi tse nga'ño tjín-la ít'aà ts'e Nainá.

11 Koií kjoa-la nga ndaà kiì'nchréñijon-la nga jye kò kjin nó konachan-la nga bincháxkón-la nga 'ñó ndaà ma-la bíndaà. 12 Jña xitá, k'e nga kòkjeiín-la 'én ndaà-la Nainá kó s'in otixoma Nainá kò ít'aà ts'e Jesucristo xi jè Felipe tibenójmi, tsibíts'ia nga komà bautizar íchjín íchjá. 13 Skanda tije-ne Simón tikoáá kòkjeiín-la; ikjoàn komà bautizar. Nándá tsajmeè Felipe, yaá tsajmeiikò Simón. Tà k'oaá ma-la nga tíbeè kjoxkón ndaà xi tís'in Felipe kò kjoa xi okó kjoa jeya-la Nainá.

14 Jña xitá xi tsibíxaya-la Jesús xi títsajna Jerusalén, k'e nga kiì'nchré nga jña xitá Samaria jyeè kòkjeiín-la 'én-la Nainá, kisikasén jè Pedro kò Juan. 15 Jña xitá koi, k'e nga jye ijchò Samaria, tsibítsi'batji jña xitá xi jye kòkjeiín-la mé-ne nga tjoé-la jè Inima Tsjeè-la Nainá.

16 Nga jè nachrjein jè, ni saá jngoò tjoé-la Inima

Tsjeè-là Nainá. Sà tà jè ìt'aà ts'e Na'è-ná Jesús komà bautizar xīṭa koi. 17 Jè Pedro ko Juan, k'èé tsohòsòn-là tsja, ìkjoàṅ kitjoé-là Inīmā Tsjeè-là Nainá.

18 Jè Simón, k'è nga kijtseeè nga jñà xīṭa xi tsibíxáya-là Jesús, ósòn-là tsja jñà xīṭa, ñitòón tjoé-là Inīmā Tsjeè-là Nainá, jè Simón tsibít'aà-là ṭon jñà xīṭa-là Cristo, 19 kitsò-là:

—'An, tīkoā tjiì-ná nga'ñó jè, mé-ne ñitā yá xīṭa-ne xi kosòn-là ndsāa tīkoā tjoé-là Inīmā Tsjeè-là Nainá.

20 Jè Pedro kitsò-là:

—Ìkàtiyaàkoi tòn-lè! Ngaji, k'oaá s'ín ñíkítjiiṅ tsà maá bindaà-ná k'jotjò xi tsjá Nainá. 21 Ngaji mikii tji'nde-lè ìt'aà ts'e xá jè nga jè inīmā-lè mi kixi tijnā nguixkòn Nainá. 22 Tíkájnoi jé-lè, nga ch'o tsó ya jjiṅ in-īmā-lè, ki tì jé bínchààtsjii-ne. Tijét'aà-là Nainá tsà koi nàchrein-là sījchàat'aà-lè jé-lè. 23 Be-ná nga jè kjoāxì-takòn xi tjiṅ inīmā-lè kò jè kjoāch'o-lè mikii tsjá'nde-lè nga ndaà 'ni.

24 Jè Simón k'èé kitsò:

—Sijét'aà-nò, titsi'ba-là Nainá xi ìt'aà ts'an mé-ne nga mi k'oa s'ín kōmat'ian ngats'i kjoā xi k'oa's'ín tita-sa'mi-ná.

25 Jñà xīṭa xi tsibíxáya-là Jesús, k'è nga jye kitsjaà 'én ìt'aà ts'e Cristo tīkoā tsakóya 'én ndaà-là Nainá, ki ñjngò k'a-ne ján Jerusalén. K'è nga chinchimaya ndiyá, kjìṅ xīṭa naxandá jtoá xi chja-ne Samaria tsi-bénojmí-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoā ts'e Cristo.

Jè Felipe kò jngòò xīṭa Etiopía

26 Xi jye komà, jngòò àkjale-là Nainá kiichja-là Felipe, kitsò-là:

—Tisítjiiṅ, t'in kixi ndiyá xi bitjokàt'aà-ne Jerusalén, fijen bijchó skanda Gaza.

(Ndiyá jè, yaá fahato ya ñ'nde ìt'aà xìn ñánda nangui kixi choòn.)

27 Felipe, tsasítjen, kii; ya iya ndiyá kisatiikjòò jngòò xīṭa x'ín ts'e Etiopía xi 'ñó 'nga xá tjin-là xi jye kjòxkii-là nga mi tì íchjín sji's'in-ne; tesorero tjin-là ts'e chjòón skò-là Etiopía xi 'mì Candace. Jerusalén j'i-ne xīṭa jè nga kii ñjngò ñánda beèkón Nainá. 28 Xīṭa jè, k'è nga tinchrobá-ne nangui-là, tijnaya carreta-là; tíbíxkejiṅ xoṅ xi kiskii Isaiás, xīṭa xi kiichja ngajo-là Nainá. 29 Jè Inīmā Tsjeè-là Nainá kitsò-là Felipe:

—T'in tjiṅgui-là carreta jè, tsjahijtakoji.

30 Felipe ñitòón kiitjṅgui-là, kii'nchré-là jè xīṭa nga tíbíxkejiṅ xoṅ xi kiskii Isaiás, xīṭa xi kiichja ngajo-là Nainá; ìkjoàṅ kiskònangui-là kitsò-là:

—¿A fiyaá-lè kó s'ín tíchja xoṅ xi tibixkejiṅ?

31 Jè xīṭa etiopie kitsò:

—¿Kó s'ín kōma kjiya-na nga mi yá bénojmíya-na? K'èé tsibít'ba-là Felipe nga tsijin-jno carreta; yaá tsi-bijnayakò.

32 Jè Xoṅ-là Nainá xi tíbíxkejiṅ ts'e Isaiás tsò-né:

Kiikò koni jngòò orré nga kii sík'en; k'oaá गया-là koni jngòò orré ki'ndí xi mikii kjindáya k'è nga tísijno-là,

k'oaá s'ín mikii kiichja k'è nga tsatojiṅ kjo'in.

33 K'è nga tsachrjekàngui xīṭa, mi kixi kisindaajiṅ-là.

Nga mi yá xīṭa tje s'e-là, niyá xi sīkítsjeèṅ, nga jè, kinik'en-né ñ isò'nde.

34 Jè xīṭa etiopie kitsò-là Felipe:

—T'iiṅ kjoṅdaà. Tènojmiya-ná yá-né xi k'oa's'ín títsò-là jè Isaiás; ¿a kjeí xīṭa-né, a xi tjiè-ne yijo-là?

35 Felipe tsibít'si'ako-ne jè xoṅ xi tíbíxkejiṅ xīṭa etiopie; tsibénojmí yije-là ìt'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoā ts'e Jesús. 36 Koni s'ín nchifiya ndiyá, ijchò jngòò ñ'nde ñánda tjin nandá, kitsò xīṭa etiopie:

—Ì'nde jè, tjin nandá; ¿a mitsà ndaà s'e tsà s'iaàn bautizar yijo-na?

37 Felipe kitsò-là:

—Tsà kòò inīmā-lè nga ndaà mokjeiṅ-lè kōma-né.

Xīṭa jè kitsò:

—Mokjeiṅ-na nga Jesús, jè xi Cristo xi Ki'ndí-là Nainá.

38 Kò kitsjaà òkixi nga tsasijna carreta, ìkjoàṅ tsitajen ingajò, jahas'en-jiiṅ nandá, jè Felipe kis'iṅ bautizar.

39 K'è nga jye itjokajiṅ-ne nandá, Felipe, tà ñitòón kichijá; jè Inīmā Tsjeè-là Nainá kiikò; mi tì kii kijt-seèkxon-ne xíkjin; tanga jè xīṭa etiopie, k'è nga tifi ya ndiyá, tsjaá jchán tjin-là. 40 Jè Felipe k'è nga kjòchiya-là jye ya tijnā naxandá Azoto; xkì xi ján naxandá tsi-bénojmí 'én ndaà-là Nainá xi kjoā ts'e Cristo skanda k'è nga ijchò naxandá xi 'mì Cesarea.

Kós'ín komà k'è nga jè Saulo kòkjeiṅ-là ìt'aà ts'e Cristo (Hechos 22:6-16; 26:12-18)

9 Saulo, xkì xi ján ñ'nde bínchàkón-là xīṭa xi kotta'yát'aà-là Cristo nga mejèn-là sīk'è. K'oaá ma-ne nga kiikon jè nò'mii ítjòn, 2 nga kisijé-là xoṅ xi tjin-là nga'ñó xi k'oa ts'e jñà ni'ya ñjngò sinagoga ján Damasco, mé-ne nga kōma tsobà'ñó-ne xīṭa íchjín kò íchjá xi fit'aà-là jè ndiyá xītse-là Cristo; ìkjoàṅ kjinchrobàkò Jerusalén nga sīkítsajna ndayá. 3 K'è nga nchifiya ndiyá nga jye kjòchrañàt'aà-là naxandá Damasco, tà ñitòón kjòhiseèṅ jngòò itjandi-là jngòò ni'ín xi inchróbà-ne ngajmii. 4 Jè Saulo kiskaàjndoo't'aà nangui, ìkjoàṅ kii'nchré-là 'én xi kiichjajiṅ isén xi kitsò:

—Saulo, Saulo, ¿mé-ne 'an t'imitjṅgui kondra-ná?

5 Saulo kitsò:

—¿Yá-né ngaji, Na'èñ?

Jè xi tíchja kitsò:

—'An-ná Jesús xi t'imitjṅgui kondra-ná. Tijí tिया-toòn-ne yijo-lè, k'oaá गया-là koni tsà nchrajā tsjón-là jè yá xi bínès'en-là nei-là.

6 Saulo, tsí tsatsé-né; tsí ndaà kitsakjòn; k'èé kitsò:

—Na'èñ, ¿mé xi mejèn-lè nga 'an s'iaàn?

Jè Na'èñ-ná kitsò-là:

—Tisítjiiṅ, titjás'en-jiiṅ naxandá; yaá s'enojmí-lè mé xi s'iṅ.

7 Jñà xīṭa xi tjiko Saulo, tà kisinchaà-né nga 'ñó kitsakjòn; kii'nchré-là jè xi tíchja tanga mikii kijtseèkxon yá xi tíchja. 8 Jè Saulo, tsasítjen-t'aà-ne nangui, tanga k'è nga kiskíx'a xkòn mi tì kii kjòtsejèn-là. Tà jñà xīṭa xi tjiko kitsobàt'aà, kiikò ján Damasco. 9 Jàn nàchrein tsi-bijnā nga mi tì kii kotsejèn-là; ñimé xi kiskine tīkoā ñimé xi kits'iṅ.

¹⁰ Yà naxandá Damasco tíjna jngoò xità xi kota'yàt'aà-la Cristo xi 'mì Ananías; Nainá kiichjya-la nga tsatsejèn jngoò-la kjoa koni tsà nijñá tí'bii-la, kitsò-la: —Ananías!

Kiichjya Ananías kitsò:

—¿Mé-ne Na'èn? ¿Mé xi mejèn-lè?

¹¹ Jè Na'èn-ná kitsò-la:

—Tìsítjiin, t'in jè calle xi 'mì Calle Kixi, ya ni'ya-la Judas; ya tìynchatsji jngoii xità xi 'mì Saulo xi ya l'nde-la Tarso. l'ndeì, tíbítsti'ba-né. ¹² Saulo jyeé kòbeè jngoò kjoa koni tsà nijñá tí'bii-la xi tsò: jngoò xità xi 'mì Ananías kòbijchókón nga kòhòsòn-la tsja nga kòmandà ìnjgoò k'a-ne xkon.

¹³ Ananías, k'è nga kii'nchré kitsò:

—Na'èn, tíjiin-na, kjìn xità jye tsibénjmi-na nga 'ñó ch'o kjoàn xità jè; jè-né xi 'ñó tíbeetoòn xità tsiji ján Jerusalén. ¹⁴ l'ndeì koií xá j'ii-ne skanda ijndé, tíjn-la okixi it'aà ts'e nò'mii ítjòn nga tsoba'ñó ngats'iì xità xi mokjeiín-la it'aà tsiji.

¹⁵ Nainá kitsò-la Ananías:

—Tich'oín xità jè; xó jaàjiin-na; k'oaá s'ín kochjeén-na nga jè kichjaya it'aà ts'an nga títsa isò'nde nguixkon ngats'iì xità xi mìtsà xità judío kò xitàxá ítjòn-la, tíkoá jñà xi xità Israel. ¹⁶ 'Aán kokoò yije-la kjo'in xi 'ñó tse s'ijkeiín xi kjoá ts'an.

¹⁷ Ananías kii ñánda tíjna Saulo; jahas'en ni'ya. Tsohòsòn-la tsja, kitsò-la:

—Ndsè Saulo, jè Na'èn-ná Jesús xi kiichjya-lè ya iya ndiyá k'è nga tjinchroboí, jè kásikasén-na nga kotsejèn ìnjgoò k'a-lè tíkoá sijiin inima-lè Inima Tsjeè-la Nainá.

¹⁸ Saulo, ni'toón kitjaàxìn-la xkon xi koni kjoàn chrjoá ton-la tìn. Ikjoàn kjòtsejèn ìnjgoò k'a-la. K'èé tsasítjen, ikjoàn komà bautizar. ¹⁹ Saulo, tsakjèn; ikjoàn kis'e ìnjgoò k'a-la nga'ñó. Tsibijnako chiba nachrjein jñà xità xi kota'yàt'aà-la Cristo xi títsajna Damasco.

Kós'ín komà nga jè Saulo kiichjaya 'én-la Cristo

²⁰ Saulo, ni'toón tsibíts'ia nga kiichjaya it'aà ts'e Jesús ya ngats'iì ni'ya ìngo sinagoga nga jè Jesús, jè xi Ki'ndí-la Nainá. ²¹ Ngats'iì xità xi kii'nchré-la tà kjòxkón-la; kitsò-la xíkjin:

—¿A mìtsà jè xità jè xi tsangatjingui-la xità ján Jerusalén, jñà xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús? ¿A mìtsà tíkoá koií xá j'ii-ne ijndé nga ndayá kjikò yije xità koi, ikjoàn s'ijngatsja nò'mii ítjòn?

²² Tanga Saulo, isaá 'ñó tse nga'ñó tísiijiin inima-la nga chjaya. Jñà xità judío xi títsajna Damasco, skanda mì tì kii beè-ne kós'ín s'ijki'tsejèn koni s'ín tsakóya Saulo nga nguì 'én kixi-né nga Jesús, jè xi Cristo [jè xi xó kisikasén-ne Nainá].

K'è nga jè Saulo tsanga-la xità judío

²³ Nga jye komà kjìn nachrjein, jñà xità judío, tsajoóya-ne nga s'ik'en Saulo. ²⁴ Tanga jè Saulo kii'nchré koni s'ín tsajoóya-ne nga jñà xità judío, kò nachrjein kò nítjen kisikinda, tsibítsajnajto xotjoa-la naxandá nga mejèn-la s'ik'en. ²⁵ Tanga jñà xità-la

Saulo, k'è nga jñò, kiikò, kisikijnaya jngoò nisiyá xi je kji; ikjoàn kiskinis'en-kjá ñánda tíx'á chiba jè chrjò xi tíjndii-la naxandá kò yaá kiskinijèn-jno jè chrjò, mé-ne komà tsanga-ne.

K'è nga tsibijna Jerusalén jè Saulo

²⁶ Saulo, k'è nga ijchò-ne ján Jerusalén, mejèn-la nga ya koahjotako jñà xità xi kota'yàt'aà-la Cristo, tanga ngats'iì xità koi, tà kitsakjòn-la, nga mikii kòkjeiín-la tsà kixi kjoa nga tíkoá ya kota'yàt'aà-la Cristo. ²⁷ Tanga jè Bernabé k'èé kiikò ñánda títsajna xità xi tsibixáya-la Jesús. Tsibénjmi-la nga jyeé jahatjiya-la k'è nga kijtseè Na'èn-ná Jesús nga kiichjya sobà-la ya iya ndiyá k'è nga tífi Damasco; tíkoáá tsibénjmi-la nga ján Damasco 'ñó ndaà kiichjya it'aà ts'e Jesús, mikii kitsakjòn. ²⁸ Saulo, yaá tsibijnako jñà xità xi tsibixáya-la Jesús; yaá tsajmeiikò Jerusalén. Mikii kitsakjòn nga kiichjaya it'aà ts'e Jesús. ²⁹ 'Ñó kiichjako jñà xità judío xi 'én griego chja nga tsajoókjoókò xíkjin; tanga jñà xità koi tsohót-sji'nde-la kó s'ín s'ikò nga mejèn-la s'ik'en Saulo. ³⁰ Jñà xità xi 'ndse joó it'aà ts'e Cristo, k'è nga kii'nchré 'én koi, kiikò Saulo ján Cesarea, ikjoàn kisikasén skanda ján Tarso.

³¹ Ngats'iì xità naxandá-la Cristo, 'nchán tsibítsajna kòhòtjin naxandá xi chja-ne nangui Judea, Galilea kò Samaria; nì tì mé kjoasii kis'e-ne. Kis'e-isa-la nga'ñó ts'e inima-la nga isa ndaà kijtseèxkón Nainá; jè Inima Tsjeè-la Nainá isaá ndaà tsasikò nga isa kjìn komà xità-la Cristo.

Kós'ín komà k'è nga kjòndaà-ne Eneas

³² Jè Pedro, k'è nga tsajmeèsòn l'nde koi, tíkoáá kiikon xità-la Cristo xi títsajna ya naxandá Lida. ³³ Ya tíjna jngoò xità xi 'mì Eneas; jyeé tíjn-la jiiin nó nga kijna xk'én, mikii ma síkjaníyá yijo-la. ³⁴ Pedro kitsò-la:

—Eneas, jè Jesucristo tísiindaà-lè. Tìsítjiin, tixkóyi ni-jñaà-lè.

Eneas, ni'toón tsasítjen. ³⁵ Ngats'iì xità xi títsajna ya naxandá Lida kò Sarón, kijtseè Eneas nga tsajmeè-ne, ikjoàn kòkjeiín-la it'aà ts'e Na'èn-ná Jesús.

K'è nga jaáya-la Dorcas it'aà ts'e kjoabiyaà

³⁶ Yà naxandá Jope tíjna jngoò chjoón xi kota'yàt'aà-la Cristo: Tabita 'mì. Jè 'én griego, Dorcas 'mì. [Jè 'én tsaján, Naxín tsò-ne.] Chjoón jè, 'ñó ndaà xità, tíkoáá ndaà síchjåt'aà-la xità ima. ³⁷ Jñà nachrjein koi, chjoón jè, kjòxk'én koá k'en. K'è nga jye kishingáya, kiikò, kisikajnaya ni'ya xi ma-ne jò piso. ³⁸ Jè naxandá Lida yaá kijnat'aà chraña-la Jope. Jñà xità xi kota'yàt'aà-la Cristo kii'nchré nga ya tíjna Lida jè Pedro. Kisikasén jò xità x'ìn xi kii kítsi'ba-la, kitsò-la:

—Kì nikachrjein-jèn, ni'ton nchrobáchón-nájen.

³⁹ Pedro, k'è nga kiskaàt'aà-la okixi, ni'toón tsasítjen; tsobáhijotako xità koi. K'è nga ijchò Jope, kiikò ñánda kijna mik'en; jahas'en ni'ya. Ngats'iì íchjín ka'àn xi títsajna ijchò kinchat'aà-la Pedro nga kjindáya; tsakó-la x'io kò nachrò xi tsibíndaà Dorcas k'è nga tísa tíjnakon.

40 Pedro tsachrje yije ni'ya jñà xità koi; ikjoàn tsasixkónchi, kiichjat'aà-là Nainá; k'ée kiskoò'an jè mik'en, kitsò-là:

—;Tabita, tísitjiin!

Jè mik'en, kiskix'anguì-ne xkon. K'e nga kijtseè Pedro, tsibijna kixì. 41 Pedro kitsjaà-là tsja, kisikasítjen; ikjoàn kiichja-là xità-là Cristo kò jñà íchjín ka'àn; tsakó-là Dorcas nga tíjnakon-né. 42 Kjoa jè, ki'ya yijeé-là kóhokji Jope; kjin xità kòkjeiín-là it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. 43 Jè Pedro, kjin nachrjein tsibijna ya Jope, ya ni'ya-là xità xi 'mì Simón chjinechrjoa.

K'e nga jè Cornelio kiichja-là Pedro

10 Ya naxandá Cesarea tsibijna jngoò xità xi 'mì Cornelio, jè xi xità sko-là ts'e soldado xi jngoò sindo ma-ne xi ya chja-ne xi 'mì Italiano. 2 Jè Cornelio, ngats'iì xità ni'ya-là, ndaà beèxkón Nainá, tikoaá tsakjón-keè Nainá. Ndaà síchjat'aà-là jñà xità ima xi ni mé tíjn-là. Kjit'aà nachrjein bítsi'ba-là Nainá. 3 Jngoò nachrjein, ijchò-la tsà xi jàn nga nguixòn, tsatsejèn jngoò-là kjoa koni tsà nijñá t'í'biì-là nga jahas'en jngoò àkjale-là Nainá ya ni'ya nãnda tíjna; kitsò-là:

—;Cornelio!
4 Jè Cornelio, k'e nga kiskoò'an àkjale, tà kitsakjòn-là, kitsò-là:

—;Mé xi mejèn-lè nã'èn?
Jè àkjale kitsò:

—Jyeé ijchò kaà'taà-là Nainá jè kjoa bítsi'ba-lè kò kjoa nga nichjat'aà-là xità ima xi ni mé tíjn-là. Jè Nainá ndaà sasén-là. 5 Tikasín xità-lè ján naxandá Jope; kàtikjaá Simón xi tikoa Pedro 'mì. 6 Ya tíjna ni'ya-là xità xi tikoa Simón 'mì xi chrjoa-là cho síhinda. Jè ni'ya-là yaá kijnandii ndáchikon. Jè keènojmi-lè mé xi s'jijn.

7 K'e nga jye kii-ne àkjale-là Nainá xi tíchjako Cornelio, kiichja jò-là xità ch'i'nda-là koa jngoò soldado xi ndaà beèxkón Nainá xi ya síxat'aà-là. 8 K'e nga jye tsi-bénojmi yije-là ngats'iì kjoa xi kii'nchré, ikjoàn kisikasén ján naxandá Jope.

9 K'e nga komà nchijòn, ijchò-la tsà nchisen, jñà xità koi, jyeé kjomeè bijchó chraña-là naxandá Jope. Tjje-ne hora jè Pedro, tsijin iso'nga ni'ya nga kiì kítsi'ba-là Nainá. 10 Pedro, jyeé 'ñó kjòhòjò-là; mejèn-là nga kòkjèn, tanga tíkòñaá-là, k'ée tísindaà tsojmì xi skine; tsatsejèn jngoò-là kjoa koni nijñá t'í'biì-là. 11 Kijtseè nga tíxá ngajmiì; inchròbàjen jngoò níkje skanda it'aà nangui xi 'ñó teè kji, tíjt'aà'ñó nga ñijòn chrjangui-là. 12 Jè níkje, yaá títsajna yije cho xi tíjn i it'aà nangui xi ñijòn ma ndsokò kò jñà cho xi bífegno yijo-là nangui, ngats'iì cho xi tíjn-là jngaá xi tíjma jjiin isén. 13 Jè Pedro kii'nchré jngoò 'én xi kitsò-là:

—Pedro, tísitjiin, tik'in cho koi, chijii.

14 Kitsò Pedro:
—Na'èn, majin; nì saà jngoò k'a tsojmì tjé kínee xi xkón tíjn it'aà ts'e kjotixoma.

15 Pedro, ijngoò k'a kii'nchré 'én xi kitsò-là:
—Tsojmì xi Nainá jye kisitsjeè nga ma chjne, kì tsojmì tjé 'mì-là.

16 Jè kjoa ts'e níkje, jàn k'a okomà. Ikjoàn tsijin ijngoò k'a-ne ján ngajmiì. 17 Pedro, tísíkítsjeèn kó tsòya-ne jè kjoa xi kijtseè. Tík'ée-ne ijchò kinchajto xotjoa ni'ya jñà xità xi kisikasén Cornelio nga jye kiskònanguì ñãnda-ne ni'ya-là Simón. 18 Kiskònanguì, a yaá tíjna jngoò xità xi Simón 'mì, tikoa tíjt'aàsòn 'ín-là nga Pedro 'mì. 19 Jè Pedro, tákó k'ée tísíkítsjeèn jè kjoa xi kijtseè, jè Inima Tsjeè-là Nainá kitsò-là:

—Jàn ma xità xi ji ótsji-lè. 20 Tísitjiin, titjoiin, kì jò 'beé-là takoin nga 'mikoji; jñà xità koi, 'aán kásikasén. 21 Jè Pedro inchròbàjen ñãnda 'ncha xità xi kisikasén Cornelio, kitsò-là:

—An-ná xi binchaàtsji-ná; ¿mé xá xi kòf'i-nò?
22 Jñà xità koi kitsò:

—Jè kisikasén-najen xità sko-là soldado xi 'mì Cornelio, jngoò xità kixì xi ndaà beèxkón Nainá, tikoa jè, ndaà yaxkón it'aà ts'e naxandá Israel. Jngoò xó àkjale-là Nainá k'oa kitsò-là nga ngaji skínikjaá-lè nga k'óin ni'ya-là mé-ne nga kénojmiya-là 'én xi ji tihokoòyi.

23 Jè Pedro kisikasén ni'ya-là; yaá kisikjáyako jngoò nítjen. Xi komà nchijòn, kiiko xità koi; tikoaá tsobáhij-tako i'nga xità xi mokjeiín-là it'aà ts'e Cristo xi títsajna ya Jope.

24 Xi komà nchijòn ijchò Cesarea; jyeé tíkòña jè Cornelio; jyeé títsajna xità xíkjin kò amigo-là xi ndaà ókò xi xó kisikí'nchré-ne. 25 K'e nga jye ijchò Pedro, jè Cornelio itjo ni'ya nga kisihixat'aà; tsasixkón'chit'aà-là nga kijtseèxkón. 26 Tanga jè Pedro kisikasítjen, kitsò-là:

—Tísitjiin; 'an, tikoaá ta xità-ná koni ngaji.
27 Jè Pedro, nga tíhókò Cornelio, jahas'en ni'ya; kijtseè nga 'ñó kjin ma-ne xità xi ya títsajna. 28 Pedro kitsò-là:

—Jñò, tíjiin-nò nga jñà xità judío mikii tíj'nde-là nga jñà xità xi xin i'nde-là sìngásòn-kò, mikii ma kjoas'en ni'ya-là xi mìtsà xità judío. Tanga Nainá tsibénojmiya-na nga nijngoò xità xi koma xán-là: jñò, tãxkì xità-nò kò xità tjé-nó nga nguixkon Nainá. 29 Koií kjoa-là k'e nga ijchò nokjoà-ná, mikii kisitájaajñaà, nítòón inchròbà. Jè xi kjònanguia, ¿mé xá xi nokjoà-ná?

30 Cornelio kitsò:
—Tíjn-là ñijòn nachrjein, tjje-ne hora jè nga xi jàn nga nguixòn, k'e nga tíchjat'aà-là Nainá i ni'ya-na, tà nítòón tsatsejèn jngoò xità xi tsasijna nguixkoàn; 'ñó ote kji níkje-là. 31 Kitsò-na: "Cornelio, jè kjoa bítsi'ba-lè jye kina'ya-là kò jye ki'ya-là nga nguixkon Nainá koni s'ín nichjat'aà-là xità ima xi ni mé tíjn-là. 32 Tikasín xità-lè ján naxandá Jope, kàtikjaá Simón xi tikoa Pedro 'mì. Ya tíjna ni'ya-là xità xi tikoa Simón 'mì xi chrjoa-là cho síhinda. Jè ni'ya-là yaá kijnandii ndáchikon."

33 K'oaá komà-ne nga nítjen kiskínikjaá-lè. Ndaà kà'nè-ne nga kànchròbò. Kóhótjín-jen jí títsajna-jen nga nguixkon Nainá mé-ne nga kíná'ya yije-jen mé okixì xi kitsjaà-lè Nainá nga kénojmi-nájen.

K'e nga kiichja Pedro ya ni'ya-là Cornelio

34 Pedro tsibíts'ia nga kiichja, kitsò:
—Kixì kjoa, tibe-ná nga Nainá mikii faájiin nita yá xítà-ne, tà ngásòn fikò yije. 35 Nainá kjoétjò-né nita yá xítà-

tà-ne nìtḁ ñánda-ne ì'nde-là xi beèxkón Nainá xi tíkoa s'ín kjoǎkxi. ³⁶ Nainá kisikasén 'én-là ya naxandá Israel; tsibénojmiya-là 'én ndaà-là nga 'nchán kítsajna-koá Nainá ìt'aa ts'e Cristo, jè xi otíxoma-là ngats'iì xítḁ xi t́jín isò'nde. ³⁷ Jñò, ndaà t́jiiin-nò koni s'ín komà kóhokji nangui-là xítḁ judío, kjòts'ia-ne ì'nde Galilea k'e nga jye kiichjaya Juan xi kjoǎ ts'e bautismo. ³⁸ T́jiiin-nò nga jè Jesús xi Nazaret ts'e, Nainá xó jaàjiiin-ne nga kitsjaà-là Inimḁ Tsjeè-là kḁ nga'ñó. Nítḁ ñánda-ne nga tsajmeè Jesús, ndaà t́jín kjondaà xi kis'iin; kisindaà-ne xítḁ xi kjo'in nchisíkjeiín ìt'aa ts'e xítḁ neií. Koí k'oas'ín kis'iin-ne nga jè Nainá t́jínako. ³⁹ K'oá ma-ne bénajmí-jen nga xkoón ki'ya-najen ngats'iì kjondaà xi kis'iin Jesús ya nangui-là xítḁ judío kḁ Jerusalén. K'e nga komà iskan, jñà xítḁ kisik'en Jesús, tsibítjohón-guit'aa krò. ⁴⁰ Tanga nga ijchò jàn nachrjein Nainá kisikjaáya-là kḁ k'oá s'ín kis'iin nga kiyaxkon ìjngodò k'a-là nga jye jaáya-là. ⁴¹ Mitsà ngats'iì xítḁ naxandá k-itseèxkon, tà ngajen-nájen xi xó kjòtseè kitjaàjiiin-najen mé-ne nga koma kénojmi-jen xi ìt'aa ts'e, ngajen-nájen xi chichiko-jen tíkoa ki'yòko-jen k'e nga jye jaáya-là. ⁴² Jè Jesús tsibít'in-najen nga kínókjoaya-jen kḁ kénojmi kixí-lajen xítḁ naxandá nga jè Jesús, k'oá s'ín kisikijna Nainá koni xítḁxá ítjòn nga jè bíndaàjiiin-là xítḁ xi títsaj-nakon kḁ xi jye k'en. ⁴³ Ngats'iì xítḁ xi kiichjḁ ngajo-là Nainá, k'oá s'ín tsjá 'én nga ngats'iì xítḁ xi mokjeiín-là ìt'aa ts'e Cristo, ìt'aa ts'e-né nga jchḁt'aa-là jé-là.

K'e nga kitjóé-là Inimḁ Tsjeè-là Nainá jñà xi mitsà xítḁ judío

⁴⁴ Táko tík'eé tíchjḁ isḁ Pedro, ngats'iì xítḁ xi nchi'nchré-là itjojen-né Inimḁ Tsjeè-là Nainá. ⁴⁵ Jñà xítḁ judío xi t́jiko Pedro [xi tíkoa jye mokjeiín-là ìt'aa ts'e Cristo], tà k'oá komà-là k'e nga kijtseè nga jñà xi mitsà xítḁ judío, tíkoa ndaà itjojen-né jè Inimḁ Tsjeè-là Nainá. ⁴⁶ Nga ki'nchré-là nga chjḁ xi kj'ejí 'én, tíkoa ch-jat'aa-là Nainá nga 'ñó jeya síkijna. ⁴⁷ K'eé kitsò Pedro:
—Mì-la kii koma kíchakjáya-là jñà xítḁ koi nga koma bautizar nga jyeé kátjóé-là Inimḁ Tsjeè-là Nainá koni s'ín kitjóé-ná jñà.

⁴⁸ Jè Pedro kitsjaà okixí nga koma bautizar xítḁ koi ìt'aa ts'e Nà'èn-ná Jesucristo. Ikjoàn jñà xítḁ tsibít-si'ba-là Pedro nga kátjinnako chiba nachrjein isḁ.

Mé 'én xi kiichjḁ Pedro nga tsibénojmi-là xítḁ naxandá-là Cristo ján Jerusalén

11 Jñà xítḁ xi tsibíxáya-là Jesús kḁ xítḁ xíkjin xi 'nd-se joó ìt'aa ts'e Cristo xi títsajna nangui Judea, ki'nchré nga jñà xi mitsà xítḁ judío tíkoaá jye kòk-jeiín-là 'én-là Nainá. ² Jñà xítḁ judío xi mokjeiín-là ìt'aa ts'e Cristo tsohótiko Pedro, k'e nga ijchò-ne ján Jerusalén. ³ Kitsò-là:

—¿Mé-ne ya kii-ne ni'ya-là xi taxkí xítḁ xi mitsà xítḁ judío, skanda yaá chichikoji?

⁴ Jè Pedro k'eé tsibíts'ia nga ndiyá ndiyá tsibénojmi yije-là koni s'ín komàt'in; kitsò-là:

⁵ —K'e nga t́jinnḁ ján naxandá Jope, nga tichjät'aa-là Nainá, tsatsejèn jngodò-na kjoǎ koni tsà nijña tí'bii-na, jngodò nikje kijtseè xi 'ñó te kji, tí'ñó nga ñijòn chrjan-gui-là xi ngajmiì inchrobàjen-ne, j'iì skanda ñánda t́j-nḁ. ⁶ K'e nga kiskoòtsejèn-là, ndaà kijtseè nga títsaj-naya chḁ xi t́jín ìt'aa nangui xi ñijòn ma ndsokḁ kḁ chḁ ts'en xi t́jín ijiiin ijñà, kḁ chḁ xi bifejno yijo-là nangui, ngats'iì chḁ xi jngáá t́jín-là xi t́jimajiiin isén.

⁷ Ki'nchré jngoaa 'én xi kitsò-na: “Pedro, tístíjiiin, t́k'ìin chḁ koi, chinii.” ⁸ ‘An kixan-là: “Majin Nà'èn, ‘an, ñi saà jngodò k'a tsojmi t́jé kínee xi xkón t́jín ìt'aa ts'e kjotíxoma.” ⁹ Xi ma-ne jò k'a, ijngodò k'a kiichjḁ-na ján ngajmiì kitsò-na: “Tsojmi xi Nainá jye kisítsjeè nga ma chjine, ki tsojmi t́jé 'mì-là.” ¹⁰ Jè kjoǎ koi, jàn k'a okomá. Ikjoàn tsijin yije ijngodò k'a-ne ján ngajmiì. ¹¹ Tije-ne hora, jàn xítḁ ijchò kátsji-na ya ni'ya ñánda t́jinnḁ xi ján inchrobà-ne Cesarea xi xó kisatiíxá-là. ¹² Jè Inimḁ Tsjeè-là Nainá kitsò-na: “Tikoji xítḁ koi; ki jò beè-là takoin nga tsjáhijtakoji; tíkoaá tsobáhjtako-na jñà xítḁ 'ndse xi joòn ma-ne xi ìtítsajna; ijchò-jen ya ni'ya-là jè xítḁ xi kiskinikjaá-na, ikjoàn tsitjaàs'en-jen ni'ya-là.”

¹³ Xítḁ jè tsibénojmi-najen nga jngodò xó ákjale kijtseè ya ni'ya-là xi kitsò xó-là: “Tíkasín xítḁ ján naxandá Jope nga kátikjaá jè xítḁ xi 'mì Simón xi tíkoa Pedro 'mì. ¹⁴ Jè tsjá-lè 'én nga kítjokàjñòdò kjò'in kjoǎ ts'e jé-nò, ngaji kḁ ngats'iì xítḁ ni'ya-lè.” ¹⁵ K'e nga tsibíts'ia nga tsi-bénojmi-là, jè Inimḁ Tsjeè-là Nainá, nitóón itjojen-né jñà xítḁ koi koni s'ín komàt'iaán jñà nga sḁ tàts'en-là kjoǎ. ¹⁶ K'eé tsibítsjeèn-na koni s'ín kitsò Nà'èn-ná Jesús nga kitsò: “Jè Juan, nandá kis'iin-ne bautizar, tanga jñò, kóo Inimḁ Tsjeè-là Nainá koma-nò bautizar.” ¹⁷ Tsà Nainá k'oas'ín sasén-là nga tíkoa tsjá kjotjò-là jè Inimḁ Tsjeè-là koni s'ín kitsjaà-ná jñà k'e nga kòkjeiín-ná ìt'aa ts'e Nà'èn-ná Jesucristo, ¿'an, mé-ne kondrḁ kótijna-là Nainá?

¹⁸ K'e nga ki'nchré 'én koi, jyò tsibítsajna. Jeyaá kisikíj-na Nainá, kitsò:

—jKixíí-la kjoǎ nga jñà xi mitsà xítḁ judío, tíkoa tsjá-là kjondaà Nainá mé-ne nga síkájno-ne jé-là kḁ mì tí jé kohótsji-ne mé-ne nga s'e-là kjoabinachon ts'e ini-mḁ-la!

K'e nga kinikasén Bernabé ján naxandá Antioquía

¹⁹ K'e nga jye k'en Esteban, jñà xítḁ xi mokjeiín-là ìt'aa ts'e Jesús kitsjohoba, koí kjoǎ-là nga 'ñó kiitjinguikeè xítḁ. T́jín xi kii ján nangui Fenicia kḁ Chipre kḁ naxandá Antioquía. Xítḁ koi, k'e nga ijchò ì'nde koi, tsibénojmi-là 'én-là Cristo jñà xítḁ judío xi ya títsajna tanga xi taxkí xítḁ, majin. ²⁰ Jñà xítḁ xi kitsjohoba, t́jín i'nga xi ján ì'nde-là nangui Chipre kḁ naxandá Cirene. K'e nga ijchò ya naxandá Antioquía tíkoaá tsibénojmi-là jñà xítḁ xi mitsà xítḁ judío 'én ndaà-là Nainá xi kjoǎ ts'e Jesús xi otíxoma-ná. ²¹ Nainá kitsjaà-là nga'ñó; kjin xítḁ koi kòkjeiín-là ìt'aa ts'e Cristo, jahatjia-là kjòhítsjeèn-là, kiit'aa-là Nà'èn-ná.

²² Jñà xítḁ naxandá-là Cristo xi títsajna Jerusalén ki'nchré koni s'ín tíma ján Antioquía. Kisikasén jè Bernabé. ²³ Bernabé, k'e nga ijchò Antioquía, kijtseè

nga jè Nainá ndaà tísíchikon-t'in xíta koi. Tsja jchán komà-la. K'ée isà ndaà tsibít'in yije-la nga kò inìma-la isà ndaà kàtjít'aà-la Nà'è-ná. ²⁴ Jè Bernabé, 'ñó ndaà xíta; ndaà tíjiin inìma-la Inìma Tsjeè-la Nainá; tíkoáá ndaà mokjeiín-la ít'aà ts'e Nainá. K'oáá s'ín komà-ne nga isà kjiin xíta jahas'en-t'aà-la Nà'è-ná Jesús.

²⁵ Nga komà ískan, Bernabé kii ján Tarso nga kii kátsji Saulo. ²⁶ K'e nga jye kisakò-la, kii kò ján Antioquía. In-goò nó tsibítsajnakò j'ña xíta naxandá-la Cristo; koií xá kis'iin nga kjiin xíta tsakóya-la. Yaá kisit'aà 'ín ítjòn nga xíta-la Cristo 'mì ngats'ií xíta xi kota'yàt'aà-la Cristo.

²⁷ Nàchrjein koi íjchò i'nga xíta xi kiihja ngajo-la Nainá ján Antioquía xi inchrobà-ne Jerusalén. ²⁸ Jngoò xíta xi 'mì Agabo, tsasijna kixi, kiihja nga jè Inìma Tsjeè-la Nainá tsibít'in-la, kitsò nga títsa ísò'nde kjiinchrá 'ñó kjoíí. 'Èn jè, k'oáá s'ín tsitasòn k'e nga tsibijna xítaxá ítjòn ján Roma jè xi 'mì Claudio. ²⁹ J'ña xíta xi kota'yàt'aà-la Cristo xi títsajna Antioquía tsajoóya-ne nga sikkasén-la nga'ño xíta xíkjin xi títsajna nangui Judea koni kji bíchó nga'ño-la nga jngoò íjngoò.

³⁰ Koni s'ín tsajoóya-ne, k'oáá s'ín kisikitasòn. Jè Bernabé kò Saulo, kii kò kjetjò jè ján nangui Judea nga kisìngatsja j'ña xíta jhínga xi tíjín-la xá ts'e naxandá-la Cristo.

Kó s'ín komà nga itjo ndayá Pedro

12 Tijiña-ne nàchrjein koi, jè Herodes xi xítaxá ítjòn tíjna, kitsjaà òkixi nga kitsobà'ño i'nga xíta naxandá-la Cristo mé-ne nga koma skoetoòn-ne. ² Tsatíxá nga kichá ndojò kisik'en-ne Jacobo, 'ndse Juan. ³ Jè Herodes, k'e nga kijtsee nga tsja komà-la j'ña xíta judío nga jye k'en Jacobo, íkjoàn kitsobà'ño Pedro jè nàchrjein k'e nga bitjo s'eí nga kjèn inchrájin xi tsjin-la na'yo san. ⁴ Kisikin's'en ndayá. Chrj'oòn jngoò soldado kisikinda ya iya ndayá; ñijòn kisikinda nga indiaa indi-aà. Kjàhítsjeen-la Herodes, jè-né k'e nga jye kjoehet'aà s'eí Paxkò kochrje ndayá mé-ne j'ña xíta naxandá tsjá 'én nga kiyá Pedro. ⁵ Jè Pedro, ndaá tímakinda iya ndayá; kò j'ña xíta naxandá-la Cristo, mikii jyò tsibítsajna nga 'ño ndaà nchisíjét'aà-la Nainá ít'aà ts'e Pedro.

⁶ Jè nàchrjein k'e nga mejèn-la Herodes nga sijnngatsja xíta naxandá jè Pedro, tíjè-ne ñitjen, kjiinrafè'nchò osen-la jò soldado; jò na'ño kichá cadena tít'aà'ño-ne; j'ña soldado xi i'nga yaá nchisíkinda xotjoa ndayá. ⁷ Tà ñitoón tsatsejen jngoò àkjale-la Nainá ya iya ndayá; kjàhiseèn yije kòhokji; jè àkjale kisihiniyá-la Pedro nga kisikjaá-la; kitsò-la:

—Ñitjòn tísitjin!

J'ña na'ño kichá cadena xi tít'aà'ño-ne tsja Pedro chixòt'aà nangui. ⁸ Jè àkjale kitsò-la:

—Chíkjeí nikje-lè, tsjayi xojtè-lè.

Jè Pedro, k'oáá s'ín kis'iin. Íkjoàn kitsò àkjale:

—Chíkjeí nàchrkòsòn-lè, nchróbátjinguí-ná.

⁹ Pedro itjo tíjngui-la jè àkjale; mikii machiya-la tsá kixíí kjoa xi tísíko àkjale; jè Pedro k'oáá ma-la koni tsá nij'ña tí'bii-la. ¹⁰ Jahat'aà-la jè soldado xi síjna ítjòn, tíkoá jahat'aà-la xi ma-ne jò; k'e nga íjchò xotjoa-la ndayá xi ngui kichá nga jye bitjoáá calle, tà tajngoò

kitáx'a; íkjoàn itjo; tsato'nchò jngoò calle; tà ñitjòn kichjá jè àkjale; jè Pedro, tajngoò kisasijna. ¹¹ Jè Pedro, k'ée ndaà kjòchiya-la nga kixi kjoa xi tímat'in, kitsò:

—Kixíí kjoa, mokjeiín-na nga Nainá kàsikasén àkjale-la nga kàsikijnandeíj-na ít'aà ts'e Herodes kò ngats'ií kjoa xi ch'o tíjín xi nchikoña-la xíta judío nga sikkò-na Herodes.

¹² Jè Pedro, k'e nga ndaà kjòchiya-la kjoa koi, kii ni'ya-la María, nea-la Juan xi tíkoá Marcos 'mì. Ya ni'ya jè, kjiin xíta chixoña xi nchibít'si'ba-la Nainá. ¹³ Kiihja, kisikjane xotjoa-la ni'ya; k'ée itjo katsejen jngoò tsòti xi 'mì Rode nga mejèn-la skoé yá-né xi tíchja. ¹⁴ K'e nga kii'nchré jta-la nga jè Pedro xi tíchja, tsja jchán komà-la skanda mì tí kii kiskíx'a-la xotjoa ni'ya; ta saá tsan-gachikon iya ni'ya; kisikí'nchré ñanda títsajna xíkjin nga jè Pedro síjnjato xotjoa ni'ya. ¹⁵ J'ña xíta xíkjin kitsò-la:

—Íská-lè!

Tanga jè tsòti tákó k'oáá tsò nga kixíí kjoa jè Pedro xi tíchja. Tanga j'ña xíta kitsò-la:

—Jè-la àkjale-la.

¹⁶ Jè Pedro, tákó tíchja-ne, síkjane xotjoa ni'ya. K'e nga kiskíx'a-la xotjoa ni'ya, kijtsee'kon nga jè Pedro; j'ña xíta xíkjin, tà kjòxkón-la. ¹⁷ Kiskímiitjen tsja Pedro nga kitsò-la jyò títsajna; íkjoàn tsibénojmí-la kó s'ín komàt'in nga Nainá tsachrje-ne ndayá. Kitsò-la:

—K'oáá s'ín ténnojímí-là jè Jacobo kò xíta xinguiaá xi i'nga.

Íkjoàn itjo ni'ya; xin i'nde kii.

¹⁸ K'e nga kis'e ísén ngats'ií soldado xi nchisíkinda, mì tà k'oáá kji kjoasii kis'e-la nga mikii tíjinn-la kó s'ín komà nga itjo ndayá Pedro. ¹⁹ Jè Herodes kitsjaà òkixi nga tsohótsji Pedro tanga mikii kisakò-la. K'e nga jye kiskò-nangui-la ngats'ií soldado xi kisikinda, j'ña kiskaànè-la nga tsjin Pedro; íkjoàn kitsjaà òkixi nga katiyaá j'ña soldado. Herodes itjokàjijn ya Judea. Ján kii kijna naxandá Cesarea.

²⁰ Herodes kjoasii tíjín-la kò xíta naxandá Tiro kò Sidón. Xíta naxandá koi, tsajoóya-ne nga inchròkon Herodes. Tanga ítjòn ndaà tsajoókò Blasto xi tíkoá xá tíjín-la ya ni'ya-la Herodes xi xítaxá ítjòn tíjna. Kò jè Blasto kiihjatjì naxandá koi nga kàtas'e kjoa'nchán. Koií k'oas'ín kis'iin-ne j'ña naxandá koi, nga ya nangui-la Herodes otse tsojmì xi kine. ²¹ Jè nàchrjein k'e nga chixoña xíta nga kisijna junta, jè Herodes, tsohòkjá nikje-la xi ts'e xítaxá ítjòn; tsibijnasòn íxile-la, íkjoàn kiihjajin-la xíta naxandá. ²² J'ña xíta naxandá, k'e nga kii'nchré-la, tsibít'si'a nga 'ño kiihja kitsò:

—Jè xi tíchja, jngoò xíta xi nainá, mìtsà taxkí xíta!

²³ Tík'e-ne j'ií àkjale-la Nainá xi kitsjaà ch'in-la; kjòxk'én, chí'ndoó kisikje, íkjoàn k'en, koií kjoa-la nga mikii jeya kisikijna Nainá.

²⁴ Tanga jè 'én-la Nainá isáá ndaà tíhobìsòn k'oá isáá ndaà tímakjin xíta xi mokjeiín-la.

²⁵ Jè Bernabé kò Saulo, k'e nga jye kjòngásòn xá-la, inchròbà-ne Jerusalén, kii-ne ján Antioquía. Tjikò Juan xi tíkoá Marcos 'mì.

K'e nga jè Bernabé kò Saulo tsibíts'ia nga kisixá

13 Jñà xitá naxandá-là Cristo xi títsajna ya naxandá Antioquía, tjin i'nga xitá xi chjaya ngajo-là Nainá kò okóya 'én-là Nainá: jè xi 'mì Bernabé, Simón (xi tikoá Niger 'mì), Lucio xi Cirene ts'e, Manaén (xi taña kòjchákò Herodes, xi tsatixoma Galilea), kò Saulo. ² Jngoò naxrjein k'e nga tíma culto tikoá títsajnachjan xitá-là Cristo, jè Inimá Tsjeè-là Nainá kitsò:

—Tíkítsajnaandaà-ná jè Bernabé kò Saulo xá xi xó 'an kichjà-là.

³ Jñà xitá-là Cristo, k'e nga jye tsibítsajnachjan kò jye tsibítsi'ba, tsohósòn-là tsja Bernabé kò Saulo, [kjoàn kisikasén [xi kjoá ts'e xá-là Nainá].

Kós'ín komà k'e nga jè Bernabé kò Saulo kiichjaya ján Chipre

⁴ Jè Inimá Tsjeè-là Nainá kisikasén Bernabé kò Saulo nga kii Seleucia; yaá jahas'en chitso nga kii nangui xi kijnajiin-ndá xi 'mì Chipre. ⁵ K'e nga ijchò naxandá Salamina, tsibíts'ia nga kiichjaya 'én ndaà-là Nainá ya jñà ni'ya ingo sinagoga ts'e xitá judío. Tjiko jè Juan Marco xi kisichját'aà-là Bernabé kò Saulo. ⁶ Tsatojiin kóhokji nangui jiin-ndá Chipre, ijchò skanda naxandá Pafos. Yaá kiskaat'aà jngoò-là xitá judío xi 'mì Barjesús xi xitá tj'e, tikoáá xitá ndiso-né nga tsò, 'én-là Nainá chjaya. ⁷ Jè xitá tj'e, yaá ojmeèkò Sergio Paulo xi xitaxá ítjòn tíjna kóhokji nangui Chipre. Jè Sergio Paulo ndaà fiya-là. Kiichjã-là jè Bernabé kò Saulo nga mejèn-là kji'nchré 'én ndaà-là Nainá. ⁸ Tanga jè xitá tj'e, xi 'mì Barjesús xi tikoá Elimas 'mì xi 'én griego, kondraá kii-là jè Bernabé kò Saulo nga majìn-là nga jè xitaxá ítjòn kòkjeiín-là 'én ndaà-là Nainá. ⁹ Tanga jè Saulo, tije-ne xi 'mì Pablo, ndaà tíjiin inimá-là Inimá Tsjeè-là Nainá; 'ñó kiskod'an, ¹⁰ kitsò-là:

—Xitá ndiso xi ch'o tjin kjohítsjeèn-lè; ki'ndí-là xitá neií; ngaji kondra 'mì yije-là xi kjoá kixi! ¿Mé-ne nga kjit'aà naxrjein mejèn-lè nikits'ón-jiin ndiyá kixi-là Nainá? ¹¹ I'ndeí Nainá tsjá-lè kjo'in; mì kii tì kòtsejèn-lè. Kjin naxrjein mì tì kii jchã-ne isén ndobá ts'e ts'oi.

Tik'e-ne mì tì kii kjòtsejèn-là. Kjeíí xitá tsohótsji xi kit-sobàt'aà nga komà kii. ¹² Jè xitaxá ítjòn, k'e nga kijtseè kjoá koi, kòkjeiín-là 'én-là Nainá nga kixi kjoá. Tà kjòxkón-là koni s'ín tsakóya-là Pablo kò Bernabé ít'aà ts'e Nà'èn-ná.

Kós'ín komà k'e nga jè Pablo kiichjaya ya Antioquía ts'e Pisidia

¹³ Pablo kò jñà xitá xi kjihitakò jahas'en chitso ya Pafos, kii ján Perge i'nde xi chjã-ne Panfilia. Tanga jè Juan Marco, tsohótji-ne, ján kii-ne Jerusalén. Mì tì ya tsobáhítakò-ne Pablo. ¹⁴ Jè Bernabé kò Pablo jahato Perge, kii Antioquía, naxandá xi chjã-ne Pisidia. Jè naxrjein nikjaya, jahas'en ni'ya ingo sinagoga, [kjoàn tsibítsajna. ¹⁵ K'e nga jye kjòxkejiin kjotixoma-là Moisés kò xojon xi kiskii xitá xi kiichjaya ngajo-là Nainá, jñà xi-

tá sko-là ni'ya ingo sinagoga kisikasén xá-là jè Pablo kò Bernabé, kitsò-là:

—'Ndsè, tsà tjin-nò mé 'én xi kijnókjoajiin-là xitá, tjinókjoaa mé-ne nga s'e-là nga'ño inimá-là jñà xitá.

¹⁶ K'eé tsasítjen Pablo; kòó tsja kisijé-là nga jyò kàtit-sajna; kitsò-là:

—Jñò xi xitá Israel 'mì-nò, kò xi mìtsà naxandá Israel tsajòn tanga yaxkón Nainá, tjiná'ya-ná. ¹⁷ Jè Nainá xi ts'e naxandá Israel, jaàjiin xitá jchinga kjin-ná; jngoò naxandá je kis'iin k'e nga tisa ján títsajna Egipto nga mìtsà ya i'nde-là; nga'ño ts'e Nainá-né nga tsachrjekàjiin nangui Egipto. ¹⁸ Nainá, ichán nó kis'e-là kjoatsejta nga kisikindá jñà xitá Israel ya i'nde ít'aà xin ñánda nangui kixi choòn. ¹⁹ Nainá, itoò naxandá xitá kisikjehesòn ya nangui Canaán. [kjoàn kitsjaà-là jñà xitá Israel jè nangui jè nga ts'e koma. ²⁰ Ngats'ií kjoá koi, ñijòn sindò osen nó tsato.

'Xi komà iskan, Nainá kitsjaà-là xi xitá sko-là tsibítsaj-na nga tsibíndaàjiin-là xitá naxandá Israel. Kò jñà tsasikò skanda k'e nga j'ií Samuel, xitá xi kiichjã ngajo-là Nainá. ²¹ Xitá naxandá Israel, kisijé-là Nainá jngoò xitaxá ítjòn xi mejèn-là nga kòtixoma-là. Nainá kitsjaà-là Saúl, ki'ndí-là Cis xi tje-là Benjamín. Ichán nó tsatixoma Saúl. ²² Nga komà iskan, Nainá jaàxin Saúl; jè David kitsjaà-là xá nga tsibijna xitaxá ítjòn. Nainá kitsò: "Jyeé kisakò-na nga jè David xi ki'ndí-là Isai, jngoò xitá xi sasén-là inimá-ná nga sikitason yije xi 'an mejèn-na." ²³ Nainá kisikasén-là xitá naxandá Israel, jngoò xitá xi tje-là David xi 'mì Jesús nga jè kochrjekàjiin kjo'in. Nainá, k'oaá s'ín kitsjaà tso'ba nga tisa tats'en-là kjoá. ²⁴ K'e nga tikj'eé f'ií Jesús, Juan kiichjajajiin-là xitá naxandá Israel nga katasíkajno jé-là, mì tì jè kohót-sji-ne kò kàtama bautizar. ²⁵ K'e nga jye tífehèt'aà naxrjein-là Juan xá xi j'ií-ne, kitsò: "Jñò, ¿kó s'ín nikít-sjeèn ít'aà ts'an? ¿A bixón-nò: jè Cristo? Majìn. Sgá nchrobá tjingui jngoò-na xi isa tíjna ítjòn skanda mikii ok'in-na nga 'an skíjnda'ñoá xox'ín-là xoxté-là", kitsò Juan.

²⁶ Tanga i'ndeí, k'oaá ma-ne koxan-nò ngats'ioò jñò ndí 'ndsè xi tje-là Abraham inchrobàt'aà-nò kò jñò xi mìtsà ya inchrobàt'aà-nò tanga yaxkón Nainá: jñà j'ií-ná jè 'én ít'aà ts'e Cristo nga jè kochrjekàjiin-ná kjo'in. ²⁷ Jñà xitá naxandá Jerusalén kò xitaxá-là, mikii kijtseèkon Jesús nga jè xi Cristo, tikoáá mikii kjòchiya-là jñà 'én xi maxke nga jiin jiin naxrjein jè naxrjein nikjaya ya ni'ya ingo sinagoga koni s'ín tjit'aà xojon ts'e xitá xi kiichjã ngajo-là Nainá. Tanga jñà xitá koi kitsjaà okixi nga kàtiyaá Jesús kò k'oaá s'ín tsitasòn koni tsò 'én koi. ²⁸ Nas'ín tsjin-là jé Jesús nga ok'in-là nga kiyá, xitá koi, kisijét'aà-là Pilato nga katasík'en. ²⁹ K'e nga jye tsitasòn yije koni s'ín tíchjã Xojon-là Nainá ít'aà ts'e Jesús, kiskónajen t'aà krò, [kjoàn kii nga tsibíhijiin. ³⁰ Tanga Nainá kisikjaáya-là ít'aà ts'e kjoabiyaá. ³¹ Jesús, k'e nga jye jaáya-là, kjin k'a tsakó-là yijo-là jñà xitá xi chinchimakò nga inchrobà-ne Galilea skanda Jerusalén; naxrjein i'ndeí, jñà xitá koi xi béngjímí kixi-là xitá naxandá ít'aà ts'e Jesús.

³² 'Koi xá j'iì-najen nga kénòjmí-jen 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Nainá jñà xitá jchínga-najen. ³³ I'ndeí, k'e nga kisikjaáya-là Jesús, k'oáá s'ín kisikitasòn xi it'aà tsajen xi ixti-là ma-jen jñà xitá jchínga-najen. K'oáá s'ín tjit'aà xojon ts'e Salmo xi ma-ne jò, nga tsò: "I'ndeí, jì-né xi Ki'ndí-na xan-lè; 'an-ná xi na'èn-lè ma." ³⁴ Koni kis'iin Nainá nga kisikjaáya-là Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà nga mì tì kii kiyá-ne, yaá makixiya 'én koi nga tsò Xojon-là Nainá: "Siikitasòn-ná koni tsò 'én tsjeè-na, kò 'én kixi-na xi 'an kitsjaà-là David." ³⁵ K'oáá tjs'ín tjit'aà l'ngòò xojon ts'e Salmo nga tsò: "Mikii koi'ndi nga ki'ndo yijo-là Xitá tsjeè-lè." ³⁶ Jñà nàchrjein nga tsibijnakon David, k'e nga jye kisikitasòn koni s'ín mejèn-là Nainá, k'en. K'oáá tjs'ín kisihijiin koni komat'in xitá jchínga-là. Tikoáá i'ndo yijo-là. ³⁷ Tanga jè Xitá Tsjeè xi Nainá kisikjaáya-là mikii i'ndo yijo-là. ³⁸ Ngats'ioò jñò ndí 'ndsè, k'oáá s'ín kátasijiin-nò, jñà 'én xi nokjoàyajiiin-nòjen, jè-né nga it'aà ts'e Jesús, Nainá síjchàat'aà-ná jé-ná. ³⁹ Jñà xitá, ngats'iì kjoa xi ch'o s'ín, mìtsà it'aà ts'e kjoatixoma-là Moisés makixiya; jè it'aà ts'e Jesús makixiya xitá, jñà xi mokjeiín-là it'aà ts'e. ⁴⁰ T'een kindá yijo-nò mé-ne nga mì k'oáá s'ín komat'ioòn koni s'ín tíchja xojon-là jñà xitá xi kiichja ngajo-là Nainá nga tsò:

⁴¹ Chítsejèn, jñò xi nàchrjekànguioò kjoakixi, kàtaxkón-nò, kò jngòò k'a kàtachija jñò. 'An, jngòò xá s'iaàn nàchrjein tsajòn, k'e nga tisa tit-sajnaokòn.

Mikii kòkjeiín-nò nas'ín s'ènojmi-nò xá xi 'an tis'iaàn.

⁴² Jè Pablo kò Bernabé k'e nga itjo-ne ni'ya jngo sinagoga, jñà xitá kisijét'aà-là nga kàtènojmiya kjoa koi jè xòhoto xi sa nchrobá. ⁴³ K'e nga kisihixat'aà xíkjin nga kii-ne, kjin xitá kiit'aà-là Pablo kò Bernabé, jñà xi xitá judío kò jñà xitá xi beèxkón Nainá xi jye jahatjiya-là nga xitá judío komà. Jè Pablo kò Bernabé, k'e nga tsohókò xitá koi, 'ñó tsibít'in-là nga ndaà kàtjiin inima-là jñà 'én xi jye kiin'chré xi kjondaà ts'e Nainá.

⁴⁴ Jè nàchrjein nikjáya xi jngòò, kjomeé ijchò ngats'iì xitá naxandá nga kiin'chré 'én-là Nainá. ⁴⁵ Tanga jñà xitá judío k'e nga kijtseè nga 'ñó kjin ma xitá, isáá ndaà kjòchijè Pablu. I'kjoàn tsibíts'ia nga kondra kii-là Pablo 'én xi kiichja, tikoá tsakatit'aà. ⁴⁶ Pablo kò Bernabé, 'ñó tsi'beé-là ikon; kitsò-là:

—Tjínè-najen nga kénòjmí ítjòn-nòjen 'én-là Nainá jñò xi xitá judío 'mì-nò; tanga jñò nàchrjengui-nò; k'oáá ma-ne nga jñò, mikii s'e-nò kjoabinachon nita mé nàchrjein-ne; ngajen ta saá jñà kénòjmí-lajen jñà xi mìtsà xitá judío. ⁴⁷ K'oáá s'ín tsatixoma-najen Nainá nga kitsò:

Jíí tsjaà-lè xá nga síhiseèn-là jñà xitá xi mìtsà xitá judío,

kóhokji nga tíjtsa isò'nde mé-ne nga kitjokàjiiin-ne kjoa ts'e kjo'in.

⁴⁸ K'e nga kiin'chré ngats'iì xi mìtsà xitá judío, kjòtsjaá-là; i'kjoàn tsibíts'ia nga kitsò: Ndaà tjín 'én-là Nainá; kòkjeiín-là ngats'iì xi xò kitjaàjiiin-ne nga s'e-là kjoabinachon nita mé nàchrjein-ne. ⁴⁹ K'oáá s'ín komà nga tsabísòn 'én ndaà-là Nainá kóhokji ya i'nde jè. ⁵⁰ Tanga

jñà xitá judío tsibíts'ia nga chinchá'a jñà íchjín ítjòn xi ndaà beèxkón Nainá kò xitá ítjòn-là naxandá. K'oáá s'ín komà nga kondra kii-là jè Pablo kò Bernabé. Tsachrjekàjiiin ya naxandá. ⁵¹ Jè Pablo kò Bernabé tsibítsajneè chijo-là ndsokò xi kondra ts'e xitá koi, [jè kjoa xi okó nga kjo'in s'e-là it'aà ts'e Nainá]; i'kjoàn kii ján Iconio. ⁵² Tanga jñà xitá xi kota'yat'aà-là Cristo, ndaà kis'e-là kjòtsjacha kò ndaà kisixájiin inima-là Inima Tsjeè-là Nainá.

K'e nga jè Pablo kò Bernabé kiichjaya ján Iconio

14 K'oáá s'ín komà ya Iconio, jè Pablo kò Bernabé, k'e nga jahas'en ni'ya jngo sinagoga ts'e xitá judío, 'ñó ndaà tsakóya; k'oáá komà-ne nga 'ñó kjin xitá judío kò xi mìtsà xitá judío kòkjeiín-là it'aà ts'e Jesús. ² Tanga jñà xitá judío xi mikii mokjeiín-là, chinchá'a jñà xi mìtsà xitá judío mé-ne nga ch'o tsò-ne kjòhítsjeèn xi kisikítsjeèn it'aà ts'e xitá-là Cristo. ³ Pablo kò Bernabé, tseé tsibítsajna ya Iconio. Mikii kitsakjòn nga tsakóya 'én ndaà-là Nainá koi kjoa-là nga Nainá ndaà ma'ñót'aà takòn. Nainá kisikixiyandaà nga kixi kjoa 'én xi tsibénòjmí xi kjondaà-là Nainá. Kitsjaà-là nga'ñó nga kis'iin kjòxkón xi ndaà tjín xi okó kjoajeya-là Nainá. ⁴ Jñà xitá naxandá Iconio, jòya komà; osen kiit'aà-là jñà xitá judío kò osen kiit'aà-là Pablo kò Bernabé, xitá xi tsibíxáya-là Jesús. ⁵ Jñà xitá judío kò xi mìtsà xitá judío tsajoóya-ne kò xitaxá ítjòn-là nga mejèn-là skaàn-kò, kjiinè ndajo. ⁶ Pablo kò Bernabé, k'e nga jye kii'nchré, tsanga; kii ján Listra kò Derbe, naxandá xi chja-ne Licaonia; tikoá chinchima kóhokji i'nde xi chja-ne nga jngòò ítjandi. ⁷ Ya i'nde jè, tikoá kisika'bí 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo.

K'e nga kisinè ndajo Pablo ya Listra

⁸ Ya Listra tíjna jngòò xitá x'in xi mikii ma fi. K'oáá s'ín kits'iin; nì saá jngòò nàchrjein nga ndsokò tsajmeè-ne. ⁹ Xitá jè, tíjna; tí'nchré-là Pablo nga tíchjaya. Jè Pablo, k'e nga kiskoò'an, kijtseè nga mokjeiín-là nga kjondaà-ne. ¹⁰ Pablo, 'ñó kiichja kitsò-là:

—Tisítjiin, tsiijna kixi-ne ndsokoi!

Xitá jè, ngui kiskì'nga-né; tsibíts'ia nga tsajmeè-ne.

¹¹ Jñà xitá, k'e nga kijtseè kjòxkón ndaà xi kis'iin Pablo, 'ñó kiichja xi 'én Licaonia, kitsò:

—jñà nainá, xitá kjoàn kòma nga kòf'iikon-ná!

¹² Bernabé, Zeus kitsò-là; Pablo, Hermes kitsò-là nga jè xi isa 'ñó chja. ¹³ Jè jngo xkòsòn-là Zeus, yaá kijna indii naxandá. Jè nò'mii-là j'iiko nchraja kò corona. Jè nò'mii, kò ngats'iì xitá naxandá mejèn sík'en-là jñà nchraja nga tsjá-là kjòtjò mé-ne nga skòexkón-ne. ¹⁴ Jè Pablo kò Bernabé xi kisixáya-là it'aà ts'e Cristo, ch'oó komà-là k'e nga kijtseè kjoa xi nchis'in; tsatejndajno yijo-là jè nikje-là; i'kjoàn kiis'ejiin-là xitá. 'Ñó kiichja, kitsò-là:

¹⁵ —Tiná'yaà, ¿mé-ne k'oas'ín titsa'nè-nò? Ngajen, tikoáá taxki xitá-najen koni jñò. Koi xá kòf'i-najen nga kénòjmí-nòjen 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo mé-ne nga síkijna-nò kjoa koi xi nì méé chjí-là; jè tan-

guít'aà-là Nainá xi tijnakon xi tsibíndaà ngajmii, nangui, kò ndáchikon, kò ngats'ii tsojmì xi ya tjin. ¹⁶ Nàchrjein xi jye tsato, Nainá kitsjaà'ndeé-là ngats'ii xitá naxandá xi tjin kóhokji isò'nde nga chinchimaya ndiyá xi kisaseèn-là. ¹⁷ Tanga Nainá, kjit'aà nàchrjein tíhokó yijo-là yá-né jè, nga tí'ya-là ngats'ii kjondaà xi tís'in; jè-né xi tísikasén-nò jtsí xi ngajmii tinchrobá-ne; títsjá-nò tsojmì xi ndaà tímajchá-nò; jè tísíchikon-t'in-nò nga ndaà títsjá-nò tsojmì xi ma chine, mé-ne nga ndaà s'e-nò kjotsja.

¹⁸ Pablo kò Bernabé, nas'in k'oas'in tsatekjáya yije-là kjoa xi nchis'in nga mejèn sijk'en-t'aà-là cho, tseé xá kisengui nga kòkjeiin-là jña xitá naxandá.

¹⁹ Tík'e-ne j'ii xitá judío xi inchrobà-ne Antioquia kò Iconio xi chinchá'a jña xitá naxandá nga tsibínè ndajo jè Pablo. K'e nga jye k'oas'in kisiko, kitsò-né tsà jyeé k'en; ikjoàn tsibifejno nangui, kii sikatjen ján indii naxandá. ²⁰ Tanga jña xitá xi kota'yàt'aà-là Cristo, k'e nga chixoñat'aà-là Pablo ñanda kijna, jè Pablo tsasítjen ijngod k'a-ne; jahas'en-jiin ijngod k'a-ne naxandá; xi komà inchijòn, Pablo kò Bernabé kii ján Derbe.

²¹ K'e nga jye tsibénojmí 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo ya Derbe, nga jye kjin xitá kòkjeiin-là, kii ijngod k'a-ne Listra, Iconio kò Antioquia. ²² Pablo kò Bernabé kitsjaà-là nga'ño inima-là jña xitá xi kota'yàt'aà-là Cristo xi títsajna naxandá koi; tsibénojmí-là nga kixi kàtitsajnakò 'én xi mokjeiin-là; kitsò-là:

—Mochjeén-né nga tse kjo'in sijkiaán ítjoán k'e nga kitjás'en-jñaá ñanda tíhotixoma Nainá.

²³ Nga jngod ijngod i'nde ñanda tjin xitá naxandá-là Cristo, Pablo kò Bernabé jaajiin xitá jchínga xi tsibít'aà xá nga sijkinda xitá-là Cristo; k'e nga jye kiichjat'aà-là Nainá, jye tsibitsajnachjan, kisikitsajnyaya tsja Nainá nga jye mokjeiin-là it'aà ts'e Nainá.

Kós'in ijchò-ne Pablo kò Bernabé ján Antioquia ts'e Siria

²⁴ Jahato i'nde Pisidia, ijchò-ne nangui Panfilia. ²⁵ Tsibénojmí 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo ya Perge, ikjoàn kii-ne Atalia. ²⁶ Yáá jahas'en chitso nga tsohótti-ne nga kii ijngod k'a-ne Antioquia, i'nde ñanda kisatiixá-là it'aà ts'e kjondaà-là Nainá, xá xi jye kisikitasòn. ²⁷ K'e nga jye ijchò-ne Antioquia, tsibíxkóya xitá naxandá-là Cristo; tsibénojmí-là ngats'ii kjoa xi kisiko Nainá, kós'in komàt'in nga Nainá kitsjaà'nde nga tikoja kòkjeiin-là jña xi mitsà xitá judío. ²⁸ Pablo kò Bernabé, tseé tsibitsajnakò xitá xi kota'yàt'aà-là Cristo ya Antioquia.

Mé kjoa xi tsajoóya-ne jña xitá xi tsibíxáya-là Jesús kò xitá jchínga ján Jerusalén

15 Jña nàchrjein koi, j'ii i'nga xitá xi inchrobà-ne Judea nga tsibénojmí-là xitá-là Cristo, kitsò-là: "Mikii kitjokajñoò kjo'in tsà mikii sít'aà chiba-là yijo-nò kjoa ts'e circuncisión koni s'in tíchja kjotixoma xi kiskii Moisés." ² Pablo kò Bernabé 'ño tsajoókjoò kò jña xitá koi; tsohótiyaá-ne jña kjoa koi; ikjoàn kisikasén Pablo

kò Bernabé ján Jerusalén; tsobáhijtakò i'nga xitá-là Cristo xi títsajna ya Antioquia nga kiikon jña xitá xi tsibíxáya-là Jesús kò xitá jchínga xi otixoma ya naxandá-là Cristo nga sindaajiin kjoa koi.

³ Jña xitá naxandá-là Cristo xi títsajna Antioquia, kisichját'aà-là nga kii-ne xitá koi. Jahato Fenicia kò Samaria; tsibénojmí nga jña xi mitsà xitá judío tikoja jyeé tífatjya-là nga Cristo nchifit'aà-là. Ngats'ii xitá xi mokjeiin-là it'aà ts'e Cristo, 'ño kjòtsja-là.

⁴ Pablo kò Bernabé, k'e nga ijchò ján Jerusalén, jña xitá naxandá-là Cristo kò xitá jchínga xi ya otixoma kò xitá xi tsibíxáya-là Jesús, ndaá kiskoétjò. Xitá koi tsibénojmí yije mé kjoa xi kis'iin Nainá nga kisichját'aà-là. ⁵ Ya títsajnajiiin i'nga xitá fariseo xi jye kòkjeiin-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo; chinha kixi, kitsò:

—Jña xi mitsà xitá judío xi jye mokjeiin-là, mochjeén-né nga sít'aà chiba-là kjoa ts'e circuncisión; tikoja sinè-là nga kàtasikitasòn kjotixoma xi kiskii Moisés.

⁶ Kjòxkóya xitá xi tsibíxáya-là Jesús kò xitá jchínga xi otixoma ya jiin naxandá-là Cristo nga tsajoóya-ne kjoa koi. ⁷ Tse jchán tsajoóya-ne kjoa koi; chaán tsasíjna kixi Pedro, kiichja, kitsò:

—'Ndseé, jño, jyeé tíjiin-nò nga kjòtseé jaajiin-na Nainá nga 'an kènojmí-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo jña xi mitsà xitá judío mé-ne nga tikoja kòkjeiin-là. ⁸ Nainá xi beè inima-ná, k'oagá s'in tsakó kixi-ná nga tikoja kiskoétjò xitá koi nga k'oagá tís'in kitsjaà-là Inima Tsjeè-là koni s'in kitsjaà-ná jña. ⁹ Nainá, kisitsjeè inima-là xitá koi k'e nga kòkjeiin-là it'aà ts'e Cristo, nga mikii faajiin xitá, tà ngásòn fiko-ná ngats'iaá, xi xitá judío 'mi-ná kò xi taxki xitá. ¹⁰ I'nde, zímé-ne kondra onguí-là kjohítsjeèn-là Nainá, tsà koi nàchrjein-là kojti-là? Nga binè-lá xitá xi kota'yàt'aà-là Cristo nga sijkitasòn kjoa ts'e kjotixoma. Ni jña kò ni jña xitá jchínga-ná chíkjoa-ná nga níkitasoán. ¹¹ Mikii kos'in koma. Nga k'oagá s'in mokjeiin-ná nga jña, kò xi taxki xitá, ta ngásòn kjondaà-là Na'èn-ná Jesucristo kítjokajñaá kjo'in.

¹² Jyò tsibitsajna ngats'ii xitá xi ya títsajna. Kii'nchré-là Bernabé kò Pablo nga tsibénojmí-là xitá nga 'ño tse kjoxkón ndaà xi kis'iin Nainá xi it'aà ts'e nga nguixkon jña xi mitsà xitá judío. ¹³ K'e nga jye kiichja Bernabé kò Pablo, k'ée kiichja Jacobo, kitsò:

—'Ndseé xi i' títajnaà, tina'ya-ná. ¹⁴ Jè Simón Pedro, jyeé tsibénojmí-ná kó s'in komà nga tisa ítjòn nga Nainá jaajiin jña xi mitsà xitá judío nga naxandá-là koma. ¹⁵ K'oagá s'in mangásòn 'én koni s'in kiskii jña xitá xi kiichja ngajo-là Nainá nga kitsò:

¹⁶ K'e nga koma iskan, kitjojen ijngod k'a nga kindàyà xitse-na kjotixoma-là xitaxá ítjòn David xi jye its'oòn;

jè xi jye chixoña, ijngod k'a síkixiya-na; siikijna jngod-na xitá xi kotixoma ngajo-là David,

¹⁷ mé-ne jña xitá xi i'nga kjohótsji-ne Nainá, ngats'ii xi mitsà xitá judío, jña xi 'in ts'an tjit'aà.

¹⁸ K'oagá tsò Nainá, nga tsibénojmí kjohítsjeèn xi tjin-là skanda tisa tàts'en-là kjoa.

¹⁹ "An, k'oaá xán-nò nga mìkiì sìnè-là kjoa xi 'in tjin jñà xi mitsà xita judío, jñà xi nchifatjiya-là nga Nainá nchifit'aà-là. ²⁰ Ta jè xi mochjeén nga sikasén-lá xojon mé-ne nga mìkiì skine ngats'iì tsojmi xi ya sinchá nguixkon kjoaxkósòn; tikoá kì tì kjoa chijngui s'ín-ne, mì tì kii skine-ne jní kò ngats'iì yijo-là cho xi mìkiì xixteèn jní-là. ²¹ Skanda kjótseé, xkì xi ján naxandá tjin xitá xi bíxkejiin xojon kjótixoma xi kiskii Moisés ya ni'ya jngo sinagoga nga jiin jiin nachrjein nga nachrjein nikjáya.

²² Jñà xitá xi tsibixáya-là Jesús kò ngats'iì xitá naxandá-là Cristo kò xitá jhínga xi ya otixoma, tsajoóya-ne nga jaajiin i'nga xitá xikjín xi kisikasén ján Antioquía. Jñà kitjaajiin Judas xi tikoá Barsabás 'mì kò Silas, jñà xitá xi ndaà yaxkón ya jiin naxandá-là Cristo. Tsobáhihtakò Pablo kò Bernabé. ²³ Kisik'a jngoò xojon xi tsò:

"Ngajen, xitá xi tsibixáya-là Jesús kò xitá jhínga, nihixat'aà-nòjen jñò xi mitsà xitá judío 'mì-nò xi 'ndsé chibá it'aà ts'e Cristo xi titsajnaà ya naxandá Antioquía, kò i'nde Siria kò Cilicia. ²⁴ Jyeé kina'ya-jen nga i itjokajiin i'nga xitá xi ijchòkon-nò nga siì síko-nò nga chjako-nò 'én xi síkits'ón-jiin-là inima-nò, tanga mitsà ngajen tsatixá-lajen. ²⁵ Ngats'iì-jen, k'oaá s'ín ki-choosòn-lajen nga kinikasén i'nga-nòjen xitá tsajen xi kiikon-nò. Tsobáhihtakò xinguiáá Pablo kò Bernabé, xitá xi 'nó matsjacha-jen. ²⁶ Jñà xitá koi, jye k'oas'ín tsi-bínè-là yijo-là nitá mé kjo'in xi komà'in xi kjoa ts'e Nà'èn-ná Jesucristo. ²⁷ Titsanikasén-nòjen Judas kò Silas; ngats'iì 'én xi tjit'aà xojon, jñà xitá koi keènojmiya jngoò k'a-nò xi tà 'én kòðko-nò. ²⁸ Ngajen kò Inima Tsjeè-là Nainá ndaà kisaseèn-najen nga mì kjo'ño koma-nò kjoa ts'e kjótixoma xi 'in tjin; tà koi-né xi ndaà mochjeén: ²⁹ nga mìkiì ma chjinee yijo-là cho xi ya biyaà nguixkon xkósòn; mìkiì ma chjinee jní kò mìkiì ma chjinee yijo-là cho xi mìkiì xixteèn jní-là; tikoá kì tì kjoa chijngui nìs'in-là; tsà chjaàxin-là yijo-nò ngats'iì kjoa koi, ndaà s'e; k'e chibá."

³⁰ Xitá koi, k'e nga jye kisihixat'aà xikjín, nitóon kii skanda ján Antioquía; k'e nga ijchò tsibixkóya ngats'iì xitá-là Cristo, kisingatsja xojon xi 'ya. ³¹ Jñà xitá naxandá-là Cristo, k'e nga jye tsibixkejiin xojon, tsjaá komà-là nga ijchò-là 'én xi kisijehikon. ³² Jè Judas kò Silas tikoáá Nainá chja ngajo-là; ndaà kisijehikon jñà xitá-là Cristo; kitsjaà-là nga'ño. ³³ Xitá koi, kjin nachrjein tsibitsajna Antioquía. Nga komà iskan kisihixat'aà xikjín, kii-ne Jerusalén; kiikon-ne jñà xitá xi kisikasén. ³⁴ [Tanga jè Silas ndaà kisaseèn-là nga tsibijna Antioquía.] ³⁵ Jè Pablo kò Bernabé, yaá tsibitsajna Antioquía; tsakóya-isa 'én-là Nainá tikoá kiichjaya 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Tikoáá kjin xitá xi kjeif kisixakjoò.

K'e nga chinchat'aà xin-là xikjín jè Pablo kò Bernabé

³⁶ K'e nga komà iskan, Pablo kitsò-là Bernabé:
—Tíkjaán jngoò k'aá kóhokji naxandá ñanda tsi-bènojmiá 'én-là Nainá mé-ne nga jchaá kó s'ín titsajna xitá xinguiáá.

³⁷ Jè Bernabé mejèn-là kjiko Juan, xi tikoá Marcos 'mì; ³⁸ tanga jè Pablo mìkiì kisaseèn-là nga jè kjiko, koií kjoa-là nga kitsjeiin takòn ján Panfilia nga mì tì kii tsobáhihtakò-ne nga kisixá jè xá xi tjíma-ne. ³⁹ K'oaá s'ín komà-ne nga kisakò kjoa nga mìkiì kjòngásòn 'én-là; chinchat'aà xin-là xikjín; jè Bernabé kiiko Marcos; kiisòn-nda skanda Chipre. ⁴⁰ Jè Pablo, jaajiin Silas nga tsobáhihtakò. Jñà xitá-là Cristo kisikitsajna tsja Nainá nga kii. ⁴¹ Kii kóhokji nangui Siria kò Cilicia nga ya chinchima nga isa ndaà kisi'ño ikon jñà xitá naxandá-là Cristo.

K'e nga jè Timoteo tsobáhihtakò Pablo kò Silas

16 Pablo, k'e nga ijchò naxandá Derbe kò Listra, ya kisatiikjoò jngoò xitá xi kota'yat'aà-là Cristo xi Timoteo 'mì; nea-là xitá judío-né xi mokjeiin-là it'aà ts'e Cristo. Tanga jè nà'èn-là xitá griego-né. ² Jñà xitá-là Cristo xi titsajna Listra kò Iconio 'ño ndaà kisikijna Timoteo. ³ Pablo mejèn-là nga jè koahitakò; k'oaá komà-ne nga kisit'aà chiba-là kjoa ts'e circuncisión mé-ne nga ndaà kijna-ne Timoteo it'aà ts'e xitá judío; nga jñà xitá xi ya i'nde-là jyeé beè nga nà'èn-là Timoteo, xitá griego-né. ⁴ Ngats'iì naxandá ñanda jahato, k'oaá kitsò-là nga katasikitasòn kjoakixi xi tsajoóya-ne jñà xitá xi tsibixáya-là Jesús kò xitá jhínga xi titsajna Jerusalén xi otixoma ya jiin naxandá-là Cristo. ⁵ Jñà xitá naxandá-là Cristo, isaá 'ño ndaà mokjeiin isa-là; nachrjein nchijòn tímakjin-ya xitá xi nchimokjeiin-là.

K'e nga jè Pablo kisiniñá jngoò-là xitá Macedonia

⁶ Jè Inima Tsjeè-là Nainá mìkiì kitsjaà'nde-là Pablo kò xitá xi kjihitakò nga 'én-là Cristo kii síka'bí ján nangui Asia; k'oaá ma-ne nga ya jahatojiin nangui ñanda 'mì Frigia kò Galacia. ⁷ K'e nga ijchò chrañat'aà-là nangui Misia mején-là nga ján kjoí nangui Bitinia, tanga jè Inima-là Jesús mìkiì kitsjaà'nde-là. ⁸ Tà jahato Misia, ijchò skanda naxandá Troas. ⁹ Nga jye titsajna Troas, Pablo, k'e nga nitjen, tsatsejen jngoò-là xitá koni tsà nijñá t'biil-là xi nangui Macedonia i'nde-là xi tsasijna kixi nguixkon Pablo. Tsibitsi'ba-là, kitsò-là: "Nchroboí i nangui Macedonia. Tichját'aà-nájen." ¹⁰ Pablo, k'e nga jye kijtseé kjoa koi, nitóon tsitsajnandaà-jen nga tsangui-jen ján nangui Macedonia; k'oaá s'ín kjòchiya-najen nga kixí kjoa nga Nainá tichja-najen mé-ne nga sika'bí-jen 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo ya i'nde jè.

Kós'ín komà nga jè Pablo kò Silas kii ndayá ya naxandá Filipos

¹¹ K'e nga itjo-najen ya naxandá Troas, kichjoé jngoò-jen chitso, tsanguí kixi-jen ya nangui xi kijnajiin ndá xi 'mì Samotracia; xi komà inchijòn jngoò k'a tsangui-jen skanda naxandá Neápolis. ¹² Itjo-najen Neápolis, tsanguí-jen Filipos, jngoò naxandá itjòn ts'e i'nde Macedonia xi 'ño tjoé-là nga'ño it'aà ts'e Roma. Kjín nachrjein tsitsajna-jen ya i'nde jè. ¹³ Jngoò nachrjein nikjáya tsanguí jngoò-jen i'nde indii naxandá ñanda tífa jngoò xajngá nandá nga k'oas'ín kinikitsjeèn-jen nga

tjín jngoò i'nde ñánda chjat'aà-la Nainá xitá judío. Tsitsajna-jen; kinokjoàko-jen it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñá íchjín xi maxxóya ya i'nde jè. ¹⁴ Ya tijnajijn jngoò chjoón xi 'mì Lidia xi otijna nikje chí xi sko kjoàn isén-la; yaá i'nde-la ñánda 'mì Tiatira; ndaà beèxkón Nainá; jè Nainá kiskíx'ajijn kjohítsjeèn-la nga ndaà tí'nchré koni s'ín tíchja Pablo. ¹⁵ Komà bautizar Lidia ko ngats'iì xitá ni'ya-la; xi komà iskan tsibít-si'ba-najen kitsò:

—Jñò tsà kixíj kjoa nga mokjeiín-nò nga 'an, ndaà mokjeiín-na it'aà ts'e Nainá, tíkjiaán ni'ya-na, ya síkjáyaá.

Ngajen kjo'ño tsitsajna-jen.

¹⁶ Jngoò nachrjein k'e nga titsahonguí-jen i'nde ñánda nokjoàt'aà-lajen Nainá, kisatiikjoò jngoò-jen tsòti chí'nda xi iníma ch'o-la neíj tíjijn iníma-la; maá-la bín-daà nga kot'aàsón xitá. Jñá nei-la tsòti jè, ndaà jchán síkijne ton nga koi xá s'ín. ¹⁷ Tsòti jè, kíitjinguí-najen; 'ño chja tjinguí-najen, nga tsò:

—Xitá koi, chí'nda-la Nainá-né xi 'ño jeya tíjna; tijná-ne xi bénojmí-nò ndiyá xi kíitjokàjijn-nò kjo'in.

¹⁸ Jè tsòti, kjin nachrjein k'oas'ín kitsò-najen. Pablo chaán kòjti-la, kiskátjifaya'a; kíichja-la jè tjo neíj xi tíjijn iníma-la. Kitsò-la:

—It'aà ts'e Jesucristo, k'oaá xan-lè, tíitjokàjijn iníma-la tsòti jè.

Tík'eé-ne kjòndaà-ne.

¹⁹ Jñá nei-la, k'e nga kijtseè nga kitjaàxin-la kjoa xi ma-la, nga mì tí kii kiskijne-ne ton, kitsobà'ño Pablo ko Silas, kíikjo nguixkòn xitaxá. ²⁰ Chinchá osen ñánda títsajna xitaxá, kitsò:

—Jñá xitá koi xi xitá judío, fi kátsji kjosiì i naxandá-ná. ²¹ Kjo'tíxoma xi okóya mìkii ndaà tjín, mìkii tjí'nde-ná nga chjoé, mìkii k'oas'ín s'eén, koií kjoa-la nga xitá Roma-ná jñá.

²² Ngats'iì xitá naxandá saà kondra kii-la jè Pablo ko Silas; jñá xitaxá kitsjaà okixi nga tsatejndajno nikje-la, ikjoàn tsajá-la. ²³ K'e nga jye 'ño tsajá-la, ingajò, kiskinìs'en ndayá; ikjoàn kitsjaà-la okixi jè xitá xi síkinda ndayá nga ndaà kàtasíkinda xitá koi. ²⁴ Jè xitá xi síkinda ndayá, k'e nga kits'iì-la okixi, yaá chinchá iya ñánda isá 'ño tjín. Tsibít'aà'ño ndsoko it'aà yá ts'e ndayá.

²⁵ K'e nga jye íchhò osen nítjen, jè Pablo ko Silas, nchichjat'aà-la Nainá ko nchiseè-la; jñá xitá xi i'nga xi tíkjoa kjo'in títsajna, tà nchi'nchré-la. ²⁶ Tík'e-ne tà ní-tjoón j'iì jngoò chí'ón xi 'ño jchán ts'a. Jñá xotjoa-la ndayá kitáx'a, tíkjoa jñá na'ño kíchja cadena xi jíit'aà 'ño-ne xitá xi títsajna ndayá, jngoò k'a kitjándá'ño. ²⁷ Jè xitá xi síkinda ndayá, k'e nga jaá-la, kijtseè nga tíx'a yije xotjoa-la ndayá. Kisikítsjeèn, maá-la tsà jyeé tsanga yije xitá xi títsajna kjo'in. Kiskoé jngoò kíchja ndojò nga mejèn-la síik'en yijo-la. ²⁸ Jè Pablo, k'e nga kijtseè, ní-tjoón 'ño kíichja-la kitsò-la:

—Kì k'oaá níkojii yijo-lè; jí títsajna yije-jen.

²⁹ Jè xitá xi síkinda ndayá kisijé jngoò ni'ín nga kjòhiseèn-ya ndayá; chíjba-la tíhotsé-né k'e nga jahas'en cuarto ñánda títsajna Pablo ko Silas; ikjoàn

kisikatjen yijo-la ya ingui ndsoko. ³⁰ Ikjoàn tsachrje-ne ndayá Pablo ko Silas; kiskònanguí-la, kitsò-la:

—Na'èn, zímé xi s'iaàn nga kíitjokàjñaà kjo'in?

³¹ Pablo ko Silas kitsò-la:

—Kàtakjeiín-lè it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo mé-ne nga kíitjokàjñoò kjo'in ngaji ko ngats'iì xitá ni'ya-lè.

³² K'eé tsibénojmí-la 'én-la Na'èn-ná ngats'iì xitá xi ya títsajna ni'ya-la. ³³ Tije-ne nítjen jè, jè xitá xi síkinda ndayá, tsaníjno ñánda kitii-la Pablo ko Silas; xitá jè tíkjoa komà bautizar kòhotjín xitá xi ya títsajna ni'ya-la.

³⁴ Nga jye komà iskan, kíikjo ni'ya-la nga tsakjèn kjoò kòhotjín xitá ni'ya-la xi ngui tà kjotsja nga jye kòk-jeiín-la it'aà ts'e Nainá.

³⁵ Nga komà inchijòn, jñá xitaxá kisikasén policía-la nga kisikasén-la okixi jè xi síkinda ndayá nga tà k'oas'ín kàtitjo-ne Pablo ko Silas. ³⁶ Jè xitá xi síkinda ndayá kisikí'nchré Pablo kitsò-la:

—Jñá xitaxá, jyeé kàtsjá-na okixi nga ma kíitjon-deiín-nò. Ndaà tanguí-nò.

³⁷ Tanga jè Pablo kitsò:

—Ngajen xitá Roma-nájen. [Míkii tjí'nde nga taxki síkjo-najen.] Tanga kis'eé-najen yá nga nguixkòn naxandá k'e nga skanda tíkj'eé 'ya-la mé jé xi tjin-najen; tanga i'ndeí mejèn-la nga tà kjoa chíjé kochrje-najen ndayá; jñá kàtjanchróbá sobá nga kàtachrje-najen.

³⁸ Jñá policía, k'oaá s'ín kii kénnojmí-la jñá xitaxá koni s'ín kitsò Pablo. K'e nga kii'nchré jñá xitaxá nga jè Pablo ko Silas nga xitá Roma, tsí ndaà kitsakjòn. ³⁹ K'eé níton kii nga tsachrje-ne ndayá Pablo ko Silas; ikjoàn tsibít-si'ba-la kjoa xi komà'tin; kitsò-la nga ta kjòndaà kàtitjoijn naxandá. ⁴⁰ Pablo ko Silas, k'e nga jye itjo-ne ndayá, kii ni'ya-la chjoón xi 'mì Lidia. Yaá tsohóko nojmí xíkjín xi ngásón mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo nga 'ño kàt'eé-la ikon; ikjoàn kii-ne.

K'e nga kisakò kjoasiì ján Tesalónica

17 Jahato Anfípolis ko Apolonia, íchhò Tesalónica ya naxandá ñánda tjín jngoò ni'ya ingo sinagoga xi ts'e xitá judío. ² Jè Pablo, koni s'ín kjit'aà, jahas'en jè ni'ya ingo sinagoga; jàn nachrjein níkjáya tsajoóya-ne nga kiskoòta'ya Xojon-la Nainá. ³ K'oaá s'ín tsibénojmí-la nga jè Cristo k'oaá s'ín tjínè-la nga kiyá tíkjoaá jaáyaá-la it'aà ts'e kjoabiyaá. Kitsò-la:

—Jesús xi 'an tibennojmí-nò, jé-né xi Cristo [xi xó k'oas'ín tjínè-la nga kjoíí].

⁴ Tjín i'nga xitá judío xi kòkjeiín-la; yaá tsoháhtako Pablo ko Silas. Tíkjoaá kjin íchjín ítjòn kòkjeiín-la ko xitá griego xi beèxkón Nainá. ⁵ Tanga jñá xitá judío xi mìkii mokjeiín-la, kjòchínikeè Pablo ko Silas. Tsibíxkóya xitá ts'eé xi tà jyò tíjima; tsibít'sia kjoasiì ya naxandá; kii kjaán-t'aà ni'ya-la xitá xi 'mì Jasón nga tsohótsji Pablo ko Silas nga mejèn-la síikijna osen nga nguixkòn naxandá. ⁶ Tanga mìkii kisakò-la ñánda tíjna Pablo ko Silas; kjo'ño komà-la nga tsachrje ni'ya jè Jasón ko i'nga xitá-la Cristo xi ya títsajna nga kíikjo nguixkòn xitaxá; 'ño kíichja kitsò:

—Jñá xitá koi xi síkíts'ón xitá xi tjín nga títsa isò'nde; jyeé j'iì i'nde tsaján. ⁷ Ngats'iì xitá koi, jè Jasón kits-

jaà'nde-la ni'ya-la. Saà kondraá fi-la kjotíxoma-la César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma; k'oaaà tsò nga tjín ìjngooò xi-taxá ítjòn xi Jesús 'mì.

⁸Jñà xitaxá kò xitá naxandá, k'e nga kiì'nchré 'én koi, kòjtíi-la. ⁹Jè Jasón kò xitá xi i'nga tsibíhjtíji yijo-la ít'aà ts'e xitaxá nga komà tsibítsajnandeíi-ne.

K'e nga tsibítsajna naxandá Berea Pablo kò Silas

¹⁰K'e nga jye kòjñò, jñà xitá-la Cristo nitoón kisikasén jè Pablo kò Silas skanda ján naxandá Berea. K'e nga ijchò i'nde jè jahas'en ni'ya ìngò sinagoga ts'e xitá judío. ¹¹Jñà xitá xi títsajna Berea, isaá ndaà tjín kjohít-sjeèn-la mì k'oaaà-ne koni xi títsajna ya Tesalónica; isaá nítòn kòkjeiín-la 'én-la Nainá kò naxrjein inchijòn tsibíxkejiín Xojoñ-la Nainá nga mejèn-la skoè tsà kixíi kjoa koni tsò 'én xi okóya Pablo. ¹²Kjìn xitá judío kòk-jeiín-la tíkoá kjìn íchjín ítjòn kò xitá x'in kòkjeiín-la xi xitá griego. ¹³Jñà xitá judío xi títsajna Tesalónica, k'e nga kiì'nchré nga jè Pablo kò Silas ya títsajna Berea, nga 'én-la Nainá nchibénojmi, kii ya naxandá jè nga kiì kinchá'a xitá mé-ne nga kisakò-ne kjoasiì. ¹⁴Jñà xitá-la Cristo, nitoón kisikasén Pablo ján ìndiì ndáchikon; tà jè Silas kò Timoteo tsibítsajna ya Berea. ¹⁵Jñà xitá xi tsobáhijtakò Pablo nga kiì kinì indiaà, kiìkò skanda Atenas. K'e nga jye j'iì-ne xitá koi, 'ya-la okixi Silas kò Timoteo nga nitoón kjítjngui-la Pablo.

Kó tsò 'én xi kiìchja Pablo k'e nga tsibijna ján Atenas

¹⁶Pablo, k'e nga tjina naxandá Atenas nga tíkoña-la Silas kò Timoteo, 'ño baá komà-la nga kijtseè nga ya naxandá jè, 'ño kjìn xkòsòn beèxkón. ¹⁷Ya ni'ya ìngò sinagoga tsajoókjoòkò xitá judío kò xi taxkì xitá xi beèxkón Nainá; naxrjein inchijòn tsohókò ngats'iì xitá xi bixoña ya ndítsjìn. ¹⁸Naxrjein koi tjín i'nga xitá xi tsakóya kjohítsjeèn ts'e xitá epicúreo kò xitá estoicos nga tsajoókjoò Pablo. Tjín i'nga xi tsò:

—¿Kó tsóya-ne 'én xi chjaya, nga siì s'ín nga chja?

Tíkoáà tjín i'nga xi tsò:

—K'oaá ma-ná, k'jeíi-la nainá tíhokóya.

Koií k'oas'ín kitsò-ne nga jè Pablo, jè tíbénojmi 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Jesús nga jaáya-la ít'aà ts'e kjoabiyaà. ¹⁹K'eé kiìkò jngooò i'nde ñánda 'mì Areópago. Kiskònangui-la kitsò-la:

—¿A komaá isaá ndaà kénójmi-nájen jè kjotíxoma xit-se xi ngaji okodói? ²⁰'Ñó k'jeíi tsò. Mejèn-nájen nga jcha-jen kó tsóya-ne.

²¹Koií okitsò-ne nga jñà xitá Atenas kò xitá xi xìn nangui-la xi ya títsajna, tà jè xi mejèn-la nga skoè kò koma kjoóya-ne ngats'iì kjoa xitse.

²²Pablo, tsasíjna kixi nga jngooò osen-la i'nde Areópago, kitsò:

—Ngats'ioò xi i'nde-nò Atenas, k'oaá s'ín tibexkon-nò; 'ño ndaà yaxkón jñà xi nainá 'mì-la. ²³K'e nga jáhatoaà jñà ìngò ñánda bixoñaà, kijtseè jngoaà ìngò ñánda jíít'aà 'én xi tsò: "Nainá xi mìkii yaxkon-la." Jè xi jñò yaxkón, nas'ín mì kì yaxkon, tijè-ne xi 'an benojmí-nò.

²⁴Jè Nainá xi tsibíndaà isò'nde, ngats'iì tsojmi xi tjín nga tíjtsa isò'nde, jè xi nei-la ngajmiì kò nangui; mìtsà ya tíjnaya ìngò xi tsja xitá bíndaà-ne. ²⁵Tíkoáà, nímé xi mochjeén-la ít'aà tsaján. Ta saá jè tísikíjnakon-ná, tsjá-ná tjò xi chjoaán, tsjá-ná ngats'iì xi mochjeén-ná.

²⁶'Nainá, jngooò xitá kisikjeén nga tsibíndaà ngats'iì xitá xi tjín nga tíjtsa isò'nde; kiskoòsòn-la kótjín naxrjein kítsajna kò ñánda kítsajna, ²⁷mé-ne nga kátátsji-ne Nainá, nas'ín k'oas'ín kátas'ín koni jngooò xitá xi mìkii tsejèn-la nga ótsjijno ótsjít'aà nangui. Tanga Nainá, mìtsà kjìin tíjna; chraña tíjnat'aà-ná. ²⁸Koni s'ín kitsò jngooò xitá tsajòn xi 'ño chjine: "Jñá, ki'ndí-la Nainá 'mì-ná." Kixíi kjoa, nga jè tsjá-ná nga títsajnakoaán nga níkjaniyá nga títsajnasoaán isò'nde. ²⁹Tsà kixi kjoa nga ki'ndí-la Nainá 'mì-ná, mì k'oas'ín síkítsjeén nga Nainá jñà isén xi kichá oro xi kichá plata kò xi ndajo xi xitá bíndaà-ne tsja koni s'ín tjín kjohítsjeèn-la. ³⁰Nga sa ítjòn Nainá kitsjaà'nde-né nga tíjñò-la xitá. Tanga i'nde, k'oaá s'ín tsjá okixi nga tíjtsa isò'nde nga jñà xitá kátasikájno jé-la nga mì tí jé kohótsji-ne. ³¹Nainá jye tsibíjna jngooò naxrjein nga kixi koiíndaàjìin ngats'iì xitá isò'nde. Jaàjìin jngooò xitá xi kitsjaà-la okixi nga jè koma xitaxá xi koiíndaàjìin-la ngats'iì xitá. Kò k'oaá s'ín tsakó nga kixi kjoa k'e nga kisikjaáya-la ít'aà ts'e kjoa biyaà.

³²K'e nga kiì'nchré-la kjoa ts'e nga faáya-la mì'en ít'aà ts'e kjoa biyaà, tjín i'nga xitá xi tà tsijnò'nga-né kò tjín i'nga xi kitsò:

—Jñà kjoa koi, k'jeíi naxrjein kina'ya-jen.

³³Pablo, k'eé itjoiin-la. ³⁴Tanga tjín i'nga xitá xi ya títsajna nga kòkjeiín-la: jngooò xitá xi 'mì Dionisio xi ya chja-ne ts'e xitá xi títsajnajtín xi 'mì Areópago; tíkoá jngooò chjoón xi 'mì Dámaris, kò xitá xi k'jeíi isa.

K'e nga kisixá Pablo ya Corinto

18 K'e nga jye komà iskan, Pablo itjoiin Atenas, kii Corinto. ²Yaá kiskaàkjoò jñà xitá judío xi 'mì Aquila kò chjoón-la xi 'mì Priscila. Ján nangui-la ñánda 'mì Ponto. Sà tà k'eé j'iì-ne nangui Italia koií kjoa-la nga jè Claudio xi xitá sko-la tsachrje kjotíxoma nga ngats'iì xitá judío kítjokàjìin naxandá ítjòn xi 'mì Roma. Pablo kiìkon jñà xitá koi. ³Jñà xitá koi, tíkoáà koií xá s'ín jè xá xi s'ín Pablo nga ni'ya níkje bíndaà. Yaá tsibijnakò nga kisixákjoò. ⁴Nga jìin jìin naxrjein, k'e nga naxrjein níkjáya, Pablo fi ya ni'ya ìngò sinagoga nga fi káko jñà xitá judío kò xi mìtsà xitá judío nga kàtakjeiín-la.

⁵K'e nga j'iì-ne Macedonia, jè Silas kò Timoteo, jè Pablo ngui koií xá kis'iin nga tsibénojmi-la 'én-la Nainá jñà xitá judío. Kitsò-la nga jè Jesús, jè xi Cristo [xi xó kinikasén-ne]. ⁶Tanga jñà xitá judío, tà kondraá kii-la Pablo koa kiìchjajno-la; k'oaá s'ín komà-ne jè Pablo tsibítsajne níkje-la xi kondra ts'e xitá koi, [jè kjoa xi okò nga kjo'in s'e-la ít'aà ts'e Nainá], kitsò-la:

—Jè tsajòn-nó tsà mìkii mokjeiín-nò; 'an jye kisikita-soàn nga tsibenojmí-nò 'én. I'nde, jñà tífikenojmí-la jñà xi mìtsà xitá judío.

⁷Pablo, itjo ni'ya ìngò sinagoga; kii jngooò ni'ya-la xitá xi ya chrañat'aà tíjna xi 'mì Ticio Justo xi ndaà beèxkón

Nainá. ⁸ Crispo, jè xi xità ítòn-là ni'ya ingo sinagoga, kòkjeiin-là 'én-là Nainá, ngats'ii xi xità ni'ya-là; tìkoaa kjin xità Corinto xi kii'nchré 'én xi tsakóya Pablo kòkjeiin-là, ikjoàn komà bautizar. ⁹ Jngoò nìtjen jè Pablo, k'oaá komà-là koni tsà nijñá kits'ii-là; Na'èn-ná kiichja-là, kitsò-là:

—Kì jyò bijni, kò kì tsakjoòn-jèn, tìnókjoa-né. ¹⁰ Mì yá xità kó sijkò-lè, 'aán tijnako-lè; i'nde jè, kjin ma xi xità ts'an ma.

¹¹ Pablo, jngoò nó osen tsibijna Corinto nga tsakóya 'én-là Nainá.

¹² K'e nga xitaxá gobernador tsibijna jè xi 'mì Galión ya i'nde Acaya, jñà xità judío tsajoóya-ne nga kitsobà'ñó Pablo; kiiko ni'ya osen mé-ne nga kisin-daajiin-là. ¹³ Kitsò-là jè xitaxá xi gobernador tijná:

—Xità jè naxandá tbinchá'a nga k'ejí s'ín beèkón Nainá; mì k'oaá s'ín koni s'ín tjin kjetixoma ts'e Roma.

¹⁴ K'e nga mejèn kiichja Pablo, jè Galión kitsò-là xità judío:

—Tsà jngoò kjoa xi tse tjin kò 'in tjin, tjinè-là nga 'an kındaajña; ¹⁵ tanga tà 'én-né, tà kjetixoma tsajòn-nò; tà jñò tindaajñò; 'an mikii skongajña kjoa koi.

¹⁶ Ikjoàn tsachrje ni'ya osen. ¹⁷ Ngats'ii xità griego kitsobà'ñó jè xità ítòn ts'e ni'ya ingo sinagoga, jè xi 'mì Sóstenes. Kiskaàn-kò ya ni'ya osen nga nguixkon xitaxá. Tanga jè xitaxá Galión, mikii kisis'in-là.

Kii s'ín kii jngoò k'a-ne Pablo ya Antioquia

¹⁸ Pablo, kjin naxhrjein tsibijna isa ya Corinto. Iskan kisihiat'aà jñà xità 'ndse, kii-ne Siria. Tsoháhtako Priscila kò Aquila. Ya Cencrea tsibijno-là skò koni jngoò chjba xi okó nga jye kisikitasòn koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Nainá. ¹⁹ K'e nga ijchò Éfeso, yaá tsibitsajna Priscila kò Aquila. Pablo, ján kii ni'ya ingo sinagoga nga tsajoókjoò jñà xità judío xi ya bixoña. ²⁰ Jñà xità koi tsibitsi'ba-là Pablo nga isa kjin naxhrjein kàtijnako, tanga Pablo, mikii kòkjeiin-là. ²¹ Kisihiat'aà xità xikjín kitsò-là:

—Tsà Nainá mejèn-là, iskan kjoikon jngoò k'a-nò.

Ikjoàn tsibijnaya chitso nga kii. ²² K'e nga ijchò Cesarea, kii ján Jerusalén nga kisihiat'aà xità naxandá-là Cristo. Ikjoàn kii skanda Antioquia. ²³ Kjin naxhrjein tsibijna Antioquia; iskan kii kòhokji i'nde Galacia kò Frigia. Kisi'ñó ikon ngats'ii xità xi kota'yat'aà-là Cristo.

K'e nga kiichjaya Apolos ya Éfeso

²⁴ Ya Éfeso ijchò jngoò xità judío xi 'mì Apolos xi ján i'nde-là Alejandria, jngoò xità xi 'ñó ndaà ma-là chjaya. Ndaà tijiin-là it'aà ts'e Xojoñ-là Nainá. ²⁵ Jè Apolos, xó kiskoòta'yà-ne ndiyá-là Nainá; 'ñó tsja beè-là inima-là nga ngui kixi chjaya tikoaa tsakóya it'aà ts'e Jesús; jè kjoa ts'e bautismo nas'ín tà jè tijiin-là ts'e Juan. ²⁶ Apolos, 'ñó tjin ikon nga kiichja ya ni'ya ingo sinagoga. K'e nga kii'nchré jè Priscila kò Aquila, it'aà xin kiiko nga isa kixi tsakóya-là ndiyá-là Nainá. ²⁷ Apolos, k'e nga kjòme-jèn-là kii ján i'nde Acaya, ngats'ii xità-là Cristo kisi'ñó ikon nga komà kii. Ikjoàn kiskii jngoò-là xojoñ jñà xità

xi kota'yat'aà-là Cristo xi títsajna ján i'nde Acaya nga skoétjò jè Apolos k'e nga kijchò. K'e nga ijchò Acaya, 'ñó ndaà tsasiko jñà xità xi kitsjaà-là kjondaà Nainá nga kòkjeiin-là it'aà ts'e Cristo. ²⁸ Apolos, 'ñó ndaà tsajoókjoò jñà xità judío ya nguixkon naxandá nga kisikitsajnayò nga it'aà ts'e Xojoñ-là Nainá, ngui ndaà tsakò-là nga jè Jesús, jè xi Cristo [xi xó kinikasén-ne].

K'e nga ijchò naxandá Éfeso jè Pablo

19 K'e nga tákó ya tijná Apolos ya naxandá Corinto, jè Pablo, kjin i'nde jahatojin xi nindoò choòn nga ijchò Éfeso. Yaá kiskaajiin i'nga xità xi kota'yat'aà-là Cristo. ² Kiskònangui-là, kitsò-là:

—¿A kitjoé-nò Inima Tsjeè-là Nainá k'e nga kòkjeiin-nò it'aà ts'e Cristo?

Jñà xità koi kitsò:

—Ngajen mikii tijiin-najen tsà tjin Inima Tsjeè-là Nainá.

³ Pablo kitsò-là:

—¿Kó s'ín komà bautizar?

Jñà xità koi kitsò:

—It'aà ts'eé bautismo-là Juan komà-jen.

⁴ Pablo kitsò:

—Kixi kjoa. Juan, kis'iin bautizar xità xi kisikájno jé-là nga mì tì jé kòhòtsji-ne, tanga k'oaá s'ín kitsò-là xità naxandá nga kàtakjeiin-là it'aà ts'e Jesús, jè xità xi iskan kjoí.

⁵ K'e nga jye kii'nchré 'én koi, ikjoàn komà bautizar it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. ⁶ Pablo, k'e nga jye tsohòsòn-là tsja, jñà xità koi jahas'en-jiin inima-là Inima Tsjeè-là Nainá, ikjoàn kiichja 'én xi k'ejí tsò tikoá kiichjaya ngajo-là Nainá. ⁷ Ngats'ii xità koi, tejò ma xi xità x'in.

⁸ Pablo, ján sá tsibijna Éfeso nga xkì xòhotò fi ya ni'ya ingo sinagoga; mikii tsakjón nga bénojmiya, 'ñó kiichjako xità nga kàtakjeiin-là kós'ín otixoma Nainá. ⁹ Tanga tjin i'nga xità xi kisitajaajiin inima-là, mikii kòkjeiin-là koni s'ín tihokóya Pablo. Ch'oo kiichja nga nguixkon xità it'aà ts'e ndiyá xitse-là Cristo. Pablo, k'eé tsasit'aà xin; kiiko yije xità xi kota'yat'aà-là Cristo. Yaá kiiko jngoò ni'ya escuela ñanda okóya xità xi 'mì Tirano. Yaá tsajoóya-ne nga naxhrjein nchijòn. ¹⁰ Pablo, jò nó tsibijna nga tsakóya-là xità. K'oaá s'ín komà nga kii'nchré 'én ndaà-là Na'èn-ná Jesucristo ngats'ii xità judío kò xi mitsà xità judío xi títsajna naxandá ts'e nangui Asia. ¹¹ Nainá, tseeé kjojkón kis'iin nga jè kisikjeén Pablo. ¹² Skanda jè pahito-là kò nikje xi síkjeén Pablo f'iikjaá xità nga fikò-là xità xi xk'én. K'e nga jye síkò jñà nikje, mandaà-ne ch'in xi tjin-là; tikoaa bitjokajiin-ne inima ch'o-là neí xi tijiin inima-là.

¹³ Tjin i'nga xità judío xi xkì xi ján naxandá tjíma nga ochrekajiin inima-là xità xi inima ch'o-là neí tijiin inima-là. Mejèn-là k'oaá tjs'ín sijkaxki 'ín-là Jesús nga koxkii-là xità. Tsò-là jè neí:

—It'aà ts'e Jesús xi jè Pablo okóya otixoma-lè nga títjokajiin inima-là xità koi!

¹⁴Jngoò x̄it̄a judío xi 'mì Esceva xi x̄it̄a sko-l̄a n̄o'miì, k'oaá s'ín mejèn kis'iìn ixti-l̄a xi itoò ma-ne. ¹⁵T̄anga j̄e x̄it̄a neíj, jngoò k'a kiichj̄a-l̄a kitsò-l̄a:

—An bexkon-ná Jesús, t̄ikoáá bexkon-ná Pablo; t̄anga j̄ñò, ¿yá x̄it̄a-nò?

¹⁶J̄e x̄it̄a xi in̄ima ch'o-l̄a neíj t̄ijiìn in̄ima-l̄a kiskaàn-ko j̄ñà ixti koi; kitsjoònè kitsjoòfe; kisikijne-l̄a nga itoò ixti. It̄jo ni'ya, īkjoàn tsanga nga laká kjoàn koi kjoa-l̄a nga 'ñó kisiki'on. ¹⁷Ngats'iì x̄it̄a judío k̄o xi mitsà x̄it̄a judío xi t̄jín ján n̄axandá Éfeso, kii'nchré kjoa xi komà; tà kitsakjòn-né. Ìsaá 'ñó ndaà kijtseèkkón N̄a'èn-ná Jesu-cristo.

¹⁸Kjìn x̄it̄a xi jye mokjeiín-l̄a 'én ndaà-l̄a Nainá xi kjoa ts'e Cristo, j'iì kénojmi nga nguixk̄on x̄it̄a nga ch'o t̄jín xá xi kis'iìn nga s̄a ítjòn. ¹⁹T̄ikoáá kjìn ma x̄it̄a t̄j'e j'iìko yije libro xi kisikjeén nga t̄isa ítjòn nga tsaká. Chinchájiìn ni'ín nga kit̄i nga nguixk̄on yije x̄it̄a. K'e nga komà kindá j̄e chj̄-l̄a libro xi kit̄i, icháte jmiì t̄on plata t̄jín-ne chj̄-l̄a. ²⁰K'oaá s'ín komà-ne nga 'ñó tsangasòn 'én ndaà-l̄a Nainá xi kjoa ts'e Cristo; tseé nga'ñó kis'e-l̄a.

²¹K'e nga jye jyehet'aà kjoa koi, Pablo kisikitsjeèn nga ján kjoì Jerusalén, kjoahato nangui Macedonia k̄o Acaya. K'oaá s'ín kisikitsjeèn nga t̄ikoá mochjeén-né nga ján kjoì n̄axandá Roma. ²²K'eé kisikasén ingajò x̄it̄a xi síchj̄at'aà-l̄a ján nangui Macedonia, j̄e Timoteo k̄o Erasto; k̄o j̄e Pablo, yáá tsibijna chiba n̄achrjein is̄a ȳa nangui Asia.

Mé kjoa-ne nga kjoasiì kis'e ȳa n̄axandá Éfeso

²³J̄ñà n̄achrjein koi, 'ñó tse kjoasiì kis'e ȳa Éfeso, koif kjoa-l̄a Ndiyá x̄it̄se-l̄a Cristo. ²⁴Jngoò x̄it̄a xi 'mì Demetrio xi síxáko kich̄a plata, bíndaà xkósòn-l̄a ts'e ingo-l̄a Diana. Ngats'iì x̄it̄a xi síxáko 'ñó ndaà síkijne t̄on. ²⁵Tsibíxkóya ngats'iì x̄it̄a-l̄a xi síxáko k̄o x̄it̄a xi k'ej̄i xi t̄ikoá koi xá s'ín, kitsò-l̄a:

—Ngats'ioò j̄ñò, 'ya-nò nga j̄e xá koi, bijne-ná t̄on.

²⁶T̄anga t̄ikoáá t̄itsa'ya-nò, k̄o t̄itsana'ya-nò nga j̄e x̄it̄a xi 'mì Pablo, k'oaá s'ín binchá'a yije x̄it̄a nga mì xó tsà nainá xi tsja x̄it̄a sindaà-ne. Kjìn ma-ne xi jye jahatj̄iya-l̄a, mitsà t̄a i Éfeso, kóhok̄ji jngoò ítjandii nangui Asia. ²⁷J̄e kjoa koi, mikii ndaà t̄jín. Mitsà tà koi kjoa-l̄a nga ch̄ija xá xi 'nè. T̄ikoáá t̄jín-l̄a kjoskon tsà ch̄ija ingo-l̄a nainá xi 'mì Diana, j̄e xi 'ñó 'nga t̄ijna nga mì t̄i kii skoexkón-ne x̄it̄a; k̄o yáá ch̄ija kjoajeya-l̄a; mitsà tà i Asia nga yaxkón, t̄jtsaá isò'nde.

²⁸J̄ñà x̄it̄a, k'e nga kii'nchré 'én koi, 'ñó kòjti-l̄a, īkjoàn 'ñó kiichj̄a nga kitsò:

—i'Nga k̄atijna Diana ts'e n̄axandá Éfeso!

²⁹Kóhok̄ji n̄axandá kis'e kjoasiì; kitsobà'ñó j̄e xi 'mì Gayo k̄o Aristarco. Ingajò x̄it̄a koi, yáá kjihijtak̄o Pablo; ján i'nde-l̄a nangui Macedonia. F̄ahatj̄en f̄ahania, kiik̄o ni'ya teatro ñánda bixoña x̄it̄a n̄axandá. ³⁰Pablo, mejèn jahas'en t̄j̄ngui-l̄a ni'ya nga kich̄ajjiìn-l̄a x̄it̄a n̄axandá t̄anga j̄ñà x̄it̄a xi kota'yat'aà-l̄a Cristo mikii kitsjaà'nde-l̄a. ³¹T̄ikoáá yáá t̄itsajna i'nga x̄it̄a xi xá t̄jín-l̄a ts'e nangui Asia xi amigo ts'e Pablo. Kisikasén-l̄a 'én nga mì ȳa kjoas'en-jiìn ȳa ni'ya teatro. ³²Ȳa ni'ya teatro

ñánda chixoña x̄it̄a, mikii 'ya-l̄a mé kjoa xi t̄jín. Xk̄i xi ján ch̄ja, kak̄'ej̄i kak̄'ej̄i tsò nga jngoò ijngoò. Ìsaá kjìn ma-ne xi mikii t̄ijiìn-l̄a mé kjoa xi t̄jín i'nde j̄e. ³³J̄ñà x̄it̄a judío tsasijna osen Alejandro nga kisikíchj̄a. J̄e Alejandro, k'eé kiskimiitj̄en tsja nga kisikitsajnajyò x̄it̄a. Mejèn-l̄a nga kosik̄o x̄it̄a judío. ³⁴J̄ñà x̄it̄a, k'e nga kijtseèkkon Alejandro nga x̄it̄a judío, ngats'iì, 'ñó kiichj̄a nga ta jngoò j̄taá kiichj̄a, kitsò:

—i'Nga k̄atijna Diana ts'e n̄axandá Éfeso!

Koni jò-la hora kiichj̄a nga okitsò. ³⁵J̄e x̄it̄a xi t̄jín-l̄a secretario ts'e n̄axandá, k'e nga jye kisikitsajnajyò x̄it̄a n̄axandá kitsò-l̄a:

—Ngats'ioò xi x̄it̄a Éfeso 'mi-nò, 'ya-nò nga ngats'iì x̄it̄a xi t̄jín nga t̄jtsa isò'nde beè-né nga i n̄axandá Éfeso t̄jín-l̄a kindá ingo-l̄a k̄o xkósòn-l̄a xi nea-ná Diana xi 'ñó 'nga t̄ijna xi ngajmiì j'iì-ne. ³⁶Nijngoò xi koma k̄ij-ma kjoa koi. Mochjeén-né nga mì tax̄ki s'e'en; ítjòn t̄ikitsjeèn. ³⁷J̄ñà x̄it̄a xi j̄ñò kòf'ikòò ījndé, ni mé kjoa xi kòhótsji it'aà ts'e ingo; t̄ikoáá mitsà j̄e nea-ná Diana káchajjino-l̄a. ³⁸Tsà j̄e Demetrio k̄o x̄it̄a xi síxáko, tsà mé kjoa xi t̄jín-l̄a k̄o x̄it̄a xi k'ej̄i, t̄jín x̄itaxá xi ma-l̄a bín-daàjiìn, koá t̄jín ni'ya osen ñánda sindaàjiìn mé-ne nga koma k̄inchako-ne yijo-l̄a. ³⁹J̄ñò, tsà mé xi mejèn-isa-nò, k̄atasijna jngoò junta ts'e x̄it̄a n̄axandá xi kixi t̄jín nga k̄atasindaàjiìn koni s'ín tich̄ja k̄jot̄ixoma. ⁴⁰J̄e kjoa xi kòma i'nde, t̄jín-l̄a kjoskon tsà j̄e x̄itaxá ítjòn ts'e Roma kich̄ja'nchré-ná nga kjosii t̄itsabinchaát-sjiaá. ¿Mé kindá xi k'oiaá?

⁴¹K'e nga jye okitsò x̄it̄a j̄e, kii yije-ne ni'ya-l̄a x̄it̄a.

K'e nga kii Pablo ȳa nangui Macedonia k̄o Grecia

20 K'e nga jye kisikjoàn-l̄a kjoasiì, Pablo tsibíxkóya yije x̄it̄a xi kota'yat'aà-l̄a Cristo nga kitsjaà-l̄a 'én xi ndaà tsò nga kis'i'ñojiìn ikon. Īkjoàn, kisihixat'aà xíkjin nga kii ján nangui Macedonia. ²Koni s'ín tsajmeé nga kii, jahato ngats'iì n̄axandá nga ndaà kis'i'ñojiìn ikon j̄ñà x̄it̄a-l̄a Cristo; ijchò skanda Grecia. ³Pablo, ján sá tsibijna Grecia. K'e nga jye t̄ibijnandaà nga skoé jngoò chitso nga jye t̄ifi ján Siria, kisijiìn-l̄a nga j̄ñà x̄it̄a judío, k'oaá s'ín t̄jindaà-l̄a nga mejèn-l̄a s̄iik'en; kisikátji-ne, ndiyá Macedonia kii ijngoò k'a-ne.

⁴Tsobáhijtak̄o j̄e Sópater xi Berea i'nde-l̄a, ti-l̄a ma Pirro; j̄e Aristarco k̄o Segundo xi Tesalónica i'nde-l̄a; Gayo xi Derbe i'nde-l̄a; k̄o Timoteo; t̄ikoáá ȳa t̄jik̄o Tíquico k̄o Trófimo xi Asia i'nde-l̄a. ⁵J̄ñà x̄it̄a xinguiáá koi, kii ítjòn-né skanda ján Troas. Yáá kiskoòñà-najen. ⁶K'e nga jye jyehet'aà j̄ñà n̄achrjein-l̄a s'eí nga bichiaá inchrájin xi tsjìn-l̄a n̄a'yo san, tsitsajnyaya jngoò-jen chitso ȳa Filipos; īkjoàn tsanguijiìn-nda-jen; xi komà 'òn n̄achrjein ijchòt̄j̄ngui-laj̄en ján Troas; yáá tsitsajna jngoò xomàna-jen.

K'e nga tsibijna Pablo ján Troas

⁷J̄e n̄achrjein tahàngo nga tàts'en xomàna chixoña yije-j̄en nga kinixkoaya-j̄en inchrájin; j̄e Pablo 'ñó ndojò kii k̄o nga tsibénojmiya 'én-l̄a Cristo. Tich̄ja-né skanda kò nga ijchò osen nit̄j̄en, koif kjoa-l̄a nga komà inchijòn

jye tífi-ne. ⁸Yá cuarto xi kijnasòn-'nga ts'e ni'ya ñánda titsajna-jen, kjin lámpara títi. ⁹Jngoò chíti xi 'mì Eutico tíjnajto ventana-la ni'ya xi jàn piso tjín-la. Koá jè Pablo nga 'ñó ndojò kiikò 'én xi tsibénojímí, jè chíti kisijnafè nga 'ñó nijñá-la. K'e nga jye 'ñó kjinafè, kiskaàngui skanda it'aà nangui. K'e nga kitjámitjjen, jyeé k'en.

¹⁰K'eé inchrobàjen Pablo; kitsobàkjá, kitsò:
—Kì tsakjoòn-jèn, tíjnakon-né.

¹¹Ikjoàn kii mijin ijngoò k'a-ne ya cuarto ñánda títsajna; kisixkoaya inchrájín, koá tsakjèn-ko xíkjín. Ijngoò k'a tsibíts'ia nga kiichjaya skanda kis'e-la isén. Ikjoàn kii-ne. ¹²Jñà xitá kiikò-ne ni'ya-la jè chíti; jye tíjnakon-ne; k'oáá tjín kjoá xi isa ndaà kjòtsja-la xitá.

K'e nga itjo-ne Pablo ya Troas nga kii ján Mileto

¹³Ngajen, tsanguí ítjòn-nájén, tsitsajnyaya-jen chitso skanda ján Asón; yaá tsitjaàchjaajto-jen Pablo; k'oáá kitsò nga ndiyá ndsokóò kii-ne. ¹⁴K'e nga jye ijchò-jen ján Aso, yaá kiskaakjoò-jen Pablo; tsibijnayako-najen chitso; tsanguí-jen skanda ján Mitilene. ¹⁵Itjo-jen Mitilene. Nga komà inchiòn, tsitjaajto-jen Quío. Xi ma-ne jò nachrjein ijchò-jen Samos. Yaá Trogilio kinikjáya-jen. Xi komà jàn nachrjein ijchò-jen Mileto. ¹⁶Jè Pablo, k'oáá s'ín kisikítsjeèn nga tà kjoahato kixíí Éfeso; kisixátíya-la yijo-la nga mikii tsibijna Asia; jè xi mejèn-la nga isa nítòn kijchò Jerusalén tsà koi nachrjein-la ya tjina k'e nga kitjo s'eí ts'e Pentecostés.

Én xi kiichjako Pablo jñà xitá jchínga ts'e naxandá-la Cristo xi títsajna Éfeso

¹⁷Pablo, k'e nga tjina Mileto, kiskinikjaá jñà xitá jchínga xi tjín-la xá ya jjiin naxandá-la Cristo xi títsajna Éfeso. ¹⁸K'e nga ijchò jñà xitá jchínga, kitsò-la:

—Jñò, ndaà tíjiin-nò kós'ín tíjnakò-nò skanda tjen-ne k'e nga j'iaa i nangui Asia. ¹⁹Nga kjit'aà nachrjein, 'ñó indaàkjoá tisixá-la Nainá; mì k'oáá kji ndáxkoaàn bixteèn nga otojñaà kjoá koií kjoá-la koni s'ín síko-na jñà xitá judío nga bíchjoà ikon-na. ²⁰'An, mikii jyò ótíjna nga benojmíya-nò ngats'ii kjoá xi mochjeén-nò xi kjon-daà tsajòn. Benojmíya-nò ñánda bixoña xitá ko ni'ya-nò. ²¹K'oáá s'ín benojmíya yije-la, ngats'ii xitá judío ko xi mitsà xitá judío nga kàtasikájno jé-la nga mì tì jé kohótsji-ne, Nainá kàtjít'aà-la ko kàtakjeiín-la it'aà ts'e Nà'è-ná Jesucristo. ²²I'ndeí, ján tífia Jerusalén; tsejèn ma-na nga jè kjo'ñó tífiko-na Inimá Tsjeè-la Nainá. Mikii tíjiin-na mé kjoá xi komat'ian; ²³ta jè-né nga kijjndà naxandá ñánda bijchoa, jè Inimá Tsjeè-la Nainá, k'oáá s'ín benojmíya-na, k'e nga kijchoa Jerusalén, ndayá kótijna, tse kjo'in siikjaán. ²⁴Kjoá ts'e kjo'in, mikii makájno-na nas'ín sijik'en-na xitá. Jè xi mejèn-na nga ndaà sikitasoàn. Ndaà sijehet'aà xá xi kitsjaà-na Nà'è-ná Jesucristo nga sika'bíá 'én ndaà-la it'aà ts'e kjondaà xi tsjá Nainá.

²⁵I'ndeí, k'oáá xan kixi-nò ngats'ioò jñò xi kiyaxkon-ná nga tsibenojmí-nò kjotíxoma-la Nainá, mì tì kii jchaxkon-ná. ²⁶I'ndeí, k'oáá xan-nò, tsà mikii mokjeiín-nò it'aà ts'e Jesús, mitsà 'an tjín-na jé tsà kjo'in

s'e-nò. ²⁷Nga 'an, jyeé tsibenojmí yije-nò kó s'ín tjín kjoá xi tíjndaà-la Nainá; nímé xi tsibi'ma-nò. ²⁸Jñò, tíkindaa yijo-nò, tíkoá tíkindaa naxandá-la Cristo xi jè kisikijne nga ko jní-la. K'oáá s'ín tíkindaa koni jngoò paxtò ts'e orrè nga jè xá kitsjaà-nò Inimá Tsjeè-la Nainá. ²⁹'An, be-ná, k'e nga koma iskan, nga jye kjián, kjoahas'en-jiin-nò xitá xi kje'íí koni tsején ts'en xi mejèn-la sijikje xitá naxandá-la Cristo. ³⁰Tíkoá kitjokàjiín xi tì xitá tsajòn-nò xi kje'íí kjotíxoma kokóya xi mitsà kixi kjoá; kjikò xitá xi kota'yàt'aà-la Cristo nga skónachan-la. ³¹Títsajnakon; tikítsjeèn, 'an, jàn nó tsohótijnako-nò ko nachrjein ko nítjen bixteèn ndáxkoaàn nga tsibenojmíya-nò kós'ín sijchá yijo-nò.

³²I'ndeí, ndí 'ndsè, ngats'ioò, tsja Nainá sikítsajnyaya-nò. Tíkoá sikítsajnyajiin-nò 'én-la Nainá it'aà ts'e kjòtsjacha xi tjín-la, jè 'én xi koma tsjá-la nga'ñó ini-ma-nò. It'aà ts'e 'én koi tjoé-nò kjotjò ján ngajmii k'e nga tjoé yije-la xitá tsjeè-la Nainá. ³³'An, nímé xi jaàjiin-na, ni tòn, ni nikje xi ts'e xitá. ³⁴Jñò, ndaà tíjiin-nò nga ndsaa kisixá-na nga kisikijne ngats'ii tsojmi xi kinichjeén-jen ko xitá xi títsajnakò-na. ³⁵K'oáá s'ín tsakoóya-nò, mochjeén-né nga sixá mé-ne nga sijchát'aà-lá jñà xitá xi 'in títsajna; tikítsjeèn 'én-la Nà'è-ná Jesucristo xi tsò: "Isáá ndaà machikon-t'in jñà xitá xi tsjá mì k'oáá-ne jñà xitá xi tjoé-la."

³⁶K'e nga jye okitsò, ikjoàn tsasijna-xxó'nchi Pablo, kiichjat'aà-la Nainá kóhotjín xitá. ³⁷Ngats'ii kiskindáya, kitsobàkjá ko kiskine'a Pablo. ³⁸Jñà xitá, tsí 'on komà-la jè 'én xi kitsò Pablo nga mì tì kii skoexkon-ne xíkjín. Kii kinì indiaà skanda ñánda kijna chitso.

K'e nga kii Pablo ján Jerusalén

21 K'e nga jye kinihixat'aà-jen xitá xingui-jen, tsitsajnyaya-jen chitso; tsanguí kixi-jen naxandá jiin-ndá ñánda 'mì Cos; xi komà inchiòn ijchò-jen naxandá Rodas, ikjoàn tsanguí-jen skanda naxandá Pátara. ²Yá Pátara síjna ijngoò chitso xi tífi Fenicia; jè tsitsajnyaya-jen nga tsanguí-jen. ³K'e nga tsitjaajiin-ndá-jen, ki'ya-jen nangui jiin-ndá ts'e Chipre xi kijna ya ngaskón-najen; tanga tsanguí kixi-nájén skanda Siria. Jè chitso, yaá kisasijna indii ndáchikon Tiro nga yaá chinchá ch'á-la xi 'ya. ⁴Yá Tiro, kiskaakjoò-jen xitá xi kota'yàt'aà-la Cristo, itoò nachrjein tsitsajnakò-jen. Jñà xitá koi kitsò-la Pablo nga mikii kjoí ján Jerusalén; jè Inimá Tsjeè-la Nainá k'oáá s'ín tsibenojmíya-la. ⁵K'e nga jye ijchò jngoò xomàna nga titsajnyaya-jen, ikjoàn itjo ijngoò k'a-jen. Tsoháhijta ko yije-najen jñà xitá-la Cristo, ko íchjín-la ko íxti-la skanda ján indii najnchra. Ko yaá indii ndáchikon chinchaxkó'nchi-jen nga kinokjoàt'aà-lajen Nainá. ⁶Ikjoàn kinihixat'aà-jen xitá xingui-jen, tsitjaas'en-jen chitso ko jñà xitá koi, kii-ne ni'ya-la.

⁷Yaá jyehet'aà nga tsitjaajiin-ndá-jen nga itjo-najen Tiro skanda ijchò-jen Tolemaida. Yaá kinihixat'aà-jen xitá xinguiá it'aà ts'e Cristo; jngoò nachrjein tsitsajnakò-jen. ⁸K'e nga komà inchiòn, tsanguí-jen ján Cesarea. Ijchò-jen ni'ya-la Felipe, xitá xi chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoá ts'e Cristo, jè xi tagna kitjaajiin-ko jñà xitá

xi itoò ma-ne nga kisixáko naxandá-la Cristo. Yaá kinikjáya-jen ni'ya-la. ⁹ Nijòn ma ixti íchjín xongó-la xi síkjeén Nainá nga chja ngajo-la. ¹⁰ Kjin nàchrjein tsit-sajnako-jen Felipe. Yaá j'i'ngòò xitá xi 'mì Agabo xi inchrobà-ne Judea jè xi síkjeén Nainá nga chja ngajo-la. ¹¹ K'e nga ijchòkon-najen, kiskoé sincho xi binakjá Pablo. Tsibí'ño tsja kò ndsqò, ikjoàn kitsò:

—K'oàá tsò jè Inimá Tsjeè-la Nainá: kiís'ín koiit'aa'ño jhà xitá judío ján Jerusalén jè xitá nei-la sincho jè; ikjoàn siingatsja xi mitsà xitá judío.

¹² Ngajen kò xitá Cesarea, k'e nga kina'yà-jen 'én koi, tsibitsi'ba-lajen Pablo nga mikii kjoì Jerusalén. ¹³ Tanga jè Pablo kitsò:

—¿Mé xi ma-nò? ¿Mé-ne chìhindáya-nò? Kì nìba-là in-ima-na. 'An tíngòò takoàn nga kàtít'aa'ño-na nas'ín kà-tasík'en-na xitá ján Jerusalén xi kjoa ts'e Nà'èn-ná Jesu-cristo.

¹⁴ Mikii komà kichjaàxìn-lajen kjohítsjeèn-la; tà k'oàá kì'mì-lajen:

—K'oas'ín kàtitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá.

¹⁵ Xi komà iskan, tsibixkò-jen tsojmi-najen, ikjoàn tsanguí-jen Jerusalén. ¹⁶ Tsobáhijtako i'nga-najen jhà xitá-la Cristo xi Cesarea i'nde-la. Kiiko-najen ya ni'ya-la xitá xi 'mì Mnasón xi Chipre i'nde-la. Xitá jè kjótseé ko-ta'yàt'aa-la Cristo. Yaá kinikjáyakò-jen.

Mé xi komà k'e nga jè Pablo ijchò Jerusalén

¹⁷ K'e nga ijchò-jen Jerusalén, jhà xitá-la Cristo xi ya tít-sajna, tsjaá komà-la nga kiskoétjò-najen. ¹⁸ Xi komà inchijòn, tsanguí-jen kò Pablo ni'ya-la Jacobo; yaá tít-sajna ngats'i'i xitá jchínga xi otíxoma ijiin naxandá-la Nainá. ¹⁹ Pablo kisihiat'aa xitá koi, ikjoàn tsibénójmí yije-la kjoa xi tís'ín Nainá it'aa ts'e xitá xi mitsà xitá judío nga jè tísíkjeén Pablo xá xi tís'ín. ²⁰ K'e nga kiì'nchré 'én koi, jeyaá kisikíjna Nainá. Ikjoàn kitsò-la Pablo:

—Jì ndí 'ndsè, tí'ya-né nga jhà xitá judío jyeé 'ño kjìn jmii ma-ne xi mokjeiín-la it'aa ts'e Jesús. Ngats'i'i xitá koi, 'ño mejèn-la nga kitasòn kjotíxoma xi Nainá kitsjaà-la Moisés. ²¹ Tanga jye xó kiì'nchré xi it'aa tsiji nga k'oàá xó s'ín okoòya-la ngats'i'i xitá judío xi tít-sajnajiiin ya naxandá-la jhà xi mitsà xitá judío nga mì xó tì kiì siìkitasòn-ne kjotíxoma-la Moisés; kàtasíchija xó kjotíxoma xi tjin-ná xi xitá judío 'mì-ná, tìkjoa mì xó tì kiì sít'aa chíba-la jhà ndí ixti kjoa ts'e circuncisión. ²² ¿Mé xi s'èén? Kjo'ño-né kji'nchré xitá nga i' tìjni. ²³ K'oàá s'ín t'jiiin koni s'ín 'mì-lèjen; i' tít-sajnajiiin nijòn-najen xitá xi siìkitasòn koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá nga siitsjeèya yijo-la. ²⁴ Tikoji jhà xitá. Títseèyi yijo-lè kò xitá koi. Tichíj nga kàtasijno-la tsja skò mé-ne nga skoe-ne xitá xi kjeíí nga mitsà kixi kjoa koni tsò-lè xitá. Yaá skoe-ne nga tìkjoá ngaji nikitasoìn kjotíxoma-la Moisés. ²⁵ It'aa ts'e xitá xi mitsà xitá judío xi jye mokjeiín-la 'én-la Cristo, jyeé kinikasén-lajen xojon koni s'ín ki-choosòn-lajen nga mikii skíne tsojmi xi xkósòn sinchát'aa-la; mikii skíne jni-la cho; tìkjoá mikii skíne yijo-la cho xi mikii xitèen jni-la k'e nga biyaa; tìkjoá kì tì kjoa chiingui sí's'in-la.

K'e nga kindobà'ño Pablo ya ingo ítjòn

²⁶ Xi komà nchijòn, Pablo kiiko nga nijòn xitá koi. Tañaá kisikitasòn kjotíxoma-la xitá judío nga kisit-sjeèya yijo-la kjoa ts'e jè-la. Ikjoàn kii ya ñánda tìjna ingo ítjòn nga kisikí'nchré jhà xitá mé nàchrjein kjoehet'aa nàchrjein-la nga nchisítsjeèya yijo-la; ikjoàn kòma kjiiko cho xi kjotjò ts'e Nainá nga jngòò ijngòò.

²⁷ K'e nga jye kjomeè bijchò itoò nàchrjein, jhà xitá judío xi inchrobà-ne nangui Asia, kijtseèkxon Pablo nga ya tìjna ndítsin ingo ítjòn; chinchá'a ngats'i'i xitá nga kitsobà'ño. ²⁸ 'Ñó kiichja, kitsò:

—i'Ngats'ioò xi xitá Israel 'mì-nò, tìchjót'aa-nájen! Jè xitá jè xi tsò'ba nga kijndá naxandá nga okoòya kjotíxoma xi kondra ts'e naxandá, kondra ts'e kjotíxoma-la Moisés, kò kondra-la ingo ítjòn. Skanda j'iikòò xitá xi mitsà xitá judío xi kisikas'en ya ndítsin ingo nga sítjè jè i'nde tsjeè-la Nainá.

²⁹ Xitá koi, koi kjoa-la nga k'oas'ín kitsò, k'e nga sa ítjòn kijtseèkxon Pablo ya ijiin naxandá nga taña tí-makjoòkò jngòò xi mitsà xitá judío xi 'mì Trófimo xi xitá Éfeso; k'oàá s'ín kisikítsjeèn tsà tìkjoá kiiko-né ya ndítsin ingo.

³⁰ Kóhokji naxandá kiì'nchré nga kjoasiì kisakò. Nj-tóon chixoña xitá. Kitsobà'ño Pablo; kj'ño tsachrje ya ndítsin ingo; ikjoàn tsibíchjoajtò-la xotjoa ingo. ³¹ Jye mejèn nchisík'en tanga njtòon kiì'nchré jè xitá skò-la soldado ts'e Roma nga kjoasiì kisakò naxandá Jerusalén. ³² Jè xitá skò-la soldado, njtòon kiìchja i'nga-la soldado xi isa nangui xá tjin-la nga tsibixkóya soldado-la; ikjoàn tsangachikon, kii ñánda tjin kjoasiì. Jhà xitá, k'e nga kijtseè soldado, k'èé kitsjeiìn Pablo; mì tì kii kiskaàn-kò-ne. ³³ K'e nga ijchò xitá skò-la soldado, kitsobà'ño Pablo; kitsjaà okixi nga jò na'ño kichà cade-na kisit'aa'ño Pablo. Ikjoàn kiskònangui yá xitá-ne xi 'mì Pablo kò mé xi kis'iin. ³⁴ Jhà xitá xi kjìn ma-ne, xki xi ján chja; kaj'eíi kaj'eíi tsò nga jngòò ijngòò. Jè xitá skò-la soldado, mikii kisakò-la mé kjoa xi komà nga 'ño siì nchis'ín. Kitsjaà-la okixi soldado-la nga kàtjikò Pablo ján cuartel. ³⁵ K'e nga nchifimijin-jno escalón, jhà soldado tsa'nga Pablo, koi kjoa-la nga jhà xitá xi kjìn ma-ne xi tjingui-la, 'ño nchimates'en, ³⁶ nga tsò:

—i'Tik'eèn!

Kó kitsò Pablo nga kiichjatjì yijo-la

³⁷ Jè Pablo, k'e nga jye tífahas'en cuartel kiichja-la jè xitá skò-la soldado, kitsò-la:

—¿A kòma kichjàkò jngòò tjò-lè?

Jè xitá skò-la soldado kitsò:

—¿A maá-lè nokjoi 'én griego? ³⁸ ¿A mitsà ngaji xi xitá Egipto i'nde-lè xi tsibits'i'i kjoasiì kò jngòò kò jò nó nga kiikoji nijòn jmii xitá kjoasiì ján i'nde it'aa xìn ñánda nangui kixi choòn?

³⁹ Pablo kitsò:

—'An, xitá judío-ná, yaá i'nde-na Tarso, jngòò naxandá xi ndaà yaxkon-la ts'e nangui Cilicia; tjin-lè kjon-daà, tjiin'nde-ná nga kichjàkooa xitá naxandá.

⁴⁰ Jè xita sko-la soldado, kitsjaà'nde-la; ikjoàn tsasijna kixi Pablo ya escalón; kiskimijten tsja nga jyò kàtitsaj-na xita naxandá. K'è nga jye tsibitsajnajyò, kiichjako 'én hebreo, kitsò:

22 —Ngats'ioò xi xita judío xinguiáá 'mi-nò ko xi xita jchinga, tiná'ya 'én kixi xi kichjako-nò nga kichjàtjàa yijo-na.

² Jñà xita, k'è nga ki'nchré nga 'én hebreo kiichja, isaá jyò tsibitsajna. K'èé kitsò Pablo:

³ —'An, xita judío-ná. Yaá kits'ian Tarso, naxandá xi chja-ne Cilicia. Tanga jí Jerusalén kojchá. Jè kiskoò-ta'yat'aà-la jè maestro Gamaliel. Ngui kixí tsakóya-na koni s'in tjín kjotíxoma-la xita jchinga-ná. Ngui tijingoò takoàn nga sikitasòn-la Nainá koni s'in 'nè jñò skanda naxrjein i'ndeí. ⁴ Nga sa kjótseé, kiitjingui kondra-la jñà xita xi fitjingui-la ndiyá xitse jè, skanda mejèn-na kisik'én. Tsibit'aà'ñoá, tikoá kiskinìs'en ndayá íchjín, íchjá. ⁵ Jñà xita sko-la no'mii, ngats'ii xita jchinga, ndaà kiitseé kjoá koi. Jñà kitsjaà-na xojon nga kiiko-la xita xinguiáá xi títsajna Damasco nga koma kjinchrobàkooa í Jerusalén ngats'ii xita xi mokjeín-la it'aà ts'e Cristo mé-ne nga s'e-la kjo'in.

Kó kitsò Pablo k'è nga tsibénjmi kó s'in komàt'in nga jahatjiya kjohitsjeèn-la
(Hechos 9:1-19; 26:12-18)

⁶ K'è nga jye kjomeè bijchoa chrañàt'aà-la Damasco, ijchò-la tsà nchisen, tà nitóon tsatsejèn jngoò-na ni'in xi ngajmii inchrobà-ne xi kjòhiseèn kóhokji nga jngoò itjandii-na koni s'in tifia. ⁷ 'An, kiskaàjndoòt'aà nangui. Ki'nchré 'én xi jjiin jsén kiichja, kitsò: "Saulo, Saulo, ¿mé-ne 'an tì'mitjingui kondra-ná?" ⁸ K'èé kiskònangui-la, kixan-la: "¿Yá-ne ngaji Na'en?" Kitsò-na: "'An-ná xi 'mi-na Jesús xi Nazaret ts'an xi jí tì'mitjingui kondra-ná." ⁹ Jñà xita xi tikoá, kiitseé ni'in nga kjòhiseèn, tà kitsakjòn-né, tanga mikii k'ya-la 'én xi 'an kiichja-na. ¹⁰ K'èé kiskònangui-la kixan-la: "¿Mé xi s'iaàn, Na'en?" Kitsò-na: "Tisitjiin, t'in kixi Damasco. Yaá s'enjimi yije-lè kó s'in tjindaá kjoá xi s'iiin." ¹¹ Koi kjoa-la nga 'ño kjòhiseèn ni'in, 'an mi tì kiitkjòtsejèn-na. Jñà xita xi tjikoá kitsobà'ño ndsaa nga kiiko-na skanda Damasco.

¹² Ya Damasco tjina jngoò xita xi 'mi Ananías xi ndaà beèxkón Nainá koni s'in tíchja kjotíxoma ts'e Moisés. Jè Ananías tikoáá ndaà yaxkón it'aà ts'e xita judío xi títsajna ya i'nde jè. ¹³ K'è nga j'ii katsejèn-na Ananías, kitsò-na: "'Ndsè Saulo, kàtatáx'a-ne xkoiin." Tík'eé-ne kitáx'a-ne xkoaàn ikjoàn kiskoò'an Ananías. ¹⁴ Kitsò isa-na: "Nainá xi ts'e xita jchinga-ná jaàjiin-lè nga jchaxkoin mé xi mejèn-la; tikoá jchaxkoin jè xi Ngui Xita Kixi; kíná'yi 'én-la xi jè sobà kichja-lè. ¹⁵ Jíí kénjimi-la ngats'ii xita, ngats'ii kjoá xi t'iyi ko xi tina'yi. ¹⁶ I'ndeí, k'ì tì chiñà-ne. Tisitjiin; kàtamai bautizar; tinókjoat'aà-la Na'en-ná Jesús nga kàtatsjeèya jé-lè."

Mé xi komà k'è nga jè Pablo tsibénjmi-la kós'in komà nga kiikon jñà xi mitsà xita judío

¹⁷ K'è nga j'i-na Jerusalén, kiaá ya ñánda tjina ingo itjòn nga kichjàt'aà-la Nainá. Koni nijñà tí'biin-na, ¹⁸ tsat-

sejèn-na Na'en-ná; kitsò-na: "Tixátiyi, niton titjokàjiin naxandá Jerusalén; ijndé, mi yá xi kji'nchré 'én-lè xi kínókjoayi it'aà ts'an." ¹⁹ 'An kixan-la: "Na'en, jyeé beèxkon-na nga 'an, xki ni'ya ingo sinagoga kiaá nga kitsobà'ñoá xita, kiskinìs'en ndayá, tikoá kiskaàn-koáa jñà xi mokjeín-la it'aà tsiji. ²⁰ K'è nga kisik'en Esteban xi xita chí'nda-lè xi jè kitsjaà 'én tsiji, tikoáá 'an yaá tijná; tikoáá kisiingooò takoàn nga kinik'en; skanda 'aán kitsobà nikje-la jñà xita xi kisik'en Esteban." ²¹ Tanga jè Na'en-ná kitsò-na: "T'in, ján sikasén-lè naxandá-la xi mitsà xita judío xi kjiin títsajna."

²² Jñà xita naxandá, ndaà nchi'nchré-la Pablo koni s'in tíchja; k'èé kòiti-la k'è nga ki'nchré 'én xi jyehet'aà-ne; 'ño kiichja kóhòtjin nga kitsò:

—Xita jè, kàtiyaá! ¡Mikii ok'in-la nga kijnakon isa isò'nde!

²³ Jñà xita koi, isaá 'ño kiichja isa, bítsajneé nikje-la koá bixteèn chijo ni'nde. ²⁴ Jè xita sko-la soldado, kitsjaà okixi nga tsasíjna'ya Pablo ya cuartel; tikoá kitsjaà okixi nga kàtajá-la mé-ne nga kèenjimi-ne mé kjoá xi tsòhòtsji nga kondra fitjingui-la xita. ²⁵ K'è nga jye tjít'aà'ño, Pablo kiskònangui, kitsò-la jè soldado xi ya síjna, jè xi bít'in-la jñà soldado xi 'nga:

—¿A tsjá'ndeé-lè kjotíxoma nga k'oas'in nikoji jngoò xita Roma xi kj'eè kii 'ya-la mé jé xi tjín-la?

²⁶ Jè xita xi bít'in-la jñà soldado xi 'nga, k'è nga ki'nchré nga xita Romaá Pablo, kiikon jè xita sko-la soldado, kitsò-la:

—¿Mé xi sikoi xita jè? Nga xita Roma-né.

²⁷ Jè xita sko-la soldado kiikon Pablo, kiskònangui-la kitsò-la:

—Ngaji, ¿a kixí kjoá nga xita Roma-né? Pablo kitsò:

—Kixí kjoá.

²⁸ Jè xita sko-la soldado kitsò-la Pablo:

—Tse jchán ton kisengui-na yijo-na nga xita Roma komà.

Jè Pablo kitsò:

—Tanga 'an, k'oáá s'in kits'ian nga xita Roma-ná.

²⁹ Jñà xita soldado xi tjín-ne nga kojà-la, chinchat'aàxìn; tikoáá jè xita sko-la soldado k'è nga kisi-jiin-la nga jè Pablo xita Roma-né, kitsakjòn-né koi kjoa-la nga jè kitsjaà okixi nga kisit'aà'ño Pablo.

Mé xi komà k'è nga jè Pablo tsibijna nguixkon xitaxá itjòn-la xita judío

³⁰ K'è nga komà inchjòn, jè xita sko-la soldado mejèn-la nga ndaà skoe mé jé xi tjín-la nga k'oas'in óngui-ne jñà xita judío. Kiskíjnda'ño; ikjoàn tsibíxkóya xita sko-la no'mii ko xitaxá itjòn-la xita judío; kiiko Pablo, tsasíjnangui nguixkon xita koi.

23 Pablo kiskoò'an jñà xitaxá itjòn kitsò-la:

—Jñò xi xita xinguiáá judío 'mi-nò, ngats'ioò, k'oáá xán-nò, kjohitsjeèn ts'an, k'oáá tsò nga ndaà tsikitasoàn koni s'in mejèn-la Nainá skanda naxrjein i'ndeí.

² Jè nɔ'miil íjtòn xi 'mi Ananías kitsò-la jña xitá xi nchat'aà chrañà-la Pablo nga kàtasíjts'iin-'a tso'ba.

³ Tanga jè Pablo kitsò-la:

—;Ngaji, xi jò ísén tíjn-lè, Nainá kàtasíjts'iin-'a nd-sobo! Ngaji, koií xá tíjna-ne nga kíndaàjìin-ná koni s'ín tíchja kjotíxoma tanga ngaji, ísáá nikatonè-la kjotíxoma nga mejèn-lè síjts'in-'a-ná.

⁴ Jña xitá xi nchat'aà chrañà-la Pablo kitsò-la:

—¿Mé-ne k'oas'ín nokjoàjno-la xi nɔ'miil íjtòn-la Nainá?

⁵ Pablo kitsò:

—'Ndsè, miikìl bexkoan tsà jè xi nɔ'miil íjtòn tíjna. Kixíj kjoa, k'oáá s'ín tíchja xojoñ kjotíxoma-la Nainá nga tsò: "Jè xi xitaxá sko-la naxandá mikìl koma kínoájno-la."

⁶ Pablo, k'è nga kijtseèkxon jña xitá xi títsajna nga jò skoya ma; tíjn xitá fariseo ko tíjn xitá saduceo; 'ñó kiichja, kitsò-la:

—'Ndseé, 'an, xitá fariseo-ná; ki'ndí-la xitá fariseo-ná; koií kjoa-la nga k'oas'ín tísinndaàjìin-na nachrjein i'ndeí nga k'oáá s'ín mokjeiín-na nga faáya-la jña xitá xi biyaà.

⁷ K'è nga k'oá kitsò Pablo, kjòjòya jña xitá xi títsajna junta; tsibíts'ia jña xitá fariseo ko xitá saduceo nga tsohótiko xíkjin. ⁸ Koi kjoa-la nga jña xitá saduceo mikìl mokjeiín-la tsà kixí kjoa nga faáya-la mik'en, tíkoo mikìl mokjeiín-la tsà tíjn xi 'mì àkjalé ko xi 'mì iníma; tanga jña xitá fariseo mokjeiín yiye-la kjoa koi. ⁹ Ngats'ii xitá 'ñó jchán kiichja; k'èé chinchá kixí xitá xi okóya kjotíxoma-la Nainá xi ya chja-ne ts'e xitá fariseo, kitsò:

—Xitá jè, nímé kjoa xi ch'o tís'ín; tsà iníma tsohóko ko tsà àkjalé tsohóko; mikìl koma jña kíntcha ikón-lá Nainá.

¹⁰ Jè xitá sko-la soldado, k'è nga kijtseè nga ísá 'ñó makjan-la jña xitá, kitsakjòn-né tsà ya sík'en Pablo. K'èé kiichja ísá-la soldado; kitsjaà-la okixí nga kàtjiko ijngoò k'a ján cuartel.

¹¹ Xi komà nchijòn nga nítjen, ijchò kasit'aà-la Na'è-ná jè Pablo, kitsò-la:

—Kì tsakjoòn-jèn, k'oáá s'ín mochjeén nga kínoájoíi xi it'aà ts'an ján Roma, koni s'ín kínoájoíi i Jerusalén.

K'è nga jña xitá judío tsajoóya-ne nga sík'en Pablo

¹² Nga kis'e ísén, jña xitá judío tsajoóya-ne nga sík'en Pablo; k'oáá kitsò nga mì kí kòkjen ko mikìl skoí nandá; Nainá kàtatsjá-la kjo'in tsà mikìl kítasòn nga sík'en Pablo. ¹³ Tsatoo íchán ma-ne jña xitá judío xi k'oas'ín tsajoóya-ne. ¹⁴ Xitá koi, kiikon jña xitá sko-la nɔ'miil ko xitá jchínga ts'e xitá judío, kitsò-la:

—K'oáá s'ín tsibìnè-lajèn yijo-najèn nga nímé xi chjìne-jèn, Nainá kàtatsjá-najèn kjo'in tsà mikìl kítasòn nga sík'en-jèn Pablo. ¹⁵ Ngats'ioò xi tíjn-nò xá íjtòn ts'e Junta jè, kòt'in-là jè xitá sko-la soldado nga kàt-janchrobáko nchijòn-lè i nguixkoòn. Tà k'oáá tíin-là nga ísá ndaà mejèn-nò jchaxkoòn kjoa xi tíjn-la. Ngajèn kít-sajnaadaà-jèn ya íya ndiyá nga sík'en-jèn k'è nga tík'èé fi íjndé.

¹⁶ Jè ti-la ndichja Pablo, ki'nchré kjoa xi tsajoóya-ne xitá judío; k'èé kiì kisikí'nchré Pablo ya cuartel. ¹⁷ Pablo kiichja ingoò-la soldado, kitsò-la:

—Tikoji ti jè ñánda tíjna xitá sko-la soldado. Tíjn 'én xi keènojmí-la.

¹⁸ Jè soldado kiiko jè ti ñánda tíjna xitá sko-la, kitsò-la:

—Jè Pablo xi tíjna ndayá kàchja-na kàtsò-na: "Tikoji ti jè." Tíjn xó 'én xi keènojmí-lè.

¹⁹ Jè xitá sko-la soldado, kitsobà'ñó tsja jè ti, kiiko it'aà xìn, kiskònanqui-la mé 'én xi keènojmí-la. ²⁰ Jè ti kitsò:

—Jña xitá judío, jye ndaà tsajoóya-ne [nga mejèn-la skónachan-lè]; síjje-lè nga kikoji nchijòn-lè jè Pablo ján nguixkxon xitaxá judío nga mejèn xó-la ísá ndaà tjanan-gui-la mé kjoa xi tíjn-la. ²¹ Ngaji, kí kii mokjeiín-lè. Xitá koi, ma-la tsà íchán nga títsajnachjoà-la Pablo ya íya ndiyá nga mejèn-la sík'en. Jye k'oas'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá nga mikìl kòkjen tíkoo mikìl skoí nandá skanda k'è nga sík'en Pablo. I'ndeí, tà jè nchikoña-la nga k'oi-la 'én-lè koni s'ín nchisíjé.

²² Jè xitá sko-la soldado, kitsò-la jè ti nga komaá kjoj-ne; kitsjaà-la okixí nga níjngoò xitá keènojmí-la nga jè íjchò síkí'nchré.

K'è nga jè Pablo kichinít'aà-la Félix xi xitaxá íjtòn

²³ Jè xitá sko-la soldado kiichja jò-la soldado-la xi bít'in-la soldado xi i'nga, kitsjaà-la okixí nga kàtasikít-sajnandaà jò sindo soldado xi ndsoko kjoj-ne, ján kaàn ko te xi kohòyo kítasòn-la, jò sindo xi kichá lanza k'oá nga kjoj skanda ján Cesarea k'è nga kichò xi ñijaàn nga kofjò. ²⁴ Tíkoo kitsjaà okixí nga kàtinchándaà kohòyo xi kíjnakkjá-la Pablo mé-ne nga ndaà kjjko-ne nga nímé xi komat'in skanda ñánda tíjna Félix xi xitaxá íjtòn. ²⁵ Jngoò xojoñ carta tsibíndaà xi tsò:

²⁶ "Tíjn-lè kjondaà ngaji Félix xi xitaxá íjtòn tíjni; 'an, xi Claudio Lisias 'mì-na síhixat'aà-lè. ²⁷ Xitá xi tísikasén-lè, jña xitá judío kitsobà'ñó, kjomeé kisik'en, tanga 'an tsohósíkoaa nga kiikooa soldado-na nga jye kis'ejiin-na nga xitá Roma-né. ²⁸ 'An, mejèn-na nga skoeè mé kjoa xi tíjn-la. K'oáá komà-ne nga kiikooa ñánda títsajna xitaxá judío. ²⁹ K'è nga íjchòkoaa, kisijin-na nga tà koií kjoa-la xi kjotíxoma ts'e. Ni mé jé tíjn-la nga kíyá; skanda mikìl ok'in-la nga ndayá kíjna íya. ³⁰ 'An, kis'enojmí-na nga jña xitá judío, k'oáá s'ín tsajoóya-ne nga mejèn-la sík'en chijé. K'oáá ma-ne nga jì tísikasén-lè. K'oáá tís'ín kixan-la jña xitá xi óngui nga nguixkoìin kàtasindaàjìin-la mé kjoa xi tíjn-la kondra ts'e."

³¹ Jña soldado, k'è nga jye kitjoé-la okixí, kiiko Pablo k'è nga jye kòjñò skanda ján naxandá Antipatris. ³² Nga komà nchijòn jña xitá soldado xi ndsoko kii-ne, kisikátji-ne; inchrobà-ne skanda cuartel. Tà jña kiiko Pablo soldado xi kohòyo títsajnasòn. ³³ Jña xitá soldado, k'è nga íjchò Cesarea, kisingatsja jè xitaxá íjtòn xojoñ carta xi 'ya; tíkoo kisingatsja Pablo. ³⁴ Jè xitaxá íjtòn, k'è nga jye tsibíxkejiin xojoñ carta, kiskònanqui ñánda i'nde-la Pablo. K'è nga jye kis'enojmí-la nga nan-gui Cilicia i'nde-la, ³⁵ kitsò-la:

—K'ée kji'nchrè-lè k'è nga kjoí xita xi óngui-lè.
 Iĵjoàn kitsjaà okixi nga kàtamakinda, yaá kйна ni'ya osen-la Herodes.

Kó kitsò Pablo k'è nga kiichjatji yijo-la nguixkon xitaxá íjtòn xi 'mì Félix

24 K'è nga komà 'òn nàchrjein, ijchò Ananías ya Cesarea xi xita sko-la ño'mii. Tjikò i'nga xita jchinga xi xá tjín-la ts'è xita judío tikoá tjikò jngoò xita xi 'mì Tértulo xi chjine xojon ts'è kjetíxoma. Jñà xita koi kiikon Félix jè xi xitaxá íjtòn tjina nga kitsjaà'tin 'én xi kondra ts'è Pablo. ² K'è nga jye ijchòko Pablo nguixkon xitaxá, tsibíts'ia Tértulo nga kitsjaà'tin 'én xi kondra ts'è Pablo; kitsò-la Félix:

—Ngaji xi xitaxá íjtòn tjini, ndaà yaxkón-lèjen. Nga it'aà tsiji, 'ño tísakó-najen kjoa'nchán. Ndaà xá xi tíbitasòn i naxandá-najen xi kjoa chjine tsiji. ³ Kjit'aà nàchrjein, kóhokji ñánda títajna-jen tjoé-najen kjon-daà tsiji. Ndaà chí-lè nga k'oa'sín ñíchját'aà-najen. ⁴ Majin-najen nga sii s'en-lèjen; tjín-lè kjondaà, tiná'ya itsé-nájen. ⁵ K'oaá s'ín ki'ya-jen xita jè nga títsa isò'nde 'ño ch'o tjín kjoa xi ótsji nga síjòya xita judío; jè-né xi xita íjtòn-la xita Nazaret xi síkjatjiya ndiyá-la Nainá. ⁶ Tikoá mejèn-la ch'o kistjé Ingo Tsjeè-la Nainá, k'oaá ma-ne nga kindobà'ño-jen. [Mejèn k'oa'sín sikò-jen koni s'ín tíchja kjetíxoma tsajen, ⁷ tanga jè Lisias xi xita sko-la soldado tsasiko. Kóo kjoats'en tsafaá'an-najen k'è nga jye tíjnaya ndsaa-jen. ⁸ K'è k'oaá kitsò Lisias nga jñà xita xi óngui, í kjoí nguixkoin nga sindaàjiiin.] Komaá ngaji soba chjinangui-la mé-ne nga jcha-ne mé kjoa xi tjín-la nga ongui-jen.

⁹ Jñà xita judío xi ya títsajna, tikoá s'ingásòn 'én nga kixi kjoa. ¹⁰ Jè xitaxá íjtòn kiskimiitjen tsja nga kitsjaà'nde-la Pablo nga kiichja. Pablo kitsò:

—Ji xi xitaxá íjtòn tjini, tjiin-na nga kò kjin nó tiníkita-soin xá i'nde jè; k'oaá ma-ne nga kò kjotsja-na, tjan kichjátji-na yijo-na. ¹¹ Ngaji, komaá kinchátjsiji. 'An, saá tjín-la tejò nàchrjein nga kiaà Jerusalén ya ingo íjtòn nga kijtseèxkoán Nainá. ¹² Ni saá jngoò k'a 'ya-na nga xita otikjoòkoá, tikoá mi xita naxandá binchaà'a ya nditsin ingo íjtòn, kò ni'ya ingo sinagoga, kò ya ijiin naxandá. ¹³ Jñà xita xi óngui-na mikii koma kókixiya-la kjoa xi ónè-na. ¹⁴ K'oaá xán-lè xi ngui kixi kjoa, 'an, jè sikitasòn-la xi Nainá tsò-la xita jchinga-najen; k'oaá s'ín sikitasòan koni s'ín tjín jè ndiyá xitse-la Cristo, jè xi tsò-la jñà xita koi nga ndiyá xìn-la Nainá-né. 'An, mokjeiin yije-na koni s'ín tíchja xojon ts'è kjetíxoma-la Nainá xi kiskii Moisés kò ts'è xita xi kiichja ngajo-la Nainá. ¹⁵ 'An, k'oaá tjs'ín mokjeiin-na it'aà ts'è Nainá koni s'ín mokjeiin-la jñà xita xi óngui-na nga faáya-la xita xi biyaa, jñà xi xita kixi kò xi mitsá xita kixi. ¹⁶ Koi k'oa'sín binè-la yijo-na nga tsjeè síkijna kjohitsjeèn-na nguixkon Nainá kò nguixkon xita.

¹⁷ 'Nga jye kò kjin nó mì tì kii f'i-na naxandá-na Jerusalén, j'í lingoò k'a-na nga j'iko-la ton jñà xita ima kò kitsjaà-la kjetjò Nainá. ¹⁸ K'oaá tjín kjoa xi tís'iaàn k'è nga jye kisitsjeeya yijo-na koni tjín kjetíxoma-la xita judío. K'è nga kijtseè-na jñà xita judío xi Asia i'nde-la

nga ya tjina ya nditsin ingo, mitsá kjin ma xita xi títsajna-na. Tikoá mitsá kjoasii tibits'iaa. ¹⁹ Jñà xita xi kijtseè-na ya nditsin ingo, tsà mé kjoa xi tjín-la xi kondra ts'an, jñà sabá kàtjanchrobá nga kàtatsjá 'én. ²⁰ Tsà majin, jñà xita xi i títsajna kàtènojmí tsà mé jé kisakòt'aà-la it'aà ts'an k'è nga tshótijna nguixkon xitaxá judío. ²¹ A xi koi jé xi tíma-na nga 'ño kichjá k'è nga tjinajiiin-la xitaxá judío nga kixan-la: "Nàchrjein i'nde i tísindaàjiiin-na nga mokjeiin-na nga faáya-la xita xi biyaa."

²² Jè Félix, ndaà tjiin-la koni s'ín tjín ndiyá xitse ts'è Jesucristo. Tsibíchróbá kjoa koi. Kitsò:

—K'è nga kjoí Lisias xi xita sko-la soldado, k'ée skò-nangui-isa-nò kjoa xi tjín-nò.

²³ Félix kitsjaà-la okixi jñà soldado-la nga siikijna isa ndayá Pablo, tanga komaá kojmeèndeí ya iya ndayá, tikoá komaá kijchòkon xita xikjin kò amigo-la.

²⁴ K'è nga komà jàn ñijò nàchrjein, ijchò ingoò k'a Félix; tjikò Drusila xi chjoón-la ma xi tikoá xita judío. Kiskinikjaá Pablo nga mejèn-la kji'nchré-la kós'ín mokjeiin-la it'aà ts'è Nà'en-ná Jesucristo. ²⁵ Pablo, tsibénójmí-la kós'ín tjín xi kjoa kixi, mé xi s'éen nga kíkoán-la kjoa xi ch'o tjín xi síjé yijo-ná; tikoá tsibénójmí-la nga sa nchrobá nàchrjein nga Nainá kjin-daàjiiin. Félix tà kitsakjòn-né; k'ée kitsò-la:

—T'in-ne. Kjeí nàchrjein kichjá iingoò k'a-lè k'è nga k'o-na.

²⁶ Jè Félix, k'oaá s'ín tískitsjeèn, mejèn-la ton kochrjekájno-la Pablo nga siikijnandeí; k'oaá ma-ne nga kjin k'a kiichja-la. ²⁷ K'è nga tsato jò nó, jahatjiya xá-la Félix. Jè jahas'en xi 'mì Porcio Festo. Jè Félix, mejèn-la nga ndaà tsibijnako jñà xita judío; kisikijna isa ndayá Pablo.

K'è nga jè Pablo tsibijna nguixkon Festo

25 Festo ijchò Cesarea nga jahas'en xitaxá íjtòn; xi komà jàn nàchrjein itjo-ne Cesarea, kii Jerusalén.

² K'è nga jye tjina Jerusalén, jñà ño'mii íjtòn kò xita sko-la xita judío ijchòkon nga tshóngui Pablo; kitsjaà'tin 'én xi kondra ts'è. ³ Xita koi, kisijé-la kjondaà jè Festo nga kàtjanchrobáko Pablo ya Jerusalén. K'oaá s'ín jye tíndaà-la nga kítsachjoà ikon-la ya iya ndiyá mé-ne nga siik'en-ne. ⁴ Tanga jè Festo, kitsò:

—Majin, mikii koma, nga jè Pablo ndayá tjina ján Cesarea; 'an, jyeé ya tífia. ⁵ Jñà xitaxá-nò koma koahij-tako-na ján Cesarea mé-ne koma kohòngui-ne xita jè, tsà mé jé xi tjín-la.

⁶ Jè Festo tsibijna-la tsà ngui jiiin nàchrjein kò tsà te nàchrjein ján Jerusalén; iĵjoàn kii iingoò k'a-ne ján Cesarea; nga komà inchjòon ijchò ni'ya osen, tsibijnanè íxile-la ñánda otíxoma; iĵjoàn kiskinikjaá Pablo. ⁷ K'è nga jahas'en ni'ya osen Pablo, jñà xita judío xi j'ii-ne Jerusalén, kii kinchat'aà chrañà-la nga kitsjaà'tin 'én ndiso xi 'ño ch'o tsò tanga mikii komà kjòkixiya 'én xi kitsjaà'tin. ⁸ Pablo tsasiko yijo-la kitsò:

—Nimé jé xi tshòtsjià xi kondra ts'è kjetíxoma-la xita judío, ni jè kondra ts'è ingo íjtòn-la Nainá, ni jè kondra ts'è César xi xitaxá íjtòn ts'è Roma.

⁹Tāngā jè Festo mejèn-lā nga ndaà kíjnako xīta judío; kiskònangui-lā Pablo, kitsò-lā:

—¿A mejèn-lè nga k'oín ján Jerusalén mé-ne nga ya kíndaàjñāà kjoā-lè?

¹⁰Pablo kitsò:

—Jye ì tijnāa ñānda tjin kjoāxoma-lā César xi xītaxá ítjòn ts'è Roma. Mochjeén-né nga ì kàtasindaàjīn-na. Ngaji ndaà tjiin-lè nga ì mé kjoā tsohotsjià ít'aà ts'è xīta judío. ¹¹Tsà tjin-na jé, tsà ok'in-lā nga kiyá, tijngoò takoàn nga kàtasík'en-na; tāngā tsà ì kixij kjoā 'én xi tsját'in-na, mikii koma ya kongatsja ít'aà ts'è xīta koi. Tikoaá-ne, jè kàtindaàjīn-na César xi xītaxá ítjòn ts'è Roma.

¹²Jè Festo, k'ée tsajoóya-ne ko xīta-lā xi títsajnao junta, ikjoàn kitsò:

—Tsà k'oaá s'in níj nga jè César kíindaàjīn-lè, tà saá ján sikasén-lè.

K'è nga iǵhò ján Cesarea jè xītaxá Agripa

¹³K'è nga jye tsato chiba nāchrjein, jè xītaxá Agripa ko Berenice kii ján Cesarea nga kisihixat'aà Festo.

¹⁴Kjīn nāchrjein tsibítsajna ya Cesarea; jè Festo tsi-bénojmí-lā Agripa kjoā-lā Pablo, kitsò-lā:

—Jè Félix, jngoò xīta kisikínjaya ndayá ijndé. ¹⁵K'è nga tsohótijnā ján Jerusalén, jñā xīta sko-lā nō'mii ko xīta jchínga-lā xīta judío kitsjaā-na 'én nga óngui. Kisijé nga kàtiyaa. ¹⁶'An, k'oaá kixan-lā nga jñā xītaxá Roma, ì taxkí sík'en xīta k'è nga tjk'è 'ya-lā jé xi tjin-lā. Ítjòn jō'a kjoā-lā ko jñā xīta xi óngui mé-ne nga koma kin-chako-ne yijo-lā. ¹⁷Koi kjoā-lā, k'è nga j'ii ijndé jñā xīta koi, mikii kisichja nāchrjein; nga koma inchiòn, nga jye tijnāsoàn íxile-nā nga tihotiixoma, nitóon kiskinikjaá xī-tā jè. ¹⁸K'è nga jye títsajna osen jñā xīta xi óngui, mitsà koi kjoā tsohóngui koni s'in 'an tísíkítseèn. ¹⁹Tà k'oaá tjin 'én xi kitsjaát'in xi kondra ts'è Pablo koni s'in beèxkón Nainá ko ít'aà ts'è jngoò xīta xi 'mì Jesús xi jye k'en; tāngā jè Pablo tsò-né nga tijnakon-né. ²⁰'An, mikii be mé xi s'iaàn ít'aà ts'è kjoā koi. K'ée kiskònangui-lā Pablo, a mejèn-lā nga ján kjoī Jerusalén mé-ne nga ya sindaàjīn-lā kjoā xi finè. ²¹K'oaá s'in kisijé Pablo nga jè César kíindaàjīn-lā. Koi k'oaás'in kitsjaā-na okixi nga ndayá tijnāya-isa skanda k'è nga koma sikasén-lā César.

²²Agripa kitsò-lā jè Festo:

—Tikoaá 'an mejèn-na nga kji'nchrè-lā xīta jè.

Festo kitsò:

—Nchijòn-lè k'ín'ya-lā.

²³Nga komā inchiòn, iǵhò Agripa ko Berenice. K'è nga jahas'en ni'ya osen 'ñó ndaà kisis'in-lā. Kjihijtako jñā xīta sko-lā soldado ko jñā xīta sko-lā naxandá. Festo kitsjaá okixi nga kiichjaá Pablo. ²⁴Festo kitsò:

—Ngaji Agripa xi xītaxá ítjòn tijni, ngats'ioò xi ì títsajna: chítsjènlā xīta jè. Ngats'ii jñā xīta judío, 'ñó síjét'aà-na ján Jerusalén ko ì Cesarea nga 'ñó chja nga mejèn-lā sík'en. ²⁵Tāngā 'an, nímé xi matsjit'aà-na ít'aà ts'è nga mochjeén-lā nga kiyá. Tāngā tso'baá kisijé-ne nga jè kíindaàjīn-lā César xi xītaxá sko-lā tijnā-lā ngats'ii xīta. 'An, k'oaá s'in kiskoòson-lā nga ya

siikasén. ²⁶Tāngā 'an, nímé kjoā xi matsji-na ít'aà ts'è xīta jè, kós'in sikasén-lā xojon jè César xi xītaxá sko-lā tijnā-lā ngats'ii xīta. K'oaá ma-ne nga síjét'aà-nò jñó xi ì títsajnaà ko ngaji Agripa xi xītaxá ítjòn tijni, mé-ne k'è nga jye chjinangui-lāá, 'an sakó-na okixi nga sikasén xīta jè. ²⁷'An, k'oaá ma-na, nga nímé chjí-lā tsà taxkí sikasén jngoaa xīta xi ndayá tijnā tsà ì sik'à jngoò xojon xi 'ya-lā mé jé xi tjin-lā.

K'è nga kiichjatji yijo-lā Pablo nga nguixkon Agripa

26 Jè Agripa kitsò-lā Pablo:

—Tj'ndeé-lè nga k'ínokjoatji yijo-lè.

Pablo kiskimijtjen tsja; tsibíts'ia nga kiichjatji yijo-lā; kitsò:

²—Ngaji Agripa, matsjaá-na nga ma kichjako-lè mé-ne nga kósikoa yijo-nā ngats'ii kjoā xi kondra ts'an tsját'in-na 'én xīta judío. ³Be-nā nga jī Agripa, tjiin yijeé-lè ngats'ii kjoāxoma xi tjin-lā xīta judío ko kjoā xi joóya-ne. K'oaá ma-ne síjét'aà-lè, tjin-lè kjondaà, tse t'jin takoín, ndaà tjin'ya-ná.

⁴'Ngats'ii xīta judío tjiin-lā kós'in kisichá yijo-nā ján nangui-nā ko Jerusalén tjen-ne nga sa ti kija skanda nāchrjein l'ndei. ⁵Jñā xīta koi, tsà mejèn-lā komaá keènojmí-lè. Ndaà tjiin-lā nga 'an, ngui xīta fariseo-ná; nga jñā xīta fariseo xi isa 'ñó bínè-lā yijo-lā nga beèxkón kjoāxoma-lā Nainá ì k'oaá-ne koni jñā xīta judío xi i'nga. ⁶'An mokjeiin-na nga kitasòn kjoā xi tikoña-lā koni s'in jye kitsjaā-lā tso'ba Nainá jñā xīta jchínga kjiin-ná. Koi kjoā-lā nga ì tijnā. ⁷Nga tejò tje-lā naxandá Israel, ko nāchrjein ko nitjen, jeya nchisikijna Nainá nga nchikoñaá-lā nga kitasòn kjoā koi. K'oaá xan-lè ngaji Agripa, nga tikoín-ne kjondaà xi 'an tikoña-lā; k'oaá ma-ne nga óngui-na jñā xīta judío. ⁸Jñó, mé-ne nga mikii mokjeiin-nò nga Nainá sík-jaaya-lā xīta xi jye k'en?

K'è nga tsibénojmí Pablo kó kis'ii nga kisijtikeè xīta-lā Cristo

⁹'An, nga sa kjòtseeé, k'oaá s'in kisíkítseèn nga mochjeén-né nga kondra kjitjinguí-lā Jesús xi Nazaret j'nde-lā. ¹⁰K'oaá kis'iaàn ján Jerusalén. Jñā xīta sko-lā nō'mii kitsjaā-na okixi nga kjin xīta tsjeè-lā Nainá kiskinis'en ndayá. K'è nga kinik'en xīta koi, 'an tikoaá kjòjngoò takoàn. ¹¹Nga xkí xi ján ni'ya ingo sinagoga, kjin k'a kitsjaā-lā kjo'in nga mejèn-na nga kátich-jajno-lā Cristo. 'Ñó kisijtikeè, skanda kiitjinguí kondra-lā ñānda xín naxandá xi tjin isò'nde.

Kó komā nga jahatjiya kjohitsjeèn-lā Pablo

(Hechos 9:1-19; 22:6-16)

¹²'Koi xá kii-na ján naxandá Damasco nga 'an tsatíxá-na jñā xīta sko-lā nō'mii, tikoaá kitsjaā-na okixi. ¹³Ngaji, xi xītaxá ítjòn tijni, k'è nga iǵhò nchisen, kijtseeè ya iya ndiyá, jngoò ni'ín xi ngajmii inchrobà-ne xi isa 'ñó ote tsejèn ì k'oaá-ne koni ts'è ts'óí. Ngui kisihiseèn-né nga jngoò itjandii-na ko ts'è xīta xi tjkjoā. ¹⁴Chixót'aà-jen nangui, ikjoàn k'i'nchrè jngoaa 'én he-

breo xi kiichjajiin isén-na; kitsò: “Saulo, Saulo, ¿mé-ne 'an tì'mitjìngui kondra-ná? Tijíi tiyatoòn-ne yijo-lè, k'oagá ngaya-là koni tsà nchraja tsjón-la jè yá xi bínès'en-la nei-la.”¹⁵ 'An kixan-la: “¿Yá-né ngaji Na'én?” Jè kitsò-na: “'An-ná xi 'mì-na Jesús xi tì'mitjìngui kondra-ná.¹⁶ Tisítjiiin; tísijna kixij; koií xá kàxaxkon-ná nga 'an síxá-ná; jíí k'ojj 'én, jè kjoa xi kà'yi kjoa xi iskan 'an kokoò sobà-lè.¹⁷ 'Aàn sikinda-lè it'aà ts'e xita nax-andá-lè kjo ts'e xi mitsà xita judío. Yáá sikasén-lè¹⁸ nga chix'anguí xkon nga mì tã tsjaà ya kinchimaya ndiyá jñò; ndiyá iseèn kinchimaya. Kàtinchat'aàxin-la nga'nò-la xita neij; Nainá kàtjìt'aà-la. K'e nga kòkjeiin-la it'aà ts'an, jchat'aà-la jé-la, tikoã s'e-la kjotjò xi tjoé-la xita naxandá-la Nainá xi xó kitjaajiiin-ne.”

¹⁹ 'Ngaji Agripa xi xitaxá ítjòn tijni, 'an mikii kisitá-jaajña inima-na jè kjoa xi kijtsee kjo xi ki'nchrè xi ngajmì inchrobà-ne.²⁰ Ta saá, tsibenojmí ítjòn-la jñà xita Damasco, ikjoàn tsibenojmí-la xita Jerusalén, tikoã tsibenojmí-la kóhokji nangui Judea, kjo jñà xi mitsà xita judío. K'oagá s'ín tsibenojmí-la nga kàtasíkájno jé-la nga mì tì jé kòhótsji-ne. Nainá kàtjìt'aà-la; ndaa kàtas'ín mé-ne nga jcha-la nga jye jahatjija-la kjohísjeèn-la.²¹ Koií kjoa-la, jñà xita judío, kitsobà'nò-na ya nditsin jngo; mejèn-la nga sij'ken-na.²² Tanga Nainá tsasíko-na; tákó k'oagá tis'iaàn skanda i'nde; k'oagá s'ín tibenojmí yije-la nita yá xita-ne. Mitsà kj'eij 'én okoòya; koi 'én benojmiá xi tsakóya Moisés kjo xita xi kiichja ngajo-la Nainá, kjoa xi koma nga tífi isa nchrjein.²³ K'oagá s'ín tsakóya xita koi, nga jè Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá] tjinè-la nga k'en, tanga jè jaaya ítjòn-la mé-ne nga keènojmí-la xita naxandá-la kjo xi mitsà xita judío kós'ín kòhiseèn-jiin inima-la nga koma kitjokàjiin kjoajñò.

Kó kitsò Agripa nga mejèn jahas'en-jiin-la 'én-la Nainá

²⁴ Jè Festo, k'e nga kii'nchré 'én-la Pablo nga tíhosiko yijo-la, 'nò kiichja kitsò:

—Ngaji Pablo, tímaskáyaá-lè; jè xojon tísiskáya-lè!

²⁵ Tanga jè Pablo kitsò:

—Ngaji Festo xi xitaxá tijni, mitsà tímaskáya-na; k'oagá s'ín tjin; 'én kixij xi tichjà.²⁶ Jè Agripa xi xitaxá ítjòn tjina, tjiiin yijeé-la kjoa koi; k'oagá ma-ne ma'nò takoàn nga nguixkon jè tichjà 'én koi; 'an, k'oagá s'ín makixija-na nga jè, tikoagá 'nò ndaa tjiin-la kjoa koi; nga mitsà tjí'ma koni s'ín komà.²⁷ Ngaji Agripa xi xitaxá tijni, ¿a mokjeiin-lè koni s'ín kitsò jñà xita xi kiichja ngajo-la Nainá? 'An, be-ná nga mokjeiin-lè.

²⁸ Jè Agripa kitsò-la Pablo:

—Tà chibaá chija-la tsà kinikijne-ná nga 'an, xita-la Cristo koma.

²⁹ Pablo kitsò:

—Tsà tse kjo tsà chiba chija-la, 'an, k'oagá s'ín mejèn-na nga nguixkon Nainá nga kàtakjeiin-lè xi xitaxá ítjòn tijni; tikoã kàtakjeiin-la ngats'ii xita xi nchi'nchré-na. K'oagá s'ín kàtamati'oon koni 'an tanga mì k'oagá s'ín na'nò kichja cadena sij'aà'nò.

³⁰ K'eé tsasítjen Agripa kjo Festo kjo Berenice, ngats'ii xita xi ya títasajna.³¹ Xin kii nga tsajoóya-ne kjoa koi. Kitsò-la xikjín:

—Xita jè, nímé kjoa tjin-la nga kiyá, tikoagá mikii ok'in-la nga ndayá kijnaya.

³² Agripa kitsò-la jè Festo:

—Xita jè, komaá-la kijnandeij-ne tsà mì k'oagá s'ín kisijé nga jè kiindaajiiin-la César xi xitaxá ítjòn ts'e Roma.

K'e nga kinikasén Pablo ján Roma

27 K'e nga jye k'oas'ín kiskoòsòn-la nga ján sikkasén-najen Italia, jè Pablo kjo xita xi i'nga xi ndayá títasajna, jè kjòngatsja xita sko-la soldado xi 'mì Julio xi ya chja jngòò jtín-ne soldado xi ts'e César.² Tsitjaès'en-jen jngòò chitso xi ts'e Adramitio xi jye mejèn tíbitjo nga ya tífi jñà naxandá indi ndáchikon ts'e nangui Asia. Tikoagá yaá tijnako-najen Aristarco xi ya i'nde-la Tesalónica, naxandá xi chja-ne nangui Macedonia.³ Nga komà inchijòn, ijchò-jen Sidón. Jè Julio ndaa kijtsee ikon Pablo; kitsjaà'nde-la nga kiikon amigo-la mé-ne nga sjis'in-la.⁴ K'e nga itjo-najen Sidón, k'oagá s'ín tsanguì-jen xijngoagá nangui jiin-nda Chipre, nga jè tjo, kondra tsajeén tí'ba.⁵ Tsitjaajtjo-jen ijiin ndáchikon i'nde ts'e Cilicia kjo Panfilia; ijchò-jen Mira, naxandá xi chja-ne nangui Licia.

⁶ Jè xita sko-la soldado kisakò jngòò-la chitso xi naxandá Alejandria ts'e; yaá kisikas'en-najen nga ján tífi Italia.⁷ Kjìn nchrjein tsitjaajiiin-jen ndáchikon nga tafi tafi tsanguì-jen; chjá ijchò-najen ya kixi-la Gnido. Jè tjo mikii tsjá'nde-najen nga onguí kixi-jen; tsitjaáhindi-la-jen nangui Creta ya kixi-la naxandá Salmón.⁸ Tsee kjo'in ki'nè-jen nga tsitjaajiiin-nda-jen kóhokji indi ndáchikon ts'e Creta. Chjá ijchò-najen i'nde nãnda 'mì Buenos Puertos ya chrañat'aà-la naxandá Lasea.

⁹ Jyee kjìn nchrjein tsato; jyee 'nò kjojkón tjin-la ijiin ndáchikon, nga jyee nchrobá machrañà nchrjein cho 'nchán [k'e nga 'nò 'ba tjo]. K'oagá ma-ne jè Pablo kitsò-la jñà xita:

¹⁰ —'An, k'oagá s'ín machija-na, ndiyá jè, 'nò tse kjojkón tjin-la; jchijaá-la jè chitso kjo ch'á xi 'ya, skanda jñà, mejèn tsà sichijaá yijo-ná.

¹¹ Jè xita sko-la soldado, isagá ndaa kii'nchréñijon-la jè nei-la chitso kjo jè xita sko-la xi tísixako chitso mì k'oagá-ne koni kitsò Pablo.¹² Ya i'nde jè, mikii ndaa choòn nga ya sasijna chitso nchrjein ch'o 'nchán. Xita xi ya títasajnaya chitso, kjìn ma xi ngàsòn kitsò nga kitjokàjiin Buenos Puertos; ján kjo Fenice, jngòò i'nde xi ndaa choòn xi chja-ne Creta nãnda bijchó sinchá chitso nga ya fahas'en jngòò chja-la ndáchikon ya nga kixi-la kjo ngaskón-la nãnda kahatji-ne ts'oi; yaá kítasaj-na nchrjein ts'e cho 'nchán.

K'e nga ts'a tjo xkón

¹³ Jñà xita xi síxako chitso, k'e nga kijtsee nga indaa ts'a tjo xi inchrobà-ne ya i'nde sur, k'oagá s'ín kisikít-

sjeèn nga jyeé koma kjsòn-ndá; itjo-jen, tsanguisòn ndá-jen ya ìndii nangui Creta. ¹⁴ Xi komà iskan nga jye tjaàjiiin-ndá-jen, j'ii tjojkón xi inchrobà-ne ya ì'nde norte. ¹⁵ Kiiko jè chitso koni s'ín fi tjo. Ngajen, mi tì kii ma níkáfaya-najen jè chitso, nga jè tjo, mikii tsjá'nde-là; ta saá ta kits'iin'deé-lajen nga k'oas'ín kiiko-najen jè tjo. ¹⁶ Tsitjaàjto-jen ijton its'ín ì'nde Cauda; ì'nde jè, mi tì k'oaa 'ño tí'ba-ne tjo; chjá kitjóé-najen jè chitso jtoabá xi tjíndófe-là ijton its'ín jè chitso jè. ¹⁷ K'e nga jye kitjóé-najen jè chitso jtoabá, ikjoàn na'ño tsi-bí'ñókjá-ne jè chitso jè nga mi kixoña-jèn. Jña xita xi síxako chitso, tsakjón-là tsà ya skajiin-'ño ya ì'nde ñanda 'ño 'ncha tsomi ñanda 'mi Sirte. Koi kiskínajen-ne jè nikje ts'è chitso xi 'mi vela; tà k'oaa s'ín kiiko jè tjo. ¹⁸ Nga komà inchijòn, jè tjojkón, tákó 'ño jchán tí'ba. K'eé tsachrje jña ch'á xi 'ya chitso; tsibíxteèn-jiiin ndáchikon [mé-ne nga isa jna komà-ne jè chitso]. ¹⁹ Xi komà jàn nàchrjein, tikoa tsachrje tsojmi xi mochjeén-là nga síxako chitso. Tsibíxteèn-jiiin ndáchikon. ²⁰ Kjin nàchrjein mi tì kii k'ya-najen ts'oi ko ni'ño nga 'ño 'ncha ifi nga jtsí xkón tibanè-najen. K'oaa komà-ne nga chixón-jen nga mi-la tì kii ndaa kitjokàjiiin-najen ndáchikon.

²¹ Nga jyeé kò kjin nàchrjein mi tì kii bichi-najen, Pablo tsasijna kixi, kitsò-là jña xita:

—Ndaà-la komà tsà kina'yàñijon-ná koni kixan-nò; tsà mikii itjokàjñaá ya ì'nde Creta, mi-la kii k'oas'ín tí-mat'iaán nga kjo'in titsajnikjaán ko kinichijaá tsojmi-ná. ²² Tanga ì'nde, kii makájo-nò; nijngòò xita kiyá; tà jè chitso xi jchija. ²³ Nati nitjen kò'bi jngòò-na nijñá; jngòò àkjale kò'fikon-na xi Nainá kaskasén, jè Nainá xi 'an fit'aà-là ko 'an síxà-là, ²⁴ kàtsò-na: “Pablo, kii tsakjoèn-jèn; kjo'ño tjín-ne nga kijchoi nguixkon César, xitaxá ítjòn ts'è Roma. Nainá, k'oaa tjín kjonddaà xi tsjá-lè nga nijngòò xita kiyá xi ya títsajnyakò-lè chitso.” ²⁵ Jñò, 'ño t'è-là takòn. 'An mikii síkajnoa. 'Beé-la takoàn, k'oaa s'ín kjasòn koni kàtsò-na jè àkjale.

²⁶ Tanga yaá kijcho kat'aà'ño-là jngòò nangui jtoabá xi kjiijnajiiin-ndá.

²⁷ K'e nga jye komà jò xomàna nga tjaàjiiin-jen ndáchikon Adriático, jè tjo fijen fikjako jè chitso. Jngòò nitjen, ijchò-là tsà osen nitjen, jña xita xi nchisíxako chitso, kijtsee nga jyeé kjomeé bijcho chrañat'aà-lajen nangui. ²⁸ Kisichiba kó kji nanga kijna nandá; kijtsee nga kaàn chrj'òòn jngòò metro nanga kijna. K'eé ngui ko kji kii isa; ikjoàn kisichiba ijngòò k'a; jye kaàn itoò metro tjín-là nga nanga. ²⁹ Kitsakjòn-là tsà jña ndajo nandá skakjoòko jè chitso. Nijòn kichá i xi gancho kjoàn kiskatsjoòjiiin tàts'en chitso mé-ne nga kitsobà'ño-ne nangui nga mi tì kii koma kjo-ne jè chitso; ikjoàn tsibitsi'ba-là Nainá nga nitjen katas'e isén.

³⁰ Ngats'ii jña xita xi síxako chitso mejèn tsanga chijé; k'oaa kis'iiin koni tsà jña kichá i xi gancho kjoàn kin-changui'ño skò chitso nga kitsobà'ño nangui; tsibits'ia nga kiskinijen-jiiin nandá jè chitso jtoabá. ³¹ Tanga jè Pablo kitsò-là jè xita skò-là soldado ko soldado xi i'nga:

—Tsà jña xita koi kongá, jña, mikii koma kitjoiñaá nandá.

³² Jña soldado tsate'ño jè chitso jtoabá. Kiskaàjiiin ndáchikon.

³³ K'e nga jye kis'e isén, jè Pablo kitsò-là ngats'ii xita: —Jyeé tjín-là jò xomàna nga titsajnachjaán nga chiñá-lá mé xi komat'iaán. ³⁴ Bitsi'bà-nò, mochjeén-né nga tichioò mé-ne nga s'è-nò nga'ño. Ngats'ioò, nijmé xi komat'ioòn, skanda nijngòò xi sijchja jngòò tsja skòo.

³⁵ Pablo, k'e nga jye okitsò, kiskoé inchrájín, kitsjaà-là kjonddaà Nainá nga nguixkon ngats'ii xita. Kisixkoaya; ikjoàn tsakjèn. ³⁶ Ngats'ii xita, kjòtsja yije-là; tikoa tsakjèn kòhòtjin. ³⁷ Jò sindo ko jàn kaàn ko chrj'òòn jngòò ma-najen xi ya titsajnyaya-jen chitso. ³⁸ K'e nga jye komà ndaa chichi yije-jen, jña ch'á trigo kisixteèn-jiiin ndáchikon mé-ne nga isa jna komà-ne jè chitso.

³⁹ K'e nga jye itjokàtji ts'oi, jña xita xi síxako chitso, mikii beèxkon kó 'mi nangui ñanda ijchò-jen, tanga kijtsee-né nga tjín jngòò ì'nde ñanda fahas'en jngòò chrja-là ndáchikon ñanda 'ño 'ncha tsomi; mejèn k'oas'ín kiskinì chitso tsà koma ya skajiin-'ño tsomi. ⁴⁰ Tsate na'ño xi tjít'aà'ño chitso; jña kichá i xi gancho kjoàn, yaá kisiyijòjiiin ndáchikon; kiskijnđá'ño jña yá xi síxako nga fikò kixi chitso. Ikjoàn kiskimiitjen jè nikje xi sinchá tjo nga fàhitjen chitso. Ikjoàn tsibits'ia nga kii kixi ñanda kijna nangui xi 'ño 'ncha tsomi. ⁴¹ Tanga yaá kii kaàjiiin-'ño ñanda 'ncha tsomi ya jiiin ndáchikon. Jè skò yá chitso, kiskaàjiiin-'ño; mi tì kii koma kisihiníyá-ne. Ikjoàn kjòts'ia nga kjòxkoaya jè tàts'en chitso nga jè nga'ño-là nandá kisiixkoaya.

⁴² Jña soldado mejèn kisik'en jña xita xi kjo'in nchifi nga majin-là nga kongá ya jiiin ndáchikon. ⁴³ Tanga jè xita skò-là soldado mikii kitsjaà'nde. Jè xi mejèn-là nga mi kiyá Pablo. Tà saá okixi kitsjaà kitsò:

—Yá xi ma-là nandá, kàtji ítjòn mé-ne nga koma kijchò-ne ñanda nangui choòn, ⁴⁴ ko jñá xita xi i'nga xi mi ma-là nandá, kàtjisòn iteè ko tsà jña yá xkoà-là chitso.

K'oaa s'ín komà-ne nga ndaa ijchò yije-jen ñanda nangui choòn.

Mé xi komà'in Pablo k'e nga tsibijna Malta

28 K'e nga jye itjojiin-jen ndáchikon, kis'enojmí-najen nga ya ì'nde jè, Malta 'mi. ² Jña xita xi ya ì'nde-là, ndaa kisiiko-najen; tsibitsee-najen ni'ín, ikjoàn kitsjaà'nde-najen nga kinihiso-jen, nga jtsí tí'ba koa 'nchán choòn. ³ Jè Pablo tsibíxkó chiba chikín kixi. K'e nga chinchájiiin ni'ín jña chikín, jngòò ye itjokàjiiin xi tihonga nga 'ño tsjè ni'ín; kiskine tsja Pablo. ⁴ Jña xita xi ya ì'nde-là nga kijtsee nga ye tjo'hóngui-là tsja Pablo, kitsò-là xikjín:

—Xita jè, xitaá-la ma-là sík'en; nas'ín ndaa kòbitjokàjiiin ndáchikon, jè nea-ná xi tjín-là okixi, majin-là síkijnakon.

⁵ Jè Pablo, tsibitsajneé tsja ya jiiin ni'ín; nijmé xi komà-là. ⁶ Ngats'ii xita nchikoña-là mé hora kitjaya tsja koa mé hora kiyá Pablo. K'e nga kijtsee nga jye kjin hora tsato nga nijmé xi komà-là, k'jei'í s'ín kiskitsjeèn, kitsò:

—Jè Pablo, Nainá-la.

⁷ Ya chrañàt'aà-la i'nde ñánda ijchò-jen, tseeé nangui tjín xi ts'e xitá itjòn-la i'nde Malta xi 'mì Publio. Jàn nàchrjein tsitsajna-kò-jen; ndaà kiskoétjò-najen kò ndaà kisis'in-najen. ⁸ Nàchrjein koi, jè nà'èn-la Publio, xk'én-né; ch'in tíjnga tjín-la kò xojmá jní tifa-la. Pablo kiikon; kiichjat'aà-la Nainá; ikjoàn tsohójnason-la tsja; jngod k'a kjondaà-ne. ⁹ K'e nga kiil'nchré jñà xitá xk'én xi tjín ya i'nde jè, tikoá inchrobà ñánda tíjna Pablo. Kjondaà yijeé-ne. ¹⁰ Jñà xitá, ndaà kisis'in-najen. K'e nga jye titsachjoé jngod-jen chitso nga jye titsahonguí-jen, jñà xitá kisik'a yijeé-najen ngats'ii tsojmi xi kochjeén-najen ya ndiyá.

K'e nga ijchò Pablo ján naxandá Roma

¹¹ K'e nga jye tsato jàn sá nga titsajna-jen i'nde jè, ikjoàn tsanguí jngod k'a-jen. Tsitjaàs'en jngod-jen chitso xi ján i'nde-la naxandá Alejandría xi tikoá ya kisasijna ya indii ndáchikon ts'e Malta jñà nàchrjein cho 'nchán; isén ts'e Cástor kò Pólux tíjt'aà. ¹² K'e nga ijchò-jen naxandá Siracusa, jàn nàchrjein tsitsajna-jen. ¹³ Tsanguí jngod k'a-jen; ijchò-jen skanda naxandá Regio. Xi komà inchijòn tsibíts'ia nga ts'a tjò xi inchrobà-ne i'nde sur. Ijchò jò nàchrjein, ijchò-jen naxandá Puteoli. ¹⁴ Yaá kiskaàkjoò i'nga-jen xitá xinguiáá xi it'aà ts'e Cristo xi kiichjakò-najen nga tsitsajna-kò-jen jngod xomàna. Xi komà iskan, ikjoàn tsanguí-jen skanda Roma. ¹⁵ Jñà xitá xinguiáá it'aà ts'e Cristo xi títsajna Roma, jyeé tíjiin-la nga ya titsahonguí-jen; tjín xi ijchò kaña-najen ya ndítsin Apio; tikoá tjín xi ijchò kaña-najen ñánda 'mì jàn Tabernas. Jè Pablo, k'e nga kijtseèxon, tsjaá kis'e-la inima-la; kitsjaà-la kjondaà Nainá. ¹⁶ K'e nga jye titsajna-jen Roma, Pablo kits'ii'nde-la nga tsibijna tajngod ni'ya-la; kò tà jngod soldado kisikinda.

Mé 'én xi kiichja Pablo k'e nga tsibijna Roma

¹⁷ Nga komà jàn nàchrjein nga ijchò-jen Roma, Pablo, tsibíxkóya jñà xitá skò-la xitá judío xi ya títsajna. K'e nga jye j'ii yije, kitsò-la:

—Jñò xi xitá xinguiáá judío xi i titsajnaà Roma, ján Jerusalén, kitsobà'ñó-na xitá, ikjoàn kisingatsja-na it'aà ts'e xitaxá Roma nga tsibíndaàjiin-na. 'An, nímé jé xi tihotsjià it'aà ts'e xitá xinguiáá judío kò it'aà ts'e kjotíxoma-la xitá jchínga-ná. ¹⁸ Jñà xitaxá Roma nga tsibíndaàjiin-na, nímé jé xi kisakòt'aà-la it'aà ts'an. Mejèn kisikijnandeji-na nga mikii ok'in-la nga sijik'en-na.

¹⁹ Tanga jñà xitá judío, mikii kòkjeiín-la; k'oaá komà-ne

nga 'an, kisijé nga jè kátíndaàjiin-na jè César xi xitaxá itjòn ts'e Roma. 'An, nímé xi sijé xi kondra ts'e naxandá-ná. ²⁰ K'oaá ma-ne nga kòbixkóya-nò mé-ne nga kichjako-nò; koií kjoa-la nga mokjeiín-na it'aà ts'e kjoa xi titsachiñá-lá xi xitá Israel 'mi-ná nga na'ñó kicha tíjt'aà'ñó-na.

²¹ Jñà xitá judío kitsò:

—Ngajen, nímé xojon tíkaat'aà-najen xi kjoa tsiji xi ján Judea nchrobá-ne. Ngats'ii xitá judío xinguiáá xi nchif'ii, nímé 'én xi ch'o tsò nchitsjá-najen xi kjoa tsiji. ²² Mejèn-najen nga kiná'ya-jen kjoa xi níkitsjiin; ngajen, tíjiin-najen nga xki xi ján chjajno-la xitá nga kondra fi-la jè ndiyá xitse xi ya tjaáyi.

²³ Tsibijna jngod nàchrjein-la xíkjin, mé nàchrjein kix-oña. K'e nga chixoña, kjin xitá ijchò ya ni'ya ñánda tíjna Pablo; kò jè Pablo tsakóya-la kós'in otíxoma Nainá, tsibíts'ia-kò-ne nga sá tajñóya skanda kjonguixòn. Pablo kisikjeén xojon ts'e Moisés kò ts'e xitá xi kiichjaya nga-jo-la Nainá nga tsakóya-la kó s'in tíchja mé-ne nga jñà xitá kàtakjeiín-la it'aà ts'e Jesús nga jè xi Cristo. ²⁴ Tjín xitá xi kòkjeiín-la, tikoá tjín xi mikii kòkjeiín-la. ²⁵ Nga mikii kjongásòn 'én-la koni s'in tsajoókjoò, tsibíts'ia nga itjo ni'ya. K'eé kitsò-la Pablo:

—Ndaà kiichja Inima Tsjeè-la Nainá nga kisikjeén Isaías xitá xi kiichja ngajo-la kjòtseeé nga kitsò-la jñà xitá jchínga judío:

²⁶ T'in, kot'in-la jñà xitá naxandá: Jñò, kiná'ya-nò tanga mikii kjoas'en-jiin-nò; chítsejèn-nò tanga mikii jchaxkon.

²⁷ Koií kjoa-la nga jñà xitá naxandá jè, kisitajaàjiin kjohítsjeèn-la, tsibíchjoàjto líká-la, tikoá tsibíchjoà xkon, mé-ne nga mikii skoé-ne, mikii kji'nchré, tikoá mikii kjoas'en-jiin-la; majin-la nga 'an fit'aà-na nga sindaà-na.

²⁸ Jñò kàtasijiin-nò, nàchrjein i'nde, Nainá, ján tísíkasén-la jñà xi mitsà xitá judío, kjondaà jè, mé-ne nga kitjokàjiin-ne kjo'in. Kò jñà xitá koi, kòkjeiín-la.

²⁹ K'e nga jye okitsò Pablo, jñà xitá judío, k'e nga kii-ne, ngui tà tsohótiyaá-ne 'én xi tsibénqjmí Pablo.

³⁰ Pablo, jò nó tsibijna ni'ya xi kiskifna nga tsibíchjí. Yaá kisis'in-la ngats'ii xitá xi ijchòkon. ³¹ Kitjò'nde-la nga kiichjaya kós'in otíxoma Nainá tikoá tsakóya it'aà ts'e Nà'èn-ná Jesucristo. Mì yá xitá tsatekjáya-la.

Romanos

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xità naxandá-là Cristo xi títsajna Roma

1 Jè xojon carta jè, 'aán tikjiil-nò xi Pablo 'mì-na xi chí'nda-là Jesucristo ma, xi xó kiichja-na Nainá nga 'an tsibíxáya-na kò xó kitjaàjiin-na nga 'an sika'bisoàn 'én ndaà-là Nainá.

² It'aà ts'e 'én koi, Nainá jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba nga tisa kjòtseé, koni s'ín tíchja Xojon Tsjeè-là xi kiskii xità xi kiichja ngajo-là Nainá. ³ Nga ya tíchja it'aà ts'e Ki'ndí-là, jè Nà'èn-ná Jesucristo xi jè otíxoma-ná. Koni xità isò'nde, yaá inchrobàt'aà-ne tje-là xitaxá ítjòn David. ⁴ K'e nga jaáya-là it'aà ts'e kjoabiyaà, Jesucristo, k'oáá s'ín kiyaxkon-là nga Ki'ndí-là Nainá-né xi tse nga'ño tjín-là koni s'ín ndaà síkíchiya-ná jè Inima Tsjeè-là Nainá xi sítsjeè-ná. ⁵ It'aà ts'e Jesucristo, kitjoé-na kjonndaà nga 'an tsibíxáya-na nga kènojmiya-là 'én ndaà-là jñà xità naxandá xi tjín nga tíjtsa isò'nde nga kàtasíkitasòn kò kàtakjeiín-là it'aà ts'e Cristo, mé-ne nga jeya kíjna-ne Cristo. ⁶ Tíkooáá jñò, xó kinokjoà-nò nga xità-là Cristo k'oín-nò.

⁷ Tikjiil-nò ngats'ioò xi titsajnaà Roma xi matsjakeè-nò Nainá nga tikoá xó kinokjoà-nò nga xità tsjeè-là koma.

Nainá xi Nà'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kà-tatsjá-nò kjonndaà kò kjoa'nchán ya jjiin inima-nò.

Mé-ne mejèn-là kjoí Roma jè Pablo

⁸ Xi mats'ia-ne, it'aà ts'e Jesucristo tsjaà-là kjonndaà Nainá xi it'aà tsajòn, koi kjoa-là nga xkí xi ján naxandá xi tjín nga tíjtsa isò'nde, na'yá-nò nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo. ⁹ It'aà ts'e Nainá xi 'an sixá-là nga tíjngoò takoàn nga sika'biá 'én ndaà-là xi kjoa ts'e Ki'ndí-là, jè tíbeè nga nàchrjein nchijòn síkítsjeèn-nò k'e nga chjàt'aà-là. ¹⁰ K'e nga bìtsi'ba-là Nainá, k'oáá s'ín síjèt'aà-là tsà ikon xi tsò nga chaán tsjá'nde-na nga kíjkon-nò. ¹¹ Tíkooáá mejèn-na skoexkon-nò mé-ne nga tsja chiba-nò kjohítsjeèn ts'e inima-ná mé-ne nga isa kixi kitsajna-nò. ¹² Jè xi tixan-nò nga ngásòn k'oi-lá nga'ño xinguiáá it'aà ts'e kjoa xi mokjeiín-ná.

¹³ Ndsè, tichja, mejèn-na nga kàtasijiin-nò nga kjòtseé tjín-ne nga kíjkon-nò tanga skanda l'ndeí mì tà jngoò kjoa bíchjoà ikòn-na. Xi kjohítsjeèn ts'an, jè xi mejèn-na nga siixáko-nò jñò, koni s'ín kisixá nánnda nga xìn naxandá mé-ne nga tikoá skoeè-na kjonndaà-là xá-na xi 'an s'iaàn it'aà tsajòn. ¹⁴ Tjínè-na nga kokoóya-là ngats'iì xità xi 'én griego chja kò xi mikii chja, xità xi tjín-là kjoachjine kò xi tsjin-là. ¹⁵ K'oáá ma-ne nga 'ño mejèn-na nga tikoá kichjáyajiin-nò jè 'én

ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, jñò xi titsajnaà naxandá Roma.

Mé nga'ño xi tjín-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo

¹⁶ Mikii masobà-na it'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, nga nga'ño-là Nainá-né. Jè 'én xi ma-là síkít-sajnandeíj xità kjoa ts'e jé, ngats'iì xità xi mokjeiín-là it'aà ts'e, mats'iaqo-ne jñà xi xità judío kò tikoá xi mìtsà xità judío. ¹⁷ Jñà 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo okó-ná kós'ín s'ín Nainá nga síkixi xità. Tà jè-né nga mokjeiín-là it'aà ts'e Cristo mé-ne nga isa ndaà kòk-jeiín-là. K'oáá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "Jè xi xità kixi, it'aà ts'e kjoa xi mokjeiín-là kíjnakon-ne."

Jé xi tjín-là xità isò'nde

¹⁸ Nga jè Nainá skanda ján ngajmiì tíhokó kjoajti-là it'aà ts'e xità xi mikii beèxkón kò xi ch'o s'ín. Jè kjohítsjeèn ch'o xi tjín-là mì kì tsjá'nde-là nga kjoétjò xi kjoakixi. ¹⁹ Jè kjoa xi 'ya-là it'aà ts'e Nainá, ndaà tjiiin-là jñà xità koi, nga tjje-ne Nainá tíhokó-ne. ²⁰ Nga jñà kjoa ts'e Nainá xi mikii tsejèn, ndaà tíyaxkon-là kóni nga tisa kisindaà isò'nde. Yaxkoón-là nga tjín-là nga'ño Nainá nità mé nàchrjein-ne nga tà jè tajngoò xi Nainá 'mì. Kjoa koi t'yaá-là it'aà ts'e tsojmi xi tsibíndaà Nainá. K'oáá ma-ne nga jñà xità mì kì koma kijnchako yijo-là nga kítsò: "Mikii tjiiin-na tsà tíjna Nainá." ²¹ Jñà xità ngas'ín tjiiin-là nga tjín Nainá xi tsibíndaà isò'nde, tanga mikii jeya kisikíjna, nì mikii kitsjaà-là kjonndaà. Tà sáá tà koií 'ño ndaà kisis'in-là kjohítsjeèn xi nímé chí-là. Kjohítsjeèn tájaà-là kisijñò-là. ²² Xi kjohítsjeèn ts'e, xità chjineé kitsò-là yijo-là; tanga mìtsà kixi kjoa, xità nchikón-né. ²³ Kisikíjnat'aàxin Nainá xi jeya tíjna xi mikii fehet'aà nàchrjein-là; tã sáá koi kijtseèxkón isén ts'e xità xi fehet'aà nàchrjein-là; skanda jñà isén-là cho xi tjímajiin isén kijtseèxkón, kò isén-là cho xi ñijòn ma nd-soko kò isén-là ye.

²⁴ Koií kjoa-là nga kitsjeiín takòn Nainá nga taxkí kà-tas'ín nga kàtas'ín nità mé kjoa chingá xi bitjokàjiin inima-là. K'oáá ma-ne nga tsohótsji-là kjoa sobà yijo-là koni s'ín kisiko xíkjin. ²⁵ Kisikjatjiyaá-là kjoa kixi-là Nainá; 'én ndiso kiskoé. Jñà kijtseèxkón koá jñà kisitsjako tsojmi xi jè Nainá tsibíndaà. Mìtsà jè kijtseèxkón koá kisitsjako Nainá xi tsibíndaà tsojmi. Nainá kà-tayaxkón nità mé nàchrjein-ne, k'oas'ín kàtama.

²⁶ Koií kjoa-là nga kitsjeiín takòn Nainá nga kò s'ín kà-tas'ín-kò yijo-là kjoa sobà xi ch'o tjín. Jñà íchjín kisikjatjiyaá-là koni s'ín mochjeén x'in; tjín íchjín xi tíjñà xíkjin kiskoé-ne. ²⁷ K'oáá ts'ín kis'iin íchjá, kitsjeiín

takòn-né koni s'ín mochjeén íchjín. Tjín íchjá xi 'ńó kisaseèn-là nga tì x'ín xíkjín tsoyijòko-ne. Tsohótsji-là kjoa sobà yijo-là. K'oaá ma-ne nga kjo'in kis'e-là xi tì yijo ts'e-ne koni s'ín ok'in-là kjoa ch'o xi kis'iin.

²⁸ Xità koi, mikii kisikitsjeèn tsà mochjeén-né nga skoexkon Nainá; k'oaá ma-ne nga kitsjeiin takòn Nainá nga kàtasíkjeén kjohítsjeèn-là xi nì mée chjí-là mé-ne nga k'oa'sín kàtas'ín-ne kjoa xi mikii ok'in-là. ²⁹ Xità koi, yaá tjíiin yije iníma-là ngats'iì kjoa xi ch'o tjín koni: kjoa chijngui, kjoa ts'en, kjoa tse mejèn, kjoa toòn, kjoaxi-takòn, kjoa nga ma-là sík'en xità, kjoa xi kjaán-kjoò, kjoa konachan, kjoa xi ch'o s'ín, kjoa 'én ndiso; ³⁰ nga chjajno-là xíkjín; nga síjtikeè Nainá; ochrjengui xíkjín; 'nga ikon; ndaà síkíjna yijo-là; síkítsjeèn nga mejèn-là isa ch'o tjín kjoa xi s'ín; mikii 'nchréñijon-là xità jchín-ga-là; ³¹ mikii machiya-là; mikii síkitasòn 'én xi chja; mikii beètjò xità xíkjín; tsjín-là kjoa nijchàat'aà; koa tsjín-là kjoahimatakòn. ³² Jñà xità koi, ndaà tjíiin-là nga k'oaá s'ín tsjá okixi Nainá: ngats'iì xi k'oa tjín kjoa xi s'ín, ok'in-là nga kiyá. Tanga mikii majngòò ikon nga tà jñà xi k'oa'sín, skanda tikoáá matsja-là k'e nga k'oa ts'ín xità xi k'ejí.

Nainá, mé xi tsjá-là xità xi ndaà s'ín kò xi ch'o s'ín

2 K'oaá ma-ne, ngaji, nita yá xità-ne jì, nga jé onè-là xinguij, mikii koma kosikoji yijo-lè nga nguixkon Nainá. K'e nga jé tibinè-là xità xinguij, tikoáá ngaji, tiji tibinè-là jé yijo-lè nga k'oa ts'ín 'nì. ² Tanga 'ya-ná nga kixi s'ín Nainá k'e nga tsjá-là kjo'in jñà xità xi koa tjín jé xi ótsji. ³ Ngaji xi kjo'in binè-là xità xi k'ejí, çmé-ne koa s'ín níkítsjeèn-ne nga jchat'aà-lè kjo'in xi tsjá Nainá? Nga jì k'oaá ts'ín 'nì. ⁴ ¿A mì tjíiin-lè nga nachrjekàngui jé kjondaà-là Nainá nga tjín-là kjojetakòn koa tjín-là kjoatsejta? ¿A mì tjíiin-lè nga jé kjondaà-là Nainá tíkòña-né nga síkájnoi jé-lè nga mì tì jé kínchátjsi-ne? ⁵ Nga tájaàjiiin tjín iníma-lè nga mikii níkájnoi jé-lè, isaá tse kjo'in tibinè-là yijo-lè xi tsjá-lè Nainá jé nachrjein k'e nga kjoíiko kjoajti-là nga jcha-là kós'ín kixi koiindaàjiiin Nainá nga tsjá-là kjo'in jñà xità. ⁶ Nainá tsjá-là chjí-là mé kjoa xi kis'iin nga jngòò ljngòò xità. ⁷ Tsjá-là kjoabinachon nita mé nachrjein-ne jñà xità xi nchihótsji kjoajeya, kò nchihótsji nga jchaxkón, kò nchihótsji nga kít-sajnakon nita mé nachrjein-ne ján ngajmii. Koií kjoa-là nga ndaà tjín kjoa xi nchis'ín nga kjit'aà nachrjein. ⁸ Tanga Nainá nga kò kjoajti-là tsjá-là kjo'in jñà xità xi kondra fi-là nga mikii 'nchréñijon xi kjoa kixi. Tà kjoa nchikón fitjngui-là. ⁹ Tseé kjoa s'e-là kò tseé kjo'in s'e-là ngats'iì xità xi ch'o s'ín, mats'iaqò ítjòn-ne jñà xità judío, tikoáá kò xi taxki xità xi mitsà xità judío. ¹⁰ Tanga jñà xità xi ndaà s'ín, tjoé-là kjoajeya, ndaà jchaxkón, tikoáá s'eé-là kjoa'nchán iníma-là, mats'iaqò ítjòn-ne jñà xità judío, tikoáá kò xi taxki xità xi mitsà xità judío. ¹¹ Nainá mikii faájiiin nita yá xità-ne, tà ngásòn fikò yije. ¹² Ngats'iì jñà xità xi mikii tjíiin-là kó tsò kjotixoma xi kiskii Moisés, k'e nga jé ótsji, chija-né nas'ín mikii kijt-seè kjotixoma-là Moisés. Koa jñà xità xi ndaà tjíiin-là kjotixoma-là Moisés, k'e nga jé ótsji, k'oaá s'ín kojtsò koni s'ín tíchja xi tije-ne kjotixoma. ¹³ Jñà xità xi tà

'nchré-là kjotixoma xi kiskii Moisés, mitsà jñà xi xità kixi nga nguixkon Nainá. Jñà-né xi xità kixi xi síkitasòn. ¹⁴ K'e nga jñà xi taxki xità xi mikii tjíiin-là kós'ín tíchja kjotixoma-là Moisés, sà k'oaá tà yaá nchrobájiin iníma-là nga k'oa'sín s'ín koni tsò kjotixoma-là Moisés, yaá 'ya-là nga tikoá tjíiin iníma-là kjotixoma xi ts'e nas'ín tsjín-là ts'e Moisés. ¹⁵ K'e nga ndaà s'ín yaá 'ya-là nga tjíiin iníma-là kjoa xi síjé kjotixoma-là Moisés; jé iníma-là okó kjoa xi ndaà tjín kò xi mikii ndaà tjín; tije-ne kjohítsjeèn-là sà k'oaá óngui kò sà k'oaá osikò. ¹⁶ K'oaá s'ín koma jé nachrjein k'e nga Nainá koiindaàjiiin ngats'iì jé xi tjí'ma-là xità jiiin iníma-là; ít'aà ts'e Jesu-cristo s'indaàjiiin, koni tsò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an chjaya.

¹⁷ Ngaji xi xità judío 'mì-lè; jé ma'ńót'aà takoin kjotixoma xi kiskii Moisés; 'ngaá ma takoin ít'aà ts'e Nainá nga si tsjii-né; ¹⁸ 'ya-né mé xi mejèn-là Nainá nga síkitasoin; ma-lè chjaàjiiin mé kjoa xi ngui ndaà tjín koni s'ín okóya-lè Kjotixoma; ¹⁹ k'oaá s'ín níkítsjiiin nga tíjngòò takoin nga jì okoò-là ndiyá kixi xità xi mikii machiya-là nga tíchjoà xkon kò k'oaá ma-lè nga jì nihiseèn-là xi tjíjñò kjohítsjeèn-là. ²⁰ Jì, k'oaá s'ín níkítsjiiin nga ma-lè okoóya-là xi taxki xità xi tsjín-là kjohítsjeèn; nga maestro 'mì-lè ts'e xità xi chiba ma-là ít'aà ts'e Nainá; nga tjín-lè kjoa chjine kò kjoa kixi xi okó-lè ít'aà ts'e Kjotixoma. ²¹ Jì xi ma-lè okoóya-là xità xi k'ejí, çmé-ne mikii okoóya-là xi tì yijo tsjii-ne? Jì k'oaá s'ín nokjoàyi nga mikii ma síchjé; jì, çmé-ne níchjé-ne? ²² Jì, k'oaá si nga mikii ndaà tjín nga kjoa chijngui s'ín xità; jì, çmé-ne nga k'oa ts'ín 'nè-ne? Jì, k'oaá si nga jtichii xkósòn; çmé-ne nga jngò bitjaas'en-ne nga nichijí tsojmì-là xkósòn? ²³ Jì, 'ngaá takoin nga ndaà tjíiin-lè kjoa ts'e kjotixoma tanga, ¿a mitsà tinachrjekàngui Nainá nga mikii níkitasòn-là koni s'ín tíchja kjotixoma? ²⁴ K'oaá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "Kjoa tsajòn-nò xi xità judío 'mì-nò nga chjajno-là Nainá jñà xi taxki xità."

²⁵ Tsà ndaà síkitasoin kjotixoma xi kiskii Moisés, jé kjoa ts'e circuncisión nga jtít'aà chiba-lè, chjí-là-né; tanga tsà mikii síkitasoin, k'oaá ngaya-là koni tsà mikii jtít'aà chiba-lè. ²⁶ Jñà xi mitsà xità judío, nas'ín mikii jtít'aà chiba-là koni xità judío, tanga tsà kixi síkitasòn kjotixoma ts'e Moisés, Nainá skoétjò-né koni tsà jtít'aà chiba-là. ²⁷ Jñà xità xi síkitasòn kjotixoma ts'e Moisés, nas'ín mikii jtít'aà chiba-là yijo-là, jñà koiindaàjiiin-nò nga mikii níkitasòn nas'ín jtít'aà chiba-nò, nas'ín tjín-nò xojon ts'e kjotixoma-là Nainá. ²⁸ Jngòò xi xità judío, mìtsà tà jé nga ndaà 'ya-là kjoa xi s'ín; koa jngòò xità xi jtít'aà chiba-là kjoa ts'e circuncisión, mitsà tà jé xi mochjeén nga jtít'aà chiba-là isò'nga yijo-là. ²⁹ Jé xi ngui xità judío, jé xi chjí-là koni s'ín tjín jiiin iníma-là. Kò jé xi ngui jtít'aà chiba-là, jé xi chjí-là koni s'ín jtít'aà chiba-là ya jiiin iníma-là. Kjoa koi, mitsà ts'e kjotixoma xi xojon jtít'aà; ts'eé Iníma Tsjeè-là Nainá. Jñà xi k'oa'sín síkitasòn, Nainá ndaà chja xi ít'aà ts'e, nas'ín mikii ndaà chja xità xi k'ejí.

Mé kjoa xi 'ñó chjí-la it'aà ts'e xita judío

3 Tsà k'oaa s'in tjin, ¿mé kjondaà xi isa tse tjin-la nga xita judío 'mì? Kò ¿mé chjí-la nga tjit'aà chjba-la? ² Kjin skoya chjí-la. Jè xi tjna itjòn, jè-né nga jña xita judío kjonngatsja 'én-la Nainá. ³ Jña xita judío, nas'in tjin 'nga xi mikii sikitason 'én xi kjonngatsja, ¿a koma sikjatjya-la kjoakixi-la Nainá nga mikii kitasòn koni s'in kitsjaà tso'ba? ⁴ Majin, mikii koma. Nainá, xita kixi-né, nas'in xita ndiso ngats'ii xita xi tjin isò'nde; koni s'in tichja xojon nga tsò:

Mé-ne nga kàta'ya-la nga kixi kjoa 'én xi nokjoi sikijne-né k'e nga yá xi kohongui-lè.

⁵ Tjin i'nga xita xi tsò: K'e nga ch'o 'nè, isaá ndaà 'ya-la kjoakixi-la Nainá. Tsà k'oas'in tjin, ¿kó kixoán? ¿A kixón-ná nga mì kjoa kixi tís'in Nainá nga kjo'in tsjá-ná? (Tsà kos'in kixoán, jngod kjonhítsjeen-la xi taxki xita titsanikjeén.) ⁶ Tanga majin, mì k'oaa s'in tjin. Tsà mitsà kixi s'in Nainá nga kjo'in tsjá-ná, ¿kós'in koma kojindaajiin-la xita isò'nde?

⁷ Tjkoaa tsà k'o kito xita koi: "Tanga tsà kjoandiso-na okó nga jè kjoa kixi-la Nainá isa jeya kija, ¿mé-ne k'oas'in tisinè-na nga xita jé týatakòn-na?" ⁸ Tjkoaa-ne ch'o s'een mé-ne nga katasakó-isa-ná kjon-daà-la Nainá. Tjin xita xi kotsò nga k'oaa tjin 'én xi okooya; jè xi mejèn-la nga ch'o síkijna-na. Jña xita xi kotsò, ok'in-la nga tjoé-la kjo'in xi Nainá tsjá.

Mé jé xi tjin-la ngats'ii xita

⁹ ¿Kó s'in nikitsjeen? Jña xi xita judío 'mì-ná, ¿a isaá ndaà xitaá koni jña xita xi kjei? Majin, jyeé k'oaa kixan-nò, tà ngàsòn jé titsajnajñaá ngats'iaá xi xita judío 'mì-ná kò xi taxki xita. ¹⁰ Koni s'in tichja Xojon-la Nainá nga tsò:

Nijngod xita tjin xi xita kixi, ni tsà tà jngod.

¹¹ Nijngod tjin xi machiya-la, nijngod tjin xi ótsji Nainá.

¹² Ngats'ii xita, saá xin ndiyá kii; ngats'ii nimée chjí-la kjoa xi s'in;

nijngod xi ndaà s'in, ni tsà tà jngod.

¹³ Naxájtá-la, k'oaa kjoan koni ngajo-la mik'en k'e nga táx'ajto;

nijen-la ngui 'én ndisoó chja;

'én xi chja, k'oaa ngaya-la koni tsà xán-la ye.

¹⁴ Chjajno-la xita kò ngui koi 'én chja xi 'on ma-la ini-ma-ná.

¹⁵ Mikii koña kjoa, nitóon sík'en xita.

¹⁶ Nita ñánda nga fi, síhima kò síkjesko xita xi kjei.

¹⁷ Mikii beèskon ndiyá ñánda tjin kjoa'nchán.

¹⁸ Mikii tsakjón-keè Nainá it'aà ts'e kjoa xi s'in.

¹⁹ Jyeé 'yaá nga ngats'ii 'én xi tjit'aà kjoatixoma ts'e Moisés, jña chja-la ngats'ii xita xi ya fit'aà-la, mé-ne nga ngats'ii xita, mikii koma kichja nga kinchako yijo-la nga nguixkon Nainá; ngats'ii xita xi tjin isò'nde kojindaajiin-la Nainá nga jcha-la nga jé tjin-la. ²⁰ Nijngod xita xi kixi kija nga nguixkon Nainá tà koi kjoa-la nga ndaà tísikitason Kjoatixoma ts'e Moisés. Nga jé Kjoatixoma,

ma, tà k'oaa s'in mochjeen nga benojmíya-ná nga jé tjin-ná.

Kó síko-ná Nainá nga kixi kitsajnaá nguixkon jé

²¹ Tanga i'nde, Nainá okó-ná kós'in s'in Nainá nga xita kixi beètakòn-ná. Kò mitsà kjoa ts'e Kjoatixoma nga bitason. Jña xojon jchinga ts'e Kjoatixoma-la Nainá kò ts'e xita xi kichja ngajo-la Nainá k'oaa tís'in benojmíya-ná, ²² nga jña xita k'e nga mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo, kixi bitsajna nguixkon Nainá. K'oaa s'in síko yije kóhotjin xi mokjeiin-la. Nga ngats'ii xita ngàsòn jé tjin-la, ²³ nga ngàsòn ótsji jé-né; kjiin titsajnat'aaxin-la Nainá ñánda nga jeya tjna. ²⁴ Tanga Nainá, nga ndaà xita, kitsjaà kjoatjò-ná kjon-daà-la mé-ne nga kixi kitsajnaá nguixkon jé. Jé Jesucristo tsibichjiti ngajo-ná jé-ná mé-ne nga kitsajnaandei-ná xi kjoa ts'e jé. ²⁵ Nainá kitsjaà ki'ndi-la koni jngod kjoatjò xi faaxin jé-ná nga nguixkon Nainá k'e nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Jesucristo, nga jé tsibixteen jni-la k'e nga k'en. Nainá k'oaa s'in okóya-ná kós'in tjin kjoakixi-la. Koi kjoa-la nga ngasa kjotsee, Nainá, tíkoña kjoa-né, mikii niton kitsjaà-la kjo'in xita koni s'in ok'in-la jé xi tsohotsji. ²⁶ Tanga i'nde tí'ya-la nga it'aà ts'e Jesucristo tindaajiin-la xita jña kjoa-la jé xi kisichroba mé-ne nga kàta'ya-la Nainá nga xita kixi-né kò tjkoaa tijè-ne Nainá xi kixi síkítsajna xita xi mokjeiin-la it'aà ts'e Jesús.

²⁷ ¿A 'ngaá koma takoán nga kixi titsajnaá nguixkon Nainá? Majin, mikii 'nga koma takoán. Nga mitsà koi kjoa-la nga kjoatixoma nikitasoán. Jè-né nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Jesús nga kixi síkítsajna-ná Nainá.

²⁸ K'oaa tsòya-ne ngats'ii kjoa koi nga Nainá síkixi xita k'e nga mokjeiin-la it'aà ts'e Jesús; mitsà koi nga kjoatixoma ts'e Moisés sikitason.

²⁹ ¿A tà ts'eé xi xita judío Nainá? ¿A mitsà tjkoaa ts'e xi taxki xita? Kjoa kixi-né, tjkoaa ts'e-né xi taxki xita xi mitsà xita judío. ³⁰ Nainá, tà jngod ma xi kixi síkítsajna ngats'ii xita k'e nga mokjeiin-la it'aà ts'e Jesús. Ngàsòn síko jña xita judío xi tjit'aà chjba-la kò xi taxki xita xi mikii tjit'aà chjba-la. ³¹ Jé kjoa nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Jesucristo, ¿a tichahingui-né kjoa ts'e Kjoatixoma? Majin, mitsà tichahingui; tà saá tímajngod-ne koni jé xá xi tjin-la.

Abraham, mé-ne kixi tsibijna-ne nga nguixkon Nainá

4 ¿Kó kixoán? ¿Mé kjoa kixi xi kisakò-la na'èn-jchá-kjiin-ná Abraham nga kixi tsibijna nguixkon Nainá? ² Na'èn-jchá-ná Abraham, tsà koi-la kjoa-la nga ndaà xá xi kis'iin nga kixi tsibijna nguixkon Nainá, ok'in-la nga jeya síkijna yijo-la, tanga majin nga nguixkon Nainá. ³ Nga k'oaa s'in tichja Xojon jchinga-la Nainá nga tsò: "Abraham, jè-né nga kòkjeiin-la it'aà ts'e Nainá; k'oaa ma-ne nga kiskoétjò Nainá nga xita kixi kitsò-la." ⁴ Jngod xita xi síxá, jé ton xi tjoé-la, mitsà tà kjoatjò tjoé-la; jé chjí-la nga síxá. ⁵ Tanga jé xita xi mitsà xá-la ma'ñót'aà takòn, tanga mokjeiin-la it'aà ts'e Nainá xi kixi síkítsajna xita xi jé tjin-la, xita jé, Nainá k'oaa s'in skoétjò nga xita kixi tsò-la. ⁶ Jé xitaxá itjòn xi

ki'mì David k'oaá tjs'ín kiihja nga tsja s'e-la xita xi Nainá kjoétjò nga xita kixi tsò-la; Nainá mì tì kindá s'ín-ne nitá mé xi s'ín. ⁷ David kitsò:

Mé tà ndaà-la jñà xita xi jye kichàat'aà-la kjoa ch'o-la kò xi jye tjttsa'ma jé-la.

⁸ Mé ta ndaà-la jñà xita xi mì tì kindá s'ín-ne Nainá kjoa ts'e jé-la.

⁹ Jè kjondaà jè, ¿a tà ts'eé xita judío xi tjt'aà chiba-la? ¿A xi tikoáá ts'e-né xi taxki xita xi mikii tjt'aà chiba-la? Jye okixan nga jè xita jchínga Abraham, k'e nga kòk-jeiin-la it'aà ts'e Nainá, kiskoétjò-né nga xita kixi kitsò-la. ¹⁰ ¿Kós'ín komà nga kiskoétjò Nainá Abraham nga xita kixi kitsò-la? ¿A k'e-né nga jye tjt'aà chiba-la? ¿A xi k'e-né nga tikj'eé tjt'aà chiba-la? Majìn, k'e-né nga tikj'eé tjt'aà chiba-la. ¹¹ Abraham, k'e nga jye kiskoétjò Nainá nga xita kixi kitsò-la, iskaán kisit'aà chiba-la koni jngò chiba xi okò nga jye xita kixi nga kòkjeiin-la it'aà ts'e Nainá k'e nga tikj'eé tjt'aà chiba-la. K'oaá komà-ne nga xita jchínga kitsò-la Abraham ngats'iì xita xi mokjeiin-la it'aà ts'e Nainá nas'ín mikii tjt'aà chiba-la.

¹² Abraham, tikoáá xita jchínga-la-né jñà xita judío xi tjt'aà chiba-la, tanga mitsà tà koií kjoa-la nga tjt'aà chiba-la, tikoáá koi-né nga ya tjímatjngui-la nga mokjeiin-la it'aà ts'e Nainá, koni s'ín kòkjeiin-la Abraham k'e nga tikj'eé tjt'aà chiba-la.

¹³ Nainá, k'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba Abraham kò ngats'iì xita tje-la, nga jè kòngatsja isò'nde; mitsà koi kjoa-la nga Kjotixoma kisikitasòn, jè-né nga kòkjeiin-la koni s'ín kiihja Nainá, k'oaá ma-ne nga xita kixi kitsò-la. ¹⁴ Tsà tà jñà tjoé-la kjondaà xita xi síkitasòn Kjotixoma, tsà k'oaá s'ín tjin kjoa, nímé-là chjí-la nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Nainá; tikoáá mì-là kii kítasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá. ¹⁵ K'e nga tjin Kjotixoma, kjo'iín sinè-ná; tanga tsà tsjìn kjotixoma, nímé tjin xi kotonè-la kjotixoma.

¹⁶ Jñà xita, nga mokjeiin-la it'aà ts'e Nainá tjoé-la kjondaà koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá jè Abram. Nainá tsjá kjotjò kjondaà koi mé-ne nga jcha-ná nga kixi kjoa nga kítasòn it'aà ts'e ngats'iì tje-la Abraham. Mitsà tà jñà tjoé-la xita judío xi tje-la Abraham nga tjin-la kjotixoma; tikoáá tjoé-la jñà xita xi mitsà xita judío xi tikoáá tje-la Abraham ma koií kjoa-la nga mokjeiin-la koni s'ín kòkjeiin-la Abraham. K'oaá ma-ne nga jè Abraham, xita jchínga-ná ma ngats'iaá ¹⁷ nga nguixkon Nainá. Koni s'ín tíhja Xojon-la Nainá nga tsò: "Kjìn naxandá xita xi jye kisìngatsja-lè xi xita jchínga tsò-lè." Abraham, kòkjeiin-la it'aà ts'e Nainá xi ma-la síkjaáya-la xita xi jye k'en xi tikoáá tsjá 'én-la koni tsà jye tsitasòn kjoa xi kje'eé bitasòn.

¹⁸ Xita jchínga Abraham kòkjeiin-la koni kitsò-la Nainá; kiskoñá kjoa-né nas'ín mikii tjiin-la kós'ín koma nga kítasòn. K'oaá s'ín komà nga kjìn naxandá xi xita jchínga tsò-la, koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá nga kitsò-la: "K'oaá s'ín kjìn jchán koma tje-lè." ¹⁹ Abraham, mikii kjòhindaà koni s'ín kòkjeiin-la it'aà ts'e Nainá, nas'ín kos'ín beè-la ikon nga mì tì mé chjí-la yijo-la nga jye 'ño xita jchínga; jyeé kjomeé jngò sindò nó tjin-la; Sara xi chjoón-la, tikoáá chjoón 'ndi-né; mì tì kii koma

s'e-la ixti. ²⁰ Abraham, mitsà jò tsi'beé-la ikon koni s'ín mokjeiin-la 'én xi kitsjaà-la Nainá. Tà isaá 'ño tsi'beé-la ikon nga ndaà kòkjeiin-la. 'Ñó jeya kisikijna Nainá.

²¹ Abraham, nguì ndaà tijingò ikon nga Nainá tjin-la nga 'ño nga koma-la sjikitasòn yije kòhotjín kjoa koni s'ín kitsjaà-la tso'ba. ²² K'oaá ma-ne Nainá, k'e nga kijtseé nga ndaà mokjeiin-la Abraham, kiskoétjò nga xita kixi kitsò-la.

²³ Mitsà tà it'aà ts'e Abraham kitjei xojon jè nga Nainá kiskoétjò nga xita kixi tsò-la. ²⁴ Tikoáá it'aà tsajan kitjei nga Nainá skoétjò-ná nga ngàsòn xita kixi kító-ná koi kjoa-la nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Nainá, jè xi kisikjaáya-la Na'èn-ná Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaá. ²⁵ Kjòn-gatsja xita nga kisik'en Jesús jè ngatji-la jé-ná; tikoáá jaáya-la mé-ne nga kixi kítajnaá nguixkon Nainá.

Mé kjondaà xi sakó-ná nga jye xita kixi tsò-ná Nainá

5 K'e nga jye xita kixi 'mì-ná nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Nainá, jyeé 'nchán titsajnaakoá Nainá it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. ² Jè Cristo tsjá-ná nga s'e-ná kjondaà jè, nga mokjeiin-ná it'aà ts'e. Jè kjondaà jè, 'ño ndaà tjiin inima-ná; matsjaà-la inima-ná nga chiña kjoaá nga tikoá s'e-ná kjoajeya-la Nainá. ³ Mitsà tà koi kjoa nga matsja-ná, tikoáá matsja-ná k'e nga mé kjo'in xi otojñaá. K'e nga kjo'in otojñaá, yaá sakó-ná nga 'ño nga tseejta s'eén inima-ná. ⁴ K'e nga tseejta s'eén inima-ná, yaá sakó-ná nga ndaà kítjoáá; tsà nga ndaà kítjoáá, tikoáá yaá sakó-ná nga skóña kjoa inima-ná kjondaà xi tsjá Nainá. ⁵ Jè kjoa xi chiña-lá nga tijingò takoán, mikii masobà-ná nga mikii kítasòn; jè Nainá jyeé ndaà kisikijnajiin inima-ná kjotjòcha-la it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá xi kitsjaà-ná.

⁶ K'e nga kichóya nachrjein, Cristo, k'en ngajo-ná jñà xi xita jé 'mì-ná, koií kjoa-la nga tsjìn-ná nga 'ño nga ma bitjokajñaá jé-ná. ⁷ Mì-là yá xita tjin xi kiyátji ngajo-la jngò xita kixi, tanga tsà koi nachrjein-la tsà tjin jngò xi kjo'ño ikon nga kiyátji ngajo-la jngò xi 'ño ndaà xita. ⁸ Tanga jè Nainá okò-ná nga 'ño tsjakeè-ná nga jè Cristo k'en ngajo-ná, k'e nga tákó xita jé 'mì-ná. ⁹ I'ndeij nga jye xita kixi tsò-ná Nainá nga jè Cristo tsibixteèn jni-la k'e nga k'en ngajo-ná, isaá 'ño tikixi kjoa nga it'aà ts'e Cristo kítjokajñaá kjo'in jè nachrjein k'e nga sjikasén kjoiti-la Nainá. ¹⁰ K'e nga kondra titsajna-lá Nainá, jè Ki'ndí-la kisikijne 'nchán kjoa k'e nga k'en. I'ndeij, k'e nga jye ndaà chibà-ná, isaá 'ño tjikixi kjoa nga kítjokajñaá kjo'in it'aà ts'e Cristo nga jè tijnakon-né. ¹¹ Mitsà tà jñà kjoa koi, tikoáá 'ño matsja-ná it'aà ts'e Nainá koni s'ín kisikò-ná it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo nga it'aà ts'e Cristo 'nchán titsajnaakoá Nainá nga jye kichibàndaà-aná.

¹² K'e nga jahas'en jé isò'nde, jngò xita xi ki'mì Adán tsohótsji jé, ikjoàn k'en; k'oaá s'ín komà nga kjòts'ia nga biyaá yije kòhotjín xita, koií kjoa-la nga jé ótsji yije kòhotjín. ¹³ K'e nga tikj'eé tjoé-la Kjotixoma Moisés, xita xi tjin isò'nde jyeé tjin yije-la jé. Tanga mikii ma kindá jé-la k'e nga tsjìn kjotixoma. ¹⁴ Tjen-ne nachrjein ts'e Adán skanda ts'e Moisés, tjinè-la nga kiyá yije xita kòhotjín nas'ín mì k'oaá tjin jé xi tsohótsji koni kis'iin

Adán nga kisikatonè-la ɔkixi xi kitsjaà-la Nainá. Adán, jè ngaya-la [Cristo] xi iskan j'iì.

¹⁵ Tanga jé xi tsohótsji Adán, mikii mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá; nga tà jè ngatji-la jé xi tsohótsji xi tà jngoò xita, k'oaá ma-ne nga kjin xita biyaà; tanga isaá 'ñó tse kjondaà tjin-la Nainá nga kjin xita machikon-t'in kjetjò xi tsjá Nainá it'aà ts'e xi tà jngoò xita xi 'mì Jesucristo. ¹⁶ Jé xi tsohótsji xi tà jngoò xita, mikii mangásòn koni jè kjondaà xi Nainá tsjá. K'e nga kisakò jé itjòn, Nainá kitsjaà ɔkixi nga tsibínè-la kjo'in ngats'iì xita. Tanga k'e nga jye kjin jé tsohótsji xita, j'iì kjondaà-la Nainá nga kixi kítsajna xita nguixkòn Nainá. ¹⁷ Jè ngatji-la jé-la xi tà jngoò xita, tjinè-la nga kiyá xita. Tanga i'ndeì, isaá 'ñó tjikixi kjoa nga it'aà ts'e xi tà jngoò xita xi 'mì Jesucristo, tji'nde-la nga jeya kítsajnakon jña xita xi 'ñó tse kjondaà-la Nainá kjoé, kò xi 'ñó tse kjetjò tjoé-la nga kixi kítsajna nguixkòn Nainá.

¹⁸ Jè kjoa-la jé xi tsohótsji xi tà jngoò xita kisinè-la kjo'in ngats'iì xita, tanga jé kjoa kixi xi kis'iin Jesucristo tikoá kixi kisikítsajna ngats'iì xita nga kítsajnakon nguixkòn Nainá. ¹⁹ Jè kjoa-la nga mikii kii'nchréñijon-la Nainá xi tà jngoò xita xi 'mì Adán, k'oaá ma-ne nga kjin xita kisakò jé-la. Tanga jé kjoa-la nga kii'nchréñijon-la Nainá xi tà jngoò xita xi 'mì Jesucristo, kjin xita xi kixi kítsajna nga nguixkòn Nainá.

²⁰ J'iì Kjetixoma-la Moisés mé-ne nga ndaà ki'ya-la nga isa 'ñó isa 'ñó tís'e jé; tanga k'e nga isa tse jé tísakò, isaá 'ñó tse kjondaà-la Nainá j'iì. ²¹ Nga sa itjòn, jè kjoa ts'e jé tsatixoma-la xita, mé-ne nga kisakò-la kjoabiyaà xita; tanga i'ndeì, k'oaá tís'in kàtatixoma kjondaà-la Nainá k'e nga kixi síkítsajna xita nga nguixkòn Nainá mé-ne nga s'e-la kjoabinachon nita mé nàchrjein-ne xi it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo.

Mé-ne nga jè kjoa ts'e jé, m̀ t̀ mé nga'ñó tjin-la nga jè kotixoma-ná

6 ¿Kó kixoán? ¿A ndaà tjin nga kinchátsji-jé-isa mé-ne nga isa tse kjondaà tsjá-ne Nainá? ² Majin, m̀ kii t̀ k'oa s'en-ná. Jyeé titsajnat'aàxin-lá kjoa ts'e jé koni tsà jye k'eén xi it'aà ts'e; m̀ t̀ kii koma ya kítsajna-jin-isaá kjoa ts'e jé. ³ ¿A mitsà jye tjiin-nò k'e nga komà bautizar it'aà ts'e Cristo ngats'iaá nga tikoá ya tit-sakjoòkoá k'e nga k'en? ⁴ K'e nga ma bautizar xita, k'oaá s'in ngaya-la koni tsà ya sihiin-t'aà-la Cristo k'e nga k'en. Koni s'in jaáya-la Cristo it'aà ts'e nga'ñó-la Nainá xi 'ñó jeya tjna, k'oaá tís'in mochjeén nga kòs'in sijchá yijo-ná nga kijnakon xitse ijngoò k'aá.

⁵ Koni s'in titsakjoòkoá Cristo k'e nga k'en, jña k'oaá tís'in kjoáya-ná koni s'in jaáya-la jè. ⁶ Tjiin-ná nga jè kjoa jchinga-ná koni s'in ki'né nga isa kjòtseé, yaá kisit'aà krò-la Cristo mé-ne nga kàtachija-ne nga'ñó-la yijo jé-ná nga m̀ t̀ jé kjetixoma-isa-ná. ⁷ Jngoò xita xi jye k'en, jyeé tijnandeí kjoa ts'e jé. ⁸ Nga ya k'en-koáá Cristo, mokjeiin-ná nga tikoá ya kítsajna-koáá. ⁹ Ya-ná k'e nga jaáya-la Cristo k'e nga k'en, ǹ t̀ jngoò nàchrjein kiyá ijngoò k'a-ne. M̀ t̀ mé nga'ñó tjin-la kjoabiyaà nga jè kotixoma-la. ¹⁰ K'e nga k'en Cristo, jngoò k'a k'en xi kjoa ts'e jé-ná; i'ndeì nga ijngoò k'a tji-

nakon-né koí kjoa tijnakon-ne nga jeya síkijna Nainá.

¹¹ Jñò, k'oaá tís'in tjikitsjeèn koni tsà jye k'eén xi kjoa ts'e jé; títsajnakon-nò xi kjoa ts'e Nainá nga ya titsajnakoo Na'èn-ná Jesucristo.

¹² Koí kjoa-la, m̀ t̀ kii bil'nde-la yijo jé-nò nga jè kjoa ts'e jé kotixoma-nò k'e nga kjo'ñó s'in-nò nga niki-tasòn-la kjoa xi ch'o tjin xi síjé yijo-nò. ¹³ Ki ya ningatsja yijo-nò kjoa ts'e jé nga jè jé síkjeén nga ch'o 'nè, ta saá jè Nainá tningatsja yijo-nò koni jngoò xita xi jye jaáya-la it'aà ts'e kjobiyaà. Nainá tningatsja yijo-nò nga kàtasik-jeén kjoa xi kixi tjin. ¹⁴ Kjoa ts'e jé, m̀ t̀ mé nga'ñó tjin-la nga jè kotixoma-nò nga mitsà kjoa ts'e kjetixoma-la Moisés titsajnajñò; kjondaà-la Nainá titsajna-jñò.

¹⁵ ¿Kó bixoán? ¿A ndaà tjin nga kinchátsji jé isaá nga kjondaà-la Nainá titsajnajñaá nga mitsà kjoa ts'e kjetixoma titsajnajñaá? Majin, mikii ndaà tjin. ¹⁶ Ndaà tjiin-nò tsà ya sngatsja yijo-nò ts'e xita xi bitje chi'nda nga jè nikitason-la, chi'nda-la komaà ts'e xita jè. Kjo'ñó tjin-ne nga jè sikitasòn-la. K'oaá s'in tjin, tsà chi'nda-la jé komaà nga jè sikitasòn-la, kiyá-nò; tanga tsà chi'nda-la Nainá komaà nga jè sikitasòn-la, kixi kítsajnaà nguixkòn jè. ¹⁷ Jñò, nga isa kjòtseé, k'oaá s'in kinik-itasòn-la kjoa ts'e jé koni tsà jngoò chi'nda, tanga i'ndeì, ndaà chji-la Nainá nga kò inima-nò ndaà nikitason koni s'in ngui ndaà tjin 'én kixi xi kis'enojmí-nò.

¹⁸ I'ndeì jyeé titsajnandeí-la kjoa ts'e jé; chi'nda ts'e kjoakixi-nò; tjinè-nò nga sikitasòn koni s'in síjé kjoakixi.

¹⁹ Koi 'én tichjako-nò xi mitsà 'in chja koí kjoa-la nga indaà tjin takòn; mikii ndaà machiya-nò kjoa ts'e Nainá. Koni s'in ki'nè nga isa kjòtseé nga ya kiningatsja yijo-nò it'aà ts'e ngats'iì kjoach'o xi tjin nga jè tsatixoma-nò koni xita chi'nda; i'ndeì k'oaá tís'in tningatsja yijo-nò it'aà ts'e kjoa kixi mé-ne jè kjoa kixi kàtatixoma-nò koni chi'nda xi tsjeé titsajna nga nguixkòn Nainá.

²⁰ K'e nga kjoa ts'e chi'nda-la jé titsajnajñò, mikii titsajnikitasòn-la kjoakixi-la Nainá. ²¹ Tanga, ¿mé xi kisakò-nò kjoa ts'e jé? I'ndeì tà masobà-nò kjoa koi; tà yaá fiko-ná ñánda tjin kjoabiyaà. ²² I'ndeì nga jye titsajnandeí-la xi kjoa ts'e jé, chi'nda-la Nainá ma; kjondaà xi sakò-nò jè-né nga tsjeé titsajnaà nga nguixkòn Nainá. Xi fehet'aà-ne, s'e-nò kjoabinachon nita mé nàchrjein-ne. ²³ Chji xi tjin-la kjoa ts'e jé, kjoabiyaà-né. Tanga kjetjò xi tsjá Nainá, kjoabinachon-né nita mé nàchrjein-ne nga ya titsajna-koáá Cristo Jesús xi Na'èn-ná ma.

Kó s'in ma fehet'aà nga'ñó-la jè kjetixoma

7 Jñò, xi 'ndseé chibà, tichjako-nò xi jyeé tjiin-nò kòs'in tichja kjetixoma; 'ya-nò nga tjin-la nga'ñó jè kjetixoma kòs'in otixoma-la xita k'e nga titsajnakon-isa skanda k'e nga kiyá. ² K'oaá ngaya-la jngoò chjoón xi tjin-la x'in, k'oaá tsò kjetixoma nga mikii koma tsjin xikjin k'e nga tákò titsajnakon ingajò. Tanga tsà jè x'in kiyá, jè chjoón, jye tijnandeí it'aà ts'e kjetixoma xi ts'e kjoabixan. ³ Jè chjoón, k'e nga tsà tákò tijnakon x'in-la, tsà k'ejé x'in kixan-kò, kjoa chijngui tís'in; tanga tsà jye

k'en x'in-la, jè chjoón, jyeé tíjnandejí xi kjoa ts'e kjotíxoma jè; komaá kixan-ko ijngoò k'a-ne xi k'ejí x'in. Mì tì kjoa chijnguí tís'in-ne.

⁴Jñò ndí 'ndsè, k'e nga k'en-kjoòkòò Cristo, yaá k'en it'aà ts'e nga'ñó-la kjotíxoma, mé-ne nga ya k'ínókjoa-nò it'aà ts'e Cristo xi jye jaáya-la ts'e kjoabiyaà nga k'oas'in kàta'ya-la it'aà tsaján jè kjondaà xi sasén-la Nainá. ⁵K'e nga tisa ya tjaàjñaá kjoa xi tjin isò'nde, jè kjotíxoma tsibít'in-ná mé-ne nga jña kjoa ch'o xi síjé yijo-ná, isa 'ñó ch'o kisixájiin yijo-ná; k'oaa komà-ne nga kisakò-ná kjoabiyaà. ⁶Tanga i'nde jyeé titsajnandejí-lá kjoa ts'e kjotíxoma. Jyeé k'eén it'aà ts'e kjoa xi bít'aà'ñó-ná, mé-ne nga koma síxá-lá Nainá xi kjoa xitse koni s'in okóya-ná Inimá Tsjeè-la Nainá. Mìtsà k'oas'in síxá-lá koni s'in tjin kjoa jchínga xi tjit'aà xojon.

⁷¿Kó kixoán xi kjoa ts'e kjotíxoma? ¿A ch'o tjin? ¿A kjoa ts'e jé-né? Majin, ndaà tjin. Tanga 'an, tsà mikii kijtseexkoan kjoa ts'e kjotíxoma, tikoáá mi-là kii kijtseé kjoa ts'e jé. Mì-là kii kisijiin-na nga mikii ndaà tjin nga 'an fahajiin-na tsojmi xi mìtsà ts'an, tsà jè kjotíxoma mì k'oaa s'in bénojmi nga tsò: "Kì jì nikjaàjiin tsojmi xi mìtsà ts'ji." ⁸Kjoa ts'e jé, yaá kisakò-la nga'ñó it'aà ts'e kjotíxoma; k'oaa komà-ne nga isa 'ñó jahajiin-na tsojmi xi mìtsà ts'an. Tanga tsà tsjin kjotíxoma, tsjin-la nga'ñó kjoa ts'e jé. ⁹K'e nga sa kjotseé, k'jeè kii beckoan kjotíxoma. Tanga k'e nga kijtseexkoan kjotíxoma, kjoa ts'e jé, isaá ndaà kis'e-la nga'ñó; kjoabiyaà kisakò-na.

¹⁰Kjoa ts'e kjotíxoma, tjinè-la nga kjoabinachon tsjá-na, tanga tà saá kjoa biyaà kitsjaà-na. ¹¹Kjoa ts'e jé, yaá kisakò-la nga'ñó it'aà ts'e kjotíxoma nga kiskoò-nachan-na, k'oaa kisik'en-na.

¹²K'oaa s'in tjin nga jè Kjotíxoma, tsjeè-né; koni s'in otíxoma jña 'én xi tjit'aà, tsjeè-né, kixi-né, koa ndaà-né.

¹³¿Kó bixón? ¿A jè kjoa ts'e kjotíxoma xi ndaà tjin xi kisik'en-na? Majin, mìtsà koi kjoa-la. Kjoa ts'e jé-né. K'oaa s'in ki'ya-la nga kixi kjoa nga jé-né. It'aà ts'e kjotíxoma xi ndaà tjin, jè kjoa ts'e jé kisakò-la nga'ñó nga kisik'en-na, mé-ne nga ki'ya-la it'aà ts'e kjotíxoma nga 'ñó ch'o tjin xi kjoa ts'e jé.

Kó tsò xita xi otíxoma-la kjoa ts'e jé

¹⁴Kjoa ts'e kjotíxoma, 'ya-ná nga kjohitsjeèn ts'e Inimá Tsjeè-la Nainá; tanga 'an, yijo jé tsohoya; yijo-na yaá kjongatsja kjoa ts'e jé nga jè otíxoma-na. ¹⁵Mikii fiya-na mé kjoa xi s'iaàn. Kjoa xi ndaà tjin xi mejèn-na nga s'iaàn mikii koa s'iaàn. Tà saá jña kjoa xi mikii sasén-na sikitasoàn. ¹⁶K'e nga k'oaa s'iaàn jña kjoa xi mikii mejèn-na, k'oaa xan nga t'jixixi kjoa nga ndaà tjin koni s'in tichja kjotíxoma. ¹⁷K'e nga k'oaa s'iaàn nga ot-sjià jé, mìtsà 'an xi k'oaa s'iaàn, jè kjoa ts'e jé xi tjiin-na bít'in-na. ¹⁸'An xi xita isò'nde 'mì-na, be-ná nga mikii ndaà tjin kjoa xi tjiin yijo-na. Mejèn-na nga ndaà s'iaàn, tanga mikii sakó-na kó s'in s'iaàn kjoa xi ndaà tjin. ¹⁹K'e nga mejèn-na ndaà s'iaàn, mikii sikitasoàn; tà saá koi sikitasoàn kjoa xi ch'o tjin xi majin-na nga koa s'iaàn. ²⁰K'e nga k'oas'in sikitasoàn kjoa xi ch'o tjin

xi majin-na nga koa s'iaàn, mìtsà 'an xi k'oaa s'iaàn, jè kjoa ts'e jé xi tijnajiin-na xi k'oas'in.

²¹Jngoò kjoa matsji-na nas'in mejèn-na nga ndaà s'iaàn, tà saá tà koi sakó-na kjoa xi ch'o tjin. ²²Xi ijiin in-ima-na matsja-na it'aà ts'e Kjotíxoma-la Nainá. ²³Tanga tjin ijngoò kjoa xi tísixájiin yijo-na xi mikii tsjá'nde-na nga ndaà s'iaàn; jè kjoa ts'e jé kjaán-kjoò kjohit-sjeèn-na xi mejèn-la nga ndaà s'iaàn. Kjoa ts'e jé xi tísixájiin yijo-na síkijne-na nga ch'o s'iaàn.

²⁴Imá xó-na 'an; ¿yá xi síkijnandejí-na it'aà ts'e yijo jé-na xi kjoabiyaà tjin-la? ²⁵Ndaà chíj-la Nainá nga it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo síkijnandejí-ná kjoa ts'e jé.

Nga jña 'én xi kotixan-nò nga 'an, ya ijiin kjohit-sjeèn-na mejèn-na sikitasoàn kjotíxoma-la Nainá, tanga ya ijiin yijo jé-na, tà saá kjoa ts'e jé sikitasoàn.

Mé kjondaà xi sakó-ná k'e nga k'oas'in titsajnjchá yijo-ná koni s'in mejèn-la Inimá Tsjeè-la Nainá

8 Tanga i'nde, jña xita xi ya titsajnakjoòkò Cristo, mì tì mé kjo'in sinè-la, jña xita xi mì k'oaa s'in nchisichá yijo-la koni tjin jé xi síjé yijo-la; tà saá k'oaa s'in nchisichá yijo-la koni s'in mejèn-la Inimá Tsjeè-la Nainá. ²Jè nga'ñó-la Inimá Tsjeè-la Nainá xi síkítsaj-nakon-ná nga ya titsajnakjoòkooá Cristo; ko tije-ne nga'ñó xi kisikítsajnandejí-ná it'aà ts'e nga'ñó-la kjoa ts'e jé ko it'aà ts'e kjoabiyaà. ³Kjotíxoma ts'e Moisés mikii kichikjoa-la nga síkítsajnandejí-ná it'aà ts'e jé, nga tsjin-la nga'ñó, koi kjoa-la nga jè yijo-ná síjé jé xi tjin isò'nde. Tanga Nainá kichikjoaa-là nga kisikasén Ki'ndí-la koni jngoò xi xita isò'nde xi yijo kis'e-la koni jña xi xita jé 'mì-ná. Ki'ndí-la kitsjaà kjotjò yijo-la nga k'en xi kjoa ts'e jé-ná. Nainá k'oaa s'in kis'iin nga jngoò k'a kisikjehet'aà kjoa ts'e jé xi tjin-la yijo-ná. ⁴Nainá k'oaa s'in kis'iin mé-ne nga it'aà tsaján kàtitasòn-ne jè kjoa kixi xi ts'e kjotíxoma, jña xi mì k'oaa s'in titsajnjchá yijo-ná koni tjin jé xi síjé yijo-ná, nga k'oas'in titsajnjchá yijo-ná koni s'in mejèn-la Inimá Tsjeè-la Nainá.

⁵Jña xita xi k'oaa s'in koni tjin xi síjé yijo-la, k'oaa tjin kjoa xi nchisikitsjeèn; tanga jña xi k'oaa s'in koni s'in tjin xi síjé Inimá Tsjeè-la Nainá, k'oaa tjin kjoa xi nchisikitsjeèn. ⁶Jña xita xi k'oas'in nchisikitsjeèn koni tjin xi mejèn-la yijo-la, kjoabiyaà tjin-la. Tanga jña xita xi k'oas'in nchisikitsjeèn koni s'in mejèn-la Inimá Tsjeè-la Nainá, tjin-la kjoabinachon ko kjoa'nchán. ⁷Xita xi tà koi kjoa nchisikitsjeèn koni tjin kjoa ch'o xi síjé yijo-la, kondra ts'e Nainá-né koi kjoa-la nga mikii sikitasòn ko mikii chikjoa-la nga sikitasòn kjotíxoma-la Nainá. ⁸Jña xita xi k'oas'in s'in koni tjin xi síjé yijo-la, mikii ma-la s'in koni s'in sasén-la Nainá.

⁹Tanga jñò, mì tì k'oaa 'nè-nò koni tjin xi síjé yijo-nò; k'oaa s'in titsa'nè koni tjin xi síjé Inimá Tsjeè-la Nainá, nga jè tijnajiin inima tsajon Inimá Tsjeè-la Nainá. Jña xita xi tsjin-la Inimá Tsjeè-la Nainá xi kitsjaà Cristo, mìtsà xita ts'e Cristo. ¹⁰Tanga tsà yaá tijnajiin inima tsajon Cristo, inima tsajon tijnakon-né nga xita kixi 'mì-nò nga nguixkon Nainá, nas'in k'oas'in tjinè-la nga kiyá yijo-nò xi kjoa ts'e jé. ¹¹Jè Nainá xi kisikjaáya-la Jesucristo it'aà ts'e kjoabiyaà, tsà ya tijnajiin inima-nò jè Inimá

Tsjeè-la, k'oaá tjs'ín sijkítsajnakon ijngoò k'a yijo-nò xi kjoa ts'e kjoabiyaà it'aà ts'e nga'ño-la Inimà Tsjeè-la Nainá xi tijnajiin inimà tsajòn.

¹² K'oaá ma-ne, jña xi 'ndseé chibá, tjna jngoò xi tjinè-ná nga sijkítasòn-lá, tanga mitsà jè yijo-ná sijkítasòn-lá; mì tì kii k'oas'ín s'en-ná koni tjin kjoa ch'o xi síjé yijo-ná. ¹³ Tsà tákó k'oaá s'ín s'een nga ya onguít'aà-là kjoa xi ch'o mejèn-la yijo-nò, kiyá-nò. Tanga tsà koj'nde-là Inimà Tsjeè-la Nainá nga jngoò k'a sijkijne-la kjoa xi ch'o mejèn-la yijo-nò, kítsajnakon-nò.

¹⁴ Jña xitá xi jè Inimà Tsjeè-la Nainá okó-la ndiyá, jña-né xi ixti-la Nainá 'mì. ¹⁵ Jè Inimà Tsjeè xi kitsjaà-nò Nainá mitsà taxkì inimà imà xi kjo'ño s'ín-nò koni jngoò chi'nda xi ts'é jè nga ma-la bíxkón-nò; tã saá jè Inimà xi kitsjaà-ná Nainá skoétjò-ná nga ixti-la komaá, tije-ne Inimà Tsjeè-la Nainá bénojmiya-ná nga ma nokjoà-lá Nainá nga Ndí Apa 'mì-lá. ¹⁶ Jè Inimà Tsjeè-la Nainá tsjá kixi-la 'én inimà tsaján nga ixti-la Nainá 'mì-ná. ¹⁷ K'e nga jye ixti-la maá, tikoáá tsaján-ná kjo'tjò-la Nainá xi jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba nga tsjá-ná; tãñaá tjoéjò-ná kò Cristo nga tikoá kò jè titsanikjiaán kjo'in mé-ne nga jeya kítsajnakò-ná Cristo.

¹⁸ 'An, k'oaá xan nga kixi kjoa, koni tjin kjo'in xi titsanikjiaán i'ndeij mikii mangàsòn koni tjin kjoajeya-la Nainá xi s'e-ná k'e nga koma iskan. ¹⁹ Jña tsojmi xi Nainá tsibindaà, 'ño nchikoña kjoa nga mejèn-la skoe nachrjein k'e nga Nainá jngoò k'a ndaà kòkò kó kjoàn xi ixti-la ma. ²⁰ Jña tsojmi xi tsibindaà Nainá, jngoò k'a its'òon-jiiin koni s'ín tjinè-la nga kochjeén nga sa ítjòn; mitsà kjotsja ts'e isò'nde nga k'oas'ín komàt'in; koi-né nga jè Nainá k'oaá s'ín kiskoòsòn-la; tanga i'ndeij jña xi tsibindaà Nainá nchikoñaá-la ²¹ nga kjo'ij nachrjein k'e nga tikoá kítsajnandejì xi tsibindaà Nainá nga mì tì kii kíts'ón-jiiin-ne; Nainá jeya sijkítsajnandejì ijngoò k'a-ne koni s'ín sijkò ixti-la. ²² 'Ya-ná ngats'iì xi Nainá tsibindaà, skanda i'ndeij, nchitsiné-né, kjo'in nchisikjeiín koni jngoò chjoón xi ki'ndí tí'beé. ²³ Mitsà tà koi xi tjin isò'nde xi tsiné; tikoáá jña xi jye tjin-ná Inimà Tsjeè-la Nainá koni jngoò kjondaà xi tjen kitjòé ítjòn-ná, tikoáá tsiné-ná nga kjo'in titsanikjiaán nga titsachiñá-lá nga 'ño mejèn-ná nga skoétjò-ná Nainá nga jngoò k'a ya kítsajnakoaá koni ixti-la maá; yijo-ná kijnandeij-ne it'aà ts'e kjoa xi síkts'ón-ná. ²⁴ Nga jye titsajnan diaá, i'ndeij jè titsachiñá-lá nga jngoò k'a kàtitaasòn. Tanga tsà tsejèn tjna xi chiñá-lá mikii ma chiñá-lá. ¿Yá xi koña-la xi tsejèn tjna? ²⁵ Tanga tsà jè chiñá-lá xi mikii tsejèn tjna, tafi tafi chiñakjoa-lá.

²⁶ K'oaá tjs'ín s'ín jè Inimà Tsjeè-la Nainá k'e nga indaajiin tjin inimà-ná síchját'aà-ná. K'e nga mikii ma-ná kó s'ín sijét'aà-lá Nainá k'e nga bitsi'ba-lá, tije-ne Inimà Tsjeè-la Nainá bitsi'batji-ná, nímé 'én xi tsejèn chja, nì itsé fiya-ná kó tsòya-ne. ²⁷ Jè Nainá xi ma-la bíxkejiin inimà-ná, tijiin-la mé xi tíbítsjeèn-la jè Inimà Tsjeè-la. K'e nga bitsi'batji xitá tsjeè-la Nainá k'oaá s'ín sijét'aà-la koni s'ín mejèn-la Nainá.

Nímé xi koma kochrjet'aàxin-ná kjoatjòcha-la Nainá xi jye tjin-ná it'aà ts'e Cristo Jesús

²⁸ Tijiin-ná nga it'aà ts'e jña xitá xi tjòkéè beè Nainá, ngats'iì kjoa xi mat'in, Nainá k'oaá s'ín síkjeén xi kjon-daà ts'e xitá. K'oaá s'ín síkò jña xitá xi xó jè kiichja-la koni s'ín mejèn-la, ²⁹ jña xitá xi jye tijiin-la nga tisa tàts'en-la kjoa nga ixti-la koma; tikoáá k'oaá s'ín kiskoòsòn-la nga ngàsòn kjoàn koma koni kji Ki'ndí-la mé-ne nga jè Cristo Ki'ndítjòn koma koa kjin koma xitá xikjín xi 'ndse. ³⁰ Nainá nga k'oas'ín kiskoòsòn-la it'aà ts'e xitá koi, tikoáá xó kiichja-la, jña xi xó kiichja-la tikoáá kixi kiskítsajna, jña xi kixi kiskítsajna tikoáá jeya kiskítsajna.

³¹ ¿Mé xi kixoán it'aà ts'e kjoa koi? Nga Nainá tijnakò-ná, nijngoò xitá kondra-ná sijkijne-ná. ³² Nainá mikii 'on komà-la, nga kitsjaà kjo'tjò Ki'ndí-la it'aà tsaján ngats'iaá skanda kjoabiyaà. ¿A mitsà tikoá tsjá kjo'tjò-ná ngayije nga kò Cristo? ³³ ¿Yá xi koma kòhòngui-ná jña xi Nainá xó jaajiin-ná? Mì yá xi koma kòhòngui-ná nga jè Nainá jye kixi kiskítsajna-ná. ³⁴ ¿Yá xi koi'nè-ná kjo'in? Nga jè Cristo Jesús k'en ngajo-ná, tikoá jaáya-la kjoa ts'e kjoabiyaà. Yaá tjna it'aà kixi-la Nainá nga tíbítsi'batji-ná. ³⁵ ¿Yá xi kochrjet'aàxin-ná kjoatjòcha-la Cristo? ¿A kjo'in-né? ¿O xi kjoaba-ne? ¿O xi jè-né nga ongatjinguin-ná xitá? ¿O xi kjoa ts'e kjinchrá-ne? ¿O xi koi-né nga tsjin-ná nikje xi chíkjá? ¿O xi jè kjoa xi xkón tjin? ¿O xi jè kjoa biyaà nga xitá sík'en-ná? Majin, nímé kjoa-ne. ³⁶ K'oaá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò:

Xi kjoa tsiji kjit'aà nachrjein tjin kjoxkón nga kiyá-jen, k'oaá s'ín tíyatakòn-najen koni orré xi tijnandaà nga kiyá.

³⁷ Tanga it'aà ts'e ngats'iì kjoa koi, jye tsato titsanikjine-lá xi it'aà ts'e Cristo xi kjòtsjakeè-ná. ³⁸ K'oaá s'ín tijnngoò takoán nga nijngoò kjoa xi koma kochrjet'aàxin-ná xi kjoatjòcha-la Nainá, nì jè kjoa biyaà, nì kjoabinachon, nì àkjalé, nì jña nga'ño xi tjin isò'nde nì jña xi tjin jiiin isén, nì jña kjoa xi tjin nachrjein i'ndeij, nì jña kjoa xi koma nachrjein xi sa nchrobá, ³⁹ nì jè xi isa 'nga, nì jè xi isa nangá, nitá mé tsojmi xi Nainá tsibindaà, nímé xi koma kochrjet'aàxin-ná kjoatjòcha-la Nainá xi jye tjin-ná it'aà ts'e Cristo Jesús xi Na'è-ná.

Mé-ne mikii ijchòtjinguin-la kjoa kixi-la Nainá jña xitá Israel xi xó jaajiin-ne

9 Okixi xi xan it'aà ts'e Cristo; mì 'én ndiso chjà; jè Inimà Tsjeè-la Nainá síkichiya-la kjohítsjeèn-na nga tsjá 'én it'aà ts'an, ² nga kjit'aà nachrjein ba tjin-na koa 'on ma-la inimà-na, ³ it'aà ts'e jña xitá 'ndse xi xinguiaa ma koi-né nga 'ño matsjake. 'Ñó mejèn-na nga kàtasakó-la kjonndaà. Skanda komaá-là kòsít'aàxin-la Cristo tsà k'oas'ín sakò-la kjonndaà jña xitá xinguiaa xi ts'e naxandá Israel, tanga mikii tji'nde-na nga kòs'ín s'iaàn. ⁴ Nga jña xitá Israel, jè Nainá kiskoétjò nga ixti-la ma, kò yaá ki'ya-la kjoajeya-la Nainá, kò kitjòé-la

jñà kjoa xi tsibíndaàjìin-ko, tìkoá kitjoé-la kjotíxoma-la Moisés, ko kitjoé-la okixi kós'ín skoexkón Nainá, ko kitjoé-la 'én koni s'ín kitsjaà-la tso'ba Nainá. ⁵ Jñà xita Israel yaá inchrobàt'aà-ne ts'e xi 'ñó xita jchínga kjiin xi Nainá xó jaàjìin-ne. Jè Cristo [xi xó kisikasén-ne Nainá] nga xita isò'nde komà, yaá inchrobàt'aà-ne it'aà ts'e xita jchínga koi. Jè Cristo xi Nainá; jè otíxoma yije-la kjoa; jeya kàtijna nita kjé-ne. K'oas'ín kàtama.

⁶ [Nga mitsà mokjeiín-la ngats'iì xita Israel], mitsà koi kjoa-la nga jè 'én-la Nainá mikii bitasòn. Koi-né nga it'aà ts'e Nainá, mitsà ngats'iì xita xi ya nchrobát'aà-ne tje-la Israel nga nguì kixi kjoa nga ya chja-ne. ⁷ Nas'ín ya tje-la it'aà ts'e Abraham, mitsà ngats'iì nga kitjoé-la kjondaà nga ixti-la ma. Nga k'oaa tsò Xojon-la Nainá: "Jñà xita tje-lè, yaá kjinchrobàt'aà-ne it'aà ts'e Isaac." ⁸ Kjoa koi, k'oaa tsòya-ne, nga jñà ixti-la Nainá, mitsà jè xi chjì-la yá ts'e tje xi nchrobát'aà-ne. Ta jñà-né xi ixti-la Nainá ma jñà xi jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba Nainá nga ixti-la koma. Tà jñà-né xi k'oas'ín okxit'aà nga kixi kjoa nga nguì tje-la Abraham, k'oaa tsò: "Jè nó xi sa nchrobá kjoii ijngodò k'a-na; jè Sara, ki'ndi s'e jngodò-la."

¹⁰ Mitsà ta jñà kjoa koi xi komà. Tìkoaa jè Rebeca kis'e-la ixti'ño xi ts'e Isaac, jè xi xita jchínga-ná ma.

¹¹ Nainá k'oaa s'ín kitsjaà tso'ba k'e nga tijk'eè ts'iin jñà ixti'ño nga tijk'eè kii 'ya-la mé kjoa xi s'iin, a jè xi ndaà tjin, o jè xi mikii ndaà tjin. K'oaa s'ín kjòkixi nga Nainá tji'nde-la nga kjoaàjìin xita koni s'ín jye tji'ndaà-la nga kichja-la jñà xita xi jè mejèn-la. Mitsà kindà s'ín mé xi jye kis'iin xita. ¹² Nainá k'oaa kitsò-la Rebeca: "Jè ti-lè xi jts'ín itjòn, ch'i'nda-lá koma jè xi jskan jts'ín." ¹³ K'oaa s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè Jacob kjòts-jakeè-ná, ko jè Esaú kòjtikeè-ná."

¹⁴ ¿Mé xi kixoán? Nainá, ¿a mitsà kjoa kixi xi s'ín? Majin, mi k'oaa s'ín tjin. ¹⁵ Nainá k'oaa kitsò-la Moisés: "Kohimakeè-ná xi 'an mejèn-na nga kohimakeè, skoe-himá-ná jè xi mejèn-na nga skoe-himá." ¹⁶ K'oaa s'ín tjin kjoa koi, mitsà koi nga jñà mejèn-ná nga s'e-ná, ni mitsà koi nga 'ño binchaàtsjaá; jè Nainá tsjá-la kjondaà-la jñà xita xi jè mejèn-la mahimakeè. ¹⁷ K'oaa s'ín tichja Xojon-la Nainá nga kitsò-la Faraón: "Koi k'oas'ín kisikij-na-lè nga xitaxá tijni ya naxandá Egipto mé-ne nga it'aà tsiji kokoaà nga'ño-na tìkoá skoexkon-na xita nga tjtsta isò'nde." ¹⁸ K'oaa s'ín s'ín Nainá, tjin-la kjohimatakòn it'aà ts'e xita xi jè mejèn-la; tìkoaa ma-la sitá-jaàjìin inima-la xita xi jè mejèn-la nga kàtasítajaàjìin inima-la.

¹⁹ Tanga tsà jì k'oá k'oín-ná: "Tsà k'oas'ín s'ín Nainá, ¿mé-ne jé bínè-la jñà xita?, nga ni yá xita xi koma kondra kjoj-la koni s'ín mejèn-la jè." ²⁰ Tanga jì, xi taxki xita-né, ¿yá-né jì, nga Nainá otikjòkoi? Jngodò tijí xi xó kisindaà-ne, ¿a komaá kitsò-la jè xi tsibíndaà: "Mé-ne k'oas'ín tsibíndaà-ná?" ²¹ ¿A mi tji'nde-la jè xi ma-la bín-daà tijí ni'nde nga tije-ne ndási koi'ndaà jngodò-ne tijí xi tà k'e mochjeén k'e nga tjin s'eí koá koi'ndaà jngodò xi nachrjein nchijòn mochjeén?

²² Tsà Nainá mejèn-la tsakó kjoajti-la ko nga'ño-la, ¿a ch'o tjin nga kiskoòñà kjoa it'aà ts'e xita xi tjoé-la kjo'in

ko xi tjinè-la nga kjoehesòn? ²³ Mitsà ch'o tjin; nga koi k'oas'ín kis'iin-ne mé-ne nga ma tsakó kjoajeya-la xi it'aà tsajan nga kjòhimateè-ná. Nga jè tsibítsajnan-daà-ná skanda tisa kjòtseé, mé-ne tìkoá s'e-ná kjoajeya-la. ²⁴ Nainá k'oaa s'ín xó kiichja-ná. Tjin xita xi ya itjokajìin ts'e xita judío; tìkoaa tjin xita xi ya itjokajìin ts'e xi taxki xita xi mitsà xita judío. ²⁵ K'oaa s'ín tichja xojon-la Oseas xita xi kiichja ngajo-la Nainá nga tsò: Jè xi mitsà naxandá-na ma nga sa itjòn, naxandá ts'aan koma;

jè xi mi tjòkeè kijtseè nga sa itjòn, tjòkeè skoeè.

²⁶ Ti ya-ne i'nde ñánda oki'mi-nò:

"Mitsà naxandá ts'an xan-nò",

"ixti-la Nainá xi tijnakon" k'oín-nò.

²⁷ Isaías, xita xi kiichjaya ngajo-la Nainá, k'oaa tì tsò it'aà ts'e naxandá Israel: "Nas'ín kjin jchán ma-ne ixti-la koni tsomi ts'e ndáchikon, tà chiba ma-ne xi kijtjokajìin kjo'in." ²⁸ Nga jè Na'en-ná nitoón sijkitasòn jè kjoakixi-la xi jye jè kitsjaà koni s'ín tjinè-la jñà xita nga tjtsta isò'nde." ²⁹ Koni s'ín kitsò Isaías nga tisa itjòn:

Jè Na'en-ná, xi tse nga'ño tjin-la,

tsà mikii kisikiningui chiba-ne tje-ná,

jyeé-la kisikjehesòn yije-ná

koni kisikò naxandá Sodoma ko naxandá Gomorra.

³⁰ ¿Mé xi kixoán? Jñà xi mitsà xita judío, xi mikii fitjingui-la kjoa kixi, i'nde, jyeé xita kixi-né nga nguixkon Nainá tà koi kjoa-la nga mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá.

³¹ Tanga jñà xita Israel xi fitjingui-la Kjotíxoma-la Moisés nga nchihótsji nga kixi kítsajna nguixkon Nainá mikii ijchòtjingui-la. ³² ¿Mé-ne nga k'oas'ín komà-ne?

Koi kjoa-la nga mikii mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá. Tà k'oaa s'ín 'ño tsohót'aàhikon nga ndaà tjin kjoa xi kis'iin it'aà ts'e Kjotíxoma. K'oaa ma-ne [k'e nga j'ii Cristo] yaá kisatíngui koni jngodò Ndajo xi kijnahikòn.

³³ Xojon-la Nainá k'oaa s'ín tichja [it'aà ts'e Cristo] nga tsò:

Ya nindodò Sión kijnaá jngoaa ndajo xi kijnahikòn,

jngodò Ndajo xi satíngui xita,

tanga jè xi kòkjeiín-la it'aà ts'e Ndajo jè mikii kò-sobà-la.

Mé xi s'eén nga kítsajnadejì-ná xi kjoa ts'e jé-ná nga kixi kítsajnaá nguixkon Nainá

10 Jñò ndí 'ndsè, xi nguì okixi, koi xi 'ño mejèn-la inima-na ko xi 'ño sijét'aà-la Nainá it'aà ts'e naxandá Israel, nga kàtitsajnadejì kjoa ts'e jé-la. ² An be kixi-ná nga 'ño mejèn-la nga ndaà skoexkón Nainá jñà xita Israel, tanga mikii mangasòn kjohitsjeèn-la koni s'ín tjin jè kjohitsjeèn xi nguì kixi tjin. ³ Nga mikii fahas'en-jìin-la nga tà jngodò jè Nainá xi ma-la kixi síkít-sajna xita. Tà jè xi mejèn-la nga tà jñà kixi síkít-sajna yijo-la. Majin-la kjoé xi okixi-la Nainá xi ma-la kixi sijikij-na-ná. ⁴ Nga jè Cristo kisikjehet'aà kjoa ts'e kjotíxoma mé-ne nga s'e-la kjoa kixi ngats'iì xita xi mokjeiín-la it'aà ts'e Nainá.

⁵ Jè Moisés, k'oaa s'ín kiskii it'aà ts'e xita xi mejèn-la kixi kítsajna it'aà ts'e kjotíxoma nga tsò: "Jè xita xi sijikitasòn kjotíxoma, it'aà ts'eé kjotíxoma kijnakon-ne."

⁶ Tanga it'aà ts'e xit̩a xi kixi kítsajna k'e nga mokjeiín-la, k'oaá tsò: "Kì k'oaá tsò inima-lè: ¿Yá xi kjimijìn ngajmii?" ('Én koi tsòyaá-ne nga mejèn-la kijnchrobàjen-ko Cristo.) ⁷ Ko, kì k'oaá tsò inima-lè: "¿Yá xi ma kojìs'en-jiin i'nde ñánda nchisíkjeiín kjo'in jñà mik'en?" ('Én koi tsòyaá-ne nga mejèn-la skímií'nga i'ngoo k'a-ne Cristo ya jjiin-la mik'en.) ⁸ Tanga, ¿kó tsò-isa 'én-la Moisés? Tsò-ne: "Chrañàt'aà tijnà-lè jè 'én, yaá tijnà-na'a ndsobo, yaá tijnajiin inima-lè." K'oaá tsò 'én xi 'an chjaya xi mochjeén nga kòkjeiín-ná. ⁹ Tsà ndsobo kénjmi-ne nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná, koa tsà kò inima-lè kòkjeiín-lè nga Nainá kíkjaáya-la it'aà ts'e kjoabiyaá, kijnandeíj-né xi kjoa ts'e jé-lè. ¹⁰ Nga koo inima-ná mokjeiín-ná mé-ne nga kixi kítsajnaá nguixkon Nainá tikoá koo ndsobaá bènjmiá nga Jesucristo, jè xi Na'èn-ná, mé-ne nga koma kítsajnandeíj-ná xi kjoa ts'e jé-ná.

¹¹ K'oaá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Ngats'ií xi kòkjeiín-la it'aà ts'e Cristo mikii kosobà-la." ¹² Jñà xit̩a judío kò xi mitsà xit̩a judío, tà ngásòn-né xi it'aà ts'e Nainá; nga tije-ne Cristo xi Na'èn tsò-la ngats'ií xit̩a. Jè kjondaà xi 'ñó tse tijn-la Cristo, jè tsjá-la ngats'ií xit̩a xi chjat'aà-la. ¹³ Nga k'oaá t̩i tsò Xojon-la Nainá: "Ngats'ií xit̩a xi kichjat'aà-la Na'èn-ná, kítsajnandeíj-né xi kjoa ts'e jé-la." ¹⁴ Tanga mikii koma kichjat'aà-la Cristo jè xit̩a xi kjeè kì mokjeiín-la. Kò mikii kòkjeiín-la xit̩a xi kjeè mé 'én 'nchré it'aà ts'e Cristo. Koa mikii koma kji'nchré xit̩a tsà mì yá xit̩a tijn xi keènjmí-la it'aà ts'e Cristo. ¹⁵ Koa jè xit̩a xi keènjmí 'én, mikii koma s̩ixá tsà mì yá xi s̩ikasén. K'oaá s'ín tjit'aà xojon: "Mé tà ndaà-ne nga k'oaá s'ín binchimasòn jñà xit̩a xi chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi ts'e kjoa'nchán."

¹⁶ Tanga mitsà tà ngats'ií xit̩a Israel kíkitasòn jè 'én ndaà-la Nainá xi kii'nchré. Nga jè Isaiás xit̩a xi kichja ngajo-la Nainá, k'oaá kitsò: "Na'èn, ¿yá xi kòkjeiín-la 'én xi jin kinokjoàya-jen?" ¹⁷ K'oaá ma-ne, k'e nga mokjeiín-ná, yaá nchrobát'aà-ne k'e nga na'yá-lá 'én. K'oa jñà 'én xi na'yá, 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo-né.

¹⁸ Tanga, k'oaá xan: ¿A mitsà kii'nchré xit̩a Israel jè 'én ndaà-la Nainá? Jon, kii'nchré-né. Nga k'oaá tsò jè Xojon-la Nainá:

Kijndà isò'nde jyeé tsabìsòn 'én-la.

Jyeé ijchò skanda ñánda fehet'aà-ne nangui.

¹⁹ Tikoáá xan-ná: jñà xit̩a Israel, ¿a mì kisijiin-la kjoa koi? Kisijiin-la. Jè xi tijnà ítjòn, k'oaá kitsò Moisés:

'An, k'oaá s'ín s'iaàn nga kàtachinicha jñò jngoò naxandá xi mitsà naxandá ts'an xan-la.

Kàtamajticha it'aà ts'e naxandá xi chiba kjohitsjeèn tijn-la.

²⁰ Tikoáá Isaiás 'ñó tsi'beé-la ikon nga kichja 'én-la Nainá nga kitsò:

Kisakò-la jñà xit̩a xi mikii 'an tsohótsji-na.

Tsakó-la kjondaà-na jñà xit̩a xi mikii 'an kiskònan-guiya-na.

²¹ Tanga jè Isaiás k'oaá s'ín kiskii it'aà ts'e xit̩a Israel koni s'ín kitsò Nainá: "Nàchrjein nchijòn tsijmeé-la ndsaa nga kichjà'nchré-la jngoò naxandá xi kondra kii-la 'én-na nga mì kì kíkitasòn."

Kjohimatakòn xi tijn-la Nainá it'aà ts'e naxandá Israel

11 'Aán kjonanguia, jè Nainá, ¿a kitsjeiín takòn naxandá-la Israel? Majin, mì k'oaá s'ín tijn. 'An, tikoáá xit̩a Israel-ná, tje-laá ma Abraham, xit̩a xinguiáá ma xi ya nchrobát'aà-ne ts'e Benjamín. ² Nainá mitsà tsachrjekàngui naxandá-la nga jye tijiin-la nga tisa tàts'en-la kjoa nga ixti-la koma. ¿A mì tijiin-nò koni tsò Xojon-la Nainá it'aà ts'e Elías nga k'oaá s'ín chjat'aà-la Nainá xi kondra ts'e Israel? Tsò: ³ "Na'èn, jñà xit̩a-lè xi kichja ngajo-lè, jyeé kisik'en xit̩a, koa jñà i'nde tsjeè-lè jyeé kisikits'óna; tà 'an tajngoò tijnáa isa, tikoáá mejèn-la s̩ik'en-na." ⁴ Tanga k'oaá tsò 'én xi tsjá Nainá: "Majin, mitsà tà j̩i tajngoò tijni. Itoò jmii ma-ne xit̩a xi 'an títsajnatjò-na xi kjeè tsà ya bincha-xkó'nchit'aà-la xkòsòn-la Baal." ⁵ Nàchrjein i'ndeíj tákó k'oaá s'ín ma, tijn isa xit̩a Israel xi títsajnatjò-la Nainá xi xó jaàjiin-ne xi kjondaà ts'e. ⁶ Tsà tà kjondaà ts'eé Nainá nga k'oaá s'ín jaàjiin xit̩a, tsòyaá-ne mitsà koi kjoa-la kjondaà xi kis'iin. Tanga tsà koi kjoa-la kjondaà xi kis'iin, mì-la tsà t̩i kjondaà-la Nainá kòchjeén-ne nga kitjaàjiin xit̩a.

⁷ ¿Kó s'ín tijn kjoa? Tsòyaá-ne nga kijn xit̩a Israel mikii ijchòtjingui-la jè kjoa xi tsohótsji. Tanga kis'e i'nga xit̩a xi xó jaàjiin-ne Nainá xi jye ijchòtjingui-la. Jñà xit̩a xi i'nga, 'ñó kjòtjaàjiin inima-la. ⁸ K'oaá s'ín tjit'aà Xojon-la Nainá nga tsò: "Nainá, kítsjaà-la nga kisijñòjiin inima-la; jñà xkon mikii tsejèn-la, kò líká-la, mikii 'nchré skanda nàchrjein i'ndeíj." ⁹ Jè xit̩axá ítjòn David k'oaá ti kitsò:

Jè s'eí xi ochrje, tije kàtama-ne ch'an nga kàtakaàngui, kàtasiya'ñó na'ya,

kò tijnà kàtasatíngui-ne mé-ne nga kàtas'e-la kjo'in.

¹⁰ Kàtasichjoà xkon mé-ne nga mikii kòtsejèn-la nga kjit'aà nàchrjein kàtamatsit'in ít'sin.

¹¹ 'An kjonangui-ná, ¿a jngoò k'a chixòt'aà nangui jñà xit̩a Israel k'e nga ksatèngui? Majin. Mì k'oaá s'ín tijn kjoa. Jè kjoa-la nga mikii kíkitasòn jñà xit̩a Israel, jñà kitjoé-la xi mitsà xit̩a judío nga tsibitsajnandeíj xi kjoa ts'e jé-la. K'oaá s'ín komà mé-ne nga jñà xit̩a judío kàtachinì-ne it'aà ts'e kjondaà-la Nainá. ¹² Tsà jñà xit̩a isò'nde kisakò-la kjoanchinà-la Nainá k'e nga jñà xit̩a judío mikii kíkitasòn-la Nainá kò kisichijà kjondaà-la, isaá ta 'ñó ndaà s'e-la kjoa machikon-t'in jè isò'nde k'e nga jñà xit̩a judío i'ngoo k'a skoé i'nde-la ya nguixkon Nainá.

¹³ Jñò chjàkò-nò xi mitsà xit̩a judío mì-nò. 'An kisixáya-na nga 'an kichjàjiin-la jñà xi mitsà xit̩a judío. 'An beèxkón-ná xá xi kits'iin-na. ¹⁴ Tsà koi nàchrjein-la kochinì i'nga xit̩a xinguiáa mé-ne nga tikoá koma kítsajnandeíj-ne xi kjoa ts'e jé-la. ¹⁵ Tsà jñà xit̩a isò'nde kisakò-la kjoa'nchán it'aà ts'e Nainá k'e nga jñà xit̩a judío ítjokàngui, isaá tse kjondaà sakò-la jñà xit̩a judío k'e nga skoétjò i'ngoo k'a-ne Nainá. Skanda k'oaá s'ín komat'in koni jngoò xit̩a xi jye k'en kò kjoáya-la it'aà ts'e kjoabiyaá. ¹⁶ Tsà tsjeè niño xi sindaà ítjòn nga kongatsja Nainá, tikoáá tsjeè-né na'yo xi kochjeén nga sindaà niño k'e nga koma iskan. Tsà tsjeè it'aà ts'e Nainá i'ma-la yá, jñà chrja-la tikoáá tsjeè-né.

¹⁷ Jñà xitá Israel, k'oaá s'ín ngaya-la koni jngoò yá olivo ndaà xi kitiit'aà chrja-la, koa ngaji k'oaá s'ín ngaya-la koni chrja-la yá olivo ijiin ijñá nga ya kisikjoòkoji ya ngajo-la chrja-la yá olivo ndaà; k'oaá ma-ne nga ya tíchjoí jè nga'ño-la i'ma-la yá olivo ndaà. ¹⁸ Ki 'nga nikijni yijo-lè nga ya titsakjoòkoji chrja-la yá olivo ndaà. Tíkítsjiin nga tà kisikjoòko-nè; mitsà jì 'biil-la nga'ño jñà i'ma-la yá olivo ndaà, tà saà jì tsjá-lè nga'ño jñà i'ma-la yá olivo ndaà.

¹⁹ Jì, k'oaá si: "Kitiit'aà chrja-la yá olivo ndaà, nga 'an kisikjoòkoáa." ²⁰ Tíkítsjiin koí kjoa-la nga mikii mokjeiin-la nga kitiit'aà-ne. Tanga jì koí kjoa-la nga mokjeiin-lè nga ya tijnat'eii. Kì 'ngaá beè-la takoin, tiskón-la Nainá. ²¹ Nainá, tsà mikii kitsjaà'nde-la jñà chrja-la jè yá olivo ndaà nga ya kíjnakjoòko tikoáá ngaji tsà mì tì kii mokjeiin-lè mì tì kii tsjá'nde-lè nga ya kíjnakjoòkoji. ²² Chitsejèn-la Nainá, 'ño ndaà xitá tanga tikoáá jè xi mejèn-la nga ndaà kítasòn 'én xi chja. Mikii beè ima jñà xitá xi chinchat'aàxin-la Nainá. Tanga it'aà tsiji tít-sjá-lè kjondaà. Tà jè xi mochjeén nga k'oaá s'ín kijni koni s'ín tijn kjondaà xi kitsjaà-lè. Tsà majin tikoá kotet'aà-lè koni jngoò chrja-la yá. ²³ Jñà xitá judío xi chrja-la yá xi kitiit'aà, tsà kòkjeiin ijngoò k'a-la, komaá sincháya-ne i'nde-la, nga Nainá tijn-la nga'ño, komaá kikjoò ijngoò k'a-ne. ²⁴ Jì, nga ya kitiit'aà-ne jñà yá olivo ijiin ijñá koa kisikjoòkoji yá olivo ndaà nas'ín mikii ya ok'in-lè. jtsáá tà ndaà ok'in-la nga jñà chrja-la yá olivo xi xó kitjaàjiin-ne nga sincháya ijngoò k'a-ne i'nde-la xi tije-ne yijo-la yá!

²⁵ 'Ndsè, mejèn-na nga ndaà kátasijiin-nò kjoa'ma koi koni s'ín tindaà-la Nainá mé-ne nga mì 'ño chjine k-nachrje yijo-nò. Jè kjoa nga tijn i'nga xitá Israel xi kjòtá-jaàjiin inima-la nga mikii mokjeiin-la, tanga skanda k'ée kòkjeiin-la k'è nga jye kòkjeiin yije-la xi mitsà xitá judío. ²⁶ K'è nga jye k'oaá s'ín koma, ngats'ii xitá Israel kítasajnandeí-né xi kjoa ts'e jé-la, koni s'ín tíchja xojon nga tsò:

Yaá nindoò Sión kijnchrobà-ne xi ma-la sikkítsajnan-deí xitá Israel xi kjoa ts'e jé-la,

jè xi kjoaáxin-la jé-la jñà xitá tje-la Jacob.

²⁷ Jè kjoa xi bindaàjiin-koáa

k'è nga kjoaáxin-la jñà jé xi tijn-la.

²⁸ Kjoa ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, jñà xitá judío, kondra-laá ma Nainá mé-ne jñò sakò-nò kjondaà. Tanga jè kjoa nga xó kitjaàjiin-ne xitá koi, tákó matsjakeè Nainá nga jye k'oaá s'ín kitsjaà-la tso'ba jñà xitá jchínga kjiin-la. ²⁹ Nainá mikii faáxin kjòtjò xi tsjá, tikoá mikii faáxin 'én xi chja-ná. ³⁰ Jñò, k'oaá ts'ín ki'nè nga sa kjòtseé; mikii kinikitasòn-là Nainá, tanga i'nde jyeé kisakò-nò kjòhimatekòn, koí ngatjì-la nga mikii kisikitasòn jñà xitá judío. ³¹ Nachrjein i'nde jñà xitá judío mikii síkitasòn-la Nainá. Tanga tà koi-né nga jè Nainá tijn-la kjòhimatekòn xi it'aà tsajòn mé-ne jñà xitá koi tikoáá s'e-la kjòhimatekòn ts'e Nainá. ³² Nainá, k'oaá tsò nga ngats'ii xitá judío, kò xi mitsà xitá judío, mikii síkitasòn-la nga jè xi mejèn-la Nainá nga ngásòn ngáya kòhimatekè ngats'ii xitá.

³³ ;Mé tà 'ño tse ma kjoanchiná xi tijn-la Nainá, kò 'ño tse kjoachjine tijn-la kò kjòhítsjeèn-la! Nijngoò xitá xi machiya-la kós'ín kosòn-la k'è nga bindaàjiin kò kós'ín tijn ndiyá-la. ³⁴ ;Yá xi beè kós'ín tijn kjòhítsjeèn-la Nainá? Mì yá xi koma-la sikkíchiya-la Na'èn-ná. ³⁵ ;Yá xitá xi jè kisikiña ítjòn-la xi mochjeèn-la Nainá mé-ne nga jè sikkátji ngajo-la? ³⁶ It'aà ts'eé Nainá nchrobát'aà-ne ngats'ii tsojmì xi tijn, tikoá it'aà ts'e-né nga titsakon, kò k'oaá s'ín mochjeén nga jeya kijná.

Nainá, kátas'e-la kjoajeya nitá mé nachrjein-ne. K'oaá s'ín kátama.

Mé xi s'eén nga tsjeè sijchá yijo-ná koni s'ín sasén-la Nainá

12 K'oaá ma-ne 'ndsè, nga tse kjòhimatekòn tijn-la Nainá xi it'aà tsaján, 'an bitsi'bà-nò nga k'oaá s'ín tijnngatsja yijo-nò it'aà ts'e Nainá koni jngoò kjòtjò xi tijnakon, xi tsjeè tijn, xi ndaà sasén-la Nainá; nga ngui kò inima-nò kò kjòhítsjeèn-nò jeya sikkijna Nainá. ² Kì k'oaá s'ín onguiko yijo-nò koni s'ín tijn kjòtixoma-la isò'nde. Tixitseyá kjòhítsjeèn-nò nga kátatjia-nò koni s'ín titsanjchá yijo-nò mé-ne nga jcha-nò mé xi mejèn-la Nainá it'aà tsajòn, jñà kjoa xi ndaà tijn, xi ngui tjikixi, xi jè ndaà sasén-la.

³ It'aà ts'e xá xi 'an kitjoé kjòtjò-na, k'oaá xan-nò nga jngoò ijngoò, k'è nga onguiko kjòhítsjeèn-nò koni s'ín tijnè-la nga sikkítsjeèn; tà saà ndaà tikkítsjeèn koni s'ín ok'in-la kjondaà xi kitsjaà-nò Nainá k'è nga kòkjeiin-nò it'aà ts'e Cristo. ⁴ Koni s'ín tijn yijo-ná nga kijn skoya tijn-la tanga kakjeíí kakjeíí xá tijn-la nga ijngoò ijngoò skoya. ⁵ K'oaá s'ín ma it'aà tsaján nga kijn ma-ná, tanga xi it'aà ts'e Cristo tà jngoò ma-ná nga ijngoò ijngoá; k'oaá s'ín kjòndobá'ñoá xinguiáá koni s'ín kitsobà'ño xikkijn yijo-ná.

⁶ Koni s'ín kjòmejèn-la Nainá jye kitsjaà-ná xá xi s'eén nga jngoò ijngoá. Jngoò xitá, tsà jè xá kitjoé-la nga xitá kichjayajiin-la, k'oaá s'ín kátasikjeén koni s'ín mokjeiin-la. ⁷ Tsà jè xá kitjoé-la nga xitá kosiko, k'oaá s'ín kátasikjeén nga ndaà kátasiko xitá. O xi jè xá kitjoé-la nga kòkòya, k'oaá s'ín kátasikjeén nga ndaà kátakóya. ⁸ Jè xi kitjoé-la xá nga sikkijehikon xitá, k'oaá s'ín kátas'ín. Jè xi ma-la sika'bí tsojmì, ngui kòó inima-la kátasika'bí; jè xi xá ítjòn kjòngatsja, ndaà kátasikitasòn; jè xi síchját'aà-la jñà xitá ima, kòó kjòtsja-la kátasichját'aà-la.

⁹ Ngui kòó inima-nò tittsjacha xinguió. Tittjicha kjoa xi ch'o tijn. Koí tanguítjinguilà kjoa xi ndaà tijn. ¹⁰ Kòó kjòtsja-nò tittsjacha xinguió nga 'ndsè chiba. Isa ndaà jchaxkón xitá xinguió xi i'nga; jñà tikkítsajna ítjòn nga jngoò ijngoò.

¹¹ Kì ts'eé 'nè xi xá ts'e Nainá. Ngui kòó inima-nò tixá-là Na'èn-ná.

¹² Tsja te-lá takòn jè kjoa xi chiñà-là. Kò inima-nò kátachikjoako-nò kjo'in xi titsanjkióón. Nachrjein nchijòn títis'ba-là Nainá.

¹³ Tjii-là mé xi mochjeèn-la jñà xitá tsjeè-la Cristo. Chjoétjò xitá xi bijchó ya ni'ya-nò.

¹⁴ Tíjjet'aà-là Nainá nga kàtasíchikon-t'in jñà xítà xi ch'o síko-nò; kì k'oàá s'ín nìjèt'aà-là nga kjo'in tsjá-là.

¹⁵ Títstjakoo jñà xítà xi tsja tjin-là. Chìhindáyakoo jñà xi nchikjindáya.

¹⁶ Tà jngòò t'een kjohítsjeèn-nò. Kì 'nga ikon 'nè yijo-nò, ya tsjahijtakoo jñà xítà imà. Kì 'ñó chjine nachrjenguioò yijo-nò.

¹⁷ Jñà xítà xi ch'o síko-nò, kì ch'o níkoò ngajo-nò. Kjit'aà nachrjein ndaà t'een nga nguixkon ngats'iì xítà.

¹⁸ Skanda ñánda sakó'nde-nò, jñò tjinè-nò nga 'nchán titsajnakoo ngats'iì xítà. ¹⁹ Ndí 'ndsé xi matsjake-nò, k'è nga mé xi mat'ioòn, kì jñò 'nè ngajo-nò. Tsja Nainá tijkínaya kjoa-nò mé-ne nga jè tsjá-ne kjo'in. K'oàá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "Tsò Nà'èn-ná: 'Aán oko-na nga kındaàjiiin-là xítà, 'aán tsja-là chjí-là."

²⁰ K'oàá ma-ne, tsà jè kondra-lè, tsà tsjin tsojmi xi kine, jíí tjiil-là; tsà xínda-là, tjiil-là nandá nga kàt'iì. K'è nga koa síkoi, kòsobà tì'biil-là kondra-lè, chiba-là kòhini isén-la koni xá'í. ²¹ Jè kjoa xi ch'o tjin, kì jè síkijne-nò; tjkooá-ne jè kàtitasòn xi kjondaà, mé-ne nga síkijne-là kjoa xi ch'o tjin.

Mé kjoa-ne nga níkitasòn-lá xi xítaxá títsajna

13 Ngats'iì xítà kàtasíkitasòn-là xi xítaxá títsajna, nga Nainá kitsjaà-là kjotíxoma. Jñà xi xítaxá títsajna, Nainá kitsjaà-là xá. ² Jñà xítà xi bitsajna tájaà-là kjotíxoma-là xítaxá, kondraá bitsajna-là jñà xítà xi Nainá kitsjaà-là xá. Jñà xítà koi, tì yijo-láá tìbínè-là kjo'in. ³ Jñà xítaxá mìtsà koi xá títsajna-ne nga jñà kìnchaxkón-là xítà xi ndaà s'ín, jñà-né xítà xi ch'o tjin kjoa xi s'ín. Tsà mejèn-lè nga mìkii kiskón-là xítaxá, ndaà t'iin, kò jñà xítaxá ndaà síkijna-lè. ⁴ Jñà xi xítaxá tjin-là, xá ts'è Nainá nchisíkitasòn, mé-ne nga ndaà kijnane. Tanga tsà ch'o tjin kjoa xi t'ni, tiskón-là xi xítaxá tjin-là, nga tji'nde-là nga tsjaà-lè kjo'in. Nga xá-là Nainá nchis'ín k'è nga bíndaàjiiin kjoa kò nga tsjá-là kjo'in jñà xítà xi ch'o s'ín. ⁵ K'oàá ma-ne nga mochjeén-né nga ndaà síkitasòn-lá jñà xi xítaxá títsajna, mìtsà tà koi-ne nga kjo'in tsjá-ná; koi-né nga xó k'oas'ín beè-là takoán nga tjinè-ná nga síkitasoán. ⁶ Koií kjoa-là nga tjkoo machjí ton sá, nga jñà xítaxá k'oàá s'ín nchisíkitasòn-là Nainá kò kjit'aà nachrjein koatjin xá xi nchis'ín.

⁷ Tichjó yije mé xi kitjen-nò. Jè xi kitjen-là ton sá, kátichjí. Jè xi kitjen-là tsojmi xi machjítjì, kátichjítjì. Jè xítà xi mochjeén-là nga jchaxkón, kàtayaxkón. Jè xítà xi mochjeén-là nga ndaà kijnà, ndaà tjkijnà. ⁸ Kì mé xi jmeèt'ioòn yijo-nò. Tanga kitjeén-nò ts'è kjoatjòcha it'aà ts'è xítà xinguiò. Nga jè xi matsjakeè xíkjin, jyeé kisíkitasòn yije Kjotíxoma. ⁹ Jñà kjotíxoma tsò-ne: "Kì kjoa chijngui 'nì, kì xítà ník'in, kì chijé 'nì, kì 'én ndiso nokjoi, kì maxítakòn-chiil xinguii." Ngats'iì kjotíxoma koi, kò xi kje'í, yaá mangásòn yije jè kjotíxoma xi tsò: "Títstjachi xítà xinguii koni tsà ti yijo tsjii-ne." ¹⁰ Jè xi matsjakeè xíkjin, mìtsà ch'o síko xítà xíkjin. Jè xi matsjakeè xíkjin, jyeé ndaà tísitikasòn Kjotíxoma.

¹¹ K'è nga k'oas'ín s'èen yijeé kjoa koi, jcha-ná nachrjein i'ndeí mé kjoa xi tíma nga jye ijchò chiba-là nga síkja-lá yijo-ná nga titsafè. Koni k'è nga sa kòk-

jeiín-ná, jye 'ñó kjòchrañàt'aà nachrjein nga kítsajnan-diaá kjoa ts'è jé-ná. ¹² Nítjen, jyeé tífahato, jyeé tímachrañà nachrjein nga s'è isén nga kítjojen ijngòò k'a Nà'èn-ná. Kìnachrjenguaiaá ngats'iì kjoa xi ma ñánda nga jñò choòn kò chjoé nga'ñó-là Nainá koni s'ín mochjeén ñánda iseèn choòn koni tsà kichà ts'è soldado. ¹³ K'oàá s'ín iseèn kítjá koni nachrjein nga ndaà síjchá yijo-ná. Mì kì mochjeén nga tãxkì chjineé tsojmi kò nga mach'iaá. Mìkii mochjeén nga íchjín kjòhij-takoáá, kò mì kì ma tãxkì síkooá yijo-ná. Mìkii mochjeén nga xítà kixkàn-koáá kò mìkii mochjeén nga kjoaxítakòn kichjà-lá xinguiáá. ¹⁴ K'oàá s'ín tíjchá yijo-nò koni s'ín k'is'iin jè Nà'èn-ná Jesucristo, kì kii níkitasòn-là yijo-nò kjoa ch'o xi síjé.

K'è nga mìkii mangásòn kjohítsjeèn-ná it'aà ts'è kjoa xi mì xó kii tji'nde-ná nga s'èen

14 Chjoétjò xítà xinguiò xi mìkii tíjngòò ikon mé kjoa xi tji'nde-là nga s'iin; kì chibàya-nò jñà kjoa xi mìkii mangásòn kjohítsjeèn-nò. ² Tjin xítà xi k'oas'ín mokjeiín-là nga ma chine yije tsojmi xi tjin, tjkoo tjin xítà xi mìkii mokjeiín-là tsà ma chine yije tsojmi xi tjin. Tà jñà tsojmi xi nangui síjchá kine. ³ Jè xi kine yije tsojmi xi ma chine mìkii koma kochrjekàngui jè xi mìkii ma-là kine yije tsojmi; kò jè xi mìkii ma-là kine yije tsojmi, mìkii koma kichjajno-là jè xi ma-là kine yije tsojmi xi tjin, nga Nainá jyeé kiskoétjò nga ki'ndí-là ma. ⁴ ¿Yá-né jí nga níkindji ch'i'nda xi mìtsà tsjii? Nga ch'i'nda ts'è Nainá-né. Jè ch'i'nda jè, kindá ts'èé nei-là tsà kixi tijnà kò tsà mì kixi tijnà. Tanga kixi kijnà, nga jè Nà'èn-ná tjin-là nga'ñó nga kixi síkijna.

⁵ Tjin xítà xi tsò: tjin nachrjein xi isa xkón. Tjkoo tjin xi tsò: Nachrjein, tà ngásòn ngaya-né nga nachrjein nchijòn. Nga jngòò ijngòò xítà, k'oàá s'ín ndaà katijngòò-là ikon koni s'ín síkítsjeèn. ⁶ Jñà xítà xi faàjiiin jngòò nachrjein nga beèxkón, k'oàá s'ín nga jeya síkijna Nà'èn-ná; koa jñà xítà xi tsò nga ta ngásòn ngaya nachrjein, tjkooá k'oàá s'ín s'ín nga tjkoo jeya síkijna Nà'èn-ná. Jñà xítà xi kine yije tsojmi, it'aà ts'è Nà'èn-ná kine, nga tsjá-là kjondaà Nà'èn-ná k'è nga kine; k'oàá jñà xítà xi tsò nga tjin tsojmi xi mìkii ma chine, tjkooá it'aà ts'èé Nà'èn-ná nga mìkii kine tsojmi, kò tjkooá tsjá-là kjondaà Nà'èn-ná.

⁷ Jñà, k'è nga titsajnakoaán, mìtsà koi xá titsajnakon-ná xi ta kjondaà tsaján. Kò k'è nga kiyá, mìtsà ta kjondaà tsaján kìnchátstjiaá nga kiyá. ⁸ Tanga k'è nga titsajnakoaán, koií xá titsajnakoaán xi kjondaà ts'è Nà'èn-ná. Kò nga kiyá, tjkooá koií xá kiyá-aná xi kjondaà ts'è Nà'èn-ná. K'oàá ma-ne tsà titsajnakoaán kò tsà kiyá kjondaà ts'è Nà'èn-ná nga ts'è tsò-ná. ⁹ Koií kjoa-là nga k'en Cristo koa jaáya-là nga tsibijnakon-né, mé-ne nga jè koma-ne Nei-là jñà xítà xi biyaá kò xi títsajnakon.

¹⁰ Tanga jí xi nokjoàjno-là 'ndsi, ¿mé-ne koa'nè-ne? Tjkooá jí xi nachrjekàngui 'ndsi, ¿mé-ne nachrjekàngui-ne? Nga ngats'iì-ná kichò kinchanguiaá ndsoko Cristo ñánda nga jè tíhotíxoma. ¹¹ K'oàá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò:

Tsò Nà'én-ná: 'An tijnakon-ná,
ngats'iì xitá kìncha-xkó'nchit'aà-na
kò ngats'iì xitá skoexkón Nainá.

¹² Ngats'iaá k'oi-lá kindá Nainá mé kjoá xi ki'né nga tsit-sajnaá isò'nde.

¹³ K'oáá ma-ne nga mì tì xinguiáá kìnókjoajno-lá; jñò, ta saá ndaà tikítsjeèn nga nimé xi s'een xi sikkits'ón-jiiin koni s'ín mokjeiín-lá xinguiqo mé-ne nga mì jé skajiiin ijngoo k'a-ne. ¹⁴ 'An ndaà tíjngoo takoàn it'aà ts'e Nà'én-ná Jesús nga kixi kjoá nga tsjin tsojmi xi xkón tjin nga mikii ma chine; tanga jé xitá xi k'oas'ín sikkitsjeèn nga tjin tsojmi xi xkón tjin nga mikii ma chine, xkón tjin-lá it'aà ts'e tsá skine. ¹⁵ Tanga tsá ta koií kjoá-lá ts'e tsojmi xi chinii, jé 'ndsi ch'o ma-lá, jé kjoá xi t'i'nì mitsá tì kjoatjòcha-ne; ki kii bil'ndi nga jé 'ndsi xi Cristo k'en ngajo-lá kíts'ón-jiiin-lá xi tà kjoá ts'e tsojmi xi chinii. ¹⁶ Ki k'oáá s'ín 'nè mé-ne nga mì xitá kich-jajno-nò it'aà ts'e kjoá xi titsa'nè nga k'oas'ín mokjeiín-nò nga ndaà tjin. ¹⁷ K'e nga jé Nainá tíhotixoma-ná mitsá jé xi isa 'ñó chji-lá mé xi s'ioáá kò mé xi chineé. Jé xi 'ñó mochjeén nga kixi kítsajnaá, 'nchán sijchá yijo-ná, kò tsja k'oé-lá inima-ná; koi kjoá xi tsjá Inima Tsjeè-lá Nainá. ¹⁸ Jé xi k'oas'ín sikkitasón kjoá koi k'e nga sixá-lá Cristo, ndaà sasén-lá nguixkon Nainá, tikoaá ndaà bijna nga nguixkon xitá.

¹⁹ K'oáá s'ín kjitjngui-lá kjoá xi 'nchán síkijna-ná kò kjoá xi 'bi-lá nga'ñó xinguiáá nga jngoo jngoaá koni s'ín mokjeiín-ná. ²⁰ Ki xá-lá Nainá nikkits'ón-jiiin-lá xi ta kjoá ts'e tsojmi xi ma chine. Kixií kjoá, ngats'iì tsojmi xi tjin, tsjeè-né. Tanga jé xi ch'o tjin k'e nga ta koi kjoá-lá tsojmi xi chineé bits'ón-jiiin-lá kjoá xi mokjeiín-lá it'aà ts'e Nainá jñà xitá xi kjeif. ²¹ Isáá ndaà-ne nga mì yijo chjineé, nga mì xán s'ioáá, nga nimé kjoá xi s'een jé xi sikkits'ón-jiiin-lá jé 'ndsi nga sakó-lá jé. ²² Koni s'ín mokjeiín-lè it'aà ts'e kjoá koi, tà jii tjiin takoín kò Nainá. ¡Mé ta ndaà-lá jé xi mì kjo'in bínè-lá yijo-lá k'e nga tíjngoo ikon nga ndaà tjin kjoá xi s'ín! ²³ Jé xi jò tjin-lá k'e nga mé tsojmi xi kine, jé tíhónè-lá yijo-lá nga mikii tíjngoo ikon tsojmi xi kine. Tsá mikii tíjngoo takoán k'e nga mé kjoá xi s'een, jé tisahonè-lá yijo-ná.

15 Jñà xi jye kixi mokjeiín-ná it'aà ts'e kjoá xi tji'nde-ná mé xi s'een, mochjeén-né nga tikoa kichikjoako-ná jñà xitá xi k'oas'ín mokjeiín-lá nga mikii tji'nde-lá mé kjoá xi s'jin. Mitsá tà jñà kjoá xi ndaà sasén-ná kinchátsjiaá. ² Nga jngoo ijngoaá, mochjeén-né nga k'oas'ín s'een jé kjoá xi sasén-lá jñà xitá xinguiáá xi kjondaà ts'e, mé-ne nga kijin-isa kjohitsjeèn-lá jé kjoá xi mokjeiín-lá. ³ Nga tikoa jé Cristo mìtsá jé tsohótsji kjoá xi sasén-lá yijo-lá, tà saá it'aà ts'ee tsitasón koni s'ín tjit'aà xojon ts'e Salmo, nga tsò: "'Én ch'o xi jì kiichajno-lè, 'aán kiskaat'aà-na." ⁴ Jñà 'én xi kitjei nga sa kjòtsee, koií xá kitjei-ne nga kokòya-ná mé-ne nga it'aà ts'e Xojon-lá Nainá, tsee s'een takoán tikoa s'e-lá kjoa'nchán inima-ná, mé-ne nga koma chíñakjoá-lá it'aà ts'e Nainá. ⁵ Nainá xi ma-lá tsjá-ná kjoatsetakón kò xi ma-lá s'inchán-jiiin inima-ná, k'oas'ín jngoo kjohitsjeèn kàtatsjá-nò nga jngoo ijngoo koni

tsò Cristo Jesús, ⁶ mé-ne ngats'ioò ngásón jngoo jta jeya tikijna Nainá, Nà'én-lá Jesucristo xi otixoma-ná.

⁷ Koií kjoá-lá k'oas'ín choétjò xinguiqo nga jngoo ijngoo koni s'ín kiskoétjò-nò Cristo mé-ne nga jeya kijnane Nainá. ⁸ K'oáá xán-nò, jé Cristo Jesús, koií xá j'ii-ne nga j'ii sixájiin-lá xitá judío xi tjit'aà chiba-lá kjoá ts'e circuncisión mé-ne nga tsakó-ne kjoakixi-lá Nainá tikoa sikkitasón koni s'ín jye kitsjaà-lá tso'ba Nainá jñà xitá jchínga kjiin-lá. ⁹ Tikoaá koií xá j'ii-ne mé-ne nga jñà xi mitsá xitá judío jeya sikkijna Nainá it'aà ts'e kjohimatakón xi tjin-lá Nainá koni s'ín tíchja Xojon-lá Nainá, nga tsò:

Koií kjoá-lá nga jeya siikijna-lè jiiin-lá xitá naxandá xi mitsá xitá judío.

It'aà tsjii sé-lè sò xi ndaà tsò.

¹⁰ Ijngoo k'a tjit'aà xojon ñanda nga tsò:

Jñò xi mitsá xitá judío 'mì-nò,
tsjaá t'è-lá takón kò xitá naxandá-lá Nainá.

¹¹ Ijngoo k'a tjit'aà xojon ñanda tsò:

Jñò ngats'ioò xi mitsá xitá judío 'mì-nò,
jeya tikijna Nà'én-ná,
ngats'ioò xi naxandá 'mì-nò jeya tinachrjeè Nainá.

¹² Ijngoo k'a tjit'aà xojon ts'e Isafás ñanda tsò:

Jé tje-lá Isaf kitjot'aà jngoo-ne jts'én-lá xi kotixoma-lá jñà xi mitsá xitá judío,
kò jé jts'én jé kòt'aà ikon nga skóña-kjoá-lá.

¹³ Nainá xi tsjá nga chíñakjoáá, kàtatsjá yije-nò kjotsja kò kjoa'nchán nga mokjeiín-nò it'aà ts'e, mé-ne nga isa ndaà chíñakjoá isa xi kò nga'ñó-lá Inima Tsjeè-lá Nainá.

Pablo chí'nda-lá Jesucristo

¹⁴ Tanga ndí 'ndsè, 'an tíjngoo takoàn xi it'aà tsajón xi tjiñò-nò tjin-nò kjondaà tikoa machiya-nò nga koma tjiñò sikkixiya-lá xitá xinguiqo nga ijngoo jngoo. ¹⁵ Ndí 'ndsè, 'ñó tíbeè-lá takoàn nga tikjii-nò xojon jé; tichja kixi-nò, mé-ne nga mikii jchaaajiin-nò koni tsò xojon jé. Koií k'oas'ín tsikkitsjeèn-nò nga 'an kitjóé-na kjotjò-lá Nainá k'e nga kitsjaà-na xá, ¹⁶ mé-ne nga 'an koma-na chí'nda-lá Jesucristo it'aà ts'e xi mitsá xitá judío. Sixákoáa 'én ndaà-lá Nainá, mé-ne jñà xi mitsá xitá judío ndaà sasén takón-nè Nainá koni jngoo kjotjò xi 'ñó sasén-lá Nainá nga it'aà ts'e Inima Tsjeè-lá Nainá jyeé kjòtsjeè.

¹⁷ 'An tjin-na mé kjoá-ne nga matsja-na it'aà ts'e Cristo ts'e xá xi tís'iaàn. ¹⁸ Ni mé kjoá tjin xi ma'ñót'aà takoàn nga ma chja, ta jé kjoá ts'e Cristo nga 'an síkjeén-na nga sixákoáa jñà xi mitsá xitá judío mé-ne nga koma sikkitasón-lá Nainá. K'oáá s'ín kis'iaàn it'aà ts'e 'én xi kichja kò it'aà ts'e xá xi kis'iaàn, ¹⁹ kò it'aà ts'e kjoxkón xi okó kjoajeya-lá Nainá kò it'aà ts'e nga'ñó-lá Inima Tsjeè-lá Nainá. Jyeé ndaà kisingásoàn 'én ndaà-lá Nainá xi kjoá ts'e Cristo, tsibits'iaqo-na ján Jerusalén kóhokji nga jngoo itjandii-lá skanda ján Ilírico. ²⁰ K'oáá s'ín tsibinè-lá yijo-na nga kichjaya 'én ndaà-lá Nainá xi kjoá ts'e Cristo ya i'nde ñanda kjeé yá benojmíya it'aà ts'e Cristo, mé-ne nga mì 'an kokoóya

ndaà-là xit̩a xi kje'ej̩ xi jye tsakóya ít̩òn-là ít̩'aà ts'e Cristo. ²¹ Koni s'ín t̩jít'aà Xojon-là Nainá nga tsò: Skoë-né j̩ñà xit̩a xi mì yá tsibénojmi-là ít̩'aà ts'e; kochiyaá-là j̩ñà xit̩a xi kje'eé mé 'én 'nchré xi ít̩'aà ts'e.

Kós'ín tísikítsjeèn Pablo nga mejèn-là kjoì Roma

²² Kò kjin k'a mejèn-na fikon-nò tanga j̩ñà xá xi 'an tis'iaàn ì ì'nde jé mìkiì t̩jò'nde-na nga ma fia. ²³ Tanga ì'ndeì nga jye jyehet'aà xá-nà ijndé, kò t̩koá kò kjin nó t̩jín-là nga mejèn fikon-nò, ²⁴ k'oáá s'ín tísikítsjeèn, k'e nga kjián ján España, k'eé kichjàto-nò mé-ne nga skoëkon-nò. K'e nga jye chibá jngòò tjoà koma kin-chako-ná nga koma kjián ñánda nga t̩fia. ²⁵ Tanga ì'ndeì ján Jerusalén t̩fia, nga t̩fiko jngòò-là nga'ñó j̩ñà xit̩a-là Cristo xi yá t̩tsajna. ²⁶ Nga j̩ñà xit̩a naxandá-là Nainá xi t̩tsajna Macedonia kò Acaya kjòtsja ts'e-né nga tsibíxkó chiba t̩on koni jngòò nga'ñó xi kjòt̩jò ts'e xit̩a ìma naxandá-là Cristo xi t̩tsajna ján Jerusalén. ²⁷ Ngui kjòtsja ts'e-né koni s'ín kis'iin j̩ñà xit̩a koi. Nga t̩jen-t'in-là kjondaà. Tsà j̩ñà xit̩a xi mìtsà xit̩a judío k'oáá s'ín kisakò-là kjondaà yá j̩iin inima-là ít̩'aà ts'e xi ngui xit̩a judío, t̩koáá t̩jínè-là j̩ñà xi mìtsà xit̩a judío nga kin-chako nga tsjá-là tsojmi xi mochjeén-là. ²⁸ K'e nga jye kjoëhet'aà kjoa koi nga jye singatsja jè t̩on xi kjòxkó, ikjoàn skotsejèn jngòò t̩jò-nò, k'eé kjián ján España. ²⁹ Be-ná nga 'ñó ndaà s̩ichikon-t'in-ná Cristo k'e nga kijchokon-nò.

³⁰ Tanga j̩ñò ndí 'ndsè, bitsi'bà-nò ít̩'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo kò ít̩'aà ts'e kjoat̩jòcha xi tsjá-ná Inima Tsjeè-là Nainá, t̩jòkjoat'aà-là Nainá xi ít̩'aà ts'an, ³¹ mé-ne nga kosiko-na Nainá ít̩'aà ts'e xit̩a xi mìkiì mokjeiín-là xi t̩tsajna ján Judea, kò mé-ne nga jè t̩on xi t̩fiko-là xit̩a-là Cristo xi t̩tsajna ján Jerusalén ndaà kà-tasasén-là, ³² mé-ne nga, tsà k'oas'ín mejèn-là Nainá, nga kò kjòtsja-na kijchokon-nò, t̩koá koma ndaà siikjája chiba nàchrjein-kò-nò. ³³ Jè Nainá xi tsjá-ná kjoa'nchán kàtijnako-nò ngats'ioò. K'oas'ín kàtama.

Kós'ín kisihiat'aà Pablo ngats'iì xit̩a naxandá-là Nainá xi t̩tsajna Roma

16 It'aà tsajòn singatsja-nò jè tichjaá Febe, jè xi síchjât'aà naxandá-là Cristo xi yá t̩jna Cencrea; ² ndaà chjoéjt̩jò xit̩a jè nga xinguiaá ma nga t̩koáá mokjeiín-là ít̩'aà ts'e Na'èn-ná nga k'oáá s'ín ok'in-là xi xit̩a-là Cristo. T̩ichjât'aà-là n̩t̩a mé xi kochjeén-là nga 'ñó kjin xit̩a tsasikò, t̩koá 'an kisichjât'aà-na.

³ T̩ixat'eì jè Priscila kò Aquila, j̩ñà xit̩a xi taña nixákjoò-jen ít̩'aà ts'e Cristo Jesús. ⁴ J̩ñà xit̩a koi kjomeè kinik'en xi kjoa ts'an. Mìtsà tà 'an xi tsjaà-là kjondaà t̩koá tsjá-là kjondaà ngats'iì xit̩a naxandá-là Cristo xi mìtsà xit̩a judío. ⁵ T̩koá t̩ixat'eì j̩ñà xit̩a naxandá-là Cristo xi maxxóya yá ni'ya-là Priscila kò Aquila. T̩ixat'eì jè Epeneto xi 'ñó matsjake nga jè kòkjeiín ít̩òn-là ít̩'aà ts'e Cristo yá ì'nde Acaya. ⁶ T̩ixat'eì jè María, chjoón xi 'ñó ndaà kisixá ít̩'aà tsajòn. ⁷ T̩ixat'eì jè Andrónico kò Junias, xi xinguiaá ma nga taña tsitsajna'ya-jen ndayá.

J̩ñà xit̩a xi tsibíxáya-là Cristo 'ñó matsjakeè xit̩a koi. Kò isa ít̩òn kijtseèxkon 'én-là Cristo koni 'an.

⁸ T̩ixat'eì jè Amplias, jè xit̩a xi 'an 'ñó matsjake ít̩'aà ts'e Na'èn-ná. ⁹ T̩ixat'eì jè Urbano xi taña síxáko-na ít̩'aà ts'e Cristo Jesús kò jè Estaquis xi 'an 'ñó matsjake. ¹⁰ T̩ixat'eì jè Apeles xi ndaà kixi mokjeiín-là ít̩'aà ts'e Cristo. T̩ixat'eì j̩ñà xit̩a xíkjin xi yá t̩tsajna ni'ya-là jè Aristóbulo. ¹¹ T̩ixat'eì jè Herodiòn xi xinguiaá ma. T̩ixat'eì j̩ñà xit̩a xíkjin xi yá t̩tsajna ni'ya-là Narciso xi Na'èn-ná t̩tsajnakò. ¹² T̩ixat'eì jè Trifena kò Trifosa j̩ñà íchjín xi 'ñó síxá-là Na'èn-ná, kò tichjaá Pérsida xi 'ñó matsjachaá nga t̩koá ndaà síxá-là Nainá. ¹³ T̩ixat'eì jè Rufo xi xó jaàj̩in-ne Nainá. Kò nea-là xi 'an k'oá t̩s'ín beètakoàn koni tsà nea-na. ¹⁴ T̩ixat'eì jè Asíncrito, jè Flegonte, jè Hermas, jè Patrobas, jè Hermes kò xit̩a 'ndsee xi yá t̩tsajnakò. ¹⁵ T̩ixat'eì jè Filólogo, jè Julia, jè Nereo kò ndichja, kò Olimpás, ngats'iì xit̩a xi mokjeiín-là ít̩'aà ts'e Cristo xi yá t̩tsajnakò.

¹⁶ J̩ñò nga jngòò ijngòò, k'e nga sixat'aà xinguioo, ngui kòò inima-nò t̩ixat'aà xinguioo nga kò okixi-nò. Ngats'iì xit̩a naxandá-là Cristo xi ì t̩tsajna síhixat'aà-nò.

¹⁷ Ndí 'ndsé k'oáá s'ín bitsi'bà-nò nga chítsejèn-là j̩ñà xit̩a xi síjòya kò xi síkits'ón-j̩in koni s'ín mokjeiín-nò, j̩ñà xi kondrà f'iì-là kjòhítsjeèn koni s'ín kichita'ya j̩ñò. T̩inchat'aàxin-là j̩ñà xit̩a koi. ¹⁸ J̩ñà xit̩a koi, mìtsà Na'èn-ná Jesucristo síxá-là, tà yijo-láá síxát̩j̩. 'Én sin 'én ndaà chja nga konachan-là xit̩a xi mìkiì ndaà machiya-là. ¹⁹ 'An, matsjaá-na ít̩'aà tsajòn nga jye ndaà na'ya-nò nga ndaà nìkitasòn. Tanga 'an mejèn-na nga xit̩a chj̩nee kàtama ít̩'aà ts'e kjoa xi ndaà t̩jín. Kò j̩ñà kjoa xi ch'o t̩jín, kje'eé kii na'ya-nò. ²⁰ Jè Nainá xi tsjá-ná kjoa'nchán, tà chibaá chija-là nga yá s̩ikj̩nangui nd-sokòò jè xit̩a neí mé-ne nga koma kinchanè. Kjondaà-là Na'èn-ná Jesucristo kàtijnako-nò.

²¹ T̩isihixat'aà-nò jè Timoteo xi taña nixákjoò-jen, kò Lucio, kò Jasón kò Sosípater j̩ñà xi xit̩a xinguiaa ma.

²² 'An xi Tercio mì-na, xi tikj̩il-nò xojon jè, ít̩'aà ts'e Na'èn-ná, síhixat'aà-nò.

²³ T̩koá t̩isihixat'aà-nò Gayo; 'an ì t̩jna ì ni'ya-là nga t̩koá ì bixoña ngats'iì xit̩a naxandá-là Cristo. T̩isihixat'aà-nò Erasto xit̩a xi b̩t̩jò t̩on ts'e ni'ya osen; t̩koáá síhixat'aà-nò jè 'ndsee xi 'mì Cuarto.

²⁴ Ngats'ioò, jè kàtijnako-nò kjondaà-là Jesucristo xi otíxoma-ná.

'Én xi fehet'aà-ne

²⁵ Jeya kàtinja jè Nainá xi t̩jnakò-nò. Jè xi komà tsjá-nò nga'ñó t̩koá komà kixi s̩ikítsajna-nò koni tsò 'én ndaà-là Nainá xi 'an okoóya-nò kò j̩ñà 'én xi nokjoàj̩in-nò ít̩'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. Nga jyeé t̩'ya-là kjoa xi t̩j'ma-là Nainá skanda sa kjòtseé; ²⁶ tanga ì'ndeì jye ki'ya-là koni s'ín tichja Xojon-là Nainá xi kiskii j̩ñà xit̩a xi kiichja ngajo-là Nainá kjòtseé. K'oáá s'ín tichja kjotixoma-là Nainá xi t̩jna n̩t̩a mé nàchrjein-nè. Jè kjoa'ma-là Nainá, jye kis'enojmí yije-là ngats'iì xit̩a naxandá xi t̩jín nga t̩jtsa iso'nde mé-ne nga kàtasikitasòn-ne koni s'ín mokjeiín-là.

²⁷Jè Nainá xi tajngòò ma-ne, xi tǐn-là kjoächjine, kà-tas'e-là kjoa jeya it'aà ts'e Jesucristo nǐta mé nàchrjein-ne. K'oas'ín kàtama.

1 Corintios

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xit̩a naxandá-là Cristo xi tít̩sajna Corinto

1 'An xi 'mì-na Pablo, xi xó k'oas'ín kinokjoà-na nga 'an tsibíxáya-na Cristo Jesús, nga k'oas'ín kjòme-jèn-là Nainá. Tít̩sanihixat'aà-nòjen kò Sóstenes xi 'nd-seé chibá it'aà ts'è Cristo. ² Tikjiì-nò xojon carta jè, jñò xi naxandá-là Cristo maà xi tít̩sajnaà ján Corinto, xi jye kisitsjeè-nò Nainá nga ya tít̩sakjoòkko Cristo Jesús nga xó k'oas'ín jaàjiin-nò Nainá mé-ne nga xit̩a tsjeè-là komaà kò ngats'iì xit̩a xi xkì xi ján chjat'aà-là nga jeya síkíjna jè Nà'èn-ná Jesucristo xi otíxoma-ná, tikoa jè otíxoma-là xit̩a koi. Xi Nà'èn-ná 'mì-lá, tikoa Nà'èn-ná tsò-là jñà xit̩a koi. ³ Nainá xi Nà'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán ya jjiin inima-nò.

'Én xi kiichja Pablo nga tsjá-là kjondaà Nainá

⁴ Kjit'aà naxhrjein tsjaà-là kjondaà Nainá xi it'aà tsajòn koi kjoa-là jñà kjondaà xi kitsjaà-nò Nainá nga ndaà kisichikon-t'in-nò it'aà ts'è Cristo Jesús. ⁵ Nga yaà it'aà ts'è Cristo, Nainá kisichikon-t'in yije kjohítsjeèn-là inima-nò, kós'ín nokjoà, kò kós'ín machiya-nò 'én-là Nainá. ⁶ Nga k'oaa s'ín 'ya-là, nga jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'è Cristo kjòkixiyaá jjiin inima-nò. ⁷ Nimé kjotjò-là Nainá chijat'aà-nò k'è nga tákó tít̩sachíñá-là nga kjoíi ìjngòò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná. ⁸ Nainá tsjá-nò nga'ñó skanda k'è nga kjoehet'aà naxhrjein, mé-ne nga nimé jé sakòt'aà-nò k'è nga kitjojen ìjngòò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná. ⁹ Nainá xit̩a kixi-né, síkitasòn-né koni s'ín tsjá 'én-là. Xó k'oaa s'ín kiichja-nò nga ya chraña kít̩sajnakjoòkko Jesucristo xi ki'ndí-là tsò-là nga jè otíxoma-ná.

Mé-ne kjòjòya-ne naxandá-là Cristo ján Corinto

¹⁰ Ndí 'ndsè kò tichjaá, it'aà ts'è okixi xi kitsjaà-na Jesucristo xi otíxoma-ná, tìbitsi'bà-nò ngats'ioò, ngàsòn ngáya tít̩sajnakko xinguiòo, mé-ne nga mì kojòya-ne kjohítsjeèn-nò. Tájngòò kjohítsjeèn tikjeén, ngàsòn jchósòn-là nit̩a mé kjoa-ne. ¹¹ Koií koxan-nò ndí 'ndsè, nga jñà xit̩a ni'ya-là Cloé, tsibénojmi-na nga kjoasiì tjín-nò. ¹² Koií k'oas'ín tixan-nò, tjín i'nga xit̩a xinguiáá xi tsò: "An, jé Pablo fit'aà-là." Tjín xi tsò: "An, jé Apolos fit'aà-là." Tjín xi tsò: "An, jé Cefas [xi tikoa Pedro 'mì] fit'aà-là." Tjín xi tsò: "An, jé Cristo fit'aà-là." ¿Mé-ne obixón-nò? ¹³ ¿A kjin ya ma-ne Cristo? ¡Majin! ¿A jè Pablo xi kisit'aà krò it'aà tsajòn? ¡Majin! ¿A it'aà ts'è Pablo komà bautizar? ¡Majin! ¹⁴ Ndaà chíj-là Nainá, 'an,

mìtsà yá xit̩a kis'iaàn bautizar ya naxandá tsajòn, ta jè Crispo kò Gayo, ¹⁵ mé-ne nga mì yá xit̩a kít̩so-ne: "It'aà ts'è Pablo komà bautizar." ¹⁶ Saa tìbitsjeèn-na nga tikoa kis'iaàn bautizar Estéfanos kò xit̩a xíkjin, tanga mìkii bít̩sjeèn-na tsà kis'iaàn bautizar xi k'ejí xit̩a. ¹⁷ Jè Cristo mìtsà koi xá kisikasén-na nga xit̩a s'iaàn bautizar; koií xá kisikasén-na nga 'an kichjaya 'én ndaà-là Nainá. K'è nga chjaya, mìtsà 'én-là xit̩a chjine síkjeén; majin-na nga chija nga'ñó-là krò-là Cristo.

Jè Cristo, nga'ñó-là Nainá-né kò kjoachjine-là Nainá-né

¹⁸ Jñà 'én xi tìnokjoáya it'aà ts'è Cristo nga k'en-t'aà krò, ta kjoa ská ma-là jñà xit̩a xi ya tjímaya ndiyá-là ì'nde kjo'in. Tanga jñà xi jye tít̩sabitjokàjñaa kjo'in, k'oaa s'ín mokjeiín-ná nga jè 'én-là Cristo nga'ñó-là Nainá-né. ¹⁹ K'oaa s'ín tichja Xojon-là Nainá nga tsò: Jñà xit̩a xi 'ñó tjín-là kjoa chjine, 'aán kokoò-là nga nimé chíj-là kjoachjine-là. 'Aán kochrjeènguia kjohítsjeèn-là jñà xit̩a xi 'ñó machiya-là.

²⁰ Jñà xit̩a xi 'ñó tjín-là kjoachjine, kò xi 'ñó chjine xojon kò xi joóya-ne kjoa xi tjín isò'nde, ì'nde, ¿ñánda tít̩sajnakò kjoachjine-là? Jè Nainá, kisiskáya-là kjoachjine xi tjín-là xit̩a isò'nde. ²¹ Nainá 'ñó xit̩a chjine, mìkii kitsjaà'nde-là xit̩a nga it'aà ts'è kjoachjine-là isò'nde kijtseèkxon. Nainá k'oaa s'ín sasén-là nga ochrjekàjijn kjo'in jñà xi mokjeiín-là it'aà ts'è 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'è Cristo, 'én xi tsò-là xit̩a koi, kjoa ská-né.

²² Jñà xit̩a judío [mìkii mokjeiín-là] nga jé xi mejèn-là nga skoè kjoxkón xi 'ñó jeya tjín, kò jñà xi mìtsà xit̩a judío [tikoaà mìkii mokjeiín-là] nga koií ótsji xi 'ñó kjoa chjine. ²³ Tanga ngajen k'oaa s'ín nokjoàya-jen nga krò k'en-t'aà Cristo [xit̩a xi xó kisikasén-ne Nainá]. Jñà xit̩a judío mìkii mokjeiín-là kjoa xi komàt'in Cristo, kò jñà xi mì xit̩a judío, kjoa ská ma-là. ²⁴ Tanga jñà xit̩a xi xó jaàjiin-ne Nainá, xi xit̩a judío kò xi mìtsà xit̩a judío, k'oaa s'ín mokjeiín-là nga jè Cristo nga'ñó-là Nainá-né kò kjoa chjine-là Nainá-né. ²⁵ Kjoa-là Nainá xi ta kjoa ská tsò-là xit̩a isò'nde, kjoa chjine-là Nainá-né. Ìsaa tse kjoachjine tjín-là mì k'oaa-ne koni kjoachjine xi tjín-là xit̩a isò'nde. Kò jè kjoa-là Nainá xi ta kjoa indaà tsò-là xit̩a isò'nde, nga'ñó-là Nainá-né. Ìsaa tse nga'ñó tjín-là mì k'oaa-ne koni nga'ñó xi tjín-là xit̩a isò'nde.

²⁶ Jñò ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, tikítsjeèn k'è nga sa jaàjiin-nò Nainá, chibaá ma-nò xi xit̩a chjine tsò-nò xit̩a isò'nde, kò chibaá ma-nò xi xit̩a ítjòn tít̩sajnaà, tikoa chibaá ma-nò xi ya ni'ya-là xit̩a sko-là kits'ion. ²⁷ Tanga

Nainá jaàjiin jñà xitá xi tsò-là xitá isò'nde nga chiba kjohítsjeèn tjin-là mé-ne kosobà-là jñà xitá chjine. Tjkoà jaàjiin Nainá xi tsò-là xitá isò'nde nga nímé chjí-là mé-ne kosobà-là jñà xitá xi xitá ítjòn títsajna. ²⁸ Nainá jaàjiin xitá imá kò xitá xi bitjongui xi tsò-là xitá isò'nde nga nímé chjí-là, mé-ne kitjongui-ne jñà xitá xi tsò nga jñà títsajna ítjòn, ²⁹ mé-ne nijngòò xitá xi 'nga sílkíjna-ne yijo-là nga nguixkòn Nainá. ³⁰ Tanga tjiè-ne Nainá kisikítsajnakò-ná Cristo Jesús. K'oaá tjs'ín kis'iin nga it'aà ts'e Cristo sakó-ná jè kjoachjine, nga jè Cristo, xitá kixi s'ín-ná, xitá tsjeè s'ín-ná kò síkítsajnadejí-ná kjoa ts'e jé-ná. ³¹ Koni s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "Jè xi jeya síkíjna yijo-là, ta sáá Nainá jeya kátasíkíjna."

2 Ndí 'ndsè kò tichjaá, k'e nga kiikon-nò nga tsi-benójmí-nò 'én-là Nainá, mìtsà koi 'én kichjà-nò xi maxkón-là xitá k'e nga 'nchré kò xi tsò-là nga 'én-là xitá chjine. ² K'e nga tsohótijnako-nò, k'oaá s'ín kiskoòsòn-là; mìtsà mé kjoa xi k'ejí kiskítsjeèn; ngui tà 'én-là Jesucristo tsibenójmí-nò, nga jè-né xi krò k'en-t'aà. ³ K'e nga ijchò kènojímí-nò 'én-là Nainá, in-daàkjoáá ijchoa. Títsakjòòn-ná skanda tíhotsé-ná. ⁴ K'e nga kichjàyajiin-nò mìtsà 'én-là xitá chjine kiskijeèn mé-ne nga kòkjeiín-nò. Ta sáá jè Iníma Tsjeè-là Nainá tsakó nga'ñó-là nga kòkjeiín-nò. ⁵ Mé-ne jè kjoa xi mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo, mìtsà ya nchrobá-ne kjoa chjine-là xitá, yaá nchrobá-ne nga'ñó-là Nainá.

Xi ngui kjoa chjine, it'aà ts'ée Nainá nchrobá-ne

⁶ Kixí kjoa 'én chjineé nokjoàya-lajen jñà xitá xi jye tí-majchínga nga mokjeiín-là it'aà ts'e Cristo. Tanga mìtsà kjoa chjine ts'e isò'nde nokjoàya-jen, nì mìtsà ts'e xitá ítjòn xi tjin isò'nde xi jye tíchija nga'ñó-là. ⁷ 'Én xi nokjoàya-jen, kjoa chjine ts'e Nainá-né, jè kjoachjine xi tji'ma-là xi k'oaá s'ín kiskoòsòn-là skanda tisa kjòtsee nga jñà jeya kitsajnaá. ⁸ Nijngòò xitá ítjòn xi tjin isò'nde kjòchiya-là it'aà ts'e kjoa chjine koi. Tsà kjòchiya-là, mì-là kii k'oaá s'ín krò kisik'en-t'aà Nà'è-ná Jesucristo xi tjin-là kjoa jeya. ⁹ Xojon-là Nainá, k'oaá s'ín tíchja nga tsò:

Jñà xitá xi matsjakeè Nainá,
jè tjindaà-là kjoa xi nì sáá jngòò xitá xi xkòn beè-ne,
xi líká-là 'nchré-ne
xi kò iníma-là machiya-là.

¹⁰ Nainá, it'aà ts'e Iníma Tsjeè-là tsakó-najen kjoa koi. Nga jè Iníma Tsjeè-là Nainá ótsjiya yije-né skanda jñà kjoa xi mikii ndaà fiya-ná it'aà ts'e Nainá.

¹¹ ¿Yá xitá-ne xi machiya-là kó tsò kjohítsjeèn xi tíjiin iníma-là xitá xi k'ejí? Tà jè tíjiin iníma-là kó tsò kjohítsjeèn-là. K'oaá tjs'ín tjin kjoa ts'e Nainá, nijngòò xitá tíjiin-là kó tsò kjohítsjeèn-là Nainá; tà jè Iníma Tsjeè-là tíjiin-là. ¹² Ngajen, mìtsà jè iníma-là xitá isò'nde kitjóé-najen. Jè Iníma Tsjeè-là Nainá kitjóé-najen, mé-ne nga jcha-najen kjoa xi Nainá kitsjaà kjotjò-ná. ¹³ 'Én koi, k'oaá s'ín nokjoà-jen koni s'ín okóya-najen Iníma Tsjeè-là Nainá. Mìtsà kjohítsjeèn ts'e xitá isò'nde. 'Én Tsjeè-là Nainá bènojímí-jen xi kjoa ts'e Iníma Tsjeè-là.

¹⁴ Jè xi mìtsà xitá-là Cristo, mikii machiya-là 'én xi ts'e Iníma Tsjeè-là Nainá. Tà kjoa ská ma-là. Mikii fa-has'en-jiin-là, nga mochjeén-né nga it'aà ts'e Iníma Tsjeè-là Nainá kinchátsjiyaá. ¹⁵ Tanga jè xitá xi Iníma Tsjeè-là Nainá tíjnajiin iníma-là, maá-là ótsjiya yije nita mé kjoa-ne. Tanga it'aà ts'e xitá jè, mì yá xitá xi koma-là kohótsjiya kjohítsjeèn-là. ¹⁶ K'oaá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "¿Yá-né xi beè kjohítsjeèn-là Nainá? ¿Yá-né xi koma kòkòya-là?" Tanga jñà tjin-ná kjohítsjeèn xi ts'e Cristo.

Jñà xitá xi síxá it'aà ts'e Nainá ján Corinto

3 Jñò ndí 'ndsè kò tichjaá, mikii komà kos'ín kichjàkò-nò koni xitá xi ndaà tíjiin iníma-là Iníma Tsjeè-là Nainá. Ta k'oaá s'ín kichjàkò-nò koni tsà taxkí xitá isò'nde xi tà kjoa ts'e yijo-là ótsji, koni tsà tákó ndí ixti xó xi it'aà ts'e Cristo. ² Mìtsà 'in tjin 'én xi tsakoòya-nò; k'oaá s'ín ngaya-là koni ndí ixti xó xi sà nchihoki, tà tsjin 'biì, mìtsà tsojmì tájaà kine. Jñò, kj'eè kii ndaà fahas'en-jiin-nò 'én-là Nainá, k'oaá ngaya-là koni tsojmì tájaà xi kj'eè kii ma chine skanda nachrjein i'ndeí. ³ Táko k'oaá s'ín 'nè koni s'ín xitá xi kjoa ts'e yijo-là ótsji. Machinicha-nò xinguigo, chitiya-nò nita mé kjoa-ne. Kjoa koi, kjoa ts'e xitá isò'nde-né. ⁴ K'e nga bixón: "An, xitá ts'e Pablo-ná", kò jè xi ijngòò tsò: "An, xitá ts'e Apolos-ná", jñò, k'oaá s'ín nokjoà koni chja xi taxkí xitá isò'nde.

⁵ 'An xi Pablo 'mì-na, kò Apolos, tà xitá chi'nda-nájen xi nixá-lajen Nainá. It'aà tsajeén kòkjeiín-nò 'én-là Nainá, nga ijngòò ijngòò-jen ki'nè-jen xá xi Nà'è-ná kisingatsja-najen. ⁶ 'Aán tsakoòya-nò 'én-là Nainá, k'oaá ngaya-là koni jngòò xitá xi bitje xojmá, jè Apolos kiskinindá-là, tanga jè Nainá tísjchá. ⁷ Mìtsà jè xitá xi bitje tsojmì, nì mìtsà jè xi kinindá-là xi chjí-là, tà jngòò jè Nainá xi síjchá tsojmì xi sitje xi 'ñó chjí-là. ⁸ Jè xi bitje kò xi kinindá-là, ta jngòò xá tjin-ne xi s'ín. Tanga jè Nainá tsjá-là chjí-là koni tjin xá xi kis'iin nga jngòò ijngòò. ⁹ Ngajen, yaá taña nixákjoò-jen xá-là Nainá. Koa jñò-nò i'nde nánda sitje 'én-là Nainá. Tjkoáá jñò-nò ni'ya-là Nainá xi ngajen bíndaà-jen. ¹⁰ Koni s'ín tjin kjondaà-là Nainá xi kitjóé-na, 'an-ná xi chjine chrjó ítjòn, xi tsibijnà tàts'en chrjó-là ni'ya. K'ejí xitáá bín-daàsòn ni'ya. Tanga jñà xi bíndaàsòn, ndaà kátasíkínda nga jngòò ijngòò kós'ín kiindaà. ¹¹ Mì tì yá xi koma-là kijnja ijngòò-isa tàts'en chrjó ni'ya koni jè xi jye tíjna, nga jè Jesucristo tíjna koni tàts'en chrjó ni'ya. ¹² Tàts'en chrjó ni'ya, komaá sindaàsòn-ne kichá oro, plata, ndajo chí xi 'ñó ndaà kjoàn, nas'ín yá, nas'ín xka paja, o xka ndiji. ¹³ Tanga jñà xá xi s'ín nga jngòò ijngòò xitá, k'ee jcha-là jè nachrjein k'e nga sindaajiin-là xitá. Nachrjein jè, ni'ín kjoíko, koa jè ni'ín skót'aà nga jngòò ijngòò skaya xá xi komà. ¹⁴ Tsà jngòò xá kichikjoako-là ni'ín xi skót'aà, tjoé-là chjí-là jè xitá xi kiindaàsòn. ¹⁵ Tanga tsà jè xá xi kisindaàsòn, tsà kitj, chijaá chjí-là. Tanga jè xitá kitjokajiin kjo'in koni jngòò xitá xi bitjokajiin ni'ín.

¹⁶ Jñò, ¿a mìtsà tíjiin-nò nga ni'ya ingo tsjeè-là Nainá 'mì-nò? Nga jè Iníma Tsjeè-là Nainá tíjnajiin-nò. ¹⁷ Tsà

yá xita xi mejèn-là sikkits'ón-jiin-là ni'ya tsjeè-là Nainá, Nainá tikoáá sikkits'ón-jiin-là jè xita xi k'oas'ín s'jin. Nga jè ni'ya-là Nainá, tsjeè-né. Koá jñò-nò xi ni'ya tsjeè-là Nainá 'mi-nò.

¹⁸ Kì yijo-nò chonachan-là, tsà yá xi k'oas'ín síkítsjeèn nga 'ñó tjín-là kjohítsjeèn xi ts'e kjoá chjine-là isò'nde, ta saá kos'ín kátas'ín koni tsà tsjin-là kjohítsjeèn, mé-ne nga ngui xita chjine koma-ne. ¹⁹ Jè kjoá chjine-là xita isò'nde, it'aà ts'e Nainá, kjoá ská tsò-là. Xojon-là Nainá, k'oáá s'ín tíchja nga tsò: "Nainá, k'oáá s'ín s'ín nga jñà xita chjine, tíjñà-ne kjoá maña-là kixojiin-ne."

²⁰ Jè Xojon-là Nainá, l'ngodò k'a tíjt'aà ñánda tsò: "Nainá, beè-né nga nimé chí-là kjohítsjeèn-là xita xi chjine tsò-là yijo-là." ²¹ K'oáá ma-ne, jñò, kì nijngodò xita xi 'nga níkjina. Nga ngats'iil xi tjín, kjonndaà tsajòn yije-nò.

²² Tsà jè Pablo, tsà jè Apolos, tsà jè Cefas [xi tikoá Pedro 'mi], tsà jè isò'nde, tsà jè kjoábinachon, tsà jè kjoá biyaá, tsà jè nachrjein i'nde, tsà jè nachrjein xi sa nchrobá, kjonndaà tsajòn yije-nò. ²³ Jñò, ts'e Cristo-nò, koá jè Cristo ts'eé Nainá.

Xá-là xita xi tsibíxáya-là Jesús

4 K'oáá s'ín jchatakòn-nájen koni xita chí'nda xi síxá-là Cristo, nga ngajen kjongatsja-jen nga kokóya-jen kjoá tíj'ma-là Nainá. ² Jngodò xita xi xá mangatsja, mochjeén-né nga kàta'ya-là nga kixi síkítasòn xá-là. ³ 'An, mikii síkájnoa xi it'aà tsajòn kó tsò kjohítsjeèn-nò, a ndaá tsikitasoàn, a xi ch'óó tsikitasoàn xá xi 'an kjongatsja, kó kó s'ín síkítsjeèn jñà xitaxá xi bín-daàjiin-là xita isò'nde. Skanda 'an, mi tí kii xan-na tsà ndaá tjín kó tsà ch'óó tjín xá xi tìs'iaàn. ⁴ 'An, nas'ín k'oas'ín síkítsjeèn nga tsjin-na jé, tanga mitsà tsò-ne kjoá nga ngui xita kixi-ná. Nga jè Na'èn-ná xi bín-daàjiin-na. ⁵ K'oáá ma-ne kì tà chjà jé bìnè-là xinguioo nga ti kj'eè bijchó nachrjein. Chíña-kjoá k'e nga kjoí Na'èn-ná xi síhiseèn nga jchà-là kjoá xi tíj'ma ñánda nga jñò choòn. Koá sikkatsejen kó tsò kjohítsjeèn xi tíjjiin inima-là xita. Ijkoàn Nainá jeya sikkijna koni s'ín nga ok'in-là nga jngodò l'ngodò xita.

⁶ Ndí 'ndsè kó tichjaá, koi 'én tíchjàkò-nò kjoá xi mangásòn it'aà ts'an kó it'aà ts'e Apolos xi kjonndaà tsajòn mé-ne nga mikii síkatonè-là koni tsò 'én-là Nainá. Kì k'oáá s'ín níkítsjeèn nga jngodò chí'nda-là Nainá isá ndaà nachrjenguioò koni chí'nda xi i'nga. ⁷ Jñò, ¿mé-ne koá bixón-nò nga isá 'ñó chí-nò koni xita xi i'nga? ¿Mé kjonndaà xi tjín-nò xi mitsà Nainá kitsjaà-nò? Tsà jye kitjoé-nò ngats'iil kjonndaà, ¿mé-ne nga 'nga ma-ne takòn koni tsà ta nga'ñó tsajòn kisakò-nò?

⁸ Jñò, k'oáá s'ín machiya-nò koni tsà jyeé ma yije-nò, koni tsà 'ñó xita nchiná it'aà ts'e Nainá. K'oáá s'ín níkítsjeèn koni tsà xitaxá ítjòn titsajnaà kó ngajen mitsà xitaxá titsajna-jen. Ndaà-là tjín tsà kixi kjoá nga otixoma, mé-ne ngajen koma kotixomakò-nòjen. ⁹ 'An, k'oáá s'ín síkítsjeèn, ngajen xi it'aà ts'e Cristo kisixáya-najen, Nainá k'oáá s'ín kiskoòsòn-là nga ngajen-nájen xi fehetaa-ne, xi tjínè-najen nga kiyá-jen nga nguixkòn isò'nde, nga nguixkòn xita kó ákjale. Jñà xita, tà nchikotsejen-najen nga tsja ma-là mé kjo'in xi tí-

mat'in-jen. ¹⁰ Ngajen, xi kjoá ts'e Cristo, xita ská 'yatakòn-najen; tanga jñò, it'aà ts'e Cristo, k'oáá s'ín 'ya-nò nga 'ñó tjín-nò kjoáchjine. Ngajen, k'oáá s'ín 'yatakòn-najen nga xita indaákjoá-nájen; tanga jñò, xita tájaà-nò. Ngajen, mi yá xita beèxkòn-najen; jñò, beèxkòn-nò xita. ¹¹ Skanda jè hora jè, kjinchrá-najen, xindá-najen, tsjin-najen nikje xi chíkjá-jen, 'ñó beètoòn-najen xita, tà tjaàsòn-najen, tsjin-najen ni'ya. ¹² Skanda bijtaá-najen nga 'ñó níxá-jen. K'e nga chja'on-kò-nájen xita, ngajen, nijét'aà-lajen Nainá nga kàtasíchikon-t'in. K'e nga kondra fi-najen xita, chíkjokò-najen. ¹³ 'On chjako-najen xita, ngajen ndaá nokjoá-lajen. K'oas'ín beè takòn-najen koni tsà tjé-là isò'nde. Skanda nachrjein i'nde, jñà xita k'oáá s'ín beètakòn-najen koni tsojmi xi ninguine nga bíxteèn.

¹⁴ Koni s'ín tikjiin-nò, mitsà tìs'iin sobà-nò. Kjohítsjeèn títsja jngodò-nò koni tsà íxti ts'an xi matsjake. ¹⁵ Nas'ín te jmiil ma-ne xi okóya-nò it'aà ts'e Cristo, ta jngodò ma-ne xi na'èn-nò. 'An-ná xi komà na'èn-nò nga mokjeiin-nò it'aà ts'e Cristo Jesús nga 'aán tsibenojmi ítjòn-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoá ts'e Cristo. ¹⁶ K'oáá ma-ne bitsi'bà-nò nga k'oas'ín tíjchá yijo-nò koni 'an.

¹⁷ Koi kjoá-là tsikasén-nò Timoteo, xi k'ndí-ná xan-là nga 'ñó matsjake kó kixi síxá-là Na'èn-ná. Jè sikkitsjeèn-nò kós'ín tíjñakoá Cristo Jesús nga mokjeiin-ná it'aà ts'e, koá kós'ín okoóya-là xita naxandá-là Cristo nga kijnda naxandá ñánda bijchoa. ¹⁸ Tjín i'nga xita xinguioo xi 'ñó 'nga chja, k'oáá-là s'ín síkítsjeèn tsà mikii kjikon-nò. ¹⁹ Tanga tsà Nainá mejèn-là, kjikon nítoón-nò. K'e nga kijchoa, skoeé jñà xita xi 'nga chja, a nga'ñó-là Nainá xi tjín-là a xi tà jè 'én-là xi 'nga chja. ²⁰ K'e nga jè Nainá tíhotixoma jngodò-là xita, mitsà ta kjoá ts'e 'én mochjeén, kó nga'ñó-là Nainá mochjeén. ²¹ Jñò, ¿kós'ín mejèn-nò nga kjián? ¿A mejèn-nò nga kjo'in tsjaà-nò k'e nga kijchokon-nò, a xi mejèn-nò nga kó kjonndaà-ná kó kjotsja-ná kijchokon-nò?

Jé xi kisakò ya jjiin naxandá-là Cristo ján Corinto

5 Jye na'ya-là nga kjoáchijngui tíma jjiin tsajòn. Kjoá xi tíma, skanda jñà xita xi mikii beèxkòn Nainá, mi k'oáá s'ín. Nga yaá tíjnajiin jngodò-nò xita xinguioo xi neajòn-là tsóhokò. ² Jñò, ¿mé-ne 'nga níkítsajna-nò yijo-nò? Mochjeén-né nga kjoába kitsajnajñò, kó jè xita xi kotjín jé tíhótsji, tinachrjekàjioòn. ³ 'An, kixij kjoá, kjiiin tíjñà-nò, tanga kjohítsjeèn-là inima-ná yaá tíjnajiin osen-nò. 'An, k'oáá ngaya-là koni tsà ya tíjnajiin-nò, jyeé kiskoòsòn-là mé kjo'in xi sínè-là jè xita xi k'oá tjín jé tíhótsji. ⁴ Jñò, k'e nga koxkóya nga jeya síkijna Jesucristo xi otixoma-ná, jè kjohítsjeèn-là inima-ná yaá kijnajiin-nò, tikoá yaá kijnajiin-nò jè nga'ñó-là Na'èn-ná Jesucristo. Kó it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo, ⁵ xita jè, xita neij kátangatsja yijo-là nga kátas'e-là kjo'in, kó kàtasikájno jé-là nga mi tí jé kohótsji-ne mé-ne nga kitjokàjiiin-ne kjo'in inima-là, k'e nga kjoí l'ngodò k'a Jesucristo xi otixoma-ná.

⁶ Mikii ndaá tjín nga 'nga níkítsajna yijo-nò. ¿A mi tíjiiin-nò nga nas'ín tá chiba na'yo san sísan yije xikjín na'yo? ⁷ Tinachrjekàjioòn jè xita xi ótsji jé k'oáá

ngaya-la koni tsà nà'yo san xi mì tì ndaà-ne nga sík-its'ón-nò, mé-ne jñò k'oas'ín kjoàn koma-nò koni nà'yo xitse ts'e inchrájin xi tsjin-la nà'yo san. Nga jñò, jyeé kitjaàxìn-nò kjoa ts'e jé koni nà'yo san jchínga nga jé Cristo k'en ngajo-ná koni jñà orré xi kisik'en xita Israel k'e nga Paxko. ⁸ Koií kjoa-la jñá, k'oáá s'ín kijnáchrjeé s'eí nga jyeé kisikítsajnandeíí-ná Nainá kjoa ts'e jé, koni s'ín xita Israel k'e nga Paxko nga sítsjeé ni'ya-la nga faáxìn yiye nà'yo san. Jñá, k'oáá tís'ín chjaàxián kjoa ts'e jé k'o kjoa ch'o k'o ngui kjoatsjeé k'o kjoakixi síkjeén k'oáá ngaya-la koni inchrájin xi tsjin-la nà'yo san.

⁹ Jè xojon xi kisikasén ítjòn-nò, k'oáá kixan-nò nga mì ya koahjtakeo jñá xita xi kjoa chijngui s'ín. ¹⁰ K'e nga k'oá kixan-nò, mìtsà jñá kisikaxkia jñá xita isò'nde xi kjoa chijngui s'ín, k'o jñá xi tse mejèn-la, k'o jñá xita chíjé, k'o jñá xi xkósòn beèxkón. Xita koi, xki xi ján satíkjòò. Ta jè xi koma kijnchat'aàxìn-là tsà xìn isò'nde onguíó. ¹¹ Jñá 'én xi kixan-nò, jè-né nga mì ya tsjahij-takoo jñá xi tsò nga xita-la Cristo xi 'ndsé chibá tsà tákó kjoa chijngui nchis'ín, xita xi tse mejèn-la, xi xkósòn beèxkón, xi ch'o chjajno-ná, xi xán 'bíi, xi chíjé s'ín. Jñá xita xi k'oas'ín s'ín, skanda mikii mochjeén nga kichikoo. ¹² Mitsà jñá oko-ná nga bíndaàjiin-lá jñá xita isò'nde. Jè Nainá kjiindaàjiin-la jñá xita koi. Tanga jñò oko-nò nga kíndaàjiin-lá xita naxandá-la Nainá xi tsajòn. K'oáá ma-ne nga xan-nò, chjaàxiòn jè xita xi ch'o tís'ín xi ya tíjnajiin-nò.

Kós'ín s'ijn jñá xita-la Cristo nga tijñá xikjín koijn-daàjiin-la

6 Jñò, k'e nga tsà kjoasii tjin-nò k'o xita xinguioo, ¿mé-ne jñá mejèn-nò koijn-daàjiin-nò jñá xitaxá xi mìtsà xita-la Cristo? ¿A mìtsà tà jñá kàtindaàjiin-nò xi xita naxandá-la Cristo? ² ¿A mìtsà tíjiin-nò nga jñá xi xita naxandá-la Cristo 'mi-ná, jñá kíndaàjiin-lá xita isò'nde? Tsà jñò koijn-daàjiin-lá xita isò'nde, ¿a mì chikjoa-nò nga ta jñò kíndaàjiin-lá xita xinguioo kjoa xi chiba tjin? ³ ¿A mìtsà tíjiin-nò nga tikoá it'aà tsaján kíndaàjiin-lá àkjalé? Tsà jñá kíndaàjiin-lá àkjalé, ¿a mì koma-ná kíndaàjiin-lá xita xinguiaá kjoa xi tjin i isò'nde? ⁴ K'oáá ma-ne tsà ta kjoa ts'e isò'nde-né xi tjin-nò, tjinókjoa jngoò-lá xita 'ndsé xi jñò nachrjenguioo nga 'mi-là nimé chíj-la, jè kàtindaàjiin-nò. ⁵ Koií koa xan-nò mé-ne nga kàtasobà-nò. ¿A mìtsà tíjna jngoò xita xinguioo xi tjin-la kjoátsjeén nga koma-la koijn-daàjiin-la xita xi 'ndsé chibá? ⁶ Mitsà ta koií kjoa-la nga bixkàn-koo xinguioo, skanda yaá onguikoo xinguioo nguixkon xitaxá xi mikii beèxkon Nainá nga bìndaàjiin-nò.

⁷ Kixí kjoa, ch'oo tjin kjoa k'e nga tijñò bixkàn-koo-nò xinguioo. ¿Mé-ne mìtsà ta saá níkjeiín-lá xinguioo k'e nga ch'o síko-nò? Ta saá tijkjeiín-la nga kàtasichijé-nò. ⁸ Tanga jñò, k'oáá tís'ín ch'o níkoo xinguioo, tijñò nichijé-lá.

⁹ ¿A mìtsà tíjiin-nò nga jñá xi mìtsà xita kixi, mikii kjoahas'en-jiin i'nde ñánda tíhotixoma Nainá? Jñá xita xi kjoa chijngui s'ín, jñá xi xkósòn beèxkón, jñá xita xi jye chixàn xi kjoa chijngui s'ín, jñá xita xi'nde xi tì x'in

xikjín oyijòko-ne, ¹⁰ jñá xita chíjé, jñá xita tse mejèn, jñá xita xi xán 'bíi, jñá xi xita chjajno-la, jñá xita xi kon-achan-la xikjín nga síchijé-la, k'i yijo-nò chonachan-la nga jñá xita xi koatjín kjoach'o xi s'ín mikii kjoahas'en-jiin ñánda tíhotixoma Nainá. ¹¹ Jñò, k'e nga sa kjòtseé k'oá tís'ín ki'nè i'nga; tanga i'ndeí, jye kisanjino kjoa ts'e jé-nò, jye xita tsjeè-la Nainá komà, k'o jye xita kixi komà it'aà ts'e nga'ñó-la Jesucristo xi otixoma-ná k'o it'aà ts'e Inima Tsjeè-la Nainá.

Kó s'ín sichjeén yijo-ná mé-ne nga jeya kijná Nainá

¹² Tjin i'nga xita xinguioo xi tsò: "An tjin'ndeé-na nita mé kjoa xi s'iaàn." Kixí kjoa tjin'nde-né, tanga mikii ok'in-la tsà k'oas'en yiyeé ngats'ií kjoa; k'oáá ma-ne, 'an, mikii tsjaà'nde-la yijo-ná nga síkijne-na jngoò kjoa. ¹³ Tikoáá tjin i'nga xi tsò: "Jñá tsojmí xi ma chine, ts'eé jindsobá, koa jè jindsobá mochjeén-la tsojmí xi ma chine." Kixí kjoa, tanga ingajò kjoa koi, Nainá síkjethe'taà. Tanga jè yijo-ná, mìtsà kos'ín kochjeén nga kjoa chijngui s'eé; it'aà ts'e Nainá kochjeén; yijo-ná, ts'eé Nainá. ¹⁴ Koni s'ín kis'iin Nainá nga kisikjaáya-la Na'èn-ná Jesús, jñá k'oáá tís'ín kjoaáya-ná it'aà ts'e kjoa biyaà nga tjin-la nga'ño Nainá.

¹⁵ ¿A mìtsà tíjiin-nò nga jè yijo-ná, yaá tikoòko ts'e Cristo? ¿A komaá síkjetheén yijo-la Cristo nga sijn-goò'taà-lá ts'e chjoón ská? Majin, mikii koma. ¹⁶ ¿A mìtsà 'yaà, k'e nga jngoò xita x'in, tsà chjoón ská kijnako, jngoò yijoó koma? Nga k'oáá s'ín tíchja Xojon-la Nainá nga tsò: Ingajò xita koi, jngoò yijoó koma. ¹⁷ Tanga jè xi Na'èn-ná tijnako, yaá majngoòko inima-la k'o ts'e Na'èn-ná.

¹⁸ Tijnchat'aàxìn-lá kjoa chijngui. Jngoò xita, nita mé jé xi ótsji xi kjeíí jé, mìtsà yijo-la tíbeetoòn. Tanga jè xita xi kjoa chijngui s'ín, yijo-laá beetoòn. ¹⁹ ¿A mìtsà tíjiin-nò nga jè yijo-nò ni'ya-la Inima Tsjeè-la Nainá-né xi jñò kitsjaà-nò Nainá nga tíjnajiin inima-nò? Yijo-nò, mìtsà tì tsajòn-nò. ²⁰ Nainá jye tsakatse-nò, tseé tsibchítjì-nò. Koií kjoa-la jchaxkón Nainá, ndaá tijkjeén yijo-nò nga ts'eé Nainá.

Kjoa ts'e xita xi bixan

7 It'aà ts'e 'én xi kichjìngui-ná nga kinikasén-ná xojon nga bixón: "Ndaà-la tjin, jngoò xita x'in k'o jè chjoón tsà mikii kixan." ² Tanga koií kjoa-la nga 'ño tjin kjoa chijngui, nga jngoò ijngoò xita x'in kàtas'e-la chjoón, k'o nga jngoò ijngoò chjoón kàtas'e-la x'in. ³ Koni s'ín tjin kjotixoma ts'e kjoa bixan, jè x'in, ndaá kàtasis'in-la chjoón-la k'e nga kójnako, tikoá jè chjoón, ndaá kàtasis'in-la x'in-la. ⁴ Jè chjoón, mìtsà tije otixoma-la yijo-la, jè x'in-la otixoma-la. Tikoá jè x'in mìtsà tije otixoma-la yijo-la, jè chjoón-la otixoma-la. ⁵ K'e nga tsjáyijòkoo xinguioo, k'i yijo-nò níxkon-lá xinguioo. Tà k'e-né tsà ngásòn chibàya-nò kótjín nachrjein mikii tsjáyijòkoo xinguioo tsà Nainá kijnókjoat'aà-lá. Xi koma iskan mochjeén-né nga sis'in-lá xinguioo nga mì jè xita neí skonachan-nò k'e nga tsà mì tì kii chikjoa-nò nga xìn tsjáyijò-lá xinguioo.

⁶ Én xi tixan-nò tà 'an-ná xi títajaà'nde-nò; mitsà kjotíxoma tibìnè-nò. ⁷ Xi it'aà ts'an, mejèn-na tsà ngats'iì xitá k'oas'ín kàtitsajna tajngòò, koni 'an, tajngòò tijnáa. Tanga ijngòò ijngòò xitá kits'iì-lá kjotjò xi Nainá kitsjaà-lá, kós'ín kitsajna. Kàkj'eíí kàkj'eíí s'ín títajna nga ijngòò ijngòò xitá.

⁸ Jñà xitá xi títajna tajngòò kò jñà íchjín xi jye k'en x'in-lá, ndaà-la tjin tsà tà k'oas'ín kitsajna tajngòò koni 'an. ⁹ Tanga tsà mìkii chikjoa-lá nga bitsajna ijngó, isáá ndaà-ne tsà kàtixan, mì k'oá-ne tsà tsjè sjiik'en.

¹⁰ 'An, k'oáá s'ín binè-lá jñà xitá xi jye chixàn, nga mìk-iì koma tsjein xíkjin. Jè chjoón, mìkii koma sjiikijna x'in-lá. Mitsà kjotíxoma ts'an xi tsjaà-nò; ts'eé Nainá.

¹¹ Jè chjoón xi tsjeiin x'in-lá, mìkii tji'nde-lá nga kjeíí x'in kixan-kò ijngòò k'a. Tikoáá-ne kàtajoóndaà-ne. Tikoá jè x'in, mìkii tji'nde-lá nga tsjein chjoón-lá.

¹² Jñà xitá xi i'nga, k'oáá xan-lá, xi tà kjohítsjeèn ts'an, mitsà jè Na'èn-ná tsibijna kjotíxoma jè. Tsà jngòò xitá x'in xi mokjeiin-lá 'én-lá Nainá, tsà jè chjoón-lá xi tijnako, tsà mìkii mokjeiin-lá, tsà tsò ikon jè chjoón nga bijnako, kàtijnako, kì tsjeiin takòn jè chjoón-lá. ¹³ Tsà jngòò chjoón xi mokjeiin-lá 'én-lá Nainá, jè x'in xi tijnako, tsà mìkii mokjeiin-lá, tsà tsò ikon jè x'in nga bijnako, kàtijnako, kì tsjeiin takòn jè x'in-lá. ¹⁴ Jè x'in xi mìkii mokjeiin-lá 'én-lá Nainá, it'aà ts'e chjoón-láá matsjeè-né; tikoáá jè chjoón xi mìkii mokjeiin-lá, it'aà ts'e x'in-láá matsjeè-né. Tsà majin, jñà ixti-lá mitsà xitá kixi nga nguixkon Nainá, tanga i'ndeí ixti-lá, yaá chja-ne naxandá-lá Cristo. ¹⁵ Tanga tsà jè chjoón xi mìkii mokjeiin-lá 'én-lá Nainá tsà mejèn-lá tsjein x'in-lá xi mokjeiin-lá, kàtatsjeiin. Kò tsà jè xitá x'in xi mìkii mokjeiin-lá 'én-lá Nainá, tsà mejèn-lá nga tsjein chjoón-lá xi mokjeiin-lá, kàtatsjeiin. Jñà xitá koi mìkii tjinè-lá nga kjo'ño kitsajnakò xíkjin. Nainá, jè xi mejèn-lá nga 'nchán kitsajna. ¹⁶ Ji chjoón xi mokjeiin-lè it'aà ts'e Cristo, mìkii tjiin-lè tsà koi nachrjein it'aà tsiji koma kitjokajiin kjo'in x'in-lè. Kò ji xi x'in 'mì-lè nga mokjeiin-lè it'aà ts'e Cristo, mìkii tjiin-lè tsà koi nachrjein it'aà tsiji koma kitjokajiin kjo'in chjoón-lè.

¹⁷ Jngòò kjoa mejèn-na nga ndaà síkijna-lá ngats'iì xitá naxandá-lá Cristo, nga ijngòò ijngòò xitá x'in kò chjoón, mochjeén-né nga kos'ín kàtásichá yijo-lá koni s'ín kitsjaà-lá Nainá koni s'ín títajna k'e nga Nainá kiichja-lá nga xitá-lá komà. ¹⁸ Tsà tjin i'nga xitá xi jye tjit'aà chiba yijo-lá kjoa ts'e circuncisión k'e nga xitá-lá Cristo komà, tà k'oáá s'ín kàtijná. Tsà tjin i'nga xi kje'e kii tjit'aà chiba yijo-lá, kì bit'aà chiba-lá yijo-lá. ¹⁹ Xi kjoa ts'e circuncisión, tsà tjit'aà chiba-nò kò tsà majin, mitsà mé-ne. Jè xi chjì-lá nga ndaà síkitasòn jè kjotíxoma-lá Nainá. ²⁰ Nga jngòò ijngòò, k'oáá s'ín títajna koni s'ín títajna k'e nga kiichja-nò Nainá. ²¹ K'e nga kiichja-lè Nainá, tsà ch'i'nda tijnì, kì makájno-lè. Tanga i'ndeí tsà koma kijnandeíí-ne, ndaà s'e, tijnandeíí-ne. ²² Jè xi ch'i'nda tís'ín k'e nga kiichja-lá Nainá nga kòkjeiin-lá 'én-lá, i'ndeí tijnandeíí-né it'aà ts'e Cristo. K'oáá tjs'ín tjin, jè xi tijnandeíí k'e nga kiichja-lá Nainá, i'ndeí ch'i'nda-lá Cristo-né. ²³ Jñò, Nainá jye tsatse-nò, kì kii bi'nde nga xitá xi kjeíí ch'i'nda 'nè-lá. ²⁴ Jñò ndí 'ndse

kò tichjaá, koni s'ín títajna nga jngòò ijngòò k'e nga kiichja-nò Nainá, k'oáá s'ín títajna ya nguixkon Nainá.

²⁵ It'aà ts'e xitá xi títajna tajngòò, tsjin jngòò-na kjotíxoma xi ts'e Na'èn-ná. 'An, k'oáá s'ín kosòn-lá koni tsò kjohítsjeèn-na nga Nainá kis'e-lá kjohimatakòn mé-ne nga it'aà ts'an kjoàt'aà takòn-na jñà xitá. ²⁶ Koií kjoa-lá nga 'ño 'in choòn nachrjein i'ndeí, 'an, k'oáá s'ín síkítsjeèn, isáá-la ndaà tjin, tà k'oas'ín kàtitsajna xitá koni s'ín títajna skanda nachrjein i'ndeí. ²⁷ Tsà tjin-lè chjoón, kì níkijna-jèn chjoón-lè. Tsà tsjin-lè, kì chjoón binchaatsji. ²⁸ Tsà kixein, mitsà jè tibinchaatsji. Kò tsà jngòò chjoón xongó xi kixan, tikoáá mitsà jè tihótsji. Tà jè-né, k'e nga jye kixan, kjoáá s'e-nò. 'An, mejèn-na nga mì kjoa kàtas'e-nò.

²⁹ Ndí 'ndse, mejèn-na nga kàtásijin-nò, nga chiba jchán nachrjein chija nga ma síxá-lá Nainá. Koií kjoa-lá jngòò xitá x'in xi tjin-lá chjoón, k'oáá s'ín kàtas'ín koni tsà tsjin-lá chjoón. ³⁰ Kò jñà xitá xi kjoaba títajnajin, k'oáá s'ín kàtitsajna koni tsà mì ba títajna. Koa jñà xi s'eí tjin-lá, k'oáá s'ín kàtitsajna koni tsà mì s'eí tjin-lá. Koa jñà xi tsojmì otse, k'oáá s'ín kàtas'ín koni tsà nímé tjin-lá. ³¹ Kò jñà xi fitjinguí-lá kjoa xi tjin isò'nde, k'oáá s'ín kàtas'ín koni tsà mì ya fitjinguí-lá; nga jè isò'nde xi títajnasoán ijndé, kjoehet'aà-né.

³² 'An, k'oáá s'ín mejèn-na nga nímé kjoa ts'e isò'nde síkítsjeèn. Jè xitá x'in xi tijná tajngòò, koií síkítsjeèn kjoa ts'e Nainá, mé xi s'ín nga kotsja-lá Nainá. ³³ Tanga jè xi jye chjoón tjin-lá, koií síkítsjeèn kjoa xi tjin isò'nde mé xi s'ín nga kotsja-lá chjoón-lá, ³⁴ k'oáá ma-ne nga jò kjoa síkítsjeèn. Tikoáá jè chjoón ka'àn xi jye k'en x'in-lá kò jè chjoón xi tijná tajngòò xi kje'e x'in tjin-lá, koií síkítsjeèn kjoa ts'e Nainá mé-ne nga tsjeè síkítsajna-ne yijo-lá kò inima-lá. Tanga jè chjoón xi x'in tjin-lá, koií síkítsjeèn kjoa ts'e isò'nde mé xi s'ín nga kotsja-lá x'in-lá.

³⁵ Kjoa xi benojmí-nò kjondaà tsajòn-nò, mitsà xan-nò nga 'an ósijna ikon-nò, jè-né nga nguì ndaà sijchá yijo-nò nga nímé kjoa kiichjoa ikon-nò nga síxá-lá Nainá.

³⁶ Tsà jngòò x'in xi kos'ín tísíkítsjeèn nga mì ndaà tísíkò chjoón nga mì xátí tíbixan-kò nga jye tihóto nó-lá chjoón, k'oáá s'ín kàtas'ín koni s'ín síkítsjeèn, kàtixan; jè kjoa bixan, mitsà jè nchihótsji. ³⁷ Tanga tsà jngòò xi k'oas'ín binè-lá yijo-lá kò inima-lá nga majin-lá kixan, nga kjohítsjeèn ts'e-né, kò tsà chikjoa-lá yijo-lá nga mìkii kixan, kò tsà jye kos'ín kiskoòsòn-lá, ndaà tjin. ³⁸ Jñà xitá xi bixan, ndaà s'ín, tanga jñà xi mìkii bixan, isáá ndaà s'ín.

³⁹ Jngòò chjoón xi x'in tjin-lá, mitsà tijnandeíí. K'eé-né tsà jye k'en x'in-lá nga jye tijnandeíí. Koma kixan-kò nitá yá x'in-ne xi matsjakeè tsà tanga mokjeiin-lá 'én-lá Nainá. ⁴⁰ 'An, k'oáá s'ín síkítsjeèn, ndaà-la tjin tsà mì tì kii kixan-ne jñà íchjín ka'àn. Tikoáá 'an, k'oáá s'ín machiya-na nga jè Inima Tsjeè-lá Nainá tísichiya-na.

Tsojmì xi sinchásòn ya nguixkon xkósòn

8 Jè kjoa xi ts'e yijo-lá cho xi sík'en-lá xkósòn-lá xitá isò'nde nga tsjá-lá kjotjò, jñò bixón-nò nga

ngats'iaá jyeé tjin-ná kjoachjine it'aà ts'e kjoa koi. Kixij kjoa, tanga k'e nga tjin-ná kjoachjine, ma'ngaá takoán. Tanga k'e nga tjin-ná jè kjotsjacha, isaá ndaà 'biilá nga'ño xinguiá. ² Tsà tjin i'nga xita xi tsò nga ndaà machiya-la, chijaá isa-la; k'jeè kiil beè yije koni s'in tjinè-la nga skoe. ³ Jngoò xita xi matsjakeè Nainá, jè Nainá ndaà beèkxon.

⁴ K'oaá xan-nò kó s'in tjin, tsà ma chine yijo-la cho xi ya biyaat'aà-la jña xkósòn. Tjiin-ná nga jña xkósòn xi tjin i isò'nde, nimé nga'ño tjin-la. Nga ta jngoò ma-ne xi Nainá. ⁵ Jña xita, k'oaá s'in síkítsjeèn nga jjin ma nainá xi tjin ján ngajmìl kò it'aà nangui. (Kixij kjoa it'aà ts'e xita koi, jjin ma xi nainá kò na'èn-ná tsò-la.) ⁶ Tanga jña, 'ya-ná nga ta jngoò ma-ne Nainá xi Na'èn-ná nga it'aà ts'ée inchrobà-ne nita mé xi tjin. Jña, koií xá tjin-ná nga síkitasoán xá-la. Tikoáá ta jngoò ma-ne xi otixoma-ná, jè Jesucristo; nga it'aà ts'ée nga'ño-la kixinda yije nita mé xi tjin kò tikoáá jña, it'aà ts'ée titsajnakoaán.

⁷ Tanga mitsà ngats'iil xita tjiin-la kjoa koi. Tjin i'nga xita 'ndseé xi jye k'oas'in kjò'nga-la kjoa ts'e xkósòn k'e nga tik'jeè mokjeiin-la. Tanga i'nde, k'e nga kine yijo-la cho xi ya biyaat'aà-la jña xkósòn, k'oaá s'in síkítsjeèn nga jña nchibeèkxon xkósòn xi nainá tsò-la xita isò'nde. Nga jò tjin kjohitsjeèn-la, k'oaá s'in fiya-la nga jé ótsji nguixkon Nainá. ⁸ Jñò bixón-nó nga jña tsojmi xi ma chine, mitsà koi kjoa-la nga isa ndaà skoétjò-ná Nainá. Tsà kichiaá mitsà isa ndaà kitsajnaá kò tsà mikii kichiaá mitsà isa ch'o kitsajnaá nga nguixkon Nainá. ⁹ Kixij kjoa, tjin'nde-ná nita mé xi chjineé. Tanga jña jchósòn-lá yijo-ná nga mi k'oaá tjin xi chjineé mé-ne jña xita 'ndseé xi indaàjijn tjin kjohitsjeèn-la mi jé sakò-la. ¹⁰ Tsà tjin jngoò xita xinguió xi tsò nga tjin-la kjohitsjeèn nga ma chine nita mé yijo-ne, kò yaá fi kakjèn ya i'nde ñanda yaxkón xkósòn; tsà koi nachrjein-la ya skoe jngoò 'ndsé xi indaàjijn tjin kjohitsjeèn-la nga ya tikjèn. Jè xita 'ndsé, k'oaá tjs'in s'iin. ¹¹ Kjohitsjeèn-la xita jè nga tsò nga maá chine yije nita mé-ne, koií kjoa-la nga kjo'in síkijein jè 'ndsé xi indaàjijn tjin kjohitsjeèn-la xi Cristo k'en ngajo-la. ¹² K'e nga jé binchaatsjioò xi kondra ts'e xita 'ndseé nga nikits'ón-jñò kjohitsjeèn-la xi indaàjijn tjin, jé binchaatsjioò xi kondra ts'e Cristo. ¹³ 'An, tsà ta koií kjoa-la ts'e tsojmi xi kine nga jé sakò-la jè 'ndsé, tikoáá-ne, jngoò k'a mi kii skine-na yijo, mé-ne nga mi jé sakò-la 'ndsé.

Kjoa xi tjin'nde-la xita xi tsibixaya-la Cristo

9 'Aán tsibixaya-na Cristo. Tijnandej-ná. Xkoaàn kijtsee-na jè Jesús xi otixoma-ná. Nga xá-la Na'èn-ná tis'iaàn, i'nde jñò-nò xi xita-la Cristo maà. ² K'oaá xó tsò i'nga xita xi kjeij nga mi xó tsà 'an tsibixaya-na Cristo, tanga jñò, ndaà tjiin-nò nga 'aán kixixaya-na, nga it'aà ts'an-ná nga mokjeiin-nò 'én-la Nainá. K'oaá s'in bitjo kixij kjoa.

³ K'e nga jngoò xita kjò'ngui-na xi kondra ts'an, 'an, kií xan-la nga ósikoáa yijo-na: ⁴ ¿A mitsà tjin'nde-najen nga k'oi-najen tsojmi xi chine-jen kò xi s'io-jen nga

xá-la Nainá titsa'nè-jen? ⁵ ¿A mitsà tjin'nde-najen nga kitjako jngoò-jen xi chjoón-najen ma xi 'én-la Nainá mokjeiin-la, koni s'in xita xi i'nga xi tsibixaya-la Cristo koni jña 'ndse Na'èn-ná kò Cefas [xi tikoá Pedro 'mì]? ⁶ ¿A tà 'an-ná kò Bernabé xi tjinè-najen nga kjeij xá s'en-jen mé-ne nga sakò-najen tsojmi xi chine-jen? ⁷ ¿A tjin xita xi soldado síkitasòn xi tije bíchj-la yijo-la? ¿A tjin xita xi bitje tsojmi tje, kò mikii kine toò xi oja-la? ¿A tjin xita xi cho síjchá, kò mikii 'biil tsjin xi ochrje? ⁸ K'oaá s'in nikitsjeèn nga tà kjohitsjeèn ts'an koni s'in tixan. Tikoáá tichjaá kjotixoma ts'e Moisés. ⁹ Kjotixoma-la Nainá xi kiskii Moisés, k'oaá s'in tichja nga tsò: "Jña nchraja xi bínchi, k'oaá 'ya b'ia tso'ba." 'En koi mitsà tsò-ne kjoa nga Nainá 'ño síkinda nchraja, ¹⁰ jña-ná xi síkinda-ná Nainá; nga it'aà tsaján tichja kjotixoma. Jè xi síkindi nchraja kò xi sítsjeè tsojmi xi majchá-la, nchikofaá-la nga tjoé chiba-la tsojmi xi majchá-la. ¹¹ 'En ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi jin tsakoóya-nòjen jè ngaya-la koni tachó xi kisitje ijin ini-ma-nò. ¿A mi ndaà s'e tsà tjoé chiba-najen tsojmi xi majchá-nò? ¹² Tsà jña xi kjeij xita tjoé chiba-la tsojmi xi tsajón, ngajen, ¿a mitsà isa ndaà tjin'nde-najen nga tikoá tjoé-najen?

Tanga mi k'oaá s'in titsa'nè-jen koni s'in tjin'nde-najen mé-ne nga mikii koma sichjoá ikon-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹³ Jñò, ndaà 'yaá, jña xita xi ya síxá ya Ingo Ítjòn-la Nainá, koií tsojmi kine xi tjin ya i'nde jè; kò jña xi ya síxá i'nde tsjeè-la Nainá ya ñanda binchásòn kjotjò xi tsjá-la Nainá jña xita, okoó chiba-la yijo-la cho xi ya binchásòn. ¹⁴ Nainá k'oaá s'in kitsjaà okixi: jña xi chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo yaá sakò-la tsojmi xi skine. ¹⁵ 'An, mi k'oaá s'in tisikjeén jña kjoa xi tjin'nde-na. Tikoáá mitsà koi xá tikji-nò nga kos'in síko-ná. Isaá-la ndaà tjin tsà katiyaá mi k'oaá-ne tsà tjin xita xi kjoaxin-ná kjotsja xi tjin-na nga ta kjotjò 'an chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo.

¹⁶ Nga 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo chjaya, mikii tsà jeya síkijna yijo-na. 'An, xó k'oaá s'in tjinè-na nga 'an kichjaya; imá xó-na tsà mikii kichjaya jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹⁷ Tsà tà kjohitsjeèn ts'aán-là nga kos'in tis'iaàn, tjinè-la nga kochj-na, tanga mitsà tà kjohitsjeèn ts'an, jè tisikitasoàn xá xi kisin-gatsja-na Nainá. ¹⁸ Jè chí xi tísakò-na, jè-né nga tsja tjin-na nga chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga mitsà chí-na síjé, nas'in tjin'nde-na nga jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo kótijnakon-na.

¹⁹ 'An tijnandej-ná, tanga i'nde, k'oaá s'iaàn koni tsà chí'nda-la ma ngats'iil xita, mé-ne nga isa kjin xita koma kichj-la 'én-la Cristo nga kokjeiin-la. ²⁰ K'e nga ya tijnajiin-la jña xita xinguiáa judío, k'oaá s'in s'iaàn koni s'in xita judío mé-ne nga koma kichj-la 'én-la Cristo nga kokjeiin-la. Kixij kjoa nga 'an, mikii kjo'ño tjinè-na nga kos'in sikitasoàn koni tsò kjotixoma xi kiskii Moisés, tanga k'e nga ya tijnajiin-la jña xita judío xi kjotixoma-la Moisés titsajnajijn, 'an k'oaá ti s'iaàn, ta jè xi mejèn-na nga koma kichj-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo nga kokjeiin-la. ²¹ K'e nga ya tijnajiin-la jña xita xi mitsà ya titsajnajijn kjotixoma-la Moisés, 'an,

k'oaá ti s'iaàn koni tsà mì ya tijnajñaà kjotíxoma mé-ne nga koma kichjà-là 'én-là Cristo nga kòkjeiin-là xitá xi mì ya títsajnajiin kjotíxoma. Mitsà tsò-ne kjoa nga tijnat'aà xìn-là kjotíxoma-là Nainá. Yaá tijnajñaà kjotíxoma-là Cristo. ²² K'e nga ya tijnajjin-là jñà xitá xi indaàjiin tjin kjohítsjeèn-là, 'an, k'oaá s'iaàn koni tsà tikoáá indaàjiin tjin kjohítsjeèn-na mé-ne nga koma kichjà-là 'én-là Cristo xitá koi. Yaá singásòn yijekoáa mé kjoa xi títsajnajiin ngats'iì xitá mé-ne nga koma kochrjekàjiin i'nga-na kjo'in kjoa ts'e jé-là. ²³ K'oaá s'iaàn xi kjondaà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo mé-ne nga s'e-na kjoa machikon-t'in it'aà ts'e 'én.

²⁴ Jñò, jyeé tjiin-nò k'e nga síská xitá xi ongachikon, ngats'iì-né nga ongachikon, tanga ta jngod-né xi tjoé-là kjotjò, ta jè xi síkijne. Jñò, k'oaá s'in tichá yijo-nò nga xitá-là Cristo 'mì-nò koni jngod xitá xi ongachikon mé-ne nga tjoé-nò kjotjò xi Nainá tsjá-nò. ²⁵ Jñà xitá xi sískákjò nga mejèn-là sijkijne, ítjòn bitsajnaandaà nga mì tijnà sijkjeèn-ne tsojmì xi ch'o síko; koi k'oas'in-ne nga mejèn-là tjoé jngod-là kjotjò. K'e nga jye ma ískan, jè kjotjò xi tjoé-là, ta bits'on-né. Tanga jñà bitsajnaandaà nga tjoé jngod-ná kjotjò xi mikii bits'on nita kjé-ne. ²⁶ 'An, mitsà k'oas'in ongachikoan [kjoa ts'e xá-là Nainá] koni jngod xitá xi mikii beè ñánda kichò. Tikoáá mitsà k'oas'in [sìxá it'aà ts'e Nainá] koni s'in xitá xi ta 'beéjiin isén k'e nga kjaán-kò xíkjin. ²⁷ 'An, k'oaá s'in binè-là yijo-nà nga katas'e-na kjo'in mé-ne k'e nga kjoehet'aà nachrjein nga okoóya-là xitá 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, Nainá mì kítsò-na: "Nì mé chí-là xá-lè."

Kjoa ts'e xkósòn xi mitsà kixi kjoa nga Nainá

10 Jñò ndí 'ndsè kò tichjaá, kì nijchàajiin-jèn nga jñà xitá jchínga kjiin-ná, [k'e nga itjoiin naxandá Egipto], yaá tsibítsajnangui yije ijiin ifi [nga tsakó-là ndiyá], tikoáá ngats'iì tsatojiin ndáchikon. ² K'oaá ngaya-là koni tsà komà bautizar ya ijiin ifi kò ijiin ndáchikon mé-ne nga xitá-là Moisés koma-ne. ³ K'oaá tjs'in jngod skaya tsojmì kiskine xi kjojkón ndaà ts'e Nainá. ⁴ Tikoáá ta jngod skaya nandá kits'iì xi kjojkón ndaà ts'e Nainá, jè nandá xi ya naxi itjo-ne nga jè Nainá kitsjaà-là. Jè naxi, jè ngaya-là Cristo nga jè tsajmeèyakò ndiyá ñánda chinchimaya. ⁵ Tanga jñà xitá jchínga koi, kjin jchán k'en ya ñánda nangui kixi choòn nga Nainá mikii kisaseèn-takòn koni s'in kis'iin ngats'iì xitá jchínga koi, ta chibaá tsiningui-ne.

⁶ Jñà kjoa xi k'oas'in komà, jñà okóya-ná nga mì jñà síkjaajñaà kjoa xi ch'o tjin koni kis'iin jñà xitá jchínga-ná. ⁷ Kì k'oa s'in sandò xkósòn yaxkón koni kis'iin i'nga xitá jchínga koi, nga k'oaá s'in tichja Xojon-là Nainá nga tsò: "Jñà xitá naxandá tsibítsajna nga tsakjèn koá kits'iì, ikjoàn tsasítjen nga kitè [nga jè kisisjakò xkósòn]." ⁸ Tikoáá mikii kjoa chijngui s'eén koni s'in kis'iin i'nga xitá jchínga koi, nga tà jngod nachrjein kaàn jàn jmiì xitá k'en. ⁹ Mì kì taxkí chít'aá Nà'èn-ná koni s'in kis'iin i'nga xitá jchínga koi; k'oaá komà-ne nga k'en nga kiskine-là ye. ¹⁰ Tikoáá kì í'ño-isa tsajét'aà-là Nainá koni s'in kis'iin i'nga xitá jchínga koi.

K'oaá komà-ne nga jè àkjalé-là kjoabiyaà kisik'en xitá koi.

¹¹ Ngats'iì kjoa koi, k'oaá s'in komàt'in jñà xitá jchínga-ná kò k'oaá s'in kisijna chibá mé-ne sijiin-ná. Kisit'aà Xojon-là Nainá nga jchaá jñà mé kjo'in xi sijnè-ná tsà k'oa tjs'in s'eén jñà xi titsajnaoáan nachrjein xi jye tífehèt'aà. ¹² K'oaá ma-ne jè xi kos'in síkítsjeèn nga kixi tijná, kátasíkinda yijo-là nga mì jé sakó-là. ¹³ Jñò, k'jeé mé kjoa xi mat'ioòn nga tíchit'aà-nò xi isa 'ño 'in tjin koni mat'in xitá xi k'jeíí. Nainá, xitá kixi-né, jè kà-ta'ñót'aà takòn nga mikii tsjá'nde nga isa tsato chít'aà-nò koni kji chíkjoako-nò. Tije-ne Nainá kòkò ndiyá kós'in kichikjoa-nò koni s'in tíchit'aà-nò skanda k'e nga kjoehet'aà kjoa.

¹⁴ Jñò ndí 'ndsè, nì itse kjoa ts'e xkósòn níkítsjeèn nga mejèn-nò jchaxkón. ¹⁵ 'An, k'oaá s'in tíchjà-nò koni xitá xi tjin-là kjohítsjeèn. Jchósòn-là 'én xi xán-nò, a kixíí kjoa. ¹⁶ K'e nga 'yoaá vino xi tjíya chítsin nga nijét'aà-là Nainá nga kátasíchikon-t'in, ¿a mitsà ya ningásòn-koáá kò jnì-là Cristo? Kò k'e nga níxkoayaá inchrajín, ¿a mitsà ya ningásòn-koáá kò yijo-là Cristo? ¹⁷ Jñà, nas'in 'ño kjin ma-ná, jè inchrajín xi bichiaá, ta jngod ma-ne; k'oaá ma-ne nga ngats'iaá, ta jngod yijo ma-ná.

¹⁸ Chítsejèn-là xitá naxandá Israel, jñà xi kine yijo-là cho xi biyaá ya i'nde tsjeé nga tsjá-là kjotjò Nainá. Xitá koi, yaá singásòn-kò kjotjò xi tsjá-là Nainá ya i'nde tsjeé. ¹⁹ K'e nga k'oa xan-nò, mitsà xan-nò nga tjin-là okixi jñà xkósòn kò tsojmì xi sinchát'aà-là. ²⁰ Jñà 'én xi xan-nò, jñà kjotjò xi fiko jñà xitá xi mikii beèxkon Nainá, jñà fiko-là inima ch'o-là neíí, mitsà jè sobà Nainá. 'An, majin-nà nga ya singásòn-kò inima ch'o-là neíí. ²¹ Mikii ndaà tjin, k'e nga jye 'yò vino xi ts'e Jesús, xi otíxoma-ná, ikjoàn s'iqo xi ts'e inima ch'o-là neíí. Tikoáá mikii ndaà tjin, k'e nga jye bichiod inchrajín xi ts'e Jesús, ikjoàn bichiod xi ts'e inima ch'o-là neíí. ²² ¿A xi mejèn-nò síkjàn-là Nà'èn-ná nga kátachini? ¿A isaá tjin-nò nga'ño mì k'oa-ne Nainá?

Jè kinchátsjiaá ítjoán kjondaà ts'e xitá xi k'jeíí

²³ Tsò jñà xitá: "Tj'inde-né nita mé xi s'eén." Kixíí kjoa tj'inde-né, tanga mitsà ngats'iì kjoa nga ndaà tjin. Tj'inde-né nita mé kjoa xi s'eén, tanga mitsà ngats'iì kjoa tsjá-ná nga'ño. ²⁴ Mitsà tà kjondaà tsajòn binchaàtsjiod ítjòn, jè tinchátsjiod ítjòn kjondaà ts'e xitá xi k'jeíí.

²⁵ Maá chineé nita mé yijo xi satijna ya ñánda biyaá cho. Kì kii chjinanguio ñánda j'i-ne mé-ne nga mì ch'o koma-là kjohítsjeèn-nò. ²⁶ Nga ts'eé Nà'èn-ná jè nangui kò ngats'iì tsojmì xi tjin-là.

²⁷ Tsà jngod xitá xi mikii mokjeiin-là 'én-là Nainá, kichja-nò nga kichikoo, tsà mejèn-nò nga onguió, chjineé yije-nò xi tsjá-nò. Kì mé xi chjinanguio nga mì ch'o koma-là kjohítsjeèn-nò. ²⁸ Tsà jngod xitá xi kítsò-nò: "Jñà tsojmì koi, yaá kisinchaàt'aà-là xkósòn." Jè kjoa-là xitá xi okítsò-nò, kì kii chine, mé-ne nga mì ch'o koma-là kjohítsjeèn-là. ²⁹ Mitsà kjohítsjeèn tsajòn xi tixan-nò, ts'eé xitá xi okítsò.

Tanga tsà tjin i'nga xita xi skonangui nga kitso: "¿Mé-ne mì tji'nde-na nga s'iaàn nita mé kjoa xi mejèn-na nga ta koi kjoa-la nga mì ch'o koma-la kjohit-sjeèn-la xita xi k'jeif? ³⁰ An, tsà tsjaà-la kjondaà Nainá it'aà ts'e tsojmi xi kinee, mikii ndaà tjin tsà ch'o kitso-la xita jña tsojmi xi jye kàtsjaà-la kjondaà Nainá." ³¹ Tanga jñò, k'e nga bichioò kò tsà 'yò, nita mé kjoa xi 'nè, k'oaa s'in t'een nga jeya kàtjina Nainá. ³² Ki jé binchaàtsji-là jña xita judío, kò xi mìtsà xita judío, kò jña xita nax-andá-la Nainá. ³³ An, k'oaa s'in s'iaàn yije koni s'in sasén-la xita xi k'jeif. Mìtsà jè otsjia itjoàn xi kjondaà ts'an, jè otsjia itjoàn kjondaà ts'e xita xi k'jeif mé-ne nga kitjokàjiiin-ne kjo'in.

11 Koni s'in s'iaàn an nga kjingui-la Cristo, k'oa tjs'in chjingui-ná.

Kó s'in skoexkón x'in-la jña íchjín k'e nga chjat'aà-la Nainá

² Ndi' ndsè kò tichjaà, ndaà 'nè-nò nga nikitsjeèn it'aà ts'an ngats'ii kjoa xi s'iaàn; tikoà nikitasòn kjotfxoma xi an kisikatoya-nò. ³ Tanga mejèn-na nga kàtasijiiin-nò nga jngoò ijngoò xita x'in, jè Cristo xi sko-la ma, kò jè chjoón, jè xita x'in xi sko-la ma, koni jè Cristo, jè Nainá xi sko-la ma. ⁴ Tsà jngoò xita x'in xi tjtisa skò k'e nga chjat'aà-la Nainá, o k'e nga chjaya 'én-la Nainá, mikii beèxkón Cristo nga jè tjina sko-la. ⁵ Tanga tsà jngoò chjoón, tsà mikii bjtisa skò k'e nga chjat'aà-la Nainá, o k'e nga chjaya 'én-la Nainá, mikii beèxkón x'in-la nga jè tjina sko-la. K'oaa ngaya-la koni tsà kisijno-la. ⁶ Tsà jngoò chjoón xi majin-la bjtisa skò, tikoaa-ne kàtasijno-la tsja skò. Kò tsà masobà-la nga sijno-la, kàtjtisa skò. ⁷ Jè xita x'in, mikii tji'nde nga kijtsa skò, nga k'oaa s'in 'ya-la koni Nainá, kò it'aà ts'e xita x'in, 'yaà-la kjoa-jeya-la Nainá; tanga it'aà ts'e chjoón 'yaà-la kjoajeya-la x'in-la. ⁸ Jè x'in, mìtsà ya itjokàt'aà-ne ts'e chjoón; jè chjoón xi it'aà ts'e xita x'in itjokàt'aà-ne. ⁹ Jè xita x'in, mìtsà kjoa ts'e chjoón kisindaà-ne; tanga jè chjoón, kjoa ts'e x'in kisindaà-ne. ¹⁰ Koi kjoa-la jè chjoón tjinè-la nga kijtsa skò, seña-né nga beèxkón x'in-la, mé-ne nga tikoà sko-ne jña àkjale. ¹¹ Tanga koni s'in tjindaà-la Na'en-ná, tsà tsjin chjoón, mikii tjina x'in; kò tsà tsjin x'in, mikii tjina chjoón. ¹² Koni s'in komà nga jè chjoón, it'aà ts'e x'in kisindaà-ne; tikoaa jè x'in, it'aà ts'e chjoón ts'iin. Tanga it'aà ts'e Nainá nchrobá yije-ne. ¹³ Jñò, ndaà tikitsjeèn: ¿A ndaà tjin tsà mikii tjtisa skò jña íchjín k'e nga chjat'aà-la Nainá? ¹⁴ Tije-ne isò'nde, bénojmiya-ná nga kjoasobà-né k'e nga jè xita x'in sín-dojò tsja skò. ¹⁵ Tanga ndaà tsejèn k'e nga jngoò chjoón xi ndojò kjoàn tsja skò. Kjoajeya ts'e-né. Koi xá kits'i-la tsja-la nga ndojò kjoàn, mé-ne nga kijtsa-ne skò koni tsà payò. ¹⁶ Tsà tjin xita xi mikii tjingoò ikon koni bixón-jen, k'oaa s'in kàtasijiiin-la, ngajen kò nax-andá-la Cristo, ngui k'oaa s'in 'nè-jen, tsjin xi k'jeif s'in.

Kjoa xi mikii ndaà tjin k'e nga bichiaá koni s'in tsakóya Cristo

¹⁷ Nga tikjii isa-nò, mikii ndaà síkítsajna-nò, koi kjoa-la nga mikii ndaà tita'nè k'e nga maxkóya; ch'o tita'nè. ¹⁸ Jè kjoa xi tjina itjòn it'aà tsajòn, k'oaa s'in ki'nchrè, jñò xi naxandá-la Cristo 'mi-nò, k'e nga maxkóya, jò xó ya maà. Mejèn tsà mokjeifin-na tsà koi naxrjein-la tsà k'oaa s'in tita'nè. ¹⁹ Ta xó k'oaa-la kò-mat'in-nò nga s'eé xita xinguioo xi sijjòya-nò, mé-ne nga jcha-la yá-ne xi tjin-la okixi. ²⁰ K'e nga maxkóya nga bichioò, koni s'in tsakóya Cristo, mìtsà kixi kjoa nga jè nikitsjeèn-yaà koni s'in komat'in Na'en-ná k'e nga k'en. ²¹ K'e nga bichioò, tjin i'nga xita xi itjòn kjèn tsojmi xi bijchókò; mikii koña-la xikjín nga tsjá itsé-la; skanda tjin xi mach'i. Tanga jña xita xi i'nga, imaa ijò-la nga mikii tsjá itsé-la. ²² Jñò, ¿a tsjin-nò ni'ya nanda nga bichioò kò nga 'yò? ¿Mé-ne nachrjekàngui-nò xita nax-andá-la Cristo koà nisobà-là xita ima xi tsjin-la tsojmi xi kine? K'e nga k'oas'in 'nè, ¿kò s'in xán-nò? ¿A ndaà síkítsajna-nò? Majin, mikii ndaà síkítsajna-nò.

K'e nga jè Na'en-ná tsakjèn-kò xita-la k'e nga kòjñò
(Mateo 26:26-29; Marcos 14:22-25; Lucas 22:14-20)

²³ Koni s'in tsakóya-na Na'en-ná, ti koi-ne xi an tsakoóya-nò. Jè nitjen k'e nga Na'en-ná Jesús kit-sobà'nò xita, kiskoé inchrájin, ²⁴ kitsjaà-la kjondaà Nainá, ikjoàn kisixkoaya, kitsò: "Chjóé, jè-né xi yijo-na nga titsjaà kjotjò nga kiyá xi kjondaà tsajòn. K'oa t' s'in t'een nga tixkoaya inchrájin, mé-ne nga síkítsjeèn-nò it'aà ts'an." ²⁵ K'oaa tjs'in kis'iin k'e nga jye tsakjèn, kiskoé chitsín, kitsò: "Vino xi tjíya chitsín jè, jè jni-na xi síkixiya kjoa xitse xi bindaajiiin-kò-nò. Jñò, k'e nga ijngoò ijngoò k'a s'ioo, k'oaa s'in t'een mé-ne nga síkít-sjeèn-nò it'aà ts'an." ²⁶ K'e nga ijngoò ijngoò k'a kichioò inchrájin jè, koà s'ioya vino chitsín jè, it'aà ts'eé kjoabiyaà-la Na'en-ná kinókoaya, skanda k'e nga kjoif ijngoò k'a Cristo.

Mikii ma taxki bichikoaa Na'en-ná

²⁷ Nita yá xita-ne xi kokjen inchrájin jè, o xi skoíya chitsín ts'e Na'en-ná, tsà mikii skoexkón k'e nga kokjen, jè tíhótsji it'aà ts'e Na'en-ná nga tíhochrjengui yijo-la kò jni-la. ²⁸ Koi kjoa-la, itjòn ndaà tikitsjeèn ijin inima-nò kós'in titsajnakoo Nainá kò xita xinguioo. Iskan tichioò inchrájin koà t'ioya chitsín ts'e Na'en-ná. ²⁹ Tsà yá xita xi kokjen inchrájin koà skoí vino xi tjíya chitsín, tsà mikii síkítsjeèn nga jè yijo-la Na'en-ná, xita jè, kjoifín tbinè-la yijo-la. ³⁰ K'oaa ma-ne kjin xita xinguioo xi ch'in bit'aà-la koà tjin xi indaàkjoa titsajna, skanda jye kjò kjin biyaà. ³¹ Tsà ndaà síkítsjeén kós'in titsaj-nakoaa Nainá kò xita xinguiaá, Na'en-ná mikii kjo'in tsjá-ná. ³² Tanga tsà jè Na'en-ná tsjá-ná kjo'in, koi-né nga mejèn-la síkixiya-ná mé-ne mikii kokot'aà-ná kjo'in xi mikii fehet'aà nita kjé-ne xi tjoé-la jña xita isò'nde xi mikii beèxkón Nainá.

³³ K'oaá ma-ne jñò ndí 'ndsè k'e nga maxkóya nga bi-chioò, chíñakjoa-là xinguigo. ³⁴ Tsà tjin 'nga xi 'ñó ijò-là, tichioò ni'ya-nò, mé-ne k'e nga koxkóya mi kjo'in tsjá-nò Na'èn-ná. Jñà kjoa xi i'nga xi tjin isa-nò, k'e kij-chokon-nò kındaàjñáá.

Kó s'ín tjin kjoa chjine xi tsjá Inimā Tsjeè-lā Nainá xi kjondaà ts'e naxandá-lā

12 Ndí 'ndsè kò tichjaá, 'an mejèn-na kàtasijin-nò jñà kjoa chjine xi tsjá Inimā Tsjeè-lā Nainá.

² Jñò, ndaà tjiin-nò k'e nga tikj'eè mokjeiin-nò 'én-lā Nainá, yaá tsanguit'aà-là xkòsòn xi mikii ma chja nga xin ndiyá kiikò-nò nga mitsà kixi kjoa nga Nainá.

³ K'oaá xan-nò, niyá xita xi koma kitsò-lā Jesús: "iCh'o kàtamatin!", tsà it'aà ts'e Inimā Tsjeè-lā Nainá tichja. Tikoaá tsà mitsà nga'ñó ts'e Inimā Tsjeè-lā Nainá tichja, mikii koma kitsò-lā: "ji-né Jesús xi otixomai!"

⁴ Ya ijiin naxandá-lā Nainá, kjin skaya kjoa chjine tjin kjoa ts'e xá xi síkitasòn xita, tanga jè xi tsjá kjoa chjine, tije-ne Inimā Tsjeè-lā Nainá. ⁵ Jñà xita, kjin skaya xá tjin-lā nga s'ixá-lā Na'èn-ná, tanga tije-ne Na'èn-ná xi maxá-lā. ⁶ Kjin skaya nga'ñó tjin kós'ín maxá, tanga tije-ne nga'ñó-lā Nainá xi síxájin-lā ngats'iì xita. ⁷ Nga jngoò ijngoò xita, tjoé-lā jngoò kjoa chjine xi okó nga yaá tijnajin inimā-lā Inimā Tsjeè-lā Nainá mé-ne nga ngats'iì xita naxandá-lā Nainá kochjeén-lā kjondaà xi tjoé-lā. ⁸ Xi it'aà ts'e Inimā Tsjeè-lā Nainá tjin xita xi 'biil-lā 'én xi tjin-lā kjo'hiitsjeèn; koa tjin i'nga xi 'biil-lā 'én xi tjin-lā kjoa chjine, nga tije-ne Inimā Tsjeè-lā Nainá tsjá. ⁹ Tjin xi tjoé-lā kjoachjine nga ndaà mokjeiin-lā nga tije-ne Inimā Tsjeè-lā Nainá tsjá-lā, tikoaá tjin xi tjoé-lā kjoachjine nga síndaà-ne xita xi xk'én, nga tije-ne Inimā Tsjeè-lā Nainá tsjá-lā. ¹⁰ Tjin xi tjoé-lā kjoachjine nga ma-lā s'ín kjo'xkón xi ndaà tjin, kò xi ma-lā chja ngajo-lā Nainá, kò xi machiya-lā mé inimā xi tísixájin inimā-lā xita xi chja. Kò tjin xi tjoé-lā nga ma-lā chja 'én xi kje'íí tsò xi mì yá xita fiya-lā, tikoa tjin xi ma-lā síkatoya 'én xi kje'íí tsò xi mì yá xita fiya-lā. ¹¹ Tije ta jngoò-ne Inimā Tsjeè-lā Nainá xi síxá it'aà ts'e ngats'iì kjoa koi nga síka'bí-lā nga jngoò ijngoò xita kjoachjine xi jè mejèn-lā nga tsjá-lā.

¹² Yijo tsjáján, kjin jchán skaya tjin-lā; tanga koni s'ín tikjoò, ta jngoò ma-ne yijo. Naxandá-lā Cristo, k'oaá tjs'ín tjin, ta jngoò ma-ne. ¹³ Jñà xi xita judío kò xi mitsà xita judío, xi xita chi'nda tísajna kò xita xi tísajndeíí ta jngoò ma-ne. Ngats'iaá jñà, tà ngàsòn komaá bautizar it'aà ts'e xi tije-ne Inimā Tsjeè-lā Nainá nga jngoò naxandá-lā Nainá komaá koni tsà jngoò yijo. Nga jngoò ijngoaa, Nainá kitsjaà-ná xi tije-ne Inimā Tsjeè-lā.

¹⁴ Jè yijo-ná, mitsà tà jngoò skaya tjin-ne; kjin jchán skaya tikjoòya. ¹⁵ Tsà jè ndsokoaá kitsò: "'An, mitsà tsja xita ma, mitsà ya chja-na jè yijo.'" Mitsà koi kjoa-lā nga okitsò nga mì ya chja-ne yijo. ¹⁶ Tsà jñà líká kitsò: "'An, mitsà xkon xita ma, mitsà ya chja-na jè yijo.'" Mitsà koi kjoa-lā nga okitsò nga mì ya chja-ne yijo. ¹⁷ Tsà kóhokji yijo-ná, tsà ngui xkoaán koma, ¿kós'ín kina'ya-ná? Tsà jè yijo-ná, tsà ngui líká koma, ¿kós'ín kijne-ná? ¹⁸ Tanga Nainá nga jngoò ijngoò skaya yijo-ná, yaá kisikitsajna

ijnde-lā yijo-ná ñánda nga jè kjòmejèn-lā. ¹⁹ Yijo-ná tsà tà jngoò skaya koma, mì-la tsà yijo xi ngui tijnogoò.

²⁰ Kixi kjoa nas'ín kjin skaya tikjoòya yijo-ná, tanga tajngoò ma-ne.

²¹ Jñà xkoaán mikii koma kitsò-lā jñà ndsáá: "Mikii mochjeén-na." Jè skoaá tikoaá mikii koma kitsò-lā jñà ndsokoaá: "Mikii mochjeén-na." ²² Tanga it'aà ts'e yijo-ná, tjin-né xi 'mì-lá nga chiba nga'ñó tjin-lā tanga isaá ndaà mochjeén. ²³ It'aà ts'e yijo-ná xi 'mì-lá nga mikii ndaà tsejèn, jñà-né xi nikakjá nikje mé-ne nga isa ndaà kotsejèn-ne. Bíttsa'ma-né jè yijo-ná, jñà xi mikii tji'nde-lā nga jcha-lā. ²⁴ Mikii mochjeén nga sijtsa'ma yijo-ná xi tsejèn. Nainá jye k'oa's'ín tsibíndaà nga isa ndaà jchaxkón jè xi 'mì-lá nga isa chiba chí-lā, ²⁵ mé-ne nga mì kojòya-ne. Ta saá nga jngoò ijngoò skaya kà-tasikinda xikjin. ²⁶ Tsà tjin jngoò skaya yijo-ná ñánda ijo ñánda ndaà tiyaxkón, ndaá s'e yije-lā kóhokji yijo.

²⁷ Jñò, k'oaá ngaya-lā koni yijo-lā Cristo. Katjin, katjin xá xi kitjoé-nò ya ijiin naxandá-lā Nainá. ²⁸ Nainá k'oaá s'ín kiskoòsòn-lā mé xá xi s'jin xita: jñà tísajna itjòn xita xi bíxáya-lā Nainá; xi ma-ne jò, xita xi chja ngajo-lā Nainá; xi ma-ne jàn, xita xi okóya 'én-lā Nainá. Tikoa tjin xi ma-lā s'ín kjo'xkón xi ndaà tjin. Kò tjin xi ma-lá síndaà-ne xita xi xk'én; tjin xi ma-lá síchjít'aà; tjin xi otixoma mé kjoa xi koma; kò tjin xi chja 'én xi kje'íí tsò xi mì yá xita fiya-lā. ²⁹ Mitsà ngats'iì nga ma bíxáya-lā Nainá. Mitsà ngats'iì nga Nainá chja ngajo-lā. Mitsà ngats'iì nga ma-lá okóya 'én-lā Nainá. Mitsà ngats'iì nga ma-lá s'ín kjo'xkón xi ndaà tjin. ³⁰ Kò mitsà ngats'iì nga ma-lá síndaà-ne xita xk'én. Mitsà ngats'iì nga ma-lá chja 'én xi kje'íí tsò xi mì yá xita fiya-lā. Mitsà ngats'iì ma-lá síkatoya 'én xi kje'íí tsò xi mì yá xita fiya-lā. ³¹ Tanga jñò, mochjeén-né nga tinchátsjioò jñà kjoachjine xi isa ndaà tjin.

Tanga ijnde'í 'aán kokoò-nò jngoò ndiyá xi isa ndaà tjin kó s'ín sijchá yijo-nò.

It'aà ts'e kjoatjòcha

13 'An, tsà ma-na chja jñà 'én xi kje'íí tsò xi chja xita nas'ín jñà 'én xi chja àkjale, tanga tsà tsjin-na kjoatjòcha, nimé chí-lā; k'oaá ngaya-na koni jngoò kichá xi 'ñó one, o koni jñà kichá tsjin xi ch'o one k'e nga kaàkjoò. ² Tsà tsjin-na kjoatjòcha, nimé chí-na nas'ín ma-na chja ngajo-lā Nainá, nas'ín machiya yije-na kjoa xi tji'ma-lā Nainá; nas'ín ma yije-na kjoa chjine, nas'ín ndaà mokjeiin yije-na it'aà ts'e Nainá, skanda ma-na síkjaníyá-lā nindoò. ³ Tsà sika'bíá yije tsojmi xi tjin-na nga kòkjen xita ima, koa tsjaà kjoatjò yijo-nā nga kití xi kjondaà ts'e xita xi kje'íí, tanga tsà tsjin-na kjoatjòcha, nimé sikijne.

⁴ Jè xita xi tjin-lā kjoatjòcha, tjin-lā kjoatsetakòn nita mé kjoa-ne; tjin-lā kjondaà; mikii maxitakòn; mitsà 'én 'nga chja; kò mitsà tije ndaà síkijna-ne yijo-lā; ⁵ mitsà taxkí s'ín; mitsà tà kjondaà ts'e ótsji; mikii taxkí maji-lā; nimé kjoa bíngui takòn; ⁶ mitsà matsja-lā it'aà ts'e kjoa xi ch'o tjin, ts'eé kjoa kixi xi matsja-lā. ⁷ Jè xi tjin-lā

kjoatjòcha, síkjeiín yije-la nità mé kjoa-ne, mokjeiín yije-la, koña yije-la, chíkjoako yije-la ngats'iì kjoa.

⁸ Jè kjoatjòcha mikii kjoehet'aà. Tanga kijchò nàchrjein nga mì tì yá xi kichja ngajo-la Nainá, nga mì tì yá xi kichja-ne 'én xi k'jeíí tsò xi mì yá xità fiya-la kò nga mì tì yá xi tjoé-la kjohítsjeèn xi tíj'ma-la Nainá. ⁹ Nga k'jeé tsà nguì ndaà tíjiin yije-ná kjohítsjeèn xi tíj'ma-la Nainá, kò k'jeé tsà nguì ndaà nokjoà ngajo-lá Nainá. ¹⁰ Tanga k'e nga kijchò nàchrjein nga kjoíí xi nímè chijat'aà-la, yaá kjoehet'aà jñà kjoa xi ta chiba machiya-ná.

¹¹ K'e nga sà chítia, k'oaá s'ín kichjà koni chjà íxti, k'oas'ín kisikítsjeèn koni s'ín síkítsjeèn íxti, k'oas'ín kiskòdsòn-la koni íxti. Tanga k'e nga jye kòjchínga, kisikíjina-ná kjoa ts'e íxti. ¹² I'ndeí, ta k'oaá s'ín 'yaá Nainá koni tsà chítisín jmà chítsejèn-yaá nga mikii ndaà tsèjèn-ná. Tanga kijchò nàchrjein k'e nga ndaà kòtsejèn-ná nga chí'aán Nainá. I'ndeí tã chibaá machiya-na, tanga kijchò nàchrjein nga ndaà kochiya-na koni s'ín beèxkon-na Nainá.

¹³ Ján kjoa tíjín xi mikii kjoehet'aà, jngoò kjoa nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, ijngoò nga chíñà-lá xi tjoé-ná, ijngoò nga s'e-ná kjoatjòcha. Jñà ingajàn kjoa koi, jè kjoatjòcha xi isà 'ñó chji-la.

Jè xi ma-la chjà 'én xi k'jeíí tsò

14 Jè kjoatjòcha tanguítjìngui-là; tìkòa mochjeén-né nga tìchátsjioò jñà kjoachjine xi tsjá Inimã Tsjeè-la Nainá. Kò jè xi isà 'ñó mochjeén nga kínoókjoa ngajo-là Nainá. ² Jngoò xità xi k'jeíí tsò 'én xi chjà, mìtsà taxkì xità tíchja-la; Nainá tíchjat'aà-la. Nga mì yá xità fiya-la kó tsò 'én xi tíchja. Jñà 'én xi chjà, ts'eé Inimã Tsjeè-la Nainá nga tíchja'ma-né. ³ Tanga jè xità xi chjà ngajo-la Nainá, jñà xità naxandá-la Nainá ch-jajiiin-la, mé-ne nga isà ndaà koma-la, isà ndaà k'ñójiin-ne kjohítsjeèn-la kò isà ndaà sije takòn-ne xità naxandá-la Nainá. ⁴ Jè xità xi chjà 'én xi k'jeíí tsò xi mì yá xità fiya-la, tì yijo-laá tsjá nga'ñó-la. Tanga jè xi chjà ngajo-la Nainá, jñà xità naxandá-la Cristo tsjá-la nga'ñó.

⁵ 'An, k'oaá s'ín mejèn-na tsà ngats'ioò koma-nò kínoókjoa 'én xi k'jeíí tsò xi mì yá xità fiya-la. Tanga isaá-la ndaà tíjín tsà koma-nò kínoókjoa ngajo-là Nainá. Jè xi Nainá chjà ngajo-la isaá 'ñó chji-la mì k'oa-ne koni jè xi chjà 'én xi k'jeíí tsò. Ta jngoó-la tsà tíjín xità xi koma-la sijkatoya 'én xi k'jeíí tsò mé-ne isà ndaà s'e-la nga'ñó xità naxandá-la Cristo.

⁶ Ndí 'ndsé kò tichjaá k'oaá गया-la tsà 'an mejèn-na kíjkon-nò, tsà k'jeíí tsò 'én xi kichjàkò-nò xi mikii na'ya-là, kós'ín kochjeén-nò. Ta jé-la tsà 'én-la Nainá síkíchiya-nò, tsà kènojímí chiba-nò kjohítsjeèn xi ndaà tsò, tsà kichjàjiin-nò 'én kixì, kò kokoòya-nò 'én xi ndaà tsò.

⁷ Jñà chrjo-la música kò ní'ñó xi tíhone tsà ngàsòn kjone, z'kós'ín jcha-la ñá-laá xi tíhone nga tà ngàsòn tsò? ⁸ Tsà jè chrjo trompeta-la xità kjojchán, tsà mikii ndaà skíndàya, z'yá xità xi kítsajnaandaà nga kjoj kjojchán? ⁹ Jñò, k'oaá tís'ín mat'ioòn tsà mìtsà 'én

tsajòn kínoókjoa nga kjiya-la xità, z'kó s'ín kína'ya-la mé 'én xi títanokjoa? Tà jjiin isén-la títanokjoa. ¹⁰ Kjin jchán skoya 'én tíjín nga tíjtsa isò'nde, tanga ngats'iì 'én tíjín-la kjohítsjeèn kó tsòya-ne nga jngoò ijngoò skoya. ¹¹ 'An, tsà mikii fiya-na kó tsò 'én xi tíchja jngoò xità, xità xìn nanguíí koma-na. Kò jè xità xi tíchja, k'oaá tì koma-la it'aà ts'an koni xìn nanguíí i'nde-na. ¹² Jñò, nga mejèn-nò jñà kjoachjine xi tsjá Inimã Tsjeè-la Nainá, mochjeén-né nga isà ndaà tìchátsjioò jñà kjoachjine xi koma ndaà síchjat'aà-la naxandá-la Cristo mé-ne nga isà tse nga'ñó s'e-la.

¹³ K'oaá ma-ne jè xità xi k'jeíí tsò 'én xi chjà xi mì yá xità fiya-la, kàtasíjét'aà-la Nainá nga kàtatsjá-la kjoachjine mé-ne koma sijkatoya-ne 'én xi chjà. ¹⁴ 'An, k'e nga chjàt'aà-la Nainá nga k'jeíí tsò 'én xi tíchja xi mikii fiya-na, tà jè tíchja Inimã Tsjeè-la Nainá xi tíjnajiin inimã-na. Tanga jè kjohítsjeèn-na, nímè kjondaà sakò-la nga mikii fiya-na kó s'ín tíchja. ¹⁵ 'An, z'mé xi s'iaàn? Mochjeén-né nga kichjàt'aà-la Nainá 'én xi bíjiin inimã-na Inimã Tsjeè-la Nainá. Tìkòaá mochjeén-né nga kichjàkòa Nainá 'én xi ndaà fiya-na. K'e nga seè, tìkòaá mochjeén-né nga seè sò xi bíjiin inimã-na Inimã Tsjeè-la Nainá. Tanga tìkòaá mochjeén nga seè sò xi ndaà fiya-na. ¹⁶ K'e nga jeya níkiñi Nainá, tsà tà jñà 'én nokjoi xi bíjiin inimã-lè Inimã Tsjeè-la Nainá, tsà kji'nchré-la 'én-lè jñà xità xi mikii fiya-la, mikii koma kítso: "K'oaá s'ín kàtama", nga mikii fiya-la kó tsò 'én xi nokjoi. ¹⁷ Okixi-né, kjondaà xi tì'bi-la Nainá, ndaà tíjín, tanga jñà xità xi i'nga, nì mé nga'ñó tísakó-la nga mikii fiya-la. ¹⁸ 'An, tsjaà-la kjondaà Nainá nga isaá ndaà ma-na chjà 'én xi mì yá xità fiya-la mì k'oa-ne koni jñò. ¹⁹ Tanga k'e nga ya tíjnajiin-la xità naxandá-la Cristo, isaá ndaà tíjín tsà tà 'òn 'én kichjà xi tíjín-la kjohítsjeèn nga kokoòya-la xità, mì k'oa-ne tsà te jmiì 'én kichjà xi k'jeíí tsò xi mikii 'nchréya-la xità.

²⁰ Ndí 'ndsé kò tichjaá, kì k'oaá s'ín níkiítsjeèn koni íxti. Tanga ts'e kjoa xi ch'o tíjín, k'oaá s'ín t'een koni íxti xi k'jeé ndaà machiya-la. Tanga it'aà ts'e kjohítsjeèn-nò, k'oaá s'ín t'een koni xità xi jye ndaà machiya-la.

²¹ Xojon-la Nainá k'oaá s'ín tíchja nga tsò: "Nga kichjà-la naxandá-na, xità xìn nanguíí síkjeén xi k'jeíí 'én chjà nga koma kichja-la. Tanga nas'ín k'oas'ín s'iaàn mikii kji'nchréñijon-na, tsò Na'èn-ná." ²² K'e nga nokjoá 'én xi k'jeíí tsò xi mì yá xità fiya-la, kjojkón okó-la Nainá jñà xità xi mikii mokjeiín-la, mìtsà ts'e xità xi mokjeiín-la. Tanga k'e nga nokjoà ngajo-lá Nainá, ts'eé xità xi mokjeiín-la, mìtsà ts'e xità xi mikii mokjeiín-la. ²³ Jñà xità naxandá-la Cristo k'e nga maxkóya, tsà ngats'iì nga k'jeíí 'én kichja xi mì yá xità fiya-la, tsà kjoahas'en jngoò xità xi taxkì xità xi mikii mokjeiín-la 'én-la Nainá, kítso-né: "Jñà xità koi, xità ská-né." ²⁴ Tanga tsà ngats'ioò nga 'én-la Nainá títanokjoáya ngajo-lá, tsà kjoahas'en jngoò xi taxkì xità xi mikii mokjeiín-la 'én-la Nainá, k'e nga kji'nchré-nò, kòkjeiín-la kò kochiyaá-la nga xità jé-né. ²⁵ Jè kjoa xi tíjna'ma jjiin inimã-la, jchaá-la; kò jè xità, kòsijna-xkó'nchi-la Nainá nga skoexkón; kòkjeiín-la nga kixì kjoa nga ya tíjnajiin-nò Nainá.

Okixi xi kitsjaà Pablo kó s'iin xitá k'e nga maxkóya nga jeya sikíjna Nainá

²⁶ Jñò ndí 'ndsè kò tichjaá, ¿kó s'ín fiya-nò jñà 'én koi? Tsòyaá-ne, k'e nga maxkóya nga jeya nikíjna Nainá, tjin i'nga xitá xinguiqo xi seè-là Nainá; tjin i'nga xi ma-là okóya 'én-là Nainá; tjin xi ma-là bénojmi 'én xi jye tsakó-là Nainá; tjin xi chja 'én xi k'ejí tsò xi mì yá xitá fiya-là; tikoáá tjin xi ma-là síkatoya 'én xi k'ejí tsò. Ngats'ii xá koi, k'oáá s'ín kàtabitasòn mé-ne nga isa ndaà s'e-là nga'ñó inima-là jñà xitá naxandá-là Nainá. ²⁷ Tsà tjin xitá xi ma-là chja 'én xi k'ejí tsò xi mì yá xitá fiya-là, tà jò kò tsà jàn kichja; tanga ta ijngodò ijngodò kichja; kò jngodò xi síkatoya 'én koi. ²⁸ Tsà tsjin xitá xi ma-là síkatoya, tà jyò kàtitsajna nga nguixkòn naxandá-là Cristo, tikoáá-ne tà ijiin inima-là kàtichjako Nainá. ²⁹ K'oáá tjs'ín tjin ts'e xitá xi chja ngajo-là Nainá, tà jò-ne kò tsà jàn xi kichja. Jñà xitá xi i'nga, tà kji'nchré-né; ta sijnásòn-kjoò-né a ndaà tjin, o xi majin-né. ³⁰ Jñà xitá xi títsajna, tsà kitjokàjiin jngodò xitá xi Nainá síkichiya-là 'én xi mejèn-là nga kichja, jè xitá xi tíchjaya tikoáá-ne ta jyò kàtijnà, kàtatsjá'nde-là nga jè kàtichja. ³¹ K'oáá ma-ne, ngats'ioò xi ma-nò nokjoà ngajo-là Nainá komaá kinókjoaa nga ijngodò ijngodò-nò mé-ne nga isa ndaà koma-nò kò isa ndaà kotsja-nò ngats'ioò. ³² Jñà xitá xi ma-là chja ngajo-là Nainá, mochjeén-né nga tijnà skósòn-là kós'ín kichja. ³³ Nga Nainá, jè xi mejèn-là nga s'e kjoa'nchán, majin-là nga kjoasii s'e.

Jñà íchjín, jyò kàtitsajna, koni ma ngats'ii naxandá-là Cristo ñánda maxkóya xitá-là; mikii tji'nde nga kichja; ndaà kàta'nchréñijon koni s'ín tíchja kjotixoma. ³⁵ Tsà mé kjoa xi mejèn-là nga skoé, yaá ni'ya-là kàtakjònangui-là x'in-là. Mikii ndaà tjin tsà jngodò chjoón kichjajiin ñánda maxkóya xitá naxandá-là Nainá.

³⁶ ¿A k'oáá s'ín nikitsjeèn nga ta it'aà tsajòn kisindaà 'én-là Nainá? ¿A k'oáá ma-nò tsà ta jñò-nó xi kitjoé-nò? ³⁷ Tsà tjin i'nga xitá xinguiqo xi k'oas'ín síkitsjeèn nga ma-là chja ngajo-là Nainá, o xi ndaà machiya-là kjohitsjeèn-là Inima Tsjeè-là Nainá, k'oas'ín kàtakixiya-là nga jñà 'én xi tikjiin-nò, kjotixoma ts'eé Na'én-ná. ³⁸ Tsà tjin xitá xi mikii sasén-là koni s'ín okoòya-nò, tikoáá Nainá mikii sasén takòn xitá jè.

³⁹ Ndí 'ndsè kò tichjaá, k'oáá s'ín 'ñó tijnchátsjioò nga tijnókjoa ngajo-là Nainá; tanga ki bitsajna ikòn-là jñà xi ma-là chja 'én xi k'ejí tsò xi mì yá xitá fiya-là. ⁴⁰ Tanga ngats'ii kjoa koi, ngui ndaà t'een, kixi tanguíkoo.

K'e nga jaáya-là Cristo

15 I'ndeí ndí 'ndsè kò tichjaá, 'an mejèn-na nga sikitsjeèn-nò jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an kichjàyajiin-nò xi kichjoétjò kò nga kixi títsajnakoo. ² Jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi koma kochrjejiin-nò kjo'in tsà kixi títsajnakoo skanda i'ndeí koni s'ín nga kichjàyajiin-nò nga tisa ítjòn; tsà majin, nímé chjí-là nga kòkjeiin-nò.

³ Jè kjoa xi isa 'ñó tjin, jè-né nga kòs'ín tsakoòya-nò koni tjin xi 'an kitjoé-na, nga jè Cristo k'en ngajo-ná xi kjoa ts'e jé-ná nga k'oáá s'ín tíchja Xojon-là Nainá; ⁴ nga kisihiijin, koa nga ijchò jàn nàchrjein jaáya-là, koni s'ín tíchja Xojon-là Nainá. ⁵ K'e nga jaáya-là, tsakó-là yijo-là jè Cefas [tjè-ne Pedro], ikjoàn tsakó-là yijo-là jñà xitá-là xi i'nga, ya tejò ma-ne kò Pedro. ⁶ Xi komà iskan, tsato 'òn sindo ma-ne xitá 'ndsè xi títsaj-najtín nga tsakó-là yijo-là. Jñà xitá koi, tjin i'nga xi jye k'en, tanga kjin ma xi tákò títsajnakon skanda i'ndeí. ⁷ Ikjoàn tsakó-là yijo-là jè Jacobo. Xi komà iskan tsakó yije-là yijo-là jñà xitá-là xi tsibíxáya-là.

⁸ Xi jyehet'aà-ne, ikjoàn 'aán tsakó-na yijo-là. 'An, k'oáá s'ín ngaya-là koni tsà jngodò ki'ndí xi mì jè nàchrjein kits'iin koni s'ín chíya nàchrjein-là. ⁹ 'An-ná xi isa 'ñó nangui tijnà-là kòhótjín jñà xitá xi tsibíxáya-là Jesús. Skanda mikii ok'in-na nga k'oas'ín k'oín-na; nga 'aán kiitjinguí kondra-là jñà xitá naxandá-là Cristo. ¹⁰ Tanga jè kjondaà-là Nainá ndaà tsasiko-na; k'oáá komà-ne nga 'an tsibíxáya-na. Jè kjondaà-là, mìtsà tà kjotjò kitsjaà-na. Tanga 'an, isaá 'ñó kisixá mì k'oá-ne koni ngats'ii xitá-là xi i'nga. Kixí kjoa, mìtsà nga'ñó ts'an, kjondaà ts'eé Nainá. ¹¹ Tsà 'an-ná, kò tsà jñà xitá-là xi i'nga xi ndaà síxá, tanga jè xi chjí-là nga k'oá s'ín nokjoàya-jen, koa jñò, k'oáá s'ín mokjeiin-nò.

K'e nga kjoaáya-là jñà xitá xi jye k'en

¹² K'oáá s'ín tinnokjoáya nga jè Cristo jaáyajiin-là xitá xi jye k'en, tanga, ¿mé-ne tjin i'nga-ne xitá xinguiqo xi tsò: "Jñà xitá xi jye k'en mì tì kii kjoaáya-là." ¹³ Tsà mikii kjoaáya-là xitá xi jye k'en, tikoáá jè Cristo, mì-la tsà kixi kjoa nga jaáya-là. ¹⁴ Tsà mikii jaáya-là Cristo, jñà 'én xi nokjoàya-jen nímé-la chjí-là, tikoáá nímé-la chjí-là koni s'ín mokjeiin-nò. ¹⁵ Tikoáá ngajen, xitá ndisoó kitjokàngui-jen it'aà ts'e Nainá, nga k'oáá s'ín nokjoàya-jen 'én-là Nainá nga bixón-jen: "Jè Nainá kisikjaáya-là Cristo." Nga tsà jñà mik'en mikii kjoaáya-là, mì-la tsà kixi kjoa nga kisikjaáya-là Cristo. ¹⁶ Tsà jñà xitá xi jye k'en mikii kjoaáya-là, tikoáá jè Cristo mì-la tsà kixi kjoa nga jaáya-là. ¹⁷ Jè Cristo, tsà mikii jaáya-là, nímé-la chjí-là koni s'ín mokjeiin-nò it'aà ts'e, tákò yaá-la títsaj-najñò jé-nò. ¹⁸ Tikoáá jñà xitá xi jye k'en nga kòkjeiin-là it'aà ts'e Cristo, jngodò k'aá-la kichjia, tsà mì jaáya-là Cristo. ¹⁹ Jè kjoa xi chiñá-lá it'aà ts'e Cristo, tsà tà jí isò'nde kjoehet'aà, jñá-la xi ngui xitá ima 'mì-ná kó ngats'ii xitá xi tjin isò'nde.

²⁰ Tanga ngui kixí kjoa nga jè Cristo jaáyaá-là it'aà ts'e kjoa biyaá. K'oáá ngaya-là koni tsojmi xi majchá ítjòn, nga jè Cristo jaáya ítjòn-là ngats'ii xitá xi iskan kjoaáya-là [nga mì tì kii kiyá-ne]. ²¹ Koni s'ín komà nga it'aà ts'e jngodò xitá kjòts'ia nga biyaá xitá, k'oáá tjs'ín komà nga it'aà ts'e jngodò xitá j'ii nga kjoaáya-là xitá xi jye k'en. ²² Koni s'ín ma nga biyaá ngats'ii xitá xi it'aà ts'e tje-là Adán kits'iin, k'oáá tjs'ín ma nga kjoaáyaá-là ngats'ii xitá xi it'aà ts'e Cristo ts'iin xitse-ne. ²³ Tanga jngodò ijngodò 'ncha ndiyá-né nga kjoaáya-là koni s'ín oko-là. Jè Cristo, tijnà ítjòn nga jaáya-là; k'e nga kjoíí ijngodò k'a Cristo, k'eé kjoaáya-là xi xitá ts'e. ²⁴ Cristo,

ítjòn s̀ikjehesòn ngats'iì xi kondra fi-la, ngats'iì xi títsaj-na ítjòn, xi t́jín-la nga'ńó kọ xi otíxoma. Íkjoàn jè Cristo s̀ingatsja ḱjotíxoma-la Nainá xi Na'èn-ná ma; k'eé kjoehet'aà isò'nde. ²⁵ Mochjeén-né nga jè Cristo kà-tatíxoma skanda k'e nga jye s̀ikítsajngangui yije ndsokọ jńà xi kondra-la. ²⁶ Kọ jè kondra-la xi fehet'aà-ne nga chija, jé kjoa biyaà. ²⁷ Nítà mé xi t́jín, Nainá, yaá kisikít-sajngangui yije ndsokọ Cristo. Jè tíhotíxoma yije-la. Tanga mitsà tsò-ne kjoa nga jè Nainá, yaá t́jínangui ndsokọ Cristo. Nga jè sobá Nainá xi kisikítsajngangui ndsokọ nítà mé xi t́jín. ²⁸ K'e nga jye ya títsajngangui yije ndsokọ Cristo nítà mé xi t́jín, jè Cristo, nga Kí'ndí-la Nainá ma, t́kjoá nangui s̀ikíjina yijo-la nga nguixkọn Nainá nga jè sobá Nainá tsibítsajngangui ndsokọ Cristo nítà mé xi t́jín, mé-ne nga jè Nainá jngoò k'aá jè ḱjna ítjòn-la nítà mé kjoa-ne.

²⁹ Tanga tsà jńà xítà xi jye k'en mì t́ kii kjoaáya-la, jńà xítà xi ít'aà ts'e mik'en ma-ne bautizar, ¿kó s'ín síkít-sjeèn? ¿Mé-ne ít'aà ts'e mik'en ma-ne bautizar, tsà kixi kjoa nga mì t́ kii kjoaáya-la xítà? ³⁰ Kọ ngajen, ¿mé kjoa-ne nga nàchrjein nchijòn binchaxkón-lajen yijo-najen, tsà mì t́ kii kjoaáya-la xítà? ³¹ Ndí 'ndsè kọ tichjaá, k'oaá xan-nò nga nguì kixí kjoa nga nàchrjein nchijòn t́jín-na kjoxkón tsà ya kiyá, koni s'ín nga nguì kixí kjoa nga matsja-na ít'aà tsajòn nga ngásòn mokjeiín-ná ít'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. ³² Tsà tà jńà kjoa ts'e isò'nde-né nga kiskaàn-koaa xítà koni tsà xa ján Éfeso, ¿mé xi kisikijne? Tsà jńà xítà xi jye k'en mì t́ kii kjoaáya-la, t́kjoá-ne: "Kíchiaá, s'ioaá nga nchijòn-lè kiyá-ná."

³³ Kì yá xítà xi konàchan-nò ít'aà ts'e kjoa koi. Nga t́jín jngoò 'én xi tsò: "Jńà xítà xi tsajahitakoá xi mìkii ndaà s'ín, jńà síkít-s'ón-jìin kjoa xi ndaà t́jín koni s'ín tít-sanjchá yijo-ná." ³⁴ Ndaà t́kít-sjeèn ít'aà ts'e kjoa koi; kì tà tsjaà jè binchaàtsjiod. Nga t́jín i'nga xítà xinguiqo xi mìkii beèxkon Nainá. K'oaá xan-nò mé-ne nga kàta-sobà-nò.

Kó kjoàn koma mik'en k'e nga kjoaáya-la

³⁵ Tsà koi nàchrjein-la t́jín i'nga xítà xi tsò: "¿Kós'ín koma nga kjoaáya-la xítà xi jye k'en? ¿Kó kjoàn yijo xi kítjokàjìin-kọ?" ³⁶ ¿Mé tà tòndọ-nò! K'e nga 'bè tje, jńà nojmé nga sihiijìn, biyaà-né, mé-ne nga kiso xítse-ne jno, nga ijngoò k'a kítsajnakon. ³⁷ K'e nga 'bè tje, mitsà jńà xi jye jno bitjee; tà jńà nojmé bitjee, o xi trigo-né. ³⁸ Tanga jè Nainá, k'oaá kjoàn s'ín koni s'ín mejèn-la; k'oaá kjoàn s'ín nga jngoò ijngoò skaya xojmá koni kjoàn tje-la. ³⁹ Jńà yijo, mitsà ngásòn kjoàn. Yijo-la xítà, k'jeí kjoàn; yijo-la cho, k'jeí kjoàn; yijo-la t́n, k'jeí kjoàn; yijo-la nise, k'jeí kjoàn. ⁴⁰ Koni choòn i isò'nde nga t́jín yijo xi k'jeí s'ín tsejèn, k'oaá ti choòn ngajmii nga t́jín xi k'jeí s'ín tsejèn. Mitsà ta ngásòn tsejèn xi t́jín ngajmii kọ xi t́jín isò'nde. ⁴¹ Jè ts'oi k'jeí s'ín tsejèn, jè sá k'jeí s'ín tsejèn, jńà ni'ńo k'jeí s'ín tsejèn. K'a k'jeí, k'a k'jeí s'ín tsejèn nga jngoò ijngoò skoya.

⁴² K'oaá t́s'ín ma nga kjoaáya-la xítà xi jye k'en. Jè yijo xi sihiijìn, bits'on-né, tanga jè yijo xi kjoaáya-la, mì t́ kii kít-s'ón-ne. ⁴³ Sihiijìn-né xi nímé chjí-la; jè xi kjoaáya-la

jeya-né. Xi sihiijìn, yijo indaà-né; xi kjoaáya-la t́jín-la nga'ńó. ⁴⁴ Jè yijo xi sihiijìn, t́xkí yijo-né, ts'e isò'nde-né. Yijo xi kjoaáya-la, yijo xítse-né, ts'eé Inima Tsjeè-la Nainá. T́jín xi t́xkí yijo, t́kjoá t́jín xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá.

⁴⁵ K'oaá s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè xítà x'ín t́jòn xi k'ímì Adán, jngoò xi xítà komà xi tsibijnakon." Tanga [jè Cristo], jngoò inima xi síkítsajnakon xítà, nga jè j'ii ngajo-la Adán nga jyehet'aà-ne kjoa. ⁴⁶ Tanga jè xi inima, mitsà jè j'ii ítjòn; jè j'ii ítjòn xi t́xkí yijo ts'e isò'nde, iskaán j'ii xi inima. ⁴⁷ Jè xítà x'ín xi t́jòn, i ít'aà nangui ts'e; ni'ndeé kisindaà-ne. Jè xítà x'ín xi ma-ne jò, ngajmii ts'e, yaá inchrobà-ne, [nga jè xi Na'èn-ná].

⁴⁸ Ngats'iì xítà xi i isò'nde ts'e, k'oaá kjoàn yijo-la koni kji ts'e Adán nga ni'ndeé kisindaà-ne. Ngats'iì xi ngajmii kítsajna, k'oaá kjoàn koma yijo-la koni kji ts'e Cristo xi ngajmii inchrobà-ne. ⁴⁹ I'ndeí, jńà, k'oaá kjoàn tsejèn yijo-ná koni kji xi ni'nde kisindaà-ne; nga komà iskan, k'oaá kjoàn kótsejèn yijo-ná koni kji xi ngajmii j'ii-ne.

⁵⁰ Ndí 'ndsè, k'oaá xan-nò jè yijo-ná nga jní t́jín-la mìk-iì ma kjoahas'en-jìin ñánda tíhotíxoma Nainá. T́kjoá jè yijo-ná xi bi'ndoya mìkii ok'in-la nga ya kjoahas'en-jìin ñánda t́jín xi mìkii bi'ndoya. ⁵¹ Kènojmi jngoò-nò kjoa'ma ts'e Nainá: Jńà xi xítà-la Cristo 'mì-ná, mitsà ngats'iaá nga kiyá, tanga ngats'iì-ná ta jngoò tjo kjoatjija-ná, ⁵² k'oaá ngaya-la koni k'e nga tsíx'áa koa bíchjoa xkoaán, t́k'eé-ne nga skíndaya chrjo trompeta xi fehet'aà-ne. K'e nga kfone chrjo trompeta, jńà mik'en kjoaáya-la, mì t́ kii k'ndo-ne nítà kje-ne. Koa jńà kjoatjija-ná. ⁵³ Jè yijo-ná nga biyaà kọ nga bi'ndo, mochjeén-né nga tjoé jngoò-la yijo xi mì t́ kii kiyá-ne kọ mì t́ kii k'ndo-ne nítà kje-ne. ⁵⁴ K'e nga k'oas'ín koma nga jè yijo-ná tjoé jngoò-la yijo xi mì t́ kii kiyá-ne kọ mì t́ kii k'ndo-ne nítà kje-ne, k'eé kítasòn koni s'ín tichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè kjoa xi síkijne jngoò k'aá síchija kjoabiyaà. ⁵⁵ Ji xi kjoa biyaà 'mì-lè, ¿ńánda-ne nga kinikijni? ¿Nánda t́jna na'yá-lè xi ma-la sík'en xítà?" ⁵⁶ Jè na'yá xi t́jín-la kjoa biyaà, jé kjoa ts'e jé. Kọ jè nga'ńó xi t́jín-la jè kjoa ts'e jé, jé ḱjotíxoma. ⁵⁷ Ndaà chjí-la Nainá nga jè tsjá-ná nga'ńó xi ít'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná nga níkiyne-lá kjoa biyaà kọ kjoa ts'e jé.

⁵⁸ Jńò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, kixi t́tsajna. Niyá xi s̀ikjajtjija-la kjoátsjeèn-nò. Kjit'aà nàchrjein isa 'ńó t́xá-là Na'èn-ná. Nga t́jìin-nò nga jè xá xi 'nè xi ts'e Na'èn-ná, mitsà tà ḱjotjò.

Ton xi maxkót'aà-la jńà xítà naxandá-la Cristo

16 Jè ton xi maxkót'aà-la xítà naxandá-la Cristo, k'oas'ín t'een koni s'ín kixan-la xítà naxandá-la Nainá ján nangui Galacia. ² Jńò, nga jngoò ijngoò, nga jìin jìin nàchrjein k'e nga tahàngo, titjò chiba ton-nò koni s'ín machikon-t'ioòn, mé-ne nga mì k'e kíkó-nò k'e nga 'an xi kijchoa. ³ K'e nga kijchokon-nò ya Corinto, sikasén ján Jerusalén xítà xi jńò chjaàjńò. Tsjaà-la xojon carta nga kji kọ jè ton xi maxkót'aà-nò. ⁴ Tsà

mochjeén nga tikoá 'an kjián, komaá kjiko-na jñà xita koi.

K'è nga kisikítsjeèn Pablo nga kjoì ján Corinto

⁵ Mejèn kjikon-nò k'è nga jye kjoáhatoaá ján nangui Macedonia, nga k'oáá s'ín tjíndaà-na nga ya kjoáhatoaá mé-ne nga ikjoàn kijcho-na Corinto. ⁶ Tsà koma ya kótijnako chiba nachrjein-nò, kò tsà koíí nachrjein-la nga ya kótijnako-nò skanda k'è nga kjoèhet'aà nachrjein-la chon 'nchán, mé-ne jñò koma sichját'aà-ná k'è nga tsà ñánda kjián nga koma iskan. ⁷ Majìn-na nga tà jngoò tjò skotsejèn-nò; jè xi mejèn-na nga kjìn nachrjein kótijnako-nò, tsà Nainá mejèn-la nga tsjá'nde-na. ⁸ Íí kótijna naxandá Éfeso skanda nachrjein ts'e s'eí Pentecostés, [jè s'eí xi bitjo k'è nga jye bijchó icháte nachrjein nga bitjo s'eí Paxko]. ⁹ Ndaà títjo'nde-na nga tis'iaàn xá-la Nainá xi 'ñó ndaà tíbitasòn, nas'ín 'ñó kjìn ma-ne xita xi kondra títsajna-na.

¹⁰ Tsà kijchòkon-nò jè Timoteo, chítsejèn-la nga tsja kàtas'e-la nga kíjnakò-nò nga mì yijo-la kinchaxkón-la, nga tikoá xá-la Nainá tís'ín koni 'an. ¹¹ K'oáá ma-ne, kì nachrjenguiòò jñò, tã saá tichját'aà-la nga 'nchán kàtjanchrobákon-na; 'an, tíkoñaá-la kò xita 'ndseé xi i'nga.

¹² 'An 'ñó tsibitsi'ba-la jè 'ndsè Apolos, nga katahij-tako jñà xita 'ndseé xi tjínè nga kjikon-nò, tanga majìn-la nga fi; k'èé-la kjoì k'è nga k'o'a-la.

¹³ Ndaà titsajnakon. 'Ñó kixi titsajnakoo jè 'én xi mokjeiín-nò. Kì yá xi tsakjoòn-la, kàtas'e-nò nga'ñó.

¹⁴ Ngats'ii kjoá xi 'nè, koo kjoatjòcha-nò k'oá t'een.

¹⁵ Jñò ndí 'ndseé kò tichjaá, jyeé tíjiin-nò nga jñà xita ni'ya-la Estéfanos, jñà kòkjeiín ítjòn-la 'én-la Cristo ya nangui Acaya. Jñà xita koi, k'oáá s'ín bínè-la yijo-la nga jñà xita naxandá-la Cristo sichját'aà-la. ¹⁶ Ndí 'ndsè, bitsi'bà-nò nga tjíná'yañijon-la xita xi k'oás'ín síxá koni jñà xita koi, kò ngats'ii xita xi mikii bijta-la nga síxá-la Nainá. ¹⁷ Matsja-na nga j'iikon-na Estéfanos, Fortunato kò Acaico [nga jñò kinikasén], nga jñà j'ii síkitasòn xi jñò mikii komà kinitasòn nga inchrobàchon-ná. ¹⁸ Jñà j'ii síje ikon-na kò tsajòn. K'oáá ma-ne jchaxkón jñà xita xi k'oás'ín s'ín koni jñà xita koi.

Pablo síhixat'aà naxandá-la Cristo

¹⁹ Jñà naxandá-la Cristo xi títsajna nangui Asia síhixat'aà-nò. Jè Aquila kò Priscila kò xita naxandá-la Cristo xi bixoña ya ni'ya-la, it'aà ts'e Na'èn-ná ndaà síhixat'aà-nò. ²⁰ Ngats'ii xita 'ndseé, síhixat'aà-nò. Jñò tixat'aà nga jngoò ìjngoò xita xinguiço nga kò inima-nò.

²¹ 'An, xi Pablo 'mì-na, tisihihixat'aà-nò nga kò ndsaa tikjiin-nò xojon jè.

²² Tsà tjín xita xi mikii matsjakeè Jesucristo xi otíxoma-ná, jè xita nejí kàtjikò. Na'èn, jì niton nchroboí.

²³ Jè kàtijnako-nò kjondaà-la Jesucristo xi otíxoma-ná.

²⁴ Kjit'aà nachrjein kàtas'e-nò kjoatjòcha-na nga jè Cristo Jesús titsajnakoá. K'oáá s'ín kàtama.

2 Corintios

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xítà naxandá-là Cristo xi títsajna Corinto

1 'An, Pablo, tísikasén-nò xojon jè, nga k'oáá s'ín kjòmejèn-là Nainá nga 'an tsibíxáya-na Cristo Jesús. 'An, kò 'ndsé Timoteo títanikasén-nòjen xojon jè. Títanixot'aà-nòjen jñò xi xítà naxandá-là Nainá 'mi-nò xi títsajnaà yà naxandá Corinto, kò ngats'iì xítà tsjeè-là Cristo xi títsajna kóhokji nangui Acaya. ² Nainá xi Nà'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán yà jjiin iníma-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-là kjondaà Nainá

³ Ndaà kàtayaxkón Nainá xi Nà'èn-là ma Jesucristo xi otíxoma-ná. Jè Nainá xi Nà'èn-ná ma, tse kjòhimatakòn tjin-là it'aà tsaján. Kò jè, kjit'aà naxrjein síje takoán.

⁴ K'e nga mé kjo'in títsajnajñá, jè Nà'èn-ná síje-takòn-ná mé-ne jñá, k'oáá tís'ín sijetakoán xinguiá xi tikoá kjo'in títsajnajjiin koni s'ín kisijetakòn-ná Nainá.

⁵ Koni tjin kjo'in xi tse níkjiaán xi kjoa ts'e Cristo, k'oáá tís'ín tse kjojetakòn sakó-ná it'aà ts'e Cristo. ⁶ Ngajen, tsà kjo'in títsajnejin-jen, kjondaà tsajòn-nò nga s'e-nò kjojetakòn, koá kítjokajñoò kjo'in. Tsà Nainá síje-takòn-najen, jè-né nga tikoá jñò s'e-nò kjojetakòn, koá kichikjoa kò-nò kjo'in xi jin títsajnejin-jen. ⁷ Tjin kixí kjoa xi chiñá-lajen it'aà tsajòn. Tjjiin-najen, koni s'ín tíhokot'aà-nò kjo'in xi títsajnejin-jen, k'oá tís'ín okot'aà-nò kjojetakòn xi tjin-najen.

⁸ Jñò 'ndsé kò tichjá, mejèn-najen nga kàtasijjin-nò kjo'in xi kis'e-najen ján nangui Asia. Tse jchán kjo'in kinikjeiin-jen. Jyeé mì tì kii kichikjoako-nájen skanda mì tì kii bixón-najen tsà kítajnakon isá-jen. ⁹ K'oáá s'ín komà-najen nga jyeé-la tjinè-là nga kiyá-jen. K'oáá s'ín komàt'in-jen mé-ne nga isá ndaà kjót'aà takòn-najen Nainá xi ma-là síkjaáya-là mik'en, nga mì tà yijo-najen kjót'aà takòn-jen. ¹⁰ Nga jyeé kjomeè k'en-jen, tanga Nainá tsasiko-najen nga kisikatojiin-najen kjo'in kò tákó sijikatojiin-isa-najen kjo'in. Kò k'oáá s'ín kjit'aà takòn-jen nga jè sijikatojiin isá-najen nitá mé kjoa-ne.

¹¹ Jñò, mochjeén-né nga síhixat'aà-nájen nga kijnókjoat'aà-là Nainá it'aà tsajen mé-ne nga isá kjin koma-ne xítà xi kichjat'aà-là Nainá, tikoáá kjin koma xítà xi tsjá-là kjondaà Nainá koni s'ín machikon-t'in-jen.

Mé-ne mìkii kii-ne Pablo ján Corinto

¹² Tjin jngoò kjoa nga ndaà níkítajna-jen yijo-najen. K'oáá s'ín beè-lajen takòn-jen nga it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne nga tsjeè kò kixi tihonguíko-jen yijo-najen i

isò'nde, kò jè tjna ítjòn it'aà tsajòn. Mítsà kjoachjine-là xi taxkí xítà nga kò'nè-jen, kjondaà-là Nainá-né. ¹³ Mítsà kj'eíí kjoa nga títsachjiin-nòjen, ta jè-né nga kixkejñoò kò kjoas'en-jiin-nò koni tsò 'én xi tjit'aà xojon jè. K'oáá s'ín majngoò takoàn nga nguì ndaà kjiya-nò ¹⁴ koni s'ín jye kjòchiya chiba-nò nga tsja kàtama-nò it'aà tsajen kò nga tikoá tsjaá koma-najen it'aà tsajòn k'e nga kjoíí jngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná.

¹⁵ 'An, jyeé ndaà tjinngoò takoàn it'aà ts'e kjoa koi, k'oáá ma-ne nga k'oas'ín kiskoòsòn-là nga jò k'a kjikon-nò mé-ne jñò, jò kjondaà sakò-nò. [Tanga mì k'oáá s'ín tsitasòn.] ¹⁶ K'oáá s'ín kisikítsjeèn, k'e nga kii-aà nangui Macedonia nga yà jahato ítjòn-nò. Tjin-né nga kjoahato jngoò k'a-nò k'e nga kjinchrobà-na mé-ne jñò koma síhixat'aà-ná nga kjián nangui Judea.

¹⁷ K'e nga k'oas'ín kiskoòsòn-là, za k'oáá s'ín kinikítsjeèn nga 'an, tísiskáko-nò? Majin, nga mì k'oáá s'ín s'iaàn koni s'ín xi taxkí xítà isò'nde. Mítsà ítjòn xan-nò: "Koma-né", kò tìk'e-ne jngoò k'a xan-nò: "Mikii koma."

¹⁸ Tíbeè Nainá; 'én kixí xi kixan-nò, ngajen, mì k'oáá s'ín nokjoà-jen nga bixón-jen: "Jon, koma-né", kò "Mikii koma." ¹⁹ Timoteo, Silvano kò 'an, k'oáá s'ín nokjoàya-jiin-nòjen it'aà ts'e 'én-là Jesucristo xi kí'ndí-là Nainá. Tsjin-là 'én xi tsò jon kò majin. Nainá jngoò k'a síkítasòn it'aà ts'e Cristo nga tsò: "Jon, koma-né."

²⁰ Ngats'iì 'én xi chja Nainá koni s'ín tsjá tso'ba, it'aà ts'e Cristo bitasòn yije-né. Nga jè Cristo xi tsò "koma-né". Kò it'aà ts'e Cristo, jñá bixón-ná: "K'oas'ín kàtama", mé-ne jeya kijn-ne Nainá. ²¹ Jè Nainá, xi síkixiyandaà-ná nga jè títsajnaoáá Cristo [xi xó jaàjiin-ne Nainá], tikoáá jñá xó jaàjiin-ná Nainá. ²² Kò tije-ne Nainá xi tsibít'aà chiba-ná koni jngoò sello; kisikijnajjin iníma-ná jè Iníma Tsjeè-là xi tjoé ítjòn-ná nga kixi kjoa nga tikoá tjoé yije-ná kjondaà xi tjindaà-là nga tsjá-ná.

²³ Tíkotsejen Nainá, jè tíbeè iníma-na, mé-ne kj'eè kii fi-na Corinto koni s'ín tjiin-na; koií kjoa-là, majin-na nga 'on koma-là iníma-nò nga 'én ts'en kichjako-nò. ²⁴ Ngajen, majin-nòjen nga ngajen, kjo'ñoò kotixoma-nòjen it'aà ts'e 'én xi mokjeiin-nò. Ta saá nichjat'aà-nòjen mé-ne nga s'e-nò kjotsja nga kixi títsajnaà koni s'ín mokjeiin-nò.

2 K'oáá ma-ne nga k'oas'ín kiskoòsòn-là nga mì tì kii kiikon-nò. Majin-na nga ba kítajnaà. ² Tanga tsà 'an, ba síkítajna-nò, nga koma iskan, mì tì yá tjin-ne xi sítsjako-na, nga jñò, jyeé ba títsajnaà. ³ Koií xá jye kiskii jngoò-nò xojon, mé-ne k'e nga kichokon jngoò k'a-nò nga mì ba síkijná-ná nga mochjeén-né nga jñò sítsjako-ná. Nga k'oáá s'ín tjinngoò takoàn, 'an, matsja-na tikoá jñò, matsjaá-nò. ⁴ K'e nga k'oas'ín

kiskii-nò, ndaà jchán kokájno-là inima-na, baá kis'e-na skanda ndáxkoaàn tsibíxteèn. Tanga 'an mitsà koi xá kiskii-nò nga kàtaba-nò. Jè-né nga jchaa nga 'ño mats-jaké-nò.

Kó kitsò 'én xi kiichja Pablo it'aà ts'e xita xi tsohótsji jé

⁵ Jè xita xi tsohótsji jé, mitsà ta 'an xi ba kisikijna-na, mejèn tsà ba kisikitsajna ngats'iì xita naxandá-là Cristo. Tà k'oaá xan-nò nga mì koto chiba-là koni s'ín tixan-nò. ⁶ Nga kjin ma-nò xi tsibinè-là kjo'in jè xita jè; jyeé ndaà tjin, ta koma-ne. ⁷ I'ndeì, jè xi s'een nga sijchàat'aà-là jé-là; sijetakòn xita jè, mé-ne nga mì kjo-ba kiyájiin-ne. ⁸ K'oaá ma-ne nga bitsi'bà-nò nga ndaà jchibàya-nò nga ijngoò k'a tjsjacha xita jè. ⁹ Tikoà koiì xá kiskii-nò it'aà ts'e kjoa koi, mejèn-na skot'aà-nò, a kixí kjoa nga ma-nò niktasòn yije. ¹⁰ Jè xita xi jñò nijchàat'aà-là jé-là, tikoà 'an sijchàat'aà-là. Tsà mochjeén-né nga 'an sijchàat'aà-là xita jè, 'an jyeé kisijchàat'aà-là xi kjondaà tsajòn kò tibeè Cristo. ¹¹ Mé-ne jè xita neí mikii koma jè sikkijne-ná, nga jyeé ndaà 'yaá kjoamaña-là kós'ín síxá.

Kó komà-là Pablo nga mikii kisatiikjoò Tito ján Troas

¹² K'e nga ijchoa ján naxandá Troas, nga kichjaya 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, it'aà ts'e Na'èn-ná kitáx'a'nde-na nga kisixákoà 'én ndaà-là Nainá. ¹³ Tanga mikii ndaà kis'e-là inima-na nga mikii kiskaajñaà jè 'ndsé Tito. K'oaá komà-ne kisikitsajna jñà xita xi ya i'nde-là, ikjoàn kiaà ján nangui Macedonia.

Mé kjoa-ne nga jè Pablo tsjá-là kjondaà Nainá

¹⁴ Ndaà chji-là Nainá nga it'aà ts'e Cristo fiko-najen k'e nga okó-lajen jñà xita isò'nde nga jye kisikijne. It'aà tsajen k'oaá s'ín obisòn kjohitsjeèn-là Nainá xi kos'ín ngaya-là koni jngoò jta-là tsojmì xi 'ño ndaà jne, mé-ne nga skoè-ne jñà xita nita ñánda-ne nga títsajna. ¹⁵ It'aà tsajen k'oaá s'ín ngaya-là koni ni'ndi-là chrjongó-là Nainá, k'e nga jè Cristo tsjât'aà-là Nainá. K'oaá s'ín bi-jchókajiin-là jñà xita xi bitjokajiin kjo'in kò xita xi chija. ¹⁶ It'aà ts'e jñà xita xi chija, [k'e nga beè-najen nga bènojmya-jen 'én-là Nainá], k'oaá s'ín ch'o jne-là koni jngoò jta xi sík'en-ná. Tanga jñà xita xi bitjokajiin kjo'in, k'oaá s'ín ndaà jne-là koni jngoò jta xi síkijnakon-ná. It'aà ts'e xá koi, nijngoò xita chikjoa-là nga sikitasòn xi ta kjohitsjeèn ts'e. ¹⁷ Ngajen, mikii k'oaá s'ín 'nè-jen koni s'ín xita xi kje'íj xi chjaya 'én-là Nainá nga ton síkijne. Ngajen, 'én kixíj nokjoà-jen. Nainá tibeè-ne nga jè kisikasén-najen kò nga'ño ts'e Cristo-né nga nokjoàya-jen, nga jè Cristo titsajnakò-jen.

Xá-là Nainá xi kjoa xitse

3 K'e nga k'oa'mi-nòjen kjoa koi, za bits'ia ijngoò k'a-jen nga ndaà nikitsajna-jen yijo-najen? Jñò, za k'oaá s'ín nikitsjeèn nga mikii tji'nde-na nga ma síxá tsà tsjin-na xojon xi jñò k'oi-ná, o xi kje'íj xita tsjá-na koni s'ín síjé xita xi kje'íj? ² Majin, jñò sobà-nò xi xojon-najen ma xi tíjin jijn inima-najen. Ngats'iì xita

beè-né koa bíxkejiin-né. ³ K'oaá s'ín ndaà 'ya-jen nga jñò-nò xi koni xojon-là Cristo xi it'aà tsajen kitjei. Jngoò xojon carta xi mitsà tinta kitjei-ne; koo Inima Tsjeè-là Nainá xi tíjnakon kitjei-ne; mitsà ndajo kitjeit'aà; yaá kitjeit'aà yijo inima-là xita.

⁴ Kjoa koi, k'oaá s'ín makixiya nga it'aà ts'e Cristo mokjeiín-najen it'aà ts'e Nainá. ⁵ Xi ta nga'ño tsajen tsjin-najen kjohitsjeèn mé xi s'en-jen. Tanga jè Nainá tsjá-najen kjohitsjeèn k'e nga mé xi 'nè-jen. ⁶ Jè Nainá tsjá-najen kjohitsjeèn nga chi'nda-là ma-jen mé-ne nga koma kinókojaya-najen it'aà ts'e kjondaà xitse xi Nainá tsibindaajiin-kò jñà xita. Mitsà kjoa ts'e kjotixoma xi xojon tíjt'aà, ts'eé Inima Tsjeè-là Nainá. Jè kjoa xi ts'e kjotixoma sík'en-ná nga nguixkon Nainá, tanga jè Inima Tsjeè-là Nainá síkijnakon-ná.

⁷ Jè kjotixoma xi kitjoé-là Moisés xi ndajo kitjeit'aà, kjoa biyaà j'iikò. Tanga k'e nga sa kitjoé ítjòn-là kjotixoma jè, k'oaá s'ín ki'ya-là kjoa jeya-là Nainá. Jè Moisés, k'e nga j'iì-ne nga kii mijin-jno nindoò, jñà xita Israel mikii komà kiskoò'an Moisés nga 'ño ote ni'ín kji isén-là; tanga xi komà iskan, chaán kichijà xi ote kji isén-là. Tsà k'oaá s'ín kis'e-là kjoajeya, jè kjoa xi tjinè-là nga chija, ⁸ isa jeya tjin kjondaà xitse xi tsjá-ná Nainá k'e nga tsjá-ná Inima Tsjeè-là. ⁹ Nga jeya j'iì jè kjotixoma xi kjoa biyaà tsibínè-ná, isaá 'ño jeya kítasòn 'én xi nokjoàya-jen nga xita kixi síkitsajna-ná Nainá. ¹⁰ Nas'ín 'ño kis'e-là kjoa jeya jè kjotixoma xi jye tsato, tanga mikii mangásòn-kò jè kjoajeya xi tjin-là kjondaà xitse; isaá 'ño jeya tíjna. ¹¹ Tsà jè kjoa xi tíchijangui kis'e-là kjoa jeya, isaá jeya tjin kjoa xitse xi mì tì kii chija-ne nita kjé-ne.

¹² Nga tíjngoò takòn-jen nga titsachiña-lajen kjoa koi, k'oaá ma-ne nga mikii masobà-najen nga nokjoà-jen. ¹³ Mitsà k'oaá s'ín 'nè-jen koni kis'iin Moisés nga nikje tsibijtsa isén-là, mé-ne nga jñà xita Israel mikii komà kiskoò'an-ne nga jye tíchijangui xi ote kji isén-là. ¹⁴ Tanga jñà xita Israel kjótajajiin kjohitsjeèn-là. Skanda nachrjein i'ndeì, k'e nga bíxkejiin Xojon-là Nainá xi tíjt'aà kjoa jchínga xi tsibindaajiin-kò xita, tákó k'oaá s'ín ma-là koni tsà nikje xoba kijtsa kjohitsjeèn-là. Ta jngoò it'aà ts'e Cristo koma tjáxin nikje jè. ¹⁵ Skanda nachrjein i'ndeì, jñà xita Israel, k'e nga bíxkejiin xojon xi kiskii Moisés, tákó k'oaá s'ín ma-là koni tsà nikje xoba tíjtsa'ma kjohitsjeèn-là. ¹⁶ Tanga k'e nga jngoò xita síkjahatjija-là kjohitsjeèn-là nga fit'aà-là Na'èn-ná xi otixoma-ná, tjáxin-là nikje xoba xi tíjtsa'ma kjohitsjeèn-là. ¹⁷ Nga jè Na'èn-ná, jè sobà-né xi Inima Tsjeè-là Nainá. Ya ñánda tíjna Inima-là Na'èn-ná, jñà xita títsaj-nandeíj-né kjoa ts'e kjotixoma. ¹⁸ Ngats'iaá jñà mì tì nikje xoba tíjtsa'ma-ne kjohitsjeèn-ná. It'aà tsaján k'oaá s'ín ngaya-là koni jngoò chitsín xi ma chitse-jèn-yá xi okó kjoa jeya-là Na'èn-ná. Kjit'aà nachrjein isa jeya tíhotsejèn koni kji Na'èn-ná nga jè Inima Tsjeè-là tísikjatjija-ná.

Kó s'ín síhiseèn-ná jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo

4 Koií kjoa-là ngajen, mikii mahindaà inima-najen nga jè Nà'èn-ná kjòhímakèè-najen nga xá ts'e kisingatsja-najen. 2 Jyeé kichjaàxin-jen jñà kjoa ch'o xi tíj'ma, xi sísobà-najen; mikii chonachan-jen, ni mikii nikjatjiya-lajen 'én-là Nainá. Ngui 'én kixi bènójmí-jen, mejèn-najen nga nguixkon Nainá ngats'iì xita kateèkxon kjòhítsjeèn-najen kós'ín 'nè-jen. 3 Jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi nokjoàya-jen, jñà xita xi ya tíchijaiin kjoa ts'e jé-là, ta jñà-né xi tíjtsa'ma kjòhítsjeèn-là nga mikii fiya-là. 4 Jè xita neíi xi tíhotíxoma-là isò'nde nàchrjein i'ndeí, xi kós'ín tíjna koni tsà nainá, jé bíchjoà xkon jñà xita xi mikii mokjeíin-là it'aà ts'e Cristo; nga jè bíjñò kjòhítsjeèn-là, mé-ne nga mikii skoe-ne kjoahiseèn-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'ñó jeya tíjna, nga jè Cristo xi okó kó kji xi ngui jè sobà Nainá. 5 Ngajen, mìtsà tà it'aà tsajen nokjoà-jen k'e nga bènójmíya-jen 'én-là Nainá; it'aà ts'eé Jesucristo nokjoà-jen nga jè xi otíxoma-ná. Ngajen, tà chí'ndaà ma-jen nga ngajen nixá-nòjen, koií-né nga matsjacha-jen Jesús. 6 Nainá, jè xi kitsò nga jè ni'ín kàtasíhiseèn i'nde ñánda jñò choòn, tíjè-né xi kisihiseèn jiiin inima-najen, mé-ne jñà xita xi k'ejíi kòhiseèn-là nga skoèkxon kjoa jeya-là Nainá koni s'ín 'ya-là ts'e Cristo.

Mé-ne tíjngòò-ne takoán nas'ín kjo'in titsanikjiaán

7 Kjondaà jè xi 'ñó tse chí-là, yaá tíjiin yijo-najen. Tanga yijo-najen k'oaá s'ín ngaya-là koni tíj ni'nde. Jè Nainá k'oaá s'ín kis'iin mé-ne nga 'ya-là nga jè nga'ñó xi 'ñó ndaà tíxíjiiin yijo-najen, it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne; mìtsà it'aà tsajen nchrobá-ne. 8 'Ñó kjin ma-ne kjoa xi tíjn-najen, tanga maá kitjokàjiiin-jen. Tjín kjoa xi makájno-najen, tanga mikii mahindaà-jen. 9 Fitjinguí kondraá-najen xita, tanga Nainá mikii tsjeiin takòn-najen; jñà xita beètoòn-najen, tanga mikii chíkjoa-là nga síkjesòn-najen. 10 Nita ñánda-ne nga ongui-jen, kjit'aà nàchrjein mejèn-là sijk'en-najen xita koni s'ín komàt'in Jesús; tanga jè Nainá, jè xi mejèn-là nga it'aà tsajen kàta'ya-là nga jè Jesús xi tíxíj-nakon-najen. 11 Ngajen xi titsajnakon-jen, kjit'aà nàchrjein tíjnat'aà chrañà-najen kjoabiyaà xi jè ngatji-là Jesús, mé-ne jè yijo-najen xi ma biyaà jcha-là kjoabinachon ts'e Jesús. 12 Ngajen, kjo'iin titsanikjeíin-jen skanda mejèn-là xita sijk'en-najen, tanga jñò kjoabinachon tísakò-nò.

13 K'oaá s'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "Mokjeíin-na k'oaá ma-ne nga kichjà." Ngajen, k'oaá tíj'ín tíjn inima-najen it'aà ts'e 'én xi mokjeíin-najen, k'oaá ma-ne nga nokjoá-jen. 14 Jè Nainá xi kisikjaáya-là Nà'èn-ná Jesús it'aà ts'e kjoabiyaà, 'ya-nájen nga tíkjoá kichò nàchrjein nga sijkjaáya-najen koni s'ín jaáya-là Jesús. Ikjoàn ngats'iaá kjkò-ná ya nguixkon Nainá. 15 Ngats'iì kjoa koi, kjondaà tsajòn-nò, mé-ne isa kjin

koma-ne xita xi tjoé-là kjondaà-là Nainá, nga tíkjoa isa jeya kijna Nainá nga kjin ma xita xi tsjá-là kjondaà.

16 K'oaá ma-ne mikii mahindaà inima-najen; kixíi kjoa yijo-najen tífehenguí-né; tanga Nainá, nàchrjein nchi-jòn tíxíjtseya inima-najen. 17 Jè kjo'in xi níkjeíin-jen i isò'nde, tà chibaá tíjn. Tà jngòò tjo oto. Tanga yaá sakó-najen kjondaà xi isa jeya tíjn xi mikii fehet'aà nita kjé-ne. 18 Nga mìtsà jñà chitsejèn-lajen kjoa xi tíjn isò'nde xi tsejèn, jñà chitsejèn-lajen xi mikii tsejèn xi ts'e Nainá. Kjoa xi tíma i isò'nde, kjoehet'aà-né, tanga jñà kjoa xi mikii tsejèn, mikii kjoehet'aà nita kjé-ne.

Ni'ya xi tíjndaà-là Nainá ján ngajmii

5 Yijo-ná k'oaá s'ín ngaya-là koni ni'ya xi tíjn i it'aà nangui xi chiba nàchrjein ma-là nga bixòña. Tsà kixòña ni'ya jè, Nainá tíjndaà jngòò-là ni'ya ján ngajmii, xi tíjna nita kjé-ne, nga mìtsà tsja xita kisindaà-ne. 2 K'oaá ma-ne nga imaá fahatse-là inima-ná i isò'nde nga jè xi mejèn-ná nga niton kitsajnaayaá ni'ya-ná ján ngajmii. 3 Nas'ín sijna yijo-ná xi tsjach'a i'ndeí, Nainá tsjá jngòò-ná xi yijo xitse. Jè inima-ná mìtsà chíja, yijo xitseé koma. 4 K'e nga tákó tíjnakon yijo-ná koni jngòò ni'ya xi ma bixòña, imaá fahatse-ná, maba-ná, mikii tsò takoán nga níkjina ni'ya-ná. Majin-ná nga tjáxin-ná ni'ya jè, jè xi mejèn-ná nga kàtaxitseyá yijo-ná mé-ne nga yijo-ná xi ma biyaà jngòò k'aá chíja nga jè kjoabinachon sijkijne-là. 5 Jè Nainá xi xó k'oaá s'ín tsibindaà-ná kò kitsjaà-ná Inima Tsjeè-là mé-ne tíkixi-ne kjoa nga iskan tsjá yije-ná koni s'ín kitsjaà tso'ba.

6 Kjit'aà nàchrjein k'oaá s'ín tíjngòò takoán it'aà ts'e Nainá kò k'oaá s'ín tíjiin-ná, k'e nga tákó tíjnakon yijo-ná i it'aà nangui koni jngòò ni'ya ñánda titsajnaá, kjiin titsajna-lá ni'ya-là Nà'èn-ná ján ngajmii. 7 K'oaá s'ín titsanjchá yijo-ná koni s'ín mokjeíin-ná it'aà ts'e Nainá, mi k'oaá s'ín mochjeén nga kós'ín sijchá yijo-ná koni s'ín beè xkoaán. 8 Tíjngòò takoán it'aà ts'e Nainá, isaá-la ndaà tíjn tsà síkjinaá yijo-ná, mé-ne nga ján kitsajnaoá Nà'èn-ná ngajmii. 9 Koií kjoa-là nga ndaà sikitasoán koni s'ín sasén-là Nà'èn-ná, a i titsajnaá it'aà nangui a xi ján titsajnaá ján ngajmii. 10 Mochjeén-né nga ngats'iaá kichoaá nguixkon ñánda tíhotíxoma Cristo nga k'oi-lá kindá nga jngòò jngoáá; tjoé-ná chíj-ná mé kjoa xi ki'né nga titsajnaá isò'nde, a ndaà ki'né, o xi ch'o ki'né.

'Én xi tsjá kjoa'nchán it'aà ts'e Nainá

11 Nga yaxkón-jen Nainá koni s'ín ok'in-là, k'oaá ma-ne bènójmí-lajen xita xi k'ejíi, mé-ne kòkjeíin-là it'aà ts'e Cristo. Nga nguixkon Nainá ndaà beèkxon-najen nga ndaà 'nè-jen, 'an k'oaá tíj'ín mejèn-ná nga tíkjoa jñò jyeé ndaà yaxkon-nájen. 12 Mìtsà 'mi-nòjen nga tíjin ndaà níkitsajna-nájen yijo-najen tanga jè xi mejèn-najen nga tsja kàtama-nò it'aà tsajen, mé-ne koma kijnójoa-là jñà xita xi tíjñà ndaà síkitsajna-ne yijo-là koni s'ín tsejèn-là, tanga jè inima-là mikii ndaà síkindá. 13 Tsà ská-najen, koi-né nga Nainá nixá-lajen, tsà ndaà tíjn kjòhítsjeèn-najen, kjondaà tsajòn-nò nga

jñò nixá-nòjen. ¹⁴Jè kjoatjòcha-la Cristo jè kit-sobà'ñó-najen nga ma fiko-najen koni s'ín mejèn-la, k'oaá tjin kjohitsjeèn xi kjochiya-najen nga jngoò xita k'en ngajo-la ngats'iì xita xi tjin isò'nde, k'oaá komà-ne nga ngats'iì xita k'en. ¹⁵Jè Cristo k'en ngajo-la ngats'iì xita xi tjin isò'nde, mé-ne jñà xita xi títsajnakon mì tì k'oaá s'ín sijnchá-ne yijo-la koni s'ín mejèn-la yijo-la. K'oaá s'ín sijnchá yijo-la koni s'ín mejèn-la Cristo nga jè k'en ngajo-la koa jaáya-la it'aà ts'e kjoabiyaà.

¹⁶I'ndeì mì tì kii k'oas'ín nikítsjeèn-najen it'aà ts'e xita xi kjeíí kós'ín tsejèn, kó kjoàn, koni s'ín s'ín jñà xita isò'nde. K'e nga sa ítjòn k'oaá s'ín kinikítsjeèn-jen, jè Cristo, tsà taxkì xita isò'nde-nè. Tanga i'ndeì mì tì k'oaá s'ín nikítsjeèn-najen. ¹⁷Jngoò xita, k'e nga Cristo tijnako, xita xitse-né it'aà ts'e Nainá. Jè kjoa jchínga jyeé tsato, jyeé kjòxitseya yije.

¹⁸Ngats'iì kjoa koi it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne, nga it'aà ts'e Cristo kichibàndaà-ná ko Nainá. Ko jè Nainá kitsjaà-najen xá nga koma kénojmi-jen kós'ín kjoón-daà-ne xita ko Nainá. ¹⁹It'aà ts'e Cristo kisixá Nainá nga kisikjoón-daà-ne xita isò'nde. Mì tì kii kindá kis'iin-ne jé-la jñà xita. Ko kitsjaà-najen xá nga bènojmi-jen kós'ín ma nga chibàndaà-ná ko Nainá. ²⁰K'oaá ma-ne ngajen síkasén-najen Cristo nga nokjoa ngajo-lajen. K'oaá ngaya-la koni tsà jè Nainá tóbít-si'ba-nò. It'aà ts'e Cristo bitsi'ba-nòjen: jchibàn-daàko-nò Nainá. ²¹Cristo, mìtsà jé tsohótsji; tanga xi kjondaà tsaján, Nainá, jé tsohónè yije-la ngats'iì jé xi tjin isò'nde, mé-ne it'aà ts'e Cristo, xita kixi komaá nga jè Nainá sijnkixiya-ná.

6 Ngajen, xi Nainá nixát'aà-lajen, bítsi'ba-nòjen, kjondaà xi tsjá-nò Nainá, ndaà tikjeén. ²Nga jè Nainá, k'oaá tsò:

Ki'nchrè-lè k'e nga ndaà chiba-la kjòchjeén-lè kjon-daà-na, tsohósikoó-lè, jè nachrjein k'e nga tíchiñá-la nga kitjoiin kjo'in. I'ndeì, jñò, ndaà tina'yaà. Jyeé ijchò nachrjein ts'e kjon-daà-la Nainá nga kítjokajñòò kjo'in.

³Nimé kjoa xi ch'o 'nè-jen xi síkíts'ón-jiiin-la xita xi kjeíí, mé-ne jè xá-la Nainá xi jin titsa'nè-jen mì yá xi ch'o kichajno-la. ⁴Nitá mé kjoa xi 'nè-jen, ndaá onguíko-jen yijo-najen mé-ne jñà xita skoe-ne nga chj'nda-la Nainá 'mì-najen, nga 'ñó tjin-najen kjoatsetakòn, 'ñó ndaá chikjoako-najen kjoa ts'e kjo'in, ko tíchijat'aà-najen mé tsojmì xi kochjeén-najen, koa chja tíma-najen kjoa xi tíhotojiiin-jen, ⁵nga tísat'é-najen, nga ndayá tìníkjas'en-najen, nga ngajen binchaàtsji-la-jen kjoasii naxandá, nga 'ñó nixá-jen, ko mikii tsafé-jen, skanda bitsajna kjinchrá-nájen. ⁶Tanga nguì tsjeé titsanijchá-jen yijo-najen; ndaá machiya-najen nitá mé kjoa-ne; tjin-najen kjoatsetakòn ko kjondaà it'aà ts'e xita; ko jè Inima Tsjeé-la Nainá tísixájiin inima-najen; ko nguì koó inima-najen nga tjin-najen kjoatjòcha. ⁷Bènojmi-jen 'én xi kixi tjin. Tjin-najen nga'ñó-la Nainá. Jñà kjoa kixi xi 'nè-jen, k'oaá ngaya-la koni jñà kichá xi ko ngaskón ko kixi mochjeén. ⁸Tjin xita xi beèxkón-najen, tjkoá tjin xi mikii beèxkón-najen. Sakoá ndaà chja

it'aà tsajen, sakoá majin. Tjin i'nga xi xita ndiso tsò-najen tanga ngajen 'én kixií nokjoá-jen. ⁹Tjin i'nga xi k'oas'ín síko-najen koni tsà mikii beèxkon-najen, tanga tjin xi beèxkon-najen. K'oaá s'ín beèhikon-najen koni tsà jyeé k'en-jen, tanga titsajnakon-nájen. Tsjá-najen kjo'in jñà xita tanga mikii biyaà-jen. ¹⁰K'oaá s'ín ko'an-najen koni tsà ba tjin-najen, tanga ngajen tsja tjin-najen. Tsò-najen nga xita ima-né, tanga it'aà tsajen, jkìn jchán xita tísakó-la kjondaà ts'e inima-la. Nimé xi tjin-najen, tanga nguixkon Nainá, tjin yijeé-najen nitá mé-ne.

¹¹Jñò 'ndseé xi Corinto tsajòn, jyeé kinokjoá kixi-nòjen; nguì koó inima-najen matsjacha-nòjen. ¹²Ngajen, mìtsà bixkon-nòjen kó tsò kjohitsjeèn-la inima-najen, jñò-nó xi bixkoòn kó tsò kjohitsjeèn-la inima-nò. ¹³K'oaá s'ín chjà-nò koni tsà ixti-na xan-nò, jñò, k'oaá tjs'ín t'een koni s'ín 'nè-jen, nga ko inima-nò titsjacha-nájen.

Tinchat'aaxin-là kjoa ts'e jé

¹⁴Jñò, xi mokjeiin-nò it'aà ts'e Cristo, kì jñà xita xi mikii mokjeiin-la ningásòn-ko kjohitsjeèn-nò. ¿A komaá kongásòn-ko jngoò xita xi tjin-la okixi ko jngoò xi tsjin-la okixi-la Nainá? ¿A komaá ya kitsajnajñáá ñanda jñò choòn nga tjin kjoa iseèn? ¹⁵¿A komaá ndaá kjiko xíjín, jè Cristo ko xita neí? Tjkoáá mikii koma ndaá kjiko xíjín jngoò xita xi mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo ko jngoò xi mikii mokjeiin-la. ¹⁶Mikii koma ya sijmaya ni'ya ingo-la Nainá jñà xkósòn xi nainá tsò-la xita. Nga jñá-ná xi 'mì-ná ni'ya ingo-la Nainá xi tijnakon. Koni s'ín kitsò Nainá it'aà ts'e xita xi mokjeiin-la, tsò-né:

'An, yaá kótijnakoaa naxandá-na, tjkoáá yaá kojmejiin-la.

'An-ná xi Nainá kitso-na koa jñà koma xita naxandá-na.

¹⁷Nainá k'oaá kitsò nga kiichjajiiin-la xita naxandá-la: Títjokàjiin-là jñà xita xi mikii mokjeiin-la it'aà ts'an, koa tinchat'aaxin-là.

Nimé kjoa chingàjñòò xi tjé tjin nga nguixkoaàn, mé-ne nga 'an koma skoétjò-nò.

¹⁸'An-ná xi skoétjò-nò koni jngoò Na'èn, jñò koma ndí ixti x'in-na ko ndí ixti íchjín-na, k'oaá tsò Na'èn-ná xi ta jè tajngoò xi 'ñó tse nga'ñó tjin-la.

7 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, k'oaá tjin kjondaà xi tsjá-ná Nainá koni s'ín kitsjaà tso'ba. K'oaá ma-ne kinchat'aaxin-là ngats'iì kjoa xi tjé tjin xi síkíts'ón yijo-ná ko inima-ná, mé-ne tsjeé kitsajnaá nga nguixkon Nainá. Ndaá jchaxkoán Nainá mé-ne nga kjit'aà nachrjein isa tsjeé sijchá yijo-ná.

Mé-ne tsja ma-la Pablo kjoa xi s'ín xita Corinto

²Choétjò-nájen nga ko inima-nò. Ngajen, niyá xita xi ch'o niko-jen; ni saá yá xita níki'on-jen, ni saá jngoò xita chonachan-lajen. ³K'e nga k'oas'ín tixan-nò, mìtsà mé kjoa xi ch'o tjin tihonè-nò; jyeé k'oa kixan-nò nga sa ítjòn, kjit'aá nachrjein nga matsjacha-nòjen, nas'ín kiyá

ko tsà títsajnakoaán, koó iníma-najen nga mats-jacha-nòjen. ⁴ Nguì 'én kixíj xi tichjàko-nò; 'ńó matsja-là iníma-na it'aà tsajòn. 'ńó tjin-na kjojetakòn ko taxki ts-jaà ma-là iníma-na, nas'ín tse kjo'in tjin-najen.

⁵ K'e nga j'ii-jen i nangui Macedonia, nimé xi komà kinikájaya-jen. 'ńó kinikájno-jen; xki xi ján kis'e-najen kjoasi, koa ya jjiin iníma-najen 'ńó kisinchaàxkón.

⁶ Tanga Nainá síjehikon-né xitá xi indaà tjin ikon; kisijehikòn-najen k'e nga j'ii Tito. ⁷ Mitsà tà koi kjoa-là nga j'ii Tito, jè-né nga jè, tikoá tsja tjin-là xi it'aà tsajòn. Tsi-bénomí-najen nga j'ii, 'ńó mejèn-nò nga jchaxkon-ná-jen. K'oáà tì kitsò-najen nga ba títsajnaà koa makájno-nò it'aà ts'an. K'e nga ki'nchrè 'én koi, 'an, isaa ndaà kjòtsja-na.

⁸ J'ii, nas'ín tà kjoaba tsohotsji-nò k'e nga kisikasén itjòn-nò xojon, i'nde, mì tì kii tsikájno-na. Nga sà itjòn kisikájnoa nga kisikasén jngoò-nò xojon, koií kjoa-là nga kisibaà chiba nachrejin-nò. ⁹ Tanga i'nde, matsja-là iníma-na, mitsà koi nga kjoaba kis'e-nò kjoa ts'e xojon, koi-né nga it'aà ts'e Nainá kinikájno jé-nò nga mì tì jè chinchàtsji-nò. J'ii, k'oáà s'ín kjòba-nò koni s'ín mejèn-là Nainá. K'oáà ma-ne nga nimé kjoa ch'o kisakò-nò it'aà tsajen. ¹⁰ Jè kjoaba xi s'e-ná koni s'ín mejèn-là Nainá, jè síxájiin iníma-ná nga nikájnoaà jé-ná nga mì tì jè binchaàtsji-ná mé-ne nga koma kitjokàj'naà kjo'in; ko mitsà mé xi iskan síkájnoaà. Tanga jè kjoaba xi tsjá-ná isò'nde nga mikii mokjeiin-ná it'aà ts'e Nainá, jè síxájiin iníma-ná nga kjoa biyaa fikò-ná. ¹¹ Tanga tikitsjeèn ngats'ii kjondaà xi ki'nè ta koi kjoa-là nga kjoaba kisakò-nò it'aà ts'e Nainá. I'nde títsajnaanda-nò nga s'een kjoa xi tjinè-nò nga sikitasòn; k'oáà s'ín títsahokò yijo-nò nga nimé jé tjin-nò; majticha-nò kjoa ts'é jé; i'nde tsakjoòn-chaà Nainá; mejèn-nò nga jchaxkon-ná; makájnoò-nò it'aà ts'an; k'oáà komà-ne nga kits'ii-là kjo'in jè xitá xi tsohótsji jé. Ngats'ii kjoa koi koni s'ín ki'nè, k'oáà s'ín 'ya-là nga mitsà ngats'ioò tjin-nò jé. ¹² 'An, koni s'ín kiskii-nò xojon carta xi kisikasén-nò, mitsà jè tsikitsjeèn it'aà ts'e xitá xi tsohótsji jé; ni mitsà it'aà ts'e xitá xi kits'on kisikasén-nò xojon. Jè-né nga tji'ndò ki'ya-nò nga nguixkon Nainá nga kixíj kjoa nga tjòcha 'ya-nájen.

¹³ Maje takòn-nájen ngats'ii kjoa xi ki'nè.

Mitsà ta koií kjoa-là nga maje takòn-jen it'aà ts'e kjoa koi; isà 'ńó matsja-najen nga ki'ya-jen Tito nga 'ńó tsja tjin-là, koií kjoa-là nga ngats'ioò kinitsjakoo. ¹⁴ 'An, jyeé kos'ín ndaà kisikítsajna-nò nga nguixkon Tito koni kixan-là. J'ii, nimé kjoa tjin xi ch'o kinikájna-ná. Koni s'ín nga ngats'ii 'én xi ki'mi-nòjen, nguì 'én kixi-né, k'oáà tjs'ín kixi itjo koni tsò 'én xi kixan-là Tito nga ndaà kisikítsajna-nò. ¹⁵ Tito, isaa 'ńó ndaà matsjakeè-nò k'e nga bitsjeèn-là nga ngats'ioò ndaà kinikitasòn-là ko ndaà kichjoétjò k'e nga ijchòkon-nò, koa 'ńó ndaà kiyaxkón. ¹⁶ I'nde, it'aà tsajòn ma'ńót'aà takoàn nita mé kjoa-ne, k'oáà ma-ne nga matsja-là iníma-na.

Mé kjoa-ne nga tòn maxkó-ne

8 Ndí 'ndsè ko tichjaà, mejèn-na nga kàtasijiin-nò kjondaà-là Nainá xi okó jjiin naxandá-là Cristo xi

títsajna ya nangui Macedonia. ² Nas'ín 'ńó tse kjo'in nchihotojiin tikoá tí'ya-là nga 'ńó matsja-là. Nas'ín 'ńó xitá ima, j'ii tsojmi xi tsjá kjotjò-là Nainá, koó iníma-là tsjá koni tsà 'ńó xitá nchiná. ³ 'An, tíbe-ná nga koó kjot-sja-là tsjá tòn xi kjotjò ts'e Nainá koni kji bijchó nga'ńó-là, saà k'oáà skanda tsjásòn-né koni kji bijchó nga'ńó-là. ⁴ J'ii xitá koi, 'ńó tsibitsi'ba-najen nga mejèn-là nga tikoá síikasén-là tòn kjotjò j'ii xitá naxandá-là Cristo jè i'nde 'ńánda kochjeén-là. ⁵ J'ii xitá koi, isaa tsato kitsjaà koni s'ín títsachi'na-lajen. Itjòn nangui kisikítsajna-là Nainá iníma-là, i'kjoàn, k'oáà tì s'ín kis'iiin it'aà tsajen koni s'ín mejèn-là Nainá. ⁶ K'oáà ma-ne bitsi'ba-lajen Tito koni s'ín tsibits'ia'ko xá xi kitjóé-là k'e nga sà itjòn, k'oáà tjs'ín kàtasíkjet'aà-ne nga kàtixkó tòn kjotjò xi j'ii 'bioò. ⁷ Tanga j'ii, 'ńó ndaà 'nè-nò ngats'ii kjoa xi 'nè nga ndaà mokjeiin-nò, nga ndaà nokjoà, nga ndaà tjin-nò kjoa chjine, nga títsajnaandaà nga mejèn-nò síchját'aà nita mé kjoa-ne, nga tjin-nò kjoatjòcha nga it'aà tsajen komà-nò. Koni s'ín 'nè yije kjoa koi, k'oáà tjs'ín tikatonè-là jè kjotjò xi 'bioò.

⁸ Mitsà k'oas'ín tixan-nò koni tsà jngoò kjotixoma títsajna-nò. Jè xi mejèn-na nga skoeé a nguì kixíj kjoa nga tjin-nò kjoatjòcha koni s'ín tjin-là xitá xi kje'ii nga títsajnaandaà nga tsjá kjotjò-là. ⁹ J'ii, jyeé 'yaà kjondaà-là Jesucristo xi otixoma-ná. Xitá imaà kis'iiin yijo-là xi kjondaà tsajòn, nas'ín ts'e yije-né ngats'ii tsojmi xi tjin, mé-ne j'ii tjoé-nò kjoa nchiná xi tjin-là.

¹⁰ Tsjaà jngoò-nò kjohitsjeèn it'aà ts'e kjoa jè. Kochjeén-nò nga ndaà síkitasòn koni s'ín tsibits'ia'koo jè nó xi tsato nga kits'ioò tòn xi kjotjò ts'e Nainá. K'oas'ín ki'nè nga ko kjòtsja-nò kits'ioò. ¹¹ I'nde, tákò k'oáà s'ín t'een koni s'ín tsibits'ia'koo. K'oáà s'ín tikjet'aà koni s'ín kjòmejèn-nò nga sà itjòn. K'oáà kji tjioò koni kji bijchó nga'ńó-nò. ¹² K'e nga jngoò xitá xi tjinandaà nga ko iníma-là mejèn-là tsjá, k'oáà kji kàtatsjá koni kji ma xi s'ín, mitsà tsato tñijé-là. Nainá mitsà tsato síjé koni kji ma xi 'nè.

¹³ Mitsà koi kjoa-là nga kjo'in s'e-nò nga síchját'aà-là xitá xi kje'ii, jè-né nga ngàsòn ngáya s'e-ná mé xi mochjeén-ná. ¹⁴ I'nde, j'ii xitá koi, tsjin-là mé xi mochjeén-là, tanga j'ii, tjin-nò. K'e nga kje'ii nachrejin, j'ii xitá koi, s'eé-là mé xi mochjeén-là, ko j'ii kosiko-nò k'e nga j'ii tsjin-nò. K'oáà s'ín ngàsòn ngáya s'e-ná mé xi kochjeén-ná. ¹⁵ K'oáà s'ín tichja Xojon-là Nainá nga tsò: "Jè xi kjin tsibíxkó, nimé tsiningui-là, koa jè xi chiba tsibíxkó, nimé kisichjaàt'aà-là."

Kós'ín komà nga kinikasén Tito ján Corinto

¹⁶ Ndaà chji-là Nainá nga k'oas'ín tsibijiin iníma-là jè Tito nga tikoá kisikájno it'aà tsajòn koni s'ín 'an kisikájnoa. ¹⁷ Kixíj kjoa jè Tito kòkjeiin-là koni s'ín tsibit'ín-là; tikoá jè, 'ńó mejèn-là nga kiikon-nò; ikoón xi kitsò nga kjiikon-nò.

¹⁸ Jè Tito tífikò jngoò 'ndseé xi ndaà síkijna ngats'ii xi-ta naxandá-là Cristo xi tjin nita 'ńánda-ne; nga jè 'ndseé ndaà chjaya 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo.

¹⁹ Mitsà tà koi kjoa koi, tikoá j'ii naxandá-là Cristo jaajiin jè 'ndseé nga koahijtakò-najen nga onguiko-jen

ton kjetjò-là Nainá xi ngajen titsabíxkó-jen mé-ne jè Na'è-ná jeya kíjna, tíkoá skoe jñà xítà nga koó ini-ma-najen síchját'aà-lajen xítà. ²⁰ K'oaá ma-ne nga mi yá xítà kichjajno-najen kós'ín kochjeén ton xi tse tímaxkó. ²¹ K'oaá s'ín binè-lajen yijo-najen kjoa xi ndaà tjín nga nguixkon Nainá ko tíkoá nguixkon xítà.

²² Tito, tíkoá báhijtakò l'ngodè 'ndsè xi xkí xi ján ki'ya-jen nga 'ñó binè-là yijo-là nga kjin xá ma-là. Tjín kixí-né i'ndeí, isáa ndaà binè-là yijo-là nga síchját'aà-nò nga isá ndaà beè takòn-nò. ²³ Jè Tito, amigo ts'an-ná nga 'aán síxáko-na xi kjonndaà tsajòn. Jñà xítà 'ndseé xi i'nga, jñà naxandá-là Cristo xi tjín nangui Macedonia jñà kisikasén; nga it'aà ts'e xítà 'ndseé koi, jè Cristo jeya bijna. ²⁴ Takó-là xítà koi kjoatjòcha xi tjín-nò, takó-là kjonndaà xi tjín-nò koni s'ín jye okixan-là jñà xítà 'ndseé koi, mé-ne nga skoe-ne jñà naxandá-là Cristo xi i'nga nga kixí kjoa.

Mochjeén-né nga síchját'aà-lá xítà-là Cristo xi k'ejí

9 Jè kjoa ts'e nga'ño xi maxkót'aà-là jñà xítà tsjeè-là Nainá xi kochjeén-là jè nga'ño, mi tí kii mochjeén-ne nga 'an skii-isa-nò. ² Be-ná nga titsajnandaà nga mejèn-nò s'ikitasòn. K'oaá xan-là jñà xítà xi nangui Macedonia ts'e nga jñò xi Acaya tsajòn, titsajnandaà-nò skanda jè nó xi tsato nga mejèn-nò s'ikasén nga'ño. K'e nga kii'nchré jñà xítà Macedonia koni s'ín titsa'nè, kjin ma-ne xi matsja-là it'aà tsajòn tíkoá kjet-sja-là nga mejèn-là síchját'aà. ³ Koií xá tisikasén-nò jñà 'ndseé koi, mé-ne 'an mi ch'o kótijna-na tsà koi nachrjein-là tsà ta 'én ndiso koma-ne koni s'ín ndaà síkítsajna-nò it'aà ts'e kjoa koi, mé-ne jñò titsajnandaà koni s'ín kixan. ⁴ Kós'ín koma-ne tsà koi nachrjein-là kji'ko i'nga-na xítà Macedonia. K'e nga kijchò skoe-nò nga k'jeè kii titsajnandaà nga'ño xi s'ikasén. Tsà k'oaá s'ín koma kjoa koi, ngajen kosobá-najen, ko jñò, isáa 'ño kosobá-anò. Nga ngajen, it'aà tsajòn 'ño ndaà níkítsajna-nòjen. ⁵ Koií kjoa-là k'oaá s'ín tisikítsjeèn nga tsibit-si'ba-là jñà 'ndseé nga kisikasén itjoàn, mé-ne nga kàtikon-nò koá kàtasíchját'aà-nò nga kàtíxkóko-nò ton kjetjò xi jye k'oaá s'ín kits'ioò ndsobaà, mé-ne k'e nga jye tjijnandaà kjetjò-nò jcha-là nga jjiin inima-nò inchrobàjiiin-ne; mitsà kjo'ño komà-nò.

⁶ Tíkítsjeèn jè 'én xi tsò: Jè xi chiba tsojmi bítje, chibaá tsojmi majchá-là; jè xi tse tsojmi bítje, kjin tsojmi majchá-là. ⁷ Nga jngodè l'ngodè, k'oaá kji kàtatsjá koni kji kosòn-là inima-là. Mitsà ko kjoba-là nga tsjá, ni mitsà kjo'ño koma-là, nga Nainá tsjakeè-né xi ko kjetsja-là tsjá. ⁸ Nainá koma-là tsjá yije-nò kjonndaà xi tjín-là, mé-ne nga kjit'aà nachrjein s'e yije-nò xi mochjeén-nò, skanda kininguí-nò mé-ne koma síchját'aà ts'e xá xi ndaà tjín. ⁹ K'oaá s'ín tíchja Xojo-là Nainá nga tsò:

Kisika'bi-là xítà ima nga kitsjaà-là mé xi mochjeén-là. Kjoakixi-là, mikii kjoehet'aà nità kjé-ne.

¹⁰ Nainá tsjá tje-là tsojmi xi sitje, tíkoá tsjá tsojmi xi chineé. Tsjá yije-nò xi mochjeén-nò nga kitjee; tíkoá síchjá tsojmi xi bitjee. Kjin skoya kjonndaà sakò-nò k'e nga ko kjoakixi-nò 'bioò kjetjò-nò. ¹¹ Jñò, s'e yije-nò ngats'ií kjoa nchiná xi tjín, mé-ne nga ko kjonndaà-nò

ma síchját'aà-là xítà xi k'ejí, nga s'ikasén-là kjetjò xi ngajen onguíko-jen. K'e nga tjoé-là jñà xítà 'ndseé, tsjá-là kjonndaà Nainá. ¹² Jñà tsojmi kjetjò xi titsanikasén-là jñà xítà 'ndseé, mitsà ta koi kjoa-là nga kochját'aà-là mé xi chija-là, tíkoá koií-né nga isá kjin koma xítà xi tsjá-là kjonndaà Nainá. ¹³ Jñà xítà koi, k'e nga tjoé-là tsojmi kjetjò, jeya síkíjna Nainá. K'oaá s'ín skoe-ne nga kixí kjoa nga jñò níkitasòn-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo koni s'ín mokjeiín-nò. Jñà xítà koi skoe'kon Nainá it'aà ts'e tsojmi kjetjò xi 'bií-là ko xi 'bií-là jñà xítà xi k'ejí. ¹⁴ Koó inima-là kichját'aà-là Nainá it'aà tsajòn, nga 'ño tse kjonndaà tísakó-nò xi tsjá-nò Nainá. ¹⁵ i'ndaà chjí-là Nainá nga 'ño tse kjonndaà tsjá-ná, skanda tsjin-ná 'én kós'ín k'oi-là kjonndaà!

Kó tsò Pablo nga chjatjì xá-là nga ch'i'nda-là ma Cristo

10 'An xi Pablo 'mì-na, bitsi'bà-nò it'aà ts'e Cristo xi tjín-là kjonndaà, ko xi indaà tjina inima-là. Tjín xítà xi tsò-na nga ima kjoa xó s'iaàn k'e nga ya tjijnaiin-nò, ko 'ño xó ts'en s'iaàn k'e nga kjiin tjina. ² Tíkoá bit-si'bà-nò k'e nga kji'kon-nò, jñò, itjòn jchibàya-nò kjoa xi tjín-nò, mé-ne k'e nga kijchoa, kii binè-nájen nga 'ño kichjakoá jñà xítà xi k'oaá s'ín nchitsò nga k'oaá s'ín titsa'nè-jen koni s'ín xi taxkí xítà isò'nde. Tanga 'an, tjina ndaà-ná nga kjetikoá jñà xítà xi chjajno-najen. ³ Kixí kjoa nga xítà isò'nde 'mì-najen, tanga mi k'oaá s'ín bixkán-jen koni s'ín kjaán jñà xi taxkí xítà isò'nde. ⁴ Kichá xi níkjeén-jen, mitsà kichá ts'e isò'nde. Nga'ño ts'e Nainá-né xi ma-là síxixòña nga'ño-là xítà neí xi bíchjoà ikòn-là 'én-là Nainá. ⁵ Níxixòña-nájen ngats'ií kjohítsjeèn xi ch'o tjín ko kjoa 'nga takòn xi kondra ts'e kjoachjine-là Nainá. Ndobà'ño-nájen ngats'ií kjohítsjeèn mé-ne koma kítasòn-là Cristo koni s'ín mejèn-là. ⁶ Titsajnandaà-nájen nga k'oi-lajen kjo'in xítà nità mé kjoa-ne xi mikii ndaà bitasòn-là, k'e nga jye jcha-là nga jñò kixí níkitasòn.

⁷ Jñò, tà k'oaá s'ín chitsejèn-là koni s'ín 'ya-là jñà xítà. Tsà tjín i'nga xítà xi tsò-là yijo-là nga jè Cristo kisikasén, ndaà kàtasíkítsjeèn, tíkoá ngajen jè sobà Cristo kisikasén-najen. ⁸ Mikii masobà-na nga ndaà síkíjna yi-jo-na it'aà ts'e kjetixoma xi kisingatsja-najen Cristo mé-ne koma síchját'aà-nò nga isá 'ño kítsajna; ko mitsà koi-ne nga 'an sikits'ón-jiiin-nò. ⁹ Majin-na nga k'oaá s'ín síkítsjeèn nga 'an mejèn-na binchaxkón-nò k'e nga xojo tisikasén-nò. ¹⁰ Tjín i'nga xítà xi tsò: "Xojo-là, 'ño jchán tjín, 'ño tíchja, tanga k'e nga i tjina-jiiin-ná mitsà 'ño xkón kji. 'Én xi chja, mi yá xi ndaà beèxkón." ¹¹ Jñà xítà xi k'oaá tsò, ndaà kàtasíkítsjeèn koni tsò xojo xi nikasén-jen k'e nga kjiin titsajna-jen. K'oaá tís'ín s'en-jen k'e nga ya titsajnaiin-nòjen.

¹² Kixí kjoa, ngajen, majin-najen nga siingásòn-kjoòko-jen jñà xítà xi tjí yijo-là ndaà síkítsajna-ne. Jñà xítà xi k'oaá s'ín s'ín, xítà tònò-né. Tsjin-là kjohítsjeèn nga tjí chibá ts'eé síchibá-ne yijo-là. Tíkoá tjí xíkín síchibakjoò-ne. ¹³ Ngajen, mikii s'ikatònè-lajen chibá-là nga ndaà síkítsajna-jen yijo-najen. K'oaá kji koni kji tsjá chibá Nainá it'aà ts'e xá-najen. Jè Nainá kitsjaà-najen xá xi ijchòko-nòjen skanda ján Corinto. ¹⁴ Ko

tsà mì-là ngajen ijchò íjtòn-jen, kixí kjoa kinikatonè-là-jen chiba-là ì'nde koni kji kitjò'nde-najen. Tanga ngajen-nájen xi ijchòko íjtòn-nòjen 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹⁵ Mitsà jin ndaà níkítsajna-jen yijo-najen it'aà ts'e xá xi nchis'ín xita xi kjeíí. Mitsà titsanikatonè-lajen chiba-là koni kji xá xi oko-najen. Chiñàkjoa-nájen, koni s'ín isa 'ñó ndaà kòkjeiín-nò, kò isaá kòtseya xá xi titsa'nè-jen. Tanga ta k'oaa kji sixá-jen koni s'ín tjen chiba-là. ¹⁶ K'oaa s'ín kénogmíya-jen 'én ndaà-là Nainá jñà naxandá xi fi-isa ñánda kijna naxandá tsajòn. Tanga mi ya kitjás'en-jijn-jen ì'nde ñánda jye nchis'ísá xita xi kjeíí nga mi jin ndaà síkítsajna-jen yijo-najen xá xi nchis'ín xita xi kjeíí.

¹⁷ Jè xi jeya síkíjna yijo-là, ta saá Nainá jeya kàtasíkjina. ¹⁸ Mitsà jè xi ndaà bitjongui xi ti yijo-là ndaà síkíjna-ne it'aà ts'e mé kjoa xi s'ín. Jè Nainá xi k'oaa kítsò tsà kixi kjoa nga ndaà xita.

Pablo, jè xi ngui xita-là Cristo nga jè tsibixáya-là

11 T'een kjondaà, tiná'ya jngoò tjò-ná; k'oaa s'ín tichjako-nò koni jngoò xita xi mi ndaà tjina kjohitsjeèn-là. Kàtas'e-nò kjoatsejta. ² Koni s'ín makájno-là Nainá, 'an, k'oaa tís'ín makájno-na it'aà tsajòn nga mi kjeíí xita konguí't'aà-là. Ta jngoò x'in tsi-bindaàjijn-kò-nò nga siingatsja-nò, jè Cristo. 'An mejèn-na nga tseè siingatsja-nò Cristo koni jngoò tsòti xongó. ³ Tanga tsakjoòn-ná tsà k'oas'ín komat'ioòn koni komat'in Eva nga kiskoònachan-là jè ye, tsà ya kíts'ón-jijn kjohitsjeèn-nò nga kijnchat'aàxin-lá jè kjoatjòcha kixi xi tjín-nò kò Cristo nga mi ti tjingoo-ne takòn nga onguít'aà-là. ⁴ Nga bìl'nde-là nga kjeíí xita bijchókon-nò xi kjeíí tsò 'én xi okóya-nò it'aà ts'e Jesús koni tsò 'én kixi xi jin bènogmí-nòjen, kò mokjeiín-nò nga choétjò jngoò inima xi kjeíí xi mitsà jè Inima Tsejè-là Nainá xi jye kichjoétjò. Tjiko, mokjeiín-nò nga kjeíí tsò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi bènogmí-nò koni tsò xi kòkjeiín-nò nga sa íjtòn. Nga ndaà sasén-nò nga jñà na'ya-là xita koi. ⁵ 'An, mitsà isa nangui tijna-là jñà xita xi 'mì-là jñò nga isaá 'nga títsajna-là jñà xita xi tsibixáya-là Cristo. ⁶ 'An, nas'ín mikii ndaà ma-na chjà, nímé kjohitsjeèn chijat'aà-na xi it'aà ts'e 'én-là Nainá. Jñò, jyeé ndaà 'yaà, 'an, nitá ñánda nga tijnaa, k'oaa s'ín tsakoò-nò.

⁷ ¿A ch'óo kis'iaàn nga tsakoòya-nò 'én ndaà-là Nainá nga nímé kisikíchi-nò? Nangui tshótijnako-nò skanda kisihimá-ná yijo-nà mé-ne jñò isa 'nga kisikítsajna-nò. ⁸ Jñà xita naxandá-là Cristo xi xin ì'nde-là kisichját'aà-na nga tsachrekajno-là ton mé-ne komà kisixáko-nò nga tsibenogmí-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ⁹ K'e nga tshótijnako-nò, niyá xi kisijti-là mé xi kichját'aà-na. K'e nga mé tsojmí xi kjòchjeén-na, jñà xita 'ndseé xi j'i-ne nangui Macedonia kitsjaà-na. Nga majin-na nga chjà koma-nò. Nacherjein xi fi-isa, tákó k'oaa s'iaàn. ¹⁰ Ngui koo kjoakixi-là Cristo koni tixan-nò nga mi yá xi kòtichjoà-na kòhokji nangui Acaya nga ndaà síkíjna yijo-nà kjoa xi tís'iaàn nga mi ton kisijé-nò. ¹¹ ¿Mé-ne k'oaa xan-na nga

chjà? ¿A koi-né nga mikii matsjake-nò? Tíbeè Nainá, 'an 'ñó matsjake-nò.

¹² Tanga tákó k'oaa s'iaàn koni kisiko-nò nga sa íjtòn nga nímé kisijé-nò mé-ne nga mikii tsjaà'nde-là nga kítsò jñà xita xi mejèn-là nga jeya síkítsajna yijo-là nga k'oaa tís'ín nchis'ín koni ngajen. ¹³ Xita koi, xita ndiso-né. Mitsà kixi kjoa nga xita xi jè Cristo tsibixáya-là. Ta konachan-né nga síkijatjija-là yijo-là koni tsà jè Cristo tsibixáya-là. ¹⁴ Kjoa koi, mitsà kjoa xitse; tijè-ne xita neíí síkijatjija-là yijo-là koni jngoò àkjale-là Nainá xi ote kji. ¹⁵ Mitsà xkón tjín, xó k'oaa koma-ne nga jñà xita xi síxá-là jè xita neíí, k'oaa s'ín síkijatjija-là yijo-là koni tsà xita xi bènogmí 'én kixi-là Nainá. Xita koi k'e nga kjoehet'aà nacherjein-là, k'oaa s'ín komat'in koni s'ín tjín kjoa ch'o xi nchis'ín.

Mé kjoa-ne nga jeya síkíjna yijo-là Pablo

¹⁶ Jjngoò k'a k'oaa tixan-nò, k'i k'oaa s'ín níkítsjeèn nga mikii ndaà tjín kjohitsjeèn-nà. Tsà k'oas'ín síkítsjeèn, tjín'nde-ná nga 'an, k'oaa tís'ín ndaà síkíjna it'sé yijo-nà koni s'ín xita xi i'nga xi mi ndaà tjín kjohitsjeèn-là. ¹⁷ K'e nga kòs'ín tichjà, mitsà k'oas'ín chjà koni s'ín sasén-là Na'èn-ná, k'oaa s'ín tichjà koni jngoò xita xi mi ndaà tjín kjohitsjeèn-là nga t'án ndaà síkíjna-na yijo-nà. ¹⁸ Koni s'ín kjin ma xita xi tijñà ndaà síkítsajna-ne yijo-là it'aà ts'e kjoa xi s'ín, 'an k'oaa tís'ín mejèn-na nga t'án ndaà síkíjna-na yijo-nà. ¹⁹ Jñò, bixón-nó nga xita chjine-nò, tanga, ¿mé-ne bìl'nde-là jñà xita xi mi ndaà tsò kjohitsjeèn-là? ²⁰ Jñò, nikjeiín-là xita xi kjo'ñó s'ín-nò nga ch'i'nda 'nè-là, xita xi ma-là síkjehejno-nò tsojmí xi tjín-nò, xita xi jñò beètoòn-nò, xita xi ochrjekàngui-nò, koo nikjeiín-là xita xi síjts'iin-'a isén-nò. ²¹ Jñò, ¿kó s'ín níkítsjeèn? ¿A masobà-na nga indaàkjoa kiniko-nòjen nga mi k'oaa s'ín kiniko-nòjen koni kisiko-nò jñà xita xi i'nga?

Tsà tjín i'nga xi 'ñó ts'en s'ín nga chjà, 'an tjiko ts'eén tís'iaàn koni s'ín 'ñó tichjako-nò. Tanga ta k'oaa s'ín tichjà koni tsà mikii ndaà tjín kjohitsjeèn-nà.

²² Jñà xita koi, tsà kixi kjoa nga xita hebreo-né, 'an, tjikoaa xita hebreo-ná. Tsà xita Israel-né, 'an, tjikoaa xita Israel-ná. Tsà tje-là Abraham-né, 'an, tjikoaa tje-là Abraham-ná. ²³ ¿A ch'i'nda-là Cristo-né? 'An, isaá ndaà síxá-là Cristo. (K'e nga kòs'ín chjà, k'oaa ngaya-là koni jngoò xita xi mikii ndaà tjín kjohitsjeèn-là.) 'An isaá 'ñó síxá-là. Isaá kò kjin k'a ótijnaya ndayá, isa kò kjin k'a síki'on-nà xita, tjiko kò kjin k'a nga jye kjomeé sík'en-nà xita. ²⁴ Jñà xita judío, 'òn k'a kitsjaà-na kjo'in nga tsakajá-na xox'ín xi s'e-là kohoyo xi kaàn chr'joòn ñijòn tjín-ne nga jngoò jngoò k'a. ²⁵ Jàn k'a kits'iin-na kjo'in nga tsajá-na xkajinchra jñà xita; jngoò k'a tsibínè-na ndajo xita nga mejèn-là s'ik'en-na; jàn k'a kiskaajijn-ndáko-na chitsò ya jijn ndáchikon; jngoò nacherjein kò jngoò nitjen tshótijnajña jijn ndáchikon. ²⁶ Nitá ñánda nga ojmeé, ta kjoxkón tjín kjit'aà-là. Tjín kjoxkón ya xajngá nandá ñánda nga otoa. Tjín kjoxkón ts'e xita chijé. Tjín kjoxkón it'aà ts'e xita xinguija judío koo tjín it'aà ts'e xita xi mitsà xita judío. Tjín kjoxkón ya jijn naxandá, koo ya ì'nde it'aà

xin ñánda tsjin xitá. Tjín kjoxkón ya ijiin ndáchikon, koa ya ijiin-la xitá xi tsò nga xitá-la Cristo ma tanga mitsà kixi kjoa. ²⁷ Kjìn jchán xá kisinè-na xi 'ñó tjín, sà k'oaá skanda mìkii ójñafè. Kisikjiaán kjinchrá. Sà k'oaá tsjin-na nandá xi ma 'yò, sà k'oaá skanda mìkii tsoók-jeen, kisikjiaán 'nchán nga tsjin-na nikje xi ójñakjá.

²⁸ Mitsà tà jñà kjoa koi xi komàt'ian. Tjín isa xi k'jeijí xi isa 'ñó tjín. Nàchrjein nchijòn makájno-na kjoa xi tí-mat'in kóhotjín naxandá-la Cristo xi 'an sikinda. ²⁹ Tsà yá 'ndseé xi ma indaàjiin, tikoaá 'an, ma indaàjiin-ná. Tsà yá xi mejèn-la ótsji jé-la jngoò xitá xi k'jeijí, 'an ma jitike-ná. ³⁰ Tsà mochjeén nga tí yijo-na ndaà síkijna-na, jè ndaà síkijna yijo-na it'aà ts'e kjoa xi mahindaàjñaà. ³¹ Jè Nainá xi Na'èn-la Jesucristo xi otixoma-ná, jeya kàtjina nitá kjé-ne, tíbeè-ne nga 'én kixijí xi tichjà. ³² K'e nga tshótijina ján naxandá Damasco, jè xitá xi gobernador tjina nga jè kitsjaà-la xá jè xitaxá ítjòn xi 'mì Are-tas, kitsjaà-la okixi nga kisikinda xotjoa-la naxandá nga mejèn-la tsojà'ñó-na. ³³ Tanga jñà xitá kisichját'aà-na nga kisikijnaya-na nisijá, ikjoàn ya tsachrje-na ñánda tix'á chrijó ndajo xi tjíndii-la naxandá nga kiskini-jen-t'aà-na skanda it'aà nangui. K'oaá s'ín komà-ne nga mìkii komà kitsobà'ñó-na.

Pablo, kits'iì jngoò-la nijñá xi kixi kjoa

12 Nímé xi sikijne nga ndaà síkijna yijo-na. Tanga mochjeén-né nga k'oa xán-nò kjoa xi tsakó-na Nainá k'e nga tshókò-na, jè kjoa xi Nainá kisi-kichiya-na. ² Beèxkon-ná jngoò xitá xi fit'aà-la Cristo. Tjín-la te ñijòn nó nga kiikò Cristo skanda jè ngajmii xi ma-ne jàn [ñánda tjina Nainá]. Mìkii be tsà k'oaá s'ín kiikò nga yijo, a xi tà inijmaá kiikò. Jè Nainá tjiin-la. ³ Tanga be-ná nga jè xitá jè, kiì. A yijo-né, o a tà inijmaá kiì, tà jngoò Nainá tíbeè. ⁴ Kiì skanda ján l'nde ñánda ndaà jchán choòn ján ngajmii ñánda tjina Nainá. Kiì'nchré 'én xi 'ñó xkón tjín, xi nijngoò xitá koma s'engojmí-la. ⁵ Koni komàt'in xitá jè, jè-né xi ok'in-la nga ndaà kija. Tanga it'aà ts'an mìkii ok'in-na nga 'an ndaà síkijna yijo-na. Tajngoò tsà jñà kjoa xi mahindaàjñaà ndaà síkijna. ⁶ Tsà ndaà síkijna yijo-na [koni tjín kjoa xi 'an kijtsee ngajmii], mitsà 'én ská bengjmiá, 'én kixijí chjà. Tanga majìn-na nga ndaà síkijna yijo-na it'aà ts'e kjoa xi kijtsee mé-ne nga nijngoò xitá isa 'nga síkijna-na ta ngatji-la kjoa koi. Kòs'ín kàtasikinda-na kó s'iaàn, kó s'ín chjà, kò kó s'ín tisiíchá yijo-na.

⁷ Mé-ne nga mì 'an ndaà kótijna-na it'aà ts'e kjoa xi 'an tsakó-na Nainá xi jeya jchán tjín, kiskaàt'aà jngoò-na ch'in, k'oaá ngaya-la koni tsà na'yá nchajiin yijo-na. Jè xitá neij kijtseeòon-na nga kisikasén-na kjo'in. ⁸ Kò jàn k'a bítsi'ba-la Na'èn-ná nga kàtjaàxin-na kjo'in jè. ⁹ Tanga jè Nainá tã k'oaá tsò-na: "Jè kjon-daà-na yáá tjínako-lè. Yáá okoaà yije nga'ñó-na k'e nga tsjin-lè nga'ñó." K'oaá ma-ne jè kjoa xi mahindaàjñaà, jè xi ndaà síkijna-na yijo-na, mé-ne nga jè nga'ñó-la Cristo kijnako-na. ¹⁰ Koií kjoa-la matsja-na k'e nga ma indaàjñaà. Tikoaá matsja-na k'e nga chja'on-ko-na xitá, k'e nga mé tsojmì xi chija-na, k'e nga fitjingui kon-dra-na xitá, k'e nga mé kjoa xi 'iín ma-na síkijaán it'aà

ts'e Cristo. K'e nga ma indaàjñaà, k'eé isa ndaà s'e-la nga'ñó inijma-na [nga jè Cristo tsjá-na].

¹¹ 'An, k'oaá s'ín kichjà, koni s'ín chja xitá 'én xi nímé chjì-la. Tanga jñò ki'nè-ná kjo'ñó. Jñò xi tjínè-nò nga ndaà síkijna-ná. Nga 'an mitsà isa nangui tijna-la jñà xitá xi 'mì-là jñò nga isa 'nga títajna-la jñà xitá xi tsibíxaya-la Cristo; nas'ín 'an nímé chjì-na. ¹² K'e nga tshótijnako-nò kis'e-na kjoatsejta nga tsakoò-nò kjoaxkón xi okò chjba kò xi okò kjoa jeya-la Nainá kò nga'ñó-la. Kjoa koi okò nga kixi kjoa nga 'an-ná xi tsibíxaya-na Cristo. ¹³ Jñò, mé xi isa nangui kisikítsajna-nò koni jñà naxandá-la Cristo xi k'jeijí? ¿A koií majiti-nò nga mì jñò kisijti-nò k'e nga mé tsojmì xi kichi-jàt'aà-na? Tijchàat'aà-ná nga nímé kisijé-nò.

Kó kitsò Pablo nga ijngoò k'a tífikon jñà xitá Corinto

¹⁴ Jyeé tijnandaà xi ma-ne jàn k'a nga kjíkon-nò. Tákó k'oas'ín s'iaàn, mitsà mé xi sijé-nò. Mitsà koi otsjià mé tsojmì xi tjín-nò; kjondaà tsajòn xi otsjià. Nga jñà xitá jchínga tjínè-la nga koiitjò tòn xi kochjeén-la ixti, mitsà jñà ixti tjínè-la nga koiitjò tòn xi kochjeén-la xitá jchín-ga. ¹⁵ Matsjaá-na nga síkjèya yije mé xi tjín-na, skanda tìsikjè yijo-na kjoa ts'e inijma-nò. Nga isa ndaà mats-jake-nò, jñò, ¿a isaá chiba matsjacha-ná?

¹⁶ Kixijí kjoa, 'an, nímé tsojmì xi kisijé-nò. Tanga tjín i'nga xitá xi tsò: "Ñó maña nga konachan-la xitá."

¹⁷ Tanga, ¿mé xi kiskoònachan-nò k'e nga kisikasén i'nga-nò xitá? ¹⁸ Tsibítsi'ba-la Tito nga kiikon-nò kò jè 'ndseé xi ijngoò. Jè Tito, ¿a kiskoònachaaán-nò? ¿A mitsà ngásòn tikoi-ne kjohítsjeèn tjaàjiin-jen, tikoaá tikoi-ne ndiyá kixi tjaàya-jen?

¹⁹ ¿A k'oaá s'ín níkitseèn nga yijo-najen tit-sanokjoàtji-jen? Majìn, tíbeè Nainá koi 'én xi tit-sanokjoà-jen nga Cristo titsajna-ko-jen. Jñò ndí 'ndseé xi 'ñó matsjake-nò, ngats'iì kjoa koi, kjondaà tsajòn-nò nga isa tse nga'ñó kàtas'e-nò. ²⁰ Makájno-na tsà k'e nga kijchokon-nò tsà mì k'oaá s'ín titsaj'nè koni s'ín mejèn-na. Koa 'an tsà mì k'oa s'ín tìs'iaàn koni s'ín mejèn-nò jñò. Koií makájno-na tsà koií nàchrjein-la tit-sabixkàn-kjoò, tsà kjoaxitakòn tjín-nò, tsà kjoajti tjiin inijma-nò, tsà jò tsà jàn ya titsajna-la xinguio, tsà 'én ndiso titsabinè-là xinguio, tsà xinguio tit-sanokjoájno-lá, tsà 'nga takòn titsaj'nè kò tsà mìkii ndaà titsajnakoo xinguio nga jngoò ijngoò. ²¹ Tikoaá makájnoo-na k'e nga kijchokon ijngoò k'a-nò tsà Nainá sijisobà-na nga nguixkoòn jñò. Tsà Nainá sijikjindáya-na xi kjoa tsajòn nga kjin ma-nò xi jye kjòtsee binchaàt-sjiòd jé nga mìkii níkájno jé-nò kjoa tjé xi 'nè kò kjoa chijngui xi 'nè kò ngats'iì kjoa ch'o xi 'nè.

'Én-la Pablo xi fehet'aà-ne.

13 Jè xi ma-ne jàn k'a nga kjíkon-nò. K'oaá s'ín tich-ja Xojon-la Nainá nga tsò: "K'e nga tsà jngoò xitá mejèn-la kiindaàjiin jngoò kjoa, jò kò tsà jàn xitá koch-jeén xi koma tsjá 'én nga xkòn kijtsee-ne kjoa xi komà mé-ne nga jcha-la, a kixijí kjoa, o xi majìn-né." ² K'oaá s'ín jye kixan kixi-nò k'e nga ijchòkon-nò xi ma-ne jò

k'a, kò ì'ndeì nà'sín kjiin tijnàa, k'oaá tì xan ìjngoò k'a-nò nga jñà xi jé tsohótsji nga sà ítjòn kò xi nchihót-sji jé skanda ì'ndeì, mìkii kòjno-là nga tsjaà-là kjo'íin nga jngoò ìjngoò. ³ 'An, k'oaá s'iaàn mé-nè nga jcha-nò, a kixí kjoà nga 'an síkjeén-na Cristo nga chjàjiiin-nò 'én-là. Mìtsà indaàkjoà Cristo; tjin-là nga'ño k'è nga síxájiin inima-nò. ⁴ Kixí kjoà jè Cristo, k'oaá s'ín k'en-t'aà krò koni jngoò xitá xi tsjin-là nga'ño. Tanga ì'ndeì, nga'ño ts'e Nainá tijnakon-ne. Ngajen, k'oaá tjs'ín indaàkjoà titsajna-jen koni s'ín komàt'in Cristo, tanga nga'ño ts'e Nainá kítsajnakon-najen koni Cristo mé-ne nga koma síxá-nòjen.

⁵ Jñò, chít'aà inima-nò, tsà kixí kjoà nga ndaà mokjeíin-nò ìt'aà ts'e Nainá. Ndaà chít'aà inima-nò xi tjjñò-nò. ¿A mìtsà tjiin-nò nga Cristo tijnajiiin inima-nò? Tà jngoò-la tsà mìkii tsatojioòn koni s'ín kichit'aà-nò. ⁶ Tanga 'an, majngoò takoàn nga jchaá ìt'aà tsajen, ngajen tsatojiiin yije-nájen koni s'ín kichit'aà-najen. ⁷ Koií kjoà-là bítsi'ba-lajen Nainá nga nimé jé kinchát-sjioò. Tanga mìtsà koi-ne nga jcha-najen nga ndaà bitjo-jen k'è nga chit'aà-najen. Jè-né nga síkitasòn jñò kjoà xi ndaà tjin, nà'sín k'oa'sín kàta'ya-là ìt'aà tsajen koni tsà mìkii chíkjoà-najen kjoà xi otojiiin-jen. ⁸ Mikii

koma kondra kítsajna-lajen xitá xi síkitasòn kjoakixi-là Nainá. Tà saá k'oi-lajen nga'ño. ⁹ Matsja-najen k'è nga jñò tjin-nò nga'ño, nà'sín ngajen ma indaàjiiin-jen. K'oaá ma-ne nga bitsi'bà-lajen Nainá, mé-ne jñò nimé kjohitsjeèn chijat'aà-nò. ¹⁰ Tikjiin-nò xojon jè k'è nga tákó kjiin tijnàa-isa, mé-ne k'è nga kijchokon-nò mì tì k'oaá s'ín 'ño kichjàkò-nò koni s'ín tjin kjotixoma xi kitsjaà-na Nainá. Nga Nainá mìtsà koi xá kitsjaà-na kjotixoma nga 'an síkíts'ón-jiiin-nò, jè-né nga isa kixi kítsajnakò 'én xi mokjeíin-nò.

Kó kitsò Pablo nga síhixat'aà xitá Corinto

¹¹ Ndí 'ndsè kò tichjaá, jè xi fehet'aà-ne, tsja t'è-là inima-nò; kixi titsajna; tjetakòn xinguioo; tà jngoò kjohitsjeèn kàtas'e-nò, 'nchán titsajnakòo xinguioo. Nainá xi tjin-là kjoà 'nchán kò xi tjin-là kjoatjòcha kàtijnakò-nò. ¹² Nga nguì kòò inima-nò tixat'aà xinguioo nga jngoò ìjngoò. ¹³ Ngats'ii xitá-là Nainá xi ì títsajnakò-na síhixat'aà-nò.

¹⁴ Jè kjondaà-là Jesucristo xi otixoma-ná, kò kjoatjòcha-là Nainá, kò Inima Tsjeè-là Nainá kàtijnakò-nò ngats'ioò. K'oaá s'ín kàtama.

Gálatas

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà xit̩a naxandá-l̩a Cristo xi tít-sajna nangui Galacia

1 Jñò xi naxandá-l̩a Cristo maà xi tít-sajnaà ján nangui Galacia, tít-sajnihiot'aà-nòjen 'an xi 'mì-na Pablo, kò ngats'iì xit̩a-l̩a Cristo xi ì tít-sajnakò-na. Jè xá ítjòn xi 'an t̩jín-na, mìtsà ìt'aà ts'e xit̩a isò'nde kitjóé-na kò mìtsà taxkì xit̩a tsibít'aà-na. Jè sobà Jesucristo kò Nainá tsibíxáya-na, jè xi Nà'èn 'mì-lá xi jè kisikjaáya-l̩a Jesús ìt'aà ts'e kjoābiyaa. ³Jè Nà'èn-ná xi Nainá kò Nà'èn Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoā'nchán ya j̩j̩in in̩im̩a-nò. ⁴Jñò, jyeé t̩j̩j̩in-nò nga jè Jesucristo kitsjaà kjotjò yijo-l̩a nga k'en xi kjoā ts'e jé-ná, mé-ne nga kochrjek̩j̩in-ná jñà kjoāch'o xi t̩j̩n ì isò'nde. Jesucristo, k'oā s'ín kisikitasòn koni s'ín mejèn-l̩a Nà'èn-ná xi Nainá. ⁵Jeya k̩at̩j̩na Nainá n̩it̩a mé n̩achrjein-ne, n̩it̩a mé nó-ne. K'oās'ín k̩atama.

Tsj̩n i̩ngoo-isa 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo xi kjeíí tsò

⁶'An, tà maxkón-na nga jñò, t̩a n̩it̩oón chin-chat'aax̩in-là Nainá nga kjeíí 'én tsanguit'aà-là kò kijnei takòn Nainá xi xó k̩ichja-nò mé-ne nga ìt'aà ts'e kjon-daà-l̩a Cristo sijchá yijo-nò. ⁷Tanga tsj̩n i̩ngoo-isa 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo xi kjeíí tsò. Tanga t̩j̩n i'nga xit̩a xi binchá ská-nò xi mejèn-l̩a s̩ik̩jat̩j̩ya-l̩a 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo. ⁸Tanga tsà t̩j̩n xit̩a xi kjeíí tsò 'én xi okóya xi mì k'oā tsò koni tsò 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo xi j̩in b̩en̩ojm̩í-jen, k̩atatsjá-l̩a kjo'in Nainá, nas'ín ti 'an-na, o nas'ín j̩ngoo àkjal̩e xi ngajm̩i nchrobá-ne k̩atatsjá-najen kjo'in. ⁹Koni s'ín ki'mì-nòjen nga s̩a ítjòn, tákó k'oā s'ín tixan i̩ngoo k'a-nò: Tsà yá xi kjeíí tsò 'én xi b̩en̩ojm̩í-nò koni tsò 'én ndaà-l̩a Nainá xi jye kichjoétjò, Nainá k̩atatsjá-l̩a kjo'in.

Mé kjoā xi komàt'in Pablo nga ìt'aà ts'e Cristo kisixáya-l̩a

¹⁰'An, mìtsà kjondaà-l̩a xit̩a otsj̩à, kjondaà-l̩a Nainá otsj̩à. Mìtsà koií otsj̩à nga ndaà kót̩j̩na nga nguixkò xit̩a. Tsà kòs'ín s'iaàn, mì-là tsà kix̩i kjoā nga ch̩'nda-l̩a Cristo ma.

¹¹Jñò 'ndesé kò tichjaá, k'oā s'ín k̩atas̩j̩in-nò; jè 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo xi 'an b̩en̩ojmiá, mìtsà kjoh̩ts̩jeen-l̩a xi taxkì xit̩a. ¹²Mìtsà ìt'aà ts'e xi taxkì xit̩a komà-na kò nga kjòch̩iya-na 'én koi; jè sobà Jesucristo kis̩hiseèn-na nga tsakóya-na.

¹³Jñò, jyeé kina'yà kó kis'iaàn nga t̩s̩a ítjòn, k'e nga ya k̩it'aà-l̩a kjot̩ixoma-l̩a xit̩a judío. 'An, tsangat̩j̩ngui-l̩a

jñà xit̩a naxandá-l̩a Cristo nga kòjtikeè; mejèn-na nga k̩at̩achija. ¹⁴Koni s'ín t̩j̩n kjot̩ixoma-l̩a jñà xit̩a judío, kj̩n jchán xit̩a naxandá-na xi taña jchínga-jen, kisikít-sajna t̩j̩ngui nga 'an, is̩a 'ñó ndaà kisikitasoàn koni s'ín t̩j̩n xkósòn xi t̩j̩n-l̩a xit̩a jchínga-na. ¹⁵Tanga Nainá k'oā s'ín kisaseèn-l̩a nga 'an ja̩j̩in-na k'e nga tákó ya t̩j̩naya'ma j̩ndsò'b̩a nea-na, nga ngui tà koo kjondaà-l̩a nga 'an k̩ichja-na; ¹⁶kò kisik̩atsejèn-na Ki'ndí-l̩a mé-ne koma kichj̩aj̩in-l̩a 'én ndaà-l̩a jñà xi mìtsà xit̩a judío. Mìtsà yá xi kiskònangui-l̩a xi taxkì xit̩a; ¹⁷kò mìtsà ya k̩iaà ján naxandá Jerusalén ñanda tít-sajna jñà xit̩a xi is̩a kjòtseé tsibíxáya-l̩a Cristo koni 'an. Tà s̩aá ya k̩iaà ì'nde Arabia; xi komà j̩skan-ne inchrobà ìj̩ngoo k'a-na ya naxandá Damasco.

¹⁸K'e nga jye tsato j̩n nó, skanda k'eé k̩iaà ján Jerusalén nga mejèn-na skoexkoan Cefas [xi t̩j̩koā Pedro 'mì]; chrj'oòn n̩achrjein tsohót̩j̩na ya ni'ya-l̩a. ¹⁹Xit̩a xi kisixáya-l̩a, mìtsà yá xi k̩jtseèxkoan xi kjeíí, ta jè t̩aj̩ngoo Jacobo xi 'ndse ma Nà'èn-ná. ²⁰Jñà 'én koi xi 'an t̩isikasén-nò, ngui 'én kix̩i-né, t̩ibeè Nainá, mìtsà 'én ndiso.

²¹K'e nga jye komà j̩skan, k̩iaà ján nangui Siria kò ya nangui Cilicia. ²²Tanga jñà n̩achrjein koi, kjeè k̩i beèxkon-na jñà xit̩a naxandá-l̩a Cristo xi tít-sajna ya nangui Judea. ²³Tà k'oā tsò 'én xi k̩i'nchré: "Jè xi k̩it̩j̩ngui kondra-ná nga s̩a kjòtseé, ì'nde, 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo ch̩j̩ya, jè 'én xi mejèn-l̩a kisichja nga s̩a ítjòn." ²⁴Jñà xit̩a koi, jeya kisik̩j̩na Nainá nga jye jahat̩j̩ya-na.

2 K'e nga jye komà j̩skan nga jye i̩chò te ñj̩j̩n nó, k̩iaà i̩ngoo k'a ján Jerusalén kò Bernabé; t̩j̩koā k̩iikoā jè Tito. ²Koií k̩i-n̩a nga Nainá k'oās'ín kisikich̩iya-n̩a nga t̩j̩nè-n̩a nga k̩j̩án. Jñà xit̩a xi xá 'nga t̩j̩n-l̩a ya naxandá-l̩a Cristo ìt'aà x̩in tsib̩en̩ojm̩í-l̩a kó tsò 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo xi 'an ch̩j̩ya-l̩a jñà xi mìtsà xit̩a judío. Maj̩n-na nga jñà xit̩a koi k̩t̩so-na nga n̩imé ch̩j̩-l̩a xá xi 'an t̩is'iaàn kò xi jye kis'iaàn. ³Jè Tito nas'ín xit̩a griego nga ya t̩j̩ko-na, mìtsà yá xi kjo'ñó kis'iin-l̩a nga k̩isit'aà chiba-l̩a yijo-l̩a kjoā ts'e circuncisión. ⁴Tanga t̩j̩n i'nga xit̩a ndiso xi jahas'en-j̩in ch̩j̩é nga tsò nga t̩j̩koā jè Cristo fit'aà-l̩a; ta jè xi mejèn-l̩a nga kotsejèn ch̩j̩é kós'ín t̩ts̩a'né jñà xi mokjeín-ná ìt'aà ts'e Cristo Jesús nga jye t̩it̩saj̩nand̩iá kjoā ts'e kjot̩ixoma xi kitjóé-l̩a Moisés, kò mejèn-l̩a nga kjo'ñó s'j̩in-ná nga s̩kitasoàn kjot̩ixoma. ⁵Tanga ngajen n̩i t̩s̩é kinis'in-l̩ajen mé-ne nga jè kjoā kix̩i xi ts'e 'én ndaà-l̩a Nainá xi kjoā ts'e Cristo, yaá k̩at̩j̩n̩aj̩in-nò nga k̩it'aà n̩achrjein.

⁶Jñà xità xi xá 'nga tjin-là nímé kjoa xitse kits-jaà-isa-na koni tsò 'én xi 'an okoòya. Tanga mitsà 'an tjin-na kindà tsà xità ítjòn-né kò tsà majin. Nga Nainá mitsà faájiin xità yá-ne xi títsajna ítjòn kò yá-ne xi tít-sajna tjingui. ⁷Ta saá kòkjeiin-là nga jè sobà Nainá kits-jaà-na xá nga 'an kichjayajiin-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi mitsà xità judío xi mikii tjit'aà chiba yijo-là kjoa ts'e circuncisión. Kò jè Pedro kitjoé-là xá nga jè kiichjayajiin-là jñà xi nguì xità judío xi tjit'aà chiba yijo-là kjoa ts'e circuncisión. ⁸Nainá, koni kisikò Pedro nga jè tsibixáya-là nga kiichjayajiin-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi nguì xità judío, 'an, k'oaa tì kisikò-na nga 'aán tsibixáya-na nga kichjayajiin-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xi mitsà xità judío.

⁹Jacobo, Cefas [xi tikoá Pedro 'mì] kò Juan, xi kòs'ín beèxkòn xità nga jñà títsajna ítjòn ya naxandá-là Cristo, kijtseè nga Nainá kitsjaà-na kjondaà koi. Kjòjn-goò ikon, ikjoàn kitsjaà-najen tsja, 'an kò Bernabé, mé-ne nga ki'ya-là nga ta jngoò xá títsa'nè-jen. Ndaà kisaseèn-là nga tsanguì nixá-lajen jñà xi mitsà xità judío, kò jñà, kisixáko jñà xi nguì xità judío. ¹⁰Tà koi kjoa xi kisijé-najen nga kochját'aà-là xità ima. Jñà kjoa koi, tikoá 'an, jyeé kòs'ín tibinè-là yijo-nà nga k'oá tís'iaàn.

Mé-ne tsohótiko-ne Pedro jè Pablo ján naxandá Antioquía

¹¹Jngoò k'a k'e nga jè Cefas [xi tikoá Pedro 'mì] j'iì i naxandá Antioquía, tsakatikoá nga nguixkòn xità k'e nga kijtseè nga mikii ndaà tjin kjoa xi tís'ín. ¹²K'e nga sa ítjòn, yaá tsakjèn-kò jñà xità-là Cristo xi mitsà xità judío. Nga komà iskan, k'e nga j'iì xità judío xi tikoá mokjeiin-là it'aà ts'e Cristo, xità xi ts'e Jacobo, k'eé mì tì kii ya tsakjèn-kò-ne; tsasit'aàxin-né nga majin-là nga ch'o kijnakò jñà xità koi nga kjo'ñó mejèn-là nga sit'aà chiba-là jñà xi mitsà xità judío. ¹³Tikoá jñà xità judío xi i'nga xi mokjeiin-là 'én-là Nainá, k'oaa ti kis'iin koni jè Pedro nga kisis'in-là kjoa xi jò isén tjin-là, skanda jè Bernabé k'oaa ti kis'iin. ¹⁴'An, k'e nga kijtseè nga mì k'oaa s'ín nchisikitasòn koni s'ín tjin kjoa kixi-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, k'oaa kixan-là jè Cefas [xi tikoá Pedro 'mì] nga nguixkòn ngats'ii xità: "Ngaji nga xità judío 'mì-lè, k'oaa s'ín tinijhí yijo-lè koni tsà mitsà xità judío. ¿Mé-ne kjo'ñó 'nè-là jñà xi mitsà xità judío nga k'oas'ín kàtasijchá yijo-là koni tsà nguì xità judío?"

¹⁵Nas'ín kixi kjoa nga tje-là xità judío 'mì-ná nga mì yaá kits'iin-jiin-là jñà xi mitsà xità judío xi xità jé 'mì-lá, ¹⁶tanga 'ya-ná nga jñà xità, mitsà kixi kitsajna nga nguixkòn Nainá nga ta koi kjoa-là nga síkitasòn Kjotíxoma xi kitjoé-là Moisés; ta jè-né nga mokjeiin-là it'aà ts'e Cristo. Jñà, jyeé kòkjeiin-ná it'aà ts'e Jesucristo, kò jè Nainá kixi síkijna-ná koi kjoa-là nga jye ya kòk-jeiin-ná it'aà ts'e Cristo, mitsà koi kjoa-là nga nikita-soán kjotíxoma. Nijngoò xità xi kixi kijná nga nguixkòn Nainá nga ta koi kjoa-là nga síkitasòn Kjotíxoma.

¹⁷I'ndeij k'oaa s'ín chiñá-lá nga kixi kitsajnaá ya nguixkòn Nainá ta koi kjoa-là nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Cristo, [mitsà koi-ne nga kjotíxoma títsajnikita-soán]. K'oaa ma-ne nga xità jé t'ímì-ná [koni jñà xi mitsà xità judío]. Tanga, ¿a tsò-ne kjoa nga jè Cristo bit'in-ná nga binchaàtsjiaá jé? Majin, mì k'oaa s'ín tjin. ¹⁸Tsà jè kjotíxoma xi 'an tsachrjekànguia nga sa ítjòn, kò tsà ijngoò k'a síkitasòan, jé tihotsjia. ¹⁹Jè kjotíxoma xi kitjoé-là Moisés, jé kisik'en-na. I'ndeij tijnandeij-ná kjoa ts'e kjotíxoma mé-ne ma kòtijnakon-na nga síkitasòn-là Nainá. ²⁰K'e nga k'en-t'aà krò Cristo, 'an, tikoá ya k'en-t'aàkoá. Kò mitsà tjan-na xi tijnakoan, jè Cristo xi tijnajiin inima-nà. I'ndeij, koi tijnakon-nà nga jè Ki'ndí-là Nainá ma'ñót'aà takoàn nga 'ñó kjòts-jakeè-na skanda jè kitsjaà kjotjò yijo-là nga k'en ngajo-na. ²¹Majin-na nga ochrjekànguia kjondaà-là Nainá. Tsà it'aà ts'e kjotíxoma xi kitjoé-là Moisés, kixi kitsajnaá nga nguixkòn Nainá, mì-la mé chj-là nga k'en Cristo.

Mé xi chj-là, a jè kjotíxoma xi kitjoé-là Moisés, o xi jè-né nga mokjeiin-ná it'aà Cristo

3 jñò xi nangui Galacia tsajòn, mé ta tondò-nò! ¿Yá xi kiskoònachan-nò? ¿A mì bitsjeèn-nò koni s'ín nga nguì ndaà tsibènojmiya-nòjen nga jè Jesucristo yaá k'en-t'aà krò xi kjondaà tsajòn? ²Tà koi kjoa kjò-nangui-nò: ¿A koi kjoa-là nga kinikitasòn kjotíxoma nga kitjoé-nò Inima Tsjeè-là Nainá, o xi koi-né nga mokjeiin-nò 'én-là Nainá koni s'ín kina'ya? ³Jñò, nga sa ítjòn, tsibits'iaqò-nò kjohítsjeèn-là Inima Tsjeè-là Nainá; kò i'ndeij, mejèn-nò nga tà kjohítsjeèn-là xità sijkehèt'aà-nò. ¿Mé ta tondò-nò! ⁴Jñò, tseé kjo'in tsatojioòn nga kòkjeiin-nò 'én ndaà-là Nainá. ¿A tà kjotjò-ne nga tse kjo'in tsatojioòn? Majin, mì-la kii ndaà tjin. ⁵K'e nga Nainá kitsjaà-nò Inima Tsjeè-là kò kis'iin kjoxkòn xi ndaà tjin jjiin naxandá tsajòn, ¿mé-ne k'oas'ín kis'iin-ne? ¿A koi-né nga ndaà kinikitasòn kjotíxoma? Majin, koi-né nga kòkjeiin-nò 'én ndaà-là Nainá.

Nainá, mé-ne xità kixi kijtseè takòn-ne Abraham

⁶Koni jè xità jchinga-ná xi ki'mì Abraham kòkjeiin-là it'aà ts'e Nainá; k'oaa komà-ne nga xità kixi kitsò-là Nainá. ⁷Jñò, k'oaa s'ín ndaà kàtasijiin-nò: Jñà xi mokjeiin-là, jñà-né xi tje-là Abraham. ⁸Nga tjsa kjòtseé, jyeé k'oas'ín kitsjaà 'én Nainá koni s'ín tichja Xojon-là nga síkixi-né jñà xi mitsà xità judío k'e nga mokjeiin-là it'aà ts'e. Yaá tichja ñánda jè Nainá tjen kitsjaà ítjòn-là Abraham jñà 'én ndaà-là xi tsò: "Ngats'ii naxandá xi tjin isò'nde, it'aà tsijí kochikon-t'in." ⁹K'oaa ma-ne nga ngats'ii xità xi mokjeiin-là it'aà ts'e Nainá ngàsòn kochikon-t'in kò Abraham nga jè Abraham kòkjeiin-là it'aà ts'e Nainá.

¹⁰Ngats'ii xità xi jè ma'ñót'aà takòn koni s'ín nchisikitasòn kjotíxoma, kjo'iin tjinè-là, nga mitsà kixi kjoa nga ndaà síkitasòn ngats'ii kjoa xi ya tjit'aà. Nga k'oaa s'ín tichja Xojon-là Nainá nga tsò: "Kàtasinè-là kjo'in jè xi mì kixi síkitasòn ngats'ii kjoa xi tjit'aà jè xojon ts'e kjotíxoma." ¹¹Qkixi-né nga nijngoò xità xi kixi kijná nga

nguixxon Nainá nga kʒotíxoma síkitasòn. Nga jè 'én-là Nainá tsò-né: "Jè xi xítà kixì, jè kjoa xi mokjeiin-là kijnakon-ne." ¹² Jñà xítà xi kʒotíxoma síkitasòn mìtsà Nainá ma'ñót'aà ikon. Nga k'oaa s'ín tíchja Xojon-là Nainá, nga tsò: "Xítà xi kʒotíxoma síkitasòn, k'oaa s'ín tjinè-là nga k'oas'ín sijnchá yijo-là koni tsò kʒotíxoma."

¹³ Jè Cristo tsibíhjtji-ná kjo'in xi ya títsajnañaa nga kʒotíxoma títaníkitasoán nga jè kisikjeiin kjo'in xi jè tsajan; nga k'oaa s'ín tíchja xojon nga tsò: "Kjo'iin sinè-là ngats'iì xi krò sit'aà." ¹⁴ Jè Cristo, koif okis'iin-ne mé-ne nga jñà kjoa machikon-t'in xi kitjoé-là Abraham tikoá tjoé yije-là ngats'iì naxandá xi tjin isò'nde nga jñà kjoa machikon-t'in, yaá nchrobá-ne it'aà ts'e Cristo mé-ne nga it'aà ts'e kjoa xi mokjeiin-ná, tjoé-ná Inimá Tsjeè-là Nainá xi jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba Nainá nga tsjá-ná.

Nga'ño xi tjin-là 'én-là Nainá koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Abraham

¹⁵ Jñò 'ndsè kʒotíxoma kènojmí jngoò-nò kʒotíxoma xi ts'e isò'nde. K'e nga sindaajiin jngoò kjoa nga xojon tjami'nga, nga jye ma firma kʒotíxoma sasén-là sello, mì tì kii koma kits'ón-ya-ne koni s'ín sindaajiin, tikoaa mì tì kii koma sijn'aasòn-isa-là 'én xi k'ejí tsò koni s'ín jye kasin-daajiin. ¹⁶ K'oaa s'ín kitsjaà-là tso'ba Nainá jè Abraham kʒotíxoma jè xítà tje-là. Jè Xojon-là Nainá mìtsà tsò "jñà xítà tje-là", ta tsò-né: "jè tje-lè." Nga mìtsà kjin ma tje-là Abraham xi kitjoé-là koni tsò 'én xi kitsjaà-là Nainá, ta jngoó ma-ne. Nga jè tíhoxkít'aà Cristo. ¹⁷ Jè kjoa xi tibenojmí, kiis'ín tjin: Nainá kʒotíxoma Abraham tsibindaajiin jngoò kjoa, ikjoàn kisikixiya [koni ma k'e nga jye ma firma]. K'e nga jye tsato ñijòn sindo kʒotíxoma katé nó, j'iì kʒotíxoma ts'e Moisés; tanga jè kʒotíxoma mikii ma síkítsoña jè kjoa xi jye kisindaajiin kʒotíxoma mikii ma kitjongui xi Nainá jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba. ¹⁸ Jè Nainá k'e nga tsjá-ná kjondaà-là, mìtsà koi kjoa-là nga níkitasoán kʒotíxoma, koi-né nga jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba. Nga Nainá, tà kʒotjò kitsjaà-là kjondaà Abraham nga jye k'oas'ín kitsjaà-là tso'ba.

Mé xá xi tjin-là kʒotíxoma

¹⁹ Tanga jè kʒotíxoma, ¿mé xá kitjei-ne? Koif k'oas'ín kitjei-ne koif kjoa-là nga ch'o nchis'ín xítà. K'oaa s'ín kisijna skanda k'e nga j'iì tje-là Abraham xi Nainá xó k'oas'ín kitsjaà-là tso'ba. Jè kʒotíxoma, jñà àkjalé j'iiko kʒotíxoma jè Moisés tsasijnajiin osen nga kisikatoya 'én kʒotíxoma kiihjatji xítà nguixxon Nainá. ²⁰ K'e nga jngoò xítà osijnajiin osen, mìtsà ta jngoò xítà fit'aà-là, fit'aà-là ngajò. Tanga jè Nainá ta jè tajngoò kitsjaà-là 'én Abraham.

²¹ Nainá, k'e nga kitsjaà kʒotíxoma, mìtsà kondra kii-là koni s'ín jye kitsjaà-là tso'ba Abraham. Tsà jè-la-ne kʒotíxoma ma-là síkítajnakon xítà, maá-la kixì kítsajna xítà nga kʒotíxoma síkitasòn. ²² Tanga jè Xojon-là Nainá, k'oaa tsò nga ngats'iì xítà saá jè títsajna. K'oaa ma-ne nga jñà xítà xi mokjeiin-là it'aà ts'e Jesucristo, tjoé-là kjoabinachon xi Nainá jye k'oas'ín kitsjaà tso'ba nga tsjá-là jñà xítà nga mokjeiin-là.

²³ K'e nga tikj'eè f'iì jè kjoa xi mokjeiin-ná, jè kʒotíxoma kitsobá'ño-ná koni tsà ndayá tsibitsajna'ya-ná skanda jè naxrjein k'e nga ki'ya-là jè kjoa xi mokjeiin-ná. ²⁴ Kʒotíxoma kisikinda-ná koni s'ín makin-da jñà ixti, skanda k'e nga j'iì Cristo, mé-ne k'e nga mokjeiin-ná it'aà ts'e Cristo, kixì kítsajnaa nga nguixxon Nainá. ²⁵ I'nde jè nga jye j'iì kjoa xi mokjeiin-ná, mì tì yaá títsajna'ño-ná it'aà ts'e kʒotíxoma.

²⁶ Jñò, ngats'iod, saà ixti-là Nainá maá koi kjoa-là nga mokjeiin-nò it'aà ts'e Cristo Jesús. ²⁷ K'e nga ya títsajnakjoókoo Cristo nga komà bautizar, k'eé jahatjya-nò koni jngoò xítà xi síkijatjya nikje-là. Jè sobá Cristo xi komà nikje xitse-nò. ²⁸ Mì tì kii mochjeén-ne nga tjajiin xítà yá-né xi xítà judío kʒotíxoma yá-né xi mìtsà xítà judío, yá xi ch'i'nda'ño títsajna kʒotíxoma yá xi títsajnandeif, yá-né xi x'in kʒotíxoma yá-né xi chjoón. Ngats'iod tã jngoò yijo ma-nò nga ya títsajnakjoókoo Cristo Jesús. ²⁹ Jñò, nga xítà-là Cristo ma, kixijí kjoa nga tje-là Abraham ma, tikoá tjoé-nò kʒotjò koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Nainá jè Abraham.

4 Tikoaa kènojmí jngoò-nò kʒotíxoma: Jngoò ti, k'e nga tákó itsé kji, k'oaa ngaya-là koni tsà ch'i'nda tijná nga kjeè tsà jè be mé tsojmí xi tjin-là n'è-n-là nas'ín k'e nga koma iskan jè tjoé-là tsojmí xi tjin. ² Nga xítà síkinda skanda k'e nga majchínga, kʒotíxoma tjin xítà xi síkinda jñà tsojmí-là skanda k'e nga kichóya naxrjein-là koni s'ín tsibijna chiba n'è-n-là. ³ Jñà xi xítà 'mì-ná, k'oaa tjs'ín komat'iaán koni mat'in jñà ixti k'e nga tikj'eè mokjeiin-ná it'aà ts'e Cristo nga jñà kʒotíxoma xi tjin isò'nde 'ño tsatíxoma-ná koni s'ín mat'in jñà xi ch'i'nda títsajna'ño nga mikii tjin'nde-là nga kítsajnan-deif. ⁴ Tanga k'e nga kichóya naxrjein koni s'ín tjin-da-là Nainá, jè Nainá kisikasén ki'ndí-là i it'aà nangui; kʒotíxoma it'aà ts'e chjoón kits'iin koni s'ín ts'iin xi taxki xítà isò'nde. Kʒotíxoma yaá kjoókhoon kʒotíxoma ts'e xítà judío.

⁵ K'oaa kis'iin Nainá, mé-ne nga jè Jesucristo sijnkítsajnan-deif jñà xítà xi ya títsajna'ño-nò kʒotíxoma kʒotíxoma mé-ne nga ngásòn skoétjò-ná Nainá nga ixti-là komaá.

⁶ Koif kjoa-là nga jye ixti-là maá, Nainá kisikasén Inimá Tsjeè-là xi ts'e Ki'ndí-là ya ijiin inimá-ná. K'e nga nokjoát'aà-là Nainá, k'oaa tsò Inimá Tsjeè-là: "Ndí apa", tsò-né. ⁷ K'oaa ma-ne nga i'nde jè mìtsà tì xítà ch'i'nda títsajnaa; jyeé ixti-là Nainá 'mì-ná; kʒotíxoma tsjá-ná Nainá ngats'iì kʒotjò xi jñà tjoé-ná nga ixti-là 'mì-ná.

Mé-ne síkajno-ne Pablo it'aà ts'e xítà Galacia xi mokjeiin-là 'én-là Nainá

⁸ Jñò k'e nga sa kjoókhoon, k'e nga tikj'eè yaxkon xi ngui jè sobá Nainá, ch'i'nda'ño tsitsajnaa nga kjo'ño-né nga jñà tsanguit'aà-là xi mìtsà kixì kjoa nga Nainá. ⁹ Tanga i'nde jè nga jye yaxkoon xi ngui jè sobá Nainá, (tanga xi ngui kixì kjoa, jè Nainá xi jye ndaà beèxon-nò), ¿mé-ne k'oas'ín níkítseèn-nò nga jñà onguít'aà i'nde k'a-là jñà kʒotíxoma ima xi tjin-nò, jè xi tsjin-là nga'ño, kʒotíxoma xi nímé chí-là? ¿A mejèn-nò nga ya sijnkítsajna'ño i'nde k'a-nò? ¹⁰ Jñò, tákó 'ño yaxkón naxrjein ts'e s'eí, ts'e sá, kʒotíxoma ts'e nó. ¹¹ An, makájno-nà jè xá xi kis'iaàn nga kisixajiin-nò tsà tà kʒotjò-ne.

¹² 'An nga jye tsohósijnat'aàxin-la jè kjotíxoma, tikoáá yaá kisingásòn-ko-nò, nga jñò, mìkii tjiin-nò it'aà ts'e kjotíxoma. I'ndeij k'oáá s'in tisiyé-nò nga tjin-chat'aàxin-la kjotíxoma koni 'an jyeé tsohósijnat'aàxin-la. Nga sa ítjòn nímé kjoa tjin xi ch'o kiniko-ná. ¹³ Jyeé tjiin-nò k'e nga sa kiaà ítjoàn nga kichjàyajiin-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, koií kjoa-la nga ch'in tjin-la yijo-na. ¹⁴ Jñò, mìkii kinachrjengui-ná nì mitsà xin kinikijina-ná, nas'in kjoa tsohótsji-nò nga ch'in tjin-la yijo-na. Tà saá kichjoétjò-ná koni jngoò àkjale-la Nainá, koni tsà jè sobà Cristo Jesús. ¹⁵ I'Nga sa ítjòn, 'ñó tsja tjin-nò! I'ndeij, ¿mé xi komà-nò? K'oáá xan-nò, skanda jñà xkoòn mejèn kinachrje nga 'an kits'i-ná. ¹⁶ I'ndeij, ¿a kondraá kótijnako-nò, tà koií kjoa-la nga 'én kixi benojmí-nò?

¹⁷ Jñà xitá [xi mejèn-la nga kjotíxoma sikitasòn], 'ñó bínè-la yijo-la it'aà tsajòn, tanga mìkii ndaà tjin kjohít-sjeèn-la. Tà jè xi mejèn-la nga kochrjet'aàxin-nò it'aà tsajèn mé-ne nga jñà konguit'aà-la. ¹⁸ Jñò, ndaà tjin k'e nga 'ñó bínè-la yijo-nò it'aà ts'e kjoa xi mejèn-nò tsà ndaà tjin kjohítsjeèn-nò ko tsà kjit'aà nachrjein k'oas'in s'een, mitsà tà k'e nga 'an tijnako-nò. ¹⁹ Jñò xi koni tsà ndí ixti-na xan-nò, 'an, k'oáá s'in tímat'ian koni jngoò chjoón xi ki'ndí tí'beé; tseeé kjo'in tisikjiaán xi kjoa tsajòn. Jè kjo'in xi tisikjiaán skanda k'ée-la kjoehet'aà k'e nga k'oas'in sijchá yijo-nò koni Cristo. ²⁰ Mejèn-na nga ya kótijnako-nò jè hora jè, mé-ne nga k'jeíí tsò 'én xi kichjàko-nò. Jyeé mì tì kii be-na kós'in sikitsjeèn it'aà tsajòn.

Kó tsòya-ne it'aà ts'e chjoón Agar ko Sara

²¹ Jñò xi mejèn-nò nga kjotíxoma sikitasòn, ¿a k'jeé na'ya-là kó tsò 'én xi tjit'aà kjotíxoma-la Moisés? ²² K'oáá tsò nga jè Abraham, jò komà ixti-la, jngoò ts'e chjoón chi'nda-la; jè xi ijngoò, ts'eeé xi ngui chjoón-la xi mitsà chi'nda tijná. ²³ Jè ki'ndí-la xi chjoón chi'nda k'oáá s'in kits'iin koni s'in ts'iin ngats'iin ndí ixti. Tanga jè ts'e xi ngui chjoón-la xi mitsà chi'nda tijná, k'oáá s'in kits'iin nga tsitasòn koni s'in kitsjaà-la tso'ba Nainá Abraham. ²⁴ Kjoa ts'e íchjín koi, k'oáá ngaya-la koni jñà kjoa xi jò tsibindaajiin Nainá. Jè chjoón Agar, jè ngaya-la kjoa xi kisindaajiin ya nindoò Sinaí k'e nga kitjoé-la kjotíxoma Moisés. Ngats'ií xitá tje-la chi'ndaá tsibitsajna. ²⁵ Jè chjoón Agar, jè ngaya-la nindoò Sinaí xi síjna ján Arabia, ko nachrjein i'ndeij jè mangásòn-ko naxandá Jerusalén, nga jñà xitá-la chi'nda'ñó títsajna nga tákó kjotíxoma sí'sin-la. ²⁶ Tanga jè Jerusalén xi kijna ngajmii, tijnandeij-né ko yaá nokjoá-ná ya naxandá jè; k'oáá ngaya-la koni tsà nea-ná ma. ²⁷ K'oáá tsò Xojon-la Nainá nga tsò:

Kátatsja-lè ngaji xi chjoón 'ndí 'mì-lè nga tsjin-lè ixti. 'Nó chihindáyi nga ko kjotsja-lè nga mìkii 'yi kós'in ma nga ts'iin ixti.

Nga jè chjoón xi kijnei takòn, isaá kjin koma ixti-la mì k'oá-ne jè xi tjin-la x'in.

²⁸ Isaac k'oáá s'in kits'iin koni s'in kitsjaà tso'ba Nainá. Jñò tikoáá ixti-laá maá xitá jchínga-la Isaac koni s'in kitsjaà-la tso'ba Nainá. ²⁹ Jè ki'ndí xi tà k'oas'in

kits'iin koni ts'iin yije xitá isò'nde, kiitjingui kondra-la jè xi it'aà ts'e Iníma Tsjeè-la Nainá kits'iin-ne. Koni s'in komà jñà nachrjein koi, tákó k'oáá s'in ma skanda nachrjein i'ndeij. ³⁰ Tanga, ¿kó tsò Xojon-la Nainá? K'oáá tsò: "Tiyótjingui-la jè chjoón chi'nda ko ki'ndí-la; nga jè ki'ndí-la nímé kjotjò tjoé-la, tà jè tjoé-la kjotjò jè ki'ndí-la xi mitsà chjoón chi'nda." ³¹ Jñò ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, k'oáá s'in tjin, jñá mitsà ixti-la chjoón chi'nda maá, jñá-ná xi ixti-la chjoón xi mitsà chi'nda tijná.

Kós'in sijchá yijo-ná nga jye titsajnandiáá it'aà ts'e kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés

5 Jè Cristo, jngoò k'aá kisikítsajnandeij-ná it'aà ts'e kjotíxoma xi kitjoé-la Moisés; k'oáá ma-ne jñò 'ñó kixi titsajna koni s'in kisikítsajnandeij-nò Jesucristo. Kì tì ya onguít'aà-la kjoa ts'e kjotíxoma xi kitsobà'ñò-nò skanda kjòtseeé.

² 'An sobá-ná xi 'mì-na Pablo, tjiná'ya-ná koni xan-nò: tsà sit'aà chiba-nò kjoa ts'e circuncisión, mì tì mé kjon-daà sakò-nò it'aà ts'e Cristo. ³ Ijngoò k'a koxan-nò, nita yá xitá-ne xi sit'aà chiba-la kjoa ts'e circuncisión, kjo'ñó tjinè-la nga sijkitasòn yije koni tsò 'én xi tjit'aà xojon ts'e kjotíxoma. ⁴ Jñò xi k'oas'in mejèn-nò nga it'aà ts'e kjotíxoma kixi kitsajnaà nga nguixkon Nainá, jyeé chinchat'aàxin-la Cristo, jyeé chinchat'aàxin-la kjondaà xi tsjá kjotjò-ná Nainá. ⁵ Tanga ngajen, it'aà ts'eeé Iníma Tsjeè-la Nainá titsachiñá-lajen nga kixi kitsajna-jen nga nguixkon Nainá nga ta koi kjoa-la nga mokjeiin-najen it'aà ts'e Cristo. ⁶ Nga it'aà ts'e Cristo Jesús, mì tì mé chjí-la yá-ne xi tjit'aà chiba-la ko yá-ne xi tsjin-la chiba kjoa ts'e circuncisión. Jè xi chjí-la nga 'ya-la koni s'in mokjeiin-ná it'aà ts'e Cristo, nga tjin-ná kjotsjacha.

⁷ Jñò, k'e nga sa ítjòn, ndaà titsahonguikoo kjohít-sjeèn-nò. ¿Yá xi tsatekjáya-nò nga mì tì kii nikitásòn-nò xi kjoa kixi? ⁸ Jè kjohítsjeèn jè, mitsà ya nchrobá-ne ts'e Nainá xi xó kiichja-nò. ⁹ Tjikindaa yijo-nò; nga k'oáá tsò jngoò 'én: "Nas'in itsé-ne na'yo san xi sijiin na'yo inchrájin, sísan yije-né nas'in tse ma-ne na'yo." ¹⁰ Jè Nainá ot'aà takoàn it'aà tsajòn nga mitsà k'jeíí s'in sikít-sjeèn. Jè Nainá tsjá-la kjo'in nita yá xitá-ne xi mejèn-la sijkits'ón-jiiin-nò.

¹¹ Jñò ndí 'ndsè ko ndí tichjaá, nga mì k'oáá s'in tihokoóya nga sit'aà chiba-la xitá kjoa ts'e circuncisión, koií kjoa-la nga fitjingui kondra-na jñà xitá. Tanga tsà mì k'oas'in okoóya, mì-la kii kjitjingui kondra-na, mì-la tì kii kojitikeè-ne 'én xi chjàya it'aà ts'e krò-la Cristo.

¹² Jñà xitá xi mejèn-la sijkits'ón-jiiin-nò, kì tà bít'aà chiba-la yijo-la, tã saà jngoò k'a kátatet'aà yijo-la.

¹³ Jñò 'ndseeé ko tichjaá, k'oáá s'in kiichja-nò Nainá nga kitsajnandeij-nó it'aà ts'e kjotíxoma. Tanga i'ndeij nga titsajnandeij-nó, kì ch'o 'nè koni s'in mejèn-la yijo-nò. Mochjeén-né nga tsiqkoò xinguioo, kátas'e-nò kjotjòcha nga ijngoò ijngoò-nò. ¹⁴ Nga ngats'ií kjotíxoma, yaá majngoò yije jè xi tsò: "Titsjachi xitá xinguui koni tsà tì yijo tsiji-ne." ¹⁵ Tsà tijnò titsabixkàn-ko-nò xinguioo koni s'in nañá, t'een kindá yijo-nò nga mì tijnò sijkjesòn-nò xitá xinguioo.

Kjoach'o xi síjé yijo-ná

¹⁶ K'oaá xan-nò: Tji'nde-là yijo-nò nga jè Inimā Tsjeè-lā Nainá kàtakó-nò ndiyá mé-ne nga mì koi kjoā síkítasòn kjoach'o xi síjé yijo-nò. ¹⁷ Jñà kjoach'o xi síjé yijo-ná kondraá fi-lā jè Inimā Tsjeè-lā Nainá, kò jè kjoā xi mejèn-lā Inimā Tsjeè-lā Nainá kondraá fi-lā jè xi mejèn-lā yijo-ná. Jñà kjoā koi kondraá títajna-lā xíkjin. K'oaá ma-ne nga jñò, mìkii k'oas'ín s'een koni s'ín mejèn-nò. ¹⁸ Tanga tsà jè Inimā Tsjeè-lā Nainá tíhokó-nò ndiyá, mì tije kjetixoma otixoma-nò.

¹⁹ Jyeé 'yaá mé kjoach'o xi síjé yijo-ná koni jè kjoachi-ngui, kjoaxòpa, kjoachinga, ²⁰ kjoā nga xkòsòn yaxkoán, kjoat'je, kjoā nga majtichaá xinguiáá, nga bixkán-koáá xinguiáá, nga machinichaá xinguiáá, nga jti takoán, nga nachrjenguiáá xinguiáá, nga xita nìjòyaá kò nga binchat'aàxin-lá xinguiáá, ²¹ kjoaxi-takòn, kjoach'i, kò ngats'ii kjoachrjá'a xi ma ñánda bitjo s'eí. Tjín isa kjoā xi k'ejí, xi mangàsòn-kò kjoā koi. Koni s'ín kixan-nò nga sà ítjòn, tákó k'oaá xan-nò skanda i'ndeí, jñà xita xi k'oā tjín kjoā xi s'ín, nímé kjondaà sakò-lā ya ñánda nga tíhotixoma Nainá.

Kjondaà xi tsjá Inimā Tsjeè-lā Nainá

²² Tanga jñà kjondaà xi tsjá Inimā Tsjeè-lā Nainá, jñà-né nga tjòcha s'een xinguiáá, nga tsja s'en kjit'aá, nga 'nchán síjchá yijo-ná, nga s'e-ná kjoatsejta, nga tsjakjoā s'een, nga s'en-ná kjondaà xi ndaà tjín, nga kixi tjín kjoátsjeèn-ná, ²³ nga indaàkjoā s'een kò nga kixi kjetixoma-lá yijo-ná. Jñà kjoā koi, tsjin kjetixoma xi kondraá tjina-lā. ²⁴ Jñà xi jye xita-lā Cristo maá, ngats'ii kjoátsjeèn-ná xi ch'o tsò kò xi ch'o síjé yijo-ná, yaá kinik'en-t'aá krò-lā Cristo. ²⁵ I'ndeí nga jè Inimā Tsjeè-lā Nainá tísikínakon-ná, mochjeén-né nga kòs'ín kjaán koni s'ín okó-ná ndiyá. ²⁶ Mìkii ndaà tjín nga 'nga koma takoán, nga tijñá sijti-lá xinguiáá, kò nga koxi-takòn-chaá xinguiáá.

Mé xi mochjeén nga ndaà sikoáá ngats'ii xita

6 Jñò ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, tsà tjín i'nga xita xi jé ótsji, jñò xi ndaà onguít'aà-là jè Inimā Tsjeè-lā Nainá, jñò tjsikò nga kàtakixiya ijngoò k'a-ne nga indaàkjoā tinókjoā-là. Tanga jñò, t'een kindā yijo-nò, mé-ne nga mì jé skajiin-nò. ² Tjsikò xinguióo k'e nga tsà mé kjoā xi 'in tjín títajnajiin; k'oaá s'ín koma-ne nga síkítasòn jè kjetixoma xi kitsjaà Cristo.

³ Tsà tjín i'nga xita xi ndaà ochrjengui yijo-lā, kò tsà mìtsà kixi-ne kjoā, jñà xita koi, tà yijo-lāá nchikon-

achan-lā. ⁴ Isáá ndaà-ne nga chít'aà yijo-nò nga jngoò ijngoò-nò, a ndaà títaj'nè; tsà ndaà títaj'nè, ta ya tjiin takòn, kì k'oaá s'ín níkitseèn nga jñò, isáá ndaà títaj'nè mì k'oā-ne koni jñà xita xi k'ejí. ⁵ Nga jngoò ijngoò, yaá kjinè-lā kòs'ín títajchá yijo-lā.

⁶ Jñà xita xi nchikota'ya 'én ndaà-lā Nainá, mochjeén-né nga kàtatsjá-lā mé xi kochjeén-lā maestro-lā nga 'én okóya.

⁷ Kì yijo-nò chonachan-là; nga Nainá mìkii koma sískákoáá. Nga ijngoò ijngoò xita, koni tjín kjoā xi s'ín, k'oaá tì tjín kjoā xi sakò-lā. ⁸ Nga jè xi k'oas'ín s'ín koni s'ín mejèn-lā yijo-lā, kjoabiyaá tjoé-lā it'aà ts'e kjoā ch'o xi síjé yijo-lā, tanga jè xi k'oas'ín s'ín koni s'ín mejèn-lā Inimā Tsjeè-lā Nainá, it'aà ts'e Inimā Tsjeè-lā Nainá tjoé-lā kjoabinachon xi mìkii fehet'aà nita kje-né. ⁹ Mìkii ndaà tjín tsà kòs'ii-ná nga ndaà s'een; nga kijchò nachrjein nga sakò-ná kjondaà tsà mì kì síhindaà-lá takoán. ¹⁰ Koií kjoā-lā, k'e ma xi 'né it'sé, ndaà síkoáá ngats'ii xita, jñà títajna ítjòn jñà xita xinguiáá xi ngàsòn mokjeiin-ná 'én-lā Nainá.

Mé kjoā xi síkijna ítjòn Pablo

¹¹ Chitsejèn-là tsí kítjian-ne letra xi ndsaa tikjiin-nò. ¹² Jñà xita xi mejèn-lā nga kjo'ñó s'ín-nò nga sit'aà chiba-nò kjoā ts'e circuncisión, tà koií xi mejèn-lā nga ndaà síkítajna yijo-lā nga nguixkò xita; kò majin-lā nga xita kjetjngui kondra-lā tsà kòs'ín keenjmiya nga ya k'en-t'aà krò Cristo. ¹³ Jñà xita xi tít'aà chiba-lā kjoā ts'e circuncisión, tikoáá mìkii síkítasòn kjetixoma, tanga mejèn-lā nga sit'aà chiba-nò mé-ne nga it'aà tsajòn ndaà síkítajna-ne yijo-lā k'e nga skoé nga jñò jye tít'aà chiba-nò. ¹⁴ Tanga 'an, nímé kjoā xi mejèn-na nga ndaà síkijna yijo-nā; ta jè tajngoó krò-lā Na'èn-ná Jesucristo nga ndaà síkijna yijo-nā. K'oaá ma-ne nga jñà kjoā ch'o xi tjín isò'nde, it'aà ts'an, títajnak'en-né kò 'an tijnak'eén-lā jè isò'nde. Mì tì k'oaá tjín kjoā xi sis'in-na. ¹⁵ Xi it'aà ts'e Cristo, mìtsà jè xi chí-lā tsà tít'aà chiba-ná kò tsà tsjin-ná chiba kjoā ts'e circuncisión; jè xi chí-lā nga jè Nainá jyeé kisikjatjiya-ná kò jyeé xita xitse kjoán. ¹⁶ Kàtas'e-lā kjoā'nchán kò kjoā imā takòn ya ijiin inimā-lā ngats'ii xita xi k'oas'ín nchisikítasòn koni tsò 'én jè; jñà-né xi xita-lā Nainá ts'e naxandá Israel.

¹⁷ K'oaá ma-ne i'ndeí, kì tì yá xi kjoā ótsji-isa-na nga jyeé tít'aà chiba-lā yijo-nā kjo'in xi kitsjaà-nā xita xi kjoā ts'e Na'èn-ná Jesús.

¹⁸ Jñò ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, jè kàtasijin inimā-nò kjondaà-lā Jesucristo xi otixoma-ná. K'oas'ín kàtama.

Efesios

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xità naxandá-là Cristo xi títsajna Éfeso

1 Jñò xi xità-là Nainá 'mì-nò xi titsajnaà naxandá Éfeso, jñò, xi kixi onguít'aà-la Cristo Jesús, 'an xi 'mì-na Pablo tisihiyat'aà-nò nga 'an tsibíxáya-na Jesucristo nga k'oas'ín kjòmejèn-là Nainá. ² Nainá xi Na'è-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán yà jjiin inima-nò.

Kós'ín síchikon-t'in-ná Nainá k'è nga Cristo titsaj-nakoáá

³ Jeya kàtìjna Nainá, Na'è-nà Jesucristo xi otíxoma-ná nga kisichikon-t'in-ná, kitsjaà-ná ngats'iì kjondaà xi ts'e inima-ná xi ngajmii nchrobá-ne koi kjoa-là nga Cristo titsajnakoaá. ⁴ Nainá xó k'oaá s'ín jaàjiin-ná k'è nga tìkj'eè sindaà isò'nde nga Cristo titsajnakoaá mé-ne nga nímé jé s'e-ná kò tsjeè kitsajnaá nguixkon jè. ⁵ Koi-né nga matsjakeè-ná nga k'oas'ín kiskoòsòn-là nga tisa-ne nga kiskoétjò-ná koni ixti jchan-là maá xi it'aà ts'e Jesucristo. Nainá k'oaá s'ín kis'iin koni s'ín kisaseèn-là ta koi kjoa-là nga k'oas'ín kjòmejèn-là. ⁶ Koií kjoa-là nga jeya bijna Nainá nga tse kjondaà kitsjaà-ná nga kisichikon-t'in-ná nga yà titsajnakoaá ki'ndí-là xi 'ñó matsjakeè. ⁷ Jè jní-là Jesucristo tsi-bíchítjì-ná koá kisichàat'aà-ná jé-ná nga Cristo titsajnakoaá, nga 'ñó tse kjondaà tjin-là Nainá nga tsjá-ná kjòhítsjeèn kò kjoachjine xi tjin-là. ⁸ K'oaá ma-ne nga tikoá tsakó-ná jè kjoatjì'ma-là koni s'ín kjòmejèn-là jè, tikoí-ne kjòhítsjeèn-là xi tije-ne kiskoòsòn-là nga kítasòn. ⁹ Koni s'ín tjindaà-là kjòhítsjeèn jè, kijchò nachrjein nga kítasòn tsjeè. Nainá, jé sijnngò yije nita mé xi tjin ngajmii kò it'aà nangui nga jè Cristo kotixoma.

¹¹ Nainá jyeé kjòtseé jaàjiin-najen nga Cristo titsaj-nako-jen. Kitjoé-najen kjotjò xi tsjá Nainá koni s'ín tjin-daà-là nga k'oas'ín bitasòn 'én-là koni s'ín ndaà sasén-là. ¹² K'oaá s'ín kis'iin nga ngajen kinikítsajna itjòn-jen nga jeya tìjna Nainá, ngajen xi xità judío 'mì-najen, ngajeén kòkjeiín itjòn-najen it'aà ts'e Cristo.

¹³ Tikoáá jñò nga yà titsajnakoo Cristo, k'è nga ki-na'yà 'én ndaà-là Nainá xi kjoa kixi, jè xi tsachrjekàjiin-nò kjo'in nga kòkjeiín-nò it'aà ts'e Cristo, Nainá kitsjaà-nò Inima Tsjeè-là; yáá tsibít'aà chiba-là jjiin inima-nò, koni s'ín jye kitsjaà tso'ba nga tsjá-nò. ¹⁴ Jè Inima Tsjeè-là Nainá, jè-né xi tjoé itjòn-ná nga kixi kjoa nga tjoé yije-ná kjotjò xi Nainá tsjá-ná jè nachrjein

k'è nga kongásòn nga sìkítsajnandeíj-ná xi naxandá-là maá mé-ne nga jeya kìjna-ne Nainá.

Kós'ín bítsi'ba Pablo it'aà ts'e jñà xità xi jye mokjeiín-là

¹⁵ Koií kjoa-là k'è nga ki'nchrè nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná, kò nga matsjacha ngats'iì xità-là Nainá; ¹⁶ mikii síjchàajñaà nga nachrjein inchi-jòn tsjaà-là kjondaà Nainá xi it'aà tsajòn; k'è nga bítsi'ba-là, síjét'aà-là xi kjondaà tsajòn ¹⁷ mé-nè nga jè Na'è-ná xi jeya tìjna, jè xi Nainá tsò-là Jesucristo xi otíxoma-ná, jè kàtasíkíhichiya-nò kò kàtatsjá-nò kjoachjine xi ts'e inima-nò mé-ne nga isa ndaà jchaxkon-nò Nainá. ¹⁸ K'oaá s'ín síjét'aà-là Nainá nga síjiseèn-là kjòhítsjeèn-nò mé-nè nga jcha-nò mé xi chiña-là nga xó kinokjoà-nò. Tikoáá jcha nga 'ñó ndaà tjin kò 'ñó jeya tjin kjotjò xi Nainá tsjá-là jñà xità naxandá-là. ¹⁹ Tikoáá síjét'aà-là nga jchaxkon kó kji 'ñó tse nga'ñó tjin-là Nainá nga koma kosiko-ná jñá xi mokjeiín-ná it'aà ts'e. Tikoí-ne nga'ñó xi 'ñó tse tjin-là Nainá ²⁰ xi kisikjeén nga kisikjaáya-là Cristo k'è nga k'en, ikjoàn jeya kisikjnat'aà chrja kixi-là ján ngajmii ²¹ nanda nga isa ta 'ñó 'nga kisikjina itjòn mì k'oaá-ne tsà jngòò xita itjòn, xitaxá itjòn, ngats'iì nga'ñó xi tjin i it'aà nangui kò xi tjin jjiin isén, ngats'iì xi tjin-là kjotixoma ngajmii; tìjna itjòn-là ngats'iì xi tjin isò'nde jè, kò jè isò'nde xi sa nchrobá. ²² Nainá, jè kisingatsja yije Cristo, ngats'iì kjotixoma xi tjin; tikoáá jè kitsjaà yije-là Cristo nga jè koma xi skò-là naxandá-là. ²³ Naxandá-là tije-ne yijo-là Cristo; kò jè tsjá yije-là nita mé xi chija-là. Tije-ne Cristo xi síjngòò yije, nita mé xi tjin isò'nde.

Kós'ín síjchàat'aà-ná jé-ná Nainá

2 Jñò, nga sa kjòtseé, k'oaá ngaya-là koni tsà titsaj-na k'en-nò it'aà ts'e Nainá nga jè kjoa-là jé-nò nga ch'o ki'nè. ² K'oaá s'ín tse tsitjaayaà ndiyá jé-là xita isò'nde; jè kinikitasòn-là xita neíj xi skò-là tjo jjiin isén nga jè sixájiin inima-là jñà xità xi mikii 'nchréijon-là Nainá. ³ Tikoáá ngats'iaá jñá, k'è nga isa kjòtseé, k'oaá tìs'ín chinchàatsjiaá jé koni s'ín kjòmejèn-là yijo-ná kò kjòhítsjeèn-ná. Tjin-ne nga ngásòn tse kjo'in k'oi-ná tsà ndaà, koni jñà xità xi kjeíj nga koi kjoa-là jé-ná. ⁴ Tanga Nainá, tseé kjòhimatakòn tjin-là nga 'ñó matsjakeè-ná. ⁵ Nainá kisikítsajnakon ijngòò k'a-ná kò Cristo, nas'ín jye titsajnak'eén xi kjoa ts'e jé-ná. (Kò jñò, tà kjondaà-là Nainá-né nga bitjokàjñòò kjo'in.) ⁶ Nainá, kisik-jaáyakjoò-ná kò Cristo, nga yà titsajnakoaá, kò tañaá kisikítsajnakjoò-ná ján ngajmii. ⁷ K'oaá s'ín kis'iin mé-nè nga kòkò-ne jñà nachrjein xi sa nchrobá nga tse

kjoatjòcha tjin-la kò tse kjonndaà tjin-la it'aà tsajan nga Cristo Jesús titsajnaoaa. ⁸ Tà kjonndaà-la Nainá-né nga itjokajñoò kjo'in nga kòkjeiin-nò it'aà ts'e Cristo. Mitsà kjonndaà tsajòn nchrobá-ne kjoa koi; ta kitsjaà kjotjò-nò Nainá. ⁹ Mitsà koi kjoa-la nga xá kí'nè, mé-nè nga nijngoò xita ndaà sìkíjna-ne yijo-la. ¹⁰ Nainá tsibindaaya xitse ijngoò k'a-ná, nga ya titsajnaoaa Cristo, mé-nè nga s'een ngats'ii kjoa xi ndaà tjin, jña kjoa xi Nainá jyeé k'oas'in kiskoòsòn-la nga tisa kjòtsee nga kos'in sìkitasoán.

Kjoa'nchán xi tjin-ná nga Cristo titsajnaoaa

¹¹ Jñò xi mì ya tjen-nò tje-la xita judío, k'oaá tsò-nò jña xita judío xi tjit'aà chiba yijo-la nga mitsà xita-la Nainá 'mì-nò, koi kjoa-la nga mì tjit'aà chiba-nò kjoa ts'e circuncisión. Tanga jè kjoa jè, tà tsja xitaá bín-daàya-ne yijo-la. ¹² Tikitsjeèn k'e nga sa kjòtsee jñò titsat'aaxìn-la Cristo; tikoaa titsajnat'aaxìn-la naxandá Israel, mìkii ya nokjoà-nò koni s'in tsibindaajin-kò Nainá jña xita judío koni s'in kitsjaà-la tso'ba Nainá. Isò'nde jè, nimé xi chiñà-là kò mìkii yaxkon Nainá. ¹³ Tanga i'ndei, nga ya titsajnakoo Cristo, Nainá jyeé kisichrañat'aà-nò jè kjoa-la jni xi tsibixteèn Cristo, nas'in kjiin tjat'aaxìn-là Nainá nga sa kjòtsee. ¹⁴ I'ndei, jè Cristo xi tsjá-ná kjoa'nchán. Kisikjoondaà-ná nga jngoò naxandá komà-ne jña xita judío kò xi mitsà xita judío. Jè kisihixàña jè kjoa kondra xi jòya tjin nga sa ítjòn k'e nga kitsjaà kjotjò yijo-la nga k'en-t'aà krò. ¹⁵ Yaá kisikjehet'aà jè kjotixoma-la Moisés xi tjin-la jña xita judío; kjòjngoò-ne ingajò naxandá; jngoò naxandá xitse komà-ne nga jè titsajnaoaa Cristo; k'oaá komà-ne nga tsijne 'nchán kjoa. ¹⁶ Cristo, k'e nga k'en-t'aà krò, yaá kisikjehet'aà kjoa kondra xi jòya tjin. Kisikjoondaà-ne ingajò naxandá; jngoò naxandá komà-ne koa kitsjaà-la kjoa'nchán it'aà ts'e Nainá. ¹⁷ Jñò xi kjiin titsajna-là Nainá nga sa ítjòn, tikoaa ngajen xi titsajnat'aà chraña-lajen, j'ii Cristo nga j'ii kengjmi-ná 'én ndaà xi tsjá-ná kjoa'nchán. ¹⁸ Ndaà chíj-la Cristo nga ingajò naxandá-ná jyeé tjinde-ná nga koma chíkoaa Nainá nga tijè-ne Inimá Tsjee-la tsjá-ná nga'ño nga ingajoá. ¹⁹ K'oaá ma-ne jñò xi mitsà xita judío 'mì-nò, mitsà tì xita xìn nangui-nò. Jñò, i'ndei, ngàsòn ya tajngoò nokjoà-nò naxandá-la Nainá; xita xinguiòo-nò ngats'ii xita naxandá-la Nainá. ²⁰ K'oaá ngaya-la koni tsà jngoò ni'ya tísindaà. Jñò, jè ngaya-la ndajò xi mochjeén-la chrjó ni'ya. Jña xita xi tsibixáya-la Cristo kò jña xi kiichja ngajo-la Nainá, jña-né tàts'en chrjó-la ni'ya. Kò jè Cristo jè ndajò chrjangui-la chrjó ni'ya. ²¹ Nga kò Cristo ngats'ii ndajò-la chrjó ni'ya, ndaà tísikjoò kò tímajeya ni'ya mé-nè nga ni'ya tsjeè-la Nainá koma-ne. ²² Tikoaa jñò, nga Cristo titsajnakjoòkoo, Nainá tísikitsajnakjoò-nò kò xita xinguiòo xi kjeíí, mé-ne nga jñò koma-nò ni'ya ñanda tjina Nainá nga Inimá Tsjee.

Xá-la Pablo it'aà ts'e xita xi mitsà xita judío

³ K'oaá ma-ne bitsi'bà-la Nainá, 'an xi 'mì-na Pablo nga ndayá tijnaa, koií ngatji-la nga 'an benojmí-nò 'én ndaà-la Jesucristo, jñò xi mitsà xita judío 'mì-nò. ² Nga jyeé-la tjiin-nò nga kjonndaà ts'e Nainá-né nga 'an kitsjaà-na xá xi kjonndaà tsajòn, ³ koni s'in kisihiseèn-na Nainá nga tsakó-na jè kjoa xi tji'ma-la skanda kjòtsee. Jyeé isa kiskii chiba-nò jña 'én koi. ⁴ K'e nga tsà ndaà kíxkejñoò xojon jè koni s'in kiskii ítjòn-nò, yaá jchaà nga 'an ndaà tjiin-na jè kjoa tji'ma it'aà ts'e Cristo. ⁵ Nga isa kjòtsee, nijngoò xita tjiin-la jè kjoa tji'ma; tanga i'ndei jè Inimá Tsjee-la Nainá kisihiseèn-la jña xita xi xó jaajin-ne Nainá, jña xita xi tsibixáya-la Cristo kò xi kiichja ngajo-la. ⁶ Jè kjoa tji'ma, jè-né nga jña xi mitsà xita judío, k'e nga mokjeiin-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo, ngàsòn tjoé-la kjotjò-la Nainá nga ngàsòn ixti-la ma koni jña xita judío; jngoò naxandá koma yije kóhotjín; kò jña xi mitsà xita judío ngàsòn tjoé-la kjonndaà koni s'in kitsjaà-la tso'ba Nainá jña xita judío.

⁷ Ta kjonndaà-la Nainá-né nga 'an kitjoé-na xá jè. Jè kitsjaà kjotjò-na nga chí'nda-la ma k'e nga kitsjaà-na nga'ño-la mé-ne nga 'an kengjmiá 'én ndaà-la Cristo. ⁸ 'An, nas'in isa 'ño nangui tijna-la ngats'ii xita-la Nainá, tanga Nainá kitsjaà-na kjonndaà jè, nga 'an chjajajin-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo jña xi mitsà xita judío, mé-nè nga skoe-ne kó kji 'ño tse kjonndaà tsjá Cristo skanda mìkii bijchótjngui-la kjohitsjeèn-ná. ⁹ Jè xá xi 'an kjongatsja nga 'an sihiseèn-la jña xita mé-ne nga skoe-ne kó s'in tjin kjoa xi tji'ma. Nainá xi tsibindaà isò'nde, jè tjina'ma-la kjoa jè skanda tisa tàts'en-la kjoa. ¹⁰ Koií k'oas'in komà-ne mé-ne skoe-ne i'ndei ngats'ii inimá ch'o kò inimá xi ndaà xi tjin-la nga'ño jjiin isén nga kjiin skoya kjoachjine tjin-la Nainá. Yaá skoe kjoa koi it'aà ts'e naxandá-la Cristo. ¹¹ Nga tisa tàts'en-la kjoa, Nainá k'oaá s'in tjindaà-la nga it'aà ts'e Cristo kitasòn yije kjoa koi. ¹² I'ndei, nga Cristo titsajnaoaa, jyeé 'ño takoán. Koma chíkoaa Nainá ñanda tjina nga mì tì kii xkón-oná nga jyeé mokjeiin-ná it'aà ts'e Cristo. ¹³ K'oaá s'in siijé-nò nga ki nikjajen-là takòn jè kjo'in xi tísikjiaán nga 'an benojmí-nò 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Isaá ndaà kàtatsja-la inimá-nò nga kjonndaà tsajòn-nò.

Kó tsò Pablo nga bítsi'batji naxandá-la Cristo xi titsajna Efeso

¹⁴ Koií kjoa-la nga ósjna xkón'chit'aà-la nga bitsi'bà-la Nainá xi Na'èn-ná. ¹⁵ Nga it'aà ts'eé Nainá nchrobá-ne nga tjin na'èn kò tjin ixti nga jngoò ijngoò ni'ya xita xi tjin ngajmii kò xi tjin isò'nde. ¹⁶ Nainá, nga tse nga'ño tjin-la, k'oaá s'in bitsi'bà-la nga kàtatsjá-nò nga'ño-la xi ts'e inimá-nò nga jè Inimá Tsjee-la Nainá kàtasíajin inimá-nò. ¹⁷ Jè Cristo, ndaà kàtijnajin inimá-nò, nga mokjeiin-nò it'aà ts'e; 'ño ndaà kàtas'e-nò kjoatjòcha-la Nainá koni jngoò yá xi nanga fi ima-la, kò koni jngoò ni'ya xi nanga tjihijiin chrjó-la. ¹⁸ K'oaá s'in koma-ne

nga jñò kò ngats'iì xit̃a-là Nainá, jchaxkoòn koa kochiya-nò nga 'ñó tse kjoatjòcha xi t̃jín-là Cristo, 'ñó tiyà, 'ñó ndojo, 'ñó nangà kò 'ñó 'nga. ¹⁹ Nguì ndaà jchaa jè kjoatjòcha xi t̃jín-là Cristo xi isa 'ñó otonè-là ngats'iì kjohitsjeèn-ná skanda mikii machiya-ná, mé-ne nga nimé chijjat'aà-nò koni jè Nainá, nimé chijjat'aà-là.

²⁰ Nainá, 'ñó tse nga'ñó t̃jín-là, tsà k'è nga mé xi nijé-laá, skanda isaá 'ñó síkatonè-là koni s'ín nijé-laá kò nga koni s'ín níkijsjeèn. K'oaá s'ín tsjá yije-ná nga kò nga'ñó-là xi síxájiin inima-ná. ²¹ Jeya kàt̃jina Nainá ya jiin naxandá-là kò it'aà ts'è Cristo ñta mé naxrjein-ne, ñta mé nó-ne. K'oa'sín kàtama.

T̃tsajtiòn nga kò Inimà Tsjeè-là Nainá

4 Koií kjoa-là nga k'oa'sín bitsi'bà-nò nga ndaà tijchá yijo-nò koni s'ín ok'ín-là kjoa xi xó ki-nokjoà-nò. 'An, ndayá t̃jina'ya jè ngat̃j-là nga Nainá tsixá-là. ² Jñò, k̃i 'nga ikon 'nè; indaàkjoa t'een, kà-tas'e-nò kjoatsejta; ngàsòn kàtachíkjoa-nò mé kjoa xi t̃jín-nò nga matsjacha xinguiqo. ³ Tinè-là yijo-nò nga t̃tsajajtiòn-koo xinguiqo koni s'ín jye tsibísajna-jt̃ín-nò jè Inimà Tsjeè-là Nainá, mé-ne nga 'nchán kit-sajna-nò. ⁴ Nga tà jngoò ma naxandá-là Nainá; kò tà jngoò ma Inimà Tsjeè-là Nainá; t̃koo tà jngoò kjoa chiñá-lá nga Nainá xó kiichja-ná; ⁵ kò tà jngoò ma Na'èn-ná Jesucristo xi otíxoma-ná; tà jngoò kjoa t̃jín koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'è Cristo; t̃kooá tà jngoò kjoa t̃jín nga ma bautizar xit̃a. ⁶ Ta jngoò ma Nainá nga ngats'iaá Na'èn-ná ma, jè xi otíxoma-ná nga ngats'iaá, jè xi síxájiin inima-ná nga ngats'iaá, kò jè xi t̃jínako-ná nga ngats'iaá.

⁷ Tanga kitjoé-ná kjotjò koni s'ín sasén-là Cristo mé xá-là Nainá xi s'èen nga jngoò jngoá. ⁸ Koií kos'ín tichja-ne Xojon-là Nainá nga tsò:

K'è nga jye kisikijne nga tífimijin-ne ngajmii, kiikò preso jñà xit̃a xi kitsobà'ñó, kò kitsjaà-là kjotjò jñà xit̃a.

⁹ Kó tsòya-ne jè xi tsò: "Tífimijin-ne ngajmii"?

Tsòyaá-ne nga [jè Cristo] it̃jòn itjojen skanda ñánda 'ñó nangà jiin nangui. ¹⁰ Jè xi itjojen-t'aà skanda it'aà nangui, t̃jè-ne xi tsijin ijngoò k'a-ne ñánda nga isa 'ñó 'nga tsibijna koni ngats'iì xi 'nga t̃tsajna mé-ne nga jè sijin-goò yije-ne ñta mé xi t̃jín isò'nde. ¹¹ T̃koo t̃jè-ne xi kitsjaà-là xá xit̃a-là mé xá xi s'j̃in nga jngoò ijngoò. T̃jín xi tsibixáya-là Jesucristo nga síka'bísòn 'én ndaà-là; t̃jín xi jñà kichja ngajo-là; t̃jín xi 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'è Cristo bénojmíya; t̃jín xi síkinda naxandá-là Nainá; t̃koo t̃jín xi okóya 'én-là Nainá. ¹² K'oaá s'ín kitsjaà-là xá xit̃a-là nga jngoò ijngoò mé-nè nga kàtatsjá-là kjohitsjeèn xit̃a naxandá-là nga koma síxá-là Nainá, nga isa tse nga'ñó s'e-là naxandá-là Cristo. ¹³ K'oaá s'ín koma-ne nga jngoò kjohitsjeèn s'e-ná ngats'iaá koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'è Nainá kò koni s'ín yaxkoaán Ki'ndí-là mé-ne nga nguì xit̃a kixi komaá. Nguì k'oaá s'ín kongásòn-kjoá kóhõtj̃án koni jè Cristo nga nimé chijjat'aà-là. ¹⁴ M̃i t̃i k'oa'sín s'en-ná koni s'ín ndí ixti nga ñton mokjeiín-là yá xit̃a xi konachan-là; nga fijen fikjako koni tsà tjo tísiskako; nga fit̃jingui-là kjohit-

sjeèn-là xit̃a maña xi 'én ndiso okóya nga kj'eíi ndiyá t̃jímaya. ¹⁵ Tà saá 'én kixi-là Nainá k̃inókjoá nga matsjachaá xinguiáá mé-nè nga kos'ín isa ndaà skàsòn kjohitsjeèn-ná koni s'ín t̃jín kjohitsjeèn-là Cristo nga jè t̃jina xi sko-là naxandá-là Nainá. ¹⁶ Nga jè naxandá-là Nainá, k'oaá k̃i koni jngoò yijo-là xit̃a. Jè Cristo t̃jina xi sko-là; kò jè tsjá-là nga jngoò ijngoò xá xi oko-là; ĩkjoàn síjngoò koni s'ín t̃jín yijo-ná nga títéya naxá-là nindaà-ná; nga jngoò ijngoò skaya, kat̃jín kat̃jín xá-là. K'è nga ndaà síxá yije yijo-ná maje-né koa ma'nga-né. K'oaá t̃s'ín t̃jín jè naxandá-là Cristo nga koje-né koa kò'nga-né k'è nga jngoò ijngoò xit̃a-là ndaà síxá nga matsjakeè xikjín.

Kós'ín sijchá yijo-ná k'è nga jè Nainá síxitseya inima-ná kò kjohitsjeèn-ná

¹⁷ It'aà ts'è kjot̃ixoma xi tsjá-na Cristo, k'oaá xan-nò kò bit'in-nò nga m̃i t̃i k'oa'sín s'en-nò koni s'ín xit̃a xi kj'eíi xi mikii beèkxon Nainá, nga tákó t̃jimakò kjohitsjeèn-là xi nimée chj̃i-là. ¹⁸ Tà t̃j̃ñò kjohitsjeèn-là. T̃j̃in-là kjoabinachon xi it'aà ts'è Nainá nchrobá-ne; mikii beè kó s'ín síjchá yijo-là nga jè inima-là tájaajiin t̃jín; mikii tsjá'nde nga fahas'en-jiin kjohitsjeèn xi ndaà tsò. ¹⁹ M̃i t̃i k̃i beè-ne xi kjosobà 'm̃i, jyeé kòxox'ín. Tà kjoa chijngui 'ñó sí's'in-là; k̃it'aà naxrjein ótsji ngats'iì kjoa ch'o xi t̃jín isò'nde. ²⁰ Tanga jñò, m̃i k'oaá t̃jín kjoa xi kis'engmí-nò it'aà ts'è Cristo. ²¹ Nga jye ndaà kina'ya-là 'én-là kò ndaà kichita'ya kó s'ín t̃jín xi nguì kjoa kixi it'aà ts'è Jesús. ²² K'oaá s'ín kis'engmí-nò nga chjaàxiòn kjoa jchinga xi t̃jín-nò nga sa kjòtseé koni s'ín kinijchá yijo-nò; i'nde jyeé m̃i t̃i mé chj̃i-là kjoa koi koi kjoa-là nga jñà kjoa ch'o xi kisaseèn-là yijo-nò kiskòò-nachan-nò. ²³ T̃j̃i'nde-là Nainá nga jè kàtasixitseya inima-nò kò kjohitsjeèn-nò. ²⁴ Chjoé ijngoò k'a xi kjoa xit̃se xi k'oa'sín kisindaà koni k̃i isén-là Nainá mé-ne nga kixi kò tsjeè sijchá yijo-nò koni s'ín t̃jín xi nguì kjoakixi.

²⁵ K'oaá ma-ne i'nde, k̃i t̃i 'én ndiso nokjoà-nò. 'Én kixi t̃jínókjoakoo xinguiqo nga jngoò ijngoò nga tà ngàsòn xit̃a xinguiáá ma kóhõtj̃án.

²⁶ Tsà k'è nga majti-nò, k̃i jé binchaàtsjioò; k̃i ñjti-là yijo-nò kóni nga 'ba naxrjein skanda k'è nga okat̃j̃i ts'oi. ²⁷ K̃i k̃i bi'nde-là xit̃a neíi nga jè konachan-nò.

²⁸ Jè xi chijé s'ín nga sa it̃jòn, k̃i t̃i chijé s'ín-ne i'nde; t̃kooá-ne k'oa'sín kàtasíkjeén tsja nga kixi kàtasixá mé-nè nga sakò-là ton xi tsjá it̃sè-là xit̃a ima xi nimé t̃jín-là.

²⁹ Nijngoò 'én xi ch'o tsò nokjoà; jñà 'én t̃jínókjoakoo xinguiqo xi ndaà tsò xi kochjeèn-là xinguiqo nga isa kixi k̃itsajna mé-nè nga kochikon-t'ín-ne jñà xit̃a xi k̃i'nchré-nò. ³⁰ K̃i niba-là jè Inimà Tsjeè-là Nainá, jè xi tsibit'aà chj̃a-ná mé-ne nga kàta'ya-ná nga xit̃a-là Nainá 'm̃i-ná skanda jè naxrjein k'è nga sík̃itsajnan-deií-ná Nainá xi kjoa ts'è jé.

³¹ Chjaàxiòn yije jiin inima-nò jñà kjoa xi ch'o t̃jín xi kondra ts'è xit̃a xi kj'eíi koni kjoa b̃nguitakòn, kjoajti, kjoa xi makjan-nò, kjoa nga chítikoo xinguiqo, kò nga nokjoàjno-là xinguiqo, kò ngats'iì kjoats'en. ³² Ndaà chibàkoo xinguiqo; kàtas'e-nò kjohimatakòn;

tijchàat'aà-là jé-là xinguigo koni s'ín kisikò-nò Nainá it'aà ts'e Cristo nga kisijchàat'aà-nò jé-nò.

Kó s'ín sijchá yijo-ná nga ixti-là Nainá 'mì-ná

5 K'oaá ma-ne nga k'oas'ín tijchá yijo-nò koni s'ín Nainá nga koi kjoa-là nga ixti-là Nainá 'mì-ná nga 'nó matsjakeè-ná. ² K'oaá tjs'ín tjòcha chaà xinguigo koni Cristo tjòkeè kijtseè-ná nga jè kitsjaà ngajo-ná yi-jo-là nga k'en, jngòò kjòtjò xi ndaà kjòtsjakeè Nainá. ³ Jè xi kjoa chingui, ngats'ii kjoa ch'o xi 'nó tjé tjin kò kjoa nga maxitakòn-chaà xinguigo mì tì k'oaá tjin kjoa xi koxki-ne it'aà tsajòn. Nga jñò, xitã tsjeè-là Nainá 'mì-nò. ⁴ Kì 'én tsa'a nokjoà, kò 'én nchikón, kò 'én xi ch'o tsò nga bijnòkeè xitã. Jñà kjoa koi, tikoáá mikii ok'in-là nga kòs'ín kinókjoa. Tã saà kjondaà tji-là Nainá. ⁵ Jye tjiin-nò nga mikii koma kjoahas'en ñánda tíhotixoma Cristo kò Nainá, ngats'ii xitã xi kjoa chingui s'ín, xi kjoa xi 'nó tjé s'ín kò nga maxitakòn-keè xikjín. Jñà xitã xi k'oas'ín s'ín, ta jñà kjoa koi beèxkón nga nei-là ma. ⁶ Kì yá xitã xi konachan-nò xi taxkí 'én bénojmi-nò xi nimé chj-là it'aà ts'e jé koi. Ta jè ngatji-là nga kjo'in tsjá-là Nainá jñà xitã xi mikii 'nchréijon-là. ⁷ Kì yá tsjahijtakoo xitã koi.

⁸ Jñò, nga sã kjòtseé, jè kjohitsjeèn-nò tijjñò-là, tanga j'nde, jyeé iseèn titsajnaà nga Na'èn-ná Jesucristo tìtsajnakoo. K'oaá s'ín tijchá yijo-nò koni s'ín ok'in-là jñà xitã xi yá tìtsajna ñánda iseèn choòn. ⁹ K'è nga kjoa iseèn tjiin inima-ná ndaà s'een, yá kitjáyaá ndiyá kixi, koa ngui 'én kixi kinókjoaá. ¹⁰ Tinchátsjioò mé kjondaà xi sasén-là Na'èn-ná. ¹¹ Kì yá chingàjñòò kjoa xi nimé chj-là koni s'ín xitã xi tijjñò kjohitsjeèn-là. Jñò, tã saà takó nga kàta'ya-là nga mikii ndaà tjin kjoa xi s'ín. ¹² Skanda masobà-ná nga nokjoá jñà kjoa'ima xi ch'o tjin xi s'ín jñà xitã. ¹³ Nitã mé kjoa-ne xi sijna ñánda iseèn choòn, nitòon beè xitã mé kjoa-ne, a ndaà tjin, a xi mikii ndaà tjin. Nga jè kjoa iseèn okó yije xi ndaà tjin kò xi mikii ndaà tjin. ¹⁴ Koií kotsò-ne 'én xi tsò:

Ngaji xi tìtsajnafì, tikjaá-la yijo-lè.

Tisítjen-jiiin-là mik'en;

jè Cristo sjiiseèn-lè.

¹⁵ Ndaà tikinda koni s'ín tìtsajna yijo-nò; k'oaá s'ín tìtsajna koni xitã xi tjin-là kjoachjine; kì k'oaá 'nè koni s'ín xi tsjin-là kjohitsjeèn. ¹⁶ Ndaà tikjeén nàchrjein mé xi s'een; nga nàchrjein j'nde, 'nó tjin kjoa ch'o. ¹⁷ Kì ch'o onguikoo kjohitsjeèn-nò; ndaà kàtachija-nò mé xi mejèn-là Nainá. ¹⁸ Kì xán 'yò, jè xán síkìts'ón-ná, tã saá jè Inima Tsjeè-là Nainá ndaà kàtas'en-jiiin inima-nò nga kàtakó-nò ndiyá kixi. ¹⁹ Chikoo xinguigo 'én-là Nainá. Tijndá-là sò xi 'mì salmo, himno koa tijndá ijiin ini-ma-nò jè xi okóya-nò Inima Tsjeè-là Nainá. Jeya tikijna Nainá nga kò inima-nò. ²⁰ It'aà ts'e 'ín-là Na'èn-ná Jesucristo, nàchrjein nchijòn tji-là kjondaà Nainá xi Na'èn-ná ngats'ii xi tsjá-nò.

Kjoa xi tjinè-là nga sikitason jñà xitã x'in kò jñà íchjín

²¹ Nanguì tìtsajna-là xinguigo koni s'ín yaxkón Cristo.

²² Jñò, íchjín xi x'in tjin-nò, nanguì tìtsajna-là x'in-nò koni s'ín nanguì bìtsajna-là Cristo. ²³ Nga jè x'in, jè xi skò tìjna-là chjoón, koni Cristo, jè xi skò-là naxandá-là. Kò jè Cristo xi ochrjekàjiiin kjo'in naxandá-là nga tije-ne yijo-là. ²⁴ Koni jè naxandá-là Cristo nanguì tìjna-là, k'oaá tjs'ín jñà íchjín, nanguì kàtìjna-là x'in-là nitã mé kjoa-ne.

²⁵ Jñò xi x'in mì-nò, tìtsajna íchjín-nò, koni jè Cristo matsjakeè naxandá-là nga jè kitsjaàtji yijo-là nga k'en. ²⁶ Koií kòs'ín kis'iiin-ne nga tsjeè sijkijna naxandá-là nga nguixkò Nainá. Jè jaàxin jé-là nga kò 'én ndaà-là koni s'ín xitã nga onijno yijo-là, ²⁷ mé-nè nga tije kòkò-ne nga tsjeè kji kò tije skoétjò-ne nga ts'e koma, jngòò naxandá xi jeya tìjna, xi mì ch'oó kji, mì tjiyó kji, mì tjé kji, jngòò k'a tsjeè kji, kò nimé jé tjin-là. ²⁸ Tikoáá jè x'in kàtamatsjakeè chjoón-là koni s'ín matsjakeè xi ti yijo ts'e-ne; nga jè xi matsjakeè chjoón-là, tije-ne yijo-là tí-matsjakeè. ²⁹ Nijngòò xitã xi tije beètoòn-ne yijo-là; ta saá tsjá-là nga'ño nga síkinda yijo-là koni s'ín jè Cristo nga síkinda naxandá-là. ³⁰ Nga jè naxandá-là tije-ne yi-jo-là; kò jñà, tikoáá yáá nokjoat'aà-ná yijo-là. ³¹ Koií kjoa-là nga k'oas'ín tíchja Xojon-là Nainá nga tsò: "Jè x'in xi bixan sijkijna na'èn-là kò nea-là nga kijnakoo chjoón-là. Ingajò, tã jngòò xitã koma." ³² Jñà 'én koi, jngòò kjoa xi 'nó 'in tjin skanda mikii fiya-ná. Tanga 'an, jè tìsikaxkia Cristo kò naxandá-là. ³³ K'oaá xan-nò ngats'ioò nga jngòò ijngòò, tìtsajna íchjín-nò koni s'ín matsjacha yijo-nò; kò jè chjoón kateèxkón x'in-là.

Kjoa xi tjinè-là nga sikitason jñà ixti kò xitã jchínga

6 Jñò xi ixti 'mì-nò, tìna'yañijon-là xitã jchínga-nò nga Cristo tìtsajnakoo. Koií kjoa xi kixi tjin. ² Nga tsò jè Xojon-là Nainá: "Jchaxkoin na'èn-lè kò nea-lè, mé-nè nga ndaà kijna-ne koa tseé koma-lè j'isò'nde." Ngats'ii kjotixoma xi kitsjaà Nainá, jè jèè xi tsjá ítjòn jngòò-là kjondaà jñà xitã xi sikitason.

⁴ Jñò xi na'èn 'mì-nò, kì ixti-nò nijti-là; k'oaá s'ín tijchá nga ndaà tikixigo koa ndaà takóya-là koni s'ín mejèn-là Na'èn-ná.

Kjoa xi tjinè-là nga sikitason xi ch'i'nda 'mì

⁵ Jñò xi ch'i'nda maà, ndaà tikitason-là xi nei-nò ma j'it'aà nanguì; ndaà jchaxkón nga tìjngòò takòn koni tsá ts'e Cristo tìtsajna. ⁶ Ndaà tìxá-là nei-nò; mì tã k'è ndaà nixá k'è nga tímakinda nga tã jè nei-nò ndaà kìtsajnakoo; k'oaá s'ín t'een koni tsà ch'i'nda-là Cristo maà nga ngui kòò inima-nò tìxá koni s'ín mejèn-là Nainá. ⁷ K'oaá s'ín tìxá nga ngui kò kjòtsja-nò koni tsà xá-là Na'èn-ná tìtsajna kò mitsà ts'e xi taxkí xitã. ⁸ Ndaà 'yaà nga jngòò ijngòò xitã, Nainá, k'oaá s'ín tsjá-là chj-là koni tjin xá xi s'ín, na's'ín xitã ch'i'nda kò xi mitsà xitã ch'i'nda.

⁹ Jñò xi nei-là xá 'mì-nò, k'oaá tjs'ín tjò t'een ch'i'nda-nò. Kì taxkí chítikoo ch'i'nda-nò nga mejèn-nò kjo'in bìnè-là. Ndaà tjiin-nò nga jè Nei-là xitã ch'i'nda-nò kò jè Nei-nò, tije-ne xi tìjna ján ngajmii. Nga jè, mikii faájiiin xitã; tã ngásòn fikò.

Kjoa xi tsjá-la nga'ño inima-ná

¹⁰ Jñò 'ndseé, jñà kjoa koi xi fehet'aà-ne; k'oaá xán-nò: Tjñchátsjioè nga'ño ts'e inima-nò it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo; 'ño títajnakoo ngats'iì nga'ño xi 'ño tse tjín-la Cristo. ¹¹ Tjìkòè yijo-nò, chjoé yije nga'ño xi tsjá-nò Nainá mé-nè nga tájaà títajna-nò nga mì jè xitá neíí skónachan-nò. K'oaá ngaya-la koni jñà soldado nga 'ya yije kichá-la k'e nga fi kjojchán. ¹² Nga mitsà jñà xitá isò'nde títajbixkán-koaá. Jñà kondra-ná xi xitaxá ítjòn tjín-la jjiìn iseèn, jñà xi mikii tsejèn, ngats'iì xi tjín-la kjojíxoma ts'e xitá neíí, koa xi sko-la títajna nga jñà otíxoma isò'nde jñò, ngats'iì nga'ño-la xitá neíí xi tjíma jjiìn isén nga títja isò'nde.

¹³ Koií koxan-nò, chjoé yije nga'ño xi tsjá-nò Nainá mé-nè nga 'ño kítajna-nò jè nàchrjein k'e nga mejèn-la skónachan-nò xitá neíí. K'e nga jye sikijneè, tákó k'oaá s'ín kixi kìncha-là nítá mé kjoa-ne. ¹⁴ K'oaá s'ín 'ño kixi títajnaandaà; nguì 'én kixi tijnókjoa mé-ne nga kítajnaandaà kjoa ts'e xitá neíí koni s'ín jñà soldado nga 'ño bíkjá xincho-la [mé-ne nga mì sjiiti-la nikje-la k'e fi kjojchán]. Kò nguì kixi títajnaá nga nguixkò Nainá mé-ne nga ndaà kójtja inima-nò koni jngoè soldado xi ndaà kítja inima-la jè chrjoa xi 'mì coraza. ¹⁵ Kjit'aà nàchrjein títajnaandaà nga sjika'bió 'én ndaà-la Nainá mé-ne nga kátas'e-la kjoa'nchán jñà xitá. K'e nga kòs'ín s'een, 'ño kítajnaà koni jngoè soldado nga tjín-la nga'ño xoxté-la nga ma fi. ¹⁶ K'e nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá, jè kòsìkò-nò xi kjoa ts'e xitá neíí k'e nga jè bí'tin-nò nga binchaàtsjioè jé; k'oaá ngaya-la koni s'ín jngoè soldado nga kjoé escudo-la, jè

xi síkìts'o ni'ín flecha xi títi-la xitá neíí. ¹⁷ Jè kjoa nga bitjokàjñòè kjo'in, jè ngaya-la jè ts'inguién kichá xi os-ìkò skò soldado. Koa jñà 'én ndaà-la Nainá jè ngaya-la kichá ndojoè xi tsjá Inima Tsjeè-la Nainá. ¹⁸ Kì bikjoàn-là nga bitìs'ìbà-là Nainá; tjiét'aà kjit'aà-là koni s'ín bénojmiya-nò Inima Tsjeè-la Nainá. Kjit'aà nàchrjein títajnaandaà; kì nihindaà-jèn nga bitìs'ìbatjiò ngats'iì xitá naxandá-la Nainá. ¹⁹ Tjìkòè títajbatji-ná it'aà ts'an mé-nè nga Nainá tsjá-na 'én xi kichjà, koa mé-ne nga mikii tsakjoòn-na k'e nga kènojmi-la xitá jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi ochrjekàjjiìn-ná kjo'in mé-ne nga koma skoè-ne jè kjoa'ma xi tijn-la Nainá skanda kjòtseé. ²⁰ Nainá kisikasén-na nga 'an kichjà ngajo-la it'aà ts'e 'én ndaà-la; koií kjoa-la nga ndayá tijnáa'ya; sjiét'aà-nò nga títajbatji-ná mé-ne nga mì tsakjoòn-na nga kènojmiá 'én ndaà-la.

'Én xi fehet'aà-ne

²¹ Tìsikasén-nò jè 'ndsé Tíquico jè xi matsjachaá, tjìkòè ndaà síxá-la Nainá. Jè okítso yije-nò xi it'aà ts'an, kó s'ín tijnáa, kò mé xi tìs'iaàn. ²² Koií xá tìsikasén-nò nga kènojmi-nò xi it'aà tsajen kòs'ín títajna-jen kò mé-ne nga kàtatsjá-nò nga'ño ts'e inima-nò.

²³ Jè Nainá xi Na'èn-ná kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtasíkijna 'nchán jjiìn inima-nò ngats'ioè xi xinguiáá chibá; kàtatsjá-nò kjoñdaà nga tjòcha t'een xinguiò, nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá. ²⁴ Jè kjoñdaà-la Jesucristo xi otíxoma-ná kàtijnakò ngats'iì xitá xi mikii síkja-hatjiya-la kjojítsjeèn-la nga kjit'aà nàchrjein ndaà matsjakeè Na'èn-ná Jesucristo. K'oa's'ín kàtama.

Filipenses

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xità naxandá-là Cristo xi títsajna Filipos

1 Ngats'ioò xi títsajnaà ján naxandá Filipos xi xità-là Nainá maà nga Cristo Jesús títsajnakoo, tìkoà jñò xi nikitason xá nga nìkinda naxandá-là Nainá kò jñò xi nichját'aà, 'an xi 'mì-na Pablo kò Timoteo tìtsanihixot'aà-nòjen nga chì'nda-là Jesucristo 'mì-najen. ² Nainá xi Nà'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kà-tatsjá-nò kjondaà kò kjoà'nchán ya jjiin inima-nò.

Kó tsò Pablo nga chját'aà-là Nainá it'aà ts'e xità Filipos

³ Jè Nainá xi 'an bexkoán, tsjaà-là kjondaà nga indiaa indiaa bítsjeèn-na it'aà tsajòn. ⁴ K'e nga indiaa indiaa chját'aà-là Nainá, 'nó ndaà matsja-na nga ngats'ioò chját'i-nò, ⁵ koií kjoà-là nga jñò tìtsanichját'aà-ná nga ma chjaya 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo tjen-ne jè nachrjein k'e nga kòkjeiín-nò skanda nachrjein i'nde. ⁶ 'An, k'oàá s'ín makixi-na nga jè Nainá, koni s'ín tsibíts'igko-nò nga tísíkjatjìya-là inima-nò kò kjohít-sjeèn-nò, skanda k'eé sjiingoò-ne kjoà koi jè nachrjein k'e nga kjoíí i'ngoo k'a Nà'èn-ná Jesucristo. ⁷ Ndaà tjín nga k'oas'ín síkítsjeèn-nò ngats'ioò jñò xi 'nó matsjake-nò nga ngásòn kitjoé-nò kjondaà-là Nainá koni 'an; nga jñò tìtsanichját'aà-ná nga ma benojmí-là jñà xità jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo nas'ín ndayá tijnáa iya, kò nas'ín xìn tijnáa nga ósikoàa jè 'én kò okoò-là xità nga 'én kixi-né. ⁸ Tíbeè Nainá nga kixíí kjoà nga ngats'ioò, 'nó matsjake-nò koni s'ín tjín jè kjoatjòcha xi 'nó tse tjín-là Jesucristo. ⁹ K'e nga bit-si'batji-nò, k'oàá s'ín síjét'aà-là Nainá nga jè kjoatjòcha xi tjín-nò, isa ndaà tìtsjacha xinguioo, isa ndaà kjohít-sjeèn kàtas'e-nò kò isa ndaà kàtamachija-nò ngats'ii kjoà xi kixi tjín, ¹⁰ mé-ne koma chjaàjiin-nò kjoà xi ngui ndaà tjín. K'oàá s'ín koma-ne nga tsjeè sijchá yijo-nò kò njímé jé sakòt'aà-nò jè nachrjein k'e nga kjoíí i'ngoo k'a Cristo. ¹¹ Nga kàta'ya-là nga jñò, ngui kixíí tjín kjoà xi 'nè nga kò nga'nó xi tjín-là Jesucristo mé-ne jè Nainá jeya kijnane kò 'nga kijnane.

Kó komà nga isa kjìn xità kòkjeiín-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo

¹² Ndí 'ndsè, mejèn-na nga ndaà kàtasjiin-nò nga k'oàá s'ín tímochjeén ngats'ii kjoà xi timat'ian nga isa kjìn xità mokjeiín-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo. ¹³ Nga ngats'ii soldado xi síkinda ni'ya osen kò ngats'ii xità xi i'nga, tjiin-là nga koií kjoà-là 'én-là Cristo nga ndayá tijnáa. ¹⁴ Jñà xità xinguiaá xi 'ndsé

chibá, nga nchibeè nga ndayá tijnáa'ya, kjìn ma-ne xi ma'nó ikon, mì tì kii tsakjón-ne it'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo nga chjayajiin-là xità.

¹⁵ Kixíí kjoà, tjín i'nga xità xi 'én-là Cristo chjaya ta koií kjoà-là nga machinikeè-na nga jè xi mejèn-là nga isa kjìn xità kjit'aà-là. Tanga tikoàá tjín i'nga xi ndaà tjín inima-là nga benojmí kixi jè 'én-là Cristo. ¹⁶ Jñà xità xi ndaà tjín inima-là, k'oàá s'ín benojmí nga matsjakeè-na, nga jyeé ndaà tjiin-là nga Nainá jí kisikij-na-na ndayá mé-ne nga 'an kichjátjì 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo. ¹⁷ Tanga jñà xità xi i'nga, nga chjaya it'aà ts'e Cristo, mìtsà kò inima-là benojmí. Ta jè xi mejèn-là nga kjìn xità kjit'aà-là. K'oàá s'ín mejèn-là nga isa tse kjo'in síkijaán nga jye ndayá tijnáa'ya. ¹⁸ Mìtsà mé-ne, tsà ndaà tjín inima-là nga okóya 'én ndaà-là Nainá, kò tsà majin; mì 'aán oko-nà. Ta jè xi mejèn-na nga kàtachjaya 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo. K'oàá ma-ne nga tsja ma-na.

Mé xi 'nó mejèn-là Pablo

Nga tifi nachrjein kotsjaá-isa-na, ¹⁹ koií kjoà-là nga ngats'ii kjoà xi tíma, jyeé tjiin-na nga kichò nachrjein nga kítjokajñaà kjo'in koi-né nga jñò bitsi'batji-ná kò nga tsjá-ná nga'nó Inima Tsjeè-là Cristo. ²⁰ Ta jè xi 'nó mejèn-na kò tikoña kjoà nga mì kosobà-na nga ch'o síkijna Cristo. Jè xi mejèn-na nga mì kì tsakjoò-là xità nga ma kichjà-là mé-ne 'an, tsà tijnakoan, kò nas'ín kiyá, jè Cristo jeya kijnane it'aà ts'an. ²¹ 'An, nga tijnakoan, jè-né nga jeya kijnane Cristo. Kò tsà 'an kiyá, isaá-la ndaà s'e. ²² Tanga tsà takó kótijnakoan i sò'nde, tsà koií nachrjein-là s'iiin-isa xá-là Nainá. K'oàá ma-ne, mikii be mé xi isa ndaà tjín. ²³ Ingajò kjoà koi 'nó 'in ma-na; jòya tjín kjohít-sjeèn-na; mejèn-na nga kàtiyaà mé-ne nga ya kótijnakoan Cristo; nga isaá-la 'nó ndaà s'e. ²⁴ Tanga xi kjondaà tsajòn, isa 'nó mochjeén nga kótijnakon isa. ²⁵ K'oàá s'ín beè-là takoàn nga kótijnakon isa, nga k'oàá s'ín tijnogoò takoàn nga mochjeén-nò it'aà ts'an. Kótijnajiin-nò mé-ne koma siichját'aà-nò nga isa tsja koma-nò koni s'ín mokjeiín-nò kò nga isa ndaà kòkjeiín-isa-nò. ²⁶ Mé-ne k'e nga kijchokon i'ngoo k'a-nò, isaá tsja koma-nò nga isa 'nga síkijna Cristo Jesús koni s'ín osiko-na.

²⁷ Ta jè xi 'nó mochjeén nga k'oas'ín tichá yijo-nò koni tsò 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo; mé-ne tsà koma kikon-nò kò tsà mikii koma kjián, takó kji'nchrè-ná nga kixi títsajnakoo 'én, nga i'ngoo tjín kjohít-sjeèn-nò nga ngásòn tìtsabixkàn-tjiò koni s'ín mokjeiín-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoà ts'e Cristo, ²⁸ nga

mì tsakjoòn-là jñà xit̃a kondra-nò. Koni s'ín títsaj'nè ngats'iì kjoa koi, k'oaa s'ín sijna koni jngoò chib̃a xi okò nga jñà xit̃a kondra, kjoehesòn-né, tanga jñò, k̃it̃jokàjiin-nò kjo'in. Kjoa koi, it̃'aa ts'e Nainá nchrobá-ne. ²⁹ Nga Nainá t̃ikoaa tsjá-nò k̃jondaà nga kjo'in t̃itsanik̃jioón xi kjoa ts'e Cristo koni s'ín kitsjaà-nò k̃jondaà nga kòk̃jeiín-nò 'én ndaà-là. ³⁰ Nga jñà kjoa xi t̃jín-nò i'ndeì, t̃ijñà-ne xi 'an kis'e-na koni s'ín ki'yaà jñò, kò tákò koi kjoa t̃jín-na skanda ñachrjein i'ndeì koni s'ín t̃itsana'yà.

Kjoh̃tsjeèn xi kis'e-là Cristo nga nangui kisik̃ijna yijo-là i isò'nde

2 Jñò, nga Cristo tsjá-là nga'nó inima-nò, kò nga jè kjoat̃jòcha síje takòn-nò, kò nga jè Inima Tsjeè-là Nainá ndaà sík̃itsajnajt̃ín-nò nga nixák̃joò, kò nga ngui kòó inima-nò t̃jín-nò kjoh̃imatakòn, ² k'oaa ma-ne nga síjé-nò nga ta jngoò kjoh̃tsjeèn k̃atas'e-nò, jngoò kjoat̃jòcha, ngàsòn t'è-là takòn, kò ngàsòn chibà-nò mé xi nik̃itsjeèn mé-ne nga isà ndaà kòtsja-na. ³ Kì kjoa 'nga takòn onguichjaà, kò k̃i 'nga nik̃itsajna yijo-nò. T̃a saà nangui t̃ik̃itsajna yijo-nò, k'oaa s'ín jchaxkón xit̃a xi k̃jeií koni tsà jñà t̃itsajna ít̃jòn. ⁴ Kì ta koi nik̃ájno xi k̃jondaà tsajòn. T̃ikoaa t̃ik̃ájno-nò mé xi mochjeèn-là xit̃a xi k̃jeií.

⁵ K'oaa t̃jín kjoh̃tsjeèn xi k̃atas'e-nò koni t̃jín kjoh̃tsjeèn xi t̃jín-là Cristo Jesús. ⁶ Nas'ín t̃ijè sobà-ne Nainá, mìtsà kòs'ín kisik̃itsjeèn nga kjo'nó mejèn-là nga kòs'ín k̃ijna koni s'ín t̃ijna Nainá. ⁷ Ta saà 'nó nangui kisik̃ijna yijo-là nga kòs'ín tsibijna koni jngoò xit̃a ch̃i'nda, koni xi taxk̃i xit̃a isò'nde. ⁸ K'e nga jye taxk̃i xit̃a komà, kisik̃ajeèn-là inima-là nga ndaà kisik̃itasòn yije-là Nainá skanda kó nga k'en nga ya kinik'en-t'aa krò. ⁹ K'oaa ma-ne, Nainá, k'e nga jye kisik̃jaaya-là, taxk̃i 'nó 'nga kisik̃ijna. Kitsjaà jngoò-là 'ín xi isà 'nó 'nga t̃ijna mé-ne jè kòt̃ixoma yije-là xit̃a. ¹⁰ Mé-ne nga it̃'aa ts'e Jesús k̃incha-xkò'nchi-là ngats'iì xi t̃itsajna ngajmii, xi t̃itsajna i it̃'aa nangui, kò xi t̃itsajna jjiin nangui. ¹¹ K'oaa s'ín k̃it̃so ngats'iì xit̃a nga Jesucristo, jè xi ot̃ixoma; k'oaa ma-ne nga jeya k̃ijna Nainá xi Ñà'è-ná.

Mé xi s'èèn nga ixti tsjeè-là Nainá 'mì-ná

¹² K'oaa ma-ne, jñò ndí 'ndsè xi 'nó matsjake-nò, k'e nga tsohót̃ijnako-nò, k̃jit̃'aa ñachrjein ndaà kinik̃itasòn. I'ndeì nga k̃jiin t̃ijñaa, tákò k'oas'ín ndaà t̃ik̃itasòn. K'oas'ín t'èèn nga k̃ata'ya-nò nga jyeé it̃jokàjñò kjo'in kjoa ts'e jé-nò koi kjoa-là nga 'nó tsakjoòn-chaà yijo-nò. ¹³ Nga jè Nainá xi ndaà t̃ísixájiin inima-nò. Jè sík̃itsjeèn-nò nga k'oaa s'ín mejèn-nò koni s'ín ndaà sasèn-là Nainá kò t̃ijè-ne xi tsjá-nò nga'nó nga ma k'oas'ín 'nè.

¹⁴ Ndaà t'èèn yije nit̃a mé kjoa-ne; k̃i taxk̃i tsajét'aa-là Nainá kò k̃i chitiya-nò nit̃a mé kjoa-ne. ¹⁵ K'oaa s'ín koma-ne nga ixti tsjeè-là Nainá k'oín-nò; ñimé jé s'e-nò nga t̃itsajnajiin-là xit̃a ts'en kò xi ch'o s'ín; jñò, k'oaa s'ín k̃ata'ya-nò koni ni'ín-là ni'ño xi síhiseèn ñanda jñò choòn. ¹⁶ T̃ika'bísòn 'én ndaà xi sík̃ijnakon inima-ná,

mé-ne jè ñachrjein k'e nga kjoíí iñngoò k'a Cristo, ndaà kòtsja-na nga mìtsà ta k̃jot̃jò koni s'ín kis'iaàn nga 'nó kisixájiin-nò nga tsakoòya-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹⁷ 'An, matsjaá-na kò síjngoaa k̃jotsja xi t̃jín-nò nas'ín kjo'in t̃isik̃jiaàn koni jñò nga kjo'in t̃itsanik̃jioón nga koi kjoa-là nga mokjeiín-nò it̃'aa ts'e Cristo. Kjo'in xi t̃jín-nò k'oaa ngaya-là koni jngoò k̃jot̃jò xi jñò 'biil-là Nainá, kò jè kjo'in xi 'an t̃jín-na t̃ikoaa 'an tsjaà-là Nainá koni k̃jot̃jò tsajòn. ¹⁸ Jñò, k'oaa t̃is'ín k̃atsja-nò mé-ne kojngoò-ne k̃jotsja xi t̃jín-ná.

It̃'aa ts'e Timoteo

¹⁹ K'oaa s'ín t̃isik̃itsjeèn, tsà Ñà'è-ná Jesús mejèn-là nga sikasén ñit̃on-nò Timoteo, mé-ne 'an kòtsja-na k'e nga kjoííko-na ok̃ixi it̃'aa tsajòn kòs'ín t̃itsajnaà. ²⁰ Mì t̃i yà xit̃a t̃jín isà-na xi k'oas'ín ngàsòn sík̃ájno it̃'aa tsajòn koni jè Timoteo. ²¹ Ngats'iì xit̃a xi k̃jeií, saà k̃jondaà ts'èé ótsji, mìk̃iì ótsji xi k̃jondaà ts'e Cristo. ²² Jñò, jyeé ndaà t̃jjiin-nò, jè Timoteo xit̃a kixi-né. Ndaà síchjât'aa-na it̃'aa ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, k'oaa ngaya-là koni tsà ki'ndí ts'aj-ná. ²³ T̃ikoña kjoa-ná nga sikasén-nò Timoteo k'e nga skoeè kòs'ín s̃indaajiin kjoa-ña. ²⁴ Tanga jè Ñà'è-ná ma'nó't'aa takoàn, nga tsjá'nde-na nga t̃ikoaa 'an koma k̃jikon ñit̃on-nò.

It̃'aa ts'e Epafrodito

²⁵ Tanga k'oaa s'ín kisik̃itsjeèn nga ít̃jòn siikasén iñngoò k'a-nò jè 'ndsè Epafrodito. Ndaà kisixáko-na. K'oaa s'ín tsajmeiik̃o-na koni jngoò soldado nga bixkàn-tji-jen 'én-là Nainá. Nainá k̃at̃ich̃jí-nò nga kinikasén-ná k'e nga 'nó tímochjeèn-na. Ndaà kisichjât'aa-na. ²⁶ I'ndeì, mejèn-là nga skoẽkon-nò ngats'iod, 'nó t̃isik̃ájno nga jñò jyeé kina'yà nga k̃jòxk'én-né. ²⁷ Kixií kjoa nga k̃jòxk'én-né, k̃jomeé k'en. Tanga Nainá k̃jòh̃imakeè; mìtsà ta jè xi k̃jòh̃imakeè, kòó 'an, mé-ne nga mì isà tse kjoaba s'e-na. ²⁸ K'oaa ma-ne nga t̃isikasén ñit̃on-nò, mé-ne k'e nga jchaxkoòn iñngoò k'a, kòtsja-nò it̃'aa ts'e, koa 'an, t̃jaxin chiba-na kjoaba. ²⁹ Chjoét̃jò nga kò k̃jotsja-nò nga 'ndseé chibá it̃'aa ts'e Ñà'è-ná. Chaxkón yije xi ngàsòn ok'ín-là koni jè. ³⁰ Koi kjoa-là it̃'aa ts'e xá-là Cristo nga k̃jomeé k'en. Jè kjoa xi jñò mìk̃iì komà kinichjât'aa-ná, jè Epafrodito, 'nó tsibínè-là yijo-là nga ndaà kisichjât'aa-na nas'ín k̃jomeé k'en.

Mé kjoa xi isà 'nó ch̃jíl-là nga kixi k̃itsajnaà nguixkon Nainá

3 Ndí 'ndsè, k'oaa xan-nò, tsja t'è-là inima-nò nga Ñà'è-ná Jesús t̃itsajnakoo. 'An, mìk̃iì masii-ña nga t̃ik̃jiin iñngoò k'a-nò jñà kjoa xi jye kòk̃jin k'a k̃jiin-nò nga k̃jondaà tsajòn-nò. ² T̃ik̃indaa yijo-nò it̃'aa ts'e jñà xit̃a xi kjo'nó mejèn-là nga otet'aa yijo-là xit̃a nga bí't'aa chib̃a-là kjoa ts'e circuncisión. T̃ik̃indaa xit̃a koi nga ñimé ch̃jíl-là. T̃ik̃indaa nga 'nó ch'o s'ín. ³ Jñá-ná xi ngui kixi kjoa nga t̃jít'aa chib̃a-ná nga 'ya-là nga xit̃a-là Nainá 'mì-ná. Jñá-ná xi ndaà yaxkoán Nainá nga jè Iñi-

ma Tsjeë-là síchjât'aà-ná. ¹Ñó ndaà matsja-ná nga jè ma'ñót'aà takoán Cristo Jesús nga mìtsà jè kjoa ts'e yijo-ná ma'ñót'aà takoán. ⁴'An, mìtsà kjoa ts'e yijo-ná ma'ñót'aà takoàn nas'ín kjin skoya kjonndaà kisikitasoàn. Tsà tjín i'nga xitá xi koi ma'ñót'aà takòn kjonndaà xi tjín-là, tanga 'an mì k'oaa s'ín tis'iaàn nas'ín tsato kjin skoya kjonndaà kisikitasoàn. ⁵K'e nga tjín-là jiin nàchrjein nga kits'ian, kisit'aà chiba-ná kjoa ts'e circuncisión. 'An, xitá Israel-ná, tje-là Benjamín-ná. Xitá Hebreo-ná, kò jñà xitá jchinga-ná nguì xitá Hebreo-né. 'An, nguì xitá fariseo-ná nga jñà kjoatixoma-là xitá judío nguì ndaà kisikitasoàn. ⁶Nga 'ñó fit'aà-là koni s'ín tjín kjoatixoma-là xitá judío, 'an skanda kiitjinguì kondraá-là xitá naxandá-là Cristo. 'An, nguì kixí kisikitasoàn kjoatixoma-là xitá judío, nijngòò xi mìkii ndaà kisikitasoàn. ⁷Nga sà ítjòn, 'an, k'oaa s'ín kisikitsjeèn nga 'ñó tse chjì-là ngats'iì kjoa koi; tanga i'ndeì nga Cristo fit'aà-là nìme chjì-là kjoa koi. ⁸Xi nguì okixì, ngats'iì kjoa xi 'an ma'ñót'aà takoàn nga sà kjòtseé, i'ndeì, k'oaa s'ín beè takoàn nga nìme chjì-là mì k'oaa-ne koni s'ín bexkoan Cristo Jesús xi otixoma-na nga isa 'ñó tsato chjì-là. Ngats'iì kjoa koi, jyeé tsachrjenguia yije xi kjoa-là Cristo. Ta tje beè takoàn mé-ne nga ya ma fit'aà-là Cristo ⁹kò mé-ne nga ya kótijnakjoòkooa. Nga kixì ótjina nga nguixkòn Nainá, mìtsà koi kjoa-là nga 'an ndaà sikitasoàn kjoatixoma-là xitá judío, koi-né nga mokjeiín-na it'aà ts'e Cristo. Jè Nainá xi kixì síkijna-na koií kjoa-là nga mokjeiín-na. ¹⁰Mejèn-ná nga isa ndaà skoexkoan Cristo; skoeè nga'ñó xi tjín-là nga jaáya-là it'aà ts'e kjoabiyaà; kàtamajngòò kjohitsjeèn-ná kò ts'e Cristo koni s'ín komàt'in nga kisikjeiín kjo'in skanda k'e nga k'en, ¹¹mé-ne k'oaa tìs'ín kjoaáya-ná it'aà ts'e kjoabiyaà koni s'ín jaáya-là Cristo.

Mé xi s'ín Pablo nga ma kijchò tjingui-là kjotjò xi tsjá Nainá

¹²Mìtsà tsò-ne kjoa nga jye kjòngàsòn yije-na kjoa koi. K'jeè tsà nguì xitá kixì 'mì-ná. Tanga tífi tjingui-là nga mejèn-na nga isa ndaà skoexkoan skanda kó nga kijchò tjingui-là mé kjoa-ne nga ijchò tjingui-ná Cristo Jesús. ¹³Ndí 'ndsè, k'oaa s'ín machiya-ná, k'jeè kii bi-jchò tjingui yije-là kjonndaà xi tjín-là Cristo. Tanga jngòò kjoa tis'iaàn, tisijchàajñaà yije kjoa xi jye tsato, tìbìnè-là yijo-ná nga kijchò tjingui-là kjoa xi sà nchrobá. ¹⁴Tífi tjingui-là skanda ñánda fehet'aà-ne, mé-ne nga tjoé-na kjotjò xi Nainá tsjá-na nga xó kiichja-na Nainá ján ngajmii nga Cristo Jesús tijnakoaa.

¹⁵Ngats'iaà xi jye ndaà mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, ngàsòn ngáya k'oas'ín síkitsjeèn. Jñò, tsà mìkii k'oas'ín níkitsjeèn, Nainá síkíchiyandaà-nò. ¹⁶Tanga mochjeén-né nga k'oas'ín síkitasoán koni kji jye machiya-ná skanda nàchrjein i'ndeì.

¹⁷Ndí 'ndsè, k'oaa s'ín tjichá yijo-nò koni s'ín tìsijchá yijo-ná. Chjinguì-là jñà xitá xi k'oas'ín ndaà nchisijchá yijo-là koni s'ín titsà'nè-jen. ¹⁸Nga kjin ma xitá xi tjíma xi kondra fi tjingui-là jè 'én xi tìs'enojmiya nga krò k'en-t'aà Cristo. Kòkjin k'a k'oaa xan-nò; i'ndeì skanda kóò ndáxkoaàn tibixteèn nga ijngòò k'a k'oaa tixan-nò.

¹⁹Xitá koi, k'e nga kjoehet'aà nàchrjein-là, kjo'iín sík-jeiín nità kjé-ne. Ta koií ótsji kjoa xi síjé yijo-là kò mìtsà Nainá ótsji. 'Nga síkítsajna yijo-là kjoa xi tjínè-là nga kòsobà-là. Tà koií síkítsjeèn kjoa ts'e isò'nde. ²⁰Tanga jñá, ján i'nde-ná ngajmii. 'Ñó ndaà titsachiñá-lá nga ya kjinchrobà-ne jngòò xi kochrjekajjin-ná kjo'in, jè-né Jesucristo xi otixoma-ná. ²¹Jè síkijatjija-là yijo ni'nde-ná; k'oaa kji koma koni kji ts'e jè, nga jeya kji. Jè síkijeèn nga'ñó xi tjín-là nga jè otixoma yije-là nità mé xi tjín.

Mé xi s'éeen nga jye kixì titsajnakooá Cristo

4 K'oaa ma-ne jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, kò nga 'ñó makájno-na nga mejèn-na skoexkon-nò, kò nga nitsja-là inima-ná, kò jñò xi kjotjò-ná ma it'aà ts'e xá-na, k'oaa xan-nò nga kixì titsajnakoo Na'èn-ná, jñò xi 'ñó matsjake-nò.

²Tibitsi'bà-là jè Evodia kò Síntique, nga ngàsòn ndaà kàtjiko xíkjin nga ndichja joó xi it'aà ts'e Na'èn-ná.

³Tjikoaa ngaji ndí 'ndsè xi ngàsòn tãña nixá, tìsijét'aà-lè, tìchjât'aà-là íchjín koi; nga ndaà kisixáko-na it'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Kò jè Clemente kò xitá xi i'nga tjikoaa ndaà kisixáko-na. Xitá koi, jye tjt'aà 'ín-là xojon ts'e kjoabina-chon ján ngajmii.

⁴Tsja t'è-là inima-nò nga Na'èn-ná titsajnakoo. Ijngòò k'a k'oaa xan-nò: ¡Tsja t'è-là takòn! ⁵Jñò, kàtabeè yije-nò xitá nga xitá ndaà 'mì-nò. Jyeé tímachraña nga kjoíí ijngòò k'a Na'èn-ná.

⁶Kì mé kjoa níkájno. Ta isaá tjjét'aà-là Nainá k'e nga mé xi mochjeén-nò. Tjikoaa tjii-là kjonndaà. ⁷K'oaa s'ín koma-ne nga tsjá-nò kjoa'nchán Nainá. Jè kjoa'nchán xi tsjá-nò fahatonè-là koni s'ín bítsjeèn-là xitá. Kjoa'nchán jè, jè xi síikinda inima-nò kò kjohitsjeèn-nò nga Cristo Jesús titsajnakoo.

⁸Ndí 'ndsè k'oaa xan-nò xi fehet'aà-ne. Tjíkitsjeèn xi kjoa kixì, kjoa xi ndaà yaxkón, kjoa xi ndaà tjín nga nguixkòn Nainá, kjoa xi tsjeè tjín, kjoa xi ndaà sasén-ná, kò ngats'iì kjoa xi ndaà na'yà-là. Kò tsà tjín-isa kjoa xi k'jeíí xi 'ñó ndaà tjín, xi ok'in-là nga 'nga kítsajna, koií kjoa tjíkitsjeèn.

⁹K'oas'ín t'een koni s'ín tsakoòya-nò okixì xi 'an kitsjaà-nò, 'én xi kina'yá-ná, koni s'ín ki'ya-ná nga kis'iaàn; tákó k'oas'ín t'een. Nainá xi tsjaà-là kjoa 'nchán inima-ná, jè kijnakò-nò.

Kjonndaà-là ts'e xitá Filipos it'aà ts'e Pablo

¹⁰'Ñó matsja-ná koni síko-na Na'èn-ná nga ijchò nàchrjein, ijngòò k'a kinikitsjeèn-ná. 'An k'oaa s'ín síkitsjeèn nga mìtsà kinijchàajñoò xi it'aà ts'an, tà jè-né nga mìkii xátì kitjò'nde-nò nga kinichjât'aà-ná. ¹¹Mìtsà koi kjoa-là nga k'oatixan-nò tsà mé tsojmi xi chijat'aà-ná. Jyeé kjò'nga-na nga majngòò takoàn mé xi tjín-na. ¹²Be-ná kó ma nga ima tìsijchá yijo-ná. Tjikoaa be-ná kó ma k'e nga tjín-na tsojmi. Jye tibe nità mé kjoa xi tímat'ian. Tjje-ná tsà skii tjina indso'bà, kò tsà kjinchrá tibiyaà, tsà ningui-ná tsojmi kò tsà nìme tsojmi tjín-ná. ¹³Koma yijeé-na nità mé kjoa-ne nga jè

Cristo tsjá-na nga'ńó. ¹⁴ Tanga jńò, tákó ndaà ki'nè-nò nga kinichját'aà-ná k'è nga kjoa tijnajńaà.

¹⁵ Jńò xi naxandá Filipo tsajòn, tíjiiin-nò nga ta jńò-nò xi kinichját'aà-ná mé xi kjòchjeén-na, jè nàchrjein k'è nga kiaà nangui Macedonia k'è nga sà tsibits'iaa nga kichjàkò-nò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'è Cristo. Nijn-goò naxandá-là Cristo xi kjejí xi ma-là kisichját'aà-na. ¹⁶ Tjikoá k'è nga tsohótijna naxandá Tesalónica, jngoò jò k'a kinikasén-ná kjotjò xi kjòchjeén-na. ¹⁷ Mitsà mé kjotjò tsajòn xi mejèn-isa-na, ta jè xi mejèn-na nga isa ndaà kàtasíchikon-t'in-nò Nainá. ¹⁸ Jyeé kiskaàt'aà yi-je-na ngats'ii xi kinikasén-ná. Jyeé tjín yije-na xi mochjeén-na skanda ninguií-na nga jyeé j'iiiko-na nga'ńó xi kinikasén-ná kò Epafrodito. Kjotjò xi kinikasén-ná k'oaá s'ín ngaya-là koni chrjongó-là Nainá xi 'ńó ndaà jne, jńà kjotjò xi 'ńó ndaà sasén-là Nainá.

¹⁹ K'oaá ma-ne, jè Nainá xi 'an kjit'aàtakoàn, tsjá yije-nò nita mé xi chijat'aà-nò koni s'ín jeya tjín kjoa nchiná xi tjín-nò nga Cristo Jesús titsajnakoo. ²⁰ Jè Nainá xi Na'èn-ná, jeya kàtijna nita mé nàchrjein-ne, nita mé nó-ne. K'oaá s'ín kàtama.

Xi fehet'aà-ne, Pablo síhixat'aà xita Filipos

²¹ It'aà ts'an, tijixat'aà yije jńà xita naxandá-là Cristo xi ya títsajna. Jńà xita 'ndseé xi i títsajnakò-na, tjikoá nchisíhixat'aà-nò. ²² Ngats'ii xita-là Cristo síhixat'aà-nò. Jńà nchisíhixat'aà ítjòn-nò xi títsajna ni'ya-là César xi xitaxá ítjòn ts'è Roma.

²³ Ngats'ioò, jè kàtijnakò-nò kjondaà-là Jesucristo xi otixoma-ná. K'oaá s'ín kàtama.

Colosenses

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xit̃a naxandá-là Cristo xi tít̃sajna Colosas

1 Jñò xi xit̃a naxandá-là Cristo 'mì-nò xi ján tít̃sajnaà naxandá Colosas nga kix̃i onguít'aà-là Cristo, 'an xi Pablo 'mì-na kò 'ndsè Timoteo tít̃sajnihixot'aà-nòjen nga 'an tsibíxáya-na Jesucristo nga k'oas'ín kjòmejen-là Nainá. Nainá xi Nà'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán ya ijìin inima-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-là kjondaà Nainá

³ Kjit'aà nachrjein k'e nga nokjoat'aà-lajen Nainá xi it'aà tsajòn, 'bi-lajen kjondaà Nainá xi Nà'èn-là Jesucristo jè xi otíxoma-ná. ⁴ Koií kjoa-là ngajen jyeé k'oas'ín kina'ya-jen nga ndaà mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo Jesús. Tikoḡ matsjacha ngats'iì xit̃a-là Nainá. ⁵ Koií k'oas'ín 'nè-nò nga tít̃sachiñá-là nga tjoé-nò kjondaà xi tijnatjò-là Nainá ján ngajmii; koni s'ín kjòchiya-nò k'e nga kina'ya 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi ngui kjoakixi. ⁶ Tijè-ne jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi jye k'oas'ín kina'ya, 'ño tñokjoáya nga tjt̃sa isò'nde kò 'ño kjìn xit̃a nchifattj̃ya-là kjòhít̃sjeèn-là koni s'ín komàt'ioòn jñò k'e nga jahattj̃ya-là kjòhít̃sjeèn-nò nga jahas'en-jiin-nò kjondaà-là Nainá xi ngui kjoakixi. ⁷ K'oḡá s'ín tsakóya-nò Epafras jè xit̃a xi matsjacha-jen nga taña nixákjoð-jen it'aà ts'e Nainá; nga jè Epafras, jngoð ch̃i'nda-là Cristo xi kix̃i síxá xi it'aà tsajòn. ⁸ Jyeé tsibéngjmi-najen nga jè Inima Tsjeè-là Nainá síkít̃sjeèn-nò nga ndaà matsjacha xit̃a. ⁹ K'e nga kina'ya-jen, mikii nijchàajiin-jen nga bit̃si'batji-nòjen. K'oḡá s'ín nijét'aà-lajen Nainá nga ngui ndaà kàtasich̃iya-nò koni s'ín mejèn-là jè; jè Inima Tsjeè-là kàtatsjá-nò kjòhít̃sjeèn kò kjoachj̃ne. ¹⁰ Tikoḡá nijét'aà-lajen nga k'oas'ín t̃jchá yijo-nò koni s'ín ok'in-là nga s̃ijchá yijo-là xi xit̃a-là Nainá, nga kjit'aà nachrjein k'oas'ín t'een koni s'ín mejèn-là, nga k'oas'ín t'een ngats'iì kjoa xi ndaà t̃jín kò nga is̃a ndaà jchaxkon yá-né xi Nainá. ¹¹ K'oḡá t̃s'ín nijét'aà-lajen Nainá nga tse nga'ño kàtatsjá-nò koni s'ín t̃jín nga'ño-là xi mikii fehet'aà, mé-ne nga kix̃i kít̃sajna-nò nit̃a mé kjoa xi sakò-nò, tikoḡ s'e-nò kjoatsejta kò kjotsja. ¹² Tjii-là kjondaà Nà'èn-ná nga jè kisikít̃sajnandaà-nò nga tikoḡ tjoé-nò kjotjò xi jè jye t̃jindaà-là ján ngajmii ñánda iseèn choòn nga tsjá-là ngats'iì xit̃a-là xi ya chja-ne naxandá-là Nainá. ¹³ Nainá kisikít̃sajnandej'í-ná it'aà ts'e nga'ño-là xit̃a nejí jè xi otíxoma ñánda jñò choòn; yaá kisikít̃sajna-ná ñánda tíhotíxoma Ki'ndí-là xi 'ño

matsjakeè, ¹⁴ jè xi kò jní-là tsibíchjt̃jì-ná nga kisikít̃sajnandej'í-ná tikoḡ kisijchàat'aà-ná jé-ná.

Jè Cristo t̃jina ítjòn-là ngats'iì xi tsejèn kò xi mikii tsejèn

¹⁵ Ni s̃aá jngoð xit̃a beèxkon Nainá tanga jè Ki'ndí-là tsakó-là xit̃a yá-ne xi Nainá. Nga jè Ki'ndí-là xi t̃jina ítjòn-là ngats'iì xi kisindaà isò'nde. ¹⁶ Nga kò Cristo, Nainá tsibíndaà yije xi t̃jín ngajmii kò xi t̃jín i it'aà nan-gui, xi tsejèn kò xi mikii tsejèn, ngats'iì nga'ño xi t̃jín ijìin isén, xi tít̃sajna ítjòn, xi otíxoma, xi xá ítjòn t̃jín-là, kò jñà nga'ño xi mikii tsejèn-ná; it'aà ts'eé Cristo kisindaà yije-ne kò ts'e-né. ¹⁷ Cristo, is̃aá kjòtseé t̃jina mi k'oḡ-ne ngats'iì tsojmì xi t̃jín, kò jè tsjá-là nga'ño ngats'iì tsojmì mé-ne nga ndaà kít̃sajna-ne. ¹⁸ Jè Cristo t̃jina skò-là naxandá-là nga tijè-ne yijo-là kò it'aà ts'eé kjòts'ia-ne. K'e nga jaáya-là Cristo it'aà ts'e kjoḡbiyaà, jè tsibijna ítjòn-là it'aà ts'e xit̃a xi faáya-là mé-ne nga jè k̃jina ítjòn-là nit̃a mé xi t̃jín. ¹⁹ Nainá k'oḡá s'ín kisas-eèn-là nga jngoð k'aá ya tsibijnajiin yijo-là Cristo, ²⁰ nga it'aà ts'eé Cristo, Nainá tsajoóndaàkò yije-ne ngats'iì xi t̃jín isò'nde kò xi t̃jín ngajmii; it'aà ts'e jní-là Jesucristo xi kix̃ixteèn ján it'aà krò, Nainá kisikijne 'nchán kjoa. ²¹ Jñò, nga s̃a ítjòn, tikoḡá tít̃sajnat'aàxin-la Nainá; kondraá tsanguilà ya ijìin inima-nò, koií kjoa-là nga ch'o t̃jín kjoa xi k'è. ²² Tanga i'nde jyeé ndaà tsajoókò-nò Nainá koií kjoa-là jè kjo'in xi kisikjeiín Cristo i it'aà nangui k'e nga k'en. Koií k'oas'ín kis'iin-ne mé-ne nga tsjeè kít̃sajnaà-nò, kò ñimé jè xi s'e-nò kò ñimé xi ch'o kít̃jonguio nga nguixkon Nainá. ²³ Kjoa koi mochjeén-né nga kix̃i tít̃sajnakḡo koni s'ín mokjeiín-nò. Kò ki binchat'aàxin-là kjoa xi tít̃sachiñá-là it'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, 'én xi jye kina'ya-là. Jè 'én jè, xk̃i xi ján t̃nokjoàyajiin-là xit̃a kòhokji isò'nde; kò 'an xi 'mì-na Pablo, 'aán kjòngatsja nga okoḡya 'én.

Xá-là Pablo

²⁴ I'nde j matsjaá-na nga kjo'in t̃sikjiaán xi kjoa tsajòn nga k'oḡá s'ín t̃s̃j̃ngoḡá ijìin yijo-na koni s'ín chijat'aà-na kjo'in xi kitsjaà-na Cristo xi kjondaà ts'e naxandá-là nga tijè-ne yijo-là. ²⁵ 'Aán t̃sikjeén-na Nainá nga 'an t̃s̃ixákoḡa naxandá-là, xá xi kisingatsja-na xi kjondaà tsajòn nga ngui ndaà kènojmiá 'én ndaà-là, ²⁶ jè 'én xi t̃jina'ma-là Nainá nga t̃s̃a t̃ats'en-là kjoa, tanga nachrjein i'nde j, Nainá jyeé tsakó-là xit̃a-là. ²⁷ Jè Nainá k'oḡá s'ín kjòmejen-là nga tsakó-là jñà xit̃a-là kó s'ín t̃jín kjoa'ma-là xi 'ño jeya t̃jina xi kjondaà ts'e xi mìtsà xit̃a judío. Jè kjoa'ma, jè-né nga jè Cristo t̃jinajiin in-

ma-nò jñò xi mitsà xit̃a judío 'mì-nò, k'oḡá ma-ne nga titsachiñà-là jñò kjoajeya-là Nainá xi tsjá-nò ján nga-jmii.

²⁸ K'oḡá s'ín nokjoàyaajiin-lajen ngats'ii xit̃a it'aà ts'e Cristo; 'ñó nokjoàko-jen nga nguì kjoachjine okoḡya-lajen mé-ne nga ngats'ii xit̃a xi fit'aà-là Cristo nimé chijat'aà-là jè nàchrjein k'e nga ngajen siingats-ja-jen nga nguixkon Nainá. ²⁹ K'oḡá ma-ne nga 'ñó túbínè-là yijo-nà nga tisixá, tisikjeén jè nga'ñó xi tsjá-na Cristo.

2 Mejèn-na nga ndaà kátasijiin-nò, nga 'ñó tik-jaàn-tji-nò it'aà tsajòn kò jñà xit̃a-là Cristo xi títaj-na ján naxandá Laodicea, kò it'aà ts'e ngats'ii xit̃a xi kj'eè kii beèxkon-na. ² Koií k'oḡas'ín tikjaàn-tji-nò mé-ne nga kátas'e-là nga'ñó inima-nò kò mé-ne nga jè kjots-jacha xi tjin-nò sijkítsajnajtín-nò. Jè xi mejèn-na nga isa ndaà kòkixi kjohítsjeèn-nò nga nguì ndaà kochiya-nò jè kjoḡ xi tji'ma-là Nainá xi Na'è-ná. Jè kjoḡ'ma jè, jè-né Cristo. ³ Nga ta jè Cristo tjin-là ngats'ii kjohítsjeèn kò kjoachjine xi 'ñó chji-là. ⁴ Koií k'oḡas'ín tixan-nò nga mi yá xi skónachan-nò nga sijkjeén 'én xi ndaà tsò tanga mitsà 'én kixi. ⁵ Nas'ín mitsà ya tijnako-nò, tanga inima-nà tisikítsjeèn kjit'aà-nò. Matsjaá-na nga ti'be nga kixi títsajtión koni s'ín onguikoo yijo-nò tikoḡ kixi títsaj-naà nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo.

Kjondaà xi tjin-ná nga Cristo títajnaoḡá

⁶ Koni s'ín kòkjeiín-nò it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-nò, k'oḡá tís'ín kixi títjat'aà kjit'aà-là ⁷ koni jngoḡ yá xi nanga fi ima-là kò koni jngoḡ ni'ya xi tísindaàsòn-isa nga kàtakixiya jè kjoḡ xi mokjeiín-nò koni s'ín kichì-ta'yà; kò tjii kjit'aà-là kjondaà Nainá.

⁸ Tikindaa yijo-nò nga mi jñà skónachan-nò xit̃a xi 'én ndiso chja xi ni mé chji-là. Jñà kjohítsjeèn koi, tà yaà nchrobá-ne it'aà ts'e xi taxki xit̃a koni tsò kjotixoma xi tjin isò'nde, mitsà kjotixoma ts'e Cristo.

⁹ Yaà tijnajiin yijo-là Cristo yá-ne xi nguì jè sobà Nainá nga nimé chijat'aà-là. ¹⁰ Nga Cristo títajnaoḡ, tjin yije-nò nit̃a mé xi mochjeén-nò. Jè Cristo otíxoma-là ngats'ii nga'ñó kò kjotixoma xi mikii tsejèn. ¹¹ Tikoḡá it'aà ts'e Cristo kisit'aà chiba-nò kjoḡ ts'e circunciòn, tanga mitsà jè xi tsja xit̃a bit'aà chiba-là yijo-ná, jè-né nga jè Cristo tsibit'aà chiba-là inima-nò k'e nga jaàxin jè xi tjin-là yijo jé-nò. ¹² Tikoḡá k'e nga komà bautizar, k'oḡá ngaya-là koni tsà ya kisihijiin-t'aà-là Cristo xi kjoḡ ts'e jé-nò. K'oḡá tís'ín jaáya-nò koni s'ín jaáya-là Cristo koií kjoḡ-là nga mokjeiín-nò nga'ñó xi tjin-là Nainá nga komà kiskimiitjen Cristo it'aà ts'e kjoḡ biyaà. ¹³ Jñò, nga sa itjòn, títajnaà k'en-nò it'aà ts'e Nainá koi kjoḡ-là jé-nò nga jè Cristo kj'eè kii bit'aà chiba-là inima-nò nga faàxin jè xi tjin-là yijo jé-nò. Tanga i'nde, Nainá jyeé kisikítsajnakon-nò kò Cristo nga kisijchàat'aà-nò ngats'ii jé-nò. ¹⁴ K'oḡá ngaya-là koni tsà jye kisiikje-hya-ne xojon xi kitjámii'nga xi kondra tsajan. Jaàxin-ne, yaà tshójnataà krò ñánda k'en-t'aà Cristo.

¹⁵ Jñà nga'ñó xi tjin ijiin isén kò ngats'ii xi otíxoma, Nainá jaàxin yije-là nga'ñó-là. Yaà kisikijne-là k'e nga jè

Cristo k'en-t'aà krò. Kò ngats'ii xit̃a, yaà kijtsee nga kisichja.

Kjotixoma-là xit̃a xi mì kii fit'aà-là Cristo

¹⁶ K'oḡá ma-ne jñò, ki kii nis'in-là xit̃a xi chjajno-nò nga tsò-nò nga mikii nikitason kjoḡ ts'e tsojmi xi chine, xi 'yò, kjoḡ ts'e s'eí xi bitjo, kjoḡ ts'e nga otsejèn xitse ijngoḡ k'a sá, kò ts'e nàchrjein nikjáya. ¹⁷ Ngats'ii kjoḡ koi, k'oḡá ngaya-là koni tà 'nguién-laá kjoḡ xi iskan j'ii; tanga jè xi nguì kjoḡ kixi, jè Cristo. ¹⁸ Ki kii bil'nde nga faàxin-nò jè kjondaà xi jye títajnajñò jñà xit̃a xi beèxkón àkjalè; k'oḡá tsò-là yijo-là nga mitsà xit̃a 'nga ikon. Jè xi mejèn-là nga jñò k'oḡá tís'ín s'een. Jñà xit̃a koi tsò-né nga inga nijná kis'enojmi-là kjoḡ jè, kò 'ñó 'nga síkítsajna yijo-là xi ta kjohítsjeèn ts'e, tanga nimé chji-là. ¹⁹ Xit̃a koi mitsà ya ndaà fit'aà-là Cristo. Nga jè Cristo tjin skò-là naxandá-là kò jè tsjá-là kjohítsjeèn kò nga'ñó kò jè síkítsajnajtín xit̃a-là koni s'ín ma yijo-nà nga jñà naxá-ná bítéya nindaà-ná, mé-ne nga ndaà siixá-ne naxandá-là Cristo koni s'ín mejèn-là Nainá.

²⁰ Jñò, tañaá k'en-koo Cristo, k'oḡá ma-ne nga mikii tj'nde-nò nga jñà sijkitasòn kjotixoma xi tjin isò'nde. ¿Mé-ne tákó k'oḡas'ín 'nè-nò koni tsà kjoḡ ts'e isò'nde otíxoma-nò nga nikitason-nò kjotixoma ²¹ xi tsò: "Ki kii nikoi tsojmi koi, ki kii chini, ki ndseji nikone." ²² Jñà kjotixoma koi, tà ts'eé tsojmi xi chija k'e nga tí-mochjeén. Tà kjotixoma ts'e xit̃a-né koni s'ín okóya.

²³ Jñà kjotixoma koi, k'oḡá s'ín 'ya-là koni tsà tjin-là kjoachjine tanga mitsà kixi kjoḡ. Nga síjé-ná nga ndaà sijkitasoán kjoḡ xi 'in tjin mé-ne nga ndaà jchaxkoán kjotixoma xi tjin-là ingo; tikoḡá tsò-né nga mochjeén nga mi xit̃a 'nga ikon komaá, kò nga kínè-lá kjo'in yijo-ná. Tanga jñà kjoḡ koi nimé chji-là, nga mikii ma os-iko-ná nga níkítsajnaà jñà kjoḡ ch'o xi síjé yijo-ná.

3 Jñà kjoḡ tijnchatsjiod kjondaà xi tjin ngajmii ya ñánda tjinna Cristo nga ya tijnat'aà chrja kixi-là Nainá, koií kjoḡ-là nga ya jaáyakjoò-nò kò Cristo, ² Koií tikítsjeèn kjit'aà mé kjoḡ xi tjin ngajmii, ki koií níkit-sjeèn kjoḡ xi tjin isò'nde. ³ Nga jñò, jyeé k'en kjoḡ ts'e isò'nde, kò jè kjoḡbinachon xitse xi tjin-nò nga ya títajnaoḡ Cristo, yaà tijnatjò nga nguixkon Nainá. ⁴ Jè Cristo, jè-né xi kjoḡbinachon-nò; k'e nga jè xi kotsejèn ijngoḡ k'a, jñò, tikoḡá yaà kotsejèn-koo nga jeya kítsaj-naà.

Xi kjoḡ jchínga kò xi kjoḡ xitse

⁵ Tikítsajna kjoḡ ch'o xi síjé yijo jé-nò xi kjoḡ ts'e isò'nde: koni jñà kjoḡ chijngui, kò kjoḡ tjé kò kjoḡ ch'o xi sasén-là yijo-nò kò ngats'ii kjoḡ ch'o xi fahajiin-nò, kò nga kjin tsojmi mejèn-nò. Kjoḡ jè tijé-ne koni tsà xkósòn yaxkón. ⁶ Koií kjoḡ-là nga kjo'in tsjá-là Nainá jñà xit̃a xi mikii 'nchréñijon-là. ⁷ Jñò, tikoḡá k'oḡá tjin kjoḡ xi ki'nè kjòtsee k'e nga ya títajnajñò kjoḡ xi ch'o tjin. ⁸ Tanga i'nde, tikítsajna yije kjoḡ koi: jñà xi kjoḡ jti, kò jñà xi kjoḡ ts'en, kò jñà kjoḡ xi ch'o tjin, kò jñà kjoḡ xi nokjoàjno-la xit̃a, kò jñà 'én xi ch'o tsò nga nokjoà. ⁹ Ki 'én ndiso nokjoàkoo xinguiḡo nga jyeé kichjaàxin-là yi-

jo-nò kjoa jchínga-nò kò ngats'iì kjoa xi ki'nè nga sa kjòtseé. ¹⁰ Jyeé kichjoé xi kjoa xitse. Jyeé jahatjiya-la kjohítsjeèn-nò. K'oaá s'ín tímaxitsey koni kji isén-la Nainá xi tsibíndaà-nò skanda kóni nga isa ndaà jchaxkoòn yá-ne xi Nainá. ¹¹ I'ndeij, mì tì kiì 'ñó mochjeén-ne yá-né xi xitá griego, o yá-né xi xitá judío, yá-né xi tíjt'aà chjba-la, o yá-né xi kjoa ts'e circuncisión, yá-né xi xitá xin nangui-la kò yá xitá-ne xi ima tíma-jchá, yá-né xi chí'nda tíjna'ñó, o yá-né xi tíjnandeíí. Jè Cristo xi isa 'ñó chjí-la; kò jè xi tíjnajiin inima-la ngats'iì xitá-la.

¹² Jñò xi xó k'oaá s'ín jaajiin-nò Nainá kò xi nguì xitá tsjeé-la maà nga ndaà matsjakeè-nò, k'oaá s'ín chjoé xi kjoa xitse nga kàtahimacha xitá; kàtas'e-nò kjondaà; kì 'nga matakòn; indaàkjoa t'een; kò kàtas'e-la kjoatsejta inima-nò. ¹³ Nìtá mé kjoa xi tíjn-nò tikjeiín-la xinguiò, tíjchàat'aà-là xinguiò tsà mé kjoa xi ch'o síko-nò. Jñò, k'oaá ts'ín t'een, koni s'ín kisiko-nò Cristo nga kisijchàat'aà-nò. ¹⁴ Jè xi tíjna íjtòn ts'e kjoa koi, jè-né nga títsjacha xinguiò, nga jè kjoatjòcha xi ndaà síkít-sajnajtín-ná. ¹⁵ Kjoa'nchán-la jè Cristo ndaà kàtatixoma jjiin inima-nò; nga Nainá xó k'oaá s'ín kiichja-nò nga 'nchán kítsajnakoo xinguiò mé-ne nga ta jngodó yijo koma-nò. Kò mochjeén-né nga kjit'aà nachrjein tjii-la kjondaà Nainá.

¹⁶ Jè 'én-la Cristo 'ñó ndaà kàtasijiin kjit'aà ya jjiin inima-nò. Takóya-la xinguiò kò tikixiyaà nga tikjeén kjohítsjeèn xi tíjn-la kjoachjine. Tijndá-la Nainá nga tjii-la kjondaà xi tjiiin inima-nò; tijndá-la sò ts'e salmo, kò sò xi jeya síkijna Nainá, kò sò xi ya nchrobá-ne ya jjiin inima-nò. ¹⁷ Ngats'iì 'én xi nokjoà kò ngats'iì xá xi 'nè, it'aà ts'e Jesucristo xi otixoma-ná koat'een. Kò it'aà ts'e Jesucristo tjii-la kjondaà Nainá xi Na'èn-ná.

Kjoa xi mochjeén nga síkitasòn xitá-la Cristo

¹⁸ Jñò íchjín xi x'ín tíjn-nò, nangui títsajna-la x'ín-nò koni s'ín ok'ín-la jñà xitá-la Cristo. ¹⁹ Jñò xi íchjín tíjn-nò, tjòcha jchaa íchjín-nò, kì toòn 'yaà.

²⁰ Jñò xi íxti 'mì-nò, ndaà tíná'yañijon-la xitá jchínga-nò, nga jè Nainá ndaà sasén-la kjoa koi. ²¹ Jñò xi Na'èn 'mì-nò, kì taxkì sii nokjoàkoo íxti-nò mé-ne nga mì síkàjeèn-la ikon.

²² Jñò xi chí'nda maà, ndaà tikitasòn yije-la nei-nò j it'aà nangui; kì tà k'ée nixá k'e nga tíkotsejèn-nò nga ta jè xi mejèn-nò nga ndaà kítsajnakoo. Nguì koó inima-nò nga tikitasòn-la koií kjoa-la nga yaxkón Nainá.

²³ Nìtá mé kjoa xi s'een, nguì koó inima-nò nga t'een koni tsà it'aà ts'e Na'èn-ná títsajnikitasòn kò mìtsà it'aà ts'e xi taxkì xitá. ²⁴ Jyeé 'yaà nga jè Na'èn-ná Jesucristo tsjá-nò chjí-nò nga tjoé-nò jè kjotjò xi tsjá-nò Nainá nga íxti-la maà koi kjoa-la nga jè títsajnikít'aà-là Jesucristo xi otixoma-nò. ²⁵ Tanga jè xi ch'o tíjn kjoa xi s'ín, k'oaá s'ín kochjí-la koni tíjn kjoa ch'o xi s'ín. Nainá mìtsà faajiin xitá, ngásòn ngáya fiko ngats'iì.

⁴ Jñò xi nei-la xá ma, ndaà tikoo jñà xitá chí'nda-nò koni s'ín tíjn xi kjoa kixi, nga jñò 'yaà-nò nga tikooa tjín jngodó-nò xi Nei-nò ma ján ngajmii.

² Kì bikjoàn-la nga nokjoat'aà-là Nainá; kjit'aà nachrjein títsajnandaà nga tínokjoat'aà-là kò tjii-la kjondaà Nainá. ³ K'oaá ts'ín títsi'batji-nájen, mé-ne jè Na'èn-ná kàtatsjá'nde nga koma kénojmí-jen 'én-la Cristo xi tíj'ma-la Nainá nga sa íjtòn; nga koií kjoa-la nga ndayá tíjna'ya. ⁴ Títsi'batji-ná mé-ne nga s'e-na nga'ñó nga ndaà kixi kichjajiin-la xitá koni s'ín tíjnè-la nga kichjá.

⁵ Jñò, ndaà tikjeén kjohítsjeèn-nò mé-ne nga ndaà kítsajnakoo jñà xitá xi mìkiì beèxkon 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Ndaà tikjeén nachrjein xi tí'bii-nò nga kòs'ín tikitasòn. ⁶ K'e nga chikoo xitá, jñà 'én tínokjoaa xi ndaà tsò kò xi ndaà sasén-la mé-ne nga koma síkátji-la 'én xi skonangui-nò.

Kò tsò Pablo nga síhixat'aà xitá

⁷ Ngats'iì kjoa xi tímat'ian, jè kénojmí yije-nò jè 'ndseé Tíquico xi 'an 'ñó ndaà matsjake nga jè ndaà síchjít'aà-na koa ndaà nixákjoò-lajen Nainá. ⁸ Koií xá tísikásen-nò nga kénojmí-nò xi it'aà tsajen kós'ín títsajna-jen kò mé-ne nga kàtatsjá-nò nga'ñó ts'e inima-nò. ⁹ Tíkoaa ya tíbáhítakoo Onésimo xi xitá tsajòn, xi 'ndsé ma it'aà ts'e Cristo. Nga xitá kixi-né kò 'ñó matsjacha-jen. Jñà kénojmí-nò mé kjoa xi tíma íjndé.

¹⁰ Jè Aristarco xi taña títsajnaya-jen ndayá, tísihixat'aà-nò. Kò jè Marcos xi tí kíkjin ma Bernabé tíkoaa tísihixat'aà-nò. Jyeé kis'enojmí-nò it'aà ts'e Marcos; tsà ya kijchòkon-nò, t'een kjondaà ndaà choétjò. ¹¹ Tíkoaa tísihixat'aà-nò Jesús xi tíkoaa Justo 'mì. Tà jñà-né xi xitá judío xi mokjeiín-la xi k'oaá s'ín 'ñó ndaà nchisixáko-na it'aà ts'e kjotixoma-la Nainá kò 'ñó ndaà síjehikon-na.

¹² Epafra, xi chí'nda-la Cristo, tíkoaa tísihixat'aà-nò nga xitá tsajòn-nò. Kjít'aà nachrjein bìtsi'batji-nò mé-ne nga nguì kixi kítsajnaà koa ndaà kítsajnandaà nga síkitasòn mé xi mejèn-la Nainá. ¹³ 'An, ndaà tíbe nga jè Epafra 'ñó síkájno xi it'aà tsajòn kò it'aà ts'e xitá xi títsajna ján naxandá Laodicea kò xi títsajna ján naxandá Hierápolis. ¹⁴ Tísihixat'aà-nò Lucas jè xi chíjnexkii xi 'ñó matsjacha-jen, tíkoaa tísihixat'aà-nò jè Demas.

¹⁵ Xi it'aà ts'an tíjixat'aà-ná jñà 'ndseé xi títsajna ján naxandá Laodicea, kò jè chíjoón tíchjaà Ninfa, kò ngats'iì xitá naxandá-la Cristo xi ya bixoña ni'ya-la.

¹⁶ K'e nga jye kíkxejiin-la xinguiò xojon jè, tíkoaa kàtaxkejiin-la naxandá-la Cristo xi títsajna ján Laodicea; koa jè xojon xi ts'e Laodicea tíkoaa tíxkejñò.

¹⁷ Koatin-la jè Arquipo: kàtasíkitasòn xá xi kítsjaà-la Cristo.

¹⁸ Nga jye tífehèt'aà xojon jè, koó ndsaa tikjii-nò 'an xi 'mì-na Pablo, nga tísihixat'aà-nò. Tikítsjeèn nga ndayá tíjna'ya. Jè kàtijnakoo-nò kjondaà-la Nainá. K'oaá s'ín kàtama.

1 Tesalonicenses

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xità naxandá-là Cristo xi títsajna Tesalónica

1 Jñò xi xità naxandá-là Nainá maà xi títsajnaà yà naxandá Tesalónica nga yà títsajnakjoòkoo Nainá xi Na'è-ná kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná, 'an xi 'mì-na Pablo títsanihixot'aà-nòjen kò Silvano [tjé-ne xi 'mì Silas] kò Timoteo. Nainá kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán yà jjiin inima-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-là kjondaà Nainá

² K'e nga nokjoat'aà-lajen Nainá, kjit'aà nachrjein 'biil-lajen kjondaà it'aà tsajòn. ³ Bítsejèn-najen nga nguixkon Nainá xi Na'è-ná koni s'ín nga títsanixá, koií kjoa-là nga mokjeiin-nò it'aà ts'e Cristo, tikoá ndaà nixá-là xità xi k'ejí nga matsjacha, nga tikoá kixí títsajnaà nga títsachiñà-là Jesucristo xi otíxoma-ná. ⁴ Ndí 'ndsè, Nainá matsjakeè-nò. 'Ya-nájen nga xó k'oas'ín jaàjiiin-nò nga xità naxandá-là komaà. ⁵ Nga jè 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi tsibènojmi-nòjen, mìtsà ta 'én tsajen xi kinokjoáko-nòjen. Jè Injma Tsjeè-là Nainá kitsjaà-najen nga'nò, kò tikoá 'nó ndaà kjòchiya-najen nga nguì kixí kjoa. Jñò, ndaà ki'yaà k'e nga yà tsakítsajna-jen, ndaà kinìchjât'aà-nòjen xi kjon-daà tsajòn.

⁶ Jñò, k'oá s'ín ki'nè koni s'ín ki'nè-jen kò koni s'ín s'ín Cristo. Jè Injma Tsjeè-là Nainá kitsjaà-nò kjotsja nga komà kichjoétjò 'én-là Nainá nas'ín 'nó tse kjo'in tsatojioòn. ⁷ K'oá ma-ne jñò tsakoò jngoò-là kjoa xi ndaà tjín nga kiskingui ngats'iì xità xi jye kòkjeiin-là 'én-là Nainá yà nangui Macedonia kò Acaya. ⁸ Nga yaà kjòts'ia-ne it'aà tsajòn nga tsabísòn jè 'én ndaà-là Na'è-ná; mìtsà tà yà nangui Macedonia kò Acaya; xki xi ján kina'yà-là nga jñò, ndaà mokjeiin-nò it'aà ts'e Nainá. K'oá ma-ne nga mì tì kii mochjeén-ne nga nga-jen kénojmi-lajen xità it'aà tsajòn, nga jyeé beè-nò xità. ⁹ Nga tijnà bénojmi-ne nga ndaà kichjoétjò-nájen k'e nga ijchochoòn-nòjen. Tikoá tsò-né nga jñò jyeé kinikíjna kjoa ts'e xkósòn. I'nde jyeé yà tjaat'aà-là xi nguì jè sobà Nainá xi kixí kjoa nga tijnakon. ¹⁰ Tikoá bénojmi-né nga títsachiñà-là Ki'ndí-là Nainá nga kitjo-jen ijngoò k'a-ne ngajmii, jè xi tije-ne Jesús xi Nainá kisikjaáya-là k'e nga k'en, nga jè-né xi kochrjekàjiiin-ná kjo'in ts'e kjoajiti-là Nainá xi sa nchrobá.

Xá xi kis'iin Pablo yà naxandá Tesalónica

2 Jñò ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, 'ya-nò k'e nga ij-chochón-nòjen mìtsà ta kjotjò. ² Nga jyeé ndaà

tjiin-nò koni s'ín komàt'in-jen ján naxandá Filipos, nga 'nó tse kjo'in kinikjeiin-jen; 'nó kijtseètoòn-najen xità; tanga Nainá kisichjât'aà-najen nga kitsjaà-najen nga'nó nga komà tsanguì-jen yà naxandá-nò nga komà tsibènojmi-nòjen 'én ndaà-là Nainá nas'ín 'nó kjin ma kondra-najen. ³ Nga 'én kixí kinokjoàya-jen, mìtsà jò tjín inima-najen nga tsibènojmi-nòjen, tikoá mìtsà xità kichonachan-lajen. ⁴ Nga Nainá jyeé kiskoòt'aà-najen kò k'oá kitsò nga ok'ín-najen nga ngajen kjòngatsja-jen 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo mé-ne nga koma kinòkjoàya-jen. Mitsà jè xi mejèn-najen nga ndaà kitsajna-jen nguixkon xità; jè-né nga ndaà kitsajna-jen nguixkon Nainá nga jè xi tíbeé inima-ná. ⁵ Jyeé ndaà tjiin-nò nga mìtsà 'én tsjén nokjoà-jen koni tsà mé xi mejèn-najen nga k'oi-nájen, tikoá mìtsà tòn binchaàtsji'ma-jen. Kjoa koi, Nainá tíbeé-né. ⁶ Mitsà jè binchaàtsji-jen nga jñò, kò xità xi k'ejí, nga 'nga sikkítsajna-nájen. Tsà jin xi mejèn-najen nga tsibinè-nòjen kjotíxoma xi tjín-najen nga it'aà ts'e Cristo kisixáya-najen, komaá-la okinikò-nòjen. ⁷ Tanga mìtsà kós'ín kinikò-nòjen. Ta saá k'oas'ín kinikò-nòjen koni ndí ixti. K'oá ngaya-là koni jngoò nea xi síkaki ixti-là nga ndaà síjchá ixti-là. ⁸ 'Nó tjòcha ki'ya-nòjen. K'oá ma-ne nga kò kjotsja-najen tsibènojmi-nòjen 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Tikoá matsjaà-najen nga ndaà kinikò-nòjen nitá mé kjoa xi komàt'ioòn ta koií kjoa-là nga 'nó matsjacha-nòjen. ⁹ Ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, bítsejèn-nò kós'ín kinixá-jen nga binchaàtsji'a-jen yijo-najen. Kò nachrjein kò nitjen nixá-jen, mé-ne nga mì jñò sjiti-nòjen jñà nachrjein k'e nga kinokjoàjiiin-nòjen 'én ndaà-là Nainá.

¹⁰ Jñò, ndaà ki'yaà, tikoá Nainá kijtseè-né, nga nga-jen ndaà kinikò-nòjen. K'oá s'ín kinikò-nòjen koni s'ín sasén-là Nainá koni s'ín tjín xi kjoa kixí. Kò niyá xi jé kòònè-najen koni s'ín kinikò-nòjen jñò xi mokjeiin-nò 'én ndaà-là Nainá. ¹¹ Tikoá jyeé ndaà tjiin-nò nga jen, ndaà kinikò-nòjen nga jngoò ijngoò koni s'ín síko ixti-là jngoò xità xi na'èn ma. ¹² Kinije ikon-nòjen kò kinì'nójiin-jen takòn kò k'oas'ín tsibinè-nòjen nga k'oas'ín s'een koni s'ín ok'ín-là xi xità-là Nainá maà; nga jè-né xi sík'ínchré-nò nga yà títsajnajiiin-là xità xi jye jè tíhotíxoma-là kò tikoá yà títsajnajñò kjoajeya-là.

¹³ Kjit'aà nachrjein 'biil-lajen kjondaà Nainá koni s'ín ndaà kichjoétjò 'én-là nga mìtsà k'oas'ín kichjoétjò koni 'én-là xi taxkí xità. K'oá s'ín kichjoétjò koni tjín xi nguì kjoa kixí nga 'én-là Nainá-né. Jñà 'én koi, tí'yaà-là nga nchisíajiiin inima-nò jñò xi mokjeiin-nò. ¹⁴ Jñò ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, k'oá s'ín komàt'ioòn koni s'ín komàt'in jñà xità naxandá-là Nainá xi mokjeiin-là it'aà ts'e Cristo

Jesús xi títsajna ján nangui Judea. Tijñà-ne xita naxandá judío xíkjin kiitjngui kondra-la. Jñò tijñà-ne xita naxandá tsajòn kiitjngui kondra-nò. ¹⁵ Jñà xita judío kisik'en Na'en-ná Jesús kò tijñà-ne xita jchinga-la kisik'en jñà xita xi kiichjaya ngajo-la Nainá kjòtsee. I'ndeij, tákó k'oaá síko-najen nga fitjngui kondra-najen. Nainá mikii sasén-la kjoa xi s'in xita koi, ngui kondraá fi-la ngats'i kjoa, ¹⁶ nga mikii tsjá'nde nga nokjoa-lajen jñà xi mitsà xita judío mé-ne nga tikoá kitjokajiin-ne kjo'in. K'oaá ma-ne xita koi, skanda nchisíkatonè-la nga ótsji jé-la yijo-la. Jyeé kjomeé f'iikanè-la kjo'in xi tjiko kjoiti-la Nainá.

Kó kitsò Pablo nga mejèn-la kjikon jñà xita-la Cristo xi títsajna ya naxandá Tesalónica

¹⁷ Ndseeé kò tichjaá, k'e nga chinchat'aaxin chiba nachrjein-nòjen, nas'in mì tì kiì kiyaxkon-ná xinguiáá, ngajen 'ñó nikítsjeèn-nòjen. 'Ñó mejèn-najen nga onguíchoòn-nòjen. ¹⁸ Mejèn tsanguì-jen. 'An xi 'mì-na Pablo, kjin k'a mejèn kiaa, tanga jè xita neij mikii kitsjaà'nde-najen. ¹⁹ Kjoa tsajòn-nò nga titsachiña-lajen nga 'ñó kotsja-najen kò nga ndaà kitjo-jen k'e nga kjoif ijngòò k'a Na'en-ná Jesucristo. ²⁰ Kixí kjoa it'aà tsajòn-nò nga ndaà kitjongui-jen kò nga s'e-najen kjoa tsja.

Mé-ne ya kinikasén-ne Timoteo ján naxandá Tesalónica

3 K'e nga mì tì kiì komà kichikjoa isa-najen nga mejèn-najen sjiin-najen kó s'in titsajnaá ján Tesalónica, k'oaá komà-ne nga kichibàya-najen nga kinikasén-jen jè 'ndsè Timoteo, kò ngajen yaá tsitsajna-jen Atenas. ² Kinikasén-jen jè 'ndseeé Timoteo, chi'nda-la Nainá-né nga tikoáá chjaya 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo koni ngajen. Koií xá kiikon-nò mé-ne nga kàtatsjá-isa-nò nga 'ñó nga isa 'ñó ndaà kixi kitsajnaá koni s'in mokjeiin-nò, ³ mé-ne nga nijngòò xi s'ihindaà-ne kjoa ts'e kjo'in xi titsanikjioón. Jñò, jyeé ndaà tjiin-nò nga k'oaá s'in tjínè-la nga kos'in komat'iaán. ⁴ K'e nga tisa ya titsajna-nòjen, k'oaá ki'mi-nòjen nga kjo'iin s'e-ná. I'ndeij, jyeé tisa'yaá nga k'oaá s'in tímat'ioòn. ⁵ Koií kjoa-la nga mì tì kiì kiskodña kjoa-na; kisikasén Timoteo nga mejèn-na skoeé kós'in titsajnaá jè 'én xi mokjeiin-nò. Timakájno-na tsà jye kiskodnachan-nò jè xita neij. Tsà koií nachrjein-la, xá xi ki'nè-jen, tsà ta kichijà-né.

⁶ I'ndeij, jè Timoteo jyeé j'i-ne nga kiì Tesalónica; ndaà tsò okixi xi 'ya-najen it'aà tsajòn koni s'in mokjeiin-nò kò nga tjín-nò kjotsjacha. K'oaá s'in tsibènjmí-najen nga kjit'aà nachrjein tsjaá ma-nò nga nikítsjeèn-najen. Tikoáá mejèn-nò nga jchaxkoòn-najen koni ngajen tikoáá mejèn-najen jchaxkoòn-nòjen. ⁷ K'oaá ma-ne ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, nas'in kjo'in kò kjoa kondra titsajnaaiin-jen, k'e nga kina'ya-jen it'aà tsajòn nga 'ñó ndaà mokjeiin-nò it'aà ts'e Cristo, tikoáá ngajen, 'ñó ndaà kjòtsja-najen. ⁸ K'e nga kina'ya-jen nga kixi onguít'aà-là Na'en-ná, ngajen jyeé mì tì mé

makájno-najen. ⁹ Ngajen, 'ñó tse kjòtsja tjín-najen nga nguixkon Nainá xi kjoa tsajòn skanda mì-la kiì kjoehet'aà nachrjein nga k'oi-lajen kjondaà Nainá. ¹⁰ Kò nachrjein kò nitjen nokjoat'aà-lajen Nainá mé-ne nga tsjá'nde-ne nga koma konguichoòn-nòjen. Tikoá koma kokòya-isa-nòjen mé-ne nga kojngòò-ne 'én xi chijat'aà-nò koni s'in mokjeiin-nò.

Kjoa bitsi'ba-la Pablo

¹¹ Mejèn-najen nga tjè-ne Na'en-ná xi Nainá kò jè Jesucristo xi otixoma-ná, kàtatsjá'nde-najen nga koma konguichoòn-nòjen. ¹² Jè kjòtsjacha-la Na'en-ná isa ndaà kàtasiin inima-nò, mé-ne nga isa ndaà kòtsjacha-nò xinguiòò kò ngats'i xita xi k'jeif, koni ngajen, ndaà matsjacha-nòjen. ¹³ Jè Na'en-ná kàtatsjá-la nga 'ñó inima-nò mé-ne nga nimé jè sakòt'aà-nò kò tsjeé kitsajnaá nga nguixkon Nainá xi Na'en-ná k'e nga kjoif ijngòò k'a-ne Jesucristo xi otixoma-ná nga tjiko ngats'i xi ya chja-ne.

Kjoa xi sasén-la Nainá

4 Ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, k'oaá s'in tsakoòya-nòjen nga k'oaá s'in sijchá yijo-nò koni s'in sasén-la Nainá. Kò kixí kjoa, jyeé kos'in tisa'nè. Tanga i'ndeij bitsi'ba-nòjen tikoá binè-nòjen it'aà ts'e Jesús xi otixoma-ná nga isa 'ñó ndaà tjil-là nga 'ñó yijo-nò nga kos'in tikitasòn.

² Jyeé tjiin-nò kó s'in tjín kjotixoma xi kits'iin-nòjen koni s'in kitsjaà-najen Jesucristo xi otixoma-ná. ³ Jè xi mejèn-la Nainá nga ngui tsjeé sijchá yijo-nò, mì tì kjoa chijngui sis'in-là. ⁴ Nga jngòò ijngòò-nò tikindaa yijo-nò; k'oaá s'in tikjeén nga ngui tsjeé titsajna koni s'in sasén-la Nainá. ⁵ Kì bi'nde-là nga síkijne-nò jñà kjoa ch'o xi síjé yijo-nò koni s'in jñà xita xi mikii beèxkon Nainá. ⁶ Jñò xi 'ndseeé chibá it'aà ts'e Cristo, k'oaá tjín kjoa xi kaàjñòò mé-ne nga mì xinguiòò chónachan-là nga mì xinguiòò jchatoòn. Tsà k'oaá s'in s'een, kjo'iin tsjá-nò Nainá. Jyeé k'oaá s'in tsibènjmí-nòjen. ⁷ Nainá mitsà koi xá kiichja-ná nga ch'o s'een, jè xi mejèn-la nga tsjeé kitsajnaá. ⁸ Jè xi ochrjekàngui kjoa koi, mitsà kjohitsjeèn ts'e xita ochrjekàngui, kjohitsjeèn ts'e Nainá ochrjekàngui; nga jè xi tsjá-nò Inima Tsjeè-la.

⁹ Mikii mochjeén nga xojon skit'aà-isa-nò xi ts'e kjoatjòcha. Nainá jye tsakóya-nò kós'in sitjòchaá xinguiòò nga jngòò ijngòò. ¹⁰ Jyeé kos'in tisa'nè nga matsjacha ngats'i xita xinguiòò xi títsajna kóhokji ya nangui Macedonia. Tanga k'oaá s'in bitsi'ba-nòjen nga isa ndaà titsjacha xinguiòò. ¹¹ Tinè-là yijo-nò nga 'nchán titsajna, k'oaá-la xinguiòò chingajñòò, t'een xá-nò koni tjín xá xi ma-nò, koni s'in jye ki'mi-nòjen ngats'i kjoa koi. ¹² Mé-ne nga skoèxkón-nò jñà xita xi mikii mokjeiin-la 'én-la Nainá. Kò jñò, nimé chijat'aà-nò.

K'e nga kjoif ijngòò k'a-ne Na'en-ná Jesucristo

¹³ Ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, mejèn-najen nga kàtasiin-nò mé kjoa xi mat'in jngòò xita xi biyaá, mé-ne nga mì kobaá-nò koni jñà xita xi nimé nchikoña-la. ¹⁴ Koni

s'ín mokjeiín-ná nga Jesús k'en, ikjoàn jaáya-la, k'oá tjs'ín mokjeiín-ná nga Nainá sijkjaáya-la xitá xi jye k'en, jñá xi mokjeiín-la it'aà ts'e Jesús.

¹⁵ Nga koií 'én bènøjmiya-jen koni tsò 'én xi tsibijna Jesús nga jñá xi titsajnakoaán skanda k'e nga kjoíí ijngoò k'a Na'èn-ná Jesucristo, mìtsà jñá kjiín ítjòn-lá jñá xi jye k'en. ¹⁶ Nga jè sobà Na'èn-ná kitjojen ijngoò k'a-ne ngajmì; 'ñó kichjā nga tsjá okixi, kiná'ya jngoò-la jtā ts'e àkjale ítjòn, kō kiná'ya-la chrjo-la Nainá; ikjoàn jñá xitá xi jye k'en nga mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, kjoáya ítjòn-la. ¹⁷ Ikjoàn jñá xi tákó titsajnakoaán jè nāchrjein jè, yaá tjámijìn-tjen-koáá jjiin ifi nga kixokjoá Nainá ya jjiin isén. K'oáá s'ín kōma nga ya kitsajnakoaá Nainá nitā mé nāchrjein-ne. ¹⁸ K'oáá ma-ne nga tije takòn xinguioo nga tènøjmiya-là koni tsò jñá 'én koi.

5 Ndí 'ndsè kō ndí tichjaá, mìkiì mochjeén nga xojon sít'aà-nò mé nāchrjein-ne nga okōma. ² Jñò, nga jyeé ndaà tjiin-nò, jè nāchrjein k'e nga kjoíí ijngoò k'a Na'èn-ná Jesucristo, k'oáá s'ín kjoíí koni jngoò xitá chijé xi f'iì nga nitjen k'e nga niyá xi nchikoñaá-la. ³ K'e nga kitsō jñá xitá: "Nchán titsajnaá, nímé kjoā tjin." K'eé tà nitjōn kitjojen-là kjoxkōn koni s'ín mat'in jngoò chjōn xi bijchō nāchrjein-la nga ki'ndí 'beé, mìkiì kojno-la. ⁴ Tānga jñò ndí 'ndsè kō ndí tichjaá, mìtsà jjiin jñò titsajnaá jñò. Kō k'oáá ma-ne nga mì k'oáá s'ín kōmat'ioòn jè nāchrjein jè, koni ma k'e nga ta nitjōn fi jngoò xitá chijé. ⁵ Tānga jñò, ngats'ioò, iseèn choòn ñánda titsajnaà, kō nāchrjein-né. Nga jñá, mìtsà jjiin jñò titsajnaá kō mìtsà nitjen titsajnaá. ⁶ K'oáá ma-ne nga mìkiì k'oá s'eén koni s'ín xitá xi kje'eií nga mì titsajnandaà-jèn mé kjoā xi tjin k'oáá ngaya-la koni tsà kjiyijòfè. Mochjeén-né nga kitsajnandaá koni jngoò xitá xi tijnakon, xi nguì ndaà tjin ikon. ⁷ Nga jñá xitá xi oyijòfè, k'eé oyijòfè k'e nga jñò. Kō jñá xi mach'i, k'eé mach'i k'e nga jñò. ⁸ Tānga jñá, yaá titsajnaá ñánda iseèn choòn. K'oáá ma-ne nga ndaà sijchá yijo-ná. Jè 'én xi mokjeiín-ná kō jè kjoatjòcha, jñá kōsiko inima-ná koni jngoò soldado xi ndaà kijtsa inima-la jè chrjoā xi 'mì coraza. Kō k'e nga nguì tijnngoò takoán nga chiñá-lá jè nāchrjein k'e nga kitjokajñaá kjo'in, jè ngaya-la tsí'nguién kichā xi osikō skō soldado. ⁹ Nainá mìtsà koi xá jaàjiin-ná nga kjo'in tsjá-ná, jé-né nga kitjokajñaá

kjo'in it'aà ts'e Jesucristo xi otixoma-ná. ¹⁰ Nga jè k'en ngajo-ná mé-ne k'e nga kjoíí ijngoò k'a-ne, tsà titsajnakoaán, kō tsà jye k'eén, yaá kitsajnakoaá. ¹¹ K'oáá ma-ne nga tjetakòn kō tjiin-la nga'ñó xinguioo koni s'ín jye titsa'ne.

Kjotixoma xi kitsjaà Pablo

¹² Ndí 'ndsè kō ndí tichjaá, nijé-nòjen kjondaà, jchaxkòn xitá xi síxakō-nò nga jñá titsajna ítjòn ya jjiin naxandá-la Nainá kō nga okóya-nò. ¹³ Ndaà jchaxkòn tikoā ndaà titsajcha xitá koi, jè kjoā-la xá xi s'ín. 'Nchán titsajnakōo xinguioo.

¹⁴ K'oá tjs'ín bitsi'ba-nòjen ndí 'ndsè kō ndí tichjaá, kot'in-là nga katasíxá jñá xitá xi ta jyò tjíma nga majin-la síxá; t'i'ño ikon jñá xi indaà tjin ikon; tichját'aà-là jñá xi tsjin-la nga'ñó ya jjiin inima-la; kō katas'e-nò kjoatsejta it'aà ts'e ngats'iì xitá-la Nainá.

¹⁵ Tsà k'e nga mé kjoā xi ch'o síkō-nò xitá xi kje'eií, tikindāa xinguioo nga mì sijjndà ngajo-ne. Tā saá tìnè-là yijo-nò nga kjit'aà nāchrjein ndaà tikōo xinguioo kō ngats'iì xitá xi kje'eií.

¹⁶ Kjit'aà nāchrjein tsja t'è-là inima-nò. ¹⁷ Titsi'ba kjit'aà-là Nainá. ¹⁸ Nitā mé kjoā-ne, tjiì kjit'aà-là kjondaà Nainá. K'oáá s'ín mejèn-la Nainá nga k'oas'ín s'een ngats'ioò xi mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo Jesús.

¹⁹ Kì bichjoá ikòn-là xá xi s'ín Inima Tsjeè-la Nainá. ²⁰ Kì nāchrjekànguioò 'én-la xitá xi chjā ngajo-la Nainá.

²¹ Ndaà ndaà chít'aà yije ngats'iì 'én. Jñá tikitsajnatjò xi ndaà tsò. ²² Ngats'iì xi ch'o tsò, kì kii nikitason.

²³ Jè Nainá xi tsjá kjoā'nchán, jngoò k'a tsjeè katasíkit-sajna-nò. Ndaà katasíkindā inima-nò, yijo-nò kō kjohít-sjeèn-nò mé-ne nga nímé jé s'e-nò jè nāchrjein k'e nga kjoíí ijngoò k'a jè Jesucristo xi otixoma-ná. ²⁴ Nga xitá kixi-né jè Nainá xi xó kiichjā-nò, siikitasòn yijeé kjoā koi.

Kó kitsò Pablo nga síhixat'aà xitá

²⁵ 'Ndseé kō tichjaá, titsi'batji-nájen.

²⁶ Tixot'aà ngats'iì xitá 'ndseé nga nguì kō inima-nò.

²⁷ 'An, tsja-nò okixi nga nguixkōn Na'èn-ná nga kàtaxkejiin-la xojon jè ngats'iì xitá naxandá-la Nainá.

²⁸ Jè kàtijnakō-nò kjondaà-la Jesucristo xi otixoma-ná.

2 Tesalonicenses

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà jñà xitá naxandá-lá Cristo xi títsajna Tesalónica

1 Jñò xi xitá naxandá-lá Nainá maà xi títsajnaà yá naxandá Tesalónica nga yá títsajnakjoòkko Nainá xi Na'èn-ná kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná, 'an xi 'mì-na Pablo títsanìhixot'aà-nòjen kò Silvano [tjé-ne xi 'mì Silas] kò Timoteo. ² Nainá xi Na'èn-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjonndaà kò kjoa'nchán yá jjiin inìma-nò.

Kó tsò Pablo nga tsjá-lá kjonndaà Nainá

³ Ndí 'ndseé kò tichjaá mochjeén-nè nga kjit'aà nàchrjein k'oií-lajen kjonndaà Nainá xi it'aà tsajòn. Ndaà tjín nga k'oas'ín s'en-jen, koií kjoa-lá nga nàchrjein inchiòn ìsa ndaà mokjeiín-nò kò ìsa ndaà matsjacha xinguiòo nga jngoò ijngoò. ⁴ K'oáá ma-ne nga ndaà matsja-najen it'aà tsajòn; k'oáá s'ín bènojmi-lajen jñà xitá naxandá-lá Cristo xi xìn nangui títsajna nga jñò, ndaà mokjeiín-nò kò ndaà chíkjoakò-nò nas'ín 'ńó fi tjingui kondra-nò xitá kò nas'ín kjo'in títsanjikjoón. ⁵ Ngats'ii kjoa koi, Nainá k'oáá s'ín okó nga kixi koiindaàjii; kò k'oáá ma-ne nga jñò, ok'ín-nò nga yá kítsaj-najiiin-là xitá xi jè tíhotíxoma-lá, nga tìkoi-ne kjoa-lá Nainá nga kjo'in títsanjikjoón.

⁶ Nainá, xitá kixi-né nga tsjá-lá kjo'in jñà xitá xi kjo'in tsjá-nò. ⁷ Kò jñò xi kjo'in títsanjikjoón, tsjá-nò kjoa'nchán kò ngajen, k'e nga kjinchrobàjen ngajmii Jesucristo xi otíxoma, tjikò àkjale-lá xi 'ńó tse nga'ńó tjín-lá nga kjinchrobàjen-jiiin ni'ín. ⁸ Nainá tsjá-lá kjo'in jñà xitá xi mikii beèxkón nì mikii síkitasòn 'én ndaà-lá Nainá xi kjoa ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná. ⁹ Xitá koi, 'ńó tse kjo'in sijkjeiín nita kjé-ne; mì yáá kítsajna nguixkon Na'èn-ná, kò mikii skoe kjoajeya-lá xi 'ńó tse nga'ńó tjín-lá. ¹⁰ Kjoa koi, k'oáá s'ín koma jè nàchrjein k'e nga kítjojen ijngoò k'a Na'èn-ná mé-ne nga it'aà ts'e xitá-lá jeya kijn-ne kò ngats'ii xitá xi mokjeiín-lá it'aà ts'e, ta koxkón-lá. Tìkjoáá jñò yáá kítsajnaà, koií kjoa-lá nga kòkjeiín-nò koni s'ín tsibènojmi-nòjen.

¹¹ K'oáá ma-ne nga kjit'aà nàchrjein bitsi'ba-lajen Nainá it'aà tsajòn, mé-ne nga Nainá kítsò nga ok'ín-nò nga yá kìnókjoa-nò naxandá-lá nga xó k'oáá s'ín kiichjā-nò. Nga kò nga'ńó-lá kàtasíkitasòn ngats'ii kjonndaà xi jñò sasén-nò kò xá xi 'nè nga Na'èn-ná ma'ńót'aà takòn. ¹² K'oáá s'ín koma nga it'aà tsajòn jeya kijn Jesucristo xi otíxoma-ná. Tìkjoá jè ndaà sijkítsajna-nò koni s'ín tjín-lá kjonndaà jè Nainá kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná.

K'e nga kjoíí ijngoò k'a-ne Jesucristo

2 Ndí 'ndseé kò tichjaá, i'ndeí jè kéngjmi-nòjen kò s'ín koma k'e nga kjoíí ijngoò k'a Jesucristo xi otíxoma-ná kò k'e nga yá koxkóyat'aà-lá. K'oáá ma-ne bit-si'ba-nòjen ² tsà yá xitá xi kítsò-nò nga jyeé j'ii ijngoò k'a Jesucristo, kì tà nìton mokjeiín-nò; kì tsakjoòn-là tsà yá xitá xi kítsò-nò: k'oáá tsò 'én-lá Nainá xi kjongatsja Pablo; k'oáá s'ín chjaya, kò k'oáá s'ín kisikasén jngoò xojòn. ³ Kì yá xitá xi konachan-nò. Nga jè nàchrjein k'e nga okoma, ítjòn s'e nàchrjein nga jñà xitá, 'ńó kondra kítsajna-lá Nainá. I'kjoàn ta nìtoón kotsejèn jè xitá xi 'ńó ch'o s'iiin, jè xi tjínè-lá nga kjo'in sijkjeiín nita kjé-ne. ⁴ Xitá jè, jè xi kondra kijn-lá ngats'ii xi Nainá tsò-lá xitá kò nita mé-isa-ne xi beèxkón nga jè mejèn-lá kijn ítjòn. Skanda yáá kijnaya jngo ítjòn-lá Nainá koni tsà jè sobà Nainá, k'oáá kítsò-lá yijo-lá nga Nainá jè.

⁵ ¿A mì bitsjeèn-nò k'e nga sa yá tsohótijnako-nò, k'oáá kixan-nò nga k'oáá s'ín koma? ⁶ I'ndeí jye tjiiin-nò mé kjoa xi bíchjoà ikòn-lá xitá jè nga mì xátí f'ii; skanda k'eé kjoíí k'e nga kichóya nàchrjein-lá. ⁷ Jè nga'ńó-lá kjoach'o, jyeé tísíxá'ma i'isò'nde, tanga tjina jngoò xi tjina ikòn nga mikii tsjá'nde kò ta jè chija nga tjáxin. ⁸ Kò i'kjoàn k'eé kotsejèn jè xitá xi ch'o s'ín. Tanga Jesucristo xi otíxoma, ta jngoò 'én kichja nga tsjá-lá kjo'in nita kjé-ne. Tà ma tà jè nga ote kji nga kjoíí, jngoò k'a kjoááxin nga'ńó-lá. ⁹ K'e nga kjoíí jè xitá xi ch'o s'ín, jè xitá neíí tsjá-lá nga'ńó nga kjin skaya koxkón kòkò xi mitsà kixi kjoa. ¹⁰ Sijkjeén yije kjoa xi ch'o tjín nga skónachan-lá xitá xi kjo'in sijkjeiín nita kjé-ne, koií kjoa-lá nga jñà xitá koi mikii matsjakeè xi kjoa kixi xi ma kítjokàjiiin-ne kjo'in kjoa ts'e jé-lá. ¹¹ K'oáá ma-ne Nainá tsjá'nde-né nga tjina jngoò xi skónachan-lá xitá koi, mé-ne kàtakjeiín-lá kjoa ndiso, ¹² nga kàtas'e-lá kjo'in ngats'ii xi mikii mokjeiín-lá kjoa kixi. Nguì ta kjoa ch'oo sasén-lá.

Mé kjoa-ne nga jaàjiiin-ná Nainá

¹³ Ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, mochjeén-né nga kjit'aà nàchrjein 'biil-lajen kjonndaà Nainá xi it'aà tsajòn xi 'ńó matsjakeè-nò Na'èn-ná, nga xó k'oáá s'ín jaàjiiin-nò Nainá kóni nga tisa tàts'en-lá kjoa, mé-ne nga kítjokàjñò-nò kjo'in, nga jè Inìma Tsjeè-lá Nainá sít-sjeèya-nò kò nga ndaà mokjeiín-nò xi kjoa kixi. ¹⁴ Xó k'oáá s'ín kiichjā-nò Nainá it'aà ts'e 'én ndaà-lá Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi ngajen nokjoàya-jen, mé-ne nga jñò, tìkjoá s'e-nò kjoajeya-lá Jesucristo, jè xi otíxoma-ná.

¹⁵ Ndí 'ndsè kò tichjaá, k'oaá s'ín kixi tìtsajna. Kì nìjchàajìin-jèn jñà 'én kixi-là Cristo xi ngajen kinìkatoya-nòjen, jñà xi ta 'én kinokjoà-nòjen kò xi xojoñ car-ta tsakoòya-nòjen. ¹⁶ 'Aán síjét'aà-là Jesucristo, jè xi otíxoma-ná kò jè Nainá xi Nà'èn-ná, jè xi 'ñó mats-jakeè-ná nga tsjá-ná kjoajetakòn-là xi mìkìl kjoehet'aà, kò tsjá kjoajetakòn-là nga tìjngòò takoán nga tìtsajna-lá. ¹⁷ K'oaá s'ín síjét'aà-là nga isa tse nga'ñó kà-tatsjá-là inìma-nò mé-ne nga isa kixi kìtsajnaà koni s'ín 'nè kjoa xi ndaà tìjín kò koni s'ín nokjoà 'én xi ndaà tsò.

K'oaá tsò Pablo nga mejèn-là sìtsi'batji

3 Xi fehet'aà-ne ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, tìtsi'batji-nájen mé-ne jè 'én-là Nainá nìtòñ xkì xi ján katijchó, tìkòja ndaà kàteèkón jñà xitá xi skoétjò 'én koni s'ín k'ò jñò nga ndaà kiyaxkón. ² Tìkòja tìtsi'batji-nájen mé-ne nga jè Nà'èn-ná k'ò k'ò tsjá'nde nga ch'o s'ìkò-nájen xitá ts'èn kò xi ch'o s'ín, nga mì tà ngats'iì xitá mokjeiín-là. ³ Nà'èn-ná xitá kixi-né, síkitasòn 'én-là, kixi s'ìkìtsajna-nò tìkòja s'ìkinda-nò mé-ne nga mì ch'o s'ìkò-nò jè xitá nejí. ⁴ Nga it'aà ts'e Nà'èn-ná mokjeiín-nájen nga tìtsajna-nò koni s'ín tìtsahotìxoma-nòjen kò tákó k'oaá s'ín s'èen-isa. ⁵ Jè Nà'èn-ná kàtasíhjat'aà-nò nga kòs'ín t'òcha jchaa xin-guigo koni s'ín t'òkèè kijtseè-nò Nainá; kò nga kà-tachíkjoakò-nò k'ò in koni s'ín kichìkjoakò-là Cristo.

Mochjeén-né nga kàtasíxá jñà xitá

⁶ Ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, k'oaá s'ín binè-nòjen, it'aà ts'e Nà'èn-ná Jesucristo, k'ò tì yà tsjahitakò-nò jñà xitá 'ndseé kò tichjaá xi majìn-là síxá, jñà xi mìkìl k'òas'ín

síkitasòn koni s'ín tìjín kjoa kixi xi ngajen kinìkatoya-nòjen. ⁷ Jñò, jyeé tìjìin-nò nga mochjeén-né nga ch'ín-guì-nájen koni s'ín k'ò n'è-nè-jen k'e nga yà tsitsajnakò-nòjen; mì jyò tsitsajna-jen, kinixá-nájen. ⁸ Mìtsà ta k'òtjò chichi-jen. Tà saá 'ñó k'ò n'è-nè-jen kò nachrjein kò n'è-nè-jen kinikijta-jen yijo-nájen, mé-ne nga mì jñò s'ìjti-nòjen. ⁹ Kinixá-nájen n'è-nè-jen tìj'nde-nájen nga síjé-nòjen mé tsojmì xi mochjeén-nájen. Jè xi mejèn-nájen nga ch'ín-guì-nájen mé-ne k'ò tìs'ín s'èen koni 'nè-jen. ¹⁰ K'e nga tsitsajnakò-nòjen k'òas'ín k'ò m'ò-nòjen: Tsà jngòò xitá xi majìn-là síxá, tìkòja mìkìl tìj'nde-là nga k'òkjen. ¹¹ Jyeé k'òas'ín-nájen nga tìjìin i'nga xitá xi majìn-là síxá nga tà jyò binchima, nga ta jñà ch'ajìin ch'aj'a ñánda mì jñà okò-là. ¹² Jñà xitá koi, it'aà ts'e Jesucristo xi otíxoma-ná, k'òas'ín bitsi'ba-lájen, tìkòja binè-lájen nga kàtasíxá, mé-ne nga kàtásji'a-ne yijo-là.

¹³ Jñò ndí 'ndsè kò ndí tichjaá, k'ò bijta-nò nga ndaà 'nè. ¹⁴ Tsà tìjín i'nga xi mìkìl síkitasòn koni tsò xojoñ jè, ch'itsejèn-là yá-né, k'ò yà báhìtakò, mé-ne nga kò-sobà-là. ¹⁵ Tanga k'ò k'òas'ín n'òkonì k'ò jngòò xitá kondra, k'òas'ín t'ònojmiya-là nga 'én ndaà chikò nga 'ndseé chibá.

'Én xi fehet'aà-ne

¹⁶ Tìjè-ne Nà'èn-ná xi tsjá kjoa'nchán, k'ò it'aà nachrjein kàtatsjá-nò kjoa'nchán n'è mé kjoa-ne. Nà'èn-ná kàtìj-nakò-nò ngats'ioò.

¹⁷ Nga jye tìfehet'aà xojoñ jè, k'ò ndsaa tìk'ò-nò 'an xi 'mì-na Pablo, nga tìsìhixat'aà-nò. Nga k'òas'ín s'iaàn fir-ma-na, kò k'òas'ín k'òas'ín. ¹⁸ Ngats'ioò, jè kàtìjnakò-nò k'òndaa-là Jesucristo xi otíxoma-ná.

1 Timoteo

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Timoteo

1 'An, Pablo, tikji-lè xojon jè, nga 'an tsibíxáya-na Jesucristo, nga k'oas'ín kitsjaà okixi Nainá xi ochrjekàjiin-ná kjo'in ko Nà'èn-ná Jesucristo nga titsachiñá-lá kjonndaà-là. ² Ngaji Timoteo, koni tsà ki'ndí ts'an xan-lè nga 'an tsakoòyandaà-lè koni s'ín mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo. Nainá xi Nà'èn-ná ko Nà'èn-ná Jesucristo kàtatsjá-lè kjonndaà, kàtahimakeè-lè, kàtas'e-là kjoa'nchán ijiin inijma-lè.

Pablo tsibínè-là Timoteo nga sùkixiya xitá xi kjeif kjohtsjeèn okóya

³ Koni s'ín tsibítisi'ba-lè k'e nga kiaà nangui Macedonia, yaá tjini naxandá Éfeso mé-ne nga kichakjáya-là xitá xi mìtsà 'én kixi nchihokóya ijiin naxandá-là Nainá. ⁴ Ngaji Timoteo, k'oaa s'ín tjínè-là jñà xitá koi, kì kii sís'in-là cuento jchínga xi mìtsà kixi kjoa tikoá kì kii sís'in-là kjoa xi mikii fehet'aà ts'e xitá jchínga kjòtseé. Kjoa koi nimé chjí-là. Tà síkjaán-kjoò-ná. Mì kì osiko-ná nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo mé-ne nga koma síkitasoán koni s'ín mejèn-là Nainá.

⁵ Xá xi tibìnè-lè, jè-né nga tsjeè tjina inijma-ná, nga tsjeè tjín kjohtsjeèn-ná koa nga nguì ndaà mokjeiín-ná; yaá nchrobát'aà-ne nga sítjòchaà xinguiáá.

⁶ Tanga tjín i'nga xitá xi xìn ndiyá tjímaya; tà koií joóya-ne 'én xi nimé chjí-là. ⁷ Mejèn-là maestro ts'e kjotíxoma-là Nainá kitsajna. Tanga tjíñà-ne, skanda mikii machiya-là 'én xi chja nga 'ñó chja nga tsò nga kixi kjoa.

⁸ Tíjiin-ná nga jè kjotíxoma xi kitsjaà Nainá, ndaà tjín tsà k'oas'ín kochjeén koni s'ín mejèn-là Nainá. ⁹ Ya-ná, kjotíxoma-là Nainá, mìtsà ts'e jñà xitá xi ndaà s'ín. Ts'e-né jñà xitá xi mikii 'nchréñijon koa mikii síkitasòn; ts'e-né xitá xi mikii beèxkón Nainá koa ótsji jé; ts'e-né xitá xi mì tsjeè tjín kjohtsjeèn-là xi tjé beèhikon jè kjoatsjeè-là Nainá; ts'e-né xitá xi sík'en nà'èn-là ko nea-là, ko ngats'iì xitá xi xitá sík'en. ¹⁰ Tikoá ts'e-né jñà xitá xi kjoa chijnguií s'ín, jñà xi xitá xa'nda, xitá xi xikjín fikò chijé nga otjina. Tikoá ts'e-né jñà xitá ndiso ko xitá xi mìtsà 'én kixi chja, jñà xitá xi ch'o tjín kjoa xi s'ín xi kondra ts'e kjohtsjeèn xi kixi tjín. ¹¹ Jè kjohtsjeèn kixi, k'oaa tjín xi okóya jñà 'én jeya-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Nainá xi 'ñó jeya tjina, jè kisingatsja-na nga 'an kichjaya 'én koi.

Mé kjoa-ne nga kitsjaà-là kjonndaà Nainá jè Pablo

¹² Tsjaà-là kjonndaà Nà'èn-ná Jesucristo. Ndaà chjí-là nga kitsjaà-na nga'ñó tikoá ndaà kijtseé ikon-na nga 'an kisingatsja-na xá-là, ¹³ nas'ín k'e nga sa ítjòn, 'ñó ch'o kis'iaàn; kichjàjno-là Nainá; kondra kiiitjngui-là; toòn kijtseé xitá-là. Tanga kjòhimakeè-na Nainá, nga kje'è kii be, koa kje'è kii mokjeiín-na it'aà ts'e Cristo. ¹⁴ Tanga jè kjotjò-là Nà'èn-ná isaá 'ñó tse kitsjaà-na tikoá kisihiseèn-na nga mokjeiín-na ko kitsjaà-na kjoatjòcha-là nga jè Cristo tjina kjoa.

¹⁵ Jñà 'én koi, nguì 'én kixi-né. Mochjeén-né nga kochjeiín yije-là xitá nga jè Jesucristo j'iì i isò'nde nga kochrjekàjiin kjo'in ngats'iì xitá xi jé tjín-là. Ngats'iì xitá xi ch'o s'ín, 'aán tjina ítjoàn nga tsohotsjiá jé. ¹⁶ Nas'ín 'ñó ch'o kis'iaàn, Nainá kis'e-là kjòhimatakòn it'aà ts'an. Jñà xitá, k'e nga skoé kó s'ín kisiko-na Nà'èn-ná Jesucristo, nga 'ñó tjín-là kjoatsetakòn, tikoá kochjeiín-là it'aà ts'e Cristo nga s'e-là kjoabinachon nita mé nchrjein-ne. ¹⁷ Nainá, 'nga kàtjina, kàtas'e-là kjoajeya nita mé nó, nita mé nchrjein-ne nga jè otixoma nita mé nchrjein-ne koa mikii kjoehet'aà nchrjein-là nita kjé-ne, tikoá mikii tsejèn ñanda tjina koa nguì jè tajngoò xi Nainá. K'oas'ín kàtama.

¹⁸ Ngaji Timoteo koni tsà ki'ndí-nà xan-lè, singatsja-lè 'én koi, koni s'ín kitsò xitá xi kisikjeén Nainá nga kiichja it'aà tsiji, mé-ne nga it'aà ts'e 'én koi, tsjá-lè nga'ñó nga ndaà síxá-là Nainá koni s'ín síxá soldado. ¹⁹ Ndaà kàtakjeiín-lè it'aà ts'e Cristo, tikoá ndaà kàtjina kjòhtsjeèn-lè. Tjín i'nga xitá xi mikii kis'ín kjohtsjeèn xi ndaà tjín. K'oaa komà-ne nga kisikje-là ikon nga mì tjì kii kòkjeiín-là. ²⁰ K'oaa s'ín komà'in jè Himeneo ko Alejandro xi 'an kisikitsajnakoaa xitá neij mé-ne nga kàtakixiya-ne nga mì taxkì kichjàjno-là Nainá.

Mochjeén-né nga kítsi'batjiá xinguiáá

2 Jè kjoa xi isa 'ñó mochjeén, k'oaa s'ín tibìnè-nò nga titsi'batjiò ngats'iì xitá, tjínokjoat'aà-là Nainá, titsi'ba-là Nainá, tjii-là kjonndaà it'aà ts'e ngats'iì xitá xi tjín nga tjítsa isò'nde. ² Mochjeén-né nga kítsi'batjiá xi xitaxá ítjòn títsajna ko ngats'iì xi kjotíxoma tjíya tsja mé-ne nga 'nchán kitsajna-ná tikoá tafi tafi sijchá yijo-ná tikoá jchaxkoán Nainá ko jchaxkoán kjoa xi ndaà tjín. ³ K'e nga k'oas'ín s'eén ndaà tjín koa ndaà sasén-là Nainá xi ochrjekátjì-ná kjo'in. ⁴ Nainá, jè xi mejèn-là nga ngats'iì xitá kítjokàjiin kjo'in tikoá sijiin-là kós'ín tjín xi kjoakixi. ⁵ Tà jngoò ma Nainá; tikoáà tà jngoò ma xitá xi chjatjì-ná it'aà ts'e Nainá, jè xitá xi Jesucristo 'mì.

⁶ K'e nga kichiya nachrjein-la Nainá, Jesucristo kitsjaà kjoṭjò yijo-la nga k'en mé-ne nga kochjtji-ne ngats'i xi-ta nga ma kitjokàjiin kjo'in. K'oaá s'in kis'iin nga kisijiin yije-la xita. ⁷ 'Aán kjòngatsja xá jè nga 'an tsibixáya-na Cristo nga kichjáya 'én ndaà-la tikoá kokoòya-la jña xi mitsà xita judío nga kòkjeiin-la it'aà ts'e Cristo tikoá skoé xi kjoakixi. 'Én kixi xi tixan-lè, mitsà 'én ndiso.

⁸ It'aà ts'e xita x'in, mejèn-na k'e nga chjat'aà-la Nainá nita ñanda i'nde tísajna, tsjeè kàtasíkítsajna inima-la k'e nga skimiitjen-la tsja Nainá. Kì kjoajti tijiin inima-la, koá kì nchikjaán-kjoò-jèn. ⁹ Tikoá jña íchjín, jè nikje xi ndaà ok'in-la kàtakjá. Kì nikje chíj ókjá. Kì taxkí s'ñójno skò kò yijo-la tsojmi xi 'ñó chíj koni kichá oro kò perla. Chiba chiba kátindaà yijo-la mé-ne nga mi xita skótse-jèn-jno-ne. ¹⁰ Tà saá xá xi ndaà tjin kàtas'ín koni s'in ok'in-la jña íchjín xi beèxkón Nainá. ¹¹ Jña íchjín jyò kàtítsajna k'e nga skóta'yà 'én-la Nainá; kàta'nchréñi-jon-la jè xi okóya. ¹² 'An, mikii tsjaà'nde nga jña íchjín kòtixoma-la xi xita x'in koá kòkòya-la. Íchjín, jyò kàtít-sajna. ¹³ Koií kjoa-la jè Nainá ítjòn tsibindaà Adán, iskan tsibindaà Eva. ¹⁴ Mitsà jè Adán xi kichonachan-la; jè Eva xi chjoón-la. K'oaá s'in komà-ne nga kisakò jé-la. ¹⁵ Tanga, jña íchjín, tsà sijkitasòn koni s'in mejèn-la Nainá nga s'e-la ixti, kitjokàjiin kjo'in. Mochjeén-ne nga ndaà kòkjeiin-la it'aà ts'e Cristo, nga s'e-la kjoatjòcha, nga tsjeè kítsajna kò Nainá koá ndaà sijnchá yijo-la.

Kjoa xi mochjeén ts'e xita xi síkinda naxandá-la Nainá

3 'Én jè, nguì 'én kixi-né: Tsà tjin jngoò xita xi mejèn-la xá nga naxandá-la Nainá sijkinda, 'ñó ndaà tjin xá xi mejèn-la. ² Jè xita xi sijkinda naxandá-la Nainá mochjeén-ne nga ndaà s'in mé-ne nga mi yá xi ch'o kító-la. Jngoò chjoón s'e-la; jngoò xita xi indaà tjin ikon; xita xi ndaà kosòn-la yijo-la; xita xi yaxkón nga ndaà tísjchá yijo-la; xi ndaà sís'in-la xita xi bijchókon; xita xi ndaà ma-la okóya; ³ xi mitsà xita ch'i; xi mitsà xita kjaán-kò; xi mitsà tòn chijé kjòtsjakeè. Jè xita xi mochjeén xi ndaà xita, xi mitsà kjoasii sís'in-la, xi mitsà tòn kájno-la. ⁴ Mochjeén-ne nga ndaà kjótixoma-la xita ni'ya-la; ndaà sijkixi ixti-la mé-ne nga s'e-la kjoakón ixti tikoá sijkitasòn koni s'in tsò xita jchínga-la. ⁵ Tsà mikii ma-la otixoma-la xita ni'ya-la, zko s'in koma sijkinda xita naxandá-la Cristo? ⁶ Jè xi síkinda xita naxandá-la Nainá jè xi mochjeén xi kjòtseè kòkjeiin-la, mé-ne nga mi 'nga ikon koma-ne nga mi kjo'in s'e-la koni komàt'in xita neí. ⁷ Mochjeén-ne nga ndaà sijnchá yijo-la mé-ne nga skoexkón-ne jña xita xi mikii mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo nga mi ch'o kijná, nga mi jè xita neí sijkijne-la.

Kjoa xi mochjeén ts'e xita xi sijnchát'aà-la naxandá-la Nainá

⁸ K'oaá tjs'ín tjin ts'e xita xi sijkitasòn xá nga sijnchát'aà-la xita naxandá-la Nainá, jña mochjeén xita xi yaxkón nga ndaà nchisjchá yijo-la. Mikii koma sijk-jatjija-la 'én xi chja. Mikii koma xán koahijtakò. Mikii koma tòn chijé kòtsjakeè. ⁹ Mochjeén-ne nga ndaà kàtafit'aà-la kjoatji'ma xi jye tsakó Nainá koni s'in mok-

jeiin-ná it'aà ts'e Cristo. Tikoá mochjeén-ne nga tsjeè kàtasíkítsajna kjohítsjeèn-la. ¹⁰ Jña xita xi sijkitasòn xá nga sijnchát'aà-la xita naxandá-la Nainá, ítjòn kà-tachit'aà tsà nimé kjoa tjin-la, ijoàn, k'ée kàtasiki-tasòn. ¹¹ K'oaá tjs'ín tjin ts'e íchjín; mochjeén-ne nga yaxkón nga ndaà nchisjchá yijo-la. Mi 'én ndiso kichja. ¹² Jè xita xi síkitasòn xá nga síchjít'aà-la xita nax-andá-la Nainá, mochjeén-ne nga tà jngoò chjoón s'e-la. Ndaà kàtatixoma-la ixti-la kò xita ni'ya-la. ¹³ Jña xita xi ndaà sijkitasòn xá koi, isa ndaà jchaxkón koá isa 'ñó ndaà s'e ikon koni s'in mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo Jesús.

Kjoa'ma-la Nainá

¹⁴ Mejèn-na nga kjikon niton-lè, tanga tsà koií nachrjein-la kochrjein-ya-na, k'oaá ma-ne tikji-lè xojon jè ¹⁵ mé-ne nga jcha-ne kós'ín kítsajna kòoa xita xin-guiaá ya ijiin naxandá-la Cristo xi tijnakon. Jè nax-andá-la Cristo tjíya tsja 'én kixi-la Nainá. ¹⁶ Nguì 'én kix-i-né nga 'ñó jeya jè kjoa'ma-la Nainá xi jye tsakó koni s'in yaxkoán Nainá:

Nainá, xitaá komà nga j'i i isò'nde;
it'aà ts'e Inima Tsjeè-la ki'ya-la nga tjin-la kjoakixi;
jña àkjaè kijtseè-né;
'én-la kinokjoàyaajiin-la ngats'i xi mitsà xita judío;
nga tjtisa isò'nde kòkjeiin-la xita it'aà ts'e Cristo;
jeya kitjòéjtjò-ne ján ngajmi.

Xita xi mitsà 'én kixi kòkòya

4 Tanga jè Inima Tsjeè-la Nainá ndaà bénojmiya-ná nga tsò: k'e nga chiba nachrjein chija-isa-la nga kjoí i jngoò k'a Cristo, s'ée xita xi mi tì kii kòkjeiin-la it'aà ts'e Cristo. Yaá kjit'aà-la inima ch'o-la neí xi kon-achan koá kjohítsjeèn-la neí sijkitasòn. ² Jña kjinchré-la xita ndiso xi jò isén tjin-la. Xita koi, nga jye kjòtájaajiin kjohítsjeèn-la, mi tì kindá fiko-ne kjoach'o xi nchis'in. ³ Jña xita koi mikii tsjá'nde nga kixan xita. Tikoá tjin tsojmi xi ma chine, mikii tsjá'nde nga koma chjine. Tanga tsojmi koi, Nainá tsibindaà nga tji'nde-la nga koma skine xita xi mokjeiin-la kò xi ndaà tijiin-la kjoakixi. K'e nga skine tsjá-la kjondaà Nainá. ⁴ Ngats'i tsojmi xi Nainá tsibindaà, ndaà-né, mikii koma kijnachrjenguaá. Koma sijkjeén yije tsà k'oi-la kjondaà Nainá k'e nga sijkjeén. ⁵ Jè 'én-la Nainá sijtseè tsojmi k'e nga kijnokjoat'aà-lá.

Jngoò chi'nda-la Cristo xi ndaà síxá

⁶ Ji, tsà k'oaas'ín kòkòya-la jña xita xinguiá kjoa koi, 'ñó ndaà siját'aà-la Cristo Jesús. Skasòn-isa kjohít-sjeèn-lè it'aà ts'e 'én xi mokjeiin-ná kò kjohítsjeèn xi ndaà tjin xi ndaà tì'mitjingui-la.

⁷ Tanga kì taxkí nis'in-la 'én jchínga ts'e isò'nde xi nimé chíj-la xi tà kjohítsjeèn-la xita. Tinè-la yijo-lè nga chaxkoín Nainá. ⁸ Tsà kìnè-lá yijo-ná nga k'oi-lá nga'ñó, sakó chiba-la kjondaà, tanga tsà kìnè-lá inima-ná nga ndaà jchaxkoán Nainá, isá sakó-ná kjondaà xi

mochjeén-ná nga kjit'aà nàchrjein. Sakó-ná kjondaà i it'aà nangui ko nga koma iskan tikoáá sakó-ná ján ngajmii. ⁹ 'Én koi, 'én kixi-né. Mochjeén-né nga kàtakjeiin yiye-la xitá. ¹⁰ Koi k'oas'in binè-lá xá yiyo-ná, tikoá níkjiaán kjo'in nga jè titsachiñá-lá Nainá xi tijnakon xi ma-la ochrjekàjiin kjo'in ngats'ii xitá. Jñà-né xi kítjokàjiin kjo'in xi mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo.

¹¹ K'oáá s'in tatixoma-la jñà xitá, k'oá tì s'in takóya-la 'én koi. ¹² Ki yá xi ochrjekàngui-lè nàs'in ngui sa ixti-isi. Yá jjiin-la xitá xi mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo, jì, ndaà t'in ítjoín mé-ne skíngui-ne kós'in nokjò, kós'in 'nì, kós'in tjòcha 'yi Nainá ko xitá, [kós'in ndaà tìjna inima-lè], kós'in mokjeiin-lè it'aà ts'e Nainá, kós'in tsjeè tinijchi yijo-lè nga nguixkon Nainá. ¹³ Skanda k'e nga kij-chokon-lè, k'oáá s'in t'jin: tixkejiin-la xitá 'én-la Nainá; tinè-la nga 'ñó kàt'eé-la ikon; tikoá takóya-la. ¹⁴ Ki nijchàajiin-jèn nga sixát'aà-la Nainá it'aà ts'e kjo'tjò xi kitjòé-lè k'e nga jñà xitá jchínga-la naxandá-la Nainá tsohòson-lè tsja nga jñà kiichjá ngajo-la Nainá it'aà ts'iji.

¹⁵ It'aà ts'e kjoá koi, kjit'aà nàchrjein tiyakoi, tikoá tixakoi mé-ne nga skoe yiye-ne xitá nga ndaà tíma-jchíngakoi. ¹⁶ Ndaà tikindij yiyo-lè mé xi 'nì. Tikoá t'jin kindá jè 'én xi okoóya-la xitá. Kixi t'jini. Tsá k'oas'in síki-tasoín, ngaji, kítjokàjiin kjo'in; tikoáá kítjokàjiin kjo'in jñà xitá xi 'nchré-lè.

Kjondaà xi mochjeén it'aà ts'e xitá xi kj'eif

5 Jñà xitá xi jye 'ñó jchínga, ki taxki níkaká-la; k'oáá s'in tènójmíya-la koni tsà nà'è-né ma; tikoá jñà xi isa ixti-isa, k'oáá s'in tènójmíya-la koni tsà 'ndsi ma. ² Jñà íchjín xi jye 'ñó jchínga, k'oáá s'in tènójmíya-la koni tsà neá-lè ma. Jñà xi íchjín ixti k'oáá s'in tènójmíya-la koni tsà tichji ma nga ngui tsjeè tìjna kjohítsjeèn-lè.

³ Tsjikòò jñà íchjín xi jye k'en x'in-la tsà kixi kjoá nga tsjin xi osikò. ⁴ Tsá t'jin íchjín ka'án xi t'jin-la ixti, ko tsá t'jin-la ixti 'ndeíj, ixti koi, ítjòn kàtasíkitasòn ya ni'ya-la kós'in beèxkón Nainá. Kàtasikò xitá xíkjín, mé-ne nga tsjá ngajo-la kjoatjòcha ts'e xitá jchínga-la. Kjoá koi, ndaà t'jin. K'oáá s'in sasén-la Nainá. ⁵ Jè chjòón ka'án xi kixi kjoá nga tìjna tajngòò, Nainá 'ñót'aà-takòn ko nàchrjein ko nitjen bítsi'ba nga chjät'aà-la Nainá. ⁶ Tànga jè chjòón ka'án xi kjotsja ts'e isò'nde xi ch'o t'jin tsjá-la yiyo-la, it'aà ts'e Nainá tijnak'en-né nàs'in tijnakon. ⁷ K'oáá s'in tatixoma-la kjoá koi mé-ne nga ndaà siijchá-ne yiyo-la nga mi yá xi ch'o kítsò-la. ⁸ Tsá yá xi mikii siikindá xitá xíkjín nga siichjät'aà-la, mats'iaqò ítjòn-ne xi ya títsajnakò ni'ya-la, tsá mi k'oáá s'in kosìko xíkjín, mikii nchisíkitasòn 'én xi mokjeiin-la it'aà ts'e Cristo. Isáá ch'o nchisíkitasajna yiyo-la mi k'oáá-ne koni jñà xitá xi mikii mokjeiin-la 'én-la Nainá.

⁹ Íchjín ka'án xi sit'aà xojon nga kochjät'aà-la, tà jñà-né xi tsato jàn kaàn nó t'jin-la xi kixi tsibitsajnakò x'in-la, ¹⁰ jñà xi 'ya-la nga ndaà kisijchá yiyo-la ts'e xá xi ndaà t'jin: tsá ndaà kisijchá ixti-la, tsá ndaà kisis'in-la xitá xi ijchòkon ni'ya-la, tsá tsanijno ndsokò xitá-la Cristo nga ndaà kisis'in-la, tsá kisiichjät'aà-la xitá xi kjoá tít-

sajiin. Tsá k'oas'in kisikitasòn yiye xá xi ndaà t'jin, koma sit'aà xojon.

¹¹ Tànga jñà íchjín ka'án xi sa ixti isa mikii koma xojon sit'aà. K'e nga x'in kjoajiin-la, mìtsá 'iin koma-la nga kìnchat'aàxin-la Cristo nga kixan ijngòò k'a-ne. ¹² Tsá k'oas'in s'jin, kjo'in s'e-la nga mikii nchisíkitasòn koni s'in kitsjaà tso'ba nga sa ítjòn. ¹³ Íchjín koi, tikoáá mangá-la nga xki xi ján ni'ya binchimajto. Ma ts'eè-né. Mìtsá tà ma ts'eè. Tikoáá 'én ndiso bíxkò. Chjajiin chjá'a ñánda mi jñà okò-la. ¹⁴ 'An, k'oáá s'in mejèn-na nga kàtixan ijngòò k'a-ne jñà íchjín ka'án xi sa ixti isa. Kàtas'e-la ixti. Ndaà kàtatixoma ni'ya-la mé-ne nga mi ch'o kichjajno-ná xi kondra. ¹⁵ T'jin i'nga íchjín ka'án xi jye tsohófaya-ne, jè kiit'aà ijngòò k'a-la xitá neíj.

¹⁶ Tsá jngòò xitá xi mokjeiin-la 'én-la Nainá tsá t'jin xíkjín xi chjòón ka'án, mochjeén-né nga kà-tasichjät'aà-la xíkjín mé-ne nga mi jè naxandá-la Cristo 'ñó skànè-ne xá. Jè naxandá-la Cristo komaá kosìko xi kixi kjoá nga ngui ndí chjòón ka'án imá.

¹⁷ Jñà xitá jchínga xi ndaà otixoma ya naxandá-la Nainá, ok'in-la nga isa ndaà jchaxkón koá kochjät'aà-la xi mochjeén-la, mats'iaqò-ne jñà xi chjaya koá okóya 'én-la Nainá. ¹⁸ Xojon-la Nainá, k'oáá s'in tichjá nga tsò: "Jè nchrajá xi sixá, ki nà'ya bi'a tso'ba." Tikoáá tjt'aà xi tsò: "Jè xitá xi sixá, mochjeén-né nga kàtachjé-la."

¹⁹ Ki kii nis'in-la tsá yá xi óngui xitá jchínga xi otixoma ts'e naxandá-la Nainá tsá mi jò jàn ma-ne xitá xi kijt-seè-ne xkon kjoá xi komà.

²⁰ Tànga jñà xitá jchínga xi ótsji jé-isa, tìkaká-la nga nguixkon ngats'ii xitá naxandá-la Nainá, mé-ne jñà xitá xi i'nga k'oáá s'in sincháxkón-ne.

²¹ Tibinè-lè nga nguixkon Nainá ko Nà'è-ná Jesu-cristo ko àkjalé-la xi xó jè jaajiin-ne, ndaà tikitasòn kjoá koi. Nímé kjoá xi bindajiin k'e nga kj'eè kii 'ya-la tsá kixi kjoá. Ki chjaajiin xitá xi nis'in-la; ngásòn tjs'in yiye-la. ²² Ki yá xitá xi taxki chjaajiin nga kjòsòn-la ndseji k'e nga k'oi-la xá jjiin naxandá-la Nainá. Ítjòn ndaà tikítsjiin mé-ne nga mi jì kokot'aà-lè jé-la xitá xi kj'eif. Tsjeè t'jini.

²³ Nga ch'in t'jin kjit'aà-la indsò'boi, ki tà nandá 'yoì, tikoáá t'i chibi nandá vino.

²⁴ T'jin i'nga xitá xi tik'e 'ya-la jé-la k'e nga tikj'eè sindaajiin. Tànga tikoáá t'jin i'nga xi iskan 'ya-la. ²⁵ K'oá tjs'in t'jin xá xi ndaà t'jin, t'jin xi niton beè xitá. Tikoáá t'jin xá ndaà xi mi niton 'ya-la tanga mikii koma jngòò k'a sijnama. Iskan jchá-la.

6 Ngats'ii xitá naxandá-la Nainá xi ch'i'nda títsaj-na'ñó, ndaà kàteèxkón nei-la mé-ne nga mi yá xi ch'o kichjajno-la Nainá ko 'én xi okoóyaá it'aà ts'e Cristo. ² Jñà xitá ch'i'nda xi mokjeiin-la nei-la it'aà ts'e Cristo, mochjeén-né nga ngásòn ndaà kàteèxkón nei-la nga 'ndseé joó it'aà ts'e Cristo. Isáá ndaà kà-tasíxá-la nga ngásòn mokjeiin-la 'én-la Nainá tikoá ts-jakeè xíkjín.

Jñà 'én koi, takóyi tikoá tinókjoayi.

Kjoa xi sakó-ná k'e nga tɔn matsjachaá

³ Tsà tjin xita xi kjei'í tsò 'én xi okóya nga mì tjin goò ikon koni tsò 'én ndaà-la Na'èn-ná Jesucristo tikoá mikii tjin goò ikon it'aà ts'e kjotixoma koni s'ín yaxkoán Nainá. ⁴ Xita koi, xita 'nga takòn-né, nímé machiya-la. 'Nó tsjakeè nga ótiya-ne 'én xi nímé chjí-la. Yaá nchrobát'aà-ne nga maxitakòn-chaá xinguiáá, nga bixkán-kjoaá, nga nokjoàjno-lá xinguiáá 'én xi ch'o tsò, tikoá ch'o nikitsjeèn it'aà ts'e xita xi kjei'í. ⁵ Tikoáá yaá nchrobát'aà-ne nga kjit'aà nchrjein nchikjaán-kjoò jña xita xi mì kixi síkjeén kjohitsjeèn-la kò mì kjoakixi fit'aà-la. K'oaá s'ín síkitsjeèn, tsò-né: tsà ndaà jchaxkoán Nainá, yaá sakó-ná tɔn. Ngaji, ki k'oaá tjin kjoa xi nikitsjiin. ⁶ Kixi kjoa, tsee kjondaà sakó-la xita k'e nga beèxkón Nainá tsà tikoá tsja tjin-la inima-la mé xi tjin-la. ⁷ Nga nímé xi kich'á k'e nga kits'iaán i isò'nde. Tikoáá nímé xi kjikoáá k'e nga kiyá. ⁸ Tsà tjin-ná tsojmi xi chineé koá tjin-ná nikje xi chíkjá, mochjeén-né nga tsjaá kíjngoò-lá takoán. ⁹ Tanga jña xita xi mejèn-la kjoanchiná, nga mikii chíkjoakò-la kjohitsjeèn xi ch'o tjin nga kjin tsojmi mejèn-la, yaá kixongui ch'an koa yaá sngui'ñó. 'Nó mejèn-la kjoa xi nímé chjí-la koa xi ch'o síko-ná, kjoa xi síkits'ón xita koa yaá chijajiin. ¹⁰ K'e nga tɔn matsjachaá, yaá mats'ia-ne kjoa ts'e jé kò ngats'i kjoa xi ch'o tjin. Tjin i'nga xita xi jye chinchat'aàxìn-la kjoa xi mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo jè ngatji-la nga tse tɔn mejèn-la. K'oaá s'ín ma-ne nga tijnà-ne tse kjo'in tsjá-la yijo-la.

Tìnè-la yijo-lè kjoa xi mokjeiín-lè

¹¹ Tanga ngaji xi xita-la Nainá 'mì-lè, tjsit'aàxìn-la ngats'i kjoa koi. Jè t'in tjin gui-la xi kjoakixi. Jchaxkoín Nainá. Ndaà kàtakjeiín-lè it'aà ts'e Cristo. Kàtas'e-lè kjoatjòcha. Kàtas'e-lè kjoatsetakòn. Indaà kjoa tikíjni inima-lè. ¹² Ndaà tixkàtji kjoa xi mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo. Ki nikijna-jèn ndiyá kixi ts'e kjoabinachon xi mikii fehet'aà nita kjé-ne. Nga koií xá kiichja-lè Nainá. Ngaji jyeé k'oaá s'ín ndaà kits'i ndsqboi nga kinikixiyi 'én

xi mokjeiín-lè it'aà ts'e Cristo nga nguixkɔn xita xi kjin ma-ne nga kii'nchré. ¹³ I'nde jingoò xá tibìnè-lè nga nguixkɔn Nainá xi síkitsajnakon yije nita mé xi tjin, tikoá nguixkɔn Jesucristo xi ndaà kitsjaá tso'ba nga kisikixiya 'én ndaà-la k'e nga kiichja nga nguixkɔn Poncio Pilato. ¹⁴ K'oaá s'ín tihotiixoma-lè, ndaà tikitasoin kjotixoma koi; ki nikjatjiya-la mé-ne nga mì yá xi kochrjengui-lè skanda k'e nga kjoif jingoò k'a Na'èn-ná Jesucristo. ¹⁵ K'e nga kijchòya nchrjein, Nainá, k'oaá s'ín sijkitasòn yije kjoa koi. Mé tà ndaà-la Nainá nga jè tajngoò tihotixoma. Jè tjna itjòn-la jña xi xitaxá itjòn títsajna tikoá tjna itjòn-la jña xi xita sko-la títsajna. ¹⁶ Tajngoò Nainá xi xó k'oaá s'ín tjna-ne nga mikii biyaá. Yaá tijnajiin kjoahiseèn ñanda mì yá xi koma kijchò kinchat'aà-la. Ni saá jngoò xita beèxkon ni mikii tjinde-la nga skoexkon. Nainá, kjit'aà nchrjein jeya kàtjina. Kàtayaxkón kjotixoma-la nita kjé-ne. K'oaá s'ín kàtama. ¹⁷ Jña xita nchiná xi tjin i isò'nde, k'oaá s'ín tìnè-la: "Ki bí'nga-la ikon." Ki koií ma'ñót'aà ikon kjoanchiná xi tjin-la nga tà nton fehet'aà. Jè kàtama'ñót'aà ikon Nainá xi tijnakon nga jè tsjá yije-ná xi mochjeén-ná skanda síkatonè-la mé-ne nga kò kjotsja síkjeén tsojmi xi tsjá-ná. ¹⁸ Koatin-la, kjondaà kàtas'ín. Kàtas'e-la kjoanchiná nguixkɔn Nainá it'aà ts'e kjondaà xi s'ín. Ki kjoaxkon fikjaá, kò inima-la kàtatsjá itsé-la xikjín mé xi tjin-la. ¹⁹ Tsà k'oaá s'ín sijkitasòn nchrjein i'nde, s'eé-la kjoanchiná xi mikii kjoehet'aà k'e nga jye títsajna nguixkɔn Nainá. Tikoáá tjoé-la kjondaà xi ngui ts'e kjoabinachon.

'Én xi fehet'aà-ne

²⁰ Ngaji Timoteo, ndaà tikitasoin 'én ndaà-la Nainá xi ji kjòngatsjei. Ki kii na'yà-la 'én ndiso xi nímé chjí-la. Ki kii nis'in-la kjoa xi chitiya-ná ts'e kjoachjine ndiso. ²¹ Tjin i'nga xita xi k'oaá tjin kjohitsjeèn fitjinguila. K'oaá ma-ne nga chinchat'aàxìn-la kjoa xi mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo.

Jè kàtijnako-lè kjondaà-la Nainá.

2 Timoteo

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Timoteo

1 'An, Pablo, tikjiì-lè xojon jè. Nga 'an tsibíxáya-na Jesucristo nga k'o'aa s'ín kjòmejèn-là Nainá. K'o'aa s'ín kitsjaà tso'ba Nainá nga kíjnakon iníma-ná it'aà ts'e Cristo Jesús. **2** Ngaji Timoteo xi 'ńó matsjake-lè koni tsà ki'ndí ts'an xan-lè, Nainá xi Na'èn-ná ko Na'èn-ná Jesucristo kàtatsjá-lè kjondaà, kàtahimakeè-lè, kàtas'e-là kjoa'nchán ijiin iníma-lè.

'Én xi tsjá Pablo it'aà ts'e Cristo

3 Mikii jchàajiin-na ko nàchrjein ko nitjen bitsi'batji-lè tikoa tsjaà-là kjondaà Nainá, jè xi 'an bexkoán koni s'ín kijtseèxkón jńà xitá jchínga-na nga nguì tsjeè tíjn kjohítsjeèn-na. **4** K'e nga bítsjeèn-na kjoa ts'e ndáxkoiiin mejèn-na nga skoeè i'ngòò k'a-lè mé-ne nga kotsja-là iníma-na. **5** Bítsjeèn-na nga nguì ndaà mokjeiín-lè it'aà ts'e Cristo koni s'ín kòkjeiín ítjòn-là neaájchá-lè Loida ko nea-lè Eunice. 'An k'o'aa s'ín makixi-na nga ngaji tikoaá ndaà mokjeiín-lè.

6 Koif k'oas'ín tìsikítsjeèn-lè nga isà ndaà tikjiín kjetjò xi kitsjaà-lè Nainá nga ndaà tixá-là, jè kjetjò xi kitjoé-lè k'e nga 'an tsakàsòn-lè ndsaa. **7** Nainá, mìtsà iníma tsakjón kitsjaà-ná. Jè kitsjaà-ná Iníma Tsjeè-là nga tsjá-ná nga'ńó, nga tsjá-ná kjoatjòcha, nga tsjá-ná kjohítsjeèn kós'ín s'eén nga kixi sijchá yijo-ná. **8** Koif kjoa-là ki masobà-lè nga nokjoàkoi xitá it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo. Tikoa ki masobà-lè xi it'aà ts'an nga ndayá tíjna'ya koif kjoa-là nga ya sixát'aà-là Na'èn-ná. Tikjeiín-ko-ná kjo'in xi it'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Jè Nainá tsjá-lè nga'ńó xi kochjeén-lè. **9** Nainá, jyeé tsachrekàjiin-ná kjo'in. K'o'aa s'ín kiichja-ná nga tsjeè sijchá yijo-ná. Mìtsà koi kjoa-là nga ndaà ki'né. Koi-né nga k'oas'ín kjòmejèn-là Nainá tikoa kitsjaà-ná kjondaà-là xi it'aà ts'e Cristo skanda tisa tàts'en-là kjoa k'e nga tikjeè sindaà isò'nde. **10** I'nde Nainá jyeé tsakó kjondaà-là nga jyeé j'ii Jesucristo xi ochrekàjiin-ná kjo'in. Jaàxìn-ná nga'ńó-là kjoabiyaa. Xi it'aà ts'e 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, tsakó-ná kjoabinachon tikoa tsakó-ná nga mìtsà jngòò k'a kiyá nitá kjé-ne.

11 Nainá, 'aán kisingatsja-na xá jè nga 'an kichjaya 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Tsibíxáya-na it'aà ts'e xá-là nga 'an kokoòya-là jńà xi mìtsà xitá judío. **12** Tsee kjo'in tìsikjiaán tà jè ngatji-là 'én xi 'an chjaya. Tanga mìkii masobà-na. Jyeé tíjiin-na nga it'aà ts'e Cristo mokjeiín-na. Tikoaá ndaà tíjiin-na nga tã jngòò jè Nainá xi tíjn-là nga'ńó. Ndaà sijkinda jè xá xi 'an kisìn-

gatsja-na skanda jè nàchrjein k'e nga kjoif i'ngòò k'a-ne Jesucristo.

13 Ndaà tíjiin takoìn 'én ndaà xi 'an tsakoòya-lè koni s'ín tíjn 'én xi mokjeiín-ná ko kjoatjòcha xi tíjn-ná nga Cristo tìtsajna'ko'aa. **14** Ndaà tikitasoin xá ndaà xi jì kjòngatsjei. Jè sijkhát'aà-lè Iníma Tsjeè-là Nainá xi tíjnajiin iníma-ná.

15 Jyeé tíjiin-lè ngats'iì xi títsajna nangui Asia, jyeé kit-sjeiin takòn-na, koni jè Figelo ko Hermógenes. **16** Nainá kàtahimakeè xitá ni'ya-là Onesíforo. Kjin k'a j'ii síje-hikon-na. Mikii kjòsobà-là nas'ín ndayá tíjna'ya. **17** Tã sãá, k'e nga j'ii i Roma skanda mìkii kisikjaya nga 'ńó tsohótsji-na skanda kó nga kisakò-là ńánda tíjna. **18** Na'èn-ná kàtahimakeè jè Onesíforo k'e nga kijchò nàchrjein-là Nainá. Ngaji jyeé ndaà tíjiin-lè, ndaà kisichját'aà-ná ján Éfeso.

Timoteo, jngòò soldado-là Cristo xi ndaà síxá-là

2 Ngaji Timoteo koni tsà ki'ndí ts'an xan-lè, tjii-là nga'ńó yijo-lè it'aà ts'e kjondaà xi tsjá Jesucristo nga jè tìtsajna'ko'aa. **2** Jè 'én xi kina'ya-ná nga kichjaya nguixkon nga jìn ma xitá xi kii'nchré, k'o'aa s'ín takóya-là xi xitá kixi xi ndaà ma-là okóya mé-ne k'o'aa tìs'ín kòkóya ngajo-là xitá xi kjeif.

3 Ngaji Timoteo, tikjeiín-ko-ná kjo'in nga ndaà mìt'aà-là Jesucristo koni jngòò soldado xi síkjeiín kjo'in. **4** Jngòò xitá xi soldado síkitasòn mìkii tj'nde-là nga kjeif xá skóngajiin xi tíjn isò'nde, tíjnè-là nga ya siki-tasòn-là jè xi kitsjaà-là xá mé-ne nga ndaà kíjnako. **5** K'o'aa tìs'ín tíjn jè ts'e xitá xi síská. Tsà mì kixi siská koni s'ín tíjn kjetixoma-là mìkii tjoé-là chji-là. **6** Xitá xi bínè-là yijo-là nga ndaà síxá nga bitje tsojmi tje, k'e nga jye kojchá tsojmi, jè tjoé ítjòn chiba-là tsojmi xi majchá koni tsà chji-là. **7** Tikítsjiin koni s'ín tixan-lè. Jè Nainá isà ndaà tsjaya yije-lè kjohítsjeèn.

8 Tikítsjiin it'aà ts'e Jesucristo, jè xi jaáyajiin-là mìk'en xi tje-là xitaxá ítjòn xi David ki'mi. K'o'aa tsò 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an chjaya. **9** Koif kjoa-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi 'an chjaya, tìsikjiaán kjo'in skanda na'ńó kichá tjít'aà'ńóá nga tíjna'ya ndayá koni jngòò xitá xi 'ńó ts'en. Tanga jè 'én-là Nainá mìtsà tjít'aà'ńó iya ndayá. **10** Koif kjoa-là tìsikjiaán yije kjo'in xi kjondaà ts'e xitá xi xo jaajiin-ne Nainá mé-ne nga tikoa kitjokàjiin-ne kjo'in xi it'aà ts'e Cristo Jesús; s'eé-là kjoa-jeya xi mìkii fehet'aà nitá kjé-ne.

11 'Én koi, 'én kixi-ne nga tsò:

Nga ya k'en-ko'aa Cristo, tikoaá yaá kìtsajnakon-ko'aa.

¹² Tsà chíkjoa-ná kjo'in tikoáá yáá kotixomakoáá Cristo.

Tsà kixoán mikii bexkoan, jè k'oaá tì kítsò-ná mikii bexkoan.

¹³ Tsà mikii sikitasoán 'én xi nokjoá, tanga Nainá síkitasòn 'én xi chja.

Mikii koma sijkjatjiya 'én-la.

Jngoò xitá xi ndaà síxá-la Cristo

¹⁴ Tíkítsjeèn-la kjoa koi. Tínoákoákoji nga nguixkòn Nainá mé-ne nga mì kohótiya-ne kjoa ts'e 'én. Jè kjoa xi chitiya-ne nimé chji-la. Tà saá síkít'són xitá xi 'nchré.

¹⁵ 'Nó ndaà tjinè-la yijo-lè mé-ne nga ndaà kijna-ne nga nguixkòn Nainá. Nimé xi kosobà-lè nga ndaà tjin xá-lè koa ndaà okoóyi 'én kixi-la Cristo. ¹⁶ Kì taxkì nokjoà-jèn 'én xi mikii sasén-la Nainá xi nimé chji-la. Jñà xitá xi k'oas'ín chja, isáá 'nó binchat'aàxìn-isa-la Nainá. ¹⁷ Jñà 'én xi ch'o tsò k'oaá ngaya-la koni ch'in nchikòn xi bi'ndo-ne yijo-ná. K'oaá s'ín chja Himeneo kò Fileto ¹⁸ nga jyeé chinchat'aàxìn-la xi kjoakixi nga tsò: "Jè kjoa xi faáya-la mik'en jyeé tsato-né." K'oaá ma-ne sískáya i'nga-la xitá kjoa xi mokjeiín-la. ¹⁹ Tanga Nainá jyeé tsi-bíjna'ñó tàts'en jngoò kjoakixi ñánda tjit'aà 'én xi tsò: "Nainá beèxkon-né xi xitá ts'e"; ngats'ii xi tsò: "An, xitá-la Cristo-ná, kàtinchat'aàxìn-la kjoa xi ch'o tjin."

²⁰ Jngoò ni'ya xi je kji, tjin tsojmi xi oro kò plata. Tikoáá tjin tsojmi xi yá kò xi ni'nde. Tjin tsojmi xi nachrjein nchijòn mochjeén koa tjin xi tà k'e mochjeén k'e nga ndaà tíma. ²¹ Tsà sít'sjeé kjohítsjeèn-ná nga kinchat'aàxìn-lá kjoa xi ch'o tjin, k'oaá s'ín sijkjeén-ná Nainá koni tsojmi tsjeé xi tà k'e mochjeén k'e nga ndaà tíma. Títsajnaandaà nga sikitasoán nitá mé xá-la Nainá xi ndaà tjin.

²² Ngaji Timoteo, tjsit'aàxìn-la kjohítsjeèn-la ixti xi ch'o tjin. Koií t'in tjinngui-la xi kjoakixi, kò kjoa xi mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, kò kjoatjòcha, kò kjoa'nchán takòn. K'oas'ín t'in tjinngui-la kjoa koi kò xitá xi tsjeé tjin inima-la nga chjat'aà-la Nainá. ²³ Kì kjoa nchikón nis'in-la xi nimé chji-la. Jyeé ndaà tjiin-lè nga kjoasií ótsji. ²⁴ Jngoò ch'inda-la Nainá mikii mochjeén nga kjoasií skóngajiin. Ndaà kàtasikò yije xitá. Kàtijnandaà nga kokòya 'én-la Nainá. Kàtas'e-la kjoatsetakòn mé kjoa xi mat'in. ²⁵ Kóo kjondaà-la kàtasíxixiya jñà xi xitá kondra, tsà koi nachrjein Nainá tsjá isa-la nachrjein nga sijkájno jé-la nga mì tì jé kohótsji-ne mé-ne nga kokjeiín-la xi kjoakixi. ²⁶ K'e nga táx'anguì xkòn, komaá kítjokàjiin kjoanachan-la neíí nga yá tjit'aà'ñó-la nga k'oas'ín síkitasòn-la koni s'ín mejèn-la neíí.

Mé kjoa ch'o xi s'jin xitá k'e nga tímachrañà nga kjoehet'aà nachrjein

3 Ngaji Timoteo, kàtasijiin-lè k'e nga tímachrañà'aà nachrjein nga kjoíí ijngoò k'a-ne Cristo, kjin skoya kjoa s'e xi mikii ndaà tjin. ² Jñà xitá xi s'e, tà yijo-laá 'nó s'is'in-la; toón 'nó kotsjakeè; yijo-laá 'nó ndaà sijkítsajna; xitá 'nga ikoón koma; kichhajno-la Nainá kò xitá; mikii kii'nchréñijon-la xitá jchíng-la;

mikii tsjá ngajo-ne kjondaà, mikii skoexkón Nainá, ³ mikii s'itjòkèè xíkjin, jngoò k'a mikii s'ije-la ikon, 'én ndiso tsját'in xíkjin, mikii s'ikinda yijo-la mé kjoa xi s'jin, xitá ch'o koma, kondraá kjoí-la kjoa xi ndaà tjin, ⁴ kondraá kjoí-la amigo-la, mitsà itjòn sijkítsjeèn mé kjoa xi s'jin, 'nó 'nga ikon koma, jè s'itsjakeè kjoa ts'e isò'nde xi sasén-la yijo-la, mikii s'itsjakeè Nainá. ⁵ K'oaá s'ín s'jin koni tsà beèxkón Nainá, tanga mikii tsjá'nde nga jè nga'ñó-la Nainá s'ixájiin inima-la.

Xitá koi kì kii nis'in-la. ⁶ Jñà xitá koi, ótsji'nde-la nga fahas'en ni'ya-la íchjín xi mikii beèxkón yijo-la kò xi tse jé tjin-la nga ma konachan-la. Íchjín koi, yá fitjngui-la kjoa xi isa 'nó ch'o tjin koni s'ín mejèn-la yijo-la. ⁷ Kjit'aà nachrjein nchikota'yá 'én xitse tanga njngoò nachrjein fahas'en-jiin-la xi ngui kjoakixi. ⁸ Jñà xitá koi, k'oaá t'is'ín binchahikon-la xi kjoakixi, koni kis'iin xitá chjine xi ma-la bíndaà xi k'i'mi Janes kò Jambres nga chinchahikon-la Moisés. Xitá koi, jngoò k'aá ch'o tjin kjohítsjeèn-la. Bitjngui-né nga nguixkòn Nainá nga mikii mokjeiín-la xi kjoakixi. ⁹ Tanga mikii s'ikijne. Kijchò nachrjein nga skoe yije xitá kjoa tondo-la. K'oaá s'ín jchat'in-la koni jè Janes kò Jambres.

Kó tsò Pablo nga bí'tin-la Timoteo nga 'én kixi kokòya

¹⁰ Tanga jì Timoteo k'oaá s'ín tì'mitjngui-la koni s'ín tsakoóya-lè, koni s'ín tísíjchá yijo-na, koni s'ín tjin kjohítsjeèn-na mé kjoa xi tiftjngui-la. K'oaá t'is'ín mokjeiín-lè koni s'ín mokjeiín-na 'an it'aà ts'e Cristo. K'oaá s'ín tjin kjoatsetakòn-lè kò kjoatjòcha-lè koni s'ín tjin ts'an. K'oaá t'is'ín chíkjoa yije-lè nitá mé kjoa-ne koni 'an. ¹¹ Tijiin-lè koni s'ín tísikjaán kjo'in it'aà ts'e Cristo tikoá ongatjngui-na xitá kondra koni s'ín komat'ian ján naxandá Antioquia, Iconio kò Listra. Taxkì toón kijtseè-na xitá nga tsangatjngui-na tanga jè Na'èn-ná tsachrjekàjiin yije-na kjoa koi! ¹² Kixi kjoa, ngats'ii xi mejèn-la skoexkón Na'èn-ná Jesucristo, k'oaá t'is'ín s'e-la kondra nga kjitjnguikeè xitá. ¹³ Tanga jñà xitá xi ch'o s'ín, xi konachan, kjit'aà nachrjein, saá 'nó, saá 'ñó ch'o s'jin nga skónachan-la xitá, tanga k'oaá t'is'ín komat'in ngajo-ne nga skónachan-la xitá xi k'jeíí.

¹⁴ Tanga ngaji, ndaà kixi tikoíí jñà kjoa xi kichita'yì xi jye k'oas'ín ndaà kòkjeiín-lè. Jyeé tjiin-lè yá xitá xi tsakóya-lè. ¹⁵ Skanda tik'e-né nga tisa ndí ti titsjoi, kiyaxkoin Xojoñ Tsjeè-la Nainá jè xi koma-la s'ichjine-lè kó s'ín kítjokàjiin kjo'in nga mokjeiín-lè it'aà ts'e Cristo Jesús. ¹⁶ Ngats'ii 'én xi tjit'aà Xojoñ-la Nainá, kjohítsjeèn ts'eé Nainá nga kitjei. K'oaá s'ín mochjeén nga okóya-ná, nga okó-ná k'e nga ch'o 'nè, nga síxixyan-daà-ná, nga okó-ná ndiyá kixi, ¹⁷ mé-ne jñà xi xitá-la Nainá 'mì-ná jngoò k'a ndaà kítsajnaandaà nga sikitasoán yije kjoa xi ndaà tjin.

Kó tsò Pablo nga tìbinè-la Timoteo nga 'Én-la Nainá kichja

4 'Nó tìbinè-lè nga nguixkòn Nainá kò Na'èn-ná Jesucristo jè xi jeya kjoíí ijngoò k'a-ne koni xitaxá itjòn nga koíindaàjiin-la xitá xi títsajnakon kò xi jye

k'en. ²Tjnókjoayi 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. Tijnandeii nga kjit'aà nàchrjein nita mé kjoa xi tjin. Chikojii xita k'e nga ch'o s'in; tikixiyi; tit'in-là nga 'ño kàt'eé-là ikon. K'e nga k'oas'in s'jin, tsee t'jin takoin, ko kjondaà-lè takóya-là. ³Kijchò nàchrjein k'e nga jña xita mi ti kii kokjeiin-là nga kji'nchré 'én ndaà xi kixi tjin xi jña okoóyaá it'aà ts'e Cristo. Kjin maestro kohótsji xi kokóya-là kjoa xi jña komejèn-là nga kji'nchré-là. ⁴Kinchat'aàxin-là xi kjoakixi, koií kjit'aà-là xi taxki cuento jhínga xi mitsà kixi kjoa. ⁵Tanga ngaji Timoteo, indaà t'è-là takoin nita mé kjoa-ne, tikjeiin kjoa ts'e kjo'in, koi xá t'jin nga tika'bisoín 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo, ndaà tikitasoín xá xi ji kjongatsjei.

⁶'An, jye titsjaà kjojò-là yijo-na Nainá. Jyeé ijchò nàchrjein nga kiyá. ⁷Jyeé ndaà kiskaàn-tjià xá-là Cristo; jyeé ndaà kisikitasoàn xá xi 'an kjongatsja; jyeé ndaà tsohótijnakoaa jè 'én xi mokjeiin-na it'aà ts'e Cristo. ⁸I'ndeí, Cristo, xi xitaxá kixi tjin, tijnatjò jngoò-là corona ján ngajmii xi 'an tsjá-na nga kixi tsohótijnakoaa. K'e nga kjoíí jngoò k'a-ne, mitsà tà 'an xi tjoé-na. Tikoaa tjoé-là ngats'ii xita xi tijnogoò ikon nga nchikoña-là Cristo.

Kó kitsò Pablo nga kisixátíya-là Timoteo nga kjoikon niton

⁹Tixátíyi nga niton nchrobáchon-ná. ¹⁰Nga jè Demas, jyeé kitsjeiin takòn-na. Jè 'ño matsjakeè kjoa xi tjin i isò'nde. Ján kii naxandá Tesalónica. Crescente, ján kii nangui Galacia, koa jè Tito ján kii nangui Dalmacia. ¹¹Tà jè Lucas tijnako-na. K'e nga kjinchroboi, tjajchatoi

Marcos, nchrobákoji. Kojheén-na kjoa ts'e xá xi tjin-na. ¹²Jè Tiquico, ján kisikasén Éfeso. ¹³K'e nga kjinchroboi, jcha-ná inchrókisòn-na xi tsakajná ya naxandá Troas ya ni'ya-là Carpo. Jch'ji xojon-na; jña xi isa 'ño mochjeén-na xi chrjoa kjoàn.

¹⁴Alejandro, jè xi chjine kicha, 'ño ch'o tjin kjoa xi tísiko-na. Nainá, jè kàtatsjá-là kjo'in kjoa xi tís'in.

¹⁵Ngaji Timoteo, tikindii yijo-lè it'aà ts'e xita jè. 'Ñó kondra fitjingui-là 'én xi okoóyaá.

¹⁶K'e nga kisindaajiin itjòn-na nga nguixkon xitaxá, niyá xi tsasiko-na. Ngats'ii xita kitsjeiin takòn-na. Ki kindaa s'in Nainá kjoa koi. ¹⁷Tanga Na'en-ná tsasiko-na. Kitsjaà-na nga'ño mé-ne nga komà kichjajiin-là jña xita 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo. K'oaá s'in komà-ne nga kii'nchré yije xi mitsà xita judío. Nainá tsasiko-na nga mikii kisik'en-na xita xi tsibindaajiin-na. ¹⁸Na'en-ná kosiko-na it'aà ts'e ngats'ii kjoa xi ch'o tjin. Kjikò-na ñanda tíhotixoma ján ngajmii. Nainá, kàtas'e-là kjoajeya nita mé nó-ne nita mé nàchrjein-ne. K'oas'in kàtama.

Xi fehet'aà-ne, Pablo síhixat'aà xita xikjín

¹⁹Tixat'eì jè Priscila ko Aquila ko xita ni'ya-là Onesíforo. ²⁰Erasto, ján tsibijna naxandá Corinto. Jè Trófimo, ján kisikijna naxandá Mileto. Xk'én-né. ²¹Tixátíyi nga niton nchrobáchón-ná k'e nga tikj'eè f'ii nàchrjein choòn 'nchán. Tísíhixat'aà-lè Eubulo, Pudente, Lino ko Claudia, ko ngats'ii xita xi 'ndsè chibá.

²²Jè kàtijnako-lè Jesucristo xi otixoma-ná. Ngats'ioò, jè kàtijnako-nò kjondaà-là. K'oas'in kàtama.

Tito

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Tito

1 'An, Pablo, xi ch'i'nda-la Nainá ma. Tjkoā 'an tsi-bíxáya-na Na'è-ná Jesucristo mé-ne nga kok-jeiín-la it'aà ts'e Cristo jñà xitā xi xó jè Nainá jaàjiin-ne, tjkoā skoe xi kjoakixi nga koma-la skoexkón Nainá. ² Xitā koi k'oāá s'ín komat'in nga tijn-goò ikon nga nchikoña-la nga kítsajnakon inima-la nita kjé-ne koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá skanda k'e nga tik'j'èè sindaà jsò'nde. Nainá mikii konachan. ³ K'e nga jye ijchò nachrjein, Nainá kisikatsjèen 'én-la it'aà ts'e 'én ndaà-la Nainá xi kjoā ts'e Cristo xi 'an chjāya. Na'è-ná kisin-gatsja-na xá jè nga k'oāá s'ín tsatixoma Nainá xi ochrjekàjiin-ná kjo'in. ⁴ Ngaji, Tito, koni tsà ki'ndí ts'an xan-lè nga ngàsòn mokjeiín-ná it'aà ts'e Cristo, tisikasén-lè xojon jè. Nainá xi Na'è-ná ko Na'è-ná Jesucristo xi ochrjekàjiin-ná kjo'in kàtatsjá-lè kjondaà-la, kàtahimakeè-lè, tjkoā 'nchán kàtasíkjina inima-lè.

Kjoā xi mochjeén ts'e xitā xi síkitasòn xá ya ijiin nax-andá-la Nainá

⁵ Koií xá kisikijna-lè ján nangui Creta nga sikixiyi xá xi chijataa-isa. K'oāá tjs'ín tsatixoma-lè nga kijnchandeii xitā jchínga xi sijikinda naxandá-la Nainá nga jngoò ijngoò naxandá. ⁶ Xitā jchínga xi sijikitasòn xá, jñà-né xi ndaà nchisíjchá yijo-la nga mì yá xi ch'o kítso-la; xi jngoò ma chjoón-la. Ko jñà ixti-la mochjeén-né nga ndaà mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo nga mìtsà yá xitā ónè-la kjoā nga kjoāská tijnmajiin ko nga mikii 'nchréñijon. ⁷ Jè xitā xi síkinda naxandá-la Nainá xi xá-la Nainá síkitasòn, mochjeén-né nga ndaà s'jin mé-ne nga nijá xi ch'o kítso-la. Mikii mochjeén nga 'nga ikon koma; mì taxki kojti-la; mì xán kohijtakò; mì xitā skaàn-ko; ko mì tjon chijé kotsjakeè. ⁸ Tā sáá ndaà kàtasís'in-la xitā xi bijchókon. Kàtamatsjakeè kjoā xi ndaà tjín. Indaà kàtijnna ikon. Kixi kàtijnako xitā. Tsjeè kàtasíjchá yijo-la nga nguixkon Nainá, ndaà kàtasíkinda yijo-la nga mì taxki s'jin. ⁹ Ndaà kàtijnin ikon 'én kixi koni s'ín kis'engjmí-la mé-ne nga it'aà ts'e 'én ndaà xi kokòya koma kijitin-la xitā nga 'ño kàt'eé-la ikon tjkoā koma sijikixiya xi kondra fitjinguila xi kjoakixi.

¹⁰ Koií kjoā-la tjín jchán xitā xi tájaajiin nga okóya 'én xi nímé chjila tjkoā konachan-la xitā xi kjeií; ko tijnna-ne xi 'ño bínè-la xitā xi kjeií nga kjo'ño sít'aà chjiba-la yijo-la kjoā ts'e circuncisión. ¹¹ Jñà xitā koi mochjeén-né nga kichjoà'a nga sískáya-la ngats'ii xitā xi títajna nga jngoò ijngoò ni'ya. Tà jè xi mejèn-la nga

tjon síchijét'aà-la xitā nga k'oāá tjín 'én xi okóya xi nímé chjila.

¹² Jngoò xitā chjine xi tiya-ne i'nde-la Creta k'oāá kit-sò-la xitā xikjín: "Jñà xitā Creta, xitā ndiso-né, xitā ts'è-né koni tsà cho ijñá, xitā chrjá'a-né, xitā ts'eè-né." ¹³ 'Én kixí xi kiichja xitā jè; ngaji, Tito, koií kjoā-la 'ño tjinókjoakoi mé-ne nga ndaà kítsajnakò-ne koni s'ín mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, ¹⁴ koā mé-ne nga mì jñà sijn'in-la cuento xi nímé chjila xi fitjinguila i'nga-la xitā judío tjkoā mì jñà sijn'in-la kjotixoma ts'e xitā xi binchat'aaxin-la kjoakixi.

¹⁵ Jñà xitā xi tsjeè tjín kjohitsjeèn-la tsjeè yije ma-la nita mé-ne. Tanga jñà xitā xi mì tsjeè tjín kjohitsjeèn-la koā mikii mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo, sáá tjé yije ma-la nita mé-ne; skanda jè inima-la ko kjohitsjeèn-la tjé tjín. ¹⁶ K'oāá tsò nga beèxkon Nainá tanga jñà kjoā xi s'ín 'yaá-la nga mìtsà kixi kjoā. Xitā koi, 'ño ch'o s'ín, mikii 'nchréñijon, tjkoā nímé chjila nga nijngoò ma-la síkitasòn xá xi ndaà tjín.

Kjohitsjeèn xi ndaà tjín takóyi

2 Ngaji, Tito, k'oāá s'ín tjinókjoii koni s'ín ok'in-la 'én ndaà xi jñà okoóyaá ² nga jñà xitā jchínga ts'e nax-andá-la Nainá, indaakjoā kàtas'ín; ndaà kàtayaxkón; ndaà kjohitsjeèn kàtas'e-la; ndaà kàtitsajnakò kjoā xi mokjeiín-la, ko kjoatjòcha-la ko kjoatsejta-la mé-ne nga kichikjoako-la kjo'in. ³ Jñà íchjín jchínga, k'oas'ín kàtasíjchá yijo-la koni xitā-la Nainá. Kì xitā chjajno-la. Kì xán báhijtakò. Koií kàtakóya kjoā xi ndaà tjín. ⁴ K'oāá s'ín kàtakóya-la íchjín ixti nga tjòkèè kàtas'ín íchjá-la, tjkoā tjòkèè kàtas'ín ixti-la. ⁵ K'oāá s'ín ndaà kàtakóya nga ndaà kàtasíjchá yijo-la; tsjeè kàtitsajnakò yijo-la; ndaà kàtasíkinda ni'ya-la; ndaà xitā kàtama; kàta'nchréñijon-la íchjá-la, mé-ne nga mì yá xi kichjajno-la 'én-la Nainá.

⁶ K'oāá tjs'ín tinè-la jñà íchjá xi ixti-isa nga ndaà kàtasíjchá yijo-la. ⁷ Nita mé kjoā xi tjín, jì tijnna itjoìn nga ndaà t'jin. K'e nga kokóya-la xitā, kixi tikijni kjohitsjeèn-lè; 'én kixi tjinókjoii; ⁸ ndaà tsò 'én xi tjinókjoii xi mì yá kochrjekàngui mé-ne k'e nga kji'nchré-la jñà xi xitā kondra, kosobà-la; nímé sakòt'aà-la xi ch'o kítso-ná.

⁹ Koatin-la jñà xitā xi ch'i'nda títajna'ño, ndaà kàtasíkitasòn yije-la nei-la, ndaà kàtasís'in-la mé-ne nga tsja s'e-la, kì kjinguila-jèn; ¹⁰ kì síchijét'aà-la nei-la. Tà sáá ndaà kàtas'ín nga kàta'ya-la nga xitā kixi. K'oāá s'ín skoe-ne xitā xi kjeií nga ndaà tjín kjotixoma-la Nainá xi ochrjekàjiin-ná kjo'in.

¹¹ Nainá jyeé tsakó kjonndaà-là nga ngats'iì xitá xi tjin nga tíjtsa isò'nde koma kitjokàjiiin kjo'in. ¹² Jè kjonndaà-là Nainá k'oaá s'ín okóya-ná nga mì tì kii k'oa s'en-ná nga mì ndaà yaxkoán Nainá tikoá mì tì kii k'oa s'en-ná kjoach'o xi síjé yijo-ná xi ts'e isò'nde. K'e nga jye síkítsajnaá kjoá koi, indaàkjoá síkíjnaá kjohítsjeèn-ná, xitá kixi komaá, tikoá ndaà jchaxkoán Nainá nachrjein xi títajnaá i'nde. ¹³ K'oaá s'ín s'eén kjoá koi nga títasachiñá-lá kjonndaà xi 'ñó ndaà tjin nga jchaá kjoá-jeya-lá Jesucristo k'e nga kjoí ijngoò k'a. Jesucristo xi Nainá nga 'ñó 'nga tíjna nga jè xi ochrjekàjiiin-ná kjo'in. ¹⁴ Jè Na'è-ná Jesucristo kitsjaá yijo-lá nga k'en nga-jo-ná. Jè tsibíchjítì-ná mé-ne koma kitjokàjiiin ngats'iì kjoá ts'e jé tikoá jngoò k'a sítsjeè-ná nga ngui xitá naxandá ts'e komaá. Kò ngui tíjngoò takoán nga síkita-soán nitá mé kjoá xi ndaà tjin.

¹⁵ K'oaá s'ín takóyi tikoá tit'in-lá xitá. 'Ñó tinókjoakoi koni s'ín tjinde-lè nga kotixomai. Ki yá xi ochrjekàngui-lè.

Ndaà tikitason jñà 'én xi mokjeiin-ná

3 Tíkítsjeèn-lá nga kateèxkón xi xitaxá títsajna kò ngats'iì xi kjotixoma tíjya tsja. Kàta'nchréñijon-lá. Kàtasíkitason ngats'iì xá xi ndaà tjin. ² Koatìn-lá kì xitá chajno-lá; kì xitá kjaán-kò; tà sáá kjonndaà kàtas'e-lá; ngui indaàkjoá kàtítajnakò ngats'iì xitá.

³ Nga sá kjòtseé, jñá, tikoá xitá tondó komá. Mikii na'yañijoaán. Xin ndiyá tsitjaayaá. K'oaá s'ín ki'ne ngats'iì kjoá xi ch'o tjin xi síjé yijo-ná kò kjoá xi sasén-lá. Yaá tsitsajnajñaá xi kjoach'o kò kjoaxitakòn. Tsak'in-ná nga kisijtikeè-ná xitá. Tikoá jñá kinijiticha ngajo-ná xinguaá. ⁴ Tanga Nainá xi ochrjekàjiiin-ná kjo'in, k'e nga tsakó kjonndaà-lá kò kjoatjòcha-lá it'aà ts'e xitá, ⁵ tsachrjekàjiiin-ná kjo'in. Mìtsà koi kjoá-lá nga ndaà tjin kjoakixi xi ki'ne. Tà koi-ne nga kjòhijakeè-ná. K'e nga kjòtsjeè inima-ná, kits'iin xitse ijngoò k'a-ná kò jè Inima Tsjeè-lá Nainá kisixitseyá ijngoò k'a-ná. ⁶ It'aà

ts'e Na'è-ná Jesucristo xi ochrjekàjiiin-ná kjo'in, Nainá, 'ñó ndaà kisikíjnajiiin inima-ná Inima Tsjeè-lá. ⁷ K'e nga jè kjonndaà-lá Nainá jye kisikixiya-ná, k'oaá s'ín kítajnaá nga tíjngoò takoán nga títasachiñá-lá kjoabinachon xi mikii fehet'aà nitá kjé-ne, jè kjòtjò xi tsjá-ná Nainá nga ixti-lá tsò-ná.

⁸ 'Én koi, 'én kixi-né. K'oaá s'ín mejèn-na nga 'ñó tinè-lá xitá mé-ne jñá xitá xi mokjeiin-lá it'aà ts'e Nainá ndaà kàtasís'in-lá kjoá xi ndaà tjin. Kjoá koi, ndaà tjin; mochjeén-lá ngats'iì xitá. ⁹ Tanga kì kii nìs'in-lá xi kjoá tondó kò kjoá ts'e xitá jchínga kjòtseé xi mìtsà kixi kjoá. Kì kjoási nìs'in-lá kò kjoá xi chitiya-ná it'aà ts'e kjòtixoma-lá Moisés. Kjoá koi, mìkii mochjeén, nímé chjì-lá.

¹⁰ Jè xitá xi naxandá-lá Cristo mejèn-lá síjòya, jò, jàn k'a tinókjoá 'nchré-lá. Tsà mikii 'nchréñijon-lè, nachrjekàjiiin. ¹¹ Ji, jyeé 'yi nga xitá jè, jyeé its'oòn kjohítsjeèn-lá. Ch'o tís'ín. Jé tíhónè-lá yijo-lá.

'Én xi títsjá-lá Tito jè Pablo

¹² K'e nga sikasén-lè Artemas, o xi jè Tíquico, tíxatíyi nchrobáchón-ná Nicópolis. K'oaá s'ín kiskoòsòn-lá, yaá kótijna nachrjein chò 'nchán. ¹³ Tichját'aà-lá Zenas, maestro ts'e kjòtixoma, kò Apolos; tji-lá mé xi mochjeén-lá mé-ne nga koma kjo-ne ñánda nchifi nga nímé síchijat'aà-lá. ¹⁴ Jñá xi xitá tsaján, k'oaá tís'ín kàtama-lá kjonndaà xi ndaà tjin nga kàtasíchját'aà-lá xitá xi chijat'aà-lá tsojmì mé-ne nga ndaà síkijeén-ne nachrjein-lá nga títsajnakon, komaá síkíjna jngoò kjoá xi ndaà mochjeén.

'Én xi fehet'aà-ne

¹⁵ Ngats'iì xitá xi i títsajnakò-na tísíhixat'aà-lè. Tikoá tíjixat'ei yije jñá xi matsjakeè-ná nga ngásòn mokjeiin-ná it'aà ts'e Cristo. Kjonndaà-lá Nainá kàtijnakò-nò ngats'ioò. K'oaá s'ín kàtama.

Filemón

Kó tsò Pablo nga síhixat'aà Filemón

1 Jì Filemón xi ndaà matsjake-lè xi ngàsòn xá-la Na'è-ná tìtsa'né, 'an Pablo nga ndayá tìjnaa'ya k'oií kjoa-là nga xá-la Cristo tìs'iaàn, tìsìhixat'aà-lè kò 'ndsè Timoteo. ² Tìkooá tìsìhixat'aà xitá naxandá-la Cristo xi yá bixoña ni'ya-lè kò tichjaá Apia kò 'ndsee Ar- quipo xi tìkooá xá-la Nainá nchikjaán-tji koni 'an. ³ Nainá xi Na'è-ná, kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná kàtatsjá-nò kjonndaà kò kjoa'nchán yá jìin inìma-nò.

Kjoatjòcha xi tìjn-la Filemón

⁴ K'e nga chjàt'aà-la Nainá, kjit'aà nàchrjein s'ikitsjeèn it'aà tsiji, k'oaá ma-ne nga tsjaà-la kjonndaà Na'è-ná, ⁵ Koií kjoa-là nga jyeé ki'nchrè nga ndaà mokjeiín-lè it'aà ts'e Na'è-ná Jesucristo tìkooá ndaà matsjachi ngats'iì xitá-la Nainá. ⁶ K'oaá s'ín s'ijét'aà-la Nainá nga ndaà k'itasòn koni s'ín nokjoàkoií xitá xi i'nga it'aà ts'e kjoa xi mokjeiín-lè mé-ne nga isá ndaà jchaxkoin ngats'iì kjonndaà xi koma s'ikitasoán it'aà ts'e Cristo. ⁷ Jì ndí 'ndsè, 'nó tsja ma-na kò ma'nó takoàn it'aà ts'e kjoatjòcha xi tìjn-lè, nga it'aà tsiji-né, nga jye ndaà tìni-jetakoìn inìma-la jñá xitá-la Nainá.

Kó tsò Pablo nga chjàtjì Onésimo

⁸ K'oaá ma-ne nas'ín it'aà ts'e Cristo tìj'nde-na nga kinè-lè mé kjoa xi s'jìn, tanga mìtsà kòs'ín tìbìt'in-lè. ⁹ Ta jngoò kjonndaà tìs'ijé-lè, nga tìjìin-ná nga tjòcha 'yaá xinguiáá. Kò jyeé tìjìin-lè, 'an Pablo, jyeé xitá jchín-ga-ná, tìkooá ndayá tìjnaa'ya xi jè ngatjì-la Cristo Jesús. ¹⁰ K'oaá ma-ne nga tìs'ijé jngoò-lè kjonndaà nga ndaà chjoétjò jè Onésimo xi koni ki'ndí-na komà nga kòk-jeiín-la 'én ndaà-la Nainá xi 'an tsibenojmí-la nga j tìj- naa'ya ndayá.

¹¹ Nga sà kjòtseeé, jè Onésimo, jngoò xitá ch'inda xi mìkii ndaà kjòchjeén-lè, tanga i'nde jyeé ndaà koch- jeén-ná ingajoá. ¹² Tìs'ikasén ijngoò k'a-lè, 'an nga 'nó matsjake. ¹³ Ndaá-la s'e tsà j kijnako-na mé-ne nga

sìchjàt'aà-na koni tsà jì tìnìchjàt'aà-ná, k'e nga tákó ndayá tìjnaa'ya nga jè ngatjì-la 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo. ¹⁴ Tanga majìn-na nga kjo'nó siikijna tsà ngaji mìkii tìjngoò takoìn, mé-ne jè kjonndaà xi tìs'ijé-lè mì kjo'nó koma-lè; inìma-lè kjinchrobàjìin. ¹⁵ Tsà koi nàchrjein, jè Onésimo, koií kjoa-là tsasit'aà xìn chiba nàchrjein-lè mé-ne i'nde koma chjoétjò ijn- goò k'a-ne nga yá kijnako kjit'aà-lè. ¹⁶ Tanga k'oaá s'ín 'ya takoìn koni tsà jngoò xi taxkì ch'inda; isáá 'nó ndaà jchatakoìn koni tsà jngoò 'ndsì xi 'nó ndaà mats- jachi. 'An, 'nó matsjake; tanga ngaji isáá 'nó tìtsjachi mìtsà ta koi kjoa-là nga ch'inda tsiji koma, koi-né nga jyeé 'ndsè chibà it'aà ts'e Cristo.

¹⁷ Tsà kixij kjoa nga k'oa's'ín 'yatakòn-ná nga 'ndsee chibà it'aà ts'e Cristo, chjoétjò Onésimo koni tsà 'an xi tichjoétjò-ná. ¹⁸ Tsà tìjn mé kjoa xi ch'o kisikò-lè, kò tsà mé xi kitjen-t'in-lè, 'aán tìkìchjì-ná. ¹⁹ 'An, Pablo, 'an sobá tìkjii-lè xojon jè. 'An kichjiá yije xi tjen-la. Mìkii mochjeén nga 'an koxán-lè, jyeé tìjìin-lè nga 'aán kit- jen-t'in-ná kjoabinachon-lè. ²⁰ Ndí 'ndsè, k'oaá s'ín tìs'ijé-lè nga kàtasakó jngoò-na kjonndaà it'aà tsiji, koni s'ín ok'in-la nga 'ndsee chibà it'aà ts'e Na'è-ná; tije takoìn inìma-na it'aà ts'e Cristo. ²¹ Be-ná nga siki- tasòn-né; k'oaá ma-ne nga tìs'ikasén-lè xojon jè; skan- da 'beé-la takoàn, nga isáá tsatoó s'jìn koni s'ín tìx- an-lè. ²² K'oaá tìs'ín tìxan-lè nga tìkijnandaà jngoò-ná j'nde ñánda ma síkjáya. K'oaá s'ín tìkoiña nga jè Nainá kji'nchré-né koni s'ín tìsanokjoat'aà-la, nga tsjá'nde-na nga koma k'jikon-nò.

'Én-la Pablo xi fehet'aà-ne

²³ Tìs'ihixat'aà-lè Epafra, xinguiáá xi ngàsòn ndayá tìtsajna-jen nga jè ngatjì-la Cristo Jesús. ²⁴ Tìkooá tìs'ihixat'aà-lè Marcos, Aristarco, Demas kò Lucas, xi síchjàt'aà-na kjoa ts'e xá xi tìs'iaàn.

²⁵ Jè kàtijnajìin inìma-nò kjonndaà-la Jesucristo xi otíx- oma-ná.

Hebreos

Kós'ín chjako-ná Nainá it'aà ts'e Ki'ndí-là

1 Nga tjsa kjõtseé, jè Nainá kjìn k'a kiichja-là xita jchínga-ná nga jñà kisikjeén xita xi kiichja nga-jo-là, nga kjìn skaya tjín-ne kós'ín kiichja-là. ² Tanga i'ndeij, nga tifehet'aà nachrjein, Nainá, jè ki'ndí-là tísikjeén nga tíchjako-ná kò tjà-ne ki'ndí-là kisikjeén nga tsibíndaà isò'nde kò jè kjòngatsja ngats'iì nga yije tsojmi xi tjín isò'nde. ³ Kò jè Ki'ndí xi okó jè kjoa isén kò kjoa jeya-là Nainá; kò it'aà ts'eé 'ya-ná kó kji kjoàn-ne Nainá. It'aà ts'eé nga'ño xi tjín-là 'én-là Cristo síjnan-gui'ño-là isò'nde. K'e nga jye kitsjaà kjòtjò yijo-là nga kisitsjeè-ná jé-ná, ikjoàn tsijin ngajmi nga tsibjnat'aà chrja kixi-là Nainá. ⁴ Nga jè Ki'ndí-là Nainá tjina ítjòn; isáá 'ño 'nga tjina mì k'oà-ne koni jñà àkjale, koií kjoa-là nga isáá 'ño 'nga tjina jè 'ín xi kitjoé-là.

⁵ Nga jè Nainá, nijngò k'a k'oas'ín kitsò jngò-là àkjale:

Ji-né xi ki'ndí-na xan-lè,
'an-ná Nà'en-lè.

Tikoáá nijngò àkjale xi kitsò-là:

'Aán koma Nà'en-là,
jè koma ki'ndí-na.

⁶ K'e nga kisikasén ki'ndítjòn-là i isò'nde tikoáá k'oáá s'ín kitsò:

Ngats'iì àkjale-na kàtèèxkón.

⁷ It'aà ts'e àkjale, k'oáá tsò:

Nainá, maá-là tjo s'ín àkjale-là;
jñà chí'nda-là maá-là ni'ín s'ín.

⁸ Tanga it'aà ts'e ki'ndí-là tsò-né:

Ji-né xi Nainá,
kixí kotixomai nita kjé-né.

⁹ Matsjacha-né kjoa xi ndaà tjín
kò majticha-né kjoa xi ch'o tjín;
koií kjoa-là, 'an xi Nainá 'mì-na xó jaàjìn-lè
nga isa ndaà jchaxkón-lè
mé-ne nga isa tse kjòtsja s'e-lè
koni jñà xita xingui xi báhihtako-lè.

¹⁰ Tikoáá tsò-né:

Ji Nà'en xi Nainá 'mì-lè nga ji otixomai,
nga sa tàts'en-là kjoa, jí tsibìndii isò'nde,
tjijí-ne xi tsibìndii ngajmi.

¹¹ Ngaji kijna-né nita mé nachrjein-ne.
Tanga jè isò'nde kò ngajmi kjoehet'aà-né;
k'oáá s'ín kojchá koni ma nikje nga ma jchínga.

¹² K'oáá s'ín kixkóyi koni jngò x'ió,
k'oáá s'ín s'ikjatjiyi koni s'ín fatjiya nikje.
Tanga ngaji mì ki kjoatjiya-lè nita kjé-ne

kò jñà nachrjein-lè mikii kjoehet'aà.

¹³ Nainá ni saà jngò k'a kitsò-là jngò àkjale-là:

Tijnat'eii chrja kixi-na
skanda k'e nga síkijnanguia kondra-lè
ya ñanda nga nchasòn ndsoкои.

¹⁴ Ngats'iì àkjale, inima-né nga síxá-là Nainá; jñà
nikasén nga síhját'aà-là jñà xita xi tjoé-là kjondaà nga
bitjokàjiiin kjo'in kjoa ts'e jé-là.

Mé-ne 'ño chji-là 'én xi jye kina'yá it'aà ts'e Cristo

2 Koií kjoa-là, mochjeén-né nga ngui sa ndaà s'is'in-là 'én xi jye kina'yá, mé-ne nga mì xin ndiyá kjiaán koni s'ín tjín ndiyá-là Nainá. ² Jñà kjotixoma xi Nainá kitsjaà nga kisikjeén àkjale nachrjein xi jye tsato, tjín-là okixi, kò jñà xita xi tshótsji jé nga mikii kisikitasòn kjotixoma xi kits'iì-là, kjo'iín kitjoé-là koni s'ín ok'in-là. ³ Kò jñà xi titsajnaà nachrjein i'ndeij, isáá 'ño s'e-ná kjo'in tsà mì k'is'iaán 'én-là Cristo nga jè kochrjekàjiiin-ná kjo'in. Nga jè sobá Nà'en-ná kitsjaà ítjòn-ná 'én koi. Kò jñà xi iskan kii'nchré 'én koi, tikoáá tsibénojmi-ná nga kixi kjoa. ⁴ Nainá, tikoáá kisikixiya 'én koi nga kjìn skoya kjoxkón kis'iin xi okó kjoa jeya-là Nainá, tikoáá kisika'bìsòn kjòtjò ts'e Inima Tsjeè-là; k'oáá s'ín kitsjaà koni s'ín mejèn-là jè.

Yá xi ochrjekàjiiin-ná kjo'in kjoa ts'e jé-ná

⁵ Nga Nainá mìtsà jñà àkjale-là kitsjaà-là nga jñà kotixoma-là jè isò'nde xi iskan kjoí, jè xi tischibàya-ná. ⁶ Ta saá tíchjaá jngò k'a Xojon-là Nainá ñanda nga tsò:

Ji Nà'en, zyá-né xi xita?

¿A ok'in-là nga ji níkitsjeèn-ne kò makájno-lè it'aà ts'e?

⁷ Isáá nangui kinikijni koni jñà àkjale,
kits'iì-là kjoa jeya kò 'nga kinikijni nga tsatixoma,

⁸ jí kits'iì-là nga'ño nga ma kotixoma-là ngats'iì tsojmi xi tjín.

Tsà Nainá kitsjaà-là nga'ño nga jè kotixoma-là ngats'iì tsojmi xi tjín tsòyaá-ne nga njmé tsojmi tjín xi mì jè otixoma-là. Kixí kjoa, nachrjein i'ndeij, k'jeè kii ndaà 'ya-là tsà jè tíhotixoma-là ngats'iì tsojmi xi tjín. ⁹ Tanga 'ya-ná nga jè Jesús, nas'ín nangui kinikijna chiba nachrjein koni jñà àkjale, tanga i'ndeij, jeyaá tjina kò 'ngaá tjina nga tíhotixoma, koií kjoa-là nga kjo'in kisikjeiín k'e nga k'en. Nainá, 'ño matsjakeè-ná nga kisikasén Jesús nga jè kisikjeiín kjo'in ts'e kjoabiyaà xi kjondaà ts'e ngats'iì xita.

¹⁰ Jè Nainá, xi tsibíndaà yije nita mé xi tjín, ndaà ok'in-là koni s'ín kis'iin k'e nga kisikatojiiin kjo'in

Ki'ndí-là mé-ne nga it'aà ts'e kjo'in xi tsatojiin-ne, nímé kjoa xi kichiját'aà-là nga koma kochrjekàjiin-ná kjo'in kjoa ts'e jé-ná ngats'iì xi ixti-là Nainá maá xi jè mejèn-là nga ya kitsajnaoáá ñánda nga jeya títina jè. ¹¹ Jè xi tísitsjeè xitá xi títin-là jé, kò jñá xitá xi títimatsjeè, tájngooó Nà'én ma. Koií kjoa-là jè Kí'ndí-là Nainá mikii ma-sobà-là nga 'ndse tsò-là xitá xi sítsjeè. ¹² Jè Xojon-là Nainá k'oáá s'ín tít'aà nga tsò:

Kènojmi-là jñá xitá 'ndse xi it'aà tsiji, seè-lè ya jjiin-là xitá naxandá-lè.

¹³ Tíkooá tít'aà ñánda tsò:

Jé Nainá ma'ñót'aà takoàn.

Ìjngooó k'a tít'aà ñánda tsò:

Í títinaoáa ixti xi Nainá kitsjaà-na.

¹⁴ K'oáá s'ín títin koni ixti-là xitá, tájngooó jní-né kò tájngooó yijo-né. Jesús, k'oáá tís'ín jní kò yijo kis'e-là mé-ne nga it'aà ts'e kjoa biyaà ma kisikijne-là xitá neif xi títin-là nga'ñó nga ma-là sík'en xitá. ¹⁵ Jesús, k'oáá s'ín komàt'in mé-ne nga komà kisikítsajnaandeií ngats'iì xitá xi kitsakjòn-là kjoa biyaà nga k'oáá s'ín títajna koni tsà tít'aà'ñó-là kó títin nàchrjein bitsajnakon xitá. ¹⁶ Jesús, mitsà koií xá j'i-ne nga jñá àkjalé s'ichját'aà-là, jñá xitá tje-là Abraham s'ichját'aà-là. ¹⁷ K'oáá s'ín komà-ne, jè Jesús títinè-là nga ngásòn k'oas'ín xitá komà koni 'ndse, mé-ne nga nòmii itjòn koma-ne xi títin-là kjòhmatàkòn xi ndaà síkitasòn xá-là Nainá nga koma kichjítjè-ne jé-là xitá it'aà ts'e kjoa biyaà-là. ¹⁸ Koni s'ín kichit'aà nga kits'i-là kjo'in, jè, k'oáá tís'ín ma-là osikò jè xitá xi kò kjo'in tichit'aà-ne.

Mé-ne isà jeya títina-ne Jesús mi k'oá-ne Moisés

3 Jñò ndí 'ndse, xi xitá naxandá tsjeè-là Nainá 'mì-nò, xi xó k'oáá s'ín jaàjiin-nò Nainá nga xitá ts'e tsò-nò, k'oáá s'ín ndaà tíkítsjeèn nga jè Cristo Jesús xi xó tsibíxáya-là Nainá kò jè títina nga nòmii itjòn it'aà ts'e kjoa xi mokjeiín-ná. ² Jesús ndaà síkitasòn xá-là Nainá, nga xó k'oáá s'ín kits'i-là koni jè Moisés, ndaà kisikitasòn it'aà ts'e naxandá-là Nainá. ³ Jesús isáá jeya títina koni jè Moisés. K'oáá गया-là koni jngooó xitá xi bínndaà ni'ya, isáá jeya bíjna nei-là mi k'oáá-ne koni títjè-ne ni'ya. ⁴ Ngats'iì ni'ya, tsejèn títin xitá xi tsibíndaà; tanga jè Nainá xi tsibíndaà yije tsojmì xi títin isò'nde. ⁵ Xi ngui okixi, jè Moisés, nga xitá ch'inda-là Nainá ma, ndaà kisikitasòn xá-là it'aà ts'e xitá naxandá-là Nainá. Jè xá xi kis'iin, jè-né nga kitsjaà 'én kó s'ín kichjā Nainá k'è nga koma iskan. ⁶ Tanga jè Cristo, nga Kí'ndí-là Nainá ma, jè otixoma it'aà ts'e naxandá-là, jè naxandá-là xi títjñá-ná, tsà kixi títajnaá skanda k'è nga kjoehet'aà nàchrjein koni s'ín nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá nga kò kjòtsja-ná títajnaá xi kjondaà-là Nainá.

Mé xi mochjeén nga kitjás'eén ñánda ma níkjáyaá it'aà ts'e Nainá

⁷ K'oáá tsò jè Inima Tsjeè-là Nainá jè xojon xi tít'aà 'én-là Nainá, nga tsò:

Ì'ndeí, tsà títajna'yà jñò 'én-là Nainá,

⁸ kì tájaàjiin bitsajnakoo inima-nò

koni s'ín kis'iin jñá xitá xi kondra kii-là Nainá nga kiskoòt'aà ya Ì'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn.

⁹ Jñá xitá jchínga-nò kiskoòt'aà-na nas'ín jye kijtseè ichán nó kjoa xi kis'iaàn.

¹⁰ Koií kjoa-là nga tsohótijna jchán-là jñá xitá koi, k'oáá kixan-là: "Jñò, kjit'aà nàchrjein xìn ndiyá tjaakoo kjòhítseèn-là inima-nò kò mikii yaxkon ndiyá-nà."

¹¹ Xi kjoa jti-nà, k'oáá s'ín kitsjaà ndsoba nga mikii kjoahas'en-jiin Ì'nde ts'an ñánda ma níkjáya.

¹² Ndí 'ndse, t'een kindá yijo-nò, nijngooó xi ch'o síkij-na inima-là nga mikii mokjeiín-là mé-ne nga mì kìn-chat'aàxìn-là Nainá xi títinakon. ¹³ Ta saá, nàchrjein nchijòn tjiì nga'ñó-là à xinguiio, k'è nga títina-isa nàchrjein, mé-ne nga mikii kotájaàjiin-ne inima-nò nga mikii ma skónachan-nò kjoa ts'e jé. ¹⁴ Jñá yaá nokjoá-aná it'aà ts'e Cristo, tsà k'oas'ín ndaà kòk-jeiín-ná skanda k'è nga kjoehet'aà nàchrjein koni s'ín kòkjeiín-ná nga títajnaá tsà tsà'ts'en-là kjoa.

¹⁵ Xojon-là Nainá k'oáá s'ín títajna nga tsò:

Ì'ndeí, tsà títajna'yà jñò 'én-là Nainá,

kì tájaàjiin bitsajnakoo inima-nò

koni s'ín kis'iin jñá xitá xi kondra kii-là Nainá.

¹⁶ ¿Yá xitá-ne xi kii'nchré 'én-là Nainá, Ìkjoàn kondra kii-là? Títjñá-ne ngats'iì xitá xi jè Moisés tsachrjekàjiin Ì'nde Egipto. ¹⁷ ¿Kò yá xitá-ne xi ichán nó tsibijnajchán kò Nainá? Jñá-né xitá xi tsohótjsi jé, xi ya k'en ya iya ndiyá ya Ì'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn. ¹⁸ ¿Kò yá xitá-ne xi Nainá kitsò-là nga mikii kjoahas'en-jiin Ì'nde ñánda títin kjoa níkjáya? Jñá-né xitá xi mikii kii'nchréñijon-là. ¹⁹ Kò k'oáá s'ín títijiin-ná nga mikii jahas'en-jiin Ì'nde ñánda ma níkjáya, koií kjoa-là nga mikii kòkjeiín-là.

4 Nainá k'oáá s'ín kitsjaà-ná 'én nga kitjás'eén ya Ì'nde-là ñánda ma níkjáyaá. K'è nga tákó títina-isa 'én xi kitsjaà Nainá, ngats'iaá mochjeén-né nga ndaà síkindaá yijo-ná mi k'oá-ne tsà mi kì kitjás'eén. ² Nga jñá, k'oáá tís'ín jye kis'enojmíya-ná 'én ndaà-là Nainá, koni s'ín kis'enojmíya-là jñá xitá jchínga-ná. Tanga jñá xitá jchínga-ná nímé kjondaà kisakò-là nga mikii ngásòn kòkjeiín-là koni jñá xitá xi i'nga xi kisitasòn jñá 'én koi. ³ Tanga jñá xi jye mokjeiín-ná, kitjás'en-ná ya Ì'nde ñánda ma níkjáyaá, ñánda kitsò Nainá:

Xi kjoa jti-nà, k'oáá s'ín kitsjaà 'én-nà xi ndsoba kichjā-na

nga mikii kjoahas'en-jiin Ì'nde ts'an ñánda ma níkjáyaá.

Tanga Nainá jye kjòtseé jyehet'aà xá xi kis'iin kóni skanda k'è nga tsibíndaà isò'nde. ⁴ Xojon-là Nainá, k'oáá s'ín títajna ts'e xi ma-ne itoò nàchrjein:

Xi ma itoò nàchrjein kisikjáya Nainá nga komà jyehet'aà yije xá-là.

⁵ Títjè-ne Xojon-là Nainá, Ìjngooó k'a títajna ñánda tsò:

Mikii kjoahas'en-jiin ya Ì'nde-nà ñánda ma níkjáya.

⁶ Jñá xitá xi kii'nchré itjòn 'én xi ndaà tsò, mikii jahas'en Ì'nde ñánda ma níkjáya nga mikii kisitasòn; tanga nàchrjein Ì'ndeí títin-isa xitá xi chija nga koma

kjoahas'en-jiiin i'nde ñánda ma níkjáya. ⁷ Koií kjoa-lá Nainá tsibijna ijngoò-isa nàchrjein xitse, jè nàchrjein i'ndeí. Nga isa 'ño komà iskan jè xitaxá ítjòn xi ki'mi David, k'oaá s'ín tsibít'aà Xojon-lá Nainá jñà 'én xi tsò: Jñò, nàchrjein i'ndeí tsà títsana'yà 'én-lá Nainá kí tájaàjiiin níkitsajnaà iníma-nò.

⁸ Jè Josué, nga mikii komà kitsjaà-lá kjoa níkjáya jñà xitá Israel, koií kjoa-lá Nainá kitsjaà ijngoò-isa nàchrjein xitse. ⁹ K'oaá ma-ne jè naxandá-lá Nainá tíjna ijngoò-lá nàchrjein tsjeè ts'e kjoa níkjáya; ¹⁰ nga jè xitá xi fahas'en-jiiin kjoa níkjáya xi ts'e Nainá, tíkooá síkjáya-ne kjoa ts'e xá-lá, koni s'ín kisikjáya Nainá ít'aà ts'e xá xi kis'iin. ¹¹ Mochjeén-né nga k'oi-lá nga'ño yijo-ná nga kítjás'en-jñáá kjoa níkjáya-lá Nainá; mikii k'oas'ín s'éeen koni kis'iin jñà xitá xi mikii kòkjeiin-lá nga kisikitasòn.

¹² 'Én-lá Nainá tíjnakon-né kò tjín-lá nga'ño. Isaá ndaà ote mi k'oa-ne jngoò kichja ndojò xi yijò nga ingajò ngobà-lá; fahas'en-jiiin-né skanda ya jiiin iníma-ná kò ya jiiin kjohitsjeèn-ná. Tíkooá fahas'en-jiiin-né skanda ñánda tíkjoò nindaà-ná kò iya nindaà-ná; ótsjiya-né kjohitsjeèn-lá iníma-ná mé xi mejèn-lá nga s'iin.

¹³ Ngats'ii xi Nainá tsibíndaà, ni mé tjín xi tíjna'ma, nga ngats'ii kjoa tíjna tsejèn-né; tíbeè-ne xkon jè xi tjínè-lá nga k'oi-lá kindá.

Jè xi ngui nò'miì ítjòn tíjna

¹⁴ Jesús xi ki'ndí-lá Nainá, jè-né xi ngui sobà nò'miì ítjòn tíjna ít'aà tsaján, jè-né xi jahas'en ngajmii nga nguixkon Nainá. K'oaá ma-ne nga mochjeén-né nga kixi kítsajnaakoá jñà 'én xi mokjeiin-ná. ¹⁵ Jè xi nò'miì ítjòn tíjna ít'aà tsaján, komaá kohimakeè-ná k'e nga mahindaà; nga jè, k'oaá tís'ín kichit'aà koni jñà, tanga mìtsà jè tsohótsji. ¹⁶ Kíjngoò-lá takoán nga kíjchat'aà chrañá-lá íxile kjotíxoma-lá Nainá xi tse kjondaà tjín-lá, mé-ne nga skoé ima-ná kjondaà xi tjín-lá koa kosiiko-ná k'e nga mé xi kochjeén-ná.

⁵ Ngats'ii jñà nò'miì ítjòn, yaá tjaájiin ít'aà ts'e xitá naxandá. Jè xá tjínè-lá nga chjatji xitá nga nguixkon Nainá tíkooá tsját'aà-lá kjotjò Nainá kò sík'en cho xi kjoa ts'e jé-lá xitá. ² Jñà nò'miì, tíkooá mahindaàjiiin iníma-lá; k'oaá s'ín ma-ne nga ma beèhimá jñà xitá xi mikii machiya-lá kò xi xìn ndiyá tíjmayá. ³ Koií kjoa-lá nga ma indaàjiiin iníma-lá nò'miì, tjínè-lá nga sijk'en-lá cho kjotjò xi tsjá-lá Nainá xi kjoa ts'e jé-lá kò tíkooá sijk'en cho kjoa ts'e jé-lá naxandá.

⁴ Jñà nò'miì, mìtsà tà jñà tajngoò bí't'aà xá 'nga yijo-lá; jè Nainá xó chja-lá koni s'ín kíichja-lá jè Aarón. ⁵ K'oaá tís'ín tjín ít'aà ts'e Cristo, mìtsà tà jè tajngoò kiskoé xá xi ts'e nò'miì ítjòn, Nainá kitsjaà-lá xá 'nga k'e nga kitsò-lá:

Ji-né xi Kí'ndí-na xan-lè;
'aán-ná xi Na'èn-lè.

⁶ Tije-ne Xojon-lá Nainá, ijngoò k'a tíchja ñánda tsò:

Ji-né xi nò'miì tijni nitá mé nàchrjein-ne, xá-lè, k'oaá s'ín tjín koni xá xi kisikitasòn Melquisedec. ⁷ Jè Cristo k'e nga sa tsibijna i isò'nde, 'ño kíichjat'aà-lá Nainá, ngui koó ndáxkon tsibítsi'ba-lá koa kisijét'aà-lá jè xi tjín-lá nga'ño nga ma-lá kochrekátji ít'aà ts'e kjoa

biyaà; Nainá kii'nchré-lá nga ndaà kijtseèxkón. ⁸ Jè Cristo, nas'ín ki'ndí-lá Nainá ma, yaá komà-lá kisikitasòn, k'e nga kisikjeiin kjo'in. ⁹ K'e nga jye mì tjí mé xi kichiját'aà-lá, k'oaá s'ín tsibijna nga jè kochrekátji kjo'in xitá nitá mé nàchrjein-ne, ngats'ii xi 'nchréijon-lá, ¹⁰ Nainá kisikijna Jesús nga nò'miì ítjòn tsibijna, kitsjaà-lá xá koni ts'e Melquisedec.

Jñà xitá xi mikii machiya-lá mé kjoa xi kixi tjín

¹¹ It'aà ts'e kjoa koi, 'ño tjín-isa kjoa xi s'enojmíya-nò, tanga 'ño chjá tjín nga s'enojmí-nò, koi kjoa-lá nga jñò, mikii machiya-nò. ¹² Jñò, skanda kjòtseé maestroó-lá títsajnaà tsà ndaà; tanga jñò, tákó mochjeén-nò nga chíta'yà xitse ijngoò k'a 'én-lá Nainá xi mì 'in chja koni s'ín komà-nò nga sa ítjòn. K'oaá s'ín tímat'ioòn koni ndí ixti xi tákó tsjín 'bíi, mikii mochjeén-lá nga tsojmi tájaà skine. ¹³ Ngats'ii xi tákó tsjín 'bíi, ixti-né, mikii machiya-lá mé kjoa xi kixi tjín. ¹⁴ Tanga jñà tsojmi xi ma chine xi tájaà kjoàn, ts'eé xitá xi jye kòjchingá, jñà xi jye machiya-lá mé kjoa xi ndaà tjín kò mé kjoa xi mikii ndaà tjín nga k'oaá s'ín nchisíchá yijo-lá.

⁶ Koií kos'ín mochjeén-ne nga chíta'yà 'én-lá Cristo xi isa ndaà kojchíngakoá kjoa ts'e Nainá mé-ne nga nímé chijat'aà-ná nga xitá-lá Cristo maá. Mì tíjñà tíjñà 'én chíta'yà-aná xi kichitá'yá nga sa ítjòn ít'aà ts'e Cristo. Mì tíjñà tíjñà 'én síkítsjeèn-ya-ná kó s'ín ma nga níkájnoaá jé xi tjín-ná xi kjoabiyaà fikò-ná. Kò tíkooá mì tíjñà tíjñà 'én síkítsjeèn-ya ijngoò k'a-ná kó s'ín kòkjeiin-ná ít'aà ts'e Nainá ² kò kós'ín ma bautizar xitá, kò kós'ín oyijòsòn-lá ndsaá jñà xitá xi mokjeiin-lá ít'aà ts'e Cristo. Kò tíkooá mì tíjñà tíjñà 'én síkítsjeèn-ya ijngoò k'a-ná kó s'ín kjoaáya-lá jñà xitá xi jye k'en, kò kós'ín s'iin Nainá nga kíindaàjiiin-lá xitá mé xi ok'in-lá nga tsjá-lá nitá kjé-ne. ³ Mochjeén-né nga chíta'yà 'én xi isa ndaà kojchíngakoá kjoa ts'e Nainá; tsà Nainá tsjá'nde nga kos'ín koma, k'oas'ín s'éeen.

⁴ Nga jñà xitá xi jye kjohiseèn-lá kjohitsjeèn-lá, xi jye kisaseèn-takòn kjondaà xi tsjá Nainá, xi tíkooá jye ngásòn kitjooé-lá Iníma Tsjeè-lá Nainá, ⁵ xi jye kisas-eèn-takòn 'én ndaà-lá Nainá kò nga'ño-lá isò'nde xi sa kjoí, ⁶ tsà ijngoò k'a xìn ndiyá kjoí, tsà tsjín takòn 'én-lá Nainá, mì tjí kii koma kondaàya-ne kjohitsjeèn-lá nga kófat'aà ijngoò k'a-lá Nainá; nga jñà xitá koi, kjoa xi nchis'ín, k'oaá ngaya-lá koni tsà krò nchihót'aà ijngoò k'a jè Kí'ndí-lá Nainá nga tsjá-lá kjosobà nga nguixkon ngats'ii xitá. ⁷ K'oaá s'ín ngaya-lá koni jè nangui, k'e nga 'ba jtsí, ma'nchi'nde-né. Tsà ndaà xka xi bisò xi mochjeén-lá xitá xi síxáko nangui, jè Nainá síchikon-t'in nangui. ⁸ Tanga tsà na'yá chiní kò na'yá xanchroò bisò, nímé chí-lá, mìtsà nangui ndaà nga nguixkon Nainá; kíjchò nàchrjein nga tà kiti-né.

⁹ Jñò ndí 'ndsè, xi matsjacha-nòjen, nas'ín k'oas'ín nokjoà-jen, k'oaá s'ín tíjngoò takòn-jen nga tjoé-nò kjoa xi 'ño ndaà tjín, ngats'ii kjondaà xi tjín-lá xitá xi jye ítjokájiin kjo'in. ¹⁰ Nga Nainá, xitá kixi-né, mikii síjchaa-jiiin xá-nò xi jye ki'nè kò kjoatjòcha xi tjín-nò nga níchját'aà-lá xitá naxandá-lá Cristo, koni s'ín títsa'nè skanda nàchrjein i'ndeí. ¹¹ Tanga ngajen, k'oaá s'ín

mejèn-najen nga kjit'aà nàchrjein nguì koó kjotsja nga kos'ín tixá nga jngoò ìjngoò skanda k'è nga kjoèhet'aà nàchrjein-nò mé-ne nga kitsàòn-ne kjoa xi titsàchiñá-lá. ¹² Majìn-najen nga ts'eè s'èen. Chjìngui-là jñà xitá xi jye nchitjoe-là kjotjò koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá koi kjoa-là nga ndaà mokjeiin-là ko tjin-là kjoat-sejta.

Kó tsò 'én xi kiichja Nainá koni s'ín kitsjaà-là tso'ba Abraham

¹³ Nainá k'è nga kitsjaà-là tso'ba Abraham, k'oáá s'ín kitsjaà kixi 'én-là nga tije tsasèn-ne nga mì tì yá tjin-ne xi isa 'nga tìjna koni jè; k'oáá s'ín kiichja, ¹⁴ nga kitsò: "An, 'ño ndaà sichikon-t'in-lè, tikoá 'ño kòkjìn-ya jñà ix-ti-lè." ¹⁵ K'oáá s'ín komà-ne Abraham kiskoòñàkjoa, ikjoàn kitjoe-là koni s'ín kitsò Nainá. ¹⁶ Jñà xi taxkì xitá, k'è nga tsjá 'én-là, síkjeén jngoò 'ín-là jngoò xi isa 'nga tìjna mé-ne nga síkixiya-ne 'én xi tsjá. Kò tà yaá fehet'aà kjoa. ¹⁷ K'oáá s'ín ma-ne k'è nga jè Nainá k'oáá s'ín kjòmejen-là nga kitsjaà kixi-là 'én jñà xitá xi tjoé-là kjotjò nga sijkitasòn koni s'ín kitsjaà tso'ba, kitsjaà jngoò 'én xi 'ño xkón tjin nga nimé xi ma kjoatjia. ¹⁸ Jñà 'én koi xi jò ma-ne xi mikii ma fatjia, nga mikii koma skónachàn-ná Nainá, yaá 'ño sakó-là nga'ño inijma-ná, jñá xi mejèn-ná nga Nainá kòsiko-ná nga nguì jè kjit'aà takoán nga titsàchiñá-lá jè kjoa kixi-là xi jè jye kitsjaà-ná. ¹⁹ Jè kjoa kixi xi titsàchiñá-lá, k'oáá s'ín síkijna kixi inijma-ná koni jngoò kichá xi sit'aà'ño-ne chitso, ko jè kjoa kixi xi okji skanda maá jahas'en ya 'nde tsjeè ñánda tjobájtò nikje cortina, ²⁰ ya ñánda jahas'en Jesús nga tsohójnandaà-ná ndiyá, nga nò'mii ítjòn tìjna nitá mé nàchrjein-ne koni jè Melquisedec.

Jesús, k'oáá s'ín गया-là koni jè nò'mii ítjòn xi ki'mi Melquisedec

7 Melquisedec xi xitá xá ítjòn tsibijna ts'e naxandá Salem, tikoá nò'mii ítjòn tsibijna ts'e Nainá xi tìjna ngajmii, kiì kaña-là Abraham k'è nga tìnchrobá-ne nga jye kisikijne yije-là xitaxá ítjòn xi kiskaàn-ko. Melquisedec kisichikon-t'in Abraham. ² Jè Abraham, teya kis'iin tsojmi xi kisakò-là ts'e kjoajchán, ko jngoòya kitsjaà-là Melquisedec. 'ín xi 'mì Melquisedec, tsòyaá-ne: xitaxá ítjòn xi tjin-là okixi. Tikoá jè 'ín xi 'mì xitaxá ítjòn ts'e Salem, tsòyaá-ne: xi tjin-là kjoa'nchán. ³ Jè Melquisedec mikii 'ya-là tje-là, yá nà'èn-là, yá nea-là, ñánda kits'iin, ñánda k'en; k'oáá s'ín mangásòn-ko koni Cristo xi Ki'ndí-là Nainá nga jè Melquisedec tikoá nò'mii ítjòn tìjna nitá mé nàchrjein-ne.

⁴ Jñò tikitsjeèn nga 'ño 'nga tsibijna Melquisedec, skanda jè xitá jhínga-ná Abraham teya kis'iin tsojmi xi kisakò-là ts'e kjoajchán, ko jngoòya kitsjaà-là Melquisedec. ⁵ Kixí kjoa, k'oáá s'ín tichja kjotixoma-là Moisés xi Nainá kitsjaà-là nga jñà xitá naxandá tjinè-là nga teya sijjòya tsojmi xi tjin-là, jngoòya tsjá-là jñà nò'mii xi tje-là Leví, nas'ín tì xitá xíkjin-ne xi ya nchrobát'aà-ne tje-là Abraham. ⁶ Tanga jè

Melquisedec, mitsà tje-là Leví, tanga kitjoe-là xi jngoòya oko-là tsojmi xi teya kis'iin Abraham, ikjoàn k'è kisichikon-t'in, nas'ín jè Abraham xi kitjoe-là 'én xi tso'ba Nainá kiichja-ne. ⁷ Nga jyeé tíjiiin-ná, jè xi síchikon-t'in xitá, isaá 'nga tìjna mì k'oáá-ne koni jè xi machikon-t'in. ⁸ Jñà nò'mii xi tje-là Leví xi tjoé-là xi jngoòya oko-là xi teya s'ín xitá naxandá Israel, mitsà ta bitsajnakon kjit'aà, bijchó nàchrjein nga biyaá; tanga it'aà ts'e Melquisedec, jè Xojon-là Nainá, k'oáá s'ín 'ya-là koni tsà jngoò xitá xi táko tijnakon skanda nàchrjein 'indej. ⁹ Jñà nò'mii xi nchrobát'aà-ne tje-là Leví xi tjoé-là xi jngoòya oko-là xi teya s'ín xitá naxandá Israel, komaá k'oakixoán nga tikoáá jè Melquisedec kitjoe jngoòya-là it'aà ts'e xitá koi k'è nga kitsjaà jngoòya-là Abraham, ¹⁰ nga jñà nò'mii xi tje-là Leví, yaá nchrobát'aà-ne tje-là Abraham. Nas'ín k'jeé kiì ts'iin Leví k'è nga jè Melquisedec ijchò kaña-là Abraham, k'oáá s'ín गया-là koni tsà jñà nò'mii Israel, jyeé ya tít-sajnakò Abraham nga nchitsjá-là kjotjò xi jè tjoé-là Melquisedec.

¹¹ Jñà kjotixoma xi kitjoe-là jñà xitá Israel, yaá inchrobát'aà-ne it'aà ts'e nò'mii xi tje-là Leví; tanga jñà nò'mii koi, mikii komà-là nga jngoò k'a kisikixiya xitá nga mì tì mé chijat'aà-là. K'oáá s'ín komà-ne nga j'ii ìjn-goò nò'mii xi jè mangásòn-ko Melquisedec, ko mitsà jè mangásòn-ko Aarón xi tje-là Leví. ¹² K'è nga fatjia nò'mii, kós'ín síxá, tikoáá mochjeén-né nga kjoatjia kjotixoma. ¹³ Koni s'ín tichja 'én-là Nainá, jè xi kitjoe-là xá koni ts'e Melquisedec, k'jeí tje-né; ya ñánda inchrobát'aà-ne, ni saá jngoò nò'mii bitjokàjiiin. ¹⁴ K'oáá s'ín 'ya-là nga jè Nà'én-ná Jesucristo, yaá inchrobát'aà-ne tje-là naxandá Judá. Tje-là naxandá jè, mikii kisikaxkì Moisés k'è nga kiichja it'aà ts'e nò'mii.

¹⁵ Kjoa koi, isaá ndaà makixiya-ná tsà jè nò'mii xitse sijkitasòn koni s'ín kisikitasòn jè Melquisedec. ¹⁶ Nga mitsà k'oáá s'ín kitjoe-là xá ts'e nò'mii koni s'ín tichja kjotixoma yá ts'e tje xi inchrobát'aà-ne nga nò'mii kisikitasòn. Ta saá k'oáá s'ín kitjoe-là xá it'aà ts'e nga'ño xi tjin-là nga mitsà yá xi koma-là jngoò k'a sijk'en. ¹⁷ K'oáá s'ín tichja 'én-là Nainá xi it'aà ts'e, nga tsò:

Ji-né xi nò'mii tìjni nitá mé nàchrjein-ne, k'oáá s'ín mangásòn-ko koni jè Melquisedec.

¹⁸ K'oáá s'ín komà-ne nga kichijàngui kjotixoma jhínga, koi kjoa-là nga tsjin-là nga'ño tikoá mì tì kiì tí-mochjeén-ne. ¹⁹ Nga jè kjotixoma jhínga xi kiskii Moisés, nimé xi kisikixiya xitá; tanga nàchrjein 'indej, tjin ìjngoò-ná kjoa xi isa ndaà tjin xi titsàchiñá-lá jè xi sikinchat'aà chraña-ná Nainá.

²⁰ Nainá k'oáá s'ín kitsjaà kixi 'én-là xi xkón tjin k'è nga kitsjaà tso'ba nga nò'mii ítjòn kíjna Cristo. Jñà nò'mii xi i'nga, ta k'oáá s'ín kitjoe-là xá, mitsà yá xi kitsjaà 'én-là. ²¹ Tanga xi it'aà ts'e Nà'én-ná Jesús, k'oáá s'ín tichja xojon xi tjt'aà 'én-là Nainá nga kitsò:

Nà'én-ná k'oáá s'ín kitsjaà kixi 'én-là; mikii sijkjatjia-là kjohítsjeèn-là nga tsò: "Ji-né xi nò'mii tìjni nitá mé nàchrjein-ne."

22 K'oaá s'ín ma-ne nga jè Jesucristo osen-tji-ná nga nguixkon Nainá nga jè bíndaàjiin ko-ná jngoò kjoa xit-se xi isaá ndaà tjin. 23 Tikoáa jñà n'omiil xi kisixá xi tje-la Leví, jyeé kjin ma xi jye kisikitasòn xá-la tanga koiif kjoa-la nga biyaà nga mikii ma síxá-isa. 24 Tanga jè Jesús tijnakon-ne nita kjé-ne, k'oaá ma-ne nga n'omiil tijná nita mé nachrjein-ne. 25 K'oaá s'ín ma-ne nga ma-la ochrjekàjiin kjo'in xita nita mé nachrjein-ne, ngats'ii xita xi it'aà ts'e Jesús bijchó nguixkon Nainá; jè tijnakon-né nita kjé-ne mé-ne nga bitsi'batji xita. 26 It'aà tsaján, ngui jè Jesús xi mochjeén-ná nga n'omiil ítjòn tijná: nga xita tsjeè-né; nimé jé tjin-la; mi tje kji inima-la; tijnat'aàxin-la xita jé, ko jè xi isa 'nga tijná ján ngajmiil. 27 Mitsà k'oas'ín koni s'ín n'omiil ítjòn xi i'nga, nga nachrjein nchijòn sík'en cho nga tsjá kjotjò-la xi kjoa ts'e jé-la, ikjoàn tsjá ts'e jé-la xita nax-andá. Tanga Jesús k'e nga kitsjaà kjotjò yijo-la nga k'en, jngoò k'aá kitsjaà nita kjé-né. 28 Jè kjotixoma xi kitsjaà Moisés, k'oaá s'ín tichja nga jñà kitsajna n'omiil ítjòn xi taxki xita xi chiba nga'ño tjin-la; tanga jè 'én xi xkón tjin xi iskan kitsjaà Nainá, k'oaá s'ín tichja nga jè Ki'ndí-la Nainá, kijná n'omiil ítjòn, jè xi k'oas'ín kisiko Nainá nga nimé chijat'aà-la nita kjé-ne.

Jè kjoa xitse xi tsibí'ño Jesús

8 Ngats'ii kjoa xi chibàya-ná, tjin jngoò xi isaá 'ño chji-la, jè-né nga tijná jngoò-ná n'omiil ítjòn xi tsibijnat'aà chrja kixi-la ixile kjotixoma-la Nainá ján ngajmiil. 2 Yaá síxá ya ñánda tijná xi ngui Ni'ya Tsjeè-la Nainá, xi jè sobà Nainá tsibíndaà; mitsà taxki xita tsibíndaà.

3 Ngats'ii n'omiil ítjòn, k'oaá s'ín satixoma-la nga kjotjò tsját'aà-la Nainá ko cho sík'en; k'oaá ma-ne nga jè Cristo tikoá tjinè-la nga kis'e-la mé kjotjò xi kitsjaàt'aà-la Nainá. 4 Jè Cristo, tsà i tijná it'aà nangui, skanda mi-la kii koma nga n'omiil kijná, nga i it'aà nangui, jyeé tjin n'omiil xi tsját'aà-la kjotjò Nainá koni s'ín tjin kjotixoma xi kiskii Moisés. 5 Tanga jñà n'omiil xi tjin i it'aà nangui, yaá síxá ni'ya xi tà isén-la-né ko 'nguién-la-né jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi tijná ngajmiil; nga jè Moisés k'e nga jye mejèn koiits'ia nga kijná ni'ya tsjeè-la Nainá xi nikje, jè Nainá kitsò-la: "Ndaà chitsejin, k'oa kó kji t'lin koni kji xi tsakoò-lè ya nindoò Sinaí." 6 Tanga nachrjein i'nde, isaá ndaà tjin xá xi kitjóé-la Jesucristo nga n'omiil ítjòn tijná, nga jè osijna-jiiin jngoò kjoa xitse xi isa ndaà tjin xi tsibíndaàjiin Nainá ko xita, nga yaá nchrobát'aà-ne 'én xi isa ndaà tjin koni s'ín jye kitsjaà tso'ba Nainá.

7 Tsà nimé xi kisichijat'aà-la jè kjoa xi kisindaàjiin ítjòn, mi-la kii mochjeén nga i'ngoò k'a sindaàjiin xi ma-ne jò k'a. 8 Tanga Nainá k'e nga tshótiko, k'oaá kitsò:

Kijchò nachrjein k'e nga kindaàjiin-ko jngoò kjoa xitse jñà xita Israel ko xita Judá, kitsò Nainá.

9 Jè kjoa xitse xi kindaàjiin-koaa, mitsà k'oas'ín sindaàjiin koni ts'e xita jchínga-la, k'e nga 'an sobà kitsobà tsja nga tsachrjekajña nangui Egipto.

Jñà xita koi, mikii kisikitasòn koni s'ín kisindaàjiin, k'oaá komà-ne nga kitsjin takoàn, tsò Nainá.

10 K'e nga jye koma iskan, jè kjoa xitse xi kindaajñaakoaa xita Israel, kiis'ín s'e, tsò Nainá:

Kjotixoma-na yaá kijnajña ya kjohitsjeen-la, ko yaá skiaà ijiin inima-la.

'An-ná xi Nainá kitso-na, ko jñà-né xi koma xita naxandá-na.

11 Mi ti kii kochjeén-ne nga xita xikjin keenjmiya-la ni mitsà jè 'ndse keenjmi-la nga skoexkon Nainá, nga ngats'ii xita skoexkon-na mats'iaako-ne xi isa ixti skanda jñà xi 'ño xita jchínga.

12 'Aán siichàat'aà-la ngats'ii kjoa ch'o xi kis'iiin, mi ti kii siikitsjeen-na jé xi tjin-la.

13 K'e nga Nainá síkaxki i'ngoò kjoa xitse, tsòyaá-ne nga jè kjoa xi kisindaàjiin ítjòn, jyeé kojchínga. Mi ti kii tímochjeén-ne, jyeé tichija.

Jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje

9 Jè kjoa xi tsibíndaàjiin ítjòn Nainá kis'eé-la kjotixoma kós'ín ma nga jeya nikijnaá Nainá ko kis'e jngoò-la ni'ya tsjeè i it'aà nangui. 2 Jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje, k'oaá s'ín tjiná nga jngoò i'nde tijná ítjòn xi 'mi i'nde Tsjeè, ñánda tijná kichá xi tiya ni'ín ko ñánda tijná imixa xi nchason inchrájin tsjeè-la Nainá. 3 Jè nikje cortina xi ma jò-ne xi tjobá jngoò osen ni'ya nikje, ya ij-ton kijjna i'nde xi 'mi i'nde xi isa 'Ñó Tsjeè. 4 I'nde jè, yaá kijjna jngoò kaxa xi ngui oro ñánda tison chrjongó-la Nainá; tikoá yaá kijjna kaxa xi ngui oro yijáno ts'e kjoa xi tsibíndaàjiin Nainá. Kaxa jè, tijnaya jngoò tiji kichá xi ngui oro ñánda 'ncha inchrájin xi 'mi maná, tikoá yaá kijnaya yá nise-la Aarón xi tsibijts'én-t'aà chrja-la ko ya 'ncha jñà ndajo teè ñánda tjt'aà kjotixoma-la Nainá xi kitjóé-la Moisés. 5 Ya ison kaxa 'ncha isén-la àkjalé xi querubín 'mi xi tjin-la jngaá xi okó kjoa jeya-la Nainá; jñà jngaá-la bíjtsa'ma jè kaxa. Tanga i'nde, jñà kjoa koi, mikii mochjeén nga i'ngó i'ngó skaya koxxi.

6 K'e nga jye k'oas'ín kisinchaàndaà tsojmi koi, jñà n'omiil, kjit'aà nachrjein fahas'en ya Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje, jè i'nde xi tijná ítjòn, nga sikitasòn xá-la nga beèkkón Nainá. 7 Tanga jè i'nde xi ma-ne jò, ta jè tajngoò n'omiil ítjòn fahas'en jngoò k'a nga jngoò nó; k'e nga fahas'en, tjinè-la nga jni-la cho 'ba xi tsját'aà-la Nainá kjoa xi tits'e-ne jé-la ko ngats'ii jé-la xita nax-andá, jñà xi mikii tjiin-la tsà jé ótsji. 8 Jè Inima Tsjeè-la Nainá k'oaá s'ín síkichiya-ná, k'e nga tákó jè tímochjeén Ni'ya Tsjeè xi nikje xi kisindaà ítjòn, kj'eè kii táx'a'nde nga koma kitjás'eén jè i'nde xi isa 'Ñó Tsjeè. 9 Jñà kjoa xi komà kjótseé, tà kjoa mangásòn-né koni s'ín tíma nachrjein i'nde; nga jñà kjotjò ko jni-la cho xi kixixteén i'nde jè, tsjin-la nga'ño nga sijtsjeè kjohitsjeen-la xita xi k'oas'ín beèkkón Nainá. 10 Kjoa koi, tà kjoa ts'eé yijo-la xita, mé tsojmi xi ma chine ko xi ma 'yò, ko kós'ín sítsjeé yijo-la xita; tà k'oaá s'ín tjen kochjeén skanda k'e nga jè Nainá sijkatjiya-la ngats'ii kjoa koi.

Nga'ño xi tse tjín-la jè jní xi tsibíxteèn Cristo

¹¹ Tanga jyeé j'ii Cristo nga no'mii íjtòn tjina it'aà ts'e kjonndaà-la Nainá xi jye tíma. Yaá jahas'en Ni'ya Tsjeè-la Nainá jè xi isa 'ño ndaà choòn ko xi isa kixi tjín, nga mitsà tsja xita kisindaà-ne jè xi tsò-ne kjoa nga mitsà i it'aà nangui kisindaà. ¹² Cristo, jngoò k'aá jahas'en ya I'nde Tsjeè. Mitsà ti jní-la tindsó ko jní-la nchraja jahas'en-ko-ne. Ts'e sobá jní jahas'en-ne. K'oaá s'ín kis'iin nga tsibíxjítjì jé-ná, mé-ne nga komà kisikítsajnan-deíj-ná nita mé nachrjein-ne. ¹³ Jè jní-la nchraja ko jní-la tindsó ko chijo-la nchraja kiti xi nchraja chjoon ki'ndí, maá-la sítsjeè yijo-la xita xi xa'ya-la k'e nga xixteèn-jno. ¹⁴ Tsà k'oaá s'ín bitasòn kjoa koi, jè jní xi tsibíxteèn Cristo, isáá tse nga'ño tjín-la. Nga it'aà ts'eé nga'ño-la Inima Tsjeè xi tjínakon nita mé nachrjein-ne nga kitsjaà kjotjò-la Nainá yijo-la xi mitsà mé jè tjín-la. Jè jní-la Cristo sítsjeèya kjohítsjeèn-nò nga mi ti kii koa tís'ín s'en-nò kjoa xi fiko-ná kjoabiyaà, mé-ne nga ma sixá-la Nainá xi tjínakon.

Jè kjoa xitse xi tsibíndaàjiin Nainá ko xita

¹⁵ K'oaá ma-ne nga jè Cristo osijnajiin osen koni s'ín tsibí'ño jngoò kjoa xitse. K'e nga k'en ngajo-la xita, jè tsibíxjítjì jé-la xi tsohótsji xita k'e nga tisa jè tíhotíxoma kjoa xi kisindaàjiin íjtòn, mé-ne ngats'ii xita xi xó jaàjiin-ne tjoé-la kjotjò xi tsjá Nainá nita kjé-ne koni s'ín kitsjaà 'én-la Nainá xi tso'ba kiichja-ne. ¹⁶ K'e nga jngoò xita mejèn-la síka'bí tsojmi xi tjín-la, bindaà jngoò xojon xi bí'ño. Skanda k'eé mochjeén k'e nga biyaà jè xita xi bindaà. ¹⁷ Tanga xojon jè, nimé chjí-la k'e nga tikj'eé biyaà xita xi tsibíndaà; skanda k'eé chjí-la k'e nga kiyá. ¹⁸ Jè kjoa xi kisindaàjiin íjtòn k'oaá tís'ín kisindaàjiin nga cho k'en mé-ne komà kixixteèn-ne jní. ¹⁹ Moisés, k'e nga jye tsibíxkejiin-la xita naxandá ngats'ii kjotíxoma-la Nainá, ikjoàn kiskoé jní-la tindsó ko jní-la nchraja ki'ndí ko kisikájiin nandá; ko kiskoé jngoò chrja-la yá hisopo ko tsja-la orrè xi ini kjoàn; jahajiin jní-la cho; ikjoàn tsibíxteèn-jno jè xojon xi tjít'aà kjotíxoma-la Nainá; k'eé tsibíxteèn-jno ngats'ii xita naxandá. ²⁰ Moisés kitsò: "Jè jní jè xi síkixiya kjoa nga koma sikitasòn koni s'ín tsibíndaàjiin-ko-nó Nainá." ²¹ Moisés, tikoaá tsibíxteèn-jno jní jè Ni'ya Tsjeè-la Nainá xi nikje ko ngats'ii tsojmi xi mochjeén k'e nga yaxkón Nainá. ²² Koni s'ín tíchja xojon xi tjít'aà kjotíxoma-la Nainá, mejèn tsà ngats'ii kjoa, saá jní matsjeèya-ne; tsà mikii xixteèn jní, mikii koma jchat'aà-la jé-la xita.

²³ K'oaá s'ín kjòchjeén nga jní-la cho matsjeèya-ne jè Ni'ya Nikje Tsjeè ko tsojmi xi tjíya xi mochjeén k'e nga yaxkón Nainá; jña tsojmi koi, ta okó-né koni choòn ján ngajmii; tanga jña xi tjín ngajmii, mochjeén-né nga biyaà jngoò xi isa xkón tjín mé-ne koma kotsjeèya-ne.

²⁴ Tanga Cristo, mitsà ya jahas'en Ni'ya Nikje Tsjeè xi tsja xita kisindaà-ne, xi ta okó xi tjín ngajmii. Cristo, ngui yaá jahas'en ngajmii nga nguixkon Nainá nga tíchjatjì-ná. ²⁵ Mikii k'oaá s'ín kjiin k'a jahas'en ya ngajmii

nga kitsjaà'taà kjotjò yijo-la, koni s'ín no'mii íjtòn nga xki nó fahas'en I'nde xi 'Ñó Tsjeè, nga fahas'en ko jní xi mitsà ts'e. ²⁶ Cristo tsà kjiin-la k'a jahas'en ngajmii tikoa tjínè-la nga kjiin k'a siikjeiin kjo'in kó-ne skanda kisin-daà isò'nde. Tanga i'nde, nga jye tífehèt'aà nachrjein, ta jngoò k'a j'ii nga kitsjaà kjotjò yijo-la nga tsibíxteèn jní-la, mé-ne nga kitjaàxìn-ne kjoa ts'e jè nita mé nachrjein-ne. ²⁷ K'oaá s'ín tjín nga ngats'ii xita, ta jngoò k'a biyaà, ko iskan kjoif jè nachrjein nga sindaàjiin-la. ²⁸ K'oaá tís'ín tjín it'aà ts'e Cristo, ta jngoò k'a kitsjaà'taà kjotjò yijo-la nga tsibíxteèn jní-la, mé-ne nga kjiin xita tjáxin-ne jé-la. Xi ma-ne jò k'a, kitjoen ijngoò k'a-ne ngajmii; mitsà ti jè kjoaáxìn-ne; koií xá kjoif-ne nga kochrjekájiin kjo'in jña xita xi nchikoña-la.

Mé-ne 'ño chjí-la jè kjoa biyaà-la Cristo

10 Jè kjotíxoma-la Nainá xi kitjoé-la Moisés, mitsà ngui jña kjonndaà xi iskan j'ii; ta 'nguién-la né xi tsakó. K'oaá ma-ne nga jngoò k'a mikii koma ngui tsjeè siikítsajna xita xi xki nó síchrañat'aà-la Nainá nga tijña tijña kjotjò tsjá-ne. ² Jè kjotíxoma, tsà jngoò k'a kisitsjeèya jé-la xita, mi-la ti kii siikáino-ne tsà jè tjín-la; tikoaá mi-la ti kii jní-la cho tsjá kjotjò-ne. ³ Tanga jè jní-la cho, xki nó xki nó síkítsjeèn-ya jé-la xita. ⁴ Nga jè jní-la nchraja ko jní-la tindsó mikii ma-la faáxin jña jé-la xita.

⁵ Cristo, k'e nga j'ii i isò'nde kitsò-la Nainá: Majìn-lè jní-la cho xi biyaà, ko kjotjò xi tsját'aà-lè xita, tanga jè yijo-na kinikjnandei.

⁶ Mikii sasén-lè cho xi kiti, ko ni jña kjotjò xi tsjá-lè xita xi kjoa ts'e jé-la.

⁷ K'eé kichjà, kixan-lè: "Koni s'ín tíchja xojon-lè xi it'aà ts'an, íj tíjnga nga sikitasoàn koni s'ín mejèn-lè, ji xi Nainá 'mì-lè."

⁸ Cristo, íjtòn kitsò: "Majìn-lè ko mikii sasén-lè jní-la cho xi biyaà ko kjotjò xi tsjá-lè xita, cho xi kiti ko kjotjò xi tsjá xi kjoa ts'e jé-la", nas'ín k'oaá s'ín tíchja kjotíxoma nga tjínè-la nga koatjín xi tsjá xita. ⁹ Ikjoàn kitsò isa: "Íj tíjnga nga sikitasoàn koni s'ín mejèn-lè." K'e nga os'ín kiichja, tsòyaá-ne nga jè Cristo jaàxin jè kjoa jchínga mé-ne nga kisikijna ngajo-ne xi kjoa xitse. ¹⁰ K'oaá s'ín komà nga kisitsjeèya inima-ná Nainá it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo k'e nga kos'ín kisikitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá nga ta jngoò k'a kitsjaà kjotjò yijo-la nita kjé-ne k'e nga k'en.

¹¹ Ngats'ii no'mii, nachrjein nchijòn sikitasòn xá-la nga kjiin k'a tsját'aà-la Nainá xi tijña tijña-ne kjotjò xi mikii ma-la faáxin jé-la xita. ¹² Tanga Jesucristo ta jngoò k'a kitsjaà'taà kjotjò yijo-la kjoa ts'e jè nita kjé-ne, ikjoàn tsibijnat'aà chrja kixi-la Nainá. ¹³ Yaá tíkoña skanda k'e nga kijchò nachrjein nga jña xita kondra-la siichija nga jè Nainá siikítsajnangui ndsoko. ¹⁴ Ta jngoò k'aá kitsjaà'taà kjotjò yijo-la mé-ne nga ngui ndaà kjòkixiya-ne xita nita kjé-ne, jña xita xi tímatsjeè. ¹⁵ Jè Inima Tsjeè-la Nainá ndaà sikixiya-ná kjoa koi; nga sa íjtòn tsò-né:

¹⁶ Jè kjoa jè xi kindaàjiin-koaa jña xita

k'e nga jye koma iskan, tsò Na'èn-ná: Jñà kjotíxoma-na sikíjnajñaà iníma-la, kò yaá skiaa ijiin kjohítsjeèn-la.

¹⁷ Ikjoàn tsò-isa: 'An, mì tì kii sikítsjeèn-na jé xi tjin-la kò ngats'ii kjoa ch'o xi s'ín.

¹⁸ K'e nga jye jchat'aà-ná jé-ná, mì tì mé kjotjò kochjeén-ne xi kjoa ts'e jé.

Mé kjoa-ne nga isa ndaà kınchat'aà chraña-lá Nainá

¹⁹ Jñò ndí 'ndsè, k'oaá ma-ne nachrjein i'nde, tji'nde-ná nga kitjás'eén jè I'nde-la Nainá xi 'Nó Tsjeè, koií kjoa-la jè jni xi tsibíxteèn Jesús. ²⁰ Nga jè kiskíx'a jngod-ná ndiyá xitse xi fikò-ná ñánda tjin kjoabinachon, nga koma kotokjá jè nikje cortina xi tjo'hóya jngod osen I'nde Tsjeè-la Nainá. Jè nikje, k'oaá ngaya-la koni yijo-la Jesús. ²¹ Nga tjin jngod-ná no'mii xi 'ño jeya tjina xi otíxoma ya ni'ya-la Nainá. ²² K'oaá ma-ne nga mochjeén-né nga isa ndaà kınchat'aà chraña-lá Nainá, nga ngui kixi sikíjnaa iníma-ná kò ngui tjinngod takoán xi it'aà ts'e, nga jè Cristo jye kisitsjeè iníma-ná kjoa ts'e jé, kò jè yijo-ná, k'oaá ngaya-la koni tsà ngui nandá tsjeè tsanijno-ne. ²³ Kixi kitsajnakoá kjoa xi tit-sachiña-lá koni s'ín mokjeiin-ná nga mì kijen kikjá-lá takoán; nga Nainá, xita kixi-né, sikitason-né koni s'ín jye kitsjaà 'én-la. ²⁴ Kınchatsji'nde-lá nga 'én ndaà kınokjoa-lá xinguiá mé-ne nga isa ndaà s'e-ná kjotsjacha; kò s'eén kjoa xi ndaà tjin. ²⁵ Mikii sijnchayaá jè nachrjein k'e nga bixoñaá, koni s'ín i'nga xita nga mì tì kii bixoñat'aà-lá xikjín. Ta saà mochjeén-né nga k'oi-lá nga'ño xinguiá nga jngod i'ngod; isaá 'ño kos'iaán k'e nga yaá nga jye tınchrobá machraña nachrjein-la Nainá.

²⁶ Tsà k'oas'ín tjin takoán nga kınchatsji jé isaá k'e nga jye kiyaxkoaán kjoa kixi-la Nainá, mì tì mé jni koma xixteèn-ne xi ma kjoaxin jé-ná. ²⁷ Tà jè kòko isa-ná kjo'in xi 'ño xkón tjin kò ni'ín nga xi síkjehesòn yije xita xi kondra fi-la Nainá. ²⁸ K'e nga tsà jngod xita xi mikii sikitasòn kjotíxoma-la Nainá xi kitjoé-la Moisés, tsà tjin jò, jàn xita xi tsjá 'én nga kixi kjoa, mikii mahimacha, nik'en-né. ²⁹ Kós'ín beè-la takòn jñò, a mitsà isa tse kjo'in ok'in-la jñà xita xi binchanè jè Ki'ndí-la Nainá, kò ochrjekàngui jè jni xi tsibíxteèn, kò tjoa chjajno-la Iníma Tsjeè-la Nainá xi tjin-la kjondaà? Jè jni xi ochrjekàngui, jè-né xi Nainá kisikjeén nga tsibindaajiin-kò xita jngod kjoa xitse, kò jè xi kisitsjeè-ne iníma-la xita koi.

³⁰ Jyeé tjiin-ná nga k'oaá tsò Nainá: "Aán okò-na nga tsjaà-la kjo'in xita, 'aán tsjaà-la chjí-la." I'ngod k'a tsò: "Jè Na'èn-ná kiındaajiin-la xita naxandá-la." ³¹ Itaxki 'ño tse kjoxkón tjin k'e nga ya káyaá tsja Nainá xi tjinakon!

³² Tanga tikitsjeèn kós'ín komà'tioòn nachrjein xi jye tsato, k'e nga sa kina'ya ítjòn 'én kixi xi kisihiseèn-nò, nga kichikjoa-nò nga tse kjo'in kinikjoòn. ³³ Kis'eé nachrjein k'e nga jñà xita kiichjajno-nò kò kiskaàn-kò-nò nga nguixkòn xita naxandá. Tjoaá kis'eé nachrjein nga jñò kitsjahitakoo jñà xita xinguiò xi tjoa kjo'in nchisikjeiin. ³⁴ Jñò, kjòhimacha xita xi kjo'in nchisikjeiin nga ndayá tıtsajna; kò tjoa mikii

kòjti-nò k'e nga kjòchijé-nò tsojmi-nò, ta saá kjòtsjaá-nò nga jye tjiin-nò nga ján ngajmii tjin-nò tsojmi xi isa ndaà kjoàn xi mikii fehet'aà nita mé nachrjein-ne.

³⁵ Kì nichija-jèn koni s'ín kjit'aatakòn Nainá nga yaá tjoé-nò jè xi 'ño tse chjí-la. ³⁶ Mochjeén-né nga s'e-nò kjoatsetakòn kjoa ts'e kjo'in, mé-ne k'e nga jye kitason koni s'ín mejèn-la Nainá, tjoé-nò xi tsjá-nò koni s'ín jye kitsjaà 'én-la xi tso'ba kiichja-ne. ³⁷ K'oaá s'ín chja xojon xi tjit'aà 'én-la Nainá nga tsò:

Ta jngod tjo chija-la nga kjoii jè xi sa nchrobá. Mikii kochrjein-la.

³⁸ Jè xi xita kixi kijnakon-né nga mokjeiin-la, tanga tsà kosit'aà xin, mikii sasén-la iníma-na.

³⁹ Tanga jñà, mì k'oaá s'eén koni s'ín xita xi its'in fi-ne nga síhija iníma-la. Ta saá ya kjaán ya i'nde ñánda kitjokajiin kjo'in iníma-ná koi kjoa-la nga mokjeiin-ná.

Kjoa xi mokjeiin-ná

11 Jè kjoa xi mokjeiin-ná, jè-né nga tjin kixi nga tjoé-ná jñà kjoa xi chía-lá; jè-né nga tjinngod takoán nga kitason nas'ín mikii titsa'yaá xi kjoa niton.

² Jñà xita jchinga kjotseé, koií kjoa-la nga kòkjeiin-la nga ndaá ki'ya-la.

³ Ta koi-né nga mokjeiin-ná nga kos'ín machiya-ná nga jè Nainá, tà koo 'én-la tsibindaà isò'nde; kisikatsejèn tsojmi xi mikii tsejèn nga sa ítjòn.

⁴ Abel, koií kjoa-la nga kòkjeiin-la, kitsjaat'aà-la Nainá kjotjò xi isa 'ño ndaà kjoàn, mì k'oaá-ne koni ts'e Caín. K'oaá s'ín komà-ne nga xita kixi kitsò-la Nainá Abel; kiskoé kjotjò xi ijchòko-la; skanda nachrjein i'nde, tákó k'oaá s'ín tíhja nga mokjeiin-la, nas'ín jye k'en.

⁵ Enoc, tjoaá kòkjeiin-la; k'oaá s'ín komà-ne nga kiiko tíkon Nainá ján ngajmii; mì tì kii kisakò-ne k'e nga jye kiiko. K'e nga sa tsibijna i isò'nde, Enoc, k'oaá s'ín ki'ya-la nga ndaà kisaseèn takòn Nainá. ⁶ Tsà mikii mokjeiin-ná it'aà ts'e Nainá, mikii koma s'eén kjoa xi sasén-la Nainá. Jè xita xi síchrañat'aà-la Nainá mochjeén-né nga ndaà kòkjeiin-la nga tjina Nainá, tjoa kòkjeiin-la nga ngats'ii xita xi ótsji Nainá, tsjá-la kjotjò xi ndaà tjin.

⁷ Noé koií-né nga kòkjeiin-la, k'e nga tsibénojmí-la Nainá kjoa xi iskan koma, kisikitasòn; koo kjoxkón-la nga tsibindaà jngod chitso xi 'ño je kji, mé-ne nga mikii kiyá-ne jñà xita ni'ya-la. Noé, nga ndaà kòkjeiin-la, k'oaá s'ín tsibínè-la kjo'in xita isò'nde nga jé tjin-la; kò jè Noé kitjoé-la kjotjò xi tsjá Nainá nga xita kixi kitsò-la ta koií kjoa-la nga kòkjeiin-la.

⁸ Abraham, nga kòkjeiin-la k'e nga kiichja-la Nainá, kisikitasòn. Itjokajiin nangui-la, kii ya i'nde ñánda tà kjotjò tsjá-la Nainá, tanga skanda mikii tjiin-la ñánda tífi. ⁹ Koií kjoa-la nga kòkjeiin-la, nga kos'ín kisijchá yijo-la koni tsà xita xi xin nangui-la nas'ín ya tsibijna ya i'nde ñánda nga k'oa kitsò-la Nainá nga tsjá kjotjò-la. Ni'ya nikjeé tsibijnaya. Nga kii-isa nachrjein, k'oaá tì komà'tin jè Isaac kò Jacob, xi tjoa k'oa'sín kitsjaà-la 'én Nainá nga ts'e koma nangui. ¹⁰ Abraham tíkoña jngod-la naxandá xi 'ño ndaà tjin tàts'en chrjó-la, nga jè

Nainá kiskoòsòn-là kós'ín sɛndaà kò tjiè-ne Nainá tsi-bíndaà.

¹¹ Koií kjoa-là nga kòkjeiín-là Abraham, nga nas'ín chjoón 'ndí jè chjoón-là xi 'mì Sara, kò nas'ín jye 'ñó xitá jchínga, kis'eé-là nga'ñó nga kisakò jngòò-là ki'ndí jè Sara, koií kjoa-là nga kòkjeiín-là nga Nainá sikkitasòn koni s'ín jye kitsjaà-là 'én-là. ¹² K'oaá ma-ne nga ta jè tājngòò xitá jè, nas'ín jye tífèhet'aà nāchrjein-là, jkìn jchán ma ixti-là xi tje ts'e k'oaá ngaya-là koni jñà ni'ño xi tjin ngajmii kò tsumi xi jncha indii ndáchikon nga mikii ma maxkeya.

¹³ Ngats'ii xitá koi, k'oaá s'ín mokjeiín-là skanda k'e nga k'en, nas'ín mikii kitjoé-là tsojmi xi Nainá k'oa's'ín kitsjaà 'én-là nga tsjá-là; ta k'oaá s'ín kjòchiya-là koni tsà ta kjìin kijtseè-ne; tsjaá kis'e-là nga kitsò nga mitsà i j'nde-là, ta nchifahato-né nga títajna i it'aà nangui.

¹⁴ Jñà xitá xi koatsò, k'oaá s'ín bénojmi kixi-né nga sáà nchihótsji jngòò nangui xi nguì ts'e koma. ¹⁵ Tsà jè nchisikitsjeèn nangui ñanda itjokàjii, okixi-né komá-la kii ijngòò k'a-ne i'nde ñanda inchrobà-ne. ¹⁶ Tānga jngòò i'nde nchihótsji xi isà ndaà choòn, i'nde xi ts'e ngajmii. K'oaá ma-ne nga jè Nainá, mikii masobà-là nga kitsò-là xitá: jè jèè xi Nainá, nga jyeé kisikijnandaà jngòò-là i'nde ñanda naxandá-là koma nga ya kitsajna.

¹⁷ Abraham, k'e nga kichit'aà, koií kjoa-là nga kòkjeiín-là nga kiskoé Isaac nga kitsjaat'aà kjotjò-là Nainá. Tsibijnandaà nga tsjá-là ki'ndí-là xi ta jè tājngòò-ne, nas'ín xó k'oa's'ín kitsjaà-ne 'én Nainá it'aà ts'e ki'ndí-là, k'e nga kitsò: ¹⁸ "It'aà ts'e Isaac, jkìn jchán koma xitá tje-lè." ¹⁹ Abraham k'oaá s'ín kisikitsjeèn nga Nainá tjin-là nga'ñó nga ma-là síkjaáya-là xitá nas'ín jye k'en. Kitjoé ijngòò k'a-là ki'ndí-là koni tsà jaáya-là it'aà ts'e kjoabiyaà.

²⁰ Isaac, koií kjoa-là nga mokjeiín-là nga kisijét'aà-là Nainá nga kàtasíchikon-t'in Jacob kò Esau it'aà ts'e kjoa xi jskan koma.

²¹ Koií kjoa-là nga mokjeiín-là Jacob, k'e nga jye tibiyaà, kisijét'aà-là Nainá nga kàtasíchikon-t'in ingajò ixti-là José; síngui'ño tsja yá nise-là nga jeya kisikijna Nainá.

²² Koií kjoa-là nga mokjeiín-là José, k'e nga jye tibiyaà, tsibénojmi kós'ín komat'in jñà xitá Israel nga kitjokàjii naxandá Egipto. Tjkoá kitsjaà okixi it'aà ts'e nindaà-là ñanda kjiko.

²³ Xitá jchínga-là Moisés, koií kjoa-là nga kòkjeiín-là nga jàn sá kisikijna'ma ki'ndí-là k'e nga sá kits'iin, nga kijtseè nga 'ñó ndaà kji isén-là ki'ndí-là, kò mikii kitsakjòn-là kjotixoma-là xitaxá ítjòn ts'e naxandá Egipto.

²⁴ K'e nga jye kòchínga Moisés, koií kjoa-là nga kòkjeiín-là nga mikii kisaseèn-là nga nea-là kitsò-là tsòti-là faraón. ²⁵ Tà sáà jè jaàjii nga kjò'in kisikjeiín kò naxandá-là Nainá, mi k'oa-ne nga kjotsja tsjá-là yijo-là xi kjoa ts'e jé. ²⁶ K'oaá s'ín kiskoòsòn-là nga isà 'ñó hjí-là kjò'in xi sikkjeiín xi it'aà ts'e Cristo mi k'oaá-ne nga kjotsja tsjá-là yijo-là xi kjoa nchiná ts'e naxandá Egipto. Kiskoñákjoaá-là kjondaà xi jskan tsjá-là Nainá.

²⁷ Koi-né nga tjkoá kòkjeiín-là nga itjokàjii naxandá Egipto; mikii kitsakjòn-là kjoajti-là jè xitaxá ítjòn; kixii

tsibijna koni tsà xkòn tíbeè-ne Nainá xi ni sáà jngòò xitá beèkon.

²⁸ Moisés, nga kòkjeiín-là, tsjachrje s'eí Paxkò. K'oaá kitsò-là ngats'ii xitá Israel nga jni sikkajno xotjoa ni'ya-là mé-ne jè àkjale-là Nainá mikii sikk'en jñà xi ki'ndíjòn-là ts'e xitá Israel.

²⁹ Jñà xitá Israel, nga kòkjeiín-là, tsatojiiin jè xi 'mì Ndáchikon Inì koni tsà nangui kixi. Jñà xitá Egipto, k'e nga kijtseè, mejèn-là nga k'oa tís'ín kis'iin, tānga ta yaá k'en yije ya ijiin ndáchikon.

³⁰ Nga kòkjeiín-là xitá Israel, kisikixòjen chrjó xi tjindii-là naxandá Jericó, k'e nga jye kjò itoò nāchrjein bitjindii-là jè naxandá. ³¹ Koií nga kòkjeiín-là Rahab xi chjoón chijngui nga mi ya k'en-kò jñà xitá xi mikii mokjeiín-là, koií kjoa-là nga ndaà kijtseètjò jñà xitá Israel xi ítjòn iychò kotsejèn 'ma-là nangui.

³² ¿Mé kjoa xi kènojmi isà? Mì-la kii chíya-na nāchrjein nga kichjá it'aà ts'e Gedeón, ts'e Barac, ts'e Sansón, ts'e Jefté, ts'e David, ts'e Samuel kò ngats'ii xitá xi kiichja ngajo-là Nainá. ³³ Koií nga kòkjeiín-là xitá koi nga kis'e i'nga xi kisikijne-là kjoa ts'e kjòjchán, xi kixi tsibín-daàjiiin kjoa, xi Nainá kitsjaà-là koni s'ín jye kitsò-là xi tso'ba kiichja-ne, xi tsibichjoàjtò tso'ba xa. ³⁴ Kis'eé i'nga xi kisikits'o nga'ñó-là ni'in jnga, xi itjomachinga-là nga kichá ndojò k'en-ne, xi kis'e ijngòò k'a-là nga'ñó nas'ín xk'én kjoàn, xi kis'e-là nga'ñó kjoa ts'e kjòjchán, xi kisikijne-là xitá kjòjchán xi kondra ts'e. ³⁵ Kis'eé i'nga íchjín xi kitjoé ijngòò k'a-là xitá xíkjin xi jye k'en nga jaáya-là.

Tānga tjin i'nga xi ya k'en-jiin kjò'in; mikii kjòmejèn-là nga tsibitsajnandeí, nga k'oaá s'ín kjòmejèn-là nga isà ndaà kitsajna k'e nga kjoaáya-là. ³⁶ Xi i'nga, kisikjeiín kjò'in nga kinisobà-là, kiskaàn-kò xitá, skanda na'ñó kichá cadena kisit'aà'ño iya ndayá. ³⁷ Tjin i'nga xi ndajo kisinè nga kinik'en; tjin i'nga xi kichá serrote kjòjòya-ne; tjin xi kichá ndojò k'en-ne. Xki xi ján chinchimasòn, tà chrjoa-là orré kò chrjoa-là tíndsó tsakakjá nga 'ñó imá chinchima, tseé kjò'in kis'e-là kò 'ñó ki'yatoòn. ³⁸ Jñà xitá koi, nga 'ñó ndaà kòkjeiín-là it'aà ts'e Nainá, skanda mikii ok'in-là nga i tsibitsajna isò'nde. Xki xi ján chinchimasòn ya i'nde it'aà xin ñanda nangui kixi choòn, kòhokji ijiin ijñá kò ingui nguio kò ngajo xi tix'á ijiin nangui.

³⁹ Ngats'ii xitá koi, koni s'ín nga ndaà kòkjeiín-là ndaá ki'ya-là, tānga nijngòò kitjoé-là xi Nainá tjin-ne nga tsjá-là koni s'ín jye kitsjaà-là 'én-là. ⁴⁰ Nainá tsibíndaà jngòò-ná kjoa xi isà 'ñó ndaà tjin, mé-ne jñà xitá koi, ngásòn kongásòn-kjoaá nga njímé chijat'aà-ná nga kixi kitsajnaá.

Ndaà chítsejèn-là Jesús

12 Nga 'ñó jkìn ma-ne xitá xi títajnanndii-ná xi ndaà mokjeiín-là, k'oaá ma-ne nga tjkoá jñá, jngòò k'a sikkitsajnaá ngats'ii kjoa xi sí'in-ná kò kjoa ts'e jé xi tsobà'ñó-ná nga konāchan-ná; mochjeén-né nga k'oa s'ín s'eén koni jngòò xitá xi ongachikon nga chíkjoko-là nga kichò skanda ñanda nga tjin-nè-là nga kichò. ² Ndaà chítsejèn-lá Jesús; jè tsibits'ia ítjòn

koni s'ín mokjeiin-ná kò jè s'jngoò kjoà koni s'ín mokjeiin-ná. Jesús nga jye t'jiin-la nga koma iskan s'ée-la kjotsja, k'oaá ma-ne nga kichikjoà ko-la kjo'in it'aà krò, mìkii kjòsobà-la koni s'ín k'en; ijkoàn tsibíjnat'aà chrja kixi-la Nainá nga ya tihótixoma.

³ Tíkítsjeèn it'aà ts'e Jesús; kichikjoà koó-la kjo'in xi tsibínè-la jñà xitá jé, mé-ne jñò mìkii kijta-nò kò mìkii sikàjeèn-là takòn. ⁴ Koni s'ín titsabixkàn-koò kjoà ts'e jé, k'jeè tsà yá xitá xi tsò ikon nga sík'en-nò. ⁵ ¿A jye ki-jhàajiin-nò koni tsò-nò Nainá nga ixti-la tsò-nò? K'oaá s'ín tíchja xojon xi t'jit'aà 'én-la Nainá nga tsò:

Nga ki'ndí-na xan-lè, kì nachrjekàngui-jèn k'e nga síkixiya-lè Nà'èn-ná,

kò kì nikjajen-la takoin k'e nga síkaká-lè.

⁶ Nà'èn-ná síkixiya-né jè xitá xi tsjakeè, tsjá-la kjo'in ngats'ii xi kjoéjtò nga ki'ndí-la tsò-la.

⁷ Nainá k'oaá s'ín beèhikon-nò nga ki'ndí-la tsò-nò; t'jkijooñ k'e nga kjo'in tsjá-nò. Ngats'ii xi Nà'èn ma, tsjá-la kjo'in ixti-la nga síkixiya. ⁸ Tanga tsà Nainá mìkii s'jikixiya-nò koni s'ín síko ngats'ii xi ixti-la ma, mìtsà kixi kjoà nga ngui ixti-la Nainá maà. ⁹ K'e nga sa ixtiaá, jñà xitá jhínga-ná xi t'jin i it'aà nangui, kisikixiya-ná koà ndaà kiyaxkoán. ¿A mìtsà isa ndaà jchaxkoán Nà'èn-ná xi t'jina ngajmii, mé-ne nga kàtas'e-ná kjoabinachon?

¹⁰ Xitá jhínga-ná i it'aà nangui tsjá-ná kjo'in nga síkixiya-ná koni s'ín mejèn-la, nas'ín ta chiba nachrjein titsajnaá. Tanga Nainá síkixiya-ná xi kjonndaà tsján mé-ne nga tsjeè k'itsajnaá koni jè Nainá nga tsjeè t'jina.

¹¹ Kixií kjoà, tsjin kjo'in xi kjotsja tsjá, tà kjoaba tsjá nga 'on ma-la yijo-ná, tanga komà iskan-ne s'ée-ná kjoà kixi xi 'nchán t'jin nga ndaà k'itsajnaakoá Nainá ngats'iaá xi bì'ndeé nga tímakixiyaá.

¹² K'oaá ma-ne nga t'ji-là nga'nó yijo-nò, chjímii'ngaà ndsaa xi mìkii ma síkjaníyá, kò xkó ndsokoò xi tsjin-la nga'nó; ¹³ t'jnchátjsioò xi ndiyá kixi nga kàtandaà-ne ndsokoò xi tsá'yá kji, mé-ne nga mìkii isa ndaà kòt-só'ño-ne.

Kì binchat'aàxin-là kjonndaà-la Nainá

¹⁴ 'Nchán t'itsajnakoo ngats'ii xitá; tsjeè t'itsajna nga nguixkon Nainá. Nga nijngoò xitá skoexkon Nainá tsà mì tsjeè t'jina. ¹⁵ Ndaà chítsejèn nga nijngoò xitá kosijnat'aàxin-la kjonndaà-la Nainá, mé-ne nga mì k'oaá s'ín komat'ioòn koni tsà jngoò xka ijñá kjsò xi tsja ima-la xi síkíts'ón xitá nga tsjá ch'in-la. ¹⁶ Jñò, nijngoò xi xitá chijngui koma, kì nachrjekànguiòò tsojmi xi tsjeè; kì k'oaá s'ín 'nè koni kis'iin Esaú nga tà jngoò chroba tsojmi xi ma chine tsat'ijna-ne xi jè t'jin-ne nga koko-la koni ki'ndí t'jòn. ¹⁷ Jñò jyeé t'jiin-nò, k'e nga jye komà iskan, Esaú k'e nga kjòmejèn-la nga s'ijchikon-t'in nà'èn-la, kì nachrjekàngui-né, mì t'jii kii komà kjòchikon-t'in-ne, nas'ín takó 'ñó kiskindaya.

¹⁸ [Koni s'ín komat'in xitá Israel nga jkìn kjoxxón kijtseè], jñò, mìtsà kos'ín ya ijchò kinchat'aà-là nindoò xi ma niko, jè nindoò ñánda títi ni'ín jnga, ñánda skanda mì t'jii kii kjòtsejèn-ne nga jñò choòn kò ñánda t'ba tjo xkón. ¹⁹ Mìkii kina'yà-là jta-la chrjo, t'jikoà mìkii kina'yà-là jta-la Nainá k'e nga kiichja. Jñà xi kii'nchré-la

Nainá, tsibítsi'ba-ne nga majin-la nga kichja-isa, ²⁰ koií kjoà-la nga mìkii kichikjoà-la koni s'ín t'jin kjótixoma xi kisinè-la nga tsò: "Jè xitá xi kosijna jngoò ndsoko ya it'aà nindoò, nas'ín jngoò cho, ndajoó kiyá-ne kò tsà majin kichaa kotosikjá yijo-la." ²¹ 'Nó xkón t'jin kjoà xi ki'ya-la, skanda t'jè-ne Moisés kitsò: "Tsakjoòn jchán-ná skanda chiba-la tihotsé-ná."

²² Tanga jñò, yaá ijchò kinchat'aà-là nindoò Sión, jè naxandá-la Nainá xi t'jnakon, xi t'jè-ne Jerusalén xi ts'e ngajmii, ñánda kjin jmiì àkjalé t'itsajna xi nchisítsjako Nainá nga jeya nchisíkijna, ²³ ñánda t'itsajnajt'jin ixti-la Nainá xi tjoé-la kjòtjò xi ts'e ixtitjòn xi t'jit'aà 'ín-la xojon ts'e ngajmii. Ijchò kinchat'aà-là Nainá xi xitaxá t'jina nga jè b'indaajiin-la ngats'ii xitá. T'jikoá ijchò kinchat'aà-là injma-la xitá kixi xi Nainá jye kisitsjeè nga nimé chijat'aà-la. ²⁴ Ijchò kinchat'aà-là Jesús xi osijna-jiin-ná jngoò kjoà xitse kò jè jni-la xi kixixteèn [nga kisitsjeè-ná] xi isa ndaà chja-ná mì k'oaá-ne koni ts'e Abel [xi síje nga sindaajiin].

²⁵ Jñò, t'èen kindà yijo-nò. Kì nachrjekànguiòò jè xi tíchja-ná. Jñà xitá jhínga kjòtseé xi tsachrjekàngui koni s'ín kinckoà-la i it'aà nangui nga kinikaká-la, mìkii tsajno-la nga kitjoé-la kjo'in. Jñá, isaá 'ñó 'in t'jin tsà k'nachrjekànguiaá Nainá k'e nga skanda ján ngajmii chja-ná nga síkaká-ná; mìkii kojno-ná nga tjoé-ná kjo'in.

²⁶ Jè nachrjein jè, jta-la Nainá, skanda jè nangui kisijtiya-la, tanga nachrjein i'nde, k'oaá tsò: "Ijngoò k'a siijtiya-la, mìtsà tà jè nangui siijtiya-la koò ngajmii."

²⁷ Jè 'én, k'e nga tsò "Ijngoò k'a siijtiya-la", k'oaá s'ín machiya-ná nga tjáxin tsojmi xi xó kisindaà-ne, jñà xi ma oníyá-la, mé-ne nga kitsajna-ne xi mìkii ma oníyá-la. ²⁸ It'aà ts'e Nainá tsjá-ná okixi nga ya kotixomakoá ya i'nde ñánda mìkii ma oníyá-la. Ndaà chji-la Nainá jñà kjoà koi. Jeya s'ikijna kò jchaxkoán koni s'ín sasén-la jè. ²⁹ Nga "jè Nainá, k'oaá ngaya-la koni ni'ín xi síkjesòn yije nitá mé xi t'jin."

Kjoà xi mochjeén nga s'jin jñà xitá-la Cristo

13 Jñò, t'itsjacha xitá xinguioo xi 'ndsè chibá xi it'aà ts'e Cristo. ² Kì nijchàajioòn jñà xitá xi bi-jhókon-nò ni'ya-nò, t'is'in-là nga kàtasíkjáya. K'oaá komat'in i'nga xitá, kiskoéjtò xitá xi mìkii beèxkon, tanga àkjalé-né.

³ Tíkítsjeèn jñà xitá xi ndayá t'itsajna; k'oaá 'in t'è-là takòn koni tsà ngàsòn kjo'in titsajnaà. Tíkítsjeèn jñà xitá xi t'yatoòn koni tsà jñò xi t'jikoà k'oaá 'in t'yatoòn-nò.

⁴ Jñò xi jye chixàn, ngàsòn jchaxkón xinguioo. Kì ch'o bitsajnakoo xinguioo. Nga jñà xi kjoachijngui s'ín, Nainá tsjá-la kjo'in.

⁵ Kì toón 'ñó matsjacha; kàtajngoò takòn koni kji t'jin-nò. Nainá k'oaá tsò: "Mìkii tsjeiin takòn-nò, kò mìkii tajngoò síkijna-nò." ⁶ K'oaá ma-ne nga ma k'oaá 'in kixoán:

Jè Nà'èn-ná kosiko-ná, mìkii kiskoán mé kjoà xi s'jko-ná xitá.

⁷ Tíkítsjeèn jñà xitá xi chincha itjòn nga tsakóya-nò 'én-la Nainá; t'jkítsjeèn kó s'ín kisijchá yijo-la xitá koi kò k'oaá s'ín chjinguilà koni s'ín kòkjeiin-la.

⁸ Jesucristo mikii fatjiya, tije-ne ngojña, tije-ne nachrjein i'nde, ko tije-ne nitã mé nachrjein-ne. ⁹ Ki kii nis'in-là kjohitsjeèn xi kjeij tsò ko xi mikii yaxkon-lã nga xin ndiyã fikò-ná. Ísãá ndaà tjin nga jè inima-ná s'e-lã nga'nó it'aà ts'e kjondaà-lã Nainá mi k'oãá-ne koni ts'e tsojmi xi ma chine; nga jña tsojmi xi ma chine, nimé nga'nó kitsjaà-lã jña xi k'oã tjin kjoã kisis'in-lã.

¹⁰ Jña, tjin jngod-ná i'nde tsjeè [ñánda kitsjaà kjotjò yijo-lã Cristo nga k'en], tãnga jña no'mii xi tákó ya síxã it'aà ts'e kjoã jchínga ya Ni'ya xi nikje, mikii tji'nde-lã nga tjoé-lã kjondaà nga ya kojjen. ¹¹ Nga jè yijo-lã cho xi sík'en jña no'mii, [mikii tji'nde-lã nga tjoé-lã nga skine]; ta jè jni-lã cho fikò jè no'mii itjòn ya i'nde tsjeè-lã Nainá xi kjoã ts'e jé. Tãnga jè yijo-lã cho, it'aà xin i'nde fikò nga ti. ¹² K'oãá tjs'in komàt'in Jesús, it'aà xin-lã naxandá kisikjein kjo'in, mé-ne nga kisitsjeè-ne naxandá it'aà ts'e xi ngui jni ts'e. ¹³ K'oãá ma-ne jña, kitjokajñaá naxandá. Jè kjitjinguí-lá Jesús nga sikji-aán-koãá kjo'in xi jè kisikjein. ¹⁴ Nga i it'aà nangui tsjin-ná naxandá xi ngui jngod k'a tina nitã kjé-ne; jè titsachiña-lá naxandá xi iskan kotsejen. ¹⁵ Koi kjoã-lã mocheén-né nga kjit'aà nachrjein jeya sikjinaá Nainá it'aà ts'e Jesucristo koni jngod kjotjò xi 'bi-lá Nainá, 'én xi ngui tso'baá bitjo-ne nga benojmiá yá-né jè. ¹⁶ Ki nijchãajioòn nga ndaà t'een, tji it'sé-lá xinguioo mé xi tjin-nò; k'oãá tjin kjotjò xi sasén-lã Nainá.

¹⁷ Tikitasòn-lá jña xitã xi jncha itjòn-nò, tina'yañi-jon-lã. Nga jña síkindã-nò nga mi jchija inima-nò koií

kjoã-lã nga tjinè-lã nga tsjá-lã kindã Nainá. Tikitasòn-lã koni s'in kitso-nò mé-ne nga ngui ko kjotsja-lã síxã-ne nga mi ba s'e-lã; tsà ba s'e-lã, nimé kjondaà s'e-nò.

¹⁸ Tijét'aà-lã Nainá it'aà tsajen, nga k'oãá s'in tijnogò takòn-jen nga ndaà tjin kjohitsjeèn-najen, mejèn-najen nga ndaà s'en-jen nitã mé kjoã-ne. ¹⁹ Ísãá ndaà síjé-nò nga tijét'aà-lã Nainá xi it'aà ts'an, mé-ne nga kàtat-sjá'nde-na nga niton kjikon-nò.

'Én xi fehet'aà-ne

²⁰ Jè Nainá xi tsjá kjoã'nchán xi kisikjaáya-lã it'aà ts'e kjoã biyaa Nã'n-ná Jesucristo, xi paxtò itjòn-lã ts'e or-rè, jè xi ko jni-lã tsibí'ño-ne jngod kjoã xitse xi mikii kjoehet'aà nitã kjé-ne, ²¹ kãtasikixiyandaà-nò ngats'i kjoã xi ndaà tjin, mé-ne nga kãtitasòn-ne koni s'in mejèn-lã Nainá; it'aà ts'e Jesucristo, k'oãá s'in kãtasiko-ná koni s'in sasén-lã Nainá. jJeya kãtjna Cristo nitã mé nachrjein-ne! K'oãá s'in kãtama.

²² Bitsi'bà-nò ndí 'ndsè, ndaà chjoétjò 'én xi tikji-nò koni s'in tìbinè-nò nga ta chiba 'én tikji-nò. ²³ Kãtasi-jin-nò jè 'ndsee Timoteo jye tijnandei-ne xi kjoã ts'e kjo'in; tsà kjoí niton, kjiko-ná k'e nga kjián katsejen-nò.

²⁴ Tijixat'aà yije jña xitã xi jncha itjòn-nò ko ngats'i xitã-lã Cristo. Jña xi Italia ts'e nchisihixat'aà-nò.

²⁵ Ngats'ioò, jè kãtijnako-nò kjondaà-lã Nainá.

Santiago

Kó tsò Santiago nga síhixat'aà xit̩

1 'An, Santiago, xi chí'nda-la Nainá ma, k̩ ts'e Na'èn-ná Jesucristo, tisihihixat'aà-nò, jñò, xi ya inchrobàt'aà-nò xi tejò tje-la naxandá Israel xi xk̩ xi ján nangui titsajnaà nga tíjtsa isò'nde.

Nga'ñó xi sakó-ná k'e nga mé kjoa xi otojñaá

2 Jñò, xi 'ndsè chibá it'aà ts'e Cristo, ngui tsja t'è-là inima-nò k'e nga nita mé kjoa xi komat'ioòn. 3 'Ya-nò k'e nga tsà mé kjoa xi komat'ioòn nga chít'aà-nò koni s'ín mokjeiín-nò, jñà kjoa xi kotojñò, yaá sakò-nò nga'ñó nga kichikjoako-nò nita mé kjoa xi kotojñò. 4 K'oáá ma-ne jè nga'ñó xi sakò-nò, ndaà kàtasíxájiin inima-nò mé-ne nga ndaà kojchínga-ne k̩ tíjngò-ne kjohít-sjeèn-la inima-nò nga nimé sichijat'aà-la.

5 Tsà tíjín i'nga xit̩ xi chijat'aà-la kjohítsjeèn, tíjé't'aà-la Nainá; jè tsjá-nò. Nga jè Nainá ngui koó inima-la nga tsjá k̩ mitsà ch'o tsò-la xit̩ k'e nga síjé. 6 Tanga ngui ndaà kàtakjeiín-nò k'e nga síjé. Kì jò 'beé-la takòn. Jè xit̩ xi jò 'beé-la ikon, k'oáá s'ín ngaya-la koni ndáchikon k'e nga 'ba tjo, fijen fikjako. 7 Jè xit̩ xi jò 'beé-la ikon, k'oáá s'ín síkítsjeèn nga tíjín xi tjoé-la it'aà ts'e Na'èn-ná, 8 nga mikii tíjngò ikon. Nachrjein i'nde i' k'ejí s'ín tísíkítsjeèn, nchijòn-lè tíkoáá k'ejí kjohítsjeèn tíjín-la. Mitsà ngui jngò ndiyá kjoé.

9 Jñà xit̩ xi 'ndsè chibá it'aà ts'e Cristo xi ima títajna, tsja kàtas'e-la nga 'nga títajna nga nguixkon Nainá. 10 Tanga jñà xit̩ nchíná, tsja kàtas'e-la nga nangui kít-sajna ya nguixkon Nainá, nga jè xit̩ nchíná, k'oáá s'ín komat'in koni jngò naxó xi mikii fichrjein-la. 11 K'e nga 'ñó matsjè ndobá, jñà ijñá, xi-né, ikjoàn bixòjen jè naxó-la; chija isén-la nga ndaà kjoàn. K'oáá tís'ín komat'in jñà xit̩ nchíná, k'e nga 'ñó nchisíxako xá xi tíjín-la, ta nitòón kiyá.

12 Mé ta ndaà-la jè xit̩ xi chikjoako-la k'e nga chít'aà, mé-ne k'e nga jye síkijne, tjoé-la kjoabinachon koni s'ín kitsjaà-la 'én Nainá, ngats'iì xit̩ xi jè matsjakeè. Tjoé-la kjoabinachon k'oáá ngaya-la koni jngò corona si'a skò xit̩ xi síkijne k'e nga síská. 13 Jñò, k'e nga chít'aà-nò nga mejèn-nò nga ch'o s'een, k'oáá s'ín níkítsjeèn nga jè Nainá tíkot'aà-nò. Nga jè Nainá mì yá xi koma-la skót'aà nga ch'o kàtas'ín Nainá. Tíkoáá jè Nainá mì kì kot'aà xit̩ nga ch'o kàtas'ín. 14 Jngò xit̩, k'e nga chít'aà, tíjñà-ne kjoa ch'o-la xi matsjakeè bínga nga tsobà'ñó. 15 K̩ jè kjoa ch'o xi matsjakeè, k'e nga jye bitasòn, yaá sakó jé. K'e nga jye bitasòn kjoa ts'e jé, ikjoàn f'iì kjoa biyaà.

16 Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, kì yijo-nò chonachan-là. 17 Ngats'iì kjondaà k̩ kjotjò xi tjoé-ná, it'aà ts'e Nainá xi tíjna ngajmii nchrobá-ne, jè xi tsibín-daà ngats'iì tsojmì xi 'ya-la ngajmii, jñà xi síhiseèn. Nainá, mì k'oáá s'ín fatjya-la koni ma jñà tsojmì xi síhiseèn ngajmii nga fatjya-la koni ma 'nguién.

18 Nainá, k'oáá s'ín kjòmejen-la nga kisíkítsajnakon xit̩-se ijngò k'a-ná xi kjoa ts'e 'én kixi-la, mé-ne nga jñà s̩ngatsjaá yijo-ná Nainá koni tsojmì xi majchá íjòn xi jè tsibíndaà.

Mochjeén-né nga sikitasoán k'e nga jye na'yá 'én-la Nainá

19 Jñò, ndí 'ndsè xi matsjake-nò, tíkítsjeèn ngats'ioò, isa ndaà titsajnaandaà nga kíná'ya-la xit̩ xinguiáá xi k'ejí, chiba chiba t̩nókjoa, k̩ k̩ taxk̩ majti-nò. 20 Jngò xit̩ xi jti takòn, mikii kixi síkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá. 21 Chjaàxin-la yijo-nò ngats'iì kjoa tje k̩ kjoa ch'o xi xk̩ xi ján tíjín, mé-ne nga indaajiin chjoé-nò jñà 'én ndaà-la Nainá xi jye kina'yá, jñà 'én koi xi koma kochrjekajiin-nò kjo'in.

22 Tíkítasòn koni tsò 'én-la Nainá. Kì tà na'yá-jèn. Tsà mikii síkitasòn, t̩ yijo-nò titsachonachan-là. 23 Nita yá xit̩-ne xi 'nchré 'én-la Nainá, tsà mikii síkitasòn, k'oáá ngaya-la koni jngò xit̩ xi chitsín tíkotsejen-ya. 24 K'e nga jye beè isén-la kó kji, ikjoàn fi, yaá jchàajiin-la kó kji isén-la. 25 Tanga jè xi ngui ndaà kotsejen-la kjotixoma kixi xi síkijnandeji-ná, nga koi 'én síkítsjeèn kjit'aà koni tsò kjotixoma, k̩ mikii síjchàajiin 'én xi 'nchré nga ndaà síkitasòn, xit̩ jè, yaá sakó-la kjoa machikon-t'in k'e nga k'oas'ín tís'ín.

26 Tsà jngò xit̩ xi tsò: "Beèxkón-ná Nainá", koá tsà mikii bíchjoà-la nijen-la nga chja ngats'iì 'én xi ch'o tsò, yijo-laá tíkonachan-la; nimé chjì-la nga tsò: "Beèxkón-ná Nainá." 27 K'e nga ngui kixi kjoa nga Nainá xi Na'èn-ná yaxkoán, koni s'ín mejèn-la, jé-né nga síchjít'aà-lá xi ixti jchan, k̩ íchjín ka'àn xi jye k'en x'in-la, jñà xi kjo'in tíjín-la, tíkoá mì kì k'nde-lá yijo-ná nga kjoa ch'o jchijníñaá xi tíjín isò'nde.

Mi kii mochjeén nga chjaajñaá xit̩ xinguiáá nga ndaà sis'in-lá

2 Jñò, ndí 'ndsè, koni s'ín mokjeiín-nò it'aà ts'e Na'èn-ná Jesucristo xi jeya tíjna, kì chjaajñò xit̩ xinguiá. 2 Tsà jngò xit̩ k̩jchò ya i'nde ñánda bixòña, xi tangò oro tíkjá najnó tsja, tíkoá 'ñó ndaà kjoàn níkje chjì xi kíkjá. Jñò, tsà 'ñó ndaà sis'in-lá, k'oín-la: "Tijni ijndé ñánda ndaà choòn." Tsà tíkoá k̩jchò jngò xit̩ i-

ma xi kixajndàjno kixajndàt'aà nikje-la, tsà k'oín-la: "Taxki t̄isjini ya, ko tsà majin, taxki t̄ijnat'eil ya nangui." 4 Jñò, k'e nga kòs'ín s'een, xinguio t̄isanachrekànguiò nga chjaàjñòò x̄ita xinguio koni s'ín x̄itaxá xi ch'o t̄jín k̄joh̄itsjeèn-la.

5 Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, t̄jín'ya: Nainá xó k'oagá s'ín jaàjiin-ne jñà xi x̄ita im̄a xi t̄jín i isò'nde, mé-ne nga jñà k̄itsajna it̄jòn-ne koni s'ín mokjeiín-la t̄jkoag t̄joe k̄jotjò-la ngats'iì k̄jondaà xi Nainá tsjál-la jñà x̄ita xi jè ot̄ixoma-la nga jyeé k'oag'ín kitsjaà 'én-la nga tsjál-la x̄ita xi matsjakeè. 6 Tanga jñò, ta saá nachrekànguiòò jñà x̄ita im̄a. ¿A mitsà jñà x̄ita nchiná xi jñò beètoòn-nò nga fiko-nò nguixkon x̄itaxá nga ónguino-nò? 7 ¿A mitsà jñà x̄ita nchiná xi chjajno-la it'aà ts'e 'ín-la Cristo, xi jè ot̄ixoma-nò?

8 Jñò, ndaà 'nè-nò tsà kixi kjoa nga n̄ikitasòn jè k̄jotixoma-la Cristo xi ot̄ixoma koni s'ín t̄ichja Xojon-la Nainá nga tsò: "T̄itsjachi x̄ita xinguui xi i'nga koni tsà t̄i yijo tsjini-ne." 9 Tanga tsà chjaàjñòò x̄ita xinguio, t̄jín xi ndaà nis'in-laà ko t̄jín xi mikii ndaà nis'in-laà, jé binchaatsji-la yijo-nò, nga nikatonè-là k̄jotixoma; t̄jje-ne k̄jotixoma t̄ibínè-nò jé. 10 Nga tsà jngooò x̄ita xi ndaà síkitasòn yije k̄jotixoma tanga tsà tà jngooò kjoa síkatonè-la, jye kisakò jé yije-la it'aà ts'e k̄jotixoma-la Nainá. 11 Nga k'oagá tsò Nainá: "Kì kjoa chijngui 'nè." Tanga t̄jkoagá t̄jít'aà ñánda tsò: "Kì x̄ita n̄ik'eèn." Jñò, tsà mì kjoa chijngui 'nè, tanga tsà x̄ita n̄ik'eèn, jye kisakò jé-nò it'aà ts'e k̄jotixoma. 12 Jñò, k'oagá s'ín t̄inókjoaga ko k'oagá s'ín t'een koni x̄ita xi Nainá k̄jindaàjiin-la tsà k'oagá s'ín t̄ibitasòn-la koni tsò k̄jotixoma xi sík̄itsajnan-deií x̄ita. 13 Jñà x̄ita xi ts̄jin-la k̄joh̄imatakòn it'aà ts'e x̄ita xi k̄j'eií, t̄jkoagá mikii s'e-la k̄joh̄imatakòn k'e nga s̄inè-la k̄j'oin. Tanga jñà xi t̄jín-la k̄joh̄imatakòn, mì k̄j'oin s̄inè-la k'e nga s̄indaàjiin-la.

Kjondaà xi 'né k'e nga mokjeiín-ná

14 Ndí 'ndsè, n̄imé chjíl-la tsà jngooò x̄ita xi tsò: "'An, mokjeiín-na it'aà ts'e Nainá", tsà mikii t̄i'ya-la k̄jondaà-la. X̄ita jè, xi ta jè kjoa mokjeiín-la, mikii koma k̄itjokàjiin k̄j'oin. 15 Tsà jngooò 'ndsé ko tsà jngooò tichjaá xi ts̄jin-la nikje xi ókjá ko tsà ts̄jin-la tsojmi xi kine; 16 jñò, tsà k'oín-laà: "T'in-la ndaà-ne, ndaà ch̄ikjei nikje-lè, ndaà ch̄inji tsojmi xi mejèn-lè." Ko tsà mikii s̄ichjât'aà-là mé xi mochjeén-la, n̄imé chjíl-la. 17 K'oagá t̄jís'ín ma kjoa xi mokjeiín-ná, tsà mikii t̄i'ya-la k̄jondaà-ná, n̄imé chjíl-la kjoa xi mokjeiín-ná.

18 T̄jín i'nga x̄ita xi k̄jónangui, tsò: "¿A mokjeiín-lè it'aà ts'e Cristo?" 'An, xan-la: "T̄i'yaá-la k̄jondaà-na. ¿A komaá k̄okó-ná nga mokjeiín-lè it'aà ts'e Cristo tsà n̄imé k̄jondaà t̄i'ni? Tanga 'an t̄is'iin-ná k̄jondaà, k'oagá ma-ne kokoo-lè nga kixií kjoa nga mokjeiín-na." 19 Ngaji ndaà t̄jín nga mokjeiín-lè nga jngooò ma Nainá. Tanga t̄jkoagá jñà in̄imā ch'o-la neií mokjeiín-la nga t̄jín Nainá, skanda otsé-né nga tsakjón-la. 20 Jñò, x̄ita xi ts̄jin-nò k̄joh̄itsjeèn, ¿a mì fiya-nò nga n̄imé chjíl-la kjoa xi mokjeiín-nò tsà mikii t̄i'ya-la k̄jondaà-nò? 21 Na'èn chán k̄jín-ná Abraham, ¿mé-ne x̄ita kixi kitsò-la Nainá? Koií kjoa-la nga ndaà síkitasòn koni s'ín kitsò-la k'e nga

kitsjaà k̄jotjò Isaac xi ki'ndí-la ma nga t̄jín-ne nga s̄ik'en. 22 ¿A mì 'ya-jèn nga jè Abraham koni s'ín nga kòkjeiín-la, k'oagá t̄jís'ín síkitasòn? Koni s'ín síkitasòn, yaá k̄jòjngooò kjoa mokjeiín-la nga n̄imé k̄isichjât'aà-la. 23 K'oagá s'ín tsitasòn koni s'ín t̄ichja Xojon-la Nainá nga tsò: "Abraham kòkjeiín-la it'aà ts'e Nainá; k'oagá s'ín komà-ne nga Nainá kiskoétjò nga x̄ita kixi kitsò-la." Amigo-la Nainá ki'mi Abraham.

24 Yaá 'yaà, nga Nainá k̄joeétjò x̄ita kjoa ts'e k̄jondaà xi síkitasòn, mitsà tà koi kjoa-la nga mokjeiín-la. 25 K'oagá t̄jís'ín t̄jín ts'e chjooón chijngui xi 'mi Rahab; Nainá kiskoétjò nga x̄ita kixi kitsò-la koií kjoa-la k̄jondaà xi k̄is'iin nga kitsjaà'nde-la jñà x̄ita xi iichò katsejèn-'ma, īkjoàn k̄isichjât'aà-la nga xin ndiyá k̄isikasén-ne x̄ita koi. 26 K'oagá t̄jís'ín t̄jín jè yijo-ná, n̄imé chjíl-la, t̄jina k'en-né tsà ts̄jin in̄imā-ná. K'oagá t̄jís'ín ma kjoa xi mokjeiín-ná, tsà mikii t̄i'ya-la k̄jondaà-ná, n̄imé chjíl-la.

Kjoa ts'e n̄ijen-ná nga nokjoá

3 Jñò ndí 'ndsè, it'aà tsajòn, ki k̄jín ma-ne xi maestro ma. Jyeé 'ya nga ngajen xi okooya-jen, tsà mé kjoa xi ch'o 'nè-jen, isaá tse k̄j'oin s̄inè-najen. 2 Ngats'iin-ná, k̄jín skaya k̄joch'o xi 'né, tanga jngooò x̄ita xi mì ch'o tsò 'én xi chja, jè-né xi ngui x̄ita kixi, xi komà-la k̄otixoma yije-la yijo-la. 3 K'oagá ngaya-la koni kohòyo xi si'a freno tso'ba mé-ne nga síkitasòn-ne koni s'ín mejèn-ná nga kjoa, k'oagá s'ín ma'nchré yije yijo-la. 4 K'oagá t̄jís'ín t̄jín koni s'ín síxá jñà chitso, nas'ín tákó i'í kjoàn, ko nas'ín tákó 'ñó 'ba t̄jò xi fahitjen, jè x̄ita xi síxáko nas'ín j̄tobá kji yá xi 'mì timón xi síxáko, maá fahitjen nga fiko n̄ita kòs'ín mejèn-la nga k̄jiko. 5 K'oagá t̄jís'ín ma xi kjoa ts'e n̄ijen-ná. Tà yijo j̄tobá kji, tanga 'ñó 'nga chja n̄ita mé kjoa-ne. K'oagá ngaya-la koni jngooò ni'ín xi itsé kji, komaá k̄okángui ījñá nas'ín tákó tse ma. 6 N̄ijen-ná k'oagá ngaya-la koni jngooò ni'ín, yaá t̄jía yije ngats'iin 'én ch'o xi t̄jín isò'nde xi ma-la síkitasòn yije yijo-ná. Jè ni'ín xi t̄jín ya i'nde ts'e k̄j'oin ñánda 'mì infierno, jè bit'a'í-la n̄ijen-ná nga chja 'én xi ch'o tsò xi koma-la k̄okà-ná koni t̄jín nachrein k̄itsajnakooán. 7 Ngats'iin chò xi t̄jín i isò'nde ma ma'nchré, koni jñà chò xi t̄jín ījiin ījñá, ko xi t̄jímajiin isén, ko jñà chò xi nangui bífejno yijo-la ko jñà xi t̄jín ījiin ndáchikon, jñà x̄ita ma-la sí'nchré. 8 Tanga n̄ijngooò x̄ita xi ma-la sí'nchré n̄ijen-la. Nga jè n̄ijen-ná jngooò kjoa ch'o t̄jín-la xi mikii tsjál'nde nga ma'nchré. Yaá t̄jía koni xán kjan-la ye xi ma-la sík'en-ná. 9 T̄jje-ne n̄ijen-ná jeya síkijna Nainá xi Na'èn-ná, ko t̄jje-ne nokjoà'on-koagá x̄ita xi kòs'ín kisindaà koni kji Nainá. 10 T̄jje-ne ndsobaá bitjo-ne 'én xi jeya síkijna Nainá ko t̄jje bitjo-ne xi nokjoà'on-koagá x̄ita. Ndí 'ndsè, mikii ndaà t̄jín kjoa koi. 11 Jngooò ngajo ñánda t̄ibitjo nandá, mikii koma k̄itjo nandá jnchra koa k̄itjo nandá ndaà. 12 Jñà yá toò iko, ¿a komaá kjoa-la toò xi 'mì aceituna? Jè yá uva, ¿a komaá kjoa-la toò iko? Jñò ndí 'ndsè k'oagá t̄jís'ín t̄jín kjoa ts'e nandá, jngooò ngajo mikii koma k̄itjo nandá jnchra ko k̄itjo nandá ndaà.

Kós'ín t́ín kjoachjine xi nchrobá-ne ján ngajmii

¹³ Jñà xitá xinguigo, tsà t́ín i'nga xi t́ín-la kjoa chjine kọ xi ndaa fiya-la, kàtakó kjoachjine-la nga indaa ikon tísijchá yijo-la. ¹⁴ Jñò, tsà bì'nde-laà yijo-nò nga kjoaxi-takòn sjiin inima-nò nga mejèn-nò nga jñò kítsajna ítjòn-la xinguigo, kì k'oaá s'ín nokjoà nga ndaa títsa'ne; kì 'én ndiso nokjoà nga kondra onguí-la kjoa kixi-la Nainá. ¹⁵ Kjoa chjine jè, mìtsà it'aa ts'e Nainá nchrobá-ne. Kjoa chjine ts'e isò'nde-né. Kjoahitsjeèn ts'e xita-né, kọ tì ts'ée-ne xita neí. ¹⁶ K'e nga maxì-takòn-chaá xinguiaá kọ nga mejèn-ná nga jñá kítsajna ítjòn-laà, yaá sakó-ná kjoasi, ngats'ii kjoa ch'o xi t́ín isò'nde. ¹⁷ Tanga jñà xitá xi t́ín-la kjoa chjine xi it'aa ts'e Nainá nchrobá-ne, tsjeè síjchá yijo-la, kjoa'nchán ótsji, t́ín-la kjondaà, xitá 'nchré-né, t́ín-la kjoahimatakòn, ndaa t́ín xá xi s'ín, mì jò fi-ne, kọ 'én kixi' chja. ¹⁸ Jè xitá xi mejèn-la nga s'e kjoa'nchán, 'nchán bijnakọ xitá xi i'nga mé-ne nga ma iskan sakò-la kjondaà xi kixi' t́ín.

Jè xi matsjakeè kjoa ts'e isò'nde, kondra ts'ée Nainá

4 ¿Nánda nchrobá-ne kjoachán nga bixkàn-kọ xinguigo? Yaá nchrobá-ne kjoach'o xi kjit'aa nachrjein síje inima-nò nga bixkàn-kọ kjoahitsjeèn ch'o-nò. ² Mejèn-nò tsojmi xi tsjin-nò tanga mikii sakó-nò, k'oaá ma-ne nga nik'eèn xitá koa maxitakòn-chaá xitá, tanga mikii sakó-nò tsojmi xi mejèn-nò. K'oaá ma-ne nga sakó-nò kjoachán nga bixkàn-kọ xinguigo. Mikii sakó-nò tsojmi xi mejèn-nò koií kjoa-la nga mikii nijé-la Nainá. ³ K'e nga nijé-laà Nainá, mikii tsjá-nò nga mikii ndaa nijé-laà. Nga jè xi mejèn-nò nga ya síchjeén it'aa ts'e kjotsja xi ch'o síje yijo-nò. ⁴ Jñò xi mìtsà xitá kixi 'mì-nò, ¿a mìtsà 'ya nga jè xi matsjakeè kjoa ts'e isò'nde, kondra ts'ée Nainá? Nita yá-ne xi mejèn-la kot-sjakeè kjoa ts'e isò'nde, kondra-la Nainá ma. ⁵ Koií k'oa tsò-ne Xojon-la Nainá nga tsò: "Jè Inima Tsjeè xi Nainá kitsjaà-ná, skanda machini-né nga 'ñó matsjakeè-ná." ⁶ Tanga Nainá, nga kọ kjondaà-la ndaa síjhat'aa-ná. K'oaá tsò Xojon-la nga tsò: "Nainá kondraá t́ina-la jñà xitá xi 'nga ikon, tanga kọ kjondaà-la ndaa síko jñà xi xitá ima kjoa." ⁷ Tji'nde nga Nainá kàtatixoma-nò, kọ 'ñó tájaàjiin títsajna-laà xitá neí mé-ne nga kosit'aàxin-nò. ⁸ Tichrañat'aa-laà Nainá mé-ne jè Nainá síchrañat'aa-nò. Jñò xi jè binchaàtsjiò, kì tì jè binchaàtsji-nò, tìtsjeè ndsaa. Tìtsjeèya kjoahitsjeèn-la inima-nò, jñò xi jò kjoahitsjeèn t́ín-nò nga okji matsjacha Nainá kọ okji matsjacha isò'nde. ⁹ Tíkajnoò jé-nò, ba títsajna kọ chihindáyaà. Jè kjoa bijnò-nò, kjoa ts'e ndáxkoon kàtama. Kọ jè kjotsja-nò, kjoaba kàtama. ¹⁰ Nangui títsajna-la Nainá mé-ne jè Nainá 'nga sìkít-sajna-nò. ¹¹ Ndí 'ndsè, kì nokjoàjno-la xinguigo. Jè xi chjajno-la 'ndsè nga tsò: "Mikii ndaa tís'ín", jè kjotixoma tichjajno-la nga tsò nga mikii ndaa t́ín kjotixoma. Kọ tsà k'oaá s'ín si nga mikii ndaa t́ín kjotixoma, mikii tinikita-soin koni tsò kjotixoma. K'oaá ngaya-la koni tsà xitaxá tjini nga jì tibindaàjiin. ¹² Tà jngoò ma-ne xi tsjá kjotixoma,

ma, tije-ne xi xitaxá t́ina nga bindaàjiin-la xita. Kọ tije-ne xi ma-la kochrjekàjiin-ná kjo'in, tikoá tije-ne xi ma-la tsjá-ná kjo'in. ¿Yá-ne ngaji nga jè binè-laà xinguíi?

Xitá xi chja 'én 'nga ikon

¹³ Jñò, ndaa t́íná'yaà koni xán-nò. Jñò bixón-nò: "Nachrjein i'nde, o nchijòn-lè, xìn naxandá kjaán, jngoò nó kítsajnaá nga síxá mé-ne tse tón síkijneé." ¹⁴ Tanga jñò, mikii t́ijiin-nò mé xi komat'ioòn nchijòn-lè nga títsajnakon. Jñò, k'oaá s'ín ngaya-la koni ifi. Jngoò tjó fahaya, ikjoàn nitoón fiya-ne. ¹⁵ Jñò, kii s'ín t́ínokjoa: "Tsà Nainá mejèn-la nga sìkítsajnakon-ná, komaá s'éeen xá koi, o s'éeen xá xi kjeí." ¹⁶ Tanga jñò, 'ñó 'nga 'én nokjoà nas'ín mikii t́ijiin-nò mé xi koma nga tifi-isa nachrjein. Ngats'ii 'én 'nga xi nokjoà, jé-né. ¹⁷ Jè xi t́ijiin-la kjoa xi ndaa t́ín kọ mikii síkitasòn, jè tihótsji-la yijo-la.

Kjo'in xi sìkjeín xitá nchiná

5 Jñò xi xitá nchiná 'mì-nò, t́íná'yaà 'én xi xán-nò. Chihindáyaà ba ba it'aa ts'e kjo'in xi sìkjoón. ² Kjoa nchiná-nò, nímé chji-la, tíbi'ndo-né. Nije xi kichikjá, jye nchisikje cho kixo. ³ Tón oro-nò kọ tón plata-nò jyeé tímachi. Jè nachrjein k'e nga síndaàjiin, jñà chì-la kochjeén xi kondra tsajòn. Kóó ni'ín kókà yije yijo-nò. Nga jñò, títjabincháxkó tón nas'ín jye tífehèt'aa nachrjein. ⁴ Jñà xitá ch'i'nda xi kisixá nangui-nò, nchikjindáya nga ótsjiya chji-la nga jñò kichonachan-la. Nainá xi ts'e yije nga'ñó xi t́ín, jyeé ki'nchré-la koni s'ín nchikjindáya. ⁵ Jñò, nga j títsajnaà it'aa nangui, ndaa títsajnaà nga nímé chija-nò, 'bi-la kjotsja yijo-nò. Tít-sanisiín-la inima-nò nga 'bi-la kjotsja xi síje k'oaá ngaya-la koni cho xi mikii t́ijiin-la tsà jye ijchò nachrjein-la nga kiyá. ⁶ Jñò, tsohònè-la jè koa kinik'eèn jñà xi xitá kixi xi mì jé t́ín-la. Jñà xitá koi, mì kì komà tsasiko yijo-la.

Mé kjoa xi s'éeen nga títachiñá-lá nga kjoí'ijngoò k'a Cristo

⁷ Jñò ndí 'ndsè, chíñakjoa koni skanda k'e nga kjoí'ijngoò k'a Na'èn-ná. K'oas'ín chíña koni s'ín xitá xi síxáko nangui nga koñakjoa-la jè jts'í xi 'ba ítjòn kọ xi iskan 'ba nga síxáko jñà tsojmi tjè mé-ne nga koma koixkó-ne tsojmi tjè-la xi majchá nga 'ñó chji-la. ⁸ Jñò, k'oaá tís'ín chíñakjoa, 'ñó t'è-la takòn nga jyeé nchrobá machraña nga kjoí'ijngoò k'a Na'èn-ná. ⁹ Ndí 'ndsè, kì xki xi ján tsajét'aa-la xinguigo, mé-ne nga mì kjo'in sínè-nò. Nga jè Na'èn-ná jyeé t́ijnandaà nga kjoí'í mé-ne koijindaàjiin-la xitá.

¹⁰ Ndí 'ndsè, jñò, k'oaá s'ín t'een koni s'ín kis'iin jñà xitá xi kiichja ngajo-la Nainá nga kichikjoako-la nga kisikjeiín kjo'in koií kjoa-la nga 'én-la Nainá kiichjaya.

¹¹ K'oaá s'ín 'ya-la nga jñà xitá xi chíkjoako-la kjo'in, s'ée-la kjondaà. Jyeé t́ijiin-nò nga jè Job k'oaá tís'ín kichikjoako-la kjo'in. Kọ jyeé 'yaà mé xi kitsjaà-la

Nà'èn-ná k'è nga jyehet'aà-ne kjoa. Nà'èn-ná 'ńó ndaà xita, tjin-la kjohimatakòn.

¹²Jńò ndí 'ndsè, k'è nga 'bioò 'én-nò, kì yá xi níkítsaj-na ítjòn. Kì jè ngajmii kò nangui, o xi k'ejí tsojmì ník-jeén. Tà k'oáá s'ín tixón: "Jon", o xi "Majin", mé-ne nga mì kjo'in sìnè-nò tsà mìkii kítasòn.

Kjoa bìtsi'ba

¹³Tsà tjin i'nga xita xinguiòo xi ba tjin-la, kàtitsi'ba-la Nainá. Tsà tjin i'nga xi tsja tjin-la, kàtaseè-la Nainá nga jeya kàtasíkijna. ¹⁴Tsà tjin i'nga xita xinguiòo xi xk'én, kàtakinikjaá xita jchínga xi tjin-la xá ya jjiin naxandá-la Cristo mé-ne nga katitsi'batji-ne kò it'aà ts'è nga'ńó-la Nà'èn-ná kàtasíkajno-la asitj. ¹⁵K'è nga bìtsi'batjiò xita, tsà ndaà mokjeiín-nò, jè xita xi xk'én kondaà-ne. Jè Nà'èn-ná sìnndaà-ne nga koma kòsítjen-ne. Tsà jé

tjin-la jchat'aà-la jé-la. ¹⁶Chjahatakòn-la xita xinguiòo jé-nò. Tjikoá titsi'batjiò xinguiòo mé-ne nga kondaà-nò. K'è nga jngoò xita kixi bìtsi'ba, tjin-la nga'ńó nga kjtasòn. ¹⁷Jè xita xi kiichja ngajo-la Nainá xi ki'mi Elías, k'oáá tjs'ín xita koni jńá. 'Nó kisijét'aà-la Nainá nga mì tj jtsí k'oá-ne; kò ján nó osen mì tj kii ts'a-ne jtsí. ¹⁸Ijn-goò k'a tsibìtsi'ba-la Nainá nga kàt'a jtsí. Ts'aá ijngoò k'a-ne jtsí kò jè nangui kòjchá tsojmì tjè.

¹⁹Ndí 'ndsè, tsà tjin i'nga xinguiòo xi chin-chat'aàxìn-la xi kjoa kixi, koa tsà jngoò xita kichja-la nga kàtjanchrobát'aà ijngoò k'a-la Nainá, ²⁰jè xita xi kichja-la nga keènojmi-la nga ch'o tjin ndiyá xi tsó'baya, k'oás'ín kàtasijiin-nò nga jngoò xita tíhochrjekàjiin kjo'in xi ts'è kjoabiyaà. 'Nó kjin jé jchat'aà-la.

1 Pedro

Kó tsò Pedro nga síhixat'aà xítà

1 'An xi 'mì-nà Pedro, nga 'an tsibíxáya-na Jesu-cristo, síhixat'aà-nò ngats'ioò xi xó jaàjiin-nò Nainá nga mì tì nangui-nò titsajna-nò nga xkì xi ján naxandá kitsjohoya ya nangui Ponto, Galacia, Capadocia, Asia kò Bitinia; ² jñò xi xó kitjaàjiin-nò, koni s'ín jye tjíndaà-là xi kjòhítsjeèn-là Nainá xi Nà'è-ná ma, nga jè Inimà Tsjeè-là k'oáá s'ín kisikò-nò nga nguì xítà-là Nainá ma, mé-ne nga síkitasòn-là Jesucristo kò mé-ne ma xíxteèn-jno-nò jní-là nga matsjeèya inimà-nò kjoa ts'e jé-nò. Tsee kjondaà kò kjoa'nchán kàtas'e-là inimà-nò.

Kjotjò xi chiñàkjoa-lá xi tijnatjò-là Nainá ján ngajmì

³ Jeya kàtìjna Nainá xi Nà'è-nà Jesucristo xi otíxo-ma-ná. 'Nó tse kjoahimatakòn tjin-là: koni s'ín jaáya-là Jesucristo kjoa ts'e kjoabiyaà, k'oáá kisikò-ná Nainá nga kits'in xítse ijngòò k'aá mé-ne nga kjit'aà nachrjein chíñakjoaá ⁴ nga tsjá-ná kjotjò xi jè tijnatjò-là ján ngajmì, kjotjò xi mìkìi bits'on nità kjé-ne, mìkìi bi'ndo kò mìkìi bixòña. Kjotjò jè, jñà tjoé-ná. ⁵ Ta ngatjì-là nga mokjeiín-ná it'aà ts'e Nainá, jè nga'nó-là síkinda-ná skanda k'e nga kítjokàjñàá kjò'in koni s'ín tjíndaà-là Nainá k'e nga jye kjoehet'aà nachrjein.

⁶ Koií kjoa-là, jñò, 'nó tsja tjin-nò, nas'ín tjin i'nga nachrjein nga makájno-nò nga kjìn skaya kjo'in nikjioón. ⁷ K'oáá ma-ne nga kjo'in nikjioón nga ma chít'aà-nò tsà ndaà mokjeiín-nò. K'oáá ngaya-là koni jè oro, mochjeén-né nga kò ni'ín kòtsjeèya-ne. Kò jè kjoa nga mokjeiín-nò isáá 'nó chí-là mì k'oáá-ne koni jè oro xi bits'ón-ya. Jñò, k'e nga jye chít'aà-nò koni s'ín mokjeiín-nò, jeyaá kitsajnaà, 'ngaá kitsajnaà kò jchaxkón-nò k'e nga kjoíí ijngòò k'a Jesucristo.

⁸ Jñò, matsjacha-nò Jesucristo, nas'ín mìkìi kiyaxkoòn. Mokjeiín-nò it'aà ts'e, nas'ín mìkìi titsa'yaà. 'Nó tsja ma-nò skanda tsjìn 'én xi ma s'engjímí nga 'nó tjin-nò kjòtsja. ⁹ Koií kjoa-là nga matsja-nò nga jye titsabitjokàjñòò kjò'in ta ngatjì-là nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo.

¹⁰ Jè kjoa nga bitjokàjñòò kjò'in, jñà xítà xi kiichja ngajo-là Nainá kjòtsee, kiskoòta'yàkò-né tikoáá kiskò-nanguiya-né, ikjoàn kiichjaya jè kjondaà xi tsjá-nò Nainá. ¹¹ Jñà xítà koi, jè Inimà-là Cristo kisikichiya ítjòn-là mé kjò'in xi síkijeíin Cristo kò kjoa jeya xi s'e-là k'e nga koma iskan. Kiskònanguiya-né mé nachrjein-ne nga k'oás'ín komat'in kò kós'ín koma. ¹² Tanga jè Nainá kisikichiya-là nga mìtsà kjondaà ts'e

nga kòs'ín kis'engjímí-là 'én koi; kjondaà tsajòn-nò. Kò jñà 'én koi, tjíña-ne 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi tís'engjímí-nò nachrjein i'ndeí. Nga tije-ne Inimà Tsjeè-là Nainá xi ngajmì nchrobá-ne tsjá-là nga'nó jñà xítà xi béngjímí-nò. Skanda jñà àkjale, mejèn-là skoe kjoa koi.

Mochjeén-né nga tsjeè sijchá yijo-ná

¹³ Koií kjoa-là jñò, titsajnandaà, ndaà tikítsjeèn, nguì ndaà chíñakjoa-là kjondaà xi tjoé-nò k'e nga kjoíí ijngòò k'a Jesucristo. ¹⁴ K'oás'ín ndaà tichá yijo-nò koni ixti xi ndaà 'nchréñijon. Kì k'oáá tjs'ín 'nè-nò koni s'ín kí'nè nga sa ítjòn nga ch'o tjin kjoa xi kisijé yijo-nò k'e nga tikj'eè ndaà yaxkoòn Nainá. ¹⁵ Tà saá tsjeè tichá yijo-nò ngats'i kjoa xi 'nè, nga jè Nainá xi xó kiichja-nò, xítà tsjeè-né. ¹⁶ Nga jè Xojon-là Nainá, k'oáá s'ín tichja nga tsò: "Jñò, xítà tsjeè kàtama, nga 'an, xítà tsjeè-ná."

¹⁷ Jñò, tsà Nà'è-nà 'mì-là Nainá xi ta ngàsòn tífikò ngats'i kjoa k'e nga bindaàjiin-là nità mé kjoa xi s'ín, mochjeén-né nga kjit'aà nachrjein ndaà jchaxkón nga i titsajnaà isò'nde nga mìtsà i nangui-nò. ¹⁸ Jñò, jyeé ndaà tjiin-nò nga mìtsà tsojmi xi ma-là bits'on kjòchjítjì-nò nga ma titsajnandeí-nò ngats'i kjoa ch'o xi nímé chí-là koni s'ín tsakó-nò xítà jchínga-nò. Mìtsà tòn oro kò tòn plata kjòchjítjì-nò. ¹⁹ Jè jní-là Cristo xi 'nó tse chí-là kjòchjítjì-nò. Cristo kitsjaà kjòtjò yijo-là nga k'en-t'aà krò koni jngòò orrè xi tsjeè kji, xi nímé ch'in tjit'aà yijo-là. ²⁰ Tik'e-ne nga tikj'eè sindaà isò'nde, Cristo, k'oáá s'ín kisinè-là kjoa xi síkitasòn. Tanga jè nachrjein xi titsajnaà i'ndeí ki'ya-là nga j'ií Cristo nga kisikitasòn kjoa xi kisinè-là xi kjondaà tsajòn. ²¹ Xi it'aà ts'e Cristo, jñò mokjeiín-nò it'aà ts'e Nainá; nga jè kisikjaáya-là it'aà ts'e kjoabiyaà, tikoáá kitsjaà-là kjoa jeya; k'oáá ma-ne nga mokjeiín-nò kò chíña nga síkitasòn Nainá koni s'ín kitsjaà-nò tso'ba.

²² Jè inimà-nò, jyeé kjòtsjeè, koií kjoa-là nga níkitasòn koni tsò 'én kixi-là Nainá mé-ne nga kixi sítjòchaà xinguigo. K'oáá ma-ne nga mochjeén-né nga 'nó ndaà tjt-sjacha xinguigo nga tsjeè tjin inimà-nò. ²³ Jñò, ijngòò k'a kits'iin xítse ijngòò k'a-nò. Tanga mìtsà tje-là xítà xi biyaà kits'iin-nò, jè tje-là Nainá xi mìkìi biyaà kits'iin-nò. Nga jè 'én-là Nainá xi tijnakon kò xi mìkìi fehet'aà nità kjé-ne kits'iin ijngòò k'a-nò. ²⁴ Nga k'oáá s'ín tichja Xojon-là Nainá nga tsò:

Ngats'i kjoa, k'oáá s'ín ngaya-là koni xkà ijñá;
kjoajeya-là xítà, k'oáá s'ín ngaya-là koni naxó-là xkà ijñá;
jñà xkà ijñá, xì-né; ikjoàn bixòjen naxó-là.

²⁵ Tanga jè 'én-la Nainá tǵjna-né nǵta kjé-ne. 'Én jè, jè 'én ndaà-la Nainá xi kjoa ts'e Cristo xi jye kis'enojmí-nò.

Naxandá xitǵe-la Nainá

2 Chjaàxin-la yijo-nò xi kjoa ts'en, kjoa chonachan, kjoa ts'e xǵta xi jò isén tǵjn-la, kjoaxitakòn, ngats'iì 'én ndiso. ² Kòs'in t'een koni s'in ndí ixti xi sa kits'iin nga 'ńó síjé tsǵin nga mejèn-la kòki. K'oaá tǵs'in 'ńó tǵnchátsjiod jè 'én-la Nainá xi nguì 'én tsjeè mé-ne nga jè kojchá-nò kò kojchrekàjiin-nò kjo'in Nainá, ³ nga jyeé ki'yaà jńò nga jè Na'èn-ná, 'ńó ndaà xǵta.

Jè ndajò xi tǵjnakon

⁴ Jè Jesucristo, jè ngaya-la jngoò ndajò xi tǵjnakon, jè xi ochrjekàngui jńà xǵta, tanga Nainá xó k'oaá s'in jaàjiin-ne nga 'ńó tse chǵí-la. Jńò, k'e nga binchat'aà chrañà-la Cristo, ⁵ tǵkoáá k'oaá s'in ngaya-nò koni ndajò xi tǵsajnakon. Nainá tǵsíkjeén-nò koni ndajò nga tǵbíndaà ni'ya tsjeè-la mé-ne jńò, ng'mii tsjeè koma nga ya síxá nga it'aà ts'e Jesucristo k'oi-la kǵotjò Nainá xi jè ndaà sasén-la koni s'in okóya Inima Tsjeè-la.

⁶ K'oaá s'in tǵchja Xojon-la Nainá nga tsò: Chǵtsejèn-la, 'an síkǵjna jngoaa ndajò nga'ńó-la chrjan-gui-la ni'ya ján naxandá Síon,

xi xó 'an jaàjiin-na,
xi 'ńó ndaà kǵi kò 'ńó tse chǵí-la.
Jè xi kòkjeiín-la it'aà ts'e, mikii kòsobà-la.

⁷ Jńò, xi mokjeiín-nò it'aà ts'e ndajò jè, bixón-nò: 'ńó tse chǵí-la. Tanga jńà xǵta xi mikii mokjeiín-la, bitasòn-né koni s'in tǵchja Xojon-la Nainá nga tsò:

Jè ndajò xi tsachrjekàngui chǵjinechrjó,
jè xi ndajò sko-la koma ts'e chrjangui-la ni'ya.

⁸ Jjngoò k'a tǵít'aà Xojon-la Nainá ñánda tsò: Ndajò jè, kǵin xǵta satǵngui kò kǵin xǵta kǵixangui.

Jńà xǵta koi, k'oaá s'in mat'in nga mikii síkitasòn koni tsò 'én-la Nainá; koií kòs'in mat'in-ne nga k'oaá s'in ok'in-la.

Jè naxandá-la Nainá

⁹ Tanga jńò, xǵta naxandá xi xó kitjaàjiin-nò. Jńò, ng'mii xi níxá-la Cristo, jè xi xǵtaxá ítjòn tǵjna. Jńò, xi naxandá tsjeè-la Nainá 'mì-nò, jngoò naxandá xi ya nokjoà-nò it'aà ts'e Nainá mé-ne nga koma kǵinókjoaya-nò kjondaà-la Nainá xi tsachrjekàjiin-nò kjoa ts'e jè ñánda jńò choòn koa yaá kisikǵsajna-nò ñánda iseèn choòn. ¹⁰ Jńò, nga sa kǵòtseé skanda mìtsà xǵta naxandá 'mì-nò; tanga i'ndeì naxandá-la Nainá 'mì-nò. Nga sa kǵòtseé Nainá mikii mahimakeè-nò; tanga i'ndeì, jyeé mahimakeè-nò.

¹¹ Jńò ndí 'ndsè xi 'ńó matsjacha-nò, bítsi'ba-nò koni xǵta xi mì tǵ nangui-nò tǵsajna-nò xi ta tǵsabitaajtoò i isò'nde, kǵi kǵi bìi'nde-la yijo-nò kjoa ts'e jè xi síjé yijo-nò xi kjaán-kò inima-nò. ¹² Ndaà tanguíkòo yijo-nò ya jjiin-la xǵta xi mikii mokjeiín-la it'aà ts'e Cristo. Jńà xǵta koi, nas'in chjajno-nò i'ndeì, tanga k'e nga kjoíí jngoò

k'a Cristo tsjá-la kjondaà Nainá koií kjoa-la nga skoexkon-nò nga ndaà tǵtsa'ne.

Jchaxkoán xǵtaxá

¹³ Nga jeya kǵjna-ne Na'èn-ná, tǵkitasòn-la ngats'iì xǵta isò'nde xi kǵotǵxoma tǵjya tsja, jńà xi 'ńó 'nga xá tǵjn-la, xi xǵta sko-la tǵtsajna; ¹⁴ tǵkòo tǵkitasòn-la jńà xi gober-nador tǵtsajna nga jè xǵtaxá ítjòn síkasén nga tsjá-la kjo'in xǵta xi kjoa ótsji; koa jńà xi ndaà s'in, ndaà síkǵsajna. ¹⁵ Nainá k'oaá s'in mejèn-la nga jńò, ndaà s'een, mé-ne jńà xǵta xi mikii machiya-la jyò kǵtsajna-ne, nimé 'én kǵchja xi kondra tsajòn.

¹⁶ Jńò, k'oaá s'in tǵchǵa yijo-nò nga tǵtsajnandeì-nò, tanga kǵi k'oaá s'in níkǵtsjeèn nga tǵj'nde-nò nga ch'o s'een. K'oaá s'in tǵchǵa yijo-nò nga chǵi'nda-la Nainá maà. ¹⁷ Jchaxkón yije xǵta. Tǵtsjacha xi 'ndsè chibà. Tǵskón-chaà Nainá. Jchaxkón jè xi xǵtaxá ítjòn tǵjna.

Kjoa xi tǵjné-la nga síkitasòn xi chǵi'nda 'mì

¹⁸ Jńò xi xǵta chǵi'nda 'mì-nò, jchaxkón koa tǵkitasòn-la nei-nò. Mitsà ta jńà nei-nò xi ndaà síkò-nò kò xi beètjò-nò, tǵkòoá tǵkitasòn-la jńà xi ch'o síkò-nò.

¹⁹ Ndaà bitsajna nga nguixkon Nainá jńà xǵta xi kjo'in síkjeiín nas'in mì jé tǵjn-la ta jè ngatǵi-la nga machiya-la kó tsò Nainá. ²⁰ Jńò, tsà kjo'in tsjá-nò xǵta nga jé binchaàtsjiod, ¿mé xi ndaà kǵtsajna-nò? Tanga tsà kjo'in tǵtsanikjioón nga ndaà 'nè, ndaà síkǵtsajna-nò Nainá.

²¹ Nga koií xá kiichja-nò Nainá nga jè Cristo kisikjeiín kjo'in xi kjoa tsajòn. Tsibǵjna jngoò-nò chǵiba nga k'oas'in síkitasòn koni s'in kisikitasòn jè. ²² Cristo, nijngoò jé tsohótsji, kò nijngoò 'én ndiso kiichja. ²³ K'e nga kiichjajno-la xǵta, mikii tsà kiichjajno ngajo-la. K'e nga kisikjeiín kjo'in, mikii tsà koa tǵs'in kis'iin ngajo-ne. Ta Nainá tsibǵya tsja, nga jè xi bíndaàjiin kjoakixi. ²⁴ Jè sobà Cristo tsakajen jé-ná k'e nga kisitjoòt'aà yijo-la ya krò, mé-ne jńà kǵtsajnakon-ná nga níkitasoán xi kjoa kixi nga jyeé tǵtsajnat'aàxin-lá kjoa ts'e jé koni tsà jye k'eén. Jè Cristo, koni s'in kisikjeiín kjo'in nga kits'on, jńò kjondaá-nò. ²⁵ Jńò, nga sa kǵòtseé, k'oaá s'in tsitjaà koni orrè xi kisijchàaxkon ndiyá-la, tanga i'ndeì, jyeé inchrobàt'aà-la Cristo koni jngoò paxtò xi síkinda ini-ma-nò.

Kòs'in síjchǵa yijo-la jè x'in kò chjoón

3 K'oaá tǵs'in tǵjín it'aà tsajòn xi íchǵjín 'mì-nò, nangui tǵtsajna-là x'in-nò, mé-ne jńà xǵta x'in-nò tsà tǵjín i'nga xi mikii mokjeiín-la 'én-la Nainá, kòkjeiín-la, nas'in mikii kǵinókjoakoo kjoa ts'e Nainá. K'e nga skoexkon-nò nga ndaà tǵtsanijchá yijo-nò tǵkòoá síkǵkatǵiyaá-la yijo-la.

² Skòtsejèn-nò nga tsjeè tǵtsanijchá yijo-nò nga ndaà yaxkón Nainá. ³ Kò kǵi tà isò'nga-la yijo-nò 'ńó ndaà bíndaà, nga 'ńó ndaà bí'ńó tsja skòo, nga ndátòn chǵi níkjeén xi nguì oro, nga jńà níkje x'io-nò 'ńó xkón kjoàn.

⁴ Majin, jè xi nchrobájiin inima-nò xi ndaà síkatsejèn-nò, jè-né xi mikii bits'on, jè inima xi indaàkjoa kò xi 'nchán tǵjna. Jè xi 'ńó tse chǵí-la nga nguixkon Nainá.

⁵ Nga sa kǵòtseé, jńà íchǵjín xi ndaà kǵjtseèxkón Nainá

nga kiskoòñà-là, k'oàá s'ín ndaà tsatsejèn nga nangui tsibitsajna-là x'ín-là. ⁶ K'oàá s'ín kis'iin Sara nga kisikitasòn-là Abraham. K'oàá ma-ne nga ndaà kijtseèxkón nga jè xi Na'èñ tìjna. Jñò, tsà ndaà 'nè kò tsà nímé kjoaxkón tìjn-nò, tje-là Saraá ma.

⁷ Jñò xi x'ín 'mì-nò, ndaà tìtsajnakoo jñà íchjín-nò nga ndaà kàtachiya-nò nga isaá indaàkjoa. Ndaà jchaxkón íchjín-nò nga ngàsòn tjoé-nò jè kjondaa-là Nainá, jè kjoabinachon xi jè Nainá jye tìjndaà-là nga tsjá-nò. K'oàá s'ín t'èen mé-ne k'e nga nokjoat'aà-là Nainá, nímé sùjiti-nò.

Kós'ín sùjchá yijo-là ngats'iì xità-là Nainá

⁸ Nga yije kjoa koi, ngats'ioò, ta jngoò kjohítsjeèn kàtas'e-nò; tjetakòn xinguioo; tjòcha t'èen xinguioo nga 'ndsè chiba; चाहिमा xinguioo; ima kjoa t'èen. ⁹ Tsà yá xi ch'o síko-nò, kì k'oàá tìs'ín 'nè ngajo-nò. Tsà yá xi 'on chjajno-nò, kì k'oàá tìs'ín nokjoajno ngajo-là. Jñò, tsà saá tìjèt'aà-là Nainá nga kàtasíchikon-t'in; nga jyeé 'yaà nga koií xá kinokjoá-nò nga Nainá sùjchikon-t'in-nò. ¹⁰ Nga:

Jè xi mejèn-là nga tsja s'e-là nga tìjnakon, nga mejèn-là skoe nàchrjein xi ndaà, kàtasíkinda nijen-là nga mì ch'o kichja; kò kàtasíkinda tso'ba, nga mì 'én ndiso kichja.

¹¹ Tìnchat'aàxìn-là kjoa xi ch'o tìjn; ndaà t'èen. 'Nchán tìtsajnakoo xinguioo nità mé kjoa xi tìjn-nò.

¹² Nga jè Na'èñ-ná tísík'aá xkòn nga tísíkinda xi xità kixi,

tìbinchá líká-là nga tì'nchré-là k'e nga chjat'aà-là, tanga jñà xità xi ch'o s'ín bí'maá-là isén-là nga kondra ts'e-né.

¹³ Jñò, tsà kjit'aà nàchrjein nga ndaà tìtsa'ne, mì yá xità xi ch'o sùjko-nò. ¹⁴ Tanga mé ta ndaà-nò tsà kjo'in tìtsanikjioón ta koi kjoa-là nga kixi 'nè. Tanga nì jngoò xità tsakjoòn-là, kì binchaxkón-là yijo-nò. ¹⁵ Jè tìkìjna ítjòn Cristo nga jè kàtatíxoma-nò ya jjiin inima-nò. Tìtsajnandaà nga kjit'aà nàchrjein mé-ne nga koma kengjmiya-là jñà xità xi skonanguiya-nò it'aà ts'e kjoa xi tìtsachíñá-là it'aà ts'e Cristo. ¹⁶ K'e nga kìnókjoa, indaàkjoa t'èen. Chaxkón jñà xi kengjmiya-là, tsjeè kàtìjna kjohítsjeèn-nò, mé-ne jñà xità xi ch'o chjajno-nò nga ndaà 'nè nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo, kòsobà-là nga jñò chjajno-nò. ¹⁷ Isaá ndaà tìjn tsà kòs'ín mejèn-là Nainá nga kjo'in sùkjioón k'e nga ndaà 'nè, mì k'oà-ne tsà k'e nga ch'o 'nè.

¹⁸ Nga skanda jè Cristo, jngoò k'aá kisikjeiín kjo'in k'e nga k'en xi kjoa ts'e jé-ná. Cristo, mitsà jè tsohótsji; xità kixi-né; kisikjeiín kjo'in it'aà ts'e xità xi jé tìjn-là mé-ne nga koma kjìko-ná nguixkòn Nainá. Yijo-là, jñà xità kisik'en, tanga it'aà ts'e Inima-là jaáya l'jngoò k'a-là.

¹⁹ Kò jè Inima-là Cristo kii i'nde ñánda tìtsajna inima xi tìtsajnaya ndayá nga kíichjayajiiin-là. ²⁰ Inima koi, ts'eé xità xi mìkii kii'nchréñijon-là Nainá nàchrjein ts'e Noé. Nainá tseé kiskoòñà kjoa k'e nga Noé tsibíndaà chitso je. Ya iya chitso, tà jiiin ma-ne xità xi itjokàjiiin kjo'in nga mìkii k'en k'e nga ts'a jtsí xkón. ²¹ Kò jè nandá ts'e jtsí xkón, jè ngaya-là nandá xi ma-ná bautizar nàchrjein

i'ndej nga bitjokàjñá kjo'in. Tanga nga maá bautizar, mitsà yijo-ná matsjeè-ne, jè-né nga nijét'aà-là Nainá nga tsjeè kàtas'e kjohítsjeèn-ná. Kò bitjokàjñá kjo'in, koií kjoa-là nga jaáya-là Cristo, ²² kò kii mijin ján ngajmii nga ya tìjnat'aà chrja kixi-là Nainá. Jé tìhotíxoma-là àkjale kò inima xi tìjn-là kjotíxoma kò ngats'iì xi tìjn-là nga'ño.

4 Cristo, koni s'ín kisikjeiín kjo'in yijo-là, jñò, tìk'oàá mochjeén-né nga kìtsajnandaà nga sùkjioón kjo'in. Nga jè xi jye kisikjeiín kjo'in, yaá jyehet'aà jé-là, ² mé-ne jñà nàchrjein xi kíjna isa isò'nde, k'oàá s'ín kàtìjna koni s'ín mejèn-là Nainá, mitsà k'oas'ín kíjna koni s'ín mejèn-là yijo-là. ³ Jyeé 'ño kjiin nàchrjein kinikato nga ch'o k'í'ne koni s'ín xità xi mìkii beèxkon Nainá. K'oàá s'ín kinikò yijo-nò kjoa xi ch'o tìjn koni kjoa chijngui, kjoa ch'o xi síjé yijo-nò, kò kjoa ch'i, kjoa ts'e s'eí xi ch'o tìjn, kò nga ta xán k'iyò kjit'aà, kò nga xkósòn kiyaxkón nga mitsà kixi kjoa nga Nainá. ⁴ I'ndej jñà xità koi, ta maxkón-là it'aà tsajòn nga mì tì kii ya tsjahijtakò-nò kjoa xi ch'o tìjn; bijnòkeè-nò; ch'oó chjajno-nò. ⁵ Tanga jñà xità koi, tìjnè-là nga tsjá-là kindá Nainá; jè Nainá xi tìjnandaà nga koiindaajiiin-là xità xi tìtsajnakon kò xi jye k'en. ⁶ Koií kjoa-là nga k'oá tìs'ín kis'enojmí-là 'én ndaà-là Nainá xi kjoa ts'e Cristo jñà xità xi jye k'en, mé-ne nas'ín jñà yijo-là kisikjeiín kjo'in koni s'ín bìn-daajiiin xità isò'nde, tanga jñà inima-là tìtsajnakon-né nità kjé-ne koni s'ín tìjnakon kjit'aà Nainá.

⁷ Jyeé tímachraña nga kjoehet'aà isò'nde, koií kjoa-là jñò, ndaà tìtsajnakoo kjohítsjeèn-nò; kjit'aà nàchrjein tìtsi'ba-là Nainá. ⁸ Jè xi tìjna ítjòn, jè-né nga 'ño tjòcha t'èen xinguioo. Tsà tìjn-nò kjoatjòcha, komaá sùjchàat'aà-là jé-là xinguioo. ⁹ Chjoétjò xità xinguioo k'e nga bijchókon-nò tsà mejèn-là nga sùkjáya ya ni'ya-nò. Tsja t'è-là inima-nò; kì ch'o chibàya-nò. ¹⁰ Nga jngoò l'jngoò, koni s'ín tìjn kjonndaà xi kitsjaà-nò Nainá, k'oas'ín tìsìkòò xinguioo nga ndaà tìchjeén, nga kjiin skoya tìjn-ne kjonndaà xi kitjoé-nò. ¹¹ Jè xità xi k'oas'ín kits'iì-là nga 'én-là Nainá kichjaya, k'oàá s'ín kàtichjaya koni tsò 'én-là Nainá. Kò jè xità xi k'oas'ín kits'iì-là nga sùixá, k'oàá s'ín kàtasíxá koni tìjn nga'ño xi tsjá-là Nainá. Nità mé xi s'èen, k'oàá s'ín t'èen mé-ne nga it'aà ts'e Jesu-cristo jeya kíjna-ne Nainá. Nga ts'eé Cristo jè kjoajeya kò ngats'iì nga'ño xi tìjn skanda nità kjé-ne. K'oas'ín kàtama.

Sùkjiaán kjo'in nga xità-là Cristo 'mì-ná

¹² Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, kì maxkón-nò nga 'ño 'in tìjn kjoa xi nchrobánè-nò nga tìchit'aà-nò. ¹³ Tsà saá kàtas'e-nò kjotsja nga tìhoko chiba-nò kjo'in ts'e Cristo, mé-ne nga tìk'oá s'e-nò kjotsja k'e nga jcha-là kjoajeya-là Cristo. ¹⁴ Jñò, mé ta ndaà-nò k'e nga tsà xità kotít'aà-nò xi kjoa ts'e Cristo nga jè kjoajeya-là Inima Tsjeè-là Nainá yaá tìjnako-nò. ¹⁵ Tsà kjo'in tìtsanikjioón, chítsejèn-là yijo-nò, a koií kjoa-là nga ch'o 'nè, nga xità nìk'eèn, nga chijé 'nè, nga chingájiin chingá'a kjoa. Kì k'oàá tìjn jé xi binchaàtsjiod. ¹⁶ Tanga tsà kjo'in tìtsanikjioón nga xità-là Cristo maá, kì masobà-nò; ta saá jeya tìkìjna Nainá nga xità-là tsò-nò.

¹⁷Jyeé ijchò nàchrjein nga kòts'ia nga s'indaàjiin-la xitá naxandá-la Nainá. Tsà jñá tímats'ia ítjòn kò-ná, ¿mé xi kòmat'in jñà xitá xi mìkii síkitasòn 'én ndaà-la Nainá?

¹⁸Jè xi xitá kixi, chjá kòma-la nga kítjokàjiin kjo'in. ¿Kòs'in kòmat'in jñà xitá xi mìkii beèxkòn Nainá kò xi jé ótsji?

¹⁹K'oaá ma-ne, jñà xitá xi kjo'in síkjeiin nga kòs'in mejèn-la Nainá, kì bíkjoàn-la nga ndaà s'in. Jè Nainá kàta'ñót'aà takòn nga jè kàtasikinda, nga jè tsibindaà jñà xitá kò jè síkitasòn-né koni s'in tsjá tso'ba.

Jñà xitá jchínga xi xá ítjòn tjin-la ya naxandá-la Nainá

5 Sijét'aà-la jñà xitá jchínga xi xá ítjòn tjin-la nga ya síxájiin-nò ya naxandá-la Nainá. Tjkoáá 'an, xitá jchínga-ná nga xá ítjòn tjin-na koni jñà xitá koi; kijt-seè-ná kjo'in xi kis'e-la Cristo; tjkoáá s'ée-na kjoajeya xi iskan jcha-la. ²Tjkindaa jñà xitá-la Nainá xi jñò kjòngat-sja koni tsà orrè; kì kjo'ño 'nè-la yijo-nò; kòó kjon-daà-nò nga tjkindaa koni s'in mejèn-la Nainá. Mítsà koií kjoa nga tse tòn sikijneè. Tà kòó kjotsja-nò nga k'oa t'een. ³Kì yatoòn-jèn jñà xitá xi jñò mangatsja koni tsà nei-la ma. Jñò tjincha ítjòn-la, takó-la ndiyá-la Nainá mé-ne kòma skingui-nò. ⁴Mé-ne k'e nga kjoíí ijngòò k'a jè Paxtò ítjòn, tjoé-nò kjoajeya-la Nainá koni jngòò corona xi mìkii fehejno ote-la nitá kjé-ne.

⁵Tjkoáá jñò xi ixti xongó 'mì-nò, tjkitasòn-la jñà xitá jchínga xi otixoma ya ijiin naxandá-la Nainá. Ngats'ioò, indaàkjoa tanguíkoo xinguiòo, nga:

Jè Nainá kondraá tjna-la jñà xitá xi 'nga ikon; kòá jñà xitá xi indaàkjoa tjin inima-la, tsjá-la kjondaà.

⁶Nangui titsajna-la Nainá nga tse nga'ño tjin-la koni s'in síko-nò, mé-ne k'e nga kijchò nàchrjein jè Nainá 'nga s'ikitsajna-nò. ⁷Tsja Nainá tjikitsajnaya ngats'ii kjoa xi makájno-nò nga jè tísikinda-nò.

⁸Tjkindaa yijo-nò, kjit'aà nàchrjein titsajnandaà, nga jè xitá neíí xi kondra-nò, k'oaá s'in tsóbandii-nò k'oaá ngaya-la koni jngòò xa xi tjkjindáya nga 'ño ijò-la, nga tíhótsji yá xi skine. ⁹Nga ndaà mokjeiin-nò, 'ño tjincha-la xitá neíí. Nga jyeé tjiin-nò nga jñà xitá xinguiòo xi titsajna nga tjttsa isò'nde, tjkoáá k'oaá tjin kjo'in xi nchisikjeiin. ¹⁰K'e nga jye koto chiba nàchrjein nga titsanjioón kjo'in, jè sobà Nainá s'indaàya-nò, s'ikijnandaà-nò, tsjá-nò nga'ño, kò kixi s'ikitsajna-nò. Tije-ne Nainá xi kò kjoatjòcha-la kichja-ná nga s'e-ná kjoajeya-la nitá kjé-ne nga Jesucristo titsajna-koá. ¹¹Ts'ée Nainá ngats'ii nga'ño xi tjin skanda nitá kjé-ne. K'oa's'in kàtama.

Xi fehet'aà-ne, Pedro síhixat'aà xitá

¹²Silvano, xi 'ndsè xan-la, nga kixi tjin xá-la, jè kisichját'aà-na nga kiskii-nò xojon carta jè. K'oaá s'in tibinè-nò kò tìsikixiya-nò nga ngats'ii 'én xi tìsikasén-nò, ngui k'oaá s'in tjin kjondaà-la Nainá. Kixi titsajnakoo kjondaà koi.

¹³Nchisihixat'aà-nò jñà xitá naxandá-la Cristo xi i tít-sajna Babilonia xi xó tãña kitjaàjiin-nò. Kò jè Marcos xi ki'ndí-nà xan-la ít'aà ts'e Cristo, tjkoáá tísihixat'aà-nò.

¹⁴Tijixot'aà xinguiòo nga ngui kò inima-nò.

Kàtas'e-la kjoa'nchán ijiin inima-nò ngats'ioò xi ya nokjoà-nò ít'aà ts'e Cristo. K'oa's'in kàtama.

2 Pedro

Kó tsò Pedro nga síhixat'aà xitá

1 'An, xi Simón Pedro 'mì-nà, nga 'an xi chí'nda-la Jesucristo ma, kò nga tìkoà 'an tsibíxáya-nà, tisikasén-nò xojoŋ jè, jñò xi ngásòn 'ńó ndaà mokjeiín-nò koni s'ín mokjeiín-najen; nga xitá kixi-né jè Jesucristo xi Nainá ma kò xi ochrjekàjiin-ná kjo'in. ² Koni s'ín nga isá ndaà titsayaxkon Nainá kò jè Jesucristo xi otíxoma-ná, k'oáá s'ín isá ndaà kàtasakó-nò kjoŋdaà kò kjoà'nchán ya jjiin inima-nò.

Mé xi mochjeén nga s'een nga ndaà jchaxkoán Nainá

³ Jè nga'ńó-la Nainá tsjá yije-ná xi mochjeén-ná nga titsajnakoaán kò nga ndaà yaxkoán Nainá. Koií kjoa-la nga tsjá-ná ngats'iì kjoŋdaà koi nga yaxkoaán jè xi kò kjoajeya-la kò nga'ńó tsjeè-la kiichja-ná. ⁴ It'aà ts'e kjoa koi, kitsjaà-ná kjoa xi 'ńó ndaà tjin kò xi 'ńó tse chí-la koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá, mé-ne nga tìkoà kòkòt'aà-ná nga k'oas'ín s'een koni s'ín s'ín Nainá nga jye chinchat'aaxin-là kjoa xi ch'o síjé yijo-ná i isò'nde xi ta síkíts'ón-ná. ⁵ K'oáá ma-ne, 'ńó tinè-là yijo-nò jñà kjoa koi. Koni s'ín nga mokjeiín-nò it'aà ts'e Cristo, k'oáá tjs'ín mochjeén-né nga ndaà xitá kàtama jñò. Nga jye ndaà xitá ma, tìkoà mochjeén-né nga kàtas'e-nò xi kjoa chíne. ⁶ Nga jye tjin-nò kjoa chíne, tìkoáá mochjeén-né nga kixi tatixoma-là yijo-nò. Kò nga jye kixi otíxoma-là yijo-nò tìkoà mochjeén-né nga s'e-nò kjoatsejta. Kò nga jye tjin-nò kjoatsejta, tìkoáá mochjeén-né nga nguì ndaà chaxkón Nainá. ⁷ Nga jye ndaà yaxkón Nainá, tìkoà mochjeén-né nga ndaà titsjacha xinguioo. Kò nga jye ndaà matsjacha xinguioo, tìkoáá mochjeén-né nga nguì ndaà titsjacha ngats'iì xitá xi kj'eíí.

⁸ Jñò, tsà tjin-nò kjoŋdaà koi, kò tsà kjit'aà nachrjein tìk'aasòn-nò, mì jyò kítsajnaà; nguì ndaà kochjeén-nò nga isá ndaà jchaxkoón Jesucristo xi otíxoma-ná.

⁹ Tanga tsà tjin i'nga xi tsjin-la kjoŋdaà koi, k'oáá ngaya-la koni xitá xkan xi mìkii ndaà tsejèn-la; jyeé ki-jchàajiin-la nga Nainá jye kisijchàat'aà-la jé xi kis'e-la nga sà ítjòn. ¹⁰ K'oáá ma-ne, jñò, ndí 'ndsè, isá 'ńó tjiin-la nga'ńó yijo-nò nga tìkixiyaà kjoa nga Nainá xó k'oáá s'ín kiichja-nò kò jaàjiin-nò. Tsà k'oas'ín s'een kjit'aà, njímé jé skajñoò. ¹¹ Nga k'oáá s'ín koma nga táx'a'nde-nò nga kitjás'een ñánda tíhotíxoma nita kjé-ne jè Jesucristo xi ochrjekàjiin-ná kjo'in kò xi otíxoma-ná.

¹² Koií kjoa-la kjit'aà nachrjein síkítsjeèn yije-nò kjoa koi, nas'ín jye ma-nò kò jye kixi titsajnakoo jè kjoakix-

i-la Nainá koni s'ín mokjeiín-nò nachrjein i'ndeí. ¹³ K'e nga tákó tijnakon-isa i isò'nde jè, mochjeén-né nga síkítsjeèn-nò nga kòs'ín tìjchá yijo-nò. ¹⁴ Jè Jesucristo xi otíxoma-ná jyeé k'oas'ín kitsò-na nga jyeé kjòchrañat'aà nga kjoehet'aà nachrjein-nà. ¹⁵ Tìkoáá 'an tibinè-la yijo-nà nga tísíkítsjeèn-nò mé-ne k'e nga 'an xi jye kiyá, nga nachrjein nchijòn k'oáá s'ín tìkítsjeèn kjoa koi.

Ñánda j'ii-ne 'én xi tjit'aà Xojoŋ-la Nainá

¹⁶ Nga mìtsà ta cuento xi ta xitá kisikítsjeèn koni s'ín tsibenojmí-nòjen kó kji nga'ńó kis'e-la Nà'èn-ná Jesucristo kò nga kjoíí ijngoò k'a. Nga xkoón ki'ya-najen kjoajeya-la nga 'ńó tse nga'ńó tjin-la. ¹⁷ Ki'ya-najen k'e jè Nainá xi Nà'èn-ná nga jeya kò 'nga kisikíjna Jesucristo. Kina'yà-la ya jjiin isén ñánda 'ńó ote kji 'én xi kitsò: "Jè jèè xi ki'ndí-nà xi 'ńó matsjake nga xó 'an jaàjiin-na." ¹⁸ Ngajen sobà kina'yà-lajen jñà 'én xi ngajmii inchrobà-ne k'e nga titsajnakoo-jen Jesucristo ya isò'nga nindoò tsjeè-la.

¹⁹ Nga yije kjoa koi, k'oáá s'ín isá ndaà makixiya koni s'ín kiichja jñà xitá xi kiichja ngajo-la Nainá. 'Nó ndaà 'nè nga na'yà-la 'én koi. K'oáá s'ín ngaya-la koni jngoò ni'ín xi síhiseèn ya i'nde ñánda jñò choòn skanda k'e nga s'e isén, i'kjoàn síhiseèn-jiin inima-ná koni jè ni'ńo tse. ²⁰ Ítjòn k'oáá s'ín ndaà kàtasijiin-nò, jñà 'én xi tjit'aà Xojoŋ-la Nainá, mìtsà ta jngoò xitá kitsjaà kjohít-sjeèn-la nga kitjei. ²¹ Nga jñà xitá xi kiichja ngajo-la Nainá, nijngoò 'én xi tã kjohítsjeèn ts'e nga kiichjaya. Jé Inima Tsjeè-la Nainá kisikichiya-la kjohítsjeèn-la xitá koi nga komà kiichjaya 'én-la Nainá.

Xitá ndiso xi okóya 'én xi mìtsà kixi kjoa

(Judas 4-13)

2 Ya jjiin naxandá Israel kis'e xitá ndiso xi kitsò nga 'én-la Nainá kiichjaya, tanga mìtsà kixi kjoa. It'aà tsajòn, k'oáá tjs'ín s'e xitá ndiso xi kòkòya'ma kjohít-sjeèn xi síkíts'ón-jiin-la xitá naxandá-la Nainá, skanda kochrjengui jè Nà'èn-ná xi tsibichjiti-ná. K'oáá ma-ne nga jñà xitá koi, tijnà nchihótsji-la kjoabiyaa yijo-la nga ta nitóón jchija. ² 'Nó kjin xitá kjitjinguil-la nga k'oas'ín s'jin kjoa xi 'ńó ch'o tjin. Koií kjoa-la xitá ndiso koi, nga ch'o kina'ya-la kjoa ts'e ndiyá kixi. ³ Jñà xitá ndiso koi, ta toón tse mejèn-la; kochrjekájno-nò ton nga skò-nachan-nò nga kòkòya-nò 'én ndiso. Nainá, jyeé kjòt-seé tjinndaà-la nga tsjá-la kjo'in kò mìkii kjoŋdaà-la kjo'in xi s'e-la.

⁴ Nga Nainá mìkii kisijchàat'aà-la jñà àkjale xi tsohót-sji jé. Ján kiskinjiiin i'nde kjo'in ñánda títi ni'ín. Na'ño kicha cadena tsibít'aà'ño. Yáá kisikítsajnya ngajo ñánda jñò choòn, skanda jè nàchrjein k'e nga sùndaàjiiin.

⁵ Nainá, tikoáá mikii kisijchàat'aà-la isò'nde xi kisijna kjòtseé; kisikasén jtsí xkón xi kisikjehesòn yije xitá xi kis'e nàchrjein koi. Tà jè Noé kisijchàat'aà-la, koi kjoa-la nga 'én kixi kiichjayajiiin-la xitá, kò itoò xitá xikjín tsiningui-ne. ⁶ Nainá tikoáá kisikjehesòn yije xitá ts'e naxandá Sodoma kò Gomorra. Jngoò k'aá tsaká, ta chijo kisinchaà. K'oáá s'ín tsibijna jngoò-la chiba nga k'oáá tji'sín komat'in jñà xitá xi kondra títsajna-la Nainá.

⁷ Tanga jè Lot nga xitá kixi, itjokàjiiin kjo'in. 'Nó ch'o komà-la kjoa ts'e jé xi nchis'ín jñà xitá naxandá koi.

⁸ Xitá jè nga xitá kixi-né, nga ya tijnajiiin-la jñà xitá koi nga ch'o nchis'ín, kjo'ín tísikjeiín nga 'on ma-la inima-la nga nàchrjein nchijòn beè koa 'nchré-la kjoa xi ch'o nchis'ín xitá koi. ⁹ Yáá tí'ya-la nga jè Na'è-ná osikò-né jñà xitá xi beèkón nga síkítsajnandeíí mé kjoa xi tjin-la, tikoá síkítsajna'ño-né jñà xitá xi ch'o s'ín nga tsjá-la kjo'in jè nàchrjein k'e nga sùndaàjiiin.

¹⁰ Jñà títsajna itjòn nga s'e-la kjo'in jñà xitá xi 'ño fitjingui-la kjoa ch'o xi síjé yijo-la kò jñà xi ochrjekàngui kjotixoma-la Nainá.

Jñà xitá ndiso koi, xitá tájaàjiiin nga 'ño 'nga ikon. Mikii tsakjón nga chajno-la jñà nga'ño xi mikii tsejèn.

¹¹ Jñà àkjale, nas'ín isá tse nga'ño tjin-la koa tjin-la kjotixoma, mì k'oáá s'ín chajno-la nga'ño xi mikii tsejèn nga nguixkon Na'è-ná.

¹² Jñà xitá koi, chajnoó-la kjoa xi mikii fiya-la. K'oáá s'ín ngaya-la koni cho xi mikii síkítsejèn nga tà xó k'oáá s'ín kits'iin-ne nga kjindoba'ño ikjoàn sik'en. Xitá koi, yáá kiyájiiin kjoa ts'e jé-la. ¹³ Koi' kjo'in tjoé ngajo-la koni tjin kjo'in xi kitsjaà-la xitá xi kje'íí. Jñà xitá koi, nas'ín nàchrjein, tsjaá ma-la nga s'ín kjoa xi 'ño ch'o tjin. K'e nga jñà xitá koi, báhihtakò-nò tsà s'eí tjin-nò, síkíts'ón-jiiin-né nga sísobà-nò nga ch'o tjin kjoa xi s'ín.

¹⁴ K'e nga beèkón jngoò chjoón, nitóón fahajiiin-la kò mikii ma síkijna kjoa ts'e jé. Konachan-la xitá xi mì kixi'í tjin kjohítsjeèn-la. Inima-la, kjit'aà nàchrjein tjin mé xi mejèn-la. Xitá koi, tjinè-la nga kjo'in tjoé-la. ¹⁵ Jyeé kisikijna ndiyá kixi. Jè fitjingui-la ndiyá xi ch'o tjin, jè ndiyá ts'e Balaam, ki'ndí-la Beor, jè xi 'ño kjòtsjakeè ton nga mejèn-la s'jin kjoa xi mìtsà kixi'í tjin. ¹⁶ Tanga tsaká-la kjoa ts'e jé-la. Jngoò búrró chjoón xi mikii ma-la chja, kiichja-la koni tsà xitá; mikii kitsjá'nde-la nga kiikò-isa kjoaská-la.

¹⁷ Jñà xitá ndiso koi, k'oáá s'ín ngaya-la koni ngajo nandá xi tsjin-la nandá, koni ifi xi nímé jtsí fiko, nitóón fiko tjo. K'oáá s'ín tjinè-la nga ya kítsajnajiiin i'nde jñò ts'e kjo'in nitá mé nàchrjein-ne. ¹⁸ Ngui 'én 'ngaá chja xi nímé chjì-la. 'Nó 'nga ikon nga síchjeén kjoach'o xi sasén-la yijo-la nga konachan-la jñà xitá xi sa nchibinchat'aaxin-la jñà xitá xi ch'o nchisijchá yijo-la. ¹⁹ K'oáá tsò-la jñà xitá nga kítsajnandeíí, tanga tji'ña-ne tikoáá yáá títsajnajiiin'ño kjoach'o-la. K'e nga jngoò xitá xi bijnajiiin'ño jngoò kjoa, jè kjoa jè tjin-la nga'ño nga jè otixoma-la. ²⁰ Jñà xitá xi jye kijtseèkxkon Jesucristo xi

otixoma-ná, nga jè tsachrjekàjiiin kjo'in, nga jye chinchat'aaxin-la kjoa ch'o-la isò'nde, tsà ijngoò k'a k'oas'ín s'jin, tsà siikijne ijngoò k'a-la kjoa xi ch'o tjin, nga koma iskan, isaá ch'o komat'in mì k'oá-ne k'e nga sa itjòn.

²¹ Isaa-la ndaà tjin tsà mikii kijtseèkxkon ndiyá kixi-la Cristo, mì k'oá-ne nga jye chinchat'aaxin-la kjotixoma tsjeè-la Nainá xi jye kitjoé-la. ²² Xitá koi, k'oáá s'ín kis'iin koni tsò 'én xi tjin-la xitá xi tjin-la kjoachjine nga tsò: "Na'á, tijè kine ijngoò k'a-ne ndábisò-la" koa: "Jè chin-ga k'e nga jye ongáya, ijngoò k'a ongáyajiiin-ne ndási."

K'e nga kjoíí ijngoò k'a Na'è-ná Jesucristo

3 Ndí 'ndsè xi 'ño matsjake-nò, xojon jè, jè xi ma-ne jò nga tikji-nò. Ingajò xojon koi, k'oáá s'ín binè-nò nga síkítsejèn kjoa xi ngui kixi'í tjin; ² mé-ne nga síkítsejèn-nò jñà 'én xi kjòtseé tsakóya xitá tsjeè-la Nainá xi kiichja ngajo-la. Tikoá síkítsejèn kjotixoma-la Na'è-ná Jesucristo xi tsachrjekàjiiin-ná kjo'in koni s'ín tsakóya-nò jñà xitá xi tsibixáya-la.

³ Jè xi 'ño mochjeén nga ndaà kátasijiiin-nò, jñà nàchrjein xi sa nchrobá nga jyeé tífehèt'aà nàchrjein, kjoíí xitá xi siisobà-nò ts'e kjoa kixi; yáá kojchájiiin kjoach'o xi síjé yijo-la. ⁴ Skonangui, kitsò-nò: "Nàchrjein i'ndeí, zmé-ne mì títibasòn-ne 'én xi tjin xi tsò nga kjoíí ijngoò k'a Cristo? Jyeé kjòtseé k'en xitá jchínga-ná, tákó k'oáá choòn skanda kóni nga kisindaà isò'nde."

⁵ Jñà xitá xi k'oá tsò, xó k'oáá s'ín-ne nga síjchàajiiin nga jñà 'én xi kiichja Nainá nàchrjein kjòtseé, jñà kisin-daà-ne ngajmii kò nangui. Tijè-ne nandá inchrobà't'aà-ne kò tijè tijnakon-ne. ⁶ Xi komà iskan, tijè-ne 'én-la Nainá kò nandá tsikije-ne isò'nde jchínga k'e nga tsangasòn nandá. ⁷ Tí jé-ne 'én xi kitsjaà Nainá k'oáá s'ín tíchja nga jè ngajmii kò nangui ñánda títsaj-nasoán nàchrjein i'ndeí, títsajna-daà-la mé-ne nga kití-ne jè nàchrjein k'e nga sùndaàjiiin-la xitá tikoá kjòehesòn jñà xitá xi mikii beèkón Nainá.

⁸ Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò kì nijchàajiiin-jèn kjoa koi: xi it'aà ts'e Nainá, jngoò nàchrjein k'oáá ngaya-la koni tsà jngoò jmii nó tjin-ne, koa jngoò jmii nó, Nainá, jngoò nàchrjein tsò-la. ⁹ Na'è-ná mìtsà tísikichrjein nga siikitasòn 'én-la koni tsò 'i'nga xitá; tíkoña kjoáá-nò Nainá; jè xi mejèn-la nga nijngoò xitá jchija, nga kà-tasikájno jé-la nga mì tì jé kjòtsji-ne.

¹⁰ Tanga jè nàchrjein-la Nainá, k'oáá s'ín kjoíí koni s'ín f'ií xitá chijé. Ngajmii, jngoò k'aá jchija k'e nga kina'ya-la nga ch'o jchán kjone. Jè ts'oi, sá kò ni'ño kití-ne. Jè nangui kò nitá mé xi tjin i it'aà nangui, jngoò k'aá kití.

¹¹ Koni s'ín koma nga jchija ngats'ií tsojmì xi tjin, 'ño mochjeén nga tsjeé sijchá yijo-nò koni s'ín síjé Nainá, ¹² kò nga chíñakjoa-là jè nàchrjein k'e nga kjoíí Nainá. Tixátiya-là nàchrjein jè. Kò ngats'ií tsojmì xi tjin isò'nde kò ngajmii, jngoò k'aá kongandá nga kití. ¹³ Tanga it'aà tsaján, jè títachiñá-lá ngajmii xitse kò nangui xitse koni s'ín kitsjaà tso'ba Nainá, ya ñánda s'e kjoa kixi kò kjondaà.

¹⁴ Koi' kjoa-la jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, nga k'oá tjin kjoa xi títachiñá-là, tji-là nga'ño yijo-nò, mé-ne k'e

nga kjoíí ijngoò k'a Jesucristo, k'oaá s'ín sakòt'aà-nò nga 'nchán k'itsajnaà nga tsjeè t'itsanjchá yijo-nò kò nímé jé t'jín-nò. ¹⁵ K'oaá s'ín kàtasijiin-nò, jè kjoatsej-ta-la Nainá nga tse t'itsachiñá, jè-né nga k'itjokàjiin kjo'in jñà x'itá. Jè 'ndsè Pablo x'itá xinguiáá xi 'ñó mats-jacháá, t'ikoáá jye isa kiskii-nò koni s'ín t'jín kjoachjine xi kitsjaà-la Nainá. ¹⁶ Nga jngoò ijngoò xojon carta xi kiskii Pablo, k'oaá s'ín t'ichja kjoa koi. Tanga t'jín i'nga xi 'ñó 'in chja, mikii ndaà machiya-ná kó tsòya-ne. K'oaá ma-ne jñà x'itá xi mikii ndaà fiya-la kò xi mì kixi t'jín kjohitsjeèn-la, síkjatjiya-la 'én. K'oaá t'í síko jñà Xojon-la Nainá xi kiskii xi k'ejí x'itá. K'oaá ma-ne jñà x'itá xi koásiko 'én-la Nainá, t'ijñà nchihótsji-la kjo'in yijo-la.

'Én xi fehet'aà-ne

¹⁷ K'oaá ma-ne, jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, nga jye ndaà t'ijiin-nò kjoa koi, t'ikindaa yijo-nò, mé-ne nga mì skónachan-nò jñà x'itá xi ch'o s'ín nga xin ndiyá kiiko-nò xi mì kixi t'jín kò yaá jchija nga kixi t'itsajnakoo Nainá. ¹⁸ Isáá ndaà kàtasakó-isa-nò kjondaà-la kò kjohitsjeèn-la Jesucristo xi otixoma-ná nga jè ochrjekàjiin-ná kjo'in. Jeya kàtijna i'ndeí kò n'itá mé n'chrjein-ne. K'oaá s'ín kàtama.

1 Juan

Jesús, jè 'Én xi síkíjnakon iníma-ná

1 Jè Jesús, jè 'Én xi síkíjnakon-ná xi tíjna skanda tisa tàts'en-là kjoa. Tanga l'nde, jyeé kina'ya-lajen, kò xkoón ki'ya-najen, kichitsejèn-lajen kó kji, tikoáá ndsaá kinikò-najen. ²Jè 'Én jè, ki'ya tsejeén-là. Kò ki'ya-nájen. Kò nguì kjoa kixi-né xi bènojmi-jen xi it'aà ts'e. Kò tikoáá bènojmiya-nòjen jè 'Én xi síkíjnakon iníma-ná nì-tà kjé-ne. Jè 'Én jè, k'e nga tisa ítjòn, yaá tíjnat'aà-là Nainá. Tanga l'nde, jyeé tsatsejèn-najen. ³Bènojmi-najen kjoa xi ki'ya-jen kò xi kina'ya-jen, mé-ne jñá, k'oa tís'ín ngásòn kitsajnaakoá, koni s'ín ndaà titsajnaakoá Nainá xi Na'én-ná ma, kò Ki'ndí-là xi Jesucristo. ⁴Koif xá titsachjiil-nòjen Xojon jè mé-ne nga nguì kò kjotsja kà-tasakó kjit'aà-là iníma-ná.

Jè Nainá kjoa iseèn-né

⁵K'oaá s'ín tjin jñá 'én xi tsakóya-najen Jesucristo, kò koif-né xi nokjoayajiil-nòjen: Jè Nainá, kjoa iseèn-né. Xi it'aà ts'e, tsjin xi kjoa jñò. ⁶Tsà kixoán nga ndaà titsajnaakoá Nainá, tanga tsà yaá titsanijchá yijo-ná ya fñánda jñò choòn, fñánda tjin kjoach'o, 'én ndisoó titsanokjoá; mitsà kjoa kixi xi titsa'né. ⁷Tanga tsà ya titsajnaá fñánda iseèn choòn, koni jè Nainá yaá tíjna fñánda iseèn choòn, ndaà titsajnaakoá xinguiáá, kò jè jni-là Jesucristo xi Ki'ndí-là Nainá ma, sítsjeé yijeé jñá jé xi tjin-ná.

⁸Tsà kixoán: "Tsjin-na jé", tijná titsachonachan-lá yijo-ná; mitsà kjoa kixi xi titsanokjoá. ⁹Tanga tsà kénojmi yije-lá Nainá jñá jé xi tjin-ná, komaá jè kjót'aà-takoán nga sijichàat'aà-ná jé-ná tikoáá sìtsjeéya-ná ngats'i kjoa xi ch'o 'né. Ngà jè Nainá síkitasòn 'én-là, kò nguì kjoa kixi xi s'ín. ¹⁰Tanga tsà kixoán: "Kjeè tsà jé otsjà", jè Nainá ndisoó titsanachrekànguiaá, kò mitsà kixi kjoa nga mokjeiin-ná jè 'én-là.

Yá xita xi chjatji-ná ya nguixkon Nainá

2 Jñò xi koni tsà ndí ixti-ná xan-nò, koif xá tikjiil-nò Xojon jè, mé-ne nga mì tì jé kinchátsji-lá yijo-nò. Tanga tsà tjin jngoò xita xi tíhótsji jé-là yijo-là, jè Nainá sijichàat'aà-là, nga tíjna jngoò-ná xita xi chjatji-ná ya nguixkon Nainá, jè xi 'mì Jesucristo xi nguì xita kixi. ²Jesucristo kitsjaà kjotjò yijo-là nga k'en ngajo-ná, mé-ne koma sijichàat'aà-ná jñá jé-ná, tanga mitsà tà jñá xi sijichàat'aà-ná; tikoáá sijichàat'aà yijeé-là ngats'i xita xi tjin nga títsa isò'nde.

³Tsà ndaà síkitasoán kjotixoma-là, maá kíjngoò-là takoán nga jyeé ndaá yaxkoaán. ⁴Tsà tjin xita xi tsò:

"An, jyeé ndaà bexkoan Nainá", tanga tsà mìkii ndaà síkitasòn kjotixoma-là, xita ndiso-né; tsjin-là kjoa kixi.

⁵Tanga tsà ndaà níkitasoán koni tsò 'én-là, jyeé 'ñó ndaà tjin-ná kjotsjacha-là Nainá kò k'oaá s'ín ma-ne nga 'ya-là nga kixi kjoa nga jè Cristo titsajnaakoá. ⁶Jè xita xi tsò nga ya tjinakò Cristo, mochjeén-né nga k'oa's'ín kàtasijchá yijo-là koni s'ín kis'iin Jesucristo.

Kjotixoma xitse

⁷Jñò ndí 'ndsè, jè kjotixoma xi tikjiil-nò, mitsà nguì kjotixoma xitse; tije-ne kjotixoma xi kits'iil-nò k'e nga sa ítjòn k'e nga tisa kòkjeiin-nò. Jè kjotixoma jchínga jè, tije-ne 'én xi kina'ya jñò nga tisa ítjòn. ⁸Tanga l'nde k'oaá s'ín tikjiil-nò koni tsà jngoò kjotixoma xitse. Ngà it'aà ts'e Cristo ki'ya-là nga xitse-né kò tikoáá tí'yaá-là xi it'aà tsajòn. Ngà jyeé tífahato kjoa xi jñò choòn, kò jyeé tí'ya-là xi nguì kjoa iseèn-là Nainá.

⁹Tsà jngoò xita k'oa's'ín títsò nga k'oaá s'ín tísjchá yijo-là koni s'ín tjin kjoa iseèn-là Nainá, tanga tsà matikeé xíkjin xi tikoá it'aà ts'e Cristo mokjeiin-là, mitsà kixi kjoa nga iseèn tísjchá yijo-là, takó yaá tíjnajiin fñánda jñò choòn. ¹⁰Jè xita xi matsjakeé xita xíkjin xi tikoá it'aà ts'e Cristo mokjeiin-là, k'oaá s'ín tísjchá yijo-là koni s'ín tjin kjoa iseèn-là Nainá. Jè xita jè, mitsà tì mé tjin-ne xi ma kohótsji jé-là. ¹¹Tanga jè xita xi matikeé xita xíkjin xi tikoá it'aà ts'e Cristo mokjeiin-là, yaá tíjna, kò yaá tsó'baya ya ndiyá fñánda jñò choòn. Mikii beè fñánda tífi, nga jè kjoa jñò, bíchjoa xkon.

¹²Jñò xi ndí ixti 'mì-nò, tikjiil-nò Xojon jè, nga it'aà ts'e Cristo-né nga jye kisiichàat'aà-nò Nainá jñá jé xi tjin-nò. ¹³Jñò xi xita jchínga 'mì-nò, tikjiil-nò Xojon jè, nga jyeé kiyaxkoòn jè Jesucristo xi tíjna skanda tisa tàts'en-là kjoa. Jñò ixti xi sa titsanijchá yijo-nò, tikjiil-nò Xojon jè, nga jyeé kinikijne-là jè xita neif. Jñò xi ndí ixti 'mì-nò, jyeé kiskii-nò Xojon jè nga jye kiyaxkoòn Nainá xi Na'én 'mì-laà.

¹⁴Jyeé kiskii-nò xojon, jñò xi xita jchínga 'mì-nò, koif kjoa-là nga jyeé kiyaxkoòn Jesucristo xi tíjna skanda tisa tàts'en-là kjoa. Tikoáá jyeé kiskii-nò jñò ixti xi sa titsanijchá yijo-nò, koif kjoa-là nga tjin-nò nga'ñó kò jyeé ya tíjnajiin iníma-nò jè 'én-là Nainá kò jyeé kinikijne-là jè xita neif.

¹⁵Ki jñá matsjacha jñá kjoa xi tjin isò'nde. Tsà ya xita xi matsjakeé jñá kjoa xi tjin isò'nde, mitsà kixi kjoa nga matsjakeé Nainá xi Na'én 'mì-laà. ¹⁶Ngats'i kjoa ch'o xi jè isò'nde bí't'aà-ná, mitsà ya nchrobá-ne it'aà ts'e Nainá xi Na'én 'mì-laà. Tiyáá tísinda-ne j isò'nde. Jñá kjoa ch'o koi, xi tjin isò'nde: jñá-né kjoa ch'o xi síjé yi-

jo-ná, kjoa xi tsejèn-là xkoaán nga mején-ná tsaján ko-ma, ko kjoa 'nga takòn xi ts'e kjoa nchiná. ¹⁷ Ngats'iì kjoa ch'o xi tjin isò'nde, ko kjoa xi ya fahajin-ná, jyeé tifehet'aà, tanga jè xita xi síkitasòn koni s'ín mejèn-là Nainá, kijnakon-né nita kjé-ne.

Jè xi kjoa kixi ko kjoa ndiso

¹⁸ Jñò xi ndí ixti xan-nò, jyeé tifehet'aà nàchrjein. Jyeé tjiin-nò nga kjoif jngoò xita xi nguì kondra tjna-la Cristo. Ko nàchrjein i'nde jyeé 'ñó kjin ma-ne xi kondra nchifi-la Cristo. K'oagá ma-ne nga k'oas'ín machiya-ná nga jyeé tifehet'aà nàchrjein. ¹⁹ Jñà xita koi, ti lí itjokajin-ná, tanga xi kjoa kixi, mitsà nguì xita tsaján ma; tsà kixi kjoa nga xita tsaján, í-là titsajnakò-ná. Tanga koi k'oas'ín itjokajin-ná jñà xita koi mé-ne nga ndaà kàta'ya-la nga ngats'iì xita xi k'oas'ín kondra fi-la Cristo, mitsà nguì xita tsaján.

²⁰ Jè Jesucristo, xi xita tsjeè, jyeé kitsjaà-nò jè Inima Tsjeè-la Nainá; k'oagá ma-ne nga ngats'ioò jyeé ndaà tjiin-nò kós'ín tjin xi kjoa kixi. ²¹ K'oagá ma-ne nga k'oas'ín tikjiin-nò xojon jè, nga jyeé ndaà tjiin-nò xi kjoa kixi; mitsà koi-ne nga kj'eè tjiin-nò. Ko jyeé ndaà tjiin-nò nga nijngoò 'én ndiso xi ya nchrobát'aà-ne it'aà ts'e kjoa kixi.

²² ¿Yá-ne xi xita ndiso? Jè-né xi bí'ma nga tsò: "Jè Jesús mitsà jè xi Cristo, [mitsà Nainá kisikasén]." Jè xita jè xi kondra fi-la Cristo nga jngoò k'a mikii mokjeiin-la it'aà ts'e Nainá xi Nà'èn-ná ma ko it'aà ts'e Jesucristo xi Ki'ndí-la Nainá ma. ²³ Ngats'iì xita xi jngoò k'a mikii mokjeiin-la it'aà ts'e Ki'ndí-la Nainá, mitsà Nainá xi Nà'èn-ná ma tijnako. Tanga jè xita xi mokjeiin-la tikoja tsjá 'én-la nga jè Jesús, jè xi Ki'ndí-la Nainá, yaá tijnako Nainá xi Nà'èn-ná ma.

²⁴ Koi k'oas'ín xan-nò, ndaà kàtasijiin inima-nò jè 'én xi it'aà ts'e Cristo xi jye kina'ya nga tisa tàts'en-la kjoa. Tsà k'oas'ín ndaà sijiin inima-nò, tikoagá ndaà kitsajnakoo Nainá xi Nà'èn-ná ma ko Ki'ndí-la. ²⁵ Jesucristo k'oagá s'ín kitsjaà 'én-la nga tsjá-ná kjoabinachon xi mikii fehet'aà nita kjé-ne.

²⁶ Koi xá tikjiin-nò xojon jè mé-ne nga ma jchaxkon-nò jñà xi mejèn-la konachan-nò. ²⁷ Tanga jñò, jyeé tjiin inima-nò jè Inima Tsjeè-la Nainá xi kitsjaà-nò Jesucristo. Mi ti kii mochjeén-ne tsà yá xi kokòya-nò. Nga tije-ne Inima Tsjeè-la Nainá keènojmiya-nò kós'ín tjin ngats'iì kjoa xi ndaà tjin. Koni s'ín kokòya-nò, 'én kixi-né, mitsà 'én ndiso. K'oagá s'ín ndaà titsajnakoo kjit'aà Jesucristo, koni s'ín síkichiya-nò Inima Tsjeè-la Nainá.

²⁸ Jñò xi ndí ixti xan-nò, k'oagá s'ín ndaà titsajnakoo Cristo, mé-ne nga 'ñó tjin-ne takoán ko mikii kòsobá-ná k'e nga jè xi kitjojen ijngoò k'a-ne ngajmii. ²⁹ Koni s'ín jye tjiin-nò nga jè Cristo, xita kixi-né nga nguixkon Nainá, k'oagá tjs'ín ndaà kàtasijiin-nò, nga ngats'iì xita xi kjoa kixi s'ín nga nguixkon Nainá, ki'ndí-la Nainá-né.

Ixti-la Nainá

3 Ndaà kàtasijiin-nò, 'ñó ndaà matsjakeè-ná Nainá xi Nà'èn-ná ma, k'oagá ma-ne nga ixti-la tsò-ná. Ko nguì kixi kjoa nga ixti-la Nainá 'mì-ná. K'oagá ma-ne nga jñà xita isò'nde, mikii mokjeiin-la tsà ixti-la Nainá 'mì-ná, koi kjoa-la nga jñà xita koi, mikii mokjeiin-la it'aà ts'e Nainá. ² Jñò ndí 'ndsè xi matsjakeè-nò, i'nde jyeé ki'ndí-la Nainá 'mì-ná. Tanga kj'eè tsà ndaà okó-ná Nainá kó kjoàn komaá nga koma iskan. Tanga jyeé tjiin-ná nga k'oagá tji kjoàn komaá koni kji jè Jesucristo k'e nga kijchò nàchrjein nga jè xi kjoif ijngoò k'a-ne; nga k'oagá s'ín jchaxkoaán koni kji jè. ³ Ngats'iì xita xi k'oas'ín nchikofna nga k'oagá s'ín kjoàn koma koni kji jè Jesucristo, nàchrjein nchijòn-né nga tsjeè nchisíjchá yi-jo-la koni s'ín nga xita tsjeè jè Jesucristo.

⁴ Ngats'iì xita xi ótsji jé, kondraá fi-la kjotixoma-la Nainá. K'e nga jé binchaàtsjaá, jè kjotixoma-la Nainá tinàchrjenguaá. ⁵ Jñò, jyeé tjiin-nò nga jè Jesucristo koi xá j'iì-ne nga jè faaxin-ná jñà jé xi tjin-ná. Ko 'ya-nò nga jè Jesucristo, nimé jé tsohótsji. ⁶ Ngats'iì xita xi Cristo titsajnakoo, mitsà jé ótsji; tanga jñà xita xi ótsji jé, kj'eè kii beèxkon ko tikoja mikii tjiin-la yá-né xi 'mì Jesucristo. ⁷ Jñò, xi ndí ixti-nà xan-nò, kii kii biin'nde tsà yá xi skónachan-nò. Jè xita xi kjoa kixi s'ín nga nguixkon Nainá, xita kixi-né, koni xita kixi jè Cristo. ⁸ Tanga jè xita xi kjit'aà nàchrjein tíhótsji jé, ts'e xita neif-né. Nga jè xita neif, k'oagá s'ín tíhótsji jé skanda tisa tàts'en-la kjoa. Ko koi xá j'iì-ne Jesucristo xi Ki'ndí-la Nainá nga jè sikixòña jñà kjoa ch'o xi s'ín jè xita neif.

⁹ Ngats'iì xita xi jye Nainá kisikjatjiya-la nga ki'ndí-la Nainá ma, mitsà tiya titsajnajin-ne jé. Nga jyeé ya tijnajin inima-la jè Inima Tsjeè-la Nainá. Ko mi ti kii ma kohótsji-jé-isa, nga jyeé ki'ndí-la Nainá-né. ¹⁰ K'oagá s'ín ma-ne nga yaxkon-la yá-né xi ixti-la Nainá ko yá-né xi ixti-la xita neif; ngats'iì xita xi mikii síkitasòn kjoa kixi-la Nainá, tikoja mikii tsjakeè beè xita xikjin xi tikoja it'aà ts'e Cristo mokjeiin-la, mitsà ki'ndí-la Nainá ma.

Ngásòn ngáya tsjacha s'eén xinguiáá

¹¹ Nga k'oagá s'ín tíchja jè 'én xi jye kina'ya k'e nga tisa kòkjeiin-nò nga sa ítjòn nga tsò: Ngásòn ngáya tsjacha s'eén xinguiáá. ¹² Mikii k'oas'ín s'eén koni kis'iin jè xita xi ki'mi Caín nga jè xita neif kiit'aà-la nga kisik'en 'ndse. ¿Mé-ne kisik'en-ne 'ndse? Tà koi kjoa-la nga jè 'ndse, xita kixi-né nga nguixkon Nainá ko jè Caín ch'oo tjin kjoa xi s'ín.

¹³ K'oagá ma-ne k'oas'ín tixan-nò jñò ndí 'ndsè, kii maxkón-nò tsà sijitikeè-nò xita isò'nde xi mikii mokjeiin-la 'én-la Nainá. ¹⁴ Jñà jyeé tjiin-ná nga jyeé itjokajnaá ya ndiyá kjoabiyaá xi ya tjaáyaá kjotseé ko jyeé tjin-ná kjoabinachon xi mikii fehet'aà nita kjé-ne. Nga jyeé k'oas'ín ndaà matsjachaá jñà xita xinguiáá xi tikoja it'aà ts'e Cristo mokjeiin-la. Jè xita xi mikii matsjakeè xikjin, ndiyá kjoabiyaá tsóhoya jè inima-la.

¹⁵ Ngats'iì xita xi majtikeè xita xikjin, k'oagá s'ín ngaya-la koni tsà xita sík'en. Jñò, ndaà tjiin-nò, jè xita xi xita

sík'en, mìtsà kjoabinachon xi mìkii fehet'aà tísíjchájiin yijo-là. ¹⁶ Jñá, k'oaá s'ín 'ya-ná mé xi 'mì kjotsjacha k'è nga jè Jesucristo kitsjaà kjotjò yijo-là nga k'en nga-joná. Jñá k'oaá tís'ín mochjeén nga s'eén it'aà ts'e xitá xinguiáá koni kis'iin jè Cristo. ¹⁷ Tsà tjin jngoò xitá xi tjin-là tsojmì xi tímochjeén kjit'aà-là, tsà skoe jngoò xitá xíkjin xi tikoá it'aà ts'e Cristo mokjeiín-là nga tsjin-là tsojmì xi mochjeén-là, tsà mìkii ma-là nga kosiko jè xitá xíkjin xi it'aà ts'e tsojmì xi tsjin-là, mìtsà kixi kjoa nga kjotsjacha-là Nainá tijnajiin inima-là. ¹⁸ Jñò xi ndí ixti-na xan-nò, tìtsjacha xinguiqo, kì tà 'én nokjoà; ngui ndaà kàta'ya-là kós'ín matsjacha xinguiqo nga tjsikòò mé tsojmì xi mochjeén-là mé-ne nga kàta'ya-là nga kixí kjoa nga ndaà matsjacha xinguiqo.

'Ñó tjin takoán nga nguixkon Nainá

¹⁹ K'è nga k'oas'ín titsa'né, k'èé jcha-ná nga kixí kjoa nga k'oaá s'ín titsanijchá yijo-ná koni s'ín tjin kjoa kixi-là Nainá kò 'nchán nikijnaá inima-ná nga nguixkon Nainá. ²⁰ Nas'ín jè inima-ná jé tóbínè-ná, tanga jè Nainá, isaá ndaà tjiin-là mì k'oa-ne koni jè inima-ná. Nga jè Nainá isaá ndaà tsejèn yije-là ngats'i kjoa xi tita'sané. ²¹ Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, tsà jè inima-ná mìtsà tì mé kjoa ch'o tóbínè-ná, 'ñó tjin takoán nga nguixkon Nainá. ²² Tsà mé xi sijé-lá Nainá, maá-là tsjá yije-ná nitá mé kjondaà-ne; nga nikitasoán kjotixoma-là, kò k'oaá s'ín 'né koni s'ín sasén-là Nainá. ²³ Jè kjotixoma-là Nainá, jé-né nga ndaà kàtakjeiín-ná it'aà ts'e Jesucristo xi Ki'ndí-là ma, tikoá ngàsòn ngáya kotsjachaá xinguiáá koni s'ín jye tsatixoma-ná Cristo. ²⁴ Jè xitá xi sikitasòn kjotixoma-là Nainá, yaá tijnako Nainá, kò jè Nainá yaá tijnajiin inima-là xitá jè. K'oaá ma-ne nga 'yaá nga Nainá yaá tijnako-ná, koi kjoa-là nga jye kitsjaà-ná jè Inima Tsjeè-là.

Jñá xitá xi kondra fi-là Cristo

4 Jñò ndí 'ndsè xi 'ñó matsjake-nò, kì taxkì mokjeiín-nò it'aà ts'e ngats'i xitá xi tsò nga jè Inima Tsjeè-là Nainá síkíchiya-là 'én xi chjaya. Ítjòn chit'aà, a kixí kjoa nga jè Inima Tsjeè-là Nainá tísíchiya-là 'én xi chja, a xi majin-né. Nga jñá naxrjein xi titsajnaá i'ndeí, tjin jchán xitá ndiso xi tijnasòn ya isò'nde xi tsò nga jè Nainá tsjá-là 'én xi nchibénjmiya. ² Jè xitá xi bénojmi nga jè Jesucristo, jí kits'iin it'aà nangui, kò xitáá komà koni jñá, jè xitá xi k'oas'ín bénojmi, jé-né xi tjin-là Inima Tsjeè-là Nainá. K'oaá s'ín 'ya-nò yá xitá-ne xi jè Inima Tsjeè-là Nainá tísíchiya-là 'én xi tichjaya. ³ Tanga jè xitá xi mìkii k'oas'ín keénjmi nga jè Jesucristo jí kits'iin it'aà nangui, kò xitáá komà koni jñá, jè xitá xi k'oas'ín tsò, tsjin-là Inima Tsjeè-là Nainá. Xitá jè, jè tísíkjeén kjohitsjeèn-là xitá xi tjna ítjòn nga kondra fi-là Cristo. Jñò, jyeé kina'ya nga kjoí-né jè xi kondra fi-là Cristo, kò naxrjein xi titsajnaá i'ndeí jyeé k'oas'ín tísíxá kjohitsjeèn-là.

⁴ Jñò xi ndí ixti-na xan-nò, jyeé xitá-là Nainá 'mì-nò; jñò, jyeé kinikijne-là jñá xitá xi k'oas'ín 'én ndiso chjaya; mì tì kii koma-ne nga jñá skónachan-nò, nga jè Inima

Tsjeè-là Nainá xi tijnajiin inima-nò, isaá ts'e nga'ño tjin-là mì k'oaà-ne koni jè kjohitsjeèn ts'e xitá neíj xi síxájiin inima-là xitá xi mìkii mokjeiín-là it'aà ts'e Cristo. ⁵ Jñá xitá koi, tà jñá títajnakon-ne kjohitsjeèn xi tjin ya isò'nde; k'oaá ma-ne nga k'oas'ín chja kò jñá 'nchré-là xitá xi tikoá kjohitsjeèn ts'e isò'nde síkjeén. ⁶ Tanga ngajen, xitá-là Nainá-nájen. K'oaá ma-ne nga jñá 'nchré-najen jñá xitá xi mokjeiín-là 'én-là Nainá. Tanga jñá xi mìtsà xitá-là Nainá ma, mìtsà ngajen sí'sin-najen. K'oaá ma-ne nga 'ya-là yá-né xi ngui jè Inima Tsjeè-là Nainá tísíkíchiya-là nga ngui kjoa kixi kò yá-né xi inima ndiso-là neíj tikonachan-là.

Nainá, 'ño tjin-là kjotsjacha

⁷ Jñò ndí 'ndsè xi 'ño matsjake-nò, mochjeén-né nga ngàsòn ngáya tsjacha jchaá xinguiáá, nga jè xi kjotsjacha, it'aà ts'e Nainá nchrobá-ne. Ngats'i xitá xi tjin-là kjotsjacha, ki'ndí-là Nainá-né kò tikoáá beè-né yá-né xi Nainá. ⁸ Jè xitá xi mìkii matsjakeè xitá xíkjin, kj'eè kì beè yá-né xi Nainá, nga jè Nainá kjotsjacha-né. ⁹ K'oaá s'ín tsakó-ná Nainá kjotsjacha xi tjin-là xi it'aà tsaján nga kisikasén ki'ndí-là i isò'nde, jè ki'ndí-là xi ta jè ta jngoò ma-ne, mé-ne nga it'aà ts'e ndaà kitsajnakoaán.

¹⁰ K'oaá s'ín tjin kjotsjacha xi tsakó Nainá xi it'aà tsaján: Mìtsà koi-ne nga jñá ndaà matsjachaá Nainá. Jè Nainá xi 'ño ndaà matsjakeè-ná. K'oaá ma-ne nga kisikasén ki'ndí-là nga k'en ngajo-ná, mé-ne sijchàat'aà-ná jé-ná.

¹¹ Jñò ndí 'ndsè xi matsjake-nó, tsà jè Nainá k'oas'ín 'ño ndaà matsjakeè-ná, mochjeén-né nga k'oa tís'ín kotsjachaá xinguiáá nga ijngoò jngoá. ¹² Nì saá jngoò xitá xi xkon beè-ne Nainá, tanga tsà ndaà kotsjachaá xinguiáá nga ijngoò jngoá, jè Nainá yaá tijnajiin kjit'aà inima-ná kò it'aà tsaján-ná nga ndaà tìbitasòn yije kjotsjacha-là Nainá. ¹³ Nainá jyeé kitsjaà-ná Inima Tsjeè-là. K'oaá ma-ne nga jye 'yaá nga kjit'aà naxrjein ya titsajnaoá Nainá kò tikoáá ya tijnako-ná Nainá nga tijnajiin inima-ná. ¹⁴ Ngajen sobá ki'ya-jen kò 'bí-nájen 'én-najen nga jè Nainá xi Nà'èn 'mì-laà kisikasén Ki'ndí-là nga jè kochrjekàjiin kjo'in xi kjoa ts'e jé-là ngats'i xitá isò'nde. ¹⁵ Ngats'i xitá xi ngui kò inima-là tsjá 'én-là nga jè Jesús xi Ki'ndí-là Nainá, kjit'aà naxrjein ya tijnako Nainá kò jè Nainá yaá tijnajiin inima-là.

¹⁶ Jyeé k'oas'ín ndaà 'yaá, kò tikoá mokjeiín-ná, nga jè Nainá tjin-là kjotsjacha xi it'aà tsaján. Nga jè Nainá kjotsjacha-né. Kò jè xitá xi kjotsjacha tijnajiin kjit'aà ya inima-là, yaá tijnako Nainá kò jè Nainá yaá tijnajiin inima-là xitá jè. ¹⁷ K'è nga it'aà tsaján k'oas'ín ndaà tìbitasòn yije kjotsjacha-là Nainá, 'ño tjin takoán nga mìtsà tì mé tsakjoòn-ná jè naxrjein k'è nga sijn-daàjiin-là xitá xi kjoa ts'e jé-là. Nga jñá, k'oaá s'ín ndaà tita'né i isò'nde koni s'ín kis'iin jè Jesucristo. ¹⁸ Ya nán-da nga tjin xi kjotsjacha, mìtsà tì mé kjoskon tjin-ne. Nga jè xi ngui kjotsjacha, faáxin-né ngats'i xi kjoskon 'mì. Jè xitá xi tsakjón, kjo'in-né xi tsakjón-là. Kò jè xitá xi tákò kjoskon tjiin inima-là, koií-né nga kj'eè tsà ndaà tjiin inima-là jè kjotsjacha-là Nainá.

¹⁹ Koií k'oas'ín matsjacha-ná Nainá, koií kjoa-lá nga jè kjòtsjakeè ítòn-ná. ²⁰ Tsà t́ín xítá xi tsò: "An, matsjake-ná Nainá." Tanga tsà majtikeè xítá xíkín xi t́koá ít'aà ts'e Cristo mokjeiín-lá, jè xítá jè, xítá ndiso-né. Tsà mì kì matsjakeè xítá xíkín xi xkòn t́beè-ne, ¿kós'ín ma-ne kòtsjakeè Nainá xi kj'eè tsà xkòn beè-ne? ²¹ Jè kjotíxoma xi kitsjaà-ná Jesucristo, k'oáá tsò: Jè xi matsjakeè Nainá, mochjeén-né nga t́koá kàtamatsjakeè xítá xíkín xi t́koá ít'aà ts'e Cristo mokjeiín-lá.

Kós'ín koma síkijne-lá kjoa ts'e isò'nde

5 Jyeé ixti-lá Nainá-né ngats'iì xítá xi ngui kò inima-lá mokjeiín-lá nga jè Jesús, [jè-né xi Nainá kisikásén], jè-né xi Cristo. Kò ngats'iì xítá xi tsjakeè xi na'èn t́jna-lá, t́jnè-lá nga t́koá kòtsjakeè ngats'iì ixti-lá na'èn-lá. ² K'e nga matsjachaá Nainá, kò t́koá nìkita-soán kjotíxoma-lá, 'ya-ná nga t́koá matsjachaá j́nà xi ixti-lá Nainá ma. ³ K'oáá s'ín t́ín tsà kixí kjoa nga matsjachaá Nainá, jè-né nga ndaà síkitasoán kjotíxoma-lá. Kò jè kjotíxoma-lá, mìtsà 'nó 'in bitasòn. ⁴ Nga ngats'iì xítá xi ixti-lá Nainá ma, síkijneé-lá ngats'iì kjoa ch'o xi t́ín isò'nde. Koií ma nìkijne-lá kjoa xi t́ín isò'nde nga mokjeiín-ná ít'aà ts'e Cristo. ⁵ Niyá xi ma síkijne-lá jè kjoa ch'o xi t́ín isò'nde, t́jngòd-né jè xítá xi mokjeiín-lá ít'aà ts'e Jesús, nga jè-né xi K'ndí-lá Nainá ma. Jè-né xi chíkjoa-lá nga síkijne.

Jè xi tsjá kixí 'én ít'aà ts'e K'ndí-lá Nainá

⁶ Jé-né Jesucristo xi j'iì i isò'nde. Kò k'e nga j'iì, jè nandá kò jní xi ndaà tsakó. Kò mìtsà tà jè nandá xi tsakó, t́koáá jè jní. Kò jè Inimá Tsjeè-lá Nainá xi bénojmi kixí yá-ne xi jè. Nga jè Inimá Tsjeè-lá Nainá, ngui kjoa kixí-né. ⁷ Jàn ma-ne xi ngui tsjá kixí 'én-lá xi ít'aà ts'e kjoa koi: ⁸ jè Inimá Tsjeè-lá Nainá, jè nandá, kò jè jní. Kò ngajàn koi, ngásòn tsò. ⁹ Tsà mokjeiín-ná j́nà 'én xi tsjá xítá isò'nde, mochjeén-né nga isa ndaà kòk-jeiín-ná jè 'én xi jè sobà Nainá títjsá. Nga jè 'én xi títjsá, jè t́bénojmi, yá-ne xi K'ndí-lá Nainá. ¹⁰ Jè xi ngui kò inima-lá mokjeiín-lá ít'aà ts'e K'ndí-lá Nainá, yaá t́jijn inima-lá nga kixí kjoa jè 'én xi tsjá Nainá. Tanga jè xi mìkii mokjeiín-lá ít'aà ts'e Nainá, jè Nainá, ndiso tíhochrjengui, koií kjoa-lá nga mìkii mokjeiín-lá 'én xi tsjá Nainá xi

ít'aà ts'e K'ndí-lá. ¹¹ Jè 'én xi kitsjaà Nainá, jè-né nga jè Nainá tsjá-ná kjoabinachon xi mì fehet'aà nítá kjé-ne. Kò jè kjoabinachon jè, yaá sakó-ná ít'aà ts'e K'ndí-lá. ¹² Jè xítá xi K'ndí-lá Nainá t́jnajiin inima-lá, t́jn-lá kjoabinachon xi mìkii fehet'aà nítá kjé-ne; tanga jè xítá xi mìtsà K'ndí-lá Nainá t́jnajiin inima-lá, tsjin-lá kjoabinachon.

'Én xi fehet'aà-ne

¹³ J́nò xi mokjeiín-nò ít'aà ts'e K'ndí-lá Nainá, koií xá t́kjiil-nò Xojon jè mé-ne nga ndaà kàtasiijn-nò nga jyeé t́jn-nò kjoabinachon xi mìkii fehet'aà nítá kjé-ne.

¹⁴ K'oáá ma-ne nga 'nó t́ín takoán k'e nga nokjoát'aà-lá Nainá. K'oáá s'ín ndaà kj'ínchré-ná tsà k'oas'ín sijét'aà-lá koni s'ín sasén-lá jè. ¹⁵ Tsà jye k'oas'ín t́jiin-ná nga Nainá 'nchré-ná k'e nga tsà mé xi nìjé-laá, t́koáá jyeé 'yaá nga t́k'eé-ne nga nìjé-laá tsjá-ná mé xi nìjé-laá.

¹⁶ Tsà yá xítá xi skoé jngòd xítá xíkín xi t́koá ít'aà ts'e Cristo mokjeiín-lá nga ya t́kàjijn j́nà jé xi mìtsà kjoabiyáá fíkò-ná, maá katítsi'batji, kò jè Nainá tsjá-lá kjoabinachon jè xítá xi t́hótsji jé. Tanga tà j́nà-né xi koxan-lá nga ma sìtsi'batji j́nà xítá xi mìtsà ngui kjoabiyáá kjit'aà-lá j́nà jé xi nchihótsji. Nga t́ín jé xi kjoabiyáá fíkò-ná, kò k'oáá xan nga mìtsà mochjeén nga sìtsi'batji jè xítá xi kòt́ín jé xi t́hótsji. ¹⁷ Tanga ngats'iì kjoa ch'o xi s'ín xítá, ngui jé-né nga nguixkòn Nainá. Tanga t́ín-né j́nà jé xi mìtsà kjoabiyáá fíkò-ná.

¹⁸ Jyeé t́jiin-ná nga j́nà xi ixti-lá Nainá ma, mìtsà t́jya títjsajnajijn-ne jé, nga jè Jesús xi K'ndí-lá Nainá ma, tís'ín kindá, kò jè xítá neíí, mì t́ kii mé xi ch'o síkò-ne.

¹⁹ Jyeé 'ya-ná nga ixti-lá Nainá 'mì-ná; tanga j́nà xítá xi mìkii mokjeiín-lá ít'aà ts'e Cristo xi t́ín nga títjsa isò'nde, jè xítá neíí tíhotíxoma-lá.

²⁰ T́koáá 'ya-ná nga koií xá j'iì-ne jè K'ndí-lá Nainá i ít'aà nangui nga jè ndaà kisikichiya-ná mé-ne nga ma yaxkoaán xi ngui jè sobà Nainá. Kò yaá títjsajnaoáá jè xi ngui jè sobà Nainá koií kjoa-lá nga ya títjsajnaoáá Jesucristo xi K'ndí-lá ma, xi t́jé sobà-ne Nainá kò xi ma-lá tsjá-ná kjoabinachon xi mìkii fehet'aà nítá kjé-ne. ²¹ J́nò xi ndí ixti-ná xan-nò, kì j́nà onguítjinguilá j́nà nainá xi beèxkòn xítá xi mìtsà kixí kjoa nga Nainá.

2 Juan

Kjoa tsjacha ko kjoa kixi

1 Ji ndí chjoón xi xó jaàjiin-lè Nainá, ko jñà ixti-lè, tikjiin-nò Xojon jè 'an xi xita jchínga 'mì-na ya ingo. Nguì okixi-né nga matsjake-nò; mitsà ta 'an xi matsjake-nò, tikoáá matsjakeè-nò ngats'ii jñà xita xi jye beè kós'ín tjin xi kjoakixi. ² Koí k'oas'ín matsjake-nò, nga jyeé ndaà tíjiin ya inima-ná jè xi nguì kjoa kixi, ko yaá kíjnajiin kjit'aà skanda nitá mé nàchrjein-ne. ³ Nainá xi Na'èn 'mì-laà ko Na'èn-ná Jesucristo xi Ki'ndí-là Nainá ma, kàtatsjá-nò kjondaà, kàtahimakeè-nò, 'nchán kàtasíkjina ijiin inima-nò, xi nguì ko kjoakixi ko kjotsjacha-là.

⁴ 'Nó kjòtsja-na k'e nga kijtseè xkoaàn i'nga ixti-lè, nga k'oáá s'ín nchisíjchá yijo-là koni s'ín tjin kjoa kixi ts'e Nainá, koni s'ín jye tsatixoma-ná jè Nainá xi Na'èn 'mì-laà. ⁵ K'oáá s'ín tibitsi'bà-nò i'ndeí jñò ndí 'ndsè xi 'nó matsjake-nò, nga mochjeén-né nga 'nó kòtsjachaá xinguiáá nga jngó íjngoá. Ko mitsà kjotixoma xitse xi tikjiin-nò, tije-ne jè kjotixoma xi kitjoé-ná skanda tisa tàts'en-là kjoa. ⁶ K'oáá s'ín tjin xi it'aà ts'e kjotsjacha, jé-né nga k'oas'ín sikitasoán koni s'ín tjin kjotixoma-là Nainá; jyeé kina'ya nga tisa 'nó kjòtseé kós'ín tichja kjotixoma nga 'nó mochjeén nga kòtsjachaá xinguiáá nga jngó íjngoá.

Xita xi konachan

⁷ Nga kjin ma-ne xita xi tíjmasòn nga tíjngoò isò'nde xi nchikonachan-là xita, nga tsò: "Mitsà 'én kixi nga k'oas'ín kits'iin Jesucristo nga xita komà koni jñá." Jè xita xi kòtsò, ta tikonachan-né ko jè-né xi tina itjon nga kondra fi-là Cristo. ⁸ Ndaà t'een kindá yijo-nò, mé-ne nga mikii síchjaà-nò jè kjotjò xi tjoé-nò it'aà ts'e xá xi titsa'nè. Nga mochjeén-né nga kàtatjoé yije-nò jè chji-là xá xi titsa'nè.

⁹ Ngats'ii xita xi otonè-là koni s'ín tjin 'én xi tsakóya jè Cristo nga xin ndiyá kjoé, mitsà Nainá tijnako; tanga jè xi kixi tina nga k'oas'ín tís'ín koni s'ín tsakóya Cristo, yaá tijnako Nainá xi Na'èn 'mì-laà ko jè xi Ki'ndí-là ma. ¹⁰ Tsà k'e jngoò xita kijchòkon-nò xi mejèn-là nga 'én-là Nainá keènojmi-nò tanga tsà mì k'oas'ín okóya koni tsò 'én-là Cristo, kì kii bìi'nde-laà nga ni'ya-nò fahas'en ko k'ì 'mì-laà: "Tikjáyi." ¹¹ Nga jè xi tsjá'nde-là nga sijikas'en ni'ya-là, tikoáá yaá tisingásòn-ko kjohít-sjeèn-là jñà xita xi ta kjoa ndiso nchihokóya.

'Én xi fehet'aà-ne

¹² Tjin jchán-isa mé 'én xi mejèn-na nga koxán-nò, tanga majin-na nga tà Xojon kit'aà-nò. Jè xi mejèn-na nga kjikon xátí-nò. K'éé isa ndaà jchibá mé-ne nga ngats'iaá ngásòn ngáya kàtas'e-là kjotsja inima-ná.

¹³ Jñà ixti-là chjoón tichji xi tikoá xó jaàjiin-ne Nainá nchisikasén-lè 'én nga síhixat'aà-lè. K'oas'ín kàtama.

3 Juan

Mé kjoa-ne nga ndaá chja Juan it'aà ts'e xita xi 'mi Gayo

1 Ji ndí 'ndsè xi 'mì-lè Gayo xi 'ñó ndaà chibá kọ xi nguì kọ inima-na nga matsjake-lè, tikji-lè Xojon jè 'an xi xita jchinga 'mì-na ya ingo.

²Ji ndí 'ndsè, 'an, k'oaá s'ín tísíjé-la Nainá, nga ndaà kàtitjo yije nita mé kjoa xi s'jin ji, koni s'ín ndaà tí-machikon-t'in inima-lè xi it'aà ts'e Nainá, k'oaá tís'ín ndaà kàtijna jè yijo-lè nga nímé ch'in kàtas'e-la. ³Taxki 'ñó kjòtsja-na k'e nga j'ii i'nga jñà 'ndsé xi tsi-bénojmi-na nga k'oaá s'ín tinijchí yijo-lè koni s'ín tjín kjoa kixi it'aà ts'e Cristo. ⁴Ni ti mé kjoa tjín-ne xi k'oas'ín 'ñó matsja-la inima-na, ta jè-ne k'e nga 'nchrè nga jñà xi ndí ixti-na xan-la nga k'oaá s'ín nchisíjchá yijo-la koni s'ín tjín xi kjoakixi.

⁵Ngaji ndí 'ndsé xi 'ñó matsjake-lè, 'ñó kixi tinijchí yijo-lè, k'e nga k'oas'ín ndaà nis'in-la ya ni'ya-lè jñà xita xinguiáá xi bijchókon-lè xi tjoa 'én-la Nainá mokjeiín-la; kọ isaá ta ndaà tjín-isa k'e nga tjoa ndaà nis'in-la jñà xita xinguiáá xi xìn i'nde f'ii-ne. ⁶Jñà xita xinguiáá k'oaá s'ín tsibénojmi kixi ya nguixkon xita naxandá-la Cristo, nga ngaji 'ñó matsjachi ngats'ii xita xinguiáá koi. K'oas'ín ndaà tjsikó-isi k'e nga kijchòkon-lè; tjii-la mé xi mochjeén-la k'e nga tjímaya ya iya ndiyá. K'oaá s'ín tikoji koni s'ín sasén-la Nainá. ⁷Ngà it'aà ts'e Cristo-né nga k'oas'ín jye tsibínè-la yijo-la jñà xita xinguiáá koi, nga k'oaá s'ín nchisíxá-la Jesucristo, kọ majin-la nga jñà kiskoé tsojmi xi tsjá-la xita xi mitsà it'aà ts'e Cristo mokjeiín-la. ⁸Koií mochjeén-ne nga jñà oko-ná nga ksjikoaá jñà xita xinguiáá koi. Tsà k'oas'ín ksjikoaá, tsò-ne kjoa nga ngàsòn titsanika'bisoán jè 'én kixi xi ndaà tsò.

Kjoa ch'o xi s'ín jè xita xi 'mì Diótrefes

⁹An jyeé kiskiaà jngoò Xojon nga kisikasén-la jñà xita naxandá-la Cristo, tanga jè Diótrefes mikii sasén-la koni s'ín ki'mì-lajen, nga jè, koií xi mejèn-la nga ta jè kotixoma. ¹⁰K'e nga kijchoa, k'eé koxán kixi-la it'aà ts'e ngats'ii kjoa ch'o xi tís'ín, nga 'ñó ch'o tsò 'én ndiso xi tóbínè-najen. Kọ mitsà ta ya majngoò ikon, tjoaá mikii ma-la nga sís'in-la jñà xita xinguiáá xi bijchókon ya ni'ya-la. Kọ jñà 'ndseé xi mejèn-la nga sjs'in-la xita xinguiáá, jé bíchjoà ikon-la, kọ tjoaá ochrjekàjii-né ya naxandá-la Cristo jñà 'ndsé xi k'oas'ín síkitasòn kjon-daà koi.

¹¹Ji ndí 'ndsé xi 'ñó matsjake-lè, kì jñà chjinguì-la jñà kjoa xi ch'o tjín; ji, jñà chjinguì-la jñà kjoa xi ndaà tjín. Ngà jè xita xi ndaà s'ín, xita ts'e Nainá-né; tanga jè xita xi ch'o s'ín, k'jeè kì beè yá-ne xi Nainá.

Kjondaà xi s'ín jè xita xi 'mì Demetrio

¹²It'aà ts'e Demetrio, ngats'ii xita k'oaá tsò nga 'ñó ndaà tjín koni s'ín tís'ín, skanda jè xi kjoa kixi, k'oaá s'ín okó nga jè Demetrio, ndaà tjín koni s'ín tís'ín; k'oaá tís'ín bixón-jen nga ndaà tjín koni s'ín tís'ín, kọ ndaà 'yi nga 'én kixi-né koni s'ín bixón-jen.

'Én-la Juan xi fehet'aà-ne

¹³Tjín-isa-na mé 'én xi mejèn-na nga koxán-lè, tanga majin-na nga tà Xojon siikasén-lè; ¹⁴jè xi mejèn-na nga kjikon xatí-lè; k'eé isa ndaà jchibanøjmiá k'e nga kijchokon-lè.

¹⁵K'oas'ín 'nchán kàtijna kjit'aà inima-lè. Jñà xita xi ndaà oko-ná xi i'nde-la tísíhixat'aà-lè. Kot'in-la jñà xita xi ndaà oko-ná xi ya títsajnakò-lè, Nainá kà-tasíchikon-t'in nga jngoò i'ngoò.

Judas

1 'An, Judas xi chí'nda-là Jesucristo ma, kọ 'ndsè ma Jacobo, tìkjii-nò jǎ̀nò xi xó kinokjoà-nò nga tǎ̀jòkèè-nò Nainá xi Nà'è-ná ma, kọ nga jè Jesucristo síkindà-nò. ²Tse kǎ̀johimatakòn kọ kjoa'nchán kọ kjoatǎ̀jòcha kàtatsǎ̀já-nò Nainá.

Kjo'in xi tjoé-là jǎ̀nà xítà xi jahas'en-jii'n'ma naxandá-là Nainá nga 'én ndiso okóya
(2 Pedro 2:1-17)

³Ndí 'ndsè xi 'ńó matsjake-nò, kǎ̀jòtseé tǎ̀jín-ne nga mejèn-na skii-nò koni s'ín ngàsòn kisikò-ná Nainá nga tsachrjekàjii'n-ná kjo'in kjoa ts'e jé-ná. Tanga i'nde jì mochjeén-né nga tìkjii-nò mé-ne nga ma bítsi'ba-nò nga 'ńó tǎ̀xkàtǎ̀jìò jè kǎ̀jotíxoma koni s'ín mokjeiín-nò xi xó k'oas'ín jngoo k'a kis'enojmi-là xítà tsjeè-là Nainá. ⁴Tǎ̀jín i'nga xítà xi jahas'en-jii'n'ma-nò. Jǎ̀nà xítà koi, kǎ̀jòtseé k'oas'ín tǎ̀jínè-là nga kjo'in s'e-là koni tsò Xojon-là Nainá. Jǎ̀nà xítà koi, ch'oo s'ín; mìkii beèxkón Nainá. Síkjatǎ̀jiaa-là kǎ̀jondaà-là Nainá; koi sikitason kjoa ch'o xi síjé yijo-là. Ochrejengui Jesucristo xi ta jè tǎ̀jngoo otíxoma-ná.

⁵Jǎ̀nò, nǎs'ín jye tǎ̀jii'n-nò kjoa koi, tanga i'ngoo k'a tsíkítsjeèn-nò, jè Nainá tsachrjekàjii'n xítà naxandá Israel ján Egipto, tanga xi jye komà iskan, i'ngoo k'a kisikjehesòn jǎ̀nà xítà xi mìkii kòkjeiín-là it'aà ts'e. ⁶K'oaa tǎ̀jì komàt'in jǎ̀nà àkjalé xi mìkii ndaà tsibítsajna jii'n xá xi kǎ̀jòngatsja, tǎ̀ sǎ̀á kitsjeiín takòn i'nde xi kitjóé-là. Tǎ̀jén-ne nǎchrjein jè, skanda i'nde jì, Nainá, na'ńó kǎ̀jchǎ cadena tǎ̀jít'aà'ńó-là nítà mé nǎchrjein-ne, yǎ ńánda i'nde jǎ̀nò choòn, skanda jè nǎchrjein k'e nga sǎ̀ndaàjii'n. ⁷K'oaa tǎ̀jís'ín komàt'in jǎ̀nà naxandá Sodoma kọ Gomorra kọ naxandá xi yǎ chrañàt'aà-là kǎ̀jijijò nga kjoachijngui kǎ̀jís'ín nga ngui ta kjoach'o ts'e yijo-là kǎ̀jii'ngui-là. Naxandá koi, ngats'ii xítà xi tǎ̀jín, ni'ín kisikjehesòn. Nainá k'oaa s'ín tsibíjna jngoo-ná chǎ̀bǎ ni'ín xi ts'e kǎ̀jò'in xi mìkii bits'o nítà kǎ̀jé-ne.

⁸Jǎ̀nà xítà xi jahas'en-jii'n'ma-nò, k'oaa tǎ̀jís'ín tǎ̀ nǎjǎ́ tǎ̀'bi-là, nchihótsji jé-là yijo-là, ochrejengui kǎ̀jotíxoma-là Nà'è-ná, chǎ̀jajno-là jǎ̀nà nga'ńó xi mìkii tsejèn. ⁹Jè Miguel xi àkjalé itǎ̀jòn, mìtsà 'én 'ngaà kǎ̀jchǎkò jè xítà neí k'e nga kiskaàn-ya-ne yijo-là Moisés; mìtsà kó kitsò-là mé kǎ̀jò'in xi tjoé-là; ta kitsò-là: "Nainá kàtatsǎ̀já-lè kǎ̀jò'in." ¹⁰Tanga jǎ̀nà xítà koi, chǎ̀ kondraá-là kjoa xi mìkii tǎ̀jii'n-là. Kọ jǎ̀nà kjoa xi tǎ̀jii'n-là, k'oaa s'ín síchjeén koni chọ xi tsǎ̀jín-là kǎ̀johítsjeèn nga ti yijo ts'e síkíts'ón-ne.

¹¹I'ima xó-ne xítà koi, nga jè ndiyá-là Caín kǎ̀jii'ngui-là! K'oaa tǎ̀jì tǎ̀jín jé xi tsohótsji koni kǎ̀jís'ín Balaam tǎ̀ jè kjoa-là nga tǎ̀n síkijne. K'oaa s'ín kǎ̀jǎ́ koni s'ín k'en

Coré koi kjoa-là nga kondra kii-là Nainá. ¹²Jǎ̀nà xítà koi k'e nga yǎ báhihtakò-nò nga s'eí-là Nà'è-ná tǎ̀jín-nò, síkíts'ón-jii'n-nò, mìkii masobà-là k'e nga kǎ̀jén-kò-nò. Ta yijo-là sík'ín-là. K'oaa ngaya-là koni ifi xi mìtsà jtsí tǎ̀jìkò, xkǎ̀ xi ján fikò tǎ̀jò; koni yǎ xi bixòjen xkǎ̀-à-là nga mì toò ojà-là i'kjoàn tǎ̀jànè kọ i'ma-là, jngoo k'a biyaa. ¹³Jǎ̀nà xítà koi, k'oaa ngaya-là koni xó-là ndáchikon nga bíxteèn tǎ̀jé-là yǎ i'ndii-là nga okó kjoasobà-là; koni ni'ńó xi kisichja ndiyá-là, kọ k'oaa s'ín tǎ̀jínè-là nga yǎ kítsajna ńánda i'nde jǎ̀nò choòn nítà mé nǎchrjein-ne.

¹⁴Jè Enoc xi ma-ne itoò tǎ̀jé-là Adán xi yǎ inchrobàt'aà-ne; k'oaa tǎ̀jís'ín tsibíjna 'én it'aà ts'e xítà koi k'e nga kitsò: "Chítsejèn-là Nà'è-ná nga tǎ̀jínchrobá, kǎ̀jín jchán jmi ma àkjalé-là xi tǎ̀jìkò, ¹⁵nga kǎ̀jii'ndaàjii'n-là ngats'ii xítà mé-ne nga tsǎ̀já-là kǎ̀jò'in ngats'ii xítà xi jé tǎ̀jín-là koni tǎ̀jín kjoa ch'o xi kǎ̀jís'ín, jǎ̀nà xi mìkii beèxkón Nainá nga ch'o tsò 'én xi chǎ̀jajno-là." ¹⁶Jǎ̀nà xítà koi, kǎ̀jít'aà nǎchrjein nchihojé, chǎ̀jajno-là ngats'ii kjoa. Ta koi ótsji kjoa xi mochjeén-là yijo-là. K'e nga chǎ̀jako xítà, ndaà síkítsajna yijo-là, ta 'én sin 'én ndaà chǎ̀j; ta jè xi mejèn-là nga síkijne mé xi mejèn-là.

Kjoa kixi xi sǎ̀nè-là xítà

¹⁷Tanga jǎ̀nò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, tǎ̀kítsjeèn koni s'ín jye kǎ̀jichǎkò itǎ̀jòn-nò jǎ̀nà xítà xi tsibixáya-là Nà'è-ná Jesucristo, ¹⁸nga kitsò-nò: "K'e nga jye kjoehet'aà nǎchrjein, s'eé xítà xi tǎ̀ kǎ̀jìnokeè xi kjoa kixi. K'oaa s'ín kǎ̀jchǎjii'n kjoach'o xi síjé yijo-là nga mìkii beèxkón Nainá." ¹⁹Xítà koi, xítà naxandá-là Nainá síjòya. Kǎ̀johítsjeèn-là isò'nde tǎ̀jín-là nga tsǎ̀jín-là Iníma Tsjeè-là Nainá.

²⁰Tanga jǎ̀nò ndí 'ndsè xi matsjake-nò, 'ńó kixi tǎ̀jínchakoo jè kjoa tsjeè-là Nainá xi mokjeiín-nò. Tǎ̀tsi'ba-là Nainá nga jè Iníma Tsjeè-là kàtáschiya-nò. ²¹Tǎ̀kíndaà yijo-nò nga kǎ̀jít'aà nǎchrjein kàtás'e-nò kjoatǎ̀jòcha-là Nainá. Chǎ̀ña-la kjoa i'ma takòn-là Nà'è-ná Jesucristo, mé-ne nga tsǎ̀já-nò kjoabinachon xi mìkii fehetaà nítà kǎ̀jé-ne.

²²Jchǎ i'ma takòn nga tǎ̀jìkò jǎ̀nà xítà xi jò beè-là ikon. ²³Kọ jǎ̀nà xítà xi i'nga, nǎtsoón tǎ̀náchrjekǎ̀jǎ̀nò jǎ̀nà kjoa ch'o xi s'ín nga jyeé kǎ̀jomeè yǎ bixòjii'n ni'ín ts'e kǎ̀jò'in. Jchǎ i'ma takòn i'nga tanga t'een kindà yijo-nò tsà tǎ̀kjoa yǎ skǎ̀jǎ̀nò jé-là. Tǎ̀nǎchrjekànguioò kjoa ts'e jé-là. Skanda jǎ̀nà níkjé tǎ̀jé-là tǎ̀nǎchrjenguiò.

Jeya kǎ̀tǎ̀jina Nainá

²⁴Jè Nainá xi ma-là síkindà-nò mé-ne nga mìkii kǎ̀jìxonguioò. Tsjeè síkítsajna-nò yǎ nguixkò kjoa jeya-là nga

nimé jé sàkò-nò kọ 'ńó s'e-nò kjotsja. ²⁵Jè Nainá xi ta jè kàtìjna; kàtas'e-la kjotíxoma; kàtas'e-la nga'ńó; skanda
 tājngò ma-ne nga ochrjekàjiiin-ná kjo'in xi it'aà ts'e kjòtseé, kọ nàchrjein i'ndeij, kọ skanda nìtā kjé-ne.
 Nà'èn-ná Jesucristo, ta jè tājngò xi jeya kàtìjna, 'nga K'òas'ín kàtama.

Apocalipsis

Kjoa xi kijtseè ko 'én xi kii'nchré San Juan

1 Jñà kjoa koi xi kitjoé-la Jesucristo nga Nainá kits-jaà-la mé-ne nga kokò-la xitá ch'i'nda-la jñà kjoa xi ta nitoón okoma. Jesucristo kisikasén àkjale-la nga tsakó-la kjoa koi Juan xi ch'i'nda-la ma. ² Kò jè Juan tích-ja kixi-né [k'e nga kiskii] ngats'ii kjoa xi kijtseè kò xi kii'nchré koni s'ín nga jè Jesucristo kiichja kixi-la jñà 'én xi kitsjaà-la Nainá.

³ Mé tà ndaà-la jè xitá xi bíxkejiin xojon koa jñà xi 'nchré 'én-la Nainá xi tíjt'aà xojon jè, jñà kjoa xi sa kijasón; tikoáá mé ta ndaà-la jè xitá xi sikitason koni tsò xojon jè, nga jè nachrjein, jyeé nchrobá machraña.

Kó tsò Juan nga síhixat'aà nga itoò naxandá-la Cristo xi títsajna ján i'nde Asia

⁴ An xi 'mì-na Juan, tìshixat'aà-nò, jñò xi naxandá-la Cristo maà xi itoò i'nde títsajnaà ján nangui Asia. Jè kà-tatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán jè Nainá xi tíjna, jè xi tsibijna kò jè xi kjoíí ijngoò k'a-ne; k'oa tìs'ín kàtat-sjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán jñà inima xi itoò ma-ne xi títsajna nguixkon jè xi tíjnasón íxile nga tíhotíxoma; ⁵ kò jè Jesucristo k'oa tìs'ín kàtatsjá-nò kjondaà kò kjoa'nchán. Jè Cristo, jè xi nguì 'én kixi tsjá, xi ki'ndí tjòn xi jaáya-la it'aà ts'e kjoa biyaà kò jè xi otíxoma-la jñà xitá skò-la xi tíjn i it'aà nangui. Cristo matsjakeè-na nga kisitsjeè jé-ná it'aà ts'e jní-la xi tsibíxteèn. ⁶ Cristo k'oaá s'ín kisikítsajna-ná nga xitá íjtòn komaá kò ng'mii komaá nga jñà sixá-lá Nainá xi Nà'èn-la ma Jesucristo. Jeya kàtijna; jè kàtatíxoma kjit'aà, nita mé nachrjein-ne, nita mé nó-ne. K'oaá s'ín kàtama.

⁷ Chitsejèn-là! Jè Cristo jyeé kjomeé f'ii nga tíchrobájiin ifi. Ngats'ii xitá, xkoón skoe-ne. Jñà xitá xi kisik'en Cristo tikoáá skoe-ne. Ngats'ii xitá naxandá xi tíjn i it'aà nangui skíndáyakeè-né nga 'on koma-la it'aà ts'e. Jon, k'oaá s'ín koma.

⁸ An-ná xi tíjna ítjoàn skanda tàts'en-la kjoa kò nga skanda fehet'aà-ne; 'an-ná xi tíjna, xi tsibijna, kò xi kjoíí ijngoò k'a; tājngoó-ná xi tse nga'ño tíjn-na", tsò Nà'èn-ná xi Nainá.

Kjoa xi tsakó-la Nainá Juan it'aà ts'e Cristo

⁹ An-ná xi mì-na Juan, xi 'ndsè xan-nò it'aà ts'e Cristo. Nga yaá títsajna kjoaá Cristo ngásón títsanjiaán kjo'in, kò ngásón ya nokjoà-ná ñánda tíhotíxoma Nainá kò ngásón tíchíkjoa-kò-ná ngats'ii kjoa. 'An nga 'én-la Nainá tíchjaya kò tibenojmí kixi-la xitá it'aà ts'e Cristo, k'oaá komà-ne ján kinikasén-na ya nangui jiin-ndá

ñánda 'mì Patmos. ¹⁰ Jngoò nachrjein-la Nainá, 'an, nga ya tíjna kjoa Inima Tsjeè-la, ya íjtòn índsiàn ki'nchré jngoò-la 'én xi 'ño kiichja koni jngoò chrjo xi 'ño jane, ¹¹ kitsò-na:

—'An-ná xi tíjna ítjoàn kò xi fehet'aà-ne. Chjoí jngoò xojon, tí't'eii kjoa xi tí'yi; ikjoàn tíkasén-la naxandá-na xi itoò i'nde títsajna ján nangui Asia, jñà naxandá xi 'mì Éfeso, Esmirna, Pérgamo, Tiatira, Sardis, Filadelfia kò Laodicea.

¹² K'eé kisikátjifaya nga mejèn-na skoeé yá xitá xi tíchja-na; kijtseè itoò candelero xi nguì kichá oro xi ma tíya asiti. ¹³ Ya jngoò osen-la ñánda jncha candelero xi itoò ma-ne síjnajiin xi okji koni kji ki'ndí-la xitá. Jngoò níkje kinakjá xi ndojò kji. Bijchó skanda íjtòn ndsokò. Tíkja jngoò na'ño payo ya isón inima-la xi nguì oro.

¹⁴ Tsja skò, k'oaá kjoàn koni kjoàn tsja chroba-la orré, koni kjoàn 'nchán kjoàn. Xkon, k'oaá s'ín tsejèn koni tsá títi ní'ín. ¹⁵ Ndsokò k'oaá kjoàn koni kichá sinè xi 'ño ndaà ote k'e nga jye sijiin ní'ín. Jè jtá-la, k'oaá s'ín na'ya-la koni ñánda 'ño je nandá tibixòjen-tjòn. ¹⁶ Jè ts-ja kixi, itoò ní'ño tjíya. Jè tso'ba jngoò kichá ndojò bitjo xi 'ño yijò kji ingajò ngobà. Isén-la k'oaá kji koni kji ts'oi k'e nga 'ño matsjè ndobá, 'ño ote kji.

¹⁷ K'e nga kijtseè, kiskaànguia ingui ndsokò koni jngoò mik'en. Ikjoàn jè tsakájasón-na tsja kixi, kitsò-na:

—Ki tsakjoòn-jèn, 'an-ná xi tíjna ítjoàn kò xi fehet'aà-ne, ¹⁸ kò tíjnakon-ná. Tsakátijna k'en-ná tanga i'ndeí tíjnakon-ná nita mé nachrjein, nita mé nó-ne. An tjíya ndsaa ibi ts'e kjoabiyaà ya i'nde-la mik'en.

[Tj'indeé-na nga skíx'aa kò kichjoà nga síjkjaáya-la.] ¹⁹ Chjí jñà kjoa xi jye kà'yi kò kjoa xi tíma nachrjein i'ndeí kò kjoa xi koma nga koma iskan. ²⁰ Kíí tsò-ne jè kjoa'na xi kà'yi ts'e ní'ño xi itoò ma-ne xi tjíya ndsaa kixi kò xi itoò candelero xi nguì kichá oro. Jñà ní'ño xi itoò ma, jñà àkjale-la naxandá-na xi itoò i'nde títsajna; kò jñà candelero xi itoò ma-ne, jñà-né xi naxandá-na xi itoò i'nde títsajna.

Kjoa xi kisinè-la naxandá-la Cristo ján Éfeso

2 'Chjí jngoò-la xojon jè àkjale-la naxandá-na xi tíj-na ján Éfeso: "Kíí tsò jè xi itoò ní'ño tjíya tsja kixi, jè xi tsóhojiin osen-la jñà candelero xi itoò ma-ne xi nguì kichá oro, tsò-né: ² Tibe-ná xá-nò, 'ño títsanixá kò nga mìkii bijta-nò. Tikoáá tibe-ná nga mì tí kii chíkjoa-kò-nò jñà xitá xi ch'o s'ín. Tikoáá tibe-ná nga jyeé kichit'aà jñà xitá xi tsò-la yijo-la nga Cristo tsibíxáya-la, tanga mitsá kixi kjoa. Jyeé ki'yaà nga xitá ndiso-né. ³ Kjit'aà nachrjein 'ño tse kjo'in títsanjioón, kò 'ño títsanixá xi

kjoa ts'an. Mikii bijta-nò. ⁴ Tanga tjin jngoò-nò kjoa xi ch'o tjin xi mikii sasén-na nga mì tì k'oaa s'in tjin-nò kjotjòcha koni nga sa òtjòn. ⁵ Jñò, tikítsjeèn kó ki'nè nga sa òtjòn k'e nga kj'eè jé bixòjñò. Tikájno jé-nò. Ìjngoò k'a Nainá tanguít'aà-là. K'oaa s'in t'een koni ki'nè nga sa òtjòn. Tsà majìn-nò, 'an kjián nga tsjaà-nò kjo'in kò kjoaáxin-nò ni'in candelero-nò ya ònde ñánda síjna. ⁶ Tanga tjin kjoa xi ndaà titsa'nè nga majticha kjoa xi s'in jñà xita nicolaítas. 'An, tikoaa majtike-ná. ⁷ Ndaà tjiná'yaà koni tsò Inimá Tsjeè-là Nainá nga tíchja-là naxandá-nà. Jñà xi síkijine, 'aán tsjaà-là nga skine jñà toò-là jé yá xi síkijnakon-ná xi síjna ya ònde-là Nainá ñánda 'ñó ndaà choòn."

Kjoa xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Esmirna

⁸ 'Chjí jngoò-là xojon jé àkjale-là naxandá-nà xi tijná ján Esmirna: "Kíí tsò jé xi tsibijna òtjòn kò xi fehet'aà-ne, jé xi k'en kò jaáya-là, tsò-né: ⁹ 'An be-ná xá-nò kò kjo'in xi titsanjioón kò nga xita ima 'mì-nò (tanga it'aà ts'e Nainá, xita nchiná-nó jñò). Be-ná nga ch'óo chjajno-nò jñà xita xi tsò nga xita judío-né tanga mìtsà kixi kjoa nga xita judío. Jñà xita koi, yaá chja-ne ya ni'ya ñánda maxkóya xita-là xita neí. ¹⁰ Kì tsakjoòn-jèn jé kjo'in xi síkjoón, jé xita neí skijnìs'en-nò ndayá mé-ne nga skót'aà-nò kjoa xi mokjeín-nò; te nachrjein s'e-nò kjo'in. 'Nó t'è-là takòn kóni skanda k'e nga kiyá. Kò 'aán tsjaà-nò jé kjoabinachon xi mikii fehet'aà koni jngoò corona. ¹¹ Ndaà tjiná'yaà koni tsò Inimá Tsjeè-là Nainá nga tíchja-là naxandá-nà. Jñà xi síkijine, nimé kjoa xi komat'in it'aà ts'e kjoabiyaà xi ma-ne jò k'a."

Kjoa xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Pérgamo

¹² 'Chjí jngoò-là xojon jé àkjale-là naxandá-nà xi tijná ján Pérgamo: "Kíí tsò jé xi tjin-là kichá ndojò xi yijò kji nga ingajò ngobà, tsò-né: ¹³ 'An tibe-ná xá-nò, tibe-ná nga yaá titsajnaà ñánda tíhotixoma xita neí. Tanga be-ná nga kixi titsajnaà; mikii nijchàajioòn it'aà ts'an. Tikoaa be-ná nga mikii bi'ma koni s'in mokjeín-nò it'aà ts'an, nas'in k'e nga k'en Antipas, xita xi kixi benojmí xi it'aà ts'an; nga yaá k'en jjiin naxandá-nò ya ñánda síxá xita neí. ¹⁴ Tanga tjin i'nga kjoa xi mikii sasén-na nga ch'o titsa'nè, nga yaá titsajnajiin-nò xita xi mokjeín-là koni s'in tsakóya Balaam kjòtsee nga chinchá'a Balac nga mejèn-là kohótsji jé jñà xita Israel nga kàtakine tsojmi xi xkòsòn kisinchaat'aà-là; tikoaa kàtas'in kjoachijngui. ¹⁵ Tikoaa titsajnajiin i'nga-nò xita xi mokjeín-là koni s'in okóya jñà xita nicolaítas. Jñà xita koi, 'an majtike-ná. ¹⁶ K'oaa ma-ne tikájno jé-nò, kì tì jé binchaatsji-nò. Tsà mì k'oa s'een, nitòon kjián nga skaàn-koaa xita koi. Jé síkjeén kichá ndojò xi bitjo-ne ndsoba. ¹⁷ Ndaà tjiná'yaà koni tsò Inimá Tsjeè-là Nainá nga tíchja-là naxandá-nà. Jñà xi síkijine, 'aán tsjaà-là tsojmi xi skine xi 'mì maná xi 'an tíj'ma-na; tikoaa tsjaà jngoò-là ndí ndajo jtobá xi chroba kji; yaá tíj't'aà 'ín xitse xi mì yá beèxkon; tà jé skoexkon xi tjoé-là."

Kjoa xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Tiatira

¹⁸ 'Chjí jngoò-là xojon jé àkjale-là naxandá-nà xi tijná ján Tiatira: "Kíí tsò jé Kí'ndí-là Nainá xi kòkjoàn xkon koni ni'in, kò jñà ndsokò, k'oaa kjoàn koni kichá siné xi 'mì bronce xi 'ñó ndaà kjòchrja'i: ¹⁹ 'An, be-ná xá-nò kò kjoatjòcha-nò, kò kós'in nga mokjeín-nò kò kós'in titsanjá nga tíchikjoako-nò xá xi titsa'nè. Be-ná nga jé nachrjein ònde isaá ndaà titsanjá mì k'oa-ne koni nga sa òtjòn. ²⁰ Tanga tjin i'nga kjoa xi mikii sasén-na nga ch'o titsa'nè, nga bìi'nde-là jé chjòon Jezabel xi tsò-là yijo-là nga ma-là benojmíya mé kjoa xi iskan koma nga konachan kò okóya-là xita ch'i'nda-nà mé-ne nga kjoachijngui kàtas'in-ne tikoaa kàtakine tsojmi xi xkòsòn sinchát'aà-là. ²¹ 'Aán titsja isa-là nachrjein nga kàtasikájno jé-là nga mì tì jé kohótsji-ne, tanga majìn-là tsjeiin takòn kjoachijngui xi s'in. ²² Tanga 'aán tsja-là ch'in nga 'ñó tse kjo'in síkjeiin kò jñà xita xi ngàsòn s'in kjoachijngui, tsà majìn-là nga síkájno jé-là nga mì tì jé kohótsji-ne. ²³ Jñà xita xi ya fit'aà-là, jngoò k'aá sík'en. Kò ngats'iì xita naxandá-là Cristo skoe-né nga 'an-ná xi be kó tsò kjòhítsjeèn-là kò inimá-là jñà xita. Jñò, nga jngoò òjngoò, k'oaa s'in tsja-nò kjo'in koni tjin kjoa xi titsa'nè. ²⁴ Tanga jñò kò xita xi i'nga xi titsajna Tiatira xi mikii kota'ya kjòhítsjeèn xi mikii ndaà tjin, tikoaa kj'eè kii beè jé xi tsò-là jñà xita koi kjoatji'ma-là xita neí. Jñò, k'oaa xan-nò mìtsà tì mé kjoa síjje-isa-nò. ²⁵ Tanga jñò, koni s'in tjin jé kjòhítsjeèn ndaà xi titsa'nè, k'oaa s'in t'een skanda k'e nga 'an kjoiaa òjngoò k'a. ²⁶ Jñà xi síkijine-là kjoa ts'e jé tikoaa síkkitasòn xá-nà koni s'in mejèn-nà skanda k'e nga kjoehet'aà nachrjein, 'aán tsjaà-là xá nga jñà kotixoma-là ngats'iì naxandá xi tjin òsònde. ²⁷ Jñà xita xi kotixoma, ngui kò kichá kotixoma-ne. K'oaa s'in síkkoaya koni tíj ni'nde. ²⁸ Jé kjòtixoma jé, tíjje-ne xi kitsjaà-na Nà'en-nà. 'An tikoaa tsjaà-là jé ni'ño tse xi bitjokàtji k'e nga tajñòya. ²⁹ Ndaà tjiná'yaà koni tsò Inimá Tsjeè-là Nainá nga tíchja-là naxandá-nà."

Kjoa xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Sardis

3 'Chjí jngoò-là xojon jé àkjale-là naxandá-nà xi tijná ján Sardis: "Kíí tsò jé xi itòò inimá-là Nainá tjin-là, kò itòò ma ni'ño-là: 'An be-ná kjoa xi titsa'nè; k'oaa s'in 'ya-nò nga titsajnakon-nó tanga xi ngui kixi kjoa, titsajnak'en-nó. ² Tikjaáya-là yijo-nò, tji-là nga 'ñó kjoa xi jye mejèn tíchja. 'An, kj'eè kii be tsà ndaà titsa'nè nga nguixkon Nainá. ³ Tikítsjeèn kjòhítsjeèn xi kitjòé-nò kò xi jye ndaà kina'ya; k'oas'in tikitasòn. Tikájno jé-nò, kì tì jé binchaatsji-nò. Tsà mikii síkindaa yijo-nò k'oaa s'in kjoijkjaá-nò koni s'in xita chijé k'e nga mikii titsajnandaà mé hora-ne nga kjoí. ⁴ Tanga tjin chiba-nò xita ya Sardis xi kj'eè mé jé ótsji, yaá taña kinchimakò-na nga chroba kjoàn nikje xi kókjá nga k'oaa s'in ok'in-là. ⁵ Jñà xita xi síkijine-là kjoa ts'e jé, nikje chrobaá kjoàn xi kókjá; mikii síjchàaya 'in-là ya it'aà xojon ts'e kjoabinachon. Kò k'oaa xán nga nguixkon Nainá xi Nà'en-nà ma kò nguixkon àkjale-là

nga xit̃a ts'an-ná. ⁶ Ndaà t̃iná'yaà koni tsò Inim̃a Tsjeè-là Nainá nga t̃ichja-là naxandá-na."

Kjoa xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Filadelfia

⁷ Chjí jngod-là xojon jè àkjale-là naxandá-na xi t̃jna ján Filadelfia: "K'oaá tsò jè xi ngui xit̃a tsjeè k̃o xi ngui jè sobà xi xit̃a kixi, jè xi t̃jín-là ibi-là xit̃axá it̃jòn xi ki'mi David, jè xi ma-là kix'a xòhotjoa-là ngajmii k̃o nijngod-isa xi t̃j'nde-là nga k̃iichjoàjto; k̃o k'e nga jè k̃iichjoàjto, nijngod-isa xi t̃j'nde-là nga skíx'ajto: ⁸ 'An be yije-ná xá-nò; chítsejèn-là, kisikijna osen jngod-nò xotjoa xi t̃ix'á, xi nijngod t̃j'nde-là nga k̃iichjoàjto. Nga nas'ín tà chiba nga'ñó t̃jín-nò t̃anga titsanikitasòn-nò koni tsò 'én-nà; mikii bitsajna'ma it'aà ts'an. ⁹ Tjín jngod jtín xit̃a xi ya chja-ne ya ni'ya ñánda maxkóya xit̃a-là xit̃a neií; xit̃a ndiso-né nga tsò nga xit̃a judío, t̃anga mitsà kixi kjoa. Xit̃a koi, 'aán kichjà-là nga kàt-janchrobá mé-ne nga k̃incha-xkó'nchit'aà-nò; k'oaá s'ín skoe-ne nga 'an, 'ñó matsjake-nò. ¹⁰ Koií kjoa-là nga titsanikitasòn koni tsò 'én xi kitsjaà-nò nga k̃ichikjoak̃o k̃jit'aà-nò nit̃a mé kjoa-ne, k'oaá ma-ne, 'aán kósik̃o-nò jè nachrjein xi jye nchrobá machraña nga s'e-là k̃jo'in nga t̃jtsa isò'nde k'e nga chít'aà yije xit̃a xi i t̃itsajna it'aà nangui. ¹¹ Kjoii nit̃oón ijngod k'a. Ndaà tikindaa ngats'ii k̃jondaà xi t̃jín-nò koni s'ín mokjeiín-nò mé-ne nga mi yá xi kjoa'an-nò xi j̃ñò jye kinikijne. ¹² J̃ñà xi s̃ikijne-là ngats'ii kjoa ch'o xi t̃jín isò'nde, 'aán tsja jngod-là i'nde ñánda k̃itsajna nga k̃jit'aà nachrjein k'oaá ngaya-là koni jngod chrj̃o xi kos̃ingui'ñó-là ya ni'ya tsjeè-là Nainá nga sk̃iijnoa 'ín-là xi Nainá xan-là k̃o 'ín-là naxandá-là Nainá, xi Jerusalén xit̃se 'm̃i xi k̃jinchrobà-ne ngajmii ñánda t̃jna Nainá, t̃ikoa sk̃iijnoa 'ín xit̃se xi ts'an. ¹³ Ndaà t̃iná'yaà koni tsò Inim̃a Tsjeè-là Nainá nga t̃ichja-là naxandá-na."

Kjoa xi kisinè-là naxandá-là Cristo ján Laodicea

¹⁴ Chjí jngod-là xojon jè àkjale-là naxandá-na xi t̃jna ján Laodicea: "Kíí tsò jè xi s̃jngod yije 'én-là Nainá, jè xi ngui 'én kixi tsjá, jè xi ngui jè sobà kjoakixi, jè xi tsi-bits'ia ngats'ii xi tsibindaà Nainá. K'oaá tsò: ¹⁵ 'An, be-ná mé kjoa xi t̃itsa'ne; mitsà 'nchán titsajnaà ni mitsà tsjè titsajnaà nga mitsà kondra titsajnak̃o-ná k̃o mitsà ndaà onguít'aà-ná. Ndaà-là t̃jín tsà ngui ndaà onguít'aà-ná k̃o tsà majin tsà ngui kondra titsajnak̃o-ná. ¹⁶ T̃anga j̃ñò, nga isò-nò, mitsà 'nchán titsajnaà ni mitsà tsjè titsajnaà, k'oaá ma-ne nga ndsob̃a skihisò-na. ¹⁷ J̃ñò k'oaá bixón: Xit̃a nchiná-náj̃en; ndaà titsajna-j̃en; nimé chijat'aà-náj̃en. T̃anga mikii 'ya nga 'iin titsajnaà; nimé xi t̃jín-nò; xit̃a ima-nó; mikii tsejèn-nò; laká titsjod. ¹⁸ 'An, k'oaá xan-nò, 'aán t̃indát'aà-ná ton oro xi ni'ín k̃jòtsjeè-ne mé-ne nga xit̃a nchiná k̃oma-nò. T̃ikoa 'aán t̃indát'aà-ná nikje tsjeè xi chroba kjoàn mé-ne nga mi k̃osobà-nò nga t̃itsajna laká yijo-nò. T̃ikoa t̃inguioð xkii colirio j̃ñà xkoon mé-ne nga ndaà k̃otsejèn-nò. ¹⁹ Ngats'ii xit̃a xi 'an matsjake, otik̃o-ná t̃ikoa tsjaà-là k̃jo'in. Mochjeén-né nga t̃jii-là nga'ñó yijo-nò; t̃ikájno jé-nò, k̃i t̃i jé binchaàtsji-nò.

²⁰ 'An, yaá t̃ijnajtoa xotjoa ni'ya nga tichjà; tsà t̃jín i'nga xi k̃ji'nchré-na, koa tsà skíx'a xotjoa ni'ya-là, komaá kjoahas'en nga kókjen-koa, t̃ikoa jè, k̃okjen-k̃o-na. ²¹ J̃ñà xi s̃ikijne tsjaà'nde-là nga ya k̃itsajnat'aà-na ñánda t̃jna íxile ts'e k̃jotixoma-nà koni s'ín 'an jye kisikijne nga yaá t̃jnat'aà-là Na'èn-nà ñánda t̃jna íxile ts'e k̃jotixoma-là. ²² Ndaà t̃iná'yaà koni tsò Inim̃a Tsjeè-là Nainá nga t̃ichja-là naxandá-na."

Kós'ín yaxkón Nainá ján ngajmii

4 Xi jye komà iskan, kiskoòtsejèn ján i'ngaá; k̃ijtseè ngajmii nga t̃ix'á jngod xotjoa k̃o jè jt̃a xi ki'nchré it̃jòn-là xi koa tsò koni chrj̃o trompeta, kitsò-na:

—Nchrobá mijin ijndé; kokoð-lè kjoa xi k̃oma k'e nga jye komà yije kjoa xi t̃ima i'ndeí.

² Tà nit̃oón j'ii kanè ijngod k'a-na jè nga'ñó-là Inim̃a Tsjeè-là Nainá; k̃ijtseè jngoaá íxile xi t̃jna ngajmii ñánda t̃itsatixoma. Jé íxile jè, t̃jna jngod xi ya t̃jnasòn. ³ Jè xi t̃jnasòn íxile nga t̃íhotixoma, k'oaá k̃i ote tsejèn koni k̃i ndaj̃o chjí xi 'm̃i jaspe, o koni k̃i ndaj̃o chjí xi 'm̃i cornalina. Ya indii-là íxile s̃jnjandii jngod-là ij̃ñe xi ok̃i ote tsejèn koni k̃i ndaj̃o chjí xi 'm̃i esmeralda.

⁴ T̃iyaá-ne nga jngod itjandii-là ñánda t̃jna xi t̃jnasòn íxile nga t̃íhotixoma, kaàn ñijòn íxile 'ncha isa ñánda t̃itsatixoma, t̃ikoa kaàn ñijòn xit̃a jchínga t̃itsajnasòn xi ngui chroba kjoàn nikje xi kikjá; saà corona k̃ich̃a oro t̃j'a sk̃o. ⁵ Ya ñánda t̃jna xi t̃jnasòn íxile nga t̃íhotixoma, bit̃jo ni'ín ch'on, k̃o ts'iin ch'on, t̃ikoa na'yà-là jt̃a xi chja; itoð ni'ín xi síhiseèn t̃iti ya nguixk̃on íxile; j̃ñà ni'ín, j̃ñà inim̃a tsjeè-là Nainá xi itoð ma-ne. ⁶ Ya nguixk̃on jè xi t̃jnasòn íxile nga t̃íhotixoma, k̃ijina jngod ndáchikon xi koni k̃i ch̃itsín k̃i xi 'ñó ote.

Ya it'aà íxile k̃o ya indii-là, ñijòn ma xi t̃itsajnakon; kóhok̃ji ijton its'in k̃o ya indso'ba, xk̃i xi ján t̃jít'aà xk̃on. ⁷ Jè xi t̃jna it̃jòn j̃ñà xi t̃itsajnakon, k'oaá k̃i koni kjoàn xa. Xi ma-ne jò, koni k̃i nchraja ki'ndí k̃i. Xi ma-ne jàn, isén-là xit̃aá t̃jín-là. Xi ma-ne ñijòn, k'oaá k̃i koni k̃i ja xi tsò'bajin isén. ⁸ J̃ñà xi ñijòn ma-ne xi t̃itsajnakon nga jngod ijngod, joòn jngaá t̃jín-là. 'Nó k̃jín ma-ne xk̃on xi t̃jín nga jngod itjandii-là k̃o iya-là. Mikii síkjáya k̃o nachrjein k̃o nit̃jen nga tsò:

Tsjeè-né, tsjeè-né, tsjeè-né jè Na'èn-ná xi Nainá, xi ta jè t̃ajngoó xi 'ñó tse nga'ñó t̃jín-là, jè xi tsibijna, jè xi t̃jna k̃o jè xi k̃joíí jngod k'a-ne.

⁹ J̃ñà xi t̃itsajnakon nchitsjá-là kjoajeya, nchitsjá-là k̃jondaà, k̃o nchibeèxkón jè xi t̃jnasòn íxile jè xi t̃jnakon nit̃a kjé-ne. K'e k'oa nchis'ín, ¹⁰ j̃ñà xit̃a jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne bincha-xkó'nchi-ñiat'aà-là jè xi t̃jnasòn íxile t̃ikoa beèxkón-né jè xi t̃jnakon nit̃a mé nachrjein-ne. Síksatsjod corona-là ya nguixk̃on jè xi t̃jnasòn íxile nga tsò:

¹¹ Na'èn, ok'ín-lè nga j̃i t̃joé-lè kjoajeya, nga jchaxkón-lè,

nga tsiji yije-né nga'ñó xi t̃jín, nga j̃i tsibindii ngats'ii tsojm̃i xi t̃jín, nga k'oaá s'ín k̃jòmejèn-lè nga t̃jín yije tsojm̃i k̃o nga kisindaà kóhotjín xi t̃jín.

Xojon xi maxkóya kọ jè Orrè

5 'An, kijtseè jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, kji-naya tsja kixi jngoò xojon xi kjiixkóya xi kitjeijno iya-là kọ ngatsejèn-là kọ itoò k'a tji'ńó ñánda jncha-là sello nga jngoò ijngoò k'a. ² Kijtseè jngoàà àkjalẹ xi tse nga'ńó tjin-là, xi 'ńó kiichja nga kitsò:

—Yá xi ok'in-là nga skíx'a jè xojon koa komà-là kjoaáxin jña sello xi jncha-là.

³ Tanga niyá kisakò xi komà-là nga kiskíx'a jè xojon, ni mikii ma kotsejèn-là nga kot'aà kó tsò 'én xi tjit'aà; nijngoò kisakò ján ngajmii, nijngoò kisakò it'aà nangui, koa nijngoò kisakò jngui nangui. ⁴ 'An, 'ńó kiskindàya nga kọ ndáxkoaàn k'e nga kijtseè nga nijngoò kjòtsji xi ok'in-là nga kiskíx'a jè xojon nga ma kot'aà kó tsò 'én xi tjit'aà. ⁵ Jña xita jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne, jngoò xi kitsò-na:

—Ki chihindáya-jèn. Tíjna xi 'mì: Xa-là xita naxandá Judá, xi tikoá 'mì: Tje-là xitaxá ítjòn David, nga jè xi jye kisikijne-là kondra-là. Jè xi ok'in-là nga skíjndaya jè xojon koa koma kjoaáxin sello-là xi itoò ma-ne.

⁶ K'eé kijtseè jngoò Orrè nga síjna ya jngoò osen-là ñánda tíjna xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, kọ ñánda títsajna jña xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon, kọ ñánda títsajna xita jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne. Jè Orrè, k'oaá koi koni tsà jye k'en; itoò ma nchrajá-là tikoá itoò ma xkon; jña xkon, jña inima-là Nainá xi itoò ma-ne xi kinikasén nga tíjtsa isò'nde. ⁷ Jè Orrè, kiskoé jè xojon xi kjinaya tsja kixi jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma. ⁸ Jè Orrè, k'e nga jye kiskoé xojon jè, jña xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon kọ jña xita jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne chinchaxkó'nchi-ñiat'aà-là nga nguixkon Orrè. Ngats'ii saà ní'ńó arpaá 'ya kọ chitsín xi nguì oro xi tíjya chrjongó-là nainá. Jè chrjongó-là nainá jña xi kjoa bít-si'ba-là jña xita-là Nainá. ⁹ Kiseè jngoò sò xitse xi tsò: Ok'ín-lè nga ngaji chjoí jè xojon, chjaáxin sello-là nga ji kinik'en-lè, nga kọ jni-lè tsibíchjítì xita xi ya itjokàjiin-ne ngats'ii tje-là xita xi tjin isò'nde, ngats'ii 'én xi tjin isò'nde, ngats'ii naxandá xi tjin, kọ ngats'ii nangui xi tjin isò'nde mé-ne nga ya kichja-ne it'aà ts'e Nainá.

¹⁰ Kọ xitaxá ítjòn ki'nì kọ nómii ki'nì nga ma sikitason-là Nainá, koa jña kotixoma i it'aà nangui.

¹¹ K'e nga kiskoòtsejèn, ki'nchrè jta-là jña àkjalẹ xi kjiin jchán millón ma-ne xi nchiseè ya indii-là ñánda tíjna xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma kọ ya ñánda títsajna jña xi títsajnakon kọ jña xita jchínga. ¹² 'Nó jchán nchichja nga tsò:

Jè Orrè xi kinik'en, ok'ín-là nga jchaxkón nga ts'e yije-né nga'ńó xi tjin, kọ kjoa nchiná kọ kjoa chjine, kọ jè tsjá nga'ńó, ndaà kátayaxkón, jeya kátijna kọ 'nga kátijna.

¹³ Ngats'ii xi xó kisindaà-ne xi tjin ngajmii, xi tjin i it'aà nangui kọ ya jngui nangui, kọ xi tjin ijin ndáchikon, ki'nchrè-là nga tsò:

Jè xi tíjnasòn íxile kọ Orrè, 'nga kátitsajna; kátayaxkón, jeya kátitsajna, kátas'e-là nga'ńó nita mé nachrjein-ne.

¹⁴ Jña xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon, kitsò: —iK'oa'sín kátama!

Jña xita jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne chinchaxkó'nchi-ñiat'aà-là nga jeya kisikijna jè xi títnakon nita mé nachrjein-ne.

Sello xi itoò ma-ne

6 K'eé kijtseè jè Orrè nga jaàxin ítjòn jngoò sello. Ijjoàn ki'nchrè jngoò-là jña xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon nga kiichja. K'oaá kitsò koni ma ch'on nga one, kitsò:

—Nchroboí.

² Kiskoòtsejèn, k'eé kijtseè jngoò kohoyo xi chroba kji; jè xi títnakjá-là kohoyo, kjinaya tsja jngoò arco xi mochjeén k'e nga tjin kjojchán; ijoàn kitjoé jngoò-là corona xi si'a skọ xita k'e nga síkijne; kii nga jye kisikijne mé-ne nga sikkijne isa-ne.

³ Jè Orrè, k'e nga jaàxin sello xi ma-ne jò, ki'nchrè-là jè xi ma-ne jò xi títsajnakon nga kitsò:

—iNchroboí!

⁴ Kọ ijngoò kohoyo itjo xi inì kji; jè xi títnakjá-là, kitjoé jngoò-là kichja ndojò xi 'ńó je kji, tikoá kitjoé-là nga'ńó nga kátjaàxin kjoa'nchán xi tjin it'aà nangui mé-ne nga kátasik'en-ne xikjín jña xita.

⁵ Jè Orrè, k'e nga jaàxin sello xi ma-ne jàn, ki'nchrè-là jè xi ma-ne jàn xi títsajnakon nga kitsò:

—iNchroboí!

K'e nga kiskoòtsejèn, kijtseè ijngoò kohoyo xi jmà kji; jè xi títnakjá-là kohoyo, jngoò libra tíjya tsja jè xi machibaya-ne tsojmì. ⁶ Ki'nchrè jngoò-là jta ya jngoò osen-là jña xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon nga kitsò:

—Nga jngoò nisoò trigo, jngoò nachrjein hjí-là chí'nda tjin-ne. Kọ nga jàn nisoò cebada, tikoá jngoò nachrjein hjí-là chí'nda tjin-ne. Kì tà nikits'ón-jen jè asitj kọ vino.

⁷ Jè Orrè, k'e nga jaàxin sello xi ma-ne ñijòn, ki'nchrè jta-là jè xi ma-ne ñijòn xi títsajnakon nga kitsò:

—iNchroboí!

⁸ Kiskoòtsejèn, kijtseè jngoàà kohoyo xi sinè kji. Jè xi títnakjá-là, Kjoabiyaà 'mì 'ín-là; ijngoò tjingui-là xi i'nde ts'e Mik'en 'mì. Kitjoé-là kjotixoma nga ngats'ii xita xi tjin isò'nde, xi ñijòn xita, jngoò kiyá xi kjoa ts'e kjojchán, kjoa ts'e kjinchrá, kjoa ts'e ch'in kọ kjoa ts'e chọ ts'en xi tjin ijin ijña sikk'en.

⁹ Jè Orrè, k'e nga jaàxin sello xi ma-ne 'òn, 'an kijtseè ya jngui ímixa tsjeè-là Nainá títsajna jña xita xi kinik'en nga koií kjoa-là 'én-là Nainá, tikoá koií kjoa-là nga kixi kitsjaà 'én-là Nainá. ¹⁰ 'Nó nchichja nga tsò:

—Na'èn xi ji sabà tíhotixomai, ji xi nguì tsjeè tijni kọ nguì kjokixi, skanda mé nachrjein kíndaajiin-là nga koi-là kjo'in jña xita xi tjin ján isò'nde, jña xi kisik'en-najen.

¹¹ K'ée kits'i-là nikje xi chroba kjoàn, ki'mi-là nga kà-tasíkjáya chiba nàchrjein isà skanda k'è nga kojngooò jñà xi 'ndse joó it'aà ts'è Cristo xi tikoà ngàsòn xá-là Nainá kiyájiin-ne.

¹² Jè Orrè, k'è nga jaàxìn sello xi ma-ne joòn, kiskoòt-sejèn nga j'iì jngooò ch'ón xi 'ñó ts'a. Jè ts'oi, jmà kji komà koni nikje jmà, kò jè sá, inì kji komà koni jní.

¹³ Jñà ni'ño xi t'ín ngajmiì, chixòt'aà nangui koni ma jñà toò iko xkoén nga bixòngui k'è nga 'ñó 'ba tjo. ¹⁴ Jè ngajmiì, k'oàá s'ín kichijà koni jngooò xojon xi ma maxkóya; ngats'iì jñà nindoò kò nangui jiin-ndá xi t'ín jjiin ndáchikon, jahat'ija-là ya l'inde ñánda títsajna.

¹⁵ Jñà xitaxá ítjòn xi t'ín isò'nde, kò xitá xi 'ñó ndaà yaxkon-là, kò xitá nchiná, kò xitá sko-là soldado, kò xitá xi tse nga'ño t'ín-là, kò xitá ch'i'nda, kò xitá xi títsaj-nandejí nga mitsà nei t'ín-là, yaá tsibítsajna'ma ñánda t'ín nguio kò naxi xi t'ín-là nindoò. ¹⁶ Kitsò-là jñà nin-dooò kò jñà naxi:

—Tíkatsjònè-nájen yijo-nò, títsa'ma-nájen mé-ne nga mikii skoe-najen jè xi títnasòn íxile nga tíhotíxoma kò tikoà kítsajna'ma-lajen kjoajti-là kò kjo'in xi tsjá jè Orrè.

¹⁷ Nga jye ijchò nàchrjein-là Nainá kò Orrè nga kò kjojtí-là, 'ñó tse kjo'in tsjá. ¿Yá xi koma kichikjoako-là?

Jñà ch'i'nda-là Nainá xi t'ít'aà chiba-là

7 Xi jye komà iskan kjoà koi, 'an kijtsee ñijòn àkjalè xi jncha kixi nga ñijòn chrjangui-là isò'nde xi nchibíchoàhikon-là tjo mé-ne nga mì tì kii k'oà-ne ya isòn isò'nde kò isòn ndáchikon, tikoà nijngooò yá sijníyá-là. ² Tikoà kijtsee ijngoàà àkjalè xi t'ínchrobá-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oi xi 'ya jngooò kichá ts'è Nainá xi títnakon xi ma sit'aà chiba-là xitá. 'Ñó kiichja-là jñà àk-jalè xi ñijòn ma-ne xi jye kitjoé-là nga'ño nga tsjá ch'in-là isò'nde kò ndáchikon. ³ Kitsò-là:

—Kì tà chjà ch'in 'bi-lá isò'nde kò ndáchikon kò yá, skanda k'è-né nga jye sit'aà chiba-là ya t'jen-là jñà xi ch'i'nda-là Nainá.

⁴ Ki'nchrè-là kótjín ma-ne jñà xitá xi kisit'aà chiba-là, jngooò sindo kò ichán ñijòn jmiì ma-ne, ngats'iì tje-là xitá Israel. ⁵ Jñà ngats'iì tje-là xitá koi xi kisit'aà chiba-là: jñà tje-là Judá, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Rubén, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Gad, tejò jmiì ma-ne. ⁶ Jñà tje-là Aser, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Neftalí, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Manasés, tejò jmiì ma-ne. ⁷ Jñà tje-là Simeón, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Leví, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Isacar, tejò jmiì ma-ne. ⁸ Jñà tje-là Zabulón, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là José, tejò jmiì ma-ne. Jñà tje-là Benjamín, tejò jmiì ma-ne.

Xitá xi k'ín jchán ma-ne xi chroba kjoàn nikje xi íkjá

⁹ Xi jye komà, k'è nga kiskoòtsejèn, k'ín jchán xitá kijtsee; niyá xi maxkeya-là. Yaá títsajna xitá xi ya inchrobàjiin-ne ngats'iì nangui xi t'ín isò'nde, kò ngats'iì tje-là xitá xi t'ín isò'nde, kò títsajna xitá xi chja ngats'iì 'én xi t'ín, kò xitá xi ya nchrobá-ne ngats'iì nax-ándá xi t'ín. Jñà xitá koi, 'ncha kixi-né nga nguixkòn xi títnasòn íxile nga tíhotíxoma tikoà nga nguixkòn jè Or-

rè. Saà nikje chrobaá íkjá kò saà xkajén kjiya tsja.

¹⁰ Ngats'iì xitá koi, 'ñó jchán nchichja nga tsò:

Jè Nà'èn-ná xi Nainá xi títnasòn íxile ñánda nga tíhotíxoma

kò jè Orrè,
tsachrekàjiin-ná kjo'in.

¹¹ Ngats'iì jñà àkjalè 'ncha kixi-né ya indii-là ñánda tíjna xi títnasòn íxile nga tíhotíxoma kò ya ñánda títsajna jñà xitá jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne, kò jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon. Chíncha-xkò'nchi-ñiat'aà-là skanda it'aà nangui nga kijtsee xkòn Nainá. ¹² Kitsò:

K'oàá s'ín kàtama.

Nainá 'ñó t'ín-là kjoà machikon-t'in, kò kjoà jeya, kò kjoà chjine,

t'ín-là kjondaà, 'ñó 'nga tíjna, tse nga'ño t'ín-là, kò t'ín-là kjotíxoma.

K'oas'ín kàtama skanda nitá mé nàchrjein-ne.

¹³ K'ée kiichja jngooò-na jñà xitá jchínga, kitsò:

—Jñà xitá xi chroba kjoàn nikje xi íkjá, ¿yá xitá-ne, ñánda kòf'iì-ne?

¹⁴ 'An, kixan-là:

—Ngajíí tíjiin-lè nà'èn.

Jè kitsò-nà:

—Jñà xitá koi xi tsatojiin kjo'in jè nàchrjein k'è nga 'ñó tse kjo'in kis'e. Kisitsjeè nikje-là nga kò jní-là Orrè-là Nainá kisichroba-ne. ¹⁵ Koií kjoà-là nga ya títsajna-ne nguixkòn jè xi títnasòn íxile nga tíhotíxoma kò nàchrjein kò nitjen sís'in-là ya ingo-là. Jè xi títnasòn íxile yaá kíjnajiin osen kjit'aà-là nga sijkinda. ¹⁶ Mì tì kii kjinchrá sijkjein-ne kò mì tì kii koxindá-là. Kò mì tì kii kòkà-ne yijo-là jè ndobá-là ts'oi k'è nga 'ñó matsjè. ¹⁷ Nga jè Orrè xi tíjna jngooò osen-là ñánda tíjna xi títnasòn íxile nga tíhotíxoma, jè sijkinda koni s'ín makin-dá orrè; jè kjoiko ñánda tíbitjo nandá xi títnakon. Nainá sijnijno yije ndá xkòn jñà xitá koi.

Xi ma-ne itooò sello

8 Jè Orrè, k'è nga jaàxìn jè sello xi ma-ne itooò, osen-la hora jñà kis'e ján ngajmiì. ² Ijkoàn kijtsee jñà àkjalè xi itooò ma-ne xi 'ncha kixi nguixkòn Nainá, jngooò chrjo trompeta kits'i-là nga jngooò ijngooò. ³ K'ée j'iì ijngooò àkjalè xi 'ya jngooò kichá xi ngui oro jè xi tíya chrjongó-là Nainá. Tsasíjna kixi ya it'aà ímixa tsjeè-là Nainá, ijkoàn tse chrjongó-là Nainá kits'i-là mé-ne nga ya kisijngooò-ne jè kjoà bitsi'ba-là jñà xitá-là Nainá. Yaá tsaká ya isòn ímixa tsjeè xi ngui oro xi tíjna ya nguixkòn jè xi títnasòn íxile ñánda tíhotíxoma. ⁴ Jè n'ndi-là chrjongó-là nainá kò kjoà bitsi'ba-là xitá-là Nainá tsijin-né ya tsja jè àkjalè ya nguixkòn Nainá. ⁵ Jè àkjalè kiskoé jè kichá xi tiya chrjongó-là Nainá, chinchá-isá xá'í xi títsòn ya it'aà ímixa tsjeè-là Nainá. Ijkoàn kisikatjen-sòn isò'nde; 'ñó kits'iin ch'ón, ki-na'yá-là jta, ki'ya-là ni'in ch'ón, kò ts'a ch'ón.

Jñà chrjo trompeta

⁶ Jñà àkjalè xi itooò ma-ne kò itooò chrjo trompeta tíjma'ya tsibítsajnaandaà nga sijkindáya.

⁷ Jè àkjalẹ̀ xi síjna ítjòn kisikjindáya chrjo-là. Ikjoàn ts'a itsí ndajọ̀ kọ̀ ní'ín xi tsjájiin jní; ján kisikasén ít'aà nangui. Jè xi ma-ne jàn-ya-là isò'nde, jngoòya kiti; k'oa tị́ tjín kiti jñà yá; kiti yije xka xkoén.

⁸ Jè xi ma-ne jò àkjalẹ̀ kisikjindáya chrjo-là. Kọ̀ jngoò xi ọ̀kji koni jngoò nindoò xi je kji xi títi, yaá kinikat-jen-jiin ndáchikon. Nga jàn-ya-là ndáchikon, jngoòya, jní komà. ⁹ Jñà chọ̀ xi tjín-ngui ndáchikon, jngoòya k'en xi ma-ne jàn-ya chọ̀. K'oaá tị́s'ín komà jñà chitso, jngoòya chixoña xi ma-ne jàn-ya chitso.

¹⁰ Jè xi ma-ne jàn àkjalẹ̀ kisikjindáya chrjo-là. Jngoò ní'ño xi 'ńó je kji xi títijnga, kiskaàngui-ne ngajmii. Jè ní'ño jè, jngoòya xajngá nandá kiskaàngui-ne xi ma-ne jàn-ya xajngá nandá kọ̀ ya ñánda títjo nandá. ¹¹ Jè 'ín-là ní'ño jè, xka tsja 'mì. Kọ̀ jè nandá, jngoòya kjòtsja, jè xi ma-ne jàn-ya nandá. Kjín jchán xita k'en nga kjòtsja nandá.

¹² Jè xi ma-ne ñijòn àkjalẹ̀ kisikjindáya chrjo-là. Ikjoàn jngoòya kits'ón jè ts'oi xi ma-ne jàn-ya yijo-là; kọ̀ k'oaá tị́s'ín komà jè sá kọ̀ ní'ño. Ikjoàn kòjñò jngoòya jè ts'oi kọ̀ sá kọ̀ ní'ño. Koa jngoòya kòjñò jè nàchrjein xi jàn-ya tjín-ne; kọ̀ k'oaá tị́s'ín komà k'e nga nítjen; mì tị́ kii kjòhiseèn-ne.

¹³ K'e nga kiskoòtsejèn, ki'nchrè jngoò-là ja xi kitoòt-jen ján jjiin isén. 'Ñó kiichja nga kitsò:

—Ima xó-ne, ima xó-ne, ima xó-ne jñà xita xi tjín ján isò'nde, taxki 'oón komat'in k'e nga skindàya chrjo-là jñà àkjalẹ̀ xi ngui jàn chija-isa.

Chrjo trompeta xi ma-ne 'òn

9 Jè xi ma-ne 'òn àkjalẹ̀ kisikjindáya chrjo-là; 'an kijtseè jngoàà ní'ño xi kiskaàngui-ne ngajmii skanda ít'aà nangui. Ikjoàn kjòngatsja jè ibi ts'e nítjan.

² Kiskix'a jè nítjan. K'oaá s'ín itjo ní'ndi koni tsà ts'e ngajá xi 'ńó ii kjoàn. Jè ní'ndi xi itjo, kisijñò jè ts'oi kọ̀ jjiin isén. ³ Jè ní'ndi, yaá itjoiin chọ̀ langosta xi tsangason isò'nde; kits'ii-là nga'ńó nga ma-là k'oe-là xita koni chọ̀ na'yá xi tjín isò'nde. ⁴ K'oaá s'ín kisatiixoma-là nga mikii tsjá ch'in-là ngats'ii xka ijñà xi tjín isò'nde, kọ̀ nijngoò yá; tà jñà xi koma tsjá ch'in-là jñà xita xi tsjin-là chibà-là Nainá ya ítjòn tjen-là. ⁵ Mikii kitsjaà'nde-là nga sikk'en xita; tà kjò'iin 'òn sá tsjá-là; jè kjò'in xi tsjá, k'oaá ngaya-là koni k'e nga 'bé-là chọ̀ na'yá xita nga ijò 'beé. ⁶ Nàchrjein koi, jñà xita mejèn-là nga kiyá, tanga mikii sakò-là kós'ín sikk'en yijo-là. 'Ñó komejèn-là nga sikk'en yijo-là tanga mikii koma kiyá.

⁷ Jñà chọ̀ langosta k'oaá kjoàn isén-là koni kjoàn kohòyo xi binchandaà-là kjojchán. Tjísòn skọ̀ koni corona xi ngui oro; isén-là xitaá tjín-là. ⁸ Tsja skọ̀ k'oaá kjoàn koni kjoàn ts'e íchjín; ní'ño, k'oaá kjoàn koni ts'e xa.

⁹ Ya isón inima-là k'oaá kjoàn xi kijtsa koni kichá tájaà xi síkjeén xita kjojchán; jñà jngaa-là k'oaá s'ín na'yà-là nga one koni tsà 'ńó kjin ma carreta xi bíndofe kohòyo nga ongachikon nga fi kjojchán. ¹⁰ Tjín nditsin koni chọ̀ na'yá kọ̀ tjín-là na'yá. Jñà nditsin tjín-là nga'ńó nga 'òn sá sikk'ón xita. ¹¹ Jè xi síjna skọ̀-là chọ̀ langosta, jè àkjalẹ̀ ts'e nítjan. Jè 'ín-là àkjalẹ̀ jè, xi 'én hebreo, Abadón

'mì, koa xi 'én griego, Apoliòn 'mì. [Jñà 'ín koi, tsòyaá-ne: jè xi síkits'óna.]

¹² Jyeé tsato kjò'in xi tjína ítjòn xi taxki 'oón komat'in xita; tanga ngui jò chija xi sa nchrobá.

Chrjo trompeta xi ma-ne joòn

¹³ Jè xi ma-ne joòn àkjalẹ̀ kisikjindáya chrjo-là; k'eé ki'nchrè jngoò-là jta xi ya itjoiin-ne nga ñijòn nchrajá-là jè ímixa tsjeè xi ngui oro jè xi síjna nguixkon Nainá ¹⁴ nga kitsò-là jè àkjalẹ̀ xi ma-ne joòn, xi kjiya chrjo tsja:

—Chjijnda'ńó jñà àkjalẹ̀ xi ñijòn ma-ne xi tíjt'aà'ńó ya chraña-là jè nandá xajngá je Éufrates.

¹⁵ K'eé kitjándá'ńó jñà àkjalẹ̀ xi ñijòn ma-ne xi jye k'oas'ín títsajnandaà jè hora, jè nàchrjein, jè sá kọ̀ jè nó, mé-ne nga jngoòya sikk'en-ne xita xi ma-ne jàn-ya ngats'ii xita xi tjín. ¹⁶ 'An, ki'nchrè-là kótjín ma-ne jñà xita kjòjchán xi kohòyo títsajnakjá-là; jò síndọ̀ millón ma-ne.

¹⁷ K'oaá s'ín tsatsejèn-na jñà kohòyo kọ̀ xita xi títsajnakjá-là nga kichá tájaà kijtsa inima-là xi inì kjoàn koni ní'ín, xi azul kjoàn koni zafiro, kọ̀ xi sinè kjoàn koni azufre. Jñà skọ̀ kohòyo, k'oaá kjoàn koni skọ̀ xa; kọ̀ ya tso'ba, ní'ín bitjo, ní'ndi bitjo, kọ̀ azufre bitjo. ¹⁸ Jè kjoa-là nga ingajàn kjò'in koi, jngoò ya k'en xita xi jàn ya ngats'ii xita xi tjín. Jè kisik'en jè ní'ín, ní'ndi kọ̀ azufre xi bitjo-ne tso'ba kohòyo. ¹⁹ Nga'ńó xi tjín-là kohòyo, yaá tjí'a tso'ba kọ̀ ítjòn nditsin, nga jñà nditsin k'oaá kjoàn koni kjoàn ye; kọ̀ jñà skọ̀ síki'on-ne jñà xita.

²⁰ Jñà xita xi tsiningui-ne xi mikii k'en k'e nga jye tsato yije kjò'in koi, mikii kisikájno jé-là nga mì tị́ jé kohótsji-ne; takó jñà kijtseèkón inima ch'o-là neii, kọ̀ jñà isén xi Nainá tsò-là xi kichá oro, plata, bronce, ndajọ̀ kọ̀ yá, jñà xi mikii tsejèn-là kọ̀ xi mikii 'nchrè kọ̀ xi mikii ma fi. ²¹ Jñà xita koi, mikii kisikájno jé-là nga mì tị́ jé kohótsji-ne nga xita sík'en, nga ma-là bíndaà, kọ̀ nga kjoa chijngui s'ín, kọ̀ kjoa chijé.

Àkjalẹ̀ xi kjiya tsja jngoò xojon libro jtobá

10 Jjngoò àkjalẹ̀ kijtseè-isa xi tjín-là nga'ńó xi tinchrobájen-ne ngajmii nga ifi tsátijno; jè skọ̀ kijnasòn jngoò ijñe; isén-là k'oaá kji koni ts'oi; jñà ndsokọ̀ k'oaá s'ín tsejèn koni tsà ní'ín xi ncha kixi nga títi. ² Kjinaya tsja jngoò xojon xi jtobá kji xi jye kitjándaya. Jè ndsokọ̀ kixi tsasijnajiin ya ndáchikon kọ̀ jè ndsokọ̀ ngaskón tsasijnasòn nangui. ³ K'oaá s'ín 'ńó kiichja koni tsò xa k'e nga kjindáya; k'e nga jye kiichja, itoò ch'ón kina'yá jta-là nga tikoa kiichja. ⁴ K'e nga jye jane ch'ón xi itoò kits'iin, 'an tijnandaà-ná nga mejèn-na skijino jngoàà xojon, tanga ki'nchrè jngoò-là jta xi ngajmii inchrobà-ne xi kitsò-na:

—Jñà 'én xi kachja ch'ón xi itoò kats'iin, 'maá tikjini; ki xojoón bit'ii.

⁵ Jè àkjalẹ̀ xi 'an kijtseè nga ya síjnajiin jngoò ndsokọ̀ ndáchikon kọ̀ xi ijngoò ndsokọ̀ ya síjnasòn nangui, kiskimii'nga tsja kixi ján ngajmii, ⁶ kitsjaà 'én-là ít'aà ts'e Nainá xi tjínakon nita mé nàchrjein-ne, jè xi tsibíndaà

ngajmiì, nangui kò ndáchikon, ngats'ii tsojmì xi yà tjín, kitsò:

—Mì tì kii s'è isà-ne nàchrjein. ⁷ K'è nga kichóya nàchrjein-là nga kòjts'ia jè àkjale xi ma-ne itoò nga sùkjindáya chrjo-là, jè kjoa'ma-là Nainá kítasòn-né koni s'ín kitsò jñà xitá ch'inda-là xi kiichja ngajo-là.

⁸ Jè jta xi ki'nchrè ítjòn-là xi ngajmiì inchrobà-ne, ijn-goò k'a kiichja-na kitsò:

—T'in, chjoí jè xojon xi jtobá kji xi jye kitjándaya nga kjinaya tsja jè àkjale xi sijnakixi isòn ndáchikon kò isòn nangui.

⁹ Kiikoagan jè àkjale, kixan-là:

—Tjiì-ná jè xojon jtobá xi kjinaya ndseji.

Kitsò-na:

—Chjoí, ikjoàn chinji; ján iya indso'boi kòtsjaya-né, tanga ya l'a ndso'boi, ixii koma-lè koni tsà tsjén.

¹⁰ Kiskoé jè xojon xi kjiya tsja jè àkjale. K'è nga kiskineé, kisihiixi'á ndso'ba koni tsà tsjén; tanga ján iya indso'ba kjòtsja-né. ¹¹ Ki'mi-na:

—Mochjeén-né nga ijn-goò k'a kinókjoaya ngajo-là Nainá mé kjoa xi kòmat'in jñà xitá xi kjin naxandá nchrobá-ne kò xi kjin nangui chja-ne kò xi kjin skoya 'én chja, kò mé kjoa xi kòmat'in xitaxá ítjòn xi tjín isò'nde.

Jò ma xitá xi tsjá 'én ít'aà ts'è Cristo

11 K'èé kits'ii jngoò-na yá xi ma machibaya-ne, xi k'oá kji koni kjoàn yá nise. Ki'mi-na:

—Tisjtjiin, tichibayi jè ingo ítjòn-là Nainá kò jè imixa tsjeè-là. Tixkeyi kótjín ma-ne jñà xitá xi yà beèxkón Nainá. ² Jè nditsin xi kijnat'aà-là ingo, ki kii nichibayi nga jñà kitjoé-là xi taxkì xitá xi mìtsà xitá judío. Jñà xitá koi, ichán jò sá kòtxoma ya Jerusalén xi i'nde tsjeè-là Nainá. ³ A'an siikasén ingajò xitá-na xi tsjá 'én ít'aà ts'an nga kichjaya jngoò jmiì kò jò sindo kò jàn-kaàn nàchrjein; kò jñà nikje xi kòkjá, nikje jmà kjoàn xi ts'è kjoaba.

⁴ Jñà ingajò xitá xi tsjá 'én, jñà-né ingajò yá olivo kò ingajò kichá candelero xi jncha kixi nguixkòn Nainá xi otíxoma-là isò'nde. ⁵ Tsà yá xi mejèn-là sùki'on xitá koi; ni'ín kochrje tso'ba xi jngoò k'a kòkà jñà xi kondra-là. K'oá s'ín kiyá yije, nitá yá-ne xi mejèn-là sùki'on. ⁶ Jñà xitá koi tjín-là nga'ño nga ma-là kiichjoà-là ngajmiì mé-ne mì tì kii k'oá-ne jtsí jñà nàchrjein k'è nga kichjaya. Tjikoáá tjín-là nga'ño ít'aà ts'è nandá nga ma-là nga jní s'jin; kò komaá-là kjin skoya kjo'in tsjá-là xitá isò'nde; komaá-là nga kòs'ín s'jin nitá kótjín k'a mejèn-là nga s'jin. ⁷ Ingajò xitá koi, k'è nga jye tsjá 'én-là, jè cho je xi ch'o kji xi bitjomijin-ne ya nitjan jñò, skaàn-kò-né, kò sùkijine-là, ikjoàn kiyá ingajò xitá koi. ⁸ Jñà yijo-là xitá koi, yaá s'iyijò osen nditsin-là naxandá ítjòn, ñánda kisit'aà krò Nà'èn-ná. Jè 'ín-là naxandá ítjòn xi okji, k'oá s'ín ngaya-là koni Sodoma, o Egipto. ⁹ Xitá xi ya inchrobàjiiin-ne naxandá xi tjín isò'nde, kò ngats'ii tje-là xitá xi tjín isò'nde, kò xitá xi chja ngats'ii 'én xi tjín, kò xitá xi ya nchrobá-ne ngats'ii nangui xi tjín isò'nde, ján nàchrjein osen skótsejèn-jno yijo-là mik'en; kò mikii tsjá'nde nga sùjiin jñà xitá koi xi jò

ma-ne. ¹⁰ Jñà xitá xi tjín isò'nde kòtsjaá-là nga jye k'en xitá koi; tsjá kjotjò-là tsojmì xitá xikjín. Koií k'oas'ín s'jin-ne nga jñà ingajò xitá xi chja ngajo-là Nainá, tseé kjo'in tsjá-là jñà xitá isò'nde. ¹¹ K'è nga jye tsato xi jàn nàchrjein osen, jè Nainá kisikítsajnakon ijn-goò k'a-ne nga jaáya-là; ikjoàn chinchá kixi ijn-goò k'a-ne; kò ngats'ii xitá xi kijtseé, 'ño jchán kitsakjòn. ¹² Ingajò xitá koi kii'nchrè jngoò-là jta xi 'ño kiichja xi ngajmiì inchrobá-ne, kitsò-là:

—Nchrobá-mijìn-jno ijdé.

Ikjoàn kiimijìn-jin ifi ján ngajmiì. Ngats'ii jñà xitá kondra-là kijtseé-né. ¹³ Tik'èé-ne j'ii jngoò ch'ón xi 'ño jchán ts'a; jngoò ya naxandá chixoña xi ma-ne te ya kòhokji naxandá; kò jè kjoa-là ch'ón, itoò jmiì xitá k'en. Jñà xitá xi tsiningui-ne, ndaà jchán kitsakjòn. Ikjoàn kiichjat'aà-là Nainá xi tjina ngajmiì nga jeya kisikijna.

¹⁴ Jyeé tsato kjo'in xi ma-ne jò xi taxkì 'oón komàt'in xitá; tanga nchrobá nitòón xi ma-ne jàn k'a.

Chrjo trompeta xi ma-ne itoò

¹⁵ Jè xi ma-ne itoò àkjale kisikjindáya chrjo-là; kjin jchán jta kina'yà-là ngajmiì xi 'ño kiichja nga kitsò:

Jñà kjotíxoma xi tjín isò'nde,
jyeé ts'è Nà'èn-ná xi otíxoma-ná kò jè Cristo xi xó kinikasén-ne.

Jè kòtxoma nitá mé nàchrjein-ne.

¹⁶ Jñà xitá jchínga xi kaàn ñijòn ma-ne, xi títajnanè íx-ile nga nguixkòn Nainá, chinchá-xkò'nchi-ñiat'aà-là nga kijtseèxkón Nainá. ¹⁷ Kitsò:

Nà'èn xi Nainá 'mì-lè.

Ndaà chí-lè nga ta ji ta jngoò-né xi 'ño tse nga'ño tjín-lè,

ngaji xi tijni i'nde,

kò xi tijni skanda kjòtseé,

[kò xi sà kjoii ijn-goò k'a-ne].

Ti'biilèjen kjondaà nga jyeé kachjoí nga'ño xi tjín-lè; kò jyeé kòbits'ii nga ji tihotixomai.

¹⁸ Jñà xitá xi taxkì xitá xi mìtsà xitá judío jyeé kòjti-là; tanga jyeé ijchò nàchrjein-là kjojti-lè k'è nga ji k'oi-là kjo'in xitá koi,

jè nàchrjein k'è nga ji kíndaàjiiin-là jñà xitá xi jye k'en kò k'oi-là kjotjò xi ok'in-là nga tjoé-là xitá ch'inda-lè xi kiichja ngajo-lè

kò jñà xitá-là Nainá kò ngats'ii xi beèxkón-lè,

jñà xi jtobá kjoàn kò xitá jchínga.

Sikjehesoin jñà xitá xi ma-là síkjehesòn xitá naxandá isò'nde.

¹⁹ Ján ngajmiì kitáx'a i'nde tsjeè-là Nainá; ya iya i'nde tsjeè-là ki'ya-là jè kaxa ts'è kjoa xi tsibindaàjiiin Nainá kò jñà xitá. Ikjoàn jate ni'ín ch'ón, kina'yà-là jta, kits'iiin ch'ón, ts'a ch'ón, ts'a jtsí ndajo xi 'ño tsiaàn kjoàn.

Jè chjoón kò jè ye

12 Ján ngajmiì tsatsejèn jngoò kjojkón. Jngoò chjoón ki'ya-là; jè ts'of xi ma nikje-là. Jè sá yaá tijn na ingui ndso'ko, kò jngoò corona tjí'a skò xi tejò ni'ño tjt'aà. ² Jè chjoón, ki'ndí 'ya. 'Ñó jchán kjindáya nga jye

machraña nga jts'in ki'ndí-la; tseeé kjo'in tísíkjeiin nga jye ijchò chibà-la nga jts'in ki'ndí-la. ³Ján ngajmii ijngòò kjo'xkón tsatsejèn. Jngòò ye xi 'ńó je kji tsatsejèn. Inì kji, itoò ma skò, kò jngòò corona itsé tjí'a nga jngòò ijngòò skò. Tíkoáá te ma nchrajá-la. ⁴Jè nditsin ye, jngòò ya ni'ńó tsibíndofe xi ma-ne jàn ya ngats'ii ni'ńó xi tjin ngajmii, ikjoàn tsibítsjot'aà nangui. Jè ye je, tsasij-nat'aà-la jè chjoón xi tí'beé ki'ndí mé-ne nga skine-ne ki'ndí-la k'e nga jye jts'in. ⁵Jè chjoón, tsi'beé jngòò ki'ndí x'in nga jè kotixoma-la ngats'ii naxandá xi tjin isò'nde koni jngòò xitá xi yá kichá kjiya tsja nga kiinè-la kjo'in xitá xi mikii 'nchréñijon-la. Tanga jè ki'ndí-la chjoón, kitjá'an-la; yaá kiikò ñánda tjna Nainá nga tíhotixoma. ⁶Jè chjoón, tsanga-né. Ján kiì i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn, ñánda nga Nainá tsibíjnan-daà jngòò-la i'nde nga ya katjiil-la tsojmì xi skine. Jngòò jmi kò jò sindo kò jàn-kan nàchrjein kijná.

⁷Xi jye komà iskan, ján ngajmii kis'e kjo'jchán. Jè àk-jalé Miguel kò àkjale-la kiskaàn-kjoòkò jè ye je. Kò jè ye je, kò àkjale-la nas'in 'ńó kiskaàn-kjoò, ⁸tanga mikii kisikijne-la, kò mi tì mé i'nde kis'e-la ján ngajmii. ⁹K'oaá s'in komà nga itjokájiin ngajmii jè ye jchínga xi 'mì Xitá Nejí kò xi 'mì Satanás xi konachan-la ngats'ii xitá isò'nde. Kinikatjengui ya it'aà nangui kò àkjale-la.

¹⁰Ki'nchrè jngòò-la jta ján ngajmii xi 'ńó kiichja xi tsò: —I'ndeij jyeé ijchò nàchrjein nga kitjokájiin kjo'in xitá xinguiáá nga kò nga'ńó-la Nainá nga jè kotixoma kò kjo'tixoma xi tjin-la Cristo [xi Nainá xó kisikasén-ne], koif kjoa-la nga jye kànikatjengui jè xi kò nàchrjein kò nitjen tsját'in 'én ndiso xitá xinguiáá nga nguixkò Nainá. ¹¹Jñà xitá xinguiáá, nga ngui koo nga'ńó xi tjin-la jni xi tsibíxteèn jè Orrè kisikijne-la kò ngui koo jñà 'én xi kitsjaà it'aà ts'e Nainá. Mikii kitsakjòn-la nas'in kinik'en. ¹²Tsja katas'e-la ngajmii kò jñà xi ya tít-sajna. Tanga ima xó-nò jñò xi ya tít-sajnaà it'aà nangui kò xi tít-sajnaà ya ijiin ndáchikon nga jè xitá neij jyeé ijchòjen-tjinguinò kò 'ńó jti tjin-la nga jyeé tjiin-la nga ta chiba nàchrjein kijná-isa.

¹³Jè ye xi 'ńó je kji, k'e nga kinikatjengui it'aà nangui, tsangatjinguin-la jè chjoón xi tsi'beé ki'ndí x'in. ¹⁴Tanga jè chjoón, jò jngaá ts'e ja kits'ii-la xi 'ńó ì kjoàn mé-ne koma tótjen-ne nga konga-la jè ye xi je kji. Ján kiì kijná ya i'nde it'aà xìn ñánda nangui kixi choòn. Jàn nó osen kijná nga kòkinda nga tjoé-la tsojmì xi skine. ¹⁵Jè ye xi je kji, tsachrje nandá tso'ba nga ndána koma mé-ne nga koma kichroako-ne jè chjoón. ¹⁶Tanga jè nangui kisichját'aà-la jè chjoón; kitáx'a, kits'ii ndána xi jè ye tsachrje tso'ba. ¹⁷Jè ye isáá 'ńó kjo'tikeè jè chjoón. Kii tjinguin kondra-la jñà xitá tje-la chjoón nga kiikjaán-kò jñà xi síkitasòn kjo'tixoma-la Nainá kò jñà xi ndaà tsjá 'én it'aà ts'e Cristo. ¹⁸Jè ye, yaá tsibijnajiin tsojmì xi 'ncha indii ndáchikon.

Jò cho ì xi ch'o kjoàn

13 Kijtseeé jngoaà cho je xi ch'o kji xi itjo-mi-jin-jiin-ne ndáchikon xi itoò ma skò; te ma nchrajá-la; jngòò corona itsé tjí'a nga ijngòò ijngòò nchrajá-la; jñà skò tjit'aà 'ín xi Nainá chjajno-la. ²Jè cho

je xi ch'o kji xi 'an kijtseeé, k'oaá kji koni kjoàn xa indo; k'oaá kjoàn ndsoqo koni ts'e cho oso; k'oaá kji tso'ba koni tso'ba xa. Jè nga'ńó xi tjin-la jè ye, kò jè i'nde-la ñánda tíhotixoma, kò jè kjo'tixoma-la xi 'ńó tjin, jè cho ts'en kjo'ngatsja. ³'Nó tse kitii jngòò skò jè cho je xi ch'o kji; k'oaá kji komà koni tsà jye kiyá; tanga jè skò xi 'ńó tse kitii, kjo'ndaà-ne. Ngats'ii xitá xi tjin nga títtsa isò'nde, tà kjo'xkón-la kjoa xi komà, kò yaá kiitjinguin-la jè cho ts'en. ⁴Ngats'ii xitá kijtseeékón jè ye, nga jè ye kitsjaà-la kjo'tixoma xi tísíkjeén jè cho ts'en. Jñà xitá tikoáá kijtseeékón jè cho je xi ch'o kji. Ikjoàn kitsò:

—Tsjin ijngòò isa koni jè cho je xi ch'o kji; mi yá tjin xi kichikjoa-la nga skaàn-kò.

⁵Jè cho ts'en kitjò'ndeé-la nga kiichja 'én xi 'nga síkijn-ya yijo-la nga chjajno-la Nainá. Tíkoáá kits'ii'nde-la nga ichán jò sá kotixoma. ⁶K'oaá s'in kis'iin; kiichjajno-la Nainá, kiichjajno-la 'ín-la Nainá kò Ni'ya Tsjeé-la, kò kiichjajno-la jñà xitá xi títtsajna ngajmii. ⁷Tíkoá kitjò'ndeé-la nga kiskaàn-kò xitá-la Nainá skanda kó nga kisikijne-la. Ikjoàn kits'ii-la kjo'tixoma it'aà ts'e ngats'ii tje-la xitá, kò it'aà ts'e ngats'ii naxandá xi tjin, kò it'aà ts'e ngats'ii xitá xi chja ngats'ii 'én xi tjin, kò it'aà ts'e xitá xi tjin nga ijngòò ijngòò nangui xi tjin isò'nde. ⁸Ngats'ii xitá xi tjin nga títtsa isò'nde, jè cho ts'en skoexkón, jñà ngats'ii xitá xi mikii tjit'aà 'ín-la nga tisa tàts'en-la kjoa, jè xojon xi ts'e kjoabinachon xi ts'e Orrè-la Nainá xi k'en ngajo-la xitá.

⁹Ndaà tina'yaá koni xan-nò. ¹⁰Jè xi ndayá kjis'en, k'oaá s'in tjinè-la nga ndayá kjo. Jè xi kichá ndojò kiyá-ne, k'oaá s'in tjinè-la nga kichá ndojò kiyá-ne. Ií mochjeén nga kixi kíttsajna kjit'aà kò nga kichikjoako-la kjo'in jñà xitá-la Nainá.

¹¹Xi komà iskan kijtseeé jngoaà cho je xi ch'o kji xi itjo mijin-ne ijiin nangui. Jò ma nchrajá-la xi k'oa kjoàn koni nchrajá-la orrè. K'oaá s'in chja koni jngòò ye xi 'ńó je kji. ¹²K'oaá s'in tjin-la kjo'tixoma koni jè cho je xi ch'o kji xi tjna íjtòn nga ya síjna nguixkò. Bínè-la xitá xi tjin isò'nde nga kateèkón jè cho je xi ch'o kji xi tjna íjtòn, jè xi kjo'ndaà-ne ñánda 'ńó tse kitii jngòò skò. ¹³Tíkoáá maá-la kis'iin kjo'xkón xi 'in tjin. Skanda maá-la kisikjinchrobà-jen ni'in xi ngajmii nchrobá-ne skanda it'aà nangui nga nguixkò xitá. ¹⁴Kisko'ndachan-la xitá xi tjin isò'nde, koif kjoa-la jñà kjo'xkón xi kits'ii'nde-la nga kis'iin nguixkò cho je xi ch'o kji xi tjna íjtòn. Tsi-bít'in-la xitá nga kátindaà jngòò xkósòn-la jè cho xi tjna íjtòn xi kichá ndojò kitii-ne skò tanga jaáya-la. ¹⁵Jè cho xi ma-ne jò kits'ii-la nga'ńó nga kisikijnakon jè xkósòn-la cho xi kisindaà, mé-ne nga koma kichja-ne kò ngats'ii xitá xi mikii skoexkón sijik'en-ne. ¹⁶K'oaá s'in tsibinè-la nga kátasit'aà chibà-la jñà xi xitá ixti, jñà xitá jchínga, jñà xitá nchiná kò jñà xitá ima, jñà xitá xi títtsaj-nandéij kò xi ch'i'nda títtsajna'ńó. Yaá kátasit'aà chibà-la ya tsja kixi kò tsà ya íjtòn tjen-la. ¹⁷Nijngòò xitá xi ma kotse tsojmì, nijngòò xi ma kotijna tsà mikii tjit'aà chibà-la kò tsà jè 'ín-la cho mikii tjit'aà-la kò tsà mikii tjit'aà-la número ts'e 'ín-la cho. ¹⁸Ijndé mochjeén kjoachjine-la xitá; jè xi ndaà machiya-la, kátixkeya

número-la cho je xi ch'o kji; ts'e xita-né. Jè número: joòn sindo ko jàn kaàn ko joòn.

Jè Orrè-la Nainá ko jñà xita xi jngoò sindo ko ichán ñi-jòn jmiì ma-ne

14 Xi komà iskan, kiskoòtsejèn, kijtseè jè Orrè, nga síjnaxixi isòn nindoò Siòn ko xita xi jngoò sindo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne xi tjit'aà itjòn tjen-la 'ín-la Orrè ko ts'e Na'èn-la. ² Ki'nchrè jngoò-la jta xi ngajmiì nchrobá-ne xi 'ño tíhone koni ma nandá k'e nga 'ño maje, koni ma nga faáya-la ch'on k'e nga jye ts'iin; k'oaá s'ín ki'nchrè-la koni tsà kjin ma xita xi síkjane ní'ño arpa. ³ Tína'yà jngoò-la sò xitse nga tíjnda nguixkon jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotíxoma, ko ya nguixkon xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon ko ya nguixkon jñà xita jchínga. Niyá xi ma-la seè jè sò xi tíjnda, ta jñà-né xi jngoò sindo ko ichán ñijòn jmiì ma-ne, jñà xi jye itjokàjiin kjo'in ya isò'nde. ⁴ Jñà xita koi, mìtsà íchjín tsibitsajna, ngui tsjeè kisichá yijo-la. Jñà-né xi fi tjingui-la Orrè nita ñánda-ne nga fi. Jñà-né xi itjokàjiin íjòn kjo'in ngats'iì it'aà ts'e xita xi tjin isò'nde, mé-ne nga koma kongatsja íjòn-ne Nainá ko Orrè. ⁵ Nímé 'én ndiso kiichja, ko nímé jé tjin-la nga nguixkon Nainá.

Àkjale xi jàn ma-ne

⁶ Kijtseè ijngoà àkjale xi tsó'bajiin isén nga tífiko 'én ndaà-la Nainá xi tjin nita mé nachrjein-ne nga keènojmi-la jñà xita xi títsajna isò'nde, ngats'iì xita xi tjin nga ijngoò ijngoò nangui, ngats'iì tje-la xita, ngats'iì xita xi chja ngats'iì 'én xi tjin, ko ngats'iì xita xi tjin nga ngats'iì naxandá xi tjin isò'nde. ⁷ 'Nó chja kitsò: —Jchaxkón Nainá, jeya tikijna; jye ijchò nachrjein-la nga koijindaajiin. Jchaxkón jè xi tsibindaà ngajmiì, xi tsibindaà nangui, xi tsibindaà ndáchikon ko ñánda tíbitjo nandá.

⁸ Jjngoò àkjale kiichja xi kitsò:

—Jyeé kakaàngui, jyeé kakaàngui Babilonia, naxandá xi 'ño je kji, jè xi bit'in-la naxandá xi tjin isò'nde nga [k'jeí nainá fit'aà-la] koni s'ín xita k'e nga kjoachijngui s'ín. Koni s'ín kis'iin, k'oaá ngaya-la koni tsà kisich'i yije xita isò'nde jè xán ts'e kjoachijngui-la xi tjiko kjoiti-la Nainá.

⁹ Jjngoò àkjale tsatsejèn xi ma-ne jàn xi 'ño chja nga kitsò:

—Tsà yá xi skoexkón jè cho je xi ch'o kji ko isén xkósòn-la, tsà tjikoá sít'aà chiba-la itjòn tjen-la, o tsà tsja, ¹⁰ Nainá tsjá-la kjo'in, k'oaá ngaya-la koni tsà vino skoí xi tjiko kjoajti-la Nainá. Nga jè sobà Nainá jyeé tsibindaà jngoò chitsín vino xi 'ño kjaán mé-ne nga kòkò-ne kjoajti-la nga s'e-la kjo'in jjiin ni'ín azufre xi 'ño tsjé títi. Tikotsejèn àkjale tsjeè ko Orrè. ¹¹ Jè ni'ndi-la ts'e kjo'in-la, kjit'aá nachrjein nita kjé-ne nga kitjomijin. Mikii síkjáya ko nachrjein ko nitjen jñà xita xi jè cho ts'en ko isén xkósòn-la beèxkón, jñà xi tjikoá tjit'aà chiba-la ko 'ín-la jè cho je xi ch'o kji. ¹² Ijndé nga mochjeén nga kàtachikjoa-la nita mé kjoa-ne jñà xi-

ta-la Nainá xi síkitasòn kjotíxoma-la ko xi ndaà mokjeiin-la it'aà ts'e Jesús.

¹³ Ki'nchrè ijngoà 'én xi ngajmiì inchrobà-ne xi kitsò-na:

—Chjí, tít'eii xojon: “Jñà nachrjein xi fi-isa, mé tà ndaà-la jñà xita xi kiyá nga mokjeiin-la it'aà ts'e Na'èn-ná.” K'oaá tsò Injma Tsjeè-la Nainá: “Kixí kjoa, jñà xita koi síkjáya-né kjoa ts'e xá-la; ján ngajmiì, jchaá-la ngats'iì kjoa xi ndaà kis'iin.”

K'e nga maxkó tsojmì xi jye kòjchá ya it'aà nangui

¹⁴ K'e nga kiskoòtsejèn, kijtseè jngoà ifi xi chroba kji, ya isò'nga ifi tíjna jngoò xi k'oa kji koni ki'ndi-la xita. Jngoò corona xi ngui oro tj'a sko, ko jngoò kichá libá kjiya tsja xi 'ño yijò kji. ¹⁵ Jjngoò àkjale itjo ya i'nde tsjeè-la Nainá xi 'ño chja, kitsò-la jè xi tíjnasòn ifi:

—Tits'ii nga tixákoji kichá libá-lè; tichásoin, ko tíxkoí kóhotjín tsojmì tje xi tjin it'aà nangui nga jye kòjchá yi-je; ko jyeé ijchò nachrjein-la nga sincháxkó.

¹⁶ Jè xi tíjnasòn ifi, tsibíts'iaqo kichá libá-la ya isòn nangui nga tsatesòn tsojmì tje-la isò'nde, ikjoàn chincháxkó.

¹⁷ Jjngoò àkjale itjo ya i'nde tsjeè-la Nainá xi kijna ngajmiì xi tjikoá kichá libá kjiya tsja xi 'ño yijò kji. ¹⁸ Jjngoò àkjale itjo-ne it'aà ímixa tsjeè-la Nainá, jè xi síkinda ni'ín. 'Nó kiichja-la jè àkjale xi kichá libá kjiya tsja; kitsò-la:

—Tits'ii nga tixákoji kichá libá-lè xi 'ño yijò kji; tichát'eii 'én-la jñà toò uva xi tjin it'aà nangui, nga jñà toò-la jye kichji.

¹⁹ Jè àkjale tsibíts'iaqo kichá libá-la nga tsatet'aà toò-la jñà yá uva; ikjoàn kisikatsjoòya ya ñánda nga ma binchanè toò uva. Kjoa koi, jè okó kjoajti-la Nainá.

²⁰ Mitsà ya jjiin naxandá kisinè jñà toò uva; ján indii naxandá kisinè; k'e nga jye kisinè, jní itjo ñánda nga kisinè; 'ño tse jní itjo skanda ijchò kangui-la kó kji 'nga tíjna freno xi tj'a tso'ba kohoyo ko jàn sindo kilómetro tsangasòn.

Itoò ma àkjale xi itoò kjo'in j'iiko

15 Jjngoò kjoaxkón kijtseè ján ngajmiì xi 'ño xkón kji ko 'ño jeya ki'ya-la. Itoò ma àkjale xi itoò kjo'in j'iiko jñà kjo'in xi fehet'aà-ne nga yaá fehet'aà-ne kjoajti-la Nainá.

² Tjikoá kijtseè jngoà ndáchikon xi chitsín kji; tsjájiin ko ni'ín. Ya ncha kixi isòn ndáchikon xi chitsín kji, jñà xita xi jye kisikijne it'aà ts'e cho je xi ch'o kji ko isén xkósòn-la, jñà xi mikii kitsjá'nde nga kisit'aà chiba-la, ko número ts'e 'ín-la. Xita koi kjiya tsja ní'ño arpa xi Nainá kitsja-la. ³ Nchiseè sò-la Moisés xi chi'nda-la Nainá ko sò-la Orrè, nchitsò:

Na'èn xi Nainá 'mi-lè, xi ta jí ta jngoò-né xi 'ño tse nga'ño tjin-lè,

'ño jeya ko 'ño xkón tjin ngats'iì kjoa xi 'ni.

Xita kixi-né; kixí tjin ndiyá-lè.

Jíi-né xi Xitaxá Íjòn tijn-la ngats'iì naxandá xi tjin isò'nde.

4 Țá xi mikii tsakjón-lè Nà'èn?
Țá xi mikii skoexkón-lè?
Țajngoò ngaji xi xitá tsjii,
koií k'oas'ín kjoíj-ne ngats'iì naxandá-là isò'nde nga
skoexkón-lè

nga jye tí'ya-là kjoa kixi-lè.
5 K'e nga jye kijtseè kjoa koi, kiskoòtsejèn nga kitáx'á
ján ngajmii jè i'nde tsjeè-là Nainá xi tíjnaya iya Ni'ya
Nikje xi okó nga ya tíjna Nainá. 6 Itjo ya i'nde tsjeè-là
Nainá jñà àkjalè xi itoò ma-ne xi j'iikò itoò kjo'in. Íkjá
nikje lino chroba xi 'ñó ote kjoàn; tíkjá ndáyá-là na'ñó
payò xi nguì oro. 7 Jñà xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon, jn-
goò itjoiin xi kisingatsja nga íjngó íjngó àkjalè xi itoò
ma-ne; kitsjaà íjngó íjngó-là chitsín xi nguì oro xi ya
tjía kjo'in ts'e kjoajti-là Nainá xi tíjnakon nítá mé
nachrjein-ne. 8 Ya iya i'nde tsjeè-là Nainá, kitseè ni'ndi
xi ya inchrobà-ne it'aà ts'e kjoajeya-là Nainá kò nga'ñó
xi tíjn-là. Niyá xi kitjò'nde-là nga jahas'en ya i'nde
tsjeè-là Nainá skanda k'e nga jye tsitasòn yije jñà kjo'in
xi itoò ma-ne xi j'iikò jñà àkjalè xi itoò ma-ne.

Chitsín xi itoò ma-ne

16 Ki'nchrè jngoàà 'én xi ya itjo-ne i'nde tsjeè-là
Nainá nga kitsò-là jñà àkjalè xi itoò ma-ne:
—Tanguió, tíxteèn-sòn isò'nde jñà xi tjía chitsín xi
itoò ma-ne, kjo'in xi tjikò kjoajti-là Nainá.
2 Kii jè àkjalè xi tsakò íjòn-là. Tsibíxteèn-sòn isò'nde
xi tjía chitsín-là. Ngats'iì xitá xi tíjn-là chiba-là cho
ts'en kò xi beèxkón jè isén xkósòn-là jè cho je xi ch'o
kji, tsakò-là ch'in xajtsé xi 'ñó ch'o kjoàn kò ijò jchán
ma.

3 Jè àkjalè xi ma-ne jò tsibíxteèn-jiiin ndáchikon xi tjía
chitsín-là. Kò jè ndáchikon, nguì jní komà, koni tsà ya
k'en-jiiin xitá. Ngats'iì xi títsajnakon ya jiiin ndáchikon
jngoò k'aá k'en.

4 Jè àkjalè xi ma-ne jàn, tsibíxteèn-jiiin ya xajngá
nandá kò ñánda tíbitjo nandá, jè xi tjía chitsín-là. Saà
jní komà. 5 Íkjoàn ki'nchrè-là jè àkjalè xi ts'e nandá, kit-
sò:

—Ngaji Nà'èn, tíjn-lè kjoakixi, nga k'oas'ín kits'iì-là
kjo'in jñà xitá it'aà ts'e kjoa koi, nga jí xi xitá tsjeè
'mì-lè, jí xi tíjni skanda kjòtseé, tíjni skanda i'ndeí.
6 Nga jñà xitá koi tsibíxteèn jní-là xitá-lè nga jñà
kisik'en, kò xitá xi kiichja-ngajo-lè. I'ndeí ngaji k'oas'
tjís'ín tí'biì ngajo-là jní nga nchi'biì; yaá chiba-là.

7 Tíkjoa ki'nchrè jngoò-là 'én xi ya it'aà ímixá tsjeè-là
Nainá chja, nga tsò:

—Ji Nà'èn xi Nainá 'mì-lè, xi ta ji tá jngoò-né xi 'ñó tse
nga'ñó tíjn-lè, kixí kjoa, jñà kjo'in xi tí'biì-là xitá koi,
ndaà tíjn kò nguì kixí tíjn.

8 Jè àkjalè xi ma-ne ñijòn, tsibíxteèn xi tjía chitsín-là
ya isòn ts'oi. Jè ts'oi kitjò'nde-là nga jè ndobá-là
kisichjàn yijo-là xitá. 9 Jè ndobá-là ts'oi 'ñó kisichjàn-là
ngats'iì xitá tanga jñà xitá koi mikii kisikájno jé-là ni
mikii jeya kisikájna Nainá; ta saá kiichjajno-là Nainá nga
jè xi tíjn-là nga'ñó it'aà ts'e kjo'in koi.

10 Jè àkjalè xi ma-ne 'òn, tsibíxteèn-sòn jè xi tjía chit-
sín-là ya ñánda tíhotixoma jè cho ts'en. Kò jè i'nde ñán-

da tíhotixoma jè cho je xi ch'o kji, kòjñò-né. Jñà xitá xi
beèxkón jè cho ts'en kiskinetjòn nijen-là nga 'ñó ijò
komà-là. 11 Tanga mikii kisikájno jé-là; tà saá isa ndaà
kiichjajno-là Nainá xi ts'e ngajmii, koií kjoa-là nga ijò
komà yijo-là nga xajtsé tíjn-là.

12 Jè àkjalè xi ma-ne joòn tsibíxteèn-jiiin xi tjía chit-
sín-là ya xajngá nandá-je Éufrates. Jè nandá-là xajngá,
kixiya-né, mé-ne nga koma kjoahato-ne jñà xitaxá íjòn
xi nchrobà-ne ñánda bitjokàtji-ne ts'oi.

13 Kijtseè-ná nga jè ye xi 'ñó je kji, kò jè cho je xi ch'o
kji, kò jè xitá xi kiichjaya 'én ndiso nga itjo-ne tso'ba jàn
inimá ch'o xi cho xke kjoàn. 14 Jñà-né inimá ch'o-là neíj
xi s'ín kjoakón; bitjo nga bíxkóya xitaxá íjòn xi tíjn nga
tíjtsa isò'nde nga kjinchrobà kjojchán jè nachrjein xi jye
tjindaà-là Nainá xi ta jè tājngoó xi 'ñó tse nga'ñó tíjn-là.
15 "Tíná'yaà, 'an, k'oas'ín kjoiaa koni s'ín f'iì xitá chijé.
Mé ta ndaà-là jè xitá xi tíjndaà k'e nga 'an xi kjoiaa;
kjiindaàà níkjé-là nga kòkjá; mé-ne nga mikii kò-
sobá-là nga tíjna laká." 16 Jñà inimá cho-là neíj tsi-
bíxkóya xitaxá íjòn-là isò'nde ya i'nde ñánda 'mì Ar-
magedón xi 'én hebreo.

17 Jè àkjalè xi ma-ne itoò, tsibíxteèn jiiin isén xi tjía
chitsín-là. Kii'nchrè-là 'én xi 'ñó kiichja xi ya
inchrobà-ne i'nde tsjeè-là Nainá xi tíjna ngajmii ñánda
tíjna jè xi tíjnasòn íxile nga tíhotixoma; kitsò:

—Jyeé tsitasòn yije.

18 Íkjoàn jate ni'in ch'òn, kina'ya-là jta, kits'iin ch'òn,
ts'a ch'ón xi 'ñó jchán ts'a; ni saà jngoò k'a k'oas'ín 'ba
kóni nga tisa tsatsejèn xitá isò'nde. 19 Jè naxandá je xi
'ñó ndaà yaxkon-là, jàn ya komà. Kò jñà naxandá xi ch-
ja-ne nga íjngoò íjngoò nangui xi tíjn isò'nde, jngoò
k'aá kichijá. Kò jè naxandá je xi 'mì Babilonia xi 'ñó
ndaà yaxkon-là, mikii kisichjàjiiin Nainá nga kitsjaà-là
kjo'in, k'oas'ín ngaya-là koni kisik'iì jngoò chitsín xi tjía
vino xi nguì kjoajti-là Nainá xi jè jye tíjndaà-là.

20 Ngats'iì nangui xi tíjn jiiin ndáchikon kò jñà nindoò,
jngoó k'aá kichijá, mì tí kii ki'ya-là. 21 Jñà xitá tsané jtsí
ndajo xi 'ñó tsiaàn kjoàn, tíjn-là tsà ichán kilo nga jn-
goò íjngoò. Jñà xitá, 'on kiichjajno-là Nainá, koií kjoa-là
nga tse kjo'in kis'e-là kjoa ts'e jtsí ndajo.

Kós'ín s'e-là kjo'in jè chjoón chijngui

17 J'iì jngoò jñà àkjalè xi itoò ma-ne xi itoò chitsín
tjía tsja, kiichja, kitsò-na:

—Nchroboí, kokoò-lè kjo'in xi tjoé-là jè chjoón chijn-
gui xi 'ñó ndaà yaxkon-là xi tíjnandii ñánda nga kjin
xajngá nandá fahato. 2 Jñà xitaxá íjòn xi tíjn isò'nde,
yaá tsafáhijtakò chjoón jè nga k'jeíj nainá kijtseèxkón
k'oas'ín ngaya-là tsà kjoa chijngui kisikò jè chjoón. Kò
ngats'iì xitá xi tíjn isò'nde, k'oas'ín tjí kis'iin nga k'jeíj nainá
kiitjijngui-là k'oas'ín ngaya-là koni tsà xán ts'e kjoachijn-
gui-là chjoón kjòch'i-ne.

3 It'aà ts'e Inimá Tsjeè-là Nainá, jè àkjalè kiikò in-
imá-ná jngoò i'nde it'aà xin ñánda nangui kixi choòn.
Kijtseè jngoàà chjoón xi tíjnákjálà cho je xi ch'o kji xi
iní kji. Yijájno yije yijo-là 'én xi kondrà ts'e Nainá nga
chjajno-là. Itoò ma skò kò te ma nchrajá-là. 4 Jè chjoón,
nikje sko kò nikje ini kjoàn xi íkjá. Yijájno xi nguì oro kò

ndajo ote xi 'ñó ts'e chjí-la, kə ndátɔn fangui xi 'ñó chjí-la xi 'mì perla. Tjija tsja jngoò chítín xi ngui oro; jè chítín kitseè kjoa ch'o-la kə kjoa tjé xi ts'e kjoa chijn-gui-la. ⁵ Ya itjòn tjen-la, tjít'aà 'én 'ma xi tsò: "Babilonia xi 'ñó je kji nga ndaà yaxkon-la, jè nea-la íchjín chijngui kə ngats'ii kjoa ch'o xi tjín isò'nde." ⁶ K'e nga kiskoò'an chjoón jè, kijtseè xkoaàn nga ch'i-né nga jní-la xita-la Nainá kits'ii kə ts'e xita xi kinik'en nga 'én-la Jesús kiich-jaya. K'e nga kijtseè tà kjòxkón-na. ⁷ Kitsò-na jè àkjale:

—¿Mé-ne maxkón-lè? 'Aán, kənojmi-lè kó tsòya-ne kjoa 'ma-la chjoón jè, kə it'aà ts'e chə je xi ch'o kji xi tijnakjá-la xi itoò ma skə koa te ma nchrajá-la. ⁸ Jè chə xi kà'yi, tsibijnakon-né, tanga i'ndeij tijnak'en-né; yaá kjinchrobà mijin-ne nitjan jñò mé-ne nga jngoò k'a chija-ne. Jñà xita xi tjín isò'nde, xi mikii tjít'aà 'ín-la xojon ts'e kjoabinachon kóni nga tisa kisindaà isò'nde, tà koxkón-la k'e nga skoexkon jè chə xi tsibijnakon, kə i'ndeij tijnak'en-né, tanga kotsején ijngoò k'a-ne.

⁹ Ijndé mochjeén kjohitsjeèn xi tjín-la kjoa chijne. Jñà skə chə xi itoò ma-ne, jñà ngaya-la jñà nindoò xi itoò ma-ne ñanda tijnané jè chjoón. Tikoáá jñà ngaya-la xi itoò ma-ne xitaxá itjòn. ¹⁰ 'Òn ma-ne xi jye k'en, jngoò ma xi tihotixoma-isa, kə jè xi ijngoò, kj'eè kii f'ii. Tanga k'e nga kjoíi, tà chibaá nachrjein kotixoma. ¹¹ Jè chə je xi ch'o kji xi tsibijnakon tanga i'ndeij tijnak'en-né, jè xi ma-ne jijn xitaxá itjòn. Yaá tijnajijn-la xi itoò ma-ne, kə yaá tífi ñanda nga jngoò k'a jchija.

¹² Jñà nchrajá xi te ma-ne xi kà'yi, jñà ngaya-la xitaxá itjòn xi te ma-ne xi kj'eè kii tjoé-la kjotixoma. Tanga k'e nga tjoé-la kjotixoma ta jngoò hora kotixomakjoò kə je chə je xi ch'o kji. ¹³ Jñà xitaxá itjòn xi te ma-ne, tajngoó kjohitsjeèn tjín-la nga jè chə je xi ch'o kji sijngatsja nga'ño-la kə kjotixoma-la. ¹⁴ Ikjoàn skaàn-kə jè Orrè, tanga jè Orrè sijkijne-né. Nga jè-né xi otixoma-la jñà xita xi otixoma, kə Xitaxá Itjòn-laá ma jñà xi xitaxá itjòn títsajna. Jñà xita xi títsajna, xó kinokjoà-la, xó kitjaajijn-ne, kə kixíi síkitasòn-la.

¹⁵ Jè àkjale k'oaá ti kitsò-na:

—Jè nandá xi kà'yi, ñanda tijnandii chjoón chijngui, naxandá-né, xita kjín-né, jñá-né xita xi tjín nga ijngoò nangui xi tjín isò'nde, koa jñá-né xita xi chja ngats'ii 'én xi tjín isò'nde. ¹⁶ Jñà nchrajá xi te ma-ne xi kà'yi, kə jè chə je xi ch'o kji xi kà'yi, sijjtikeè-né jè chjoón chijngui, kjoa'an yije-la skanda jñà nikje-la, sijkájna laká-né. Yijo-la skine-né. Ikjoàn yaá kokájijn ni'ín. ¹⁷ Nainá k'oaá s'ín tsibijijn kjohitsjeèn-la jñà xita koi nga k'oaá s'ín sijkitasòn koni s'ín mejèn-la Nainá. Jè kjotixoma xi tjín-la xita koi tijnngoò ikon nga jè chə ts'en kongatsja, skanda k'e nga kitasòn yije 'én xi kiichja Nainá. ¹⁸ Jè chjoón xi kà'yi, jè-né naxandá je xi otixoma-la jñà xitaxá itjòn xi tjín isò'nde.

Kós'ín kiskaàngui jè naxandá Babilonia

18 Xi jye komà iskan, ijngoò àkjale kijtseè xi tinchrobájen-ne ngajmii, xi 'ñó tse nga'ño tjín-la. Jè kjoa jeya-la xi 'ñó ote kji, kisihiseèn-sòn nangui. ² 'Ñó kiichja, kitsò:

—Jye kiskaàngui, jye kiskaàngui naxandá je Babilonia. Jyeé ta i'nde-la inima ch'o-la neij komà, ya ñanda kitseè yije inima tjé xi ch'o kjoàn. Kə ya títsajna nise xi ch'o kjoàn xi mikii ma chine. ³ Ngats'ii xita isò'nde, k'oaá ti kis'iin koni s'ín xita naxandá jè nga kj'eíi nainá kiitjinguila, k'oaá ngaya-la koni tsà kjòch'i-ne jñà kjoachijngui xi kis'iin. Jñà xitaxá itjòn-la xi tjín nga títsa isò'nde, k'oaá ti kis'iin. Kə jñà xita isò'nde xi tsojmi otseya nga s'ín kjohima, kjonchiná-né xi kjoa ts'e kjotsja-la yijo-la koni s'ín jñà xita xi tjín naxandá jè.

⁴ Ijngoò 'én ki'nchrè xi ngajmii inchrobà-ne, xi kitsò: —Jñò xi naxandá ts'an xan-nò, títjokajñò naxandá jè, mé-ne nga mì ya kokot'aà-nò jé-la, tikoá mikii kokot'aà-nò kjo'in xi s'e-la. ⁵ Jñà jé-la, jyeé tímakjín, jyeé j'ii skanda i ngajmii. Nainá, mikii sijchajijn [nga tsjá-la kjo'in] xi kjoa ts'e jé-la. ⁶ K'oaá tis'ín kàtamatin ngajo-ne koni s'ín kis'iin jè. Jò k'a k'oa tis'ín kàtamatin ngajo-ne koni tjín kjoa xi kis'iin. Jè chítín xi kisikajijn vino, kokji tikájijn ngajo-la nga jò k'a isa jchá kàtama, [jò k'a okji kjo'in kàtakò-la]. ⁷ Jè kjoa-la nga jeya kisikajina yijo-la kə nga 'ñó kis'e-la kjotsja, k'oa tis'ín tjii ngajo-la kjo'in nga kàtakjindáya. Nga k'oaá tsò inima-la: "An, k'oaá s'ín tijná nga chjoón skò-la 'mì-na. An mitsà chjoón ka'an 'mì-na, tikoáá mikii siikjaán kjo'in nita kjé-ne." ⁸ Koi kjoa-la nga tajngoò nachrjein kitjojenè-la kjo'in: Kiyá xita-la. Tikoáá skindáyane-né. S'eé-la kjoa ts'e kjinchrá. Ni'ín kití-ne nga kjoehesòn. Nga 'ñó tse nga'ño tjín-la jè Nainá xi otixoma nga k'oaá s'ín jye kiskoòsòn-la nga tsjá-la kjo'in.

⁹ Jñà xitaxá itjòn-la isò'nde 'ñó skindáyakeè kə 'ñó 'on koma-la k'e nga skoé nga tíbitjo ni'ndi-la nga títi jè naxandá jè ya ñanda kiitjinguila xi kj'eíi nainá k'oaá ngaya-la koni tsà jngoó chjoón chijngui kiitjinguila nga kisitsjako yijo-la. ¹⁰ Kjiín kijncha-ne nga skótsejèn-la, nga tsakjón-la kjo'in-la. 'Ñó kichja, kitsò:

—Ima xó-ne, ima xó-ne naxandá je Babilonia xi 'ñó kis'e-la nga'ño; tajngoò tjò kòf'ii-la kjo'in.

¹¹ Jñà xita xi otijnaya tsojmi xi tjín isò'nde, tikoáá skindáyakeè-né nga 'on koma-la inima-la nga mì tì yá xi kotse-ne tsojmi xi otijnaya, ¹² tsojmi xi ts'e tɔn oro, plata, ndajo chjí xi 'ñó ndaà kjoàn, ndátɔn chjí xi 'ñó ndaà kjoàn; nikje lino xi 'ñó chjí, kə nikje seda, nikje sko kə xi inì kjoàn; ngats'ii yá xi 'ñó ndaà jne, tsojmi chjí xi nindaà ni'ño chə kisindaà-ne, ngats'ii tsojmi xi yá xi 'ñó chjí xi yá ikon, kə kichá bronze, kə kichá xi 'mì hierro, kə ndajo marmol, ¹³ kə chrjoayá canela, ngats'ii tsojmi xi ndaà jne, chrjongó-la Nainá, kə xkii jne xi 'mì mirra, kə chrjongó ts'e yá olivo, kə vino kə asiti. Trigo kə skoan inchrajín, kə chə ch'á, orrè, kohoyo, carreta, kə xita chi'nda nga kisatijna. ¹⁴ Kitsò-la jè naxandá:

—Ngats'ii kjoa xi ndaà kisaseèn-la inima-lè, jyeé kitjaàxin yije-lè. Kjoa nchiná-lè jyeé kichijà. Kə kjoa xi ndaà kòtsjachi, mì ti kii sakò-lè nita kjé-ne.

¹⁵ Jñà xita xi otijnaya tsojmi xi ya kjonchiná ts'e naxandá jè, kjiín kijnchat'aàxin nga tsakjón-la kjo'in. Skindáyakeè koa 'ñó 'on koma-la inima-la. ¹⁶ K'oaá kitsò:

—Ima xó-ne naxandá xi 'ñó je kji, xi nikje lino chjí tsakakjá kọ nikje xi sko kjoàn kọ xi inì kjoàn. Yijàjno yi-jo-la oro, ndátọn chjí xi 'mì perla kọ ndàjo chjí xi 'ñó ndaà kjoàn. ¹⁷ Tajngoò tjò kachija yije kjoa nchiná xi tjín-la.

Ngats'iì xitá xi síxáko chitso, kọ ngats'iì xitá xi ya chitso títsaya nga nchifi, jñà xi ya iya chitso síxá kọ ngats'iì xi síxájiin ndáchikon, kjiin tsibitsajna ¹⁸ k'e nga kijtseè ni'ndi-la naxandá nga títi; 'ñó kiichja, kitsò:

—Ni saá jngoò naxandá tjín xi mangásòn-kjoò koni kji naxandá jè, nga 'ñó ndaà kiyaxkon-la.

¹⁹ Ijkoàn tsibixteèn-jno chijo sko, 'ñó kiskindàyakeè nga 'on komà-la inima-la; kitsò:

—Ima xó-ne naxandá xi 'ñó je kji; jè kjoa nchiná-la, ndaà kjonchiná-ne jñà xitá xi tjín-la chitso ya jiin ndáchikon. Kọ i'ndeí, ta jngoó tjò kachija yije kjoa nchiná-la.

²⁰ Ngats'ioò jñò xi titsajnaè ngajmiì, tsjaá t'è-là takòn. Jñò xi xitá-la Nainá maà, jñò xi tsibixáya-nò Cristo, kọ jñò xi Nainá nokjoà ngajo-la, tsja t'è-là inima-nò. Nainá jyeé kàtsjá-la kjo'in naxandá jè koií kjoa-la nga ch'o kisiko-nò.

²¹ Jngoò àkjale xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la kiskoé jngoò ndajo xi koni kji ndajo natsí kji, kisikatjen-jiin ndáchikon, kitsò:

—Jè naxandá Babilonia, xi 'ñó je kji, k'oaa s'ín skajiin-ndá; jngoó k'aa chija nitá kjé-ne, mì tì yá xi skoexkon-ne. ²² Mì tì kii kina'ya-la inchò calle-la jñà música xi síkjane arpa, jñà xi síkjindáya xobí, kọ xi síkjane chrjo trompeta. Mì tì kii s'e-la xitá xi síxá nitá mé xá-ne. Tjikoá mì tì kii koxáko-ne molino ts'e ncheé. ²³ Ni'ín ts'e lámpara, mì tì kii s'ihiseèn-ne; mì tì kii s'e-ne s'eí nga kixan xitá; koií kjoa-la kos'ín komat'in-ne nga jñà xitá-la xi otseya kọ otijnaya tsojmi, 'ñó xitá nchiná komà i isò'nde; tjikoá kiskoðnachan yije-la naxandá xi tjín isò'nde nga komà-la kis'iin kjoat'je. ²⁴ Naxandá jè, Nainá kitsjaà-la kjo'in nga jé ts'e-né nga kinik'en xitá-la Nainá kọ xitá xi kiichjaya ngajo-la Nainá kọ ngats'iì xitá xi kinik'en nga títsa isò'nde.

Xitá xi tsjá-la kjonndaà Nainá ján ngajmiì

19 Xi jye komà iskan, ki'nchrè-la ján ngajmiì 'én koni kjin jchán ma xitá xi chja nga tsò: ¡Aleluya! ¡Nga tikijna Nainá!

Nga jè ochrjekàjiin-ná kjo'in kjoa ts'e jé-ná, kọ ta jè tajngoò xi tjín-la kjoajeya kọ xi tse nga'ñó tjín-la.

² Nga jè Nainá, ndaà s'ín kọ kixí s'ín k'e nga tsjá-la kjo'in xitá;

nga jyeé kitsjaà-la kjo'in jè naxandá je Babilonia xi kisikits'ón-jiin isò'nde nga tsakó-la xitá isò'nde nga kje'ij nainá kijtseèkón

k'oaa ngaya-la koni jngoò chjoón xi kjoa chijngui s'ín. Koií jé xi komà-la nga jè kisik'en xitá ch'i'nda-la Nainá xi kiichja ngajo-la.

³ Jjngoò k'a k'oaa kitsò:

—¡Aleluya! ¡Nga tikijna Nainá! Jè ni'ndi-la jè naxandá nga títi, k'oaa s'ín kitjomijin nitá mé naxchrjein-ne.

⁴ Jñà xitá jchinga xi kaàn ñijòn ma-ne kọ xi ñijòn ma-ne xi títsajnakon, chincha-xkó'nchi-ñiat'aà-la nga kijtseèkón Nainá xi tíjnasòn íxile ñánda tíhotixoma. Kitsò:

—¡K'oaa s'ín kátama! 'Nga tikijna Nainá. ¡Aleluya!

⁵ Ya íxile-la ñánda tíhotixoma, kina'ya-la 'én xi kitsò: Tjiin-la kjonndaà Nainá ngats'ioò jñò xi ch'i'nda maà, jñò xi ixti maà kọ xitá jchinga, ngats'ioò xi tsakjoòn-chaà Nainá.

⁶ Ki'nchrè-la 'én koni tsà kjin jchán ma xitá xi chja, koni s'ín na'ya-la nandá k'e nga one, koni s'ín na'ya-la k'e nga one ch'on, xi kitsò:

¡Aleluya!

¡Nga tikijna Nainá xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la!

Nga jyeé jè tíhotixoma.

⁷ Tsja k'oé-lá inima-ná, s'itsja-chaá takoán, jeya s'ikij-naá Nainá,

nga jyeé j'i kjoa bixan-la Orrè; chjoón-la jyeé tíjnandaà.

⁸ Jè chjoón, jye k'o'bi-la nikje lino xi 'ñó chjí, xi 'ñó tsjeè kjoàn tjikoá 'ñó ote nga kónakjá.

Jè nikje lino xi 'ñó chjí, jè ngaya-la kjoakixi xi s'ín xitá-la Nainá.

⁹ Jè àkjale kitsò-na:

—Chjí kjoa koi: "Mé ta ndaà-la jñà xitá xi xó ki-nokjoà-la kjoa bixan-la Orrè nga jè kọkjen-kọ."

Kitsò isa:

—Jñà 'én koi, ngui 'én kixi-la Nainá-né.

¹⁰ Tsohósijna xkó'nchiña it'aà ndsoko jè àkjale nga mejèn-na skoexkoán. Tanga jè àkjale kitsò-na:

—Ki k'oaa 'ni; 'an, tjikoaa ch'i'nda-la Nainá ma koni ngaji kọ jñà 'ndsì xi ndaà fi tjingui-la jñà 'én kixi xi kiichja Jesús. Jè Nainá chaxkoín.

Jñà 'én kixi xi kiichja Jesús, tijñà-ne xi síkítsjeèn-ya-la xitá xi chja ngajo-la Nainá.

Jè xi tíjnasòn-la kohòyo chroba

¹¹ Kijtseè ngajmiì nga tix'á; tsatsejèn jngoò kohòyo xi chroba kji. Jè xitá xi tíjnakjá-la, k'oaa s'ín yaxkon-la nga kixi síkitasòn kọ kixi tíjna, koií kjoa-la nga ngui kọ kjoakixi-la bíndaàjiin kọ nga kjaán-kjoò. ¹² Jñà xkon, k'oaa kjoàn koni ni'ín. Ya sko, kjin corona jtabá tjí'a kọ jngoò 'ín-la tjít'aà xi mikii yá xi machiya-la kó tsòya-ne; tajngoò jè machiya-la kó tsòya-ne. ¹³ Jè nikje xi kinakjá, jni yijàjno. Jè 'ín-la, 'Én-la Nainá 'mì. ¹⁴ Yaá tjingui-la jñà soldado ts'e ngajmiì nga títsajnakjá-la kohòyo chroba;

saà nikje lino chrobaá íkjá xi 'ñó chjí kọ tsjeè kjoàn. ¹⁵ Jè tso'ba bitjo jngoò kichá ndojò xi 'ñó yijò kji, jè xi síki'on-ne ngats'iì naxandá. Nga jè kotixoma-la xitá naxandá. Jè yá nise s'ikjeén xi ngui kichá tájaà. Jè sobá kosinè jñà toò uva ya iya chitso nga kochrje vino xi okó kjoajti-la Nainá xi ta jè tajngoó xi 'ñó tse nga'ñó tjín-la. ¹⁶ Jè nikje-la kọ chrjomí-la tjít'aà 'ín xi tsò: "Xitaxá Ítjòn-la ngats'iì jñà xi xitaxá Ítjòn títsajna kọ jè-né xi otixoma-la ngats'iì jñà xitá xi otixoma."

¹⁷ Kijtseè jngoaa àkjale xi ya síjnasòn-la ts'oi; 'ñó chja-la ngats'iì cho xi tíjmajin isén xi yijo kine. Tsò:

—Nchrobá, tixkóyaà xinguigo mé-ne nga chjinee yijo xi Nainá tsjá-nò, ¹⁸ nga chjinee yijo-la xitaxá ítjòn, kò yi-jo-la xitá skò-la soldado, yijo-la xitá ts'en, yijo-la kohòyo kò yijo-la xitá xi títsakjá-la kohòyo, yijo-la ngats'iì xitá xi títsajnadeíj kò xitá chí'nda kò xi íxti kò xitá jchínga.

¹⁹ Kijtseeè jè chò je xi ch'o kji kò jñà xitaxá ítjòn ts'e isò'nde kò xitá soldado-la; jyeé títsajnandaà nga skàan-kò jè xi tijnakjá-la kohòyo chroba kò jñà soldado-la. ²⁰ Jè chò je xi ch'o kji kindobà'ñó; tìkoá kindobà'ñó jè xi 'én ndiso kiichja xi kis'iin kjoxxón nga nguixkòn jè chò. K'oá s'ín komà-ne nga kiskoò-nachàn-la jñà xitá xi kiskoé chiba-la tìkoá kijtseeèkón isén xkósòn-la jè chò. Ingajò kinikatsjoðjiin tìkòn ijiin ni'ín xi títjngá ñánda títi kò azufre. ²¹ Jñà xitá xi i'nga, jè kisik'en-ne jè kichá ndojò xi bitjo tso'ba jè xi tijnakjá-la kohòyo. Ngats'iì chò xi tìmajjiin isén, jñà jòskii-ne nga kiskine yijo-la xitá xi jye k'en.

Jè xi jngòò jmiì nó

20 Kijtseeè jngoáà àkjale xi tínchrobájen-ne ngajmiì. 'Ya ibi ts'e nitjan jñò. Kjiya tsja jngòò na'ñó kicha cadena xi 'ñó je kji. ² Jè àkjale kitsobà'ñó jè ye jchínga xi tijè-ne xi 'mì Xitá Neí kò xi Satanás. Jngòò jmiì nó tsi-bít'aà'ñó. ³ Kisikatjen-s'en ya nitjan jñò; tsibíchoa'ñó-la jè xotjoa; ikjoàn tsasijna-la sello mé-ne nga mì yá skíx'a-ne jè xotjoa nitjan. Yáá tsasijnahiya mé-ne nga mì tì kii koma skónachàn-la xitá isò'nde, skanda k'e nga kjoehet'aà xi jngòò jmiì nó. Xi koma iskan tjánda'ñó ijngòò k'a-ne nga koma kojmeèndeíj chiba nachrjein isa.

⁴ Kijtseeè íxile ts'e kjotíxoma; títsajnasòn jñà xitá xi kitjoé-la kjotíxoma nga jñà koi'indaàjiin. Tìkoá kijtseeè inima-la jñà xitá xi kitísi'iin, nga koi kjoa-la 'én kixi xi kitsjaà ít'aà ts'e Jesús kò nga 'én-la Nainá kiichjaya. Jñà xitá koi, mikii kijtseeèkón jè chò je xi ch'o kji kò isén xkósòn-la; tìkoá mikii kisi't'aà chiba-la ítjòn tjen-la kò tsja. Xitá koi, ijngòò k'a tsibítsajnakon; jngòò jmiì nó tsatíxoma kò Cristo. ⁵ Jñà xitá koi xi jaáya ítjòn-la. Tanga jñà mik'en xi i'nga, skanda k'eé jaáya-la nga ijchò jngòò jmiì nó. ⁶ Mé ta ndaà-la jñà xi kòko-la nga kjoáya ítjòn-la; xitá koi, jyeé xitá-la Nainá koma; jè kjoa biyaà xi ma-ne jò, nímé nga'ñó tjin-la ít'aà ts'e xitá koi; mì tì mé ma sjiiko-ne. Tà saá no'miì-la Nainá koma kò ts'e Cristo. Jngòò jmiì nó kotixomako.

⁷ K'e nga kjoehet'aà xi jngòò jmiì nó, tjánda'ñó ijngòò k'a-ne jè Satanás ya ñánda tijnahiya nitjan jñò. ⁸ Kijtjondeíj-ne nga skónachàn-la xitá naxandá xi tjin nga títja isò'nde, jè Gog kò Magog. Koiixkóya xitá mé-ne nga koi'ts'ia-ne kjoichán. Kjin jchán koma xitá, k'oáá ngaya-la koni tso'mi xi jncha indii ndáchikon. ⁹ Chinchimasòn kóhokji isò'nde; chinchandi-la nga jngòò ítjandi ñánda títsajna xitá-la Nainá kò naxandá xi tsjakeé. Ikjoàn kisikasén ni'ín Nainá xi inchrobà-ne ngajmiì. Jngòò k'a tsaká kóhótjin. ¹⁰ Jè xitá neíj xi kiskoònachàn-la xitá, kinikatjen-jiin ya i'nde ñánda títjngá ni'ín kò azufre. Jyeé ya títsajna jè chò je xi ch'o kji kò xi kiichjaya 'én ndiso. Yáá sjiikjeíin kjo'in kò nachrjein kò nitjen nitá kjé-ne.

Jè íxile ts'e kjotíxoma xi chroba kji

¹¹ Kijtseeè jngòò íxile xi chroba kji kò 'ñó je kji nga ya tijnasòn jngòò xi títotíxoma. Nga nguixkòn jè xi tijnasòn íxile, jngòò k'a kichijà nangui kò ngajmiì. Nitá ñánda-ne, mì tì kii ki'ya-la. ¹² Kijtseeè mik'en xi íxti kjoàn kò xi xitá jchínga kjoàn, 'ncha kixi nguixkòn Nainá. Ikjoàn kitáx'a jñà libro [ñánda tít'aà mé xi kis'iin nga jngó jngó xitá]; kò ijngòò libro kitáx'a ñánda tít'aà ts'e kjoabinachon. Jñà mik'en, k'oáá s'ín kisindaàjiin-la koni s'ín tít'aà xojon ts'e libro, mé kjoa xi kis'iin. ¹³ Jè ndáchikon kitsjaà jñà mik'en xi ya k'en-jiin. Jè kjoabiyaà kò i'nde kjo'in tìkoá kitsjaà mik'en xi ya títsajna. K'oáá s'ín kisindaàjiin-la nga jngòò ijngòò xitá koni tjin kjoa xi kis'iin. ¹⁴ Jè kjoabiyaà kò i'nde kjo'in kinikatsjoðjiin ñánda títi ni'ín jnga. Kò jñà mik'en xi mikii tít'aà 'ín-la jè libro ts'e kjoabinachon, tìkoáá yaá kinikatsjoðjiin ñánda títi ni'ín jnga. Jè xi ma-ne jò kjoabiyaà.

Ngajmiì xitse kò nangui xitse

21 Kijtseeè jngoáà ngajmiì xitse kò nangui xitse. Jè ngajmiì xi kisijna ítjòn kò nangui xi kisijna ítjòn, jyeé kichijà; tìkoáá kichijà jè ndáchikon. ² Tìkoá kijtseeè jè naxandá tsjeè xi Jerusalén xitse 'mì, nga tínchrobájen ngajmiì nga nguixkòn Nainá. K'oáá s'ín tijnandaà koni jngòò chjoón xi ndaà bíndaà yijo-la nga jye kixan-kò x'in-la. ³ Ki'nchrè-la 'én xi 'ñó chja, xi ngajmiì inchrobà-ne, xi tsò:

—Chítsejèn-la Ni'ya Tsjeè-la Nainá, jyeé kòbitjojen; Nainá yaá kijnako jñà xitá; xitá naxandá-laá koma, nga jè sobà xi Nainá kítsò-la. ⁴ Jè sobà Nainá s'ixijno yije ndáxxon; mì tì kii s'e-ne kjoabiyaà; mì tì kii s'e-ne kjoaba; mì tì kii yá skindàya-ne; mì tì kii s'e-ne xi ijòjno ijòt'aà yijo-la, koi kjoa-la nga jye tsato kjoa jchínga.

⁵ Jè xi tijnasòn íxile ts'e kjotíxoma, kitsò:

—Chítsejèn-la, 'aán s'ixitseyá yije tsojmi xi tjin.

Ikjoàn kitsò-na:

—Chjí, xojon tít'eii jñà 'én koi; nga ngui k'oáá s'ín tjin nga kítasòn; ngui 'én kixi-né.

⁶ Ikjoàn kitsò-na:

—Jyeé tsitasòn yije. 'An-ná xi tijná ítjoàn skanda tàts'en-la kjoa kó nga skanda fehet'aà-ne. 'An-ná xi tsibits'iaa kò xi sikjehet'aà-na kjoa. Ngats'iì xi xindá-la, 'aán tsjaà kjotjò-la nandá xi títitjo ya i'nde ñánda mikii xiya nandá mé-ne koma kijnakon-ne inima-la nitá kjé-ne. ⁷ Jñà xi sjiikijne, jñà skoé kjotjò ngats'iì kjondaà koi. 'Aán kótijnakoaga nga Nainá kítsò-na kò jñà, íxti-naá koma. ⁸ Tanga jñà xitá xi tsakjón, jñà xi mikii mokjein-la, jñà xi 'ñó ch'o s'ín, jñà xi xitá sík'en, jñà xi kjoa chijngui s'ín, jñà xi xitá tje, jñà xi xkósòn beèkón, ngats'iì xi 'én ndiso chja, ján kixojiin ñánda títi ni'ín jngòò kò azufre; jè xi ma-ne jò kjoabiyaà.

Naxandá xitse xi 'mì Jerusalén

⁹ J'iikon jngòò-na àkjale jñà xi itoò ma-ne, xi tìkoá itoò chítsin tjin-la, xi jncha kitseeè xi itoò kjo'in xi fehet'aà-ne. Kitsò-na:

—Nchroboí, kokoò-lè jè xi koma chjoón-la Orrè.

¹⁰ It'aà ts'e Iníma Tsjeè-la Nainá, jè àkjale kíko iní-ma-na jngoò nindoò xi je kji kò 'nga kji. Tsakó-na jè naxandá xi je kji, naxandá tsjeè Jerusalén nga tinchrobájen-ne ngajmii nga nguixkòn Nainá. ¹¹ Jè naxandá tsjeè Jerusalén, oteé tsejèn xi kjoa ts'e kjoajeya-la Nainá. K'oaá s'ín ote kji koni ndajo chjí xi 'ñó ndaà kjoàn, koni ndajo xi jaspe 'mì nga ote kji koni chítsín. ¹² Nga jngoò itjandii, jè naxandá, chrjó ndajo tjíndii-la xi 'ñó je kji kò 'ñó 'nga kji. Tejó xotjoa tjín-la. Nga jngoò ijngoò xotjoa, jngoò àkjale síjnajto. Tíkoá ya tít'aà 'ín-la nga tejó naxandá xi ya inchrobàt'aà-ne ixti-la Israel. ¹³ Ya kixi-la ñánda bitjokàjiiin-ne ts'oi, jàn xotjoa tjín-la, ya kixi-la ñánda kahatji-ne ts'oi, jàn xotjoa tjín-la. Ya norté, tíkoá jàn xotjoa tjín-la, ya sur, tíkoá jàn xotjoa tjín-la. ¹⁴ Jè chrjó ndajo xi tjíndii-la naxandá, tejó chrjó ndajo xi ya tít'aà nga tejó 'ín-la xita xi tejó ma-ne xi it'aà ts'e Orrè kisixáya-la.

¹⁵ Jè àkjale xi tichjako-na, jngoò kichá kjinaya tsja xi ngui oro xi koni kji yá xi ma machiba-ne. Jè kisikjeén nga ma kisichiba naxandá kò xotjoa-la kò chrjó ndajo-la. ¹⁶ Jè naxandá k'oaá s'ín kijna nga ñijòn chrjan-gui tjín-la. Koni kji ndojò, k'oaá tì kji tiyà-ne. Jè àkjale, k'e nga kisichiba, jò jmii kò jò sindò kilómetro tjín-la. Ngásòn chiba tjín-la nga ndojò kò nga tiyà kò nga 'nga. ¹⁷ Ijjoàn kisichiba jè chrjó ndajo. Jngoò sindò kò ichán ñijòn xkò tsja tjín-la xi chiba-la xita xi tísikjeén jè àkjale, [jè xi ichán nanga tjín-ne].

¹⁸ Jè chrjó ndajo xi tjíndii-la naxandá, koií tjíndaà-ne ndajo chjí xi 'mì jaspe. Kò jè naxandá, ngui oro sobà-né. K'oaá s'ín ote kji koni chítsín tsjeè. ¹⁹ Jñà tàts'en chrjó xi tjíndaà-ne nga tichjoàndii-la naxandá, ngui ndajo chjí yijàjno xi 'ñó ndaà kjoàn. Jè xi íjtòn, jè ndajo xi 'mì jaspe; xi ma-ne jò, ndajo xi 'mì zafiro; xi ma-ne jàn, ndajo xi 'mì ágata; xi ma-ne ñijòn, ndajo xi 'mì esmeralda; ²⁰ xi ma-ne 'òn, ndajo xi 'mì ónice; xi ma-ne joòn, ndajo xi 'mì cornalina; xi ma-ne itoò, ndajo xi 'mì crisólito; xi ma-ne jiiin, ndajo xi 'mì berilo; xi ma-ne ñijaàn, ndajo xi 'mì topacio; xi ma-ne te, ndajo xi 'mì crisoprasa; xi ma-ne tejngoò, ndajo xi 'mì jacinto; xi ma-ne tejó, ndajo xi 'mì amatista. ²¹ Jñà xotjoa xi tejó ma-ne, tejó ndajo perla tjíndaà-ne. Nga jngoò ijngoò xotjoa jngoò perla tjíndaà-ne. Ndiyá teè-la naxandá, ngui oro sobà-né koni chítsín xi ma chítsejèn-ya.

²² Ya jiiin naxandá, nijngoò ingo kijtseè; nga jè sobà xi ma ingo-la naxandá, jè Nainá xi tjina íjtòn nga ta jè tajngoò-né xi 'ñó tse nga 'ñó tjín-la kò jè Orrè. ²³ Jè naxandá, mikii mochjeén-la jè ts'oi kò sá nga sijniseèn-la. Nga jè sobà kjoa isén-la Nainá síhiseèn-la; kò jè Orrè ma ni'ín-la. ²⁴ Ngats'ii jñà xita naxandá ts'e isò'nde kinchima iseèn-né it'aà ts'e ni'ín-la. Kò jñà xitaxá íjtòn xi tjín isò'nde, kji kò kjoanchiná-la nga ya sijningsja. ²⁵ Jñà xotjoa-la naxandá, mikii síhjoàjto nga kjit'aà nachrjein; nga ya naxandá, mikii kojñò. ²⁶ Ngats'ii naxandá kjoiko ngats'ii kjoa nchiná-la kò ngats'ii tsojmi xi 'ñó chjí-la nga ya sijningsja. ²⁷ Ya i'nde jè nimé kjoahas'en xi tjé kjoàn xi ch'o s'ín kò xi kjoa ndiso. Tà

jñà kjoahas'en xi tít'aà 'ín-la jè xojon-la Orrè xi ts'e kjoabinachon.

22 Jè àkjale tsakó jngoò-na xajngá nandá xi kijna tsjeè tsjeè, jè nandá xi bítsajnakon-ná nita mé nachrjein-ne. K'oaá s'ín tsjeè kji koni chítsín. Yaá títbitjo ñánda síjna íxile-la Nainá nga tíhotixoma kò yaá títbitjo ñánda tjina jè Orrè. ² Ya jngoò osen ndiyá-la naxandá tífa nandá. Kò ya ngobà ngobà xajngá nandá, yaá síjna jè yá xi tsjá kjoabinachon nita mé nachrjein-ne. Tejó k'a ojà-la toò nga jngoò nó. Jngoò jngoò k'a ojà-la toò nga ijngoò ijngoò sá. Jñà xka-la, k'oaá s'ín mochjeén nga maxxii-la naxandá ts'e isò'nde. ³ Mì tì mé kjoa ch'o s'e-ne xi mikii sasén-la Nainá. Yaá sasíjna jè íxile-la Nainá kò ts'e Orrè nga kotixoma. Kò ngats'ii xita ch'i'nda-la, yaá síxá-la. ⁴ Ngats'ii xi xita-la ma, skoexkon-né kó kji isén-la Nainá; kò jè 'ín-la Nainá yaá sít'aà íjtòn tjen-la. ⁵ Ya i'nde jè, mì ti kojñò-ne. Jñà xita xi ya títsajna, mì tì ni'ín kochjeén-la xi sijniseèn-la, tíkoá mì tì ts'oi kochjeén-la; nga jè sobà Na'èn-ná xi Nainá sijniseèn-la. Jñà xita kotixoma nita mé nachrjein-ne.

Jyeé nchrobá machraña nga kjoíí ijngoò k'a Cristo

⁶ Jè àkjale kitsò-na:

—'Én koi, ngui k'oaá s'ín tjín nga kítasòn; ngui 'én kixi-né. Jè Na'èn-ná xi Nainá xi síkichiya-la jñà xita xi chja ngajo-la, koií xá kisikasén-ne àkjale-la nga kokò-la xi ch'i'nda-la ma jñà kjoa xi ta nitoón okoma.

⁷ —Tíná'ya-ná. 'An, kjoíí nitoón ijngoò k'a.

Mé tà ndaà-la jñà xi síkitasòn jñà 'én xi kitsjaà Nainá koni s'ín tichja xojon jè.

⁸ 'An-ná xi 'mì-na Juan, 'aán ki'nchrè koa kijtseè kjoa koi. K'e nga jye ki'nchrè koa jye kijtseè, tsohósijna-xkó'nchi-niñiat'aà-la jè àkjale xi tíhokó-na kjoa koi, nga mejèn-na skoexkoán. ⁹ Tanga jè àkjale kitsò-na:

—Kì k'oaá 'nì. Jè Nainá jchaxkoín. 'An, tíkoá ch'i'nda-la Nainá ma, koni ngaji, kò xita xinguii xi chja ngajo-la Nainá, kò ngats'ii xita xi síkitasòn 'én xi tít'aà xojon jè.

¹⁰ K'oaá tís'ín kitsò-na:

—Kì bíjna'ma jñà 'én xi Nainá kitsjaà xi tít'aà xojon jè, nga jyeé nchrobá machraña nachrjein nga kítasòn.

¹¹ Jñà xita xi mitsà kixi títsajna nguixkòn Nainá nga ch'o s'ín, ta k'oaá s'ín kàtitsajna. Kò jñà xi tjín-la kjoakixi kò tsjeè títsajna nga nguixkòn Nainá, k'oaá tís'ín kàtasikitasòn xi kjoakixi kò kjoatsjeè.

¹² —Tíná'ya, 'an, kjoíí nitoón ijngoò k'a. Yaá kjoíikoáa chjí-la xi tsjaà-la xita koni s'ín kis'iin nga ijngoò ijngoò.

¹³ 'An-ná xi tijná ítjoàn skanda tàts'en-la kjoa kò skanda fehet'aà-ne. 'An-ná xi tsibits'iaa kò xi sikjehet'aà-na kjoa. 'An-ná xi tijná ítjoàn kò xi fehet'aà-ne.

¹⁴ Mé ta ndaà-la jñà xita xi [jní-la Orrè] sítsjeè-ne nikje-la mé-ne nga tjò'nde-la nga skine toò-la yá xi tsjá kjoabinachon, tíkoá koma kjoahas'en xotjoa-la jè naxandá. ¹⁵ Tanga ndítsiaán kítajna, ngats'ii jñà xita xi ch'o s'ín, kò jñà xi xita t'je, kò jñà xi kjoa chijngui s'ín, kò jñà xi xita sík'en, kò jñà xi xkósòn beèxkón kò ngats'ii xi tsjakeè kjoa ndiso nga 'én ndiso chja.

¹⁶ —'An xi 'mì-na Jesús, 'aán kisikasén-nò àkjalé-na nga tsjá-nò 'én it'aà ts'è kjoa koi, jñò xi xitá naxandá-na ma. 'An-ná jè jts'én xi itjot'aà-ne tje-lá xitaxá ítjòn xi ki'mì David. 'An-ná ni'ño tse xi 'ño ote kji xi bitjokàtji k'e nga tajñòya.

¹⁷ Jè Inima Tsjeè-lá Nainá kọ chjoón-lá Orrè, tsò-né:

—Nchroboí [Ná'èn Jesús].

Jñà xi nchi'nchré, k'oáá tì kàtatsò:

—Nchroboí [Ná'èn Jesús].

Jñà xi xíndá-lá kọ xi mejèn-lá nandá, kàtjanchrobá, kàt'iì kjetjò nandá xi tsjá kjoabinachon.

¹⁸ 'An, k'oáá xan-nò, ngats'ioò xi na'yà-là jñà 'én xi kitsjaà Nainá xi tjit'aà xojon jè: Tsà yá xi kjit'aàsòn kjoa xi

tjit'aà xojon jè, Nainá k'oáá tjs'ín tsjásòn-lá kjo'in koni s'ín tjit'aà xojon jè. ¹⁹ Tsà yá xi kjoááxìn jngoò-lá 'én xi kitsjaà Nainá xi tjit'aà xojon jè, Nainá, tikoáá kjoááxìn kjonndaà xi tji'nde-lá nga skine toò-lá yá xi tsjá kjoabinachon kọ mikii tsjá'nde-lá nga yá kítsajna naxandá tsjeè-lá Nainá koni s'ín tjit'aà xojon jè.

²⁰ Jè xi bénojmí kjoa koi, k'oáá tsò:

—Jon, kjoii nitóón ijngoò k'a.

K'oáá s'ín kàtama. ¡Nchroboí Ná'èn Jesús!

²¹ Kjonndaà-lá Ná'èn-ná Jesucristo kàtijnakọ-nó ngats'ioò. K'oáá s'ín kàtama.